10

Nº 2
22-59

A
C
944

3. a. 6

Del colegio de la Comp.ª de Jesus de Gran.ª

R-5891

CANTICA CANticorum cum duobus Cõmentariis plane egregiis, altero venerabilis patris.F.Thomę Cistertien.Monachi:altero lõge reuerendi Cardinalis M.Ioãnis Hal-grini ab Abbatisuilla.

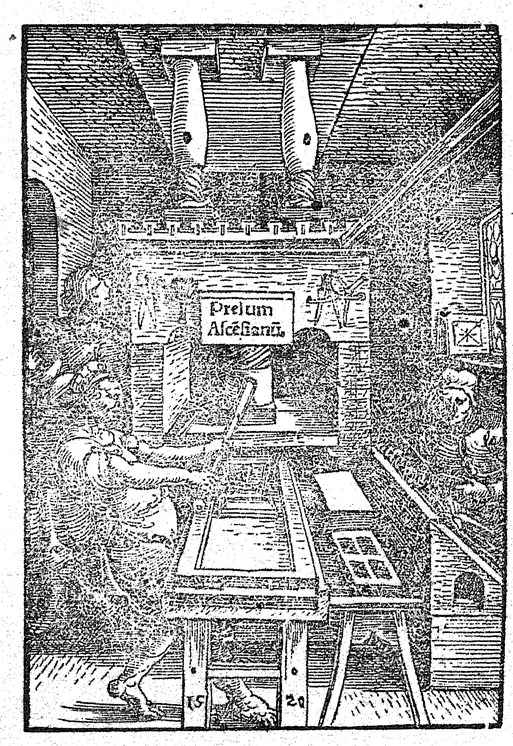

Vęnundantur Iodoco Badio Ascensio.

Iodocus Badius Aſcenſius, inter primos obſeruando Patri D. Edmundo Claríſſimę domus Claræuallis Ciſtertieñ. ordinis Antiſtiti prudentiſſimo. S.D.

Ccos Abba venerãde, diu multorumq; efflagitationibus expetitos prędocti & perq̃ religioſi patris Thomæ, monachi Ciſtertieñ. in Cantica canticorũ Commẽtarios, reuerendæ paternitati tuę prius ac prelo noſtro cõmitterentur, viſos q; imprimerẽtur q̃ digniſſimos (nam eorũ videndi anno ſuperiore, cũ apud Parrhiſios ageres, poteſtatem fecimus) & nũc demũ impreſſos, eidẽ multas ob cauſas & nũcupatos & dicatos. Quarũ prima occurrit q; ipſorũ author nõ ſolũ iſtius ordinis ac profeſſionis, ſed etiam domus ac cohabitationis fuiſſe mihi viſus eſt. Prę ſe fert enim díligentem mellifluí doctoris diui Bernardi in diuinis ſcripturis exercitationẽ, & lacteã eloquentiam, & in colligendis fauis e ſacrę ſcripturę floribus Dędaleã & plus q̃ apinã ſedulitatẽ. Altera q; in tanto ordine nullã domũ norim, e qua (qđ citra minus cognitarũ ꝓiudiciũ dixerimus) plures prodierint diuinę ſapientię illuſtratores & librorũ nõ vulgariũ excultores. Tertia q; cũ nullis alterius cœnobii patribus tanta mihi hactenus interceſſit familiaritas, ac cũ venerandis iſtis patribus a Vepria, a Cangeyo, per quos non paucos, nec pœnitẽdos haud prius in Gallia impreſſos emiſimus libros, & quum hic ſtuderẽt, cũ clariſſimis theologię ꝓfeſſoribus Magiſtro Ioanne de Burrey. M. Nícolao Boucherato, & nunc cum proxime ad lauream vocando. M. Franciſco Mauroyo, candidiſſimis profecto animis. Quarta (atq; ea ſit, ne longum faciã, vltima) q; venerabilis humanitas, comitas, & prudentia tua ante mihi fuit (quod meminí ſti) honeſtiſſimis perſpecta officiis, q̃ iſti profeſſioni dedita. Vnde miris laudibus ipſe mihi extollere ſoleo cœnobii iſtius patrum & modeſtiã & prudentiam. Modeſtiã quidem, q; neq; ętatis neq; natalíũ in deligendo antiſtite rationem habuerint, prudentiã vero q; indolis tuę vires ac fructus vel in flore agnouerint. Boní itaq; conſule prędidíũ noſtrum dulciſſimũ, atq; hos Commentarios multa laude dígniſſimos hoc nomine laudabiliores exiſtima q; eos candidiſſimo nomini tuo níl tale expectanti, nuncupauímus. Vale ex chalcographia noſtra in inclyta Parrhiſiorum Academia ad Idus Februarias, Anno ad calculum Romanum M.D.XXI.

Tabula Canticorum.

Tabula terũ & verborũ in cõmẽtariſs in Cãtica cãticorũ veneraãdí prís Thomę monachi ciſtertieñ. adnotandorũ. De cõmẽtariſs eñ Reuerendi prís & theologi. M. Ioã. Halgrini Cardinalis quia in marginibus propter breuitatẽ nihil adnotatũ eſt, ſeorſũ poſt hunc apponetur tabella.

Aron ornatus. xxxí.
Accubitus regis. xxiiij.
Accubitus ſponſæ triplex. fol. eodem. bis.
Actor trium virorum. lxix.
Adoleſcentulę ſunt animæ. iiij.
Adoleſcentula pariens. cxxxij.
Adoleſcẽs a dño ſuſcitat⁹. xxxí.
Aduentus ſaluatoris triplex. folio. xlv. lxiij.
Aedificatio triplex. xv.
Aedificiũ triplex pctõrũ. xxxiij.
Aedificare. ibidem.
Aedificia in montibus. clxxviij.
Aedificium eccleſiæ. ibidem.
Aequinoctium. cxí.
Aeſtus triplex. xxxix.
Affectiones animorum. viíi.
Affectio triplex. xxxix.
Afflictionis cauſæ. lvíj
Ager triplex. clv.
Albedo quadruplex. cxvj.
Alę Seraphin. xij. fo. vj.
Alloquí ſororem. clxxíj.
Allocutionis Chriſti vtilitates. folio. clxxii.
Altare, menſa, candelabrum. v.
Altare triplex. lxxxí.
Amana id eſt diaboli caput triplex. fo. lxxxvíi.
Amandi deũ cauſę quatuor. ví.
Amari poſſunt tria. xxxix.
Amícꝰ Chriſti quadruplex. xc.
Amícꝰ cuſtoditnos í tribꝰ. cxxv
Amygdala. víj.
Amygdalus. xij. xxxviij.
Amoris dei ꝓprietates ſex. v.
Amor dei in nos triplex. v.
Amor dei in tribus. xxxíí.
Amor ſuauis in tribus. xxxiij.
Amor ſapiens in tribus. ibidem
Amor fortis in quibus. víj.
Amoris languor triplex. xlí.
Amplexus ſponſę ordo. clxiiij.
Amplexus ſponſæ. ibidem.
Angeli quatuor. xxvíj.
Animalium quatuor inter ſe cõparatio. cxxxviij.
Aía curioſa ſ grit triade deo. xvij
Aí impugnatio triplici acie. xvj.
Aíæ tria conſideranda. xviij.
Aíæ quatuor profectus. xxx.
Aía ponit ꝑ quibus í tribꝰ. lxvij.
Anima quid ſit. clxix.
Animæ pulchritudo. lxxvij.
Anima ignorãtis quatitur triplí ci turbine. cxxxix.
Animę perfectio e quibus. clj.
Animę rigatio triplex. clxxv.
Anni ſperij Chriſti tres. clxxix.
Apertio triplex. xlix.
Apertiões Chriſti quatuor. ciiij.
Apertiões cõſciẽtię quatuor. ibi.
Aperit deus in nobis varia. ciiij.
Apertio cordis noſtri ad cõtemplationẽ eſt quadruplex. ibidẽ.
Apparitio dei quadruplex. xvj.
Apparitio triplex. clxj.
Apoſtolorum veſtitus. clxxix.
Aqua & puteus. viij.
Aquę charitatẽ extinguẽtes. xlj
Aquarum deductio. lvij.
Aqua multiplex. xcvj.
Aquę miraculoſe motæ. cxlix.
Aqua & vinũ in nuptijs. clxxiij.
Aquila Ezechielis. xxxj.
Aquilo ventus. xcvj. Eius cum auſtro conflictus. ibidem.
Aquilo tria facit. ibidem.
Aquilonis ícommoda. clxxiiij.
Arabię onus quod eſt octanum folio. lxiiij.
Arbores tres in paradiſo. xxxvij
Arbores bonę vtilitatis. xxxix.
Arbor ſub q̃ ſpõſa ſedit. xxxviij
Arbor iuſtitię. clxviij.
Archę moralis cõſtructio. lxv.
Arca teſtamenti. xlij.
Arca, oſtium, feneſtrę. ciiij.
Arcus quid notet. lxxxviij.
Arcus tres. cxxxvi.
Arcus iris. cxxxiiij.
Ardens & lucens. clxx.
Areolę. cxx.
Arma Golię q̃d ſignẽt. lxví.
Areola. cxxvíí.
Aromata & eorum odor. xc.
Aromatum tria genera. cxx.
Aromatum tria genera. clxxviii
Artificis varietas. cxliíí.
Aſcenſus animæ triplex. xxiii.
Aſcendendi gradus. lxx. clxix.
Aſcẽdẽdi modi de lauacro. lxxx
Aſcenſus hoís triplex & q; aſcẽdendum ſupra propriam volũtatem ſit. cxxviíí.
Aſcẽſus Mariæ virginis quadruplex. fo. clxvíí.
Aſſumptio multiplex. clix.
Aſtutia dæmonis in tribus. xlí.
Auaritiæ rotæ, currus, aurigæ folio. xx.
Auditus viſui pręponitur. xlv.
Aue, vale, ſalue. xxví.
Auerſio dei ſeu dilecti. cliiíí.
Aurora triplex. cxxxv.
Aurum purum. í.
Aurum quid ſígníficet. v.
Aurum ſapiẽtię tria facit. lxxví.
Auſter ventus. xcvi. Eius cum aquilone conflictus. ibidem.
Auſter tria facit. xcvíí.

Babylonis onus. lvíj.
Baptiſmꝰ & eiꝰ vnctio. xlj
Baptiſma. cxlviíj.
Baſis templi ſculpturę. xxxj.
Baſes tres columnarum. cxxij.
Baſium & ſuauium. í.
Beatitudo quadruplex. cxxxiiíj.
Beatitudo. cxl.
Bellum filiorum Iſrael. xiíj.
Bellum gerenti neceſſaria. xv.
Bellum ſeu prędíũ triplex. cxviíj.
Benedicti patris bñdictiones. iíj.
Bñdictio a tribus gentibus. ibid.
Beneficium triplex. xc.
Beneficia dei tria. xcix.
Bibuntur varia. cxlv.
Bos, leo, homo, aquila. cxlviíj.
Botri tres. cliij.

Calamitatum inferni ſpecies tres. folio. x.
Cãdelabrũ. í. xxxv. clxiíj.
Cãdidatio bona & mala. lxxxviíj.
Candor quadruplex. cxvj.
Canales purpurę. clj.
Cantare myſtice. cxlíj.
Capilli diuerſorum. lxxviíj.
Capilli ſponſę. cxxxj.
Caprea. xliij. lxxviíj.
Capreę gemelli. cxlvj.
Capram pro peccatis ímmolari ſolitam. cxxxj.
Captiuitas triplex. lxxj.
Caput triplex. xxvíj. Diaboli. folio. lxxxvíj.
Caput Chriſti aureum. cxxj.
Caput in príncipe. cxliíj.
Carcer moraliter. cxlí.
Carmelo caput ſponſæ compararatur propter tria. cl.
Caro Chriſti tribus floruit. xíí.
Carnis voluptates q̃tuor. xxxí.
Caro tripliciter ímmolatur. lv.
Caro Chriſti precioſiſſima. lxxv
Caro appoſita. cí.
Caſtitatẽ ſex conſeruãtia. xxxví.
Caſtitatis domus. cx.
Caſtrorum tria genera. lxxxíí.
Cauſę dei aduerſum nos. lxxxiíí
Cedere lícet in tribus. clxviíí.
Caſtrorum tria genera. cxlíí.
Cellarium, cubiculũ, hortus. viíí.
Ceruí & eorum natura. xlvíí.
Charitatis ordíes. xxxix. Gradꝰ lix. &. clxx. Eidẽ aſcripta. clxx.
Charitatẽ extinguẽtes aquę xlí.
Chriſtꝰ niger & pulcher. xí. Fiꝰ augmẽtatio. xvíí. Tentio. xxví Siſtitudo cũ malo arbo. xxxviíí.
Chriſtꝰ ẽ hedera, ficꝰ. &c. xxxix.
Eiꝰ dolor. xlíí. Pauptas. lí. Natiuitas. l. Apportata. líí.
Chri. claritas. lxviíí. Lachrymæ lxxxiíí. Cõpatio cũ rore, pluuia hędo, pane &c. lxxvíí.
Chriſtꝰ qũo viſitat terrã. lxxxíí. qũo habitat in nobis. cí.

Christi aperitiões quatuor. ciiii
Christi remedia contra langorẽ mundi & q̃ descẽdit sicut pluuia,ros,& stillicidium. cvi.
Christi dorsum,manus,& caput aureum. cxxi.
Christus frater noster est. clix.
Christus fuit nobis datus,natus damnatus.clx.
Christꝰ nos p̃ q̃tuor docet. clxii.
Christꝰ tria p̃ nobis dedit.clxxi.
Christi facies triplex. clxxii.
Chordę tres citharę. cxxi.
Cibum sumendo seruent religio si p̃sertim tria. ci.
Cingendi species. cvii.
Cinnamomum. xciiii.
Circumcisio. xxv.cl.
Circumspectio. clxv.&clxxv.
Circumstãtię aggrauãtes. xxxii.
Citharæ versio & chordæ.cxxi.
Ciuitates i qbꝰ dilectꝰ q̃riť. lxvi.
Ciuitates tres quarum theologia meminit. cxiii.
Ciuitas propugnaculũ. clxxiii.
Claues quatuor. xlviii.
Climata mundi. xxx.
Clypei quatuor. lxxxiii.
Cœlum triplex. xlvii.
Cœnaculum. xvi.
Cogitatio qualis sit. ibidem.
Cogitationum effectus. xxvi.
Cogitationũ tria genera.lxxviii.
Cognitio dei triplex. iiii.
Colligatiõis dispsio triplex. xv.
Colles tres. lxxxvi.
Collis,mons,&c. clxxvii.
Colloquium sponsę. lxxxvi.
Colloquium & osculum. clxiiii.
Collum sponsæ. xxi.cxlvii.
Collum corporis mystici.lxxxiii
Color triplex.cxlvi.ante lilium.
Colubri innouatio. xlvii.
Columbę proprietates. xxvii.
Columbę triplex cõsideratio & columbæ tres. liii.
Columbæ tres de quibus fit mẽtio in sacra scriptura. cxxxii.
Columnæ cœli & earum genera.folio. cxxii.
Commercium triplex, execrabile,miserabile,admirabile. fol.i.
Compatiendũ proximo.lxxxiiii
Conceptus liberatio. clx.
Concubina pariens. cxxxii.
Concubinę proles triplex.ibidẽ.
Confessio Cõfessio pura,integra aperta,& fidelis in tribus. iiij.
Confessionem quatuor impediunt.folꝰ. xxxii.
Confessorum vestitus. clxxix.
Confusio triplex. lj.
Congratulandũ p̃ximo.lxxxv.
Congregatio triplex. xlix.
Conscientia.xv.xxiiij.xxxiii.xl. cj.&.ciiij.
Consideratio triplex. lxv.
Consolatio triplex. xcix.
Contemplatio trium. xxiij.
Cõtẽplatiõis excellꝰ duo.xxxix
Conuersatio triplex. xxxii.
Conuiuium in monte. c.
Cõuiuiũ nuptiale triplex. clxxix
Copiosus deus in tribus. cxxj.
Cordis varietas. xlv.
Cor tribus aperitur. ibidem.
Cor nostrũ tripliciter a deo aperitur.ibidem consequenter.
Cordis effusio quadruplex. ciij.
Cor nostrum aperimus quatuor modis ad contemplationẽ.ciiij
Cor est piscina quarta. cxlix.
Cornu & lenticula. iiij.
Coronę quatuor. lix.
Coronę Chri.&bonoꝝ tres.lxxv
Coronę Chri.&bonoꝝ tres.lxxv
Corui proprietates. cxvii.
Crater triplex. cxlv.
Creatura omnis loquitur nobis modis tribus. cv.
Crines rasi Samsonis. lxxxviij.
Cruces tres. cxlij.
Crux dñi et eius significatio.cliij.
Crucis virtus triplex. clxviij.
Crurum officium. xxij.
Cupiditas in tribus. lxvj.
Currere in odore vnguẽtoꝝ.vij.
Currere,stare,ire. cxlvj.
Curꝰ dei & pudicitię & rotę.xx
Curꝰ Pharaonis tres. xx.
Custodes ciuitatis in tribꝰ.lxvij.
Custodienda sunt imitatoribus Christi p̃cipue tria. ibidem.
Custodes quinq;. lxviij.
Custodes Sion tres. cxiij.

DAmasci onera. lx.
Dęmonis astutia. xlj.
Debitores qbꝰ sim⁹ clix
Dedicatio triplex trium taberna culorũ.dedicare & dedicatiõis triplex vtilitas. xij.
Dedicatio ecclesię. clxxix.
Delicię triplices. clxvj.
Dentes & dentiũ gña. lxxviij.
Dentes,labra,palatum. cliij.
Dẽcatio dei triplex. clxix.
Descendere & descensus dilecti tres. cxxvij.
Descensus Christi in Mariã virginẽ sicut descendit pluuia,ros stillicidium. cvj.
Descensus dilecti triplex.cxxviij
Descensus triplex. cxxxvj.
Descensus Christi tres. ibidem.
Descensus culpæ. ibidem.
Descensus compassionis & benuolentiæ. cxxxvij.
Desertum quadruplex. lxxj.
Desiderabilis homo. cxxiiij.
Desponsatio ecclesię tripl.lxxvj & animę triplex. ibidem.
Dies malus. lij.
Deo insultantes,p̃sultantes,exultantes,& sibi saltãtes. viij.
Deus est tribus modis. xvj.
Deꝰ apparuit q̃dripliciter.xvij.
Deꝰ occurrit tribus. xxvj.
Deum derelinquẽti tria sunt incommoda. xix.
Deus ẽ nobiscum tripl̃r.cxxviij
Deus comparatur Soli. cxxxv.
Deus auertitur tripliciter. cliiij.
Deus precatur triplices. clxix.
Dextera & lęua &lęua dei tribꝰ supponitur. xlij.
Dextera sponsi. clxiiij.
Diaboli machinatio. cxlix.
Dies triplex. liij.
Dies tres,temporalis,spiritualis & cœlestis. lxij.
Digiti multiplices. cix.
Dilecti nomen triplex. iiij.
Diligit nos deus tripliciter. v.
Diligendi tres causę. vj.
Dilectionis onera. xj.
Dilectus ex dilecto, dilectus ex dilecta,& dilectꝰ i dilecto.cxvj.
Dilecti sponsi laus. lxij.
Dilectum inuenire impedunt tria.folio. lxv.
Dilectꝰ tenet modis quat.lxix.
Dilectꝰ filiabꝰ Hierusalẽ.cxxv.
Dilectus vnde dicatur. ibidem.
Dilecti iugum triplex. ibidem.
Dilecti habitꝰ & declinatio. cxxvj
Dilectus vbi quęrẽdus. ibidem.
Dilectio prelati triplex.cxxxvij.
Dilectio triplex. clix.
Dilecti inuentio triplex. clx.
Inuenitur in tribus. clxj.
Dilecti apprehẽdendi ordo. ibi.
Dilecti colloquium. clxiiij.
Delitię spirituales. clxvj.
Dilecti fugę tres. clxxvij.
Diligendi deũ modi tres.xxxvj.
Disciplinę domus. cx.
Discretionis quinq; gradꝰ.ibidẽ.
Dispensationis onera. cxj.
Distinctio pastorum. lxxxv.
Diuinitatis gloria. cxxxix.
Diuitiarum contemptus. clj.
Diuitiarum vsus varius. clxxiiij
Docemur a Christo p̃ quat.clxij
Dolor triplex . xxx. xl.xlij.lviij.
Dñs & adonay iterp̃tanť. x.&.v
Domus dei & aĩa iusti. xxxiij.
Domꝰ triplex. cx.clxij.clxxj.
Domo eijciũt hom.tria.clxxviij
Dona dei.vi.Spiritus. clxxv.
Dormitio triplex. lij.
Dorsum Christi aureum. cxxj.
Duplicitas triplex. xxxiiij.
Duritia triplex. xxvj.
Dux in prelio &c. v.

EBron in Sichen. cxxxvij.
Ebur.27.Eburna.cxlvij.
Eccles.ornatꝰ.xxxi.cxliij
desponsatio. lxxvj. Anguli, 77. collectio,clxxvj.

Effectus spũssti & nequã. xcvij
Effectus pietatis triplex. clxj.
Egressus & eius causa. lxxv.clv.
Egressio animę. clxv.
Electus ex millibus dilectꝰ.cxvj
Electio triplex. cxxxiij.
Electrum vnde fiat. xxij.
Elemẽta e qbus hõ ꝓstat.lxxv.
Elementis qũo abutimur. clj.
Emmanuel. cxxvij.
Emissiões q̃tuor.xciiij.Tres.cxj
Equi & aurigę currꝰ Phara.xx.
Equorum vocabulo significantur tria hominum gña. clviij.
Esau oppositę tres turmę. liij.
Euangelistarum figurę. cxlvj.
Euę tres filij. xiij.
Eucharistia. cxlviij.
Furnus ex quibus. lxxj.
Fundamentum fidei ,& sup qđ alij ædificant ligna , alij fœnum &cæt. xxxiij.
Fundamentũ multiplex. clxxi.
Funiculus coccineus. lxxxj.
Funiculus triplex. lxxxj.clxvj.

GAllus quatuor facit. lij.
Gallus qñ cantet. cxlj.
Gaudiũ tri.xxviij.clxiij.
Gaudium triplex.& qđlibet mẽtiplex. xliij.&.xliiij.lvj.
Gaudia plena in tribus. lvij.
Gaudijs in tribꝰ sequuntur iusti vestigia Christi. lvij.
Gemitus triplex. xxx.
Gemma grata,gratior,& gratissima. vj.&.cxxx.
Genarum notę. cxx.
Gñatiões quatuor sapentię. lij.
Germinantium quatuor genera.folꝰ. cxxxviij.
Germen triplex. ibidem.
Gladij sex.lxxiij.Gladius super fœmur,i corde,i ore,i manu.ibi.
Gladij vsus& quis p̃rãsiuit animam Marię. xcix.
Gloforũ q̃tuor p̃prietates. xxj.
Gloria triplex. xliiij.lxxxiiij.
Glorię locus triplex. lj.
Gloria differẽter otitur. lvij.
Glari bñ potest hõ in tribꝰ. ibi.
Gloria vnigeniti triplex. cj.
Glorioſus ☉ deus in tribus. cxvj.
Gloria omnium sctõrum. ibidẽ.
Gloria vestium. cxxxvij.
Gloria diuinitatis. cxxxix.
Golię arma qđ signẽt. lxvj.
Gradus ascensus octo. lxxv.
Gradꝰ videndi deũ tres.lxxxv.
Gradus discretionis quinq;. cx.
Gradus euntiũ diuersi. cxv.
Gradibus tribus prouehit deus sctõs suos..cxv.Et gradꝰ quatuor quibꝰ ꝓuehitur aĩa.cxxvij.
Gradus humilitatis. cxxix.
Gradus malitię & iustitię. cxviij
Gradus ascendendi. clix
Gradus tres charitatis. clxx.
Gratia triplex. iiij.xcv.cj.
Gratię aguntur deo in tribus.lx
Gratię gradus. lj.
Gressus iustorum. cxliij.
Guttur triplex. cxxiiij.

HAbitauit Christꝰ i nobis modis tribus. cj.bis.
Habitatio Christi i nobis rursus triplex describitur. ci.
Hydrię sex. clxxii.
Hyemis pigri natura. liiij.
Hyems,imber,flores. liij.
Hyems triplex. liij.
Hædus. viij.
Hinnuli agiles. cxlvj.
Hœdus triplex. lxxviij.
Hædus.i.peccatũ triplex. xcix.
Homo triplex. xlij.
Hominis formatio,deformatio & reformatio. xlvij.
Homo desiderabilis. cxxiiij.
Hoes cur spernantur. clxj.
Honor domini triplex. ibidem.
Horti quatuor. xcij.
Hortus quadruplex. xcviij.
Hortus in quẽ descendit dilectꝰ cxxvij.videatur ortus.
Humilitas triplex. iiij.clxiij.
Hostes triplices. xiij.
Humilitas domini. ij.
Humilitatis tres gradus. xxiij.
Humilitatis domus. cx.
Humilitas in quibus sit deꝰ vnde nobis amandus. lj.
Humilitatis gradus. cxxix.
Humiliationis Christi causæ.folio. cxv.

IDola carnis. xc.
Ignis in rubo. v.
Ignis triplex. xij.xcj.
Ignis proprietates tres. xxxv.
Ignis multiplex. xciiij.
Ignis effectus. xcviij.
Ignis vsus multiplex. clxxj
Ignorantia animę. cxxxix
Imago Christi triplex. cxij
Imago dei. cxxxv.
Imago triplex. clxix.
Imago cordis triplex. ibidem.
Imber,hyems,flores. liij.
Imber triplex. liiij.
Imitatoribus Christi custodienda sunt tria. lxvii.
Imperij Christi anni tres. folio. (clxxix
Imploratores varii. lxxxv.
Incommodum triplex. l.
Incommoda quatuor. clxii.
Incredulitas triplex. cxii.col.ii.
Indigẽtia fratrũ in tribus. xl.
Inferni calamitas triplex. x.
Infernus & eius cruciatus. lxxi.
Infernus triplex. xlviii.
Inferni flumina quatuor. cxiiii.
Infernꝰ multiplex. cxl.
Infirmitas varia. cxxxviii.

Ingressus sponsi. lxix.
Inimicꝰ hominis triplex. cxviij.
Iniquitatis tres species. x.
Insinuatio. clxxvij.
Insulę periculum triplex. clxiij.
Insultātes deo sibi saltātes. viij.
Intellectualiū rerū diuisio. xvj.
Inuentio & osculatio. clx.
Inuentio dilecti triplex. clx.
Ioannis Baptistę laudes. xv.
Iocunditas supna triplex. xxxiiij
Ira triplex. xxxvj.
Ire, currere, volare. cxlvj.
Iris arcus cœlestis. cxxxiiij.
Isaac & eius prandium. viij.
Iudiciū triplex & q̄druplex. iiij.
Iudicium datum filio. ibidem.
Iudicium triplex. xlvj.l.
Iudicium extremum. l.cviij.
Iudiciū cū diabolo ī tribꝰ. lxxxij.
Iugū dilecti triplex. cxxv.
Iumentorꝫ gn̄a quatuor. lxvij.
Iustitia hominis triplex. ix.
Iustitię gradus. cxviij.
Iustus triplex. xix.
Iustus multiplex. lij.
Iusti sequuntur vestigia Christi ī tribus gaudijs. lvij.
Iustorum gressus. cxliij.
LAbia sponsę. xcj.
Labia, ligua, vestimenta, virgis q̄ & qualia. xcij.
Labia, dentes, palatum. cliij.
Labor m̄ltiplex ī diuersis. lviij.
Labor triplex ī tn̄bris primis secundis & tertijs. lxj.
Lac & vinum. l.
Lac triplex. c.
Lachrymę. cxx.
Lachrymę triplices. cxlij.
Lætari de quibus deceat. viij.
Letitia triplex. lxxvj.
Lęua dei supponitur tribus. xlij.
Lęua manus tria facit. clxiiij.
Lampas, candelabrū, lucerna. l.
Lampas ardens, lucens. clxx.
Lanceæ fixæ in cor Absolonis. fol. xxxvj.
Languor amoris triplex. xlj.
Languor mundi ante Christi aduentum triplex. cvj.
Languor aīę in varijs. cxiiij.
Lapidum significatio. xxij.
Lapis sepulturę dn̄icę. xxvj.
Lapis in fundamento quē capit Iacob in titulum. xxxiij.
Lapidis locus triplex. xlvij.
Lapis triplex. lvij.
Lapsum faciunt tria. cxliij.
Laqueorū triplicitas & tēsio. x.
Latendi tres causę. lxxvij.
Lauacrū septiforme. lxxix.
Lauacrorꝫ genera. ibidē & cxxxj
Laus dei. cxlij.
Lectuli quatuor. xxix.
Lectus Christi triplex. xlix.
Lectulus triplex. lxiiij.
Lectuli ad quem inuitatur spōsus apparatus. lxxij.
Lectuli sponsę tres. clxv.
Leges latę. cxxviij.
Lenticula olei. iiij.
Lex triplex humana, Mosaica, Euangelica. v.
Liberalitas dei. xcix.
Lignum, fœnū, stipula. lxxxiiij.
Ligni nomine quid appellandum veniat. clxviij.
Liliū ī quo tria ꝯsiderāda. xxxiiij
Liliū ī locis tribꝰ inueniri. xxxv
Lilijforma. xxxvj.
Lilia virtutum & lilium triplex. fol. lxij.
Rursus lilium triplex. ibidem
Lilia tria ī vētre virginis. cxxj.
Lilia tria. cxxvij.
Lilium & eius ornatus. cxlvj.
Lingua sponsę. xcj.
Lingua quadruplex. ibidem.
Lingue ignee quatuor. cxij.
Liquefactio triplex. cxij.
Liuor quid sit. cxiij.
Loca tria, doctrinę, pugnę, & medicinę in diuersis. xlix.
Locus glorię triplex. lj.
Locus lapidis triplex. xlvij.
Tocus triplex. lvij.cx.
Locus quadruplex. cxlviij.
Locutio triplex creaturarū oīm ad nos. cv.
Lucens & ardens. clxx.
Lucernæ quatuor. xlix.
Lucerna, lampas, cādelabrum. l.
Luciferi conatus. iij.
Luminaria quatuor fecit deꝰ. vj
Lunę claritas a sole. cxxxv.
Lunę interpretatio. cxxxv.
Lux triplex. xix.
Lux quadruplex & triplex. lij.
Luxurię rotę & currus. xx.
Luxurię immundicies. xcvij.
MAgnanimos in orōne faciunt tria. cxxxiij.
Magnum dicitur q̄d tripliciter. xxvij.
Malitię gradus. cxviij.
Malꝰ arbor & eiꝰ flores. xxxviij
Malum granatum. clxij.
Mandragora & eiꝰ forma. clvij.
Mansiones tres. xvj.
Manus dei ad tria patet. xlij.
Manus sponsi. cviij.
Manꝰ dei bis mittitur ad os. ibi.
Manus dilecti tornatiles. cxx.
Manus Christi aurea. cxxj.
Manus triplex. cxl.
Mare est mundus. xx.
Mare significat psecutores. lxij.
Maria est lenticula. iiij.
Maria collum. xxj.
Maria stella, luna, aurora. xxij.
Marię ortus & ascensus. lxxj.
Maria offert Christū. lxxxix.
Maria iridi cōparatur. cxxxiiij.
Marię plenitudo. cxxxv.
Maria est luna. ibidem.
Marię miraculū. xcviij.b.
Maria est aurora. cxxxv.
Marię priuilegia. cxlvj.
Marię ascensus &c. clxvij.
Maria est mater nostra. clix.
Marsupium diaboli. j.
Martyrum triplex gradus. clvj.
Martyrum vestitus. clxxix.
Matrimonium. xxix.
Matres tres. clxviij.
Mel & lac sub lingua. xcj.
Mel & fauus. c.
Membra quibus tangitur & tangit deus. cxxx.
Mensa triplex. cxxiij.
Mensę tres in mōte quibus nos reficit dominus. cxxiij.
Mensarū alia cōsideratio. ibidē.
Mēsam faciamꝰ puero. xlix.
Mensura triplex. iij.
Mēsurę varietas. cij.
Meridies triplex. xvij.
Metallorum typi. xv.
Migrare, emigrare, trāsmigrare, quibus conueniant. lxix.
Miraculum triplex. xxxviij.
Millenarius. clxxv.
Miraculū ī Maria triplex. xcviij
Myrrhę virtus. xxiiij.
Myr. trip. lxxvj. lxxxvj. clxvij.
Myr. cāpꝰ, collis, & mōs. lxxxvj
Myrrhę probatio. cix. col. iiij.
Myrrha ter Christo oblata. clxiij
Misericordia dei triplex. ij.
Misericordia tripliciter interpretatur. ibidem.
Misericordia hoīs triplex. ibidē.
Misericordia & veritas obuiant sibi. ibidem.
Misericordia deus & dei. iij.
Misericordia triplex. xxxj.
Mīa dei & hominis. lxvj.
Misericordię opera sex. clx.
Missę quare tres leguntur in natiuitate domini. l.
Monilia spōsę & q̄d monile. xxj.
Monili ꝯparatur Christus. cxliiij
Monilis interpretatio. ibidem.
Mons & cāpꝰ myrrhę. lxxxvij.
Montes tres in quos ascēdit dn̄s & vn̄ dedit testimoniū. lxxviij.
Montes quatuor. cxxiij.
Montiū tria genera. clxxvij.
Moriendi varius modus. xxxj.
Mors hominis triplex. xviij.
Mors reproborꝫ trip. cxl. similiter pœnitētium & iustorꝫ ibidem.
Mortis tres nuncij. cxlv.
Motus animorꝫ quatuor. xiij.
Motus terrę triplex. cix.
Mulier nigra & formosa & mulieres triplices. xj.
Mulieres septem. clxij.
Mulsi & eius effectus cliij.
Mundi languor ante Christi aduentum triplex cvj.
Mundū & immundū. cxxiiij
Murus, ostium, &c. clxxiij.
NAbuchodonosoris arbor xxxvij.
Nardus mystica. xciiij.
Nariū tria genera cxlix.
Nasci Christum. l.
Natiuitates christi tres xxiij.
Natiuitas nostra triplex. xxviij.
Natiuitatis christi fructꝰ. lxxij.
Natiuitatꝫ moralis ꝑfectꝰ. ibidē
Naturę variatio l.
Naues salomonis. clxiij.
Nazareth interpretatio clv.
Nidus triplex lv.
Niger & formosa mulier. xj.b.
Niger & pulcher Christus ibidē.
Nomen dilecti triplex. iiij.
Nominū sponsę ratio. lij.
Nominum ratio. liij.
Nominum sponsę ratio. cxxxij.
Nomē christi triplex clxij.
Nouissima hoīs considerādum hn̄t corpis & aīę diuortiū. lix.
Nouitas triplex xlvij.
Nox quadruplex lxvij
Nox triplex cxxxv
Nubes triplex. cxxx. cxxxvj
Nuci comparatur recte iustorū vita. cxxxvj.
Nuci insunt quatuor cxxxvij.
Nuptię in euāg. tres. clxxij.
Nuptię moraliter ibidem.
OEmanuel. cxxvij
Obediētia tripl. xcxj. cxv
Obedientia in tribus consistit. cxxix.
Oblatio Marię. lxxxix.
Obstinatiōis duritia triplex xv
Oculus vere simplex xxvj
Oculus multiplex .i. xxvij.
Oculi stultorū & columbę. ibidē.
Oculos varie habentes. lxiij.
Oculi animæ duo lxxxviij
Oculos ne cœlum videant tria impediant cxxvij
Oculorꝫ auersio triplex cxxx.
Odor ex quibꝰ causis fiat. xxiiij.
Odor triplex. cliij.
Odorem vbi det vita ista. clvii.
Oleū effusū & multiplex. iiij.b.
Oleum, vinum, frumentū. viij.
Oleum deuotionis xxv.
Olei amoris triplex suauitas. xl
Olei effectus. xl.
Onera onerū sunt tria. x.
Onera negociorꝫ varia. ibidem.
Onera p̄dictis dissimilia. xj.
Onera dispēsationis, religionis, dilectiōis & alia q̄druplicia. xj
Onus seductionis triplex lviij.
Onus inuidię triplex. lviij.
Onera vndecim ex ordine notāda. Onꝰ Babylonis, Philistiim Moab &c. lvij. & lviij. & seq. p t.
Onus Moab. i. de patre acceptū in gn̄atione triplex. lviij.
Onera quatuor damasci. lx.
Onus sextū videlicet deserti Maris. i. persecutorum. lxij.
Onus septimū duma. lxiij.
Onus octauum in arabia. lxiiij.
Onus nonū vallis visionis lxiiij.
Onus decimū q̄d est Tyri. lxv.
Considerať in tribus ibidem.
Onus pfectorꝫ q̄d est tertiū. lxvj
Onus vndecimū iumentorū austri & iumētorꝫ genera. lxvij.
Onus dānatorū triplex cxv.
Onus malorꝫ triplex cxv
Onerum grauitas cxliij.
Opera misericordię sex clx.
Opprobrium triplex. clxij.
Oraculū & id triplex xxxviij.
Oratio vtilis & inutilis lx.
Orōnis magnanimitas procedit ex tribus. cxxxiij
Oratio triplex clxxvj
Orō pura & insinuatio. clxxvij.
Ordines charitatis duo xxxix
Ordo istorꝫ verborꝫ: quęsiui, iueni, tenui, introducā. lxix.
Ordo pœnitentię. lxxxiiij.
Ordo charitatis cxxxv.
Ordo ecclesię, ibidem.
Ordines tres. cxlij.
Ordo apprehēdendi dilecti clxj.
Ordo quo venit ad amplexum sponsa. clxiiij.
Ornamētū & vestes sponsę. xxij
Ornatus Aaron & moralis. folio xxxj. xxxij.
Ornatus domus, thalami & lecti. xxxij.
Ornamenta eccl'ię tria cxliij.
Ornamenta principum cxliij
Ornamenta prelatorꝫ. cxliij.
Ornamenta religiosorꝫ. cxliij
Ornatus ecclesię. clxxix
Ortus seu hortus viij.
Ortus in quē descendit dilectus cxxvij. videatur hortus.
Oscitationes septem. iiij.
Osculū & osculū quadruplex videlicet carnis, dęmonis, hominis, dilecti. Et tria esse in osculo, labia, anhelitum et oris approximationem fo. j.
Osculum, osculans & osculatum et quid osculū, Basium & suauium differunt ibidem.
Osculū triplex, reconciliatorium remuneratoriū et contemptorium. ibidem.
Osculatio & a conceptu liberatio et inuentio. clx.
Osculum triplex clxj.
Osculum & colloquiū. clxiiij.
Ostiū, Arca, Fenestrę cliij.
Ostium triplex. cxj.
Ostium, murus &c. clxxiij.
Ostium morale. ibidem. bis
Ouis triplex sterilitas. lxxx
Ouis figura triplex cxxxj
PAcis effectus triplex xlv.
Pacis commoda cxl.
Palliatio vitiorum. xvij.
Palatū, dētes, labia. cliij
Pallium Ioseph lj.
Pallium triplex cxiij
Palma in quibus sit nobis imitāda. cxvij.
Palmę forma. clj. bis.
Palmę tres fructus clij.
Panis triplex hordeaceus, subcineritius, similagineus ij.
Panis triplex lxxvij
Panis triplex. xcix. cxxxiiij.
Panis appositus cj.
Panes tres. clxij.
Panis multiplex cxlv.
Panes tres in bethleem. clv.
Parabolę in euangelio tres Christo assignatę cxxx.
Paradisus in qua triplex facta diuisio cxliiij.
Parientium differentię. cxxxij.
Paries tēpli Salomonis xxxij.
Paries & fenestra xlix.
Parietes visum impediētes. l.
Pascua tria cxxvij.
Passionū tria genera xxv.
Passio xp̄i. lxxxviij. clxiiij. clxix
Passiones diuersi tp̄is. lxxxiiij.
Pastoralis vita qualis eē debeat folio cxxxviij.
Pastorū distinctio. lxxxv.
Pater qūo filiū recipit xc.
Patriarchę. xij. xxx. et oēs ferme triplices. ibidē cōsequēter.
Paupertas Christi li.
Paupes censu & spiritu. clx.
Pax dei triplex. ix. Pax & iustitia seinuicem osculantur. x.
Pax triplex. lij. lxx. clv.
Pax multiplex clxxiiij
Peccata in spiritūs. tria. xxxv.
Peccatorū tria genera. lv.
Peccatū hoīs requirit a quatuor ab hoīe, a diabolo, a p̄ximo & a prelato. lxviij.
Peccatū vt hœdꝰ triplex. xcix.
Peccati derelinquendi gradus tres clxviij.
Pedes spirituales. cvij.
Pelliū quatuor genera xij.
Peregrinātes a tribꝰ affliguntur. x. eorūdem onera. ibi. col. iij.
Peregrini sumus & serui lxxij.
Perfectio quadruplex cxxvij.
Perfectio triplex clxx.
Persecutorꝫ tria genera. lxii
Personæ quatuor ad saluatoris oblationē venientes xcviij.

Petentiũ gradus tres. lxix.
Petrę triplex reperitur nobis incõmodũ, videlicet petra offensiõis, scãdali & cõfractiõis. lxxv
Petrę cõmodũ triplex lxxv
Philistiim onus in tribus lviij.
Pietatis effectus triplex. clvj.
Pigmentarij. cxx.
Pigmentum vinũ conditũ. clxiij
Pisces varij. cij.
Pisces nobis imitandi. clviij.
Piscinę quatuor clviij. col. iij.
Planctus perfectio cxlij.
Plenitudo triplex. cj.
Plenitudo Marię cxxxv.
Pœnitentia triplex. xxxij.
Pœnitentia triplex xxxvj.
Pœnitentię bona clxv.
Pœnitentię ordo lxxxiiij
Poma noua & vetera. clviij.
Poma noua quatuor ibidem
Poma vetera tria clix
Poma triplicia cxxxvii
Portantes christũ varie. xxv.
Portę quatuor clvij.
Portarũ varię diuisiones. ibidẽ.
Portę hierusalem. ibidem
Portarum moralizatio. clviij.
Portarũ alia diuisio. ibidem
Potentia duplex. clxvj
Prandium Isaac. viij.
Prędicatori habenda. xxxj.
Prędicatio cxlj.
Prelatus per tria proficit. lxxiij
Prelati dilectio triplex cxxxvij.
Prelatis aĩaduertenda. cxxxvij. vita eius qualis sit. cxxxviij.
Prelatorum sollicitudo circa quę esse debeat. ibidem.
Prelatorũ ornamenta cxliij.
Prelium triplex cxviij.
Princeps triplex cxlij.
Probatio triplex xxiij
Principum ornamenta cxliij.
Profectus tres gradus lxviij.
Prefectus animę clxxiiij
Proles cõcubinę triplex. cxxxij
Promissum triplex. .l.
Promissa sponsę tria clxxvj
Propugnaculũ, ciuitas clxxiij.
Proximo compatiẽdũ in q̃tuor lxxxiiij. Cõgratulandũ in multis. lxxxv.
Pudicitię currus & rotę. xx.
Pueri in camino positi. cix. col. j.
Pulchritudo sponsę. xxvj. xxvij
Pulchritudines sponsi. xxvii.
Pulchritudo animę .lxxvij.
Pulchritudo in tribus exterius. folio lxxvij.
Purificationis tria aĩalia. xxiij.
Purificationi Marię concurrentes in templo xcviij.
Puritas animę clj
Putationis tempus liiij.
Putatio triplex & p tria fit. lv.
Puteus & aqua viij.
Puteus triplex xxvj.
Quadragesimę tres xxiij
Quadrãs nouissim⁹ lxxv
Quadrigę quatuor. cxl.
Querendi modus. cxxx.
Querentes deum xvj.
Querẽtes tria frustrant̃ lxiiij.
Querentes veniam lxxxv
Quies animæ triplex lxx.
Quietis inuestigationi quæ sint necessaria clxv
Quinquagenę psalmorũ. xciiij.
Radix mala est diligenter euellenda. xv
Radix Iesse & o radix Iesse. folio. lxxx.
Radix quadruplex. ibidem
Radix tertiæ profectus lxxx
Radicis Iesse q̃tuor signa. ibidẽ.
Rana & eius natura xcvij.
Reclinatoriũ triplex lxxv.
Reclinatoriũ dilecti cxxvi.
Recognoscim⁹ nosipsos tripliciter. xviij.
Rectitudo & ei⁹ obseruatio. ix.
Rectitudo in qb⁹ fit. ibidẽ. in põdere, numero & mensura. ibidẽ ascensus ad eam. x.
Redimet nos deus a multis xlvj
Reges tres, prim⁹ laborantiũ, secũd⁹ moriẽtiũ, terti⁹ gẽtiũ. xlvij
Rex gentiũ Christus xlvii.
Reges quadruplices. clxiij.
Rex, regina, cõcubina, adolescentula moraliter cxxxij
Regum Magorũ oblatio clxiij.
Regnũ dei cõmissũ tribus virtutibus. iij.
Regina pariens cxxxij.
Regnũ dei attingit̃ p q̃tuor. xvj.
Regnum triplex xciiij.
Religiõis onera. x. xj. i cibo cura & rigor. cxxix. quadriga. cxl. ornamẽta & gradus. cxliij. profectus in tribus gradibus. clv.
Remediũ triplex Christi contra triplicẽ languorẽ mũdi cvi.
Remissio triplex xcix.
Repere, ore, pectore, vẽtre, cauda. xxxij.
Resurrectio triplex xxv.
Resurrectio quadruplex xcviij.
Retributio dei triplex clxxvj.
Reuersiones quatuor cxli.
Rigatio animæ triplex. clxxv.
Rigor religiosi q̃druplex. cxxix.
Riui q̃tuor e corpe xp̃i. lxxxiij.
Riui tres vnius fontis. clviij
Ros & eius effectus. cvi
Ros triplex a Christo adducitur, varia cvi.
Ros quadruplex lxviij
Roris fœcũditas triplex cvj.
Rota. cxlvj. Rubori causę. cxxxj
Rubor triplex. cxvj.
Rubus & eius asperitas v.
Ruina triplex. xcviij.
Ruth quã figurabat cxxxij.
Sabbatũ animę triplex. lxx.
Sacramentorũ tria gña. lv.
Sacrificiũ multiplex. lxxxj.
Sacrificiũ triplex. xxv. xxxiiij.
Sagitta quadruplex. lxxxix.
Salomonis lectuli tres. lxxiij.
Saltus mystic⁹. xlv. diabolic⁹. lxj
Salutatio triplex. xxvj.
Samson. ix.
Sanctificatio triplex cl.
Sãctis suis dat de⁹ triplicia. cxvj
Sanguisuga & eius filię. lx.
Sanguis triplex. lx. lxxix.
Sanguis multiplex lxxxj.
Sapientia quadruplex xlviij.
Sapiẽtiæ gñationes. lix. lxxxiiij.
Sapor triplex xxx
Sapphiri tres. cxxj.
Scientia quæritur ob quinq; causas. cxxxix.
Scyphus triplex cxlv. bis
Scorpius quid sonet. xciiij.
Scriptura est cella vinaria. xxxix
Scrupuli cordis tres. lxxxvi.
Sedere i vmbra cur opte. xxxix
Sedet christ⁹, sedet spiritus sanctus diuersimode. xcii.
Semen triplex xxix
Seminis abrahæ vtilitas. lxxi.
Semen verbum dei clv
Semen spargitur cxxvii
Semita triplex xix.
Senarius numerus. v. lxxiii.
Sermo dei est gladius. li.
Serpentiũ tria genera. lxxi. clvi.
Sessiones quatuor lii.
Siccitas triplex. cvi.
Sicera quid sit xxviii
Signaculũ triplex. xxxviii. clxix
Signaculũ & sigillum clxix
Signaculũ quadruplex clxix.
Signorũ genera l. lvi. xcix.
Silentii onus & Silentiũ confessionis triplex lxiii.
Similę sacrificium clxii
Simplicitatẽ tria impediũt lv.
Sindones tres, cxxviii
Sinistra sponsi clxiiii.
Sitientes tres. xcvi.
Species multarũ. xxvii
Spes triplex xxxiiii.
Speculũ debemus tenere, tergere, & inspicere. lxxxv.
Sodales christi triplices. xvii.
Solis malitiæ effectus xviii.
Sol tribulationũ facit tria xviii
Solis ortus: & Sol iustitiæ. ibidẽ.
Solis effect⁹. xii. occasus. xxxvi obscuritas. li. ort⁹ & occas⁹. ixv
Soli cõparatur deus. cxxxv.
Solennitas triplex. xlii. & vię ad eam perducentes. ibidem.
Solitudo triplex. ciiii. cxlii.

Sollum triplex & quodlibet eorum multiplex. xliiii.
Sollicitudo triplex xliii
Solomon licet rectius scribatur: tamen quia minus cõsuete videatur in dictione Salomon.
Soni tres tubæ. cix. col. iii.
Sonorum tres species cxlii.
Sopor triplex xxix.
Sordes tres xci.
Sorores hominis tres c.
Soror parua. clxxii.
Specula & speculum cxiiii
Spernendi hoĩs causa. clxi.
Spinæ. i. vbi sint. xxxv. Spinę tẽtationũ: & pũgẽtes liliũ. xxxvi
Spũssctũs loqt̃ trib⁹ vocib⁹. xvi.
Spiritũ san. expellũt tria xxxiiii
Spũssancti apparitio in trib⁹ ibi. Peccata in ipsũ. xxxv.
Spiritus vires li.
Spũssanctus ter datus. xciiii.
Spiritus quadruplex. xcvii.
Spiritussancti effectus. xcvii.
Spiritus mendax. xcvii.
Spiritus nequã effectus. xcvii.
Spũssctũs opponit se spiritui in mũdo & quomodo repleat suos. &c. xcvii. in fine
Spũssanctus vt vinũ lętificat. c.
Spũssanctus ad tria datur clxi
Spiritus triplex cxlvii.
Spũssancti dona. clxxv
Sponsaliũ quatuor genera. xi.
Spõsę ornamẽta & vestes. xxii.
Sponsus quid loquatur li.
Sponsę vox auditur a trib⁹. lx.
Sponsæ colloquiũ. lxxxvi
Sponsus ad quid venerit. lxxxvi & quibus venit. ibidem
Sponsæ nomina. cxxxii.
Sponsæ laudes. cxxix. cxxxiiii.
Spõsa in cãticis. cxlv. ante vẽter.
Sponsæ tria promissa clxxvj.
Sponsæ & spõsi pulchritudo videat̃ invocabulo pulchritudo
Stacten. & Storax. vii.
Stare, ire, currere, volare quid inter se differãt cxlvj
Stellarum tria genera cxxxv.
Sterilitas triplex ouium lxxx
Stercorũ quatuor genera. lxxx.
Sterquiliniũ. clviii
Stola multiplex xxij.
Suauium & Basium. fo. j.
Substantia multiplex clxxj.
Supplicatio triplex clxxvi
Superbia in tribus cxxiij
Suscitare dilectam clxv.
Tabernaculorum genera. xj. & cxlij. Gradus ascẽdendi ea. xii.
Tactus multiplex cxxxiiii.
Tẽplũ domini triplex cxxxvi
Templa quatuor lix
Tempus malũ multiplex xlv.
Tempora tria, tentationis, luctationis, putationis. liiij.
Tenebrę tres lxi. lxiiij.
Tẽtatio & processus culpę. xlvj.
Tentatio quadruplex lxxiij
Terebinthus vij
Terra triplex est. liiij. lxxxij.
Terram visitauit christ⁹. lxxxij.
Terręmotus triplex cix
Testamentũ formatur, firmatur confirmatur fo. iiij.
Thalamus triplex xxiij.
Thamar amaritudo. lxxiij
Thus & eius pręparatio clxiiij
Tyri onus in tribus consideratur. lxv.
Tigna tria xxxj
Timor triplex. xxxvj. lviij. lxxiij. lxxv.
Tormentum conscientiæ cxl.
Tormentũ pœnitentię & malitiæ. ibidem.
Transgressores diuersi. clxx.
Transit dilectus per varios cxi
Transmigrationis vasa. lxix.
Tremor ex quibus cviij
Tribulationes septem liii.
Tribuli & Spinæ. fo. j.
Tuba triplex & tubę. vij. lxxxj.
Tuba triplex lxxxij
Tuba habet tres sonos cix. co. iij
Tunicę quinq; cvij
Turbæ tres Esau oppositæ liij.
Turbine triplici anima ignorantis quatitur. cxxxix.
Turmæ Esau oppositę liij.
Turmæ oppositę vasis &c. lxix
Turris ciuitatis mystice lxxxiij
Turres tres. lxxxiij. cxlviij
Turris tria habet cxlvii.
Turris spiritualis clxxiiij.
Turturis consuetudo. xxi. Quatuor laudabilia lv.
Vagationis exitus. xvij.
Vallis porta. clvii.
Vallis planities. clxxvij
Vanitatis tres species xxxiiij
Vanitas mundi. cix. col. j. in pri.
Vasa transmigrationis lxix
Vasorum genera xxi. &. xxij.
Vbera et vinum. Et duo vbera sponsi & sponsæ. ij. &. ix.
Vbera & mãma lxxxix
Vbera mystica cxlvi. clx
Vbera & eorũ effectus clvi
Vbera non habens clxxii.
Vęh triplex. vij.
Vehemẽs dr̃ mł̃tipliciter. xxxv
Velle dei triplex. xlix.
Veniam quęrentes lxxxv
Venti q̃tuor. xxvij. xxxv. lxxvij
Ventorũ ratio xcvij.
Ventorum effectus cxliij.
Ventris nomine quid significatur. cviii.
Venter triplex cxxi.
Venter triplicis sponsę. cxlv.
Ventres varij & de quibus mentio in euang. cxlvj.
Verbum triplex quod prolatum est, quod factũ est, & quod caro factum. ii.
Verbum dei xvi
Verbum generis actiui, passiui, deponentis, neutri, cõis xxi.
Verborũ istorũ/quæsiui, inueni, tenui, aptus ordo lxix.
Verbum triplex c.
Verbum caro factum est tribus de causis fo. c.
Verba dñi in cruce. clii.
Vespera triplex. lxiij. lxiiij.
Vestigia Christi in tribus sequimur. xliiij. &. lvij.
Vestes sponsæ xxij.
Vestis laus in quatuor xcij
Vestes christi cvij
Vestium gloria cxxxvij.
Vestes Aaron quibus sint habẽdæ. cxxxviij
Vestis triplex clxij
Vestitus apostolorũ, martyrum, confessorũ, virginũ clxxix
Vetustas hominis triplex. xxiiij
Vetustas triplex xlvi.
Viarum quatuor difficultates. x
Viarum difficultates. cxliij.
Vię in hierusalem cœlestẽ xlj.
Vię pducẽtes ad solẽnitatẽ. xlii.
Videnti deũ quę sint necessaria. folio viij.
Videndi deũ gradus tres. lxxxv
Videndi effect⁹ varius. cxxxiij.
Vigiliæ quatuor ciii
Vigiles cõmendantur. lxvii.
Villæ triplices clv.
Vinculum triplex clxvj
Vineæ quatuor xiij. xiiij.
Vinea viro sapiẽti quę sit. lxi.
Vinea quintuplex lxj.
Viri tres galilęius, empyreus, et vir homo & deus. lxix.
Vineę quatuor xc.
Vineę insunt tria. cxxxviii
Vinitores triplices clxxv.
Vinea est religio clv.
Vinum & lac fo. j.
Vinũ et vbera ij.
Vinũ, frumentũ, oleum, viij.
Vini natura xxiiij
Vinum triplex, albũ, subrufum qđ claretũ dicũt & rubrũ. xlix
Vinũ modice sumptũ tria bona homini facit xcix
Vinum tria facit c.
Vinum e tribus botris cliij
Vinum triplex lxxvii. clxiij.
Vinum in nuptijs clxxiij
Vinũ triplex de triplici vinea. folio clxxix.
Vires animę tres. iij.
Vires animalitatis fo. lj.

Vires ſpiritus. fo. lj.
Virgæ profectus lxxi.
Virginitas eſt lilīū iter ſpinas. 35.
Virginitas cxl.
Virginis labia, lingua, veſtimēta q̄lia ſint. xcij. Virgulę tres. 71.
Virtutes cardinales xxxvj
Viſionum tria gña lxv.
Viſionum onus & conſideratio alia. ibidem.
Viſitationes quatuor xliij
Viſitat deus terrā malā, bonam meliorē, & optimā lxvi.
Viſitatio terrę a chriſto lxxxij
Viſitatio eccleſiæ. lxxxiij.
Viſitatio dei multiplex clxxvj.
Vitis flores tres clv.
Vitiorum genera. xxxi.
Virorum trium actio lxix.
Titulus triplex lxxxix
Vmbilicus & eī figura. cxliiij.
Vmbra refrigerij xxxvii
Vmbra triplex xxxix. lxiij.
Vnanimes ſumꝰ in tribꝰ cxxxiij
Vnguēta. & Vnguēta bona, melora & optima iii.
Vnguentū triplex. iij. viri illovngūtur triplices. ibidē.
Vnguētū viri irrepħēſibilis. ibi.
Vnguenta ſponſæ ꝓpria vij.
Vnguentū rurſus triplex vii.
Vnguentum multiplex xc.
Vngulę q̄tuor. xc. Vnio trip. 47
Vocem dei colligimus ex q̄tuor cauſis, & tria impediunt vocis eius auditum xlv
Vocis effectus triplex ibidē
Vox dilecti triplex ibidem
Voces tres. lvj.
Vox ſponſę auditur a tribꝰ lx.
Vocat dominus triplices xcix.
Volare, currere, ire. cxlvij.
Volūtatis triplex bonū xlix.
Voluntas triplex cxxix
Volūtatis hūanę q̄tuor gña. clxiij
Voluptates q̄tuor carnis. xxxj.

Xpus quæratur ſuo loco Chriſtus, aut Ieſus, aut dominus.

¶ Finis Tabellę compendioſę, annotandoꝝ in cōmētarijs optimis doctiſſimi & religioſi admodum patris Thomę Ciſtertienſis Monachi.

Deo gratię.

¶ Sequitur Tabella non minus cōpendioſa ac ſuccincta in emunctiſſimā explanationem magni Theologi magiſtri Ioannis Halgriniab Abbatiſuilla Cardinalis collecta ſerie literaria ad nūerū chartaꝝ. in treis partes: quarum prima de materia: ſecunda de Chriſto, tertia de diua virgine Maria eſt.

A Quilo & Auſter xcviij
Aromata lxxij.
Bona ſpūalia in via. xlij.
Charitas fortis vt mors. clxxii.
Chriſti & Chriſtus &c.
Caput eſt deitas aut mens cxix
Cogitationes. cxx.
Cōceptio ꝑ aurē. cxj Crura. cxxij
Dęmones cōculcat. xlv. &. xlvij.
Deſcenſus in hortum cxxviij
Diadema duplex lxxvj
Eccleſiā quantū dilīgat clxxvj
Feſtiatio i adiutoriū. xlv. xlvij.
Genę. cxx. Generatio. cxxxvj
Guttur in quo verba vitę. cxxv
Hortū matris qūo ornauit. cj.
Incarnari cur voluerit. clvij.
Incōpabilitas iter filios hoim. 38
Inuitat dilectos ad hortum. clij.
Labia myrrhā diſtillantia cxx
Laudat matrē lxxviij. &. cxliij.
Manus et opera cxxj.
Matrem vocat ad gloriā vt prouocet ad mīam. lj. &. liij.
Matrē de paſſiōe alloqr̄. cliij. admiſtratricē i cœlis facit. clxxvij
Miſericors per matrē factꝰ. cliij
Oculi eius colūbini. cxix
Pulchritudo xxviij. &. cxxiiij.
Ruber & candor cxv. & ſeq.
Sollicitudinē matris oſtēdit. lxxj
Tentationes euaneſcere facit. l.
Ventris eius munditia cxxij.
Videt aſtutias diaboli xlix.

Finis notādoꝝ de Chriſto.

Cōcubinę ꝓlatoꝝ ſūt aię. cxxxiij
Crux eſt arbor malꝰ dicta clxix
Diaboli fuga. fo. xcviij. dies aſpirās. lxiij. Domus eſt aia. xxxj.
Dilectus ſup cor & brachiū. clxx
Dilectio fortis vt mors clxxij.
Eccleſia eſt hortꝰ nucū. clxxxix
Fons ſignatus xciij.
Fructus perfectionis xlii.
Gentium cuſtodia xv.
Hęretici ſūt vulpes ꝙphēdēdę 62
Hyems eſt preſens vita lvj.
Hieruſalem vici et plateę. lxvj.
Hortus concluſus & eius fœcūditas. xciij.
Humilitas duplex xxxv.
Iudeorū pfidia. xiiij. Cęcitas. 66
Lectulus. xxx. lxx. lxxiiij.
Lilia aduſtis medentur. lxiij.
Marię & Maria. &c.
Actus nullus ſine prēmio. lxxxj
Affectꝰ & itellectꝰ vnitas lxxxix
Annunciatio. cxij. in fi.
Aſſumptio. vij. &. viij.
Aſcenſus ad dignitates. clxvij.
Caſtitas. cxliiij. Charitas ordi. xli
Cibꝝ tpantia. xij. Cogitatio. 79
Cōmendatio a filio. cxxx. cxxxj.
Cōpaſſio. xxv. Cōceptio filij. cv.
Cōcludit de filij decore ſer. cxxvj
Contemplatio cv. &. clvij.
Dēpcatio. cliij. Deſideriū filij et fidelium ſalutis. clxj. cognitionis deitatis. clxxiiij.
Diſpēſatio oim in cœlis. clxxvij
Dolor i paſſiōe filij 13. &. cxiij. iij
Eminentia altitudinis. clxvij.
Fœcūditas. xcv. Fōs ſignatꝰ xciij
Gaudiū de reſurrectione filij et ſalute fideliū xxvj. &. lxxxvij
Generatio. cxxxvj. Gratia. xcvj
Hortꝰ ꝑcluſus. xciij. Hūilitas 24.
Incōparabilitas inter filias hominū. xxxvij. Innocētia. lxxxiij
Intētio bona. clij. Inuēta a magiſtratibꝰ nō inuenit filium inter illos. lxii. in fine.
Lachrymę. cxlix. Laus a filio. 78
Maieſtatē filij non vidit. cxxxi.
Mentis circunciſio. clj.
Mia & pietas. lxxxvj. xcj. clxxiij
Mortificatio carnis. cxij. Mulieres ad ſepulturū alloquīt. cxv.
Murꝰ eſt defēſiōis nr̄ę. clxxxiiij
Naſus. i. diſcretio. cl. &. cliii.
Nomen. vj. Obediētia. cxj.
Odor meritorum xcij.
Parua per humilitatē. clxxij.
Perſeuerātia i bonis opibꝰ. clix.
Preces ꝓ nobis. lxxxij.
Priuilegia. lxxv. Protectio. xx.
Pulchra tota. lxxxvij. Vt luna. cxxxvj. Putēꝰ aquaꝝ gr̄ę. xcvj
Quęſtioni nō reſpōder. cxxvi.
Requirit filiūm tēplo. cxiij i pri.
Reuerti ter dicitur cxli.
Rogat filiū vt reuertat̄. 74. & vlt
Simplicitas & innocētia xxvij
Singularis cū filio vnitio. cxxix.
Sollicita ꝓ ſuis. xviiij. xix. cv.
Soror eſt & ſponſa xpi. lxxxix.
Spūſſancti in ea impletio. xlj.
Sublimitatis eminētia. lxxxiiij.
Turbatio per quadrigas cxlj
Vas ē caſtr. cxlii. Vbera eiꝰ vi. 89
Vēter. cxlvj. Verboꝝ modeſtia. xxij. Verecūdia. xxi. lxxxiij.
Virginitatē vouit. cviij
Virtutes ſingulares. xxiii. xxiiij.
Vmbilicus caſtitatis. cxlv.
Vocatur ad coronā triūphalē. 87
Vocat filiū ad hortū opetū. xcix
Vulneribꝰ filij facię repſentat. lxj

Finis adnotatorū de Maria.

Murmur cōtra Mariam. xliiij.
Muſtum. clxiij.
Naturarū duarum cōiunctio. ij.
Operum bonoꝝ initia xlij.
Pluuię preſentis miſerię. lvj.
Prelatoꝝ aurea & aureola clxxvj
Quadrigę turbātes Mariā. cxli.
Reginę ꝓlatoꝝ ſunt aiæ. cxxxiij
Sunamitis cui dr̄ reuertere. cxli.
Turtur. lvi. Turris dauid. lxxiiij
Vinea. clxxv. Vinum. clxiij.
Virgula fumi 27. Virtꝰ altiſ. 39.
Vnguentorū potentia. xci.
Vulpes ſunt hęretici, lxij.

Finis.

Reuerendo patri, domino Pontio dei gratia Claromontenſi Epiſcopo. F. Thomas quā tuluſcūq; Ciſtertienſi. Monachus, ſe totum in exſequendis mandatis eius impendere.

Ehementer obſtupeſco, & vltra q̄ dici poteſt admirari nō deſino, q̄ tam ſublimis, tā paruum, tam diſertꝰ, tam impērītum, tam ſpiritualis, tam irreligioſum, ad exprimendam de Canticis Canticorum ſpiritualem dulcedinem, non tā blandimentis inuitauerit, q̄ flagello facto de funiculis charitatis coegerit. Quis em̄ credat q̄ poſt Origenis mella, Gregorii pigmēta, Bedę odoramēta, beati Bernardi Balſama, quorum multiplices nō numerant̄ opes, in amurca literę relinquat̄ ſaltē gutta ſpiritualis īcelligentiæ poſteris exprimenda! Itaq; anguſtiæ mihi ſunt vndiq;. Coarctor em̄: & e duobus, q̄d eligam, ignoro. Si em̄ hoc egero, timeo cō fuſionē inſufficiētię. Si aūt nō egero: nō effugiam foueam inobedientię. Me igīt̄ ob reuerētiam tam excellentis perſonæ, expouens homi num ludibrio, attēdenſq; illud Danielis, Pertranſibunt plurimi & multiplex erit ſciētia, cum Ruth Moabitide quæ dicit̄ inſpirata, in agro Booz, q̄ dicit̄ in fortitudine id eſt i ſcriptura Chriſti, qui eſt deus fortis, poſt Origenem & alios præfatos meſſores, ſpicas ideſt ſententias, palea literæ inuoluras, ſatago colligere, Verum ſingulos verſiculos ab integumento paleę abſoluo, breui ſiue compendioſa expoſitione. Deinde enodatam ſiniam multiformi diſponens diſtinctione: poſtmodū quaſi apis argumentoſa percurrens floſculos ſcripturarum, quæ expoſita ſunt & diſtincta, eorum roboro atteſtatiōe. Quę cum fuerit noſtræ Noemi, quæ dicitur pulchra, præſentata, ſcilicet deſiderio tanti patris, & ſi nō ſufficiant eius animam ſatiare, defectum tñ ſcribētis poterunt excuſare. Animam inquā pulchram quæ tam ſpecioſa forma eſt & ſuauis in delitiis ſponſi, vt confidenter clamet, Oſculetur me oſculo oris ſui.

De Tribus Epithalamiis.

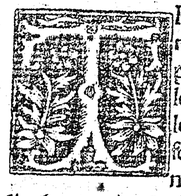

RIa ſunt Epithalamia. Primum hiſtoricum. Secūdū philoſophicū. Tertiū theologicum. Primum agit de legitima copula maris & fœminę. Secundum exprimit coniunctionem triuialis eloquentiæ & quadriuialis ſapientię. Tertium coniunctionem ſponſæ & ſponſi, dei & animæ, Chriſti & eccleſiæ. Primum inſtituit deus in Adam & Eua dicens. Propter hoc relinquet homo patrē & m. & adhę. v. Secundū Martianus agēs de nuptiis Philologię & Mercurii. Tertium Salomon in hoc opere tractās de nuptiis ſpiritualibus ſpōſi & ſponſę. In primo procreantur liberi ad ſeruiendum creatori ſuo. In ſecundo inſtruuntur vt cognoſcant aliquid de deo. In tertio inuitantur ad fruendum ipſo. Sed qui ad primum pertinent, ſeruierunt magis creaturę q̄ creatori. Et qui ad ſecundum, cum cognouiſſent deum: non ſicut deum glorificauerunt: aut gratias egerunt. Ideo loco tertii theſaurizāt iram in die irę & reuelationis iuſti iudicii dei. Propterea pater miſericordiarū & deus totius conſo. vt hominem pērditum ad regna cęleſtia reuocaret, cum ſupernis ciuibus habito conſilio, hoc habuit conſilii vt filius ſuus hac legatiōe fungeretur. Ad quem pater. Fide miniſter ait, ſuſſorum nate meorum, vides q̄ terra data eſt i manus impii. Periit ſanctus de terra, iuſtus in hominibus non eſt. Omnes inſidiantur i ſanguine. Vir fratrē ſuum venatur in mortem. Et nunc quid mihi eſt dicit dominus: ga ablatus eſt populus meus gratis: Noſti ga fratres tui paſcūt oues. ſin Sychimis. Veni mittam te ad eos vt videas ſi cuncta proſpere agantur erga eos. Quo reſpondēre, prēſto ſum: ad iecit pater. Eſt ibi virgo decora nimis Dauid de ſemine regis, quæ mihi grata ſemper extitit & merito caſtitatis & noſtrę ꝓfeſſione virtutis. Fiat tibi ſponſa ad procreandos nouos filios, quos in nouam mihi nutriat gratiæ mater infantiam. Hanc enim tibi connubio iungam ſtabili propriamq; dicabo. Veruntamen miſericordia & veritas præcedent ſa. tu. charitas comitabitur greſſus tuos. faciet em̄ miſericordia eam ſine macula, veritas ſine ruga, charitas ſine duritia, ſine macula impuritatis, ſine ruga duplicitatis, ſine duritia obſtinationis. Veritas inſtruit ad fidem, miſericordia eriget ad ſpem, charitas ad dilectionem. Tunc rex vt properarēt illis prēcepit. At illæ haud ſecus ac iuſſæ currunt velocius aura.

Ventum erat ad portas,tunc veritas vt ſem
per gaudens verborum nuditate clamauit.Ec
ce ego ſto ad oſtiū & pulſo. At miſericordia
vt compatiens verecundiæ virginali, mode-
ſtius adiunxit.Si quis aperuerit mihi intrabo
ad illum & c.c.i.&.i.mecum.Tunc virgo ve-
nit arcanis pudibunda tenebris Progrediens,
facili patuerunt cardine valuę.Obſtupuit pri
mo aſpectu pulcherrima virgo.At illę ſaluta
uerunt eam verbis pacificis in bono.Tunc ve
ritas neminem palpans ait. Dominus manife
ſte veniet,dominus noſter nō ſi.Ign̄.i cō.eius
ex.& i.c.e.t.v. At illa aſperitate horum terri
ta verborum,reſpondit.Pacem adfertis an ar
ma?Et vos qui tandem,quibus aduenistis ab
oris?Tunc Miſericordia quadā ſerenitate mo
deſta verba temperans, placido ſic ore profat.
Audi filia & vide & ſcli.au.t.&o.p.t.& do.p.
t.&.c.r.d.t.Non vocaberis vltra d.& t.t.ñ.v.
deſolata:quia complacuit domino in te.Habi
tabit em̄ iuuenis cū virgine, & gaudebit ſpō
ſus ſuper ſponſam & gaudebit ſuper te deus
tuus.Nos incolę huius mundi non ſum9:ſed
aduenæ:nec ſic venimus in orbem terrarum
vt in eo libeat conſiſtere ſed prāſire.Propera
mus enim ad metam vnam omnes,conuerſa
tio noſtra in cęlis eſt.Vnū ſaluatorē expectas,
Hic locus eſt,quem ſi verbis audacia detur,
haud equidem timeam magni dixiſſe pala-
tia regis.Ibi regia fuluis emicat aula ſtolis.Ibi
vellere pręui9 albo Virginis agnus ouis,grex
q; omnis candidus intrat,Militibus ſua porta
patet,qui militat intrat.Inde iam noua proge
nies cælo demittitur alto. Hac duce ſiqua ma
nēt ſceleris veſtigia noſtri Irrita perpetua ſol-
uent formidine pœnas. Et illa ſic ait. Haud
equidem tanto me dignor honore,tamē hæc
de ore veritatis audire deſidero.Tūc veritas.
Quid quæris audire?Neſcis quia magn9 de9
& laudabilis nimis in c.d.n.in m.ſancto eius.
Audi diuitias eius.Ipſum pater conſtituit hę
redem vniuerſorum.Audi ſapientiā. Per quē
fecit & ſæcula.Pulcher eſt cū ſit ſplēdor glo-
riæ & figura ſubſtantiæ eius. Potens eſt,por
tans omnia verbo virtutis eius.Audi qd ope-
retur.Purgationem peccatorum faciens. Au
dicelſitudinem.Sedet ad dextram maieſtatis
in excelſis. Audi iſta plenius.Diues eſt cui o-
mnia ſubiecit pater ſub pedibus eius o.& bo.
vni.in.& p.c.Sapiens eſt ga in eo ſunt omnes
theſauri ſapiētiæ & ſciētiæ abſcond. Pulcher
eſt,quia ſpecioſus ſponſus forma prę filiis ho.
cuius pulchritudinem ſol & luna mirantur.
In quem deſiderant angeli proſpicere. Can-
dor enim eſt lucis æternæ. Potens eſt quia e.
p.po.e.quæ non auferetur,& regnum eius qd
non corrumpetur.Bonum operatur quia per
eum cæci vident,claudi ambulāt,leproſi mū
dantur,ſurdi audiunt,mortui reſurgūt,pau
peres euangelizātur. Excelſus eſt quem ado-
rant dominationes,tremunt poteſtates.Talis
eſt rex noſter.Ego ſum veritas.Hic eſt miſeri
cordia. Pacificæ venimus. Nam rex noſter
eſt pax noſtra qui fecit vtraq; vnum. Hic eſt
fraus,in cælis eſt pax. Nam pacem ſumma te
nent,minimas diſcordia rerū turbat,ſed pax
erit in terra noſtra cum venerit. Nam gloria
in excelſis deo & in t.p.ho.bo.vo.Cum eo ve
niet charitas,ex qua per iterceſſionem noſtrā
percipies gratiam.Rex vero ipſe dabit gloriā.
Quia enim miſericordiam & veritatem dili-
git de9,gratiam & gloriam dabit dominus.
Hinc vt virgineo fuerat perfuſa pudore,fla-
ua verecūdus tinxerat ora rubor,& ſubiecit.
A domino factum eſt iſtud,& eſt mi.in o.n.
Ecce ancilla domini fiat mihi ſecundum ver
bum tuum.Veniat igitur rex noſter & oſcu
letur oſculo oris ſui.

M.ac D.Ioannis Halgrini ab Abbatiſuilla,
Decani Ambianen.& Cantoris Abbatiſuillę
Cardinalis Sabinēſis:ad laudem virginis Ma
rię Commentariorum in Cantica Cantico-
rum Procemium.

AD honorem matris & filii
Cantica Canticorum ex-
poſiturus ego ſenſu paup
& modicus imploro auxi-
lium matris, & beneficii
filii ſuppliciter peto, vt q̄
verbum æternū genuit i
tempore,in verbi laudibus verbum impetret:
& verbum patris humanatū in virgine,i ma
tris pręconiis ſuggerat verbum. Igit̄ cū can
ticum dicatur mentis exultatio, cāticū iſtud
pro excellentia perſonarum ad ſe inuicē exul
tantium in eodē Canticum Canticorum me
rito nominatur.Continet enim hoc cantícum
matris & filii,beatę ſcilicet virginis,& domi-
ni Ieſu Chriſti applauſum iocundum, & mu
tuum.Hic em̄ applaudit mater filio,Hic fili9
iocundat in matre.Hic matris priuilegia de-
ſcribit fili9. Hic excellētiā filii deſcribit & ma
ter.Loquuntur autem in hoc cāntico quatuor
ſonę,videlicet mater,& filius,& angeli,q; fi-
lio adſiſtunt vt dño,& adoleſcentulę,quę tan
q̄ ſuę dñę adſiſtunt virgini,ſicut ſequēs ſcri-
pturę ſeries declarabit. Finis Prologi.

¶REVERENDI PATRIS THOMAE
Ciſtertien. monachi in Cantica canticorū eru-
ditiſſimi Commentarij.

Sculcetur me oſculo oris ſui.

HAec vox ſynagoge eſt, quę Chriſtū in mūdū vēturū didi
cerat ab āgelis,audi erat a pphet. Itaq; eius inflāmata deſi-
derio,clamat. Oſculetur me oſculo oris ſui. hoc eſt ad eru-
diendum & ſaluan-
dum me:nō iam angelos,nō patriarchas,nō mit-
tat prophetas:ſed ipſe qui venturus eſt veniat in
Oſculum. propria perſona. Oſculū eius eſt proptiſ oris eru-
ditio. Veniat igitur & erudiat me,pprio ore. Sed
& mei oris tactum ſuſcipiat patiēter,id eſt me de
via ſalutis interrogantem audire nō ſpernat. Hoc
adimpletum credimus deſiderium,qñ ſedens in
monte docebat diſcipulos ſuos:dicens. Beati pau-
peres ſpiritu:qm̄ ipſorum eſt regnum cœlorū &c.
Oſculum Ibi oſculū dedit:quia aperiens os ſuum,gaudiū re
quadru- gni cœleſtis apoſtolis promiſit ſuis. Eſt autē oſcu-
plex. lum quadruplex.
Oſculū carnis.
Oſculum dæmonis.
Oſculum hominis.
Et oſculum dilecti.
De primo ſuſcipitur oſculū luxurioſum. De ſcdo
venenoſum. De tertio domeſticum. De quarto
ſanctum. ¶De primo dicitur in prouerbijs de mu
liere fatua. Appĥēdit iuuenē & deoſculat9 eſt eū.
Scdm dedit Ioab Amaſę:qñ appĥēdēs mētū ei9
oſculat9 eſt eū dicēs. Salue frater.& occidit eū. &
Iudas dedit Chriſto dicens. Aue rabi: & tradidit
eū. Tertiū dedit yſaac Iacob filio ſuo dicens. Da
mihi oſculū fili mi. De q̄rto Apls. Salutate inuicē
in oſculo ſancto. Primū eſt malū. Secundū peius.
Tertium bonum. Quartum melius. ¶Quia ve-
ro primum eſt impudicum,ſecundū iniquum, ter
tium cognatum,quārtum religioſum:iſtud quar-
tum prę cęteris elegit anima ſancta. Primum em̄
ſpernit.Secundū refugit.Tertium prēterit. Quar
tum concupiſcit.Vnde clamat.Oſculetur me oſcu
In oſculo lo oris ſui.Tria in oſculo notantur.
tria. Oſculantium labia ſe conſociant.
Interiores anhelitus conſpirant.
Corpora ſibi appropinquant.
In primo coniunctio naturarum.
In ſecundo vnio ſpirituum.
In tertio comparticipatio fit paſſionum.
Naturarū ſcilicet hominis & verbi. Spirituū:diui-
ni & humani. Paſſionum Chriſti & chriſtiani. De
primo. Verbum caro factum eſt. De ſecūdo. Qui
adhęret deo,vnus ſpūs eſt cū eo. De tertio. Si cō-
plantati facti ſum9 ſimilitudine mortis illi9,ſimul
& reſurrectionis erimus. Si em̄ compatimur,& cō
regnabimus. Item moraliter labia ſunt inſtrumē-
tum ſermonū:ideo deſignatur in eorum coniun-
ctione mutua viciſſitudo fraternarū orationū. In
conſpiratione anhelitus:vnanimitas volūtatum.
In coniunctione corporum:ſupportatio onerum.
De primo. Iacobus Apoſtolus. Orate pro inuicē
vt ſaluemini. De ſecundo in actibus Apoſtolorū.
Multitudinis credētium erat cor vnum & anima
vna. Item vnus ſpiritus,& vna fides erat in eis. De
tertio. Alter alterius onera portate: & ſic adimple
bitis legem Chriſti: De his tribus ait Apoſtolus.
Deus pater det vobis idipſum ſapere in alterutrū
vt vnanimes vno ore glorificetis deum & patrē
dñi noſtri Ieſu Chriſti. Idipm̄ ſapiunt in alterutrū,
qui alienas paſſiones in corde compatiēdo & cor-
pore patiendo,alienos dolores ſuos cum eis dolē-
do faciunt. ¶Eſt autē in hac oſculatione deſidera
ta,verbum oſculans,eſt caro oſculatum,eſt homo Oſculans.
deus oſculū. Item eſt oſculum ad pedes: pro pec- Oſculatū.
catorum remiſſione.oſculum ad manus:pro gra- Oſculum.
tiarum actione. oſculum ad os:pro dilectione. In
primo:primordia noſtrę conuerſationis dedican-
tur.Secundū:proficiētibus indulgetur. Tertium:
ſola rationis perfectio experitur. Itē primum eſt
in cōfeſſione.Secundū in deuotione. Tertium in
contemplatione.Item pater oſculans.filius oſcu-
latus.oſculum ſpiritus ſanctus. Iſtud tertiū oſcu-
lum ſapit ſuauius,guſtatur rarius,intelligitur dif-
ficilius. ¶Non querit ſuauium quod eſt impudi- Suauium.
carum mulierū. Non baſium,quod eſt cōiugato- Baſium.
rum:ſed oſculum,quod eſt amicorum:vt oſcule- Oſculum.
tur ſponſus ſponſam:Chriſtus eccleſiam: de9 ani-
mam. Sponſi labia,ſunt miſericordia & veritas.
Labia ſponſi timor & amor. Eam vero quę petit
oſculū,neceſſe eſt tria habere,ſcilicet pœnitentiā,
puritatem,ſpiritualem feruorem. Horum primū
indulgentiam:ſecūdum illuminationem:tertium
virtutum augmentum conquirit. Debet em̄ eſſe
pœnitentia,qua de malis prēteritis erubeſcat. Pu
ritas,qua per bonam conſcientiā conſpectui crea-
toris cum fiducia mundam ſe repręſentet. Spiri-
tualis feruor,quo ad ſublimiora virtutum ſtudia
ſe ſemper accendat. In hoc feruore conſideranda
ſunt amor & deſiderium. Amor,quo bona q̄ deus
ei cōtulit ardenter diligat. Deſiderium,per quod
ad ea que nondum apprehendit alacriter currat.
Hic poſſumus tria oſcula conſiderare.
Reconciliatorium Primum ad pedes.
Remuneratorium Secundum ad manus.
Contemplatorium Tertium ad os ſumitur.
In primo accipitur remiſſio peccatorum.
In ſecundo munus virtutum.
In tertio cognitio ſecretorum.
¶Item eſt oſculū doctrinę. eſt naturę. eſt gratię. Oſculum
In primo per prędicatores ſuam nobis inſinuat triplex.
deus dilectionem. In ſecundo boni naturalis clari
tate nos illuſtrat. In tertio gr̄ę ſpecialis nos chariſ
matibus exaltat. Itaq; habemus de primo chari-
tatem. De ſecundo claritatem. De tertio gratiam
multiformem. Item in hoc ſeculo mirabile quę re
batſponſa cōmerciū:ſcilicet vt veniret diuinitas,
cui noſtra iungeretur humanitas. Inde canit eccle
ſia. O admirabile cōmercium,creator generis hu
mani,animatum corpus ſumens de virgine naſci
dignatus eſt,& procedens homo ſine ſemine,lar-
gitus eſt nobis ſuam deitatem. Commercium dici
tur a com & mercor. Triplex eſt commercium. Commer
Primum fuit execrabile. cium tri-
Secundum miſerabile. plex.
Tertium admirabile.

Primum fecit insidiator generis humani.
Secundum propagator generis humani.
Tertium creator generis humani.
Primus figuram serpentis assumens.
Secundus tunicas pelliceas induens.
Tertius animatum corpus sumens.
Primus celsitudinem diuinam indignatus est.
Secundus obedientiam dedignatus est.
Tertius de virgine nasci dignatus est.
Primus pro iustitia dedit iniquitatem.
Secundus pro gloria accepit infœlicitatem.
Tertius procedens homo sine semine largitus est nobis suam deitatem. ¶Primũ ergo merito dicitur execrabile:quia illud fecit insidiator generis humani serpentis formam assumens:qui celsitudinem diuinam indignatus,dedit pro iustitia iniquitatem.de quo Paulus.Ego autẽ carnalis sum, venundatus sub peccato. Et Esaias. Gratis venundati estis & absq; argento redimemini. In eo conuenerunt diabolus,Eua,Adam. Dicit omnis emptor malum est,malũ est. Adam vero & Eua dixerunt.bonum est,bonum est.Diabolus dixit. Marsupiũ diaboli. Vnum sit marsupium omnium nostrum. Diabolus in eo posuit.Primo blandimenta adulationis. Secundo acumen subtilis tentationis. Tertio deceptionem falsę promissionis.Quarto graue pondus permansurę iniquitatis. Vnde Ezechi.xxvij. Carthaginenses negociatores tui impleuerũt nundiuas tuas,argento,ferro,stanno,plumbo.Primũ accipitur in candore & sonoritate argenti.Secundum in acumine ferri, Tertium in nitore stanni. Quartum in grauedine plumbi. Itaq; in hoc marsupio posuit diabolus suggestionem.Eua delectationem. Adam consensum.omnes pariter peccatum. Itaq; in primo commercio emunt dẽtes serpentinos.in secundo spinas & tribulos . in tertio deum & angelos. Audi dentes serpentinos.Mulier conteret caput tuum,& tu insidiaberis calcaneo eius. Audi secundum. Cum operatus fueris terram,non dabit fructus suos: sed spinas & tribulos germinabit tibi. De tertio. Venite : emite absq; argento & absq; vlla commutatione vinum & lac. Vinum. Lac. Vinum est Christi diuinitas : lac vero eius humanitas:nam lac de carne nascitur. ¶Secundum cõmercium fuit miserabile:in quo propagator generis humani tunicas pelliceas induit: quia obedientiam dedignatus est,& accepit pro gloria infœlicitatem. Quippe homo cũ in honore esset non intellexit:comparatus est iumentis insipientibus & similis factus est illis. In hoc.s. cõmercio. Commutauerunt enim gloriam suam in similitudinem vituli comedentis fœnum. Dederunt eñ preciosa quęq; pro cibo ad refocillandam animã. Manibus enim & pedibus arcesserunt sibi mortem. In hoc eñ emerunt sibi spinas & tribulos. Tribuli. Tribulos id est tentationes:quę corpus affligant exterius.Spinas quę profundius penetrant:id est Spinę. spirituales suggestiones:quę pungãt interius. In primo igitur commercio:homo qui descendebat ab Hierusalem in Hierico:spoliatur. In secundo vulneratur. In tertio vulnus vino & oleo perfunditur.Spoliatur bonis gratuitis. Vulneratur in naturalibus donis. Perfunditur oleo spiritus,& vino dominici sanguinis. ¶Tertium commerciũ fuit admirabile:quia creator generis humani animatum corpus sumens de virgine nasci dignatus est:& procedẽs homo sine semine largitus est nobis suam deitatem. Diuina enim sapientia incarnata fuit illa fortis mulier:quæ considerauit agrũ & emit illum.De fructu manuum suarum plantauit vineam. Ager est mundus.Vinea est ecclesia.Ergo empti estis precio magno.g.&.p.d.m.c.v. Ecce ait. Venio cito:& merces mea mecum est procul & de vltimis finibus precium eius. Ergo vt saturemini ad hoc commercium properate, emite,& comedite.Sed dicunt multi: diues sum, & nullius indigeo.Sed aspice homo, quia es miser & miserabilis:miser in te:miserabilis intuentibus te. Es enim pauper & nudus & cęcus. Pauper quia non habes thesaurum in cęlis. Nudus carens veste virtutis. Cęcus non intelligens mysterium incarnationis. Ergo in hoc commercio: eme aurum diuinitatis:vestem virtutis:collyrium scilicet fidem incarnationis. Aurum autem ignitum & probatum & purum. Aurum diuinitate Aurum. ignitum:charitate probatum:passione purum:sine peccati pollutione. De primo. Caput eius aurum optimum. De secundo. Deus noster ignis cõsumens est. De tertio. Corpus meum dedi percutientibus : & genas meas vellẽtibus faciem meã non au.a.i.& cõ.in me. De quarto. Qui peccatum Esa.liij. non fecit nec inuentus est dolus in ore eius. De vestibus. Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. De collyrio. Oleum effusum nomen tuũ. Igitur emamus aurum ad redimendum, vestem ad decorandum,collyrium adilluminãdum. Hoc aurum redemit Israel ex omnibus iniquitatibus suis. Vestis ornat vt sit omnis gloria eius filię regis ab intus in fimbrijs aureis. Collyrium illuminat:quia per illud vidit lucem magnam populus gentium qui ambulabat in tenebris. Ecce admirabile commercium. Audi tria quę sequuntur. Animatum corpus sumens &c.
In primo apparuit benignitas.
In secundo ostensa est humilitas.
In tertio largitas saluatoris.
Primo a diabolo nos liberauit.
Secundo nos sibi conformauit.
Tertio nos suo regno ditauit.
Audi primum. Animatum corpus sumens figuram serpentis consumpsit:perizomata dissuit:tunicam pelliceam nos exuit.
In primo nostram induit miseriam.
In secundo diaboli debilitauit fallaciam.
In tertio hominem reparauit ad gloriam.
Primum,vt nos a peccatis expediat.
Secundum vt diaboli versutias impediat.
Tertium,vt stolam iocũditatis hominem insigniat.
De primo. Peccata nostra ipse pertulit: scilicet in corpore suo super lignum. De secundo. Cõtribulasti capita draconum in aquis.c.c.d. De tertio. Cito proferte stolam primam. Item. Exuentes veterẽ hominem cum actibus suis,induite nouum,vt in nouitate vitę ambuletis. Ecce benignitas. Sequitur humilitas:quia de virgine nasci dignatus est. De cœlo in Nazareth descendit. In Bethleem nasci voluit. In Hierusalem mori sustinuit. Hic descẽsus mediante virgine factus est. Ipsa enim facta est quasi nauis institoris,de longe portãs panem suum. Quia virginali nauigio venit de Nazareth in Bethleẽ,quę dr̃ domus panis. Ipse eñ est panis Panis trivius qui de cœlo descẽdit. Sunt aũt tres panes. plex.

Prim⁹ panis hordeaceus. Primus cõuertentiũ.
Secundus subcineritius. Scds fortiſ militãtiũ.
Tertius similagineus. Tertius in cęlestibus delectantium.
Primus aliquid habet asperitatis.
Secundus multum humilitatis.
Tertius plurimum suauitatis.
Primus pungit aculeis pœnitentię.
Secundus cinerem habet dejectionis proprię.
Tertius candorem puritatis innocentię.
Primo pauit Christus quinq; millia hominum.
Secundum habuit Helias in solatium.
Panes tres. Terti⁹ de mẽsa propositionis cedebat in vsum sacerdotum. Ipse eñ Christus fuit manna in deserto.panis de cęlo.in orto floridо.panis angelorũ in regno. De his tribus Dauid. Pluit illis manna ad manducandum: & panem cęli dedit eis: panẽ angelorũ manducauit homo. Item tres sunt panes.
Primus subcineritius.
Secundus reuersatus.
Tertius nec subcineritius nec reuersatus.
Primus est de⁹ homo Prim⁹ ante resurrectionẽ
Secũdus est homo de⁹. Secũdus in resurrectione
Terti⁹ de⁹ de⁹ meus. Tertius reformabit corp⁹ humilitatis nostræ configuratum.c.c.s.
Primus est cib⁹ corpis & animę in peregrinatiõe.
Secundus est cibus animę in expectatione.
Terti⁹ est cib⁹ delicatoꝝ,in diuinitatꝭ admiratiõe.
De primo. Panis quẽ ego dabo,caro mea est. De secundo. Ego sum panis viuus qui de cœlo descẽdi. De tertio. Panis angelorum manducauit homo. Vt inueniamus hunc panem,trãseamus vsq; Bethleem:quę dicitur domus panis. Eamus,trãseamus,pertranseamus. Primum,vt quæramus. Secũdum vt videam⁹. Tertium vt inueniamus. De primo. Ite & inquirite diligenter de puero. De secundo. Transeamus vsq; Bethleem & videam⁹ hoc verbum quod factũ est. De tertio. Cum pertransissem,inueni quem diligit anima mea. Audiamus ergo verbum quod prolatum est. Videamus verbum quod factum est. Diligamus verbũ quod caro factũ est. Primũ ab angelo. Secũdum in Verbum triplex. preſepio. Tertiũ in virginis vtero. De primo. Verba mea aurib⁹ percipe dñe. De secũdo. Videamus hoc verbum qđ factum est. De tertio. Verbũ caro factũ est. Primũ est angelicę vocis iocũditas. Secũdum Christi natiuitas. Tertiũ incarnata diuinitas. Audiamus oraculũ. Videamus miraculũ. Curramus ad spectaculũ. Oraculũ prophetarũ, miraculum angelorꝝ,spectaculũ pastorũ. Primũ nos certificauit. Secundũ lętificauit. Tertium nos beatifica Humilitas dñi. bit. Quid ergo homo es sollicitus de regali ædificio,cũ deus tuus iaceat in præsepio,& nõ sit ei locus i diuersorio? Quid cogitas de vestimẽto? Ecce Christus inuolut⁹ est vili pãniculo. Quid laboras de clientiũ collegio? Saluator tuus iacet cum boue & asino. Quid anxiaris de dominio? Rex glorię Ioseph & Marię obedit imperio. Ecce audisti humilitatem. Audi largitatem. Procedens homo sine semine largitus est nobis suam deitatẽ. Ex hac eñ natiuitate dabũtur nobis pro sterquilinio lilia, pro sacco purpura,pro cõfusione gloria. Pro sterquilinio carnalis fœditatis,lilia iocundę ineternũ puritatis. Pro sacco corruptibilis corporis,purpura immortalitatis. Pro confusione mundanę calamitatis,gloria diuinę contemplationis. Vt videa mus eum regnantem cum patre & spiritu sancto sine fine. AMEN.

¶IOANNIS HALGRINI AB ABBATISUILLA In Cantica Canticoꝝ Commentarij.

¶Osculetur me osculo oris sui.

IN principio igitur huⁱ⁹ Cãtici mater loquens introducitur: petens spiritus sancti gratiam,& coniunctionẽ diuinę nature ad humanã: dicens. Osculeť me osculo oris sui. Tacet autem suppositũ verbi siue nominatiuũ, tãq; certum & impressum menti suę: & subintelligitur Deus pater. Os autem patris dicitur filius: quia sicut ipse patris dicitur brachium: pro eo q; per eũ cuncta operatur pater, ita etiã os eius dicit: quia per ipsum nobis loquitur pater: & per ipsum spirat illũ sonũ, de quo scriptũ est. Factus est repente de cœlo sonus. Sicut dicit Grego. super illũ locũ Iob. Audiet cor meũ auditionẽ: in terrore vocis eius: & sonũ de ore illius procedẽtem. Verũ in osculatione notãtur plurima. Nam persona quę osculatur aliam/spiritũ suũ spirat ad illam. & in hoc intellectu accipitur hoc verbũ/Osculetur. Habetur quoq; in osculo dulcis & delectabilis duorum cõiunctio. Signũ quoq; dilectionis,recõciliationis,& pacis. & hęc omnia osculo cõnotãtur. Dicit ergo beata virgo. Osculetur me deus pater: suũ ad me spirando spiritũ: quã petitionẽ implendam promisit angelus dicẽs. Spiritus sanctus superueniet in te. ac si diceret. Desuper a patre luminũ in te veniet spiritus sanctus: vt sicut fit in osculo, suũ ad te spiritũ spirabit pater. Dicit ergo beata virgo. Osculetur me deus pater osculo oris sui. i. in osculo filij sui osculantis humanã naturam: in quo osculo habetur dulcis vnio & delectabilis coniunctio duarũ naturatũ in Christo. Signũ dilectionis ad hominẽ/ dei, pax quoq; & recõciliatio dei & hominis. Et sicut in hac petitione sua beata virgo cũ osculo patris ad seipsam cõiunxit osculũ filij ad humanã naturam: Sic Angelus cũ dixisset ad virginẽ. Spirit⁹ sanctus superueniet in te. in quo verbo patris ad virginem osculũ designauit: & quũ hoc osculo cõnecteret osculũ filij ad humanã naturã, statim subiunxit. Et virtus altissimi obũbrabit tibi. ac si diceret. tibi. i. ad honorem tuũ. vt te matris dei honoret nomine. Virtus altissimi dei patris: scilicet fili⁹ qui virtus dei patris dicit, & brachiũ: ipse inquã, obumbrabit. i. vmbraculũ faciet. Nam de carne virginis carnem assumendo: diuinę naturę fecit vmbraculum: & sub vmbra carnis, splendorẽ diuinitatis obtexit. THO.

¶Quia meliora sunt vbera tua vino.

¶Ac si diceret. Ideo in tuo aduentu tuis oculis recreari cupio: quia incomparabiliter excedunt omnia dona quę per tuos Vinum. precones misisti. Vinum hic accipitur feruor scię Vbera. tię legalis. Vbera vero rudimenta euangelicę fidei. Vnde Paulus. Lac potũ dedi vobis non escã. Meliora sunt igit vbera tua vino: quia rudimenta noui testamẽti quoscũq; ex aqua & spiritu regenerant, mox vitę cœlestis introitu reddunt aptos: qđ

lex non poterat. Nihil enim ad perfectum adduxit lex. Habet & dilectus vinū: scilicet perfectionem doctrinę: longe melius vino legis. de quo sequitur longe post. Bibi vinum meū cū lacte meo.

Vbera duo sponsi. Sponsus duo habet vbera: & sponsa duo. Primum sponsi est longanimitas: q̄ lac habet scilicet peccatoris expectationē. vt in Paulo. An diuitias bonitatis & patientię eius & longanimitatis contemnis? Secundū est clementia, & habet lac, scilicet receptionem pœnitentis vel facilitatem remittendi. vt in Propheta. Derelinquat impius viam suā: & vir iniquus. c. s. ¶ Habet & sponsa duo vbera.

Vbera duo spōsę. Primum cōgratulationis, & fundit lac exhortationis. Secundum compassionis, & habet lac consolationis. Scit enim gaudere cum gaudentibus & flere cum flentibus. ¶ Habet & sponsus duo vbera: quę sunt misericordia & veritas. Misericordia ad indulgendum: veritas ad instruendum. Est autem triplex dei misericordia.

Vbera spōsi. Mia dei triplex.

Prima specioſa.
Secunda spatioſa.
Tertia precioſa.

Specioſa purificat a vitijs animarum & corporū. Spatioſa, locupletat diuitijs spūaliū charismatum. Precioſa accumulat delicijs cœlestiū beatudinum. Prima est specioſa: quia facit animam specioſam: vt sit omnis gloria eius: scilicet filię regis ab intus. Secūda spatioſa: quia a ſummo cœlo egressio ei⁹. Tertia precioſa, quia procul & de vltimis finibus precium eius. Prima est specioſa: quia facit animā candidiorem niue, nitidiorem lacte, rubicundiorē ebore antiquo, ſapphiro pulchriorē. Secunda spatioſa, quia attingit a finibus vſq; ad finem fortiter. Tertia precioſa, quę nos introducet in hereditatē incorruptibilem, & incontaminatam, & immarcescibilem. De prima, Propheta. Specioſa est misericordia in tempore tribulationis, & quaſi nubes pluuię in tempore ſiccitatis. De ſecunda. Misericordia domini plena est terra. & Domine, in cœlo mia tua. De tertia. Quia misericordiā & veritatē diligit de⁹, gratiā & gloriam dabit dñs. Prima quę specioſa dicitur/quattuor pulchritudines confert animę. Has quęre infra in ſecundo libro. Prima contritione cor affligit. Secunda ad amorem dei cor emollit. Tertia ſupernorum bonorū quaſi cœleſti rore perfundit: & hoc iuxta triplicem hui⁹ nominis interpretationē. Iuxta primā dicitur misericordia, quaſi miſerum cor dans. Iuxta ſecundā dicitur misericordia, quaſi mittens ſeorſum rigorem cordis. Iuxta tertiam misericordia dicitur mira ſuauitate rigans corda. Hęc de primo vbere. Secundum est veritas.

Mia tripliciter interpretatur.

Hęc veritas est triplex.
Prima est in carnis aſſumptione.
Secunda in promiſſione.
Tertia in retributione.

Veritas dei tripiex

¶ De prima veritas de terra orta est. De ſecunda. Sermo tuus veritas est. De tertia. Confirmata est ſuper nos misericordia eius: & veritas domini manet in eternum. ¶ Similiter ſponſa duo habet vbera: ſcilicet misericordiā & veritatem. Prima lac habet: ſcilicet compaſſionem. Secunda cognitionem & ſecuritatem. Item iſta triplex est miſericordia.

Spōsę vbera.

Prima est ignoſcere inimico: & orare pro eo.
Secunda est peccatorem auellere a ſuo peccato.
Tertium est pauperum inopiā releuare de pprio-

Mia hois triplex.

Item tres ſunt veritates hominis.
Prima est veritas confeſſionis.
Secunda veritas fidei.
Tertia veritas vniuerſę operationis.

Veritas hois triplex.

Cum igitur ſponſa petit oſculum videt hęc vbera ſibi obuiare in appropinquatiōe corporum, vt ſit ſiniſtra ſponſi contra dexteram, & dextera contra ſiniſtram. Vtrobiq; dextera est veritas, ſiniſtra miſericordia. Itaq; tres veritates humanę tribus dei miſericordijs obuiant. Dexterum vber ſponſę ſiniſtro vberi ſponſi. Veritas igitur confeſſionis obuiat primę miſericordię dei: ſcilicet ſpecioſę. In veritate enim confeſſionis, peccatorum habetur remiſſio, quod est primę miſericordię. Veritas fidei, quę ſecunda est, obuiat ſpatioſę miſericordię: quia ſuper fidem veram ędificantur charismata ſpiritalia, quę ſunt ſecūdę miſericordię. Tertia veritas quę est omnia veraciter propter deum facere, obuiat tertię miſericordię: ſcilicet p̄cioſę. Quia qui facit opera propter deum, precioſum recipit premium. Item tres veritates dei, tribus miſericordijs humanis obuiant. Prima enim veritas dei est in carnis aſſumptione. Hęc obuiat primę miſericordię humanę/quę est ignoſcere inimico: & pro eo orare. Ad hoc enim Chriſtus verum carnē aſſumpſit, vt miſericorditer peccata remitteret, & pro inimicis oraret. Secunda veritas dei, quę est in promiſſione/obuiat ſecundę miſericordię humanę, quę est a peccato peccatorem auellere. Talibus enim regnum cœlorū promittit deus. Tertia veritas dei, quę est retributionis, obuiat tertiæ miſericordię humanę, quę est de bonis temporalibus pauperum inopiam releuare. Quia pro bonis temporalibus & caducis, retribuet deus ęterna & immutabilia bona. In prima obuiatione Stephanus ait. Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum. & obuiat illi veritas, quę deus est: quia vidit cœlos apertos, & Ieſum ſtantē a dexteris dei. Et bonus pater miſericordia motus est ſuper filio prodigo. Pro ſecunda ait Daniel. Qui docti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti: & qui, ad iuſtitiā erudierint multos quaſi ſtellę. l. i. e. Ieſus Chriſtus miſertus est matris iuuenis qui iam ſublatus erat extra portam, mortuus. De tertia ſcriptum est. Eſuriui & dediſti mihi manducare &c. Sequitur veritas p̄miſſionis. Venite benedicti patris mei. Inde Samaritanus miſericordia motus vulnerato a latronibus infudit vinum & oleum: & dedit p eo duos denarios. In denarijs. tēporale ſubſidiū. In vino, lętitia dantis. In oleo, ſuauitas manſuetudinis deſignatur. quia Hilarem datorem diligit deus, & manſuetum in pauperem. Hę obuiationes ſunt in miſericordia dei triplici: ſpecioſa, ſpatioſa, precioſa. Attingit enim a fine vſq; ad finē fortiter. i. te non deſerit a principio tuę conuerſionis, ſi tamen comitem habeat veritatem. Iſtę enim te comitantur, te p̄cedunt, te ſequūtur. Prima obuia p̄cedit. Secunda comitatur. Tertia ſequitur. P̄cedunt. Vnde Dauid. Miſericordia & veritas p̄cedent faciem tuam. Comitātur. Vnde idem. Quoniā miſericordia ędificabitur in cœlis, p̄parabitur veritas tua in eis. Sūt autem quidam qui has miſericordias repellunt, ſunt qui negligunt, ſunt qui habent momentaneam, ſunt qui habent continuam. Primi ſunt criminoſi. Secundi ſunt tepidi. Tertij mutabiles. Quarti conſtantes. De

primis ait propheta. Non est miſericordia, nō est veritas, non est ſcientia dei in terra. Maledictum eſt mēdacium, furtum & homicidium, & adulterium inundauerunt, & ſanguis ſanguinem tetigit. De ſecundis. Iudicium ſine miſericordia fiet ei qui non fecerit miſericordiam. De tertijs. Miſericordia veſtra quaſi nubes matutina: & quaſi ros mane pertranſiens. De quartis. Iob. Mecum creuit miſeratio: & de vtero matris meę egreſſa eſt mecum. Sed notandum q̄ dicitur deus miſericordia. vt illud. Deus meus miſericordia mea. Dicitur & dei miſericordia. Vnde. Miſericordia domini plena est terra. Dicitur & hominis miſericordia. Vnde legimus. Miſericordias Dauid fideles. Miſericordiam quę deus est ſuſceperūt patres antiqui in oſtio templi, per fidem & propheticam reuelationem. Nos chriſtiani ſuſcepimus in medio templi, per eius incarnationem. Suſcipient beati in ſacrario templi per gloſificationē. Item beata virgo ſuſcepit in oſtio templi ſui in angelica annunciatione: in medio templi in conceptione: in ſacrario templi, in ſui aſſumptione. Nos quoq; tres iſtas dei miſericordias ſuſcepimus. Primam in oſtio templi, quando purificati de tenebris: ad lucem tranſimus. Secundam in medio templi: quando in odore virtutum, Chriſto obuiamus. Tertiam ſuſcipiemus in ſacrario templi: quando videntes deum in ſua claritate perpetuo cum angelis laudabimus. Iſtę ſunt tres filię Iob. Prima est illa quę dicitur dies. Secunda caſſia. Tertia cornus tibij, quia perpetuo deū laudabimus. THO.

Mia deus & dei.

Fragrantia vnguentis optimis.

Vnguēta.

¶ Vnguenta optima ſunt dona ſpiritus ſancti, quibus verba Chriſti fragrant. Quia viri apoſtolici miniſtratores lactis euangelici, vnctione ſpiritus, virtutum amore proficiunt. de qua Ioannes. Vnctionem quam accepiſtis ab eo in vobis maneat. Item vnguentis optimis fragrant bonę opinionis, cuius odorem longe lateq; diffundunt vel prędicatores ſicut ipſi aiunt. Deo autem gratias qui ſemper triumphat nos in Chriſto Ieſu, & odorem ſuę notitię manifeſtat per nos in omni loco. Est vnguentum contritionis. & est vnguentum deuotionis. & est pietatis. Primū pungitiuum dolorem faciens. Secundum temperatiuum dolorem leniens. Tertium ſanatiuum/etiam morbum expellens. Primum funditur ſuper pedes Chriſti. Secundum ſuper caput. Tertium ſuper totum corpus. Primum bonum. Secundū melius. Tertium optimum. De primo habemus beneficium remiſſionis. De ſecundo ſolatium exultationis. In tertio gratias agimus Chriſto propter opus noſtrę redemptionis: in quo continet modus & fructus. Audi fructum. Menſuram bonam & confertā & coagitatam & ſupereffluentem dabunt in ſinum veſtrum. Bona erit menſura in generali reſurrectione. conferta in corporum ſoliditate. coagitata in agilitate. ſupereffluēs in claritate, & diuina viſione. Sed est fluens. & est effluens. & est pereffluens. & est ſupereffluens. Fluens est in prima purgatione peccatorum. Effluens est in gratia virtutum: cum datur proximo exemplum. Pereffluens est deuotus/perfectus vſq; ad obitum. Supereffluens est abundan

Vnguētū triplex.

Menſura triplex.

tia beatudinum, quando facie ad faciem videbimus deum: ſed in anima ſuus erit fructus. Nunc in anima videmus rationem. voluntatem. memoriam. His ratio ſępe in iudicijs fallitur. voluntas perturbatione iactatur. memoria obliuione confunditur. Sed deus rationi, erit plenitudo lucis. Voluntati, multitudo pacis. Memorię, continuatio ęternitatis. Primum, faciet deus veritas. Secūdum, deus charitas. Tertium, deus ęternitas. Mea trinitas ſe intricauit erroribus, doloribus, timoribus. Vnde. Cor meum conturbatum eſt. & inde dolor. Dereliquit me virtus mea. & inde pauor. & lumen oculorum meorum, & ipſum non est mecum. & inde terror. Sed tunc recedet error a ratione, dolor a voluntate, timor a memoria. Modus noſtrę redemptiōis fuit exinanitio Chriſti: qui ſe exinaniuit vſq; ad carnem. ad crucem. ad mortem. Primum fuit humilitatis. Secundum dignationis. Tertium manſuetudinis. ſcilicet carne indui. cruce torqueri. morte mulctari. Hęc vnguenta dicuntur vel intelliguntur dona gratię ſpiritualis: quę corda mortalium conſolantur, refouent, reficiunt, & confortant. Conſolantur, triſtitiam remouendo. Refouent, fragilis conditionis onera releuando. Reficiunt, interna dulcedine ſanando. Confirmant, clypeo patientię muniendo. De primo Paulus. Confirmate in eo charitatem ve. h. t. a. Pro ſecundo David refouit puerum Amalechiten, vt dux eius fieret. Pro tertio ait Sponſa. Comedite amici & inebriamini chariſſimi. Pro quarto. Paulus. In omnibus ſumentes ſcutum fidei in quo. p. o. t. n. i. e. Item ſunt vnguenta bona, ſunt meliora, ſunt optima. Bona ſunt conſolationis: in reconciliatione peccatorę. Meliora charitatis in collatiōe virtutū. Optima cōtemplationis in reuelatione cœleſtiū. Sed cauſam harū nuptiarū videamus. Cū ſummus artifex regni cœleſtis iura diſponeret, tribus virtutibus omnem ſui regni commiſit prouidentiam. Potētię, coronam. ſapientię, ſceptrū. benignitati ſigillum credidit. In corona ſingularis eminentia diuinę dignitatis. In ſceptro cenſura iuſtę ſeueritatis. In ſigillo conſolatio inexhauſtę pietatis accipitur. Dicit potentia. Honorem meum alteri non dabo. De ſapientia dicitur. Sapientia vincit malitiam. De pietate. Miserationes eius ſuper omnia opera eius. Potentię igitur est ſuperni gloriam honoris inuiolabiliter defendere. Sapientię contemptores eius iuſta ſeueritate deprimere. Benignitatis: poſt caſum miſericordiam petentibus ignoſcere. Poteſtatem huiuſmodi Lucifer ille voluit appetere: ſed tantę glorię poſſeſſorem: nec vi conſtringere potuit, quia ſumme potens erat: nec fraude circunuenire, quia ſumme ſapiens: nec odio ſuorum expellere, quia ſumme benignus: nec ſucceſſione ſubſequi, quia immortalis. Itaq; parturiuit iniuſtitiam ſuperbię. concepit dolorem inuidię. & peperit iniquitatē contumacis audacię. Prima quia preferri non potuit, coęquari ſe conditori appetiſt. Secunda de gloria eius cui adęquari non potuit, contabuit. Tertia eū cuius maieſtate est oppreſſus, cōtempſit. ¶ Item est vnguentū bonum. est melius. est optimū. Primum interius ſanat & exterius fuſcat. Secundum interius roborat, & exterius puſtulas leuigat. Tertium exhilarat. Primū

Vires aię.

Vnguēta bona.

Meliora.

Optima.

Regnum dei cōmiſſum tribus virtutib⁹.

Luciferi conatus.

Vnguēta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

est humilitatis. Secundum puritatis. Tertiū religiosę honestatis. De hoc dicitur in Exodo. Caro hominis non vngetur ex eo. Spiritus hominis dicitur vir: & vngitur hoc triplici vnguento. Fœmina dicitur caro hominis: & perhibetur vngi isto secundo hi qui fœmineam ducunt vitam. Vnde in veteri testamento non mulieres legimus vngi: sed viros. Tres viri his tribus vnguntur.

Viri vngūtur triplices.

Primus est coram hominibus vir vitę contemptibilis. Secundus vir vitę irreprehensibilis. Tertius vir vitę venerabilis. Per primum infirmis reprimitur vana gloria. Per secundum. Obstructum est os loquentium iniqua. Per tertium, perficitur vita & doctrina. Inde dicitur primus vir vitans ruinam. Secundus vir vigens rigore. Tertius vir viam iustitię regens. Per primum nouella religio defenditur a vana gloria. Per secūdum roboratur virtutum copia. Per tertium floret & fructificat gratiarum abundantia. Vnde Poeta de primo. Dum nouus in viridi coalescit cortice ramus: Concutiat tenerum, quęlibet aura cadet. De secundo. Post etiam ventis spatio durata resistit. De tertio. Firmaq; adoptiuas arbor habebit opes. Primum vnguentum quod habet vir vitę contemptibilis ex tribus fit. Primo enim se demonstrat peccatorem. Secundo abiectum & vilem. Tertio seruum inutilem. Taliter enim humilis formam peccatoris prętendit. Gratias temporales abscondit. Bona quę facit paruipendit. De primo dicebat ille Publicanus. Deus propitius esto mihi peccatori. Contra secundum aiebat Helii: cum diceret. Plenus sum sermonibus & coartat me spiritus veteri mei. Ostēdam & ego scientiam meam. Contra tertium aiebat ille Pharisęus. Deus gratias ago tibi: quia non sum sicut cæteri hominum raptores/adulteri: ieiuno bis in sabbato & cętera. Secundum quod habet vir vitę irreprehensibilis: ex quattuor fit. Debet enim esse irreprehensibilis in conspectu dei, in conspectu magistri, in conspectu fratris, in conspectu inimici. Primum fieri debet pura conscientia. Secundum obedientia. Tertium disciplina. Quartum abstinentia. De primo Iob. Neq; enim reprehendit me cor meum in omni vita mea. De secundo Dominus reprehendit Adam dicens. Quia obedisti voci vxoris tuę plusq̄ meę: maledictus eris super terram. Et Samuel ad Saul. Melior est obedientia q̄ victimę. De tertio reprehēdit Paulus Petrum. Restiti ait ei in faciem: quia reprehensibilis erat. Coutebatur enim incircuncisis. De quarto Apostolus. Sitis sine reprehensione in medio nationis prauę & peruersę: inter quos lucetis tanq̄ luminaria in mundo. Et Petrus. Obsecro vos tanq̄ aduenas & peregrinos abstinete vos a carnalib⁹ desideriis, quę militāt aduersus animam. conuersa. v. inter. g. h. b. v. q i. e. d. d. v. t. d. m. ex bonis operibus & cętera. Tertium quo vtitur vir vitę venerabilis fit ex quattuor. Primum est doctrinę veritas. Secundum in affabilitate & vultu hilaritas. Tertium disciplinę grauitas. Quartum personarum dignitas. Primum erudit ad veritatem. Secundum ostendit cordis benignitatem. Tertium excludit leuitatē. Quartum dat cęteris auctoritatem. Iob talem se exhibebat. Vnde ait. Expectabant me sicut pluuiam & aperiebant os suum: sicut ad imbrem serotinum. Ecce primum. Si ridebam ad eos non credebant. Ecce secūdum. Et lux vultus mei nō cadebat ad terram. Ecce tertiū. Si voluissem venire ad eos: sedebam primus. Sed ne hic superbiam redoleret: ait. Cunq; sederem quasi rex circunstante exercitu: eram tamen merentium cōsolator. Primo itaq; erat vnctus Iob, sedens in sterquilinio & radens vlcera. Secundo: Daniel in quo vt auelleretur a latere regis: non est inuenta malitia. Tertio Moyses. Cum enim ingrederetur ad tabernaculum, filij Israel stantes in ostijs papilionum suorum, eius inspiciebant posteriora. In figura primi pelles super tabernaculū hyacinthinę, & pelles arietum rubricatę: tegebantur sacco cilicino. Sed iuxta textus ordinem videtur q̄ pelles hyacinthinę supponerētur. Sed quia dicit Beda q̄ saga. c. interiorem pulchritudinem a tempestate aeris defendebant: potuit fieri vt saga in tempestate supponerentur ad defensionē Serenovero aere, pelles rubricatę & hyacinthinę supponerentur in decorem. Et sic intelligendum est ficubi in hoc opere alias inueniatur. In figura secundi: archa lita erat intus & foris bitumine, ne rima aliqua locum intrandi daret diluuio. In figura tertij. Archa testamenti deaurata erat intus & foris auro purissimo, vt clara appareret hominibus & deo. Vir vitę venerabilis fuit beatus Benedictus. Benedictus munere, gratia pręueniente. Benedictus nomine, bonum odorem famę effundente. Benedictus numine, omnia perficiente. In his autem tribus est triplex gratia. Prima est consumens. Secunda conseminans. Tertia cō summans. Consumens peccata, cōseminās opera bona, consummans merita. De prima Paulus. Cum autem placuit ei qui me segregauit ex vtero matris meę, & vocauit per gratiam suam. De secunda. Idem. Plus omnibus laboraui, non autem ego: sed gratia dei mecum. De tertia. Ioannes. De plenitudine eius nos omnes accepimus gratiam pro gratia. De prima. Cognouit eum in benedictionibus suis, &. m. g. c. o. domini. Domine (ait) pręuenisti in benedictionibus. d. Hęc consumit peccata. Audi conseminātem per bonum odorem nominis. Ecce inquit odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Melius est ait Sapiens, nomen bonum q̄ vnguenta preciosa. Qui enim conseminat: id est per bonum odorem cum alijs seminat: nomine ęterno hęreditabit illum dominus deus noster. Audi conseminantem. Benedictus vir qui confidit in domino, & erit dominus fiducia eius. Erit tanq̄ lignū quod plantatum est secus decursus aquarum: qđ ad humorem mittit radices suas: & non timebit cum venerit ęstus. Et erit folium eius viride, & in tempore siccitatis non erit sollicitum, necaliquādo desinet facere fructum. Audi gratiam cōsummantem in qua est benedictus numine. Benedictionem (ait) omnium gentium dedit illi domin⁹: & testamentum suum confirmauit super caput eius. Tres enim sunt gentes quarum benedictionem habuit. Est gens Paganorum. Est gens Iudęorum. Est gens Christianorum. Benedictionē paganorum habuit dum fugiens idololatriam vnius veri dei cultum tenuit. Benedictionem Iudęorum promeruit, sequendo non litteram, sed spiritum: non cerimonias, sed sacramentum: non duritiam legis, sed gratię temperamentum. Benedictionem christianorum meruit fugiendo de peccato ad sanctitatem: ascendendo de virtute in virtutem: transeundo de miseria mundi ad beatitudinem: tunc enim testamentum suum confirmauit super caput eius. Testamentum prius formatur. Secundo firmatur. Tertio confirmatur. Formatur: dum scribitur. Firmatur: dum testes adhibentur. Confirmatur: dum sigillum apponitur. Formatur super pedes. Firmatur super manus. Confirmatur super caput. Formatur super pedes affectuum: dum per bonam voluntatem electis in libro vitę aggregatur. Firmatur super manus: dum ex operibus bonis ei testimonium redditur. Confirmatur super caput: dum meritis ipsius corona glorię retribuitur. Christus formatum ostendit. In capite (ait) libri scriptum est de me. Vnde ait discipulis suis. Gaudete & exultate quoniam nomiua vestra scripta sunt in cęlis. De testimonio operum ait. Opera quę ego facio testimonium perhibent de me. Et Apostolus: Testimonium habentes ab ijs qui intus sunt, & ab ijs qui foris. Audi in Christo confirmatum per sigillum. Vidit Ioannes in Apocalypsi angelum descendētem de cęlo: & corona aurea in capite ei⁹. Et alibi in eodem libro. Et iris in capite eius. Et in eodem. In figura membrorum Christi vidit alios habentes signum dei viui in frōtibus suis in signum q̄ testamentum firmatum est super capita eorum. THO.

Testamētum. Formatur Firmatur Cōfirmatur.

Vnguētū viri irreprehēsibilis.

Vnguētū venerabilis viri.

Benedictio venerabilis.

Gratia triplex.

Tribus gentibus.

Oleum effusum nomen tuum.

¶Dicitur Christus oleum propter vnctionem spiritus sancti, quam non ad mensuram: sed plenarie accepit. Inde dicitur effusum nō stillatum. Vnde & Christus dicitur vnctus. Inde Dauid. Vnxit te deus deus tuus oleo lętitię prę consortibus tuis. Oleū igitur effusum dicitur: quia plenus est spiritu sancto, quem abundanter effudit post ascensionem suam: nō solum in Iudęos: sed etiā in alios. sicut prędixerat per prophetam. Effundam de spiritu meo super omnem carnem. Est oleum spiritus sancti. Vnde. Vt fugeret mel de petra, oleumq; de saxo durissimo. Et Iob. Petra fudebat mihi riuos olei. Et Propheta. Computrescet iugum a facie olei. Est & oleum misericordię. Vnde Dauid. Et caro mea immutata est propter oleum. Est & oleum hilaritatis. Vnde Dauid. Vt exhilaret faciē in oleo. Est & oleum charitatis. Vnde Salomon. Omni tempore sint vestimenta tua candida, & oleum de capite tuo non deficiat. Est & oleum bonę cōscientię: quod prudentes quinq; acceperunt in vasis suis cum lampadibus. Est & oleum consolationis: quod Samaritanus vulnerato a latronibus infudit. Dicitur & oleum sermo adulationis. Vnde Dauid. Oleum autem peccatoris non impugnet caput meum. Est & oleum hęreticorum subtilis & blanda deceptio. Vnde Salomon de vaga muliere. Et nitidius oleo guttur eius. O dulcis olei (de quo hic sermo) effusio, inebrians angelos, satians sanctos, viuificans mortuos, peccatores iustificans, mœstos lętificans, inferos diffipans, redimens mundum, reparans cœlum. Hoc oleum septies oscitare fecit quarti regum puerum. Harum oscitationum quattuor ad sensum cōpunctionis: tres pertinent ad sonum confessionis. Interiorem assensum reparat quadruplici compunctione: scilicet gemino pudore, & gemino metu. Prius cogita dominum tuum, factorem tuum, benefactorem patrem deum. Ad primum & vltimum respondeat timor tuus. ad duo media pudor. Purgatur conscientia triplici iudicio. Proprio, alieno, diuino. Inde Paulus. Pro minimo mihi est: vt a vobis iudicer, aut ab humano die. hoc alienum. Sed neq; meipsum iudico. hoc pprium. Qui autem iudicat me, dominus est. hoc diuinum. Proprio iudicantur ipsi nota. alieno dubia. diuino prorsus ignota. Proprium fit ad diluendam culpam. alienum ad irrigandam proximo infamiam. diuinū ne per occultum peccatum incidat quis in gehēnam. Primum itaq; est diligenter faciendum. Secundum viriliter sustinendum. Tertium ardenter appetendum. In primo facit iudicium & iustitiam. In secundo proximus nequitiam. In tertio deus mīam. De primo. Iuste iudicate filij hominum. Item. Feci iudicium & iustitiam. Item. Diligite iustitiam qui iudicatis. De secūdo. Tu quis es qui iudicas fratrem tuum? In hoc enim q̄ aliū iudicas: teipsum condemnas. Item. Nolite iudicare & nō iudicabimini. Itē. Nolite ante tempus iudicare: quousq; veniat dominus, qui & illuminabit abscondita tenebrarum & manifestabit cōsilia cordium. De tertio. Qui autem iudicat me: dominus est. Item. Iudica me deus & discerne causam meam de gente non sancta. Item. Dum iudicamur a domino corripimur, vt non cū hoc mundo damnemur. Ecce quattuor oscitationes & tres in triplici iudicio vel tres in confessione sint, sicut propositum est. Tres in confessione. Debet enim esse humilis, pura, fidelis. Est autem humilitas incipiens, est proficiens, est perficiens. Prima est in corde. Secunda in opere. Tertia in sustentatione. Primam parit veritas in corde ex sui cognitione. Secundam exhibet sanctitas in opere ex bona conuersatione. Tertiam perficit charitas in sustentatione armata clypeo patientię: hęc est humilis confessio. Secundo debet esse pura. Quattuor sunt quę rescindunt puritatem confessionis. Sunt enim qui quędam peccata confitentur, quędam non. hoc designatum est in Anania: & Saphyra: qui partem preciorum agri retinuerunt. Alij totum confitentur: sed modū: id est circūstantias tacent. Quod designauit Dauid cū diceret de Saul & Ionatha. Quomodo ceciderūt fortes in bello. Alij excusant. vt Adam. Mulier inquit dedit mihi & comedi. Alij faleratis verbis tegunt multitudinem peccatorum vel magnitudinem. hęc sunt perizomata, quibus Adā & Eua texerunt pudenda. Confessio autem fidelis consistit in trib⁹: scilicet si habeat spem venię, spem gratię, spem glorię. Spem venię qua peccatum remittatur. gratię: qua bonū operetur. glorię: qua bonum quod agit remuneretur. Vel sicut ait Sapiens quidam, quattuor sunt iudicia. Secundum prescientiam, secundū causam, secundū operationem, secundū retributionem. Secundū prescientiam: ab initio iudicati sumus. Secundū causam, quotidie intus iudicamur. Secundū operationē: iudicamur foris ex operibus. Secundū retributionem: in generali iudicio iudicabimur. Ex his duo prima sūt occulta, duo vltima manifesta. In duo

Oleū effusum.

Oleū multiplex.

Oscitationes septē.

Iudicium triplex.

Confessio. Humilitas triplex

Confessio pura & integra, aperta

Confessio fidelis in tribus.

Iudicium q̄druplex.

bus occultis:iudicium humanum non recipitur. In iudicio operationis:a deo potestas hominibus conceditur. Iudicio retributionis quisq; corā hominib⁹ a deo iudicabitur. Primum occultum est & immutabile. Secundum occultum & mutabile. Tertium manifestum & mutabile. Quartum manifestum & immutabile. Item dicitur iudiciū da tū filio. vbi sententia dictatur,& dicitur iudicium vbi sententia profertur. In dictanda sententia omnis iudicij iudicant simul pater & filius & spiritus sanctus. In proferenda sententia iudicat solus filius: quia in diuinitate sententiam dictat cum patre & spiritu sancto. In humanitate:solus habet proferre sententiam. Vnde de dictanda sententia secundum humanitatem dixit. Ego nō iudico quemq̄. Secundum prolationem sentētię:ait. Sicut audio sic iudico. Item dicitur. Omne iudicium dedit filio. Nomē dilecti triplex. Sicut em̄ audit in dictatione:sic dicit in prolatione. Nomen dilecti tripliciter accipitur. Dicitur enim nomen diuina sapientia. Dicitur & de Christo opinio bona. Dicitur quoq; specialis notitia. De primo. Ecce nomen domini venit de lōginquo. De secundo. Melius est nomen bonum q̄ vnguenta preciosa. Oleū multiplex. De tertio ad Moysen dixit. Nouit te ex nomine. Primum est oleum effusum Secundum diffusum. Tertium profusum. Primū de cœlo. Secundum in iudaismo. Tertiū in mundo. Primum exinanitione. Secundum doctrina, miraculis,conuersatione. Tertium euangelica & apostolica predicatione. Hoc oleum effusum est: vt vulnerati a latronibus vulneris dolor mitesceret. Diffusum:vt iudeorum duricia mollesceret. Perfusum :vt occultum sacramentum splendesceret. Primum ad remissionem. Secundū ad deuotionem. Tertium ad fidē. In figura primi fuit oleum quod Samaritan⁹ infudit vulnerato. In figura secūdi:erexit Iacob lapidem in titulum,fundens oleum desuper. In figura tertij dixit dominus ad Moysen. Facies oleum purissimum de oliuis ad cōcinnanda luminaria. Primum illud oleū scilicet diuina sapientia est effusum,est profusum est infusum. Effusum de patris solio. Profusum de virginis gremio. Infusum cordi humano. Primum,vt hominem perditum ad regna celestia reuocaret. Secundum,vt Abrahę in sinu collocaret. Tertium,vt cor hominis quę sursum sunt saperet. Propter primum dictum est ad Samuelē. Cornu. Sume cornu olei vt vngas filium Ysai. Pater em̄ qui potētia dicitur,per cornu designatur:in quo est tota defensio cornutorum animalium. Propter secundum eidem dicitur. Sume lenticulam olei & vnges Saul. Lenticula Maria. Lenticula est vas fictile: sed quadratum. Hęc est virgo Maria. fictilis fuit:id est fragilis:quia mortalis. sed quadrata:id est solida. quia inuiolata. Propter tertium. Prudentes virgines acceperunt oleum in lampadibus. O venerabilis effusio,per quam facta est infusio:data est perfusio:procurata est refusio:tolletur confusio. Infusio diuinitatis. Perfusio deuotionis. Refusio incorruptionis. Confusio eterne examinationis. Prima in virgine. Secunda in corde. Tertia in corpore. Quarta in bonorum & malorum discussione. De primo. Descendet sicut pluuia in vellus. De secundo. Ego vero delectabor in domino. De tertio. Videbimus eum sicuti est:quoniam similes ei erimus. De quarto. In die illa nō confunderis super cunctis adinuentionibus tuis, quibus preuaricata es in me. Infusio facta est:qñ verbū caro factum est. Perfusio deuotionis:quia habitauit in nobis. Refusio corporis quando videbimus gloriam eius,gloriam quasi vnigeniti a patre. Tolletur confusio iniquitatis:quando videbimus eum plenum gratię & veritatis. Item Cognitio dei triplex triplex est dei notitia. Prima quia sit. Secunda quid non sit. Tertia quid sit. De prima. Accedentem ad deum primum oportet credere,quia est. De secunda. Non parua portio intelligentię est, dum nondum possumus intelligere quid deus sit, intelligere quid non sit. De tertia. Tunc cognoscam eum sicut & cognitus sum. Prima mundat ab insipiētia bruta. Secunda purificat ab idolatria stulta. Tertia sanctificat & liberat a morte secunda. Protegit nos nunc pater per se,nunc Protegit deus. per filium, nunc per spiritum sanctum. De primo ad Leuiathan de Iob. Veruntamen animam eius serua. De secundo. Scuto circundabit te veritas eius. De tertio. Scuto bonę voluntatis tuę coronasti nos. THO.

Ideo adolescētulę dilexerunt te nimis.

¶ Adolescentulę sunt animę in Christo renatę: abiectis sordibus veteris hominis:quę ideo dilectum diligunt,quia ab eo remissionem peccatorū cōsequutę sunt,& dona spiritus sancti,quibus ad virtutes proficiant,perceperunt. Vnde ait. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris,per spiritū sanctum qui datus est nobis. Fuerunt etiam fideles antiqui adolescentulę,qui & spē vitę eterne habuerunt in Christo venturo. Hinc est q̄ desiderium suum exprimentes eos sic representat Ecclesia annuatim canendo solenniter. O adonai & dux domus Israel:qui Moysi in igne flāmę rubi apparuisti,& ei in Sina legē dedisti,veni ad redimendum nos in brachio extento. Quia populus sedens in tenebris & vmbra mortis Christum audierat venturum,qui eos a iugo seruitutis liberaret,qui in bello precederet,qui ad virtutē inflammaret,qui vitā ordinaret, clamat. O Adonai &c. Attendendum quattuor esse,dominum,ducem, ignem,legislatorem. Est dominus a quo protegamur. Dux quem sequamur. Ignis quo accendamur. Legislator quo instruamur. Dominus quo protegamur a conuentu malignantium. Dux quem sequamur ad prelium. Ignis:quo accendamur ad diligendum. Legislator:quo instruamur ad religiose videndum. Dominus quo protegamur a conuentu malignantium: vt liberemur a iugo diaboli:erepti de durissimo Pharaōis imperio. Dux quem sequamur ad prelium, vt possimus resistere in die malo. Ignis quo accēdamur ad diligendum:vt audiamus. Ego diligentes me diligo. Et si qs diligit me diligetur a patre meo. Legifer quo instruamur ad religiose viuendū,vt sobrie & iuste & pie viuamus in hoc seculo. De primo. Protexisti me a conuentu malignantiū. a. m. o. i. De secūdo. Dux fuisti in misericordia tua populo tuo quem redemisti. De tertio. Ignē veni mittere in terram & quid volo nisi vt ardeat? Quartum quęrebat Dauid cum diceret. Legem pone mihi domine in via tua,& dirige me in semita recta ,ppter inimicos meos. Dominus a pa Dñis ad etribus antiquis quęrebatur cū dicerēt. O adonai: nai.

quod interpretatur dñs: & merito primo querūt dominum qui in tribus eis subueniret,quę ad dominum spectant. Debet enim esse iustus,debet esse misericors, debet esse benignus. Iustus:qui rebelles puniat. Misericors:qui supplicātibus indulgeat. Benignus: qui diligentibus retribuat. Vnde hoc nomen dominus tripliciter interpretatur. Dñs interpretatur. Iuxta primum dicitur dominus:scilicet dans minas. Iuxta secundum dicitur dominus:scilicet dolores mitigans vnus. Iuxta tertium dicitur dominus dans munus. Audi iustum. Deus iudex iustus fortis & patiens:nunquid irascitur per singulos dies? De misericordia audi Dauid. Si dicebā mot⁹ est pes me⁹, mia tua dñe adiuuabat me. Audi benignū. Etenim dabit dñs benignitatē: & terra nr̄a dabit fructū suū. Benignitas em̄ est largitas rei. Quid em̄ largi⁹ potuit dare q̄ seipsum? quem patres desiderantes clamabant O adonai. Ipse enim dominus,ipse dominator, ipse dominās. Dominus in eternitate. Dominator ex tpe. Dominās in ope. Primū naturaliter habet in habitu. Secundum in vsu. Tertiū in effectu. Vsum enim rei quandoq; habemus:& si non actum: vt equus in stabulo habet vsum ambulādi:& si nō ambulat. De primo. Dixit domin⁹ domino meo sede a dextris meis. De secundo. Ecce aduenit dominator dñs. De tertio. Recordare mei deus oipotentatus dominans. Ideo inuocat Christum Adonai. vt qui dominatur ab eterno patri equalis,dominetur vsu veniens ad vterum matris,dominetur actu redimens a carcere demonis. Signanter positum est hoc nomen adonai:quod Senarius. est sex literarum. quia senarius primus perfectus est, vt demonstretur perfecte dominari dū creat. perfecte dum recreat. perfecte dum reparat. Primum ostendit in mundi creatione. Secundum in passione. Tertium in natiuitate. Vnde quantum ad primum cuncta creauit sex diebus: & Adam sexta feria creatus. Quantum ad secundum:in sexta feria est passus. Quantum ad tertium(vt aiunt)sexta feria natus sine peccati corruptione:vt homo ab hac mortalitate per eum resurgeret incorruptus. Si autem per dominum liberamur a diaboli iugo:quia adhuc grandis restat via,in qua militia est vita hominis super terram. Oportet vt sit dux domus Israel. dux in periculo. dux in prelio. dux in peregrinando. In periculo: quo malorum ambiguitate nos coartat perplexitas. In prelio: quo aduersariorum nos opprimit importunitas. In peregrinando:ne tedio nos fatiget pusillanimitas. In primo ergo fit dux iste consiliator. In secundo auxiliator. In tertio cosolator. Consiliator,vt in fuga perplexitatis simus discretiores. Auxiliator:vt in bello simus fortiores. Consolator: vt peregrinemur alacriores. Primum potest:quia ipse est admirabilis cōsiliarius. Quare ergo mœrore conturbaris. nunquid consiliarius non est tibi,aut cōsolator tuus defecit? Et in secundo dicas. Dominus deus auxiliator meus. & ideo nō sum confusus. In tertio clamat. Cōsolamini cōsolamini populę me⁹. Iste est vere dux dom⁹ Israel:qa in primo eduxit eos de tenebris & vmbra mort̄:scilicet perplexitatis. In secūdo de necessitatib⁹ eo⁹ eduxit eos. s. de prelio. In tertio deduxit eos in viā rectā. s. peregrinationis:vt irent in ciuitatē habitatiōis. In transitu maris rubri Moyses fuit dux in periculo. Iudas Machabeus in prelio. Raphael angelus Thobię peregrinando. Sub primo perplexus populus euasit. Sub secundo triumphauit. Sub tertio patri medicinam Thobias attulit. Sub perplexitate videamus Susannam. Sub prelio Iosue. Sub peregrinatione subter iuniperum Heliam. Susanna habuit consilium sub hoc duce per Danielem. Iosue auxilium per orationem & manuum Moysi eleuationem. Helias solatium,dum angelus attulit aquam & subcinericium panē. Videamus ergo quomodo ducis huius consilium in periculo liberat. Hęc in Susanna apparēt. Prius dixit. Angustię mihi sunt vndiq;,& quid eligam ignoro. Sed audi electionem. Melius est mihi incidere in manus hominum,q̄ derelinquere legem dei mei. Dissipauit Daniel consilium sacerdotum sic. Separate eos ab inuicem,& dijudicabo eos. & eos conuicit. Audi liberatam a perplexitate. & saluatus est sanguis innoxius in die illa. Ecce dux noster dedit consilium in periculo. Audi auxilium in prelio:quod nobis ostenditur in bello Iudę Maccabęi. Iudas ait Maccabęus cum reuertitur de prelio:extremus sequitur extremum. Dispersos cōgregat:quia aduersos motus animi ad vnitatem mentis reuocat. fessos erigit dum consolatur eos,quos itineris protensi labor stringit & frāgit. Tardos increpat, & eorum pigritiam ne capiantur ab hostibus accusat. Vulneratos ne desperent instruit:sed ad spem salutis instruit,reuocat,& accendit. Oneratos subleuat,& ne succumbant oneri,verbis & exemplis inuitat. Vulneratos dicimus quos diaboli spiculis percussos esse videmus. Onerati sunt qui sub onere longę conuersationis gemunt dolentes. Hortabatur populum per viam,donec venirent in terram Iuda. id est confessionis. nō solum peccati:sed etiam fidei & diuinę laudis. Ecce auxilium in prelio. Sequitur consolatio in peregrinādo. Consolatur dux iste peregrinantes tribus solatijs :scilicet dilectione, meditatione, lectione. Hęc sunt tria quæ in templo Salomonis erant. Altare aureum. Mensa aurea. Candelabrum aureum. Sit igitur altare dilectio . Mensa lectio. Altare. Mensa. Candelabrum. Aurum. Candelabrum meditatio. Puritas auri in altari: est animus perfectus in dilectione. Puritas auri in mensa, sanus intellectus in lectione. Puritas auri in candelabro:purus affectus in meditatione. Itaq; nihil carnale quęrat dilectio,nihil hereticum doceat lectio,nihil terrenum exoptet meditatio . In altari accenduntur thymiamata. In mensa ponuntur panes. In candelabro lucerna. Thymiamata orationis. Panes refectiōis. Lucerna cognitionis. Per orationem quęritur de⁹: per refectionem gustatur:in lumine cognitionis videtur. Quę rēdo desideratur. gustatus dulcescit. cognit⁹ amat̄. Habent thymiamata odorē. panes saporē. cognitio amorē. Oratio siquidem redolet deū. panes sapiunt. cognitio diligit. Infundit autē de⁹ odori suauitatē. sapori dulcedinem. amori delectationem. Sit ergo odor suauis. gustus dulcis. amor delectabilis. Habes igr̄ a duce isto i piculo cōsiliū, in prelio auxilium, in peregrinādo solatium. Habes dominum, habes ducem. Sequitur Nota. vt appareat in igne per rubum. Asperitas rubi Rubus. est caro mortalis plena doloribus:quam de virgi

Dux.

Ignis.

ne assumpsit. Ignis amorem designat: quem erga nos habuit, cum in mundum venit. Rubus cõburi visus est, & nõ est combustus: quia caro eius quę amore nostro mortua est: visa est putredini data, cum tamen glorioſior surrexerit. Ignis ergo est amor dei, qui sex habet proprietates. Est enim siccus, est calidus, est leuis, est mobilis, est subtilis, est acutus. Siccus: vt humidos exsiccet. calidus: vt frigidos inflammet. leuis: vt graues subleuet. mobilis: vt pigros excitet. subtilis: vt grossos extenuet. acutus: vt duros penetret. Humidos: carnis voluptate. frigidos: timore. graues mũdi sollicitudine. pigros: pusillanimitate. grossos: sensuum hebetatione. duros: obstinatione. Humidos desiccet per abstinentiam. frigidos inflammet ad pœnitentiam. graues subleuet ad superna desideria. pigros suscitet ad charitatis opera. grossos extenuet intelligentia. duros penetret amorosa sapientia. Humidos exsiccat. de quib⁹ dicebatur. Qui in sordibus est: sordescat adhuc amplius. Qui clamabãt. Infixus sum in limo profundi: & non est substantia. Sed siccati dicunt. Eduxit me de lacu miserię, & de luto fęcis. Frigidos inflammat: qui dicebant. Factus sum sicut vter in pruina. Nunc vero inflammatum est cor meum, & renes mei commutati sunt: vt iumentum factus sum apud te, portando onus pœnitẽtię. Graues subleuat: quibus dicebatur. Filij hominum vsq; quo graui corde. Expãdit alas suas, & assumpsit eos atq; portauit in humeris suis vt dicant. Anima mea desiderabit te in nocte: sed & spiritus meus in præcordijs meis, de mane vigilabit ad te. Pigros excitat qui audierunt. Piger propter frigus arare noluit, mendicabit ergo in ęstate & non dabitur ei. Sed iam excitati dicunt. Manus nostrę tornatiles & aureę/plenę hyacinthis. Tornatiles: quia sine scrupulo vanitatis. Aureę ꝓpter opera charitatis. Plenę hyacinthis: quia inde expectãt retributio cœlestis. Grossos extenuat, qui erant sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Qui nescierunt neq; intellexerunt. Iam promittitur eis. Intellectum tibi dabo & instruam te in via. Duros obstinatione penetrat amorosa sapiẽtia. His dicebatur per Prophetam. Scimus quia durus es tu, & frons tua ænea. Iam vero quę sursum sunt quęrunt, quę sursum sunt sapiunt. Panem enim de cœlo dedisti eis domine/omne delectamentum saporis habẽtem. Ecce habes dominum, habes ducem, habes ignem. Sed nisi in his omnibus ordinate procedat: nihil actum est. Ideo sequitur. Et ei in syna legem dedisti. Lex triplex est.

Amoris dei ꝓprietates sex.

Lex triplex.

Est enim lex humana.
Lex Mosaica.
Lex euangelica.
Prima data est ad ciuilem concordiam.
Secunda ad cordis duriciam.
Tertia ad charitatis abundantiam.
In prima enim agitur de possessione acquirẽda, retinenda, recuperanda. In secunda sunt præcepta quędam dura, quędam cerimonialia, quędã moralia. In tertia docetur peccãti indulgere: pro persecutorib⁹ exorare, inimicos diligere. Sed est lex moralis, quę docet virtutes ordinare, de diabolo triumphare, & quòd bonum est in corde effectui mãcipare. Hęc sunt illa tria quę in partę templi erãt, Cherubin & palmę, & varię picturę prominentes. Cherubin dicitur plenitudo sciẽtie, vt sciamus componere mores, habentes zelũ dei secundum scientiam, vt sciamus esurire & saturari & abundare & penuriam pati. Sciamusq; volare duabus alis: scilicet spe & amore, & duabus velare faciem nostram cõtra vanitatem glorię. Prima est religiosa verecundia, qua cum Rebecca pallio faciem nostram tegimus nolentes videri. Secunda est contemptus fauorabilis aure populi, vt amputata aure cum Malcho a Petro gladio verbi dei, post modum a Christo mereamur sanari, vt obturemus aurem nostram, ne audiamus sanguinem vanę glorię. ecce Cherubin. Sunt & palmę: id est de diabolo triumphus. In hoc debemus primo opportunitatem cõgrediẽdi considerare. Secundo viriliter resistere. Tertio de triumpho gratias deo agere. Sic Iudith expectauit donec ebrium & dormiẽtem inueniret Holofernem. Secundo caput amputauit. Tertio conopœum cum capite, cum gratiarũ actione' in tẽplo obtulit. Ecce de diabolo victoria. Effectui quoq; mancipare debemus bonum quod intus habemus: & hę sunt picturę prominentes: id est interius in opere procul manentes. Verbi gratia. vt appareat benignitas: in vultu, in misericordia, in effectu. Humilitas in habitu, mansuetudo in cohabitatione, patientia in tribulatione. Benignitas apparet in vultu, quum homo est mitis affatu. dulcis aspectu. verecũdus in gestu. Misericordia apparet in effectu, quando compatitur miserum: subuenit egenis: flet cum flentibus pro peccatis. Humilitas apperet in habitu si fuerit paupertas in vestibus: vilitas in operibus: subiectio in inferioribus. Apparet mansuetudo in cohabitione si libenter fratrum onera portat: si discordantes reconciliat: si fastidioso solatium prestat. Apparet patientia in tribulatione si maledicenti se non remaledicit: si percutientem non repercutit: si rapienti sua tribuit. Istę sunt picturę promissiõnes. Quia ergo patres antiqui primam legem non quęrebant: alteram quoq; abhorrebãt: quia austera erat: & neminem ad perfectum adduxit ideo quęrebant non vt iam per Moysen vetus lex daretur eis: sed ipse veniret: vt educeret nos de carcere tenebroso: scilicet redimens in brachio extento in cruce: & sic possent sub euangelica in veritate viuere: amplexu ei⁹ astricti: vt possent clamare cum sponsa. Lęua eius sub capite meo: & dextera eius amplexabitur me. Tribus modis dilexit nos. Dulciter. sapienter. fortiter. Dulce fuit: ꝙ pro nobis carnem induit. Sapientia: ꝙ culpam cauit: forte ꝙ mortem sustinuit. Itaq; nos in carne quę fuit, in sapientia dilexit, in virtute redemit, in carnis assumptione condescẽdit mihi, in culpę vitatione consuluit sibi, in mortis susceptione satisfecit patri. Amicus dulcis, cõsiliarius prudens, adiutor fortis. In primo saluare me vult. In secundo saluare me nouit. In tertio saluare me potest. Vade & tu fac similiter. Dilige dulciter. sapienter. fortiter. Dulciter: ne illecti. Sapiẽter: ne decepti. Fortiter: ne oppressi ab amore dñi auertamur, ne mũdi gl'ia seu carnis voluptate abducaris. Dulcescat tibi pręhis sapiẽtia Christ⁹, ne seducaris spũ erroris, lucescat tibi veritas xp̃s ne aduersitate frãgaris, ꝙ fortet te virt⁹ dei xp̃us.

Amor dei

Diligendi tres causę.

Zelum tuum inflammet charitas, informet sciẽtia, firmet constantia, sit amor feruidus, sit circũspectus, sit inuict⁹, nec teporem habeat, nec discretione careat, nec timidus fiat. Vnde in euãgelio. Diliges dñm deum tuũ ex toto corde tuo & ex tota aia tua, & ex tota virtute tua. Ergo dilige tota cordis affectiõe, dilige aia. i. tota circũspectione, dilige tota virtute: vt nec mori timeas ꝓ eius amore. ¶Item dilige ꝓpter tpalia, propter spiritualia, propter ęterna bona. Propter temporalia. quoniam nihil deest timentibus deum: nec ijs qui eum diligunt in veritate. Propter spiritualia: quorum duo sunt genera, prę miũ/ & misericordia. Vnde. Qui diligitis dominum odite malum c. d. a. in. s. Secundum gratia. Vnde Dauid. Diligam te domine fortitudo mea &c. Item propter ęterna: quia deus diligentibus se/bona inuisibilia prępparauit: vt ipsum in omnibus/& super omnia diligentes/promissiones eius: quę omne desiderium superant cõsequamur. Ista sunt sex alę: sex Seraphin. Sex alę inquit vni & sex alteri. Alę sex sunt sex opera misericordię. pascere & potare esurientes. vt Iob. Si comedi bucellam meam solus & pupillus non comedit ex ea. Vestire nudum. Idem. Si non benedixerint mihi latera ei⁹ & de velleribus ouium mearum calefactum est. Suscipere peregrinum. Idem. Foris non mansit peregrinus, & ostium meum patuit viatori. Consolari dolẽtem. Idem. Cunq; sederem quasi rex circunstante exercitu, eram merentium consolator. Visitare infirmos & incarceratos. Idem. Benedictio pauperum super me veniebat. Sepelire mortuos. Hęc erat virtus Thobię. ecce sex alę. Propter hęc omnia diligendus est dilectus: quia ab eo sunt. vt ait Iacobus. Omne datum optimũ inquit, & omne donum perfectum de sursum est descendens a patre luminum: apud quem nõ est trasmutatio/ nec vicissitudinis obumbratio. Est enim datum bonum. est melius. est optimum. est perfectum. Datum bonum sunt bona temporalia, quibus sustentamur. Datum melius est misericordia, qua peccata remittuntur. Datũ optimũ est gratia, qua de virtute in virtutem ascẽdimus. Datum perfectum est gloria, qua perpetuo fruemur. De primo in euangelio. Si nostis bona data dare filijs nostris cum sitis mali &c. De secundo. Quoniam melior est misericordia tua super vitas. De tertio. Optimum est, gratia stabilire cor. De quarto. Occurremus omnes in virum perfectum, in mensuram ętatis plenitudinis Christi. Primum est de deorsum: quia temporalia nascũtur de terra. Et secundum: quia misericordia est de peccatis quę sunt de mũdo. Tertium & quartum de sursum sunt: id est gratia & gloria: quia datum optimum & donum perfectum descendit a patre luminum. Hęc bona susceperat Iob de manu domini. Audi temporalia bona. Erant ei quingenta iuga boum & quingentę asinę & cętera. Audi melius bonum: scilicet misericordię. Vitã & misericordiã tribuisti mihi, & visitatio tua custodiuit sp'ritum meum. Audi tertium optimũ bonum: scilicet gratiam: qua de virtute in virtutem ascendit: vt deum contempletur. Audituinquit, auris audiui te. Nunc autem oculus meus videt te. Idcirco me reprehendo & ago pœnitentiam in fauilla & cinere. Audi quartum perfectũ bonum quod expectabat: scilicet dei visionem. Scio enim q redemptor meus viuit & in nouissimo die de terra surrecturus sum: & in carne mea videbo deum saluatorem meũ. Cõtra hęc quattuor bona sunt quattuor mala. i. quattuor genera afflictionũ: quas patienter sustinere debemus. Damnum rerum. afflictio corporum. contumelię sermonum. angaria operum. Hęc dominus in euangelio commemorat sic. De primo. Si abstulerit quis tibi tunicam: da ei & pallium. Istud sustinuit Iob quãdo amisit omnem substantiam suam. Si te percusserit quis in maxillam: prebe ei & alteram. De secundo dicitur hoc. Hãc sustinuit Iob percussus vlcere pessimo. De tertio. Orate pro persequentibus & calumniantibus vos. Item Benedicite & nolite maledicere. Hoc quoq; sustinuit Iob. Vnde ipse ait. Ad increpandum me verba componitis: verumtamen quę cogitatis expleto. De quarto. Si angariauerit te quis ire vnũ miliare, vade cum eo duo miliaria. Istud quoq; sustinuit Dauid. Cum enim cogeret eum Saul quęrere centum prępputia, soluit ducenta. Dicitur deus pater luminum, quia fecit quattuor luminaria. Prius enim fecit firmamentum. Secundo luminaria: scilicet solem & lunã. Postea dicitur, & stellas. Hęc his quattuor donis assignantur. Lux stellarum per varios radios distinguitur. Hęc est singularis prudentia, qua vsum vnius rei ab vsu alterius distinguere sciamus & non peccemus errore. Hoc est lumen quo illuminat deus omnẽ hominem venientem in hunc mundum. id est ratione discernendi. Luna quę in nocte lucet/est inspiratio diuina, qua peccata nostra cognoscimus. Vnde Dauid. Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiam in morte. Item. Deus meus illumina tenebras meas. Sol qui de die lucet est spiritualis intelligentia, qua cœlestia sapimus: & cõtemplamur. Inde Dauid. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, ipa me deduxerunt. Firmamentum quod amplius lucet: est claritas ęterna. Vnde. Ciuitas illa nõ indiget sole aut luna vt luceant in ea: quia claritas dei illuminabit eam, & agnus erit lucerna eius. Et hęc dicta sunt: secundum quattuor interpretationes huius nominis lumen. Primum enim dicitur lumen id est luens: mene id est defectum: quę est ignorãtia rerum. Secundum dicitur lumen id est luens mentis noctem: id est tenebras peccatorum. Tertium dicitur lumen id est lux mentis qua mens illuminatur ad cognoscendum deum. Vnde cũ cęco diceret. Quid vis vt faciam tibi? dixit. Domine vt videam lumen. Et Dauid. Emitte lucem & veritatem tuam. Quartum dicitur lumen: id est lux mundi. Beati enim mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt in perpetuum. Quoniam apud eum nõ est trãsmutatio/nec vicissitudinis obumbratio. Duo notat quibus obscuratur notitia rerum apud nos: scilicet substantiarum transmutatio: & accidentium sibi succedẽtium vicissitudo. Transmutatio substantiarum est: elementorum reciprocatio: quia terra subtiliatur in aquam, aqua in aerem, aer in ignem. & econuerso. Ignis densatur in aerem, aer in aquam, aqua in terram. & hęc mutatio facit vt res minus cognoscatur. Item accidentium vicissitudo: quia res quę modo est alba: modo est nigra: modo est sedens: modo est stans &c.

Alę Seraphin. xij.

Dona dei.

Lumina-ria.

Luminis interpretatio.

Et hęc vicissitudo obscurat rerum notitiam. Sed ibi nihil horum: & ideo ibi erit plena notitia creatoris & creaturę. Item adhuc habeo vnde deus diligatur. Quattuor sunt propter quę homines diliguntur. Potentia. sapientia. diuitię. pulchritudo. Vnde Virgilius ad quendam a quo volebat amari de diuitijs. Lac mihi non estate nouum non frigore defit. De potentia. Mille meę siculis errāt in montibus agnę. De sapientia. Canto quę solitus si quando armenta vocabat Amphion Dircæus in actęo aracintho. De pulchritudie. Nec sum adeo informis, nuper me in littore vidi: Cum placidum ventis staret mare. Propter hęc quattuor amandus est deus. Sapiens enim est in creatione. Vnde Dominus sapiętia fundauit terram. Potens in gubernatione. Quia potens est deus de lapidibus suscitare filios Abrahę. Et potestas eius potestas ęterna quę non auferetur. Dies est. quia omnia subiecit pater sub pedibus eius/oues & boues volucres. Secundum humanitatē. Speciosus forma prę filijs hominum. Secundū diuinitatem. Candor est lucis ęternę & speculū sine macula: in quē desiderant angeli prospicere. De his Paulus. Quē constituit heredem vniuersorum. ecce dies. per quem fecit & secula. ecce sapiens. qui cum sit splendor glorię & figura substantię. ecce pulchritudo. portāsq; omnia verbo virtutis suę. ecce potentia. Pro his amandus est. Item alius est amor adolescentularum. alius iuuenum. alius senum. Adolescentularum em̄ est dulcior. Iuuenum fortior. Senum maturior. In primo est remissio peccatorum. In secundo exercitium virtutum. In tertio perfectio earum. Primus in Maria peccante humilis. In Petro feruens. In Ioanne pius & dulcis. Secūdus dormit a secularibus. vigilat in spiritualibus. languet, quia defecit in salutare dei anima eius. Tertius audit verba ineffabilia, silentium, pacem, scilicet illam quę exuperat omnem sensum. Primus oues suas id est sensualitatis affectus minat ad interiora deserti: videns rubum qui non comburebatur: id est mysterium incarnationis. Secundus ascendit in montem & audit a domino: ideſt absc̄ditur in absconditio faciei. Tu vero hic sta mecum & docebo te leges & mandata quę proponas filijs Israel. Tertius in monte sepelitur a domino id est absconditur in absconditio faciei eius. Primus audit ab hominibus. Vbi est deus tuus? Secūdus recordatur. Et effundit in se animam suam. Tertius Transit in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domum dei. Primus seruit fidei. Secundus spei. Tertius charitati. Et sicut fides nos deo generat: spes nutrit: charitas consummat: sic primus status in nobis humanum affectum deo dedicat. Secundus exuit veterem hominem cum actibus suis. Tertius consummat, deoq; conformat. CAR.

Amandi deum cau sę q̄ttuor.

QVia meliora sunt vbera tua vino.
¶In hac verborum serie sub hac dictione tres colliguntur clausulę: quibus tres causę reddūtur, propter quas ab adulescētulis beata virgo plurimum diligatur. Et hę duę dictiōes/quia & ideo, sese respiciunt. Possunt autem esse verba filij ad matrem. Possunt esse verba angelorum ad virginem: qui videntes adulescentulas adsistentes virgini dicunt ad eam. Ideo istę adulescentulę dilexerunt te nimis, i. plurimum, quia meliora sunt vbera tua vino: quia vbera tua fragrantia sunt vnguētis optimis: quia oleū effusum est nomen tuum. Adulescentulę vero dicuntur fideles animę nouelę, per gratiam non vetulę per culpam, non senio steriles: sed donis fœcundę spiritualibus: fortes non vt anus debiles, non curuę nec statuētes oculos suos declinare in terram: sed per cœleste desiderium rectę, & ad cœlos erectę. Animę istę prę deuotionis obsequio, beatę virgini semper adsistunt/diligentes eam: & diligentes in ea has dilectionis causas potissimas: scilicet. Quia meliora sunt vbera ei⁹ vino. Meliora enim potentioris & verioris efficacię sunt vbera beatę virginis q̄ vinum. Nam vinum inebriare potest hominem vt prēteritarum sit immemor offensarum: & sit facilis ad condonandum & largus ad donādum. Vbera vero virginis deū quasi inebriare potuerūt: nā postq̄ de matris vberibus lac bibit: ac si eum lactis dulcedine dulcedinem bibisset misericordię proicit ab oculis suis peccata nostra post tergum: & factus est largus ad dandam peccatorum veniam, largus ad dandam gratiam & operum iustitiam. Ideo quoq; beatam virginem diligunt iuuenulę: quia eius vbera fragrātiora sunt vnguentis optimis. Nam in eius vberibus fragrat odor fugentis vbera: qui delibutus vnguentis optimis cum plenitudine charismatum & medicinalium gratiarū venit ad sponsam vel animam peccatricem: vt eā ab omni lepra sanaret: quam sacro sibi coniugio copularet. Ideo quoq; ab adulescētulis beata virgo merito diligitur: quia oleum effusum nomen suum. Nam sicut oleum rerum liquorem superatat: sic nomen ei⁹ & inuocatio nominis eius omnium sanctorum nomina & inuocationes nominum superexcellit: & superat in efficacia subuentionis, & obtentu diuinę gratię & dęmonum fuga. THO.

TRahe me post te: curremus in odore vnguētorū tuorū.
¶Hucusq; synagoga: quę fide deuota aduentum Christi expectabat. Inde in principio carminis huius prophetis respondit. Osculetur me osculo oris sui: id est pręsentialiter mihi appareat & exempla mihi viuendi ac dona largiatur. Deinde versiculis sequentibus qualia sunt ei⁹ dona quę fidelibus appetenda ostēdit. Hic vox ecclesię subditur eorum scilicet qui post tempora incarnationis ad fidem venirent. Illa rogabat vt veniret: Ista vero vt eam post se trahat quem iam scit ascendisse. & vt eam trahat quę per se non volet ascendere. Ac si diceret per me non possum: sed me trahant bona opera tua, exempla, conuersatio & cętera quę religiose & miraculose in mundo egisti. Iste qui vult trahi comparatur homini quęrenti bonas margaritas. Inuēta autem vna preciosa margarita abijt & vendit omnia quę habuit & emit eam. Hæc margarita est regnum cœlorum quod expectamus. Vnde Sal. Gemma gratissima expectatio pręstolantis: quocunq; se verterit prudenter intelliget. Est autē grata, est gratior, est gratissima. Gēma grata est anima: quę adhuc laborat in hac peregrinatione. Gratior est quę iam exuta a corpore adhuc est in expectatione. Gratissima erit quādo recepto corpore plena fruetur dei visione. De gratia. Grata debet habere puritatem, lenitatem, claritatem. Puritas est in vitiorum emendatione. lenitas in morum compositione. claritas in dei cōtemplatione. Oportet enim vt sit puritas absq; contagio carnalis concupiscentię. lenitas sine scrupulo murmurationis odij & inuidiæ. claritas absq; scrupulo & nubilo sollicitudinis mūdanę. Audi puritatem. Emundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus. Ait Apostolus. Audi lenitatem. Idem. Maledicimur, & benedicimus: persequutionem patimur, & sustinem⁹. Blasphemamur & obsecramus. Audi claritatem. Idē Reuelata facie speculamur gloriam dei. vt transformemur in eandem imaginem a claritate in claritatem. Gemma gratior suam habet puritatem scilicet nō posse peccare: ga sine macula sunt ante thronum dei. Lenitas est ibi omnis immunitas doloris: quia iam absterſit deus omnē lachrymā ab oculis sanctorum suorum: & iam non erit luctus neq; clamor neq; vllus dolor: quoniam priora transierunt. Claritas lux illa qua lętantur vide re claritatem patrię: quia Lux orta est iusto/ & rectis corde lętitia. Iam celebrata resurrectione gēmę gratissimę erit puritas in corpore: in corpore incorruptio: quando corruptibile hoc induet incorruptelam. In anima perfecta in deum/in domi nū intensio: quia adhuc habent animę aliquem respectum ad corpora sua: vt non perfecte in deum intendere donec illa recipiant. Vnde murmurare videntur animę sub altare dei dicentes. Vsq; quo non vindicas domine sanguinem nostrum ab ijs qui in terra sunt? Lenitas ibi tranquillitas erit inter corpus & animam: ita vt caro nec concupiscat aduersus spiritum/nec spiritus aduersus carnem. Caro enim spiritui obediet: nec spiritus a carne indebitum aliquid exiget. Nam gaudebit spōsus super sponsam. Ibi claritas erit in corpore. de qua dicitur. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. In anima visio dei. Vnde. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Hęc videns sponsa & desiderans ait. Trahe me post te. Primo de profundo peccatorum misericorditer extrahēdo. Secundo in via rectitudinis perseueranter dirigendo. Tertio ardentissimi & suauissimi amoris affectum in intimis cordis effundēdo. Ista sunt vnguenta in quoꝝ odore se currere sponsa pollicetur cū subdit. Currem⁹ in odore vnguētoꝝ tuoꝝ.

Vnguētū triplex.

Primum vnguentum est misericordia.
Secundum gratia.
Tertium gloria.
Odor primi est indulgentia.
Secundi munificentia.
Tertij magnificentia dei.
De primo. Sicut myrrha electa dedi suauitatem odoris. De secūdo. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni: cui benedixit domin⁹. De tertio. Cum esset rex in accubitu suo/nardus mea dedit odorē suum. Primum retrahit. Secundum trahit. Tertium attrahit. Primum de profundo vitiorum. Secundum funiculo virtutum. Tertium dulcedine prędestinationis. In odore primi ambulamus. In odore secundi currimus. In odore tertij volamus. Iste est odor ineffabilis suauitas dulcedinis diuinę. Vnde Iacob. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Et Ioānes. Odor tuus in me concupiscentias excitauit ęternas. De hoc dixit Iacob filijs suis. Tollite vobiscū de optimis fructibus terrę: modicum resinę & mellis & storacis/& stacten/& terebinthi: & amygdalarum. Sūt boni terrę fructus. Sunt meliores. Sunt optimi. Boni sunt pœnitentię fructus in extirpatione vitiorum. Sunt meliores pię deuotionis in exercitio virtutum. Sunt optimi diuinę contemplationis in cognitione cœlestium. Per resinam quę est amara: designatur pœnitentia. Per mel consolatio diuina: quę pœnitenti datur. Storax arbor est in Arabia: de cuius virgulis lachryma fluit: sed si ceciderit in terram: immunda est: quę autem de ramis colligitur munda est. Guttę quę cadunt in terram: eos designant: qui lachrymas fundūt vt sancti videātur. Quę vero adherent calamis: lachrymas nobis solo dei amore fusas designant. Vnde Dauid. Posuisti lachrymas in conspectu tuo. Stacten virga est robusti corticis & purpurea foliis: colorē habet vt piperis. Virga moderamen disciplinę est, qua motus illicitos castigamus. Robur corticis est patientia qua viriliter sustineamus. Purpura/dignitas est regni ad quod tendimus. Calor piperis feruor est: quo semper accendimur ne tepescamus. Tria namq; sunt quę sanctum perficiunt hominem. Disciplina, dignitas, charitas. Disciplina propter depressionem vitiorum. Dignitas propter libertatem virtutum. Charitas ꝓpter interni profect⁹ affectum. Terebinthus generat resinam omnibus prestātiorem. Hęc lachrymas superioris compunctionis designat. Inde Dauid. Effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei. Amygdala citius prę cęteris florēt: & lac inde exprimitur. Hęc est forma charitatis: a qua debemus incipere & paruulos etiam alienos nutrire. Vel aliter. Amygdala sunt fructus sanatiuus. Lac expressum: cibus nutritiuus. In flore expectationis securitas. In iocunditate floris: ęterna iocunditas. Est ergo charitas sanitas infirmorum. nutrimentum paruulorum. expectatio iustorum. gaudium beatorum. De primo. Ipe cœpit & sanabit nos. Sana me domine & sanabor. De secūdo. Qua si modo geniti infantes rationabiles sine dolo lac concupiscite. Item nutriet homo vaccam boum & duas oues: & exprimet butyrum prę copia lactis. De tertio. Expectans expectaui dominum & intendit mihi. Item. Expecta me in die resurrectionis meę in futurum. De quarto. Reuelata facie speculamur gloriam dei: vt transformemur in eandem imaginem a claritate in claritatem. Hęc dicitur operari charitas: quia hæc operatur deus in nobis propter nimiam charitatem qua dilexit nos. Hęc dona sunt dei. & ideo dicimus. Curremus in odore vnguentorum tuorum. Vel sic. In fama nominis tui quod comparatur vnguento. vel in fide bonorum ęternorum: aut in consideratione miraculorum tuorum. Curremus ait in odore vnguentorum tuorum. Post hunc odorem quidam ambulant, quidam currunt, quidam volant. Ambulant qui adhuc multis tentationibus sunt impediti. Currūt qui subditoꝝ & tēporaliū sollicitudine sunt retardati. Volāt qui omni sollicitudie mūdana sunt exuti. Sic animalia Ezechielis legūtur ambulasse: vt est vnūquodq; eoꝝ ante faciem suā vł corā facie sua ābulabat. Ea cucurrisse. Vbi erat inquit, impet⁹ spūs illuc gradiebātur. Irę em̄

Stacten.

Currere.

Ezechi. 1.

in impetu ſpiritus: eſt currere. et volaſſe. Et facies inquit & pennę eorum extentę erāt deſuper: & duabus alis volabant. Ait Eſaias. Vos qui tentationibus grauati eſtis: ambulate dum lucem habetis. Ioan.xij. Sed videte quomodo caute ambuletis: ſicut animalia. Vnumquodq; enim coram facie ſua ambulabat de virtute in virtutem proficiēdo, nō poſt tergum ad peccata recurrendo. Beati immaculati in via qui ambulāt in lege domini. Ephe.v. Qui eñ cum deo ambulat: confidenter ambulat. De curſu ſic dicitur. Quiin ſtadio currunt, omnes quidē currunt: ſed vnus accipit brauium. Vos ſic currite vt comprehēdatis. Ego ait Apoſtolus, ſic curro/ non quaſi in incertum. Curramus igitur ad propoſitum nobis certamen: aſpicientes in auctorem fidei & cōſummatorem Ieſum: vt dicamus in fine. Bonum certamen certaui: curſum conſummaui. Item. Volate qui exuti eſtis a mundana ſollicitudine: ſcilicet pennis amoris & deſiderij. De quib⁹ Philoſophus. Sunt etenim pennę volucres mihi quę conſcendant celſa poli. vt dicatur. Qui ſunt iſti qui vt nubes volant & quaſi columbę ad feneſtras ſuas. Item. Quis dabit mihi pennas ſi. co. & vo. & requi. a temporali miſeria. Sicut Ioannes in Apocalypſi. Audiui ait, vocem vnius aquilę volātis per medium cœli & dicentis. Vę/vę/vę: habitā tibus in terra. Primum vę propter culpam. Secundum propter tribulationem mundanā. Tertium propter ęternam pœnam. Ambulans ait Ieſus iuxta mare Galileę: et exultauit vt gigas ad currendam viam: & aſcendit ſuper Cherubin: & vo. ſuper pen. vē. Ambulemus igitur quia Chriſt⁹ ambulat nobiſcum: vt in nouitate vitę ambulemus. Curramus: quia ipſe currit nobiſcum: vt ad promiſſiones eius ſine offenſione curramus. Volemus: quia ipſe volat nobiſcum ad ſuperna gaudia vt inter mundanas varietates ibi noſtra fixa ſint corda: vbi vera ſunt gaudia. Habet & ſponſa vnguenta propria.

Curſus. Eſaię.vj. Vętriplex. Vuguēta ſponſę propria.

Primum eſt amor verecundus.
Secundum amor fortis.
Tertium amor dulcis.
Primum fit ex cordis contritione. otis confeſſione. lachrymarum effuſione. De primo. Cor contritum & humiliatum deus non deſpicies. De ſecundo. Cōfitemini alterutrū peccata veſtra. De tertio. Deducant oculi tui aquas: & palpebræ tuę fontē lachrymarū. Amor quoq; fortis ex trib⁹ fit.
Spernit timorem.
Appetit dolorem.
Non refugit pudorem.
Spernit timorem: quia Dominus protector vitę meę, a quo trepidabo? Et Libera me domie & pone me iuxta te: & cuiuſuis manus pugnet contra me. Appetit dolorem: vt Ingrediatur putredo in oſſibus meis: & ſubter me ſcateat: vt requieſcam in die tribulationis. Et Iob. Quis mihi tribuat vt veniat petitio mea: & quod etiam tribuit mihi deus? Qui cœpit ipſe me cōterat. ſ.m. &. ſ.m. Nō refugit pudorem. vt Tota die verecundia mea cōtra me eſt ſemper: & confuſio faciei meę cooperuit me. Amor dulcis tres habet ſpecies. Contemptum tēporalium. vt Paulus. Quę fuerunt mihi lucra: facta ſunt mihi detrimenta propter Chriſtum: propter quem omnia detrimenta feci: & arbitratus ſum vt ſtercora: vt Chriſtum lucrifaciam. Habet & ſpeciale & ſpirituale deſiderium. vt Ante te omne deſiderium meum & gemitus. Et Anima mea deſiderabit te in nocte: ſed & ſpirit⁹ me⁹ in pręcordiis meis de mane vigilabo ad te. Habet & cęleſte gaudium. Vt Gaudens gaudebo in domino. & Lętare Hieruſalē & diem feſtum agite oēs qui diligitis eum. Gaudete gaudio magno.
Primum fit in cella aquaria.
Secundum in cella vinaria.
Tertium in cella aromatica.
In primo enim peccata abluuntur.
In ſecundo tepidi accenduntur.
In tertio dulceſcētes ſupernis aromatib⁹ odoranť.
In primo dicitur. Lauamini/mundi eſtote. Vnde Petrus. Domine non tm̄ pedes meos ſed & manus & caput. id eſt non tm̄ affectus: ſed & opera & ſenſus: quę in capite vigent. De tertio. Ignem veni mittere in terram: & quid volo niſi vt ardeat? De tertio Ioannes euangeliſta. Odor tuus in me concupiſcentias excitauit ęternas. Primum confecit Maria Iacobi. quod dicitur ſupplantatio: quia eo peccata lauantur. Secundum Maria Magdalene. quod dicitur turris fortitudinis: quia eo debiles roborantur. Tertium Maria Salome. quod dicitur pacifica: quia iſto pacificis ſuperna dulcedo confertur. & forſitan Maria Magdalenę his tribus cōficiendis interfuit. Primo interfuit: cum ad pedes domini verecunda iacebat. Secundo: cum dominum ſepultum tanta inſtantia quęrebat. Tertio: cum in ſpecie ortulani reperto dicebat. Raboni: quod dicitur magiſter. Eccę gaudium quod nunciauit mundo. nunciauit eccleſię. nunciauit Apoſtolorum collegio. Mundo dum reſurgentis nuncia mundum replet lętitia. Eccleſię. Nam illa mundi imperatrix, iſta beata peccatrix: lętitię primordia fuderunt in eccleſia. Apoſtolorū collegio. ferens Chriſtus fratribus eius morte triſtibus expectata gaudia. Prima cella dicitur aquaria: quia habet lachrymas cōtritionis. Secūda: lachrymas compaſſionis. Tertia lachrymas deuotionis. Primę peccatorem lauant. Secundę miſerum potāt. Tertium deuotum rigant. In horum figura Chriſtus tertio lachrymatus eſt. ſicut legit. Primo: ad ſepulchrum Lazari. ecce contritionis. Secundo: videns ciuitatem fleuit ſuper illam. ecce compaſſionis. Tertio: quādo imminente paſſione, iuit ſolus in montem orare. Et factus eſt ſudor eius ſicut guttę ſanguinis decurrentis in terram. Ibi lachrymatus eſt ex deuotione futurę reſurrectiōis. vt ait Pachaſius ſuper illū locum lamentationis Hieremię. Diuiſiones aquarum deduxerunt oculi mei in contritione populi mei. CAR.

TRahe me poſt te. &c.

¶Et pertinet hoc verbum ad aſſumptionem beatę virginis. & dirigit beata virgo ſermonem ad filium dicens. Trahe me poſt te. ac ſi dicat. Tu aſſumptus ad patris dexteram, aſſume matrem ad gloriā. Et bene dicit. Trahe me poſt te. vt in verbo trahēdi ſignificet q̄ gr̄a quaſi per violentiam rectificat liberū arbitrium. Nam corpus quod corrumpitur aggrauat animam: & deprimit terrena habitatio ſenſum multa cogitantem. Audientes autem iuuenculę aſſumptionem Dominę ſuę/ſuhiſciunt. Curremus in odorem vnguentorum tuorum. Curremus/ veloces

ſequendi deſiderio. Curremus fortes in fide. Curremus/tanq̄ leues & agiles. Sicut dicit Apoſtolus ad Hebręos. Deponentes omne pondus: & circunſtans nos peccatum: per patiētiam curramus propoſitum nobis certamen/ reſpicientes in authorem fidei & conſummatorem Ieſum: qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucem confuſione contempta. Curremus, inquam, in odorem vnguentorum tuorum. Vnguenta autem beatę virginis: ſunt confectiones ſpiritualium chariſmatū: cōiectę in ipſas virtutum pinguedines: quę ipſam quaſi ſua ſubſtātia locupletāt: & nos delectāt fragrātia: & odoris delectatione: ad curſum boni operis nos inuitans. Aſſumpta vero ad ęthereū thalamum beata virgo: & aſſequuta quod petijt, ſubdit. THO.

ENtroduxit me rex in cellaria ſua.

¶Cellaria regis ęterni ſunt interna gaudia patrię cœleſtis: in quę nunc introducta eſt eccleſia ſancta per fidem: in futuro plenius introducenda per rem. Loquitur autem ad adoleſcentulas ſponſa: id eſt eccleſia Chriſti: ad animas fideles, ſua videlicet membra nuper in Chriſto renata. Ita ideo deprecor Chriſtum ſponſum vt nos poſt ſe currentes ipſe data manu ne deficiamus, adiuuet: quia iam dulcedinem regni cœleſtis prælibaui: iam guſtaui: quoniam ſuauis eſt dominus. iam bona quę mihi parata ſunt in cœlis: ipſo reuelante cognoui. Dixerat quia eſſet currendum, & in quo currendum: ecce quo currendum ſcilicet in cellam vinariam, quo iam introducta eſt. Ibi homines reficiuntur a fructu frumenti/vini/ & olei ſui. Reficiuntur frumento doctrinę erudientis. Inebriantur vino ſpecialis & ſpiritualis ſeruoris. Vnguntur oleo ſuauis deuotionis. Primum ſibi. Secundum deo. Tertium proximo. Primum ſibi: vt panis cor hominis confirmet. Secundum deo: vt vinum lętificet cor hominis. id eſt feruor lętificet in deo. Tertium proximo: vt ei exterius exhilaret faciem in oleo. De primo dr̄. Confirma hoc deus qđ operat⁹ es in nobis. De ſecūdo. Gaudete in domino ſemper: iterum dico gaudete. De tertio. Paulus. Hilarem datorem diligit deus. In hoc opere videmus ſponſam eſſe velle cum ſponſo: ſcilicet in orto. in cellario. in cubiculo. Sit itaq; ſimplex hiſtoria ortus. Cellarium: moralis ſenſus. Cubiculum cōtēplationis ſecretum. In hiſtoria ſunt tria: ſcilicet cęli & terrę creatio. reconciliatio. reparatio. Creatio eſt tanq̄ ortiſatio vel plantatio. Reconciliatio tanq̄ germinatio ſatorum vel plantatorum. Tempore namq; ſuo rorantibus cœlis deſuper & nubibus pluentibus iuſtum, aperta eſt terra & germinauit ſaluatorem. per quem facta eſt cęli & terrę reconciliatio. Reparatio in fine ſeculi erit. In cellario ſunt tres cellę.

Frumētū. Vinum. Oleum. Ortus. Cellariū. Cubiculū.

Prima diſciplinę.
Secunda naturę.
Tertia gratię.
In prima diſcis inferior eſſe.
In ſecunda par.
In tertia ſuperior: id eſt ſub alio. cum alio. ſuper alium. vel ſic. Subeſſe, coeſſe, pręeſſe.
Primo diſcis eſſe diſcipulus.
Secundo ſocius.
Tertio magiſter.
Cubiculum regis eſt arcanum contemplationis. Sed non vnum ſolum eſt cubiculum: quia multæ ſunt reginę & concubinę. Mulier enim quędam ſecus pedes domini ſortita eſt locum. Altera ad caput deuotionem inuenit. Thomas in latere. Ioannes in pectore. Petrus in ſinu patris. Paulus in tertio cęlo/huius ſecreti gratiam ſunt aſſecuti. Prima mulier: in imo humilitatis. Secūda: in ſolido ſpei. Thomas in ſolido fidei. Ioānes in lato charitatis. Paulus in imo ſapientię. Petrus in luce veritatis. Eſt locus apud ſponſum de quo ſua iura decernit & conſilia diſponit: in pondere & numero & menſura. Et eſt locus in quo ſuper reprobam animam verſatur animaduerſio iudicis. Terribilis in conſiliſ ſuper filios hominum. Porro nec in primo nec in ſecundo perfecta eſt quies ſpeculanti. In primo enim deus apparet tanq̄ ſollicitus. In ſecundo tāq̄ turbatus. Alter adiutorium docentis. alter prętorium iudicis. Sed eſt tertius locus vbi ſponſus cernitur quietus: non magiſtri, nō iudicis, ſed ſpōſi. O verę quietis locus in quo eſt deus non quaſi turbat⁹ ira: nec diſtentus proſpicitur cura: ſed videtur voluntas eius in eo bona & beneplacens & perfecta. Ecce tria tempora, tria merita, tria prę-
mia. in horto tempora. in cellario merita. in tripli-
ci contemplatione cubiculi prędmia. Iſta cellaria tres habent cellas.
Prima eſt ſcripturę.
Secunda animę.
Tertia cęleſtis patrię.
In prima ſumitur aqua refectionis.
In ſecunda vinum iocunditatis.
In tertia oleum ſuauitatis.
Aqua primę triplex eſt. Aqua.
Prima eſt ſecularis prudentia.
Secunda literalis ſcientia.
Tertia cęleſtis ſapientia.
Prima eſt de lacu turbido.
Secunda de riuo fluido.
Tertia de fonte puriſſimo.
Prima de lacu turbido: quia de rebus temporalibus quę animam perturbāt. Secunda de riuo fluido: quia de eloquentia & opinione philoſophica: quę cito quaſi riuus noſtram debent tranſire memoriam. Tertia de fonte puriſſimo: quia de cœleſtibus quę noſtram debent rigare animam. Iſti Puteus.
ſunt tres putei quos ſerui yſaac foderunt.
Primum appellauerunt calumnias.
Secundum inimicitias.
Tertiū abūdātiā vel ſeptiformē: quia protpalibus nobis calūniantur allophyli id eſt dęmones aliena amātes. In Iſrael eñ ſcientia nobis inimicātur: niſi retorqueamus ad theologię intelligentiam. In ſeptiformi eñ ſpiritu habemus gratię abundantiā.
Prima eſt aqua in Hierico corrupta. Secunda eſt aqua marain deſerto amara. Tertia eſt aqua quā eduxit Moyſes de petra. Prima eſt aqua Hierico quę intelligitur mundus. id eſt ſecularis prudentia quę corrupta eſt: ſi aliud inde quęritur q̄ gloria dei. Sed Heliſeus id eſt deus meus dñs in vaſe nouo id eſt in corde nuper cōuerſo: ſal id eſt dei ſaporem ponit/benedicit. ponit in aquam: & ſic dicit Heliſeus. Ecce ſanaui aquas iſtas: & non erit in eis vltra mors neq; corruptio. & ſic ſecularis prudentia ſeruit deo, ſicq; deſinit eſſe corrupta. Ma-

ra vero idest literalis scientia amara est animę religiosę:nisi lignum in ea ponatur:idest crux Christi in ea prędicetur. vt Paulus. Nihil iudicaui me scire inter vos,nisi Iesum Christum/& hunc crucifixū. Tertia est aqua de petra:quā percussit Moyses virga. Petra autem erat Christus:qui in cruce percussus,aquam de latere produxit & spiritū sanctum misit. Hic est fluminis impetus qui lętificat ciuitatem dei:fons ortorum. In cella autē est triplex vinum. Primum qn̄ de prima cōuersione agitur deo gratia. Vnde. o.a. e.c.in. e. d.i. q. traditi estis. Secundum est de conscientię gloria. Inde idem. Gloria nostra hęc est testimoniū consciētię nostrę. Tertium est de infusione gratię lętitia. Vnde idem. Charitas dei infusa est in cordibꝰ nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. In cellario cœlestis patrię sunt quattuor suauitates olei scilicet corporum glorificatio/ angelorum cōsociatio/ad dexteram patris cōfessio/dei visio. Hęc est illa Apostoli supereminēs magnitudo. Deus inquit,det vobis illuminatos oculos cordis vestri:vt sciatis quę sit supereminens virtutis eius. Manēs magnitudo est corporum glorificatio/eminens est angelorum consociatio/pereminens est ad dexteram patris sessio/supereminens est dei visio facie ad faciem. Qui vult videre deum facie ad faciem, oportet eum esse prope:ad ipsum conuerti & nullum interponatur obstaculum. Itaq; vt eum contemplemur,simus prope per studia iustitię,omne obstaculum peccati remoueamus a nobis/per custodiam innocentię. Ad ipsum conuertimur deuoto affectu infatigabilis diligentię. Sic Iacob angelos vidit:sed prius vitia supplātauit. Et quomodo? videamus. Prius occidit hędos. Secundo excoriauit. Tertio coxit. Isti duo hędi corpus nostrum sunt & aīa. Hi occidēdi sunt: quia aīa est occidenda a vita peruersę volūtatis,& mortificanda caro ab exercitatione peruersę vel prauę actionis. Sunt & excoriandi:quia ab ipso sinistrę intentionis affectu anima est diuidēda:& a delectatione voluptatis illicitę caro expolianda. Sunt & coquendi, vt charitatis examinati feruore,placitā deo refectionem exhibeant. Cui offeratur & vinum lętitię spiritualis: quia hilarem datorem diligit deus. Itaq; per ista meretur patris benedictionē scilicet. Det tibi deus de pinguedine terrę:idest inferiorem cōpunctionem: & de rore cœli abundantiam: idest superiorem compunctionem. Fidelis itaq; anima animaduertens tales dei cōsolationes subiungit.

Videnti deū quę necessaria

Hędus.

Prādium Isaac.

CAR.

Introduxit me rex in cellaria.

¶ In cellaria cœlestia: vt de potioribus bonis suis me reficiat. Videntes autem eam angeli qui assistunt filio: exaltatam super choros angelorum ad cœlestia regna: & exultantes de ipsius exaltatione subiungunt. THO.

Exultabimus & lætabimur in te:memores vberum tuorū super vinum.

¶ Quasi diceret. Nequaq̄ ipsi nos de perceptis muneribus extollimus: sed in omni quod bene viuimus semper exultabimus & lætabimur in tua misericordia:memores per omnia, quanta nos pietate recreare,qualiter austeritatem legis gratia fidei euangelicę mitigare dignatus es, verę consolationes. Audite quid fecerit Iacob cum occurrit ei frater cum.cccc.viris idest vitijs principalibꝰ:scilicet timoris/cupiditatis/gaudij/doloris. Inde poeta. Hi metuūt/cupiūt/gaudētq; dolētq;. Nec auras respiciunt clausi tenebris & carcere cęco. Primo ancillę cum filijs suis. Secūdo Lia cum liberis suis. Tertio Rachel & Ioseph opponuntur. Per ancillam Lię timor prauę actionis. Per ancillam Rachel timor erroris. Per filios eorum bona quę de illis procedunt,signantur. Per Liam vita actiua. Per filios eius virtutes quę inde procedūt. Per Rachelē vita contemplatiua. Per Ioseph:qui augmētum dicitur, profectus desiderij signatur. Propter hoc dicit. Exultabimꝰ & lętabimur in te memores vberum tuorū super vinum. Duobus modis homo trahitur:scilicet timore/& cōsolatione. In vino timor. In vberibus blandimentum cōsolationis signatur. Vnde plus propter consolationem q̄ timorem lętabimur: Vnde propheta. Lętare Hierusalem:& festum agite,omnes qui diligitis eam,gaudete gaudio magno. Primo lętādum est nobis de erectione calamitatis. Secundo agimus diem festum in adoptione alicuius festiuitatis vel dignitatis. Tertio gaudemꝰ gaudio magno propter possessionem fœlicitatis. Lętitia fuit populo Israel cum mare transiret. Diem festum egit cum legem acciperet & tabernaculum deo cōstituit. Gaudio magno gauisus est,cum in terrā promissionis hęreditatem accepit.

Affectiones.

Lętari.

Primo potatur lacte.
Secundo satiatur ab vberibus consolationis eius.
Tertio epulatur ab introitu glorię eius.

Plura sunt genera consolationum. Est consolatio in ereptiōe periculi. Vnde Dauid. Fac mecū signū in bonū: vt.v.q.o.m.&.c.q.t.d.a.m.&.c.e.m. Est & consolatio in consecutione desiderij Inde dn̄s. Sicut mater consolatur filios suos:ita & ego consolabor vos:& Hierusalem consolabimini. Est & cōsolatio in meditatione diuini verbi. Vnde Paulus. Quęcūq; scripta sunt ad nostram doctrinam scripta est:vt per patientiam & cōsolationem scripturarum spem habeamus. Est consolatio in perceptione spiritus sancti. Inde dn̄s. Nisi ego abiero paraclitus non veniet. Si autem assumptus fuero mittam.e. Paraclitus em̄ cōsolator interpretatur.

Sunt qui deo insultant.	Primi sunt impij.
Sunt qui sibi saltant.	Secundi tentati.
Sunt qui deo presultant.	Tertij consolati.
Sunt qui deo exultant.	Quarti deuoti.

Insultantes deo.

Primi,Christo humilitatem & passionem suam imperando. Secundi, difficultates tentationum transiliendo. Tertij,de sua consolatione deo gratias referendo. Quarti,ęternam lętitiam diuini amoris non solum voce;sed & gestu membrorum foris exprimendo. Insultanres em̄ dicuntur contrasaltantes. Saltantes simpliciter dicūtur frequēter salientes. Resultantes dicuntur quātum ad vocem retrosalientes.i.beneficia accepta a deo per gratiarum actionem ei reddentes. Exultantes dicuntur extra salientes:scilicet de lętitia cordis ad gestum corporis. Deo insultabant clamātes. Aue rex Iudęorum. Sibi saltare docebat Propheta dicens. Egredimini de Babylone & fugite a Chaldęis. Resultabat ipse Christus cum dixit. Gratias

tibi pater:quia semper me audis. Exultare docebat Dauid cū diceret. Oēs gētes plaudite manibꝰ. Hęc oīa Paulus in se ostendit. Priꝰ ait. Fui blasphemus & persecutor: quia persequutus sum ecclesiam dei. ecce insultatio. Continuo non acquieui carni & sanguini. ecce saltatio. Gratia dei sum id quod sum. ecce resultatio. Volo viros in omni loco orare puras manus leuantes. ecce per manꝰ insultatio. Insultant deo per cęcitatē/per vitę infirmitatē/minuendo eius potestatē. Per cęcitatē dn̄ putant deū sua peccata latere. Per vitę infirmitatem:dn̄ credūt ipsum pro delicto ꝓprio mortem sustinuisse. Diminuendo eius potestatē:quia non credūt ꝙ sit venturꝰ peccata iudicare. De primo dixerunt. Nō videbit dn̄s neq; intelliget deus Iacob. De secundo. Dixit insipiens in corde suo:nō est deus. Item Iudęi ad Pilatū. Si nō esset hic malefactor,nō tibi tradidissemus eum. De tertio per Prophetam. Nō faciet quicq̄ siue bonū siue malum. Hęc autem insultatio prefigurata est in Sansonē a Philisteis facta insultatione. Primo em̄ eū excęcauerūt. Secūdo ad molā deputauerunt. Tertio coram se ludere fecerunt. Illa em̄ cęcatio designat cęcitatem illam:qua putāt deum sua ignorare peccata. Molę vero deputatio designat Christo ab eis impositam passionē ex culpa & pœna: cū tn̄ culpa caruerit. Nos vero quasi granum frumēti terimur inter duas q̄si molas.s. culpā & pœnam. Sansonem ludere faciunt,dum deludūt eius futurum iudiciū:sed & hęc moraliter de spiritu. Sanson est spiritus humanus. Philistijm dęmōes. Hunc primo excęcant auferendo intelligētię spiritū. Molere faciunt dum laborare faciunt operando peccatum. Coram se ludere faciunt dum licenter euagari faciūt per omne illicitum. De primo. Quō obtexit caligine in furore suo dn̄s virginem filiā Sion. De secūdo. Oēs persequutores eius apprehenderūt eā inter angustias. De tertio. Peccatum peccauit Hierusalē,ꝓpterea instabilis facta est. Saltāt sibi qui trāsiliunt fossam diabolicę fraudis. Fossam desperationis,fossam erroris. De prima. Vulpes foueas habēt & volucres cœli nidos. De secūdo. Lacū aperuit & effodit eū & incidit in foueam quā fecit. Lacus est mūdus. Hunc fodiēdo aperit qui eius sequitur voluptates, donec in profundū maloꝝ veniēs contēnit. Cadit in foueā, qn̄ propter magnitudinē peccatoꝝ in desperationem cadit. Hanc fecit dum peccauit. De tertia dicitur. Si cęcus cęcū ducit,nōne ambo in foueā cadūt. De saltantibꝰ vltra foueas istas dicit Samuel ad Saul. Inuenies duos viros iuxta sepulchrū Rachel in finibꝰ Beniamin in meridie, saliētes foueas magnas. Isti duo viri sunt spiritꝰ & corpꝰ. Spiritus est vir,quia viret virtutibus. Corpus est vir, dum obedit spiritui in virtutū operibꝰ. Tres istas foueas saliūt. Fossam diabolicę fraudis saliunt iuxta sepulchrū Rachel. Rachel interpretatur ouis, vel videns principiū. Sepulchrū eius est in corde, in quo est ouina simplicitas,& vidēdi ad discernēdum motus veritas. Aduersus tales fraudes non obstat fouea. Foueā desperationis saliūt qui sunt in finibus Beniamin. Beniamin interpretatur filiꝰ dexterę id est Christus qui sedet ad dexterā p̄ris. Fines eius sunt secundū humanitatē. Principium & exitus id est humilitas natiuitatis,& exitꝰ mortis. Sequētes igitur humilitatē confidentes se saluari per eius passionē. Foueā desperationis saliūt qui in finibus Beniamin. Beniamin interpretatur filiꝰ dexterę id est Christus. Fossam erroris saliūt qn̄ sunt in meridie id est in mera die:scilicet qn̄ habent spiritum intelligentię qui non sinit eos errare. Deo resultant gratias agētes. In tribus gratias agunt deo. De malis quę per gratiā dei potuerunt fugere. De bonis quę deo authore possunt facere. De bonis cœlestibus quę expectant ex eius promissione. De ijs filij Israel post transitum maris rubri gratias agebant deo cū dicerent. Cantemus dn̄o,gloriose em̄ honorificatus est quādo equum & ascensorem proiecit in mare. Ecce primū. Fortitudo mea & laus mea dn̄s. De secūdo. Dux fuisti in vita tua populo:quem redemisti:& portasti eū in fortitudine tua ad ha.s.tuum. ecce tertium. De primo Dauid. Eripuisti animam meam de morte oculos meos a lachrymis,pedes meos a lapsu. ecce primum. De secundo. Cantabo dn̄o qui bona tribuit mihi. De tertio. Placebo dn̄o in regione viuorum. Item de primo. Benedic anima mea domino. Quare? Quia propiciatur omnibus inimicis tuis qui.s.o.in.t.qui rede. Hoc de primo. De secundo. Qui coronat te in misericordia &.m.q.r.in.b.d.tuum. De tertio. Renouabitur vt aquilę iuuentus tua. In figura horum trium in Leuitico inuenimus tria genera animalium domino sacrificata:scilicet animalia immunda,vt est capra: quę luxuriosum est animal.& hoc ꝑ primo. Animalia munda:vt bos,ouis:scilicet in figura secundi. Turtur & columba,quę sursum volant in figura tertij. Deo exultant,lętitiam de supernis in corde suo concipientes. In tribus est hęc exultatio. Exultās enim debet habere iubilum in ore. Psalterium in corde. Tympanum in corpore. Iubilū scilicet vocem:qua deum laudat. Psalteriū scilicet spiritualem lętitiam de supernis quę desiderat. Tympanum scilicet gestū corporis in quo vtrūq; exprimat. Inde Dauid. Iubilate deo Iacob,sumite psalterium & date tympanum. Psallam spiritu, psallam & mente,ait Apostolus de duobꝰ primis. De tertio. Glorificate & portate deum in corpore vestro. Hęc tria agebat Dauid,cum adduceret archam domini in Hierusalem. Deducebat ait archā in iubilo. Hoc de primo. De secūdo. Dn̄e ait, vniuersa hęc tibi lętus obtuli. De tertio dicitur ꝙ vidit Michol filia Saul Dauid saltantē corā archa domini,& spreuit eum in corde suo. Notandū ꝙ exultantium quidam exultant domino,quidam in domino,quidam cum domino. Domino a peccatis & tribulationibus liberati. In domino iusti. Cum domino beati. Primi pro liberatione scilicet sua gratias agētes. Secundi pro suis beneficijs deū laudantes. Tertij facie ad faciem deum videntes. Primi dicunt. Exultate deo adiutori nostro. Secūdis dicitur. Exultate iusti in dn̄o:rectos decet collaudatio. De tertijs. O q̄ gloriosum est regnum in quo cum Christo gaudēt omnes sancti. In primis aliquid est amaritudinis. In secundis multū suauitatis. In tertijs totum fœlicitatis. De primis. Ibāt Apostoli gaudentes in conspectu concilij:quoniā digni habiti sunt pro nomine Christi cōtumeliam pati. De secūdis. Gaudēs gaudebo in dn̄o &.e.a.m.m.d.m.q.m.m. v. salutis. De tertijs. Exultabunt sancti in gloria lętabuntur in cubilibus suis. Isti sunt memores vberum Sponsi, quæ sunt

Sanson.

Fossa.

Gratię in tribus deo aguntur.

Exultare deo.

Quibꝰ modis exultāt dn̄o.

Vbera.

consolationes:sed his differenter vtuntur. Insultantes enim sanguinem eliciunt. Saltantes lac sugunt. Resultantes vinum exprimũt. Gaudentes odoramenta percipiunt. Sanguinem nequitię,lac doctrinę,vinum spiritualis seruoris,odoramenta supernę suauitatis. Sanguinem qui iustum interficiat. Lac quod paruulos nutriat. Vinum quod tepidos calefaciat. Odoramenta quibus aia in pace in idipsum dormiat & requiescat. De primo dicitur. Qui vehemẽter p̃mit vbera,elicit sanguinẽ. De secudo. Vt potemini a lacte &.f.ab vberib⁹ cõsolationis eius. De tertio. In hoc opere sequitur. Et erũt vbera tua sicut botri vineę. De quarto iã dictũ est in hoc opere. Meliora sunt vbera tua vino,fragrãtia vnguẽtis optimis. Primi sunt memores vberũ horũ,contra vinũ. Secũdi infra vinum. Tertij ꝓpter vinũ. Quarti sup vinum. CAR.

EXultabimus & letabimur.

¶Exultabimus, quasi quodam gestu nostrum exprimẽtes gaudium:& mente lętabimur in te. Quia vero prius dixerant angeli ad beatam virginem. Ideo adulescentulę dilexerũt te nimis, quia meliora sunt vbera tua vino:ne in sanctis animabus:quas adulescẽtulas vocabant nomen fœminei generis aliquid infirmitatis innueret,eandẽ sententiã replicãt: & easdẽ animas,quas vocauerant,adulescentulas, rectos vocant, quasi viriles: nõ effœminatos:rectos,nõ senectute viciosa curuatos:& dicunt. THO.

REcti diligunt te.

¶Ideo nõ in nobis ipsis sed in te exultabimus memores donorum tuorum:quia omnes qui nõ curuo sed recto sunt corde,te ante omnia & super omnia diligunt:nec recti esse possunt,qui tuo amori aliquid pręponunt. Cũ vero superius dixerit. Adulescẽtulę dilexerũt te. Adolescentiam,cordis rectitudinẽ dixit. Itẽ recti diligũt te : quia nulli nisi recti vere deum possunt diligere. Quicũq; rectitudinẽ iustitię actu,vel verbo,vel cogitatione violauit,frustra se deũ diligere credit. Hęc rectitudo mẽtis est non corpis:q̃uis forte ad hoc habeat homo oculos ad cœlũ erectos. Qui em̃ querũt terrena:curui.q cœlestia:recti sunt. Quę sursum sunt q̃rite, nõ q̃ sunt sup terrã. Vnde Poeta. Pronaq; cũ spectent aialia cętera terrã:Os homini sublime dedit,cœlũq; videre:Iussit.& erectos ad sidera tollere vult⁹. Curuus es,si ꝓpriã gloriã queris,florẽti iuuides,absenti detrahis,reponis lędenti te. Rectitudo hęc multis modis seruãda est. Sit quisq; rectus cogitatione,volũtate,actione,officio. Sit rect⁹ cogitatione vt delusoria fantasmata resp uat:sola se intelligentia veritatis oblectet. Vnde Dauid. Tu parasti directiones iudiciũ & iustitiã in Iacob:tu fecisti. Directio itaq; ad rationẽ. Iudiciũ ad intellectũ. Iustitia ad electionẽ referẽ. Nã ratio diligit. intellectus iudicat. volũtas eligit. Ad rectitudinẽ igitur cogitationũ spectat oẽs motus cordis ad normã rõnis dirigere. Iudicio veritat; piis meditatiõib⁹ inhęre. Secũdo intellectui deo placitę volũtatis affect⁹ inflexibiliter sociare. Nã sicut ait beatus Augustinus. Spiritualis vir sicut in corpore salutẽ,in cogitatione solã veritatẽ:ita & in actione solã nititur pacẽ obseruare. Est & rectitudo officij cũ ꝓ officio sibi iniũcto qđ vtile & honestũ est exequi cõtẽdit. Est & rectitudo,cũ quis rectitudinẽ cordis extendit ad rectitudinẽ sermonis. Vnde Paulus. Vt sitis inquit simplices & filij dei id est synceres puro corde,& simplices in sermone. Est & rectitudo q̃ mẽtes in ꝓsperitate positę diuinã clemẽtiam laudãt,in aduersitate sua pctã accusant. Inde Dauid. Q̃ bonus Israel deus iis qui recto sunt corde. Est & illa rectitudo super oẽs seruãda,qñ omne opus qđ agitur per rectã intentionẽ ad cœlestia dirigit. Igitur recti diligũt deũ,qui sola diuina querũt,sola cœlestia diligũt,solis ętemis bonis ꝓfrui cõcupiscũt. Debet esse rectitudo in corde,in ope,in sermõe. In corde bona cogitãdo. quia Iuxta est dñs his qui recto sũt corde. In ope faciẽdo bona. quia Pedes eor̃ pedes recti &c. In sermõe bona dicẽdo. Vnde. Da sermonẽ rectũ & bene sonãtẽ in os meũ. De primo dr̃ de Iob. Erat vir ille simplex & rectus. De secũdo ad eũdẽ. Si mũdus & rectus incesseris statim dñs euigilabit ad te. De tertio dicitur amicis Iob. Nõ estis loquuti rectũ in cõspectu meo sicut seruus me⁹ Iob. Itẽ debet esse rectitudo in põdere & nũero & mẽsura. In mẽsura operũ & sermonũ,ne vltra modũ eant vel citra remaneant. In numero affectiõis id est in forma,ne in formis & incõposita remaneat. In põdere amoris,vt sciamus quãtũ quilibet pẽdi debeat. In mensura operũ,vt des maiori subiectionẽ, pari societatẽ, inferiori ꝓtectionẽ. In mensura sermonũ tibi confessionẽ,ꝓximo prędicationẽ, tibi & ꝓximo orationẽ,deo laudẽ. In numero debet timor dei:motus sensualitatis refrenare. Intẽtio ad debitum finem suspirare. Ratio modũ ambulãdi disponere. Affectione sicut ratio ordinauerit ambulare. In põdere amoris,vt videam⁹ quid sit appetendũ, quid fugiẽdũ,quid p̃ponendũ,quid postponẽdũ. Ad literã dicit Augustinus. In mẽsura scilicet magnitudinis & paruitatis. In numero multitudinis & paucitatis. In põdere leuitatis & grauitatis. Itẽ deus est mẽsura sine mensura,numerus sine numero,pondus sine põdere. Itẽ rectitudo nihil aliud est q̃ iustitia quę pacẽ operatur. Vnde dictũ est. Iustitia & pax osculatę sunt:id est iustitia hois & pax dei. Item iustitia dei & pax hominis. Triplex est iustitia hominis. Prima est naturalis equitas. Secunda virtutũ sub charitate societas. Tertia est peccatiimunitas. Prima excludit inlurioſum. Secũda facit religiosum. Tertia facit glorioſum. Prima docebat Christ⁹ cũ diceret. Quod tibi nõ vis fieri:alij ne feceris. Secũdam sic. Nisi abũdauerit iustitia vestra plus q̃ scribarũ & pharisęorũ nõ intrabitis in regnum cœlor̃. Tertiũ sic. Fulgebunt iusti sicut sol in.r.p.eor̃. Prima declinat a malo. Secunda facit bonũ. Tertia metet in gaudio. Prima vitat culpam. Secunda recta via currit ad patriam. Tertia recipiet benedictionis gloriam. De prima. Dauid. Feci iudicium & iustitiam non tradas me calũniantibus me. De secunda. Iustũ deduxit dñs per vias rectas & ostendit illi regnum dei. De tertia. Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum,quoniam tu benedices iusto. Item tres sunt paces dei. Prima ab hominum peruersitate. Secũda a tentatione. Tertia a corruptionis dolore. Has commemorat Dauid. De prima. Propter fratres meos & ꝓximos meos loquebar pacem de te. De secunda. Fiat pax in virtute tua

Rectitudo.

Rectitudinis obseruatio.

Rectitudo in quibus sit.

Rectitudo i põdere/numero/mensura.

Iustitia homis triplex.

Pax dei triplex.

& abundãtia in turrib⁹ tuis. De tertia. Rogate quę ad pacem sunt hierusalem & abundantia diligentibus te. De prima Iob. Bestię terrę pacificę erunt tibi. De secunda Idẽ. Si diluculo surrexeris ad deũ & omnipotentẽ fueris deprecatus: si mũdus & rectus incesseris,statim euigilabit ad te & peccatum reddet habitaculũ iustitię tuę. De tertia Dauid. In pace in idipsum dormiã & requiescã. Prima pax & prima iustitia se osculãtur. Vnde. Susciṗiãt montes pacem po.&.c.eius. Secunda pax & secũda iustitia se osculantur. Vnde. Orietur in diebus eius iustitia,& abundabit pax. Tertia pax & tertia iustitia se osculãtur. Vnde. Multiplicabitur ei⁹ imperiũ & pacis nõ erit finis. Super solũ Dauid & super regnũ eius.s.vt confir.t.&.c.in iudicio & iustitia. Itẽ econuerso triplex est iustitia dei,& triplex pax hominis:quę se inuicem osculãtur. Prima igitur iustitia est in rerum ordinatione. Secunda in iudiciorũ equitate. Tertia est in peccator̃ imunitate. Pria. Omnia disponũtur in pondere/& numero/& mẽsura. Secũda. Reddet vnicuiq; iuxta opera. Tertia est in diuina essentia. De prima dicitur. Creator omniũ rerũ deus,terribilis & fortis, iustus & misericors. De secũda. Iustus est dñe & rectum iudicium tuum. De tertia. Iustitia tua iustitia in ęternum. Prima ducem habet sapientiam. Secũda comitem habet misericordiã. Tertia pertinet ad potentiã,sapientiam:quę est filius. Misericordiã dat spiritussanctus. Potentia est pater ęternus. Prima em̃ per sapientiam gubernatur. Secunda per misericordiã temperatur. Tertia per potentiã absq; defectu possidetur. De prima. Dñs sapientia fundauit terram:stabiluit.c.p. De secunda. Exortum est in tenebris lumen rectis misericors & miserator & iustus. De tertia. Potestas ei⁹,potestas ęterna:quę non auferetur, & regnum eius quod non corrũpetur. Ex iis pẽdẽt tres paces: quę eas osculantur. Pax mũdi. Pax generis humani. Pax dei. Prima est in natura. Secũda ex gratia. Tertia erit in gloria. Prima prohibet elementorũ cõcursum. Secunda facit odire malum:& diligere deũ,& proximum. In tertia deus imperturbatus vt nõ accedat ad eum malũ & flagellum. Prima pax & prima iustitia sese osculantur. Secunda pax & secunda iustitia. Tertia pax & tertia iustitia. Prima pax est ex proportionata creatione mundi. Secũda ex timore iudicij. Tertia quia non potest esse turbatio apud deum:vbi nõ est macula peccati. Ad hoc recte laborant vt per primam hic habeant temporalem tranquillitatem. Per secundam/cordis puritatem. Per tertiam/summam illam beatitudinẽ. Sed recti ad rectitudinem triplici gradu ascẽdũt. Primo enim corrigunt. Secundo regunt. Tertio dirigunt. Corrigunt iniquitatem. Regunt suam simplicitatem. Dirigunt gressus suos ad illam pacis ciuitatem. Corrigunt per satisfactionem. Regunt per doctrinam regulatem. Dirigunt per interioris contemplationis claritatem. Corrigunt per cõtritionem,confessionem,satisfactionem. Hic est perfectio rectitudinis. De primo Dauid. In quo corrigit adolescentior viam suam,in custodiendo sermones tuos,quibus nos doces modos satisfactionis. De secũdo ait ille Satyricus. Animum rege,qui nisi paret,imperat. Hũc frenis,hunc tu cõtunde flagellis. De tertio. Visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q̃ in tenebris & in vmbra mortis sedent ad dirigendos pedes nostros in viã pacis. Primi diligere incipiunt. Secundi in dilectione crescunt. Tertij ad summum dilectionis gradum perueniunt. CAR.

Iustitia dei & pax se inuicẽ osculãtur.

Ad rectitudinẽ ascẽsus.

REcti diligunt te: memores vberum tuorum super vinum. Ac si dicat. Ideo te diligunt,quia in memoria fixum sua gerunt:quia meliora sunt vbera tua super vinum. Sicut in prẽmissis ex expositum. THO.

NIgra sum sed formosa filie Hierusalem.

¶Postq̃ sancta ecclesia in cellaria Christi perducta est:scilicet per cognitionem & spem cœlestium bonor̃,postq̃ recto corde diligere atq; in eius solum gratiam gaudere & exultare didicit. Restat ostẽdi quid pro eodẽ amore illi⁹ ac pro acquisitione bonor̃ quę gestauit certaminis subeat,quid afflictionis toleret. hoc scilicet qđ dicit. Nigra sum sed formosa. Nigra aduersitate pressurarũ,sed formosa decore virtutũ:imo tãto in cõspectu dei formosior quãto ampliorib⁹ insipiẽtiũ vexata pressuris. Filias Hierusalẽ quibus hęc loquitur,animas dicit cœlestib⁹ sacramentis imbutas,cœlestis habitatione patrię suspirãtes. Quia dixerat. Recti diligũt te,ne forte nõ recta viderer infirmioribus,quos hic vocat filias Hierusalem propter tribulationes quas sustinet:ait,& si sum nigra tribulationib⁹,tñ interius sum formosa charitate. Nigra sum pressuris,formosa virtutib⁹. Nigra sum studio humilitatis,sed formosa cœlestib⁹ desideriis. Nigra oculis insipientium,sed formosa intellectibus prudentiũ. Nigra propter memoriã peccator̃,sed formosa ꝓpter cõtemplationẽ cœlestium. Nigra peruersę viuentib⁹,ęterna supplicia cõminãdo:formosa sancte puersantib⁹,ęterna gaudia ꝓmittendo. Nigra per corpis vilitatẽ & humilitatẽ,formosa per animę sanctitatẽ. Nigra sum in terris,formosa in cœlis. Nigra mala tẽporalia patiẽdo,formosa bona sempiterna sperãdo. Audi formosam. Spe inquit gaudentes. Audi nigram. In tribulatione patiẽtes. Niger erat Paulus lapidatus,formosus ad tertium cœlum rap⁹. Niger dicebat tanq̃ purgamenta huius mũdi fumus omnium peripsema vsq; adhuc. Formosus dicebat. Reuelata facie speculamur dei gloriam. Tribulatio pręcipua est via ad deum vel regnum quia omnes qui pie volũt viuere in Christo Iesu, persequutionẽ patiuntur. Ideo ista in hac peregrinatione posita:clamat. Nigra sum sed formosa. Tria sunt quę peregrinantes affligunt. Difficultas viarum. Insidię latronum. Grauitas onerum. Quattuor sunt viarum difficultates. Sunt em̃ lutosę,scrupulosę,cliuosę,ruinosę. Lutosę paludib⁹ voluptatum. Scrupulosę lapidibus scandalorum. Cliuosę prosperitatib⁹ successuum. Ruinosę defectib⁹ aduersitatũ. De lutosis dictum est. Infixus sum in limo ꝓfundi & nõ est substantia. De scrupulosis. Ne vnq̃ offendas ad lapidẽ pedem tuũ. De ruinosa & cliuosa simul. Ascendunt vsq; ad cœlos,& descendunt vsq; ad abyssos. Debet ergo via esse munda,recta,plana,non tenebrosa, non lubrica. Munda sit a carnali contagio. vt illud. Deus meus impolluta via eius. Recta intentione. Plana a scãdalo,odio,ira,inuidia,detractione:

Peregrinãtes tria affligunt. Viarũ difficultates.

vt sint praua in directa & aspera in vias planas: vt non sint tenebrose errore: nec lubrice leuitate & dissolutione, vt non fit via illor⁹ tenebre & lubri cum. Item insidie latronū in via affligunt peregrinos. Tendunt em̄ laqueos aliqñ in principio vie, aliqñ in medio, aliqñ in fine. In principio: vt Preoccupauerūt me laquei mortis. In medio. vt In via hac qua ambulabam absconderūt laqueū mihi. De laqueo qui est in fine dicūt sancti. Laqueus cōtritus est & nos liberati sum⁹. Primum inuenit Adā. Secūdum decē viri qui veniebāt adorare in Hierusalem, quos occidit in media via Ismael de sanguine regio. Vltimū Ionathas fili⁹ Saul, qñ in fine victorie suę comedit fauū mellis. De primo dr. Facti sunt hostes eius in capite. Desecūdo. Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita. De vltimo. Mulier cōteret caput suum, & tu insidiaberis calcaneo eius. Itē grauitas onerū affligit peregrinos. Alij dicūt quiq; esse onera. Alij vndecim: vt Esaias. Alij tria tm̄, que dicuntur onera onerū. De illis quinq: Primū dr lex. Vnde. Hoc est onus qđ nec nos nec patres nostri portare potuimus. Secundū dr labor operū. Vnde. Venite ad me oēs qui laboratis & onerati estis. Tertiū dicitur tpalis miseria. Vnde. Graue iugū super filios Adę a die exit⁹ de ventre matris eor⁹, vsq; in diem sepulture in matrē oim. Quartū dr peccatū. Inde Esaias. Dimitte eos qui cōfracti sunt liberos, & omne onus distrūpe. Quintū dr iudiciū dei, vel illa eterna miseria. Vnde. Vnusquisq; on⁹ suū portabit. Apud Esaiā vndecim legimus onera. hęc scilicet. Onus Babylonis, onus Philistijm, onus Moab, onus Damasci, onus egypti, onus deserti maris, onus Duma, onus in Arabia, onus vallis visionis, onus Tyri, onus iumentor⁹ austri. Hęc ex ipso numero trāsgressionem significant peccati. Sicut ergo in diuino eloquio dicūtur simpliciter Cantica, & cantica canticorū: ita & onera simpliciter, & onera onerū. Onera simpliciter sunt singula crimina, vel singula tribulationū gña. Onera vero onerū culpar⁹ vel tribulationū immēsitas nimia. Tria igit̄ sunt onerum onera. Vanitas, iniquitas, calamitas. Vanitas mūdi, iniquitas animi, calamitas orci. Vanitas cęcat, iniquitas p̄cipitat, calamitas cruciat. Vanitas mūdi cœlestiū aufert cōtemplationem. Iniquitas animi dei & pximi dilectionē. Calamitas tartari: affectum boni & animi deuotionē. Vanitas mūdi facit vicios̄um. Iniqtas animi reddit odios̄um. Calamitas orci: supplicios̄um. Vanitas facit incestū. Iniquitas reddit infestū. Calamitas perpetuū mœstum. Vanitas deprimit. Iniquitas curuat & grauat. Calamitas frāgit. Hor⁹ onerū aliud portatur in capite, aliud in brachijs, aliud in humeris. Onus in capite: vanitas in mēte. Onus in brachijs: iniquitas in opere. Onus in humeris: calamitas gehēnę. Prima fędat affectū. Secūda inhonestat actū. Tertia mortificat subiectū. De his tribus per Osee dr. Arastis impietatē, messuistis iniquitatem, comedistis fructū mēdacij. Impietas aratur: qñ quis ex studio mundi vanitatē meditat. Iniquitatē metit, qñ ex cogitatione prauū opus colligit. Mendacij fructū comedit, qñ put gessit in corpe apud inferos recipit. Vanitati alij sunt subditi: alij collaterales: alij superpositi. Primi carnales. Secundi spirituales. Tertij intellectuales. Primi dant sensum curiositati. Secundi humanę necessitati. Tertij cōtemplandę studentveritati. In primo ordine sensus sordidatur, & cogitatio. In secundo ornatur affectus, & honestatur actio. In tertio sublimatur intellectus, & vegetatur ratio. Primi se mundo spōte subijciunt. Secundi nolentes mundo seruiunt. Tertij mundum penitus spernunt. Primi ergo sunt bruti. Secundi actiui. Tertij contemplatiui. Sed & de iniquitate similia possum⁹ dicere. Quidam nāq; iniquitatē diligūt: sed nō prędicāt. Nōnulli & diligunt & prędicāt. Alij diligunt prędicāt & defendunt. Tres igitur principales iniquitas habet species. Nephas. scel⁹. malicia. Nephas quātum ad deū, scelus ad seipsum, malicia ad proximum. Nefarij sunt mandata contēnendo. Scelesti seipsos in vitia precipitando. Malicios̄i: proximos corrumpēdo. Primus ordo est, quor⁹ deus venter est, & gloria in confusione ipsor⁹. Secūdus ordo est eorum qui peccata sua prędicauerunt sicut Sodoma. Tertius eorum qui facti sunt quasi scuta fusilia. Primus eorum qui proiecerūt in terram intima sua. Secundus eor⁹ qui dicūt. Coronemus nos rosis anteq̄ marcescāt. q.h.e.p.n.&.h.e. sors nostra. Tertius eorum qui dicunt: via domini non est equa. Primo igitur peccant in patrē. Secundo in filium. Tertio in spiritum sanctū. In patrem: agendo contra eius voluntatem. In filium: contra illius humilitatem. In spiritum sanctū: contra illius charitatem. Calamitas quoq; inferni tres habet species. Prima est amaritudo cōscientię. Secunda odium iustitię. Tertia desperatio venię. Primi miseri: quia mordet eos conscientia. Secundi miseriores: quia displicet iustitia. Tertij miserrimi: quia venię nulla respectat clementia. Cū sint itaq; ista onera onerum, sunt alia quę tm̄ sunt onera. Esaię superius vndecim onera posuimus quę vitiorum vndecim & vndecim negociorum exprimunt genera, ac primum de vitijs, deinde de negocijs differamus. In onere Babylonis notatur superbia. In Moab indignatio, & maxime arrogātia. In Philistijm sigillatim sensuum: praua curiositas. In Damasci exp̄sse rapacitas. In egypti: omnino crapula & ebrietas. In deserti maris singularitatis p̄sumptio. In Idumea superstitio. In Ara bię ficta dilectio. In vallis visionis animi excęcatio. In Tyri iactantia diuitiarum & elatio. In iumentorum austri: religionis exprimitur dissolutio. Hęc sunt vitiorum genera. Nunc negociorū ponantur onera. Horum primum est mundana potentia. Secundum ethnica scientia. Tertium canina facundia. Quartum claritas sanguinis. Quintum venustas corporis. Sextum honestum coniugis. Septimum exemplar sobolis. Octauum fides amicorum. Nonum humile obsequium subditorum. Decimum bonorum temporalium affluentia. Vndecimum: omnium prefatorum possessio quieta. Vanitas igit̄ negocijs, iniquitas supponitur vitijs, calamitas gehennę suppliciis. Q; vanitas multos deprimat onere testatur Apostolus. Vanitati inquit, subiecta est creatura non volens. In psalmo de onere iniquitatis. Iniquitates meę supgresse sunt caput meū & sicut on⁹ graue grauatę sunt sup me. De onere calamitatis ait Saluator. Torcular calcaui solus. De prima in Ecclesiaste. Vanitas vanitatū & oia vanitas. De secūda in Zacharia. Sup talētū plūbi sedet iniquitas. De tertio in psalmo. Cōtritio & infœlicitas i vijs eor⁹

Laqueor⁹ triplicitas & tensio.

Peregrinā tiū onera.

Onera onerū sunt tria.

Iniquitat̄ tres spēs.

Calamitatis inferni tres spēs.

Negociorū onera.

Onera p̄dictis dissimilia.

Sunt & alia onera his valde dissimilia. Est enim primum dispensationis. Secundum religionis. Tertium dilectionis. Primum portant prelati. Secundum huic mūdo mortificati. Tertium in cubito cōsummati. Primi statū ecclesię roborāt. Secūdi faciem eius ornāt. Tertiū eiusdē virtutem commendant. Primis dicit. Sollicitudo oīm ecclesiarū instantia mea quotidiana. Secundus. Elegit suspēdium aia mea, & mortem ossa mea. Tertius. Siue Paulus siue Cephas siue Apollo: oīa mea. Primus ordo eorū est qui curuantur sub deo & orbē portant. Secūdus eor⁹ qui carnem suam macerāt

Dispēsationis onera.

Tertius eor⁹ qui per singula incōmoda proximorum charitate se vulnerāt. Dispensatio tria sub se cōtinet onera. Primum occupationē exteriorum. Secūdum sollicitudinē morū. Tertium intoleratiā incōmodorū. Primo subditorū militat necessitati. Secundo mor⁹ pudet castitati. Tertio prout expedit supplicat aduersitati. Primū negociū mūdi. Scdm circūspectio sui. Tertiū sollicitudo proximi. Necessari⁹ est in primo. Honestus in secūdo. Vtilis in tertio. Necessarius ne imoderate superflua appetat. Honestus ne effœminate viuendo alior⁹ mores vel mētes corrūpat. Vtilis quatinus ad veniā, ad gratiā, ad gloriam subditos prędecat. Necessarius igitur vita. Honestus fama. Vtilis doctrina. Religio quoq; in tribus cōstat. In carnis scilicet mortificatione. In animi deuotione. In pximi cōpassione. Vnde Saluator de oratione & ieiunio & eleemosyna admonēs, Ieiuniū retulit ad carnis mortificationē, Eleemosynā ad pximi cōpassionē, Orationē ad animi deuotionem. Primū est abstinētia mali. Secūdū fragrātia boni. Tertiū purificati lętitia animi. Dilectiōis vero tria sunt onera. Siquidem aliud exigit a nobis a pximo. Aliud ab angelo. Aliud a deo. Proximus nāq; a nobis pietatē. Angelus puritatē. Deus perfectā exigit charitatē. Proxim⁹ exigit humanitatis obsequia. Angelus synceritatis desideria. Deus studia suauitate manantia. Proximus deuotū flagitat actū. Deus purissimū exigit intellectū. Ecce superioribus oibus dixerat Sponsa. Nigra sum. His dicit. Sed formosa. Sicut em̄ ait Sponsus in eodē Cantico. Pulchra es amica mea, suauis & decora, terribilis vt castrorū acies ordinata. Pulchra mundo, suauis affectu, decora intellectu. Pulchra honesta te famę, suauis vtilitate doctrię, decora vitę, sublimis necessitate. Pulchra exēplo, suauis verbo, decora consilio. Pulchra operibus, suauis moribus, decora mentis excellib⁹. Pulchra pximo, suauis angelo, decora sponso. Itē de ea dicitur. Tota pulchra es amica mea, & macula nō est in te. Et vere quia nec hoste vincitur, nec mūdo corrūpitur, nec pximo seducitur, nec carne eliditur, nec mente erigitur. Vere pulchra. qm̄ nec actus corrūpit, nec affectus inficit, nec intellectus impedit. Actus iniquitate. Affectus vanitate. Intellectus a cœlestiū claritate. Nulla igitur in ea est macula: in qua nec maligni preualet suggestio. Mundi sordent minę vel promissio. Carnis iacet titillatio. Mentis suffocatur elatio. Onera igitur constat esse quadrinaria. Alia nāq; sunt dei. Alia sunt animi. Alia mundi. Alia inferni. Ista superius subdiuisimus: nunc alia videamus. Quędam bona sunt ad animę sanitatem. Quędam ad firmitatem. Quędam ad decorem. Alia ad amplificationem. Ad sanitatē iustitia. Ad firmitatem fortitudo. Ad decorem prudētia. Ad amplificationem temperantia. Siquidem quattuor sunt quę animam eruditunt, ornant, instituunt & roborāt. Hęc. s. consilia, obsequia, subsidia, remedia. Ad prudentiam consilia. Ad iustitiam obsequia. Ad fortitudinē subsidia. Ad temperantiam pertinent remedia. Consilia illuminat cæcos. Obsequia reddunt deuotos. Subsidia roborant inualidos. Remedia sanant ęgrotos. Consilia expellunt ignorantiam. Obsequia inuidiam. Subsidia infirmitatem. Remedia cupiditatē. Sapientię faciunt doctores. Obsequia iustitię amatores. Subsidia veritatis defensores. Remedia fœlicitatis dilectores. Hoc ipse Christus Ecclesię suę contulit. Siquidem consilia dedit vitę: obsequia iustitię: subsidia constantię: remedia pœnitentię. Cōsilia hoies docēdo. Obsequia turbas pascēdo. Subsidia viduę & pupilli causas iudicando. Remedia pertrāseūdo: & oēs oppressos a diabolo sanādo. Cōsilia igitur dedit in monte: obsequia iuxta mare: in cœnaculo subsidia: in cruce remedia. Per consilia venit anima ab ignorantia naturali tanq̄ a parte orientali. Per obsequia redit a feruore concupiscentię tanq̄ a plaga australi. Per subsidia retrahitur a frigore malitię tanq̄ a claritate septētrionali. Per remedia abducitur ab occasu vitiorum tanq̄ a plaga occidentali. In ea sunt ad sanitatem mandata, ad infirmitatem consilia, ad decorem charismata, ad amplificationem prędicamenta, ad sanitatem obedientia, ad firmitatem constantia, ad decorem patientia, ad amplificationem pœnitētię remedia. Apostoli ad sanitatem. Martyres ad firmitatem. Virgines ad decorem. Confessores ad amplificationis odorem. Ad sanitatem charitas. Ad firmitatem humilitas. Ad decorem continentia. Ad amplificationem clementia. Talibus ornata dicit. Nigra sum & formosa, iuxta illud quod inuenitur in Parabolis Salomōis. Tres sunt mulieres. Duę fęda sequuntur carnis studia. Tertia morum improbat flagitia. Leges explicat honestatis facientibus eas pacem promittit & gloriam. Prima est dulcedo carnis. Secunda pompa secularis. Tertia sapientia spiritualis. Dulcedo carnis tentat per lenitatem, vincit per voluntatem. Pompa secularis tentat per gloriam, vincit per excellentiam. Sapientia spiritualis inchoat per austeritatem, trahit per iocunditatē. Quelibet ex abūdantia cordis loquitur. Prima turpia. Secunda noxia. Tertia medicinalia. Turpia: quę a Salomone dicitur garrula & vaga, quietis impatiens, nec valens in domo consistere pedibus suis: nunc foris, nūc in plateis, nūc iuxta angulos insidians, ait em̄ Intexui funibus lectum meum, straui tapetibus pictis ex egypto. Aspersi cubile meum myrrha aloe & cynnamomo. Vię inferi domus ei⁹, penetrantes in inferiora mortis. Secunda quę dicitur excellentia mundi, est illa quę dicitur stulta & clamosa, sedens in foribus domus suę super sellam in excelso vrbis loco. Ait & ista. Qui est paruulus declinet a me, & vecordi locuta est. Aquę furtiue dulciores sunt, & panis absconditus suauis. Sed audi finem. & ignorauit q; gigantes ibi sint, & in profundis inferni conuiuę eius. Tertia mulier cōtra vtrasq; loquitur, & ab vtriusq; societate reuocat audientes. Sic enim ait. O viri ad vos clamito. Vox mea ad filios hominum. Beatus homo

Dilectionis onera.

Onera ḡdrifaria.

Religionis onera.

Vitiorum genera.

Mulier nigra & formosa.

Tres mulieres.

qui audit me, qui vigilat ad fores meas quotidie, & obseruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit inueniet vitã,& hauriet a dño salutẽ. Qui autẽ in me peccauerit:lędet aiam suã.Tres ergo sunt personę quę introducũtur scilicet mulieres.Tres ad ad quas loquuntur,tria de quib⁹ loquũtur.Prima mulier loquit iuueni mollia. Altera paruulo sublimia.Tertia viris & filijs hoim salubria.Nos aũt si viri sumus,vir eñ imago & gloria dei est,eã qui virilia loquitur audiam⁹. Audiam⁹ sed primũ adeamus. Hęc eñ est mulier fortis,cui⁹ laus in fine parabolarũ canit,cuius facies est imago patris,cuius oculi intelligẽtię claritas,cui⁹ pulchritudo:candor est lucis,cuius natura:splendor & figura substãtię dei. Audiam⁹ igitur eã:sed primũ adeam⁹. Adeamus sed primũ quęram⁹. Prima mulier facit viã immũdã.Secũda facit tortuosam.Tertia facit rectã.Cũ prima eñ ambulãt immũdi,cũ secũ
Mulier nigra & formosa. da elati,cũ tertia beati. Ista nãq; de vitijs educit, per virtutes adducit,in patriã inducit.Mulier alia est non nigra sed formosa. Alia nigra & formosa. Alia nec nigra sed formosa. Alia nõ formosa sed nigra.Prima est regina cœli.Secũda in terris sponsa agni.Tertia vxor mũdi.Quarta cõiunx diaboli.Prima est eñ eoꝝ qui lętãtur cũ Christo in cœlis.Secunda fideliũ peregrinãtium in terris. Tertia:eoꝝ quos mundi vanitas absorbuit. Quarta:
Sponsaliũ quattuor genera. eorũ quos pœnis affligit iniquitas, apud inferos cruciat calamitas.Quattuor sunt genera spõsaliũ quib⁹ despõsant ꝓfatarũ gña mulierũ:scilicet cõtemplationis diuinę lętitia,venię gratia,mũdi cõcupiscentia,inferni miseria.Primo despõsatur beatoꝝ angeloꝝ societas. Secundo iustoꝝ hoim gloriosa vnanimitas.Tertio reproboꝝ pernicioſa vanitas.Quarto apud inferos pessimoꝝ horrẽda infœlicitas.Primi sunt in requie. Secũdi stãt in acie. Tertij turpiter prostrati.Quarti carceri immiseriscorditer mancipati. Prima est quę sursum est Hierusalem mater nostra. Secũda & tertia:in dominica area,triticũ simul & palea. Quarta apd inferos torquetur miseria. In prima omnia glorię:sed nihil miserię. In secũda multũ gl'ię:sed quiddã miserię.In tertia multum miserię:sed vix aliquid gratię.In quarta:nihil omnino glorię:sed omnia miserię.Prima igitur sursum lętetur cũ Christo.Secũ da ꝓpareť spõso.Tertia fornicet cũ mũdo.Quarta crucietur cũ diabolo. Secũda itaq; sic ꝓparetur sponso:vt nigra sit per pœnitẽtiã:sed formosa per obediẽtiã. Nigra per humilitatẽ:formosa per charitatẽ.Nigra tentationũ pugna:sed formosa virtutũ cõstantia.Nigra ministerio:sed formosa desiderio.Nigra exercitio religionis:formosa synceritate cõtemplationis.Nigra in carnalib⁹:formosa in
Christ⁹ niger & pulcher. spiritualibns. Nigra in actiuis,formosa in cõtemplatiuis.Ipse Christus niger fuit:tñ pulcher in sua nigredine.Vide nigrum scilicet pannis sordidatũ, sputis illitum,plagis liuidum,morte pallidum:& tamen speciosus forma prę filijs hominum.Ecce speciosus in sua nigredine,formosus in transfiguratione,formosus in resurrectione,formosus in diuinitate.Similiter anima formosa est in sua nigredine.Vnde paulus. Non solũ autẽ sed gloriamur in tribulationib⁹. Idem. Libenter inquit gloriabor in infirmitatib⁹ meis.Idẽ.Mihi absit gloriari nisi in cruce domini nostri Iesu Christi. Pulchra est cõ scietia:vt illud. Gloria nostra hęc est testimonium cõscientię nostrę.Pulchra in virtutũ copia. Vnde. Omnis gloria eius filię regis ab intus in fimbrijs aureis circũdata varietate. Pulchra in cõtẽplatione. Vnde. Reuelata facie speculamur gloriã dei vt trãsformemur in eãdẽ imaginẽ a claritate in claritatẽ.Hęc de nigredine & forma sponsi. THO.

Sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.

¶Cedar filius fuit Ismaelis.de quo dictũ est. Manus ei⁹ cõtra oẽs,& manus oim cõtra eũ. De hoc dictũ est.Habitaui cũ habitãtib⁹ Cedar.Cedar tenebrę interpretať. Ab eo descẽdẽtes populi pacẽ aliqñ nescierũt habere.Quid est ergo.Nigra sum sed formosa sicut tabernacula Cedar. sicut pelles Salomonis.Ita distingue vt nigra sit sicut tabernacula Cedar:formosa sicut pelles Salomonis. Sancta quippe ecclesia ita sępe obscurať afflictionib⁹ infideliũ quasi mũdi totiꝰ generalis esset ministra Vnde dñs.Eritis odio oibus hoibus ꝓpter nomẽ meũ.Salomon tentoria faciebat de pellibus mortuoꝝ animaliũ.Sic dñs de his qui mortificãt se,ꝓpter eum:ecclesiã suã cõstituit. Inde ipse ait. Qui vult venire post me abneget semetipsum & tollat crucẽ suã & sequatur me. Mortificate inquit mẽbra vestra.q.s.s.t.Vel sic.Nigra sum sicut tabernacula Cedar in carnalib⁹ & falsis fratribus:formosa sicut pelles Salomonis:in spũalibus.Vel nigra dr sicut tabernacula Cedar,ꝓpter xpi passionẽ, formosa sicut pelles Salomõis,ꝓpter eiꝰ gloriosã resurrectionẽ.Quattuor legim⁹ gña tabernaculoꝝ. Tabernaculorum quattuor genera.
Tabernaculũ Idumeoꝝ:ab edon qđ dr edulium.
Tabernaculum Cedar.
Tabernaculum Iacob.
Tabernaculum domini virtutum.
De primo. Aduersum te testamẽtũ disposuerunt tabernacula Idumeoꝝ & Ismaelitę. De secũdo in hoc loco. De tertio. Diligit dñs portas Sion,super oia tabernacula Iacob. De quarto. Qꝫ dilecta tabernacula tua dñe virtutũ.Primũ est vmbra mũdanę voluptatis.Scđm afflictio pœnitẽtialis Tertiũ delectatio in supernis.Quartũ fœlix habitatio supnę ciuitatis. In primo sunt carnis curã facientes in desideriis.In scđo qui carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs & cõcupiscẽtijs.In tertio,quoꝝ conuersatio est i cœlis.In quarto qui iã experimẽto didicerũt q̃ mãsiões multę sunt in domo dei patris. In primo est tabernaculũ pctoꝝ.In secũdo est vmbraculũ ab ęstu vitioꝝ.In tertio sum⁹ in securitate a turbine mũdanę uersationis.In q̃rto erim⁹ in absco sione a pluuia fluidę mortalitatis. Primos dedit de⁹ in passiones ignominię & in reprobũ sensum vt faciãt ea q̃ nõ cõueniunt. Qui in secundis sunt: clamant. Propter te mortificamur tota die. Qui sunt in tertijs dicũt.Sicut oculi ancillę in manib⁹ dominę suę:ita oculi nostri ad dñm deũ nostrũ donec misereatur nostri. De his qui sunt in quartis dicitur.Beati qui habitãt in domo tua dñe in secula seculoꝝ laudabũt te. Qui in primis sunt manẽt etiã extra atrium tabernaculi Moysi vagãtes licite per illicita.Qui vero in secũdis,manent in atrio immolãtes deo corporis & animę sacrificia. Qui autẽ in tertijs manẽt,in primo tabernaculo qđ dr sancta,vbi sunt septem lucernę candelabra data a Christo septẽ spũsancti dona. Qui vero in quartis sunt manẽt in secũdo tabernaculo qđ dicit̃ sancta sanctoꝝ,vbi videt Cherubin & archã deaurata & ꝓpiatorũ. Ibi eñ plenã inueniũt scientiam Ibi vident carnẽ Christi glorificatã. Ibi videt Christum aduocatũ pro nobis apud patrẽ,vt nobis impetret hic gratiã,ibi gloriã.Hęc quattuor tabernacula circuiut Helias. Primũ eñ vitabat fugiens a facie Iezabel.In secũdo habitabat qñ obdormiuit subter vnã iuniperũ petẽs animę suę vt moreretur. Ad tertiũ festinabat:tendens ad montẽ dei Oreb. Ad quartũ trãsibat,quando curru igneo & equis igneis ferebatur in cœlũ. Primũ diximus Idumeorum,qui sunt impatientes abstinentię.Qui eñ in eo sunt : frangũt patientiã, corrumpũt pudicitiã, euacuant miam. Primi quia sunt murmurosi. Secundi luxurioſi. Tertij auari. Murmurosi nõ exaudiunt vocẽ qua corrigit eos deus. In luxuriosis nõ habitat virginis filius. His qui ardent auaritia prę cęteris ꝓparatus est ignis ęternus. De primis dr.Et murmurauerũt in tabernaculis suis,nõ exaudiet vos deus.De secũdis Apłus. Altare habemus de quo nõ habent ptãtẽ edere qui tabernaculo deseruiunt : id est carnali voluptati. De tertijs Iob.Ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui munera libẽter accipiunt.Quia vero in hoc tabernaculo nõ habitas dñe si vis faciamus hic tria tabernacula,tibi vnũ,Moysi vnum,Helię vnũ. Hęc sunt tria tabernacula a nobis proposita,abiecto primo Horũ itaq; triũ primũ est moysi qui dr saluať de aquis:quia in illo de aquis peccatoꝝ euadim⁹.Secundũ Helię qui dr Deus meus dñs:quia in illo per speculũ & in ęnigmate deũ videmus.Tertium
Dedicatio triplex trium tabernaculorũ. est Iesu qui dr saluator:quia per Iesum salutẽ corporis & animę ibi recipiemus.In his trib⁹ dedicationes illę faciendę sunt,quas in veteri testamẽto legim⁹.Primã fecit Salomon dedicãdo templũ in autũno.Secundã filij Israel redeũtes a captiuitate Babylonis sub Cyro rege in vere. Tertiam Iudas Maccabę⁹ in hyeme. Prima dedicatio appellata est.Scđa schænophegia. Tertia encenia. Vltima igitur cõuenit primo tabernaculo.Secũda secũdo
Dedicare. Tertia primo. Dedicare est de cõi vsu ad celebrẽ & diuinũ vsum eu eb ere,vel nouiter vsum suũ reinchoare.In primo itaq; hoꝝ triũ tria inuenimus.
Dedicationis triplex vtilitas. Primũ q̃ conscięntia nostra exonerata,quasi quadã peccatoꝝ sarcina,a terra ad bene operãdũ subleuatur.Secundum q̃ in eo tã violenta q̃ fraudulenta tentatione abscõditur & ꝓtegitur.Tertiũ q̃ pro grauamine qđ sentimus in eo gemim⁹,vt in corruptione vestiamur.De primo Iob. Si abstuleris iniquitatẽ quę in manu tua est,& in tabernaculo tuo nõ fuerit iniustitia,tunc leuare poteris faciẽ tuã absq; macula.De secũdo Dauid. Qñ abscondit me in tabernaculo suo in die maloꝝ protexit me in absco dito tabernaculi sui.De tertio Apłus Nos qui sumus in tabernaculo isto ingemiscim⁹ grauati,eo q̃ nolum⁹ expoliari:sed supuestiri. In his habitãt qui primoꝝ habitationẽ refugiũt. Vnde Elegi abiectus esse in domo dei mei magis q̃ habitare in tabernaculis pctoꝝ. Velox est depositio tabernaculi hui⁹:ait Apłus. Ista sunt tabernacula Cedar,quia sic pœnitẽtes ab hoibus reputantur tenebrosi. Hoc etiã est tabernaculum factum Moysi.Scđm hoꝝ triũ tabernaculoꝝ est Helię fa
Tria i vno tabernaculo. ctũ.hoc diximus tabernaculũ Iacob.In hoc inuenitur sancti spũs secreta cõsolatio,de supnoꝝ speculatiõe ꝓchritudo,de iustitia sua & spe bonoꝝ supernorũ in laudẽ prorumpẽs exultatio. De primo Iob.Qñ deꝰ secreto erat in tabernaculo meo, & in circuitu meo pueri mei. De secundo in libro Numeri ait Balaã. Qꝫ pulchra tabernacula tua Iacob,& tentoria tua o Israel. De tertio. Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustoꝝ. Tertiũ tabernaculũ dr Iesu:quia in eo est salus nostra. hoc est nõ manufactũ id est nõ huiꝰ creatiõis. Ad hoc triplici gradu ascẽditur,Mali vitatione,boni operatione.Secũdo oratione. Tertio sanguinis effusiõe.De primo.Dñe quis habitabit in tabernaculo tuo:Responsum est.Qui ingredit sine macula & operatur iustitiã. De scđo. Introibim⁹ in tabernaculũ eius,adorabim⁹ in loco vbi steterũt pedes eius. De tertio. Christus assistẽs põtifex futurorũ bonoꝝ peramplius & perfecti⁹ tabernaculum nõ manufactũ,id est nõ huius creationis,nec per sanguinẽ hircorũ aut vitulorꝝ:sed per ꝓpriũ sanguinẽ in.s.i sancta.e.re.inuẽta.Item Christus tria habuit tabernacula ista. Primũ habuit tabernaculũ Cedar in passione,& etiã in tota sua in mũdo conuersatione:sed cum sanctitate.Secundum in resurrectione & ascensione. Tertiũ in sinu paterne glorię.Primũ sanctitate venerabile.Secundũ claritate spectabile.Tertiũ amplitudine glorię admirabile.De primo.Sanctificauit tabernaculũ suũ altissim⁹. In secũdo. In sole posuit tabernaculũ suũ. De tertio. Transibo in locũ tabernaculi admirabilis vsq; ad domũ dei. Ecce quõ sponsa nigra sit sicut tabernacula Cedar. Sequit̃.Quõ formosa sicut pelles Salomonis. Quattuor sunt genera pel- Pelliũ genera quatuor. lium.Sunt eñ pelles terrę Madian. Sũt pelles de sacrificijs. Sũt pelles Adã. Sũt pelles Salomonis. Primę sunt prauę cõuersationis apparẽtia. Secũde de bonis operib⁹ quęsita gloria vana. Tertię in pressuris patientia. Quartę sunt in bonis operibus honestas & gratia.Primę dicũtur terrę Madian.Madian enim de iudicio interpretatur. Tales enim turbantur pro peccatis suis,futurum timent iudicium. Vnde dicitur. Turbabuntur pelles terrę Madian.Secundę dicuntur pelles de sacrificijs.Vnde in Leuitico. Cum obtuleris sacrificium de bobus vel ouibus, detracta pelle artus in frusta cõcides:id est vanam gloriam de bonis quę agis detrahes.Tertię dicũtur pelles Adã. Fecit eñ dominus ei post peccatum tunicas pelliceas:id est vestiuit hac temporali miseria,vt pateretur in mundo pressuras. In hoc loco habentur scilicet quartę quę dicũtur pelles Salomonis. Primę sunt pilosę. Secundę maculosę. Tertię rubricatę. Quartę hyacinthinę. Primę pilosę sunt hędorum,quos Iacob patri suo parauit,& se vt pilosus putaretur eis texit. Hic fuit Christus qui in similitudinem carnis patri apparuit. Secundæ maculosę dicuntur. Vnde in lege animal quod habet maculam a sacrificijs prohibetur. Maculam enim habet qui bene faciens inde laudes humanas quęrit.Tertię dicuntur rubricatę propter effusionẽ sanguinis in martyrib⁹,& etiam in alijs qui paratifunt sanguinem suum effundere pro Christo,qui & circuierũt in melotis,in pellib⁹ caprinis. Quartę dicunt̃ hyacinthinę ꝓpter pulchritudinẽ vitę cœlestis. Inde Spõsa dr hic formosa,sicut pelles Salomõis. De his duab⁹ dicitur. Super tabernaculũ fœderis erãt pelles hyacinthinę,& pelles arietũ rubricatę. Alijs ꝓtermissis agam⁹ de pellib⁹

Pelles Salomonis i trib⁹ sunt cõmendabiles.

Salomonis. Iste a tribus sunt comendabiles. a fortitudine. a mollicie. a pulchritudine. Primum facit patientiam in aduersis. Secundũ obedientia exhibita magistris. Tertiũ varius ornatus virtutis. Primo igitur pelles iste conficiuntur. Secundo vngũtur. Tertio pinguntur. Conficiuntur: confectione disciplinę regularis. Vngũtur vnctione gratię spiritualis. Pingũtur virtutib⁹ variis. Ad primũ nos mittit Apostolus dicens. Exuentes vos veterem hominẽ cum actibus suis: induite nouũ hominẽ. Et Salomon. Fili audi disciplinã patris tui, & legẽ matris tuę ne dimittas. De secũdo. Vos vnctionẽ habetis a spiritu sancto, & ipsa docet vos de oib⁹. De tertio. Ois gloria ei⁹ filię regis ab intus in fim briis aureis circũdata varietate. De primo. Pellẽ pro pelle: & quicquid habet homo dabit pro anima sua. De secundo. Extendẽs cœlũ sicut. p. hic. Tertium cõmendatur cum dicitur. Sponsa formosa sicut pelles Salomonis. THO.

Nolite considerare q̃ fusca sim: quia decolorauit me sol.

Quasi diceret. O animę deo deuotę nolite mirari q̃ hoibus despecta sim: quia tentationũ estus quas pro interna mea pulchritudine sustinere nõ cesso, foris me reddit obscurã: quã tñ gratia cœlestis, interius venustam esse donauit. Verus em̃ sol iustitię pro cuius amore hęc sustineo: est in causa. Sicut em̃ ij qui domi residẽt artus solent habere candidos. Qui vero in agro laborãt fuscos solẽt habere, ita ecclesia in pace cãdida videtur: qui vero ardentius ad studia spiritualia se accingit, eo ardentius aduersus eam diaboli seuit tẽtatio. Quia igitur sponsa interius fide ex virtutibus est decora, exterius tribulatiob⁹ adusta causam esse Christum dicit. Triplex est color animę sanctę. Prim⁹ sublimitas. Secundus voluptas. Tertius charitas. Sublimitas, qua magnus coram deo & hominib⁹ reputatur. Voluptas, qua spiritualiter in deo delectatur. Charitas, qua cœlestia contemplatur. De primo Apostolus. Sic nos existim̃et homo &c. Item prouidentes bona. n.s.c.d. sed &c. De secundo Dauid. Memoriã abundãtię suauitatis tuę. e. & iusti. t. ex. De voluptate legitur. Plãtauerat dom̃in⁹ paradisum voluptatis a principio: & qui vescebantur voluptuose interierũt in vijs, & inebriabuntur ab vbertate domus tuę &. t. v. t. pota, eos. De tertio. Reuelata facie speculamur gloriã dei. De ijs dictum est ad Abrahã. Ibat Abraham succrescens. Hic est primus. & proficiens. hic est secũdus. ad meridiem. Ecce tertius. Dñs magnus factus est. Et in Christo hos tres colores inuenim⁹. Sublimitatem, in miraculorum ostensione. Voluptatem in oratione. Claritatem in transfiguratione. De primo dicitur. Quia sicut per Prophetam eũ habebant. De secundo. Ad sepulchrum Lazari. Gratias tibi pater quia semp me audis. De tertio. Resplenduit facies eius sicut sol & vestimenta eius sicut nix candida: qualia non potest facere fullo super terram. Sol vero multis modis accipitur.

Color animę triplex

Soles tres.

Hic inuenimus tres soles, qui Sponsam hic triplici colore decolorant. Primus sol est Christus. Secundus tyrãnica persecutio. Tertius tentatio. De primo. Sol & luna steterunt in habitaculo suo. De secundo in Euangelio. Semina quę non habebãt radicem: orto sole aruerunt. De tertio in lege. Si quis pollut⁹ fuerit nocturno somnio: maneat extra castra, & lotus aqua post occasum solis redeat in castra. Primus sol decolorat amore. Secũdus dolore. Tertius mœrore. Primus sol decolorat aiam dum eius amore de sublimitate descendit ad humilitatem. Secundus dum voluptas qua delectatur in dño: minuitur per tribulationẽ. Tertius dũ claritas qua cœlestia speculatur obscurat̃ per immundam suggestionem. De primo dat exemplũ Dauid. Dum de sublimitate regia amore primi solis. i. Christi quasi scurra nudatus descẽdit ad saltandum coram archa Dñi. De secundo Iob. Hic em̃ secũdo sole. i. sathanę persecutione vsus a delectatione: quã habebat in deum sequeretur dimi nutum, sic dicens. Versa est in luctũ cithara mea, & gaudium meũ in voces flentium. Tertio sole decoloratũ se querit̃ Psalmista, dũ oñdit per tentionem per se a superna speculatione lapsum. s. dicẽs Cor meum cõturbatum est, dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum & ipsum non est mecũ. Secũdo quoq; sole. i. tribulatione. Ab ijs tribus colorib⁹ decoloratur anima. Vnde in Iob de primo. Cum sederem quasi rex, circunstante exercitu: eram tamen mœrentium cõsolator. ecce sublimitas. Nunc deridẽt me iuniores tempore. ecce humilitas, quę decolorat. De secuudo. Lauabant pedes meos butyro & petra fundebat mihi riuos olei. hoc est in deũ exultatio. Tędet animã meãvitę meę. ecce decoloratio. De tertio. Quis mihi det vt sim iuxta mẽses pristinos: in quib⁹ deus custodiebat me: qñ splendebat lucerna eius super caput meum: & ad lumen eius ambulabam in tenebris. ecce claritas speculationis. Cur faciem tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum. ecce decoloratio. Tertio quoq; sole. i. tentatione. Ab his tribus colorib⁹ decoloratur. Vnde Hieremias in Lamẽtationibus de primo. Princeps puinciarum facta est sub tributo. De secundo. Qui vescebãtur voluptuose interierunt in vijs. Qui nutriebãtur in croceis, amplexati sunt stercora. De tertio. Quõ obtexit caligine in furore suo dñs virginem filiam Sion. Item primus sol: id est Christus Color. ecclesiam colorauit, decolorauit, recolorauit. Colorauit in natiuitate. Decolorauit in passione. Recolorauit in resurrectione. In natiuitate: noua claritate. Vnde. Exortũ est in tenebris lumen rectis. & habitantibus in regione vmbrę mortis lux orta est eis. In passione: tenebrarũ obscuratione. Vnde tenebrę factę sunt super vniuersam terrã dum penderet in cruce. Et etiam desperatione quorũdam & timore & fuga, quę contigit discipulis ei⁹ in passione. In resurrectiõe recolorauit: carnis glorificatione, & qñ est eleuatus in nubibus & spem fe. c. quod reformabit corpus humilitatis nostræ confi. c. c. s. Iste quoq; sol beatam virginem colora Maria coluit in conceptione, decolorauit in passione, recoloratur. lorauit in assumptione. Coloratio fuit gratię supuenientis. Decoloratio: dolor passionis. Recoloratio: gloria immortalitatis. Audi colorẽ. Aue maria gratia plena dominus tecũ. Audi decolorationem. Mulier ecce filius tuus. Audi recolorationẽ Vidi speciosam ascendentem sicut columbã desuper riuos aquarum. Animam quoq; iste sol colorat gratię infusione. decolorat eiusdem subtractione. recolorat subtractionis reparatione. Coloratus erat Apostolus: cum diceret. Cum autẽ placuit ei qui me segregauit ex vtero matris meę, & vocauit per gratiam suam cõtinuo non acquieui carni & sanguini. Decoloratus erat Ezechias cum dicebat. Precisa est velut a texente vita mea dũ adhuc ordirer succidit me: scilicet gratiam subtrahens. Recolorari volebat Dauid post peccatum cũ dicebat. Redde mihi lętitiam salutaris tui. Primus igitur sol facit animam amore pallidam. Secundus labore fuscam. Tertius mœrore humidam. Flet em̃ ob triplicem causam. Timet em̃ per tentationem incurrere turpitudinem, infirmitatẽ. mortẽ. Anima em̃ in interpretationi succumbens: Primo fit turpis. Secundo infirma. Tertio mortua. Turpis est in prima cogitatiõe. Vnde nõ potest dici. Tota pulchra es amica mea. Infirma fit in cogitationis delectatiõe. Vnde clamat. Sana me dñe &. s. s. m. f. &. s. e. Mortua in peccati perpetratione. Vnde Anima quę peccauerit, ipsa morietur. Sciendum quoq; q̃ anima deuota quattuor effundit genera lachrymarum. Flet em̃ pro incolatu hui⁹ miserię. Secundo pro tristitia culpę. Tertio, p horrore gehennę. Quarto pro desiderio patrię. Primę potãt sistientem animã. Secundę lauãt immundã. Tertię humectant animã aridam. Quartę rigant iam fœcundam. De primis dicitur. Potum dabis nobis in lachrymis in mensura. De secundis. Lauabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo. De tertijs. Eripuit dñs animam meam de. m. o. m. a. l. p. m. a. l. De quartis. Lachrymis meis stratum meum rigabo.

Lachrymę animę quadruplices.

Flumina quattuor e paradiso manantia & quę.

Iste sunt quattuor flumina quę exeunt de paradiso. Primę sunt primus fluuius qui dicitur Phison qđ interpretatur mutatio oris: qui circuit terram Euilath: quod interpretatur parturiens: quia ibi sunt cum lachrymis istis dolores vt parturientis, pro miserię pondere mutatio oris id est corruptio in corruptionem circũdabit: vbi etiam nascitur aurum optimum: quia de hac terra corruptibili fiet aurum: id est incorruptibile corpus, qñ omnes plateę Hierusalem sternentur auro mundo. Secũ de lachrymę sunt secũdus fluuius qui dicit̃ Gyon id est hiatus terrę: & circuit terram Aethiopię. Aethiopes peccatoribus comparãtur propter nigredinem: quia lachrymę pro peccatis ita circueunt peccatores: vt inducant hiatũ terrę id est cordis per confessionem. Tertię lachrymę sunt terti⁹ fluuius qui dicitur Tigris, propter velocitatem: & vadit cõtra Assyrios. Assyrios in multis locis pro aduersarijs inueniemus sicut hic: quia multũ aduersati sunt filijs Israel. Videntes em̃ peccatores pœnas quas aduersarij isti prępărabãt malis prorumpunt velociter in lachrymas, vt ab his liberari mereãtur: & sic fluuius iste vadit ꝑtra Assyrios. Quartę lachrymę sunt quart⁹ fluuius qui dicitur Eufrates. & interpretatur fructifer. quia lachrymę deuotionis multum fructum habent. Iste fluuius non dicitur circuire aliquam terram: quia deuotionis lachrymę magis circa ꝑprium cor, q̃ ad rem alienam se diffundũt. Istę rigant, quia cor hominis quadam pinguedine afficiũt. His se lachrymis lauandum gratulatur Dauid dicẽs. Lauabis me & super niuem dealbabor. Sol primus. s. Christus in passione fuit decoloratus. In resurrectione vero claritate glorię recoloratur. Vnde. Cum refulsit sol qui prius erat in nubilo, accẽsus est ignis magnus: ita vt omnes mirarentur. Sol iste Christ⁹ est qui primo se inuoluit in nubem. Secundo habuit splendorem. Tertio emisit ignis feruorem. Quarto fecit admirationem. Nubem assumptę infirmitatis. Splendorem glorificatę humanitatis Ignem charitatis. Admirationẽ maiestatis. Primum, vt eius exemplo sustineam⁹ passiones huius temporis. Secundum, vt suspiremus ad gloriam quę reuelabitur in nobis. Tertium, vt charitas dei diffusa sit in cordibus nostris. Quartum, vt videamus q̃ mirabilis sit deus in sanctis suis.

Sol Christus.

Solis huius triplex varietas

Iuxta primũ sol iustitię habuit ortũ. habuit obscurum. habuit occasum. Ortum in stabulo. Obscurũ in nubilo. Occasum in patibulo. Primum nascendo de virgine. Secũdum ex carnis velamine. Tertium passionis grauamine. De primo. Ort⁹ est sol & cõgregati sunt. De stabulo ait Abacuk. Cõsideraui opera tua & expaui in medio duũm animalium. De secundo. Dum consummatũ esset tabernaculum, nubes cooperuit illud & solem nube tegam: & Ascendet dñs super nubem leuem, & ingredietur egyptum. De tertio. Sol cognouit occasum suum, & occidet sol in meridie. In primo apparuit noua gratia. In secundo dei latuit sapietia. In tertio ostensa est prudentia. Primum ad morũ confirmationem. Secundum ad fidei probationẽ Tertium ad resurrectionem. Primum vt honeste viuamus. Secundum vt credamus. Tertium vt cum Christo viuamus. De primo. Apparuit gratia dei saluatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos, vt abnegantes impie: & se. d. s. &. i. &. p. v. in hoc seculo. De secundo ait Martha. Ego credidi, quia tu es Christus fili⁹ dei viui, qui in. h. m. ve. Et Petrus. Tu es Christus fili⁹ dei viui. Vnde. Fides est substantia rerum sperandarum, argumẽtum non apparentium. Velata fuit sapientia, quãdo verbum caro factum est. De tertio. Si em̃ mortui sumus cum Christo credimus quia viuemus cum ipso. Si em̃ cõplantati facti sumus similitudini mortis ipsius, simul & resurrectionis erimus. In primo sumus rogati. In secũdo plantati. In tertio complantati. Rigati rore gratię. Plantati fidei radicatione. Cõplantati mortis participatione. In primo terra cordis nostri mollescit. In secũdo radix fidei calescit. In tertio humana natura coalescit. De primo. Ero quasi ros: Israel germinabit quasi lilium, & Esaias. Quẽadmodum imber & nix descendit de cœlo, & inebriat terrã & infundit eam, & germinare eam facit: sic erit verbum quod egredietur de ore meo. De secundo. Vineã de ęgypto tuli. e. g. &. p. e. Item. Plantasti radices eius & imple. ter. De tertio. Si cõplantati facti sumus &c. & Christus filijs Zebedei. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Ecce sol iste fuit in veste sordida, in carne florida, in facie splendida. In veste sordida nostrę corruptionis. In carne florida resurrectionis. In facie splendida paterną clarificationis. In primo vidimus eum quasi leprosum & percussum a deo & humiliatum. In secundo pater iocũditatem & exultationem thesaurizauit super eũ. Tertium est lux vera quę illuminat omnem hominem veniẽtem in hunc mũdum. Audi vestem sordidam. Quare rubrum est indumentum tuum & vestimẽtum tuum sicut. c. in tor. Itẽ aspersus est sanguis. e. s. v. m. & omnia indumenta mea inquinaui. Hic enim est Iesus sacerdos magnus qui in Zacharia visus est in sordis

Vestis.

dis vestibus. Vestis hęc est tunica Ioseph quã fratres tinxerunt sanguine hędi. Hac veste sordida indutus est ante resurrectionem. In resurrectione vero carne florida. Vnde & refloruit caro mea.

Caro Christi trib⁹ floribus floruit.

Ecce hyems transiit, flores apparuerunt in terra nostra. Vere flores. Trib⁹ em̃ floribus priulegiata floruit caro Christi. Primus fuit rosa id est flos campi. Secundus lilium conuallium. Tertius flos amygdali. Primus fuit peccati immunitas. Secũdus de virgine virginitas. Tertius resurrectionis iocunditas. Primus nascitur de terra spinosa sine spina. Secundus de terra inculta sine macula. Tertius de petra sine duritia. Primus em̃ de populo iudaico. Secundus de virginis vtero. Tertius de sepulchro. Prim⁹ est de virga Aaron, quę floruit. Secũdus de radice Iesse, pcessit. Tertius de amygdalo quę floruit, per quam homo in domũ ęternitatis redibit. Primus est flos campi: id est rosa quę nascitur de spina nesciens aculeum: quia Christus natus est de peccatoribus: qui non fecit peccatũ. Secundus est vadens & nascens de virenti stipite lilium: quia virgo virginem Christum peperit nec virginitatis passa est detrimẽtum. Tertius est flos amygdali, quę prę ceteris arboribus florem pducit: quia Christus resurrexit primitię dormientiũ vel moriẽtium, siue primogenitus mortuorum. Igitur qui mundi a peccatis esse queritis quasi rosa plantata super riuos aquarum fructificate. Qui virginitati studetis quasi lilium odorem suauitatis habete. Qui ad resurrectionem aspiratis: respicite amygdalum, per quã redibit homo in domũ ęternitatis suę. Hęc amygdalus habuit folium, habuit florem, habuit fructum. Folium scilicet verbum eruditionis. florem iocunditatis resurrectionis. fructum paternę cõfessionis. Primum in prędicatione. Secundũ in resurrectione. Tertium in ascẽsione. Per primum habuimus cognitionem veritatis. Per secundũ habebimus stolã iocunditatis. Per tertium claritatẽ diuinitatis. De primo. Et folium eius non defluet. Item. Et erit foliũ ei⁹ viride. De secũdo. Stola iocunditatis induit eum dñs. De tertio. Clarifica me pater apud temetip̃m claritate quam habui priusq̃ mundus fieret. Ecce vestis sordida. ecce caro florida. Sequitur facies splendida. De hac dicitur. Splẽdida facta est facies Moysi, dum respiceret in eum dñs. Moyses ille Christus est, quem respexit dñs, dum suscitauit eũ a mortuis. Vnde. Deus vero suscitauit Iesum a mortuis tertia die. Itaq; refulsit sol qui prius erat in nubilo. Sol em̃ iste fulsit, infulsit, refulsit. Fulsit in glorificata carne. Infulsit in fideli mente. Refulsit in nostro corpore. Primo exsuscitatę carnis gloria. Secundo deuotione & intelligẽtia. Tertio opere & patientia. De primo Ioannes in Apocalypsi. Vidit virum & facies eius sicut sol fulget in virtute sua. De secundo Ambrosius. Verusq; sol illabere, micans nitore perpeti, iubarq; sancti spiritus, infunde nostris sensibus. Vnde. Noua mentis nostrę oculis. t.c infulsit. De tertio. Refulsit sol in clypeos aureos. Contra primum. Sol iste latuit in nubilo miserię. Contra secundũ. Nubilo ignorantię. Contra tertium. In nubilo deformationis nostrę. De primo in Apocal'. Factus est sol quasi saccum cilicinũ. De secundo. Sicut cera quę fluit auferẽtur super. c. i. & fi. v. s. De tertio in Apocal'. Vnus de septem angelis qui habebat septem phialas plenas ire dei: effudit phialam suam in sole. i. in Christo. Phiala ire dei effunditur, dum peccatq; nostris exigentib⁹ a nobis patientia Christi: & forma operandi, vel nobis nõ confertur, vel collata non conseruatur. Item sol iste refulsit in natiuitate, refulsit in operatione, refulsit in trãsfiguratione. In natiuitate, stellę & angelorum reuelatione. In operatione, miraculorum exhibitione. In transfiguratione, futurę glorię manifestatione. In primo mõstratur q̃ venerit. In secundo quis venerit. In tertio, ad quid venerit. Q̃ venerit, quem prędixerat prophetia. Quis venerit, scilicet dei virtus & dei sapientia. Ad quid venerit, scilicet vt transferat nos ad gloriã ab hac miseria. Audi primum. Oriet̃ vobis timẽtibus nomen meũ Sol iustitię. Vñ in ortu dñi canit Ecclesia. Lux fulgebit ho. super. n. quia. n. est. v. d. De scdo. Sol & luna steterũt in habitaculo suo, in lucem sagittarum tuarum. i. in splendore fulgoris habitationis tuę. De tertio. Resplenduit facies eius sicut sol, & vestimẽta eius alba sicut nix. Ex hoc sole sic refulgente accẽsus est ignis magnus. Ignis iste triplex est. Ignis in sepulchro. Ignis in Apostolos collegio. Ignis in corde humano. Primus fulget annualiter. Secũdus semel & singulariter. Tertius frequenter & spiritualiter. Primus fuit magnus & in testimoniũ resurrectionis Christi. Secũdus magnus, & in signũ aduenientis spiritus sancti. Tertius magnus, quẽ dñs noster Iesus Christus misit in terram, & voluit vehementer accendi. In primo omnes admirantur resurrectionis filij veritatem. In secũdo patris potentiam & maiestatem. In tertio sancti spiritus benignitatem. Primum ignẽ figurauit ignis ille quẽ Moyses vidit in rubo. Sicut em̃ ignis ille rubum qui corrumpi videbatur, incorruptibilem demõstrauit: sic ignis ille paschalis, qui annuatim ad sepulchrum diuinitus accenditur, veram dñi resurrectionem testatur. De secũdo. Apparuerũt Apostolis dispertitę linguę, tanq̃ ignis, seditq; supra singulos eor̃. De tertio. Dixit ipse Sol. s. Christus. Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi vt ardeat? Hic ignis est charitas. CAR.

Amygdalus.

Solis triplex effectus.

Ignis triplex.

NIgra sum sed formosa &c.

¶More Prophetę pcedit hoc canticum, nam subito mutat personas: subito mutat & tẽpora. Locuta em̃ erat pauloante beata virgo de gaudio assumptionis suę: & de eodem locuti erãt angeli: nunc beata virgo loquitur de dolore: quẽ habuit tempore passionis filij sui: & conuertit sermonem suum ad aduleſcentulas dicens. Nigra sum animi mœrore cõfecta. Vel sic. Nigra sum, despecta, obfuscata, obscurata, decolorata, quia decolorauit me sol moriẽs: decolorem me fecit sol obscuratus & offuscatus. de qua solis obfuscatione & obscuratione dicit Esaias, loquens de Christi passione. Non est species neq; decor, & vidimus eũ: & non erat aspectus: despectum & nouissimũ virorum virũ dolorum & scientem infirmitatem, & quasi abscõditus est vultus eius: & despectus. Vnde nec reputauimus eum. In passione em̃ in Christo non apparuit species vel decor maiestatis: sed quasi leprosus, ob similitudinẽ carnis peccati reputatus est. Vnde Esaias. Et putauimus eũ quasi leprosum. ascõditus em̃ fuit in eo vultus potẽtię diuinę, & apparuit in doloribus infirmitas humanę naturę. Vnde & habit⁹ est despectus, nec reputatus est dei filius. Ipso igitur sic despecto, despecta est & mater: ipso sic obfuscato, obfuscata est & mater: nec dei genitrix reputata est. Dicit ergo. Nigra sum in apparentia & in opinione hominũ infidelium: sed in veritate formosa sum. Nigra sum in apparentia & despecta tanq̃ mater leprosi: sed formosa in veritatis existentia: & tanq̃ veri dei genitrix gloriosa. Nigra sum sicut tabernacula Cedar: quia nõ reputor tabernaculũ regis iustitię: sed sicut cęterę matres, quarum ventres tabernacula sunt filiorũ mœroris & tenebrarum: sic reputata sum inter tabernacula Cedar: quod interpretatur tenebrę vel mœrot. Verũtamen ego formosa sum sicut pelles Salomonis. Sicut pelles dedicatę vero Salomoni, Christo vero pacifico. Nam sicut illę pelles archã typicam cõtinuerũt: sic ego intra mea viscera veram archam cõtinui, Christum videlicet, cuius caro significatur per archam, cuius anima designatur per vrnam aureã: quę erat in archa: & deitas designatur in manna: & sicut pelles protegebãt totũ tabernaculum, sic sub vmbra meę defensionis protego totam ecclesiã. Ego qui bem similis pelli rubricatę: quia per cõpassionem doloris tincta sum in passione filij. Similis quoq; pelli hyacinthinę contemplatione cœlestium: & amore. Nolite ergo considerare o filię Hierusalẽ q̃ fusca sum: sed considerate q̃ formosa sum. Nã ideo fusca sum, quia decolorauit me sol, cui in passione sua non fuit species neq; decor. Recipiet autem speciem & decorem, & ego cum ipo similiter recipiam. Nã per gloriam resurrectiõis credetur ipse deus: credar & ego genitrix dei. De hac autẽ obfuscatione beatę virginis in opinione Iudęorũ infidelium, subdit ipsa. THO.

Tres Eue filij.

Rom. vij.

ps. xvij.

ps. lxxviij

¶INCIPIT LIBER SECVNDVS.

FIlii matris meę pugnauerunt contra me.

¶Vox hęc est primitiuę ecclesię quę ab ipsa synagoga, de qua carnis originem duxit, tribulationum bella sustinuit: sicut actus Apostolorum plenissime docẽt. Vna autem erat Hierosolymis ecclesia quę per orbem terrarum dispersa est, per pugnam istam vt plures ex ea nascerentur. Mater nostra est Eua. Hęc tres genuit filios. Ipsa em̃ est mater omniũ viuentium. Tres filij quos genuit sunt motus culpabiles, afflictiones pœnales. peruersi fratres. Ex ea nanq; culpa habuit initium, miseria venit in mũdum, natum est ex ea genus humanũ. Isti sunt filij matris nostrę qui pugnant contra nos. Secundus circa nos. Tertius contra nos. De primo ait Apostolus. Inuenio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meę & captiuantem me sub lege peccati. De secundo Dauid. Circũdederũt me dolores mortis, & pericula inferni inuenerunt me. De tertio in libro Maccabęor̃. Congregatę sunt gẽtes in multitudine graui vt dimicent cõtra nos. Primi pugnant maculando. Secundi mortificando. Tertij murmurando. De primis conqueritur Psalmista dicens. Deus venerunt gentes in hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuũ. Gentes illę sunt turpes motus, hęreditas debet esse cor nostrum. De secundis. Circũdederunt me dolores mortis. Ait idem de tertijs. Quorum os maledictione & amaritudine plenum est. De primis se liberatum gloriatur Psalmista dicens. Protector meus & in ipso speraui qui subdis populũ meũ sub me. De secundis cõqueritur Apostolus dicens. Infœlix ego sum homo quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia dei per Iesum Christum. De tertijs rogabat Dauid dicẽs. Eripe me de inimicis meis. d. m. & ab. i. i. m. libera me. Item de his. Supra dorsum meũ fabricauerũt pectatores. Item. Homo pacis meę in quo sperabã qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationem. De his tribus rogabat cum diceret. Eripe me de luto vt non infigar. Ecce primum. libera me ab his qui oderunt me. ecce tertium. & de profundis aquarum. ecce secundũ. Sed quomodo de his valeas triumphare. Audi cõtra primum. Habeto ante oculos mortis cõmemorationem. Cõtra secundum. Fac de necessitate virtutem. Contra tertium. In omnibus teipsum prębe irreprehẽsibilem. Mortis em̃ cõmemoratio faciet ne primi hostes id est motus illiciti habeant effectum. Necessitas cõuersa in virtutem: afferet tibi meritum. Si te in omnibus prębeas irreprehensibilem, confundes aduersarium. Audi de primo. Fili (ait Salomon) memorare nouissima tua & in ęternum non peccabis. Sic em̃ scriptũ est. O mors q̃ amara est memoria tua homini iusto. Hęc amaritudo refrenabit delectationes cogitationũ. Audi de secũdo. Pater (ait Saluator) si fieri potest trãseat a me calix iste. Si nautem non potest transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. Si sic necesse est ait Iacob filijs suis: facite quod vultis. ergo & tu tantis exemplis prouocatus in omni angustia tua dic dño, fiat voluntas tua. Audi & de tertio quid dicat Apostolus. In omnibus teipsum prębe exemplum bonorum operum, in doctrina, in grauitate, in integritate: verbum sanum irreprehẽsibile, vt is qui ex aduerso est: vereat', nihil habẽs dicere malum de nobis. In figura horum trium cum tribus pugnauerunt filij Israel, tendetes ad terram promissionis cum bestijs & serpentibus, cum spinis & tribulis deserti, cum aduersarijs hominibus. Isti serpentes & bestię sunt motus animę venenosi & bestiales. Isti autem mot⁹ animę principales sunt quattuor ad quos omnes alij referuntur scilicet amor voluptatis, inuidia quę est odium alienę fœlicitatis, amor sublimitatis, ira indomabilis. Hęc quattuor expressit Psalmista cũ diceret. Super aspidem & basiliscum ambulabis & conculcabis leonem & drachonem. Aspis igitur est amor voluptatis. Sicut em̃ aspis blanditur facie & habet aculeũ in cauda quo pungit: sic voluptas blanda est. Vnde in vsu habetur: sed pũgit in fine, dum pœnitentia agitur, vel in inferno punitur. Scriptum est em̃. Voluptas habet pœnam. Vnde ait quidam Poeta. Sperne voluptates, nocet empta dolore voluptas. Et alius. Pauca voluptati, debentur plura saluti. Qui sic agit, ambulat super aspidem. Basiliscus inuidiam significat. Sicut em̃ basiliscus visu suo occidit eum quẽ videt: sic inuidus aliena limat cõmoda, & seipsum pœnis prius occidit q̃ alium. Vnde Salomon. Hominem stultũ occidit inuidia: & paruulum interfecit

ps. xvij.

Bellum: Prim⁹ hostis.

Mot⁹ animi q̃ttuor

Secundus hostis.

iracūdia. Vnde Poeta quidam. Iustius inuidia nihil est: quę protinus ipsum Authorē rodit, excrucians animum. Semper enim vt idem ait. Inuidꝰ alterius rebus macrescit opimis. Vnde illud Poetę. Inuidia Siculi non inuenere tyrāni Maius tormētum. Et alius. Liuor iners vitium, mores non exit in altos: Vtq; latens ima vipera serpit humo. Leo vero qui rex dicitur animaliū significat amorem sublimitatis. His autē qui hanc appetunt dicitur. Noli altum sapere, sed time. Excelsus enim dn̄s humilia respicit, & alta a lōge cognoscit. Vox em̄ dn̄i cōfringentis cedros, & confringet dominus cedros libani.i. sublimes. Vnde ipse dn̄s qui est sapiētia p̄ris ait. Gyrū cœli circuiui sola. Et subsequitur. & omniū superborum & sublimium propria virtute colla calcaui. Et in Psalmo. Deiecisti eos dum alleuiarentur. Propterea. Qui petit excelsa debet vitare ruinam. Qui iacet in terra, non habet vnde cadat. Draco vero qui feruētis est naturę, significat rem immoderatā. De hac ait Saluator. Qui irascitur fratri suo, reus erit consilio. Audi Poetam. Qui nō moderabitur irę, Infectū volet esse dolor quod suaserit & mens. Idem. Ira furor breuis est: animum rege: qui nisi paret, Imperat: hunc frenis, hunc tu contunde flagellis. Irascimini, & nolite peccare. Humanū est irasci: sed vitium est diu in ea morari. Vnde ait Horatius de seipso. Irasci facilis, tamen vt placabilis essem. Ecce primus hostis: cum quo pugnamus: scilicet motus illiciti: qui sunt filij matris nostrę Euę: quia ipsos genuit. Istę sunt bestię & serpentes cū quibus pugnauerunt filij Israel. Pugnauerunt etiam cum spinis & tribulis in deserto: per quę nostra designatur miseria. Cum primis pugnauimus mortem rememorando, cum his vero de necessitate virtutem faciendo: & sic lucrum nobis faciemus cum infirmitatem nostram recognoscemus. Vnde Dauid. Conuersus sum in ęrumna mea dum configitur spina. Hęc est Adę maledictio. Cū operatus fueris terram ait deus, nō dabit fructus suos sed spinas & tribulos germinabit tibi. Hic hostis nunq̄ deficiet: donec impleatur illud Prophetę scilicet Osee. Adducet dominus ventum vrētem de deserto, & rigabit torrentem spinarum, & siccabit venas mortis. Interim Christus adueniens: gratia sua spinas rigauit, vt leuius possent sustineri.

Tertiꝰ hostis & frater.

Vltimus hostis scilicet frater detrahens sicut dictum per irreprehensibilitatem vincitur. Vnde in Epistola Canonica. Quis sapiens & disciplinatus inter vos ostendat ex bona conuersatione opera sua vt faciat obmutescere imprudentiam hominum & ignorātiam.

Filij q̄druplices contra nos pugnant.

Item pugnant contra nos filij ancillę. filij nouercę, filij sororis, filij matris. Nouerca nostra est synagoga iudęorum vel paganorum: quorum pugna satis est frequens & aperta. De qua hic non agitur. Sed pugnant cōtra nos filij ancillę: id est motus carnis, & filij sororis id est ecclesię militantis id est prelati, tyranni, hęretici. De qua: soror nostra paruula est, & vbera non habet. Pugnāt & filij matris id est Hierusalem quę libera est, & sursum est quę est mater nostra scilicet mali angeli: qui ob superbiam recesserunt ab ea. Prima igitur cum corpore nostro. Secunda cū prelato, tyranno, hęretico. Tertia cum diabolo. In prima est fugiendum. Vnde Apostolus. Fugite fornicationem. In secunda est patienter sustinēdum. Inde. Beatus vir qui suffert tentationem. In tertia viriliter resistendum. Inde. Resistite diabolo & fugiet a vobis. Sed de his in sequentibus diffusius dicetur. CAR.

Filij matris mee pugnaue. &c

¶ Filij matris meę. synagogę pugnauerunt contra me negantes me matrem dei, & filiū meū negantes deum: & quia repulerunt opem meam & operam, relicta eorum perfidia, transiui ad custodiam gentium fidelium. Hoc est quod sequitur. THO.

Posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodiui.

¶ Ac si diceret, hoc consecuta sum de persecutione vt fierem custos plurium vinearū idest ecclesiarum: postq̄ illa primitiua Hierosolymis fundata est, quam eorum turbo dispersit. Nō custodisse autem vineam non ad mentem sed ad locum referendum est. Nam & si materia destructa sit, tamen integritas fidei permansit. Loquitur sponsa aliquando in persona subditorum: aliquando in persona prelatorum vt hic. Vinea ista est ecclesia vel anima in fide plantata, in charitate radicata, sarculo disciplinę defossa, pœnitētium lachrymis stercorata, prędicantium verbis rigata: & sic exuberat vino in quo est lętitia id est deuotio sancta. Item huius vineę dicamus fidem, vitem: virtutes, palmites: botrum, opus: deuotionē, vinum. Religio est vinea, cuius pater agricola: filius vitis, iusti sunt palmites. Pater est agricola: quia fodit in confessione & contritione, putat in pœnitentię satisfactione, stercorat in lachrymarum effusione. Vitis quę radicibꝰ adhęret terrę est filius qui fundamentum est in religione: quia fundamētū aliud nemo potest ponere pręter id quod positum est: quod est Christus Iesus: in quo omnis ędificatio constructa crescit in templum sanctum in domino. Palmites sunt iusti qui de vite Christo nascuntur: & abundant in eius virore & humore. Itaq; pater purgat. Filius fundat. Palmes in virore & humore exuberat. Pater purgat vt sit religio mūda & immaculata. Filius fundat: vt sit in charitate radicata & fundata. Palmes humore id est gratia vitis exuberat: vt in tentationibus a pressura flāmę quę circundedit eam in medio ignis non sit ęstuata.

Vineę q̄tuor.

Quattuor sunt vineę. Prima est in perituris gaudijs reproborum. Vnde dicitur. De vinea Sodomorum vinea eorum. Secunda est religiosę conuersationis quam Acab concupiuit, vt auferret eam Naboth. Tertia est vinea ecclesię. de qua dicitur. Vineam de ęgypto transtulisti eie.g.&.p.e. Quarta est in conscientijs bonis. Hęc est vinea Soreth id est electa. De prima Loth id est declinans in mōtibus duabus filiabus suis: scilicet gloria & cupiditate propinantibus inebriatur, & incestum operatur. Pro secunda moritur Naboth ne ipso viuēte relinquatur. De tertia inebriatur Saluator quando factus est tanq̄ potens crapulatus a vino: vt pro ea moriatur. Quartam plātauit Noe & inebriatus est, & in tabernaculo suo denudatus & a filio suo illusus. Quartam diximus conscientiam, quę quomodo excoli debeat, ex materialis

Cultura cōscientię

vineę perpenditur cultura. Inter cęteros apparatꝰ quattuor sunt quę ad excolendam vineam concurrunt: scilicet. Oblaqueatio. Putatio. Propagatio. Fossio. Oblaqueare est terram circa radicē aperire & quasi lacus facere: per quos aqua ne sui nimietate noceat possit effluere. Putare vero est inutilia sarmenta abscindere. Propagare est flagellū sub terra in longum protendere: quasi porro pangere. Fodere est circa radicem terram aperiendo vitium exquirere. In oblaqueatione remedia cōfessionis accipimus. Vnde Esaias. Scindite corda vestra & non vestimēta vestra. Putatio est per pœnitentiam & vitę mutationem peccatoꝝ abcisio. Inde in consequentibus. Tempus putationis aduenit. Et ecce nunc tempus acceptabile, ecce nūc dies salutis. Erit & aliud putationis tempus, quādo corruptibile hoc induet incorruptelam. Propagatio est in virtutū exercitio cōstantia, quę humilitate quasi vilis terrę tegitur cespite. Inde Apostolus. Bonum autē facientes non deficiamus. Tempore em̄ suo metemus nō deficientes. Per fossionem accipimus quotidianam cordis nostri discussionem, vbi nos oportet primo habere circunspectionem. Secundo discretionem. Tertio deliberationem. In circūspectione deprehenditur peccatū presens preteritum & futurum. In discretione iudicatur deprehēsum. In deliberatione: ordinatur quid sit agendū vel non agendū. In primo. Omni custodia serua cor tuū quia ex ipso vita ꝓcedit. Itē accedēs ad seruitutem dei. Prępara animam tuā ad tentationem &.d.c.t.&.s. deprime: ne in ꝓsperitate extollat: sustine: ne in aduersitate corruat. In secundo dicatur. Feci iudiciū & iustitiā. In tertio. Dn̄e doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu.

Vinea aię quō excolēda.

Quomodo autē coli debeat hęc vinea: docuit dn̄s Hieremiā sic. Ecce constitui te super gentes & regna vt euellas & destruas & disperdas, & dissipes, & ędifices, & plantes. Gentes & regna sunt vicia & dęmones. Sunt ergo qui statuuntur super gentes & regna: sunt qui instituūtur super gentes & regna: sunt qui cōstituuntur super gentes & regna. Primi sunt a concupiscentijs suis abstracti & illecti. Secundi lectulum Salomonis custodiunt, tenentes gladios & ad bella doctissimi. Tertij sunt triumphatores & amici dei. Primos dn̄s reuocat de seruitute peccati: ad gratię libertatem. Secundos inuitat ad longanimitatem. Tertios instruit ad fratrum vtilitatem. Primi seruientes in luto & latere, de ęgypto egrediūtur cū Moyse. Secundi cum Amalechitis pugnant sub Iosue. Tertij prędicantes Christo viam pręparant cū Ioanne. Primos plangit Ecclesia: quia paruuli eorū ducti sunt captiui ante faciem subsequentis. Omnes em̄ persequutores eius apprehenderunt eam inter angustias. Inde Paulus. Surge qui dormis: & e.a.m.&.i.t. Christo. Et Dn̄s per Prophetā. Quid est Israel q̄ in terra inimicorum es: inueterasti in terra aliena. c.c.m.d.e.h.q.i.i.s. Inde Propheta. Excutere de puluere: ꝯsurge: sede Hierusalem.s.v.e.t.c.f.s. Item. Egrediemini de Babylone: & fugite a Chaldęis. Secundis dicitur. Estote fortes in bello &.p.c.a.s. Non enim coronabitur nisi qui legitime certauerit. Item. Non est corona vbi non est pugna, sed longanimes estote: quia finis, nō pugna coronat.

Bellum.

Qui ergo pugnat debet a noxijs abstinere, ęterna pręmia respicere, caute inimicū appetere. De his tribꝰ ait Apostolus Paulus. Omnis qui in agone cōtendit ab omnibus se abstinet. Ecce de primo. Ego igitur sic curro non quasi in incertum. Ecce de secundo. Sic pugno nōn quasi aerem verberans. Ecce de tertio. De tertijs. Pascite qui in vobis est gregem domini, non turpis lucri gratia, nec quasi dominantes in cleris. (ij. Pe.) Debent ergo precepta dei simpliciter distribuere, super gregem dei sollicitudinem gerere, peccatoribus misericorditer indulgere. Inde Paulꝰ. Qui tribuit in simplicitate: qui pręest in sollicitudie: qui miseretur in hilaritate. Debet ergo arguere inuitos, obsecrare beneuolos, increpare obstinatos. Inde Ap̄lus. Argue, obsecra, increpa. Hęc tria inuenta sunt in Ioanne. De primo. Arguebat Ioānes Herodem propter Herodiadem. De secundo. Pœnitentiam agite, appropinquabit regnū cœlorum. De tertio. Genimina viperarum quis vos docuit fugere a ventura ira. Quia ergo Ioannes primus perfecit: constituit eum dn̄s principem super omnem terram. Quia bene pugnauit cum secundis: Statuit ei dn̄s testamentum pacis. Quia alios instruxit: Fuit fidelis seruus & prudens quem constituit dn̄s supra familiam suā: quia qui docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam.e.m.q.s.i.p.e. Ideo constituit eū dominus vt euellat: id est vt omnis plantatio quam non plantauit pater meus euellatur & destruat scilicet vt omne quod ędificat ad gehennā destruatur, vt disperdat scilicet vt fasciculi deprimentes, & omnes colligationes impietatis dissoluantur, & dissipet muros Hierico in vociferatione, & ędificet aurum/argētum/lapides preciosos in dilectione. Et plantet lignum pulchrum visu, & ad vescēdum suaue. Item euellat initium malę volūtatis, & destruat plumbum/es/ferrum pōderosę impietatis, & disperdat multitudinem aggregatę iniquitatis, & dissipet duritiam obstinatiōis, & ędificet habitaculum dilectionis, & plātet virorem supernę delectatiōis.

Radix mala euellenda.

Euellere ergo debemꝰ radicē malā de agro quē dicit Salomon. Trāsiui per agrum hominis pigri, & per vineam viri stulti, & ecce vrticę repleuerāt omnia & spinę operuerant superficiem eius. Si harum hęrbarum non euellas radicem, euellet te deus de tabernaculo tuo & radicē tuam de terra viuentium. Iam em̄ securis posita est ad radicem arboris tuę. Ergo veniēti occurrite morbo. Nam mala radices altius arbor agit. Ergo si vis radicem exterminare malę voluntatis, principijs obsta sero medicina paratur: Cum mala per longas conualuere moras. Qui hanc radicē vult euellere, prius debet ligone terram aperire. Secūdo radicem apertam manu apprehendere & extrahere. Tertio furca extractam dispergere. Ligone cōfessionis, manu satisfactionis, furca obiectionis. De primo. Aperi mihi soror mea sponsa. Itē Pessulum ostij mei aperui dilecto meo: at ille.d.a.t. Inde ad Ezechiel. Fide hominis fode parietem. Appone manum vt euellas, quia vbi dolor ibi manus: ne qua radix amaritudinis sursum germinās impediat vt per eam inquinentur multi. Si abscōdit piger manū suā sub ascella.v.a.c.s.a.e. Tertio apponatur & furca dispersionis vt dicatur. Iniquitatem odio habui & abominatus sum. Qui enim baptizatur a mortuo, si iterum tangit mortuum quid prodest lauatio illa? Sed nūc laudemus virū

gloriosum:qui propositus est nobis vt euellat,mi
rabilem,vtilitate:mirabilem,vacuitate:mirabilē,
sanctitate. Natiuitate miraculosa. Vtilitate fru=
ctuosa.Sanctitate gloriosa. Verenatiuitate mira=
culosa:in qua sterilitas fœcundatur. Vtilitate fru=
Ioānis Baptistę prę conium.
ctuosa:qua peccator iustificatur.Sanctitate glorio
sa:qua a dn̄o cōmēdatur.Audi primum. Hic mē=
sis est sextus illi quę vocatur sterilis.De secundo.
Qui viam domini pręparauit in ęremo. De ter=
tio.Inde natos mulierum non surrexit maior Ioā
ne Baptista.Vir iste fuit mirabilis,amabilis,ineffa
bilis.Mirabilis in natiuitate.Laudabilis in pręedi=
catione Ineffabilis in conuersatione.Mirabilis,
quia fecit sterilis reflorescere naturam.Amabilis,
quia pręedicatione reparauit lapsi hominis iactu=
ram.Ineffabilis,quia in laude excessit generis hu
mani mensuram.Primum nulla cōprehēdit sciē=
tia.In secundo reparata est hominis continētia.
Tertiū nulla potest explicari eloquentia. Fuit enī
Philosophorū prodigium:desolati consilium:diui
nę laudis priuilegium. Vere philosophorū prodi=
gium:qui cum cognouissent deum,non sicut deū
glorificauerūt.a.g.e.Ideo dedit eos Dn̄s in repro
bum sensum.Desolati consilium.Vnde.Pœnitē=
tiam agite:appropinquabit enī regnum cœlorū.
Habuit diuinę laudis priuilegiū.Vnde. Inter na=
tos mulierum,non surrexit maior Ioanne Bapti=
Aedificatio triplex.
sta.Hic etiam positus est vt destruat peccati ędifi
cationem.Hęc ędificatio triplex est. Est enī ędifi
catio alia ad gehennam.Alia ad purgatoriū.Alia
ad gloriam.Prima est peccata mortalia.Secunda
Metalla.
venialia.Tertia charitatis opera.In prima ędifica
tur plumbum,es,ferrum.In secunda lignum,fœ=
num,stipula. In tertia aurum/argentum/lapides
preciosi.Sed nunc de prima quam destruxit Ioā=
nes:in ea est plumbum quod opprimit,ęs quod
decipit,ferrum quod conterit opera:quia est pon=
derosum,decipit per colorē aureum,cōterit quia
est durum.
Primum quia est peccatum mortale.
Secundum mundanum.
Tertium duritia obstinationis in fraterno odio &
peccato apostasię.
¶De primo. Corpus quod corrumpitur aggra=
uat animam &.t.h.d.s.m.c.Hoc est talentū plūbi
in ore amphorę,in qua erat impietas. De secūdo
scilicet de peccato mundano:quod est fallax glo=
ria & vana. Ait Salomon. Vanitas vanitatum &
omnia vanitas.Et Esaias.Aurum tuum ęrugina
tum est.De isto & de tertio scilicet ferro:dicit pro=
pheta Esaias.Scimus quia durꝰ es tu & frons tua
enea,& ceruix tua neruus ferreus.De tertio ait
Stephanus.Dura ceruice & incircuncisi.c.&.a.v.
s.s.s.r.Sicut enī ferrum cętera metalla sua domat
duritia:ita obstinationis duritia quę est cōtra cha=
ritatem,cęteras destruit virtutes.Vbi enī chari=
tas destruitur:consequens est vt nulla alia virtus
remaneat.Primum destruebat in seipso Ioannes
carnem domando:dum mel & locustas edebat,&
zona pellicea cingebat lumbos suos.Secundū de=
struebat cum posset dici Christus noluit,sed ait.
Non sum ego Christus.Tertium docebat destrue
re cum diceret. Pœnitentiam agite. Sequitur dis=
Colligationis dispersio triplex
persio colligationum impietatis,quę tres sunt.
Prima est accumulatio vitiorum.
Secunda factio conspiratorum.
Tertia congregatio hęreticorum.
Prima impugnat quasi intus pugnat.
Secunda oppugnat quasi obedientię pugnat.
Tertia repugnat quasi resistēdo ecclesię pugnat.
Prima lędit conscientiam.
Secunda fugit obedientiam.
Tertia dissoluit ecclesię consonantiam.
De prima in Cāticis.Vniuscuiusq; ensis super fœ
mur suum propter timores nocturnos.De secun
do.Filij matris meę pugnauerunt contra me. De
tertio. Capite nobis vulpes.p.quę deuastant vi=
neas.Item de primo.Iniquitates meę supergres=
sę sunt caput meum,& sicut onus graue grauatę
sunt super me.De secundo.Mittamus lignum in
pane eius.De tertio.Congregatio taurorū in vac=
cis po.vt ex.e.q.p.s.a. Primi tenet figurā ille qui
colligens ligna in sabbato:lapidatus est.Secundi
Chore qui propter conspirationem suam a terra
est absorptus.Tertij Achar filiꝰ Charmi:qui ꝓ=
Duritia obstinationis triplex
pter furtum lapidibus est obrutus.Sequitur & dis
sipet scilicet muros Hierico id est duritiam obsti=
nationis quę triplex est. Est enī duritia quę pro=
prium sequitur consilium & non alienum. & est
quę retinet diu peccatum.& est quę pigrum red=
dit hominē ad faciendum bonum.In primo ocio=
sa est discretio.In secundo spernitur confessio. In
tertio paruipendit dilectio.Ratio quę mentē illu=
minat.Confessio quę cor examinat.Discretio quę
inuidiam eliminat. De primo Abigail ad Dauid
de viro suo Nabal.Domine homo iste durus est,
& stultus iuxta nomen suū.De secundo.Secundū
duritiam autem tuam & cor impœnitens thesau
rizas tibi iram in die. Hac induratum est cor Pha
raonis. De tertio. Dura ceruice & incircuncisi.c.
&.a.v.s.s.s.r.Item.Qui obturat aurē suā ad clamo
rē pauperis:clamabit & nō exa.Vis has tres duri=
tias dissipare,Audi quō muri Hierico corruerūt.
Primo Israelitę muros circuierunt.
Secundo vociferati sunt.
Tertio tubis sonuerunt.
Contra primum ergo vt dissipetur quid cōmodi
quid incommodi,ex ꝓprio vel alieno cōsilio pro=
ueniat:debes frequenter circuire. Contra secūdū,
confessione & oratione vociferare. Contra tertiū
tubis pręedicationis sonare.De primo. Omnia fa=
cite cum consilio,& post factum non pœnitebit.
De secundo.Dixi confitebor aduersum me iniu=
stitiam meā domino.Pro hac orabit ad te omnis
sanctus.De tertio.Diligite iustitiam qui in ter.Se=
quitur. Aedifices scilicet aurū,argētum, lapides
preciosos.Aurum rubeum,argentum cādidum,
lapides splendidos. Aurum rubeum,est charita=
tis inflammatio.Argentum candidum,innocen=
tis magistri p̄dicatio.Lapides splendidi,per bona
opera fratris illuminatio. Sequitur. Et palmites.
Hoc lignū est Christus,qui plantandus est in cor=
dibus nostris.Ipsum enī in tactu lene,pulchrum
visu,ad vescendum suaue. Primum in mundana
ciuitate.Secundum deposita mortalitate. Tertiū
in ęterna fœlicitate.Primum in patientia.Secun=
dum in resurrectionis gloria. De tertio. Panem
angelorū manducauit homo in gloria. CAR.

Posuerūt me custodē in vineis
gētium.Vineam meam de qua nata sum.s.
synagogam,propter suam infidelitatem non cu=

stodiui.Quia virgo beata custodem se dixerat vi
nearum:vt sciat quis palmes sit in vite,& quis ex
tra vitem indicari sibi petit a filio de ouibus,quę
sit in grege domini,quę sit extra gregem:ne tāq
incerta vagetur & dubia,quibus suas impendat
operas.Dicit ergo. THO.

**Indica mihi quem diligit ani=
ma mea: vbi pascas,vbi cubes
in meridie.**

¶Ac si diceret.Idcirco te tota mente diligo,quia
sine gratia tua nihil me virtutis habere posse con
spicio.Ipsum etiam pastorem designat:cum dicit,
vbi pascas.Iuxta illud euangelij.Ego sum pastor
bonus,qui pasco oues meas:& inter eas cubo in
meridie. Corda enī suorum ne interius arescant:
memoria supernę suauitatis reficit,& quasi meri=
diano feruore igne charitatis accendit.Quia dixe
rat.Posuerūt me custodem in vineis.id est ad ser=
uandas ecclesias/animas/conscientias:& non ha=
bet vnde custodiat,si ipsum cuiꝰ sunt ignorat:cla=
mat.Indica mihi quem diligit anima mea.In re=
Apparitio dei ad homines quadruplex.
gno apparebit omnibus sicuti est.In exilio quat=
tuor modis apparet. Primo in rebus creatis.Inui
sibilia enī a creatura mundi per ea quę facta sunt
intellecta cōspiciuntur:quia in his apparet dei po
tentia & sapiētia. Secūdo sicut apparuit antiquis
visibilibꝰ figuris:vt in igne,nube,colūba,& in spe
cie angelica, vt Abrahę. Tertio in carne. In qua
visus est in terris:& cū hominibꝰ conuersatus est.
Quarto spiritualiter in contemplatione.Hoc mo
do sponsa desiderat videre cum dicit. Indica mi=
hi quem diligit anima mea:vt postea videat eum
in patria,sicuti est,vbi non fastidiet auiditas,nō se
subtrahet suauitas,non fraudabit veritas,non de=
ficiet ęternitas.Inde pręe desiderio clamat. Ani=
ma mea desiderabit te ī nocte:sed & spiritu meo
Verbum.
in pręecordijs meis.Sed interim verbum dei spiri=
tualiter se manifestat intꝰ:quia verbum est nō so=
nans:sed penetrans:non loquax sed efficax:non
auribus obstrepens,sed affectibus blandiens:fa=
Facies.
cies est non formata,sed formans: non perstrin=
gens oculos corporis,sed lętificans faciem cordis:
grata amoris munere,nō colore. Hunc dilectum
quęrunt aliquando boni,aliquādo mali:sed quę=
Quęrere.
runt sine differenti:quia inueniunt boni dilectum
non inueniunt mali : & quęrunt:quia non conue=
nienter quęrunt. Abyssus enī dicit non est in me,
& mare loquitur,non est mecum. Sed neq; inue=
nitur in terra suauiter viuentium. Abyssus est pro
funda curiositas.Mare tumor seculi.Terra suaui=
ter viuentium:carnalis voluptas.Non est hic sed
Quatuor sunt quibus peruenitur ad regnum.
procul & de vltimis finibus precium eius. Quat=
tuor sunt sine quibus nemo perueniet & in intro=
ibit in potētias Dn̄i.Sciētia,vię,sumptus,cautela
in via contra hostes.Dux vię. Via facit ne erres.
Sumptus:ne deficias.Cautela:vt tibi pręuideas.
Dux deducit:& prebet auxilium. Sic recte quę=
ris,securus incedis,lętus accedis:& dicitur tibi.In
tra in gaudium domini tui.Locꝰ igitur spectat ad
gaudium.Via ad compendium.Sumptus ad vi=
ctum.Cautela ad documētum.Dux ad obsequiū.
De via ait Saluator.Ego sum via,veritas,& vita.
De sumptu.Quis volēs ędificare turrim nō priꝰ
computat sumptus qui necessarij sunt?De caute=
la.Estote prudentes sicut serpentes,& simplices
sicut columbę. De ducibus. Angeli eorum sem=
per vident faciem patris qui est in cœlis.Vtilis er=
go est scientia vię:quia sunt vię quę videntur ho=
minibus rectę & nō sunt,& cautela non quidem
mūdi:quia prudētia carnis inimica est deo. Sum=
ptus quoq; non de fermento malitię & nequitię,
sed in azymis synceritatis & veritatis.Est dux ha=
bendus,non qui se transfigurat in angelum lucis,
cuiꝰ ductu mors introiuit in orbem terrarum:sed
qui sit beneuolus,prouidus,inuictus.Beneuolus,
vt congaudeat. Prouidus,vt consulat.Inuictus,
vt defendat.
Primo itaq; videndum est de via.
Secundo de sumptu.
Tertio de cautela.
Quarto de duce.
Ad cognitionem vię hęc tria concurrunt.
Via. In via tribuitur compendium.
Signum Certitudo per signum.
Numerus Mysterij ꝓfunditas aperit̄ p nūerū.
In via personam redemptoris adoro.
In signo:instrumentum salutis agnosco.
In numero:causas mysteriorum intelligo.
Senarius numerꝰ personā designat hominis, qui
sexto die conditus eiusdem quoq; diei est hora se=
xta reparatus.Via ergo & numerus & signū sunt
redemptor,redemptus,modusq; redemptionis.
Itaq; via Christus est.Crux vię signum,sed signū
cui contradicebatur. Tali via venit ad nos Chri=
stus:scilicet aspera subeundo,vt illiceret sibi nos.
Salutaria docendo:vt instrueret nos.Indigna per=
ferendo:vt acquireret nos.Pro nobis moriēdo:vt
redimeret nos.Hanc viā reliquit nobis:vt ea am=
bulemus,si non vitę ęqualitate,similitudine mo
rum,pietatis cultu,imitatione virtutū.Hūc quia
non poteramus in sua natura videre,homo appa
ruit in hominibus,radius in nube,lumen in abscō
so,affectus in effectu,verbū in carne,diuinitas in
hūanitate.Seq̄re eū ergo qui pro te palluit in mor
te,turbatus est in cruce,illitus faciem sputis,cę=
sus flagellis,arundine caput percussus,in cruce vi
scera tensus.Si hęc ergo cogites,si loquaris,si cor
ripias,si exhortaris,si dehorterꝭ,viā tenes in cœ=
lis.In hac via signū est vexillum,& colūna nubis
per diem,& columna ignis per noctem. Exēplar
signum est eunti.Vexillum pręlianti.Nubes pro
ficienti.Ignis laboranti.Exemplar operāti.Signū
fugat fallaciam.Vexillum armat ad pugnam.Nu
bes pręstat vmbraculum.Ignis lucis obsequium.
Exemplar virtutum & operatiōis spectaculum.
In hac via tres sunt māsiones,vt eamus iter triū — Māsiōes tres.
dierum in deserto.Audi.Ego sum via veritas &
vita.& decenter. In ipso enī viuimus,mouemur,
sumus.Hęc tria tribus verbis pręmissis compe=
tunt.Nam vita viuimus,in via mouemur, in ve=
ritate consistimus.Tres sunt mansiones.
Prima sit via. De prima mansione. — Pria mansio.
Secūda veritas. Prima māsio est pœnitentia.
Tertia vita. Hęc tria habet cœnacula.
Primum in abrenunciatione. — Cœnaculum.
Secundum in parsimonia.
Tertium in disciplina.
Abrenunciatio est ex imperio.
Parsimonia de superfluis.
Disciplina de necessarijs.
Abrenunciatio est res necessitatis.

Parsimonia res voluntatis.
Disciplina res libertatis.
Ergo disciplina resecat licita & necessaria. Parsimonia tollit illicita & superflua. Abrenunciatio: prohibita & peremptoria.
Primo damnatur delictum.
Secundo corrigitur desiderium.
Tertio cumulatur maioris gratię meritum.
Non autē omnes possunt ascēdere superius: quia diuersitates sunt euntium, & distinctiones peruenientium, & gradus ascendentium. Cui nō est data facultas in secundum aut tertium cœnaculum introire, in primo se collocet humiliter. In primo gradu moretur donec audiat. Amice ascende superius. Si ergo peremptoria peremisti primum cœnaculum primę mansionis introisti. Si resecasti superflua: secundum ascēdisti. Si conaris etiam necessaria cohibere: & assumptus es in tertium.

Secunda mansio.

Sequitur de secunda mansione, & tribus cœnaculis. Hęc prima est rectitudo operationis. Hęc secūda dicitur puritas meditationis. Non em̄ sufficit purgari quod foris est: nisi interiora mundentur. Hęc autem fit per custodiam cordis: sicut ait Salomon. Omni custodia custodi vel serua cor tuū:

Animꝰ triplici acie impugnaꝫ

quia ex ipsa vite procedit. Hęc custodia tripartito diuiditur: quia triplici acie vitiorū animus impugnatur in suis cogitationibus. Impugnatur em̄ per dulcia, per fallacia, per aspera. Omnis inquā cogitatio sancta cum impetita succumbit, vel noxia dulcedine flectitur, vel cōfunditur errore, vel

Animi tribus acieb⁹ oppo nuntur.

asperitate tentationis deiscitur. Contra tria opponuntur dulcedo, veritas, fortitudo. Dulcedo spiritalis allicit. Veritas instruit. Fortitudo defendit.

Cogitatio

Dulcedo generat gaudium. Veritas illuminat intellectum. Fortitudo ministrat subsidium. Gaudium vt ferueas. Intellectum vt discutias. Subsidium ne succumbas. Multi dulcedinem hāc a spiritu sancto accipiunt: sed nescīt vnde veniat, aut quo vadat. Nesciunt enim vtrum ad suam vtilitatem, aut detrimentum acceperunt. Quare si dulcedine suscepta, disciplina veritatis non obseruatur: patet ingressus errorū: & sic spiritu abeunte, tollitur pariter dulcedo. Sic itaq; spiritꝰ sanctꝰ: disciplinę effugiet fictum, & auferet se a co. q. s. s. i. Sic igitur necesse est dulcedinem lumine veritatis accendi, vt pariter gaudeas in dato: & dātis posse item cognoscas. Sunt autem qui vtrunq; habent: sed in tentatione fortes non sunt. Vę his qui perdiderunt sustinentiā. Ij sunt filij Effrem. m. & mittar. c. s. i. d. belli. Sunt em̄ quasi folium qđ vento rapitur, & sicut puluis quem proiscit ventꝰ a facie terrę. Melius igitur est habere veras q̄ dulces cogitationes: & melius veras & fortes: q̄ dulces & veras. Vbi ergo hęc tria sunt, ibi est vnctio spiritussancti: vbi vero nō sunt, interuenit illecebra, seductio, leuitas. Sit ergo cogitatio dulcis: vt libeat. sit vera: ne seducat. sit fortis: vt contineat. Dulcis sit, ne exasperet, ne coinquinet: vera vt remuneret. fortis: quia nec amabilis potest esse cogitatio, nisi delectet: nec laudabilis, nisi purificet: nec remunerabilis: nisi perseueret. Propter hęc tria dicitur q̄ spiritussanctus scientiam habet vocis: quia

Spūsancti⁹

facit habere quos implet. Tribus enim vocibus loquitur spiritussanctus cogitationibꝰ, & qui scrutator est eius: fit linguę illius auditor.
Prima est, Accipe quod offertur, dulce est enim.
Secunda. Intellige donum & causam doni quod offertur, altum est enim.
Tertia. Custodi donum & intelligentiam doni qđ offertur, potentissimum enim est.
Prima est infusio dulcedinis.
Secunda inquisitio veritatis.
Tertia vtriusq; horum perseuerantia in remuneratione fortitudinis.
Tunc autem anima sciētiam habet vocis cum in plenitudine vnctionis lętatur, dilatatur, roboratur, dulciter, fideliter, fœliciter firmiter. Sic mens erudita, spiritꝰ audit loquelam, suscipit presentiā sentiendo, discutiendo, custodiendo, ne qua seductione fallatur.
In primo cœnaculo reficimur de his q̄ apponūt.
In secundo discutimus.
In tertio laboramus, vt iugis sit delectatio: & certa appositorum comprehensio.

Tertia mā sio.

De tertia mansione. Adepta prima mansione: sci licet rectitudine operis, & secunda: scilicet puritate meditationis: accedamus ad tertiā scilicet sublimitatem contemplationis. ministrat corpus exteriora, ordinat anima interiora, contemplatur spiritus superiora. sic saluabitur in diem domini, spiritus, anima, & corpus, si ille sapiat cœlestia, hęc meditetur rationabilia, hic in sensibus suis ordinet inferiora. Sunt autē corporales visiones, sunt phantasticę, sunt intellectuales. Corporales sunt, per quas corpora vidētur. Phantasticę, per quas corporum similitudines inspiciuntur. Intellectus vero est earum rerum quę dimensionibus carēt.

Rerum intellectuarum diuisio

Rerum intellectualium alię sunt, quę in sui natura sunt sine augmento & diminutione, vt numerus, mensura, pondus. Alia quę temporaliter accidunt, & variabilia sunt: vt est fides, spes, charitas. Alia, quę naturaliter decidunt, & variabilia sunt: vt est ratio, ingeniū, memoria. Alia quę si dici potest, sunt sempiterna dei virtus & diuinitas. Trium primorum hęc est ratio. In primis instituitur dispositio. In secundis visitationis inspiratio. In tertijs rationalis cognitio. Dispositio, eorum quę facta sunt. Inspiratio, eorum qui redēpti sunt. Cognitio, eorum quę naturalia sunt. In vltimis ornatur natura. In medijs accipitur gratia. In primis consideratur omnium naturaliter vita. In vltimis intelligit anima honorem, quo formata est ad dei imaginem: qui fecit illam. In medijs veneratur gratiam, qua formatur ad similitudinem eius qui elegit eam. In primis speculatur exemplar, ad qđ, & per quod omnia deus disposuit, reformauit & illam. Quarta res quā deus trinitas. Tres personę, pater, filius, spiritussanctus. Huius solius contemplatio tam preciosa est q̄ rara. Hęc diuisio tripertita est. Aliter em̄ est deus in seipso:

Deꝰ tribꝰ modis est.

aliter in imagine quam fecit ipse: aliter in creaturis quas fecit ipse. In hac mansione primum cœnaculum est visio diuinę substantię in naturis. Secundū, visio in imagine. Tertium, visio in seipso. Si ergo illo oculi spirituales eleuentur: inuenitur dilectus, quatum datur infirmitati nostrę in hoc exilio. Postmodum autem a beatis plenius inuenietur & videbitur in regno. Nunc em̄ filij dei sumus: & nundum apparuit quid erimus. Scimꝰ autem cum apparuerit: qm̄ similes erimus: qm̄ videbimus eū sicuti est in gloria sua. Igitur iuxta primam mansionem videbitur & inuenietur creator.

Iuxta secundam inuenietur amator.
Iuxta tertiam inuenietur saluator.
Hoc autē fiet qn̄ absorpta fuerit mors in victoria. Q̄d vbi videbitur, erit nobis perfecta gloria. Sed interim videre ipsum in hoc exilio, saltē per speculū & in ęnigmate, est nobis cōsolatio magna &

In q̄ttuor figuris apparet deꝰ in hoc Canti co.

vię leuamen. Vnde aduertendū est quibus modis se nobis presentat in hoc carmine: ipm̄ se quatuor faciebus presentantē aduertimus. Aliqn̄ em̄ instar verecūdi sponsi animę sanctę secretos petit amplexus & oculis delectatur. Inde clamat illa. Osculetur me osculo oris sui. Nūc vero in oleo & vnguētis medicū se exhibet, ppter teneras & infirmas aias. Inde clamāt. Curremus in odore vnguētoꝝ tuoꝝ. Nūc quasi viator sponsę simul & adolescētulę se associat, dulcibus cōfabulationibꝰ a labore vię releuat, vt alacres dicant. Trahe me post te. Item. Nōne cor nostrū ardēs erat in nobis d. i. d. l. n. in. v. Aliqn̄ occurrit quasi prędiues pater familias: ostēsurus diuitias suas. Vnde. Veni in ortum meū soror mea sponsa, messui myrrham. m. cū. a. m. Et sic introduxit spōsam in secretis suis. Nec mirū. Cōfidit in ea cor viri sui. Quā redemit inopem, probauit fidelē, amplexatur amabilē. In osculis affectuosum & blandū. In oleo atq; vnguētis clementē & affluentē visceribus pietatis & cōpassionis. In via hilarem & effabilē plenū gratię & solatij. In ostensione diuitiarū largū se remuneratorē demonstrat. Indica mihi quē diligit aīa mea, vbi pascas, vbi cubes in meridie. Ait Spōsa. Vias tuas dñe demōstra mihi: id est iustitiā. Vnde alibi. Deduxit me sup semitas iustitię. Itē alius. Indica mihi: cur me ita iudices. Tria ista aīa curiosa dei nō cessat inquirere. s. iustitiā, iudicium, locū habitationis glorię sponsi, tāq̄ viā in qua ambulet: cautelam qua ambulet, mansionem ad quā ambulet.

Aia curiosa tria de deo requirit.

De qua Propheta: Vnā petij a dño hanc requirā, vt inhabitem in domo dñi oibus diebꝰ vitę meę. Merito hęc tria quęrit Sponsa, vt de forma iustitię sit formosa, de iudicio⁹ notitia cauta, de desiderio glorię sponsi casta: quia sponsam dñi decet esse pulchrā/eruditā/& castā. Et hęc vltima petitio petitur a sponsa. In meridie sol est altior, feruētior, splendidior. In illorum cordibus dñs cubat qui in sublimi sanctitatis proposito manent. In illis pascitur: qui ardore cœlestis desiderij feruēt. Ab illis diligitur qui claritate supernę sapientię fulgent. Item cubat in lecto, qui est pura conscientia. Pascitur in cellario cordis, vbi est virtutū affluentia. Diligitur in orto spiritualis affectionis, vbi deuotionibꝰ quasi vernātibus floribus iocundatur

Meridies triplex.

gratia. Item triplex est meridies: iuxta huiꝰ nominis triplicem interpretationem.
Primus est claritas contemplatiuorum qui adhuc laborant in hac peregrinatione.
Secundus est claritas sanctorum qui exuti a corporibus adhuc sunt in expectatione.
Tertius angelorum & sanctorum qui videbunt clarius deum q̄ secundi: quia facie ad faciem iam celebrata resurrectione.
Primus dī meridies quasi mœrēs dies: quia in ea & mœremus peccata nostra, & meremur virtutum incremēta. Secūdus dī meridies quasi medi dies: id est media dies: ga claritas eiꝰ clarior est prima: sed obscurior tertia. Tertiꝰ dī meridies quasi mera dies: ga clarior cęteris. Notādū q̄ pascīt dilectꝰ i nobis delectādo, cubat in nobis quiescēdo.
Pascitur vero in bona voluntate.
Pascitur in operibus misericordię.
Pascitur in castitate.
De primo. Meus cibus est vt faciam voluntatē eius qui misit me patris. De secūdo. Esurui & dedistis mihi manducare. De tertio. Qui pascit inter lilia septus ch. vir. Item. Qui pascit inter lilia donec aspiret dies & incli. ves.
Idem cubat in charitatiuis.
Cubat in humilibus & quietis.
Cubat in sanctificatione vnitatis.
De primo. Si quis diligit me sermonē meū seruat & ad eū veniemꝰ, & mānsionē apd eū faciemꝰ. De secūdo. Sup quē requiescet spūs meꝰ nisi sup humilē & quietū &. t. s. m. De tertio. In ciuitate sanctificata similiter requieui. In secūdo vero & tertio meridie ab ipso pascemur, & in ipso requiescemꝰ. Vnde ipsi pascētur & accubabūt, & nō est qui exterreat. In primo Abrahā cū esset in ostio tabernaculi sui in ipso feruore meridiano, vidit tres angelos & pauit eos sub ilice Mambre. s. panibꝰ azymis: id est aię & corporis castitate, & sobrietate: & lacte. s. intentionis simplicitate: & butyro. s. deuotionis pinguedine: & vitulo saginato. s. hilari carnis immolatione. In secūdo Iacob in ipso feruore diei. i. in meridie oues suas adaquabat inter virgas populeas & amygdalinas, & de platanis corā oculis ouiū coeuntiū ex parte decorticatis, vt similes fœtus cōciperēt. Iacob est bonus pastor ille qui aīam suā posuit pro ouibus suis, & p grege suo mori dignatꝰ est, vt supplantaret vitia nra. Nos aūt populus eiꝰ & oues pascuę eius. Aquę sunt superna gaudia sanctorū. Vnde. Fluminis impetꝰ lętificat ciuitatem dei. Ad illas nos ducit quotiens ad contemplanda illa gaudia nos erigit. Ibi ponit virgularum tria genera: vt similes fœtus faciamus. i. sanctorum patientiam & humilitatem, Christi charitatē, angelorꝝ puritatē.
Primum designatur per virgulas populeas, quia de populo fit vnguentum per contusionē quo tumores vulnerū resīdēt. Et hęc est sanctorꝝ humilitas & patiētia. Per amygdalinas virgas signatur Christi charitas, quia de eis exprimitur lac ad nutriēdū, & est cibus sanatiuus. Charitas em̄ peccata sanat, & nutrit paruulos. Per virgas de platanis, puritas angelorum, quia platani fructum non faciūt. Ex parte sunt decorticatę, ga ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus. De hoc triplici meridie respondit Dauid ad Achis. Vbi prędatꝰ es hodie? At ille, ad meridiem Iudę, ad meridiē Ieramel, ad meridiem Ceni. Primus est meridies Iudę qui dicitur confessio, in quo prędatur qui videns peccatū suū per cōfessionē se eripit a diabolo. Secūdus est meridies Ieramel, in quo prędatur qui per dei misericordiā ad requiē de hac miseria trāsfertur per sua opera. Ieramel em̄ dī misericordia dei. Est misericordia dei, qua hic soluimur a peccato. Sed est maior mia dei in cœlo, qua liberātur aię ab hoc exilio. Vnde. Dñe in cœlo mia tua. Ad meridiē Ceni prędatur, qui hic sic p̄datur vt in corpore glorificato corā deo in regna gratulet. Ceni em̄ dicīt nidus meꝰ velerariꝰ, vel possessio mea. De primo. Passer inuenit sibi domū & turtur nidū, vbi reponat pullos suos. De scdo. Thesaurizate vobis thesauros in cœlo. De tertio. In terra

In tertio meridie q̃tuor videndi modi.

ſua duplicia poſſidebunt. Tertius meridies dicitur meradies:quia deus tunc mere id eſt pure videbitur quē modo vident religioſi per ſpeculū & in ęnigmate,& quattuor modis. Videmꝰ eius naturam:& noſtram dolemꝰ miſeriam. Sic vidit Abraham cum dixit. Loquar ad dominum meū cum ſim cinis & puluis. Secundo videmus eius mūdiciam,& peccatorum noſtrorum reſpicimus immundiciam:& erubeſcimus, ſicut Eſaias. Vę mihi inquit, quia vir pollutus labijs ego ſum,& hoc poſtq̄ vidi dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum. Et Iob. Auditu auris audiui te,nūc autem oculus meus videt te. Idcirco me reprehendo & ago pœnitentiam in fauilla & cinere. Tertio videmus eius diuitias:& noſtram gemimus paupertatem. Vnde Daniel cum vidiſſet Angelum. Cecidi inquit in terram,nec remanſit in me ſpiritus,nec habui quicq̄ viriū. Et animalia Ezechielis. Cum fieret vox ſuper firmamentum qđ erat ſuper capita eorum,ſtabant & ſubmittebant alas ſuas.le le.l.humiliantia. Poſt auditas diuitias:ſuā cognoſcentia paupertatem. Quarto videmus eū quaſi facie ad faciem,cum videmus eum miſericordem,& de ſalute noſtra ſollicitum. Sicut Iacob vidit. Vidi inquit dn̄m facie ad faciem,& ſalua facta eſt anima mea. Ecce meridies in quo Ioſeph comeſturus eſt panem cum fratribus ſuis:id eſt Chriſtus ſicut promiſit. Vos eſtis inquit qui permanſiſtis mecū in tentatione,& ego diſpoſui vobis regnū vt edatis & bibatis ſuper menſam meā in regno meo. Ioſeph augmētum interpretatur.

Augmentatio Chriſti.

Chriſtus eñ augmentatus eſt in noſtra corruptione,ętate & ſapientia:in reſurrectione,in immortalitatis gloria:in aſcenſione,exaltatione,in patris dextera:In generali reſurrectione:cum ad eū colligetur militans eccleſia. Talē optat videre in hac peregrinatiōe Sponſa cum dicit. Indica mihi quē diligit anima mea. Quia ſine viſione eius:de facili poteſt deuiare. THO.

Ne incipiam vagari poſt greges ſodalium tuorum.

¶Sodales poſſunt appellari hęretici,in eo ꝙ nominis eius vel confeſſionem vel myſteria circūferūt. Sodales quoq; eiꝰ dicunt̄ quilibet fideles q̄uis mali ſciſmatici,fures,mercēnarij,ſimoniaci,& cęteri tales:quorum greges vagando imitatur,quicunq; prauis eorum vel dogmatibꝰ vel operibꝰ ſe cōformat,ignorās quid de eis deo placeat vel diſpliceat. Idcirco ſponſa ſe illuminari petit illa meridiana luce,quam ſurſum inhabitat dilectus:quia om̄e datū optimū & om̄e donū pfectū deſurſum eſt deſcēdēs a patre luminū. Vbi eſt meredies incōmutabilis. Tria dicūtur gn̄a ſodalium Chriſti.

Sodalium Chriſti tria gn̄a.

Nomine nō numine. Primi ſunt hęretici.
Numero nō merito. Secundi ſciſmatici.
Corpore nō mente. Tertij male viuentes catholici.

Vel Chriſtus dicitur habere ſodales ſcilicet virtutes. Sed quia vitia ſe palliant,honeſtate virtutū:hanc timet vagationē. Nam inſidię prudētiā,temeritas fortitudinē,cōtumacia libertatē, inquietudo ſtrēnuitatē,pigritia morū grauitatem ſimulāt.

Palliatio vitiorum.

Vagari.

Vagatio aūt plures habet exitus.ſ.cogitationis,locutionis,opationis. De vagatione cordis ait Dauid. Cor meum dereliquit me. De vagatione locutiōis Salomon. In manibꝰ linguę mors & vita. Et Iacobus. Linguā nullus hoim domare poteſt. De vagatione operū Eſaias. Manus diſſolutas & genua debilia roborate. Iſti ſicut Cayn vagi ſunt,per inordinatā cōcupiſcentiā. Profugi,per peccatricem cōſcientiā. Inde apte cōpetit eis qđ dixit Cayn. Quicūq; īuenerit me:occidit me. Mētem eñ diuino deſertā conſilio:quęcūq; tentatio impetierit:ſubuertit. Item hęretici faciunt vagari greges ſuos dogmate:ſciſmatici cōſpiratiōe:male viuētes catholici,exemplo conuerſationis malę.

Vagandi modꝰ triplex.

Primi greges ſequuntur in fidei errorem.
Secundi:in pacis turbationem.
Tertij:in morum diſſolutionem.

Figuram primorū id eſt hęreticoꝝ tenet Iſmael qui ſeparatus eſt ab Yſaac fratre ſuo,cū quo ludebat(vt aiunt)aliter q̄ oporteret. Dicitur eñ ꝙ eū cogebat adorare idola ſua. Secūdorū id eſt ſciſmaticorū figurā tenet Cayn qui primus pacem turbauit occidendo fratrem ſuū. Tertioꝝ id eſt male viuētiū:tenet figurā Dina filia Iacob quę egreſſa eſt de caſtris Iſrael,vt videret mulieres regionis: & rapuit eam Sichem filius Emor,& corrupit. Ij tres vagi dicūtur ſecundū triplicē huius nominis interptationē.

Vagi interpretatio.

Primus dr̄ vagus quaſi varia agēs ſcilicet corrūpendo vnitatem fidei. Secūdus id eſt ſciſmaticus dr̄ vagus id eſt vas agonis dū agonibus ſuis turbat pacem. Tertius id eſt male viuens catholicus dicitur vagus id eſt vana guſtās,dum cogitatione,locutione,operatione,mundi guſtat vanitatem. Item ſcio quid dixerit:Dęmones merito dici ſodales,eo ꝙ ſe trāſfigurent in angelum lucis:quos nō ignoramus ſuis verſutijs homines decipere:& ſępe greges Chriſti ī ſuos greges trāſferre/& ſuos facere. Propterea antiqui patres clamabāt magno deſiderio,vt orirer̄ eis ſol iuſtitię, ſic. Oriens ſplendor lucis ęternę & ſol iuſtitię,veni:& illumina ſedētem in tenebris & vmbra mortis.

Oriens.

Tres nobis occurrunt longe diſſimiles. Diabolus,Adam,Chriſtus. Primus fuit initium culpę. Secundus humanę miſerię. Tertius redemptionis & gratię.

Diabolus. Adam. Chriſtus.

Primus eñ fuit corruens. Secundus habitator lucis ęternę. Tertius eleuans. Primus aſcēdit ſolem malitię. Secūdus ſenſit ſolem tribulationis & anguſtię. Tertius ſol eſt iuſtitię. Primꝰ perdidit claritatem angelicę cohortis. Secundus deſcendit in caliginem miſerę ſortis. Tertius venit illuminare ſedētem in tenebris & vmbra mortis. Primus itaq; diabolus corruit tripliciter.

Caſus diaboli triplex.

Corruit de cœlo.
Corruit in mundo.
Corruit in inferno.
Primo propter ſuperbiam.
Secundo propter Chriſti victoriam.
Tertio cadit in gehennam.

Hunc triplicem caſum commemorat Eſaias ſic. Quō cecidiſti Lucifer de cœlo,qui mane oriebaris. Ecce primū. Corruiſti in terram qui vulnerabas gētes. Ecce ſecūdū. Et paulo poſt ait. Vſq; in infernum detraheris. Ecce tertium.

Prīo itaq; docet nos nō ſupbire:ne peccemꝰ ī deū Secūdo nō inuidere:ne peccemus in proximum. In tertio non eſſe in nobis obſtinatos,ne deſcendamus in infernum.

Iſte fuit raptor lucis īternę. Hęc eſt ratio humana illuminata a deo triplici rōne.ſ.ſcientię,intelligētię, & ſapientię. Sciētię,qua vſus rerū temporalium diſcernūtur. Intelligētię,qua de inuiſibilibꝰ philoſopharer̄. Sapientię,qua deꝰ cognoſcerer̄ & amarer̄. Hęc ſunt tria luminaria. De quibꝰ dictū eſt. Fecit deꝰ duo magna luminaria,luminare maius,vt pęeſſet diei:& luminare minus vt pręeſſet nocti. Et ſtellas. Sed diabolus ſcietiā rapuit qn̄ fecit vt Adā cōuerteret vſum in abuſum,intelligētiā in ignorātiā,ſapientiā in obliuionē dei. Ad ſciētiā inſtruebat Tobias filiū ſuum ſic. Si multū tibi fuerit abundāter tribue:& ſi exiguū,etiā illud ſtude libēter impertiri. Et qui bene miniſtrauerit:gradū bonū ſibi acquiret. Ad intelligentiā Dauid. Et nūc reges ītelligite eos qui iudicatis terrā. Et dn̄s diſcipulis. Nunquid & vos adhuc ſine intellectu eſtis? Ad ſapiētiam Apoſtolus. Quę ſurſum ſunt ſapite,non quę ſuper terram. Ecce quomodo eſt diabolus raptor lucis internę. Sequitur quomodo accendit ſolem malitię. Iſte ſol malitię:

Sol malitię.

Nimis inflāmat. Inflāmat tentatione.
Grauiter exiccat. Exiccat deuotione.
Importune illuminat. Illuminat oſtētatiōe.

Cōtra primū promittit nobis Dauid ſic. Per diē ſol nō vret te neq; luna per noctē. Ad ſecūdū ſpectat illud ſemen euangelicū de quo Dn̄s ait. Orto ſole exiccatū eſt:quia nō habebat humorem. De tertio Iob. Si vidi ſolē cū fulgeret,& lunā incedentē clare. Per hūc ſolem ipſe diabolus perdidit claritatē angelicę cohortis. Cōtra eñ ꝙ peccauit per ſuperbiā in deū, Chriſtꝰ exinaniuit ſemetipſum, & exēplo eiꝰ ne peccemus in pximū. Alioqui expedit nobis vt mola aſinaria ſuſpēdatur in collo noſtro & demergatur in pfundū. Nec ſimꝰ obſtinati ſicut ipſe:quia Dn̄s gladiū ſuū vibrauit,arcū ſuū tetendit,& parauit illū:vt tales mittat in tenebras exteriores:vbi erit fletus & ſtridor dentium. Ecce ꝙ primus.i.diabolus fuit corruens. Sequit̄ ꝙ homo primus fuit moriens per ipſum. Vnde in Apocalypſi. Nomen illi mors.

Mors hominis triplex.

Moritur ergo homo temporaliter.
Moritur ſpiritualiter & vtiliter.
Moritur ſpiritualiter & damnabiliter.
Primo moritur generali moriendi lege.
Secundo moritur culpę.
Tertio iuſtitię.
Primam Chriſtus ſuſcepit.
Secundam docuit.
Tertiam damnauit.

De prima frequēter auditur in Geneſi. Vixit tot annis & mortuus eſt. De ſecunda. Mortui enim eſtis & vita veſtra abſcondita eſt cum Chriſto in deo. De tertia. Anima quę peccauerit ipſa morietur. Diabolus,qui corruens fuit irremediabiliter: homo vero moriēs reparabilitet. Venit Chriſtus oriens,non vt ille,ſed iſte reuiuiſceret miſericorditer. Ille fuit raptor lucis internę. Iſte habitator lucis ęternę. Propter hoc venit ſplendor lucis ęternę. Lux ęterna quā habitat homo,plena eſt miſerijs. Habet eñ interruptionē:habet tentationem: habet deceptionē. Interruptionē interpollatione noctiū. Tentationē,quia occurrit turba cōcupiſcibiliū. Deceptionē,quia humanū ſępe fallitur iudiciū. Per primū igitur deficit. Per ſecundū interficit. Per tertiū aduerſitatis inquiſitionē nō ſufficit. Contra primam petebat qui dicebat. Lumenq; nox ſpirat nouum:quod nulla nox interpolet,fideq; iugi luceat. Contra ſecundā Dauid. Tu illuminas lucernam meam Domine deus meus illumina tenebras meas:qm̄ in te eripiar a tentatione. Contra tertiam ait idem. Emitte lucem tuam & veritatem tuam.i.veram lucem tuam:quia noſtra vana eſt. Hęc tria conſpiciens, dicebat Iob. Quare data eſt miſera lux:& vita ijs qui in amaritudine aię ſunt? Qui expectāt mortē,& nō venit: quaſi effodiētes theſaurū. Primus accendit ſolē malitię. Iſte vero ſentit ſolem tribulationis & anguſtię. Iſte ſol accendit ęſtus carnalium tentationum,moleſtias perſecutionum,vitę tędium.

Sol tribulationū tria facit.

Primum trahit ad maculam.
Secundum ad impatientiam.
Tertium ad acidiam.

De primo dicitur in lege. Qui pollutus fuerit nocturno ſomnio:non reuertatur in caſtra vſq; ad ſolis occaſum id eſt ceſſationem tentationū. In figura ſecundi:ſol exarſit ſuper caput Ionę prophetę. Vnde & impatiens factus eſt. In figura tertij:Sol calefecit caput pueri filij Sunamitis, qui clamabat. Caput meū doleo. Hęc tria ſenſit Helias cū eſſet ſub iunipero. Tentationem carnis fugiebat. cum fugeret a facie Iezabel. Perſequutionem per aculeos iunuiperi. Tertium cum peteret animę ſuę vt moreretur. In ortu ſolis iuſtitię mundus reiuueneſcit. In ſplendore refloreſcit. Apparente ſole recaleſcit. Reiuueneſcit emergente rerum nouitate. Refloreſcit exploſa rerum varietate. Recaleſcit,expulſa noctis frigiditate. Eccleſia quippe renouatur in Chriſti incarnatione. Refloreſcit in reſurrectione. Recaleſcit in aſcenſione. In incarnatione,peccatorum indulgentia. In reſurrectione, lętitia. In aſcenſione,miſſa ſeptiformis ſpiritꝰ gratia. De primo. Ecce veniet propheta magnus:& ipſe renouabit Hieruſalem. Et Vidi ciuitatē ſanctam Hieruſalem nouam. Et Angelus. Ecce noua facio omnia. De ſecundo. Florebit amygdalꝰ, & impiguabitur locuſta,& diſſipabitur capparis. Et vidi fortē angelū deſcendentē de cœlo,& tota terra illuminata eſt gloria eius. De tertio. Ignem veni mittere in terrā:& quid volo niſi vt ardeat? Vnde. Stetit angelus iuxta aram tēpli/habēs thuribulum aureum in manu ſua:& impleuit illū de igne altaris,& miſit in terram.

Sol iſte qđ mundo faciat.

Notandum ꝙ ſol iſte oritur de nobis.
Oritur in nobis.
Oritur pro nobis.
De nobis corporaliter.
In nobis ſpiritualiter.
Pro nobis cauſaliter.
Temporaliter & corporaliter:vnde ſuſtinuit mortis defectum.
Spiritualiter inſpirando ſui amoris affectum.
Cauſaliter quia ortus eius fuit cauſa vt conſequeremur ſalutis effectum.

Ortus ſolis.

De primo. Oritur ſol & occidit,& ad locum ſuū reuertitur. De ſecundo. Ortus eſt ſol & cōgregati ſunt:& in cubilibus ſuis collocabuntur. Cōgregabuntur in vnitatem fidei,& collocabūtur in cubilibus cordiū ſuoꝝ requieſcētes in bona cōſcientia. De tertio. Orietur vobis timentibus nomen meū ſol iuſtitię. Idem quoq; eſt creator lucis ęternæ. Inſpirator lucis ęternę. Splendor lucis ęternę. Lucis ęternę ad viſionem & vſum creaturarum. Lucis internę ad ſalutem animarū. Lucis ęternę ad gloriam beatorum. De primo dixit. Fiat lux,& fa

Sol iuſtitię

ćta eſt lux. Deſecundo. In luce ſagittarum tuarū ibunt in ſplendore fulgurantis haſtę tuę. Sagittę iſtę ſunt varij motus charitatis in corde. Lux earum eſt ſpiritus intelligentię. De tertio. Lux perpetua lucebit ſanctis tuis domine. Item de deo dicitur q̄ ſolus habet immortalitatem, & lucem habitat inacceſſibilem.

Prima videmus in natiuitate.
Secunda per ſpeculum & in ęnigmate.
Tertia videbimus in veritate.
Prima eſt ſub ſole.
Secunda in ſole.
Tertia ſupra ſolem.

De prima. Vidi ait Salomon cuncta quę ſunt ſub ſole, & ecce omnia vanitas. De ſecūda. Videmus nunc per ſpeculum in ęnigmate, tūc autem facie ad faciem. De tertia. Erat lux vera, quę illuminat omnem hominem venientem in hunc mundū. Huius lucis Chriſtus eſt ſplendor, dum fulgentibus eiꝰ miraculis: hāc eſſe ſuperiꝰ inſinuat. Dicit quoq; Chriſtꝰ ſol iuſtitię. Hęc iuſtitia tribuit, diſtribuit, retribuit. Tribuit dona gratuita. Diſtribuit donata. Retribuit premia meritis. De primo. De ſideriū cordis eiꝰ tribuiſti ei. De ſecūdo. Diſtribuite domos eius, vt enarretis in progenie altera. Et Apl̄s. Si diſtribuero oēs facultates meas in cibos pauperū: charitatē autē nō habeā, nihil mihi prodeſt. De tertio. Retribue ſeruo tuo: viuifica me: & cuſtodiā ſermones tuos. Prima deꝰ iuſtificat impiū. Secūda diuidit ſingulis ꝓut vult: vt pote genera linguarū: interpretatiōes ſermonū. Tertia reddet deꝰ mercedē laborū ſanctorū ſuorū. Pria eſt ſol iuſtitię: qa lucet in corde religioſo. Scda lucet mūdo Tertia lucebit in iudicio. Prima educit hoiem de tenebris culpę. Scda de tenebris ignorātię. Tertia de vmbra mortis mūdanę miſerię. CAR.

INdica mihi quē diligit anima mea, vbi paſcis, vbi cubas in meridie? ne vagari incipiā poſt greges ſodaliū tuorū. Ac ſi dicat. O fili mi quē affectu ſpeciali diligit aia mea, indica mihi meridie, hoc eſt in pleno lumie & manifeſta cognitione: vbi paſcis. hoc eſt vbi paſtoris ſples officiū: & vbi cubas. hoc eſt vbi oues cubare facias. ſicut tu dicis per Ezechiel. Ego paſcā oues meas, & ego accubare eas faciā. Et de paſtoris officio, qd exercet, ſubdit. Qd perierat requirā, & qd abiectū fuerat reducā, & qd cōfractū fuerat alligabo, & qd infirmū erat cōſolidabo: & forte & pingue cuſtodiā. Vel ſic. Indica mihi vbi paſcis: vbi videlicet tu cibas ppl'm tuū pane vitę & itellectꝰ, & potas aq̄ ſapiętię ſalutarꝭ: qd totū fit i eccl'a fideliū. Indica mihi vbi cubas. hoc eſt i quoꝝ mētibꝰ requieſcas, qa vulpes foueas habēt, & volucres cœli nidos, filius aūt hoīs vix habet vbi caput reclinet. Hęc aūt oīa tā ſollicite requiro: ne eoꝝ cognitione & diſcretione nō habita, ego tāq̄ dubia & incerta, quibꝰ ſollicitudinē maternę cuſtodię debeā impēdere, incipiā vagari & operas meas expendere poſt vagos greges, nō tuos ſed ſodaliū tuorū. Sodales autem Chriſti dicit hęreticos: qui oues de Chriſti grege furantur, & eas vagas & erroneas per errores deducunt & deuia. THO.

SI ignoras te o pulcherríma inter mulieres, Egredere & abi poſt veſtígia gregum. Et paſce hedos tuos iuxta tabernacula paſtorum.

¶Ac ſi diceret dilectꝰ. Quid q̄reris quaſi in tentatione a me poſſis relinqui, & te in cuſtodiēda vinea noſtra perſecutionibꝰ denigratā, quā iam pulchrā baptiſmate feci, & pulchriorē tribulationum examine reddēdā diſpoſui. Si vero hęc ignoras, nec reminiſceris, qa nemo coronabitur niſi qui legitime certauerit, egredere a meo cōſortio, & abi poſt veſtigia gregū. i. varios errantiū actus: mutare, & paſce hędos tuos iuxta tabernacula paſtorū. hoc eſt perditos nutri auditores, ſequuta inſipiētiū doctrinas magiſtrorum. Te nāq; meos agnos paſcere iuſſi verbo doctrinę & pro eis aduerſa pati & etiā mori. Si igit̄ ignoras te hac cōditione mihi deſponſatā tuos hędos paſce erraticis & aliorū magiſtrorū doctrinis. Quia dixerat. Indica mihi quē diligit aia mea: volebat prouehi ad dei cōtemplationē: ad quā venire nō poterat niſi priꝰ haberet ſui cognitionem. Ad eā quę rēdā hīc inuitatur cū dr̄. Si ignoras te o pulcherrima &c. Tribꝰ modis ad noſtri cognitionē redimus. Vno, qñ peccata noſtra ad memoriā reducimꝰ, & q̄ deformes in eis fuimus: retractamus. Inde Dauid. Iniquitates meę ſupgreſſę ſunt caput meū, & ſicut onus graue grauatę ſunt ſuper me. Putruerunt & corruptę ſunt cicatrices meę a facie inſipiętię meę. Et inde ait Paulus. Ego ſum minimꝰ Apoſtolorū qui nō ſum dignus vocari Apl'us, qm̄ perſecutꝰ ſum eccleſiā dei. Secundus modus eſt, qñ miſeriā noſtrā recognoſcimꝰ dicētes cū Apl'o. Infœlix ego ſum quis me liberabit de corpore mortis huius? Prima nos humiliat ex memoria iniquitatis. Iſta nos cōtriſtat, ex cōditione p̄ſentis infœlicitatis. Illa ſummiſſos, hęc ſollicitos reddit. Nec mirū cū ſe videat homo periculis circūfuſum, dęmonū ludibrijs obnoxiū, hoīm puerſorū ſubiectum opprobrijs. fraudulentorū patere inſidijs, tentationibꝰ fatigari, ꝑſperitatibꝰ impelli, aduerſitatibus ad lętalem triſtitiā impelli vel perurgeri. Tertius modus eſt cū dignitatē illā qua ſumus ad dei ſimilitudinē & imaginē cōditi cōtemplamur. Ab hac cōtemplatione animā negligentē longe peregrinantē Propheta arguit ſic. Quid eſt Iſrael q̄ in terra inimicorū es? Inueteraſti in terra aliena cōmoratꝰ es, vel cōnumeratꝰ es cū mortuis, deputatꝰ es cū iis qui in iferno ſunt. Terra nāq; noſtra memoria eſt noſtri creatoris, in qua ſemina fidei & morū ſeminamus, & ex ea fructū cōtemplatiōis diuinę & ęternę beatitudinis metimꝰ. Aliena terra q̄ inimicorū eſt, obliuio dei dr̄. In terra ergo inimicorū eſt, qui peccādo deū obliuiſcitur. Inueteraſcit terra aliena, qñ peccatū in cōſuetudinē trahitur. Cōmorat cū mortuis, qñ in actu delectatur. Cū his qui in inferno ſunt, deputatur cū magnitudine peccati, in deſperationē ducitur. Vt aūt aia ſui decoris cognitionē habeat: hęc tria cōſiderāda ſunt. Dignitas, ſcięntia, virtus. Dignitas: qua ſe prę̄ſtare cęteris animalibꝰ gaudeat. Scientia: qua eādē dignitatē ſe habere, & a ſe nō habere ſciat vel cognoſcat. Virtus: qua deum ad cuius imaginem facta eſt, quęrere & inuento adhęrere contendat. Si hęc ignorat anima, non ſe cognoſcit, ſed abit poſt veſtigia gregum: id eſt cogitationum mundi. Vel gregum: id eſt animarum ſeductarum. De quibus dictum

Tribꝰ modis noſipſos recognoſcimꝰ.

Aię tria cōſiderāda ſunt.

eſt ſuperius. Iuxta tabernacula paſtorum inquit. Tabernacula ſunt trāſeuntium. Domus vero manentium. Tabernacula igitur ſunt delectationes mundi: quę trāſeunt: vel corpora noſtra voluptatibꝰ vacātia. Horū paſtores ſunt: qui bene paſcūt ea, vel exemplo ſuo ad hoc alios inuitant. Iuxta eos paſcuntur hędi. i. laſciui motus. Vel paſtores ſunt hęreſiarchę, iuxta quorum tabernacula. i. cōuenticula paſcuntur hędi id eſt peccatores. Homo cum in honore eſſet, non intellexit: comparatus eſt iumentis inſipientibus. Duo ignorauit. ſ. ſe eſſe lutum: & in hoc comparatus eſt iumentis. Ignorauit & dei iudicium: quo punietur homo, non beſtia. Hic ergo abit poſt veſtigia gregum.

Recedēti a Deo tria ſunt incōmoda.

Primū eſt recedēti animę a deo ignorare ſe, ignorare dei iudicium. Secundum eſt egredi de ſpiritu, ad carnis vitia: de bonis animi, ad ſecularia deſideria. De interna requie mentis, ad mundi ſtrepitum & onera. Tertium eſt ire poſt gregum veſtigia: quia qui modo comparatur iumento in laſciuia: erit deterior iumēto in pœna. Ad hanc ſui cognitionē pertinet q̄ Moyſes fecit labrū ęneū de ſpeculis mulierū quę excubabāt ad oſtium tabernaculi. Sanctę mulieres ſunt ſanctę animę q̄ excubāt ad oſtium tabernaculi id eſt ad contemplationem patrię cœleſtis, quę eſt tabernaculum beatorum. Vnde. Introibimꝰ in tabernaculum eius. De ſpeculis earum id eſt de contemplationibus earum fecit labrum ęneum, in quo lauabantur ſacerdotes id eſt affluentiam lachrymarum de contemplationibus aggregauit. De his autem ſpeculis in ſequentibus dicetur plenius. De his cōtemplatoribus ait Salomon.

Semita triplex.

Semita iuſtorum quaſi lux ſplendens procedit, & creſcit vſq; ad perfectū diem. Eſt ſemita ſeductorum. Eſt ſemita impiorum. Eſt ſemita iuſtorum. Prima quaſi lux fallēs excedit. Secūda quaſi lux blandiens incidit. Tertia quaſi lux ſplendens procedit. Prima falſam promittit requiem. Secunda allicit per mūdi ſpeciem. Tertia creſcit vſq; ad perfectum diem. De prima. Fiat Dan coluber in via: ceraſtes in ſemita Et Iob. Conſiderate ſemitas Themam. Themā dicitur auſter ſcilicet vitę diſſolutio. Saba rete. i. deceptio. Hęc excedit. Inde. Noli eſſe minus iuſtus. Hęc quaſi lux fallens falſam promittit requiem, quando angelus ſathanę tranſfigurat ſe in angelum lucis. De ſecunda. Semita impiorum tenebroſa. His occurrit Dominus ſic. Sepiam viā tuam ſpinis: & ſepiam eam maceria: & ſemitas tuas non inuenies. Hęc incedit quaſi lux blandiens. Vę iis qui putant tenebras lucem, & lucem tenebras. Hęc lux non eſt manens. Inde in Iob, Auferetur ab impiis lux ſua. Hęc lux eſt ſeculi huius quę allicit: quia filij huius ſeculi prudentiores ſunt filijs lucis in generatione ſua. Hi claudicauerunt a ſemitis ſuis.

Iuſtus triplex.

Nunc ergo reuertamur ad ſemitam iuſtorum. Sed eſt iuſtus, qui ex fide viuit: & eſt iuſtus, qui quaſi leo confidit. Primus a terrenis ſe erigit. Secundus ſubditum corrigit. Tertius vehementer diligit. Primus rectam ingreditur ſemitam. Secūdus deſpicit mortem ſubitam. Tertius ad veram ſuſpirat vitam. Primum deducit Dominus per ſemitam mandatorum, oſtēdit primum bonorum, dat ſcientiam ad diſcretionem bonorum & malorum. Inde dicitur. Iuſtum deduxit dominus per vias rectas. Ecce primum. Et oſtēdit illi regnum dei. Ecce ſecundum. Et dedit illi ſcientiam ſanctorum. Ecce tertium. De primo. Semita iuſti recta eſt. e. o. i. a. a. Item. Dedume in ſemita mandatorum tuorum. q. i. v. Secundum quę rebat quę dicebat. Indica mihi quem diligit anima mea: vbi paſcas, vbi cubes in meridie. Et Moſes. Oſtende mihi teipſum. De ſcientia. Scientiā dei volui plus, q̄ holocauſtū. ac ſi diceret. Si ſciret paterfamilias q̄ hora fur veniret in nocte: nō ſineret perfodi domū ſuā. Secūdus iuſtus nō timet mortem ſubitam, videt enim paratum refugium. Dat deus maturitatem ad conſilium: vitā immaculatam in exemplare auxiliū. De primo. Iuſtus ſi morte pręoccupatus fuerit in refrigerio erit. De ſecundo. Senectus venerabilis eſt nō diuturna ti. ti. a. c. De tertio. Aetas ſenectutis vita immaculata. Tertius iam ſe gaudet eſſe in dei protectione: in munere ab inferni afflictione: in pacis futurum delectatiōe. De primo. Iuſtorum animę in manu dei ſunt. De ſecundo. Et nō tanget illos tormentum malitię. De tertio. Viſi ſunt oculis inſipientium mori: i. a. ſ. m. pri. Iſti ſunt tres magi. Primus offert myrrham. Secūdus thus. Tertius aurum. Myrrham ſcilicet amaritudinem ſatiſfactionis. Thus odorem bonę opinionis. Aurum ſplendorem ſupernę illuſtrationis. Primus ait. Manus meę diſtillauerunt myrrhā: &. d. m. p. m. Nec mirū, qa faſciculus myrrhę. d. m. m. Secūdis dicitur. Odor veſtimentorum tuorum ſicut odor thuris. Nec mirum, quia dilectus meus fuit quaſi redolens thus in diebus ęſtatis. Pro tertijs dicitur. Refulſit ſol in clypeos a. &. r. m. a. e. De dilecto enim dicitur. Caput eius aurum optimum. Primus ergo deum orat. Secundus deum adorat. Tertius regem honorat. Primus in ſpe. Secūdus in fide. Tertius in charitate. Primo dicitur. Subdītus eſto domino, & ora eum. Pro ſecūdo in Apocalypſi angelus ad Ioannem. Dominum adora. Pro tertio. Honor regis iudicium diligit. In primo redemptorem. In ſecundo iuſtificatorem. In tertio reparatorem. Primus ergo vadit ſemitā durā. Secūdus ſemitā rectā. Tertiꝰ ſemitā pacificā Primus enim ambulat in defectu. Secundus in profectu. Tertius in affectu. De primo. Propter verba labiorum tuorum ego cuſtodiui vias duras. De ſecundo. Semita iuſti recta eſt. r. c. i. a. am bulandus. De tertio. Vię eius vię pulchrę & omnes ſemitę eius pacificę. Primus ſuam plangit negligentiam. Secundus in virtutibus multam habet vigilantiam. Tertius in amore ſeruando multam adhibet diligentiam. Primus ſuam confitetur turpitudinem. Secundus comitem habet ſollicitudinem. Tertius offert deo deuotionis pinguedinem. De primo. Iuſtus in principio accuſator eſt ſui. De ſecundo. Iuſtus cor ſuum tradit ad vigilandum diluculo. a. d. q. f. i. De tertio. Oblatio iuſti impinguat altare. Primus affert munus ſuū ad pedes Chriſti. Secundus ad manus. Tertius ad pectus. Primus in propiciatorio. Secundus in tabernaculi refectorio. Tertius in aureo Salomonis reclinatorio. Primus inueniet remiſſionem. Secundus conſolatoris refectionem. Tertius pacem & deuotionem. Primus dicit. Deus propicius eſto mihi peccatori. Pro ſecundo dicitur Helię. Surge, comede, grandis enim tibi reſtat via. Et Sponſa. Comedite amici & inebriamini cha-

rissimi. Pro tertio. Ego dormio & cor meum vigilat. Primum accipit ad pedes domini Maria Magdalene. Secundum Apostoli in cœna. Tertium super pectus domini recumbens Euangelista Ioannes. Quilibet istorum est quasi semita iusti quę quasi. l. s. p. Lux ista triplex est.

Lux triplex.

Est enim lux quę Christum nunciat.
Est quę ad Christum ducit.
Est qm̃ Christum glorificat.
Nunciat venientem.
Deducit ad subuenientem.
Glorificat in Christo peruenientem.

Pro prima cātatur. Lux fulgebit hodie super nos Pro secunda. In luce sagittarum tuarum. i. i. f. f. h. t. Pro tertia. Lux perpetua lucebit sanctis tuis dñe. Inde tres luces apparuisse p Christo legim⁹ Prima pastorib⁹ in natiuitate: qa claritas dei circũfulsit illos. Secũda i stellę apparitiõe. Vnde. Stella sicut flamma co. Tertia in trāsfiguratiõe. Inde. Refulsit facies eius sicut sol. Per primam apparuit Christi humanitas. Per secũdam benignitas. Per tertiam veritas. Humanitas per quam diaboli minuit potestatem. Benignitas, per quam nostrā releuauit infirmitatem. Veritas, per quam suā ostẽdit fœlicitatẽ. In primo nostram assumpsit miseriam. In secundo suam fecit nobiscum misericordiā. In tertio nos ad angelorum subleuabit excellentiam. De prima luce dicitur. Lux in tenebris lucet. De secũda. Erat lux vera quę illuminat omnem hominem venientẽ in hunc mundũ. De tertia. Et vita erat lux hominis. Per primam ergo liberati a diabolo sumus lętificati. Per secundam a Christo empti. Per tertiam erimus exaltati. De prima. Lux orta est iusto, & rectis corde lętitia. Vnde legitur. Erat ciuitas parua & pauci viri in ea: & rex potens obsedit eam: & inuentus est vir vnus pauper in ea, qui liberauit eam super sapientiam: & postea nemo recordatus est illius. Ciuitas hęc mundus est: in quo Christus natus est. Vnde. Et homo natus est in ea: & ille liberauit pauperẽ a potente, &. p. c. i. n. e. ad. Pro hac dicitur. Lux de luce aperuisti Christe. Christus dicitur vnctus. Ipse enim vngit nos. Inde. Oleum effusum nomen tuum. Hac luce apparuit benignitas. An nescis quia benignitas dei ad pœnitentiam te adducit. De tertia. Ecce domin⁹ veniet & omnes sancti eius cum eo, & erit in die illa lux magna. Hęc lux facit perfectum vsq; ad quod crescit semita iustorum. Sed notandum q̃ est dies factus, & est dies infectus, & est dies refectus, & est dies perfectus. Primus fuit gratię infusio. Secundus de peccato confusio. Tertius Christi incarnatio. Quartus glorię exhibitio. Primum enim deus inspirauit. Secundum peccatum obscurauit. Tertium reparauit. Quartum deus ab ęterno iustis prępara uit. De tertio. Erit lux diei vni⁹, sicut lux septẽ dierum: scilicet septem donorum spiritussancti: quę in Adam fuerunt. De secũdo. Pereat dies in qua natus sum, & diem hominis nõ desiderauit: tu scis & dies mei sicut vmbra declinauerunt. De tertio. Abraham exultauit vt videret diem meum: vidit & gauisus est. De quarto in hoc loco. Item. Et thronus eius sicut dies cœli: in qua videbitur de⁹ deorum in Sion. Ad quam nos perducat ipse Christus Iesus, qui est honor & gloria in secula seculorum Amen.

CAR.

SI ignoras te o pulcherrima inter mulieres. Hęc enim sunt verba filij, qui ad matris interrogationem nõ respondet: sed magis ostendit q̃ illa quęstio non habeat locum: pro eo q̃ mater eius non solum ijs qui sunt in grege, sed etiam ijs qui de grege non sunt: non solũ palmitibus qui sunt in vite, sed etiam ijs qui de vite sunt pręcisi: prodesse valeat & debeat: & non solũ possit iustis conseruare gratiam, sed etiam reis veniam pmereri. Dicit ergo. Si ignoras te. i. an ignoras te. & debet pronunciari te cum pondere, ac si dicat. An ignoras te, q̃ sis stella maris: quę nõ solum bene merẽtes dirigis, sed etiam errãtes & deuios reducis ad portum salutis. An ignoras te: q̃ sis mediatrix dei & hominũ, vt peccatores discordantes a filio tuo, reducas ad concordiã. An ignoras q̃ sis pulcherrima mulierum, & ideo in intercedendo pro peccatoribus potentissima. An ignoras q̃ propter pulchritudinem tuam sit vox tua dulcis: & mihi desiderabilis: & preces tuę validę? Vnde inferius. Sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis, ideo quidem dulcis est. i. quia facies tua est decora. His igitur auditis & intellectis plenius mater ex paucis verbis filij multa colligens, & intelligens: q̃ nõ tm̃ iustis, sed peccatoribus, non ouibus quę sunt in ouili: sed etiam errantibus: suas debeat operas: statim pro eis preces assumit ad filiũ, dicẽs. ¶ Egredere, & abi post vestigia gregũ, & pasce hędos tuos iuxta tabernacula pastorum. Ac si dicat. Docuisti me fili, iam non ignoro me stellam maris: & reconciliatricem erronearum ouium: & quia in hoc a te sum edocta supplico tibi fili charissime, egredere de claustris seueritatis ad latitudinẽ misericordię, & abi post vestigia gregum, vt oues fugitiuas & erroneas in humeris tuis ad ouile reportes, & azymis synceritatis & veritatis pasce peccatores, qui sunt hędi & imunditię filij per culpam: sed tm̃ tui sunt per naturam, qui hędi sunt iuxta tabernacula pastor⁹ sanctor⁹. Hęretici em̃ qui per istos hędos significãtur, iuxta tabernacula pastorum sanctorum esse dicuntur, illa ratione: quia licet eos impediat falsitatis mixtura ne sint in tabernaculis ecclesię, tm̃ nõ oino longe sunt a tabernaculis: quia aliquid retinẽt de doctrina veritatis. THO.

EQuitatui meo in curribus Pharaonis assimilaui te amica mea.

¶ Id est dum male operando adhuc esses in curribus Pharaonis, ego te equitatui meo assimilaui, attendẽs q̃ te prędestinauerim, & equis meis te cõparaui. Oẽs em̃ qui male viuunt sunt equi in currib⁹ Pharaonis. i. sub regimine eius qui currus el⁹ ducit. s. diaboli. Oẽs em̃ qui bene viuũt in curribus dei sunt. i. sub ei⁹ regimine, & ipse est ascensor eor⁹. Quia sponsę presumptio dure & absq; re prehẽsa erat, ne tristior remaneret, bona illi aliqua quę iã acceperat: ad memoriã reducunt: & aliqua quę nõ acceperat, pmittũtur. Sed & pulchra perhibetur & appellatur amica. & dicitur. Fortem te feci vt pugnes contra currus Pharaonis. Bellum istud actuale: in nobis est spirituale. Ibi populus eductus de Aegypto. Hic homo de seculo.

Ibi Pharao est prostratus: hic diabolus. Ibi curr⁹ Pharaonis subuertuntur, hic carnalia desideria quę militant aduersus animam subruuntur. Illi fluctibus: ista fletibus. Marini illi: amari isti. Tres sunt currus Pharaonis.

Curr⁹ pharaõis tres.

Primus malitię.
Secundus luxurię.
Tertius auaritię.

Currus malitię quattuor habet rotas: scilicet.

Seuitiam. Impatientiam. Audaciam. Impudentiam.

Velox est iste currus ad effundendum sanguinem: qui nec innocẽtia sistitur, nec patientia retardatur, nec timore fre natur, nec pudore inhibetur. Trahitur autẽ duobus pernicibus equis: scilicet terrena potẽtia, & seculari pompa. His prędident duo aurigę scilicet tumor & liuor. Tumor pompam, liuor potẽtiam agit. Qui in se firmiter stat: tumore est pssus, grauitate modestus, humilitate solidus, puritate sanus. Aura huius vanitatis non leuiter rapietur.

Equi & aurigę curr⁹ Pharaonis

Luxurię vero curr⁹ habet quattuor rotas: scilicet Vętris ingluuiem. Coitus libidinem. Vestitũ molliciem. Ocij saporisq; resolutionẽ. Trahitur duobus equis: scilicet Prosperitate vitę, & abundantia rerum. His duo prędident aurigę: scilicet ignauię torpor, infida securitas. Hi nec calcaria nec flagella habent: sed pro his vtũtur conopœo ad faciẽdam vmbrã, & flabello ad citandum ventũ. Conopœum est dissimulatio vmbrã faciẽs & protegẽs abęstu curarum. Flabellum effusio est, ventum adulationis apportans. Currus auaritię quattuor rotis vertitur vitiorum. Hęc sunt pusillanimitas, inhumanitas, contemptus dei, obliuio mortis, iumẽta trahẽtia, tenacitas & rapacitas. His est vn⁹ auriga, habendi amor. Hi sunt currus Pharaonis. Sũt & currus dei tres. Est em̃ currus Helię, & currus Helias, & currus Eunuchi Candacis reginę. Currus Helias est de quo clamat Heliseus. Pater mi pater mi, currus Israel & auriga eius. Qui em̃ patienter portat subditos, sicut Helias Israel: ipse est currus iste qui dicitur patientiæ vel paternitatis. Quattuor habet rotas.

Rotę luxurię currus quattuor. Equi currus luxurię & eius aurigę.

Curr⁹ auaritię rotæ & equi, & qui aurigę eius.

Curr⁹ dei tres.

Rotę currus dei.

Prima temporalium administratio.
Secunda infirmitatum operosa compassio.
Tertia in tentatione consolatio.
Quarta in iniuria a subditis irrogata gloriatio.

De pria ait Apostolus. Qui tribuit in simplicitate, & qui bene ministrauerit: gradum bonũ acquiret. De secunda. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. De tertia. Si occupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spiritales estis instruite huiusmodi in spiritu lenitatis. De quarta. Maledicimur & benedicimus, persecutionem patientes & sustinentes. Duo equi trahunt hunc currum: scilicet misericordia cum hilaritate. Sollicitudo de fratris salute, & de reddẽda ratione. De his duob⁹ Apostolus. Qui prędest in sollicitudine qui. m. in hilaritate. Auriga est ipse doctor qui instruit. Idem em̃ currus Israel & auriga eius. Est autem currus Helię igneus. de quo dicitur. Currus igneus & equi ignei diuiserunt vtrũq;. Iste est charitatis. Quattuor eius rotę sunt quatuor feruores. Primus est zelus dei vt honoretur. Vnde. Zelus domus tuę comedit me. Secundus est zelus proximi: vt saluetur. Vnde. Aemulor enim vos dei æmulatione. Pro isto. Concaluit cor meum intra me. Pro primo. In meditatione mea exardescit ignis. Tertius est feruor macerãdę carnis. Qui enim Christi sunt: carnem suam crucifixerũt cũ vitijs & concupiscentijs. Vnde. Ingne enim zeli mei deuorabitur omnis terra: id est omne terrenum. Quartus est deuotionis. Isto inflammatum est cor meum, & sic renes mei cõmutati sunt. Inde dictũ est ad Heliam. Quid hic agis Helia? Zelans zelo pro domino. De his duobus dictum est. Vre renes meos & cor meũ. Duo equi trahunt hunc currum: scilicet amor & desiderium. De primo. Fortis est vt mors dilectio tua in. e. & cętera. De secũdo. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Iesu, dum loqueretur nobis in via. Huius auriga est contemplatio, quę ducit equos istos. Vnde Dauid. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, ipsa me deduxerũt & adduxerunt in montem sanctum tuum. Est & currus Eunuchi Candacis reginę scilicet pudicitię. Eunuchi enim sunt qui amore dei continent. Item iste habet quattuor rotas. Prima est contemptus coitus, pro contagio carnalis maculę. Vnde Apostolus. Omne peccatum quod facit homo: extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat: scilicet illud maculando. Secunda est eiusdem odium: quia vix potest esse sine peccati admixtione. Vnde fornicator dicitur ppriæ vxoris amator ardẽtior, a Pfexto pythagorico. Tertia est abstinentia a coitu: quia impeditur vacatio dei viri & fœminę consensu & prolis educatione. Vnde Apostolus. Tribulationem habebunt huiusmodi. Quarta est abstinentia propter dignitatẽ virtutis castimonię. Vnde Augustinus. Nulla fœcunditas cõiugalis sanctę virginitati potest cõparari. Duo equi sunt duo priuilegiata miracula & singularia: scilicet in Christo & Maria. In Maria: quia peperit virginitas. In Christo: quia virginę humanitate vniuit sibi diuinitas. Auriga est prędium in patria: scilicet quia virgines familiarius cęteris Christo adhęrebũt. sicut ait Augustinus. Alij Christum in regno sequẽtur in omnibus, prętereq̃ cum in decore virginitatis incedit. In tali curru sedet Eunuchus scilicet quilibet in Christo continens. Et legitur in Esaia. Sicut ouis ad occisionem ductus est: quia tales Christi passionem digni sunt prædicare. Sed quia sola virginitas ad intelligendum non sufficit, Philippus qui interpretatur os lampadis: in eodem curru sedet, vt quod per se non potest intelligere virgo: supplet auditus magistrorum. Currus luxurię perse quitur Israel, ne carnem suam cum vitijs & concupiscentijs crucifigat. Currus auaritię: ne pctã sua eleemosynis & iniquitates suas misericordijs pauperum redimat. Currus malitię: vt non simpliciter agat: sed fratrem suum in omni negocio circũueniat. His opponuntur tres alij currus.

Curr⁹ ei pudicitię portat eos vltra aq̃s voluptatũ.
Currus patientię ducit eos per desertum.
Currus vero charitatis: de Iordane transmittit in terram patrum suorum.

Itaq; qui volunt fugere egyptum, aliquando habent mare ante se, aliquãdo circa se, aliquãdo post se. Mare est mundus, quem habet homo ante se ad impedimẽtum, circa se in auxiliũ, post se in firmamentũ. Ad impedimentũ: ne cõnertatur in auxilium: vt tentationibus exercitatus ocios⁹ non

Mare.

inueniatur. Ad firmamẽtum,vt prorſus abiecta mũdi voluptate, diabolo via tẽtandi nõ reliquaẽ.
In primo eſt timor. Timor futurorũ periculorũ
In ſecundo labor. Labor inſtãtiũ certaminũ.
In tertio dolor Dolor pręteritorũ malorũ.
Timor ex puſillanimitate.
Labor in virtute patientię.
Dolor ex compunctione.
In curru luxurię ſedebant duo preſbyteri querentes inceſtare Suſannam. In curru auaritię ſcio ſedere Ananiam & Saphiram. In curru malitię Iezabel perſequentem Heliam. Item in curru pudicitię ſedit Suſanna. In curru patientię Iob. In curru charitatis Maria Magdalena. Suſanna cum recuſat ſtuprum. Iob in aduerſitate laudans deũ. Maria dũ dimiſſa ſunt ei peccata multa, qm̃ dilexit multum. Cantat Suſanna. Non derelinquam legem dei mei. Melius eſt mihi incidere in manus hominum. Cantat Iob. Sicut dño placuit ita factũ eſt, ſit nomen domini benedictum. Cantat Maria Magdalena. Tulerunt dñm meum,& neſcio vbi poſuerunt eum. In primo ſedens Ieſus Chriſtus eleuatus eſt in cœlum: quia currus dei decem milibus multiplex. Dominus in eis in Sinai ſancto. In ſecundo ſedens Helias eſt translatus: quia currus igneus & equi ignei eum diuiſerunt ab Heliſęo. In tertio ſedens Eunuchus baptizatus eſt a Philippo. CAR.

EQuitatui meo in curribus Pharaonis aſſimilaui te,amica mea. Verba ſunt filij ad matrem,& reſpicit iſte verſiculus cum ſequentibus ad illum verſiculũ ſuperiorẽ. ſ. Si ignoras te o pulcherrima iter mulieres. Vt eñ non ſe ignoret,hic docet eam quantę ſit potentię cõtra ſpirituales nequitias. Et quia vocauit eam pulcherrimam mulierum,cõſequenter de ipſius pulchritudine ſubiũgit. Dicit ergo. O amica mea pręceteris mihi dilecta,ego in curribus Pharaõis deterrendis & cõterendis,aſſimilaui te equitatui meo. Currus Pharaõis,malitię ſunt Sathanę: qui contra fideles animas velut in quattuor rotis militat: in quattuor vitijs quattuor virtutibus cardinalibus oppoſitis. Equitatus autem Chriſti,põt intelligi ſanctorum exercitus: in quorum acie ſpiritus corporibus velut equites preſidentes,carnẽ freno temperantię retinent: ne ſe precipitet: currẽdo poſt concupiſcentias,& eãdem ne pigra ſit & inobediens,ſtimulis timoris & amoris diuini vrgent,velut calcaribus ad curſum boni operis. Hi ſunt equi,quos Ioſue ſubneruaſſe nõ occidiſſe legitur: ne nimis currerent,& tñ aratris & portãdis oneribus competerent. Caro eñ occidenda non eſt,ſed caſtigãda: ne ſuperba ſit & laſciua,& vt ad bona obediens ſit opera in ſeruitutem redigẽda. Equitatus igitur ſiue exercit⁹ iſte, cui aſſimilatur beata virgo in deterrendis & perturbandis & effugandis ſpiritualibus nequitijs: eſt illa ſanctorũ caſtrorum acies ordinata, quib⁹ oibus ipa vna beata virgo comparatur incutiẽdo terrorẽ malignis ſpiritib⁹. Vbi inferius dicitur. Terribilis,vt caſtrorum acies ordinata. Poteſt autem etiã equitatus Chriſti intelligi illa triumphalis militia: qua contra diabolum militauit, ſedens in equo carnis. De quo equitatu dicit Abacuk ad dominum. Et equitatus tuus ſalus. Nam equitatus eius contra inſultus diaboli: fuit ſalus hominũ. In hoc quoq; loco dicit alia trãſlatio. Equo meo in curribꝰ Pharaonis aſſimilaui te amica mea. Hic eſt ille equꝰ de quo dicit Zacharias. Vidi per noctẽ: & ecce vir aſcendens ſup equũ rufum. Hic eſt equus humanitatis aſſumptę, proprio ſanguine rubricatꝰ: cui velut equo inſidens deus, de diabolo triumphauit. Dicit ergo filius. In curribus Pharaonis & exterrendis & conterendis,& ſi non adęquaui, tñ aſſimilaui te equitatui meo, ſiue equo meo: o mater dilectiſſima: quia licet in exterrendis & cõterendis caſtris diaboli, non adęquatur humana deitati maternalis virginitas, in his tamen eidem aſſimilatur pręceteris. Poſt hęc autem pulchritudinem matris commendat,& dicit. THO.

QVlchre ſunt gene tue ſicut turturis. Turturis conſuetudo.

¶Conſuetudo eſt turturis amiſſo pari ſuo,alij deinceps non adhęrere: ſed ſemper ſolitarius eſſe gemit abſentiam. Hęc eſt ſancta anima quę deſiderio ſponſi id eſt Chriſti gemit, quo carere videtur: dum in hoc conuerſatur exilio: & dũ quem diligit non inuenit, ab omni alieno amore ſe ſubtrahit: & ſic quadam verecundia exteriorẽ genam: ſcilicet ſiniſtram & dexteram: ſcilicet interiorem quodam rubore afficiens, pulchritudine caſtitatis ſplendeſcere facit: ſcilicet exterius diſciplinam, interius caſtimoniam conſeruans. Verecundiam ſponſę reuelat, laudans eam a pudore, a caſtitate. Facies ſponſę eſt intentio. Duę genę, Genę ſpõres & cauſa: id eſt quid intendat & propter quid. ſę.
Exhis eñ duobus, vel decor animę vel deformitas iudicatur. Intendere autem quaſi in deũ non in deum ſed in ſeculũ, ſecularis animę eſt: nec habet aliquam genarum pulchram. Intendere autẽ quaſi in deum & nõ propter deũ hypocriſis eſt. Hęc & ſi vna facies videtur decora: eam tamen ſimilatio deturpat. Si autẽ in deum intẽdat ob vitę preſentis neceſſitatem, vitio puſillanimitatis faciẽ eius dicimꝰ ſubobſcuram. Si autem in aliud tendat q̃ in deum, tñ propter deum/officium implet Marthę: nec dicimꝰ eam turpem, ſed ad perfectum decoris non peruenit. Inter ſublimia ſanctorũ exercitia hę virtutes pręcipuę ſunt: quia & deo charos & hominibus exhibẽt reuerendos: ſcilicet fides, verecundia, pudicitia, frugilitas, humilitas, innocentia, ſimplicitas, & ſublimis in diuina mentis intẽtio. Sic accipe in turture. Fidem in viro ſeruat, dum eo mortuo alteri locari recuſat. Verecundia ornatur, quę abſq; legitimo iure nullius copulam patitur. Pudicitia fulget, quę nihil indecens, nihil turbidum ſuis moribus exhibet. Frugalitate decoratur, quę non carnibus, ſed puro grano veſcitur. Humilitatem ſeruat, quę pro cantu gemitum celebrat. Innocẽtiam ſequitur, quę nec minimis quidem animalibꝰ leſſionem inferre cognoſcitur. Simplicitate gaudet, quę nec cũ doloſis auibus dolum exercere cognoſcitur. Mõtium atq; arborum ſublimia diligit: & foliuaga ſingularitate lętatur. Tria ſunt genera verecundiarum, Verecundię tria gequo peccata ſua qs dicere erubeſcit. Duplex laudabile eſt: quo pius animus coram Deo & hominibus bona prouidẽs, omne quod coram Deo indecens eſt, & ante homines indecorũ, & mẽte cogitare, lingua proferre, & opere perpetrare omnibus modis erubeſcit. Virtꝰ pudicitię, apud homines nõ reddit venerabiles, angelis deſiderabiles, ipſi Deo probabiles atq; amabiles. Hęc virtus cõ ſcientiam mundat, ſeruat affectum, intellectũ illuminat, pium in animo propoſitum roborat, amicos attrahit, reprimit aduerſos, confundit dęmones, inuitat angelos, claudit inferos, cœlos aperit, cum fiducia ipſi Deo aſſiſtit. In turture etiam cõmendatur innocentia. Hęc eſt firmitas vitę, ſuauitas cõtinentię, tranquillitas animi, ſecuritas cordis, ſedes virtutis, aula ſapientię. Conſcientia noſtra facies interioris eſt hominis. Vnde in ſequentibus. Oſtende mihi faciem tuam, ſonet vox tua in auribus meis. Per eam enim deo cognoſcimur Hęc duas habet genas.
Prima eſt pudor, qua purificata conſcientia erubeſcit pulſata tentationibus.
Secunda eſt qua erubeſcit de bonis quę agit vanis extolli fauoribus.

Tentationũ erubeſcętię ſeptẽ genera.

Tentationũ aũt de quib⁹ erubeſcit ſeptẽ ſũt gña.
Prima eſt importuna. ¶Importuna eſt illa
Secunda dubia. quã a recordationis
Tertia ſubita. noſtrę oculis amouere vix poſſum⁹: quę
Quarta occulta. ſępe amota, ſępe redit,& animũ inquie-
Quinta violentá. tare non deſinit. Illa
Sexta fraudulenta. dubia eſt quę animũ ita dubietatis nubilo inuoluit, vt quid certum tenere debeat diſcernere neſciat. Subita eſt quę iudicium rationis pręuenit: ita vt mens impetu pręuenta, eius inſidias pręuenire non poſſit: & citius delectatione tranſigitur, q̃ circũſpectione muniatur. Occulta eſt per quã fit ſępe, vt ibi negligamus vbi ſolliciti eſſe debemus. Ipſa enim facit vt res noxia in conſideratione non adducatur. Violenta eſt, quę vix aut nũq̃ humana induſtria ſuperari poteſt. Fraudulẽta eſt quę animum ſeducit, ita vt bonum dicat malum & econuerſo. Perplexa eſt qua ſub vno eodemq; tempore mens variis vitijs impetitur, vt vel in vno labatur. Importuna eſt, quę procaciter inſiſtit. Dubia quę animum nubilo dubietatis inuoluit. Subita quę iudicium rationis pręuenit. Occulta quę iudicium deliberationis ſubterfugit. Violenta quę vires mentis tranſcendit. Fraudulenta quę animum ſeducit. Perplexa quę variis vitijs impetit. De prima, quę dicitur importuna: in Iob dicitur. Lapidem excauãt aquę, & abluuione paulatim terra conſumitur. Item de ſecunda ſcilicet dubia in Iob. Idcirco cogitationes meę varię ſuccedunt ſibi,& mens mea in diuerſa rapitur. De tertia ſcilicet ſubita: per Hieremiam dicitur. Velociores fuerunt perſecutores noſtri aquilis cœli: id eſt ſpeculationibus animi. Pro quarta ſcilicet occulta Iob rogabat dominum dicens. Quantas habeo iniquitates & peccata/ſcelera mea & delicta oſtende mihi. Item Iob de violenta quę eſt quinta. Quaſi rupto muro & aperta ianua, ſic irruerũt in me,& ad meas miſerias euoluti ſunt. De ſexta ſcilicet fraudulenta, ait Salomon. Sunt vię quę vidẽtur hominibus rectę: nouiſſima autem earum ducunt ad mortem. De ſeptima id eſt perplexa dicitur de Vehemoth. Nerui teſticulorum eius perplexi. Cõtra has ſeptem dixit Dauid. Septies in die laudem dixi tibi. Et notandum q̃ prima periculoſior eſt q̃ ſecunda,& tertia: & ſic per ordinem ceteris. Hos ſeptem modos tentationis breuiter ponit Dauid cum dicit. Scuto circũdabit te veritas eius. Contra primam, quę importuna eſt, ſcutum opponimus: cum dicitur. Scuto circũdabit te veritas eius. Cõtra dubiam dicitur. A timore nocturno. Quod enim nocte fit dubiũ eſt. Propter ſubitam dicitur. A ſagitta volante: quia ſubito vulnerat. Iſta ſagitta aliquãdo in nocte, aliquã do in die volat. In nocte: vt Parauerunt ſagittas ſuas in pharetra, vt ſagittẽt in obſcuro rectos corde. In nocte volat cũ ſubito animũ pulſat, & malum quod ſuadet bonum eſſe diſſimulat. In die volat cum pręcipitanter malum ſuggerit, quod malum eſſe non ignorat. Vnde. A ſagitta volante in die. De occulta. A negocio perambulante in tenebris. Quia qui male agit odit lucem. De violenta. Ab incurſu. Quia contra violentum hoſtẽ fortiter currendum eſt. Contra fraudulentam dicitur, a dęmonio meridiano. In meridie ſol & ſplẽdidior eſt & feruentior. Tunc enim ad nos diabolus cum ſplendore & feruore venit: ſcilicet quando tranſfiguratſe in angelum lucis. De multiplici dicitur. Cadent a latere tuo mille: & decem millia a dextris tuis. Miles in ſiniſtra clypeũ: in dextra gladium gerit. Item ſunt duo genera vitiorũ: ſcilicet carnalia & ſpiritualia, & ſic alia exercentur carnaliter, alia ſpiritualiter. Carnalia itaq; ſunt ad ſiniſtram. Spiritualia ad dexteram. Hęc ergo quę ſunt ad ſiniſtram ſpiritualia, impulſu clypei: quę vero ad dexteram, ictu gladij repellimꝰ. Diſciplina corporis ad ſiniſtram. Diſciplina ſpiritus ad dexteram ponitur. De importuna dicitur. Tota die conſtituebant prelia. De dubia. Effuſa eſt contentio ſuper principes, & errare fecit eos in inuio & non in via. De ſubita. Pręoccupauerũt me laquei mortis. De occulta. Qm̃ tu illuminas lucernam meam dñe: deus meus illumina tenebras meas. De violenta. Ecce ceperunt animam meã: irruerunt in me fortes. De fraudulenta. Dñe libera animam meam a labijs iniquis: & a lingua doloſa. De multiplici. Multiplicati ſunt ſup me qui oderunt me gratis. Item de importuna. Tota die impugnans tribulauit me. De dubia. Errauerunt in ſolitudine in inaquoſo. De ſubita. Pręuenerũt me in die afflictionis meę. Pro occulta. Ab occultis meis mũda me dñe: & ab alienis parce ſeruo tuo. De fraudulẽta. Qui cogitauerunt ſub, greſſ, meos. Pro multiplici. Non timebo millia populi circundantis me. Importunę eſt animum inquietare. Dubię animum ſemper exagitare. Subitę ſauciare. Occultę animum exęcare. Violentę animum ſemper opprimere, fraudulẽter infatuare. Multiplicis animum dilaniare. Itaq; prima inquietat. Secunda exagitat. Tertia vulnerat. Quarta excęcat. Quinta eneruat. Sexta infatuat. Septima dilaniat. Ecce pulchra eſt vna gena, cum ſemphis verecundatur. Pulchra erit alia, ſi de bonis ſuis non extollitur vanis fauoribus.

Vitiorũ genera duo.

Solent vani ſua bona opera & ipſi libenter aſpice re,& aliis oſtendere. Glorioſorũ q̃ttuor
Secundo cũ ab aliis laudantur, libenter audire. proprietates.
Tertio ſeipſos in corde ſuo magnificare.
Quarto opera ſua ore ſuo prędicare.
Hęc q̃ttuor a ſe Iob remouebat cũ diceret. Si vidi ſolẽ cum fulgeret. Ecce primum. Et lunã incedentem clare. Ecce ſecundũ. Si lętatũ eſt cor meũ

in abscondito. Ecce tertium. Et deosculatus sum manũ meam ore meo. Ecce quartũ. Solem eñ videre est sua bona opera libenter aspicere,& aliis ostendere. Vnde dominus. Vide ne iustitiam vestram faciatis coram hominib⁹,vt videaminí ab eis. Luna splendet:cum fama versatur in ore populi qui sunt venditores olei,sed dicat. Oleũ autẽ peccatoris nõ impinguet caput meũ. Et Esaias. Populemeus qui te dicunt beatũ:ipsi te decipiũt Lętantur in abscondito in cordesuo,quando his visis & auditis,magnos se estimant. Sed occurrit Apostolus. Qui se estimat aliquid esse,cum nihil sit:ipse se seducit. Manũ suam ore proprio osculãtur,quando ore proprio sua opera prędicant,vt ille pharisęus. Deus gratias ago tibi quia nõ sum sicut ceteri hominũ. Et deinde. Ieiuno bis in sabbato. d. d. o. quę. p. Cum hęc erubescit sponsa:pulchra est altera gena. & dicitur ei. Pulchrę sunt genę tuę sicut turturis. THO.

Collum tuum sicut monilia.

Collum. Collum sponsę sunt prędicatores ecclesię. In monilibus gẽmę in auro ponuntur. Per aurum sapiẽtia,per lapides opera exprimuntur. Collum ergo

Monilia. sponsę sicut monilia existit:quia prędicator & sapientia se interius induit,& opera exterius exercet,quę in sapientia videt. Caput spirituale,Christus:collum,intellectus:corpus mores & affectus Igitur per collum istud a capite Christo in corpus morum & affectuũ,spritualis gratia quasi cibus transfunditur. Hoc collum non tã ornatur monili:q̃ comparatur ei, propter intellect⁹ puritatem, veritatem,lenitatem. Puritas a crimine. Veritas in cœlestium cognitione. Lenitas in morũ compositione. Item per collum prędicatores designãtur,per quod verbum prędicationis profertur,& secretum cordis aperitur. Et sic corpus ecclesię,

Monile quid. capiti Christo copulatur. Monile vero muliebre est ornamentum,quod tegẽda velat,& exteriora ornat,& corruptores propulsat. In hoc triplex doctorum signatur prouidentia. Quidam enim dicenda de scripturis verbis retuelant. Quidã dicẽda velant,& gregem sibi cõmissum a corruptoribus hereticis seruant. Preciosum monile ostendit Moyses cum de sacrificijs quędam soli deo docuit offerẽda per ignem, quędam a sacerdotibus tñ, quędam a sacerdotibus & filijs eorum,quędã etiã a laicis in cibum sumẽda. Prima intantũ sunt occulta vt soli deo sint relinquẽda. Vnde de typico agno. Si quid residuũ fuerit:igne comburetur quę a solo sacerdote sunt comedẽda:ea sunt:quę spirituales capiunt vt ea possint amare nõ docere. Vnde illud. Audiui ineffabilia verba quę non licet homini loqui. Quę a filijs sacerdotum prędicta perfectiõis,& illa sublimia fidei mysteria,quę cum sacerdotibus sunt contractãda designantur, quę cum laicis cõmunicãda:communia vitę salubris instituta,quę a corruptoribus defendunt,cũ se pro domo dei hereticis & scismaticis & violẽtis murum opponũt. Itẽ. Caput nostrum est diuinitas,corpus humanitas. Collũ beata virgo, in qua

Maria. diuinitas humanitati coniuncta est,quę sicut monilis dicitur esse,propter ineffabilem eius castitatem quam monilis significat. Per collum interior aer emittitur,& exterior attrahitur int⁹,quia ipsa mediante interior deuotio nostra deo prędicatur,& dei misericordia redonatur nobis. Item per collum saliua a capite in corpus trahitur,quia per eam gratia a deo humano generi impetratur. In de Iob. Vsq; quo nõ parcis mihi nec dimittis me vt glutiam saliuam meã? Item per collum verbũ emittitur:quia ex ea verbũ patris incarnatũ natũ est. Verbum inquã actiui generis,quia omnia per Verbum actiui gñis ipsum facta sunt & sine ipso factum est nihil. Verbum passiui generis quia passus est pro nobis vobis relinquens exemplum vt sequimini vestigia Passiui. eius. Verbum deponẽtis generis. Deposuit eñ Deponẽtis in morte suã simplã vetustatẽ & nostram duplã scilicet suam pœnam & nostram culpam & pœnam. Vnde. Lãguores nostros ipse tulit,& dolores nostros ipse portauit. Deposuit culpam,quando peccata nostra pertulit in corpore suo super lignum. Deponet pœnam quãdo reformabit corpus humilitatis nostrę cõfiguratũ. c. c. s. Verbum Neutri. neutri generis:quia nec purus homo est,nec purus deus. Verbum cõmunis generis:quia homo Cõmunis. est & deus. Monilia fiunt ex auro & lapidib⁹ prędiosis,& magistri debent esse vasa aurea in domo dei condita sapientia,& lapidibus preciosis id est operibus bonis quibus fluenta gratię propinentur in populo. Vnde scriptũ est. Simon filⁱ Omę, quasi vas auri solidum,ornatum omni lapide precioso:fluẽta gratię ꝓpinauit in populo,& accepit stolam glorię in consummatione virtutis. Sed notandum q̃ sunt quinq; genera vasorum. Vasorum quinq; genera. Sunt enim vasa lutea. Prima sunt carnales. Sunt lignea. Secunda superbientes. Sunt ęnea. Tertia pœnitentes. Sunt argentea. Quarta continentes. Sunt aurea. Quinta prędati sapiẽtes Prima continent lutum. Secunda ventum. In tertijs est myrrha. In quartis lilia. In quintis aromata. Lutum luxurię. Ventum superbię. Myrrha amaritudo pœnitentię. Lilia:candor puritatis virgineę. Aromata:odoramata virtutis interne. De quattuor ait Apostolus. Non solum sunt in magna domo vasa aurea & argentea,sed & lignea & lutea. De ęneo dicitur in lege. Si vas in qua offertur sacrificium fuerit ęneum,radetur & lauabitur aqua:& mundum erit: Prima sunt vasa contumelię. Secunda irę. Tertia misericordię. Quarta trãsmigrationis. Quinta electionis. De primo. Habet figulus potestatem de luto facere aliud vas in honorem,aliud in cõtumeliam. De secundo & tertio. In multa patientia sustinuit deus vasa irę quę sunt apta in interitum,vt ostenderet diuitias glorię suę in vasa misericordię. Prima duo sunt vasa pastoris stulti. De quarto dominus ait ad Ezechielem. Fac tibi vasa trãsmigrationis. De quinto ait dñs de Paulo. Vas electionis mihi est iste,vt portet nomen meũ in gentibus. Audi lutum. Cõminuam eos vt pulueres ante faciem venti,vt lutum platearum delebo eos. Et ventũ. Ventus turbinis venit ab a. Et myrrhã

Fasciculus myrrhę dilectus meus mihi inter vbera mea cõmorabitur. Et lilia. Similis est dilectus meus capreę hinnuloq; ceruorum: qui pascitur inter lilia donec aspiret dies,& inclinẽtur vmbrę. Et aromata. Surge aquilo &. v. a. perfla. h. m. & fluent aromata illius. Audi lutum vasis fictilis. Venite impleamus nos vino & vnguentis preciosis &c. De eodem Dauid. Infixus sum in limo profundi & non est substantia. Inde gaudet se liberatum sic. Eduxit me de lacu miserię & de luto fęcis. Isti sunt quorum deus vẽter est:sed dominus tanq̃ vas figuli confringet eos. Audi quomodo. Tenent tympanum & citharam. Gaudent ad sonitum organi:ducunt in bonis dies suos & in puncto ad inferna descendunt. Lignum quod crescit in altum:designat superbiam. Audi ventum istũ. Ascendam ait sathanas super altitudinem. n. s. e. a. Vnde Iob. Vir vanus in superbiam erigitur,& quasi. p. o. f. l. n. putat. Inde ad ipm dicitur. Quid te eleuat cor tuum,& quasi magna cogitans attonitos habes oculos? Sed tales confringet dñs. Nã oculos superborum humiliabit,& confringet dñs c. l. Vasa ęnea sunt pœnitentes. De his dictum est in legẽ. Lauabitur aqua vas ęneum,& defricabitur & mundum erit. Lauabitur aqua in confessione,defricabitur in satisfactione,erit mundum conuersatione. Ecce myrrha. De primo. Lauabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo. Et Apostolus. Emundemus nos ab omni inquinamento carnis & spirit⁹. De secũdo idem. Obsecro vos vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem sanctam deo placentem. De tertio idem. Omnia facite sine murmuratione & hęsitationibus vt sitis sine querela & simplices filij dei. s. r. t. m. n. p. &. p. Esaias. Lauamini mundi estote. Vasa argẽtea sunt virgines: scilicet argentum igne examinatum:id est tentationes carnis. Isti sunt pennę columbę deargentatę:scilicet ecclesię quę virgo est. Huius caput est Christus. Pennę virgines quę ceteris altius volãt. Nam sequuntur agnũ quocunq; ierit. In his sunt lilia in quibus requiescit Christus. Qui pascit inter lilia septus choreis virginum. Qui pascit inter lilia donec aspiret dies,& inclinẽtur vmbrę. Quibus Paulus. Desponsi vos vni viro virginem/castam exhibere Christo. Sunt & vasa aurea scilicet sapientes in quibus sunt odoramenta virtutum.

Vasorum alia diuisio. Sed notandum q̃ sunt vasa ad ablutionem.
Vasa ad refectionem.
Vasa ad dei venerationem.
Prima nos deo reconciliant.
Secunda proximum erudiunt.
Tertia deum ad amorem nostrum inuitant.
In figura primorũ posuit Angelus ad caput Helię panem subcinericium & vas aquę. Et Iacob filijs suis. Tollite vobiscum de optimis fructibus terrę in vasis vestris & deferte viro munera. De secundis dicitur. In conuiuijs Assueri regis bibebant qui inuitati erant aureis poculis,& alijs atq; alijs vasis cibi inferebantur. Et filius matri vasa inferebat:& illa infundebat. Propter tertia. Sapiẽtes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus & exierunt obuiã sponso & sponsę. Sunt aũt vasa aurea quę nunq̃ habent aromata. Sunt quę habent & non retinent ea. Sunt quę habent & ea semper seruant illibata. Primi sunt sapiẽtes fulgentes sciẽtia absq; virtute. Secundi sapientes fulgentes scientia cum virtute,quam tamen amittunt in tentatione. Tertij sunt sapientes cum scientia & virtute,quã conseruant in soliditate.

De primis. Calix aureus Babylonis in manu dñi, de vino eius biberunt omnes gentes. Secũda sunt vasa templi Hierusalem,quę Nabuzardam princeps cocorum transtulit in Babylonẽ. Vnde Hieremias. Quõ obscuratum est aurum,mutatus est color optimus. De tertijs dicitur in Apocalypsi de seniorib⁹. Habebãt singuli citharas aureas & phialas plenas odoramentorum. Inde dicitur. Simon filium Omę quasi vas auri solidum, ornatũ omni lapide precioso,fluẽta gratię propinauit in populo,& accepit stolam glorię in consummatione virtutis. De secũdis dicitur. Quomodo obscuratum est aurum/mutatus est color optimus. De hoc dicitur. Tanq̃ vas auri solidum. De secundis dicitur. Disperſi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum. De isto. Ornatus omni lapide precioso. Ex defectu illius. Qui vescebantur voluptuose:interierunt in vijs. De isto. Fluẽta gratię propinauit in populo. De isto. Qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora. De isto. Accepit stolam glorię in consummatione virtutum. Illud itaq; est ornatũ omni lapide precioso.

Lapidum significatio.

Lapides precioſi sunt virtutes in habitu.
Lapides precioſi sunt opera in actu.
Lapides precioſi sunt religioſi in conuentu.
Primi sunt ornamentum spirituum.
Secundi corporum.
Tertij congregationum.
Interius itaq; ornat iustum,virtutum connexio.
Exterius operum distinctio.
A latere religioſi consolatio.

De primo ad Luciferum. Omnis lapis preciosus operimentum tuum. De secũdo Paulus. Alij ędificant aurum/argẽtum/lapides preciosos. De tertio. Disperſi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum. De his quoq; Esaias. Sternam per ordinem lapides tuos,& fũdabo te in sapphiris,& ponam iaspidem propugnacula tua,& portas tuas i lapides sculptos. Sapphirus est cœlestis coloris:scilicet virtutes quę sunt fundamentũ omnem ędificij spiritualis. Iaspis virẽtis coloris,sunt opera bona quę non marcescunt defectu,& sunt propugnacula. His enim pugnam⁹. Sculpti lapides sunt religioſi,qui se assiduis flagellationibus sculpunt,dum corpus castigant & corda obseruãt Isti sunt etiam portę:quia suo exẽplo alios ducũt ad regnum. Tale vas aureum fluenta gratię ꝓpinauit in populo. Tria sunt fluenta gratię:scilicet. Fluẽta gratię tria.

Lachrymosa pœnitentia. Prima est mundãs.
Literalis scientia. Secunda fœcundãs
Cœlestis sapientia. Tertia inundans.

Prima enim lauat fœtorem.
Secunda instruit in amorem.
Tertia infundit saporem.

De prima. Lauabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo. De secunda. Ecce declino in eos,vt flumen pacis,quod est fraterna charitas. De tertia. Et vt torrens inundans glorię gẽtium quę est sapor supernus. De primo. Fluenta gratię ꝓpinauit in populo,vt inuitetur ad pœnitentiã. De secũdo. Fluẽta

gratię propinauit in clero,vt instruãtur ad fidem catholicam. De tertio. Fluenta gratię propinauit in claustro:vt sapiant quę sursum sunt, non quę super terram,& ideo accepit stolam glorię in consummatione virtutis. Sed notandum q̃ primo accipimus iustitiam vel stolam iustitię.

Stola.

Secundo stolam salutaris letitię & sapientię.
Tertio stolam glorię.
Primam in inchoatione virtutis.
Secundam in perfectione virtutis.
Tertiam in consummatione virtutis.
Cum prima enim accipimus iustitiam.
Cum secunda quietis lętitiam.
Cum tertia incorruptibilis corporis gloriam.
De prima. Pater ille precepit reuertenti prodigo suo proferri stolam primam. De secundo dictum est in Apocalypsi. Datę sunt eis singulę stolę albę De tertio. Amauit eum dñs & ornauit eum,stola glorię induit eum. De tertio. Induit me vestimento salutis. De prima. Et indumento iustitię circũdedit me. CAR.

PVlchre sũt gene tue sicut turturis,collum tuum sicut monilia. In genis pulchritudo mulieris elucet:signumq; notatur. In turture em̃ designatur puditicia. Commendat ergo filius genas matris:non a nitore cutis:sed a decore verecundię & pudicitię virginalis. Monilia em̃ ornamenta sunt colli,& collum cõstringũt. Per collum autẽ egreditur vox,& ingreditur cibus. Monilia ergo colli eius fuerunt,verbor̃ modestia,& ciborum temperantia:neq; em̃ tãq̃ garrula,multa locuta est,sed vt habetur in Euãgelio Omnia verba in corde suo tacite conseruabat,& tanq̃ per abstinentiam exiccata,sese paulo ante pellibus Salomonis comparauit. De ipsi⁹ quoq; ornamentis subdit filius. THO.

QVrenulas aureas faciem⁹ tibi:vermiculatas argẽto. ¶ Murenulę sunt catenulę quibus monilia collo ligantur, quia sapientia & religio predicatoribus a scripturis adiungitur:quia per murenulas sacra scriptura intelligitur. Hę bene aureę & vermiculatę argento dicuntur:quia & sapientia sancta scriptura fulget,& sonora predicatione eruditur per mundum. Sicut em̃ per aurum sapiẽtia, sic per argentum predicatio demonstratur. Quia pluraliter dictum est faciemus,credim⁹ potius hanc esse sodalium vocem q̃ sponsi. Dixerat sponsa. Indica mihi quem diligit anima mea. Sed quia non potest videri nisi mundis oculis cordis. Beati em̃ mundo corde,qm̃ ipsi deum videbunt. Mundi autẽ esse nõ possunt nisi per fidem,sicut scriptum est. Fide mundans corda,& fides ex auditu. Ideo ponitur ornatus aurium prius. Ac si dicerẽt. Audi filia & vide. Audi pri⁹ vt videas post modum. Auditui em̃ tuo dabit gaudium & lętitiam sponsus,cum videbis eum. Murenulas aureas offerunt ei,vermiculatas argento,vt fide cognoscat quid sit ei credendum de auro. id est diuinitatis splendore,& argento scilicet Christi humanitate. Hęc ẽ illa species electri de qua Ezechiel. De medio eius quasi species electri,hoc est de medio ignis. Electrum enim ex argento fit & auro. Vel per aurum sapientia,per aurum eloquentia, quibus predicet subditis suis,vt precedat,deinde sequatur optata spõsi visio. Sicut Iacob in Lia & Rachel ostendit. Item solent amatores sponsis suis preciosa ornamenta prestare,vt earum erga se amorem feruẽtius accendant. Sic Christus ecclesię. Eam nanq; baptismatis lauachro mundat, corporis sui & sanguinis sacramẽto confirmat,& roborat. Nam scripturarũ mysterijs illuminat:scilicet vt diligat suum mundatorem,defensorem, illuminatorem. Istę em̃ murenulę aureę sunt diuina scripta:propter sapientię,& argentum eloquentię. Ipsę em̃ sunt ornamenta aurium scilicet catenulę ex auro:sed argento subtiliter in modũ vermis figurato : qui dr̃ teredo vel terebella,eo q̃ dura ligna perforet. Itaq; istę murenulę auro superne sapientię fulgent. Argentum vitalis eloquentię splẽdent,& modo per correptiones, modo per consolationes,modo per blandimẽta promissionum cœlestium,& modo per minas infernalium pœnarum,dura corda emolliunt. Tribus specialiter ornamentis quę in hoc Cantico inuenimus,ornari solent sponsę:scilicet annulis,vt manus ei⁹ tornatiles,& aureę plenę hyacinthis. Hoc dicitur de Sponso. Sed annulos ad hoc credimus eum possidere,vt eis sponsam ornaret. Murenulas vt supra. Murenulas aureas faciemus tibi. Et monilibus,vt collum tuum sicut monilia. In annulis,cingulum. In murenulis signum. In monilibus sigillum. Cingulum temperantiæ. Signum obedientię. Sigillum pudicitię. Cingulum temperantię:ne manus ad illicita opera dissoluat. Signũ obedientię:vt per eloquium diuinum,quod argẽto,& sapientiam diuinam:quę auro designatur instructa/sapienter obediat. Sigillum pudicitię:ne turpis motus castitatem inficiat. Sigillum monilium tria facit. Interiora celat:ne siqua turpis cogitatio contra propositum castitatis surgit,foras erumpat. Exteriora ornat:vt verecunda & modesta grauitatis appareat. Manus impudicas ab illicito tactu refrenat:ne per tactum carnis alienę, ignis luxurię ferueat. Est etiam Sponsa ornata vestibus. Triplex est vestis Sponsę.

Ornamenta sponsę.

Vestes sponsę.

Prima est candor religiosę conuersationis.
Secunda corporalis castitatis.
Tertia innocentię & charitatis.
Prima vestitur in diebus laboris.
Secunda in diebus solennitatis.
Tertia in susceptione regis.
Prima vestitur proximo.
Secunda angelo.
Tertia deo.
In prima enim proximus ędificatur.
In secunda angelus de munditia lętatur.
In tertia de innocẽtia & charitate deus delectat.
De primo. Mulier illa fortis vestem stragulatam fecit sibi,quasi triangulatam:quia in tribus est religiosa conuersatio. Vel iuxta alios stragulatam a stratu,quia vestis est qua stratus operitur,& nihilominus eo homo vestitur. Vnde in modũ pallij triangulus putatur. In continentia membrorum. In obedientia mandatorum. In patiẽtia persecutionũ. De primo dicitur. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem. &.c.o.s.v.v.m. De secũdo. Melior est obedientia q̃ victimę. De tertio. In patientia vestra possidebitis animas vestras. De secunda veste. Eadem mulier sindonem fecit, & vendidit & cingulum tradidit Chananeo. Sindonem scilicet candorem castitatis,cingulum chananeo tradidit .i. refrenationẽ cõmotionis. Chananeus em̃ cõmotio dicitur, & caro Christi cõoluta est in sindone. De tertia veste. Purpura & byssus indumentum eius. Purpura charitatis. Byssus innocentię. Prima Christus vestitus est in transfiguratione. Nam facta sunt vestimenta eius alba sicut nix. Secunda. Duo viri in ascensione. Tertia Angelus in resurrectione. Nam facies erat rubea ꝓpter charitatẽ. Vestis alba ꝓpter vitã innocẽtẽ.

In prima est odor thuris.
In secunda odor inestimabilis.
In tertia odor plenitudinis.
De prima. Odor vestimentorũ tuorũ sicut odor thuris. De secunda. Cui⁹ odor inestimabilis erat nimis in vestimẽtis eius. De tertia. Cũq; sensisset Ysaac vestimẽtor̃ fragrãtiam:ait. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dñs. Ecce de ornatu vestium sponsę. Adhuc ad maiorẽ eius pulchritudinem superadditur alius ornatus. Ex sequẽtibus,q̃ sit ornata claritate. Ornata florum varietate. Vnde sequitur. Et sicut dies verni circũdabant eam flores rosarũ,& lilium cõuallium. Hic sciendum est q̃ sunt dies hyberni,sunt dies interni,sunt dies verni.

Dies triplices.

Primi sunt temporales.
Secundi spirituales.
Tertij cœlestes.
De primis. Diem hominis nõ desideraui tu scis.
De secũdis. Noctem verterũt in diem,& rursum post tenebras spero lucem. De tertijs. Et thronus eius sicut dies cœli.
In primis aia circũdatur calamitate tribulationũ.
In secundis, ardoribus desideriorum.
In tertijs floribus rosarum & liliorum.
De primis Iob. Pereat dies in qua natus sum. De secundis. Dies diei eructat verbum & nox nocti indicat scientiam. De tertijs. Et sicut dies verni circundant eam flores rosarum & lilium conuallium. Hęc anima sic illuminata ascendit.

Ascensus aię triplex

Primo per gradus virtutum.
Secundo ad cor altum.
Tertio ad ethereum thalamum.
De primo. Ascensiones in corde suo disposuit, ibunt de virtute in virtutem. De secundo. Ascendat ad cor altũ homo & exaltabitur deus. De tertio. Maria virgo assũpta est ad ethereũ thalamũ.
In primo ascendit pœnosa.
In secundo preciosa.
In tertio gloriosa.
Nec mirũ,ascẽdit enim desuper riuos aquarum.
Primo ascendit de valle lachrymarum.
Secundo de fluento gratiarum.
Tertio de torrente voluptatum.
In primo mundata — De primo. Ascẽsiones in corde suo disposui. i. v. l. inundãtium. De secundo. Fluminis impetus lętificat ciuitatem dei. De tertio. Inebriabuntur ab vbertate domus tuę. Item triplex est thalamus.
In secundo fœcundata.
Tertio satiata.

Thalam⁹ triplex.

Est enim virgineus.
Est spécialis & spiritualis.
Est & ethereus.
De primo. Et ipse tanq̃ sponsus procedẽs de thalamo suo. De secundo. Adorna thalamum tuum Sion,& suscipe regem Christum. De tertio. Maria virgo assumpta est ad ethereum thalamum.
In primo nostram sumpsit infirmitatem.
In secundo sentit nostrę deuotionis suauitatem.
In tertio suam ostendit maiestatem.
In primo enim est in similitudinem hominis factus,& habitu inuentus vt homo. In secundo requiescit tãq̃ passer solitarius in tecto. In tertio rex regum stellato sedet solio. Sponsa itaq; sic ornata ascendit ad sponsum suum. In virginis vtero fuit prima Christi natiuitas,sed quasi secũda in baptismate,quasi tertia in resurrectione. De quibus hic agitur. Quadragesimo die a natiuitate sua:dñs in templo est presentatus. A baptismate quadragintа ieiunans diebus,a diabolo est tentatus & supra pinaculum templi positus. A resurrectione quadraginta a patre in cœlum assumptus. Ecce tres quasi natiuitates.

Natiuitates Christi tres.

Prima carnalis:sed fine culpa.
Secunda sacramentalis:sed in ipso fine efficacia: quia peccatum nõ habuit qđ deleret baptismus.
Tertia cœlestis & in gloria.
Istas tres natiuitates tres sequunt̃ quadragesimę

Quadragesimę tres.

In prima latuit.
In secunda laborauit.
In tertia exultauit.
Post primam ad templum delatus est a parente.
Post secũdam supra templũ locatus est ab hoste.
Post tertiam in cœlum assumptus a patre.
Itaq; prim⁹ quadragenari⁹ tot⁹ est purificationis.
Secundus probationis.
Tertius contemplationis.
In primo caro acquirit castitatem.
Anima securitatem.
Spiritus vtilitatem & subtilitatem.
Sic enim caro fit mundior.
Anima fortior.
Spiritus clarior.
Hinc est q̃ in purificatione quę sequitur primã quadragesimam,tria animalia ex precepto legis offerebantur. Turtur quidem designat carnis castitatẽ,quia coniugia non iterat. Agnus designat patientiam & mansuetudinem animę, quia percussus non repugnat. Columba spiritus.s.humilitatem & subtilitatem,quia altius volat. Primam ieiunauit Helias fugiẽs Iezabel,qui dicitur flux⁹ vanus id est carnis illecebra. Secundam Christus in deserto,probatus inter tribulos & spinas. Tertiam Moyses in monte,suscipiens diuini eloquij diuitias. Ideo autem in hoc numero ieiunia ista posita sunt,quia quadragesima tres habet diuisiones tm̃.

In purificatiõe tria aãlia offerebãtur.

Prima in duos vicenarios.
Secunda in quattuor denarios.
Tertia in octo quinarios.
In prima enim quadragesima purificationis ieiunamus quinq; sensus cohibẽtes,vt caro nostra recipiat octauam resurrectionis.
In secunda scilicet probationis:ieiunamus quatuor virtutes nobis cõparãtes,vt recipiat aia denariũ,quẽ paterfamilias dedit laborãtib⁹ oparijs.
In tertia scilicet contemplationis ieiunamus, vt tanq̃ duos vicenarios :recipiamus stolam vtrãq; glorificationis.
In prima ergo.s.purificationis,purificetur caro ab ope. Aia a cogitatione. Lingua a malo sermone.

Prima. Hęc eſt prima quadrageſima purificationis.
Secunda. Sequitur ſecunda probationis. Ieiunamus enim vt probemur,& pbationem ſuſtinere poſſimus.
Notandū autem q; triplex eſt pbatio. videlicet.
Probatio triplex. Prima fit ductu rōnis. Pria eſt philoſophica.
Secunda experientia. Secunda actiua.
Tertia miraculis. Tertia anagogica.
Per primam eſt homo diſcretior.
Per ſecundam robuſtior.
Per tertiam deuotior.
Diſcretior:quia ratione diſcernit a falſo veritatē.
Robuſtior:per tolerantię aſſiduitatem.
Deuotior:propter mirabiliū viſam ei nouitatem.
De prima ait Apoſtolus. Omnia probate,quod bonū eſt tenete,ab omni mala ſpe abſtinete vos. Hanc eī probationem volebat fieri ductu rationis. De ſecunda dicebat. Probet autē ſeipſum homo & ſic de pane illo edat & de calice bibat. Hāc eī volebat fieri per tribulationum experientiā. De tertia. Tentauerunt me patres veſtri probauerunt & viderunt opera mea. ſ. miracula quę feci eis in deſerto,vt cum ſiccauit mare,pluit manna &c. Ad primam nos inſtruebat Paulus cū diceret. Inuiſibilia dei a creatura mundi per ea quę facta ſunt intellecta conſpiciuntur. Ad ſecundam ſic. In oibus exhibeamus noſmetipſos ſicut dei miniſtros in multa patiētia. Tertium accepit Paulum cum iret Damaſcum: quia vocem audiuit & neminem vidit,quādo claritas dei circunfulſit illum,& poſt excęcatus eſt. Per hęc enim miracula probauit Chriſtum eſſe deum. Vnde prędicabat in Synagoga affirmans qm̄ hic eſt Chriſtus filius dei. Tertiam quadrageſimā ieiunamus,vt ſimus ad contemplandum ſubtiliores. Quāto eī amplius caro attenuatur:tanto amplius ſpiritus ſubtiliatur. Tria autem ſuperius contemplamur.
Tertia.
Contēplatio. Superne ciuitatis opulentiam.
Ciuium illius lętitiam.
Regis eius gloriam.
Opulentia:quia omnibus bonis replebitur.
Lętitia:quia deus facie ad faciem inſpicietur.
Gloria:quia omnis creatura deo ſubijcietur.
Opulentia:quia non eſurient,neq; ſitient amplius,vbi inebriabuntur ab vbertate domus dei. Vnde iuſti epulentur & exultent in cōſpectu dei. Lętitia erit ciuib⁹. Vī:in terra ſua duplicia poſſidebūt le. ſem. e. e. Quia lętabanť corā te ſicut qui lętantur in meſſe. Lętatus ſum in his quę dicta ſunt mihi in domum dñi ibimus. Regis erit gloria. Quia mirabilis erit deus in ſanctis ſuis glorioſus in maieſtate ſua. Quia plena erit omnis terra maieſtate ei⁹. Itaq; vide ciuitatis decorem,ciuiū amorem,regis honorem. Decorem ex claritate. Amorem ex charitate. Honorem ex maieſtate. Audi decorem ex claritate. Luce ſplendida fulgebit. Ipſa eī non eget ſole & luna,quia agnus erit lucerna eius. Audi charitatem. Charitas nūq̄ excidit,aquę eī multę non poterunt extinguere charitatem,& flumina nō obruent eam. Audi regis honorē. In Apocalypſi legitur. Viginti quatuor ſeniores ceciderunt in facies ſuas,adorantes ſedentem in thono,& depoſuerunt coronas ſuas ante pedes ſedentis in throno. Ecce honor. Hic eſt accubitus regis in quo nardus ſponſę dat odorem. De quo ſequitur. CAR.

MVrenulas aureas faciem⁹ tibi vermiculatas argento. Murenulę enim ornamenta ſunt mulierum: quędam videlicet catenulę,virgulis aureis & argenteis contextę:& ideo dicuntur auro & argento vermiculatę vel diſtinctę. In auro,quia prę cęteris metallis tractabilius eſt,deſignatur obedientia. Propter precium ſignificatur precioſior cunctis opibus ſapiētia. Feruor quoq; charitatis propter colorē igneū, notatur in auro. Dicit ergo Chriſtus. Nos,pater ſcilicet:& filius,& ſpiritus ſanctus, faciemus tibi murenulas aureas. Nam ad hęc ornamenta virginis,confert Pater obediētię virtutem. Filius ſplēdorem ſapiētię,& Spiritus ſanctus dilectionis feruorem,quę tria velut virgulę in catenulis decenti artificio connectuntur. Charitas enim quę feruet iungitur obedientię ne ſit pigra. Obedientia quę humilis eſt, iungitur ſcientię ne ſit inflata. Scientia autem quę dirigit:dilectioni iungitur ne ſit erronea zelatio. Murenulę autem iſtę vermiculatę vel diſtinctę ſunt argēto. Nam candor carnalis mundicię,quem deſignat argentum,ad venuſtatem & decorem prędictarum gratiarū accedit. Verum quia filius matrem ſuam paulo ante amicam ſuam vocauerit: Amica autem vera eſt, quę & amatur & amat,oſtēdit continue quid de⁹ amauit in ea,& quātum ipſa dilexit diligentem ſe. Dicit ergo. THO.

VM eſſet rex in accubitu ſuo nardus mea dedit odorem ſuum.

¶ Chriſtus accubitū intrault: quando cœlos aſcēdit. Ibi nardus ſponſę dedit odorem ſuum,quando virtus eccleſię longe lateq; ſuauem famā ſparſit bonitatis. Inde eī ſpiritū ſanctū miſit implēte Apoſtolos gratia,qua loquēdo operādo bonū odorē famę darent,ſcilicet humilitatis Chriſti & charitatę,qa nardus eſt herba parua & calida. Ex increpatione ſponſi ſponſa genas parum ſuffuſa rubore reſpondet ſodalibus eis,quid de eo ſenſerint in illa increpatione,& hęc per tria ſequentia capitula.
In primo humilitatem: ſcilicet,Cum eſſet rex.
In ſecūdo: charitatem ſcilicet,Faſciculus myrrhę.
In tertio: iocunditatem ſcilicet,Botrus cypri.
Nardus herba eſt calida & parua: per quam deſignatur humilitas,quę eſt exferuenti amore. Q̄ ideo dico,quia eſt humilitas quam parit veritas: & non habet calorem. & eſt humilitas quam format charitas & inflāmat. Et hęc quidem in affectu: illa in cognitione conſiſtit. Prima docet non altum ſapere lumine veritatis redargutum. Secūda ſponte humilibus conſentire,munere charitatis adiutum. Primū eſt neceſſitatis. Secūdum voluntatis. Hęc ſponſę humilitas ſpargit bonū odorem ſuum tanq̄ nardus. Amore calens. Deuotione vigens. Opinione redolens. Hęc humilitas voluntaria eſt: perpetua eſt: fructifica eſt. Accubitus regis ſinus eſt patris: quia ſemper in patre filius. Accubitꝰ regis. Vel accubitus dicitur requies in gloria poſt aſcenſionem. Regis accubitus,tranquillitas eſt cordis: per quam verbum dei pio recumbit in corde,& ibi nos ad amorem & humilitatem accendit,qui

deſignantur in feruore & paruitate nardi. Vnde dicit. Cum eſſet rex in accubitu ſuo nardus mea dedit odorem ſuum: id eſt infudit humilitatem & charitatem. Odor aliquādo exit ex cōcretione. Aliquādo ex ſpiratione flabilis aurę. Aliquādo ex ſpecierum contuſione. Cum igitur aliquis ſuccenſus ex igne diuini amoris vacat eleemoſynis,& cęteris operibus miſericordię & charitatis, ipſis videntibus ſpargit odorem ex concretione. Cum vero aliquem virtutum gratia ſpiritualiū copioſum,vel doctrinę ſplendore,vel miraculoꝝ gloria laudabilem famam longe dilatare cognoueris: ex diuinis floribus fragrantia aera replentē cognoſce. Q̄ ſi aliquem morboꝝ incōmodis fatigari,ſeu perſecutionū moleſtijs inquietari,aut ſuppliciorū contritionibus deprimi propter deum,& in omnib⁹ gratias agere,& lęto animo atq; alacri vultu omnia ſuſtinere conſpexeris: ex contuſione precioſarum ſpecierum, glorioſum odorem vſq; ad cœlos aſcendere mirare. Triplex eſt accubitus ſponſi.
Odor ex quib⁹ cauſis.
Accubitꝰ ſponſi triplex. Primus eſt in virginis vtero.
Secundus in ſepulchro.
Tertius in patris ſolio.
De primo dī. Y ſachar aſin⁹ fortis accubās inter terminos, Y ſachar dī merces. Dilect⁹ eī̄ p nobis ſe dedit preciū. Accubuit iter terminos, qa mediꝰ fuit inter diuinitatem & humanitatem. Diuinitas itaq; maior extremitas, humanitas minor. Chriſtus qui eſt ex his duob⁹: medius terminus. Itaq; faciamus ſyllogiſmū,& prędicetur maior de medio, medium de minori,& ſic per medium maior de minori, vt ſic argumētemur. Chriſtus eſt de⁹, ſed & homo eſt Chriſtus, ergo homo eſt deus. De ſecundo accubitu dicitur. Requieſcens accubuiſti vt leo atq; leena. In primo aſinus fuit ex humanitate ſed fortis ex diuinitate. In ſecūdo accubuit ex humanitate, ſed vt leo fortis ſurrexit ex diuinitate. De tertio. Omnes paſcentur & accubabunt, & non erit qui exterreat. Paſcentur dei viſione. Accubabunt immunes a laboribus in ęterna requie. Non erit qui exterreat, quia ſecuri erunt in dei protectione. In primo. Nardus noſtra dedit odorem humilitatis. In ſecundo. Myrrha deleuit putredinē noſtrę vetuſtatis. In tertio. Botrus emiſit vinū ſpiritualis iocūditatis & iocundę ſpiritualitatis. Odor humilitatis tres habet gradus.
Humilitatis tres gradus. Eſt enim humilitas quam parit veritas.
Secunda quam exhibet ſanctitas.
Tertia quam perficit charitas.
Prima in corde.
Secunda in operis exhibitione.
Tertia in paſſione.
Accubitꝰ primus. Prima humiles ſpiritu ſaluabit. De ſecūda. Quāto maior es: tanto humilia te in omnibus. De tertio. Afflictus ſum & humiliatus ſum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Primam oſtendit Dauid cum diceret. Ego ſum vermis & non homo, opprobrium hominū & abiectio plebis. Secundā cum ſaltaret coram archa domini. Tertiam: cū lapidaret eum Semei,& malediceret regi. In ſecundo accubitu myrrha deleuit putredinem noſtrę vetuſtatis. Eſt autem duplex vetuſtas hominis, ſcilicet culpę & pœnę. Alteram aſſumpſit Chriſtus ſcilicet pœnę. Vnde in ſepulchro iacuit duabus noctibus ſcilicet propter noſtram duplam vetuſtatem: & vna die propter ſuam ſimplam. Vetuſtatem culpę deleuit, prętérita peccata remittēdo, preſentia ab eis homines auertendo & remittendo. Futura nō remittendo, ſed qua poſſunt vitari gratiam conferendo. Vetuſtatem pœnę deleuit: ęternam: vt pœnitentes non ſentiant: penitus exterminādo. Purgatoriam: terminū ei ponēdo. Temporalem miſeriam non penitus exterminādo, ſed tñ debilitādo,& ne timereť faciēdo. Vnde Petrus qui ad vocē ancillę negauit, poſt myrrhā paſſionis ſponte ſe morti obtulit. In tertio accubitu botrus id eſt Chriſtus emiſit vinum iocūditatis id eſt gratiam ſui amoris. Vinum naturaliter
Inebriat. Similiter amor Chriſti inebriauit
Calefacit poſt reſurrectionem Apoſtolos ad
Lętificat. mundi contemptum. Accēdit per dei deſiderium. Lętificauit in ſpe futurorum bonorum. De primo. Nolite mirari ſi odit vos mūdus. Hi dicunt. Mihi crucifixus eſt mūdus: & ego mundo. De ſecundo. Domine nomen tuum memoriale tuum in deſiderio animę. Et anima mea deſiderabit te in nocte: ſed & ſpiritus meus in prędordijs meis. De tertio. Gaudens gaudebo in domino: & exultabit anima mea in deo meo: quia induit me veſtimento ſalutis,& indumēto lętitię circundedit me. Induet me veſtimēto ſalutis, qñ ad ſimilitudinem dominicę reſurrectionis veſtiet me gloria incorruptionis. Indumento iuſtitię circundabit me, quādo glorificabit animam faciens eam immunem a peccato & paſſione: & ſic cēs in terra ſua duplicia poſſidebunt. i. gloriam corporis & animę. Anima quoq; triplicem habet accubitū, in quo cum ſponſo reficitur epulis ſpiritualibus. Tria itaq; conuiuia in quibus reficitur.
Accubitꝰ aię triplex & cōuiuiū.
Primum: corporum.
Secundum: animarum.
Tertium: angelorum.
In primo comedimus ad comparandam nobis fortitudinem.
In ſecundo ad conſolandam animę eſuriem.
In tertio ad voluptuoſam ſaciętatem.
Primo vtuntur ſerui.
In ſecundo comeduńt amici.
In tertio inebriabuntur chariſſimi.
In figura horum Chriſtum legimus tria conuiuia celebrantem. Primum iminente paſſione, quando paſcha cum diſcipulis ſuis comedit. Secūdum in aſcenſione, quādo conueſcens ne ab Hieroſolymis diſcederent prępecipit. Tertium ſuis militib⁹ promiſit. Ego ait diſpono vobis regnum vt edatis & bibatis ſuper menſam meam in regno meo. De primo. Comedamus & bibamus, cras eī mo
Primus. riemur. De ſecundo. Comedite pinguia & bibite muſſum. De tertio Angelus ad Tobiam. Ego cibo immortali,& potu qui videri non poteſt: vtor.
In primo debemus ſeruum ſuſtinere cibo, diſciplina ornare, operibus onerare. Vnde cibaria & virga & onus aſino, panis & diſciplina & op⁹ ſeruo. In primo anteq̄ comedat iuſtus ſuſpirat. In ſecūdo anteq̄ comedat reſpirat. In tertio anteq̄ comedat aſpirat. Suſpirat: timens dei iudicia. Reſpirat in pura cōſcientia. Aſpirat ad ſuperna gaudia. In primo itaq; obſeruādum quid, quātum, quādo comedamus. Primum ne quęrātur delitię. Secundum ne tranſeamus metas indigētię. Tertiū ne prętermittamus tempus abſtinētię. Primo ne

amittatur orationis gratia. Secũdo vt de reliquijs fiat eleemosyna. Tertio vt agat pœnitentia. Ideo anteq̃ comedamus tria debemus habere suspiria. Primo em̃ suspiramus vt fugiamus infernum. Secundo vt deleatur peccatum. Tertio vt reuertamur ad regnum. De his. Bona est oratio cum ieiunio & eleemosyna magis q̃ comportare thesauros auri. Ipsa est quę liberat a morte & purgat peccatum & facit inuenire vitam eternam. Pro primo suspirabat Iob dicens. Dimitte me paululum vt plangam dolorem meum anteq̃ vadam & non reuertar ad terram tenebrosam, & opertam mortis caligine. Pro secundo suspirat sic. Peccaui. Quid faciam tibi o custos hominum? Cur nõ tollis peccatũ meum & quare nõ aufers iniquitatẽ meã. Pro tertio suspirat sic. Sicut cerui desiderat vmbrã, & sicut mercennarius prestolatur finẽ operis sui: sic ego habui menses vacuos, & noctes laboriosas numeraui mihi: Sed cum suspiratur in corde: fit rugitus orationis in ore, in oculis inundantes aquę id est lachrymę. Tria itaq; suspiria tres habẽt rugitus.

Est enim rugitus comminantis.
Est & rugitus plangentis.
Est & rugitus desiderantis.
Comminantis infernum.
Plangentis incommodum.
Desiderantis regnum.

De primo. Leo rugiet: & quis nõ timebit? Et Dñs de Sion rugiet, & de excelso dabit vocem suã. De secundo. Irrugijt autem Esau clamore magno vel vehementi. De tertio in hoc loco.

Primus habet aquas fœcundantes.
Secundus inundantes.
Tertius mundantes.

Primę em̃ aquę. i. lachrymę introducũt ad pacẽ.
Secundę lauant turpitudinem.
Tertię infundunt saporem.

De primo. Ecce declino in eos, vt flumen pacis. De tertijs. Et vt torrens inundans glorię gentiũ. De secũdis. Lauabo per singulas noctes lectum meũ. lachrymis meis stratũ meũ rigabo. In figura harum lachrymarũ tertio lachrymatus est Iesus: scilicet ad sepulchrũ Lazari. Item videʒ ciuitatem fleuit super illã. Tertio imminẽte passione, q̃n solus orauit in monte. Ibi lachrymatus est ait Paschasius sup Hieremiã. Diuisiones aquarũ deduxerũt oculi mei. Istę sunt inundãtes aquę scilicet Fluminis impetus lętificat ciuitatẽ dei. Ecce primũ cõuiuiũ. In secũdo autẽ cõuiuio anteq̃ comedam respiro immũda cõscientia. Non em̃ quiescit qui sentit vermem prauę cõscientię. A qua nemo nocẽs absoluitur. Semp em̃ presumit sęua turbata cõscientia. Bona conscientia hic habet tria.

Secundus
Cõscięt̃ia bona tria habet.

Habet enim gloriam.
Non timet infamiam.
Expectat coronam.

De primo Paulus. Gloria nostra hęc est testimoniũ cõscientię nostrę. De secundo Poeta. Conscia mẽs recti famę mẽdacia ridet. De tertio. Premia digna feret mens quę sibi conscia recti est. In hoc conuiuio spirituali sunt quattuor fercula.

Fercula sonuluij.

Primũ est innocentia & simplicitas in operatiõe.
Secũdũ cõscięt̃ia immunis a peccati corruptione.
Tertium suauitas in deuotione.
Quartũ Abrahã pauit angelos sub ilice Mãbre.
Pro primo dedit lac. Vnde Apostolus. Lac vobis potum dedi, nõ escã. Pro secũdo Panes azymos. Idem. Epulemur in azymis synceritatis & veritatis. Pro tertio butyrũ. Idem. Quę sursum sunt sapite. Pro quarto coxit vitulũ de armento. Vnde Sponsa in Canticis. Comedite amici & inebriamini chariſſimi. Propter dulcedinem em̃ passionis Christus comedit partẽ piscis assi & fauũ mellis. Hoc idem erat mel syluestre Ioãnis. In tertio cõuiuio anteq̃ comedant aspirãt. Vnde Dauid. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontẽ viuũ. Vbi sic. In voce exultationis & cõfessionis sonus epulãtis. Et Spõsa in Canticis. Indica mihi quẽ diligit aĩa mea, vbi pascas, vbi cubes in meridie. In illo cõuiuio tertio Panem angelor̃ manducauit homo, vbi omnes pascentur & accubabunt, & nõ erit qui exterreat. Tunc gaudebũt de bonis dñi super frumẽto vino & oleo. Super frumẽto: quia glorificatã videbunt Christi humanitatẽ. Vino: quia experimento cognoscent dei patris charitatẽ. Oleo: quia gustabũt sancti spiritus suauitatẽ, eritq; aĩa eor̃ quasi ortus irriguus & vltra nõ esuriẽt, quia satiabimur cum apparuerit gloria tua dñe. In qua cũ patre & spiritu sancto viuis & regnas de⁹ per omnia secula seculorum. Amen.

Tertius.

Circũcisio

Qui sunt in prio cuiuio discũbũt i nouissimo loco
Qui sunt in secundo discumbunt in medio.
Qui sunt in tertio discumbunt in primo.

Primi per humilitatem.
Secundi per veritatem.
Tertij per dignitatem.

Per humilitatem qua se indignos cœlo reputant.
Per veritatem, qua considerantes vniuersa tẽporalia spernunt & ad superna anhelant.
Propter dignitatẽ qua cum Christo regnant.

De primis. Peccaui sup numerũ arenę maris. De secũdis Paulus. Quę posteriora sunt obliuiscẽs ad ea q̃ anteriora sunt me ipm extendens: persequor ad brauiũ supernę vocationis. De tertijs. Gaudẽt in cœlis animę sanctorũ, qui Christi vestigia sunt secuti. CAR.

CVm esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorẽ suũ. Nardus enim est herba humilis, & humilitatẽ designat: est ergo sensus. Cũ esset rex in accubitu suo, cũ adhuc esset filius in sinu patris: nõdum factus visibilis, nard⁹ mea. i. humilitas mea: in conspectu ei⁹ dedit odorem suũ. & sic ei cõplacuit. Quia respexit humilitatem ancillę sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent oẽs generationes. De dilectione vero ipsius ad filium. THO.

¶ Secundum Capitulum.

FAsciculus myrrhe dilectus meus mihi. inter vbera mea cõmorabitur.

Myrrhę virtus.

¶ Myrrha corpora seruat a putredine, sua amaritudine. Hanc corporibus adhibem⁹ ne putrescant, cum corpora exẽplo Christi per mortificationẽ carnis a putredine luxurię restringimus, ne si ea relinquam⁹ sine cõdimẽto: esca fiãt vermib⁹ ppetuis: qui fasciculus dr̃, quia virtutes in nobis colligatę

parũ grauedinis diligẽtibus habent. Inter vbera cõmoratur, qa in dilectione dei & pximi Christo habitatio paratur: ante rex, modo dilect⁹: ante in accubitu regio: modo inter sponsę vbera. Magna humilitatis virtus, cui se diuinitatis maiestas tam facile inclinat. Myrrha amara res, dura & aspera tribulationũ significat. Ea sibi dilecti causa imine re prospiciens, gratulabũda id loquitur, confidẽs se omnia viriliter subituram. Ideo nõ fascem, sed fasciculũ dicit. & parũ ducit, quicquid p ei⁹ amore sustinuerit. Bene fasciculus, quia paruulus natus est nobis. bene fasciculus, quia nõ sunt condigną passiones huius temporis ad futurã gloriam, quę reuelabitur in nobis. Itẽ quod presens est metaneũ ac leue. s. m. i. s. e. g. p. o. in nobis. Erit aliquãdo nobis ingẽs cumulus glorię, qui modo est fasciculus myrrhę: & ne videatur de se presumere, sed de adiutorio dei quod habet in corde, dicit Inter vbera mea commorabitur. Vnde secure potest dicere. Si ambulauero in medio vmbrę mortis non timebo mala, q̃m tu mecũ es. Myrrhã illã amaram merito dixerim, cõtumelias, sputa, colaphos, clauos, crucem, & ceteras amaritudines, quas pro nobis sustinuit. Nõ pretermittã myrrhã qua in cruce est potatus, nec illã qua in sepulchro est vnctus. In prima applicuit sibi meor̃ amaritudines peccator̃. In secunda futurã incorruptionẽ mei corporis dicauit. Memẽtote q⁹ sponsa portauit in vberum medio. Maria in vtero. Symeon in brachio. Ioseph in humero. Inter vbera portam⁹ ipsum cogitando. In vtero sancta deuotione nutriendo. In brachio opera eius imitãdo. In humeris libenter eius passiones sustinendo. Myrrha amara est & iocũda odore: qua corpora peruncta nesciunt putredinem. s. propter amaritudinẽ: sed gratum dedit odorẽ. Vnde Ioannes audit nõ solũ hominem sed angelos exultantes & dicentes. Dignus est agnus qui occisus est accipere virtutẽ, & diuinitatẽ, & sapiẽtiã, & fortitudinẽ, & honorem, & gloriam, & benedictionem, in secula seculorũ. Amen. Accipit virtutem in natiuitate, qua sine peccato de virgine natus. Diuinitatem in baptismo, qua voce paterna filius dei dilectus cœlitus est declaratus. Sapientiam in predicatione: fortitudinem, in passione: honorem in resurrectione: gloriam, in ascensione: benedictionem, in electorum ad cœlestia collectione. Ecce ad quantam venit Christus gloriam per myrrham & ignominiã passionis: vt eius exemplo animati, per passionẽ speremus peruenire ad eius glorioſam resurrectionem. Eius tñ gratia preambula. Non em̃ sunt cõdignę passiones huius temporis ad futuram gloriam, quę reuelabitur in nobis. Tria sunt genera passionum. Sunt enim passiones preteriti temporis. Sunt passiones hui⁹ temporis. Sunt passiones nullius temporis. Primę sunt inflictę necessitatis. Secũdę libere voluntatis. Tertię ex seruitute perpetuę corruptionis. De primis Apostolus. Vanitati creatura omnis subiecta est nõ volens. De secundis. Nos primitias spiritus habentes, ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorũ dei expectantes redemptionem carnis nostrę. De tertijs. Omnis creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem. g. f. dei. Primę excluserũt preteritã gloriam. Secũdę operãtur ad presentẽ, sed nõ sunt cõdignę ad futurã. Tertię nõ pertinẽt ad eã.

Portãtes varie

Passionũ tria gn̄a.

Preterita gloria fuit in paradiso. Presens in corde humano. Futura erit in regno. Prima, ex primi status temperãtia. Secunda, in pura conscientia. Tertia, quãdo cessabit huius miserię molestia. Prima transijt, quia primi parentes mutauerunt gloriam suam in similitudinem vituli comedẽtis fœnum: & omnis gloria eius quasi flos fœni. De secũda q̃ est i corde dr̃. Gloria nr̃a hęc est, testimoniũ cõsciẽtię nr̃ę. De tertio. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. Vt aũt perfectũ habeat testimoniũ.

Primo habeat decorẽ. Decorem puritatis.
Secundo feruorem. Feruorẽ charitatis.
Tertio splendorem. Splendorẽ veritatis.

Puritatem vt non habeat peccatum.
Charitatem: qua diligat deum, zelum habeat ad proximum, desiderium passionum.
Veritatem qua cognoscat beatitudinẽ angelorũ.

De his tribus dicitur. Gloria libani data est ei, decor Carmeli & Saron. Carmelus dicitur sciẽtia circũcisionis, quę pertinet ad primum. Saron successio, quę pertinet ad secundum. Libanus dealbatio, quę spectat ad tertiũ. Circũcidi igitur oportet in corde ab illicita cogitatione. In ore a superflua locutione. In corpore a malo opere. De primo. Peruersę enim cogitationes separant a deo. De secundo. Abstinete vos a murmuratione quę nihil prodest, & a detractione parcite linguæ. De tertio. Omne opus seruile nõ facietis. Inde Apostolus. Humanum dico propter infirmitatem carnis nostrę, sicut exhibuistis membra vestra seruire immũditię & iniquitati ad iniquitatem: ita exhibite membra vestra seruire munditię in sanctificationem. m. s. Item. Gratias deo q⁹ fuistis aliquãdo serui peccati, obedistis autẽ in eam formã doctrinę in quam traditi estis. Ecce decor Carmeli, ecce similia quę deo offertur in sacrificio. Saro id est successio: est triplex feruor.

Feruor triplex.

Primus in dei dilectione.
Secundus in carnis maceratione.
Tertius in fratris correptione.

Sacrificiũ triplex.

Ecce decoquit̃ similа. hoc ẽ ei triplex sacrificiũ.
Primum de clibano, scilicet amor dei.
Secundum de craticula, scilicet afflictio carnis.
Tertium de sartagine, scilicet correptio fratris.

Oleum.

De primo. Lãpades ei⁹ lãpades ignis atq; flãmatũ & similitudo aĩaliũ quasi carbonũ ignis ardẽtiũ & quasi aspect⁹ lãpadar̃. Supfundit̃ oleũ deuotionis. Vñ. Impinguasti in oleo caput meũ. De scdo. Ingrediat̃ putredo i ossib⁹ meis &c. Et Iob. Quis mihi tribuat vt veniat petitio mea, & qđ expecto mihi tribuat dñs. Qui cœpit ipse me cõterat, soluat manũ suã & succidat me. Hic quoq; pfundit̃ oleũ hilaritatis, vt exhilaret facię in oleo. Hilarẽ em̃ datorẽ diligit deus. De tertio Mathatias. Vt qđ nat⁹ sum videre malа gẽtis meę? Et Helias in petra stãs. Zelãs zelo p dño, qa dereliquer̃t filij Israel pactũ ei⁹. Hic supfundit̃ oleũ cõsolationis qđ infundit Samaritanus vulnerato a latronibus. Ecce Saron. Sequit̃ liban⁹. i. dealbatio. In primo habuit decorẽ, vt diceret̃. Tota pulchra es amica mea: tota pulchra es. In scdo feruorẽ, vt dicat̃. Cõcaluit cor meũ intra me, & in medit. m. e. i. & inflãmatũ est cor meũ & re. m. con. sunt. Nõne cor nostrum ardẽs erat in nobis de Iesu. Tertium habet splendorem. Vnde dicitur. Reuelata facie speculamur gloriã: vt trãsformemur i eãdẽ imaginẽ.

Dicatur ergo his tribus gradib⁹ feruoris habitis: Gloria nostra hęc est,testimonium carnis nostrę. De primo.Quis gloriatur mũdum se habere cor. De tertio.Gloriamur in spe filiorum dei. De secũdo.Nõ solum autẽ,sed & gloriamur in tribulationibus. In splẽdore igitur isto videmus ꝙ nõ sunt condignę passiones huius temporis ad futuram gloriam,quę reuelabitur in nobis. Nunc quidem reuelata est,quia tm̃ videmus per speculũ in ęnigmate.Nunc em̃ filij dei sumus & nondum apparuit quid erimus.Scimus autẽ cũ apparuerit,qm̃ similes ei erimus:quia videbimus eum sicuti est. Quia tunc reuelabitur gloria dñi,& videbit omnis caro salutare dei nostri.Aedificabit em̃ Dñs Sion,& videbitur in gloria sua:quãdo tolletur impius ne videat gloriam dei. Tunc igitur manifestum erit,ꝙ non sunt condignę passiones huius temporis ad futuram gloriam:quę reuelabitur in nobis:tunc prestante dño nostro Iesu Christo,cui est honor & gloria in secula seculoꝝ. CAR.

Fasciculus myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi:inter vbera mea cõmorabitur. Ac si dicat.Dilectus qui meus est,mihi singulariter & specialiter,ipse est fasciculus myrrhę,i.multarum amaritudinum congregatio colligata. Et iste fasciculus cõmorabitur iter vbera mea,in corde meo conclusus,quia non possum ei non compati,non possum ei non cõmori,quem genui,quem lactaui,& illum non amare nequaq̃ valeo:qui pro me tot amaritudines tolerauit. Quia vero dixerat quãtum amaricata fuisset in passione filij,de gaudio resurrectionis eiusdem,& consolatione doloris sui,in fructu passionis:Subdit. THO.

Botrus cypri dilect⁹ me⁹ mihi in vineis engaddi.

In cypro maiores vineę q̃ alibi sunt. Cypr⁹ est vniuersalis ecclesia, quę multas vineas nutrit dum ecclesijs particulatim⁹ quod lętificet cor hominis gignit vinũ charitatis. Endaddi dicitur fons hędi.Hędus pro peccatis quõdam imolabatur. Fõs hędi est baptism⁹ Christi,quo dum corp⁹ mergitur,per fidẽ Christi qui ꝓ peccatis mortuus est:a peccatis lauat. Qui fuit myrrha in morte:botrus est in resurrectione. Qui em̃ mortuus est ꝓpter peccata nostra:resurrexit ꝓpter iustificationem nostram,vt peccatis mortui:iustitię viuamus. Itaq; lugẽdo peccata:bibisti myrrhę amaritudinẽ. Si autem respirasti in spem vitę,bibisti vinũ quod lętificat cor hominis. Engaddi dī fons hędi,vel oculus tentationis. Vineas habet.s.populos qui sunt in fonte hędi:id est in baptismate vel lachrymis pœnitẽtiũ,& habẽt oculũ qui tentationes videt venientes. His est dilectus botrus effundens vinũ id est lętitiã suę resurrectionis,quã & ipsi suspirãt sibi ne abundãtiori tristitia absorbeãtur. Moraliter. Cyprus tristis vel mœror dī,in qua est iste botrus lętificans. Qm̃ in studio cõpunctionis:inuenitur gaudiũ cõsolationis. Vnde. Beati qui lugẽt:qm̃ ipsi cõsolabuntur. Hic ordo etiã historialiter inuenitur. Primo enim Maria Magdalene caput dñi & pedes recũbentis pretiosonardi perfudit odore. Deinde discipuli crucifixũ myrrha vnxerũt. Deinde botrus cypri factus est qm̃ gaudio resurrectionis exhilarauit. Audi gaudium. Surrexit dñs,& occurrẽs mulieri Gaudium triplex.
bus ait. Auete. Tunc accesserunt,& tenuerunt pedes ei⁹. Tria nobis posita sunt diuinę pietatis suauitatem redolentia:scilicet ꝙ surrexit.ꝙ mulieribus occurrit,ꝙ salutauit. In primo proposuit nobis gloriam. In secũdo dedit confidentiam. In tertio contulit lętitiam. Gloriam,ad quã suspirem⁹. Cõfidentiã,per quã aspiremus. Lętitiam,sub qua respiremus. Suspiremus per desideria. Aspirem⁹ ex pura conscientia. Respiremus a mœroris angustia. Suspirabat Sponsa,cum in Cãticis diceret. Nunciate dilecto,quia amore lãgueo. Aspirabat cum diceret. Surgam & circũibo ciuitatem,per vicos & plateas,quęram quem diligit anima mea. Respirabat cũ diceret. Lęua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. O q̃ vehementi amplexu:amplexat⁹ est me in cruce. In qua fluxit aqua de latere. Manauit sanguis de corde,anima recessit a corpore. Diues iste institor merces suas in aduentu suo implicitas attulit. Vnde. Ecce venio cito:& merces mea mecum est. Quia omne datum optimum,& omne donum perfectum desursum est descendens a patre luminũ. In passione saccus concisus fuit. Vnde. Concidisti saccum meum & circundedisti me lętitia. In quo vidimus eum leprosum,& percussum a deo & hu. In resurrectione purpuram exposit. Reuelata em̃ facie speculamur gloriam domini. v.t.i.e.ba. e.s.c. Vel sic comę capitis eius sicut purpura regis iuncta canalibus. Hęc purpura est caro Christi glorificata:caput sponsę,Christus.capilli eius, imitatores eius. Qui sunt quasi regis purpura, quia eis debetur resurrectionis gloria. Purpura hęc iuncta est canalibus,quia iam in cœlis ab angelis adoratur. Fons gratiarum est in cœlis Sed dum per angelos nobis ministratur,quasi per canales effunditur. Gloria ista est triplex:quia triplex resurrectio.

Resurrectio triplex.
Prima est miraculosa.
Secunda virtuosa.
Tertia gloriosa.

Prima est de morte tẽporali : ad vitã temporalẽ.
Secunda de morte spirituali ad vitam spiritualẽ.
Tertia de morte temporali : ad vitam incorruptibilem.

In prima ecclesia coalescit.
In secunda spiritus reuiuiscit.
In tertia humana natura reflorescit.

De prima acceperunt mulieres de resurrectione mor.suos. Item. Surdi audiũt:mortui resurgunt: pauperes euangelizantur. De secunda. Nunciauerunt Iacob. Ioseph filius tuus viuit. quo audito reuixit spiritus eius.&,Filius meus mortuus erat,& reuixit:perierat,& inuentus est. De tertia. Christus resurrexit primitię dormientium,& refloruit caro mea. Et. Iustus vt palma florebit. Et Iustus germinabit sicut lilium & florebit in ęternum apud dominum.

Prima facta est in Lazaro.
Secunda in filio prodigo.
Tertia in Christo.

A Christo,quia tres mortuos suscitauit. Cũ Christo. Vnde. Si consurrexistis cum Christo,quę sursum sunt quęrite. In Christo,quia sicut in Adam omnes moriũtur,ita & in Christo oẽs viuificabũtur. Prima gloriosa. Vnde Dominus ad Marthã.

Nonne dixi tibi:si credideris,videbis gloriã dei.
Secunda glorioſior,quia Omnis gloria eius filię regis abintus. Tertia glorioſiſſima. Seminat̃ corpus ignobile,surget in gloria:qñ reuelata facie speculabimur gloriam Dei. Hac surrexit dñs:& ostẽdit gloriam suam,vt ad eam suspiremus. Hęc resurrectio imperfectum nostrum adduxit ad perfectum:electum nostrum reduxit ad paradisum: ad vitam reduxit nostrum mortuum. Primũ sic docuit ipse resurgens. Si vis perfectus esse,vende omnia quę habes,& da pauperibus. De secundo dicitur. Est eleuatus nubibus,& spem fecit credẽtibus:aperiens paradisum,quem protoplast⁹ clauserat. De tertio. Sicut in Adam omnes moriũtur, ita in Christo omnes viuificabuntur. Quia peccator homo mortuus erat,& reuixit:perierat culpa Adę,inuentus est Christo a mortuis resurgente. Secundo occurrit mulieribus,vt daret confidentiam,quam aspiremus.

Occurrit dñs trib⁹.
Occurrit Dominus infirmis.
Occurrit desolatis.
Occurrit sanctis.
Infirmis,vt confirmet patientia.
Desolatis,vt reformet in lętitia.
Sanctis,vt satiet eorum desiderũ glorificatę carnis prędentia.
Iuxta primũ Petrus vidit sibi Christũ occurrere.
Iuxta secundum occurrit mulieribus.
Iuxta tertium occurrit angelis in Ascensione.
A summo em̃ cœlo egressio eius,& occursus eius vsq; ad summũ eius. In figura primi venit Ysaac in occursum Rebeccę,& ipsa descendit de camelo. Rebecca patientia dicitur. In figura secundi occurrit patet prodido filio. In figura tertij occurrit Melchisedech cum pane & vino Abraham reuertenti de prędio. Ecce dabit fiduciam vt aspirem⁹.

Salutatio triplex.
Tertio subiunxit Auete, vt lętitia respiremus.
Tres inuenim⁹ salutationes dei plenas deuotiõe.
Primam attulit Raphael ad Tobiam.
Secundam Gabriel ad Mariam.
Tertiam hodie Dominus ad mulierculam.
Primam misit & distulit.
Secundam mandauit & attulit.
Tertia obtulit & attulit.
De prima. Qui mandas salutes Iacob.
De secũda. Exultauit spũs me⁹ in deo salutari meo.
De tertia. Salus nostra in manu tua est.
In prima fuit affectus tardior.
In secunda discretior.
In tertia feruentior.
In prima em̃ cum ait Angelus. Gaudium tibi sit semper: Ait Tobias. Quod gaudiũ mihi erit &c.
In secunda ait Maria. Quomodo fiet istud,quoniam virum non cognosco? In tertia accesserunt & tenuerunt pedes eius. Ille qui salutat in amore tenetur a viduis:in memoria validus:in spe salubrius. Vnde iuxta tria verba salutationis, legim⁹ in scripturis tria verba defectiua,quia in hac via nulla salus perfecta.scilicet

Aue.
Auete. Iuxta primum dicitur Auete:
Valete. quasi auide tenete. Istud aue
Saluete. quater legimus scriptum.

Primum fuit commonitorium.
Secundum deceptorium.
Tertium illusorium.
Quartum consolatorium.

Primum attulit ad Mariam Angelus.
Secundum Christo discipulus.
Tertium crucifixo paganus.
Quartum Christus mulieribus.
Primũ secutus est fructus virgineę fœcunditatis.
Secundum incurrit crimen lesę maiestatis.
Tertium peccatum ingratitudinis.
Quartum concepit securitatem tam dominicę q̃ nostrę resurrectionis.
In primo nouam laudamus gratiam.
Contra secundum queramus cautelam.
Contra tertium queramus patientiam.
In quarto cõcipimus lętitiam.
Iuxta secundum valete,quasi valide tenete. Vale.
Iuxta tertiũ saluete,idest salutem vestrã tenete. Salue.
Ecce lętitia,sub qua respiramus. De hac scilicet salutatione. Tunc accesserũt ex fidutia scilicet salutationis,vt apprehenderent eum. Primo debemus recedere. Secundo accedere. Tertio excedere. Recedere,peccatũ fugiendo. Accedere, Christum imitando. Excedere,superna gaudia contẽplando. In primo sumus expeditiores. In secũdo securiores. In tertio iocũdiores. Ad primum nos admonebat Propheta sic. Exite de Babylone.& fugite a Chaldęis. De secundo. Accedite ad eũ,& illuminamini. De tertio. Ego dixi in excessu mẽtis mę: proiectus sum a facie oculoꝝ tuorum.
Notandum autem ꝙ quidam tenẽt pedes eius. Christus a diuersis varie tenetur.
Quidam pectus.
Quidam caput.
Pedes tenẽt qui affectũ habẽt erga ei⁹ humanitatẽ. Pectus qui diuinitatis & humanitatis admirantur vnionẽ. Caput qui cõtemplãtur maiestatem.
Primi prędumunt de misericordia & veritate.
Secundi feruent charitate.
Tertij splendent claritate.
Primi itaq; tenuerũt pedes eius,& dicũt. Christus passus est ꝓ nobis/vobis reliquẽs exẽplũ,vt sequamini vestigia ei⁹. Secũdi admirãtes dicũt. Verbũ caro factũ est & habitauit in nobis. Tertij dicunt. Reuelata facie speculamur gloriam dei. Pedes tenuit Maria Magdalena : qñ lachrymis perfudit. Pectus Ioãnes euãgelista,qñ supra pectus dñi in cœna recubuit. Caput illa mulier quę nardum supra caput ipsius recũbentis effudit. Qui tenẽt pectus cũ Ioseph nobili decurione sepelierũt eũ in corde. Sic em̃ cũ Ioseph aromatib⁹ cõdiunt,in syndone mũda inuoluũt,lapidẽ claudũt. Aromatib⁹ desiderij & amoris. Syndone puritatis. Lapide fortitudinis. Per lapidẽ vero,nũc duritia,nũc fortitudo desĩgnatur. Itaq; propter fortitudinem amoris,in lapide est claudendus. Sed ne ad erogandum bonũ quod in nobis latet durissimus,ab angelo magni consilij lapis est reuoluendus. id est duritia remouenda. Triplex est hęc duritia. Duritia triplex.
Prima obstinati peccatoris.
Secunda auari sapientis.
Tertia seuerę fortitudinis.
Prima est lapis sub quo putrescebat Lazarus.
Secunda:sub quo tegebatur puteus.
Tertia:lapis in quo sepultus erat dominus. Lapis.
Primum reuoluit Iudęus.
Secundum iacob cum pastoribus.
Tertium magni consilij Angelus.
De prio em̃ ait dñs Iudęis. Tollite lapidẽ. Iudęus cõfitẽs interp̃tat̃,qa cõfessio aufert duritiã obsti-

natiōis. De ſcdo dr̄. Dū iret Iacob qui ſupplātator dr̄, in Meſopotamiā Syrię, lapidē ab ore putei reuoluit cum paſtoribus: id eſt Chriſtus qui ſupplantat peccata cū doctoribus eccleſię, agit vt ſcientiā quam in ſe abſcondūt: alijs erogent. De tertio dicitur. Angelus dn̄i accedēs reuoluit lapidem: id eſt Chriſtus ſua viſitatione efficit, vt qui fortes ſunt in amore, relecta ſeueritatis auſteritate: ad proximos incipiant dulces eſſe. CAR.

BOtrus cypri dilectus me⁹ mihi: in vineis Engaddi. Cyprus inſula botros grādes & dulces generat. Cyprus aūt interpretat̄ floritio. Oſtendens autē mater gaudiū ſuum de reſurrectione filij, dicit. Dilectus me⁹ eſt mihi botr⁹ cypri, dulce ſcilicet floritionis gaudium. Refloruit em̄ caro ei⁹, & amaritudo mea verſa eſt in dulcedinē: & dolor meus cōuerſus eſt in gaudiū, & ego quę in morte eius cū ipſo emarcuerā, cū ipſo florēte refloreſco: ipſe quoq; factus eſt mihi botrus cypri. i. dulce & magnū gaudiū in vineis Engaddi. Quū videlicet fructū paſſionis eius cōſidero: qui apparet in vineis engaddi. Eſt autē engaddi locus vbi ſunt arbores balſami, quas appellat vineas, quia vinearū more colūtur. Interpretatur autem engaddi fons hędi. Per arbores ergo balſami quę naſcuntur & creſcūt in engaddi: fideles Chriſti ſignificātur, qui in engaddi. i. in fonte hędi. i. in fonte baptiſmatis: vbi lauatur hędus & fit agnus ſpiritualiter naſcuntur, & in fide radicati creſcunt: & ꝓficiunt: vt ſicut arbores balſami ſpirituali pinguedine fluant. His igitur interpoſitis a matre, redit filius ad proſequendam pulchritudinem matris, dicens. THO.

ECce tu pulchra amica mea: ecce tu pl'chra: oculi tui columbarum.

¶ Bis dicit pulchrā. Quippe cui dat dilectionem dei & proximi: ei duplicem pulchritudinē inſerit, qua delectatur, quā laudat, cuius oculi dicūtur columbarū: quia dū in temporalibus gemit, ad ęterna deſiderio rapitur, in ſimplicitate ſuos cuſtodit ſenſus. Columba pro cantu gemit. Hęc eſt ſancta aīa, quę cū videt in amore mūdi reprobos garrientes: ipſa in cœleſti deſiderio attendit, timens ne amittat quod diligit, dū differtur. Vel oculi colūbę ſunt prędicatores: qui ſimplicitatē quā prędicant ſeruāt, & viſibilia contemnentes: ad ęterna gemitib⁹ multis anhelant. Ex amore ſponſę pręſumptio, ex amore ſpōſi indignatio, qđ ita exitus probat. Eſt em̄ cōſequuta p̄ſumptionē correptio. Correptionē emūdatio. Emūdationē remuneratio. Iā cedit faſtus, vbi inualeſcit amoris affectus. Inde eſt ꝙ emūdatā dilectus vocat amicā: replicat pulchrā: eandē mox viciſſitudinē audiēs ab ea. Hic dicit pulchrā: quia duplex eſt decor aię. ſ. humilitas & innocentia. Vnde Dauid. Aſperges me dn̄e hyſſopo & mūdabor. i. humilitatem, quę per herbā prauā deſignatur. Et ſequitur. Lauabis me & ſup niuē dealbabor. Quia lot⁹ a te innocēs ero. Et quia increpata ab eo ꝙ petierat. ſ. videre dilectū ad faſciculū myrrhę vidēdo ſe humiliauerat, meruit audire. Oculi tui colūbarū. i. ſimplices: eo ꝙ iam nō ambules in magnis neq; in mirabilibus ſup me. Vel quia ſpūſſanct⁹ in hac aue apparuit/ ſpiritalis intelligitur viſio: ad quā modo ꝓuehitur per ſuā humilitatē. Laudauerat ſponſa recubitum ſponſi/ꝙ eā ad exhibendā ſancti ſuauitatē accenderat. Laudat paſſione, qua eā ad patiēdū quę virtutū eſt nutrix/informauerat. Magnificat reſurrectionis gloriā qua eā ad ſpem beatę īmortalitatis erexerat. Exaltat ſpūs ſcilicet gratiā, qua eā in virtutē induxerat. Ecce ſponſi pietas eius officioſiſſimā ſedulitatē gratanter aſpicit: clementer ſuſcipit: & ſic decorē eius prędicando/oſtēdit dicens. Ecce tu pulchra es amica mea. Pulchra ī opib⁹ mūdis, ſobrie & iuſte, & pie viuēdo. Pulchra ſimplicitate cordis: ꝓ ſola intētiōe ęternitatis: bonis actib⁹ inſiſtēdo. Pulchra vita, pulchra doctrina, pulchra in legis obſeruātia: iuſte diſpenſans tpalia. Pulchra in euāgelica perfectione, ꝓpter deū relinquens oīa. Pulchra in corpe, voluptates carnis viriliter ſuperādo. Pulchra in aīa, cupiditates mūdi ab aīo funditus extirpādo. Pulchra in carne, caſtitatē ſeruādo. Pulchra in mēte, erga deū & proximū charitatē inuiolabilem obſeruando. Pulchra in proſperitate, nō ſuperbiēdo. Pulchra in aduerſitate imperturbabilis permanēdo. Pulchra in ſubiectiōe obediendo, Pulchra in p̄latione, ſubiectis ducatū vitę ſermonib⁹ & exēplis miniſtrādo. Pulchra in ſecreto, pulchra in publico, pulchra in ſilētio, pulchra in loquēdo, pulchra in māſuetudine, pulchra in ſuperboꝝ perſequutione. Nūc qualiter iſta pulchritudo formet̄ in nobis, exēplo videamus. Qui factur⁹ eſt pulchrā imaginē/primo de naturali radice lignū p̄ſcindit. Deinde ramis pręſectis in loco opportuno ad id faciēdū collocat. Poſtmodū imaginē format, dealbat, poſtea pulchre coloꝝ varietate depingit. Cogitemus itaq; aliqn̄ vitijs inhęrētē, quaſi arborē terrę. Nā hoīem arbor deſignat. Sicut in Euāgelio. Arbor bona fruct⁹ bonos facit. Primo itaq; ſeparem⁹ hoīem a mūdanis, ſicut radicē a terra: deinde ramus vitioꝝ in apto loco ponitur, cū in religione locatur. Cui forma imprimitur, cū ad imaginē dei informatur. Dealbatur innocētia. Varietas colorum eſt pulchritudo virtutum. Cāpus colorū, cor humanū & purū. Nā cor impurum, Cogitationum alię diſſipant, alię inflammant, alię diſtendunt, alię contrahunt, alię inquinant, alię perturbant. Diſſipant vt iracundę. Inflammant vt ſuperbę. Diſtendunt vt ambitioſę. Contrahunt vt timidę. Inquinant vt luxurioſę. Perturbant vt vanę. De his enim ſic ait Eſaias Ibi cubabunt beſtię, & drachones requieſcent ibi. Ibi habitabunt ſtruthiones, & piloſi ſaltabunt ibi. Ibi reſpōdebunt ſibi inuicem vlulę, & ſyrenes in delubris voluptatis. Beſtię diſſipant. Drachones inflammant. Struthiones diſtendunt. Piloſi turbāt. Vlulę contrahunt. Syrenes inquinant. Oculi inquit tui columbarum. Vbi oculus vere ſit ſimplex: debet habere in intentione charitatem, in electione veritatem. Vnde Dominus. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbę. Hanc ergo habeat puritatem vt fallere nolit, & cautelam vt fallere non poſſit. Item oculorum alius eſt bonus: alius melior, alius malus, alius peior, Eſt em̄ qui bonū diligit: & malū neſcius agit. Hic eſt bonus non tm̄ ſimplex, ſed multiplex. Et eſt qui bonū agit, & prudēter itelligit. Hic eſt ſimplex. Et eſt qui bonū intelligit, & malum agit, &

Pulchritudo.

Cogitatio nū effect⁹.

Oculus.

non diligit. Hic eſt nequā. De primo. Effraim columba ſeducta & nō habens cor. De ſecūdo. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes & ſimplices ſicut columbę. De tertio dicitur ꝙ ſint prudentiores filij hui⁹ ſeculi filijs lucis. i. g. ſ. De quarto obſcuratū eſt inſipiēs cor eorum & traditi ſunt in reprobum

Columbę ꝓprietas.

ſenſum. Columba aliqn̄ ſpiritū ſanctum deſignat vt vidi ſponſam aſcendētē ſicut columbā de ramis arboꝝ. Aliqn̄ fatuitatē ſtultoꝝ, vt Effraim columba ſeducta, & nō habens cor. Aliqn̄ ſimplicitatem ſanctorum intentionem. Vnde. Qui ſunt iſti qui vt nubes volant & quaſi columbę ad feneſtras ſuas. Columba veſcitur puro grano, gemitū pro cātu edit. In aquis volatum accipitris ex vmbra percipit, in petra nidificat, ſine felle eſt, gregatim volat, omnia ſimpliciter intuetur. Hęc omnia ſponſę ſpiritualiter congruunt. Puritate em̄ vitę, quaſi puro grano delectatur: pia cordis compunctione lętatur. In ſacris ſcripturis dęmonum inſidias comprehendit & cauet. In vulneribus paſſionis Chriſti, dulce ſibi mentis reclinatorium conſtruit. Sine amaritudine malitię, contra delinquētium peccata ſęuit, fratrū cōcordiam diligit, quęcunq; videt, ſine cupiditate cernit, ſine ambitione conſiderat. Dicatur ergo. Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra. Quattuor ſunt pulchritudines ſponſę.

Pulchritudines ſpōſę.

In caſtitate.
In cōſcientię puritate.
In exteriori cōuerſatione.
In contemplatione.

In caſtitate dicitur. Ecce q̄ pulchra eſt caſta generatio, cū charitate. De cōſciētia. Obliuiſcere populum tuum & domū patris tui: quia concupiuit rex decorem tuum. De conuerſatione. Fortitudo & decor indumētum eius. De cōtemplatione. Veniens de libano, q̄ pulchra facta es amica mea. Item de his quattuor dictum eſt. Candidiores niue, nitidiores lacte, rubicūdiores ebore antiquo, ſapphiro pulchriores. Candor ninis deſignat munditiam corporum. Frigus cordis refrigerium, & hoc in caſtitate. Candor lactis deſignat innocentiam, quod cibus eſt paruulorū: & ſimplicitatem. Et hoc de conſcientia. Ebur robuſtū animal eſt: cuius oſſa candida, proceſſu temporis ruborem cōtrahunt. Quia bene conuerſantes oportet eſſe robuſtos in exercitio virtutum. Candidos ꝓpter nitorē exempli ad proximū. Rubeos ꝓpter feruorē iuſtoꝝ. Hęc de cōuerſatione. Sapphirus cœli habet colorē ꝓpter contemplatiuos, qui cœleſtia cōſiderāt. Iudith caſtitatē ſignat in cui⁹ ſpecie captus eſt Holofernes, cuius caput abſcidit ne corrūperet eam. Pulchritudinē cōſciētię deſignat Abyſac Sunamitis, quę formoſa iuuēcula fouebat pedes Dauid ſenis id eſt affectus noſtros. In ſpecie Sarę, ſpecies cōuerſationis, quā Pharao rapiēs ꝓpter ſpeciē ſuā nō potuit corrūpere deo ꝓtegēte, & reuerſa eſt ad virū ſuū cū munerib⁹. Species Rachel eſt ſpecies contemplationis.

Ebur.

Species.

Prima ſpecies eſt contra ſpiritum fornicationis.
Secunda contra ſpiritum in fide ſecuritatis.
Tertia ꝯtra ſpiritū puſillanimitatis & diſſolutiōis.
Quarta contra ſpiritum cecitatis.

De prima Paulus. Fugite fornicationē, fornicatores & adulteros iudicabit de⁹. De ſcda. Beat⁹ homo qui ſemp eſt pauidus, &. q. d. m. c. i. m. Res eſt ſolliciti plena timoris amor. De tertio Paul⁹. Corripite inquietos, ꝯſolamini puſillanimes. Idē. Audio quoſdā inter vos inordinate ambulare, nihil operis faciētes, ſed oīa curioſe agētes. De quarto Dauid. Perſequut⁹ eſt inimicus aīam meā humiliauit in terra vitā meā. Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi. Iſti ſunt quatuor angeli mali quos vidit Ioānes ī Apocalypſi. Vidi ait quatuor angelos ſtātes ſup quattuor angulos terrę, & tenebāt quattuor vētos ne flarēt ſup: ſcilicet quattuor flat⁹ ſpūſſancti qui has pulchritudines operātur.

Angeli quattuor. Vēti quattuor.

Primus vētus ęſtum libidinis refrigerat.
Secūdus aream conſcientię a paleis peruerſarum cogitationum emundat.
Tertius ſua ſerenitate inordinatū rigorē hyemis: id eſt diſſolutionē & puſillanimitatem eliminat.
Quartus nubem mundanę ſollicitudinis expellit, vt liberius in cōtemplatione cœlum appareat.

Hos tenent quattuor iſti ſpiritus, ne ſponſam pulchram faciant. Oculi tui columbarum.

Oculus.

Sunt oculi milui.
Sunt oculi colūbarū.

De primis. Oculi ſtultorū in fines terrę. De ſecūdis. Oculi ſapiētis in capite ei⁹, terra dicuntur: terreni ſcilicet amātes terrena. Tres ſunt fines huius terrę. ſ. voluptas, vanitas, malignitas. Itē tres ſunt oculi ſtultoꝝ, laſciuus, elat⁹, nequā. De laſciuo dr̄. Impudicus oculus impudicę mētis eſt nuncius. De elato. Gn̄atio cuius excelſi ſunt oculi, & palpebrę in altū ſubrectę. De nequā. Si ocul⁹ tuus nequā fuerit: totū corp⁹ tuū tenebroſum erit. Laſciuus in finē voluptatis. Elatus in finē vanitatis. Nequā in finē malignitatis/dirigitur. Laſciuū habuit Adam, qn̄ vidit lignū pulchrū viſu, & ad veſcendū ſuaue, & illuminati ſunt oculi amboꝝ. Elatum habuit Ionathas, qn̄ poſt peractā victoriam comedit modicum mellis, & illuminati ſunt oculi eius. Nequā habuit Balaam, qn̄ dedit conſilium Balaac: quo filij Iſrael deciperentur. Inde dr̄. Vir cuius obturat⁹ eſt oculus: qui cadēs aptos habet oclos. Oculi ſapiētes in capite ei⁹. Tria ſūt capita.

Fines terrę tres. Oculi ſtultorum.

Spūs noſter.
Chriſtus.
Deus.

Inde Apoſtolus. Caput mulieris vir: caput viri Chriſtus: caput Chriſti deus. Vir eſt ſpiritus. Mulier caro. Item tres ſunt oculi columbę.

Caput triplex.

Primus circūſpectionis.
Secundus pię curioſitatis.
Tertius contemplationis.

Oculi columbę.

De primo coqueritur Dauid. Lumen oculorum meorum: ipſum non eſt mecum. De ſecundo Symeon. Putas oculi iſti videbūt, per quē oculi cordis reuelabuntur. De tertio. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in cœlis. Primus dirigitur in caput quod eſt ſpiritus. Vnde. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte. Secundus in caput quod eſt Chriſtus. Vnde. Poſtq̄ videro loca clauorum cum Thoma, dicam. Dn̄s meus & de⁹ meus. Tertius in caput quod eſt deus. Vnde. Indica mihi quē diligit anima mea: vbi paſcas: vbi cubes in meridie. Primus eſt circunſpectionis, ad excluſionem vitiorum & cuſtodiam virtutum. Secundus pię curioſitatis, ad memoriam Chriſti beneficiorum. Tertius cōtemplationis, ad cognitionem cœleſtium. CAR.

ECce tu pl'chra es amica mea ecce tu pulchra, oculi tui columbaꝝ. Quia odor nardi de matre fragauerat ad filium. Nardus enim eſt hęrba humilis & calida. ecce matrē

commendat ab vtroq;/& dicit. Ecce tu pulchra es amica mea:propter humilitatis decorem,ecce tu pulchra es propter calorem dilectionis,& propter pulchritudinem es amica:& propter simplicitatem tuã,es mea singulariter & ꝓprie:quam quidem simplicitatem exprimit,dicẽs. Oculi tui columbarum. Nam in columbis signatur simplicitas,& innocentia. Oculi autem sunt duo:intellectus videlicet & affectus. Isti oculi columbini sunt innocẽtes & simplices,quum intellectus est sine errore:& in veritate scripturę nihil intelligit nisi veritatem,cum affectus in deum est absq; mũdana concupiscentia,& in opere dei nihil cõcupiscit mundanum,nihil quęrit nisi deũ. THO.

Ecce tu pulcher es dilecte mi:& decorus.

¶In excelso stat:& in sublime mẽtis verticem extulit,quę oculis columbę videt regem in decore suo. Q꞉ dicit pulchrum & addit decorum, hoc est secundũ vtramq; naturam. Pulcher & decorus dicitur dilectus,quia diligẽti se & in humanitate & in diuinitate sine macula aspicitur reprehẽsionis,quę dum anima desiderio sequitur:terrena obliuiscitur & pulchrior efficit. Pulcher oia creando:decorus perdita redimendo. Pulcher in ęqualitate patris verbũ de⁹ apud deũ. Decor⁹ in virginitate mr̃is verbũ caro factũ. Pulcher,iustis beatã gloriã cõferendo. Decorus,pœnitẽtibus indulgẽtiã tribuendo. Est etiã pulcher nõ solũ in se, sed & in Ecclesia:quę est corpus suũ:quã pulchrã fecit in creatione. Decorã in redẽptione vt sit spõso amabilis,angelis desiderabilis,bonis oĩbus venerabilis. Quattuor sunt Sponsi pulchritudines. *Spõsi pulchritudies* Prima in mortali corpe:qua fuit speciosus forma prę filijs hoim. Secũda in trãsfiguratione. Vnde. Facies ei⁹ sicut sol:vestimenta eius alba sicut nix. Tertia in glorificata humanitate. Vnde. Quis est iste,qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra. Iste formosus in stola sua gradiens. Quarta est in diuinitate. Vnde. Regẽ in decore suo videbũt oculi eius. In prima nostrã honorauit infirmitatẽ. In scd̃a ostendit futurę beatitudinis qualitatẽ. In tertia futurę incorruptionis veritatẽ. In quarta perditã in Adã reformabit imaginẽ & similitudinẽ:qñ illa specie participabũtur mẽbra/& iã in p̃nti decorãtur,nõ habilitate corpoꝝ,sed cõmẽdatiõe virtutũ. Vt aũt de plurib⁹ vnũ traham⁹ in exẽplum. Talis est ille amic⁹ sponsi(Ioãnẽ Baptistã loquor) qui de tali pulchritudine cõmẽdatus est in Euangelio sic. Puer iste magnus erit corã Dño:vinũ & sicerã nõ bibet & omne ĩmundũ nõ manducabit: & multi in natiuitate ei⁹ gaudebũt. Ecce hic in tribus inuenitur. De pulchritudine cõmendabilis. Est eñi cõmendabilis apud deũ. Districtus apud seipsum. Gratiosus apud proximũ. In prima prę minẽtia sanctitatis. In secũdo cõtinẽtia voluptatꝫ. In tertio gaudiũ natiuitatis. Per primũ studemus deo placere. Per secũdũ nos custodire. Per tertiũ proximũ allicere. Erit inquit magnus corã Dño.

Magnũ tripliciter gd dicitur.

Est magnus coram seipso.
Est magnus coram seculo.
Est magnus coram religioso.
Est magnus coram domino.
Primus ex conscientia alicuius gratię.
Secũdus ex potẽtia,diuitijs,nobilitate,dignitate.
Tertius ex bona conuersatione.
Quartus ex charitatis perfectione.
Primus deformatur cum diabolo.
Secundus conformatur huic seculo.
Tertius reformatur a Christo.
Quartus informatur a spiritu sancto.

Apud se fuit magnus diabolus cum diceret. Ascẽdam super altitudinem nubium & similis ero altissimo. Vnde etiã Simon Magus putabat se esse aliquem magnum. De secũdo. Hęc dicit rex magnus rex Assyriorũ. Pro tertio dicit de Iob. Erat vir ille magnus in omni opere. De quarto. Ibat Ysaac succrescens & proficiens donec magn⁹ vehemẽter effectus est. Primus magn⁹ apud se fuit diabolus. De quo Hiezechiel. Aquila pręgrandis magnarũ alarum,longo mẽbrorum ductu/habẽs plumas & varietates multas, venit ad libanũ & tulit medullam cedri & transportauit eam in terrã Samnaar. De his dicit Apostolus. Qui se existimat aliquid esse quũ nihil sit,ipse se seducit. Item Quid habes quod non accepisti. Si accepisti quid gloriaris quasi non acceperis? Igitur Quãto magnus es,humilia te in oĩbus. Apud se magn⁹ erat Pharisęus cum dicebat. Non sum sicut cęteri hominũ,velut etiã hic Publicanus. Nõ erat Ioãnes magnus cũ diceret. Qui post me venit ante me factus est,cuius nõ sum dignus soluere corrigiam calceamenti sui. Hic talis se deformat cum diabolo,quia primus ad imaginem & similitudinẽ dei factus:cõparatus est iumentis insipientib⁹ & similis factus est illis. Est alius magnus coram populo. Primo potestate qua superbit non attendens quõ Nabuchodonosor cecidit cũ diceret. Nonne hic est Babylon quam construxi gloriam,& decorem regni mei. Ecce potentia. Sed nulla potentia longa est. Vox enim ad eum facta est. Tibi dicitur Nabuchodonosor rex:Regnum transfertur a te,& mutatus est in bouem. Item dignitate prę lati magni sunt,de quibus. Egressa est iniquitas a senioribus qui debebant regere populũ. Hi sunt Nadab & Abiud:qui offerentes ignem alienum mortui sunt coram domino. De his in lege. Cum elegeritis vnum de nouissimis nostris,non multiplicabit equos,non reducet populum de Aegypto. Hi laborant vt magni videantur a populo. Et cur non omnia quum sit,Quales ex humili summa ad fastigia rerum Extollit quoties voluit fortuna iocari. Potentibus dicitur. Potentes potenter tormenta patientur. His autem qui pręsunt durissimum iudiciũ fiet:id est prelatis. Qui magni sunt nobilitate dicunt. Semen Abrahę sumus,& nemini seruiuimus vnq̃. Audi Philosophũ. Quid genus & proauos strepitis,si primordia nostra,Authoremq; deum spectes,nullus degener extat. In vitijs pelora fouens/proprium deserat ortum. Si malus es,incipit ipsorum contra te stare parentum Nobilitas,claramq; facem prę ferre pudendis. Quia. Omne animi vitium tanto conspectius in se Crimen habet,quãto qui peccat maior habetur. Et, Miserum est aliorum incumbere famę. Malo pater tibi sit Thersites, dummodo sis Aeacidę similis:Vulcaniaq; arma capessas:Q꞉ te Thersitę similem ꝓducat Achilles. Item non bene conueniunt nec in vna sede morantur maiestas & amor. Et nobilitas sub amore iacet. Hæc a se amouebat Dauid,dicens

sic. Neq; ambulaui in magnis, neq; in mirabilib⁹ super me. Et Ioãnes. Helias es tu? Non sum. Propheta es tu? Non. Diuitijs erat magnus diues ille qui induebatur purpura & bysso:& epulabatur quotidie splẽdide. Et ille cui dixit Dominus. Stulte hac nocte requirent animam tuam a te:quę autem pręparasti cuius erunt? Magni sunt sapientia qui sapientes sunt vt faciant mala,bene autem facere nolunt. Non est ista sapientia desursum descendens,sed terrena,animalis,diabolica. Hi cum cognouissent deum,non sicut deum glorificauerunt,aut gratias egerunt:sed euanuerunt in cogitationibus suis:dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. Perdam ait,sapientiam sapiẽtium,& prudentiam prudentium reprobabo. Stulta mundi elegit deus vt cõfunderet sapiẽtes. Infirma quoq; elegit:vt confundat fortia. Isti omnes de sua magnitudine non egerunt gratias deo. sicut seniores de Apocalypsi,qui ceciderunt in facies suas, vt adorarent sedentem in throno, & deposuerunt coronas suas ante thronum. Hi cõformãtur huic seculo. Vnde Apostolus. Nolite conformari huic seculo. Tertijs,quia Christo reformantur dicitur, sed reformamini in nouitate sensus vestri. Hi magni sunt coram religioso,sicut Iob magnus erat inter omnes orientales. Orientales enim sunt qui incipiunt cognoscere deum. Inter hos est Iob magnus,dum cõuersationem eius admirantes:eum sequuntur. Vnde qui ad iustitiam erudiunt multos:fulgebunt quasi stellę in perpetuas ęternitates. Vnde. Cum ambularent animalia ambulabant pariter & rotę.i.e. Isti & sibi & proximo prouident. Vnde Poeta. Et mouet ipse suas & nati respicit alas. Habent enim duas pennas,quibus eleuantur,duas quibus subditi protegũtur. Vnde. Duę pennę singulorum iungebantur:id est spes & amor,& duę tegebant eorum corpora, scilicet timor & pœnitentia,quę prędicat doctor corpori suo scilicet subditis,quorum ipse est caput. Talis erat magnus Ioannes Baptista prędicatione & cõuersatione. Vnde:Elizabeth Zacharię magnum virum ge.Io.b.prę.d. Qui fecerit & docuerit sic homines:hic magnus vocabitur in regno Christi. Quarti a spiritusancto reformãtur:dum omnes virtutes per charitatem:quę est forma virtutum: ad superna gaudia referuntur. De his dictum est. Ibat Ysaac succrescẽs & proficiens donec magn⁹ effectus est. Primo succrescit Ysaac:id est gaudens a peccato recedendo, proficit de virtute in virtutem ascendendo. Magnus efficitur,alijs proficiendo:vehementer magnus,totus in cœlo conuersando. Inde dicitur. Filius accrescens Ioseph: filius accrescens & decorus aspectu.
In primo est filius accrescens.
In secundo Ioseph.
In tertio filius accrescens.
In quarto decorus aspectu.

Vnde benedixit eum pater sic. Omnipotens benedicet tibi benedictionibus cœli desuper,benedictionibus abyssi iacentis deorsum,benedictionibus vberum & vulę. Benedictionem iacentis deorsum habuit Ioannes quando visitauit eum Christus in inferno. Cœli desuper,quando in cœlum ascendit cum illo. Vberum collata est ei gratia,qua lac doctrinę prębuit proximo. Vulę,per miracula quę de ipso facta sunt in vtero. In ventre enim conceptus est,ab angelo nunciatus. In ventre est sanctificatus. In ventre est nouus propheta factus,dum Christus ab eo est agnitus. Ecce coram domino magnus, sicut ait Christus. Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Vnde prę cęteris dictus est lucerna ardens,& lucens. Ardens vehementer diligendo. Lucens Christum demõstrãdo digito. Ecce quomodo commendabilis apud Deũ. Sequitur quomodo districtus apud semetipsum.

Vinum & siceram non bibet & omne immundũ non manducabit.
In vino intelligitur inepta lętitia.
In sicera,abundans tristitia.
In immundo,carnis petulantia.
Contra primum locustas deuorabat.
Contra secundum mel comedebat.
Contra tertium pilis camelorum se vestiebat.

Vinum est de vinea Sodomorum. Sicera cum generali nomine dicatur omnis potus qui potest inebriare:hic specialiter dicitur quod fit de succo pomorum, & est austerum. *Sicera quid.* Immundum dicitur quicquid ad comedendum est illicitũ. Omnia ait Apostolus sunt munda mundis,coinquinatis autem & immundis nihil est mundum:sed inquinata est eorum mens & conscientia. Mundis vtitur qui ęquanimitatem habet tolerandi indigẽtiam. Temperãtiam ne se corrumpat per abundantiã. Charitatem:ne ipse sumendo scandalizet alterius consciẽtiam,vel ne scandalizetur in alterum propter ciborum differentiam. De duobus primis Apostolus. Scio esurire & satiari,& abundare & penuriam pati. De tertio. Nihil interrogãtes propter conscientiam. Conscientiam dico non tuam, sed alterius. Audi quomodo gratiosus apud proximum. Et multi in natiuitate eius gaudebunt.

Tres celebramus natiuitates.

Ioannis	Prima media fuit iter grãm & legẽ.
Btẽ virgis.	Secũda iter filiũ virginis & pctõrem.
Saluatoris.	Tertia inter deum & hominem.

Prima fuit stella luciferi antelucana.
Secunda quasi fulgens aurora.
Tertia quasi sol emergens ab orientali plaga.

De prima Poeta. Nascere/pręq; diem veniens age lucifer altum. De secunda. Quę est ista quę progreditur quasi aurora consurgens. De tertia. Orietur vobis timentibus nomen meum sol iustitię. Ioannes lucem id est Christum pręnunciauit. Maria pręnunciatum protulit. Christus prolatus de vtero:mundum illuminauit. Nostra quoq; triplex est natiuitas. *Natiuitas nostra triplex.*
Prima temporalis.
Secunda spiritualis.
Tertia immortalis.
In prima nascimur mundo.
In secunda ex deo.
In tertia erimus cum deo.

De prima. Mulier cum parit tristitiam habet sed cum peperit iam non meminit pœnę prę gaudio quia natus est homo in mundo. De secũda. Oẽ quod natum est ex deo vincit mũdũ. Et nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua & spũ sancto. De tertia. Natalitia sanctoꝝ pronũciantur in ecclesia. Et Iob. Cum cõsumptum te putaueris:orieris vt lucifer. Quasi consumptum se putat homo in morte,sed orietur vt lucifer in resurrectione generali.

Prima eſt Herodis.
Secunda Marię & Ioannis.
Tertia Saluatoris.
In prima gaudent terreni.
In ſecunda iuſti.
In tertia ſancti.
Prima tendit ad defectum.
Secunda habet perfectum.
Tertia conſummat effectum.

De prima gaudet mulier: quia natus eſt homo in mundo. De ſecunda & tertia. Gaudete in domino ſemper: iterum dico gaudete.
De primo Mũdus gaudebit, vos cõtriſtabimini.
De ſecũdo. Triſtitia veſtra vertetur in gaudium.
De tertio. Gaudium veſtrũ nemo tollet a vobis.
Primi tenent tympanum & citharam, & gaudẽt ad ſonitum organi blandientis.
Secundi hauriunt aquas in gaudio de fontibus ſaluatoris.
Tertij experimẽtũ capiũt verbi illius euangelici. Gaudete & exultate qm̃ merces veſtra multa eſt in cœlis. De primo. Riſus dolori miſcebitur, & extrema gaudij luctus occupat. Item. Riſum deputaui errorem: & in gaudio dixi. Quid fruſtra deciperis? Propterea ait Iacobus. Riſus veſter reuertatur in luctum: & gaudiũ veſtrum in voces flentiũ. Gaudium tibi ſit ſemper ait Angelus ad Tobiã. Et ille. Quod gaudium mihi erit qui in tenebris ſedeo, & lumen cœli videre nõ poſſum. Hoc temporale gaudiũ paruipendens propter tertiũ gaudium dictum eſt. Lętare Hieruſalem. & diem feſtum agite omnes qui diligitis eam. Gaudete gaudio magno omnes qui lugebatis ſuper eã. De ſecũdo dicit. Nõ eſt regnũ dei eſca & potus, ſed iuſtitia & pax & gaudiũ in ſpiritu ſancto. Item. Si diligeretis me, gauderetis vtiq;, quia vado ad patrẽ. Item. Veniam ad vos, & gaudebit cor veſtrum. Iſti hauriunt aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. Tres ſunt fontes qui effundunt nobis aquã de cœlo.

Fontes tres.

Fons miſericordię. — Primus eſt fons hędorꝫ.
Fons gratię. — Secundus fons ortorũ.
Fons glorię. — Tertius fons bonorum.
Primus lauat immundum.
Secundus rigat aridum.
Tertius potat ſitibundum.

De primo. Erit fons patẽs domus Dauid in ablutione peccatoris & menſtruatę. De ſecũdo. Fons ortorum puteus aquarum viuentium. De tertio Boetius. Da pater auguſtam mentis conſcendere ſedem. Da fontem luſtrare boni. De primo haurimus aquas in gaudio de fontibus ſaluatoris, dum gaudemus de peccato remiſſo. Angelis quoq; eſt gaudiũ ſup vno pctõre pœnitentiã agente. Et ille pater. Fili ait, oportebat gaudere, epulari: quia filius meus mortuus erat & reuixit: perierat & inuentus eſt. De ſecundo haurimus qñ in nobis naſcitur. Vnde gaudemus. Mulier em̃ quę peperit: id eſt anima quę pœnitentiam agit, iam non meminit preſſurę: quia natus eſt homo in mundo. Hęc eſt natiuitas Ioannis, qui dicitur gratia domini, in qua multi gaudent cum ſuſcipiunt eam. De tertio hauriunt qui ſuperna gaudia concipiunt, & prę gaudio ſuſtinent tribulationes. Vnde. Ibant Apoſtoli gaudẽtes a conſpectu concilij, qm̃ digni habiti ſunt pro nomine Ieſu contumeliam pati.

Gaudium triplex.

Inde de Stephano. Ille parato vertice gaudens ſuſcepit lapides. Et Laurentius. Gaudeo plane, quia hoſtia Chriſti effici merui. De primo propinat filius peccata remittendo. De ſecũdo ſpiritusſancti gratiam infundendo. De tertio Pater gaudia nobis proponendo. De quibus dicitur. Omne gaudium exiſtimate fratres cũ in tentationes varias incideritis. Temporale em̃ gaudiũ eſt nullũ. Spirituale aliquod gaudium. Aeternum vero eſt omne gaudiũ, & gaudium illud nemo tollet a vobis. Vnde Propheta. Gaudẽs gaudebo in dño, & exultabit anima mea in deo meo. Inde dictum eſt in hiſtoria figuratiue. Mardocheus egrediens de palatio & de cõſpectu regis: id eſt Chriſtus veniẽs de ſecreto patris ad transferendos electos. Fulgebat veſtibꝰ regijs, hyacinthinis & aerinis, id eſt ſanctis angelis cum eo deſurſum venientibus ad iudicium: qui ſunt hyacinthus, ſancti mundi huiꝰ: qui ſunt aerini coloris, qui non de cœlo, tñ quaſi ſunt in aere a terrenis ſuſpenſi. Coronam auream portans in capite ſcilicet ſignũ regię dignitatis. Amictus pallio ſerico atq; purpureo: id eſt carne glorificata, quę dicitur ſerica: quia naſcitur de vermibus: & Chriſtus de mortalibus. Vnde & ipſe vermis dicitur. Purpurea propter paſſionem. Et omnis ciuitas exultauit, & lętata eſt: id eſt Eccleſia triumphãs ab eo ſuſcepta. Iudęis quoq; noua lux oriri viſa eſt: id eſt vere confitentibus, & gaudiũ, & honor, & tripudium. Tunc em̃ omnes venient & gaudebunt de bonis domini ſuper frumẽto, vino & oleo: & in vidẽdo patre & filio & ſpiritu ſancto. Rex ille dicitur Aſſuerus, qui dicitur beatitudo eius, vel atrium eius. Eius vxor Heſter id eſt abſconſa. Hęc eſt eccleſia quę adhuc latet in caligine huius miſerię. Iuxta illud. Nunc filij dei ſumus, & nondum apparuit quid erimus, ſcimus autem cum apparuerit, quoniã ſimiles ei erimus. Mardocheus dicitur myrrha munda ſcilicet Chriſtus dictus myrrha propter amaritudinem paſſionis. Munda: quia ſine peccatis occurret nobis, vt nos transferat in regnum dei patris. Tunc erit vobis gaudiũ depoſita corruptione, honor ex dei vocatione, tripudiũ ex corporꝫ agilitate. CAR.

ECce tu pulcher es dilecte mi & decorus. Lectulus noſter floridus, tigna domorum noſtrarum cedrina, laquearia noſtra cypreſſina. Laudes ergo pro laudibus refert mater filio, dicens. Ecce dilecte mi tu pulcher es ſecundum deitatem, & ſecundum humanitatem decorus. Et quoniam ipſe pluries iam ipſam amicam vocauerat, amicus autem & amica in eodem lecto, & in eadem domo cohabitãt. Statim ipſa tractat de lecto & de domo. Manet ſiquidem Chriſtus in eo qui diligit eum: ſed qui diligit filium: diligit & matrem, & ita vterq; manet in eo qui diligit alterũ. Sed tamen aliter & aliter. Nam in corde diligentis ſe manet filius per inhabitãtem gratiam. Mater vero per deuotionem ipſius: & inſeparabile conſortium matris & filij, in pię dilectionis affectu. Dicit ergo. THO.

¶INCIPIT TERTIVS LIBER.

LEctulus noſter floridus.

¶Lectulꝰ animę quies eſt, quia dum ſponſum ſingulariter amat, a pertubatione mundi quãtũ poteſt ſe alienat, & virtutes quibus placeat ei aggregat: & dum temporalia ſpernit, lectulum tranquilitatis ei ſternit, qui virtutum floribꝰ iocũdatur. Spõſa opportunitate inuẽta ornatum nunciat thalamũ lectulum digito demonſtrãs. Dilectus inuitat ad requiẽ, & cũ euntibus in Emaus ardorem cordis nõ ſuſtinens ad mẽtis pertrahit hoſpitium. Secum pernoctare cõpellit, & cũ Petro loquitur. Domine bonũ eſt nos hic eſſe. Hoc capitulo & duobus ſequentibus: apte ſtatus eccleſię demonſtratur. Chriſtus auctoritas prelatorũ, cleri decor, monachorum quies, populi diſciplina. In eccleſia lectulũ puto in quo quieſcitur, clauſtra & monaſteria, in quibus vacamus a curis ſecularibꝰ. Hic lectulus floridus eſt, inſtitutis patrũ & exemplis, quibus quaſi floribus reſperſa eſt fratrum conuerſatio. Domus eſt popularis cõuentꝰ Chriſtianorũ, quos tigna in ſublimi poſita, id eſt principes eccleſiarum protegũt. Laquearia quę adornant, ſunt mores cleri bene compoſiti. Qꝫ aũt tigna cedrina & laquearia cypreſſina dicũtur, hoc eſt ꝙ prelati & clerus bonum odorẽ alijs dare debeant, & incorruptibiles ne vitijs corrumpantur pmanere. Iſte lectulus eſt iuſtitia. Scis quę iuſtitia? Super quem inquit requieſcet ſpũs meꝰ, niſi ſuper humilem & quietum & tremẽtem ſermones meos? Si quis ergo talis fuerit: fit lectulus dei. Notandum ꝙ flos prębet in aſpectu venuſtatem, in tactu lenitatem, in odore ſuauitatẽ. Itaq; in decore contemplationẽ, quę deſiderabiliter inuitat, ſuauiter trahit, ardenter accendit. In lenitate patientiam: quę cõminantibus & maledicentibus occurrit, perſequentibus orationibus obuiat, lędentibus benignitatem, odiẽtibus charitatẽ rependit. In odore dulcem deo ſanctorum famã accipe. Hi dicunt. Chriſti bonus odor ſumus Deo. Flos iſte ſpem ſignat & aliquãdo patientiam ſanctorũ: quia lenitate refouet, aſpectu oblectat, odore demulcet. Sic patientes, iracundos manſuetudine, inuidos humilitate, contentioſos pio ſilẽtio ſuperare contendunt. Ergo lectulus ſpiritualis copulę merito floridus dicitur: quia in illis cordibus Chriſtus ſuauiter quieſcit: in quibus pulchritudo ſapientię, tranquilitas prudentię, ſuauis odor ſpei regnat ſupernę. Quattuor ſunt lectuli.

Florũ vtilitates.

Lectuli quattuor.

Primus eſt ſordidus.
Secundus ſolidus.
Tertius candidus.
Quartus floridus.
Primus eſt ſordidus fœtore luxurię.
Secundus ſolidus maritalis fidei conſeruatione.
Tertius floridus pręteritę vitę tanq̃ de nigredine in candorem mutatione.
Quartꝰ cãdidꝰ virginalis iocũditatis amœnitate.
Primus eſt fornicatorum.
Secundus coniugatorum.
Tertius continentium.
Quartus virginum.

Primus.

De primo ait Apoſtolus. Nõ in comeſſationibus & ebrietatibus, nõ in cubilibus & impudicitijs. Ad hunc lectum pertinent, qui exarſerunt inuicem in concupiſcentijs ſuis: maſculi in maſculos turpitudinem operantes. Sed qui talia agunt: regnum dei non cõſequẽtur. Si quis em̃ templum dei violauerit: diſperdet illum deꝰ. Neſcitis quoniã mẽbra veſtra templum eſt ſpiritusſancti. Et tollens membra Chriſti faciens membra meretricis. Itẽ. Qui fornicatur, in corpus ſuum peccat. Aliquando veniũt ſordes iſtę ex mala cõſuetudine. Vnde Poeta. Nos numerus ſumus, fruges conſumere nati: Spõſi Penelopes nebulones Alcinoiq;: Cui pulchrũ fuit in medios dormire dies. & Ad ſtrepitum citharę ceſſanter ducere curas. Aliquando ex diuitijs. Vnde alius Poeta Diuitię turpi fregerunt ſecula luxu. Diuitijs alitur luxurioſus amor. Vnde Horatius in libro Sermonum. Eutrapilus cuicunq; nocere volebat, Veſtimenta dabat precioſa. Beatus enim iam dormiet in lucem: ſcorto poſtponet honeſtum Officium. Qui in hoc iacẽt lectulo ſciant quoniã fornicatores & adulteros iudicabit Deus.

Secũdus. Matrimonium.

¶Secũdus lectulus ſolidus eſt. Deꝰ em̃ dixit. Quod deus coniunxit homo non ſeparet. Hic excuſat a peccato fides qua alieno coniuges non commiſcentur. Spes prolis quę cultui diuino mancipetur. Sacramentũ quia in eis Chriſtꝰ & eccleſia figuratur. In tribus in hoc lectulo coniugati debent habere puritatem. Debent em̃ ſibi in carnali cõmercio pariter obedire. Hic eſt lectus Abrahę: qui dicitur pater excelſus ad regendum, & Sarę quę dicitur princeps: quia ei a viro in debito ſoluendo eſſet obediendũ. Hoc dictum eſt propter primum. Secundũ figurat lectus Yſaac, qui dicitur gaudium, & Rebeccę: quę dicitur patiẽtia eo ꝙ pariter ſit eis gaudendum & ſuſtinendum, id eſt in quęrẽdis ſupernis gaudijs ex cõmuni cõſenſu patienter debent vacare. Tertium figurat lectus Iacob, qui dicitur ſupplantator, & Rachel quę dicitur videns principium, quia pariter eis ſunt vitia ſupplantanda & gaudia ęterna quęrenda. Deo debent eſſe intenti orationi vacando, vitia ſupplantando propter incontinentiã in idipm̃ reuertendo. His aliquando indicitur vt ſibi obediant propter fidei firmitatem. Aliquãdo perſuadetur, & a cõplexibus abſtineant propter orationem. Aliquãdo indulgetur, vt ad amplexum reuertantur propter infirmitatem. De primo Paulus. Vir poteſtatem ſui corporis nõ habet, ſed mulier. Mulier poteſtatẽ ſui corporis non habet, ſed vir. De ſecundo idem. Nolite fraudare inuicem, niſi forte ex conſenſu ad tempus: vt vacetis orationi. Et ſubiungit de tertio. Et poſtea reuertimini in idipſum: ne nos tentet ſathanas propter incõtinentiã noſtrã. De vacatione orationis dicitur. Egrediatur ſponſus de cubili ſuo, & ſpõſa de thalamo ſuo.

Tertius.

Qui iacent in hoc lectulo, non poſſunt cõtemplationi vacare propter ſollicitudinem eorum: quę pertinent ad matrimoniũ: quaſi in tenebris ſunt. Vnde Iob. In tenebris ſtraui lectulum meum. Vnde ipſa ſponſa in hoc ſtatu poſita ait. In lectulo meo quęſiui per noctes quẽ diligit anima mea, quęſiui & non inueni. Paululum cũ pertranſiſſem inueni quem diligit anima mea, tenui illum nec dimittam donec introducam in domũ meam, & in cubiculum genitricis meę. Nota verborꝫ ordinẽ. Tranſit, inuenit, tenet, inducit in cu

biculum matris sue,continentium, qui aptus est ad contemplandum. Transit primos amplexus relinquendo. Inuenit,puriori intellectu cognoscẽdo. Tenet,viriliter & constanti proposito ei adhęrendo. Inducit in cubiculum meũ in casto corde & corpore dulci deuotione attrahendo. Isti dicit. Cum oras intra in cubiculum tuũ,& clauso ostio ora patrẽ tuum. Iste inquietãtibus se respondet. Noli mihi molestus esse. Iam eñ ostium meum clausum est,& pueri mei mecũ sunt in cubili meo id est bona opera in casto corde. Iste candidus est, quia lotus lachrymis pœnitentię. Vnde Dauid. Lauabo per singulas noctes lectum meũ lachrymis meis stratum meum rigabo. Portat iam paralyticus grabatum suum, a quo prius portabatur. Et Iudith casta vidua occidit in isto Holofernem scilicet motum carnis. Hic lectus quanto melior sit maritali:ostendit Apostolus sic. Soluta es a lege viri:noli querere matrimoniũ. Sequitur quartus scilicet quies virginalis. Tres sunt flores priui legiati quibus floridus dicitur.

Quartus.

Primus Christus.
Secundus virgo Maria.
Tertius Ioannes Euangelista.

Christus eñ ait. Ego flos campi & liliũ cõuallium. In figura beatę virginis. Virga Aaron floruit. Ex merito virginitatis in sepulchro Ioannis inuentũ est manna pro corpore. Sed & moraliter isti sunt tres flores scilicet.

Lilium virginitatis.
Viola humilitatis.
Rosa charitatis.

Quia sine his trib⁹ minus perfecta est virginitas. In lectulo talib⁹ floribus odorato cubat sponsus,vt possit ei dicere Sponsa. Cum esset rex in accubitu suo,nardus mea dedit odorem suum. Hi sequũtur agnũ quocunq; ierit:vbi vellere preuius albo:virginis agn⁹ ouis:grexq; omnis candidus intrat. s. per amœna vireta. Inutilitas primi,est a deo elongatio. Vtilitas secundi,humani generis progagatio. Vtilitas tertij,deo vacatio. Vtilitas quarti,angelorum cognitio. Lectulus noster floridus:quia in tali lecto contemplamur, contemplata dulciter sapimus, propter gustatum saporẽ stupemus. Hoc deus in Adam voluit ostẽdi quum ait scriptura. Immisit dñs soporem in Adam. Notandũ q̃ immisit dñs soporem/saporem/stuporem. Soporem quo deũ contemplaretur. Saporem quo in contemplatis delectaretur. Stuporem quo peccatũ abominaretur. In primo Euam formauit. In secundo Adã pomum gustauit. In tertio a facie dei se abscõdit. Hęc eñ tria quę dedit deus in vsum,cõuertit homo in abusum. De prio. Ego dormio,& cor meũ vigilat. De secundo. Quę sursum sunt sapite. De tertio. Patres comederũt uuã acerbã:& dẽtes filiorũ obstupescũt. Vnde sciẽdũ q̃ triplex ẽ sopor.

Sopor triplex.

Primus fouendę iniquitatis.
Secundus recreandę infirmitatis.
Tertius contemplandę maiestatis.

De primo. Dormierunt somnũ suum & nihil inuenerunt omnes viri diuitiarũ in manibus suis. De secũdo. Si dormit saluus erit. De tertio. Si dormiatis iter medios cleros. De primo. Vsq; quo piger dormis,& Surge qui dormis,& exurge a mortuis. Et qui dormiunt nocte dicunt. Hora est iam nos de somno surgere. Horum quidam dormiũt sub peccandi studio. Alij quia peccatũ absc̃dunt sub silentio. Tertij quia grauantur satisfactionis tędio. Primi excęcantur dei iudicio. Secũdos suscitat proximi admonitio. Tertios excitat dei consolatio. Primus fuit Sanson in gremio Dalilę. Secundus Ionas in profundo sentinę. Terti⁹ Ionas sub vmbra iuniperj aculeatę. De hoc dicitur. Dũ dormirent homines,inimicus homo superseminauit zizaniam. Sunt eñ tria semina:quibus diabolus superseminat zizania, dum hic somno dormiunt homines.

Semen triplex.

Est enim semen diuinus sermo.
Est semen virtus.
Est semen Christus.

De primo. Semen est verbũ dei. De secũdo. Qui seminat in lachrymis in exultatiõe metet, De tertio. Nisi granum frumenti cadẽs in terram,mortuum fuerit,ipsum solum manet. Item. In semine tuo benedicentur omnes gentes. Item. Et semini tuo,qui est Christus. Item. Nisi dñs exercituum reliquisset nobis semen. q. s. f. Ecce primę dormitionis incõmoda. De secunda,quę est recreandę infirmitatis. Si dedero somnũ oculis meis,& palpebris meis dormitationem. Item. Surge,propera amica mea. Surge ne deum obliuiscaris. Propera,ne occupet dies mortis. Veni ad gaudia supernę solennitatis. Hyems transijt. s. timor asperitatis. Imber abijt. s. amor mundanę voluptatis. Flores apparuerunt. i. spes supernę iocunditatis. Talis eñ hyems obliuionem dei inducit. Talis pluuia velocitatẽ fugiendi pœnas impedit. Talis spes ad supernam solennitatem accendit. In his trib⁹ Iacob somnum imperasse inuenimus. De primo cum fugeret fratrem dormiẽs super lapidem se erexit,& ait euigilans a somno. Vere dñs erat in loco isto,& ego nesciebam. Ac si diceret. Q̃ diu dormiui deum oblitus sum,sed euigilans inuenio eum. Contra secundum. i. voluntatẽ ait. Nocte & die,gelu & ęstu vrebar:somnus ab oculis meis fugiebat. Pro tertio dicitur. Nunciauerũt Iacob:Ioseph filius tuus viuit. Quo audito reuixit spirit⁹ eius:& euigilans quasi de graui somno ait. Vadã & videbo eum. De primo dicitur. Consurge in nocte in principio vigiliarum tuarũ. Secũda dormitione dormierunt fatuę virgines. Tertia prudentes. Sic eñ scriptum est. Moram autem faciente sponso,dormitauerunt omnes & dormierũt. Sed differenter. Fatuę eñ primo modo. Prudentes se cũdo. De tertia,quę est contemplandę maiestatis dicitur. Ego dormio & cor meũ vigilat. Et illud. Si dormiatis inter medios cleros,pennę columbę deargentatę. Inter medios cleros. i. inter nouum & vetus testamentum,vel inter temporalia & cœlestia:inter quę,in vtrisq; meditando,suspenditur anima. Inde Iob. Elegit suspendium anima mea, & mortem ossa mea. Inde dicitur. Isachar asinus fortis accubans inter terminos vidit requiem q̃ esset bona,& terram q̃ optima. Iste sic dormiẽs cõtemplatur scilicet inferna,mundana,cœlestia. Inferna,in quibus inuenit calamitatem. Mundana,in quibus inuenit mutabilia. Superna, in quibus reperit fœlicitatem. Hęc tria vidit Abraham quãdo sopor inuasit eum. Facta est eñ caligo tenebrosa. Ecce mũdana. Et vidit clibanum fumãtem. s. inferna,& lampadem fulgentem scilicet cœlestia. Pro primo,pistor Pharaonis in carcere suã somniauit tẽtationem. Pro tertio,pincerna suam

saluationẽ. Pro medio,Pharao somniauit in vaccis nũc pinguibus,nũc macilentis mũdanã mutabilitatẽ. Ecce tres dormitiones:quarũ primã dñs emittit. Secudã permittit. Tertiam immittit. Immisit dñs quoq; saporem:sed sunt quidam qui sapiunt carnalia,sunt qui sapiunt cœlestia. Primi delectantur in comessatione & ebrietate. Secundi in vanitate. Tertij in veritate. Primus sapor spiritũ inficit. Secundus decipit. Tertius ad regnũ deducit. De primo. Qui in carne sunt quę carnis sunt sapiunt. De secundo. Non alta sapientes. & Noli altũ sapere,sed time. De tertio. Quę sursum sunt sapite. De primo Iob. Nunquid potest aliquis gustare:quod gustatum affert mortem? De secundo. Christus cũ gustasset acetũ felle mixtum noluit bibere. s. fraudes & amaritudines mundi. De tertio. Mulier fortis gustauit,& vidit q̃m bona ẽ negociatio eius. Ideo gustate & videte q̃m suauis est dñs. Hos tres sapores gustauerũt filij Israel in deserto. Primum quũ reuertebãtur ad olas carniũ/ dicentes. Quis dabit nobis carnes vt manducemus? Secundum quũ dicerent. Veniunt nobis in mentem pepones/porri/cepe/& allia. Tertiũ quãdo manna comederunt. Primum habuit Adam: quãdo pomum comedit. Secũdum quando dixit serpens. Eritis sicut dij. Tertium ante lapsum:q̃n fruebatur colloquio dei. Post lapsum vero immisit stuporem de peccato perpetrato:ita vt posset dicere. Circundederũt me gemitus mortis:dolores inferni circũdederunt me. Sed est gemit⁹ mortis. Est gemitus medicinalis. Est gemitus vitalis. Primus circundat. Secundus mundat. Terti⁹ fœcundat. Circundat:vt inspiciamus mundũ,& fugiamus eius decorem. Mundat peccati fœtorem. Fœcundat vt affectus crescat in superiorẽ amorẽ. De primo in hoc loco. Vnde Iob. Anteq̃ comedã suspiro. De secundo. Laboraui in gemitu meo:lauabo per singulas noctes lectum meũ:lachrymis meis stratum meum rigaui. Inde Hieremias. Vę nobis quia peccauimus:quia cecidit. c. r. n. Item. Misericordia dei q̃ non sumus consumpti:quia non defecerunt miserationes eius. De tertio. Domine ante te omne desiderium meũ,& gemitus meus a tenõ est absconditus. Inde. Sitiuit anima mea ad deum fontẽ viuũ. Item. Indica mihi quẽ diligit anima mea:vbi pascas: vbi cubes in meridie. Sequitur. Dolores inferni circundederũt me.

Gemitus triplex.

Dolor triplex.

Sunt dolores inferni,sunt dolores mũdi:quos homo patienter sustineat,sunt dolores cordis humani quibus homo se deo reconciliat. Primos sustinet homo pro iniquitate. Secundos ex necessitate. Tertios ex voluntate. De primis in hoc loco. Dimitte me paululum vt plangam doloręm meũ: anteq̃ vadam ad terram tenebrosam & opertam mortis caligine. Desecũdis. Dauid. Deficit in dolore vita mea & anni mei in gemitibus. Inde dicũ est Eue. In dolore paries filios tuos. Et Adę. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Et Iob. Homo ad laborem nascitur,& auis ad volãdum. De tertijs. Q̃ diu ponam consilia in anima mea dolorem in corde meo per diem:quia cor contritũ & humiliatũ deus non dispiciet. His tribus doloribus legitur Christ⁹ doluisse pro humano gñe. Primũ sustinuit eñ pœnã vt a nobis excluderet tolerauit. Inde Hieremias. Vere languores nostros ipse tulit:& dolores nostros ipse portauit. Et secũdos. Item. Vidimus eum nouissimum virorũ/virum dolorum. Et tertios. Inde idem. O vos omnes qui transitis per viam,attendite & videte si est dolor sicut dolor meus. CAR.

Lectulus noster floridus.

Ac si dicat. Lectulus si noster est:floridus est. hoc est. Si cuiusq̃ conscientia nobis est quietis lectulus:ipsa est florida,habens decorem pariter & odorem,vt sit decora per ornamenta virtutũ, & in operibus odorifera per exemplum. Deinde de domibus subditur. THO.

Tigna domorum nostrarum cedrina.

Per tigna cedrina: prędicatores accipimus. Sicut eñ cedrus lignum est imputribile & altum,sic prędicatores nec prece nec precio debent corrumpi,vt flectantur a iustitia,& quę sursum sunt querere:& quę sursum sunt sapere. Tectum spes est cœlestium,quę dũ ab appetitu temporalium nos retrahit,a tempestate temporalium per patientiam nos cõseruat. Nam & ipsa patiẽtia loco tignorum est quę quicquid spes cœlestis exercet,velut tecti tabulas sustinet. Tigna cedrina sunt,quia patientia proximis videntibus bonum dat odorẽ,nec sinit putrescere subiectum sibi per vitia:quia custodit. De custodia huius domus scriptum est in libro Numeri sub nomine tabernaculi/sic. Ad oriẽtem Iudas figet tentoria. Tabernaculum istud est cor nostrũ, circaipsum iubetur, vt Iudas figat tentorium ad oriẽtem,Ruben ad meridiem,Effraim ad occidentem,Dan ad aquilonem.

Climata.

Aię profectus.iiij.

Oriens est gratię illuminatio.
Meridies charitatis inflammatio.
Occidens temporalium administratio.
Aquilo tentationis inquietatio.

Ad orientem excubat homo sollicitus,vt suos videat excessus & corrigat. Ad meridiem:vt superna diligat,& ad ea cor suum erigat. Ad occidẽtem vt dũ tẽporalia ministrat mundũ sibi subigat. Ad ad aquilonem:vt tentationes pręuideat & abigat. De primo Propheta. Quis suscitauit iustum ab oriente. Ab oriente iustus suscitatur,dum per illuminationem gratię de peccatore iustus efficitur. De secundo. Ascendit Abraham a meridie in Bethel. Bethel domus dei dicitur. A meridie ergo in Bethel ascenditur,dum feruore dilectionis in cœlo conuersatur. De tertio. Sol cognouit occasum suum. Sol occasum cognoscit,dum cõtemplatius sine sui detrimento ad ministrandum redit. De quarto. Ventus turbinis veniebat ab aquilone. Ventus turbinis venit ab aquilone,dum tentatio inspiratur a dęmone. Sed in medio est species electri,dum in ea sentimus adiutorium Christi. Ad orientem cubat sponsa dum dicebat ei. Quę est ista quę progreditur quasi aurora consurgẽs. Ad meridiẽ volebat cubare cum diceret. Indica mihi quem diligit anima mea:vbi pascas:vbi cubes in meridie. Ad occidentem formidabat descendere:cũ diceret. Laui pedes meos quomodo inquinabo illos? Vnde dilectus. Surge,propera amica mea. Ad aquilonem cubabat cum diceret. Surge aquilo & veni auster,Ad orientem ergo figit tentoriũ Iudas, Ysachar, Zabulon. Iudas cõfessio.

Xli.patriarche. Ysachar merces. Zabulon habitaculum formidinis interpretatur.

Prim⁹ triplex. Primum eñ oportet vt homo confiteatur.
Secundo vt merces cognoscatur.
Tertio vt fortitudo habeatur.
Per primum vt suam reuelet conscientiam.
Per scām vt sciat ꝑ quid suā exerceat malitiā
Tertium vt sufficiat ad agendam pœnitentiam.
Excubat ergo Iudas, ne confessionem impediat verecundia.
Ysachar ne langueſcat mercedis ignorantia.
Zabulon ne pusillanimitate cesset laboris experientia.

Ysachar. De primo. Confitemini alterutrum peccata vestra & orate pro inuicem. De secundo. Qui vicerit dabo ei calculum candidum. De tertio. Pusillanimes cōfortamini. Manus solutas erigite & genua debilia roborate. Hęc tria in Ysachar cōsidera. Asinus fortis accubans inter terminos, vidit requiem ꝙ esset bona, & terrā ꝙ optima, & supposuit humerum ad portandum. Requies bona est cessatio a peccato, terra optima regnum quod dabitur in prēmio. Supponit humerum ad portādum viriliter laborādo. In his tribus fuit Paulus. De primo. Fui blasphemus & persequutor, quia persecutus sum ecclesiam dei. Ecce Iudas. De secundo. De reliquo reposita est mihi corona iustitię quam reddet mihi dñs in illa die. De tertia. Ter virgis cęsus sum, semel lapidat⁹ sum, ter naufragium feci. Hęc tria in Dauid figurata sunt. Primo eñ confessus est infirmitatem suam dicens. Non possum sic armatus incedere. Secundo filiā Saul expectauit in prēmio. Tertio fortis fuit sternendo aduersarium. Ecce ad oriētem Iudas, Ysachar, & Zabulon. Sequitur ad meridiem. Ruben Symeon & Gad. Ruben dicitur visio. Symeon obediens. Gad accinctus. Qui enim amoris inflāmationē vult custodire: oportet vt pri⁹ videat. Secundo obediat.

Secundus triplex. Tertio se accingat.
Prio vt sint periti. Periti ad cōtēplationē glię.
Secundo subiecti. Subiecti dei iustitię.
Tertio expediti. Expediti ad viam patrię.

De primo Dauid. Inflammatum est cor meum & renes mei cōmutati sunt. De secundo. Vt iumēntum factus sum apud te: & ego semper tecū. De tertio. Tenuisti manum dexteram meam & in voluntate tua deduxisti me. Per primum est de⁹ desiderabilior. Per secūdum clementior. Per tertium propinquior. Desiderabiliorē senserat sponsa quum ait. Guttur illius suauissimus & totus desiderabilis. Clementiorem Ezechias: cui vitā suā prolongauit, quia Dño obediuit: ait eñ. Memento dñe quomodo ambulauerim coram te: scilicet obediendo. Item sponsę factus est propinquior: quia accincta fuit ad quęrēdum: ait eñ. Per vicos & plateas quęram quē diligit anima mea. Et inde sequitur. Paululum quum pertransissem, inueni quem diligit anima mea. Ecce propinquior. Sic ergo Ruben figat tentorium ad meridiem vt sit oculus apertus. Symeon vt sit promptus animus Gad vt sit gressus rectus. Oculus ne turbetur sollicitudine mūdana. Animus ne incuruetur volūtate ꝓpria. Gressus ne impediant peccatorū pondera. Primū, ne Ruben fiat Tobias hīrūdinis stercore excęcatus. Secundum, ne Symeon sit Chore pro inobediētia igne deuoratus. Tertiū, ne Gath sicut filij Israel luto & latere onerat⁹. Diceret eñ Ruben. Lumen oculorum meorū & ipsum nō est mecum. Symeon. Cor meū conturbatum est dereliquit me virtus mea. Gath. Infixus sum in limo profundi & non est subsūtia. De duobus primis angulis. In lege habebant filij Israel in quattuor angulis palliorum suorū quattuor fimbrias, ne sequantur cogitationes suas, & oculos suos in res varias fornicantes. Pallium est cōuersatio nostra. Pallium. Quattuor habet cornua. Conuersatio nostra debet respicere deum, nos, ꝓximum, inimicum: vt scilicet faciat deo honorem, mihi decorem, proximo amorem, inimico timorem. Fimbrię sunt dei mandata quattuor specialia. Dilectio dei, sui, proximi, inimici. Vita hyacinthina quę habet cœli colorem est memoria patrię cœlestis, quam assidue debemus habere. Figat ergo Ruben tentoriū ad meridiem & dicat. Ad te leuaui animam meam deus meus in te confido non erubescā. Et Gath. Venite ascendamus ad mōtem domini & ad domum dei Iacob. Ad occidentem tentorium figere est, a contemplatione ad actiuam descendenti custodiam adhibere. Tales enim tractant: Tertiꝰ triplex. Actiua.
De vitijs subditorum.
De vsu temporalium.
De ordinatione dignitatum.
In primo sępe fructum virtutum minuitur.
Amor dei extenuatur.
Amor mundi memorię infigitur.
Vix enim in primo potest homo de vitijs tractare & maculam nō incurrere. Qui eñ tetigerit picē inquinabitur ab ea. De his ait dñs per Prophetam. Expectaui vineam meam vt faceret vuas, & fecit labruscas. Item in secundo. Vix cōtingit tractare temporalia & minus non amare cœlestia. Sic eñ ait Gregorius. Quāto quisq; amori mundi intēditur: tanto ab amore cœlestium dissungitur. Vnde. Cum operatus fueris terram, nō dabit fructum suū. In tertio. Vix potest de dignitatib⁹ ordinari: & earum ambitione nō morderi. De his item dñs per Prophetam. Ipsi regnauerunt absq; me, principes extiterunt, & non cognoui. Figant ergo tentoria ad occidentem. Effrain, Beniamin, & Manasses.
Effrain occurrit eis qui peccatum exterminant.
Beniamin ijs qui de temporalibus tractant.
Manasses ijs qui dignitatem ordinant.
Primus ergo inuitetur ad fructuum vtilitatem.
Secundus ad amoris suauitatem.
Tertius ad fugiendam ambitionis vanitatem.
De primo dicatur. Quasi rosa plātata super riuos aquarum fructificatę. Secundis. Imitatores dei estote sicut f.c. & a. in dilectione. Tertijs. Obliuiscere populum tuum & domum patris tui.
Primis dicit Christus. Eatis & fructum afferatis.
Secundis. Si quis diligit me sermonem meū seruabit, & pater meus diliget eum.
Tertijs. Gratis accepistis, gratis date.
Transeamus ad aquilonem. Quartus triplex.
Sunt tentati qui verum a falso non discernunt.
Sunt qui in mundo salutem suam constituant.
Sunt qui desperant.
Primi incircunspecti.
Secundi illecti.
Tertij decepti.

Incircunspecti quia non habent spiritum deuotionis & discretionis.
Illecti amore mundanę dilectionis.
Decepti ignorantia diuinę miserationis.
Primis dicitur. Vę his qui dicūt bonum malū & malum bonum.
Secundi. Nullum sit pratum quod non pertranseat luxuria nostra, quoniam hęc est pars nostra & hęc est sors nostra.
Tertij. Maior est iniq̄tas mea q̄ vt veniā merear.
Vt ergo cnstodiāt isti figūt tētoria sua ad aglonē.
Dan qui dicitur iudicium.
Aser qui dicitur fœlicitas.
Neptalim qui dicitur dilatatio.
Dan inuitet ad iudicium veritatis.
Aser: ad amorem supernę fœlicitatis.
Neptalim: ad spem diuinę miserationis.
Dan dicat. Iuste iudicate filij hominum. Aser. O q̄ gloriosum est regnum in quo cum Christo gaudent omnes sancti. Neptalim dicat. Sperate in eo omnis cōgregratio populi. e.c.i.c.v.d.a.n. ineternum. In tignis istis tria inuenio.

Tigna tria habent. Magistri doctrinam.
In desolatis misericordiam.
In discipulo obedientiam.
Ipsa eñ portant tegulas quasi sustinentes subditos, & tegulę se applicant illis tanq̄ formam accipientes a magistro. In magistro itaq; inuenimus doctrinam verborū morum & operum. In desolatis misericordiā consolationum. In discipulis, obedientiā in executione mandatorum. Hęc adimpleuit Christus qñ deferebatur defunctus filij⁹ Adolescēs a dño suscitatus. vnicus matris suę. Verbo eruditur dicens. Adolescēs tibi dico surge. Accessit moribus loculum tetigit operibus. Misericordia in desolatis, qñ vidit dñs flentes, & misericordia motus est. Obediētia quādo ad imperium eius resedit qui erat mortu⁹.

Prędicator. Verba doctrinę debet habere doctor, quia labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem ex ore eius requirunt: quia angelus dñi exercituum est. Alioquin cęci sunt duces cęcorum. Si autē cęcus cęcum ducat: ambo in foueam cadunt. Et Esaias. Speculatores ei⁹ cæci omnes: vniuersi canes muti non valentes latrare. Debent eñ verbis attrahere, moribus allicere, moribus inuitare. Sic ait Apostolus. In omnibus teipsum prębe exemplū bonorū operum. In doctrina, in grauitate, in integritate. In doctrina verborum. In grauitate morum. In integritate operum. Nec solum morum grauitate: sed & suauitate. Vnde Paul⁹. Qui prę est in sollicitudine, qui tribuit in simplicitate, qui miserē in hilaritate. & in discipulis. Obsecro vos vt digne ambuletis cum humilitate & mansuetudine, cū patientia supportātes inuicē in charitate solliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis. Quales eñ sunt magistri tales faciunt discipulos Scilicet expectas vt tradat mater honestos. Aut alios mores q̄ quos habet. vtile porro: Filiolā turpi vetulę producere turpem. Cum eñ ambularēt animalia: ambulabant pariter & rotę iuxta ea. Et cum eleuarentur a terra: eleuabātur pariter & rotę sequentes ea. Et de operibus. Luceat lux vestra coram hominibus vt vi.o.v.b. & g.p. vestri qui in cœlis est. Item & lucernę ardentes in manibus vestris. Alioquin erūt nuncij quos Dauid misit ad Amon, qui remisit eos, rasitq; dimidiū barbę & dimidium capillorum, & decurtauit vestes eorum vsq; ad nates, vt apparerent eorum stercora. Doctores nuncij sunt Dauid, cum peccatorib⁹ nunciant mādata sermone. Capillos habent qui de capite pendent, & ornant id est ornatū animę bonos mores in corde. Barbam habent scilicet signum virilitatis, vt sint fortes & constantes in aduersitate. Vestibus ornantur scilicet honesta conuersatione. Amon dicitur dolor eorum figurans peccatores, quorum dolores cum debent magistri sanare, sępe ipsi magistri auditorum corrumpuntur peruersitate, qui dimidium capillorū radunt, dum bonos doctores morum suo exemplo ex parte diminuūt. Dimidium barbę radunt: dū eos debiliores efficiunt. Vestes decurtant, dū in cōuersatione bona solito negligentiores reddūt. Et sic apparent eorum stercora, dum imminuta bona cōuersatione apparent eorum peccata. Ecce magistri doctrina: sequitur in desolatis misericordia. Sed notādum ꝙ est misericordia propria, est misericordia fraterna, est misericordia paterna. Mia triplex.
Prima ad seipsum. Prima fit per cōtritionē.
Secūda ad ꝓximū. Secūda per cōpassionē,
Tertia patris ad filiū. Tertia per correptionē.
De prima dicit. Miserere animę tuę placens deo.
De secūda dicitur. Samaritanus misericordia motus infudit vinum & oleū vulnerato a latronibus.
Et Dñs. Beati misericordes, qñ ipsi misericordiā consequentur. Paterna misericordia tria facit. Dimittit reatum, corrigit erratum, consolatur amaricatum. De primo dicitur. Bonus ille pater a longe videns filium suū reuertētem scilicet prodigū, misericordia mot⁹ occurrit ei. De secūdo dicitur. Cū iratus fueris misericordię recordaberis. Quē eñ Dñs diligit, corripit. Flagellat autem omnem quē recepit filiū. Longanimis eñ est. m.m. Quia non imperpetuū irascetur, neq; ineternum cōminabitur. Et ideo modo irascitur & corrigit. De tertio habemus in presenti exemplo. Vidit eñ Iesus viduam flentem, & turbam copiosam cum ea: & misericordia motus est. Ecce de misericordia: sequitur de obedientia. Hanc exhibuit adulescens mortuus. quia ad imperium dñi resedit qui erat mortuus. Sciendū quoq; ꝙ triplex est obediētia. Obediētia triplex.
Prima exhibet maiori. Prima est necessitatis.
Secunda pari. Secunda benignitatis.
Tertia inferiori. Tertia humilitatis.
Prima soluit debitum.
Secunda prestat obsequium.
Tertia est prodigium.
Primam Christus impleuit, factus patri obediēs vsq; ad mortem. De hac ait Apostolus. Filij obedite parentibus vestris. Et illud. Serui obedite dominis vestris. Et illud. Omnis anima sublimioribus potestatibus sit subdita. De secunda dicit idē. Honore inuicem prequentes. Idem dicit de tertia. Subditi estote omni humanę creaturę ꝓpter deum. Ad hoc spectat quod statuit Iesus paruulum in medio discipulorum: & ait illis. Nisi efficiamini sicut paruulus iste non intrabitis in regnū cœlorum. Et alibi dicit. Qui maior est in vobis: fiat sicut minor. Sed & ipse subditus fuit Marię & Ioseph. Item lauit pedes discipulorū suorū, cum tamen maior esset illis.

Moriendi vari⁹ modus. Notandum ꝙ quidam moriūtur in aīa interius. Quidam in corpore exterius.

Quidam obstinati sunt in ambobus.
Primi simpliciter moriuntur in anima interius.
Secundi dupliciter.
Tertij & moriuntur & sepeliuntur.
De primo dicitur. Anīa q̄ peccauerit ipsa morietr.
De secundo dicitur in lege. Qui fecit hoc vel illd: morte moriatur. De tertio dicitur Mortuus est dues & sepultus est in infernum. In figura primi puella mortua est in thalamo matris. In figura secundi iuuenis iste filius vnicus matri suę, iam ferebatur extra portā ciuitatis. In figura tertij. Lazarus quatriduan⁹ erat fœtore horribilis. Sed anima sicut alibi dictum est prius fit turpis, secundo infirmatur, tertio moritur. In primo non pōt dici: Tota pulchra es amica mea De secundo dicitur. Sana me domine & sanabor. Et Sana animā meam q̄a peccaui tibi. De tertia. Anima quę peccauerit, ipsa morietur. Cor enim sic temptatum, est amphora quam vidit Zacharias. in cuius medio sedet impietas. Et duę mulieres deportabant eā in terrā sennaar: quod dicitur fœtor eorum. Sed angelus massam plumbeam p̄iecit in os amphorę, ne impietas exeat, idest difficultatem Christ⁹ obiicit conceptę iniquitati, ne ad actum pueniat. Quatuor baiuli qui adolescentem defunctū portant: sunt ista.

Carnis voluptates fiij.

Aquila.

Gulositas.
Ocium.
Luxuria.
Mollities cultus.

De hoc Ezechiel. Aquila p̄ grandis, magnarum alarum longo membrorum ductu, habēs plumas & varietates m̄tas: venit ad libanum, & tulit medullam cedri summitates frondium eius auulsit. Venit ad libanum quod candidatio dicitur idest ecclesia. Tulit medullam cedri idest deuotionem cordis prius adoriferi & alti. Summitatem frōdiū auulsit idest verborum vtilitatem iuxta illud, Melior est finis orationis q̄ principium. Trāsportauit. a. t. c. qđ dicitur commotio scilicet aquilonis scilicet a bonis operibus primę cōuersationis monendo, & trāsportauit eam in terram sennaar. Magnarum dicitur alar⁹ ꝓpter temprandi velocitatem. longo mēbrorum ductu, propter permissam sibi a deo potestatem. plumas: propter lenitatem. varietates ꝓpter multiphariam deceptionem. De illo quatriduano dicitur in propheta. Quid est Israel, q̄ in terra inimicorum es? inueteraſti in terra aliena, commoratus es cum mortuis, deputatus es cum ijs qui in inferno sunt. In terra inimicorū est peccator: p malam opationem. Inueteraſcit in terra aliena, per cōsuetudinem. Commoratur cū mortuis: p defectionem. Deputatus est cum iis q̄ in inferno sunt p desperationem. CAR.

Tigna domorum nostrarū cedrina laquearia nostra cypressina.

Tigna siquidem sunt ad fortitudinē domus: laquearia sūt ad decorem. Domus autem sunt animæ sanctæ. Tigna ergo sunt virtutes & gratię, sine quib⁹ non est salus. Laquearia vero sunt diuisiones administrationum & operationum, & quędam gratię, q̄ sunt ad decorem animę, licet non necessario requirantur ad salutem, vt sunt prophetiæ, genera linguarum, virtutes, discretio spirituum, & ijs similia. quę velut laquearia corruunt: si tignis fortiter non adhęreāt. Tigna ergo domorum cedrina debent esse vt virtutes nō vermicā: nec putrescāt sed per humilitatem in ꝓfundum radicatæ, crescant in immensum sicut Cedrus. THO.

Laquearia nostra cypressina.

Laquearia domum implent & ornant. Cedrus & cypressus quæ sunt imputribilia: electos figurant qui contemnentes temporalia ęterni fiunt desiderantes ęterna. Ad ornatum vt dictum est sunt laquearia. In trib⁹ autem personis ornatur eccl'ia. Est enim ornatus principum.
Est ornatus prelatorum.
Est ornatus subditorum.
Principes em̄ in ecclesia ornantur iustitia.
Prelati scientia & sapientia & tolerantia.
Subditi disciplina obedientia.
In primo est princeps terribilis.
In secundo prelatus venerabilis.
In tertio subditus amabilis.

Ecclesia a trib⁹ exornatur.

Propter hęc tria in basibus templi erant sculpta, leones, & cherubin scilicet plenitudo sciētię, prelati boues, qui iugum portant subditi. In prio em̄ erat Assuerus terribilis, quoniam sedens in throno tenebat sceptrum aureum: quem cum vidisset Hester regina pene pre timore corruit in terram, vna autem famularū sustinebat caput eius ne caderet in terram: pallū eius sustinebat altera. Pria famula est confidentia interioris innocentię, quæ sustinet caput id est rationē ne possit deuiare. Altera famula est confidentia de bonis operib⁹, quę sustinet pallium i. dest bonam conuersationem. ne cadat in puluere i. dest ne aliqua nota turpitudis coram iudice quisq; valeat eam deprauare. In figura secundi: Aaron in designatione scientię portabat logion, id est rationale in pectore. In signū tolerantię: in humeris suphumerale. Laminā vero auream in fronte, in significatione sapię. Scientiam habere debet: qua sciat ecclesiam ordinare. Tolerātiam: qua debet infirmorum portare onera. Hinc est em̄ q̄ logion istud & superhumerale in quo designantur onera catenulis aureis id est mutuis operibus charitatis: erant cōnexa. Debet prelatus habere

Basis.

Hester

Ornatus Aaron.

Audaciam. Primum ad tyrannum.
Scientiam. Secundum ad subditum.
Castimoniam. Tertium ad seipsum.

Vt tyrannum corripiat.
Vt subditum erudiat.
Vt ipse irreprehensibilis appareat.
Ita sunt tria quæ bene gradiuntur.
Primum Leo, qui ad nullius animalis occursum pauet, quia iust⁹ vt Leo confidit. Secūdum: aries dux ouium, qui ponat animam suam pro ouibus suis, vt sit aries qui immolatus est pro Ysaac. Tertium est gallus succinctus lūbos, suos. hic est gallus qui iacentes excitat & somnolentos increpat, cui dicitur. Sint lumbi vestri p̄cincti. In figura tertij filii Israel accedentes ad altare erant vestiti linea stricta. Linea vestis mollis est, & quasi uis plicas recipit: quod spectat ad obedientiam, quæ parata est ad omnia. Q̄ stricta est referē ad disciplinam: quę stringit dissoluta. Primus ornatus scilicet iustitię quatuor habet. Sic debet eē iudex discretus, vt consoletur miserum, inquirat diligenter siquid occurrit dubium, secūdum modū

Iustitię ornatus habet. iiij.

culpę puniat reū. Misericorditer liberet oppressum. De his ait Iob. Iustitia indutus sum, & quasi diademate iudicio meo. De prio. Cunq; sederem quasi rex circunstante exercitu, erā tamen mœrē tum consolator. De secundo Causam quā ignorabam diligenter inuestigabā. De tertio. Cōterebā molas iniqui. De quarto. & de dentibus eius auferebam p̄dam. De p̄latis Apostolus. Sacerdotes qui bene p̄sunt: duplici honore habeātur digni scilicet propter sciētiam & sapientiam. Item. Volo episcopum esse irreprehēsibilē, hospitalē, pudicū, ornatū, ita vt impleatur. Luceat lux vestra coram hominibus. De subditis ait idē. Obsecro vos vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis cū omni humilitate & mansuetudine, cum patiētia supportantes inuicem in charitate fidei vel spirit⁹ in vinculo pacis. In quattuor debēt subditi proficere. Primo spiritualibus lucris inhiare, vnde viuant. Postmodum se collegio religiosorūaggregare: vt sit iter securum. Tertio de tribulatiōib⁹ suis cōfugere ad deum. Quarto corpore laborare: spiritu conuersari in cœlum. Ista sunt quattuor minima terre: & ipsa sunt sapientiora sapientibus. Primum. Formica quæ laborat in ęstate vt viuat in hyeme. Vnde Salomon. Vade ad formicam o piger, & contemplare vias eius: & disce sapientiam. Vnde. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis. Et Dominus. Ambulate dum lucem habetis. Et. Negociamini dum dies est. Secundū est locusta quę regem nō habet: & vniuersa volat per turmas. Subditi enim ad religionem se conferentes regem nō habent in hoc mundo: sed simil⁹ habitant propter illud: Vę soli, quia si ceciderit nō habet subleuantem. Et. Si dormierint duo, se fouebunt mutuo. Ecce q̄ bonum & q̄ iocūdum, habitare fratres in vnum. Et Ioannes. Cōgregauit nos in vnum Christi amor: timeamus & amem⁹ Christum deum. Et Petrus. Estote compatiētes, fraternitatis amatores. Tertiū. Est lepuscul⁹ plebs inualida qui ponit cubile suum in petra, petra aūt erat Christus, quę ait Petro. Super hanc petrā inquit, ędificabo Ecclesiam meam. Ad hanc petrā confugiunt petris irretiti, tentationib⁹ grauati, virtutibus p̄diti. Primi, vt conuertantur. Secūdi, vt liberentur. Tertii, vt in eis gratia augeatur. De primo. Petra refugium herinaceis in quibus spinę designant peccata. De secundo hic: scilicet lepusculus plebs inualida cubile suū ponit in petra. De. iij. Veni spōsa mea, colūba mea, formosa mea in foraminib⁹ petrę, in cauerna m̄acerię. Quartū est stilio qui manibus graditur & in domo regis habitat. Manibus enim debemus laborare & spiritu in cœlum habitare. De labore dicitur. Labores manuum tuarū manducabis, beatus es & bene tibi erit. Et. Anima mea in manibus meis: scilicet vt dicas. Manus meę distillauerunt myrrham & digiti mei pleni myrrha ꝓbatissima. Igitur q̄ quid potest inuenire manus tua, instanter operare: quia nec opus nec ratio, nec sapientia, nec scientia est apud inferos: quo tu ꝓperas. Spirit⁹ in cœlum interim debet conuersari: quod est in domo regis habitare. Vnde Paulus. Conuersatio nostra in cœlis est. Et. Q̄ę sursum sunt sapite: non quæ super terram. Corpore Stephan⁹ laborabat in terris cum gaudens lapides susc̄ipet: interim conuersabatur in cœlis cū diceret. Ecce video cœlos apertos, & Iesum stantem a dextris virtutis Dei. Prio cum sic est ornatus dicitur. Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem. Prelati audient. Collaudabunt multi sapientiam eius & vsq; in seculum non delebitur nomen eius. Subditi clamant. Bonitatem & disciplinam & sciētiam doce me: vt postea possint dicere. Disciplina tua correxit me in finem & disciplina tua ipsa me do. Laquearia ista si talia inueniātur: cypressina sunt, & dicetur de eis. Beat⁹ vir qui insapientia morabitur. Pro prelatis, & qui in iustitia meditabitur. Pro principib⁹, & in sensu cogitabit circunspectionē dei. Verum & si vitiū inueniatur a latere: nō erunt cedrina laquearia. Vere bi gratia. Si principem faciendo iustitiam corrumpat p̄mium vel gratia. Si prelato de scientia vel sapientia adhereat ambitio vel superbia. Si in subdito de disciplina & obediētia sit hypocrisis & vana gloria. De principibus ait Esaias. Principes tui infideles, socij furum, omnes diligunt munera, sequuntur retributiones. Infideles sunt suū negligentes officium, socij furum absondētes verum, diligunt munera sequuntur retributiones. & ideo non abhorrent iudicare falsum. De prelatis idem Aurum tuum æruginatum est. Argentum tuum versum est in scoriam, vinū tuum mixtū est aqua Aurum tuum est sapientia. hæc ęruginatur: dum superbia admiscetur. Argentum in scoriam vertitur, dum p̄dicatoris eloquentia propter vitæ suę inhonestatem vili penditur. Vinum miscetur aqua: dum charitas refrigescit. Vnde in Apocalypsi, cuidam prelato sub nomine angeli dicit. Habeo aliquid aduersum te, quia primam charitatē dereliquisti. Prima opera fac: alioquin veniam & mouebo cādelabrum tuum de loco suo. Item de his Filij Sion inclyti & amicti auro primo, quō reputati sunt in vasa testea opus manni figuli. Aurū dicti sunt, quando sapientes erant. Modo sunt vasa testea: quia lutosi per culpam. De subditis dicitidem. Qui vescebantur voluptuose interierūt in viis: qui nutriebātur in croceis, amplexati sunt stercora, dum peccatis se implicant relinquentes proximum. Voluptuose vescitur, qui dulci doctrina magistri pascitur. Sed interierunt in vijs quib⁹ regnum cœlorum queritur, dum negligentes doctrinam: erant in proposito suo, & sic in anīa moriuntur. Crocus bonum dat odorem & splendidū habet colorem. In croceis itaq; nutriunturqui bono odori famę proximi sui & claritati apparentiū operum conformantur. Sed amplexantur stercora, dum in peccatis se implicant, relinquentes ꝓximum & opa. Est quoq; moralis ornat⁹ scilicet.

Subdit⁹ i iiij. ꝓficit.

Ornatus moralis triplex.

In corpore. Sed qui est exterior scilicet in corpe/est nullus ornatus.
In anima. Qui autem in anima: est alius ornatus. Qui vero in vtroq;: est ois ornatus.

De primo ait Dauid. Filię eorum compositę, circūornatę vt similitudo templi. Nō em̄ vere sunt templum Dei, sed tm̄ habent similitudinē templi: de quibus dominus. Attendite a falsis ꝓphetis: qui veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrisecus autem sunt lupi rapaces. Item Pharisęos vocat sepulchra dealbata: quia foris virent: intrinsecus autem sunt plena ossibus mortuorum & oī spurcitia. Inde Paulus ait vni talium: scilicet Ananię sacerdoti. Percutiet te dīs paries dealbate. In de Dīs Apostolus suis aiebat. Videte ne iustitiā

veſtram faciatis coram hominibus,vt videamini ab eis. De ornatu interiori dictum eſt in Iob. Spiritus domini ornauit cœlos,& obſtetricante manu eius eduxit eſt coluber tortuoſus. Inde omnis gloria eius filię regis abintus. De vtroq; dictū eſt in libro Machabęorum. Ornauerūt faciem tẽpli coronis aureis,& dedicauerunt altaria dño. Templum Dei ſanctum eſt quod eſtis vos. Facies eius eſt exterior conuerſatio,per quam ꝓgnoſcitur homo ab hominibus,quaſi per faciem, vtrum bonꝰ reputetur an malus. Itaq; facies iſta ornatur coronis aureis,dum conuerſatione exteriori eius ſapientia ꝓcipitur,qui ſic viuendo coronam meretur qui interius qualiter exterius conuerſatur:ſe informat. Vnde ſequitur. Et dedicauerunt altaria dño id eſt cor ſuum,quod eſt altare dum gemendo in eo peccata ſua deplorant,& ſic deo ipſum interius tractando dedicant. Sic igitur perfecti ſunt cœli & terra & omnis ornatus eorum. Cœlum enim dicitur anima,hoc ornatur cum anima virtutibus decoratur. Corpus autem dicitur terra, ꝙa de terra factum eſt. hęc terra ornatur:quando bona cõuerſatio exterius agitur.

Primi ſunt bel deus acharon, intus luteus Exterius æneus.

Secundi:templum Salomonis, exterius lapideũ interius aureum.

Tertij : arca domini deaurata intus & exteriꝰ auro puriſſimo. Itaq; laquearia iſta ſunt cypreſſina, ſi bono propoſito in talibus fuerit confirmata:ita vt non poſſint corrumpi aliqua dęmonis vel mũdi vel carnis phantaſia,ſicut ait Apoſtolus. Quis nos ſeparabit a charitate Dei:tribulatio an anguſtia:an perſequutio:an fames : an nuditas:an periculum:an gladius? Hæc forſitan audierat. Adorna thalamum tuum ſion, & ſuſcipe regẽ Chriſtũ & vehementi ſpũ affecta dicit ſe ornaſſe:non ſolũ thalamum,ſed & lectum & domum. Habemus enim domum carnis noſtrę thalamum cordis,lectulum conſcientiæ. In domo fit publicorum negociorũ adminiſtratio. In thalamo adminiſtrãdorũ ſecreta deliberatio. In lectulo diiudicatio. Mẽbris enim noſtris quandoq; bona facimus quãdoq; mala. Mala ſcilicet ſcelus in nos,iniquitatem in ꝓximũ,impietatẽ i deũ. Bona,ſ. opa pœnitẽtię in nos,mię in ꝓximũ,pietatis in deũ. In thalamo deliberamꝰ faciẽda & eoꝝ circunſtantias,hęc ſcilicet Quis,qđ,vbi,qbus auxiliis,cur, qũo,qñ. In cõſcientia diiudicamꝰ vtrũ deliberata vel facta,vera ſunt an falſa,bona an mala, cõmoda vel incõmoda. Sed qa oĩs ornatus inanis eſt, niſi ornãda priꝰ mundẽt:cõſciẽtia contritione mũdet:thalamus cordis confeſſione:domus corporis pœnitentiæ ſatiſfactione. Vera eſt ꝓtritio ſi de peccato doleat.

Vnde Dauid. Dolor meꝰ in conſpectu meo ſemper. Si odiat:ſi abominetur. Vnde idem. Iniquitatem odio habui & abominatus ſum. Confeſſionẽ quatuor impediunt. Sunt enim qui ꝑtem peccati ſui abſcondunt : ſicut Ananias & Saphyra ꝑtem pecunię. Sunt qui omnia cõfitentur,ſed modum tacent. Modum quęrebat Dauid cum diceret. Quomodo ceciderunt fortes in bello. In modo comprehendo omnes circunſtantias ꝑdictas: quid,quis.vbi.&c. Sunt qui totum dicunt & poſtmodum confitentur,ſed excuſant ſicut Adã:Mulier inquit,quam dediſti mihi dedit mihi,& comedi. Sunt qui verbis phaleratis dicũt, vt peccatum minus videatur. Hęc ſunt perizomata de foliis arborũ facta:quibus primi parentes texerũt pudenda ſua. Nam folia verba ſignificant. Vnde Horatius. Vt ſylue foliis ꝓnos mutantur in annos. Prima cadũt,ita verborum vetus interit ętas:Purgatur domus corporis,pœnitentia.

Triplex eſt pœnitentia,quia.

Aut fit in vita. Pœnitentia triplex

Aut in purgatorio.

Aut in gehenna.

Prima eſt voluntaria & terminabilis.

Secunda neceſſaria & terminabilis.

Tertia neceſſaria & interminabilis.

Has propoſuit Dñs Dauid ꝑ gath,videntem,qñ peccauit numerando populum ſcilicet.

Aut peſtilentiam in terra ſua, quę eſt prima.

Aut famem in terra , quę eſt ſecunda.

Aut comprehendi ab hoſtibus,ꝙ eſt tertia.

Et data eſt ei leuior ſcilicet,ga diuinę diſpoſitiõi totum reliquit. Ornatur domus corporis bona cõuerſatione. Conuerſatio autem triplex eſt. Debemus eñ conuerſari in clauſtro. Conuerſari in mũdo. Conuerſari in cœlo. In clauſtro cum fratribꝰ religioſis. In mundo cum puerſis. In cœlo cum angelis. Cum fratribus/nos in diſciplina eis conformando. Cum peruerſis/ earum contumelias ſuſtinendo. Cum angelis /de cœleſtibus cogitãdo. De primo. Magnum certamẽ paſſionum ſuſtinuiſtis In altero oppobriſs & tribulationibus. In altero taliter conuerſantium ꝓcipes effecti:ait Apoſtolus Paulus. De ſecundo. Obſecro vos tanꝙ aduenas & peregrinos,vt abſtineatis a carnalibus deſideriis , ꝙ militant aduerſus animam : conuerſationem noſtram habentes bonam inter gẽtes : vt in eo quod detrectãt de nobis tanꝙ de malefactoribus glorificent Deum in die viſitationis. De tertia. Noſtra autem conuerſatio in cœlis eſt. Inde eſt ꝙ ſuper tabernaculum Moyſi erãt ſaga cilicina,& pelles arietũ rubricatę,& pelles hyacinthinę. Saga ꝙ viliaſunt:deſignant conuerſationẽ claſtralium,qui ſe viles & abiectos reputãt. Pelles rubricatę ꝓtinent ad patientiam peruerſos ſuſtinentium. Pelles vero hyacinthię,qa cœli colorẽ hñt pertinẽt ad contemplationem angelorum. Ornatur thalamus dei & proximi dilectione. Eſt autẽ amor verecundus,fortis,ſuauis,ſapiens. Inde in templo Salomonis erat paries de cęmento & lapide. Secundo ligna odorifera. Tertio aurum. In cę mento quod lutum eſt & latet inter ſaxa:amor verecundus. Per lapides fortis. Per ligna odorifera ſuauis. Per aurum ſapiens. Verecundus in tribus eſt. In fidei leſſione. In furto. In traditione. Erubeſcit eñ ꝙ fidem leſit peccando:quam vouerat in baptiſmo. Erubeſcit quoq; ꝙ furtum fecit/peccata occultando. Erubeſcit etiam ꝙ traditionem fecit:cor ſuum & membra ſua:quę erunt dei habitaculum,dęmoni tradẽdo. De primo ait Apoſtolꝰ. Primam fidem irritam fecerunt. De ſecũdo Iob. Si abſcondi quaſi homo peccatum meum , & celani iniquitatem meã in ſinu meo. De tertio. Tẽplum dei ſanctum eſt:quod eſtis vos. Tollens ergo membra dei faciam mẽbra meretricis. Et dominus. Vulpes foueas habent,& volucres cœli nidos:filius autẽ hominis non habet vbi caput ſuũ reclinet,Fortis amor in tribus eſt.

Cõuerſatio triplex

Paries.

Amor dei in tribus.

Ornatus dom⁹ thalami & lecti.

Circũſtantię.

Confeſſionem quatuor impediunt.

Spernit timorem. De prio. Dñs illũina
Appetit dolorem. tio mea & ſalus mea
Non refugit pudorem. quẽ timebo. De ſcõdo
Iob. Libera me dñe & pone me iuxta te & cuiuſ
uis manus pugnet ꝓtra me. Et Abacuch. Ingrediatur putredo in oſſibus meis & ſubter me ſcateat vt.re.i.d.trib. De tertio Dauid. Quoniam propter te ſuſtinui obprobriũ o,cõ.fa.in. Iſti ſunt tres fortes qui attulerunt Dauid de fonte , ꝙ eſt in porta Bethleem ſcilicet,

Eleazar,Semeias & Ieſboam.

Eleazar dicitur dei mei adiutorium, hic aſſignat primo.

Semeias dr obediens dñi,& ꝓuenit ſecundo.

Ieſboam dr deſi piſcens & conuenit tertio.

Fons ille eſt dulcis memoria cœleſtis prię, quia ꝑ iſtam triplicem fortitudinem, venitur ad illã dulcedinẽ,& ſuauitatem,ꝙ ꝑ odorem ligni cypreſſini ſignificatur. Amor dei ſuauis eſt in tribus.ſ.in miſericordia:in gra:in glia. In mia ꝑ remiſſiõe pcõrum. Vñ Dauid. Suauis dñs vniuerſis miſerationes eiꝰ;& ſup omnia opa eius. In gra ꝑ infuſione ſpũalium donorum. Vñ Dauid. Memoriã abundantię ſuauitatis.t.e.& iuſtitia tua exulta. In gloria ꝑ expectatione ſuꝑnorum gaudiorum. Vñ idem Dauid. Guſtate & videte qm ſuauis eſt dñs. Sapiens eſt amor aſtutias diaboli vitãdo. Amoris principiũ & finem ꝓſiderando. In aſcenſu de vno ad alium affectus ſuos ordinando. Vñ Sapia vincit malitiã attingit ergo a.fi.ſ.principio vſq; ad finem. ſ.extremum. Et diſpoſuit oĩa ſuauiter.ſ. affectus in aſcendendo. Ecce domus. Ecce thalamus. Sequtur lectulus ꝓſcie. Sciendum aũt ꝙ ꝓſciarum alia eſt cauteriata. Vñ Paulus. Cauteriatam hñtes cõſcientiam. Alia bona. Vñ Idem. De corde puro & conſcientia bona & fide nõ ficta. Alia florida. Vñ idem. Gloria nra hęc eſt,teſtimoniũ conſcię nræ. Cauteriata eſt obnoxia culpę. Bona ſine crimine. Florida multa ornata virtute & ſpecialiter viola, lilio,roſa:vt ſit conſcia Chriſti hũilitatis,caſtitatis, charitatis. Pro his eñ ſubſequitur Sponſus. Ego flos campi & lilium conuallium,vel ita. Conſcientiarum alia boua,alia mala,bona triplex eſt.

Amor ſapiens itribꝰ.

Cõſciẽtia triplex.

Cõſciẽtia bona.

Eſt eñ bona. Prima ſana.
Eſt ſecura. Secunda ſerena.
Eſt glorioſa. Tertia amœna.

Sana:qa imunis ab iniquitate.

Serena:exonerata a mũdana ſollicitudine.

Amœna:quia iam conuerſatur in angelorũ iocũditate.

De prima. Plenitudo legis ẽ charitas de corde puro & conſcia bona & fide nõ ficta. Item bona ſubſtantia ꝙ non habet pctm in conſcia. De hac in lege. Cũ ceperis captiuã ſi placuerit tibi rades oẽs pilos carnis ſuę & duces eam vxorem. De ſecũda Iob. Ecce in cœlo teſtis meus ,& ꝓſcius meꝰ in excelſis. hęc ẽ illa fortis mulier, ꝙ puidet domui ſuę, & texens marito veſtẽ negociatur. De tertia. Gra nra hęc eſt teſtimonium conſcię nrę. Hæc eſt ſpõſa,ꝙ in oſculo ſponſi delectatur. Prima dicit. Laui pedes meos qũo iqnabo illos. Expoſtaui me tunica mea,quomodo induar illa? Secũda dicit. Ego dormio & cor meum vigilat. Tertia dicit. Lectulus nr floridus. Item mala alia,cauteriata.

Alia inquinata.

Alia turbata.

Cauteriata:quia inflãmata prauí deſiderii ardore. Inqnata qa ppetuo deſiderio putreſcit i ſtercore. Turbata qa hinc vidẽs pctm, inde pœnas inferni ſemp peccans viuit in horrore.

De prima Apls. Sunt qdam ſuã cauteriatã hñtes conſciam. Iſtam regũt duæ filię ſanguiſugę, ꝙ dicunt ſemp. Affer affer,id eſt voluptas & auaritia. De ſcda idẽ. Inqnata eſt & mens eorũ & ꝓſcia,hęc ſedet in amphora cũ impietate,quã duę mulieres portant in terrã Sennaar,qđ dr fœtor eorũ. ſ, mũdana ꝓſperitas & tpalium reũ affluentia. Pro tertia. Cõtendebant duæ mulieres meretrices ante regẽ Salomonẽ id eſt timor & infida ſecuritas. Timor eñ vult filiũ ſuum id eſt opꝰ bonũ viuere. In fida ſecuritas mortificare. Vñ ſemp ꝓſumit ſæua turbata ꝓſcia. Domus dei eſt aĩa iuſti. Ibi fundamentum eſt timor, qa initium ſapiæ timor dñi. In de ſurgunt duo parietes.ſ. Innocentia & mia. In his eñ oĩs ſtructura ſolidatur. Vñ beatus Iacobus Apls. Religio munda & immaculata apud deum & ꝑrem hęc eſt viſitare pupillos,& viduas in tribulationibus eorum,& immaculatam ſe cuſtodire ab hoc ſeculo.

Dom⁹ dei

Primum refertur ad miſericordiam.

Secundum ad innocentiam.

Ecce quomodo de fundamẽto timoris ſurgit paries innocentiæ. Timor dñi generat ſui diſcuſſionem. Diſcuſſio ſui cognitionem,cognitio pœnitẽtiam,pœnitentia dolorem,dolor confeſſionem,confeſſio emendationem,emendatio purgationem, purgatio puritatẽ,puritas ꝓfectam ꝑſtat inocẽtiã. Ecce ex alia ꝑte qũo paries mię ſurgit ex timore Timor miſerorũ generat conſideratio,conſideratio cõpaſſionẽ,compaſſio affectum ſubuentionis affectus ſubueniẽdi iuxta virilẽ facultatẽ plenam mię exercet virtutem. Ad hos nos inuitat Dauid dicẽs. Declina a malo & fac bonum. Tectũ ſpes ẽ cœleſtium. Hæc dum appetitu tpalium nos retrahit,a tempeſtate tpalium ꝑ patientiam nos cõſeruat. Nam & ipſa patientia loco tignorum eſt. Fũdamẽ Fundamentũ aliud nemo pt ponere ꝑter id quod tum poſitum eſt q eſt Ieſus Chriſtus ait Apls. Volẽtes edificare:debent conſiderare.

Fundum, Fundus eſt cordis locus.
Fundamentũ, Fundamentũ Chriſtus.
Fundatum. Fũdatũ:bonũ opus tam interiꝰ ꝙ exterius.

Primum habeat puritatem.

Secundum ſtabilitatem.

Tertium rectam ordinationem.

Primum ne habeat limum peccatorum,

Scdm ne ſit inſtabile ꝓpoſitum.

Tertiũ ne quid fiat inordinatum.

De primo Paulus. Emundemus nos ab oi inqnamento carnis ac ſpiritus.

De ſcdo. Quis nos ſeparabit a charitate Chriſti, tribulatio an anguſtia,an ꝑſecutio,an fames,an nuditas,an piculum, an gladius?

De tertio dicit ſponſa in canticis. Ordinauit i me charitatem. Audi de primo.

Prępărate corda veſtra. Ecce fundus Dño.

Ecce fundamentũ, Et ſeruite illi ſoli,ecce fundatũ

Sic ędificata domus erit illa.

De qua dicitur. Turbo quam nullus quatit , aut vagantes diruunt venti,penetrantq; nimbi. Non em penetrant fundũ nimbi carnalis voluptatis.

Fundamentum nõ quatit turbo aduerſitatis. fundatum nõ diruunt venti vanitatis. Locum mũdabat Dauid dicens. Si dedero ſomnũ oculis meis & palpebris meis dormitationẽ, donec inueniã locũ dño, tabernaculũ deo Iacob. Si eẽ fuerit limoſus fundus, nõ ſupponetur fundamentũ Chriſtus: ſed clamabit. Eripe me de luto, vt non infigar. Si aũt forte intrauerit, clamabit. Infixus ſum in limo ꝓfundi & nõ eſt ſubſtantia. Cum egreſſus fuerit, ſic grãs aget. Pater eduxit me de lacu miſerię & de luto fæcis. Sup hoc fundant pctõres tria ędificia.

A edificiũ triplex pctõꝶ ſuꝑ fũdamẽtũ Chriſtũ

Ponunt eẽ fundamentum tpalia bona, ſupędificant ſupbiam. Item ponunt fundamẽtum carnis concupiſcentiam, ſupędificãt laſciuiam. Item ponunt fundamentum garrulitatem, ſuperędificant blaſphemiam, murmurationẽ, cõtumeliã. Primũ ędificiũ eſt turris babylonis: facta de lateribꝰ id eſt bonis tpalibꝰ. Lateres crudi ſunt bona tpalia, male quęſita & luxurioſe expenſa. Vnde dr̃ Lateribꝰ crudis ędificabimus. Lateres cocti ſunt bona tpalia male q̃ſita. Hi coquunt̃, dum male retinendo in his homo obſtinatur. Inde eſt ꝙ filij Iſrael in ęgypto Pharaoni lateres coquebãt. Et Eſaias ait. Venter meus ad Moab quaſi cithara ſonabit, & viſcera mea ad murũ cocti lateris. Duo alia ſunt phiton & rameſſes, quas ędificauerunt filij Iſrael in ęgypto regi Pharaoni. Scd̃m igitur ędificiũ eſt Rameſſes qd̃ interp̃tatur ꝯmotio tineę, ſ. carnalis cupiditas. Tertium ędificiũ eſt Phiton quod dicit̃ os hians. ſ. inutilis loquacitas. In tali fundo ſũt reptilia quorũ nõ eſt numerus. Oportet ergo in tali fundo prius fodere, ſicut ait Ezechiel. Fili hois fode parietẽ. Et fodit, & inuenit imagines quadrupedum & reptiliũ & volucrum. Quadrupedia ſũt qui manibus quaſi pedibus qbuſdã tangẽdo terram, vltra modũ tractant tpalia. Reptilia ſunt voluptuoſe qui repunt.

Repere.

Ore. — Ore: laſciua loquendo.
Pectore. — Pectore: cogitando.
Ventre & — Ventre effectui mancipando.
Cauda. — Cauda in his perſeuerando.

Volucres vero ſunt ſupbi. Itaq; iſta purgantur: vt domus ędificet̃. Scriptum eſt eẽ. Niſi dñs ędificauerit domũ in vanum laborauerunt q ędificant eam. In qua fundamentũ aliud nemo p̃t ponere preter id qd̃ poſitum eſt, q eſt Ieſus Chriſtus, hic ergo tanq̃ lapis ponitur in fundamẽto de quo dr̃. Erexit Iacob lapidẽ in titulũ fundens orationem domino. Hunc lapidem.

Lapis in fũdamento quẽ erexit Iacob in titulũ.

Quidam dimittunt in imo.
Quidam ſuſpendunt in medio.
Quidam erigunt in ſummo.
Primi ſunt carnales.
Secundi mediocriter viuentes.
Tertij deo vacantes.
Primi fidem habent nec opantur.
Secundi vtuntur mundo tanq̃ non vtantur.
Tertij in cœlo conuerſantur.

De primis ait Iacobus Apoſtolus. Fides ſine opibus mortua eſt. De ſcd̃is ait Ioẽs Ap̃lus. Qui habuerit ſubſtantiam mundi huius & viderit fratrẽ ſuum neceſſitatem habere & clauſerit viſcera ſua ab eo, quomodo charitas dei manet in illo? Iſtis dicitur nolite diligere mũdum. Neq; ea quę in mũdo ſunt. Tertij dicunt cum Paulo. Quæ fuerunt mihi lucra, facta ſunt mihi detrimenta propter Chriſtum, ꝓpter quem oĩa detrimenta feci: & arbitror vt ſtercora, vt Chriſtum lucrifaciã. Item idẽ Vnum autem quę poſteriora ſunt obliuiſcens, ad ea q̃ ãteriora ſunt meipſũ extendens, pſequor ad brauium ſupernę vocationis.

Primi itaq; dimittunt in imo in periculum.
Secundi librant in medio in ſpeculum.
Tertij erigunt in ſummo in titulum.
Primi in periculo damnationis.
Secundi in ſpeculo ſuę cognitionis.
Tertij in titulo diuinę laudis.

Primi eẽ cum cognouiſſent deũ nõ ſicut deum glorificauerunt aut grãs egerunt, ſed euanuerũt in cogitationibus ſuis.

De ſecundis. Si ignoras te, o pulcherria inter mulieres egredere & abi poſt veſtigia gregũ tuorum.

Tertij dicunt. Laudabo deũ meũ in vita mea.

Primi fundunt mel.
Secundi vinum.
Tertij fundunt oleum deſuper.
Mel carnalis voluptatis.
Vinum auſteritatis pœnitentialis.
Oleum deuotionis.

Mel iſtud a ſacrificio ꝓhibetur. Vinum & oleum vulnerato a latronibus p Samaritanũ infundunt̃. Ecce de fundamento. Sup hoc fundamẽtũ qdam ędificant ligna, fœnum, ſtipulã: id ẽ quoſdã motꝰ venialiũ vt eſt vanitas de opibus q̃ ſunt ligna. De grã corporũ, qd̃ eſt fœnũ: q̃a oĩs caro fœnum. De ſplendore ſermonũ q ſunt ſtipula, qua cantare cõſueuerunt antiq. In figura primi Paulus cum colligeret ſarmenta: de his exilijt vipera q̃ intus latebat & adhęſit manui eiꝰ, q viriliter excuſſit eam. In figura ſecundi Abſalon ſedit ſup mulum id eſt carnem fatuam: & capillos eius id eſt cogitatiões cordis: ventus elationis tulit in altum & in quercum adhęſerũt, id eſt in duritia obſtinationis. Sup uenit Ioab id eſt diabolus, tribus lanceis confixit cor illius, q̃ ſunt iſtę.

Fũdamẽtum. Edificare

Supbus eẽ crudelis inferiori.
Indignatur de pari.
Inuidet ſuperiori.

Contra primum. Iuxta Poetam deberet Parcere ſubiectis & debellare ſupbos.

De ſecundo dixit alius. Nec quicq̃iam ferre põt, cęſar ve priorem Pompeiuſve parem. In figura tertij vidit Ioannes in Apocalypſi tres ſpiritus immundos in modum ranarum exeuntes de ore draconis. Alij ſupędificant aurũ/argentum/lapides precioſos.

Aurum ſapientię & charitatis.
Argentum innocentię & caſtitatis.
Lapides precioſos: interioris & exterioris operis.

In figura primi: erant duo cherubin aurea in tabernaculo,

In figura ſcd̃i duas tubas argẽteas & ductiles habuit Moyſes, qbus ꝯuocabat̃ pp̃ls in deſerto.

In figura tertij dr̃ de aĩalibus Ezechielis. Sub pẽnis eorũ manꝰ hois in q̃tuor ptibꝰ. Pẽnę eẽ ſunt interiora opa: manus hoïs exteriora. Quę ſub pẽnis ſunt: q̃a interiora: ſunt exterioribus potiora. Exteriora ſunt in q̃tuor ptibus q̃a. Prĩo opat̃ ſibi homo opa pœnitẽtię. Secũdo ꝓximo opera mĩę. Tertio inimico opera perfectiõis. Quarto fiũt in deũ opera pietatis. Et hęc de ędificatione domꝰ ſpiritualis. CAR.

LAquearia debent eſſe cypreſſina, q̃a etſi ille grę, quę p laquearia deſignant̃ dilatant̃ inferius: & manifeſtantur ad vtilitatem ꝓximorũ: tendunt tñ in acutũ: vt cupſſus, & ꝯſtringunt̃ in vnũ. Tẽdunt eẽ in illũ q vere eſt vnus, & intendũt in illã vnã: de qua dicit Propheta. Vnã petij a dño: hanc reqram. Quia vero ꝓmi ſerat de lectulo florido: oñdit filius ꝙ lectus non floret, niſi p hũilitatẽ ſit lectulus, & ꝙ nullꝰ floret, niſi ipſe in eo floreat. Siqdẽ nõ reqeſcit ſpũs eius: niſi ſuper humilem. THO.

EGo flos campi & liliũ cõuallium.

Bene Chriſtus ſe florẽ appellat: q̃a dũ ſpinas pctõrũ exterminat, mentẽ ſpõſę & pulchritudinẽ iuſtitię exornat: & dũ maribus cordis cœleſte deſideriũ applicat, interiora aĩ quaſi odore refocillat. Quod in campo eſt: patet oĩbus. ſ. viola hũilitatꝭ, q̃ ſubſternit ſe oĩbus, & roſa charitatis, q̃ ſe diffundit benefaciendo, ẽt in male agentibꝰ. In ꝯuallibus ſolent orti claudi: q̃a pinguis eſt locus. Ibi eſt liliũ caſtitatis, q̃ gaudet ſemp clauſura teneri. Qꝫ vero hic ornatus nõ a ſponſa, ſed a ſpõſo eſt inſinuat ſponſus cũ ait. Ego flos campi & liliũ cõualliũ. Flos aliqñ in thalamo.

Flos vbi.

Aliqñ in campo.
Aliqñ in orto eſt

Thalamus eſt cõſciẽtia floribus bonorũ operũ referta. flos in thalamo nõ naſcitur, ſed aliũde affertur, q̃a bona opa non ex nobis, ſed ex dei fiunt gratia. Campus qui floret ſine cultu hũano: btã virgo eſt, flos filius eius. Itẽ ortus eſt cor hoïs: ibi flos charitatis hũano cultu naſcitur id eſt Chriſtus: eſt tñ illud magis diuinũ q̃ hũanũ. Itẽ flos virginitas. Flos matrimonij, flos actio bona. In orto virginitas. In campo matrimoniũ, bonũ opus in thalamo, bene in orto eſt virginitas cui ſolitudo ẽ amica. Cõgrue in campo matres, q̃a ludibrio oĩm exponuntur. Merito ẽt in thalamo actio bona, q̃ conſciam & qetam facit & tutã reddit. Dñs ergo flos orti virgo virga virgine natus. Idem flos eſt campi, martyr martyrũ corona, martyrij forma. Deniq; foras ciuitatẽ eſt eductus, extra caſtra paſſus, in ligno ſuſpenſus, & ſic multipharie flori eſt Chriſtus ꝯparatus. Naturaliter flos lętus eſt. Eſt eẽ aſpectu iocundus: olfactu dulcis: tactu ſuauis Vt ergo ad btitudinem ſuę viſionis noſtrum deſiderium excitet, p decorem floris ſuã pulchritudinem nobis ꝓponit: vt ad guſtum internę ſuauitatis nr̃os accendat affectus. Per odorẽ floris ſuam nobis ad memoriã dulcedinẽ inducit: vt ad gaudium beatæ ſocietatis ſuę nr̃m inuitet amorem. Per ſuauitatẽ floris ineffabilẽ ſuę pñtię delectationem nobis ꝓmittit. In campo, latitudo conſideratur. In valle, profunditas cernitur. In his ergo qui ſe dilatant charitate: ſit flos cãpi. In his qui ſe ſubſternunt humilitate: ſit flos conuallium.

Lilium.

Item in lilio tria conſiderantur.
Viror in folijs.
Candor in floribus.
Aureus color in granis.

In virore igitur qui prodeſt oculis fides accipitur. In flore autem cãdido, quia inde fructus ꝓcedit ſpes nobis inſinuatur. In aureo grano, tum precio, tum colore charitas nobis proponitur.

Ego flos campi & lilium cõuallium, ac ſi diceret. Ego ſum q charitate dilatatos glorifico, q hũiles exalto, q credẽtes illumino, ſperãtes ꝯfirmo, amãtes accendo. Notandũ ꝙ flos,

Floris varia acceptio.

Aliqñ dicitur vanitas.
Aliqñ autem virtutũ gratia & ſuauitas.
Aliqñ ſpes fructus.
Aliqñ ſupnorum iocunditas deſignatur.
Et hoc iuxta quatuor huius noïs etymologias.
Secundũ primã acceptionem dr̃ flos quaſi fœui labens honor ſeorſum.
Secundũ ſignificationem ſcd̃am dicitur flos fundens late odorem ſuum.
Iuxta tertiã ſignificationẽ dicitur flos. ſ. fructus libans opem ſequentis.
Scd̃um quartam acceptionem dr̃ flos. ſ. faciens lętum odorem ſuauitatis.

Pro flore natiuitatis dictum inuenimus in Eſaia. Oĩs caro fœnũ & oĩs gloria eius quaſi flos fœni. Iuxta ſcd̃am acceptionẽ. ſ. ꝓ virtutũ grã & ſuauitate inuenitur dictũ. Florete flores, quaſi liliũ, date odorẽ & frondete in grã. In tertia ſignificatiõe ꝓ ſpe dr̃. Videamus ſi floruit vinea, ſi flores fructum pturiunt. Scd̃m quartam acceptionẽ de iocunditate ſupnorũ legimus. Iuſtus germinabit ſicut lilium & florebit in ęternũ apud dñm. Apd̃ Salomonẽ tres inuenimus ſpẽs vanitatis quaſi inuolutas ſub hoc ſermõe, Vanitas vanitatũ & oĩa vanitas dicit Eccleſiaſtes. Ex his habemꝰ ꝙ vanitatũ,

Vanitatis tres ſpẽs.

Alia eſt mutabilitatis.
Alia cupiditatis.
Alia pœnalitatis.
Prima eſt in caducis rebus: ex earum conditione.
Scd̃a in corde ex inordinata rerũ dilectione.
Tertia in corpe ex mortalitate.
Prima eſt naturalis & congrua.
Secunda culpabilis quia peruerſa.
Tertia eſt pœnalis & miſera.
Prima eſt cã peccati.
Scd̃a eſt pctm̃.
Tertia eſt pœna peccati.
Prima arguit ſecundam.
Tertia punit eam.

Prima ẽ vanitas, q̃a oñdit ſe habere qd̃ nõ hẽt: & nõ p̃t pmanere in eo qd̃ habet. In ſcd̃a eſt ꝯcupiſcentia carnis & ꝯcupiſcentia oculorũ & ſupbia vitæ. In tertia vero eſt attritio & diſſolutio. Attritio eſt qua homo p miſeriã tpalem cotidie affligitur. Diſſolutio vero qua aĩa a corpe in morte ſeparat̃. Ita q; totus homo vanitas, quãdiu ꝯſeruatur in hoc miſerabili exilio. Florẽ ẽt inuenimus dici ornatũ virtutum. Tres ſunt ornatus.

Primus eſt ſolius exterioris conuerſationis.
Scd̃s vero exterioris ꝯuerſiõis ſimul & interioris morum compoſitionis
Tertius vero eſt futurę incorruptionis.

Primũ expetit Eſaias ꝓpheta cũ dicit. Auferet dominus a vobis ornamẽta & lunulas & ſpecula de calceamẽtis vr̃is. De ſcd̃o. Inuenimꝰ in libro Machabeorũ. Ornauerũt faciẽ templi coronis aureis & dedicauerunt altaria dño, faciẽ. ſ. exterioris cõuerſationis, altare. ſ. cordis. De tertio. Vidi ciuitatem ſanctam Hieruſalem nouam deſcendẽtem de cœlo, a deo paratã, ſicut ſpõſã ornatã viro ſuo.

Primus eſt hypocritarum.
Secundus religioſorum.
Tertius beatorum.

Primus est boni simulatio.
Secundus boni odoratio.
Tertius boni consummatio.
Spes etiam triplex est. Pria spes venię. Scd̄a spes
Spes triplex.
gr̄ę. Tertia spes gl'iæ. De prima. In te sperauerūt
pr̄es nr̄i sperauerūt & liberasti eos. s. a pc̄tis. De se
cunda dr̄. In te sperauerūt & nō sunt ꝯfusi sed gr̄a
infusi. De tertia Iob. Videbo deū saluatorē meū.
Et addidit. Reposita est hęc spes mea i sinu meo.
Iocunditas superna triplex
Itē triplex est iocūditas supna. s. corporū incorru-
ptio, societas angelorū, Dei visio. Ad primā nos
vocat Propheta. Sic iocūdare filia Siō. Scd̄a. Erit
bonū & iocundū habitare fr̄es in vnū. De Tertia.
Iocūditatē & exultationē thesaurizauit sup eum.
Itē dilectus dr̄ flos cāpi: liliū ꝯuallium. Q̄d in cam
po est oib⁹ patet. Flos cāpi est rosa: q̄ est ignei colo
ris ad designandum spm̄ sc̄tm̄: q in igne apparuit.
Liliū natura candidū est Christ⁹, de pc̄tōrib⁹ nat⁹
tanq̄ de terra: tn̄ nullum h̄ns pc̄tm̄. In vallib⁹ ne-
bulę pseuerantius sunt & ꝓtegunt lilia ab ardoris
inclementia. Itaq; in cāpo est ꝯuersationis Christi
euidentia. In igneo colore rosę sc̄ti spūs in eo cha-
ritas: vt illūinatio. i. intelligentia. In nube ꝓtectio
in oī tētatiōe: cui⁹ i Christo nō habuit locū seuitia.
Spm̄ sc̄tm̄ tria expellunt.
In his em̄ tribus: ꝓbatur in eo fuisse spūs sc̄ti ple-
nitudo & abundantia. Cōtra primū dr̄. Spūs. s. dis
ciplinę effugiet fictū. Cōtra scd̄m. Et auferet se a
cogitatiōib⁹: q̄ sunt sine intellectu. Cōtra tertium
Et corripieẗ a supueniente iniqtate. hęc em̄ tria
spm̄ sc̄tm̄ expellunt a corde hois.
Primum est duplicitas.
Secundum obscuritas.
Tertium iniquitas.
Duplicitas, qua hypocrita cū sit interius malus ex
terius religionem p̄tendit.
Obscuritas qua nec se nec deū cognoscit.
Iniquitas qua proximū offendit.
In primo. Terra ē inanis, qa religio sine fundamē
to nō h̄et firmitatē. In tertio. Terra est vacua, quia
iniqtas expellit charitatē. In scd̄o tenebræ sūt sup
faciē abyssi, qa nec se cognoscit nec creatorē. Sed
spūs dn̄i ferebaẗ sup aq̄s, expectās quasi ancipitē
pc̄tōris reuocationē. Notādū aūt ꝙ iniqtas.
Venit. Venit cū primo inuadit.
Peruenit. Peruenit qn̄ tēptat⁹ cōsentit.
Superuenit. Supuenit qn̄ ad actū pducere
disponit. In prīo em̄ studiū sanctę conuersatiōis &
meditatiōis eliquescit. In scd̄o bona volūtas eua-
nescit. In tertio charitas refrigescit. Ecce terra va-
cua. Sed ꝯtra primū sic reuocaẗ. Veni sancte spūs.
Cōtra scd̄m. Reple tuorū corda fidelium.
Cōtra tertiū. Et tui amoris in eis ignem accende.
Hęc est nubes spūssc̄ti. Vn̄ cū ꝯsummareẗ taber-
naculū: nubes operuit illd̄, & gl'ia dn̄i ipleuit illd̄.
Christ⁹ fabricauit. Primum in passione.
Gloria impleuit. Scd̄ꝫ i resurrectiōe & ascēsiōe
Nubes operuit. Tertiū in sc̄ti spūs missione.
Spūs sc̄ti apparitio in tribus.
Et in nobis fabricam⁹ imitādo Christi passionem
Gl'ia iplet, si suspiram⁹ ad ei⁹ resurrectionē & ascē-
Nubes opit: per sc̄ti spūs missionem. (sionē.
Et ꝯtra hęc tria legimus spm̄ sc̄tm̄ in tribus figu-
ris apparuisse.
Cōtra duplicitatē in columbę specie, ecce in cāpo.
Cōtra obscuritatē in igne, ecce rosa colore igneo.
Cōtra iniqtatē in nube, ecce liliū in valle nesciens
solis ardorē interpositę nebulę matutinę solatio.

Primum vt duplicitatem resimplet.
Secundū vt obscuritatem illuminet.
Tertiū vt ęstū tēptantis iniqtatis stillanti rore re-
Per primum redit spiritus vnitatis. (frigeret.
Per secundum spūs veritatis.
Per tertiū spiritus charitatis.
Vnitatis in moribus,
Veritatis in sermonibus.
Charitatis in affectionibus.
De primo. Solliciti seruare vnitatē spiritus in vin
culo pacis.
De scd̄o. Rogabo patrē meū & aliū paclitū mittet
vobis spm̄ veritatis. De tertio. Spm̄ in nobis dn̄e
tuę charitatis infunde. Tres sunt duplicitates.
Prima malitiæ.
Secunda vanę gloriæ.
Tertia ꝓprię voluntatis & inconstantię.
Duplicitas triplex.
Prima em̄ est qua se quis aliquē fingit diligere cō
tra quem malum machinatur.
Scd̄a q̄ se fingit hypocrita vt laus hūana h̄eatur.
Tertia qua stult⁹ vt luna mutaẗ, qua hō incōstans
cū sub regula viuat, aliter debere fieri iudicat, hic
sibi cæteris sapientior videtur.
De pria duę in agro. Iste est em̄ ager in quo Abel
a Cayn occidiẗ. De scd̄a duę in lecto in quo dilect⁹
nocte q̄riẗ: & nō inueniẗ. De tertia duę in mola, in
qua captiua cū priogenitis ęgypti occidiẗ. Primi
sunt: q loquūẗ pacē cū ꝓximo suo, mala aūt in cor
dib⁹ eorū. De scd̄is. Attēdite a falsis ꝓphetis q ve
niunt ad vos in vestimētis ouiū, intrinsec⁹ aūt sunt
lupi rapaces. De tertijs. Ve vobis q sapiētes estis
in oclis vr̄is, & corā vobismetipsis prudētes. Pri-
mi: in ore & corde locuti sunt. De scd̄is. Ve vobis
q duplices corde estis. De tertijs. Homo duplex
incōstans est in oibus vijs suis. Cōtra has tres du-
plicitates inuenitur triplex vnitas spūs sancti.
Contra primā vnitas cordis ad fratrem.
Cōtra secūdā vnitas cordis ad extrīsecā opationē.
Contra tertiā: vnitas cordis ad obseruātiā regula-
rem. Iñ de spōsa dr̄ in cāticis. Vna ē colūba mea,
vna est formosa mea, vna est matri suæ. Ecce tri-
plex vnitas. De pria. Vn⁹ spūs, & vna fides erat i
eis, & multitudinis credentiū erat cor vnū & aīa
vna. Et ecce q̄ bonū & q̄ iocundū habitare fr̄es in
vnū. In figura scd̄i. Angel⁹ dn̄i descēdebat in pisci
nā & sana. v. In figura tertij decē leprosi mundati
sunt, & nō est reuersus nisi vn⁹ q daret gloriā deo.
Propter primū dr̄. Duę in agro, vna assumeẗ. s. aīa
& q̄ ē in pria vnitate, altera relinq̄ẗ. s. aīa, q̄ est in a'-
teritate. Propter scd̄m. Duę in lecto, vna assumeẗ
& altera relinq̄ẗ. Propter tertiū. Duę in mola, vna
assumeẗ & altera relinq̄ẗ. Propter has tres Vnita
tes triplicē legim⁹ colūbā spm̄ sc̄tm̄ figurantem.
Prima fuit in archa sub diluuio.
Secundā Moyses p̄cepit offerri in sacrificio.
Columba triplex.
Tertia sup dn̄m apparuit in baptismo.
Prima em̄ ramum oliuę attulit ad arcam. i. pacē.
Scd̄a offerẗ retorto capite ad pennulas vt doceaẗ
hypocrita caput q̄d est aīa / referre ad pēnulas id ē
ad exteriorē virtutis opationem.
Tertia māsit sup dn̄m, vt duplicitatē inconstātiæ
reuocet ad stabilitatē id est ꝯtra ꝓpriam volunta-
tem. Vnde dn̄s. Non veni facere voluntatē meā,
sed voluntatē eius qui misit me. Ecce ampli⁹ spūs
sanctus disciplinæ nō effugiet fictum: qa duplici-
tas resimplata est per spm̄ sanctum. Sed corripiẗ

a supueniente iniquitate. i. ab ęstu tentatiōis: quæ
pc̄tm̄ inducit. Contra hanc spūs sc̄tūs apparuit in
nube rore stillante refrigerij. In igne quoq; appa-
ruit spūs sc̄tūs: vt illuminet cor obscurū. Tria em̄
Tria pc̄tā in spiritū sanctum.
sunt pc̄tā in spm̄ sc̄tm̄ q̄ obscurāt cor. Primū ē pec
catū desperationis. Scd̄m est p̄sumptiōis. Tertium
est inuidentia fr̄nę charitas. De Primo. ait Cayn.
Maior est iniqtas mea q̄ vt veniā merear. De se-
cūdo i Apocalypsi. Sedeo regina. & vidua nō sum,
& luctū nō videbo. De tertio ait Ioēs in Ep̄la ca-
nonica. Est pc̄tm̄ ad mortē: ꝓ eo non dico vt quis
oret, vt igiẗ illuminet: ꝯtra hoc apparet spūs sc̄tūs
in igne.
Ignis proprietates tres.
Vt consumat. Vt cōsumnat pc̄tm̄.
Vt accendat. vt accēdat ad opa virtutū
Vt illuminet. Illuminet ad reuelationē
supnorū. Vn̄ philosophi dicūt. Ignis est acut⁹, mo
bilis, subtilis. Ignis itaq; spūs sc̄ti acut⁹ est, quia pū
git dum ꝯtritione cor pc̄tōris penetrat. Mobilis
est: dum ad operandū pigrum excitat. Subtilis est
dum superna reuelat.
In primo pungit. Pungit crimina.
In secundo iungit. Iungit fœdera.
In tertio vngit. Vngit viscera.
Crimina pungit amaritudine cōtritionis.
Fœdera iungit pignore spiritus infusionis.
Viscera vngit suauitate dilectionis.
In primo fact⁹ est repente de cœlo sonus, q pūgē-
do q̄si increpatione pc̄tm̄ consumat.
In scd̄o aduenit spūs vehemens q accendat.
Vehemens.
In tertio replet totā domū, dum ad vidēda supna
illumiat. In primo est vehemēs quasi ve adimēs.
In scd̄o dr̄ vehemens, quasi vehens mētē. In ter
tio dr̄ vehemens, quasi vehēs a mente. Audi acu
tū pūgentē, & ꝯsumentē pc̄tā. Accipite spm̄ sc̄tm̄:
quorū remiseritis pc̄tā, remittunẗ eis. Et Iob. Cū
Venti. iiij.
me pn̄te transiret spūs, horrueṙt pili carnis meę. i.
pc̄tā. Inde dr̄ in Ezechiele. Veni spūs a quatuor
ventis & infla sup interfectos istos & reuiuiscāt.
Sanctus em̄ spūs venit & adducit spm̄ diuinæ in-
spirationis, ab occidente, dū lapsum pc̄tōris repat
Venit ab aqlone vnde panditur oē malū, qn̄ dia-
boli in nobis temptationē expugnat. Venit a me-
ridie qn̄ ad diligendū cor nr̄m inflamāt. Venit ab
oriente: qn̄ ad cognoscenda supna illuminat. Sed
qbus videtur absurdū, ꝙ spūs adducit spm̄ sciant
ꝙ tres ꝓprie dicuntur spūs, tres improprie.
Proprie.
Spiritus diuinus.
Spiritus humanus.
Spiritus angelicus tam bonus q̄ malus.
Tres improprie.
Primus diabolicę suggestionis.
Secundus flatus hominis.
Tertius diuinæ inspirationis.
Tres ergo pricipales, tres adducunt improprios.
De prio. Nos nō spm̄ hui⁹ mūdi accepim⁹ ait ap̄s
id est supbiā mūdi. Idē Qudā sunt inflati spū car
nis suę id est carnali voluptate, hic adduciẗ a dia-
bolico spū De scd̄o. Idē Ap̄s. Si lingua orē: spūs
meus orat id est flat⁹. Istū adducit flat⁹ & spūs hūa
nus. De tertio in apocalypsi. Gr̄a vobis & pax ab
eo & a septē spiritib⁹ q sunt in circuitu throni eius.
Septē isti spūs: sunt septem dona spūs sc̄ti sicut ait
Hāno sup apocalypsim. s. spūs sapię, intellect⁹, cō-
silij, fortitudinis, scię, pietatis, timorꝫ dn̄i. Iste spūs

adduciẗ a spū sc̄tō. Hęc dixim⁹, ne paralogizētur
a seipsis vel ab alijs, q virtutis noīm sūt ignari. Dr̄
ēt spūs ira dei. Vn̄ nō pmanebit spūs me⁹ in hoib⁹
istis, qa caro sunt, id est nō damnabo eos ppetuo
q̄a de fragili materia facti sunt. Sed angelos q spūs
sunt. De his in Apocalypsi legiẗ. Quatuor auge-
li tenebāt quatuor vētos ne flarēt. Audi mobilē,
& accedētē ad opa. Vbi erat impet⁹ spūs, illuc gra-
diebanẗ. Itē. Quocunq; ibat spūs, illo eūte spiritu
gradiebātur pariter & rotę seq̄ntes eū. Et Duct⁹
est Iesus in desertū a spū, vt tentaretur a diabolo.
Lustrans em̄ vniuersa in circuitu pgit spūs, & icir-
culos suos reuertitur ait Salomō. Lustrat: dn̄i scru-
taẗ cor ꝓpter pc̄tā cogitatiōis. Deīn mēbra ꝓpter
pc̄tā opationis, post modū linguā ꝓpter pc̄tā locu
tionis, qm̄ renū inqt illius testis est deus, & cordis
ei⁹ scrutator est ver⁹ & linguę illi⁹ auditor. In circu-
los suos reuertitur qn̄ iterꝫ redit ad cor, vt accēdat
ad diligēdū. Ad membra: vt excitet ad opādum.
Ad linguā vt excitet ad ꝯfitendū & laudādū deū.
Spūs em̄ dn̄i replet orbē terrarū, quē aīam mūdi
dicunt. Vn̄ Virgilius. Principio cœlū ac terras cā-
posq; liquentes: Lucentēq; globū lunę, tytaniaq;
astra Spūs intus alit: totāq; infusa p artus Mens
agitat molē, & magno se corpe miscet. Qui spiri-
tu dei agūtur: hi filij sunt dei. Audi subtilē & illūi-
nantem. Spūs ait Paul⁹ scrutatur oīa. ēt ꝓfūda dei
Idā ait. Nobis reuelauit de⁹ p spm̄ suū. Qui ei se-
cundū spm̄ sunt: q̄ spūs sunt sentiūt. Duxit me ait
Ezechiel spūs in montē magnū & latū & ostendit
mihi ædificiū ciuitatis vergentis ad austrum: hęc
est cœlestis pr̄ia, ꝓ qua laboram⁹, vt ad eā puenia
mus duce spū sc̄tō, & ꝯsolante labores nr̄os, sicut
ait poeta. Hęc oli forsan meminisse iuuabit. Du-
rate & vosmet reb⁹ seruate scd̄is. O passi grauio-
ra, dabit deus his quoq; finem. Per varios casus p
tot discrimia rerū: tendimus in Latiū, sedes vbi fa
ta quietas Ostēdunt. Quęramus ergo vt primo
spiritus sanctus
Infundatur. In primo vt sc̄ti spūs
Scd̄o diffundatur. corda nr̄a mundet i
Tertio effundatur. fusio. & sui roris inti-
ma aspsione fœcundet, vt spūs sc̄tūs adueniens
paratā sibi in nobis inueniat māsionē. In secundo
vt illo nos igne spiritus sc̄ti inflammet quem dn̄s
nr̄ Iesus Christus misit in terrā & voluit vehemē
ter accendi, vt dicam⁹. Charitas dei diffusa est in
cordib⁹ nr̄is, p spm̄ sc̄tm̄ q datus est nobis. In ter-
tio vt effundatur in nos, & adimpleatur illud Ioe
lis ꝓphetæ. Effundā de spū meo sup ominē carnē
& ꝓphetabunt filij vr̄i & filię vr̄ę, vt mentes nr̄as
spiritus qui a patræ ꝓcedit illuminet & nos indu
cat in oēm sicut eius ꝓmisit filius veritatē, dn̄s nr̄
Iesus Christus, cui est honor & gloria in secula se-
culorum. Amen. CAR.

NOn dicit. Ego sum flos mon
tium, sed flos campi: & lilium conuallium
Signatur autem duplex humilitas in campo, & cō
uallibus. Nam sunt qdam qui humiliant se maio-
ribus, & seipsos sibi & comparibus suis humiliter
cōmetiuntur: & isti designantur per campos. Ta-
lem se ostendebat Apostolus, quum diceret. Nō
enim audemus inserere aut comparare nos qui-
busdam: qui seipsos commendant, sed ipsi in no-

bis nosmetipsos metientes: & cōparātes nosmet-
ipsos nobis:nō in immēsum gloriamur. Alijsunt
q̄ humiliant se sub cōparibus suis & minoribus,si-
cut terra q̄ ab ęqualitate sua descendit:& facit cō-
uallem. Talē se ondebat Apostolus, quū dicebat.
Ego sum minimus Apl'orum,q non sum dignus
vocari Apl'us. Illud ēt attendendū est,ꝙ lilium al
tiori ēt & fortiori stipite cōscendit in florē q̄ herbæ
cętere. & quia maior humilitas plus ascendit & ꝓ
ficit,& minor humilitas minus,ideo flos attribui-
tur campo,& lilium cōuallibus assignatur, sed qa
q̄tū vnusq̄q; per humilitatem crescit in Christo,
tātū Christus crescit in eo, vt hoc ipsum Christus
ostendat,de seipso dicit. Ego sum flos campi & li-
lium cōuallium. Deinde commendationē matris,
quam cœperat,ꝓsequitur dicens. THO.

Sicut lilium inter spi-
nas:sic amica mea in
ter filias.

Bene sponsa dr̄ sicut lilium inter spinas,quia cum
Ecclesia Christum multi verbo ꝯfitentur,nō opi-
bus,sed mūdi sollicitudines sequūtur. Sola illa aīa
lilij digna est dignitate:quę ad cœlestem pulchri-
tudinem se erigens,& candorem munditię cordis
& corpis sibiipsi custodit:& ꝓximos bonę opera-
tionis odore reficit,& odorem bonę opinionis in-
ter hoīes spargens:ad bene conuersandū accendit
Lilium. Est lilium infra spinas. Lilium est castita
Est lilium inter spinas. tis.hoc ē liliū īfra
Spina. Est lilium super spinas. spinas qn̄ habeť
virginitas cum crimine,quia & crimē est spina, &
virginitas temptatio spina. Vn̄ conuersus sum in ęrūna mea
dum cōfigitur spina. Inter spinas est lilium,qn̄ vir
ginitas multa impugnatur temptatione. Sup spi-
nas est lilium:superata temptationum impugna-
tione. Primis cōminatur Deus per ꝓphetam. Fo
ris vastabit eos gladius & intus pauor : inuenē si-
mul ac virginem lactentem cū. h.s. De secundis
ait Hieremias. Sacerdotes eius gementes:virgi-
nes ei⁹ squalidę & ipsa oppressa amaritudine. De
tertijs . Virgines em̄ sunt & sequunť agnū quocū
q;ierit. Primū reprę sentāt fatuę virgines,quę ful-
gentes lampades virginitatis habuerūt : sed oleū
charitatis nō acceperunt. Scdm sapientes virgi-
nes,q̄ & lampades virginitatis habuerunt,& oleū
charitatis acceperunt,sed fatigatę temptationib⁹
dormitauerunt oēs & dormierunt. Tertium rep-
sentauerunt:qn̄ deposita omni sollicitudine cum
sponso ad nuptias intrauerťt. Prima virginitas fuit
puellę saltantis id est filiæ herodiadis q̄ filia erat
pc̄ti. Scd̄a fuit beatę Agnetis, q̄ passionē sustinuit
ne seruiret copulę coniugali. Tertia fuit beatę vir
ginis marię,q̄ nullū sensit aculeū libidinis obūbra
ta gr̄a spūssancti. Notādū aūt ꝙ inscriptura sacra
Aliqn̄ virginitas lilio cōpať ī sexu fœmineo, qn̄-
q; in masculio. Aliqn̄ Christ⁹ virgo ꝯpať ipsi lilio.
De primo hic dr̄. Sicut liliū inter spinas sic amica
mea inter filias. De scd̄o. Iustus germiabit sicut
liliū. De tertio dictū est. Ego flos cāpi & lilium cō
uallium. Ecce triplex virginitas.
Prima est verecundior. Pria verecūdior
Secunda fortior. qa ꝯscia culpę q̄
Tertia perfectior. hoīem seduxit.
Scd̄a fortior robore & discretiōe,q̄ se & mulierem

regit. Tertia pfectior q̄a Christū carnis aculeus nō
momordit. Propter primū dictū est:qa mulier de
bet velare faciē suam, & mulier sub ptāte viri erit.
Propter scd̄m dr̄, Vir gloria dei ē,qa ab eo creat⁹
Mulier vero gloria viri,a quo gubernatur. De ter
tio dictū est ꝙ Christus pc̄m̄ nō fecit nec inuēt⁹
est dolus in ore eius. Christi itaq; pfectior est,q̄ p̄-
latis in exemplū ꝓponitur. Sed vt pfectā vitā ha-
beat p̄latus:hæc cōcurrant. In corde habeat vnde
ꝓximo ꝓficiat condimentū sapię & charitatis. In
exteriori hoīe ad exemplū formā religiosę cōuer
sationis. Interius & exterius ad refrenandū luxu-
riam:munditiā castitatis. Inde em̄ est ꝙ in taber-
naculo erat candelabrū,in quo erāt scyphi & sphe
Candelabrum. rulę & lilia. Scyphi ad ꝓpinādū subditis sapiam &
charitatem. Spherulę q̄ argumento tornaturę le
uigantur ab oī scrupulo pfectā psanctā cōuersatio
nem:lilia castitatis iocunditatem. Notandū quo-
q; ꝙ in trib⁹ locis inueniri lilia scriptuta ꝯmēorat.
In conualle. De primo dr̄ hic. Ego
In spineto. flos cāpi & liliū cōual
Liliū tribus locis inueniri. In agro. lium. De scd̄o:Sicut li
lium inter spinas. De tertio. Dn̄s in Euāgelio. Cō-
siderate lilia agri qūo crescunt. Amen dico vobis
qa nec Salomon sic vestitus est in omni gloria sua,
sicut vnum ex istis. In valle igitur est liliū.s. virgi-
nitas in humilitate fundata. In spineto patiētia in
tribulatione ꝓbata. In agro fructu centesimo fœ
cundata & euidentia iocundata. Eius in humilita
te erat virginitas fœcūdata,q̄ dixit. Respexit dn̄s
humilitatem ancillę suę. In beata Anna fuit patiē
tia ꝓbata,q̄ potius elegit occidi: q̄ corrūpi. In illis
est fructu centesimo cumulata,q merito castitatis
sequunť agnū quocunq; ierit. Et in euidenti vnde
Q̄ pulchra est casta generatio cū charitate. Itē qa
laudauerat eā sponsus, ne forte nimia securitate
decipiať : dicit aīam in hac vita nō posse viuere si
ne tēptationib⁹:ipsam ꝯparans lilio,spinas tēpta-
tionib⁹ vel tēptatorib⁹,quos hic filias appellat,ꝓ-
pter infirmitatē. Non bonę filię q̄ pungūt. & ideo
ab his timēdū. Spina culpa est,spina pœna,spina
Spina. falsus fr̄,spina vicin⁹ mal⁹. Spinę in terra sūt,in ae
re sunt,in carne tua sunt. In his ꝯuersari & nō le-
di:diuinę est potentię,nō virtutis humanę. Opus
est virtutis inter malos bene viuere,iter malignā
tes innocentiā retinere,& maius cū his q oderūt
pacē,pacificū esse:& pfectius eos diligere & eis bn̄
facere. Liliū amari saporis est,& suauis odoris. Ip-
se est Christ⁹ q p gustū amarę passiōis:nobis fragrā
tiam effudit æternę salutis. Itē meditatiōe & orō
ne mens sanāda est & ꝯponēda. Ne sit ventosa p
vanam gloriā :ne sit tumida p superbiā,putrida p
inuidiā,deiecta per inutilē tristitiā. Dissoluta per
ineptā lętitiā,ꝯtracta per inanē tumorē,scissa per
iracundiā,cæca per auaritiā, catenata per inglu-
uiem,polluta p libidinē,vana p curiositatē. Audi
tumorē supbię. Ecce dn̄s transit subuertens mon
tes & ꝯterens saxa,& cętera. Audi ventum vanę
gloriæ, Venit vētus a regione deserti. & concus-
sit quatuor angulos domus & cætera. Audi men
tem putridam per inuidiam. Salomō. Vita carnis
um sanitas cordis: putredo ossium inuidia. Dein
utili tristitia Apostolus. Quomodo deiecit men-
tem & occidit. Tristitia seculi mortem operatur.
Audi de inepta lætitia,quomodo mentē dissoluat
Sedit populus manducare & libere: & surrexerūt

ludere,& etiā idola adorauerunt. De inani timo-
re audi Salomonē. Piger ꝓpter frigus arare noluit
mendicabit ergo in ęstate & non dabitur ei. Audi
quomodo iracundia mētem scindit. Cogitatiōes
iracundi:viperę sunt generationes quæ in ventre
comedunt mr̄em suam. Audi qūo auaritia men-
tem excęcat. Munera ēt excęcant sapiētes. Per in
gluuiem mens catenatur. qa mens ligata p eam p
vninersa ducitť. Libido lasciuiētes polluit. Quod
in euidenti est,qa qui fornicatur in corpus suū pec
cat. Q̄ curiositas cor distēdat, Dina suo docet ex
emplo. Liliū in radice fidem significat, quę latet
Lilij forma in terra,quia fides est de occultis. hastile qd̄ in al-
tum surgit, spem:flos castitatem. Grana intus au
Pœnitentia triplex rea:charitatem, claua in medio timorem. Radix
pallida est p quod significatur pœnitentia fideliū
hęc triplex est scilicet in abstinentia,vnde dn̄s. Cū
ieiunatis nolite fieri sicut hypocritę tristes Secun
da eleemosynarū donatione. Vnde illud. Cum fa
cis eleemosynā noli tuba canere. Tertia lachryma
bili oratione. Inde dicitur. Cum oras intra in cubi-
culum tuum,& clauso ostio ora patrē tuum. Ha-
Quatuor virtutes cardiales. stile virentia hēt folia. Spes em̄ quatuor virtutib⁹
cardinalibus viret. Spes em̄ iusta est. Si tribuit vni-
cuiq; quod suū est. Vnde Estote fortes in bello &
p.e.a.s. Prudens sit,vt caueat dęmonum & falso-
rum fratrum suggestiōes. Vnde illud. Estote pru
dentes sicut serpentes. Sit fortis contra violētam
tentationem & aduersitatē. Vn̄. Reddite quę sunt
Cęsaris Cęsari:& q̄ sunt dei deo. Sit tpatus homo
in verbo,in ope,in cogitatione,& in alimētis cor-
poris habeat sobrietatē. In cogitatione dr̄. Sol non
occidat sup iracundiā vestram. De opere. Qui fu-
rabatur iam nō furetur. Magis aūt laboret mani-
bus suis quod bonum est vt habeat vnde tribuat
necessitatem patiēti. In verbo. Omnis sermo ma-
lus de ore vestro non ꝓcedat. De sobrietate Non
in comessationibus et ebrietatibus:non in cubili-
bus & impudicitijs. Flos qui castitatem significat
sex candida habet folia,quia sex sunt,quę incorru
ptam seruant castitatem,hęc scilicet sobrietas.
Castitatē sex cōseruant. Operatio. De primo sicut
Asperitas cultus. iam dictū est. nō
Cohibitio sensuum. in comessationi-
Charitas sermōis cū honestate bus & ebrietati-
Deuitatio opportunitatis. bus:nō in cubili
Et psonę & loci & tpis. bus & impudici
tijs. huius exemplum est loth,qui inebriatus per
petrauit incestum. Gulositas fit quiq; modis. Na
turali ardore appetitus,sicut Esau lenticulam ap
petiuit. Preciosiori cibo,vt filij Israel qui recurre-
bāt animo ad olas carnium Aegypti. Accuratiori
apparatu,vt filij hely qui crudas a filijs Israel exi-
gebant carnes,vt accuratius appararent sibi. plus
sumendo vt Sodomitę sicut scriptum est. Iniqtas
Sodomorum ociositas fuit & satietas panis, p̄ue
niendo horam necessitatis,vt Ionathas fili⁹ Saul
Dum comedit fauum mellis post victoriam. De
secundo. Ociositas inimica est aię,vnde poeta. O-
cia si tollas perire cupidinis artes. Item. Ocia cor-
pus alūt,animusq; pascitur illis. Huius exemplū
sunt Sodomitę sicut dictū est. De tertio. Nō in ve
ste p̄ciosa,nō in tortis crinibus aut auri aut marga
ritis. Huius exemplū sūt Moabitides mulieres,
quæ se ornauerunt vt facerent in se peccare filios
Israel. De quarto dicit propheta. Ingressa ē mors

p fenestras vestras,& ingressa est domū vestram,
disperdere ibi filios vestros paruulos. Sicut dictū
est de Dina filia Iacob. De quinto legitur. In ma-
nibus linguę mors & vita. Item. Corrumpunt bo
nos mores colloquia mala,vt vxor Putipharis ad
Ioseph. Dormi mecum inquit. De sexto ait Pau-
lus ad Timotheum. Adolescentulas iuniores de
uita. Vn̄ thamar filia Dauid corrupta est a fratre
suo Amō, quia sola cum illo intrauit thalamum.
Intra florem sunt sex aurea grana scilicet charitas
Trib⁹ em̄ modis diligitur Deus,& trib⁹ de causis.
Diligitur em̄ dulciter.
Diligendi deū tres modi. Fortiter. Ecce tres modi dulciter
Sapienter. diligebat: q dicebat. Q̄
magna multitudo dulcedinis tuę quā.a.t. dei scili
cet timore,qui comitatur amorem. Fortiter vole-
bat diligere:qui dicebat. Diligam te dn̄e fortitu-
do mea. Sapienter docebat diligere qui dicebat.
Fideles in dilectione acquiescent. Tribus de cau-
sis diligitur:scilicet ꝓpter tpalia bona:ꝓpter spiri-
tualia in via:ꝓpter ęterna ī patria. Propter tpalia.
Quia timentibus deū nihil deest,nec ijs qui eum
diligunt in veritate. Propter spūalia. Vn̄ Christ⁹.
Si quis diligit me,sermonē meū seruabit & pater
meus diliget eum:& ad eum veniemus & māsio
nem apud eum faciemus. Itē ꝓpter ęterna. Quia
Oculus non vidit,nec auris audiuit,nec in cor ho
minis ascendit,quę p̄parauit deus diligentibus se
Pro tribus primis dicitur. Diliges dominum deū
tuum ex toto corde tuo & ex tota anima tua , ex
tota mente tua.
Primum desiderando dulciter.
Secundum discernendo sapienter.
Tertium in memoria tenendo fortiter,
Pro tribus alijs dr̄. In quo viuimus,mouemur,&
sumus. Primū:quia vt viuamus temporaliter cō-
fert nobis vsum temporalium. Mouemur ascen-
dendo p gradus spūalium. Sumus vt iuxta ista tē
poralia apphendamus ęternam vitam angelorū.
In medio lilij est claua:scilicet timor dei. Sed cla-
ua ista tricornis est , quia p̄ter naturalem timorē
Timor triplex. tres sunt timores. Primus seruilis Secūdus initia-
lis. Tertius filialis. Seruilis timor est quo timetur
pœna & non amatur iustitia. Iste timor nō est in
charitate. De isto ait Poeta. Oderunt peccare ma
li formidine pœnę:Tu nihil admittes in te virtu-
tis amore. Initialis timor est quo ptim timeť pœ-
na,ptim amatur iustitia. Vn̄ Dauid. Initium sapię
timor dūi. Filialis timor est quo sic amatur iustitia
vt non timeatur pœna. Vn̄ Dauid. Timor domi-
ni sanctus pmanet in seculū seculi. Pallor pœnitē-
tię peccatū compescit:ne sit fides irrita. Viror vir
tutum mores componit ne sit spes vana. Senari⁹
numerus foliorū castitatem custodit,ne sit corru-
pta. Aurea charitas castitatē fœcūdat vt sit fructuo
sa. Timor charitatem pungit ne sit remissa. Cum
hoc lilium ita sit ordinatū, tn̄ temptationū sentit
spinas:habet em̄ spinas.
Spinæ tētationum. Sub se, Habet sub se spi
Habet circa se. nas diuitiarum
Habet iuxta se. vnde dicitur. Se-
Habet intra se. mē cecidit inter
Habet supra se. spinas. habet cir
ca se spinas falsorū fratrum. Inde ait. Nan̄ ꝓphe-
ta. Sicut spinæ complectentes se inuicem :epulan
tes & potantes simul confundentur. Subditi enim

contra magistros sese complectuntur p conspirationē. Habet iuxta se spinas carnales scilicet voluptates. Vnde dñs cum malediceret Adam. Cū opatus fueris terram nō dabit fructum suum, sed spinas & tribulos germinabit tibi. Intra se spinas hēt stultarū cogitationū. Vnde ait Salomō. Trāsiui p agrum hominis pigri, & p vineam viri stulti, & ecce vrticę repleuerant oia, & spinę operuerant superficiem eius. Ager ille cor humanum est Habet supra se spinas, dęmones scilicet qui sunt in aere. Inde Dauid. Conuersus sum in ęrumna mea dum configitur spina. Spinę tres ꝓfigunt in corde hominis. Hę sunt tres lanceę q̄s Ioab fixit in corde Absalon.

Lancea.

Primo enim impedit diabolus ne fiat bonum.
Secundo extinguit perpetratum.
Tertio ducit in obstinationem: ne de his quærat peccatorum pœnitentię a deo remedium. Est spina pessima: q̄ pungit interius scilicet ira, hanc docebat cauēdam esse q̄ ait. Irascimini & nolite peccare. Hoc idē docet Apostolus adiungens. Sol nō occidat sup iracundiam vestram, nolite locum dare diabolo. Triplex est ira.

Ira triplex.

Est enim ira pc̄ōris.
Est ira fratris.
Est ira doctoris.
Prima habet peccatum.
Secunda nescit peccatum.
Tertia fugit peccatum.
Prima in patientia feruet. Pria habet defectū.
Secunda de peccato dolet. Secunda affectum.
Tertia pc̄m remouet. Tertia effectum.
De prima scriptum est. Ira eñ viri iustitiā nō operatur. De secūda Dauid & Apostolus sicut dictum est. Irascimini & nolite peccare. De tertia abacuch dixit. Cum iratus fueris misericordię recordaberis. De prima poeta dicit. Ira furor breuis est animum rege: qui nisi paret, Imperat: hunc frenis hunc tu compesce cathenis. Idem. Qui nō moderabitur irę, infectum volet eē dolor quod suaserit & mēs. Item Boetius. Qui se cupit esse potentē, Animos domet ille feroces. Et enim licet vltima longe Tellus tua ira tremiscat: Et seruiat vltima Tyle: tamē atras vincere curas: miseraq; fugare q̄relas Non posse potentia non est. Idem. Latius regnes auidū domādo spiritum q̄ si Lybiam remotis Gadibus iungas & vterq; Pœnus seruiat vni. Item. Qui irascitur fratri suo, reus est mortis Iram non perficere ait beatus Bñdictus. De hac ait Hieremias propheta. Olam succensam ego video, & facies eius a facie aquilonis. Ola enim succensa est: cor inflammatum ira, cuius facies id est intentio est conuersa ad aquilonem id est Diabolum, qui flando id est amplius in spirando, iram magis ac magis accendit. In figura secundę vidit Ezechiel hominem ab vmbilico supius quasi flammā ignis, quod designat ardorē irę in corde, scilicet ira qua irascitur frater in corde suo contra peccatum suū. Inde Dauid Vidi puaricationes &.t.q.e.t.nō cust. Item. Tabescere me fecisti ze.in.qa.o.sunt ver.t.in.m. Et illud, Zelus domus tuæ comedit me. Hęc est similla oleo cōfrixa in sartagine. Tertia ira: peccatū corripit, nūc verbo nunc ope. Verbo sic. Et scintillę quasi aspectus ęris candentis. Inde Paulus ait. Corripite inquietos, consolamini pusillanimes: suscipite infirmos. Idem Argue, obsecra, increpa, Idē. O insensati Galathæ: q̄s vos fascinauit non obedire veritati? De opere inuenitur. In manu eius ignea lux scilicet qui visus est a Moyse. Inde ait Apostolus. Quid vultis, in virga veniam ad vos, an in spiritu mansuetudinis? Hac ira feruebat Phinees, cū iratus arreptam pugione Israelitam coeuntem cū Madianitide transfixit in locis genitalib⁹. Similiter Mathatias dum cōtremuerunt renes eius, videns vnum de Israelitis immolantem idolis ait. Ve mihi vt quid nat⁹ sum videre mala gētis meę: & ibi trucidauit eum. Et Iacobus apostolus. Si q̄s errauerit & conuerterit quis eū, scire debes q̄m qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vię suę saluabit animam eius a morte.

Ecce tres irę. Occidit auferēdo claritatē
Sup primā sol occidit. Accedit ꝓferēdo puritatē.
Ad scām accēdit. Accēdit inflammādo charitatem accendit.

Notandū q̄ sol aliq̄n occidit sub ira cundiā. Aliq̄n in iracundiā. Aliq̄n sup iracundiā. Sub iracūdiam Sol occiq̄n ita obscurat tp alium sciam. In iracūdiā, q̄n ira dit tribus obscurat spūalium intelligentiā. Sup iracundiam, modis. q̄n ira obscurat cœlestiū sapiam. Quia sicut ait q̄dam: Impedit ira aim ne possit cernere verū. In primo eñ factus est sol quasi saccus cilicinus. Pro scdo dr. Solem nube tegā. Propter tertiū. Occidit sol in meridie.

In prima itaq; ira sol est in occasu vespertino.
In secunda est in ortu matutino.
In tertia est in centro meridiano.

De prio. Occidet sol in meridie. De secūdo. Odetur vobis timentib⁹ nomē meū sol iustitię. De tertio. Nolite ꝓsiderare q̄ fusca sim, ga decoloravit me sol. Ad scām accedit sol. Vnde dr. Accessit Ie sus & tetigit loculū adolescētis defuncti scilicet cō scientię scrupulosę, vt viuat charitatiue dolendo dep̄cō pximi. Tertiā accendit. Vnde. Ignē veni mittere in terram & quid volo nisi vt ardeat? Sequitur. Nolite locum dare diabolo.

Primo eñ dant diabolo locum.
Scdo focum.
Tertio locum.

Dat homo locum: dum fallacijs diaboli inuisibiliter seducitur. Focum: dum violenta temptatione inducitur, vel incendit. Locum: dū in vtraq; obstinatus efficitur. De primo dr. Nolite credere omni spū, sed pbate spūs si ex deo sunt. Angelus enim sathanę trāsfigurat se in angelū lucis. De scdo. Aduersarius vr diabolus tāq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. De tertio. Vulpes foueas hñt, & volucres cœli nidos: filius aūt hoīs nō hēt vbi caput Spina vbi suū reclinet. Itē de lilio. Spina aliq̄n pūgit liliū in ra pūgit liliū
Aliquando in stipite. (dice.
Aliquando in flore.
Aliquando pungit grana.
Aliquando in claua.

In radice dum pœnitentiam irridet.
In stipite dum virtuosę conuersationi inuidet.
In flore, dum castitati insidiatur.
In granis: dum charitati aduersatur.
In claua: dum timorem dei abominatur.

Primo pœnitētiā irridet dicens hypocrisim esse vel indiscretionem.
Secundo conuersationi virtuosę inuidet, quia ad eius non potest ascendere ęstimationem.
Tertio castitati insidiatur, vt impleat carnis suę pollutionem.
Quarto charitati aduersatur: vt seminet inter fratres dissentionem.
Quinto timorem abominatur: asserens pusillanimitatis esse illusionem.

In radice pungebat vxor Tobię cum diceret ei. Nunc apparent eleemosynę tuę & orationes. Et vxor Iob dicēs ei. Adhuc tu permanes in simplicitate tua, benedic deo & morere. Sed his dicetur in iudicio. Nōne hi sunt quos aliquādo habuim⁹ in derisum & in similitudinem improperij. Ecce quomodo computati sunt inter filios dei. In stipite pungebat Cayn inuidēs fratri suo, & Ioseph inuidentes fratres sui, & Saul Dauid. Semper enim inuidus alterius macrescit rebus opimis. Vnde Apostolus. Ne simus inuicem inuidentes inuicem prouocantes. Inuidentia enim fraternę gratię est peccare in spiritum sanctū. Vnde Salomon. Stultum interficit iracundia, & paruulum occidit inuidia. Ista de primi tuis est vitijs vnum, sicut scriptum est. Inuidia diaboli mors introiuit in orbē terrarum. In flore pungebat mulier dum compellaret Ioseph de stupro: & sacerdotes Susannam, & Amon Thamar sororē suam. Inde Salomon. Mulier stulta blande apprehēdit iuuenem & deosculatur eum & inducit in domum suam. Ille autem sequitur eam quasi bos ductus ad victimā, nesciens quo vadat. In granis aureis charitatis pungebant Dathan & Abyron & Chore perturbantes populum Israel. De talibus ait Apostolus. Vtinam abscindātur qui nos cōturbant, & dominus ostendit quid mereatur. Qui scandalizauerit vnum de pusillis. Cum intraueritis inquit terram quam dominus daturus est nobis, edificate altare domino de lapidibus quos ferrum non tetigit. Terra est religio quam intram⁹. Altare est vnitas fratrū. Lapides sunt corda nostra ex quibus fit hęc vnitas. Hos lapides non debet tangere ferrū discordię. In claua timoris pungebat Diabolus cū diceret Eue. Quare pręcepit vobis de⁹ ne comedatis de fructu sciētię boni & mali? Et illa. Ne forte moriamur. id est eum timem⁹: ne forte nos occidat. Et ille. Nolite timere. Nequaq̄ moriemini. Ait latro ad latronē. Neq; tu deum times, q̄ in eadem damnatione es. CAR.

SIcut liliū inter spinas sic amica mea inter filias. Ac si dicat. Sicut lilium spinis est incomparabile, sic inter filias hominū nulla matri meę comparabilis inuenitur: omnes eñ alię spinas habent: ista nitet vt lilium sine spina. Sequitur autem ex persona matris. THO.

SIcut malus inter ligna syluarum: sic dilectus meus inter filios.

¶ Laudat eum laudata ab eo. Parua laus, q̄m parui est laus. Hic vero nō laudatur, Magnus dñs & laudabilis nimis, sed paruus dñs & amabilis nimis. Paruulus ille scilicet qui natus est nobis. Non hic attollitur maiestas: sed cōmendatur humilitas. Hic hominum fortitudini & sapientię antefertur, qui sunt ligna syluarum infructuosa, ipse faciens fructum. Quia ergo sponsę id dulcius quod se minuit sapit, libentius attollit gratiam, prefert misericordiā, stupet dignationē. Tales cum sint steriles: tamen filios vocat, quos proprio sanguine spōsus filios fecit patri suo. Hęc malus est de cuius vmbra & fructu in sequentibus Sponsa se lętam exhibet hoc modo. Sub vmbra Vmbra. illius quam desideraueram sedi, & fructus eius dulcis gutturi meo. Merito eius desiderat vmbram. Vnde refugium refrigerii & refectionem pariter erat acceptura. Cętera & si habent vmbram solatii, fructum vitę non prestant. Sed Christus refrigerat ab estu vitiorum, & pascit delectatione virtutum. Vmbra eius: caro eius est. Vmbra eius est fides eius. Marię obumbrauit caro Christi. Mihi autē obumbrauit fides Christi. Nos Christi interim carne pascamur, mysteria veneremur, exemplа sectemur, fidem seruemus: & sic in vmbra ei⁹ viuemus. Sed nō dixit Sponsa viuemus: sed sedi quod maius est, quia quiescentis est, & hęc quies est in contemplatione qua degustat superna gaudia. Vnde ait. Et fructus eius dulcis gutturi meo. Sed istud in vmbra, quia per speculum & in ęnigmate: sed postea facie ad faciem. Dilectus bene Malus armalo comparatur, cuius species & hominū & angelorum superat speciem. Odor suauitatem. Sapor dulcedinem. De specie. Speciosus forma prę filijs hominum. Sed hoc de hominibus. Quid de angelis? In quem concupiscunt angeli prospicere. De odore. Odor eius super omnia aromata. Hūc odorem sensit beatus Ioānes qui ait. Odor tuus in me concupiscentias excitauit ęternas. De sapore dicitur. Dulcis & rectus dominus. Et illud. Panem de cœlo dedisti eis omnem habentem saporem. Igitur mirabilis est cui⁹ species omnē trāscēdit decorem. Odor suauitem. Sapor dulcedinem. Et si in eo quod est sapientia patris considerem⁹, videmus pulchritudinem ineffabilem, odorē ineffabilem, saporem incōparabilem. De specie audi. Candor est lucis ęternę. Ipsa sapientia dicit de odore. Balsamū nō mixtum odor meus. Balsamum quo chrisma conficitur, significat hic sacramenta ecclesię: per quę cum gratię diuinę aspiratione suscipientes ea Sapientia purificat, exaltat, illuminat. Purificat fide diuinorum mysteriorū. Exaltat spe cœlestium premiorū. Illuminat charitate contemplationis, & diuini amoris. De sapore scriptum est. Spiritus meus super mel dulcis & hereditas mea super mel & fauum. Memoria mea in generatione sanctorū. In verbis etiā Dñi hęc tria inuenimus, s. vbi dicit. Ego sum via, veritas, & vita. Via eius pręcepta eius sunt. Inde dictum est. Vię eius vię pulchrę: & omnes semitę ei⁹ pacifice. Veritas odori comparatur: quia sicut odor trahitur de occultis, ita quoq; sapor est in patria. In pace in idipsum dormiam & requiescam. Et est species eius in consiliis. Odor in promissis. Sapor in premijs. Similiter nos simus innocentia pulchri. Obedientia odoriferi. Contemplatione saporosi. Item malorum flores.

Flores malorū varij.

Alij sunt albi.
Alij purpurei.
Alij rosei.

Cādidus fuit dilect⁹ sine pc̄ō de virgine nascēdo.
Purpure⁹ per passionē de diabolo triumphando.
Decore roseus resurrectiōis gloriā manifestādo.
Malus in hyeme ceteris est arboribus abiectior.

In ęstate cunctis est pulchrior.
Tales sunt iusti qui sunt modo abiecti:in patria prę ceteris florebunt. Nunc enim filij dei sumus, & nondum apparuit quid erimus. Scim⁹ autem quoniam cum apparuerit,similes ei erimus:quoniã videbimus eum sicuti est. Cum eñ apparuerit Christus vita nostra,tunc & vos apparebitis cũ ipso in gloria. Huius arboris vmbra est diuina ,protectio ad quam confugimus quotiens grauamur tentationibus. Fructus est spiritualis intelligentia legis:quam habent in ore:qui sapiẽtes nolunt videri. In gutture qui in corde deum amant. Forsi Nabucho donosoris tan hęc est arbor Nabuchodonosor: quã vidit in arbor. somnis:quę erat magna in medio terrę: & altitudo eius nimia. Nota. Hęc arbor magna fuit. Alta fuit. In medio terrę fuit. Ad multa & magna se dilatabat,per virtutẽ. Ad alta se erigebat,per subtilitatem. Etiam in intimis stabat,per intẽtionem. Ad fortia se extendebat. Ad summa se erigebat: & in intimis fixa manebat. In magnis fuit,p exercitium. In summis per studiũ. In intimis per desideriũ. Quia ergo fortia agebat,magna erat. Quia intima bona desiderabat,in medio terrę erat. Quia de sublimibus subtiliter sentiebat,altitudo eius magna erat. Magna erat inquit & fortis:etiã proceritas eius tãgens cœlum. Magna erat ad bona agenda. Fortis ad mala toleranda. Procera ad sublimia contemplanda. Magna in actibus. Fortis in contemplationibus. Sublimis in inuestigationibus. Adhuc dicitur de ea. Folia eius pulcherrima: & fructus eius nimius, & esca vniuersorum in ea. In foliis verba. In fructu scientia. In esca doctrina. Folia pulcherrima sunt verba diserta. Fructus copiosus. Sensus eruditus. Multiplex intellectus. Esca vniuersorũ. Est plena eruditio omniũ. Discreta ammonitio singulorũ. Subter eam habitant animalia & bestię. Et in ramis eius conuersabãtur volucres cœli. Animalia sunt homines tẽporalia tentantes. Bestię carnales. Volucres spirituales. Sub potentia eñ eius sunt tam carnales q̃ carnalia tractantes. Vicinius quasi in ramis ei adherent spirituales. Hi tñ quãdo a contemplatione descendũt vnde oritur sol & occidit, & ad locum suum reuertitur.
Oritur sol intellectus ad contemplationem.
Occidit per superni luminis reuerberationem.
Ad locũ suũ reuertitur:per sui circũspectionẽ vel cognitionem. Ibiq; renascens se cognito ad cõtẽplãdum gyrat per meridiem supernę claritatis & flectitur ad aquilonem per contẽplationẽ infernę felicitatis. Tres arbores fuerant in paradiso.
Arbores tres in paradiso. Prima sciẽtię boni & mali qua hominis obedientia probaretur.
Secunda qua homo aleretur.
Tertia vitę,qua vita conseruaretur.
In prima est homo lapsus in culpam.
A secunda separatus,perdidit alimoniam:
Tertia priuatus in corruptionis gloriam.
Ideoq; vt hoc triplex damnum restituatur:Christus malo comparatur.
Hęc malus in hyeme est rugosa.
In autumno est fructuosa.
In ęstate speciosa.
Rugosa:frigoris asperitate.
Fructuosa:pomorum vbertate.
Speciosa:florum iocunditate.

Primum habuit Christus in passione.
Secũdũ,in p̃dicatione vel sancti spiritus missione.
Tertium,in resurrectione.
Audi primum. Non est species ei neq; decor. Et vidimus eum quasi leprosum & percussum a deo & humiliatum. De secũdo. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis & ego reficiam vos. Et. Accipite spiritum sanctum. De tertio. Quis est iste qui venit de Edon tinctis vestimentis de Bosra,iste formosus in stola sua.
In primo primę arboris deleuit peccatum.
In scdo secũdę arboris restituit spũaliter alimẽtũ.
In tertio tertię arboris vitã,scilicet gloriã corpis.
Item hęc malus tres fecit vmbras:scilicet.
Vmbram mortis,quę venit pro peccatis.
Vmbram refrigerij:iustis.
Vmbram securę quietis:beatis.
Quattuor sunt vmbrę mortis. Prima:muudus. Vmbrę mortis.
Vnde. Si ambulauero in medio vmbrę mortis nõ timebo mala qm̃ tu mecum es. Secunda afflictio tẽporalis. Vnde. Humiliasti nos in loco afflictionis:& cooperuit nos vmbra mortis. Tertia quã sustinebant iusti apud inferos ante aduentũ Christi. Inde dicitur. Veni & educ vinctum de domo carceris & vmbra mortis. Quarta est absconsio peccati. Vnde Iob. Non sunt tenebrę & non est vmbra mortis:vt abscondantur ibi qui operãtur iniquitatem. Triplex est vmbra refrigerij.
Prima aculpa. A culpa. Vnde ait Iob. Vmbra refrigerij triplex.
Secũda a tentatione. Sicut ceruus desiderat
Tertia a tribulatione. vmbram,& sicut mercennarius prestolatur finem operis sui:ita habui menses vacuos. A tentatione. Vnde Angelus ad Mariam. Spiritus sanct⁹ supueniet in te & virtus altissimi obumbrabit tibi. A tribulatione. Vnde dicitur. Sub vmbra alarum tuarum protege me.
Vmbra securę quietis erit in regno scilicet tabernaculum corpus Christi glorificatum,erit vmbraculum diei,id est iusti ab ęstu tentationũ,a turbine tribulationũ,a pluuia pc̃ōr. Sub vmbra hui⁹ mali
Quidã suspirãt. Sub pria suspirãt graui onere.
Quidã respirãt. Sub secundo respirant mitiga
Quidã aspirãt. to languore.
Ad tertiam aspirant:vt careant omni dolore.
Huius mali fructus:
Quibusdam est ad infirmitatem.
Quibusdam ad sanitatem.
Quibusdam ad iocunditatem.
Ad infirmitatem infidelibus.
Ad sanitatem pœnitentibus.
Ad iocũditatem amatoribus.
Infidelib⁹ est ad infirmitatem:quia non sapit eis.
Pœnitẽtib⁹ ad sanitatẽ:quib⁹ est amar⁹ sed vtilis.
Amatoribus ad iocunditatẽ:qui dicunt cũ sponsa
Fructus eius dulcis gutturi meo.
De primo. Vade retro sathana:non sapis ea quę dei sunt. Eis deus venter est,& gloria in confusione eorum quę terrena sapiunt. De secundo dicit. Licet is qui foris est vetus homo noster corrumpatur,is tamen qui intus est renouatur de die in diem. De tertio. Inebriabũtur ab vbertate dom⁹ tuę. Et illud. Epulabũtur ab introitu glorię eius. Filius
Item sunt filij reprobi.
Sunt filij probi.
Sunt filij probati.
Primi sunt mali ad mortem prestiti.

Secundi sunt boni:ad vitam predestinati.
Tertij sunt angeli.
Primi sunt scelerati.
Secundi virtutibus sublimati.
Tertij iam beati.
De primis Esaias. Vę gẽti peccatrici:populo grauiniquitate:semini nequã:filijs sceleratis. De secundis. Fratres:nunc filij dei sumus. Et Dauid. Ego dixi dij estis & filij excelsi omnes. De tertijs Iob. Cum assisterent filij dei coram dño,affuit inter eos Sathan. Idem. Qui dimisit lapidem angularem,cum me laudarent simul astra matutina,& iubilarent oẽs filij dei:id est angeli. Inter primos est dilectus:quasi malus inter ligna syluarũ. Inter secũdos:quasi amygdalus iter ligna ortorũ. Inter tertios:quasi lignum vitę inter arbores paradisi. Inter ligna syluarum sterilitatis,ortorum fœcunditatis,paradisi voluptatis. De primis. Non potest arbor mala fructum bonũ facere. Omnis eñ arbor quę non facit fructum bonum excidetur & in ignem mittetur. De secundis. Non potest arbor bona fructum malũ facere. Erit eñ foliũ eius viride & in tempore siccitatis non erit sollicitum: nec aliqñ desinet facere fructum. De tertijs. Planauerat autem dñs deus.p.v.a.p. Sed ille cœlestis est delectabilior, in quo vt scriptũ est Angeli affidue vident faciem patris.
Primi enim in peius deficiunt.
Secundi in melius proficiunt.
Tertij iam gloriam recipiunt.
De primis. In propria venit & sui eum non receperũt. Ista eñ sunt ligna syluę quę sicut scriptum est,cum quererent sibi regem suis conformẽ moribus:reprobata sunt ab oliua,a ficu,a vite: & elegerunt sibi ramnum in regem id est diabolũ. Propter secundos dicitur in Cantico hoc ab ipso dilecto. Descẽdi in ortum meũ vt viderem poma cõuallium,& inspicerẽ si floruissent vineę & germinassent mala punica. Tertios id est Angelos insinuabat Ezechiel sic. Cum me vertissem ecce in ripa torrentis ligna multa nimis ex vtraq; parte. Torrens ille est superna beatitudo. De quo sic ait Augustinus. Aliquę stillę ad nos defluunt per deuotionem. Vnde. Fluminis impetus lętificat ciuitatem dei. Ligna id est angeli sunt ex vtraq; parte Quidam eñ ad nos descendunt nobis ministraturi. Alij deo semper assistunt:eum laudãtes. Sed primo videamus quomodo fuerit inter ligna syluarũ. Malus iter arbores sublimiores,est exigua: Similitudo Christi & mali. inter leues scabrosa:inter planas quasi spinosa. Sic Christus inter superbos humillimus. Inter delicate viuentes plenus doloribus. Inter seipsos iustificantes: peccator reputatus. Vide superbos Iudeos. Circundederũt me vituli multi. t.p.ob.m. Vide humilem. Exinaniuit semetipsum for.s.ac. Respice paruum in pręsepio. Paruũ oblatum in templo. Paruum fugiẽtem in egypto. Vide leues molliter viuendo. Iacobus ait. Epulati estis super terram & enutristis in luxurijs corda vestra. Ecõtra vide doloribus plenum scilicet virũ dolorum & scientem infirmitatem. Audi planos id est iusti ficantes seipsos. Hypocritę ait Dñs,decimatis rutam & cyminũ & omne olus:iustificãtes vos metipsos. Econtra de Christo dicitur cęco nato. Nos scimus quia homo peccator est. Apparuit eñ in similitudinem carnis peccati. Item miraculosum videtur q̃ ligna syluarũ de terra matre in seipsis crescunt sine alterius arboris insitione. Malus vero de terra matre triticũ producens surculũ aliũde assumptum per insitionem recipit. Sic Christ⁹ de matre virgine quasi truncũ carnem assumens diuinitatẽ quasi surculũ non de matre sed de cœlis venientem in vnitate personę habuit. Vnde libet exclamare: libet cũ Ecclesia. Videte miraculum matris dñi. Sed vt diligentius inspiciamus:videte oraculum:videte signaculũ: videte miraculũ. Signaculũ Miraculũ Oraculũ.
Oraculum propheticę veritatis. Signaculũ intęgrę virginitatis. Miraculum virgineę fœcunditatis. Ad primũ. Euigilauerunt patres antiqui,quasi de graui somno. Secũdũ est signum q̃ resurgemus corpore incorrupto. Nouitas miraculi nouitatem corporis & animę nobis ꝓmittit in regno. De primo. Euigilãs Iacob quasi de graui somno ait. Vere dñs erat in loco isto,& ego nesciebã:scilicet q̃ aduentus eius ita propinquaret. Hęc euigilatio fuit pro natiuitate:fuit & alia pro resurrectione. Inde dicitur. Nunciauerũt Iacob. Ioseph filius tuus viuit. Quo audito euigilans quasi de graui somno tamen non credebat. De secundo. Corruptibile hoc induet incorruptelam,& mortale hoc imortalitatem. Pro tertio. Faciet nouũ Dñs super terram. Mulier circundabit virũ:& ita veniet propheta,& ipse renouabit Hierusalem:quãdo renouabitur vt aquilę iuuentus tua. Oraculum triplex datũ est de eo. Oraculũ pphetię. Oraculũ annũciationis angelicę. Oraculũ Annę viduę. Prio nũciatũ est q̃ esset vẽtur⁹. Secũdo qs & de qua esset nascitur⁹. Tertio q̃d eẽt factur⁹. De prio. De⁹ ab austro veniet:& sanct⁹ de mõte Pharan. De scdo. Quod nascetur ex te sanctum vocabitur filij⁹ dei. De tertio. Ecce positus est in ruinam:& in resurrectionem multoꝝ in Israel:& in signum cui cõtradicetur. In ruinam idolorũ. In resurrectionẽ mortuorũ. In signũ miraculorũ. In ruinam idoloꝝ in egyptum fugiẽdo. In resurrectionem mortuoꝝ: quãdo multa corpora surrexerunt cũ Christo. In signum miraculoꝝ/mortuos suscitando,morbidos sanando. De primo. Ingredietur dñs egyptũ & mouebũtur simulachra egypti a facie eius. De secundo. Multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerũt. De tertio. Generatio praua & adultera signum querit. Item ruinã per lapsum in culpam. In resurrectionem in reparationẽ per veniam. In signum per crucis ignominiã. In primo eñ sunt scandalizati. Secundo a deo visitati. Tertio eius morte reparati. Ecce de triplici oraculo.
Audi de triplici signaculo. Est eñ signaculum similitudinis. Signaculum tam virtutũ cęterarũ q̃ castitatis. Signaculum occultationis. Primum est similitudinis expressio. Secundum virtutũ obseruatio. Tertium secreti inumbratio. Primum per superbiam diaboli solutum est in cœlo. Scdm per inobedientiam hominis in paradiso. Tertium per Christi aduentum in mundum. De primo. Tu signaculum similitudinis/plenus sapientia,perfectus decore in del.para.f. De secundo. Qui claudit stellas sub signaculo.f.virtutes conseruat dñs. De tertio. Dignus es dñe ac.li.&.f.septem signacula eius. Audi & miraculum matris Def. Virgo concepit. Virgo peperit. Virgo permansit. Hoc triplex. mediante miraculo natus est ille miraculoꝝ oim ordinator. In tribus fecit miracula.
Signaculũ triplex. Miraculũ

In elementorum motionibus.
In brutis animalibus.
In hominibus.
In primis oſtenſus eſt mundi creator.
In ſecundo naturę imperator.
In tertio hominis recreator.

In primo: Mare ſe prębuit calcabile, noua ſtella nata eſt, ſol obſcuratus in paſſione. In ſecũdo malignos ſpiritꝰ miſit in porcos. Aſina Balaam locuta eſt. In tertio languidos ſanauit, mortuos ſuſcitauit. Ad vltimum ab omni corruptione liberauit. Accipe in hac malo oraculum: ſignaculum in floribus: miraculum in fructibus. Frondes enim quę ad auram ſuſurrant oſtẽdunt oraculum. Fructus qui naſcuntur ex floribus occulta ratione/miraculum. De his tribꝰ Iob. Porro ad me dictus eſt ſermo abſconditus, & furtiue venas ſuſurrij audiuit auris mea. Ecce voces oraculi: ſcilicet prophetię occultę. Et ſubſequitur. Et cum me pręſente trãſiret ſpiritꝰ inhorruerũt pili carnis meę. Spiritus ſanctus quãdo virgini obumbrauit quaſi tranſitum fecit. Datus autem Apoſtolis non tranſijt, ſed nobiſcum permanſit. Vnde reſpicientes ad virginis ſignaculum ſancto ſpiritu conſeruatum, merito horrent pili carnis meę. i. carnalia timemus peccata. Ecce de ſignaculo. Et ſequitur. Stetit quidã cuius non agnoſcebam vultum: imago corã oculis meis. Ecce miraculum, quia Chriſtus per vmbrationẽ apparet. Ecce malus iter ligna ſyluarũ. Eſt etiam inter ligna ortorum quaſi amygdalus.

Amygdalus.

Amygdalus pręceteris floreſcit, oleo pingueſcit, per fructum eius qui ſanus eſt: infirmitas nõ inualeſcit. Sic Chriſtus pręceteris martyribus floruit ſanguine, pręceteris iuſtis virtutibus, pręceteris ſanctis miraculis. Inde dicitur. Ego flos campi & lilium conuallium. Pręceteris oleo charitatis abundauit. Per ipſum em̃ charitas dei diffuſa eſt in cordibus noſtris per ſpiritum ſanctum qui datus eſt nobis. Ipſe em̃ cibꝰ eſt ſanatiuus. Inde Ezechiel. Erit eius fructus ad ſanitatem, & folia eiꝰ ad medicinam. De his tribus Salomon. Florebit amygdalus. Ecce primum. & impinguabitur locuſta. Ecce ſecundũ. & diſſipabitur capparis. Ecce tertium. Capparis em̃ hęrba eſt corruptiua, quia corruptio noſtra ceſſabit. Sequiĩ. Et redibit homo in domo ęternitatis ſuę, vbi erit dilectus ſicut lignum vitę inter ligna paradiſi. ſ. angelos & ſctõs. CAR.

SIcut malus inter ligna ſyluaꝝ ſic dilectus meus inter filios. Malus ſiquidẽ flore rubro pomum producit. Sic em̃ Chriſtus de ſanguine paſſiõis ſuę ꝑduxit Eccliam, q̃ deſignaĩ in malo punico, ꝓ eo ꝙ ecclia in vnitate fidei diuerſos gradꝰ, & in ipis gradibꝰ diuerſas perſonas colligit. Sicut malũ punicũ ſub vno cortice diuerſas cellulas: & ĩ ipſis cellulis grana plurima cõprehẽdit. Igiĩ ſicut malꝰ incõparabilis eſt ĩ fructu oĩbus lignis ſyluarũ: ſic iter filios hoĩm nullus Chriſto eſt cõparabilis. Sumꝰ em̃ q̃ſi ligna ſyluarũ, ſterilia & infructuoſa in cõparatiõe illiꝰ: & vniuerſę iuſtitię nrę q̃ſi pãnus mẽſtruatę. Sequiĩ. THO.

SVb vmbra illius quẽ deſiderauerã ſedi: & fructꝰ eiꝰ dulcis gutturi meo.

Arbor.

¶ In hac arbore dicit Sponſa tria ſe inueniſſe. ſ.

Vmbram deſideratam, &
In vmbra ſeſſionem. &
Fructus dulcedinem.
Iu primo intelligimus refrigerationem.
In ſecundo repauſationem.
In tertio ſpiritualem refectionem.
Refrigerationem ab ęſtu vitiorum.
Repauſationem ab incõmodo inquietationum,
Refectionem: ex guſtu ſupernorum gaudiorum.
Per primum vitat homo diaboli laqueum.
Per ſecundum deo pręſtat obſequium.
Per tertium ſpirituale accendit deſiderium.

In primo erit quaſi arbor quę ad humorem mittit radices ſuas, & non timebit cum venerit ęſtus. De ſecudo Iob. Vſq; quo non parcis mihi nec dimittis me vt glutiam ſaliuam meam. Idem. Recede paululum ab eo vt quieſcat. Idem. Non concedit requieſcere ſpiritum meum. In tertio. Dñs cibat illum pane vitę & intellectus, & aqua ſapientię ſalutaris potabit illum. Primus qui quęrit eſſe in vmbra: triplicem patitur ęſtum.

Aeſtus triplex.

Aeſtũ ex feruore ſolis.	Primum ſupra ſe.
Materialis ignis.	Secũdum iuxta ſe.
Viciati pulmonis.	Tertium intra ſe.

A ſole veniens ęſtus, eſt ira dei.
Ab igne mundanarum rerum concupiſcentia.
A pulmone malitia.
Ira dei qua peccatori gratia ſubtrahitur.
Concupiſcentia, qua carnale deſideriũ accẽditur.
Malitia, qua proximo quis malum machinatur.

De primo dictum eſt. Exardeſcet ſicut ignis ira tua. De ſecundo Paulus. Exarſerunt inuicem in cõcupiſcentijs ſuis maſculi in maſculos turpitudinem operantes. De tertio. Olam ſucceſſam ego video. & facies eius a facie aquilonis, ait Hieremias. Hęc em̃ ola eſt cor humanum ſuccenſum malitia. Aquilo vero eſt diabolus, flatu malę inſpirationis accendens malitiam. Contra hunc triplicem ęſtum: ad triplicẽ vmbram eſt fungiendũ.

Vmbra triplex.

Contra primum, eſt vmbra diuinę miſericordię.
Contra ſecundum, vmbra paſſionis dominicę.
Contra tertium, vmbra ſapientię.
Miſericordię, qua manus dñi in ira temperatur.
Paſſionis dominicę, cuius imitatione concupiſcẽtia refrenatur.
Sapientię, qua malitia vincitur.

De primo ait Abacuk. Cum iratus fueris miſericordię recordaberis. Item Dauid. Et abundauit vt auerteret iram ſuam, & non ac.o.i.ſ. Iſte poteſt dicere cum Hieremia. In vmbra manus ſuę protexit me, ita vt filius dei dicatur manus dei, ſicut dextera qua operatur omnia. Iſti itaq; diciĩ. Per diem ſol nõ vret te. De ſecundo: id eſt vmbra paſſionis dominicę, ait Petrus. Chriſto igitur paſſo in carne, & vos eadẽ cogitatione armamini. Qui em̃ paſſus eſt in carne: deſijt a peccatis, vt nõ iam hominum deſiderijs, ſed dei voluntati: quod reliquum eſt in carne viuat temporis. Ac ſi diceret. Cogitationes dominicę paſſionis, erunt nobis arma contra deſideria ſecularia. Sed & ſi patimini cum Chriſto: ceſſabũt peccata veſtra. Iſti dicitur. Scapulis ſuis obumbrabit tibi. Itaq; cum ambulaueris per ignem non vreris: & flamma nõ ardebit in te. Dicitur tertio ꝙ ſapientia vincet malitiã quę in te pugnat contra innocentiam, vt dicas. Obumbraſti ſuper caput meum in die belli. In

figura primi Ionas fuit obumbratus ſub hędera. In figura ſecundi Helias ſub iunipero. In figura tertij Nathanael ſub ficu.

Chriſtus fuit hędera: iuniperus: ficus.

Fuit ei Chriſtꝰ hędera.	Hędera in incarnatiõe.
Fuit iuniperus.	Iuniperus in paſſione.
Fuit ficus.	Ficus in reſurrectione.

Sicut em̃ hędera vilem truncum habet: tamẽ perpetuo viret folijs, ſic Chriſtus in carne vilis & abiectus apparuit, & tamen perpetuis virtutibꝰ viruit, vel in corruptione diuinitatis. Audi vilem truncum. Non eſt ei ſpecies neq; decor. Audi virorem. Vnxit te deus deus tuus oleo lętitię prę conſortibus tuis. Qui igitur ſub vmbra eius eſt: non ſentit ęſtum vitiorum. Ipſe enim venit tollere peccata mundi. Aduocatum em̃ habemꝰ apud patrem Ieſum Chriſtũ iuſtum, qui factus eſt propiciatio ꝓ peccatis noſtris. Fuit iuniperus in paſſione. Audi aculeos eius. Acetum, fel, arũdo, ſputa, clauis, lancea. Sed & alios audi nos pungentes. Qui vult venire poſt me: abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam & ſequatur me. Audi virorem iſtorum aculeorum. Licet is qui foris eſt vetus homo noſter corrumpatur. is tamẽ qui intus eſt: renouatur de die in diem. Sed in his omnibus conſolatur eum dñs. Angelus em̃ dñi attulit Helię ſub hac iunipero panem & aquam. Audi conſolationem. Licet paſſiones abundant in nobis ꝓ Chriſto: abundant & cõſolationes per Chriſtum. Benedictus deus pater dñi noſtri Ieſu Chriſti pater miſericordiarum & deus totius conſolationis qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra. Qui in vmbra ficus eſt: non timet ęſtum malitię, ſed dicitur ei quod dictũ eſt ad Nathanael. Ecce vere Iſraelita in quo dolus non eſt, quia ſapiens dum meditatur gaudium reſurrectionis: guſtat ficus dulcedinem. Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus. Epulemur non in fermento veteri, neq; in fermẽto malitię & nequitię, ſed in azymis ſynceritatis & veritatis. Ecce iſte iam in vmbra refrigerationem habet ab ęſtu vitiorũ. Sequitur pauſatio ab incõmodo inquietudinum. In tertio veniamus ad refectionem cœleſtium gaudiorũ. In figura hoꝝ triũ tria dñs ꝯtulit Iſraelitis ĩ deſerto.

Propter primum nubem ad refrigerium.
Propter ſecundum ſolennitates ad pauſandum.
Propter tertium dedit manna dulciſſimum.

Sequitur ſedes ſub vmbra. Ad quinq; quęriĩ hęc repauſatio ſeſſionis. Sedemus enim.

Sedere in vmbra cur optemus.

Primo vt noſipſos iudicemus.
Secundo vt nos humiliemus.
Tertio vt infirmitatem noſtram releuemus.
Quarto vt alios erudiamus.
Quinto vt regnemus.
Propter primũ ſedit Ieſus cõtra gazophilatiũ de muliere quę plus omnibus obtulit faciẽs iudiciũ.
Propter ſecundum. Sedit ſuper aſinum: & inter doctores audiens & interrogans.
Propter tertiũ. Sedit ſup fontẽ laſſatus ex itinere.
Propter quartũ. Sedens in mõte docebat turbas.
Propter quintum. Sedet a dextris dei.

De primo dictum eſt in Daniele. Iudicium ſedit & libri aperti ſunt: id eſt conſcientię. non ſicut illi de quibus Dauid. Sederunt principes & aduerſum me loquebantur. De ſecundo. Surgite poſtq̃ ſederitis qui manducatis panem doloris. Non ſicut Abſalon ſedens ſuper mulam fatuitatis, cuius capillos id eſt cogitationes ſuſtulit ventus elationis & ſic perijt. De tertio dictum eſt Apoſtolis ex tędio dominicę paſſionꝭ fatigatis. Sedete in ciuitate, quouſq; induamini virtute ex alto. Nõ ſicut populus qui ſedit manducare & bibere, & ſurrexerunt ludere. De quarto Iob. Si quãdo venirem ad eos: ſedebam primus, cũq; ſederem quaſi rex circũſtante exercitu: eram tñ mœrentium cõſolator. Non ſicut ſuper cathedram Moyſi ſederunt Scribę & Phariſęi. De quito. Vos qui ſecuti eſtis me, ſedebitis ſuper ſedes duodecim iudicantes duodecim tribus Iſrael. Vnde non continget amplius cadere ſicut cecidit ille qui dixit. Sedebo in monte teſtamenti in lateribus aquilonis: ſuper aſtra dei exaltabo ſolium meum. Ecce iſte prius erat in vmbra qua refrigeraretur ab ęſtu vitiorũ. Ecce iam ſedet in ea quieſcens a tumultu, & intẽtus ſtudio ſanctarũ meditationũ. Reſtat vt in hac vmbra reficiatur guſtu ſupernorum gaudioꝝ, vt poſſit dicere. Et fructus eius dulcis gutturi meo.

Fructus iſte dulcis eſt in ore.
Dulcior in palato.
Dulciſſimus in gutture.
In ore id eſt in ſermone quo prędicatur & laudaĩ.
In palato. ſ. frequẽti meditatione qua attrahitur.
In gutture. ſ. diſcreta dilectione qua guſtatur.

De primo. Qꝫ dulcia faucibus meis eloquia tua ſuper mel ori meo. De ſecundo. Nomen tuum & memoriale tuum in deſiderio animę. Propter tertium dicit ſponſa. Comedi fauũ cum melle meo bibi vinum cum lacte meo. Huius cibi multiplex eſt vſus.

Diſſolutũ amaricat.	Amaricat per cõpũctionẽ
Amaricatũ dulcorat.	Dulcorat per cõſolationẽ
Debilem roborat.	Roborat per patientiam.
Deuotum iocũdat.	Iocundat: quia iã adepta

prima ſtola fiducialiter expectat ſecundam.

De primo cibo dicit Booz ad Ruth. Comede panem cum puellis noſtris, & intinge bucellam tuã in aceto. Ecce amaritudo. De ſecundo clamauerunt Prophetę ad Heliſęum. Vir dei mors in ola. Ille farinam impoſuit & dulcoratus eſt cibꝰ. Pro tertio legitur ꝙ Helię iacenti ſub iunipero obtulit Angelus cibum & ambulauit in fortitudine cibi illius vſq; ad montem dei Oreb. Ecce fortitudo. De quarto. Legitur ꝙ bonus ille pater reuertenti filio ſuo prodigo vitulum ſaginatum occidit: & parauit conuiuium: & pręcepit afferri ſtolam primam, & primogenito ait. Fili gaudere oportebat & epulari, quia filius meus mortuus fuerat & reuixit, perierat & inuentus eſt. Hoc cibo edent pauperes & ſaturabũtur. In hac vmbra eſſe deſiderãt ſerui, deſiderant amici, epulari deſiderant cœleſtium ſecretorũ cõſcij. Serui em̃ odiũt peccare, ne pœnas luant. Amici pauſare vt in meditationibus intendant. Se.cõ. vt iam cum ſanctis viuãt. De primo Iob. Sicut ceruus deſiderat vmbram, & ſicut mercennarius pręſtolatur finẽ operis ſui. De ſecundo hic. Sub vmbra illius quem deſideraui ſedi. De tertio Hieremias. In vmbra eiꝰ viuemus inter gentes. CAR.

SVb vmbra illius quem deſideraui ſedi, & fructus illius dulcis gutturi meo. In hoc autem verſiculo & ſequente, beata virgo duo, quę ſibi promiſſa fuerãt per Angelum oſtẽ

dit impleta. Dicit ergo. Sub vmbra illius, quẽ desideraueram, sedi. Ipsa eñ desiderabat altissimũ, & desiderando rogabat. Veniat dilectus meus in ortum meum. Dictum est autem ei ab Angelo. Virtus altissimi obumbrabit tibi. Id est vmbram faciet, quę erit tibi ad protectionem & refrigerium. Vmbram enim fecit, quum carnem assumpsit: vt sub vmbra carnis deitas occultata lateret. Dicit ergo. Desideraui altissimum, & ipse mihi fecit vmbram, & sic sub vmbra illius, quem desideraueram, sedi: habens refrigerium & protectionem ab eo: & fructus illius quem desideraueram, vel fructus illius vmbrę. i. humanitatis assumptę: dulcis fuit gutturi meo. Fructus autem ille est resurrectio: & in cœlum ascẽsio, in cuius fructus dulcedine, spirituale guttur animę delectatur. Consequenter illud aliud promissum Angeli, Spiritus sanctus superueniet in te, completum ostendit, quum dicit. THO.

¶LIBER QVARTVS.

Introduxit me rex in cellã vinariam. ¶Habito vocis dulci admodũ familiariq; colloquio cũ dilecto illo abeunte sponsa regredif adolescẽtulas aspectura, ipsius & affectu refecta, & accẽsa, vt ebrię similis appareat, & quasi illis stupentibus nouitatem & quęrentibus causam respondit se merito vino ęstuare, quia in cellam vinariam intrauit. In hac cella duo sunt excessus contemplationis.

Contemplatio.

Vnus in intellectu. Alter in feruore.
Alter in affectu. Vnus in imaginatione.
Vnus in lumine. Alter in deuotione.

Qui igitur his incenditur: bene in cella vinaria dicitur fuisse. Vbi vehemens est ęmulatio: ibi necessaria est discretio: q̃ est ordinatio charitatis. Quo igitur zelus feruentior, spiritus vehemẽtior, charitas profusior, eo magis est ordo necessarius, qui zelum supprimat, spiritum temperet, charitatem ordinet. Est autem charitas in affectu, est & in actu.

Charitas.

Secundum illam quę est in actu, operamur. Secũdum eam quę est in affectu, amamus. De prima. Si fitit inimicus tuus, pota illum. De secũda. Si diligitis me, sermones meos seruate.
Est autem affectio quam caro gignit.
Est quam ratio regit.
Est quam sapientia condit.
Primam dicit Apostolus legi dei nõ esse subiectã.
Secunda consentit legi dei, qm̃ bona est.
Tertia gustat & sapit, qm̃ dulcis est Dominus.
Hęc primam eluminat.
Secundam remunerat.

Affectio.

Prima est dulcis: sed turpis.
Secunda sicca: sed fortis.
Tertia pinguis & suauis.
Tam actualis q̃ affectuosa ordinata est: sed ordine prepostero. Nam actualis inferiora prefert. Affectuosa superiora, quia in actu, dei dilectio prefertur hominibus, & in hominibus perfectiores infirmioribus, cœlum terrę, eternitas tempori, anima carni. In actuali vero est ordo prepostерus, sed necessarius, qui incipit a nouissimis. Sed nõ sit acceptrix personarum, nec precia consideret rerum, sed necessitates hominũ. Sed affectuosa sapientia condita, quæ plures sunt. Sũt minora: minus, minima, minime. Et illum quidem ordinem facit veritas charitatis. Hunc autem vendicat sibi veritas charitatis. Nam in hoc vera est charitas, vt qui indigẽt amplius: accipiant prius. Et in eo chara est veritas, si ordinem tenemus affectu, quam illa ratione. Tunc dicere poterimus. Ordinauit in me charitatem. Intelligimus in arbore sublimitatem, in fructu dulcedinem, in vmbra securitatẽ. Sublimitatem virtutis. Dulcedinem amoris. Securitatem protectionis. Inde liberius vacat spon sa ad videda superna gaudia. Inde sequitur. Introduxit me rex in cellam vinariam, hoc est in cognitionẽ supernorũ gaudiorum. Ad hoc introducimur.

Arboris vtilitas.

Perducẽtia nos ad gaudia.

Aliquando per seruos.
Aliquando per amicos.
Aliquando per ipsum regem.
Quidã eñ p timorẽ ad ea cõtẽplãda se cõuertũt.
Quidam desiderio premij.
Quidam amore conditoris
Primos: pœnitentia.
Secundos: obedientia.
Tertios: charitas perducit.
Sic quem primum timore seruum,
Post obedientiam amicum.
Deinde charitate sibi fecit filium.
Vel in cellam ducit id est sacram scripturam.

Scriptura.

Primo potans eam sensu historico.
Secundo morali.
Tertio allegorico.
Quarto anagogico.
Fœlix ordo vbi charitas ad patriã trahit festinantes. Adiuuat currentes, suscipit peruenientes.
Amor fons est, intus habens duos riuulos.
Alius est amor mundi, scilicet cupiditas.
Alius amor dei, scilicet charitas.
Hęc est Iordanis qui ad transitum filiorũ Israel in duo se diuisit. Inferior pars defluxit, defecit, in mare mortuum deuenit. In amore enim mundi: per illicita defluimus, a bonis deficimus, in mundo mortem meremur. Superior pars stetit, creuit in montẽ magnum, redundauit vsq; ad Sarchan, quod interpretatur tribulatio eorum: quia per amorem stamus a peccatis cessando: crescimus in mõtem, virtutes accumulando: redimus vsq; ad Sarchan, passiones pro dei amore sustinendo. Tria Amari sunt quę bene possunt amari. Deus: proximus: tria pñt. mundus. Deus supra nos. Proximus iuxta nos. Mundus subtus nos. Tria deus: Duo proximus: Vnum mundus habeat in cursu desiderij nostri. Et sic est ordinata charitas. Amor de Deo currit quãdo de ipso accipit, vnde eum diligit. Cum deo currit quando in ipso requiescere appetit. Duo sunt proximi. Potest eñ desiderium de proximo & cum proximo currere: sed in proximum nõ potest. De proximo, vt de eius salute gaudeamus. Cum proximo, vt eum in via dei comitem habere possimus. Sed non in proximum, vt in eum spem & fiduciam ponamus. De mundo tm̃ desiderium currit, qñ inspectis in ipso dei operibus ad laudem ipsius ardentius se conuertit: nõ cũ mundo nec in mundo. Item duos habet charitas ordi tis ordines. Vnũ i se crescẽdo. Alterũ psonas discernẽdo. duo.

Charitas do.

In se primo cõcipit. Cõcipit in volũtate bona.
Secundo nascitur. Nascitur in misericordia.
Tertio nutritur. Nutritur in gratia.
Quarto roboratur. Roboratur in patientia.
Quinto perficitur. Perficitur in sapientia.
In voluntate bona quę cõcordat cũ dei volũtate.
In misericordia cum operatione.
In gratia cum deuotione.
In patientia cum premij expectatione.
In sapientia cum contemplatione.
De prio. Vt facerẽ voluntatẽ. d. m. n. De scdo Iob. Oculi fui ceco, pes claudo, &c. De tertio. Memor fui dei & delec. & ex. s. De quarto. Quis nos separabit a charitate dei? tribulatio an angustia &c. De quinto. Gustate & videte qm̃ suauis est dñs. Videte contemplatione.
Gustate sapientia.
In primo est spiritus timoris.
In secundo spiritus scientię.
In tertio spiritus pietatis.
In quarto spiritus fortitudinis & consilij.
In quinto spiritus sapientię & intellectus.
In discernendo personas sic.

Ordo secundus.

Primo Deus.
Secundo ipse homo.
Tertio proximus inter proximos.

Primo parentes. Et hęc omnia plus diligenda sunt q̃ corpus nostrum.
Secũdo domestici.
Tertio inimici. Ecce quid vnicuiq; debetur. Deum debemus diligere ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente. Iuxta tres proprietates animę. Est enim animalitas quę corpus vegetat, & sensibus vires ministrat. Ratio quę discernit. Affectus qui appetit. Diligimus ex toto corde: si affectus noster totus in deum intendat. Tota anima, si quicquid animalitas agit: in dei laudem proficiat. Tota mente, si cogitatio, memoria, ratiocinatio, deo inuestigando & inueniendo deseruiat. Animę vero debemus prestare auxilium.
Eius sequi consilium.
Exhibere obsequium.

Primum in bello. Auxilium scilicet opera
Secundum in via. pœnitentię, quia caro cõ
Tertium in lectulo. cupiscit aduersus spiritũ.

Consilium, vt discretionem habeamus in via virtutũ. Vbi eñ erat impetus. f. i. g. Obsequium: aditus thalami id est sensus custodiendo, ne sollicitudo temporalium intret & turbet contemplationis cubiculũ. Corpi cibaria: & virgã, & on⁹ asino. Cibaria, ne deficiat.
Virgam, vt disciplinam teneat.
Onus, ne ocio lasciuiat.

Olei effectus.

Prio debem⁹ donare. Donare vt reficiãt egẽtes
Conuertere. Cõuertere: vt nõ moriantur peccatores.
Condonare.
Condonare vt nos peccantibus, ne simus immisericordes & non fratres.
In hac cella non solum sponsam credimus inebriatam vino lętitię, sed inde accepisse oleum. Non quo proximum seduceret, sed quo filios vngeret consolatione, mulceret amoris affectione, illuminaret charitatiue operis splendore.
Sunt enim filij olei seductionis.
Sunt filij olei consolationis.
Sunt filij olei amoris.
Sunt filij olei splendoris.
Primum oleum sumitur in vsum hominum.
Secũdũ infundit mulier in vasa ministrata p filiũ.
Tertiũ assumũt sapiẽtes virgines in aduẽtu spõsi.
Quartum est de monte Oliueti.
Qui prio inũgũtur resistũt dñatori vniuersę terrę
Qui secũdo, subsistũt dominatori vniuersę terrę.
Qui tertio, insistunt dominatori vniuersę terrę.
Qui quarto, assistunt dominatori vniuersę terrę.
Primi resistunt dominatori vniuersę terrę, qui sunt super terram sapientes.
Secundi subsistunt, alter alteri⁹ onera portantes.
Tertij insistũt, currentes ad propositũ sibi certamen, quia nunq̃ est in eis amor dei ociosus.
Quarti assistunt, quia circa creaturam & creatorem speculantur.
Primi in tribus seducunt.
Seducũt ei hęretici suauitate verboꝝ simpliciores
Amatores glorię seducunt adulatores.
Seipsos seducunt, corporis sui cultores.
De primo Salomon. Fauus distillans labia meretricis, & nitidius oleo guttur eius, & nouissima ei⁹ amara quasi absynthiũ. De secundo Dauid. Oleũ autem peccatoris non impinguet caput meum. Dñs in lege dicit de his trib⁹ sic. Offeres oleũ luci dũ & purũ & pilo tusum. Lucidũ contra hęreticę sententię inuolutionem. Purum contra adulatorum illusionem. Pilo tusum propter carnis macerationem. Contra tertium. Caro hominis non vngetur ex eo. Hoc triplex oleum assumitur in vsus hominũ, non dei: & sic resistunt dominatori vniuersę terrę. Istos designãt tres amici Iob, qui oleũ attulerunt dum quasi ad consolandum veniunt.
Prim⁹ ẽ eliphat themanites, q̃ dr̃ dei mei cõtẽpt⁹.
Secũd⁹ baldath suites qđ sonat iueterata loq̃citas
Ventus enim est lingua adulatoris. Vnde. Recedant vetera de ore vestro noua vera dicentis. Inde. Linguis loquũtur nouis. Hęc quęrebãt fatuę virgines dicẽtes. Date nobis de oleo vestro. Quibus dr̃. Ite potius ad vẽdẽtes & emẽtes & emite vobis. In Esaia. Populus me⁹ qui te dicũt beatũ: ipsi te decipiunt. Et Apostolus. Neq; fuimus vobis aliquando in sermone adulationis, deus scit. Et ille gentilis. Sermones blandos blesosq; cauere memento. Idem. Fistula dulce canit: volucrem dum decipit auceps. Hoc oleo vnguntur frequenter potentes. Vnde Poeta. Nihil est q̃ credere de se Non possit: cum laudatur dijs equa potestas.
Tertius est Sophar Naamathites: id est dissipans speculum decoris. Decoris enim est speculũ cœlestium contemplatio, sed hęc dissipat voluptuosa carnis curatio. Inde de presbyteris qui in Susanna carnis voluptatem implere quęrebant: dictũ est. Subuerterunt sensum suum ne viderent cœlum. Inde Boetius. Disisce terrenę nebulas & pondera molis. Atq; tuo splendore mica. Hoc oleo dicitur Israeliticus populus incrassatus, impinguatus, dilatat⁹. Incrassat⁹ exteriori cura. Impinguatus cogitatione superflua. Dilatatus dum gaudet de culpa diffamata. Secũdi sunt filij olei consolationis. His subsistunt dominatori vniuersę terræ, dum pro eius amore consolando aliorum onera ferũt. Illi vulnerato a latronibus infusum est pri⁹ vinum, id est pœnitẽtię austeritas. Sed adhuc dolor manet in vulnere, nisi tollatur olei infusione.

Dolor triplex.

Triplex est hic dolor.
Primo enim aliquando dum de peccatis dolent, plex.

abundātiori tristitia absorbentur.
Secundo sub onere satisfactionis fatigantur.
Tertio in tentatione terrentur.
Nondum sicut ait Esaias est plaga circunligata nec curata medicamine neq; fota oleo. Sed isti filij infundunt oleum.
Cōtra primū p̄dicādo dei largā esse misericordiā.
Cōtra secundū per hoc euadere inferni miseriam.
Contra tertium sic mereri glorię coronam.
Primo dicit. Vbi abundauit delictum superabūdauit & gratia. Et si auerterit se impius ab impietate sua quā operatꝰ est: ipse aīam suā viuificabit.
Scđo dicit. Nō iudicabit dn̄s bis in idipsum, quia si hic facta poenitentia: non sentietur inferni miseria, & sic non consurget duplex tribulatio.
Tertio dicit. Non coronabitur nisi qui legitime certauerit. Et. Bonum certamen certaui, cursum consummaui. De reliquo reposita est mihi corona iustitię.
Per primū exhilarat̄ facies in oleo. i. conscientia.
Per secundum computrescit iugum a facie olei.
Per tertium plaga tumens est fota oleo.
Baptismꝰ Cōtra hęc tria puer in tribꝰ locis vngit̄ i baptismo.
Oleo in pectore contra tristitiam.
Oleo inter scapulas, vt sit fortis contra satisfactionis molestiam.
Chrismate in capite: qđ fit balsamo & oleo, vt discretionem habeat, & sensus qui abundant in capite eius condiat, & sic cōtra tentationem habeat audaciam. In figura horum trium Iacob erexit lapidem in titulū fundens oleum desuper. Erigit lapidem in titulum, dum dura corda cōuertit ad deum, errorem ad poenitentiam. Fundit oleum desuper, hanc triplicem exhibens cōsolationem.
Oleum amoris triplicem habet suauitatem.
Oleū amoris triplicē habet suauitatem. Primo enim delectatur amans aduenīete sponso in amplexibus & osculis.
Secundo in saginatione refectionis.
Tertio si possit exhibere opus strenuitatis.
Primum fit quando per dulcem meditationem adest presentia dilecti.
Secundum qn̄ sursum cor habens sapit coelestia.
Tertiū qn̄ p̄ eo delectat sustinere dura & aspera.
De primo. Osculetur me osculo oris sui.
De secundo. Introduxit me in cellam vinariam.
De tertio. Fortis est vt mors dilectio tua, sicut infernus ęmulatio.
De primo Dauid. Renuit consolari anima mea: in. f. d. &. d. sunt. De secundo Idem. Inhabita terram &. p. i. d. e. Delectare in domino & da. tibi. p. c. t. De tertio. In tribulatione gaudentes.
Hoc oleo vngitur tabernaculum.
Vnguntur & vasa eius.
Vngitur & Aaron in sacerdotium.
Tabernaculum cordis, in quo deus suscipiatur.
Vasa in quibus eius anima epuletur.
Aaron, vt fortis in passionibus delectetur.
Hilarem enim datorem diligit deus, vt exhilaret faciem eius in oleo. De primo. Iacta cogitatū tuū in domino. De secundo. Et ipse te enutriet. De tertio. Nō dabit inęternum fluctuationem iusto.
Hoc triplex oleum attulit nobis dilectus.

Primum in natiuitate.	Primū ei fuit effusiōis.
Scđm in resurrectiōe.	Secūdum exultationis.
Tertiū in passione.	Tertiū satisfactionis.

Primū em̄ diligitur, quia se incarnādo exinaniuit. Secundo, quia ostendendo nobis resurrectionis gloriam nos lętificauit.
Tertio, qa p̄ passionē suā: nos sāctificās roborauit
De primo. Oleum infusum nomen tuū: ideo adulescētulę dilexerunt te nimis. De secundo. Vnxit te deus deus tuus oleo lętitię prę consortibꝰ tuis. De tertio. Inueni Dauid seruum meum, oleo sancto meo vnxi eum. Christus em̄ vt per sanguinē suum sanctificaret populum, extra portā passus est. Hoc oleo vncti insistunt dominatori vniuersę terrę. Trahit em̄ eos intm̄ suauitas, vt dicant. Non dimittam te nisi benedixeris mihi.
Quartum oleum est de monte Oliueti, qui dicitur mons trium luminum.
Est enim in eo lumen olei in ipso nascentis.
Lumen lucernę de templo resplendentis.
Lumen solis a latere orientis.
Primū est quo illuminatur homo naturali rōne.
Secundū est quo illuminatur his quę coepit Iesus facere & docere: id est doctrina & operatione.
Tertio illuminat̄ miraculis & spiritali reuelatiōe.
Primo habetur agnitio de creaturis.
Secundo agnoscitur via salutis.
Tertio meta beatitudinis.
Primo discernimus naturas rerum.
Secundo inter virtutem & vitium.
Tertio inter requiem & exilium.
Primum deus illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.
De secundo dicitur. Ego sum lux mundi.
De tertio. Lux in tenebris lucet.
Hoc oleo erant vncti duo filij olei splendoris.
Prīo Petrꝰ: qn̄ iter piscē & piscē discernere sciebat
Secundo quando post negationem amare flebat.
Tertio qn̄ apparēte ei angelo in carcere dicebat. Nunc scio vere, quia misit dn̄s angelum suū. Itē primo. Paulus cum diceret. Inuisibilia dei a creatura mundi. p. e. q. f. i. c. Secundo cum diceret. Cū autem placuit ei qui me segre. e. v. m. m. & vo. p. g. s. &c. continuo non acquieui car. & san. Tertio quādo raptus vidit archana quę non licet homini loqui. Isti vero sunt exploratores Hierico, qui dr̄ luna p̄pter mutabilitatē, quo mūdus figurat̄.
Vncti primo oleo latēt i domo Raab meretricis.
Secundo gradiuntur per plana.
Tertio conscendunt ad montana.
Ad hęc montana cōscēdimus: dū fratrū exploramus indigentiā, propriā cōsciētiā, dęmonis astutiā, patrię gloriā. Fratrum indigētia in tribus est.
Est enim indigentia pauperum. Indigētia fratrum in tribus.
Indigentia peccatorum.
Indigentia defunctorum.
Primi enim indigent bonis temporalibus.
Secundi spiritualibus.
Tertij suffragijs & orationibus.
De primo. Redime peccata tua eleemosynis &. i. t. m. p. De scđo. Si occupatus fuerit homo in aliquo delicto. v. q. s. e. i. s. i. De tertio. Vir fortissimꝰ Iudas collatiōe facta duodecim mille drachmas argenti misit Hierosolymā offerre eas ibi p̄ peccatis mortuoꝶ. Itē. Sācta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare. Isti explorant fratrū indigentiā, & in tribus suā explorāt cōscientiam.

Ne sit infirma.	Infirma ad resistēdum.	Cōsciētia
Ne sit turpis.	Turpis per peccatum.	tribꝰ ex
Ne sit pigra.	Pigra ad bonum.	ploratur.

Ne forte dicat de primo. Infirmata est in paupertate virtꝰ mea &. o. m. cō. sunt. De secūdo. Egressa est a filia Sion oīs decor eiꝰ. De tertio. Vsq; quo piger dormis.
Primum itaq; caueat ne cadat in prelio.
Secundum ne displiceat dilecto.
Tertium ne careat premio.
De primo em̄ dr̄. Oēs persequutores eius apprehenderit eā inter angustias. De secūdo. Oēs qui glorificabāt eā spreuerūt eā quia viderūt ignominiā eiꝰ. Itē denigrata est sup carbones facies eorū, & nō sunt cogniti in plateis. De tertio. Piger propter frigus arare noluit mēdicabit ergo in ęstate, & nō dabitur ei. In tribꝰ quoq; explorat dęmonis astutiam. Decipit enim.
Astutia dęmonis in tribus explorat̄. Per egestatem.
Per vbertatem.
Per boni speciem.
Per egestatē, vt ad blasphemādū vl̄ rapiēdū ipellat
Per vbertatē, vt per illicitas voluptates dissoluat.
Per boni speciē: ne quod suggerit pctm̄ appareat.
Cōtra primū & secūdū. Salomon. Diuitias & paupertatem ne. d. mihi. Contra tertiū. Da mihi dn̄e sedium tuarū assistricem sapientiā, vt mecū sit & mecū laboret. Ob hoc em̄ diabolꝰ abstulit Iob bona tpalia vt blasphemaret vel raperet. Et ab ęgyptijs substractę sunt paleę filijs Israel. Rapiūt sępe plus hoīes p̄pter paupertatis verecundiā: q̄ propter famis molestiā. Vnde Satyricꝰ ille. Nil habet infoelix pauptas durꝰ in se: Q̄ q̄ ridiculos hoīes facit. Per diuitias diuitē euāgelicū traxit diabolus ad voluptatē, & sic ad mortē. Per has etiā Christū tēptauit dicens. Hęc oīa tibi dabo si cadens adoraueris me. Hę nāq; mores dissoluūt. Vnde Poeta. Diuitię turpi fregerūt secula luxu. Diuitijs alitur luxuriosus amor. Per boni speciē decepit primos parētes dicēs. Eritis sicut dij sciētes bonū & malū. Vnde Propheta. Effraim colūba seducta, & nō habēs cor. comederūt alieni robur eiꝰ & ipse nesciuit. Inde Poeta. Nunq̄ te fallant animi sub vulpe latētes. Explorāt quoq; patrię gloriā. Isti filij olei scilicet illiꝰ olei: de quo in Exodo. Dic filijs Israel vt afferant oleum de arboribꝰ oliuarū purum, piloq; cōtusum. Hoc oleum est deuotio.
Oliua q̄ est signū pacꝭ, designat trāquilitatē cordis
Puritas vt sit sine admixtione criminis.
Pilo tusum: vt sit probatū angustijs aduersitatis.
Huic imponet ignē Aaron, qui dicitur mōs fortitudinis. i. Christus qui deuotioni nostrę apponit ignem gratię suę, quo accēdimur & illuminamur.
Hęc lucerna erat extra velū id est i sancta: vt per mediū veli id est coeli per speculū & in ęnigmate videamꝰ ea quę in sancta sanctoꝝ id est in regno coeloꝝ sunt. Ibi em̄ est archa deaurata intus & foris id est homo glorificatꝰ in corpe & aīa. In supremo Cherubin glorię obūbrātia p̄piciatoriū id est Christū. Hęc est angelica natura laudās deum. In medio eoꝝ est p̄piciatoriū id est Christus cōiūgēs ima sumis, hoīes angelis, humana diuinis, quia soli poliq; patriā vnā fecit rempublicā. Huic assistūt hi duo filij olei scilicet prius per speculum, modo per veritatem & dei visionē, cuius honor & gloria in secula seculorum Amen. CAR.

INtroduxit me Rex in cellam vinariā. Et notat hoc p̄nomen me/discretionē & significātiā, & est sensus. Rex ītroduxit me singulariter & principaliter in cellam vinariā sancti spiritus. i. in plenitudinē gratiarū: quę lętificāt animā. nō dans mihi vnā mensurā vini sui: sed totā cellam. Et ipse. In me. i. in persona mea ordinauit charitatem, qn̄ curam carnalē matris Ioanni concarnali, curā vero spiritualem ecclesię Pero specialiter eū diligēti cōmisit. Vel sic. Ordinauit in me charitatē, vt quę ip̄m ardētiꝰ amabā: cōsequēter amarē & p̄ximū. Vnde statim tāq̄ feruore charitatis accēsa: exclamabat ad oēs aīas. THO.

FVlcite me floribus: stipate me malis: quia amore langueo.

❡ Sponsa eius quem desiderauerat: vmbra refrigerata, fructu cibata, calice potata, ipso recedente se prę amore illius languescere ostēdit. Vnde & remedia quęrit florem & fructū. In flore ostenditur insipientiū cōuersatio. In fructu proficientiū fortitudo. In vsu eoꝝ deuotio. Itē flos est fides in anima. Fructus opus in manu. Vsus eorum: pręmiū in patria. Triplex est langor amoris in anima.

Lāguet ei vilitate.	Vilitate, qa timet īpuritatē.	Languor
Anxietate.	Anxietate, quia suam causatur paupertatem.	amoris
Instabilitate.		triplex.

Instabilitate, qa suspectā habet suā lōganimitatē.
Impuritatē, ne sponsus recesserit p̄pter peccatū.
Pauptatē, ne idignet̄ redire p̄pter inopiā virtutū.
Longanimitatē, ne feruor eiꝰ tepescat per tędiū.
Contra hęc tria: triplex quęrit remedium.
Contra primum, florum iocunditatem.
Contra secundum fructuum vbertatem.
Cōtra tertiū, lęuā spōsi sub capite ad sustētationē.
Dexteram super: ad protectionem.
De primo tria sunt quę solent amātes repellere.
Foetor luxurię.
Turpido auaritię.
Asperitas odij/murmurationis & inuidię.
De prīo. Nō in comessationibꝰ & ebrietatibꝰ: nō in cubilibꝰ & impudicitijs. De scđo. Nō turpe lucrū sectātes. Et alius. Nō turpis lucri grā. De tertio. Nō in cōtentione & ęmulatione. De his item dr̄. Om̄e caput languidū & om̄e cor moerēs. A plāta pedis vsq; ad verticē nō est sanitas i eo: sed vulnus & liuor, &. p. t. non est circū. n. c. m. neq; fo. o.
Per plātā sensualitas q̄ tāgit terrena. per cor ratio, per caput affectio. In sensualitate vulnus luxurię. In corde liuor auaritię. In capite plaga tumēs superbię. Per luxuriā sensualitas inquinat̄. Per auaritiā ratio excęcat̄. Per supbiā deuotio extinguit̄.
Prima non est circūligata fascijs castitatis.
Secūda non est curata medicamine charitatis.
Tertia non est fota oleo humilitatis.
Cōtra hęc tria: flos tria habet in remediū eorum.
In odore suauitatem. Flos tria habet.
In aspectu iocunditatem.
In tactu lenitatem.
Odor est castitatis.
Aspectus, opera charitatis.
Lenis tactus innocentię & mansuetudinis.
De prīo. Odor vnguētorū tuoꝝ sup oīa aromata. De secūdo. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra. De tertio. Sicut liliū inter spinas sic amica mea inter filias. Ecce fulta est floribus. stipāda est malorum fructu. Quattuor sunt fructus,

Fructus quattuor.

Primus pœnitentię. Inde. Pœnitentiam agite, appropinquabit enim vobis regnum cœlorum.
Secundus iustitię. Vnde Paulus. Fructus autem iustitię in pace seminatur.
Tertius contẽplationis. Vnde. Qui manet in me & ego in eo, hic. f f.m. In deo manem⁹: quãtũ datur humanę infirmitati: in cõtẽplatione perseuerãdo. Ipse in nos, grãm suã nob̃ ad hoc largiẽdo.
Quartus est fœlicitatis. Inde. Vt eatis & fructũ afferatis, & fructus vester maneat.
Primus est triceſimus.
Secundus ſexageſimus.
Tertius centeſimus.
Quartus infinitus.
Primus est de illa arbore in qua dominus non inueniens fructum: voluit eam succidere. Sed cultor fodiet circa radicem, vtilitatem initij sui peccatori aperiendo. Mittit ſtercora, peccata sua ei mo morando, & sic nascitur fructus pœnitentię. Secundus est de oliua. Inde. Ego autem sicut oliua fructifera. i. d. d. Inde Paulus. Fructus iustitię est charitas gaudium pax patientia bonitas longanimitas & cętera. Tertius est de arbore pulcherrima. In Leuitico. Sumetis fructus arboris pulcherrimę ſpatulaſq; palmarũ. Homo pulchra arbor est in pœnitentia, pulchrior in iustitia, in contemplatione pulcherrima. In beatitudine non solum pulcherrima: sed perpetuo vberrima. Quart⁹ de ligno vitę. Vnde. Qui vicerit dabo ei edere de ligno vitę. Sponſa sulta his floribus: iam non cauſabitur ſuam paupertatem. Ad illam supernam ſolennitatem langor iſte amoris conſponſę ſublevabat, ſed & dolore languebat, eo q̃ vias ducentes ad illã rarus viator arripiebat. Vnde per Hieremiam ſic plangit. Vię Sion lugent, eo q̃ nõ ſint qui veniãt ad ſolẽnitatẽ. Vię Sion ſunt quattuor.

Vię Hierusalem.

Prima humilitatis & obedientię.
Secunda prudentię.
Tertia iuſtitię.
Quarta ſapientię.
De prima. Viam mãdatorum tuorũ cucurri cum dilataſti cor meum. De ſecunda. O ſapientia veni ad docendum nos viam prudentię. De tertia. Secũdũ benedictionem Aaron da populo tuo: & dirige nos in viam iuſtitię. De quarta. Vię eius vię pulchrę, & omnes ſemitę eius pacificę.
Per primam, vadunt sui contemptores.
Per ſecundam, bellatores.
Per tertiam, amatores.
Per quartam, exploratores.
Primi accurrunt.
Secundi diſcurrunt.
Tertij concurrunt.
Quarti prȩcurrunt.
Omnes Chriſto occurrunt. Occurrunt ait turbæ cum floribus & palmis.
Primi offerunt domino ſapientem ſtultitiam.
Secundi de inimicis victoriam.
Tertij charitatis abundantiam.
Quarti iocunditatem & lętitiam.
Propter primũ veniente dño in Hieruſalem dr. Plurima autẽ turba ſtrauerunt veſtimenta ſua in via. Propter ſecũdum ferebãt ramos palmarum.
Propter tertiũ ramos oliuarũ. Propter quartũ flores. Hęc figurata ſunt in via dñi. Primo venit de Bethania: quę est dom⁹ obediẽtię. Secũdo venit Bethphage: quod dicitur domus confeſſatiõis, in qua reficiãtur & roborẽtur bellatores. Tertio dicitur veniſſe ad montẽ Oliueti. Inde ſignatur charitas. Quarto venit Hieruſalem quod est viſio pacis quã quęrũt exploratores. Pro primo animalia Ezechielis. Cũ fieret vox ſuper firmamẽtum ſtabant & ſubmittebãt alas ſuas. Pro ſecũdo. Cum ambularẽt animalia: quaſi ſonus caſtrorũ, vt ſon⁹ multitudinis. Pro tertio. Audiuit vocem alarum percutientium alteram ad alteram. Pro quarto. Vbi erat impetus. ſ. i. g. Item. Facies eorũ & penę eorũ. e. d. ſ. e. Primis dicitur. Obediſtis ex corde in eam formam doctrinę, in quã traditi eſtis. Secundi timentes aiunt. In via hac qua ambulabam abſconderunt laqueum mihi. Tertij confidentes dicunt. Aquę multę non poterunt extinguere charitatem &. f. non. o. eam. Tres ſunt aquę quę charitatem extingunt.

Aquę charitatẽ extinguentes.

Prima voluptatis. Prima est aqua diluuij.
Secunda vanitatis. Secunda ægypti.
Tertia malignitatis. Tertia maris ſalſi.
Primum euadimus in paſſione ligni crucis imitatione.
Secundum in humilitate.
Tertium frequenter ex grauis lapſus occaſione.
De primo ſaluatus est Noe in archa lignea.
De ſecundo Moyses in ſiſcella ſirpea.
De tertio Ionas in ventre ceti portatus ad litora.
Quidã em̃ crimina minora perpetrãtes: ſecuri nimis quaſi in aquis paruis nũq̃ pœnitẽt. Cũ vero grauiſſimũ faciũt aliq̃d crimen quaſi abſorpti sũt in vẽtre ceti. i. in corpe diaboli. Et ſic quia vidẽt ſe cecidiſſe grauiter, ad pœnitẽtiam currũt ardẽter. Archa em̃ de lignis facta est lignũ crucis. Fiſcella Moyſi de papyrione virtutis humilitatis. Quarti dicunt cũ Dindimo rege Bracmanor̃. Nos incolę huius mũdi nõ ſumus ſed aduenę. Ecce primi veſtimẽta ſua ſternũt in via id est de cõuerſatione honeſta coram deo ſe humiliãt. Secũdi palmas proferũt. i. gras referũt dño, q̃ ipſo donãte de inimicis triũphauerũt. Tertij ramos gerunt oliuarũ, vt oſtendãt ſe diligere deũ & ꝓximũ. Quarti prętẽdunt flores id est deuotiones, dũ cõtemplantur in cœlo violoſos confeſſores, roſeos martyres, liliоſas virgines. Itaq; pro quarto dicit. Fulcite me florib⁹. i. robur deſidero ex ſanctor̃ exẽplis. Pro tertio. Stipate me, vt ſim circũdata opib⁹ charitatis. Pro ſcdo. Lęua ei⁹ ſub capite meo id est miſericordia eius me ſuſtineat: ne cadam in bello. Pro primo. Et dextera illi⁹ amplexabitur me. i. gratia ei⁹ me ꝓtegat a vanitate & ſupbia: quod deſuper tanq̃ venti ꝓcelloſi ingruunt obediẽti & humilato. Sed vę vobis, quia diſſipatę ſunt vię, ceſſauit trãſitẽs per ſemitã. Et ideo vię Sion lugẽt eo q̃ nõ ſint q̃ veniãt ad ſolẽnitatẽ. Primã em̃ viã lugere exprobat Dñs dicẽs per Prophetã. Vocaui & renuiſtis, extẽdi manũ meã & nõ fuit qui aſpiceret &c. Propter ſecũdã dictũ est. Periit populus me⁹ eo q̃ nõ haberet ſcientiã ſcilicet quo prudẽs eſſet in bello. Comederũt alieni robur ei⁹, & ipſe neſciuit. Ideo oẽs inimici eius apprehẽderunt eũ inter anguſtias. Nã filij Effraim intẽdẽtes & mittentes archũ cõ. ſ. i. d. b. Pro tertia dicitur. Hi ſunt qui de reliquerũt iter rectũ & ambulãt in vias tenebroſas: qui lętantur cum male fecerint & exultant in rebus peſſimis. Quarta luget pro his qui de-

berent quę ſurſum ſunt quęrere, quę ſurſum ſunt ſapere: & terrena ſapiunt. Vnde dicunt. Humiliata est in puluere anima noſtra conglu. eſt. i. ter. v. n. Inde est ille dolor, quem Dominus per Prophetam ſe ſuſtinere dicit ſic. O vos omnes qui tranſitis per viam, attendite & videte ſi est dolor ſimilis ſicut dolor meus.

Dolor Chriſti triplex.

Doluit enim in anima.
Doluit in corpore.
Doluit in ſpiritu.
In aĩa id est in animalitate, quę est inferior vis aĩę.
Timore. Timore futurę paſſionis.
Tędio. Tędio longę afflictionis.
Triſtitia. Triſtitia ſeparatiõe animę & corpis.
De primo & ſecundo dicitur. Cœpit pauere & tędere. De tertio. Triſtis est anima mea vſq; ad mortem. In corpore doluit paſſionis afflictione. Reſpice ergo clauis infixum, lancea perforatum, ſpinis coronatum, flagellis cęſum, ſputis illitum, ſudore fluidum, ſanguine rubeum: & aduerte dolorem corporeum. Doluit & in ſpiritu, quę est vis ſuperior animę: ex compaſſione. Inde est q̃ ad ſepulchrũ Lazari infremuit ſpiritu, & in cruce. Inclinato capite emiſit ſpiritum. Ecce iam vident omnes qui tranſeunt per viam, q̃ non ſit dolor ſicut dolor eius. Sed quare ſic eo q̃ non ſint qui veniant ad ſolennitatẽ illam ſupernam nõ infimã.

Solennitas triplex.

Est enim triplex ſolennitas.
Solennitas peccatorum.
Solennitas iuſtorum.
Solennitas beatorum.
Primam celebrat caro exterius.
Secundam ſpiritus.
Tertiam angelus & homo glorificatus.
Prima tendit ad mortem.
Secunda aſcendit per charitatem.
Tertia poſſidet beatitudinem.
Prima dicitur ſolennitas id est ſola mundanitas.
Secunda ſolennitas id est ſolatij vnitas.
Tertia dicitur ſolennitas, id est ſolis lenitas.
Tunc enim ſol noſter id est Chriſtus non habebit feruorem punientis: ſed ſplendorem illuminãtis, vbi Per diem ſol non vret te neq; luna per noctem. De prima ſolẽnitate ait Dominus per Prophetam. Kalendas veſtras & ſolennitates veſtras odiuit anima mea. De ſecunda. Conſtituite diem ſolennem in condenſis vſq; ad cornu altaris. Idẽ. Buccinate in neo. t. i. inſig. d. ſ. v. De tertia. Quartadecima die ad veſp. de ẽ. & in quintadecima. d. ſ. c. a. domio. Quatuordecim dies ſunt ſeptem dona ſpiritus ſancti & ſeptem virtutes, & tunc est paſcha dominicum id est tranſitus. His enim bene conſummatis cum Chriſto traſibimus de hoc mundo, tunc inueniemus quintamdecimam cõpleto ſeptennario huius temporis & octaua reſurrectionis fruemur. Quia ex octo & ſeptem cõſtat quindenarius. Ibi celebrabimus ſolennitatem altiſſimo domino videndo ſolennitatem. Sed nunc quibus viis itur ad ſolennitatem iſtam? videam⁹.

Vię pdu-centes ad ſolẽnitatẽ.

Est via mandatorum.
Est via iuſtificationum.
Est via veritatis.
Est via charitatis.
De prima. Viam mandatorum tuorum cucurri cum dilataſti cor meum. De ſecunda. Viam iuſtificationum tuarum in. m. &. e. i. m. t. De tertia. Viã veritatis elegi iudicia tua nõ ſum oblit⁹. De quarta Paulus. Adhuc excellentiorem viam vobis demonſtro, loquens de charitate.

Prima deducit. Deducit per cãpũ obediẽtię.
Secũda inducit. Inducit in domũ conſcientię.
Tertia adducit. Adducit ad gazophilatium
Quarta perducit. ſapientię.
Perducit ad patriam glorię.
Prima eſt dura. De prima. Deduc me do
Secunda ſecura. mine in via tua & ingre. i.
Tertia ſplendida. v. t. Et deduxiſti ſicut oues populum tuũ in manu Moyſi & Aaron, per quos mandata dei data ſunt. Item. Deduc me in ſemita mandatorum tuorum quia ipſam volui. Audi duritiam. Propter verba labiorum tuorum ego cuſtodiui vias duras. Secunda est quę nos inducit in omnem ſicut dei promiſit filius veritatẽ. Audi ſecuritatem. Si ambulauero in medio vmbrę mortis non timebo mala qm̃ tu mecum es. Item. Cum ambulaueris per ignem non vreris & flamma non ardebit in te. Via mãdatorum eius via deſerti, per quam ierunt filij Iſrael ad terram promiſſionis. Hęc vero ſcilicet via iuſtitię est qua Tobias luit in Rages comitatus cane, qui prędideret latronum inſidias, & angelo qui prędideret ei nuptias. De via veritatis quę ſplẽdida est & adducit: dicitur. Emitte lucem tuam & veritatẽ tuã ipſa me deduxerũt & adduxerũt in mõtẽ ſanctũ tuum & in tabernacula tua. Hęc est ſemita iuſtorum, quę quaſi lux ſplendens procedit & creſcit vſq; ad perfectũ diem. Hac via Yſaac ibat ad meditandum, donec magnus vehementer effectus est. Hac volebat ire quę dicebat. Indica mihi quẽ diligit anima mea, vbi paſcas, vbi cubes in meridie. De via charitatis dr. Et perduxit eos tanq̃ gregẽ in deſerto in quo. xcix. oues deſeruit. Hęc est excelſa. Vnde. Adhuc excellentiorẽ vobis viam demõſtro. Hęc est via qua aſcẽdens Chriſtus in altũ: captiuã duxit captiuitatẽ. Qua vaccę trahebant archam dñi contra Bethſames: quod dicitur domus ſolis, qua Ionathas reptans manibus & pedibus aſcendit in montem & vicit ſtationem Philiſtinorum. Qua in templo Salomonis ad ſuperi⁹ cœnaculum per cocleas aſcẽdebãtur. CAR.

FVlcite me floribus: ſtipate me malis delicet bonorum operũ, & ſtipate me malis vt flores in fructus maturos trãseant, & initia ad perfectionis perueniãt cõplemẽtũ. & hoc clamo. Quia amore. i. prę amore langueo. In me em̃ fortis: in vobis langueo, in me firma, in vobis infirmor: & vobis ſcãdalizatis, ego vror: in me ſana, in vobis vulnerata charitate ego ſum. Et hoc vuln⁹ charitatis clamare me cogit & dicere. Fulcite me floribus: ſtipate me malis. Nã quãtũ ad perſonam meam: bene ſum conſtituta, quia. THO.

LEua ei⁹ ſub capite meo & dextera illi⁹ ãplexabit me.

¶ Quia videret eã ſponſus tã fidelẽ in ſua abſentia, & tam feruentẽ, nõ ſuſtinens amplius eius laguorẽ, redit. Vnde ipſa in gratiarũ actionẽ erumpit dicẽs. Lęua ei⁹ ſub capite meo: & dextera illi⁹ amplexabit me. Lęua em̃ cominatio ſupplicij est, quę ſub cãpite est: non ſuper, quia non timore ſeruit: ſed amore. Vnde. Lęta est de ꝓmiſſione regni

quę est dextera. Vult fulciri exemplo sanctorum qui bene vixerunt, vt eorum accensa studijs frigus sui torporis erubescat, erubescendo horreat, horrendo expugnet, expuguando propellat, & eorũ exemplo totam se in diuini amoris dulcedinẽ vehemẽter accẽdat, accensa refundat. Merito gloriatur sponsa inter manus sponsi sę quietem inuenisse: quia in manu ei⁹ sunt omnes fines terrę. Quattuor sunt fines qui sunt in manu eius. Primus est creatio. Secundus creaturę miserа consummatio. Tertius est hominis incipiens recreatio. Quartus eiusdem in gloria reparatio. De primo dicitur. O sapientia, attingens a fine vsq; ad finẽ fortiter. A fine. i. a principio creationis vsq; ad finem vltimę resolutionis. De secũdo Propheta. Venit finis. Finis venit. Et alibi. Finis vniuersę carnis venit. i. carnaliter viuentium. De tertio quidã Philosophus. Cuius finis bonus, ipm quoq; bonũ est. De quarto Dauid. Delectationes in dextera vsq; in finẽ. Iuxta duos primos fines dici potest lęua & dextera. Vt sit lęua miseria infernalis. Vnde dicit iudex ijs qui a sinistris erunt. Ite maledicti in ignem ętернum. Ibi enim statuet hędos a sinistris. Dextera vero est potentia creantis & puniẽtis: vel temporaliter: vel ęternaliter. Aeternaliter tm̃ i manu dextera ei⁹ ignea lex scilicet quę igneę terno non custodita punietur. Temporaliter Hieremias. Tetendit arcum suum quasi inimicus: firmauit dexteram suã quasi hostis. Item. Dextera tua dñe magnificata est in fortitudine. d. t. d. per inimicum. Si ergo consi dero sub me infernum cruciantem, lęua eius sub capite meo. Si super me creatorem punientem, dextera tua amplexatur me.

Fines terrę q̃ttuor.

Homo triplex.

Læua. Dextera.

Læua dei trib⁹ supponitur.

Notandum autem q̃ est homo sensualis.
Et est homo rationalis.
Et est homo spiritalis.
Primus voluptatibus se implicat.
Secundus naturas rerum considerat.
Tertius se cœlestibus applicat.
Quilibet horum suam habet lęuam & dexteram a quib⁹ amplexum accipiat. Rationalis sub se habet pœnam inferni, quam fugit, super se potentiã punientis, ad quam fugit. Vnde Abraham qui dicitur pater excelsus scilicet ratio ait ad Loth, qui dicitur declinans, id est sensualitas. Si ieris ad sinistram: ego dexteram tenebo. Sensualis lęuam habet aduersitatem, dexteram voluptuosam, psperitatem. Vnde subsequitur Abrahã. Et si dexteram elegeris: ego sinistram. Inde Dauid. Et diabolus stet a dextris ei⁹. Spiritualis lęuam habet sub capiter, spiritualia bona, in quib⁹ caput suũ, id est animam reclinat. Dexteram super, id est ętерna bona quę desursum expectat. Lęua manus dei,

Supponitur lapso.	Lapso, vt erigat.
Supponitur iusto.	Iusto, ne deficiat.
Supponitur deuoto.	Deuoto, vt in pace in idipsum dormiat & requiescat.

Erigat de stercore.
Ne deficiat in labore.
Requiescat in supernorum cognitione.
De primo. Suscitans de puluere egenũ: & de stercore erigens pauperem. De secũdo Bene aũt faciẽtes nõ deficiam⁹, tpe em̃ suo metem⁹ nõ deficiẽtes. De tertio. Ego dormio & cor meum vigilat. Prim⁹ cũ ceciderit nõ collidet, quia, d. s, m. s. Secũdus dicit. Emitte manũ tuã de alto eripe me & libera me de aquis multis & de manu filioꝝ alienoꝝ. Terti⁹ dicit. In vmbra man⁹ suę ꝓtexit me. Secũdũ primũ dr̃ lęua quasi lęsis valẽs. Iuxta secũdũ dr̃ lęua quasi leniẽs vadẽtes. Iuxta tertiũ dr̃ lęua quasi lęta vacãtibus. Dextera vero quę supponitur tria facit. Primo tangit. Secundo stringit. Tertio vnit. Tãgit vt diligat. Stringit vt inseparabiliter deo adhęreat. Vnit vt in regno cũ ipo pariter gaudeat. In primo: super oia diligitur deus. In secũdo cũ eo efficitur vnus spiritus. In tertio: in regno cũ ipso vnũ erit caput & corpus. s. homo & Christus. Propter primũ dicitur de vinea: quam transtulit de Aegypto. Perfice eam quam planta uit dextera tua. Plantatur em̃ in primo. Crescit in secundo. Fructũ facit in tertio. De secundo dicit. Etem̃ man⁹ tua deducet me, & tenebit me dextera tua. De tertio ait Dauid videns in spiritu quasi iam impletũ. Me suscepit dextera tua. Item. Astitit regina a dextris tuis. Primus dicit. Diffusa est charitas dei in cordibus nostris per spiritũ sanctum, qui datus est nobis. Secundus dicit. Adhęsit anima mea post te. Terti⁹. Deus erit omnia in omnibus. Anima itaq; sic suspensa inter hanc lęuam & sinistrã, merito dicit cum Sponsa. Lęua eius sub capite meo, & dextera ipsius amplexabitur me. Contingit aũt q̃q; vt aliquis illuminatus intelligentia supernorum ex vehementia amoris minus habeat discretionis, quando ad dexteram se erigit & in sinistra remaneat. Intellectus enim aliquãdo oblitus inferiorum pietatis opera ponit: supernorum illectus iocunditate. Aliquando autem pijs operibus intentus supernorũ obliuiscitur. Intellectus iste est Ioseph qui dicitur augmentum, filium suum primogenitum posuit ad dexteram patris scilicet Manassem qui dicitur obliuio. Effraim autem ad sinistram qui dicitur fructificatio. Sed Iacob manus suas cancellauit: ponẽs dexteram super Effraim: sinistram super Manassem. Et ne forte de tanti amoris iudicio su perbiẽdi occasionẽ sibi arrogaret Sponsa: qui scilicet vtraq; manu iam sponsus amplectebatur, admonet eam Apostolus sic. Humiliamini sub potenti manu dei: & exaltabit vos in tempore visitationis. Vere manus Dei est,

Man⁹ dei ad tria patet.

Potens ad beneficia.
Potens ad supplicia.
Potens ad prędmia.
Ad beneficia, quibus dirigamur.
Ad supplicia, quibus corrigamur.
Ad prędmia, ad quę erigamur.
Dirigamur in manu iustitię.
Corrigamur ab errore stultitię.
Erigamur vt simus possessores glorię.
Pro primo dicitur. Dextera domini fecit virtutẽ.
Pro tertio. Dextera domini exaltault me. Pro secundo Idem. Dextera domini fecit virtutem.
In primo confortemur cum potenti manu dei.
In secundo humiliemur sub potenti manu dei.
In tertio lętemur in potenti manu dei.
Pro primo dicitur de Ioanne. Erat enim manus domini cum illo. Pro secundo hic. Humiliamini sub potenti manu dei. Pro tertio. Iustorum animę in manu dei sunt, & non tenet illos tormentum malitię. In primo dictum est q̃ dirigamur in viam iustitię. Vnde dictum est. Secundum

benedictionẽ Aaron da populo suo, & dirige nos in viã iustitię. In secũdo corrigimur ab errore stultitię. Inde. A fortitudine manus tuę ego defeci. i. i. p. i. c. h. De tertio dicitur q̃ ducet ad possessionem glorię. Inde. Suscitans de puluere egenũ, & de stercore erigens pauperem: vt sedeat cũ principibus, & glorię solium teneat. Manus potens ad

Ad tria beneficia patet manus.

benificia tria facit. Imperat aię nunc deuotionem nũc cõtritionẽ, linguę laudẽ & cõfessionẽ. Manibus operationẽ. De primo. Dilectus meus misit manũ suã per foramen, & venter meus intremuit ad tactum eius. Per cõtritionem dicitur. Fili hominis fode parietem: & fodi. Et ecce quadrupedia & reptilia & volatilia. Ista animalia aliqñ a foris per exteriores sensus cõcipiũtur, & ad interiora mittuntur. Aliqñ prius in interiora cõcipiuntur & ad exteriora deriuantur. De primo. Nolite portare põdera nostra in die sabbati: & ne inferatis ea per portas Hierusalem. De secundo dicitur ibidẽ. Et nolite eijcere põdera nostra de ciuitate in die sabbati. De primo Iob. Pepigi fœdus cũ oculis meis vt ne quid cogitarem de virgine. De secundo. Si sequutus est oculus meus cor meũ, & in manib⁹ meis adhęsit macula. Linguę imperat laudem & confessionem. Vnde. Misit dñs manũ suam & tetigit os meũ. De operatione. Tenuisti manũ dexterã meã & in. v. t. d. m. Et ne de operib⁹ cõcipe ret vanam gloriam, subiunxit. In vmbra manus suę protexit me. De hac manu dicitur. Spiritus dñi ornauit cœlos, & obstetricante manu ei⁹ eductus est coluber tortuosus. Ecce cõfortati estis sub potenti manu dei: quę est potens ad beneficia. Sequitur vt humiliemini sub potenti manu dei ad supplicia. Quem enim diligit dñs corrigit. Flagellat aut̃ omnem filiũ quem recipit. Vel est potens gratia dñi in reprobis. Ipse em̃ vulnerat & medetur, percutit & manus eius sanat. Quid murmuratis homo viuens, vir pro peccatis suis. Iam cessate murmuratiõe, quę nihil prodest: & a detractione parcite linguę. Sermo em̃ ociosus in vacuũ nõ ibit: & os quod mentitur occidit animã. Nec murmuraueritis ait Apostolus, sic quidam murmuratuerunt, & perierunt ab exterminatore. O homo tu quis es, qui respondeas deo. Nunquid dicit lutum figulo: quid me fecisti sic? Si volueris contendere cum eo nõ poteris rndere vnum pro mille qm̃ sapiẽs est corde & fortis robore. Quis restitit ei & pacem habuit? Qui ergo dicet in iudicio dñs Si non fueris humiliatus sicut paruulus: Vocaui, & renuistis. Extendi manum meam & non fuit qui aspiceret. Quia ergo despexistis consilium mei & correptiones meas neglexistis/ego quoq; in interitu vestro ridebo. Humiliemur ergo sub potenti manu dei. Nam qui se humiliat exaltabitur, ait Dñs. Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cœlorum. Super quem enim requiescet spiritus meus, nisi super humilem & quietum, & trementem sermones meos. Huius humilitatis audi prędmiũ: Vt vos exaltet in die visitatiõis. Quattuor sunt visitationes. Visitat em̃ se homo. Visitat proximus. Visitat doctor. Visitat deus. Homo per circũspectionem. Proximus per admonitionẽ. Doctor per exhortationẽ. Dei⁹ per inspirationẽ. Primus de salute, ppria cõsultat. Secũdus quia, pficit fratri suo/exultat. Terti⁹ discipuli vitijs insultat. Quartus in gratia sua visitatus exaltat. Primus in circunspectione debet prouidere quo modo auferat, vt custodiat conscięti puritatẽ: quo modo habeat cõtra tentationes stabilitatẽ. Deinde cor suũ transferat ad supernã claritatẽ. Inde apud Iob. Si abstuleris iniquitatẽ quę in manu tua est, & non fuerit in tabernaculo tuo iniustitia. Ecce primum. Tunc leuare poteris faciem tuam absq; macula. Ecce secũdũ. Et eris stabilis. Ecce tertium. Et non timebis: miserię quoq; obliuiscaris. Ecce quartũ. Iste dicit. Vnam petij a dño, hanc requirã, vt inhabitẽ in domo dñi, vt videam voluntatẽ. d. &. v. t. Templũ em̃ dei factũ est, quod estis vos. Hęc est prima visitatio. Secundam facit proximus inuitãs ad humilitatem/mãsuetudinẽ/charitatẽ/& patientiã. Inde Apostolus. Obsecro vos vt; digne ambuletis vocatione qua vocati estis cum humilitate. Ecce primũ. Et mansuetudine. Ecce secũdũ. Cũ patientia. Hoc est tertiũ. Supportãtes inuicẽ in charitate. Hoc est quartũ. Vnde. Religio mũda & imaculata apud deum & patrẽ hęc est, visitare pupillos & viduas in tribulationibus suis. Primus consultat sic. Ero imaculatus cum eo &. o. m. a. i. m. Secũdus quia profi cit proximo suo, exultat sic cũ Apostolo. Gratias deo q̃ fuistis aliqñ serui peccati: obedistis autem ex corde in eandem formam doctrinę in quã traditi estis. Tertius visitat scilicet vitioꝝ insultatione. Iuxta illud. Argue, obsecra, increpa. Argue ignarũ. Obsecra beneuolũ. Increpa obstinatũ. Iste ga magister est vitijs insultat, verbis Esaię. Vę genti peccatrici/populo graui iniquitate/semini nequã/filijs sceleratis. De his dr̃. Miluus de cœlo cognouit aduẽtũ suũ &c. Israel aũt nõ cognouit me. Et subditur. Eo q̃ nõ custodierũt tempus visitationis suę. Visitatores em̃ habuerunt. s. patriarchas/ꝓphetas/sanctos patres. Sequitur visitatio Dei. Sic aũt visitat. Primo castigat, vt a peccato reuocet. Scdo pmittit tentari, vt ꝓbet. Tertio infundit gratiã quã cõseruet. Quarto auferet de hac vita, vt exaltet. De prio. Visitabo in virga iniquitates eoꝝ, & in verberib⁹ pcãs eoꝝ. Miam aũt meã nõ dispergã ab eo. Dñe cũ irat⁹ fueris, mię recordaberis. De scdo. Visitas eũ diluculo & subito ꝓbas illũ. De tertio. Visitatio tua custodiuit spm̃ meũ. De quarto hic. Vt exaltet vos in die visitationis. Nõ sis ergo in prima Isbosech, qui puellam fecit ostiariã. Non dicas in scda. Nũquid custos fratris mei sum ego? Nõ sis i tertia Hely: qui filios suos nõ corripuit. Vides iuquã ne sis diues ille q̃ induebaꝛ purpura & bysso. Dies visitationis dñi erit in Iudicio. Ibi illos q̃ se humiliauerũt sub potẽti manu dei exaltabit. Ad illã exaltationẽ bonos sic inuitat. Surge ꝓpera amica mea. Iã ei hyems trãsijt imber abijt & recessit. Itẽ. Veni electa mea, & ponã in te thronũ meũ. Itẽ. Veni de libano sponsa: veni coronaberis. Veni de libano p primã visitationẽ: veni p scdam: veni p tertiã. In q̃rta coronaberis. Visitet ergo seipm̃ hõ. Visitet ꝓxim⁹. Visitet ꝓlatus: Alioqui de manu eoꝝ aia requiret. Oẽm ergo solicitudinẽ ꝓjciamus in eũ. Est solicitudo de

Visitationes q̃ttuor.

Sollicitudo triplex

tẽporalibus. Est solicitudo de spiritualib⁹. Est solicitudo de cœlestibus. Primam possumus habere ad cotporis necessitatem, non ad superfluitatem. Secundam possumus habere ad animę sanctitatem, non ad iactantiam vanitatis. Tertiam ad totius hominis fœlicitatem, non ad philosophicã cu

riositatem. De prima. Martha Martha solicita es & turbaris erga plurima. De superfluitate ait in Euangelio. Nolite soliciti esse dicentes: quid mãducabimus, aut quid bibemus, & de vestimento quid soliciti estis. De secunda dicitur. Solicitudine non pig. Item Apostolus. Soliciti seruare vnitatem spirit⁹ in vinculo pacis. De tertio. O homo indicabo tibi quid Dñs requirat a te. Itaq; dilige misericordiã & faciudicium solliciteq; ambula cũ deo tuo donec te exaltet ad illam gloriam: in qua cum patre & spiritu sancto viuit & gloriatur per omnia secula seculorum. Amen. CAR.

Læua ei⁹ sub capite meo: & dextera illius amplexabitur me. Per lęuã intelliguntur omnia bona: virtutes & gratię, quę prestãtur in via, vt ad dexteram ęternę beatitudinis veniatur. Dicit ergo. Lęua eius sub capite meo: & dextera illius amplexabitur me. Ac si dicat. Vt caput meũ. i. mẽs mea, suauiter cubet, de oĩb⁹ bonis spũalib⁹. q̃ per manũ lęuã prestãtur in via specialiter, mihi fecit puluinar Dñs: & dextera ei⁹, in qua sunt delectationes amplexabitur me singulariter, vt arctius cõstricta: in bonis eius amplius ei sim coniuncta. Sequitur autẽ ex persona filij verbum cõuertentis ad iuuenculas. THO.

ADiuro vos filiæ hierusalem per capreas ceruosq; camporum vt non excitetis neq; euigilare faciatis dilectam: donec ipsa velit.

¶ Prohibẽtur adulescẽtulę quas filias Hierusalẽ dicit, ne inquietẽt spõsam, quę iter lęuã & dextera spõsi obdormierat. Ipsę eñ licet infirmę ei adhęrẽt spe, pficiẽdi &, pficiscẽdi in Hierl'm, & quia hic per se nõ possunt: et⁹ egẽt ope. Sed ꝓhibentur vt nec hãc excitẽt nisi ad ei⁹ volũtatẽ. Dormitio illa cõtẽplationis est. Cerui & capreę per quas adiuãtur, credãtur bonoꝝ aię, & angeli propter leues saltus. Itẽ caprea acute videt: locis eminẽtibus & remotis delectat, velociter currit. Fuga celeri humanos declinat aspect⁹. Acute videbat qui dixit. Nos aũt reuelata facie speculamur gloriã dei. v. t. i. e. r. a. c. m. c. In sublimi erat qui dixit. Fact⁹ sum sicut passer solitarius in tecto. Velociter currebat Dauid dicẽs. Viã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri cũ dilatasti cor meũ. Ad securа fugerat loca q̃ dixit. Ecce elõgaui fugiẽs & mansi in solitudine. Cerui simul gradiũtur portãtes alter alteri⁹ mẽtũ. Hi sunt qui sibi inuicẽ sunt solatio, vt ait Apl'us. Alter alterius onera portate. Oculis caligãtes serpẽtes occidũt. Vt Dauid. In matutino intet. o. p. ter. v. d. de ci. d. o. o. iniquitatẽ. Ad fõtem sitiẽtes currũt & sic lumen recipiũt. Vñ. Apud te est fons vitę & in lumine tuo videbim⁹ lumen. Vetustatẽ deponũt dicẽtes. Ecce nos reliquim⁹ oĩa & secuti sum⁹ te. Item hic duo gña speculationũ ostẽdũtur. s. ꝓprię circũspectionis per ceruũ qui serpentes deuorat: & visum recipit. Hoc fit in cãpis vel cordis vel cõuersationis. Sed caprea montes ascẽdit, acute videt. Hęc est aĩa, quę quasi in altũ solũ scandit cõtemplãdo deũ. In quo erat Esaias cũ diceret. Vidi dominũ sedentẽ sup solũ excelsum & eleuatũ. Triplex est hoc soliũ. Primũ celsum. Scdm excelsum. Tertiũ eleuatũ. Primũ est consideratio machinę mũdialis. Scdm speculatio patrię cœlestis. Tertiũ cõtẽplatio diuinę maiestatis. In primo Deus videtur, ꝓpter opa laudabilis. In secũdo, ꝓpter ꝑmia amabilis. In tertio incõparabili potẽtia mirabilis. De primo. Laudate eum sol & luna. De scdo. Q̃ oculus nõ vidit, nec auris audiuit, nec in cor hois ascendit q̃ ꝑparauit diligẽtib⁹ se. De tertio. Gloriosus De⁹ in sanctis suis: mirabilis in maiestate sua.

In primo est creatio, recreatio, reparatio. Creatio cuiuslibet exñtis. Recreatio pctõris. Repatio corruptiõis. De prio. In principio creauit de⁹ cœlũ & terrã. De scdo. Agn⁹ dei qui tollis pctã mũdi. Itẽ. Veni dñe & noli tardare re. f. p. t. De tertio. Reformabit corp⁹ humilitatis nostrę cõfiguratũ corpi claritatis suę. In scdo solio. i. excelso sunt tria. Vnũ est amabilis. s. regni claritas. Angelorũ societas. habitatiũ securitas. De prio. Ciuitas illa nõ idiget sole neq; luna, vt luceãt in ea: qa claritas dei illumiabit eã: & agn⁹ erit lucerna ei⁹. De scdo. Nõ erim⁹ hospites & aduenę, sed erim⁹ ciues sanctoꝝ & domestici dei. De tertio. Oẽs pascẽtur & accubabũt: & nõ erit qui exterreat. In tertio solio sunt q̃ttuor cõsiderãda. In prio videm⁹ ei⁹ naturã incorruptibilẽ & nostrã dolem⁹ infirmitatẽ. Vñ Abrahã. Loquar ad dñm meũ, cũ sim puluis & cinis. Secũdo videm⁹ ei⁹ mũditiã & miam: erubescimus culpã. Vnde Esaias. Vę mihi quia vir pollutus labiis ego sum quia vidi dñm oculis meis. Et Iob. Auditu auris audiui te: nũc aũt oculus me⁹ videt te. Idcir co ipse me reꝑhẽdo & ago pœnitẽtiã in fauilla & cinere. Tertio videm⁹ ei⁹ diuitias & nostrã gemimus pauptatẽ. Vnde Angelũ Daniel vidẽs. Cecidi inquit, in terrã, & nõ remãsit in me spũs nec habui quicq̃ viriũ. Quarto videm⁹ ei⁹ gloriã & nostrã videm⁹ in eo salutẽ. Vnde Iacob vidẽs eũ ait. Vidi dñm facie ad faciẽ, & salua facta est aĩa mea. Inde deuote canit Eccl'ia vidẽs & desiderãs salutẽ: in qua sunt gaudia sanctoꝝ dicens. Gaudẽt in cœlis aięsctõꝝ, nõ tpali nec iã spiritali sed cœlesti.

Est eñ gaudiũ tpale. Primo gaudent in terris
Est spirituale. animę malorum.
Est cœleste. Secundo gaudent in donis animę iustorum.
Tertio gaudent in cœlis animę beatorum.

Primi mundi fallacia sunt seducti.
Secundi dei gratia sunt imbuti.
Tertij Christi vestigia sunt secuti.

Primi quia pro mundi amore laborauerunt: ideo cum diabolo cruciabuntur in infernum.
Secundi: quia regnum mũdi despiciunt: ideo merentur sempiternum supplicium.
Tertij: quia pro Christi amore sanguinẽ suum fuderunt: ideo cum Christo regnabunt inęternum.

Primi gaudio tripertito gaudẽt. Prio qa abutunt tpalib⁹ bonis. Scdo in gloria nois. Tertio qa lętantur cum malefecerint: & exultant in rebus pessimis. Isti sunt tria difficilia Salomonis. Via nauis in mari. Via aquilę volãtis in cœlo. Via colubri supra petram. Primi confidunt in virtute sua & in multitudine diuitiarum suarum gloriantur. Vnde Poeta. Diuitię turpi fregerunt secula luxu. Diuitijs alitur luxuriosus amor. Tales dicunt. Venite inebriemus nos vino & vnguentis pretiosis &c. Sed q̃ hęc peritura sint ostendit Iob. Tenent tympanum & citharam, gaudẽt ad sonitum organi. Ducunt & in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendent. Sicut dines ille qui epulabatur quotidie splendide sepultus est in infernum. Secundi vocauerunt nomina sua in terris suis. Inde Iacobus. Nunc exultatis in superbijs vestris: omnis exultatio talis maligna est. Et Dominus. In hoc nolite gaudere, quia dęmonia subijciũtur vobis. Sed hęc finem habent. Vnde Iob. Scio ab initio, quia laus impiorum breuis sit: & gaudium hypocritę ad instar puncti. Et Nabuchodonosor. Nonne hęc est Babylon quam ego constitui in gloriam & decorẽ regni mei? Et audiuit. Tibi dicitur Nabuchodonosor rex: regnum transfertur a te. Tertijs dicitur. Quid gloriaris in malitia qui potens es in iniquitate. Hi lętantur cum male fecerint & exultant in rebus pessimis. Inde Poeta. Ergo nõ aliter poterit dormire: quibusdã somnum rixa facit. Et Iob. Si gauisum est in abscondito cor meum, & lętatus sum ad ruinam eius qui oderat me. Inde scriptum est. Et in malitia sua lętificauerũt regem. Talis fuit Nero & Herodes.

De omnibus dicitur. Vę vobis qui ridetis nunc: quia lugebitis & vos. Et Salomon. Risus dolori miscetur: & extrema gaudij luctus occupat. Item Risum reputaui errorẽ: & gaudio dixi. Quid frustra deciperis. Et Tobias. Quod gaudium mihi erit qui in tenebris sedeo: & lumen cœli videre nõ possum. Econtra dicitur. Beati qui lugent quoniã ipsi consolabuntur. Sed isti cum diabolo cruciabuntur in inferno. Et Iacobus. Risus vester vertetur in luctum: & gaudium vestrũ in voces flentium. Gaudium spirituale tripertitum est.

Primo enim gaudemus de euitatione incõmodi.
Secundo de adeptione commodi.
Tertio de spe futuri regni.

De primo. Lętare Hierusalem. De secundo. Et diem festum agite omnes qui diligitis eã. De tertio. Gaudete gaudio magno.

Primũ est nouicioꝝ. Primi psallũt in cithara.
Secũdũ est virtuosoꝝ. Secundi in psalterio.
Tertium perfectorũ. Tertij in iubilo.

Primum enim sonat ab inferiori.
Secundum a superiori.
Tertium seruit amori.

Primi enim pro peccatis remissis offerunt deo honorem.
Secundi pro bonis collatis: gratiarum actionem.
Tertij pro bonis futuris deuotionem.

De primo lętatur homo: lętatur proximus: lętatur Angelus: lętatur Deus. De prio Paulus. Prius fui blasphemus & persequutor & contumeliosus: sed misericordiã consecutus sum. Gratia dei sum id qđ sum. De secundo. Bonus ille pater. Filiũ gaudere oportebat & epulari: quia filius meus mortuus erat & reuixit: periit & inuentus est. De tertio. Bonus ille pastor ouem centesimam imposuit in humeris suis gaudens & reportauit ad gregem. Omnis disciplina videtur in presenti nõ esse gaudij, sed mœroris. Item. Mulier cum parit tristitiam habet. Cum autem peperit iam nõ memi nit pressurę, quia natus est homo in mũdum. De adeptione commodi id est virtutũ dicit Apostolus. Non est regnum dei esca & potus, sed iustitia & pax & gaudium in spiritu sancto. Item. Gaude te in domino semper/corde. Iterum dico gaudete corpore. Si diligeretẽ me, gauderetis ait vtiq;. Itẽ. Veniam ad vos: & gaudebit cor vestrum scilicet propter bona spiritus sancti. Et Sacheus suscepit Dominum gaudẽs in domum suam: scilicet susceptione donorum. De spe regni gaudent, sicut ait Iob. Quasi effodientes thesaurum: & gaudent vehementer cum inuenerint sepultum. Gloriosa dicta sunt de ciuitas Dei. Quia sicut lętantium omniũ habitatio est in te. Ideo lętatus sum in his quę dicta sunt mihi in domum domini ibimus.

Primi potantur a lacte.
Secundi sanãtur ab vberibus consolationis eius.
Tertij epulãtur ab introitu glorię gentium.

His dicitur. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis. Nec mirum, quia in terra sua dupli. pos. l. s. e. e. Nam gaudebunt de bonis domini sui frumento vino & oleo. Tanto gaudio gaudent in cœlis animę sanctoꝝ qui Christi vestigia sunt secuti. In ttibus enim Christi vestigia sunt secuti: scilicet.

In religiosa conuersatione.
In castitatis puritate.
In martyrij perpessione.

Vestigia Christi in trib⁹ sequimur.

Hęc tria figurata in tabernaculo Moysi sunt.

Propter conuersationem erant ibi saga cilicina.
Propter secuudum: pelles hyacinchinę.
Propter tertium pelles arietum rubricatę.
In conuersatione. Circuierunt in melotis in pellibus caprinis. egentes, angustiati, afflicti. q. d. non est mundus. De his in fine dicturi sunt reprobi. Nonne isti sunt quos aliquando habuimus in derisum & in similitudinem improperij. Nos insensati vitam illorum estimabamus insaniam & fi. il. sine. h. Ecce quomodo computati sunt in filios dei. Hi sunt quos retinens mundus inhorruit: ipsum nam sterili flore per aridum spreuere penitus: teq; secuti sunt rex Christe bone cœlit⁹. Martyres ergo vestigia Christi sunt sequuti. Nam lapidati sunt, secti sunt, in occisione gladij mortui sunt. Hi namq; furias atq; ferocia calcarunt hominum, sęuaq; verbera/cessit his lacerans fortiter vngula nec carpsit penetralia. Item. Cęsi sunt gladijs more bidentium: non murmur resonat non querimonia, sed corde tacito mens bene conscia conseruat patientiam. Sed audi premium. Quæ vox, quę poterit lingua retexere quę tu martyribus munera preparas. Rubri flu. san. lau. d. b. f. Itẽ his dicitur. Omne gaudium existimate cũ in tentationes varias incideretis. Vos quidem in mundo pressuram habebitis. Mundus autem gaudebit: vos autem cõtristabimini. Sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Isti respiciunt in auctorem fidei & consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio crucẽ sustinuit cõfessione contẽpta: & in dextera dei sedet. Primi sunt saga cilicina. Isti vero pelles arietũ rubricatę. Tertij vero pelles hyacinthinę. Quę cœli habent colorem. Castitas enim cœlestis est vita. Nam prẽter carnem in carne viuere: non humana, sed angelica est vita.

Primi abnegant semetipsos.
Secundi tollunt crucem suam.
Tertij sequuntur Christum.

Nam virgines amicti stola alba. s. q. i. Nam in omnibus alijs confessores & martyres sequuntur Christum prẽterq̃ cum in decore virginitatis incedit. In his enim delectatur sponsus, qui pascit inter lilia septus choreis virginum.

Caprea.

Cerui.

Soliũ triplex.

Primũ triplex.

Gaudiũ triplex.

Primũ triplex.

Gaudiũ spũale triplex.

Primum.

Secundũ.

Tertiũ ꝙdruplex.

Secundũ triplex.

Tertium.

Primi fugientes Iezabel id est fluxum vanã mũdi huius cum Helia tendunt ad montẽ dei Oreb, recubantes sub vmbra iuniperi. Secundi cum Stephano venerunt ex magna tribulatione & lauerũt stolas suas in sanguine agni. Tertij cum sapientibus virginibus suas purificant lampades. Quib⁹ accensis: prestolantur aduentum sponsi.
Isti omnes seminauerunt in lachrymis, & ideo in exultatione metent. Nam euntes ibant & flebant mittentes semina sua. Venientes autem venient in exultatione portantes manipulos suos. Lętantur ait, corã te: sicut lętantur in messe: & sicut exultant victores capta pręda quando diuidũt spolia. Quando exultabunt sancti angeli, lętabuntur in cubilib⁹ suis. Ecce gaudent in cœlis animę sanctorum qui Christi vestigia sunt sequuti.

Gaudia hęc quoꝝ & vnde.

Primũ gaudiũ ẽ isultãs. Primũ ex mũdi errore.
Secundũ exultans. Secũdũ ex dei amore.
Tertiũ exaltans. Tertiũ in regni honore

De primo. Risum reputaui errorem & gaudio dixi. Quid frustra deciperis. De secundo. Si deligeritis me gauderetis vtiq;. De tertio. Quia ꝑ Christi amore sang. su. fud. ideo cum Christo regnabũt inęternum. Hic notandum q̃ est

Regnũ triplex & gloria.

Regnum potentię.
Regnum sapientię.
Regnum lętitię.

Huius triformis regni triformis est gloria.
Primum sanctos omni virtutis robore cõfirmat.
Secundum splendore veritatis illustrat.
Tertiũ i cœlo suauitate diuinę iocũditatꝫ fœlicitat.
Vnde petim⁹ in oꝛone dñica. Adueniat regnũ tuũ
Adueniat ergo regnum potẽtię ad nos infirmos roborandos.
Adueniat regnũ sapiẽtię ad nos cęcos illũinãdos.
Adueniat regnum lętitię ad nos tristes lętificandos & consolandos.
De primo. Potestas eius potestas ęterna. De secũdo. Si in digito dei eijcio demonia, profecto peruenit in vos regnum dei: id est intelligentia sapiẽtię regnat in nobis. Vnde ipsa sapiẽtia ait. Per me reges regnant. De tertio. O q̃ glorioſum est regnũ in quo cũ Christo regnant vel gaudẽt oẽs sancti.
Sed cum Christo regnabunt ineternum. Regnantis est cõculcare aduersitates. Gaudentis delectari: propter adeptas benedictiões. Regnabũt itaq; quia calcauerunt laqueos culpę: Corruptionẽ huius miserię: Pœnam gehennę. Vnde Dauid. Exaltabo te Domine quoniã suscepisti me &c. Dñe deus meus clamaui ad te, & sanasti me. A miseria corruptionis. Domine eduxisti ab inferno animã meam a. m. s. me. ades in lacum: ne me cruciat gehennę ignis. Ecce isti regnant. Sed & gaudent in tribus: scilicet quia socios habẽt angelos: quos hic patronos habuerunt. Q̃ dei secreta intelligent/ quę hic obscure viderunt. Q̃ deum videbunt facie ad faciem, quem hic desiderando amauerunt.
De primo. Neq; nubent neq; nubentur: sed erũt sicut angeli dei. De secundo. Erunt omnes dociles dei. De tertio. Reuelabitur gloria dñi. & videbit omnis caro salutare dei nostri. Et Iob. Et in carne mea videbo deum saluatorem meum: cui est honor & gloria in secula seculorum. Propter hanc gloriam subditur. Et plena erat omnis terra misericordia eius. Terra dicitur mũdus. Vnde. In terra pax hominibus bonę voluntatis. Et cor humanũ. Vnde. Terra nostra deserta. Et vterus beatę virginis. Inde. Et terra tua inhabitabitur. Et ecclesia. Inde. Benedixisti domine terram tuam. Et patria cœlestis. Inde. Credo videre bona dñi in terra viuentium.
Prima plena est ei⁹ maiestate per operũ varietatẽ.
Scda quia cõditi sum⁹ ad imaginẽ ei⁹ & similitudinẽ.
Tertia per incarnationem.
Quarta per miraculorum operationem.
Quinta per glorię plenitudinem.
In prima maiestatis refulget sapientia.
In secunda beniuolentia.
In tertia gratia.
In quarta potentia.
In quinta altissima dei magnalia.
Seraphin qui stabant super illud solium dicuntur duabus alis velare pedes eius: id est humanitatẽ nostram. Ipsę sunt temporalia bona quibus tegimur: id est protegimur. Et sapiẽtia qua nos in his temperamus & dicuntur velare faciem eius. Ipsę sunt amor ęternorum bonorum, & dulcedo amoris eius, quia quãto plus eius ęternitatem inuestigamus: tanto incomprehẽsibiliorem inuenimus. Vnde. Accedat homo ad cor altũ & exaltabitur deus. Sic & de dulcedine: quia quanto plus amatur: tanto amabilior inuenitur. Et duabus volabãt. s. spũalibus bonis & fortitudine. Spũalib⁹ eñ subleuamur, fortitudine sustẽtamur, ne cadamus.
De his dictum est diffusius superius. CAR.

ADiuro vos filie Hierusalem per capreas ceruosq; cãpoꝝ: ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectã: donec ipsa velit. Siquidẽ Christus: & similiter beata virgo a multis quasi dormire videtur: qñ contra indeuotos non statim accingitur ad vindictã: & erga deuotos nõ statim adsurgit ad miam. Christum taliter dormientem excitauit Abacuk, dicens. Quare nõ respicis super inique agentes: & taces impio deuorante iustiorem se? Et Malachias. Ergo nunc beatos dicimus arrogantes? Siquidem ędificati sunt facientes impietatem. Et Paulus. Quod emolumẽtum: quia custodiuimus mandata dñi, & quia ambulamus testes coram Domino? Dicit ergo Christus. Nolite suscitare: neq; euigilare faciatis dilectã, sed expectate patienter: donec ipsa velit. Volet eñ ipsa & deuotis postulare miam, & contra indeuotos suscitare vindictam, sicut ostendũt ipsi⁹ infinita miracula. Nec dehortatur fili⁹: quin ad matrẽ suã clamet deuotus anim⁹: sed ne cõtra ipsam murmuret impatiẽs, aut insultet, improbet. Adiurat aũt filias Hierusalẽ per capreas ceruosq; cãporũ. i. per illas virtutes: q̃ in istis aialibus figurãtur, quibus simulari debẽt fideles animę: nam sicut capra quę acutum habet visum acute contemplari debemus q̃ non sine causa malis pœna: & electis quãdoq; differtur gratia, & sicut cerui deuorare demus serpentem superbię: quę ideo facit hominem expertem longanimitatis & patientię, quia de se pręsumedo credit se dignũ prosperis: & indignum aduersis. Quia vero de suscitatione matris suę hęc prędixerat filius: ipsa vero suscitari & euigilari volente: ipse filius suscitatur & euigilat: ostendit mater q̃ filius, licet tardare videatur, non tardat: sed adiuuare & misereri festinat. Dicit ergo ad iuuenculas. THO.

VOx dilecti mei.

Videns sponsa adolescentularum verecundiam & timorem quib⁹ sollicitanẽ asserit hoc factum dei dispensatione quasi excusans se: vnde dicit. Vox dilecti mei ꝑcipiens hoc, dilecti dico: qui post vocem venturus est in ꝓximo: vnde sequitur. Ecce iste venit saliens in montibus. Quatuor ex causis vocem dei lęti colligim⁹
Ex rõne qua voluntatis eius archana penetram⁹
Ex interna gra q̃ cũ ex cognitione ad eius amorẽ compungimur.
Ex cognitione scripturatum qua eius voluntatẽ largius contemplamur.
Ex electorum exemplo quo ad virtutis instãtiã nostram confortat ignauiam. Ne autem hanc dilecti vocem interius audiamus, audientes sequamur, sequentes assequamur: multa impediunt & maximę tria.

Ex q̃tuor causis vocem Dei colligim⁹ Tria ipediunt vocis huius auditum.

Vox carnis. Vox carnis ꝑ desideria voluptatũ. Vox mũdi ꝑ appetitum
Vox mũdi. dignitatũ honorũ glię diuitiarũ
Vox diaboli. Vox diaboli ꝑ inuidentiam fraternorũ ꝓfectuum
Caro itaq; luxuriosa.
Mundus pomposa.
Diabolus suggerit venenosa.
Caro per voluptuaria fluidos.
Mundus ꝑ ambitiosa inflatos.
Diabolus per venenosa reddit tabidos.

Hæc vox est dilecti ad interna gaudia ꝓuocantis ad ardua inuitantis, ad solida humilitatis exhortãtis, oleum charitatis infundẽtis. Qui vere dilect⁹ est, increpat errantem. Confortat pugnãtem. Laudat triumphantem. Est enim vox comminantis. Est vox conuocantis. Est vox commonentis. Et est vox conuocantis. Prima arguit erroneum. Secunda confortat obedientia subiectum. Tertia demulcet deuotum. Primum vt resipiscat. Secũdum vt conualescat. Tertiũ. In pace in idipm dormiat vt conquiescat. De prima. Vox dñi super aquas deus maiestatis intonuit. De secunda. Vox dñi in virtute. De tertia. Vox domini in magnificentia super aquas: vt peccator conuertatur. In virtute operans robore tur. In magnificentia, vt deuotus accendatur. Prima cõfringentis cedros. i. superbos: vt agatur pœnitentia. Secunda intercidentis flammam ignis: vt interrumpatur tentatio luxuriosa: & concutiẽtes desertũ: vt debilitetur tribulationis angustia. Tertia: pręparantes ceruos: vt spineta solicitudinum transiliendo, florentia quęrant pascua & vberrima. De prima. Intonuit dom⁹ de cœlo & altissimus dedit vocem suam. Vocem tuam ait Adam audiui i Paradiso, & timui. Propterea hodie si vocem ei⁹ audieritis, nolite obdurare corda vestra.
De secunda. Oues meæ vocem meam audiunt.
Amicus sponsi stat & audit: & gaudio gaudet ꝓpter vocem Sponsi. Triplex est vox ad dilectum pertinẽs. Vox ꝓphetica. Vox angelica. Vox euãgelica. Prima ꝓphetarum ad populum non credentem. Secunda Gabrielis ad virginem. Tertia dilecti ad rudem populum, propter fidei nouitatem. Prima longe ante nunciault venturum. Secũda iam proximum. Tertia docuit iustum quid esset a Deo petendum. De prima. Ascendet Dominus super nubem leuem, & ingredietur Aegyptum. De secunda. Ecce concipies in vtero & paries filium. De tertia. Sic orabitis. Pater noster q̃ es in cœlis, sanctificetur nomen tuum. Quid vero vobis petendum sit: docebat iustus ille cũ populum suum instrueret sic Adaperiat domin⁹ cor vestrum. i. l. s. & i. p. s. & f. p. n. v. d. i. t. m.
Ecce tria quę petenda sunt iusto scilicet.
Apertio cordis.
Compositio pacis.
Consolatio peregrinationis.
Primum ad suscipiendam charitatis infusiõem.
Secundum ad vitę tranquilitatem.
Tertium ad vię securitatem.
Primum vt diligamus ardentius.
Secundum vt vacemus deo liberius.
Tertium vt ambulemus securius.
De primo. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris. per. s. s. q. d. e. n.
De secundo. Ego dormio & cor meum vigilat.
Et in pace in idipsum dormiam & requiescam.
De tertio. Si ambulauero in medio vmbrę mortis non timebo quoniam tu mecum es. Et libera me dñe & pone me iuxta te, & cuiusuis man⁹ pugnet contra me.
De primo sponsa. Oleum effusum nomen tuum.
De scdo. Lectulus noster floridus.
De tertio. Tenui illũ nec dimittã. d. i. d. t. m. Notandum q̃ cor peccatorum.
Primo perit. Cordis varietas.
Secundo diſperit.
Tertio diabolus operit.
Quarto dominus aperit.
Perit cum ania moritur intus nec habet dei memoriam.
Diſperit id est in diuersas ptes pit cum corpe opatur conceptam intus nequitiam.
Diabolus operit: cum perducit ad obstinationis duritiam.
Deus aperit: cum dat benefaciendi gratiam.
De primo. Periit memoria eorum cum sonitu & perierunt, ppter iniquitatem suam. Et propheta Perijt sanctus de terra, & iustus in hominib⁹ non est. o. i. i. s. v. f. f. v. a. m.
De scdo. Disperierunt in Endor. f. s. v. sunt. t. Endor eñ fons generationis dicitur. Hic est corpus, quod generat & generatur, facti sũt vt stercus terręscilicet fœtidi. De tertio. Operti sunt iniquitate & impietate sua. Et propheta. Quia ecce te operi. ter. &. c. p. De quarto. Adaperiat dominus cor vestrum in le. s. & in prę. s. Primi sunt puella mortua in thalamo matris id est anima interius. Hęc est amphora in qua sedet impietas, quam portant duę mulleres in terram sennaar. Secũdi sunt adolescens defunctus iam extra portam ciuitatis. In de Ezechiel. Aquila prędis magnarum alarum, longo membrorum ductu, habens plumas & varietates multas, venit ad libanum, & tulit medullam cedri, & transportauit in terram sennaar. Tertij sunt Lazarus quatriduanus in sepulchro. His dicitur per prophetam. Quid est Israel q̃ in terra inimicorum es? Quarti sunt quibus aperit dominus sepulchrum & suscitat cum Lazaro.
Notandum q̃ & nos aperimus, & dominus apit Cor tribꝰ tribus modis. Primo. Magistro. Secundo, Deo. apitur. Tertio, proximo. Primo per confessionem. Scdo per deuotionem. Tertio per ędificationem. Primum confert tibi puritatem. Secundum in domi

no voluptatē. Tertium proximo sanitatem. De primo Dominus. Effeta quod est aperire? De secundo. Aperi mihi soror mea sponsa. Item. Ego sto ad ostium,& pulso. Si quis aparuerit mihi,intrabo ad illum,& cœnabo cum illo: & ipse mecū. De tertio. Aperi Libane saltus tuos. Libanus candidatio dicitur. Eius saltus aperiūt qui flores virtutum proximo ostendunt. Et fortis illa mulier manum suam aperuit inopi. Item tres sunt apertiones domini.

Aperit enim cor nostrum.
Aperit secretum suum.
Aperit & regnum.

Cor nr̄m tripliciter a deo aperitur.

Primum ad intelligentiam mandatorum & charitatis infussionem.
Secundum in admirationē.
Tertium ad gloriosam susceptionem.

De primo. Adaperiat dñs cor vestrum in le.s.Itē. Rorate cœli desuper & nubes pluant iustum,aperiatur terra & germinet saluatorem,vt crescat in nobis cognitio charitatis. De secundo. Ecce ego Ioannes vidi ostium apertum in cœlo. Item Cœlum apertum est & archa dei visa est in eo. Et Stephanus vidit cœlum apertum. Et de Christo. Cœli aperti sunt super eum. De tertio Fatuę virgines. Domine dñe aperi nobis. Et de beata Maria Paradisi portę per te nobis aptę sunt. Et dominus eleuatus est in cœlum &.s.e. aperiet paradisum. q. pro. se, Ecce apertio ad gratię infussionem. Sequitur pax ad dei vacationem. Nota q̄ ex pace sunt

Pacis effe & triplex

Quidam dissoluti. Primi sunt serui.
Quidam remissi. Secundi mercennarij.
Quidam deuoti. Tertij sunt filij.

Seruus enim semper male agit: nisi flagelletur. Mercēnarius bonū melius operatur: si excitetur. Filj tāto meli⁹ agit: quāto libertati suę relinquit. De primo. Siluit terra multis annis & apposuerūt filij Israel facere malum. Sed per flagellum humiliatum est in laboribus cor eorū & infirmati sunt nec fuit qui adiuuaret. Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur,& de necessitatibus eorum eripuit eos,vt dicerent. Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Et Poeta. Cernis vt ignauum corrumpunt ocia corpus. Et capiant vitium ni moueantur aquę. Et Propheta. Vadam & reuertar ad virum meum priorem. q.b.e.m.t.m.q.n. De secundo. Ad punctum te deseruí. Ad modicum dereliqui te. Et Poeta. Nil nocet admisso subdere calcar equo. Ideo Iob est flagellatus, Tobias exęcatus. De tertio Sponsa in Cāticis. In lectulo meo quęsiui per noctes quē diligit anima mea,quęsiui & non inueni. Paululum cum pertransissem: scilicet nocte tribulationis: inueni quē diligit anima mea scilicet in pace deuota. Et sic in pace in idipsum dormiā & requiescam. Et Apostolus. Et pax dei quę exuperat omnem sensum custod.c.v.& intel.v.& in.t.v.i.i.d.m. Ecce de pace ad dei vacationem. Sequitur. Nec vos deserat in tempore malo ad securitatem. Tempus malū tripliciter accipitur.

Tempus malum.

Dicitur em̄ tempus malū: hoc miserabile exilij.
Dicitur tempus malum: imminens periculum.
Dicitur tempus malum: extremum iudicium.

De primo Iob. Homo natus de muliere breui viuens tempore repletur multis miserijs. De secūdo Apostolus. Nouissimis diebus instabunt tempora periculosa. De tertio. Dies illa dies irę calamitatis & miserię. Oportet ergo ne nos deserat dominus. Primo tempore malo vt in sustinendo hoc exilio habeamus patientiam. Nec in secūdo ne per periculum tentatiōis incidamus in culpā. Nec in tertio ne incidamus in gehēnam. Propter primum ait. In via hac qua gradieris firmabo super te oculos meos. Propter secundum ait. Cum ambulaueris per ignem nō vreris,& flamma tentationis scilicet non ardebit in te.q.e.d.d.t.s.i.s.t. Propter tertium. Inuocabitis me & ego exaudiā vos,& reducam captiuitatem vestram de cunctis locis. Item. Ostende faciem tuam & salui erim⁹. Item. De quacunq; tribulatione clamauerint ad me,exaudiam eos,& ero illorū dominus in perpetuum. Hęc enim est vox dilecti. De qua dicit Sponsa nobis. Vox dilecti mei. CAR.

VOx dilecti mei pro me talis, est vt audistis,& ego vobis dico de ipso,q̄ ipse ad adiuuandum festinat: & dęmones potenter conculcat. Nam. THO.

ECce iste venit saliēs in montibus: & trāsiliens colles.

¶Non casu factum est,q̄ auditus visui prępon⁹ tur. Hic enim est ordo in Iob. Auditu auris audiuite,nunc autem oculus meus videt te. Et factus est repente de cœlo sonus aduenientis.s.v. Post hęc. Apparuerunt eis dispertitę linguę tāq̄ ignis. Et Dauid. Audi filia & vide. Montes sunt superiores angeli,colles inferiores. Vnde prophe ta. Montes & colles cantabunt coram deo laudē. Humanum genus est planicies. Salijt ergo in mō tibus id est in illis supernis spiritibus reuelando eis mysterium a seculis absconditum. Sed ab illis vsq; ad inferiores angelos id est colles descendit, sed & illos transiuit. Non em̄ angelos sed semen Abrahę apprehendit,& ita ad homines descēdēs minorat⁹ est paulomin⁹ ab angelis. Sed & hominibus se inferiorem prębuit scilicet subditus parē tibus,sed & factus magni cōsilij angelus. Salijt in mōtibus ad similitudinem angelorum nobis ministrando. Bonus pater qui carnem suam in cibū, sanguinem in potum,animam suam ministrauit in precium. Transijt Gabrielem pręueniens eum ad Mariam virginem. Salijt etiam in montibus: id est angelis in eis apparens antiquis patribus,& transilijt colles id est patriarchas,& descēdit vsq; ad peccatores. Iste dilectus dicitur sedisse vel ambulasse,vel stetisse,vel sicut hic/pios saltus dedisse. In illis sedet,in quibus vitijs eliminatis per desiderabilem mentis tranquilitatē suauiter requiescit. Vnde. Ad eū veniemus & māsionem apud eum faciemus. In illis stat quos in bello redditfortes. In illis ambulat quos in melius proficere facit. In illis saltus dat,quos in cōtemplatione extollit. Triplicē saluatoris aduētū in manib⁹ habem⁹.

Saltus.

Aduētus triplex.

Primus est in carne. In primo venit ad redi
Secundus in corde mendum. Vnde. Rede-
Tertius in maiestate. mit dominus Iacob.

In secundo ad sanandum. Quia misit verbum suum & sanauit eos. In tertio ad saluandum,quia saluatorē expectam⁹ dñm nostrū Iesum Christū.

Ob lętitiam huius aduentus, canit Ecclesia quasi vocē dilecti quę audita est in terra nostra. Populus Sion ecce dominus veniet ad saluandas gentes & auditam faciet gentes.v.s.m.l.c.v.
In primo auditam fecit misericordiam vocis suę.
In secundo gratiam vocis suę.
In tertio gloriam vocis suę.
Primum suscipimus in munditia corporis nostri.
Secundum in iustitia corporis nostri.
Tertium in lętitia corporis nostri.
Primus fuit implicitus in carne.
Secūdus occultus in corde.
Tertius erit manifestus in maiestate.
Primus humilis. In primo venit ad nos.
Secundus amabilis. In secundo in nos.
Tertius terribilis. In tertio propter nos.
Ad nos cum purpura & sacco.
In nos cum charta & calamo.
Propter nos cum igne & gladio.
Cum purpura diuinitatis & sacco humanitatis.
Cū charta bonę volūtatis & calamo diuinę inspirationis.
Cū gladio sepationis. Ite maledicti i ignē ęternū.
Et ignis animaduersationis ignis hostes tuos deuoret. In hac purpura egrediebatur Mardochę⁹ a conspectu regis. De sacco. Concidisti saccū meū & cir. Cū charta & calamo: quia fuit vir qui habebat atramentarium scriptoris in renibus suis, vt fiat cor nostrum tabulę testamenti scriptę dei digito. De gladio. Nisi conuersi fueritis gladium suū vibrauit. De igne. Ite maledicti in ignem ęternū.
In primo fecit iudicium meum & causam meam.
In secundo nos erudit ad religionis disciplinam.
In tertio faciet iudicium & iustitiam.
In figura huj⁹ triplicis aduentus hoc Respōsoriū
Aspiciens a longe, triplici terminatur versiculo.
Primus ad primum.
Secundus ad secundum.
Tertius ad tertium pertinet aduentum.
In primo venit ad redimēdum. Redemptionem em̄ misit Dñs populo suo. Vere apud dñm misericordia & copiosa apud eum redemptio.

Redimere.

Redemit nos a morte. De primo. Qui rede
A dęmonis potestate. mit de.i.v.t. De secū
A veteri cōuersatione. do. Et saluauit eos de manu.o.& redemit eos de manu inimici. De tertio. Nō em̄ corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vestra conuersatione paternę traditionis, sed sanguine quasi agni incōtaminati &.i.cō. Christi. Venit hūilis, quia exinaniuit semetipsum formam serui accipiens.i.s.h.i.v.thomo. O admirabile cōmercium animatum corpus sumens de virgine nasci dignatus est & procedēs homo sine semine largit⁹ est nobis suam deitatē. Cū esset cœlestis: factus est terrenus. Cum esset filius dei, factus est fili⁹ hominis. Cum esset dives propter nos factus est egenus: scilicet in carne, in qua vir iste in populo/suo mitissim⁹ apparuit. Propterea quicq; terrigenę & filij hominum si.i.v.d. &.p. Ite obuiam ei. Venit cum purpura diuinitatis: in quo fecit iudicium meum, cum sacco humanitatis in quo fecit causam meā. Concidisti inquit saccum meum &.c.m.lę. Triplex est iudicium.

Iudicium triplex.

Primum: inter deum & dęmonem.
Secundum: in dęmonem & hominem.
Tertium: inter deum & hominem.

Primum factum est ab initio scilicet quando cecidit angelus de cœlo, quia princeps mundi iam iudicatus est. Secundum venit facere Christus. Et tertium est facturus.

Diabolus hominem fraude circunuenit.
Violenter oppressit.
Iniuste detinuit.
Primo induxit ad peccandum.
Secundo induxit pœnam inferorum.
Tertio exclusit iter ad regnum.

Primum inuidia. Contra primum. Appa
Secundum potentia. ruit benignitas & huma
Tertium malitia. nitas saluatoris nr̄i dei.

Contra secundum. Venit dominus fortis & dñs potens in prelio, vt liberaret pauperem a potente. Contra tertium. Apparuit gratia dei & saluatoris nostri, vt viuamus sobrie & pie & iuste. Factum est iudicium. Fecit & causam meam apud patrē. Debebamus em̄ ei hominem sine peccato quem abstulimus ei in Adam quādo peccauit. Item rei fuimus, quando ipso relicto: diabolo adhęsimus. Viam perdidimus: qñ a mādatis eius recessim⁹.

Ipse vero soluit debitum. Primū nascendo.
Expiauit reatum. Secundū moriēdo.
Iter reparauit ad regnū. Tertium resurgendo & ascendendo.

In primo aduentu venit ad redimendum. In secūdo venit ad sanandum. Ego inquit sanabo contritionem populi. In tertio veniet ad saluādum. Sanat animę contritionem. Sanat corporalem infirmitatem. Sanat totum hominem. De primo. Sana animam meam quia peccaui tibi. De secundo. Sanauit leprosos. De tertio. Sana me dñe & sanabor. Ipse em̄ sanauit male habentes & oppressos a dęmonibus. Ipse em̄ est qui sanat contritos corde. Vere languores nostros ipse tulit. Propter qđ misit verbum suum & sanauit eos, qui totum hominem sanum fecit in sabbato. Ideo venit amabilis. Ipse em̄ prior dilexit nos. Ipe enim est amator fratrum & populi Israel. Venit etiam occult⁹. Ipe em̄ est thesaurus absconditus in agro cordis. Si qs aperuerit mihi, intrabo ad illum,& cœnabo cum illo,& ipse mecum: alioqui dicet. Vulpes foueam habent: & volucres cœli nidos: filius autem hominis nō habet vbi caput reclinet. In hoc etiam nos erudit ad formam disciplinę: quia venit ad docendum viam prudentię. Vnde canimus. Qui regis Israel intende. q.d.v.o.i. In tertio aduentu erit terribilis. Terribilis ex peccato iudicij & ignis ęmulatio quę cōsumptura est aduersarios. Horrendū est em̄ incidere in manus dei viuentis. Horrēdus & cito apparebit nobis. Et quis poterit cogitare diem aduentus eius? Ipse enim quasi ignis conflās & quasi.h.f. Peccator videbit & irascetur dentibus suis fremet & tabescet. Quis tibi peccator cernēti talia sensus, quos ve dabit gemitus. Videbit supra se iratum iudicem, sub se infernum animas deuorantem, circa se mūdum ardentem, intra se cogitationem accusantem, conscientiam testimonium perhibētem. Ibi fiet peccatorę discussio, bonorum quę non fecit exprobratio, damnabilis sententię prolatio. Vnde illud Respōsorium defunctorum triplici versiculo terminatur. Primus de primo sic dicit. Tremens factus sum ego & timeo dum discussio venerit atq; ventura ira. Secūdus de secūdo. Quid ergo miserrimus quid

Iudicium extremū.

dicã vel quid faciã,dũ nil boni perferã ante tantũ iudicem.Tertius de tertio.Dies illa dies irę calamitatis & miserię dies magna & amara valde. Hęc tria scribebat in pariete manus quę apparuit Balthasar.Mane,Thethel,Phares,id est numerauit,appẽdit,diuisit.Numerauit peccata quę sunt multa.Appẽdit bona,& inuẽta sũt pauca.Diuisit malos propter hoca patriã.Iste erit manifestus: quia deus manifeste veniet,& terribilis malis.In hoc veniet propter nos si sumus boni quia potĩ erit nobis aduocatus q̃ iudex,quia Aduocatũ habem⁹ apud patrem Iesum Christum iustum:qui factus est propiciatio pro peccatis nostris.In hoc venit ad saluandum nos.Vnde cantamus.Excita potentiam tuam & veni:vt sa.f.n.d.Habemus itaq; quo modo redemit nos a morte.A dęmonis potestate.A veteri conuersatione:quam vtte neamus acquiescamus Apostolo dicenti.Deponentes pristinam conuersationẽ veterem hominem qui corrumpitur,secundũ desideria erroris, ad similitudinem Christi induite nouum hominem:qui secũdũ deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis.Primo est vetustas imposita.Secundo exposita.Tertio reposita.Quarto depositа.Imposita primis parentibus.Exposita cũctis viuentibus.Depositа prędestinatis.Reposita reprobis.Primis propter inobedientiam.Secundis propter propagationem & originalem culpam. Tertijs per Christi misericordiã & hominis pœnitentiam.Quartis ad vindictam.Notandũ autem q̃ est vetustas culpę & est vetustas pœnę.Vetustas culpę eo modo prius est imposita quo modo adhuc prosequimur.Primo diabolus suggessit. Secundo Eua delectata est.Tertio modo Adam consensit.Eodem modo adhuc per diabolum fit suggestio.Sensualitas delectatur.consentit ratio. Contra hęc tria hęc arma dat Apostolus.Induite vos armaturam dei vt possitis resistere in die malo.Succincti lũbos vestros in veritate,calceati pedes in pręparatione Euangelij pacis.Hęc contra Euangelium,induti lorica iustitię,qua muniatur Adam,in omnibus sumẽtes scutum fidei,in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere ad repellendum Sathanam.Non enim est vobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem,sed aduersus mundi principes tenebrarum harum. De primo.Ideo sobrij estote & vigilate,quia aduersarius vester diabolus tanq̃ leo rugiens circuit/ quęrens quem deuoret.De secundo.Debitores sumus non carni:vt secundũ carnem viuamus in h.f.Si enim secũdum carnem vixeritis:moriemini.Item.Inuenio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meę.Infœlix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. De tertio.Spiritu ambulate & desideria carnis nõ perficietis.Item.Qui secundũ spiritum sunt:quę spiritus sunt:sentiunt.Item.Quocunq; ambulat spiritus,illuc eunte spiritu:ibãt pariter rotę sequẽtes eum.Ecce imponitur vetustas culpę.Imponitur quoq; vetustas pœnę:sic etiam subiecti estote.Suggestor em̃ laborat machinando malum in corde.Detrahẽdo ore.Dolendo q̃ vincatur a carne.Hęc serpenti sunt imposita.Supra pectus tuũ gradieris:terram comedes.o.d.v.t.Mulier conteret caput tuum.Duplex pœna temptatis imponitur,vt nec bonum faciant sine dolore magno,nec peccata deuitent sine spiritus arbitrio.Inde mulieri dictũ est.In dolore paries tuos filios.Sub viri potestate eris.Consentienti imponitur pœna confusionis.Inde dicitur Adę.In sudore vultus tui vescęris pane tuo.Ecce quoq; vtraq; vetustas est imposita.Est etiam imposita sic.Cum operatus fueris terram,nõ dabit fructus suos:sed spinas & tribulos germinabit tibi.Adam operatus est terram humanam naturam propagãdo.Spinas germinauit terra.s.peccata:quę interius pungunt. Tribulos.i.mundi miserias:quę exterius affligũt: sic & spiritus colit carnem.& eadẽ germinat.Audi spinas.Si fuero lotus velut aquis niuis:& fulserint velut mundissimę manus meę,tamen in sordibus intingues me:& abominabuntur me peccata mea.Audi tribulos.Homo ad laborem nascitur & auis ad volandum.Ecce vetustas exposita.Sensualitas vxor est,spiritus vir,qui sępe seducitur ab ea.

Vetustas.

Aliquando enim eum inuitat ad elationem.
Aliquando trahit in desperationem.
Aliquando in irę & tristitię turbationem.
Primum per prosperitatem.
Secundum per aduersitatem.
Tertiũ per deprehensam & redargutã iniquitatẽ.
Prima fuit Eua quę viro suasit aspirare ad dei excellentiam.
Secunda vxor Iob,quę virum prouocabat cõtra deum ad verborum contumeliam.
Eua enim tulit de fructu & comedit & dedit viro suo,per hoc sperans dei equalitatem.Vxor vero Iob ait.Benedic deo & morere.
Tertia fuit vxor Tobię,quę cum afferret hędum balantem:ait Tobias.Videte,ne forte sit furtiu⁹, tunc illa irata ait.Nunc apparuerunt eleemosynę & orationes tuę.Balans hędus est peccatum deprehensum,& a spiritu redargutum.Vnde dolet sensualitas.Reponitur quoq; nunc per continuationem,nunc per solam retributionem.Per continuationem quando hic incipit pœna quę nunq̃ deficiet vt in Herode:qui viuens cœpit scaturire vermibus:& sic expirauit.Item laborabit in ęternum:& viuet adhuc in finem.Per retributionem vt in diuite:qui epulabatur quotidie splendide:& sepultus est in infernum.Conterriti sunt in Sion peccatores,possedit tremor hypocritas.Quis eĩ poterit habitare de vobis cũ igne deuorãte.Aut quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis.Ibi de tribus conuenientur scilicet:

De tribus homo cõueniet in iudicio.

De fidei lęsione.
De traditione.
De furti perpetratione.
De fidei lęsione quam promisimus in baptismo.
De traditione,quia diabolum in corde recipimus expellentes Christum de castello suo.
De furti perpetratione:quia peccatum abscondimus non confitendo.

De prio,quia primã fidẽ irritã fecerũt:ait Apl⁹ De scdo.Si qs tẽplũ dei violauerit:dispdet illũ de⁹ De tertio Iob.Si abscõdi quasi homo peccatum meum:& celaui in sinu meo iniquitatem meam. Ecce quo modo vetustas imponitur.Deponitur quoq; vetustas culpę a dño pręterita remittendo & gratia sua nos ab illis auertendo:futura nõ remittendo,sed gratiam qua ea vitemus cõferẽdo. Et vetustas pœnę vt minus timeatur hic:quasi tyrannum ligando.In fine seculi penitus extermi nando.Sequitur vt nouum hominem induam⁹. Est autem triplex nouitas.

Vetustas quo modo imponitur.

Tentatio & culpę p cessus.

Nouitas triplex.

Prima a vetustate culpę originalis.
Secunda a vetustate culpę actualis vel prauę conuersationis.
Tertia a vetustate corruptionis.
Prima est vt aquilę.
Secunda vt accipitris.
Tertia vt colubri.
De primo.Renouabitur vt aquilę iuuentus tua. Vnde veterem hominem renouans saluator venit ad.b.De secunda.Plumescit accipiter:expandens alas suas ad austrum.Et.Renouamini spiritu mentis vestrę.Et.Induite nouum hominẽ qui renouatur in agnitione dei.De tertio.

Coluber.

Coluber transit per foramen petrę:ibi relinquens pellem suam.Pellis est corruptio.Petra Christus.Foramen vulnus in manibus & pedibus.Cauerna lateris.Inde.Veni in foraminibus petrę in cauernis macerię.Ecce veniet propheta magnus,& ipe renouabit Hierusalem.Vidi ait cœlum nouũ & terram nouam,& mare iam non est.Nec solum ista. Nam ait.Ecce noua facio omnia.Quia ois creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorię filiorum dei.Quod vt cito impleatur: cum magno desiderio primum aduentum dilecti:quęrit Ecclesia dicens sic.O rex gẽtium & desideratus earum lapisq; angularis qui facis vtraq; vnum,veni salua hominem quẽ de limo formasti.Notandum q̃ dicitur rex desideratus lapis.

O rex gẽtium.

Rex per sapientiam.
Desideratus per beneuolentiam.
Lapis per patientiam.
Per sapientiam:qua ecclesia gubernatur.
Per beniuolentiam:qua homo reparatur.
Per patientiam:qua infirmitas nostra roboratur.
Gubernatur,ne ambulet inordinate.
Reparatur,in dei voluntate.
Roboratur,in charitate.
De primo Hieremias.Regnabit rex & sapiẽs erit
De secundo.Alius propheta veniet desideratus cũctis gentibus.De tertio Daniel.Lapis excisus sine manibus de mõte,qui contriuit statuam Nabuchodonosor.Tres sunt reges.

Reges tres.

Primus rex laborantium.
Secundus rex morientium.
Tertius rex gentium.
Primus est corruptor iniuriarum.
Secundus correptor animarum.
Tertius desideratus earum.
Primus est iudex secularis.
Secundus ferus singularis.
Tertius est lapis angularis.
Prim⁹ se exhibet pacis solidatorem opportunũ.
Secundus pacis dissipatorem importunum.
Tertius facit vtraq; vnum.
De primo Iudei.Non habemus regem nisi Cesarem.De secũdo Salomon.Aries dux gregis & nõ est rex qui resistat ei.De tertio.Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius.Et subiunxit.Postula a me & dabo tibi gentes hęreditatem tuam.Ecce primus dicitur rex laborantium,corrector iniuriarum.Iudex secularis se exhibẽs pacis solidatorem opportunũ:Rex laborantium sub inflicta necessitate.Correptor iniuriarum,vt potentes refrenentur seueritate. Iudex secularis,vt iudicet in puritate,se exhibẽs pacis solidatorem integritate.necessitate calamitatis.seueritate equitatis,puritate veritatis. integritate vnitatis.Videam⁹ ergo q̃ inflicta necessitas caput habet ad peccandum tentationem: pressurarum tribulationẽ:regum subiectionem. Hęc em̃ tria cõmemorat Dauid dicens.Induxisti nos in laqueum:posuisti tribulationes in.d.nostro.impo.h.super ca.nostra.De primo Boetius. Quid si terrarũ libeat tibi noctẽ relictam visere. Quos miseri toruos populi timent Cernes tyrãnos exules.Ad secundum inuitat Iob Reges sic. Cunq; sederem quasi rex circunstante exercitu, eram tñi mœrentiũ consolator.Et adiecit.Cõuertebam molas iniqui:& de dentibus eius auferebã prędam.In tertio docet Dauid reges sequi Christum dicens.Opera manuum eius veritas & iudicium.Vnde Daniel propheta.Omnia quę fecisti nobis,in vero iudicio fecisti.De quarto legitur q̃ congregatus est populus quasi vir vnus ad faciendam vindictam de filijs Beniamin:qui in stupro occiderant vxorem leuitę.Et Dauid.In conueniendo populos in vnum/& reges vt seruiant dño.Secundus dicitur rex morientiũ,corruptor animarum,ferus singularis,se exhibens dispensatorem importunum.Rex morientiũ,quos in infernum demergit.Corruptor animarũ,quas veneno fallacię aspergit.Ferus singularis:dum de vmbra fallacię in apertam & violentam tentationem emergit.Se exhibet dispensatorẽ importunum: dum coniunctos vinculo charitatis dispergit.Demergit,vt perpetuo affligantur.Aspergit,vt pusillanimes terreãtur.Dispergit,vt vnanimes dissoluantur.Hę quattuor proprietates competenter assignantur quattuor regibus qui pugnauerũt contra quinq; reges Sodomorum.Primę competit Amraphel,quod interpretatur dixit vt caderet Sannaar:fœtor eorũ,scilicet fœtor infernaliũ, qui sicut oues i inferno positi sunt mors depascet eos.Ab hoc se liberari dicebat Sapiens sic.Libera sti corp⁹ meũ a perditione a laqueo linguę iniquę. Et addit,a rege iniquo.Secundę cõpetit Godolaomor,qui dicitur decorus manipulus:quia in manipulo coaceruat mundi blanditias,quibus decipit incautos,quia insidiatur vt rapiat pauperẽ. r.p.d.a.e.Vnde Paulus.Timeo ne sicut serpens seduxit Euam astutia sua,ita corrumpantur sensus vestri.Tertię competit Cedal rex gentiũ,qui dicitur sciens iugum:quia sub iugo suo violenter trahit debiles.Inde Esaias.Omnis violenta prędatio cum tumultu & vest.m.s.Et addit.Iugũ em̃ oneris eius,& virgam humeris eius.e.s.e.e.Quartę competit Arioch rex Ponti qui dicitur ebrius, quia sicut ebrietas dissoluit hominem,sic diabolus firmos in charitate dissoluit.Hanc dissipationem plangit Hieremias factam in ciuitate Hierusalem sic.Omnes portę eius destructę.Sacerdotes eius gemẽtes.Virgines eius squalidę,& ipsa oppressa amaritudine.Ilti quattuor reges pugnauerunt contra quinq; reges Sodomoꝝ.His quatuor modis solet diabolus impugnare quinq; sensus nostros.Sodoma interpretatur cęcitas,vel silentiũ pecudũ.Hęc sensualitas est,quã dũ inhabitant sensus quinq; excęcantur & bestiales fiunt. Sed & Loth captus ducitur qui interpretatur de-

Primus.

dinans ſcilicet cor humanum,quod dum ſenſibꝰ ſe inclinat cũ eis ab his quattuor captiuatur. Sed Abraham qui pater excelſus interpretatur eos reducit:dum deus pater cor & ſenſus ad ſe conuertit. Tertius. De tertio rege dicitur q̃ ſit rex gentium & deſideratus earũ lapis angularis faciens vtraq; vnũ. Rex gentium quas prędeſtinauit,deſideratus earum,quas ſpiritu ſcientię inflammauit. Lapis angularis, ſuper quem eccleſiam fundauit, in qua adunauit gentilem & Iudęum. Recõciliauit,vt ad laudandum creatorem,ſociaret hominem & angelum. De primo. Quos preſciuit & prędeſtinauit conformes fieri imagini filij ſui. Et dicit Rex ijs qui a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei.p.re.quod pa.eſt.vo. ab origine mundi. De ſecundo. Repoſita eſt mihi corona iuſtitię.q. r.m.d.i.i.d.i.i. Non ſolum autem mihi,ſed ijs qui diligunt aduẽtum eius. Vnde Propheta. Qui vẽturus eſt veniet,& non tardabit. Iam non erit timor in finibus noſtris.q.i.eſt.ſ.noſter. De tertio. Lapidem quem reprobauerunt ędificantes hicfactus eſt in caput anguli. Lapis iſte quandoq; eſt in excelſo. In imo,fundamentum. In angulo,colligamentum. In excelſo,emolumentum. In imo fundamentum:in quo ſpirituale ędificium erigit̃. Colligamentum,quoerectum ędificium roboratur. Emolumẽtum,quo ędificans remuneratur. Defundamẽto. Fundamentũ aliud nemo poteſt ponere prꝫter id qđ poſitum eſt:qui eſt Chriſtus. De primo Propheta. Sternam per ordinem lapides tuos,& fundabo te in ſapphiris. Et iaſpis primus ponitur in fundamento ciuitatis dei. Et ipſe fundauit eam altiſſimꝰ. De angulo,& Iob. Quis dimiſit lapidem angularem cum me laudarent ſimul aſtra matutina:& iubilarent omnes filij dei. Audi fortitudinem eius. Diligam te dñe fortitudo mea.d.f m.d.fi.m.&.r.m. Super lapidem vnũ oculi ſeptem,ait Propheta. Inde Sugimꝰ mel de petra ol.q;.d.ſ.d. In excelſo ẽ lapis abciſus de mõte ſine manibus. Ipſe eſt emolumẽtum noſtrum. Vnde. Poſuiſti in capite eius coronam de lapide precioſo. Sequitur. Qui facit vtraq; vnum. Tres fecit vniones.

Vnio triplex. Prima vniuit Iudęum & gentilem.
Secunda diuinitatem & humanitatem.
Tertia creaturam & creatorem.
Iudęum & Gentilem in Eccleſia.
Diuinitatem & humanitatem in vna perſona.
Creaturam & creatorem in gloria.
In prima facta eſt fraternitas.
In ſecũda nobis oſtẽſa eſt charitatiua humilitas.
In tertia apparebit reſurrectionis veritas.
Fraternitatem vnitam oſtendit Paulus cum diceret. Oleaſtrum inſertum bonę oliuę.i. Iudeos & Gentiles,in vna Eccleſia Chriſtianorum. Vnde Idem. Omnes in Chriſto vnum ſumus. Et illud. Eſtote ſolliciti ſeruare vnitatem ſpiritus in vinculo pacis. Vnde in Canticis. Vna eſt columba mea, formoſa mea,vna eſt &c. Diuinitatem & humanitatem vnitam oſtendit Eccleſia cum dicit. Sicut anima rationalis & caro vnus eſt homo:ita deus & homo vnus eſt Chriſtus. De charitate ſic ait. In charitate perpetua dilexi te:ideo attraxi te miſerans. Vnio creatoris & creaturę fiet,quãdo erit vnum ouile & vnus paſtor. Veritas reſurrectiõis erit,quando abſorpta erit mors in victoria:quando corruptibile hoc induet incorruptelã:& mortale hoc immortalitatem. Tunc dicemus. Surrexit dñs vere ſcilicet caput cum corpore,& apparuit Simoni.i.cuilibet obedienti. Quia igitur tanta eſt huius regis potentia,ſic eſt vocandus. Veni & ſalua hominem,quem de limo formaſti.

Hominem enim deus formauit. — Hois formatio: deformatio, & reformatio.
Diabolus deformauit.
Chriſtus reformauit.
Formauit de limo. — De limo terrę.
Deformauit de fimo. — Fimo culpę.
Reformauit auro puriſſimo. — Auro glorię.

De primo. Formauit igitur dominus deus hominem de limo terrę & inſufflauit in faciem eius ſpiraculum vitę. Secundi per ſuggeſtionem diaboli deformati:facti ſunt vt ſtercus terrę:proceſſu tẽporis cõputruerũt quaſi iumenta in ſtercore ſuo. De tertio dicitur q̃ Chriſtus reformabit corpus humilitatis noſtrę,configuratum corpori claritatis ſuę,quando plateę Hieruſalem ſternentur auro mundo. CAR.

Locus lapidis triplex.

ECce iſte venit ſaliens in montibus: tranſiliens colles. Ac ſi dicat. Deſiderabatur adiutorij eius preſentia,& ecce iſte venit. Venit(inquam)prę feſtinatione ſaliens:tanq̃ paſſum & curſum ſaltu accelerans:& ſalit in montibus,pede montes conculcans:& tranſilit colles, eos ſibi ſubijciens. Mõtes autem vocat maiores dęmones,colles vero minores. Vnde Zacharias Quis tu mons magne coram Zorobabel in planum?ac ſi dicatur. Quis vel quantus es:o tu mõs magne Sathana:cuius ſuperbia:cuiꝰ preſumptio humiliatur: & complanatur coram Zorobabel, per quem figuratus eſt Chriſtus. Salit ergo Chriſtus de monte in montem. & colles tranſilit:cum minoribus dęmonibꝰ quadam facilitate ſubactis: pede comprimentis potentię ſuę,vnum de maioribus conculcat poſt alium:ambulans ſicut dicit Propheta. Super aſpidem & baſiliſcum,& cõculcans leonem & drachonem. Q; autem eius prudentiam atq; potentiam effugere nõ poſſunt magni ſpiritꝰ:oſtẽdit mater,dicẽs de filio. THO.

SImilis eſt dilectꝰ meus caprę hinnuloq; ceruorum. CSimilitudo eſt quam aſſignat precedenti capitulo,quia ſalire & tranſire ad hinnulum & capreã pertinet. Sed et ã propter acutum viſum,quia niſi acute videret:in diſcurrendo diſcernere non poſſet,in quos ſalire, & quos pertrãſire deberet:per velocitatem:ſaliẽtis deſiderium,per viſum eligentis iudiciũ,& ſic in his duobus attendamus miſericordiam & iudicium,dicentes cum Dauid. Miſericordiam & iudicium cantabo tibi domine. Hinnulo ceruorum comparatur. Quia cum in forma dei eſſet,paruulus natus eſt nobis,filius datus eſt nobis. Vel cerui ſunt patriarchę,de quibus natus eſt ſecundum carnem. Caprea grece a videndo nomen accepit, & ſolus Chriſtꝰ eſt qui videt vel agnoſcit patrem, ſed & alios faciet videre,quia de natura eſt capreę vt alijs viſum prębeat. Per hinnulum:paruulum ſecundum carnem,per capream quę acute videt ſapientiam incarnatam,quam cum deſiderio exſpectabant patres noſtri & clamabant. O ſapiẽtia quę ex ore altiſſimi prodiſti attingens a fine vſq; ad finem.f.f.d.q;.omnia veni.a.d.nos viam prudentię. Quattuor ſunt ſapientię.

Sapientia
Prima dicitur Methamorphoſis.
Secunda Phyſis.
Tertia Hypotheſis.
Quarta Theos.
Primo eſt ſapiens homo pecus.
Secunda homo homo.
Tertia homo ſpiritus.
Quarta homo deus.
Prima ſcribitur in corde ſtimulo diaboli.
Secunda ſtylo naturalis ingenij.
Tertia calamo ſpiritus ſancti.
Quarta procedit ex ore altiſſimi.
Prima deſcendit ad inferiora.
Secunda verſatur circa media.
Tertia ſuam inueſtigat originem.
Quarta attingit a fine vſq; ad finem.
Prima deſtruit. — Prima eſt fugienda.
Secunda inſtruit. — Secũda indulgenda.
Tertia conſtruit. — Tertia appetenda.
Quarta ſuauiter cuncta diſponit. — Quarta appetenda & inuocanda ſic. Veni ad docendum nos viam prudentię.

Prima eſt fugienda:quia deſtruit,nunc per deformitatem:nunc per cõformitatem. Per deformitatem voluptatis. Per conformitatem elationis. De format eñ homo imaginem dei ad quam factus eſt.ſequendo voluptatem:ſicut equus & mulus quibus non eſt intellectus. Conformat ſe creatori ſuo per elationem. Ac ſi diceret. Aſcẽdam ſuper altitudinem nubium, & ſimilis ero altiſſimo. Secunda eſt indulgenda:quia inſtruit. Qućũq; eñ ſcripta ſunt ad noſtram doctrinam ſcripta ſunt. Iſta eſt Phyſis quę tractat de rebus naturalibus viſibilibus & inuiſibilibus. Inuiſibilia eñ dei a creatura mundi per ea quę facta ſunt intellecta,cõſpiciuntur.ſ.quoq; eius.v.&.d. Tertia eſt appetẽda, quia conſtruit.

Ipſa eñ aufert iniquitatẽ. — De primo quidam Poeta. Virtus eſt vitiũ fugere,& ſapientia prima/ſtultitia caruiſſe.
Introducit timorem.
Confert iuſtitiam.
Cuſtodit mandata.
Reuelat occulta.

De ſecundo. Initium ſapientię timor domini.
De tertio. Beatus vir qui in ſapientia morabitur, & qui in iuſtitia meditabitur. De quarto. Quis ſapiẽs & cuſtodiet hęc & intelligit mãdata dei. Itẽ. In cœna & oc.ſapientię.t.m. mihi. Quarta attingit a fine vſq; ad finem. A fine cœli,vſq; ad finẽ inferni:per medium mundi,fortiter de cœlo deijciendo ſuperbum,in mundo refrenãdo malignũ, in inferno expoliãdo auarum. Diſponit ſuauiter, in cœlo bonos angelos confirmando. In mundo peccatores redimendo. In inferno redemptos liberãdo. Aliter attingit a fine vſq; ad finem. A fine ſcilicet primę creatiõis vſq; ad finem extremę reſolutionis,& hoc ſcilicet

Creando. — Creando ex primordiali materia.
Recreando. — Recreando a culpa.
Reparando. — Reparando a miſeria.
Creando in pondere,numero,& menſura.
In pondere ſcilicet in leuitate & grauitate.
In menſura ſcilicet augmento & diminutione.
In numero ſcilicet in multitudine & paucitate.

Recreando in menſura aliquid agendi,ne ſit immoderata & irreuocabilis progreſſio. In numero affectionum animi & virtutũ,quę ab ſtultitię deformitate,ad ſapiẽtię formam decuſq; colligitur. In põdere voluntatis & amoris,vbi apparet quãti quidq; in appetendo,fugiendo,proponendoq; pendatur. Sed hoc animorum atq; mentiũ menſura:alia menſura cohibetur,& numerus alio numero formatur,& pondus alio pondere ſapitur. In reparando ſcilicet poſt reſurrectionem menſuram & numerum & pondus ſuſcipiendo ab eo, qui eſt menſura ſine mẽſura:cui ęquatur quod de illa eſt,nec aliunde ipſa eſt,qui eſt numerus ſine numero quo formantur omnia:nec formatur ipẽ qui eſt pondus ſine pondere, quo referuntur vt quieſcant,quorum quies purum gaudiũ eſt,nec illud iam refertur ad aliud. Habebit ergo creatura tunc menſuram exiſtendi ſine numero ſine termino. Numerum pulchritudinis,quia fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno. Pondus amoris quo diligunt deũ ſine termino. Item. Attingit a fine vſq; ad finem. Idẽ. A cœlo vſq; ad infernũ. Tres ſunt cœli & tria inferna.

Cœlũ triplex. Primum cœlum eſt ſupremus ſtatus cõditionis.
Secũdum ſupra conditionem profectus virtutis.
Tertium eſt ſublime contemplationis.

Infernus triplex. Primus infernus eſt infirmus ſtatus conditionis.
Secundus ſub conditione defectus iniquitatis.
Tertius profundum damnationis.

Primum cœlum & primus infernus dicuntur finis & finis. Secundum cœlũ & ſecũdus infernus, finis & finis. Tertium cœlum & tertius infernus finis & finis. Ab vno iſtorum ad aliud diſcurrit ſapientia dei,omnia diſponens:iuſtis claudens infernum & aperiens cœlum. De ipſo eñ canitur. Clauis Dauid qui claudis & nemo aperit:aperis & nemo claudit:veni & educ vinctum.d.d.c.ſ.i.t.& vmbra mortis. Per peccatum primi hominis,ne reuerteretr̃ ad regnũ humanus ſpũs eſt impeditꝰ. Primo enim vinculis eſt ligatus.
Secundo carceri mancipatus.
Tertio tenebris inuolutus.
Quarto a dei viſione in vmbra mortis detruſus.
Vinculis culpę.
Carceri corruptionis corporeę.
Tenebris mundanę miſerię.
Vmbra mortis id eſt quibuſdam infernalibꝰ clauſtris quibus differebatur a dei viſione.

De primo Dauid. Funes peccatorum circũplexi ſunt me. Et: Vę vobis qui trahitis iniquitatẽ in funiculis vanitatis,& quaſi vinculũ plauſtri peccatum. De ſecundo Dauid. Educ de carcere animam meã,vt.c.n.te. Et Iob. Nunquid mare aut cetus ſum ego,quia circundediſti me carcere. De tertio Iob. In tenebris ſtraui lectulum meum. Et rurſum poſt tenebras ſpero lucẽ. De quarto Eſaias. Habitantibus in regione vmbrę mortis lux orta eſt eis. Inde oppreſſi patres antiqui:cum omni inſtantia clauem quę hęc reſeraret incõmoda; ſic inuocabant. O clauis Dauid &c. In diuina pagina quattuor genera legimus clauium.

Claues quattuor. Eſt enim clauis regni.
Clauis ſcientię.
Clauis mortis & inferni.
Clauis Dauid.

De prima dicitur Petro. Tibi dabo claues regni

cœlorum. De secunda. Vę vobis Pharisęi qui tu
listis clauē scientię. De tertia in Apocalypsi. Sum
viuus & fui mortuus & habeo clauem mortis &
inferni. De quarta. O clauis Dauid.
Prima est sacerdotalis potestas & discretio.
Secunda est fidei perfectio.
Tertia est diuini iudicij occulta ordinatio.
Quarta est Christi incarnatio.
Prima vtitur Christi vicarius.
Secunda Christianus.
Tertia Antichristus.
Quarta dominus noster Iesus Christus.
Prima itaq; ecclesiastica iudicia decernit.
Secunda ad inuisibilia nos mittit.
Tertia secretum regis aperit.
Quarta claudit & nemo aperit, aperit & nemo
claudit.
Prima ligat vel absoluit a difficultate omnes.
Secunda nos trahit magnitudine muneris.
Tertia tenet pugnātē sub incertitudine fœderis.
Quarta educit vinctum de domo carceris.
Prima inducit vel educit de ecclesię portis.
Secunda inducit in cubilib⁹ aromatū & in hortis.
Sub tertia sudauit homo tanq̄ bellator fortis.
Quarta educit sedētē i tenebris & vmbra mortę.

Prima. Prima claudit & aperit: id est ecclesiastica iudicia
decernit. Quę magistri suspendendo vel promo
uendo claudunt vel aperiunt. Peccatores qui in
tra ecclesiam sunt a quibusdam sacramētis suspē
dendo & pœnitentia onerando claudunt: aperiūt
absoluendo. Item excommunicantes ab ecclesia
claudunt, aperiunt absoluendo. In primo itaq; in
ecclesiastica iudicia decernit. In secundo magnitu
dine oneris grauat vel educit. In tertio in eccleśię
portis inducit vel educit. In figura degradatorū:
claudit Noe fenestram archę coruo emisso. Inde
est illud. Redde rationem villicatiōis tuę: iam em̄
non poteris villicare. Et dñs eiecit de templo ven
dentes & ementes oues & boues, cum flagello fa
cto de funiculis. Propter clausuram excōmunica
torum: clausit dominus ostiū aforis, scilicet archę
ne fluctus intrarent excōmunicati. Inde in Apo
calypsi. Eijce foras atriū quod foris est. Et Loth
claudit post tergum ostium domus suę ne Sodo
mitę intrarent. Sed clauis e diuerso aperit, promo
uendo portas militię, absoluendo eas qui in eccle
sia pœnitent portas iustitię excōmunicatos reci
piendo. Portas ecclesię. De prima apertione cla
mat Iudith. Vos qui in turribus estis aperite por
tas, dominus omnipotēs fecit virtutem magnā.
De secūda. Aperite mihi portas iustitię & ingres
sus in eas confitebor domino. De tertia. Vrbs for
titudinis nostrę Sion. o. m. e. m. & antemurale, ape
rite portas & ingrediatur gens iusta: id est ab excō

Secunda. municatione iustificata. Secūda clauis scilicet scię
tię quę est scientię perfectio: tripliciter aperit.
Aperit enim magistro cor suum peccator.
Aperit deo.
Aperit proximo.
Magistro per confessionem.
Deo per deuotionem.
Proximo per ędificationem.
Primum affert tibi puritatem.
Secundum deo suauitatem.
Tertium proximo sanitatem.
De primo Dñs. Effecta quod est adaperire.

De secunda. Aperi mihi soror mea sponsa. Item.
Ecce ego sto ad ostium & pulso. Si quis aperuerit
mihi introibo ad illum & cœnabo cum illo & ipse
mecum. De tertio. Aperi Libane saltus tuos. Li
banus dicitur candidatio id est cor iusti quod ape
ritur dum cordis virtutes proximo ad ędificatio
nem ostenduntur. Et fortis illa mulier: manū suā
aperuit inopi. Hęc em̄ ad inuisibilia me trahit. Vn
de. In simplicitate cordis quęrite illum: q̄m̄ inue
nitur ab ijs qui non tentāt illum: apparet autem
eis qui fidem habēt in illum. Magnitudine quo
q; muneris nos trahit. Audi munus. Qui credit
in eum etiam si mortuus fuerit viuet: perducit in
cubilibus & in hortis aromatum. Fideles inquit,
in dilectione acquiescēt illi. i. qui habēt fidem per
dilectionem operantem. Acquiescent illi, volun
tatem eius sequendo. Vident em̄ se per hoc ven
turos ad cubile pacis & hortū dilectiōis. Qui do
num & pax est electis dei. i. donum pacis. Tertia Tertia.
clauis dei: mortis & inferni. Mors dicitur diabo
lus, sicut in eadem Apocalypsi. Ecce equus palli
dus & qui sedebat super eum nomen illi mors, &
infern⁹ sequebatur eū. Mors est diabolus, equus
pallidus anima ab eo possessa. Infern⁹ qui sequē
do eam se dignum facit inferno.
Ipse em̄ prius mortificat in anima.
Secundo in corpore.
Tertio in horum obstinatione.
In anima cogitando.
In corpore operando.
In vtroq; non pœnitendo.
Anima prius fit turpis, vt iam non dicatur ei. To
ta pulchra est amica. Secundo infirmatur & cla
mat. Sana me domine & sanabor. Tertio est mor
tua. Quia anima quę peccauerit ipsa morietur.
Hęc est puella defuncta in thalamo matris.
Primum fit cogitando.
Secundum delectando.
Tertium consentiendo.
Hęc est amphora quam duę mulieres portabāt
in terrā Sannaar in qua sedet impietas, qui mor
tuus est per opera. Ipse est adolescens defunctus
iam extra portā ciuitatis. Hunc ergo portat aqui
la pręgnans. m. a. l. m. d. sicut est in Ezechiele.
Tertius est Lazarus quatriduanus operando in
consuetudine trahendo, delectando, operādo, de
sperādo. Inde Propheta. Quid est Israel q; in terra
inimicorum es? &c. Hęc clauis dictū est occul
tum dei iudicium. Ipsa secretū regis aperit, quia
nobis non patet qua de causa simus a deo tenta
ti. Quis em̄ cognouit sensum dñi aut. q. con. e. f.
Iudicia em̄ dei abyssus multa. Item. O altitudo di
uitiarum. s. &. sa. d. q. i. s. i. eius. In hac pugnat ho
mo sub incertitudine finis scilicet dubitāt an vin
cat. Nemo em̄ scit vtrū amore dign⁹ sit an odio:
Sub hac vero pugnat tanq̄ bellator fortis, sciēs q;
nō coronabitur nisi qui legitime certauerit. Quia
non est corona vbi non est pugna. Inde Aposto
lus. Bonum certamen certaui. Hanc clauem ape
rit domin⁹ dum nos permittit a diabolo tentari,
sicut Iob. Qui se existimat stare, videat ne cadat.
Tentatio vos non apprehēdat nisi humana. Hęc
timetur apertio. Fidelis deus qui nō patietur vos
tentari supra id quod potestis. Hęc est fiducia de
clausura. Quarta clauis est clauis Dauid. i. Christi Quarta.
incarnatio. Hęc clausit vterum virginis, & nemo

aperit. iuxta Ezechielem. Porta hęc clausa erit, ne
mo ingredietur per eā. Itēhęc aperuit nobis cœ
lū & nemo clausit. Inde. Tu deiecto mortis acu
leo aperuisti credentibus regna cœlorum. Inde
tria nobis aperit.

Apertio triplex.
Aperit cor nostrum.
Aperit suum secretum.
Aperit & cœlum.
Primum ad intelligentiam mandatorum & cha
ritatis infusionem.
Secundū in admirationem & spei firmitatem.
Tertium ad glorię susceptionem.
De primo. Adaperiat dñs cor vestrum in. l. s. & in
pręc. s. &c. Et de gratię infusione. Rorate cœli de
super & nubes pluant iustū, aperiatur terra & ger
minet saluatorem. De secundo. Ecce ego Ioānes
vidi ostium apertum in cœlo. Item. Cœlū apertū
est, & archa dei visa est in eo. Et Stephanus vidit
cœlos apertos. Et de Christo. Cœli aperti sunt su
per eum. De tertio. Fatuę virgines dixerunt. Do
mine dñe aperi nobis. Et ad beatam Mariā. Pa
radisi portę per te nobis apertę sunt. Et domin⁹.
Spem fecit credētibus aperiens paradisum, quod
protoplastus clauserat. Ecce merces vestra cum
eo, & opus illius. c. i.
In prima em̄ apertione opus suum ostendit.
In secunda mercedem suam nobis proponit.
In tertia propositum porrigit.
Sic claudit & aperit.
In cœli apertiōe educet vinctū de domo carceris
In secreti apertione sedentem in tenebris.
In cordis apertione sedentem in vmbra mortis.
Ecce venit congregator.
Venit consolator.
Venit explorator.
Congregator dispersorum.
Consolator pugnatorum.
Explorator bonorum & malorum.
Tres fecit congregationes.

Cōgregatio triplex
Primo congregauit credentes.
Secundo fratres.
Tertio virtutes.
Credentes in ecclesia.
Fratres in domo religiosa.
Virtutes in conscientia.
De prima. Aedificās Hierusalem dñs dispersio
nes Israelis cōgregabit. De secūda in brachio suo
congregabit agnos. De tertia. Qui virtutes sine
humilitate cōgregat quasi in ventum puluerem
portat. Ecce cōgregator, est & in pugna cōsolator,

Loca tria.

Assignat etiam nobis	In claustro.
Locum doctrinę.	In oratorio.
Locum pugnę.	In agro.
Locum medicinæ.	In capitulo.

In primo frater eruditur.
In secundo bellum committitur.
In tertio vulnus sanatur.
Primum in lectione.
Secundum in oratione.
Tertium in confessione.
De primo dicitur. Intellectū tibi dabo & instruam
te. De secūdo. Benedictus dñs de⁹ me⁹ qui docet
manus meas ad prelia & digitos meos ad bellū.
In tertio. Sanat cōtritos corde & alleuiat cōtritio
nes eor⁹. De congregatione dicit Propheta. Virū
stantē super murum litum ego video, & in manu
eius trulla cementarij. Vir ille est diuinitas, trulla
humilitas. Cementum quod lapides cōgregatos
ligat: est charitas. Trulla apponit cemētum, dum
Christus charitate ligat consortiū fratrum. Vnde.
Congregauit nos in vnum Christi amor. De con
solatione in bello: ait Angelus ad virum qui erat
vestitus lineis. Ingredere in medio rotarum, quę
sunt subtus Cherubin, & imple man⁹ tuas prunis
ignis, quę sunt subtus Cherubin & effunde super
ciuitatem. Vir iste est Christus. Rotę sunt conuer
satiōes humanę quę sunt subtus Cherubin, quia
sublimior est āgelica natura q̄ humana. Inter eas
Christus ingreditur, quia minoratus est paulomi
nus ab angelis. Impleuit manus igne, quia omnia
opera eius plena fuerunt charitate. Super ciuita
tem proiecit, quādo ea fratrum inflammauit cha
ritate. Tertio scrutabitur in lucernis. Vnde vidit
quidam virum, & in manu ei⁹ funiculus mēsoris,
& dictū est ei. Quo tu vadis? Et respōdit, vt me
tiar Hierusalē quāta sit lōgitudo & latitudo eius
id est charitas, sicut dicit Propheta. Scrutabitur
Hierusalē in lucernis. Quatuor sunt lucernę istę.
Prima diuini sermonis. Lucernę
Secunda boni operis. quatuor.
Tertia a deo illuminatę rationis.
Quarta humanitas saluatoris.
De prima. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū. Et tu
illuminas lucernā meā do. d. m. De secunda. Sint
lūbi vestri pręcincti & lucernę ardētes in manib⁹
vestris. De tertia. Lucerna corpis tui est ocul⁹ tu⁹
Et Iob. Splendebat lucerna ei⁹ sup caput meū, &
ad lumen ei⁹ ambulabā in tenebris. De q̄rta. Pa
raui lucernā meā Christo meo. Prima scrutabitur
cōtēptores mādatoꝝ. Vnde. Si nō venissem & lo
quut⁹ eis nō fuissem pc̄m̄ nō haberēt, nūc aūt ex
cusationē nō habēt de pc̄ō suo. Secūda scrutabit
pigros ad operādū. Vnde. Esuriui & nō dedistis
mihi māducare &c. Salomon. Piger ꝓpter frigus
arare noluit, mēdicabit ergo in estate & nō dabit
ei. De tertia. Cū cognouissent deū, nō sicut deum
glorificauerūt aut gr̄as egerūt sed. e. m. c. s. De q̄r
ta. Dñe qui te derelinquūt cōfundēt̄ur, recedētes
a te in terra scribentur. Boni quoq; his lucernis vi
debūtur a deo. De pria dicet. In auditu auris obe
diuit mihi. De secūda. Esuriui & dedistis mihi mā
ducare. Et Laudēt eā in portis opa ei⁹. De tertia
dicitur. Qui ad iustitiā erudiūt multos, fulgebūt
quasi stellę i ꝑpetuas ęternitates. De quarta. Vos
qui sequuti estis me sedebitis sup sedē iudicantes
duodecim tribus Israel dicit dñs. CAR.

SImilis est dilectus me⁹ capree hinnuloq; ceruorum. Cui verbo concordat Iob dicens de Christo. Prudentia eius percussit superbum: & obstetricante manu eius, eductus est coluber tortuosus. Est igitur Christus capreę similis i acumine visus: & clare videt astutias dia
boli, & ab eius prudentia se non potest occultare superbus, quia sicut dicit Solomon in Parabolis. Infern⁹ est perditio corā dño. Ipse quoq; similis est hinnulo ceruoꝝ: qui serpētes extractos de cauernis, iterficit. Nā obstetricāte manu diuinę po
tētię: de mētib⁹ peccatoꝝ male pręgnātiū educit diabolus qui est coluber tortuosus. Quia vero di
xerat. Ecce iste venit saliēs: vt ostēdat celeritatē & festinātiā adueniētis, statim subdit. THO.

ECce ipse stat post parietē nostrū: respiciens per fenestras: & prospiciens per cancellos.

¶ Paries caro nostra est quam assumpsit. Fenestre sunt sensus corpis, p quos vita & mors intrat ad animam. Vnde Hieremias. Ascēdit mors per fenestras vestras. Si enim videmus mulierem ad cōcupiscendā p eam: intrat mors oculos nostros. Si vero quis pulchrum mundum inspiciat, & laudet creatorem, intrat vita per fenestras oculorū. Per has ergo aspicit sponsus. Surgere spōsam admonet, & relinquere corporea & quęrere incorporea. Quę eñ videntur temporalia sunt, quę vero nō videntur ęterna. Q; autē dicitur respicere per cancellos, qui sunt angusta foramina, hoc est q; anima q̄diu est in corpore, nō potest nudā & apertam capere dei sapientiam. Paries iste dici potest lectulus, de quo dicit eadem. In lectulo meo quęsiui per noctes quem diligit anima mea. scilicet in vtero virginis in quo quasi in pariete latuit, quasi in lectulo nostre infirmitatis cubauit, nec solum in isto. Tres enim sunt Christi lectuli.

Lect⁹ xp̄i triplex.
Primus in virginis vtero.
Secundus in presepio.
Tertius in crucis patibulo.
Primus est floribus ornatus.
Secundus muneribus honoratus.
Tertius vulneribus purpuratus.
Floribus virtutum.
Muneribus Magorum.
Vulneribus clauorum.
In primo: fons est visibilis.
In secundo: inuentus est humilis.
In tertio: apparuit passibilis.
Visibilis secūdum q; in terris visus est & cum hominibus cōuersatus est. Humilis quia exinaniuit semetipsum formā serui accip'ēs. Passibilis quia Christ⁹ passus est, p nobis: vob; relinquēs exēplū.
In primo inuenit dilectum sponsi amicus.
In secundo Magus.
In tertio latro crucifixus.
Cum esset in primo Ioannes exultauit.
Ad secundum Angelus cātauit, pastor laudauit, Magus adorauit.
In tertio latro orauit.
Exultauit cum tripudio. Cātauit: Gloria in excelsis deo. Laudauit viso miraculo. Adorauit cum myrrha & thure & auro. Orauit, ne excluderetur a regno.
In primo iacuit inter gratiam & legem.
In secundo inter asinum & bouem.
In tertio inter latronem & latronem.
Inter gratiam & legem, vt mediāte Christo vetera abijciantur & nouitas assumatur, vt exuētes veterem hominē cum actibus suis & induentes nouum hominē in nouitate vitę ambulemus. Inter asinū & bouē, vt per Christū simpliciores a sapiētib⁹ erudiāt. Vnde. Si occupat⁹ fuerit homo. ma. de. vos q spūales estis hui⁹. m. iust. in. s. l. Inde. Boues arabāt & asinę pascebātur iuxta illos. Inter latronē & latronē, ad ostendēdū q̄ misericors est pœnitētib⁹, q̄ seuer⁹ iudex obstinatis Christ⁹ in iudicio inuenie. In nobis quoq; tres lectulos morales ei paremus, sicut ait Mulier de Heliseo. Animaduerte q; vir sanctus est iste qui trāsit per nos. Faciamus ei cœnaculū parui & ponamus in eo lectum & mensam & sellā & cādelabrū. Cœnaculū istud est cor nostrum. In eo ponamus prius triplicē lectulū puero nostro: vt ibi q̄situs inueniatur.
Primus est virtus humilitatis.
Secundus patientia in aduersis.
Tertius puritas cordis.
Primus est mœroris.
Secundus doloris.
Tertius amoris.
De prio. Lauabo per singulas noctes lectū meū lachrymis meis stratum meum rigabo. De secundo. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius. De tertio. Lectulus noster floridus. Inde est q; in Canticis istis: tertio ponitur lectulus. In lectulo meo quęsiui per noctes quem diligit anima mea. Item lectulū Salomonis. lxx. fortes ambiunt. Item lectulus noster floridus.
In prio exprimim⁹ vagitus pueriles q̄si in p̄sepio
In scdo dolores quos sustinuit Christ⁹ i patibulo.
In tertio. Anima nostra vnus spirit⁹ fit cum deo, tanq̄ humanitas coniuncta diuinitati in virgineę puritatis vtero. Faciamus & mēsam puero. Hęc mensa est bonum propositum. In hac mensa apponuntur tria canistra magistri pistorum, qui erant in carcere cum Ioseph. De quibus comedebant volucres. Memoria, intelligentia, voluntas, quibus dum male vtimur: volucres id est dæmones pascuntur. Sed apponantur tres propagines vitis: de quibus magister pincerna, ppinabat regi. Mensa
De prima vinum album. Vinum.
De secunda subrufum.
De tertia rubeum.
Primum est candor castitatis.
Secundum feruor charitatis.
Tertium in passione effusio sanguinis.
Hęc sunt tria genera hominum in carcere scilicet huius mundi. Pistor id est digni morte peccatores. Pincerna id est deo seipsos reconciliantes. Ioseph id est despicientes mundum & in cœlis conuersantes. In hac datur ferculum bonę volūtatis.
Hęc est triplex.
Prima voluntas est proficere proximo. Volūtatis triplex bonum.
Secunda proficere nobis in bono.
Tertia proficere diuinę voluntati concordando.
De prima dicitur Petro. Pasce oues meas.
De secūda. Comedite pinguia & bibite mulsum.
De tertia. Meus cibus est vt faciam voluntatem eius qui misit me.
Prima est bona.
Secunda beneplacens.
Tertia perfecta.
Diuina quoq; voluntas tripharia est.
Prima vt homo conuertatur. Velle dei triplex.
Secunda vt accendatur.
Tertia vt beatificetur.
De prima. Nolo mortem peccatoris, sed vt cōuertatur & viuat. De secūda. Ignē veni mittere in terram, & quid volo nisi vt ardeat. De tertia. Pater volo vt vbi sum ego illic sit & minister me⁹. Ista est bona. beneplacens & perfecta.
Prima in remissione.
Secunda in promissione.
Tertia in exhibitione.

Remissionem peccatorum.
Promissionem futurorum bonorum.
In retributione premiorum.
Faciamus & sellam iudicis huic puero.
In hac tria iudicia considerantur.
Iudicium triplex. Primū: vt de proximo iudicare non p̄sumas.
Secūdum: vt propria peccata tibi cognita arguas.
Tertium: vt ignorata iudicā da deo relinquas.
De primo. Tu quis es qui iudicas fratrem tuum?
In hoc eñ q; alium iudicas: teipsum condemnas.
Item. Nolite iudicare & non iudicabimini. De secundo. Q; si nosmetipsos dijudicaremus: non vtiq; iudicaremur. De tertio. Qui aūt iudicat me dñs est. Quisquis sedet in hac sella: debet habere
Cathedram doctoris. Primo eñ se debet homo erudire vt agnoscat malū qđ fugiat: & bonū quod faciat, & ecce doctor in cathedra & ecclesia.
Tribunal iudicis.
Thronum regis.
Secūdo, p peccatis debet se iudicare dignū morte ęterna. De bōis etiā se iudicet iutilē seruū. Ecce iudex in tribunali. Tertio se regat vitia deprimendo, virtutes promouendo. Ecce homo in throno. Pro primo. Beatus vir qui nō abijt in consilio impiorum & in via peccatorum non stetit & in cathedra pestilentię non sedit. De secūdo. Oēs vos oportet stare ante tribunal iudicis. De tertio. In excelso throno vidi sedere virū, quem adorat multitudo angelorum. Notādū q; tria sunt instrumenta in quibus lumen propinatur, scilicet.
Lucerna. Lucerna Pria solet fieri de terra: & est vilior.
Lampas. Lampas Secūda de cinere, sed ignis coctione.
Candelabrū. Cādelabrū. Tertia de argento & auro purior & preciosior.
Lucerna carnis sensificatę.
Lampas simplicis conscientię.
Candelabrum intelligentię & sapientię.
De primo. Tu illuminas lucernam meā domine.
De secundo Iob. Deridetur simplicitas iusti lampas contempta apud cogitationes diuitū. De tertio in Apocalypsi. Veniā & mouebo candelabrū tuum de loco suo.
Primum illuminat ad operandum.
Secundum ad discretionem bonorum & malorū & diligendum deum.
Tertiū ad cognitionē cœlestium.
De primo. Sint lumbi vestri precincti & lucernę ardentes in manibus vestris. De secundo. Prudētes virgines ornauerunt lampades suas. In figura tertij positum est candelabrum in tabernaculo Moysi. Pro primo. Vidit Ezechiel virum igneū a renibus infra, qui pro secundo, erat quasi flamma ignis a renib⁹ supra. Propter tertium. Vir ille in Apocalypsi habebat oculos quasi flammam ignis. Vel si placet: tota illuminatio sit in candelabro quod in tabernaculo Moysi septem habebat brachia. Propter spiritum sanctum septiformiter illuminantem.
Illuminat enim exterius,
Illuminat interius.
Exterius signa visibilia exhibendo.
Interius gratiam inuisibilem inspirando.
Exterius triplicit⁹.
Verbo In verbo: spiritu pietatis.
Miraculo Miraculo: spiritu timoris.
Exemplo. Exemplo spiritu fortitudinis.
In verbo docet dei & proximi amorem.
In miraculo timere mira facientem.
In exemplo fortem esse ad passionem.
Brachia ista sunt ad sinistram medij stipitis.
Tria alia sunt ad dexteram medij stipitis.
Primum trium est in inferiorum administratione, & dicitur spiritus scientię.
Secundum in prouidendis insidijs: & perplexitate, & dicitur spiritus consilij.
Tertium est intelligentia inuisibilium dei, & dicitur spiritus intelligentię.
Medius stipes est in dei contemplatione & saporosa dilectione, & dicitur spiritus sapientię.
De primo. Qui bene ministrauerit bonū gradū acquiret. Item. Sacerdotes qui bene ministrauerint: duplici honore digni habeātur. Vnde illa fortis mulier considerauit semitas domus suę & panem ociosa non comedit. De secūdo. Estote prudentes sicut serpētes. Et nerui testiculorum Leuiathan perplexi. De tertio. Inuisibilia dei a creatura mundi per ea quę facta sunt intellecta cōspiciūtur. Et addit de quarto. Sempiterna quoq; ei⁹ virtus & diuinitas. Hic est stipes medi⁹ scilicet spiritus sapientię. Vnde surgunt alia. Caro humana paries est: fenestrę & cancelli per quas aspicit sensus carnis & humani sunt affectus, per quos experimētum accepit humanarū necessitatum, per quos lāgores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portauit. Et bene stat: quia solus in carne fuit qui peccatum carnis nō sensit. Stetit ettiam per diuinitatis potentiam: qui per carnis infirmitatem occubuit. Dicit enim. Spirit⁹ quidem promptus est caro autem infirma. Quinq; sunt parietes qui visum impediunt.
Primus concupiscentia. Parietes visum impediētes.
Secundus consensus.
Tertius actus.
Quartus consuetudo.
Quintus contemptus.
Deuita primum & alij cessabunt, & iam non restat nisi vnus sensus carnis. De quo gloriari potes & dicere. En ipse stat post parietem nostrum.
Sed cauendum est tibi, vt apertas semper inueniat fenestras, & cancellos quosdam confessionum tuarum sponsus.
Ad quinq; fenestras possumus aperire.
Ad cauendum. Fenestras ad quinq; aperiri.
Ad compatiendum.
Ad exemplum.
Ad materiam laudis.
Ad signum contemplationis.
Ad cauendum aperta est fenestra archę. & emisit est columba, si diluuiū recessisset. Sic per sensus nostros comperimus quę nobis cauenda sunt.
Ad compatiendum respiciebat Sponsus per fenestras nostras, quia corporis sensibus expertus est miserias ad compatiendum nobis. Ad exemplū quod innuit illa fenestra solarij, per quam Raab meretrix dimisit exploratores Hierico: dicēs eis vt ascenderent ad montem spectantes, & inde sumamus exemplum. Ad materiam laudis, quando sic⁻ iciter contemplamur creaturas, vt creatorem laudemus in eis. Caro nostra est meretrix illa, quę aperit nobis sensus, vt tendamus ad mōtana: id est magnos viros spectantes, & inde sumamus exemplum. Isti vt nubes volant, & quasi columbę ad fenestras suas.

Ad ſignum contemplationis,quando ad cœlum
ſenſus erigimus,in ſignum deuotionis quę extē-
ditur ad cœleſtia quę contemplamur.Vnde Da-
niel orabat ſol⁹ in cœnaculo ſuo apertis feneſtris
cõtra Hieruſalem.Iſte tamen feneſtrę raro & bre
uiter aperiēdę ſunt.Videndus eſt triplex ort⁹ dñi.
Naſcitur Chriſtus. Primus in mundo.
Secundus in corde humano.
Tertius in cœlo.
Primus de matre. Primus humilis.
Secundus in fratre. Secundus amabilis.
Tertius de patre. Tertius deſiderabilis.
Primus humilis:quia per eum deo recõciliamur.
Secũdus amabilis:per quē in dilectiõe accēdimur.
Terti⁹ deſiderabilis: in quo Chriſti hęredes effi-
ciemur.De primo.Fact⁹ eſt pro nobis maledict⁹,
vt nos liberaret a maledicto.De ſecũdo.Ipſe pri-
or dilexit nos.De tertio.Qui nos regenerauit in
hęreditatem incorruptibilem & incõtaminatam
& immarceſſibilem conſeruatam in cœlis.
Incorruptibilis,quia non patietur defectum.
Incontaminatam,quia ibi non erit peccatum.
Immarceſſibilis,quia ibi nullus patietur tędium.
In primo.Verbum caro factum eſt.
In ſecundo.Et habitauit in nobis.
In tertio. Vidimus gloriam eius gloriam quaſi
vnigeniti a patre plenum gratię & veritatis.
In primo factus eſt reconciliationis inſtrumentũ.
In ſecundo amoris incentiuum.
In tertio futurę hęreditatis argumentum.
De primo. Nemo venit ad patrem niſi per me.
De ſecũdo.Ignem veni mittere in terram,& quid
volo niſi vt ardeat?De tertio.Opera quę ego fa-
cio ipſa teſtimonium perhibent de me.
In primo illuxit nobis dies reſurrectionis ſuę.
In ſecundo reparationis antiquę.
In tertio fœlicitatis ęternę.
Incõmodũ triplex. Hic triplex ortus fit cõtra triplex incõmodũ.Ho
mo eñi in paradiſo perdidit incorruptionis gloriā
Vnde. Quacunq; die comederis de ligno,morte
morieris.& dignitatis prerogatiuam.Qui homo
quum in honore eſſet,non intellexit comparatus
iumentis inſipientibus,& ſimilis factus eſt illis.
Perdidit & plenitudinis abundātiam. Vnde.Ma-
ledicta terra in opere tuo.n.d.f.ſ.Contra hoc tri-
Promiſſũ triplex. plex incõmodum fecit Dñs triplex promiſſum
per Prophetam.Contra primum.Mortui mei vi
uent:interfecti mei reſurgent.Cõtra ſecundũ.Da
bo eis in ciuitate mea,& in muris meis locum,&
nomen melius a filijs hominũ. Contra tertium.
Signũ triplex. Oculus non vidit Deus abſq; te quę preparaſti
diligentibus te.Dedit & triplex ſignum.Ecce vir
go concipiet,& pariet filium. Hic per incorruptā
virginem datur ſignũ incorruptionis.Per primũ
ortum.Et vocabitur Emmanuel,quod dicit̄ no
biſcum Deus.Ecce ſignũ recuperādę plenitudi-
nis & dignitatis.Per ſecundũ ortum.Butyrum &
mel comedet.Ecce ſignum recuperandę plenitu-
dinis.Per tertium ortum datur nobis.
Tres miſſę q̃re legant̄ i natiuitate dñi. Propter iſtos tres ort⁹:in Natali domini tres miſ-
ſe celebrantur.
Propter ortũ de prē:canit̄ pria Dñs dixit ad me.
Propter ortum in fratre:canitur ſecũda.Lux ful-
gebit hodie ſuper nos.
Propter ortum de matre canitur tertia.Puer na-
tus eſt nobis.De quo ſequitur.Et vocabitur no-
men eius admirabilis conſiliarius,deus fortis,pa-
ter futuri ſeculi,princeps pacis.
Admirabilis fuit in natiuitate.
Conſiliarius in prędicatione.
Deus in miraculorum exhibitione.
Fortis in paſſione.
Pater futuri ſeculi in reſurrectione.
Princeps pacis in reſurrectione & aſcenſione &
ſancti ſpiritus miſſione.Vel moraliter.
Admirabilis in conuerſione.
Conſiliarius in conuerſatione.
Deus in peccatorum remiſſione.
Fortis adiuuans in tentatione.
Pater futuri ſeculi in promiſſione.
Princeps pacis in retributione.
Primus ortus eſt mirabilis,quia contra naturam. Naturę variatio.
Secundus ineſtimabilis,quia preter naturam.
Tertius incomprehēſibilis:quia ſupra naturam.
Secundũ naturā fiũt ea in quib⁹ operātur tm̄ cau-
ſę inferiores,ſicut humana eſt natiuitas.Cõtra na
turā ſunt ea in quib⁹ operātur cauſę ſupiores in re
bus inferiorib⁹,vt cũ aſina loquuta eſt & vis infer
tur naturę.In natiuitate Chriſti cõcurrerũt ſupio-
res & inferiores cauſę.Qꝛ eñi natus eſt homo de
matre:faciũt inferiores cauſę.Qꝛ vero ſine viri ſe
mine:faciũt cauſę ſupiores.Preter naturā fit:vbi
cauſę ſupiores operātur in rebus inferiorib⁹,nec
tñ vis infertur naturę,vt ſit in pctõꝝ remiſſione.
Supra naturā fit:vbi cauſę ſupiores operantur in
reb⁹ ſupioribus,vt in natiuitate ęterna,q̃ eſt filij a
patre,& in trinitate,& in ceteris q̃ mirāda ſunt po
tius q̃ ratione inueſtiganda. CAR.

EN ipſe ſtat poſt parietē no-
ſtrũ reſpiciēs per feneſtras,pſpiciēs per cã
cellos.Alia litera,per retia,in quo verbo dei veniē
tis notantur bñficia.Dicit ergo.En ipſe ſtat quaſi
nos iuuare & pro nobis pugnare parat⁹.Stat autē
poſt parietē noſtrũ.Hic eſt paries ad quē ſe cõuer
tit Ezechias & fleuit,videlicet obſtaculũ diuinę
viſionis & cognitionis ex pctõ primi parētis.Poſt
hũc parietem ſtat Dominus adſiſtēs nobis:& vi-
dēs nos licet nõ videatur a nobis,& ipſe eſt reſpi-
ciens per feneſtras noſtras.Nam de ſupernis re-
ſpiciēs animā.per occultā inſpirationē,illuminat
feneſtras ſenſuũ noſtroꝝ,ne per ipſas mors itret
domos cõſciētiarũ noſtrarũ,ſicut dicit Hieremias
Mors aſcēdit per feneſtras noſtras,ingreſſa eſt do
mos noſtras. Ipſe quoq; pſpicit per retia,& ſuo
reſpectu oĩa tentationũ genera quę pedibus no-
ſtris expandit diabolus:euaneſcere facit. Ipſe eſt
eñi ille rex:qui ſedet in ſolio iudicij,ſicut dicit Sa
lomon. Et diſſipat omne malum intuitu ſuo.Se-
quitur. THO.

ET dilectus meus loqui
tur mihi.
¶Ad hoc venerat vt eā inſtrueret
Vocat ergo eā: & inuitat a carnali-
bus ad ſpiritualia,a viſibilib⁹ ad inuiſibilia,a lege
ad euāgeliũ.Venit,accelerat,appropiat,adeſt,re-
ſpicit,alloquitur. Nihil horum ſponſę effugit in-
duſtriam.Venit in angelis. Accelerat in patriar-
chis. Appropiat in Prophetis. Adeſt in carne.
Reſpicit in miraculis. Alloquitur in Apoſtolis.
Vel ſic.Venit affectu.Studio miſerandi accelerat.

Zelo ſubueniendi appropiat.Adeſt preſentibus.
Aſpicit in futuris,loquitur omnibus,docēs & ſua-
dens de regno dei.In his aduertimus gratiā ope-
Gratię gradus. rantem & cooperantem.Venit morando.Accele
rat liberando. Appropiat ſanando. Ecce gratia
operans. Adeſt adiuuando. Reſpicit conſeruan-
do.Alloquitur conſummando.Inchoat per con-
tritionem. Liberat per confeſſionem. Sanat per
ſatiſfactionem. Adiuuat per bonam voluntatem.
Conſeruat per ſeuerantem.Conſummat per cõſo-
Sponſus quid loq̃t. lationem promiſſorũ.Sponſus loquitur ſponſam
inuitans ad brauium:inſtruens ad curſum:cõpla-
nans ſtadium.Inuitat ad brauium promittendo.
Inſtruit ad curſum precipiendo. Complanat ſta-
dium prohibēdo.Promittendo vitam Apoſtolo
rum. Precipiendo opera virtutum. Prohibendo
maculas vitiorũ. Audi promiſſum. Dicet rex ijs
qui a dextris eius erunt.Venite benedicti patris
mei &c.Audi preceptum. Diligite inimicos ve-
ſtros.b.f.h.qui vos oderũt. Audi prohibitionem.
Nolite iudicare & non iudicabimini. Vnde Pau-
Sermo dei gladius. lus.Sermo dei viu⁹ eſt & efficax,& penetrabilior
omni gladio ancipiti ad extirpandos ſtirpes vitio-
rum.Viuus.ecce vitam.Efficax.ecce opus virtu-
tum:& penetrabilior omni gladio ancipiti,ad ex-
tirpandos ſtirpes vitiorum. Et iſte ſermo ſiue p-
latibilis,ſiue qui eſt filius dei pertingit vſq; ad
diuiſionem animę & ſpiritus.Per animam,carna
lia.Per ſpiritum,ſpiritualia ſignantur peccata:In-
ter q̃ diſcernit ſermo dei.Spũs tres habet vires.
Vires ſpiritus. Prima eſt qua tēporalia prudēter adminiſtrātur.
Secunda eſt qua cœleſtia ſpeculatur.
Tertia qua deum contemplatur.
Animalitas quoq; tres habet vires.
Vires animalitatis. Prima eſt qua temporalia concipit.
Secunda eſt qua concepta concupiſcit.
Tertia qua concupitis miſerabiliter ſe ſubijcit.
Et inter hęc diſcernit ſermo dei.Eſt etiam diſcre
tor compagum & medullarum. Compages ſunt
cõuenientię & ſimilitudines rerũ:inter quas diſcer-
nere nos docet ne ſimilitudine fallamur.Aliquan
do eñi parcitatem ſimilat auaritia:& remiſſio gra
uitatem &c.Sed pter hęc diſcernit deus medul-
las ſpiritus.Medullę ſpirit⁹ ſunt deuotiones.Me-
dullę animalitatis ſunt cõcupiſcentię carnales.In-
ter quas ſermo dei etiā diſcernit & nos diſcerne-
re facit. Etiā eſt diſcretor operationũ:ſcilicet quę
ſit bona quę mala.Similiter & diſcreta eſt intentio
num:quę ſcilicet ſit bona,quę mala,quę diſcreta,
quę indiſcreta. Dilectus iſte non eſt alius q̃ dei fi-
lius,per quem nobis dilectus loquitur,dum per
eum patris voluntas nobis reuelatur.Prius enim
loquutus eſt per patriarchas.Poſt modũ per pro-
phetas.Nouiſſime loquutus eſt nobis in filio ſuo,
quē cõſtituit heredem vniuerſorum,per quē fecit
& ſecula.Iſte ſermo dei eſt filius dei.Hic tria fecit.
Aufert culpam ad bene operandum.Confert gra
tiam.Donat vitam ęternam.Primũ facit vię com
planationem.Secundum facit dilectionem. Ter-
tium cõfert glorificationem.Vnde.Ego ſum via
veritas & vita.Quis ordine conuerſo dicat Apo
ſtolus.Viuus.Ecce vitam.Efficax. Ecce op⁹ vir-
tutũ,vt ſupra dictum eſt.Tres ſunt filij.
Filij tres. Filius irę. Primus eſt genitus.
Filius adoptionis. Secundus regeneratus.
Filius gratię. Tertius vnigenitus.
Genitus ex ſanguinibus & voluntate viri,& volũ
tate carnis.Regeneratus,quia nat⁹ eſt ex deo per
ſacramētũ pœnitentię & baptiſmatis. Vnigenit⁹
patris & filius virginis.De primo Apoſtolus.Oēs
natura ſumus filij irę.De ſecũdo.Accepiſtis ſpiri-
tum adoptionis,in quo clamamus Abba pater.
Nam ſpiritũ ſanctũ in filios adoptionis effudit.
De tertio legitur.Chriſtus eſt filius dei per natu-
rā.Filius aũt virginis per gratiā. Primus accepta
portione ſubſtantię:abijt in villā vt paſceret por-
cos.Secundus benedictionē patris meruit,dũ cõ-
ſilio matris patri parat pulmentũ.Occidens & ex
coriās duos hędos optimos.Occidite id eſt mor-
tificate mēbra veſtra,quę ſunt ſuper terram. Itē.
Mortui eñi eſtis & vita veſtra abſcõdita eſt cum
Chriſto in deo.Beati mortui qui in Chriſto mor-
tui.Excoriare docebat Moyſes ſic. Cũ obtuleris
ſacrificiũ dño de bobus:detrahes pellem. Inde.
Expoliaui me tunica mea,quomodo re.e. Item.
Tulerunt pallium meũ cuſtodes muroꝝ.Hoc pal
lium reliquit Ioſeph in manu meritricis dominę. Pallium.
Debemus habere palliũ id eſt conuerſationem.
Quod peccata noſtra deo occultet.
Quod intuentes lętificet.
Quod fluxus ſeculi diſſipet.
Primũ fuit Rebeccę,quo ſe abſcõdit a facie Yſaac
Secundũ Mardochei.Cum egrederetur ait Mar-
docheus,de palatio a cõſpectu regis,erat indut⁹
pallio ſerico & hyacinthino.Vnde tota ciuitas ex-
ultauit.Tertium pallium Helię,quod reliquit in
terram,cum aſcenderet,cuius tactu Iordanis di-
uiſus eſt.Audi coquentem. Nonne cor noſtrum
ardens erat in nobis de Ieſu. Et. Concaluit cor
meum intra me.Item.Lampades eius lampades
ignis atq; flammarum.Tertius a patre mittitur in
Sichimis:vt videat ſi cuncta pſpere agantur erga
fratres ſuos.
Primum igitur deſtituit pater ſpolijs gratuitorũ
& bonorum naturalium.
Secundum ſibi inſtituit populum acceptabilem
ſectatorem bonorum operum.
Tertium conſtituit heredem vniuerſorum.
Prim⁹ eſt per quē fecit inferni vincula.Secũd⁹ eſt
pro quo fecit miracula.Terti⁹ per quē fecit & ſe-
cula.Prim⁹ eſt fœtor ſpurcitię.Secũdus odor iuſti
tię.Terti⁹ ſplēdor glorię & figura ſubſtātię.Prim⁹
vitio puſillanimitatis fœtorē pctõꝝ faciēs ſtatuē-
dus eſt ad ſiniſtrā cũ hędis.Secũdus auxilio forti-
tudinis ſuę maculas pctõꝝ fugiens iā cõuerſatur
in cœlis,poſtmodũ vagatur⁹ eſt cũ angelis.Terti⁹
portās oĩa verbo virtutis ſuę purgationē faciens
pctõꝝ ſedet ad dexterā maieſtatꝭ in excelſis.Iſte
eſt fili⁹ dei q cõmēdat charitatē ſuā i nobꝭ,dũ mo-
re humano cauſas quib⁹ a nobis debet diligi per
Apoſtolum hic oſtendit. Tres ſunt cauſę iſtę.
Quia diues. Diues in omnium poſſeſſione.
Quia ſapiens Sapiens in oĩm rerũ creatione.
Quia pulcher. Pulcher in hominũ recreatio-
ne,& in diuinitate & in humanitate.
Potēs in mũdi gubernatiõe.Quē cõſtituit heredē
vniuerſoꝝ.Ecce primum.Per quē fecit & ſecula.
Ecce ſcdm.Qui cũ ſit ſplēdor glorię & figura ſub-
ſtātię.Ecce tertiũ.Portāſq; oĩa verbo virtutꝭ ſuę:
purgationē pctõꝝ faciēs.Ecce quartũ.De primo
Tui ſunt cœli & tua eſt terra. De ſecũdo. In quo
ſunt oēs theſauri ſapientię & ſcientię abſconditi.

De tertio. Ecce tu pulcher es dilecte mihi & decorus. De quarto. Potestas eius potestas eterna, quę non auferetur, & regnum eius. q. non. c. Hęc em̃ quatuor solent iactare amantes. Vnde Virgilius de primo. Q̃ dines niuei pecoris, q̃ lactis abũdãs Pro secundo Canto quę solitus si q̃n armẽta vocabat Amphyon Dirceus. De tertio. Nec sum adeo informis, nuper me in litore vidi, Cum placidum ventis staret mare. De quarto. Mille meę Siculis errant in montibus agnę. Est adhuc vnde eum plus diligas.

Humilitatus in quibus deus: & inde amandus.

Pro nobis enim dives depauperatus.
Sapiens stultus reputatus.
Pulcher obscuratus.
Potens infirmatus.

De primo. Christus cum dives esset, propter nos egenus factus est, vt inopia illius diuites essem⁹. De secundo Improperatum est ei, demoniũ habes. De tertio. Vidimus eum quasi leprosum & percussum a deo & humiliatum, & non est ei species neq; decor. De quarto. Factus est obediens vsq; ad mortem. Iste est in spiritualibus & cœlestibus diuitijs. De primis. An diuitias bonitatis dei & longanimitatis & patientię contemnis? De secundis. Inhabita terram & pasceris in diuitijs ei⁹. Vtrasq; possidebis, si pauper fueris. Pauper dico non sensu, non virtutum habitu, non tam sensu q̃ spiritu. De quo ait ille Poeta. O vitę tuta facultas Pauperis angustiq; lares. O munera nondum intellecta deum. Sicut dictum est. Christus propter nos egenus factus est: vt illius inopia diuites essemus. Aspice natũ sine hospitio. Inter bouẽ & asinum in presepio, inuolutum vili panniculo, fugitiuum sedentẽ in asino, nudum in patibulo. Ecce pauper vade & tu fac similiter. Inhabita ergo terram & pasceris in diuitijs eius. Mansueti em̃ hereditabunt terram. Hęc est hereditas dñi. quia erimus heredes quidem dei: coheredes autem Christi, quem pater constituit heredem vniuersorum, qui nos introducet in hereditatem incorruptibilem, & incõtaminatam & immarcessibilem conseruatam in cœlis. Sapiens est per quem fecit & secula. Sed propter nos stultus reputatus est in colaphis, in sputis, in contumelijs. Et reputatus est cũ sceleratis, vt sapientes simus: stultos nos reputemus: quia stulta mundi elegit deus, vt cõfundat fortia vel sapientes. Vę vobis qui sapientes estis in oculis vestris & coram vobis metipsis prudentes. Ille vere est sapiens in quo sunt omnes thesauri sapientię & scientię absconditi. Sapiẽtia istatur de occultis, ait Iob. i. de secreto sinu patris. Filius sapiens est gloria patris. Hęc sapientia ędificauit in nobis sibi domum humani corporis Excidit columnas septem scilicet septẽ dona spiritus sancti. Hęc sapientia vincit malitiam. Attingit enim a fine vsq; ad finem fortiter, & disponẽs omnia suauiter. Attingit a fine scilicet a principio bonę conuersationis vsq; ad finem extremę resolutionis. Fortiter, a peccatis liberando, in tentatione adiuuando: perseuerantiam consummando. Disponit omnia suauiter, erudiens te: vt primo diligas deum: secundo teipsum: tertio proximũ. Item fortiter de cœlo proijciendo superbum. In mundo vincendo malignum. In inferno spoliando auarum. Disponit suauiter hominem in mundo redimendo: de inferno liberãdo: ad cœlum reportãdo. Hęc sapientia vbiq; attingit propter suã munditiã. Vt igitur hãc habeas sapientiã, simula stultitiã. Nam Stultitiam simulare loco⁹ prudentia summa est. Est etiam decorus, de quo dicitur. Cum sit splendor glorię. i. coęternus patri, sicut splendor coęuus est soli vel igni. Et figura subsiã tię: id est equalis sicut figura alicuius rei ipsi est equalis De eo etiam dicitur. Candor est lucis eterne & speculum sine macula: in quem desiderant angeli, pspicere. Et in humanitate. Speciosus forma pre filijs hominum. Si ergo vis esse particeps illius glorię ne desideres pulchritudinem huius miserię. Nam te decor iste quod optas esse vetat. Ait Esaias. Non est species ei neq; decor. Sed tamen per ea quę gessit in mundo fuit splendor glorię ipsius. de quo dicitur. Gloria in excelsis deo & in terra pax hominibus bonę voluntatis scilicet manifestatio nominis. Non em̃ nomen sed manifestationem meruit homo Christus per obedientiam passionis. Figuratiue enim dicitur. Dedit ei nomen quod est super omne nomen. i. manifestationem.

Fuit autem de natiuitate eius gloria in imis. Loc⁹ glorię triplex
Gloria in celsis.
Gloria in excelsis.

Prima in mundo.	Prima generi humano.
Secunda in cœlo.	Secunda angelo.
Tertia in throno.	Tertia deo.

Per primam illuxit nobis dies redẽptionis nouę.
Per secundam dies reparationis antiquę.
Per tertiam dies fœlicitatis eternę.
Dies redemptionis nouę: qua redempta est humana natura.
Reparationis antiquę: quia reparata est angelicæ ruinę iactura.
Fœlicitatis eternę: in qua perpetuo creatorẽ laudabit creatura.
Hęc est prima, de qua dicitur. Vidimus gloriam eius gloriam quasi vnigeniti a patre. Lętamini in domino & exultate iusti & gloriamini omnes recti corde. De secunda. Gloriam regni tui dicent & potentiam tuam loquentur. De tertia. Cœli enarrant gloriam dei. Hęc triplex gloria triplicem fugat confusionem.

Fuit enim confusio in mundo. Confusio.
Fuit in cœlo.
Fuit in inferno.
Prima quando Adam peccauit.
Secunda quando Angelus superbiuit.
Tertia quam diabolus perpetuo luit.
De prima. Cõfusio faciei meę cooperuit me. De secũda. Oẽs qui te derelinquũt dñe cõfundẽtur. s. mali angeli. De tertia. Cõfusi sunt q̃m de⁹ spreuit eos. s. in inferno dãnando. Hui⁹ p̃dictę glorię est splendor id est ostẽsio solqui est nobis ortus. Sed idẽ splẽdor solis, p nobis obscurat⁹ est tripliciter.
Obscuratur enim sol nubis obiectu.
Eclíptico defectu. Solis obscuritas.
Naturali occasu.
Primum in natiuitate.
Secundum in persequutorum deprauatione.
Tertium in passione.
De primo. Solem nube tegam. Item. Tenebrescit sol in die ortus sui. De secũdo in Apocalypsi. Factus est sol tanq̃ saccus cilicinus. Cilicium vile est: aculeis pũgit, sic peccatores Christũ vilẽ reputauerunt. Aculeis id est argumentosis obiectionibus eum impugnauerunt. De tertio. Occidet sol in meridie. Istę tres obscurationes inueniuntur in peccatore.
Prima in mundi sollicitudine.
Secunda in tentatione.
Tertia in criminis perpetratione.
In prima. Exinaniuit semetipsum formam serui accipiens. De secunda. Nõ est hic homo a deo qui sabbatum nõ custodit. In tertio. Factus est patri obediens vsq; ad mortem. Ecce pulchritudo. Sequitur potẽtia. Potestas eius potestas eterna quę non auferetur. Sed & ipa pro nobis infirmata est. Pater ait: Si fieri potest trãseat a me calix iste. Itẽ. Cœpit pauere & tędere. Tu dicis quia dives sum & nullius indigeo. Verum vt voto potiare tuo mi serabilis esto. Ipse enim portat te & tua. Quatuor nobis portauit. Portauit defectum nostrę infirmitatis. Portauit onus nostrę iniquitatis. Portat gloriam resuscitatę carnis. Portat deuotionẽ nostrę orationis. Primũ incepit portare in virginis vtero. Secũdum in crucis patibulo. Tertium in resurrectione. Quartum q̃diu fuit in hac calamitate. De primo. Vere languores nostros ipse tulit & dolicta nostra ipse portauit. De scdo. Relictis. xcix. in deserto venit vnam querere: & inuẽtam reportauit in humeris suis. Vnde sicut Aquila, puocãs pullos suos ad volandum &. s. e. volitans. Expandit alas suas & assumpsit eos a. p. in. h. s. De tertio. Portasti eum in fortitudine tua ad habitaculũ sanctum tuum patris prestãs vultibus victricis carnis gloriam. De quarto. Iube hic per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu diuinę maiestatis tuę. Aduocatum em̃ habemus apud patrem Iesum Christum iustum: qui factus est propiciatio pro peccatis nostris. In primo noster factus est socius. In secundo seruus. In tertio prędius. In quarto nuncius. Hic pro nobis laborauit. Sed ecce sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Hanc sessionem quattuor debent prędecedere sessiones.

Sessiones quattuor.

Prima est suscipiẽda disciplina in perseuerantia.
Secunda in iudicando diligentia.
Tertia humilitas in sublimitate.
Quarta repausatio in infirmitate.
Prima ne sit momentaneus.
Secunda ne sit prouisus.
Tertia ne sit superbus.
Quarta ne sit in laboribus indiscretus.
Istas legimus Christum impleuisse. In prima: Sedit inter doctores audiens & interrogans illos. Et Maria sedens secus pedes dñi &c. In secũda. Sedit Iesus in gazophilacium iudicãs de oblatione viduę. In tertia. Sedit in monte: & cũ sedisset aperuit os suum. Inde ait Apostolus. Sedete in ciuitate quoadvsq; induamini virtute ex alto. In quarta. Lassatus ex itinere, sedit super fontem. Ecce sedit ad dexteram maiestatis in excelsis. Inde. Gloria in excelsis deo & in terra pax hominibus &c.

Pax triplex.

Est pax hominibus malę voluntatis.
Et est pax hominibus tepidę voluntatis.
Et est pax hominibus bonę voluntatis.
De prima. Zelaui super iniquos pacem peccatorũ videns. De secũda Ezechias. Tm̃ sit pax in diebus meis. De tertia Apostolus. Parem sequimini cum omnib⁹ in sanctimoniam: sine qua nemo videbit Deum. Primi peccant confidenter: quia dominus eos non punit. Secundi agunt negligenter: quia tentatio eos frequenter non inuadit. Tertij languent suauiter: quia eis suam gloriam ostendit. De primo. Nescis quia benignitas dei ad pœnitentiam te adducit. De secundo. Vtinam esses frigidus aut calidus. De tertio. Filię Hierusalem nunciate dilecto, quia amore langueo. Iste talis dilectus loquitur mihi dicens quod sequitur. Surge propera amica mea. CAR.

EN dilectus meus loquitur mihi Et agitur in hoc capite de assumptiõe beatę virginis, quę aduenięte temporis opportunitate ideo ad cœlos demõstratur assumpta: vt pro nobis fiducibilius exoraret. Dicit ergo mater de filio. En dilectus meus loquitur mihi, ac si dicat, intm̃ desiderat misereri & parcere dilectus me⁹: q⁹ me euocat ad regnũ, vt ipsum excitem & prouocem ad faciendam misericordiam. Nam ecce dilectus meus loquitur mihi. & dicit. THO.

SVrge propera amica mea colũba mea, formosa mea & veni.

¶ Vicissitudine temporũ omnia ordinantur, q̃m em̃ dilectus prius visitauerat in lectulo florido, nunc ad vineas excolendas & bestias ab eis propellendas inuitat. i. ad ędificandas ecclesias & hereticos expugnandos. Ait itaq;. Surge a lectulo contemplationis, nec ideo separaberis a me, quia es amica. Propera, in ecclesia fideles congregare in spiritu mansuetudinis, quia es columba mea. Veni seprimere aduersarios ecclesię, vt presentis conuersationem reuereantur, quia es virtutib⁹ formosa. Vel ꝙa obedit est amica, quia simpliciter agit columba, quia honeste cõuersatur formosa. In tribus sponsa hic commendatur. Predicatione. Oratione. Cõtemplatiõe. Amica em̃ merito dicitur, quę sponsi lucra predicãdo, consulendo, ministrando quęrit. Columba quę gemebunda oratione diuinam sibi conciliat clemẽtiam. Formosa, quę cœlesti desiderio fulgens superne contemplationis decorem se induit. Hic vide Martham ministrantem: Lazarum sub lapidę gementem & resurrectionis gloriam flagitãtem: Mariam vacantem. Vacat enim ad vineas id est animas reuisendas / corrigendas / instruendas / saluandas. Dicitur amica affectibus. Columba gemitibus. Formosa virtutibus: quibus florescit. Concupiscit vt dulcis sentiatur. Gemiscit vt peccatum remittatur. Florescit vt ab eo iucunda inueniatur. Surge ergo ne relinquendo peccatum, tepida videaris. Propera, ne occupet te dies mortis. Veni, ne citra metam fatigeris. Vsq; quo piger dormis? Vtinam aut frigidus esses aut calidus. Propera. Quid statis hic tota die ociosi? Veni, Sic curre, vt comprehendatis. Surgendũ ergo est a dormitione.

Nominũ rato.

Triplex est dormitio.

Prima fouendę iniquitatis.
Secunda recreandę infirmitatis.
Tertia contemplationis.

Dormitio triplex

De prima. Surge qui dormis. De secunda. Si dormit, saluus erit. Hæc de Lazaro. De tertia. Ego dormio & cor meum vigilat.

Prima est fugienda.
Secunda indulgenda.
Tertia appetenda.

Vnde Dñs cum inuenit discipulos suos dormientes: primo increpauit dicens. Vna hora nõ potuistis vigilare mecum? Secundo inuenit eos dormiẽtes & tacuit. Tertio dixit. Dormite iam & requiescite. A prima surgendum est: sed in hac quidam somnolentia opprimuntur: quidam somno grauãtur: quidam lethargiã patiuntur. Primi qui tentationibus colludunt. Secũdi qui tentationib⁹ succumbunt. Tertij succũbentes reuerti volunt. De his dicitur. Gallus iacentes excitat & somnolẽtos increpat: Gallus negantes arguit. Gallus iste qui excitat fuit Moses, Prophetę, Apostoli, Patres, Christus. Hic somnolẽtos increpat, ne quasi Sanson deprehendãtur in Dalilę gremio. Iacẽtes excitat, vt surgant quasi paralyticus de grabato. Negantes arguit, qui cum putrescunt quasi iumenta in stercore suo. *Gallus q̃tuor facit.* Gallus iste quattuor facit. Iacentes excitat: sicut in hoc loco. Horas noctis distinguit. Erroneos ad viam reuocat. Lucem nunciat venturã. Horas noctis distinguit, quę sunt tres. Nox est vita peccatoris. Prima hora est contritio. Secũda confessio. Tertia satisfactio. Vel vita cuiuslibet est nox: cuius horas distingunt. Propheta. Indicabo tibi o homo quid sit bonũ, & quid Dñs exigat a te: vtiq; diligere misericordiã & facere iudicium, & sollicite ambulare cũ deo tuo. Erroneos reuocat. Vnde Apostolus. Videte quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed vt sapientes redimentes tempus: quoniã dies mali sunt. *Dies malus.* Triplex est dies malus: scilet ꝓpter culpã. Vnde. Sufficit diei malicia sua. Propter tẽporalem poenam. Vnde Iacob. Dies mei pauci sunt & mali. Propter duram in iudicio sententiam. Vnde. In die mala liberabit eum dominus. Primum debemus vitare. Secundũ patienter sustinere: vt tertiũ possimus securi expectare.

Tempus quidam adimunt.
Quidam redimunt.
Quidam emunt.
Adimunt qui semper viuunt iniquitate.
Redimunt qui poenitent aliquo tempore.
Emunt qui semper sine crimine viuunt.

Primorum dies deficiunt. Vnde Dauid. Defecerunt sicut fumus dies mei. Secũdi dimidiãt. Vnde. Viri sanguinum & dolosi nõ dimidiabũt dies suos. Et ego dixi. In dimidio dierũ vado ad portas inferi. Tertij implent. Vnde de Iacob dicit. Mortuus est plenus dierum. Item. Gallus nũciat lucem venturam scilicet ęternam.

Sunt enim quattuor luces.

Lux quadruplex.
Prima Christus.
Secunda opus.
Tertia impius spũs.
Quarta in coelo supi⁹.

De prima. Ego sum lux mũdi. De secunda. Luceat lux vestra corã hominibus. De tertia. Ambulate dum lucem habetis. De quarta. Lux perpetua lucebit sanctis tuis domine.

Prima est in documentum.
Secunda in exemplum.
Tertia spirituale donum.
Quarta. Fulgebunt iusti sicut sol in regno. p. e.
Prima est ad fidem.
Secunda ad mutationem.
Tertia ad intellectum & discretionem.
Quarta ad dei visionem.
Prima fuit apud nos.
Secunda est inter nos.
Tertia propter nos.
Quarta super nos.

De his dicitur. Semita iustorum quasi lux splendens procedit: & crescit vsq; ad perfectum diem.

Est iustus qui ex fide viuit.
Est iustus quasi leo confidens. *Iustus.*
Est iustus qui non cõstristabitur quid ei acciderit.
Primus est in Mose. Primi semita accedit.
Secũdus in Ioanne. Secundi pręcedit.
Tertius in saluatore. Tertij procedit.
Accedit quasi laterna.
Pręcedit quasi lucerna.
Procedit quasi lux splendida.
Primo em̃ Christus latuit sub litera in lege.
Secundo monstratus est in Ioannis natiuitate.
Tertio plene apparuit in assumpta humanitate.

Ad horũ mutationem debemus tenere laternã, lucernam, lucem splendidam. Laternam, qua feruor nouicius ex parte lateat. Lucernã, qua fortiũ lux appareat. Lucem qua contemplationis deus innotescat. Laternam ergo tenẽt nouicij in ore. In manu. In corpore. Orationis. Operationis. Satisfactionis. sicut ait Dñs. De primo. Cum oras, intra in cubiculum tuum: & clauso ostio ora patrẽ tuũ. De secundo. Cum facis eleemosynam, noli tuba canere: & nesciat sinistra tua quid faciat dextera. De tertia. Cum ieiunas, vnge caput tuum: & faciẽ tuam laua. Inde Poeta. Si latet ars prodest, affert deprensa pudorem. Item. Crede mihi bene qui latuit bene vixit. Et intra debet fortunã quisq; latere suam. Similiter lucerna bonorum operũ debet esse In ore: In manu: In capite predicationis. Operationis. Inspiratiõis. De primo. Lucerna pedibus meis verbum tuum. De secundo. Sint lumbi vestri pręcincti & lucernę ardentes in manibus vestris. De tertio Iob. Quis mihi det vt sim iuxta menses pristinos: q̃n deus custodiebat me: dum splendebat lucerna eius super caput meum. Ideo Ioannes dictus est lucerna ardens & lucens: sed & pinguescens. In figura primi de animalibus Ezechielis dicit. Et scintillę quasi aspectus ęris candẽtis. De secundo. Similitudo vultus animaliũ quasi carbonum ignis ardentium: & quasi aspectus lampadarũ. De tertio ait Ioãnes. Oculi eius quasi flamma ignis. Lucem tenent contemplatiui. Est lux triplex.

Prima cognoscitur nequitia. *Lux triplex.*
Secunda clara est conscientia.
Tertia oritur in corde lętitia.
Prima enim docet fugam peccatorum.
Secunda deducit per viam virtutum.
Tertia exhilarat ostensione premiorum.

De prima dicitur. Qui male agit odit lucem. De hac dicitur ꝙ mulier illa meretrix corã Salomone diligentius intuens clara luce puerum mortuũ cognoscit nõ esse suum quem genuerat. Mortuus quippe filius est mortuum opus peccatoris. De secunda. In luce sagittarum tuarum ibunt in splendore fulgurantis hastę tuę. De tertia dictum est. Lux orta est iusto rectis corde lętitia. Prima ergo semita iustorum procedit vsq; ad secundam. Per infectum diem secunda crescit vsq; ad tertiam. Per affectum diem tertia crescendo deducit vsq; ad perfectum diem.

Dies triplex.
Est em̃ dies infectus. Infectus corruptione peccatorum.
Est dies affectus. Affect⁹ deuotione bonorum.
Est dies perfectus. Perfectus cõsummatione ipsorum.

Primus ergo est tribus infectus. Voluptate, Vanitate, Malignitate. De primo Hieremias. Diem hominis non desideraui tu scis. De secundo. Homo sicut foenum dies ei⁹ sicut flos foeni: sic efflorebit. De tertio Paulus. Mihi autem pro minimo est vt a vobis iudicer aut ab humano die. Secũd⁹ dies est affectus tribus: scilicet. Puritate conscientię. Sanctitate iustitię. Suauitate lętitię. De primo Ecce nunc dies salutis nemini dantes vllã offensionem. De secundo. Seruiamus illi in sanctitate & iustitia coram ip̃o omnibus diebus nostris. De tertio. Lętus dies hic transeat. p. s. v. d. Terti⁹ dies nihilominus in tribus est perfectus. Primo quia erit sine noctis vel nubis interruptione. Secundo lucis magnitudine. Tertio plenaria dei visione. De primo. Donec aspiret dies & inclinentur vmbrę. De secundo. Ecce dñs veniet, & omnes sancti eius cũ eo: & erit in die illa lux magna. De tertio. Viuificabis nos post duos dies. m. d. t. s. nos. &c. sine corruptionis molestia. Sciemus secreta coelestia. Sequemur obediendo voluntatis ei⁹ vestigia: vt cognoscamus dñm scilicet tres personas patris & filij & spiritus sancti in vna substantia. Dicit ergo gallus. i. Ap̃s. Nox pręcessit, dies aũt appropinquauit &c. Item dicitur sponsa amica, *Nominũ ratio.* dicitur columba, dicitur formosa. Amica dicitur animi custos. Columba colens lumbos. Formosa per conscientiam: qua inuitat diaboli machinamẽta. Dicatur igitur. Surge amica in qua per prudentiã sapientia vincit malitiam. Propera columba habens continentiã: quia munda per abstinentiam carnis teris superbiam. Veni formosa quia concupiuit rex speciem tuã. Vt ergo sis amica, surge de sterquilinio peccatorum. Vt sis columba, propera ad merita virtutũ. Vt sis formosa, veni ad gaudia beatorum. Est ergo amica, dum fugiẽdo malitiam amor dei mũdo preponitur. Columba, dũ coelestia meditatur. Formosa, dum in terris angelice conuersatur. De prima. Qui diligitis dñm odite malum. De secunda. Meditabor vt columba. De tertia. In carne pręter carnem viuere nihil est aliud q̃ angelicam vitam in terris ducere. Vel aliter. Est amica per scientiam. Columba per intelligentiam. Formosa per sapientiam. Per scientiã, qua bona a malis discernũtur. Per intelligẽtiam, qua coelestia cognoscuntur. Bona a malis discernuntur, ne sit indiscreta dilectio. Coelestia cognoscũtur, vt appareat nostra expectatio. Cognita degustantur, vt probetur friuola omnis alia delectatio. De primo. Videte quomodo caute ambuletis. De secundo. Vidi sanctam ciuitatem Hierusalem nouam descendentem de coelo. De tertio. Panem de coelo dedisti eis habentem omnem delectationem, & omnẽ saporem. Oportet primo vt amica sit animi custos contra tria.

Contra luxuriam.
Contra auaritiam.
Contra superbiam.
Contra primum, operis assiduitatem.
Contra secundum, circũspectionis sollicitudinẽ, qua vitemus mundanorum cupiditatem.
Contra tertium, veritatem suę cognitionis, qua crescamus in humilitatem: scilicet contra triplicẽ aduersarium: scilicet Carnem, Mundũ, Diabolũ.

Faciam⁹ igitur sicut Iacob: qui occurrẽti sibi Esau tres opposuit turbas. *Turbę tres Esau opposite.* Prima turba fuit ancillarũ cum suis filijs. Ancillę sunt corpora mea. Filij opera, quę debemus opponere luxurię: quia ociositas inimica est animę. Secunda turba fuit Lia cũ filijs suis: quę dicitur laboriosa. Hęc est sollicita circunspectio: quę filios habet scilicet multiformes cautelas contra mundi cõcupiscentiã. Tertia turba fuit Rachel cũ Ioseph filio suo: quę dicitur videns principium. Cum em̃ principium nostrę natiuitatis inspicimus, humilitatis augmentum cõtra superbiam acquirimus. Ioseph em̃ augmentũ dicitur. Hęc est amica per sapientiam: quã sapientissimns ille rex Salomon deseruit: Victus ab his tribus hostibus. Immolauit em̃ Astertem deę Sidoniorũ quę dicitur venatio. Quibus em̃ pręest luxuria, venantur vt suam consequãtur voluptatem. Immolauit & Camos deo Moabitarũ. Hic dicitur congregatio. i. auaritia. Quibus vero p̃est auaritia dicũtur Moab ꝙ de patre: quia in hoc sequuntur patrem Adam a quo processit oĩs auaritia. Immolauit & Molec deo Amonitarũ. i. superbię. Molec dicitur rex. Superbia em̃ semp regnare appetit. Amon vero pp̃lus cõprimẽs vel pp̃ls turbatus. Quibus em̃ pręest superbia semper turbantur & comprimunt. Ecce amica. Columba vero simpliciter volat. Simpliciter quoq; oportet sublimia considerare. Qui vult eo pertingere tria oportet eum considerare: scilicet mundi hui⁹ turbationem: & sic ipse pacatus in se: & alijs faciat pacem. *Columbę triplex cõsideratio.* Hęc erit columba Noe quę egressa est ad videndum diluuiũ & non inuenit vbi requiesceret pes eius: tñ ad archam attulit ramum oliuę: quod est signum pacis. Sic qui mundũ considerat, nihil inuenit in eo nisi turbationem. Ipse tñ cum alijs pacẽ habet inter discordes reformat. Hęc est columba Noe quę dicitur requies. Tres enim legimus columbas.

Columbę tres.
Columba Noe. Prima cõsiderat mundi turbationem.
Colũba Christi. Scd̃a q̃rit nostrã saluationẽ.
Colũba Dauid. Tertia laborat quõ habeamus eius passionem.

Prima ergo Noe quę dicitur requies: quia quęrit requiem specialem & momentaneam.
Secunda saluatoris quę quęrit salutem ęternam.
Tertia Dauid. i. manu fortis: quia fortiter operatur vt peruenIat ad eam.

De prima. Pacem sequimini cum omnib⁹, & sanctimoniam: sine qua nemo deum videbit. De secũdo. Miserebitur em̃ dñs Iacob, & eliget adhuc de Israel, & requiescere eos faciet super humerũ suum. De tertio. Respicite in authorem fidei & cõsummatorem Iesum: qui proposito sibi gaudio crucem sustinuit confusione contempta: & nũc in dextera dei sedet. Ista tertia est inter medios cleros. Cleros grece sors latine. Duę sortes sunt temporalis vita & ęterna. Inter has dormit illã despiciendo, istam diligendo. Vel sortes sunt timor & desiderium. Inter has dormit habens lectũ spei & amoris. Amor mitigat desiderium. Spes vero timorem demulcet. Sed posteriora dorsi eius in pallore auri. Dorsum istud est corpus pallidũ afflictione. Sed pallor iste est auri: quia coronã mere-

tur ęternam:quę auro comparatur. Inuenio tres Columbę columbas iſtis oppoſitas. Prima eſt colũba:quę tres alię habet veſiculã in gutture. Iſta eſt digna vt iuxta ctis oppoſitę. altare immoletur. Secunda eſt cuius ſtercus in caſtris prę anguſtia famis venditur. Tertia eſt colũba ſeducta & non habens cor,vt viam ſalutis gradiatur. Prima eñ de pace tẽporali ſuperbit. Hęc eſt veſicula in gutture. Secunda pro miſericordia dei qua de ſalute ęterna preſumit/confidẽti⁹ peccans:alios ſuo exẽplo trahit:quod eſt ſtercora vendere. Tertia eſt ſeducta quia indiſcreta in operibus,& nõ habet cor,quũ formidat viam ſalutis arripere. Dicitur & formoſa,in ea eſt mera pulchritudo quę primo per laudes & orationes petulantis carnis vincit incurſus. Secunda ne tepore vetuſtaſcat gemẽs charitatis feruore/calefacit affect⁹. Tertia manentem in ſecreti cordis ſolitudine ad lectulum ſuum tranſſert dilectus. In primo vitat fœditatem. In ſecundo prouocat amorem. In tertio habet claritatem. Prima eſt Iudith.i.laudans quę corruptorem Holophernem occidit. Secunda Abiſaac ſunamitis.i.patris rugitus quę pedes Dauid iam ſenis calefacit. Tertia eſt Heſter:id eſt abſconſa.quam rex Aſſuerus.i.beatitudo eius/in reginam prouehit. Sed e contra inuenio ſuperficie tenus reprobam pulchridinẽ. Primo quia de ſpecie ſua quęrit carnis voluptatem. Secundo vanitatem. Tertio in vtraq; habet obſtinationẽ. De primo. Circulus aureus in nare ſuis pulchra mulier & fatua. De ſecundo. Fallax gratia & vana eſt pulchritudo. De tertio. Vidiſtultum firma radice:& maledixi ſtati pulchritudini ei⁹,ait Iob. CAR.

SVrge propera amica mea:columba mea,formoſa mea,& veni. Ac ſi diceret. Surge ab illa ruina generis humani,de qua dictum eſt homini. Terra es,& in terrã ibis. Surge inquã,amica mea,animi mei cuſtos,& diuinorũ cõſcia ſecretorum. Surge columba mea ſimplex, non inuida,ſancto ſpiritu illuſtrata. Surge formoſa mea,tota pulchra in qua nõ eſt macula. Et vbiq; per hoc ꝓnomen,mea,diſcretio & ſignificantia quaſi ſingulari prȩcellentia deſignatur. Surge & veni ad regni conſortium ad cœlorum aſſumpta palatiũ,veni inquam, quia iam hoc requirit opportunitas temporis. THO.

IAm enim hyems tranſijt: imber abijt & receſſit: flores apparuerunt in terra noſtra.

¶Hyems deſignat auſteritatem legis. Pluuia ꝓphetice promiſſionis conſolationem. Flores euãgelicam veritatem. Rigor eñ hyemis ſolet malas herbas radicitus exterminare:bonarũ vero radices vt in vere creſcant,ſub terra intemeratas conſeruare. Sic legis auſteritas peccata puniuit:ſed ſacramẽta vſq; ad tẽpus gratię ſub litera abſcõdita ſeruauit. Et quia iã venit tẽpus gratię & lex ceſſit clamat dilectus. Iam hyems tranſijt:imber vero humore poros aperit terrę:vt germina erumpat ſic promiſſio prophetica aperuit corda fidelium: vt conceperint fidem & ſpem. Tãdem flores euãgelicarum ſententiarũ manifeſtauerunt veritatẽ. Hęc quoq; in homine reparãdo implentur ſpiritualiter. Per hyemen nãq; deſignatur dolor pœnitentium. Per imbrem lachrymę plangentiũ. Per flores primitię virtutum. Per primum incipit veſtas renouari. Per ſecundum ſpiritus inebriari. Per tertium fœcundari. De primo. Renouamini ſpiritu mentis noſtrę. De ſecũdo. Inebriabuntur ab vbertate domus tuę. Et. Quẽadmodũ deſcendit imber & nix de cœlo & inebriat terram. De tertia. Et dat ſemen ſerenti:& panem comedenti:& proferat herbam virentem & facientẽ ſemen iuxta genus ſuum. In primo ſpiritus iuueneſcit. In ſecũdo pingueſcit. In tertio florebit. De primo. Renouabitur vt aquilę iuuentus tua. De ſecũdo. Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea. De tertio. Iuſtus vt palma florebit. Iſtis hyems tranſijt. Iam eñ non indigent opere pœnitentiali:quibus ſpiritualiter apparuit benignitas & humanitas ſaluatoris noſtri dei. Imber abiit & receſſit. Quid eñ opus eſt imbre.i.fletu lachrymabili vbi fluminis impetus lętificat:cui dicitur. Merito in terra eius.i.in anima apparet copia florum in qua requieſcit flos campi:& lilium conuallium.

Imber. Hyems. Flores.

Triplex eſt hyems.
Prima eſt pigritię.
Secunda pœnitentię.
Tertia damnabilis ſententię.

Hyems triplex.

Qui precipit aquis niuis vt deſcendant ſuper terram & imbribus hyemis. Imbres hyemis ſunt doctrinę pigri doctoris. De ſecunda. Facta ſunt encenia in Hieroſolymis,& hyems erat. Hieroſolyma dicitur viſio pacis. Encenia innouatiões. peccator eñ videns pacem quę ſurſum eſt feſtinat renouari in hyeme.i.per pœnitentiã. De tertia dicitur. Videte ne fiat fuga veſtra hyeme vel ſabbato. Fugere eñ in hyeme vellẽt ſi poſſent,qui in iudicio ſententiam illam damnationis audient. Ite maledicti in ignem ęternum. Primi cadẽt in egeſtatem. Secundi tendunt ad nouitatem. Tertij deſcendunt in calamitatem. In egeſtatem virtutũ. In nouitatem ſpirituum. In calamitatem tormentorum. Audi egeſtatem. Piger propter frigus arare noluit:mendicabit ergo in eſtate,& nõ dabitur ei. Et Iob. Qui timet pruinam,irruet ſuper eum nix. Audi nouitatem. Licet is qui foris eſt vet⁹homo noſter corrumpatur,is tñ qui intus eſt renouatur de die in diem. Item. Si qua noua creatura in Chriſto, vetera tranſierunt. Audi calamitatẽ. Iob ait. In ſex tribulationibus liberabit te,& in ſeptima non tanget te malum. In fame eripiet te de morte,& in bello de manu gladij. Iſtę duę ſunt in hoc exilio. In fame ſcilicet verbi dei. In bello,quo repugnatur tentationi. Alię quinq; erogabuntur miſeris in iudicio. A quibus tñ ſe promittit Dñs liberare iuſtum ſic. A flagello linguę abſcõderis: Ne audias. Ite maledicti in ignem ęternum. Nõ timebis calamitatem,cum venerit. De qua. Dies illa dies irę calamitatis & miſerię. In fame & vaſtitate ridebis. Ecce duę. Fames iſta erit vidẽdi deũ: quo nunq; ſatiabitur. Vnde. Serui mei comedent & vos eſurietis. Vaſtitas a vaſtando dicitur. De qua. Ligatis manibus & pedibus mittite eum in tenebras exteriores,ibi erit flet⁹ & ſtridor dentiũ. Ibi tradetur tortoribus quoaduſq; reddat vniuerſum debitum. Septima eſt. Et beſtiam terrę non formidabis. Beſtia terrę eſt diabol⁹ q ait ad dñm. Circũiui terrã & perambulaui eã. Qui formidatur merito:& in inferno vbi ipſe eſt/nullus ordo ſed ſempiternus horror inhabitat. Quattuor ſunt in hyeme quę pigrum retardant. Tardatur eñ gelu:niue: vento: grandine. Gelu pedes penetrat. Nix viam oculis obliterat. Ventus inuiſibiliter totum corpus oppugnat. Grando caput vulnerat. Faciam⁹ ergo quẽdam interiorem hominẽ. Huius pedes ſint affectus. Oculi intellectus. Corpus intentio. Caput ratio. Scrupulus gelu & rigor diſciplinę. Nix candida blandimentũ mundanę glorię. Ventus inuiſibilis occulta ſuggeſtio, ſatanæ. Grando animaduerſio irę diuinę. Primo igitur in pigro pedes.i.affectiones gelu.i.rigore diſciplinę perforantur:dum formidando diſciplinam in varia diſtrahuntur. Vnde dicitur. Vult & nõ vult piger. Dicit eñ. Leo eſt in via:occidẽdus ſum,quia omnis diſciplina videtur ei in preſenti nõ eſſe gaudij ſed mœroris. de quib⁹ Propheta. Percuſſi eos & non ſunt ſanati. Afflixiſti eos,& venerunt accipere diſciplinam. Iſti ſunt miſer Boſebp:qui debilis pedibus noluit ſequi Dauid,cum fugeret a facie Abſalon. Secũdo niue.i.candore mũdanę glorię via regni tegitur:quia oculi intelligentię cęcantur. Et ideo ciuitates habitaculi non inuenerunt. Via eñ peccatorum tenebroſa iſs quidem qui derelinquunt iter rectum & ambulant in vias tenebroſas. Quia niuis albedinem.i.mundanę glorię habẽt in oculis: Inde prohibetur in lege. Sacerdos qui habet albuginem in oculo,non miniſtret in tabernaculo. Iſti ſunt Tobias cui cũ iaceret ſupinus calida ſtercora hirundinis ceciderunt in oculis & excęcatus eſt. Hirũdines quę in altum volãt ſunt principes mundi. Stercora eorum ſunt bona temporalia:quę calida cadunt in oculis,dũ nimio feruore ea appetentes intelligentiã ſupernorũ amittimus. Tertio toti corpori.i.intẽtioni ventus diabolicę ſuggeſtionis inuiſibiliter ſe ingerit,& intẽtionem bonam,ſiqua eſt,ſubuertit. Hoc facit aliquando iis qui libenter ſequuntur tentationem & ei colludunt. Vnde dicitur. Effraim paſcit ventum. Aliquãdo prouocant tentationem. Effraim onager ſolitarius,in deſiderio attraxit vẽtũ amoris ſui. Iſte eſt ventus de quo dicitur. Surge aquilo & veni auſter. Et vẽtus turbinis veniebat ab aquilone. Iſte ventus concuſſit quattuor angulos domus:& oppreſſit liberos Iob. Cum in his trib⁹ piger non reuertitur. Quarto accedit grando vulnerans caput.i.ira dei in vltionem infatuans rationem. Propter hoc venit ira dei in filios diffidẽtię. Ipſi eñ ſunt iumenta Aegypti quę grãdo percuſſit. Et quia iumẽta ſunt irrationabilia,tradidit eos de⁹ in reprobum ſenſum vt faciant ea quę nõ conueniunt. Quis eñ domine cognouit poteſtatem irę tuę,& prę timore.t.il.dinu. Iſti ſunt reges Philiſtiim pugnantes cõtra Iſrael. de quibus plures interfecerunt lapides grãdinis q̃ gladius. Ecce habetis hyemem iudiciarię ſentẽtiæ:hyemẽ quoq; pigritię. In tribus renouat hyems pœnitentię. Frigus eñ eius comedẽtes ſemina terræ vermes occidit: Terram decoquit:& ſic abundãtia ſeminis germina producit. Poſt eius receſſum vernalis aura gratior emergit. Vermes iſti ſunt ſuggeſtiones carnalium motuũ. Semen eſt bonum in corde propoſitum. Erumpit in germen,quando producitur ad actũ. Vernalis temperies eſt a peccato liberatio. Vermes igitur ſemen rodũt:dum carnis motus bonum propoſitum impediũt. Sed hyems vermes conſumit,dum carnis motus pœnitentia compeſcit. Item hyems terram decoquit & ſic melius germina producit,dum pœnitentia corpus caſtigat:& ſic ad bona operanda melius ſe applicat. Poſt talem hyemem tẽperies veris gratior habetur,dum poſt pœnitentiam de bona conſcientia deo gratiarũ actio refertur. Audi vermes, & hyemem eos cõſumentem. Non in comeſſationibus & ebrietatibus. Nõ in cubilib⁹ & impudicitijs. Ecce vermes. Sed induimini dñm Ieſum: Et curã carnis ne feceritis i deſideriis. Ecce hyems. Iſta ſunt primogenita Aegypti interfecta. Audi germina ex hyeme.i.pœnitentia. Tribulatio,patientiam operatur. Patientia,probationẽ. Probatio,ſpem. Iſti ſunt cui poſt flagella reſtituti ſunt liberi pulchriores priorib⁹. Audi auram veris.i.bonę conſcientię gratiorem poſt hyemem.i.pœnitẽtiam. Primus. Fui blaſphem⁹ & perſequutor,ſed miſericordiã cõſecutus ſum per pœnitentiã. Gratia autẽ dei ſum id quod ſum. Hinc eſt ℣ Tobias poſt cæcitatem & paupertatem abundantius ſolito deum laudaſſe inuenitur. Beatus ergo qui in hoc ſtatu inuenitur,vt dicat. Hyems abiit. ſed lõge beatior qui poſt illam vltimã hyemẽ hic dicere poterit. Hyems abiit & amplius nõ refrigeſcet charitas multorum. Imber abiit lachrymarum: qm̃ Abſterget deus omnem lachrymam ab oculis ſanctoꝝ. Flores apparuerunt in terra vt circũdent ſponſam flores roſarum & lilia conuallium.

Triplex eſt imber.

Imber pœnarum. Primus mortificat.
Imber ſcripturarum. Secundus lętificat.
Imber lachrymarum. Tertius purificat.

Imber triplex.

Mortificat eum qui diligit iniquitatem.
Lætificat eum qui inquirit veritatem.
Purificat eum qui deſiderat ſanitatem.

Primus punitur. De primo. Pluet ſuper
Secundus inſtruitur. peccatores laqueos. Sed
Tertius curatur. eſt pluuia qua diluuium inundauit:quo perijt genus humanum. Pluit eñ xl. diebus & xl. noctibus. De ſecunda. Mandabo nubibus meis ne pluant. Cum hac pluuia venit Chriſtus qui deſcendit ſicut pluuia in vellus. Et. Nubes pluant iuſtum. De tertia. Fulgura in pluuiam fecit,quia cõminãdo peccatores mouet ad lachrymas. Hęc eſt pluuia voluntaria quã ſegregat deus hereditati ſuę. Hãc habuit Maria Magdalene & ipſe Chriſtus.

Primus imber ꝓcedit. Procedit de hoc exilio
Secundus abijt. vſq; in infernum.
Tertius recedit. Abijt de mũdo ad regnum.

Recedit.i.retrocedit in nihilum.

Primus procedit,quia hic incipit pœna:quę finem carebit. Vnde. Vermis eorũ non morietur & ignis eorum non extinguetur. Ignis eſt pœna qua hic laborãt,ſed ardentior ait in inferno. Secũdus abit id eſt ab hoc exilio it ad regnum. Quia quę per ſcripturas hic de deo dicimus,in regno certius cognoſcemus:qm̃ omnes erim⁹ docibiles dei. Quę eñ videmus nunc per ſpeculũ in ęnigmate,tunc videbimus facie ad faciem. Tertius imber recedit id eſt retrocedit ſcilicet in nihilum,quia amplius non erit luctus neq; clamor,ſed nec vllus dolor. Ecce hyems tranſijt:imber abiit & receſſit:conſequens eſt vt flores appareant in terra noſtra.

Triplex est terra:scilicet.

Terra triplex est.
Terra inimica. Prima est in inferno.
Terra aliena. Secunda in mundo.
Terra nostra. Tertia in cœlo.

De pria. Quid est Israel q̄ in terra inimicoꝝ es?
De secunda. Inueteraſti in terra aliena.
De tertia. Vt est terra viuentium.
Prima est terra morientium.
Secūda languentium.
Tertia viuentium.
De prima. Anteq̄ vadam ad terram tenebrosam & opertam mortis caligine & vmbra mortis. De secunda. Luxit & elanguit terra. De tertia. Credo videre bona domini in terra viuentium.
In prima flos aruit. Aruit flāmis gehēnalib⁹.
In secda flos paruit. Paruit non solum magistris & persecutoribus.
In tertia flos apparuit.
Apparebit deo & angelis & hominibus.
De primo. Homo sicut fœnum dies eius & flos agri sic efflorescit. Item. Mane floreat & transeat n.d.i.d. & arescat. Floreat in iuuētutē. Trāseat ad senectutē. Vespere. i. in decrepita ętate decidat in mortem. Induret in glebam. Arescat in gehēnā.
De secundis quō pareant. Subiecti estote omni humanę creaturę propter deum: non solum bonis & modestis, sed etiam discholis: vt sitis sicut lilium inter spinas. Quo modo appareāt. Venientes autem veniēt cum exultatione: portantes manipulos suos. Omnes em̄ qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen cui benedixit dñs.
Primi erant. Quia floruerunt in mundo natiuitate. Secundi sanctitate. Tertij fœlicitate. Propter primos exsiccatum est fœnum & cecidit flos: ga omnis gloria eius quasi flos fœni, vt dicitur. Filt recepisti bona in vita tua: & Lazarus similiter mala. Secundis dicitur. Lectulus noster floridus. De tertijs. Iustus germinabit sicut lilium & florebit in ęternum. CAR.

IAm enim hyems trāsijt: imber abijt & recessit.

Hyems em̄ est vita pñs, in qua nos mortalitatis nostrę frigidus torpor astringit. Hyemis pluuię: innumerabiles sunt vitę presentis miserię. Dicit ergo. Veni: quia scām diuinę p̄destinationis statutū iam tibi hyems trāsijt: & imbres hyemis recesserūt. Veni, quia hoc ipm̄ postulat tuoꝝ prerogatiua meritoꝝ, de quib⁹ subditur. Flores apparuerunt in terra nostra. Hęc terra est ille ager qui nondū floruerat: & tm̄ florū ei⁹ fragrātiā tūc odorabat Ysaac in filio. Hęc terra est beata Virgo: q̄ illū fructū sublimē pduxit. de quo dicit Esaias. In die illa erit domus dñi in magnificētia & gloria: & fructus terę sublimis, in hac terra flores apparuerūt, decor videlicet & odor gratiarū, virtutū & operū. Veni etiā, quia temp⁹ est metēdi quod seminasti. hoc est q̄d dr̄. THO.

¶LIBER QVINTVS.

¶Empus putatiōis aduenit.

¶Huius temporis in euāgelio meminit Dñs cum se dicit vitem veram & patrē agricolam, & addidit. Oēm palmitem in me non ferentem fructum tollet eum: & omnem qui fert fructum purgabit eum vt fructus plus afferat. Tempus putationis forsitan est de quo Apostolus. Expoliantes veterem hominem cum actib⁹ suis induite nouum. Quod alibi exponens ait. Propter quod deponentes omne mendacium loquimini veritatem, vnusquisq; cum p̄ximo suo. Et post. Qui furabatur iam non furetur: magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est.

Flores p̄cessus. Flores apparuerunt ait, in terra nostra. Quo processu hoc euenerit, ostendit cum subdit. Tempus putationis aduenit. Vox turturis audita est in terra nostra. Ficus protulit grossos suos. Vineę florētes odorem dederunt. Hic est ordo putationis. Prius fit computatio. Secundo imputatio. Tertio reputatio. Quarto amputatio. Quinto deputatio Sexto disputatio. Cōputatio, rememorando. Imputatio, causam in se retorquendo. Reputatio, se dijudicando. Amputatio, in auribus se magistri dijudicando. Disputatio voluntatem dei inquirēdo. Primum, vt p̄terita vita cognoscatur. Secundum, ne excusetur. Tertium, vt dignum se dicat vt a dño flagelletur. Quartum, vt indulgentiam consequatur. Quintum, ne residiuū patiatur. Sextum vt voluntas dei impleatur. In primo acquirit contritionem. In secundo humilitatem. In tertio timorem. In quarto dei misericordiā. In quinto industriam. In sexto incessum per regiam viā. Ecce radix ascendendi ad flores. Prius em̄ est putatio in confessione. Secundum gemitus turturis in lachrymosa oratione. Tertium grossus est flos fici: quod est initium cōuersationis bonę: vt post sequatur dulcis fructus in sancti spiritus visitatione. Vltimo vinea florens. i. anima florens interiori gloria, dat proximis odorem opinionis sue. Cō putabat Apostolus dicens angelo percutiēti. Ego sum qui peccaui. Ego feci iniquitatem. Reputabat Propheta sic. Omnia quę fecisti nobis dñe, in vero iudicio fecisti. Amputare docebat Iacobus. Confitemini alterutrum peccata vestra. Deputare Saluator. Si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret vtiq;, & non sineret perfodi domum suā. Disputare docebat Paulus dicens. Vt probetis quę sit voluntas dei bona & beneplacens & perfecta. Tria sunt tempora.

Tempus tentationis. Primū fuit ante legē. Tempora
Tempus luctationis. Secundum sub lege. tria.
Tempus putationis. Tertium sub gratia.

Primum regnante diabolo.
Secūdū Mose mōstrāte legē populo Israelitico.
Tertium regnante Iesu Christo.
In primo diabolus erat rex & dominus.
In secundo minorata eius potētia per legis obseruantiam, factus est pręda violentus.
In tertio repressa eius violētia per gratiam, factus est latrunculus.
De primo. Regnauit mors ab Adam vsq; ad Mosen. De secūdo. Omnis violēta prędatio cum tumultu, & vestimentū mixtū sanguine erit in cōbustionem, & cibus ignis. De tertio. Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret &c. In primo igitur Adam est tentatus & victus a diabolo sine omni repugnantia. In secundo repugnauit Israel armatus legis obseruantia. In tertio cauet sibi Christianus a fallacia latronis: illuminatus Christi gratia.
Primum est tempus vacuum.
Secundum medium.

Tertium plenum.
Sub primo fuerunt serui.
Sub secundo mercennarij.
Sub tertio filij.
Primi expectabant verbum refrigerationis.
Secundi finem operis.
Tertij redemptionem animę & corporis.
De duob⁹ primis. Sicut ceruus desiderat vmbrā & sicut mercennarius pręstolatur finem operis sui, ita ego habui menses vacuos, & noctes laboriosas enumeraui mihi. De medio. Dum mediū silentiū tenerent omnia, omnipotens sermo tuus dñe a regalibus sedibus venit. De vltimo. Postq̄ venit plenitudo temporis, misit deus filium suū in terris. Ecce istud est tempus putationis scilicet plena gratia: hęc est putatio vineę quam Noe plātauit, & est inebriatus & in tabernaculo suo denudatus. Pro hac est filius patris familias ad inuitandos operarios in vineam egressus. Nudatus est Noe. i. Christus, quando natus de virgine in nostra apparuit infirmitate. Interfectus est a cultoribus. i. Scribis & Pharisęis in cruce. Egredietur inuitare ad vineam quādo apparebit in extremo examine. Tria sunt genera sacramentorum.

Sacramē torum tria genera.
Vnum putandum in principio.
Aliud in medio.
Tertium in fine.
Primū sacramētū est labrusca. i. syluestris vinea.
Secundum fuit adulterina vimina.
Tertium sunt palmitum superaffluentia.
Labrusca est hęreticorum malitia.
Adulterina vimina sunt nostra peccata.
Palmitum superaffluentia corruptio humana.
De primo Dñs per Prophetā. Iudicate inter me & inter vineā meam, expectaui vt faceret vuas: & fecit labruscas. De secūdo in libro Sapientię dicitur q̄ sint sirpea vimina. De tertio. Omnem palmitem in me non ferentem fructum eradicabit pater meus. Primo principio huius temporis prima putatio facienda est per prelatum. Secunda spectat ad quemlibet christianum. Tertia fiet per Christum. De prima enim dicitur. Auferte malum de medio vestri. Item. Infidelis si discedit discedat. De secundo. Vetus homo noster crucifixus est cum Christo, vt destruatur corpus peccati & vltra nō seruiamus peccato. De tertio. Corruptibile hoc induet incorruptelam. Prima igitur putatio hęreticorū ab ecclesia quę spectat ad prelatos sic est facienda.

Putatio triplex.
Per tria fit putatio
Primo verborum argumentatione.
Secundo miraculorum coruscatione.
Tertio materialis gladij animaduersione.
In primo itaq; fit cogens ratio.
In secundo admiratio.
In tertio comminatio.
Propter primū habet ēps logiō. i. rōnale i pectore
Propter secūdum lamina aurea splēdet in fronte.
Propter tertiū est aculeus in summitate pastoralis virgę. Hoc ordine putauit Helias sacerdotes Baal. Primo em̄ apud Aab concionatus est cum eis. Secundo miraculo conuicit per ignem. f. sacrificij. Vltimo eos gladio occidit. Clamabat em̄ pro vinea dñi. Domine exterminauit eam aper de syluа: & singularis ferus deuoratus est eā. Quia non eorum erat, sed de vinea Sodomorum vinea eoꝝ & de suburbanis Gomorrhę. Hęc est prima putatio labruscę. i. hęreticorum: quę pertinet ad prelatum. Sequitur putatio adulterini viminis. i. peccati: quę spectat ad quemlibet Christianum. Hęc ad modum facienda est. Peccata em̄ nostra quasi infirmitas sunt: quorum tria sunt genera.

Peccatoꝝ tria gña.
Quędam enim crescunt in modum tumoris.
Quędam in modum superflui humoris.
Quędam enim in modum mortuę carnis.
Primum itaq; medicus ferro cędit.
Secundum igne vrit.
Tertium vnguento mordaci consumit.
Primū itaq;. i. tumor est oē vitiū quod cor exaltat.
Secundum: id est humor superfluus, est concupiscentia rerum secularium: quas desiderat.
Tertium: id est carnis mortuę, est vitium carnis in qua carnalis homo delectatur.
Sarculū ergo qui tumor putat, est memoria mortis: quo superfluus humor putatur, est verecūdia confessionis. Quo putatur caro mortua, est labor pœnitentialis. De primo. O mors q̄ amara est memoria tua viro iusto. Homo em̄ quū morietur, hęreditabit serpentes, & bestias, & vermes. Et idem est interitus & hominis & iumenti. De secundo. Confitemini alterutrum peccata vestra. Et Orate pro inuicem, vt saluemini. Si em̄ nō erubescis, dum confiteris: perit cōfessio, vel recidiuum patitur. De eo dicit. Qui baptizatur a mortuo si vnū tangit mortuum, quid pdest lauatio illa? De tertio. Pœnitentiam agite: appropinquabit enim regnum cœlorum. Vnde Propheta. Conuertimini ad me in toto corde vestro, i ieiunio & fletu & plāctu. Et Apostolus. In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros: in multa patiētia, in ieiunijs, & vigilijs multis. Tertia putatio, scilicet corruptionis fiet a deo. Tunc enim peccator erit sanctificatus. Qui modo est in tenebris, tunc videbit deum qui modo est absconditus a nobis. Qui modo squalidus est corporea vetustate, tunc erit renouatus. Hoc ordine vidit Ioannes paratā Ecclesiam descendentem. Vidi ait ciuitatem sanctam Hierusalem descendentem de cœlo a deo paratam, quasi sponsam ornatam viro suo. Sanctam. ecce primum. Hierusalem visio pacis dicitur. ecce secundum. Nouam. ecce tertium. Ornatam. ecce quartum. THO.

Vox turturis audita est in terra nostra.

Vox prædicatoris audita est in terra: quę nostra cępit esse dum fidei verbum recipit. Vnde in die Dñicę Resurrectionis cantatur Psalmus. Dñi est terra. Vox em̄ matris, q̄ recessū nficiat hyemis & aduētum veris eis conuenit qui sciunt docere q̄ nox pcessit dies autē appropinquauit. Vox turturis, quę gemitum exprimit, eis congruit. qui gemunt pro desiderio patrię dicentes. Ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum dei, expectātes redemptionem corporis nostri. Vel pro peccatis, vt Miseri estote & lugete. Quatuor cōmendabi- Turtur q̄ lia inuenimus per turturem in scriptis expressa, tuor hą nomine ipsius posito. Quia verecūdę simplicita- bet cōmētis dicitur q̄ in sacrificio immolatur. Q̄ nidum dabilia. querit sibi & pullis: ne vaga videatur. Q̄ vox ei⁹ notitia veris inuenitur. De primo pulchre sunt genę tuę sicut turturis. De secundo. Qui non potest inuenire agnum, immolet par turturum. a.d.p.c.

De tertio. Passer inuenit sibi domum: & turtur nidum vbi ponat pullos suos. De quarto. Vox turturis audita est in terra nostra. Primum conuenit Christo ꝓpter suam innocentem simplicitatem. Vnde. Sicut ouis ad occidionē ductus est: & quasi agnus coram tondente se obmutuit: & non aperuit os suum. Idem. Non erit turbulentus & anxius. De secūdo. Factus est obediens vsq; ad mortem, mortem autē crucis: scilicet in passione. Tertium in ascensione. Vado parare ait, vobis locum. Quartum in prędicatione, in oratione: intercedēdo pro nobis coram patre. Quia aduocatum habemus apud patrem Iesum Christum iustū: qui factus est ꝓpciatio pro peccatis nostris. Sed hęc singula disquiramus. Primum dicitur turtur verecundę simplicitatis. Hanc impediūt tria. Quia

Simplicitatem tria impediunt.

inuerecundus homo primo peccare nō erubescēs confidenter operatur iniquitatem. Presumit rem supra se ad se non pertinentē. Negligit correptionem. De primo. Frons meretricis facta est tibi. Item. Facies senum non erubuerunt. Isti prędicauerunt peccatū suum sicut Sodoma. Hi sunt ille Israelita qui corā omni Israel ingress⁹ est ad scortum Madiam. De secundo. Altiora te ne quęsieris: & maiora te ne scrutatus fueris. Isti sunt Ozias rex, qui presumpsit officium sacerdotale: & ideo leprosus factus est. De tertio. Quia despexistis omne cōsilium meum, & correptiones meas neglexistis/ego quoq; in interitu vestro ridebo. Isti sunt filij Hely: qui non receperunt patris correptionem. In figura horum trium Psalmista inter Cantica graduum tres continuat psalmos. In quibus se immunem ab istis dicit. Prim⁹ est: De profundis, in quo peccatum suum recognoscit & plāgit sic. Si iniquitates obseruaueris dñe, dñe quis sustinebit. In secundo presumptionem remouet dicens. Domine non est exaltatum cor meū neq; elati sunt oculi mei. In tertio se ostendit mansuetum ad susciendā correptionem sic. Memento dñe Dauid & omnis mansuetudinis eius. Sobrie & iuste & pie viuere i hoc seculo, nos monet Apostolus. Sobrie quātum ad carnem. Iuste quātum ad sensualitatē. Pie quātum ad spiritualitatē. Sobrie, ne caro inebrietur. Iuste, ne Eua Adę. i. sensualitas spiritui dominetur. Pie, ne in contemplatione aliud q̄ deus quęratur. Propter hęc tria docentur in Leuitico tria genera animāliū imolāda.

Animalia sacrificanda.

Docet immolare boues de quadrupedibus.
Turtures de auibus, quę volant inferius.
Colūbas scilicet de auibus, quę volant superius.
Primum enim sacrificium carnis.
Secundum sensualitatis.
Tertium spiritus.

Caro triplici-ter immolatur.

Caro immolatur tripliciter.
Quorūdam em̄ caro velint, nolint imolatur, quia a deo flagellatur, nec tm̄ corripitur. Alij voluntarie pro Christo passionem vsq; ad effusionem sanguinis patiuntur. Tertij vigilijs & ieiunijs extenuantur: vt spiritus liberius cōtemplet̄. Prima est vitula Effraim docta diligere turturem. Secunda vitula rufa, quę immolatur ad vesperam. Tertia est vitula Sansonis: in qua arantes a Sansone excipiunt solutionem problematis extortam per afflictionem importunam: hoc est per afflictionē carnis ratio & intellectus liberiores & subtiliores a Christo merentur sibi reuelari secreta cœlestia. Hęc est immolatio quadrupedum. i. carnis. Sed si caro exterius affligitur, oportet vt sensualitas intus cohibeatur. Hęc em̄ est imolatio turturis, ꝙ debet se a prauis morib⁹ interius coercere, ne nec nimis debeat mundana concupiscere. Debet tm̄ corpori quod suum est ministrare. i. sensificare, & in sumendis alimentis acquiescere. Hoc est enim quod ibi in Leuitico precipitur, ꝙ immoletur retorto capite ad corpus. Sed ne spiritus ex cognitione cœlestium quę contemplatur superbiat, & ipse immolatur quādo ab hac temeritate refrenatur: hac scilicet lege, sicut de turture dictum est, caput ad corpus reflectat. i. miseriam suam vt inde humiliet̄ respiciat. Triplex est nidus.

Nidus tri plex

Nidus gratię.
Nidus conscientię
Nidus quietis supernę.
In primo pullos procreat.
In secundo sepeliri desiderat.
In tertio ęternum domicilū pullis suis pręparat.
Pullos procreat: scilicet affectiones interiores & fructus operum sepeliri desiderat: vt dormiat & requiescat in pace in idipsum: & crescat in deum.
In tertio nidum pullis ordinat, vt requiescant in deum. De primo. Cum ambulaueritis per viam & inueneritis nidum auis & matrem desuper pullis incubantē, pullos tenebis captiuos: matrem autem permittes abire liberam. Nidus iste est gratia dei. Mater quę pullis incubat est puritas turturis. i. fidelis animę. Hęc pullos creat, dum confidentia maiora rogat deum. Audacior est cōtra diabolum: minus timet maledicta vicinorum. Sed ne forte ei subrepat vanitas/superbia &c. tenēdi sunt captiui intus. Mater vero. i. puritas libere egredia tur. Per os dicenda pura verba. Per manus vt pura sint opera: & sic per cęteros sensus. De secūdo. In nidulo meo moriar: & sicut palma multiplicabo dies. De tertio. Passer inuenit sibi domum & turtur nidum vbi po. p. s. Sequitur de voce turturis. Vox turturis audita est in terra nostra. Cor nostrum hic accipitur terra, non mea sed nostra: quia cōmunis esse debet deo & omnibus hominibus.
Deo per deuotionem.
Fratri per dilectionem.
Proximo per compassionem.
Sibi per modestię virtutem.
Deo p deuotionē: vt in eo delectationē habeam⁹
Fratri per dilectionem, vt ad hoc ad quod nosipsos diligamus. Proximo per compassionē vt onera ipsorum portemus. Nobis per virtutem modestię, vt a vitijs nos temperemus. Ab hac terra quā possidemus auditur hęc vox in illa terra quā expectamus. Hęc vox est gemit⁹ cordis. Duo sunt gemitus turturis. Duo columbę. Vnus cōmunis quinq;. vtrisq;. Gemitus turturis quę inferius volat, sunt pœnitentium. Gemitus columbę quę superius, gemitus spiritualium. Compassionis sunt ambarum. Ecce quinq;.

Gemitus

Primus passionis.	Primus pro iniquitate.
Secūdus ꝓpassionis	Secūdus pro tentatione.
Tertius cōpassionis.	Tertius pro proximi necessitate.
Quart⁹ ex tędio vitę.	Quartus ꝓ incolatu huius miserię.
Quintus ex desiderio animę.	

Quintus pro desiderio patrię.
De primo. Afflicti quotidie pro peccatis cum lachrymis expectemus finem nostrum. De secundo. Miserere mei dñe qm̄ infirmus sum. De tertio Mathatias. Vt natus sum videre mala gentis meę. De quarto. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est. De quinto. Quādo veniā & apparebo ante faciē dñi. His quinq; modo supertius recitatis Deus contra quinq; reddit gratias. His em̄ qui gemūt gemitu passionis dat deus gratiā: qua eos q̄si possessionē suā custodit. His qui gemunt pro peccatis gratiam qua eis sua bonitate peccata remittit. Qui vero ex cōpassione, gratiā largitatis qua pauperes vestit & pascit. Qui ex tędio presentis vitę, gratiam qua resurrexionē sperat & diligit. Qui desiderio patrię, gratiā qua de⁹ eis apparebit. In figura harum quinq; gratiarum in veteri testamēto quinq; legimus Annas. Anna em̄ interpretatur gratia. Prima est Anna Helcane qui dicit̄ dei possessio. Primos em̄ possidet deus tanq̄ suos ne cadant. Vnde Paulus. Siue viuimus, domino viuimus. Siue morimur, domino morimur. Siue viuimus siue morimur, domini sumus. Secunda est Anna Tobię, qui dicitur bonus dñi. Bonitate em̄ sua sic gementibus peccata remittit. Vnde. Bonus est dñs sperātibus in eum & animę quęrenti illū. Audi bonitatem. Dixi confitebor aduersum me iniustitiam meā dño: & tu remisisti impietatem peccati me. Tertia est Anna Raguelis, qui dicitur pastio dñi. Qui em̄ suspirant ex cōpassione, accipiunt a deo gratiam qua pauperes pascant, & audiant in iudicio. Esurui, & dedisti mihi manducare. Quarta est Anna Ioachim, qui dicitur resurrectio. Qui em̄ suspirant pro tędio vitę huius, accipiunt a deo gratiam, qua sint securi de resurrectiōe. Vnde Apostolus. Nolum⁹ vos ignorare fratres de dormientibus, vt non contristemini sicut & cęteri qui spem nō habēt. Mortui em̄ qui in Christo sunt resurgent primi. Deinde nos qui viuimus, qui relinquimur simul &c. Quinta est Anna filia Phanuel, qui dicitur apparitio dei. Qui em̄ pro desiderio patrię gemunt, deum in gloria sua videbunt. Vnde. Regē in decore suo videbunt oculi eius. Sequitur de voce turturis. Tres supradiximus terras: Terrā morientiū: Terram languentium: Terram viuentium. Similiter sunt tres voces.

Voces tres.

Vox vulturis.	In prima terra audita est vox
Vox turturis.	vulturis.
Vox fulguris.	In secunda vox fulguris.

In tertia vox turturis.
Vox vulturis: quę seducit ad deuorationem animarum & corporum. Vox fulguris: quę tonitrui cōminatur pœnas inferorum. & fulgori claritatē supernorum. Turturis. i. Christi: quem habemus apud patrem aduocatum. In prima enim: Aduersari⁹ vester diabolus tanq̄ leo rugiens circuit/quę rens quem deuoret: cui resistite fortes in fide. Os em̄ eius abundauit malitia & lingua eius custodiuit. d. Dixit em̄ inimicus. Persequar & comprehēdam: diuidam spolia: implebitur anima mea. Euaginabo gladium meū: interficiet eos manus mea. Sequitur vox fulguris. Dicit tonitrui. Mittite eū in tenebras exteriores: ibi erit fletus & stridor dentium. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Hęc em̄ de supernis attulit ad nos Christus veniens in mundum. Vnde. De throno ꝓcedūt fulgura & voces & tonitrua. Fulgura scilicet promissio claritatis. Voces orationis. Tonitrua cōmi n tionis. De voce turturis. i. Christi dicitur. Aduocatum habemus apud patrem Iesum Christū iustum: qui factus est ꝓpciatio pro peccatis nostris: non solum autem pro nostris, sed pro totius mūdi. Audi vocem huius turturis gementis pro nobis. Pater sancte, serua eos in nomine tuo: quos dedisti mihi. Ita ipse orat pro nobis. CAR.

TEmpus incisionis .i. tempus messis aduenit. Alia est litera. Igitur pro semente meritorum accipe manipulos premiorū. Ideo etiam veni, quia sic ecclesię requirit necessitas. quia vox turturis. i. ecclesię, audita est in terra nostra. Ac si dicat, in terra nostra. i. in stabilitate solida regni nostri audita est vox turturis. i. ecclesię: quę cognouit tempus aduentus sui ad Dñm, quod perfidus populus synagoge non cognouit. Ascendit igitur vox turturis ad Dñm clamātis & petētis auxiliū opportunū, quia. THO.

FIcus protulit grossos suos.

FIcus protulit grossos suos, cū Synagoga creauit Apostolos: qui de ea genti dulcissimum cibum doctrinę credentibus ministrauerunt Vel quod melius videtur per grossos quos ficus habet pro floribus/designātur prophetę: qui de propinquo tetigerunt saluatoris aduentum: qui veri comparatur. Fructus vero sequentes/Apostoli dicuntur. In Euangelio legim⁹ quatuor ficus, quas hic ponimus.

Prima est a dño propter sterilitatē sua maledicta. Ficus quatuor.
Secūda. sub cuius Nathanael latuit vmbra.
Tertia, quę preee coloni est a successione liberata.
Quarta. q̄ ad videdū Christū Zachęo ē subtrata.
In prima figurātur qui peccandi retinēt libertatē.
In secunda ij qui licet bonum nō faciunt, tamen diuertunt a malo propter gehennę horrorem.
In tertia qui iā diligētes deū bonā inchoant conuersationem. In quarta qui se sibi substernūt, quia gustauerunt suauem dulcedinem.

Prima profert ariditatem.	Primi contēnunt.
Secunda virorem.	Secūdi metuunt.
Tertia profert grossos.	Tertij iā diligunt.
Quarta fruct⁹ dulcissimos.	Quarti in solitudine se sibi substernentes in domo cordis sui merētur suscipere Christum, sicut Zacheus qui iustificatus interpretatur. De primo ait Salomon. Peccator cum venerit in profundū malorū, cōtemnit. De secūdo. Timor dñi expellit peccatum. De tertio. Quorum filij sicut nouellę plantationes in iuuentute sua. De quarto. Sedebit solitarius & tacebit, quia leuauit se super se. Legimus in Euangelio, ꝙ bona arbor non potest fructus malos facere: nec mala arbor potest fructus bonos facere. Vnde colligimus & malas ficus esse & bonas. Vnde Propheta. Video ficus malas/malas valde. Et idem. Video ficus bonas/bonas valde. De malis prius agēdū est, vt prędognito malo bonū dulcius habeatur. De arbore ergo sūt grossi. i. ficus prędo quę vel immaturę. Et sunt ficus malę, sunt malæ valde. In primis sunt exteriora miraculorum vel bonę vitę signa. In secundis sunt carnalia quę delectant peccata. In tertijs fidei corruptela.

Primum est quasi prestigium.
Secundum quasi fœnum.

Tertium est quasi venenum, quod hoies decipit.
Fœnum, quia voluptas cito transit.
Venenum, quod homines inficit.
In primis igitur querunt apparere.
In secundis desiderijs suis satisfacere.
In tertijs fidem perimere.
Primi dicent in iudicio. Dñe, nonne in nomine tuo eiecimus demonia: & in nomine tuo signa fecimus? Secundi iuxta Salomonem. Lętātur cum malefecerint & exultant in rebus pessimis. De tertijs ait Hieremias. Lamię mutauerunt māmilla & auerunt catulos suos. De his tribus ait Hieremias. Filij colligunt ligna. Patres succēdunt ignē. Mulieres conspergunt adipem: vt faciant placentas reginę cœli. Filij isti mali sunt: qui ab alijs quasi malis patribus in fide corrumpūtur. Qui colligunt ligna, dum mala opera operātur. Patres mali sunt qui signa exteriora habent, qui succendunt ignem, dum filiorum mala opera tūc signis, tunc persuasione suspiciunt. Mulieres sunt qui carnalibus voluptatibus molliti desideria sua alijs proponunt: & sic quasi adipem conspergūt. Placentę dicuntur a placendo: qui sic faciendo placentas faciūt diabolicę superbię: quę regina dicitur per antiphrasim: quia diabolus per superbiā in cœlo regnare voluit. Quia de signis facta est mentio propter grossos sciendū est quatuor esse signoꝝ gña.

Signorū gña quatuor.

Est enim signum bonum in bono.
Et est signum malum in malo.
Et est signum bonum in malo.
Et est signum malum in bono.
Primum est, quando exterius apparet homo bonus: vel per religionem: vel per miracula, & talis est interius. Vnde Dauid. Fac mecum signum in bono. Per miracula Stephanus faciebat prodigia & signa magna in populo. Audistis: quia ex omni tribu filiorum Israel duodecim millia signati sunt signo dei viui, vt dicerēt. Signatum est super nos lumen vultus tui dñe. De talib⁹ dictum est in Cāticis. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra. Oculi tui columbarum: absq; eo quod intrinsecus latet. Signum malum in malo est, quādo homo vel facit, vel etiā accidit exterius: vnde interius perpenditur malus. Sicut illi qui posuerunt signa sua signa. De his em̄ dicitur. De corde exeunt cogitatiōes male: scilicet furta, adulteria, homicidia. Signum bonū in malo est, quando aliquis per miracula vel religionē forinsecam, vel etiā mundanā prosperitatē bonus apparet, cum sit tm̄ malus: vel sua prosperitas ei arridet in malū suum. Per miracula videntur boni. Tales sunt qui in iudicio dicent. Dñe, Nonne in nomine tuo signa fecimus: & in nomine tuo eijcimus demonia. Quibus respondebitur. Nescio vos. De talibus dictū est q⁹ sint sepulchra dealbata, interius plena ossib⁹ mortuorum: & omni spurcitia. Signum malum in bono est, quādo alicui accidit infortunium: vnde videtur esse malus aliquib⁹: qui putant eum flagellari a deo pro peccatis suis: sicut putauerunt amici Iob de ipso: cum tm̄ flagellum illud esset in bonū quia ad meritum. Tales dicūt. Posuerūt me quasi signum ad sagittam. Sagitta em̄ vulnerat signum ad quod mittitur. Tales consolatur Paulus sic. Licet is qui foris est vetus homo noster corrumpat̄, is tm̄ qui intus est renouatur de die in diem. Ecce signa quatuor bonę arboris sicut fic⁹ immaturę.

Sunt ficus bonę. Sunt ficus bonę valde. Per ficus istas designatur triplex fides.

Fides triplex.

Est fides rudior.
Est purior.
Est firmior.
Prima fuit ante Christi incarnationem.
Secunda post resurrectionem.
Tertia in missione spirit⁹ sancti: post Ascensionē.
Rudior fuit propter nouitatem rerum.
Purior, per remissionem peccatorum.
Firmior, quia abundātius dedit deus spiritum sanctum: quia tam prima q̄ secūda & tertia inspiratę sunt per sancti spiritus dulcedinem. Spirit⁹ enim sanctus datus est primis parentibus & eorum sequacibus. Vnde. Spirit⁹ dñi ferebatur sup aquas id est rudem materiem. Et nō permanebit spirit⁹ me⁹ in hoibus istis: quia caro sunt. i. auferā ab eis spiritum sanctū: secundū quosdā. Alij misericordi ter interpretātur sic. Nō permanebit spirit⁹ meus in hominibus istis. i. auferam spiritum irę meę ab eis: quia caro sunt. i. infirmi: & ideo parcā eis. Datus est post Resurrectionem ad peccatoꝝ remissionem. Vnde. Accipite spiritum sanctum: quoꝝ remiseritis peccata remittuntur eis. Dat⁹ est quoq; tertio post Ascensionem. Vnde. Spiritus sanctus ,pcedens a throno Apostoloꝝ pectora &c.
In primo, fuit spiritus sanctus dulcis.
In secundo dulcior.
In tertio dulcissimus.
Eius dulcedo: scilicet triplex hic per tria genera ficuum designatur.
Per fic⁹ ei⁹ pcoquas vel imaturas pria fides rudis.
Per bonas, pura.
Per valde bonas firmior habetur.
De primis dixit Propheta. Ficus immaturas desiderauit anima mea. scilicet vt saltem rudem antiquorum patrum haberent ij quos reprehēdebat.
Secundę ficus. i. bonę fuerūt: quarū massa Esaias cataplasmauit Ezechiam regem ęgrotantem: & conualuit de infirmitate sua. Tertię. i. valde bonę fuerunt. De quibus legitur. Ligna syluę venerunt ad ficum & dixerunt ei. Dñare nobis. Quę dixit eis. Nunquid possum deserere dulcedinem meā & fructus meos dulcissimos vt promouear inter ligna syluarum. Ligna syluarū sunt principes mūdi bonis operib⁹ steriles. Quibus ij qui spiritum sanctum acceperant, nō precio, non dignitatū ꝓuocatione volebāt acquiescere: vt a fide Iesu Christi mouerentur: quia roborati erant in ea dulcedine spiritus sancti. THO.

Vinee florētes odorem dederūt.

Per florem vineę fama nascētis Ecclesię designatur, quę in Hierusalem plantata, longe, lateq; per famam est dilatata. Flos huius vineę grat⁹ est valde: quia succus expressus ex eo, & sanitatem prestat vtenti, & voluptatem. Vel moraliter. Per florem vineę initium gaudij spiritualis exprimitur. post quod plenius in cœlo expectatur sicut de flore fructus futurus expectatur. i. vinum quod lętificat. Triplex est em̄ gaudium viri sancti.
Primū quia reliquit vanitatē: & mūdana gaudia.
Secundum quia Christi sequitur vestigia.
Tertium erit, quando recipiet prędmia.
In primo vita purificatur.
In secundo iustificatur.

Gaudium viri sancti triplex.

In tertio beatificatur.
Primum est verum: quia ad beatitudinem tendit sed non merum: quia ex tentationis se iniscit.
Secundum est merum: iam victa tentatione: sed non plenum propter defectum huius miserię.
Tertiū est plenū: ga ibi inuenit plenitudo glorię.
De primo exhilarabat discipulos Christus cū dicere t. Cōfidite q̄a ego vici mūdū. De scdo ait. Qui sequit me nō ambulat in tenebris. Et vt de tertio certificaret eos subiecit. Sed lumen habebit vitę.
Audi gaudiū verū & non merū. Oē gaudiū existimate cū in varias inciderītis tētationes: ait Aplus. Si verū nō esset, Aplus nos ad illud nō inuitaret: sed merū nō est: quia tētationū patit̄ perturbationē. Audi verū & merū. Gaudete & exultate. q. n. v. f. s. i. c. Audi plenum. Petite & accipietis, vt gaudium vestrum sit plenum. Primū igitur illud est gaudium quo gaudet homo relicta vana gloria: quę oritur in homine. De talibus gaudijs quibus gaudet mundus.

Gloria differēter oritur.

Est aūt gloria q̄ orit̄ sub te.
Est quę oritur de te
Est quę oritur iuxta te.
Est quę oritur intra te.

Pria est de peccatis.
Scda de bōis corpis
Tertia de temporalibus bonis.

Quarta est filius ęterni patris.
De prima. Quid gloriaris in malitia: qui potēs es in iniquitate. Et Poeta. Gloria peccati nulla petēda tui est. Tñ de exterminio pctōꝝ possum⁹ gloriari. Vnde Aplus. Gratias deo q̄ fuistis aliqñ serui peccati. Obedistis em̄ ex corde in eā formā doctrinę in quā traditi estis. De scda qua gloriamur de bonis corpis. Ne glorietur fortis in fortitudie sua: quia oīs caro fœnū: & oīs gloria ei⁹ quasi flos fœni. Sed & de carne nostra possum⁹ bñ gloriari, si in ea pro Christo patimur. Vnde Aplus. Libēter gloriabor in infirmitatib⁹ meis: vt inhabitet i me virtus Christi. Et. Gloriamur in tribulationibus. Et. Mihi absit gloriari, nisi in cruce dñi Iesu Christi. De bonis tpalib⁹ gloriātur: qui in multitudine diuitiarū suarū gloriātur. Sed cū multiplicata fuerit gloria dom⁹ ei⁹, ne timueritꝫ: quia nō descēdet cum eo gloria domus eius. Bene tm̄ possumus gloriari his bene vtendo: vt in omnibus glorificetur deus. Intra te oritur mala, si de bonis Dei superbis. Quid enim habes quod non acceperis? Si acceperis, quid gloriaris: quasi non acceperis. Igitur qui gloriatur, in dño glorietur. Quia omnis gloria eius filię regis abintus in fimbrijs aureis. Intra te sunt tria: de quibus bene potes gloriari: scilicet pura conscientia, Iustitia, Iocunditas de beatitudine futura. De primo ait Apostolus. Gloria nostra hęc est, testimonium conscientię nostrę. De secundo ait Dauid. Lętamini in domino & exultate iusti. Et. gloriemur omnes recti corde. De tertio ait Propheta. Cum amisti fueritis a lacte, epulemini ab introitu glorię ei⁹. Super te orietur gloria: scilicet filius ęterni patris. Vnde Esaias. Surge, illuminare Hierusalem: quia venit lux tua: & gloria domini super te orta est. Vere super te orta est gloria domini, & non poteris ad eā: quia conceptus sine semine patris carnalis. Natus sine corruptione virginitatis. Firmatus & portatus in vētre sine lęsione vētris. Quum itaq; de fide sit eis bona opinio, veraciter potest dici. Vineę florentes odorem dederunt. Nam flos bene odorat in vinea: cum bona opinio redolet in Ecclesia. Gaudia vero mundi non minus sunt fugienda q̄ vanitas. Quę sapiens diligenter considerat vt ipsis cognitis/ea libentius fugiat: & contraria feruentius diligat. Inde est q⁹ Salomon mittebat naues suas in Tarsis: & inde afferebāt ei aurum: dentes elephātorum: simias: pardos. Salomon qui sapiens dicitur est quilibet iustus. Tarsis vero exploratio gaudij dicitur. Mare est mundus. Nauis est religiosa curiositas: q̄ de Tarsis. i. exploratiōe gaudij affert aurum: id est mundi sapientiam. Argētum: id est eloquentiā. Dentes elephantorū. i. potentes mundi: qui alios deuorant & comedunt. Simia est animal derisione plenū: per quod designātur illi qui gaudent. Quia pardus est animal distinctum variis maculis, designantur duplices & deceptores. Vel Pauo. i. in decore pennarum. i. virtutum/gloriantes. De primo. Aurum nostrum ęruginatum est. De secundo. Argentum tuum versum est in scoriam. De tertio. Nonne scient omnes qui operātur iniquitatē: qui deuorāt plebem meam sicut escā panis. De quarto cōquerit̄ dñs dicēs. Factus sum in derisum oi populo. Canticū eoꝝ tota die. De quito. Qui loquitur veritatē in corde suo: qui nō egit dolū in lingua sua. Hęc vidēs Sapiēs falsa gaudia, amplius diligit vera. Et qui loquitur pacē cum proximo suo. m. a. in. c. eoꝝ. Mera vero gaudia quibus sequūtur Christi vestigia in trib⁹ principaliter habētur. Quia mūdum vicerūt. Q⁹ ppo sitū in bono firmauerūt. Tertio quia nihil sibi sed totū gratię dei attribuunt. Primū p fidei puritatē. Secūdum cognita veritate. Tertiū superna inspiratione. De primo. Omne q̄d natū est ex deo, vincit mūdū. Et hęc est victoria q̄ vincit. m. f. n. De se cūdo Dauid. Laudate Dñm oēs gētes: laudate eū oēs populi: qm̄ cōfirmata est sup nos misericordia ei⁹, & veritas dñi manet in ęternū. De tertio. Paulus. Gratia dei sum id qd̄ sum. Isti sunt tres Apostoli: quos duxit Iesus in mōtē: & transfigurat⁹ est ante eos. Ad primū pertinet Iacob: qui dicitur supplātator. Ad secūdū Petrus qui dicit firmus. Ad tertiū Ioannes qui dicitur gratia. Plena vero gaudia nihilomin⁹ habent tria. In regno em̄ nō erit culpa. Nō timebit̄ miseria. Videbitur dei presentia. Isti sunt tres alij qui in eadē transfiguratione visi sunt. Ad primum spectat Moses: qui dr̄ saluatus de aquis pctōꝝ. Ad scdm Helias: qui dr̄ deus me⁹: qui deleuit corruptionē miseriarū. Ad tertiū Iesus: qui dr̄ Saluator. In cuius visione erit oīm salus. De primo. Vbi est victoria tua? Vbi est mors stimulus tu⁹? Stimulus em̄ mortis pctm̄ est. De scdo. Seminatur corpus animale, resurget spūale. Seminat̄ in corruptiōe, resurget in incorruptionē. Seminat̄ in ignobilitate, resurget in gloria. Aedificabit dñs Sion & videbit̄ in gloria sua. Beati mūdo corde, quoniam ipsi deum videbūt. Ista tria gaudia sunt flores vineę. Primi habēt medicinę vigorem. Secūdi dant odorem. Tertij dāt fructus saporem. Primi enim fugant serpentes. i. peccata. Secundi presumunt bona quę sunt in patria. Tertij ostēdūt diu desiderata. De primo. Botrus cypri dilect⁹ me⁹ mihi in vineis Engaddi: qd̄ dicitur fons hędi: id est peccati quod lauat. De secundo. Ego quasi vitis fructificaui suauitatē odoris. De tertio dicitur imminente passione. Non bibam ammodo de hoc genimine vitis: donec bibam illud nouum in regno meo. CAR.

In tribus homo bene potest gloriari.

In tribus gaudijs iusti sequūntur Christi vestigia

Gaudia plena in tribus.

FIcus protulit grossos suos.

Vineę florętes odorem dederũt,ficus ꝓtulit grossos suos. De quib⁹ Naum. Oēs munitiões tuę sicut ficus cũ grossis suis:si cõcussę fuerint cadunt in os comedentis. Munitiones em̃ aię sunt virtutes:& virtutũ opera:sed si vent⁹ tentationis virtutes cõcutiat,cadũt bona opera velut grossi in os tentatoris:& deuorãtur ab eo. Vineę florentes lędũtur de facili,sicut dicit Iob. Lędetur quasi in primo flore botrus eius. Vineę florętes dãt odorẽ, quũ bonoꝝ operũ suaue redolent initia:sed si florentẽ vineã imoderatũ frigus vel ęstus tetigerit, discusso flore botrus perit,sic plerũq; bonoꝝ operum initia ꝓsperitas vel aduersitas seculi tabescere facit. Quoniã igitur & ficus quę protulit grossos:& vineę florentes ope indigent contra prędicta pericula propter subuentionem eorum dicitur ad virginem. THO.

SVrge amica mea:sponsa mea:& veni:colũba mea in foraminibus petre & in cauerna macerie.

¶Venerat sponsus ad sponsam:Excitauerat eã, repetit excitationẽ suã vt addat.s.vt locũ ei ostendat:ad quẽ veniat.s.in foraminib⁹ petrę. Petra aũt erat Christus. Ergo in foraminib⁹ petrę ducit,cũ reiectis tpalibus ad ea q̃ sursum sunt euehit. Hoc aũt iter ostẽditur agendũ per foramina petrę. Nõ sub aere nudo,neq; vt patiat solis ardorẽ:ne iterũ nigra fiat. Cauernas macerię dixit angeloꝝ loca: qui ob supbiã lapsi sunt/quasi vacua relicta quę repleri ex hoibus habẽt tãq̃ ex viuis lapidib⁹:vbi ipse Christus est lapis in caput ędificij. Vel possumus dicere angeloꝝ custodiã esse maceriã in vinea Christi. Ecclesia tpe & loco peregrinatiõis suę duas habet cõsolationes. De ꝑterito est memoria passiõis Christi. De futuro est q̃ se in sortẽ sanctorũ cogitat. Et cõfidit recipiẽdã. Licet cuiq; nostrũ quacunq; parte voluerit cauare,supernę macerię. Nũc quidẽ Patriarchas reuisere:nũc vero salutare Prophetas:nũc senatui immiscerI Apl̃oꝝ:nunc Martyrũ inseri choris. Sed & beatarũ virtutũ status & mãsiones aio plustrare. Vnde in cõsciẽtia lętãdo & admirãdo prorũpim⁹ in dei laudẽ & gr̃arũ actionẽ. Inde est q̃ faciẽ nostrã.i.cõsciẽtiã spõsus desiderat videre:& vocẽ audire. Vnde ait. Ostende mihi faciem tuã,sonet vox tua in aurib⁹ meis. Ecce de macería. Licet nobis cauare in petra.i.in ipsum deũ cõtemplando eũ. Vnde licet hic tangi duo genera Cõtemplationis. Vnũ de statu & gloria ciuitatis supnę. Alterũ de regis ipsi⁹ maiestate. Per foramina petrę solẽt aquę de piscinis educi. In de Hieremias. Reliquite ciuitatẽ,& inhabitate in petra habitatores Moab. Estote q̃si colũba nidificãs in summo ore foraminis. Petra aũt erat Christus. Foramina vulnera in pedib⁹ & manib⁹ vnde sanguis exiuit quo lauamur. Ibi volebat lauari faciẽ sponsę.i.cõsciẽtiã,vt mũda ei ꝑsentareť. Macería est caro Christi. Cauerna vuln⁹ i latere. Per qđ vult or̃onẽ suã ad cor suũ trãsire. Quia in talib⁹ cauernis solet vox clarius sonare. Legim⁹ aquas de petra eductas,& petras de aqua,& petras ad aquã deductio. Primũ factũ est,q̃n Moses percussit petrã in desertо & fluxerũt aquę diuinę gr̃ę. Scdm q̃n trãseũtes filij Israel tulerũt duodecim lapides de Iordane.i. Apl̃os de fluẽtę diuinę gr̃ę. Alij de loco castroꝝ.i. de mũdo ad dei gratiã sunt adducti. Sed nũc hęc videamus moraliter. Primus locus fuit in deser- Locus tri-
to.Secũdus in Iordane. Tertius in castris.Prim⁹ plex.
locus est pœnitẽtię.Secũdus pręsumptio cõfidentię.Terti⁹ desperatio diffidentię.Primus lapis est Lapis tri-
patiẽtię fortitudo. Secundus in bono cõfirmatio. plex.
Terti⁹ in malo obstinatio. Lapidẽ bonũ ponebat in deserto qui dicebat.Corp⁹ meũ dedi percutiẽtib⁹ & genas meas vellẽtibus. Faciẽ meã nõ auerti ab increpãtibus,& cõspuẽtibus in me. Boni lapides sunt de Iordane colligẽdi & mittẽdi in locum castroꝝ & ecõuerso:vt in die bonoꝝ nõ imemor sis malorũ:& in die malorũ immemor sis bonorũ. De primo. In ęternũ nõ obliuiscar iustificationes tuas:quia in.v.me. De scdo. Q̃n iniquitatẽ meã ego cognosco. De tertio. Pharao,Dñm nescio,& Israel nõ dimittam. Prim⁹ ille lapis fortis fuit ad portãda onera nostra:quia languores nostros ipse tulit & onera nostra ipse portauit. Onera em̃ nr̃a ipse portauit:vel in se habẽdo:vel ꝑ eis patiẽdo. Sunt aũt onera necessaria. Sunt violẽta. Sunt voluntaria. Necessaria sunt nobis indicta a primis parẽtibus. Necessaria trm̃a deo. Violẽta nunc a deo, nũc a diabolo tentãdo vel affligẽdo. Volũtaria vel inclinãdo ad tentationẽ vel assumẽdo ꝑ peccatis laborẽ. Causę sunt quinq; ꝑ quib⁹ deus affligit ho- Afflictiominẽ. Pro peccatis,vt Mariã sororẽ Mosi. Ad inis causę.
tiũ pœnę ęternę,vt Herodẽ. Ad ꝓbationẽ,vt Iob.
Ad augmentum coronę,vt Paulum. Ad gloriam
dei,vt cęcum natum. Vndecim ergo sunt onera Onera vn
quę portamus iuxta Esaiam. Primũ est hoc. Ali- decim.
quando nobis onus incumbit ex mundo. Hoc est Primum.
onus Babylonis:Babylon dicitur cõfusio:& significat mundũ:cuius amorem cupiditas tripliciter onerat,labore,timore,dolore. Cũ labore em̃ peruenit homo ad id qđ cupit. Possidet cum timore. Amittit cũ dolore. Tria sunt quę cõcupiscit homo in mundo. Primo sublimitatẽ. Secũdo gratias corporis & animę scilicet sapientiã,decorẽ,fortitudinẽ. Tertio ad voluptatem pertinentia.s.copiã rerum,ornamẽtum,mulierem. Primũ cupit supra se. Secundũ intra se. Tertium circa se. Primum vt sit formosus. Secũdum vt sit gloriosus. Tertium vt sit voluptuosus. De his ait Salomon. Fui rex in Hierusalem. ecce primum. Sapientiam dedit mihi deus. ecce secundum. Habui diuitias super omnes reges,qui ante me fuerunt in Hierusalem. ecce tertium. Sed primo dixit. Altiora te ne quęsieris & maiora te ne scrutatus fueris. Quia quãto altior gradus,tãto grauior casus. Ideo. Qui cupit excelsa,debet vitare ruinam. De primis enim venitur in deiectionem. De secundis ad infirmitatem. De tertijs in amaritudinem. De primo Nabuchodonosor est nobis exemplum. Nonne hęc est ait,Babylon:quam feci in gloriam & decorem regni mei? Et statim mutatus est in bouem. Secũdis qui in se cupiunt gratias ait Apostolus. Nolí negligere gratiam quę in te est. Negligit em̃ qui vel ex ea non operatur:vel ea abutitur. Sic em̃ cadunt in infirmitatem. Sic enim sapientia Salomonis infatuata. Pulchritudo Absalon exterminata. Fortitudo Sansonis excęcata. Tertijs dicitur de muliere. Nitidius oleo guttur ei⁹:& nouissima eius amara:quasi absynthiũ. De diuitijs. Noli sapere altũ:nec sapere in incerto diuitiarũ. De ornatu. Nõ in veste preciosa. Sed vide ad quantã deuenit amaritudinẽ:qui primus his abũdauit:scilicet filius ille prodigus: qui postea pauit porcos.
Ecce quę in mũdo concupiscũtur. Sed vide quãto
De labo- labore acquirũtur. Laborãt em̃ in corde. Laborãt
re. in corpe. Laborãt in ore. In corde tripliciter. Desiderio. Anxietate. Sollicitudine. Desiderio,quo rẽ amat. Anxietate,qua in spe vacillat:an acquirat. Sollicitudine,qua modũ acquirẽdi ordinat. Hoc desideriũ remouebat a se Hieremias. Dñe ait diẽ hominis nõ desiderãs tu scis. De secundo Dauid, Anxiatus est sup me spũs me⁹:in me turbatũ est cor meũ. De tertio Dñs. Nollte soliciti eẽ dicẽtes. Quid mãducabimus,aut quid bibem⁹. Laborãt quoq; corpe priuatę personę in quotidiano labore. Milites in armorũ virtute. Clerici in studio sciẽtię. De primo. Ois labor hois in ore eius est. De se cũdo. Nõ in fortitudine sua roborabitur vir. Contra tertios. Cũ steteritis ante reges & pręsides nolite ꝑmeditarí qualiter respondeatis. Timor autẽ
Timor in mũdi nõ solũ est in ijs quę labore acquirũtur. Est
quibus. em̃ timor de amissione rerũ suarũ. Secũdus de inquietatiõe animãtiũ. Terti⁹ de perturbatiõe elemẽtoꝝ. Primũ fit in amissione possessiõis. De carnalib⁹ amicis. De cõmodis ꝓprij corpis. In his tribus flagellatus est Iob. Vnde ipse ait. Et qđ verebar accidit. Perdidit em̃ substãtiã. Mortui sunt filij. Carnis sustinuit angustiã. Sed qd agẽdũ sit nobis in tali casu ipe docet. Dñs ait,dedit:dñs abstulit. Sicut dño placuit ita factũ est.s.n.b. Secũdus timor.s. de iniquietatiõe animãtiũ in trib⁹ est. Timẽ tur em̃ insidię malorũ. Timeť feritas bestiarũ. Timetur infectio venenatoꝝ. In his trib⁹ exaiat⁹ est Daniel. Fuerũt em̃ maligni qui machinati sunt,vt auellerẽt eũ a latere regis. Scdo in lacũ leonum est missus. Tertio cũ draconе venenoso fuit ei cõflictus. Sed quia deũ timuit,ab ijs oĩbus est liberat⁹. Vnde Dauid ab his tribus gaudet se liberatũ. De primo. Ipse liberauit me de laqueo venantiũ. De alijs duob⁹. Sup aspidẽ & basiliscũ ambulabis,& conculcabis leonem & draconem. Tertius timor mundi in perturbatione elemẽtorum fit trib⁹ modis. In passionibus aeris. In terrę motu. In ꝑcellis maris. Passiones aeris sensit Petrus. Vnde. Cunq; vidisset ventũ validum venientẽ timuit. Terrę motum Iudei in passione Christi. Maris ꝓcellas Paulus,qui die ac nocte in ꝓfundo maris fuit. De his ait Dauid:Primo de procella maris. Viderũt te aquę deus:viderũt te aquę, & timuerũt:& turbatę sunt a' ,yssi.m.s.a. Et de tonitruo :vocẽ dederũt nubes. Vox tonitrui tui in rota. Illuxerunt coruscationes.t.o.t. De motu terrę adiungit. Cõmota est & cõtremuit terra. De his dicebãt tres pueri vt ab his liberarẽtur. Benedicite maria & flumina dño, Et. Benedicite fulgura & nubes dño. Et.
Dolor. Benedicat terra dñm. Dolor vero mũdi ex tribus
primis pendet. Dolemus em̃ de fama celsitudinis annullati. De gloria gratiarũ humiliati. De voluptatibus in amaritudinẽ deiecti. De his trib⁹ plãgit Hieremias. De primo sic. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo:facta est quasi vidua dña gentium:princeps prouinciarum facta est sub tributo. De secundo. Quomodo obscuratũ est aurũ: mutatus est color optimus. De tertio. Qui vescebantur voluptuose,interierunt in vijs:qui nutriebãtur in croceis,amplexati sunt stercora. Hoc est onus Babylonis.i.cõfusiõis mũdi. De hoc ait Hieremias. Calix aure⁹ Babylonis:de vino eius biberunt oẽs gentes, & inebriatę sunt. Vt autẽ onus istud & sequẽs fugiamus,ait. Egredimini de Babylone:& fugite a Chaldęis. Chaldęi nãq; feroces dicũtur. Hi sunt dęmones,qui per Philistijm significãtur cũ dicitur. Onus Philistijm. Aliq̃ em̃ nobis onus incũbit ex imũdoꝝ spirituũ immissione. Et On⁹ Philihoc dr̃ onus Philistijm q̃ dicũtur potiõe cadẽtes. stijm.
Et eos designãt q̃ supbia inebriati de cœlo cecidерunt. In hoc lapsu triplex onus videmus.
Primo em̃ supbiuit. Superbiuit in deum. Tria in
Secundo inuidit. Inuidit primo homini, hoc onere
Tertio seduxit. Seduxit eum.
Et sic in hanc infirmitatem deiecit.
Primo itaq; peccauit contra humilitatem filij.
Secundo contra benignitatem spiritus sancti.
Tertio contra potentiam patris summi.
Propter primũ itaq; dicitur. Potione cadens. Propter duo reliqua dicitur. Duplex ruina. Per superbiã ergo factũ est cor mõtiosum. Per inuidiã venenosum. Per seductionẽ latebrosum. In primo em̃ de bonis ꝓprijs exaltatur. In secũdo de bonis alienis dolore cruciatur. In tertio ꝓximo mala machinatur. De primo dr̃. Ante ruinã exaltatur cor. De secũdo. Q̃z diu ponã cõsilia in anima mea dolorẽ in corde meo p diẽ. Aliq̃ em̃ fortasse Dauid motus fuit tali passione. De tertio Salomon enumerãs septẽ quę odit Deus inter ea posuit cor machinãs pessimas cogitationes. Superbia onerat cor. Onerat manus. Onerat linguã. Cor contumacia. Linguã cõtumelia. Manus violentia. Primũ aufert mẽtis sabbatũ.i.quietem. Secundũ proximo verbi cõsolationẽ. Tertiũ misericordię impensionẽ. De primo Hieremias. Nolite portare onera vestra in die sabbati.i.quietis aię. De secundo ait Iob ad amicos suos:qui ad cõsolandũ eũ venerãt: & in cõtumelias aduersus eũ erũpebant. Cõsolatores onerosi omnes vos. De tertio Esaias. Dimitte eos qui cõfracti sunt liberos:& oẽ onus distrũpe.s. violentię. Onus autem inuidię in tribus onerat.
Primũ per odium proximi in homicidiũ inducit. Onus tri-
Secundo cor dolore cruciatus corrodit. plex.
Tertio corpus pallore & macie affligit.
De primo ait Ioannes. Qui odit fratrẽ suũ homicida est. De secũdo ait Poeta quidã. Iusti⁹ inuidia nihil est:q̃ ꝓtinus ipsum Author̃ rodit/excruciãs animũ. De tertio ait Idẽ. Inuidus alterius macrescit reb⁹ opimis. I tẽ Idẽ. Inuidia siculi nõ fuenere tyrãni Mai⁹ tormẽtũ. Et Solomon. Virũ stultũ interficit iracũdia. & paruulũ occidit inuidia. Seductiõe quoq; onerat diabol⁹. Sed ẽt triplicif onerat
Quandoq; corporum afflictione. Onus se-
Aliquando violenta tentatione. ductionis
Aliquando autem decipit fraudulenter. triplex.
Corpus affligit:sicut habemus q̃ spiritus dei malus affligebat Saul. Et Iob percussit vlcere pessimo. Puerum quoq; illum,qui aliquando se mittebat in ignem:& frequenter in aquam:alludebatur in terra spumans. Vnde Dauid. Misit in eos iram indignationis sue &c. Violenter quoq; tentat nos sicut Paulum. Ne magnitudo ait, reuelationum extollat me:stimulus carnis datus est mihi Angelus sathanę qui me colaphizet. Ita vt clamare ne-

ceſſe haberet. Dñe vim patior: reſponde pro me. Imperioſe enim precipit diabolus dicens. Incuruare vt trāſeamus. Dicit em̄ inimicus. Perſequar & comprehēdam: diuidam ſpolia: implebitur aīa mea. Euaginabo gladium meum: interficiet eos manus mea. Et contra minas iſtas nos admonet Apoſtolus dicēs. Fratres ſobrij eſtote/& vigilate: quia aduerſarius veſter diabolus tanq̄ leo rugiēs circumit querens quem deuoret. Et clamat cum Pharaone. Ite ad onera veſtra: vacatis ocio. Fraudulenter quoq; tentat: ſicut loquutus eſt ad Euā/ verbis pacificis i dolo. Quare p̄cepit vobis deus ne comedatis de ligno ſcientię boni & mali. Et illa. Ne forte moriamur. Et ille. Nequaq̄ moriemini. Vnde Apoſtolus. Nolite credere omni ſpiritui ſed probate ſpiritus ſi ex deo ſunt. Et alibi. Angelus enim ſathanę tranſfigurat ſe in angelum lucis. Ipſe enim ait. Ero ſpiritus mendax in ore omnium prophetarum Aab. Sichen qui diciturlabor id eſt diabol⁹: fil⁹ Emor. i. aſim qui erat rex Euę id eſt quod dicitur peſſimum, quia filius peſſimi Aſim. i. luciferi: qui prius cecidit: prius violenter raptuit Dinam filiam Iacob. Et poſtq̄ corrupit eā, deliniuit eam & loquutus eſt ad cor eius: vt perpetuo eſſet cum eo. Sic nimirum diabolus poſtq̄ violenta tentatione aliquem ſtrauit fraudulēta ſeducit: ne a tali caſu velit reſurgere. Aliquando nobis incumbit ex naturali quadā & ineuitabili neceſſitate. Et hoc on⁹ eſt Moab: qui interpretatur de patre: naturalem illam exprimens neceſſitatē quam pater generatione trāſfudit in filium: ſicut eſt ieuitabilis mādducādi, bibēdi, dormiēdi neceſſitas. Hac cogimur poſt ſpiritales cibos mētis procurare onera vētris. Hoc on⁹ tripliciter cōſideraſ.

Onus Moab.

Onus triplex.
In principio. In principio vilis conceptio.
In medio. In medio labor & afflictio.
In fine. In fine miſerię diſſolutio.

Primum.
Primum ad exiſtendum.
Secundum ad ſuſtinendum.
Tertium ad moriendum.
In primo vide fœtorem.
Id ſecundo laborem.
In tertio horrorem.

Aſpice ergo fœtorem primi: & interroga illā mulierem q̄ magno fœtore concipit: quāto tędio in genitali ſecreto ſuis ſanguinibus puerum nutrit: quanto dolore parturit. Audi pro duobus primis Ioannem de ſpirituali natiuitate loquētem. Qui non ex ſanguinibus ait: neq; ex volūtate viri: neq; ex volūtate carnis: ſed ex deo nati ſunt. Quia carnaliter naſcentes, ex viro & carne. i. muliere naſcūtur. Ex ſanguinibus vero vſq; ad natiuitatem paſcuntur. De dolore vero pariētis interroga Euā: cui dictum eſt. In dolore paries filios tuos. Non eſt enim dolor ſuper dolorem parturientis. Mulier enim cum parit triſtitiam habet. De hoc principio dixit Iob. Homo natus de muliere. De fine. Breui viuens tempore. De medio. Repletus multis miſerijs. Item. Qui quaſi flos egreditur. Ecce

Secundū.
de primo. Et conteritur: de ſecundo. Et fugit velut vmb: de tertio. In medio vero cōſiderāda ſunt quattuor. Hoc em̄ onus conſiſtit in quatuor.
In cibo & potu. In veſtitu. In dormitione & vigilatione. In naturali imbecillitate.
Primum eſt contra defectum.
Secundum cōtra inclęmentiam aeriarū paſſionū.
Tertium ad recreandum.
Quartum in proceſſu ętatum.

Iſtud eſt graue iugū ſiue onus ſuper filios Adā, a die exitus de vētre matris eorum vſq; in diem ſepulturę in matrem oīm. Prima igitur neceſſitas eſt manducare & bibere. Vnde. Omnia a te expectant, vt des illis eſcam in tempore. Et. Labores manuū tuarū: bene es & bene tibi erit. Sed ſunt pauci qui hāc neceſſitatē nō cōuertāt in ſuperfluitatem. Per hanc em̄ ſuperfluitatem ventres diſtēduntur: corda hebetantur: ſenſus infatuantur. De primo Paulus. Eſca ventri: & venter eſcis: de⁹ & hunc & has deſtruet. De ſecundo. Videte ait Dñs ne grauentur corda veſtra in crapula & ebrietate. De tertio. Vinum apoſtatare facit etiā ſapientes. Sunt qui plus intenti ſunt fuę voluptati, q̄ pauperum egeſtati: quibus dicetur in iudicio. Eſuriui, & non dediſtis mihi manducare. Propterea dicebat Iob. Si comedi buccellam meam ſol⁹: & pupillus non comedit ex ea. Iſtis nō occurrit dies iſte qui induebatur purpura & byſſo: & epulabatur quotidie ſplendide. Sed quid inde ſequitur. Sepult⁹ eſt in inferno. Nec ille ali⁹ qui dixit. Anima mea, habes multa bona repoſita in ānos multos: quieſce, comede & bibe. Sed quid audiuit? Stulte hac nocte requirēt aīam tuā. Quę aūt paraſti cuius erūt? Audiant dñm dicentem. Nolite ſolliciti eſſe animę veſtrę dicētes. Quid comedem⁹: aut quid bibemus. Reſpicite volatilia cœli: quę nō laborant, neq; cōgregant in horrea: & pater veſter cœleſtis paſcit illa. Et de veſtimēto quid ſolliciti eſtis. Hęc em̄ oia gēres inquirūt. Veſtis em̄ pertinet ad on⁹ Moab: ſed quāto labore acquiraſ, videam⁹. Propter hoc em̄ vt ait Poeta. Impiger extremos currit mercator ad Indos. Lana de oue ſumit: poſtmodū manib⁹ fœminaę in filū deducitur: deinde texit: poſtmodū tingitur: deinde ſiccatur, ſuitur. Ecce labor. Sed aſpice preciū, formā, colorē. In p̄cio, ſupabūdātia. In colore, vana gloria. In forma, eſt ſupbia. Primū em̄ queris tibi, vt videaris pretioſus. Secūdū, vt ſplendidus. Tertiū vt videaris elegātius formatus. Sed audi Paulū. Nō in veſte pretioſa. O quātis expēſis veſtis bona querit haberi. Vnde Poeta. Hic vltra vires habitus nitor. Et: interdū aliena ſumit arca. Sed tales ampli⁹ laborare indignātur. Vnde Horati⁹. Eutrapel⁹ cuicūq; nocere volebat, Veſtimēta dabat p̄cioſa. Beatus em̄ iā dormiet in lucē: ſcorto poſtponet honeſtū Officiū. Sed has ſupfluitates cur nō expēditis in vſus pauperū: vt dicere⁹ vobis i iudicio. Nud⁹ fui, & operuiſti me. Sicut Iob. Si deſpexi p̄tereūtē eo q̄ nō haberet veſtimētum, & abſq; operimēto pauperē: Si nō bñdixerūt mihi latera ei⁹: & de velleribꝰ ouiū mearū calefact⁹ eſt. Talib⁹ ait Dñs. De veſtimēto quid ſolliciti eſtis. Cōſiderate lilia agri q̄ nō laborāt neq; nent. Amē dico vobis: quia nec Salomon ſic veſtit⁹ eſt in oi gloria ſua: ſicut vnum ex his. Dormitio vero & vigilatio q̄ cauſa recreationis alternātur, de onere Moab ſunt. His tñ indulgēt ſicut ait Dñs diſcipulis ſuis. Dormite iā & requieſcite. Et de vigilatiōe. Vigilatę & orate, vt nō intretis in tētationē. On⁹ tñ ſunt: qa q̄dā immoderate dormiūt & idiſcrete vigilāt. Illis dixit q̄dā. Q̄d ſatis eſt dormi. Illis vero. Pl⁹ vigila ſemp ne ſōno dedit⁹ eſto. Audi q̄d hiſtrib⁹ dixerit Boeti⁹ Fœlix nimiū prior ętas contēta fidelib⁹ aruis: nec inerti perdita luxu: Facili quę ſępe ſolebat ieiunia ſoluere glande. Nec bacchica munera norat liquido confundere melle: Nec lucida vellera Serum ſyrio miſcere veneno: Somnos dabat herba ſalubres: Vmbras altiſſima pinus: potuſq; lubric⁹ amnis. Naturalis quoq; iſirmitas eſt de onere Moab vt eſt in ſucceſſionibus ętatum. Primo em̄ infantulus indiget lactis nutritione. Iam adoleſcēs eget pędagogo: ne per laſciuiam ętatis deuieta bono. Factus vir eget conſilio. Factus ſenex alieno ſuſtentamento, quia ſam non eſt apud eum niſi labor & dolor. Vnde Dauid. Numerus annorum n.i.i.ſ.a. Si autem in potentatibus octoginta anni & amplius labor & dolor. Vnde & Poeta. Multa ſenem circunueniunt incommoda: vel q̄ Querit & inuentis miſer abſtinet: & timet vti: Vel q̄ res omnes tepide gelideq; miniſtrat. In cunctis querulus: laudator temporis acti, Se puero. Ecce iſta

De nouiſſimis,

conſiderātur circa medium hominis. Circa nouiſſima hęc cōſideranda ſunt: Corporis & animę miſerabile diuortium. Videre etiam debemus corporis defectum, animę periculum: quādo exibit ſpiritus eius: & non reuertetur in terram ſuam. Hęc tria deſignabat Dauid cum diceret. Auferes ſpiritum eorum & deficient: & in puluerem ſuum reuertētur. Auferes ſpiritum cum exibit de corpore. Deficient, quia deſinent eſſe, in diuortio corporis & animę. In puluerem reuertentur quādo vermis fiet de corpore, puluis de verme. Ecce corporis defectus: ſed quantum eſt periculum ſpiritus: cum inſidientur ei ingreſſi catuli leonum rugientes vt rapiant. Quis enim poterit eum liberare a rugientibus preparatis ad eſcam? Solus dilectus q̄ hęc tria portauit p nobis onera. On⁹ Babylōis: qa obtulit ei mūdi ſubiectionē. Onus Moab: quia defectus prędictos in ſuam aſſumpſit incarnationem. Ipſe eſt enim petra: ad cuius foramina ſponſam inuitat. Sed quia quartū ſcilicet Damaſci q̄d dicitur potus ſanguinis non ad ipſum ſpectat, ſed conſcientias noſtras inquietat, ab eo vult nos puri fieri. Vnde ait. Oſtēde mihi faciē tuā. THO.

Oſtende mihi faciem tuā: ſonet vox tua in auribus meis.

Ac ſi diceret. Tu quę in ſecreto mentis quietē diligis: & foraminibus petrę & in cauerna macerię delectaris/egredere foras ad bona opera: vt des exēplum proximis, & facaudire vocem tuam: vt inuites alios ad vocem confeſſionis, prędicationis, & laudis. Dum em̄ bonorum operum exempla oſtēdis: & ad talem vocem inducis faciem tuam, mihi oſtendis. Quā faciem quęrebat videre, niſi tēpli ſpiritualis? Sicut legitur de Maccabęis. Vnde ſcriptum eſt. Ornauerunt faciem templi coronis aureis: & dedicauerunt altare dño, & facta eſt lętitia magna in populo. Templa ſunt quatuor.

Tēpla q̄tuor.
Primum eſt corporis humani.
Secundum congregatio fidelis populi.
Tertium & quartum eſt caro & corpus Chriſti.
De primo. Neſcitis q̄m corpora veſtra templum ſpiritus ſancti? De ſecundo. Templū dei ſanctum eſt q̄d eſtis vos. De tertio. Et ea quę de ipſo erāt &c. De quarto. Soluite tēplū hoc & poſt triduum excitabo illud.

Facies q̄tuor.
Primi eſt facies corporalis.
Secundi moralis.
Tertij ſpiritualis.
Quarti prius mortalis, modo immortalis.
Prima eſt quędam membrorum conſonantia.
Secunda religionis elegantia.
Tertia conſcientia,
Quarta in hūano vultu q̄dā diuinū ſpirās gr̄am.
Primam carnalis admiratur.
In ſecunda proximus ędificatur.
In tertia deus delectatur.
In quarta peccator ſaluatur.

De prima. Et inſpirauit in faciem eius ſpiraculū vitę. De ſecūda. Facies ſenū nō erubuerūt. De tertia. Oſtende mihi faciē tuā, ſonet vox tua in auribus meis. De quarta. Faciem meā non auerti ab increpantibns, & cōſpuentibus in me. Iſtas quatuor figurāt quatuor facies animaliū Ezechielis.
Primam facies bouis: quod eſt animal pigrum.
Secundam facies hominis: qui eſt rationalis.
Tertiam facies aquilę: quę ſicut aīa in altū volat.
Quartam facies leonis: qui propter fortitudinē Chriſto comparatur.

Primę pulchritudo fallax gratia eſt, & vacua. Scdę dicit. Pulchra es & decora filia Hieruſalē. t.v.c.a. o. Tertię dicitur. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra. De quarta. Omnis pulchritudo dñi exaltata eſt ſuper. ſ. Hę ornandę ſunt aureis. Coronę q̄ Sciendum q̄ dicitur aurum, ſplendor mundanę tuor. vanitatis. Tertio ſplendor ſapiētię cœleſtis. Quarto ſplendor diuinitatis. De primo. Calix aureus Babylonis. De ſecundo. Angelus erat cinctus ad māmillas aurea zona. De tertia. Aurū tuum ęruginatum eſt. De quarta Sponſa. Caput eius aurū optimum. Primū eſt circulus aureus in nare ſuis. Secundum corona aurea & aureola: quę ſunt ſup menſam ꝓpoſitionis. Tertiū corona aurea: quam Mardochę⁹ habuit egrediēs de palatio & de cōſpectu Aſſueri regis. Quartū corona quā habebat in capite, ſedēs ſup nubē candidā, ſimilis filio hois. Prima eo⁹ Primę igit̄ faciei. ſ. corpalis pulchritudo, fallax gr̄a rona. eſt & vana. Vana quātū ad ornatū voluptuoſorū. Facies pri Fallax quātū ad ſimulationē hypocritarū. Volu⁹ ma. ptuoſi em̄ ſtudēt ornare facies ſuas ornatu meretricis, cū Apl⁹us dicat. Nō in tortis crinib⁹, aut auro, aut margaritis: quia gēmis, auroq; tegunt oīa. Quis furor eſt, cēſus corpe ferre ſuos: cū ſit oīs caro fœnū: & oīs gloria ei⁹ quaſi flos fœni. Ecce vana: Fallax eſt in hypocritis. Exterminat em̄ facies ſuas, vt appareāt hoibus ieiunātes. Iſti ſunt ſepulchra dealbata. Percutiet te dñs paries dealbate, ait Paulus. Hęc eſt facies quā ſtulti admirantur.
Scda facies eſt religionis elegātia. ſ. tēpli fidelis, cō Secunda. gregationes populi. Hęc ornatur ſplendore auri charitatis: quę eſt aurea corona & aureola: ſuper menſam ꝓpoſitionis. Hęc quadricornis eſt.

Eſt em̄ charitas dura. Fort⁹, vt ſuſcipiat mortē Charitat⁹
Eſt fortis. Dura, vt ſuſtineat quoti⁹ grad⁹ qua
Eſt ignea. dianam afflictionem. tuor.
Eſt inextinguibilis. Ignea, vt accēdat deſide
Inextiguibilis, vt ꝑualeat fluctib⁹ voluptatū. triū.
Fortis, vt odiat vitā tpalē. Dura, vt ſuppeditet aīa litatē. Ignea, ne tepeſcat ignauia. Inextinguibilis vt non pereat cōſlātia. De prio Paul⁹. Nō ſolū alligari, ſed mori parat⁹ ſum i Hieruſm ꝓ Chriſto. Audierat em̄. Qui odit aīam ſuā in hoc mūdo, i vitā ęternā cuſtodit eā. De ſcdo Idē. In oīb⁹ tribulatio nē patimur, ſed nō anguſtiamur &c. Nō ſicut illi

qui dederunt preciosa queq; pro cibo ad refocillã dam animam.i.animalitatem. De tertia. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Iesu dum loqueretur nobis in via. Alioqui si tepidus es,incipiam te euomere de ore meo. De q̃to. Filij Israel cum ducerentur in captiuitatem:ignem sanctum absconderunt in terrã. Cum autem redirent,non inuenerunt nisi aquã crassam. Propterea ait. Cunctantes estote,videbitis auxilium domini super vos. Hęc quatuor docebat Sponsa in Canticis cũ diceret. Fortis est vt mors dilectio. Ecce primũ. Dura sicut infernus emulatio. Ecce secundum. Lampades eius lãpades ignis & flammarũ. Ecce tertium. Aquę multę non potuerunt extinguere charitatem:& flumina nõ obruent eã. Ecce quartum. De hac sic ornata merito dicitur. Pulchra es & decora filia Hierusalem,vt.c.a.o. Vnde merito dr̃. Terribilis est locus iste. Non est hic aliud, nisi dom⁹ dei & porta cœli. Vere terribilis diabolo:cũ null⁹ patet ingressus. In hac facie sic ornata ędificatur proximus. Ecce corona aurea charitatis:qua ornatur. Prima fuit facies bonis,hęc hominis. Sequitur de tertia facie, Tertij tẽpli quod est anima iusti:facies eius est conscientia munda. Hęc ornatur aurea corona sapientię. Hęc quoq; quadricornis est. Sapientia nãq; cœlestis est astuta,est profunda,est fortis,est suauis. Est astuta,vt vincat malitiam. Est profunda,dum prospicit inferni angustiam. Est fortis,dum violẽter conatur rapere cœlum. Est suauis,dum tranquille ordinat gradus affectionum. Vnde de his quatuor sic scriptum est. Sapientia vincit malitiam a.a.f.v.a.f.f.& d.o. vincit malitiam. Ecce primum. Hęc est astuta. Quia anima consilio sapientię habet,vt ꝓpriã malitiam fugiat:proximi patienter sustineat:diaboli malitię viriliter resistat. Proximum autẽ nõ solum sustineat,sed benigne indulgeat. Ecce vindicta sapiẽtię,sicut ait Poeta. Nobile vindictę genus est ignoscere victo. Sapientia enim vincit malitiã,ait Sapiens. Si occurrat ei malitia,dicit animę suę. Noli ęmulari in malignantibus. Et aduersario dices. Quid gloriaris in malitia:qui potens es iniquitate. De malis spiritibus dicitur. In malitia sua lętificauerunt regem postmodum profunda descend̃t ad infernum. Vbiq; enim attingit sapientia propter suam munditiam. Videnscq; pœnas inferni clamat. Libera me Domine de morte ęterna. Postmodum fit fortis respiciens cœlum & clamat. Venite ascendamns ad montem domini:& ad domum dei Iacob. Vltimo fit suauis dũ ordinat in tranquillitate affectiones suas. Primo enim desiderat supernę ciuitatis requiem. Secundo angelorum societatem. Tertio dei visionem. Primo enim dicit. In omnibus requiem quęsiui: & in hęreditate domini morabor, Secundo gaudet:quia erimus ciues sanctorum angelorum:& ipsi consortes & conciues nostri. Vnde Angelus in Apocalypsi ait Ioanni volenti se adorare. Vide ne feceris:conseruus enim tuus sum. Propter hęc quatuor dicitur. Da mihi dñe sediũ tuarum assistricem sapientiã:cuius robore possim acquirere regnum:quę mecum sit dum descendo ad infernum:& mecum laboret:vt per eã vincam malignum:vt sciam quid acceptum sit coram te:vt iuxta voluntatem tuam ordinem gradus affectionũ mearum. Vel aliter. Trãsite ad me omnes qui cõcupiscitis me:& a generationibus meis adimplemini. Quatuor sunt generationes sapientię.

Sapientię generationes quatuor.

Prima qua mundus creatur & gubernatur.
Secunda qua cor hominis ędificatur.
Tertia qua malitia vincitur.
Quarta qua ad vidẽdũ deũ hõ beat⁹ illuminatur.

Prima ostenditur magnitudo diuinę potestatis.
Secunda benevolentia diuinę voluntatis.
Tertia excluditur obstaculum difficultatis.
Quarta ostenditur vultus maiestatis.
Primam nouimus literali instrumento.
Secundam sancti spiritus documento.
Tertiam passionis & resurrectionis irrefragabili argumento.
Quartam veracissimo experimento.

De prima. Dñs sapientia fundauit terrã:stabiliuit cœlos prudẽtia. Sapiẽtia illius irruperũt abyssi:& nubes rore cõcrescũt. De secũda. Sapiẽtia ędificauit sibi domũ:excidit colũnas septẽ. De tertia. Sapiẽtia vincit malitiã. De quarta. Sapientiã vocaui amicã meã:& constitui mihi pro luce habere illã. Audi claritatẽ eius. Candor est lucis ęterne:& speculũ sine macula. Item. Speciosior est sole:& supoẽm dispositionẽ stellarũ luci cõparata/prior inuenitur. In ista facie/quę sic est ornata,delectat⁹ de⁹ vt dicat. Ecce tu pulchra es amica mea,ecce tu pulchra. Pulchra ꝓpter munditiam conscientię. Pulchra propter coronam sapientię. Hęc est em̃ corona quã Mardocheus habebat in capite/egrediẽs de palatio/& de conspectu regis Assueri. Mardocheus myrrha munda dicitur. Immũda est myrrha amaritudo pro peccatis. Mũda,amaritudo ꝓ desiderio regni cœlestis. Assuerus beatitudo eor̃ dicitur. Ipse est deus. Acutus conspectu,dum aia cõtẽplatiua egredit̃:vt inferiora sua respiciat. Reditab ei⁹ cõspectu coronata corona sapiẽtię. Ecce quõ ornata est facies tẽpli corporis humani,& facies tẽpli fidelis populi:& facies templi quod est anima iusti:& quib⁹ coronis. Sequitur. Et dedicauerunt altare dño. Hoc altare est cor iusti. Vnde dictum est. Oblatio iusti impinguat altare.

Sapientia.

Itaq; qui hic sacrat⁹ est oportet eũ pri⁹ abdicare.
Secundo radicare.
Tertio dedicare.
Abdicare mundi vanitatem.
Radicare charitatem.
Dedicare altare scilicet cordis puritatem.

Mũdi vanitatẽ,ne iterũ inuoluat̃ ei⁹ voluptatib⁹.
Charitatem,vt nõ corruat secularis aurę flatibus.
Cordis puritatẽ,vt de cętero diuinis cedat vsib⁹.

De primo. Nolite diligere mundum neq; ea quę in mũdo sunt. De secũdo. In charitate radicati & fundati. De tertio. Paratũ cor meũ de⁹,paratũ cor meũ. De hoc altari dictũ est. Cũ intraueritis terrã, quã dñs dat⁹ est vobis,ędificate altare dño deo I.q.f.nõ tetigit. Lapides isti sunt virtutes. Hos tãgit ferrũ discordię qñ eis se admiscet,ira,inuidia, vel tale aliquid. Sed apponatur lapis angularis.s. Christus qui est pax vera vel nostra,qui fecit vtra q; vnũ sicut Iacob. Erexit em̃ lapidem in titulum fundens oleum desuper. De quo alibi dictum est. Adhuc restat ornatus facieiChristi,cuius carnem templum diximus. Eius facies triplex est.

Facies Christi.

Prima est humanę conditionis.
Secunda transfigurationis.
Tertia incorruptionis.

Prima ornatur decore.
Secunda splendore.
Tertia honore.
Decore bonę compositionis.
Splendore:in signum futurę resurrectionis.
Honore glorioſę maiestatis.
Prima dat nobis religionis formam.
Secunda resurrectionis fidutiam.
Tertia de visione sua lętitiam.

De prima. Faciem meam non auerti ab increpationib⁹ & cõspuentibus in me. Et. Conspuebant in faciem eius,& colaphis eum cędebãt. Tũc fuit speciosus forma prę filijs hominũ. Iuxta hãc erat facies eius similis euntis in Hierusalem. De secũda. Resplenduit facies eius sicut sol:& vestimẽta eius sicut nix. De tertia. Ostende mihi faciem tuã sonet vox tua in auribus meis. Hęc est ornata corona glorię. Vnde. Gloria & honore coronasti eũ. De qua dicitur. Vidi nubem candidam:& super nubem similem filio hominis sedentem:& corona aurea in capite eius. Vt hanc videamus,oportet vt sim⁹ assidui,vt simus cauti. vt simus postea lęti. Assidui quęrendo. Cauti pręoccupando. Lęti eum videndo. De primo. Quęrite dñm & confitemamini:quęrite.f.e.s. De secundo. Pręoccupem⁹ faciem eius in confessione. De tertio ait Iacob. Vidi dñm facie ad faciẽ & salua facta est anima mea. In eius visione vere dicetur. Facta est lętitia magna in populo ipso prestante:cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. Hęc facies aliquando est bona. Aliquando mala. Mala ostenditur sibi,proximo,deo.

Conscientia.

Primum ad cognoscendum morbum.
Secundum ad quęrendum consilium.
Tertium ad susciendum remedium.
Morbum scilicet iniquitatis.
Consilium satisfactionis.
Remedium remissionis.

De primo. Iniquitatem meam ego cognosco:& peccatum meum contra me est semper. De secũdo dicitur leproso. Vade ostende te sacerdoti. De tertio. Tibi soli peccaui,& malum coram te feci. Item bona cõscientia ostenditur,sibi,ꝓximo,deo.

Sibi ad securitatem. Ad securitatem in tribulatione.
Proxio ad ędificationẽ. Ad ędificationẽ in proximo.
Deo ad gr̃arũ actionẽ. Ad gr̃arũ actionẽ de bñficior̃ ꝓsolatiõe.

De primo Iob. Non peccaui,& in amaritudinib⁹ morabitur oculus meus. De secundo. Idem. Iustificationem meã quam cœpi tenere,nõ deseram: neq; em̃ reprehendit me cor meum in omni vita mea. De tertio. Confitebor tibi dñe rex:& collaudabo te Deum saluatorem meum. Hanc vocem gratiarum actionis quęrebat,quãdo subiũgebat. Sonet vox tua in auribus meis. Sed & vocẽ orationis quęrebat. Orationum autem.

Oratio.

Alia est vtilis.
Alia inutilis. Inutilium.
Prima infructuosa. Infructuosa qñ quod
Secunda incircunspecta. ore rogatur:corde nõ
Tertia criminosa. attẽditur. Vnde. Popul⁹ hic labijs me honorat cor aũt eor̃ longe est a me. Si lingua orem:spũs me⁹ nõ orat,mens autẽ mea sine fructu est. Incircũspecta est qñ & si bon⁹ est qui petit,& pro quo petitur:tñ nõ est bonũ qd petitur. Vnde Apl̃us. Quid orem⁹ sicut oportet nescimus. Et dñs matri filior̃ Zebedei. Nescitis inquit quid petatis. Criminosa est qñ petens vel pro quo petitur criminosus est. Vnde in Esaia. Cũ multiplicaueritis orationes non exaudiam. Manus em̃ vestrę sanguine plenę sunt. Vtilis oratio

Aliqñ fit verecũdo affectu.
Aliquando puro affectu.
Aliquãdo amplo affectu.
Aliquãdo deuoto affectu.

Hoc ordine disponit Paulus. Volo inquit fieri in ecclesia obsecrationes, orationes,postulationes,gratiarum actiones.

Obsecrationes fiunt pro remittendo peccato.
Orationes pro acquirendo bono.
Postulationes pro proximo.
Gratiarum actiones Deo.

De primo. Pater peccaui in cœlum & corã te. De secundo Susanna. Deus tu scis quę isti malicioſe cõposuerũt aduersum me,& ecce morior cũ nihil horũ fecerim. De tertio Moyses. Aut dimitte eis hãc noxã:aut dele me de libro tuo quẽ scripsisti. De quarto beata virgo. Magnificat aia mea dñm Et exultauit spiritus meus in deo saluatori meo. Quia respexit humilitatẽ ancillę suę. Aliqñ inficimur ex innata nobis corruptiõe,& inde facies nostra id est cõscientia fit inquinata quã volebat mũ dari dilectus cum diceret. Ostende mihi faciem tuã. Hęc est onus Damasci:qui dicitur bibẽs sanguinẽ,illam innatã nobis exprimens corruptionẽ. Quę quodam modo inuitos trahit ad peccatũ. Ipsa est lex in membris nostris,repugnãs legi mẽtis nostrę. Ipse autẽ naturalis mot⁹ peccati in quadam delectatiõis ipsam vim rationis pene absorbet. Sed ista quidã sentiunt & nõ cõsentiũt. Impugnantur:sed nõ expugnantur. Onerant ut:sed nõ prosternuntur. Triplex est sanguis.

Onera q̃tuor Damasci.

Sanguis moralis.
Sanguis historialis.
Sanguis redemptionis.

Sanguis triplex.

Primus habet fontem in fomite peccati.
Secundus in lege Moysi.
Tertius in corpore Christi.
Primus polluit hominem.
Secundus sanctificat ad carnis emundationem.
Tertius sanctificat ad conscientię puritatem.

De primo dicitur. Homo qui fluit sanguine immũdus erit:& manus suas lauabit in sanguine pec catoris. De secundo. Si em̃ sanguis hircorũ aut vitulorũ inquinatos sanctificat ad emũdationẽ carnis. De tertio. Q̃tomagis sanguis Christi emundabit cõscientias nostras ab operibus mortuis ad seruiendum deo viuenti?

Graue peccãtibus.
Importabile seruiẽtib⁹
Leue diligentibus.

In prio est onus graue.
In scdo on⁹ iportabile.
In tertio onus leue.

Peccatoribus,propter futuram damnationem.
Seruientibus, propter difficilem legis obseruationem.
Diligentibus,propter futuram retributionem.

De primo Dauid. Quoniam iniquitates meę supergresse sunt caput meum:sicut onus graue grauatę sunt super me. De secundo. Hoc est:quod nec nos:nec patres nostri portare potuimus. De tertio ait Saluator. Iugum enim meum suaue est: & onus meum leue.

Primus itaq; sanguis est fomes peccati.
Quandoq; bibitur.
Quandoq; effunditur.

Quandoq; aspergitur.
Bibitur:dum suggestioni consentitur.
Effunditur:dum effectui mancipatur.
Aspergitur id est ad alium spargitur:dum proximus exemplo corrumpitur.
Vel bibitur per peccati delectationem.
Effunditur:per crudelitatem.
Aspergitur:per proximi infamationem.
De primo ait Salomon. Duę sunt filię sanguisugę quę dicunt semper affer affer. Sanguisuga eñ est ga & eius qui bibit sanguinem istum. Duę filię eius sunt de filię. siderium carnale & desideriū spirituale. Hęc eñ nunq̃ satiantur. De secundo. Effuderunt sanguinem eorum tanq̃ aquam in circuitu Hierusalem & nō est qui. s. De tertio. Aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea & omnia indumenta mea inquinaui. Hoc nō videtur esse ociosum: q̃ Adam iuxta quosdam in horto Damasceno est formatus. Paulus dum iret Damascum, in via est excęcat⁹. Damascus eluser seruus Abrahę nascęte nouo hęrede, hęreditate domini sui est priuat⁹. Adam eñ hūc sanguinem bibit, dum peccati delectatione est captus: quod ad nos transmitteret. Paulus vero hunc sanguinē effudit, quia Damascum ibat, vt sanguinem effunderet. Forsitan aliq̃ quādo Damascus Abrahę aliquod peccatum cōmisit quo alios aspergeret. De hoc potu sanguinis conquerebatur Paulus cum diceret. Quod volo malum hoc ago. Velle eñ quidē ait mihi adiacet: perficereq; autem bonum non inuenio. Nec moueatur quis q̃ al's quadrimēbrem fecimus sanguinis diuisionem hic trimembrem. Alia est eñ ratio hic: alia ibi. Hic eñ per superiora: ibi per inferiora. Nec mirum. Triplex eñ est voluntas.
Voluntas naturę.
Voluntas vitij.
Voluntas gratię.
Voluntas naturę vitio repugnat: sed vincitur nisi voluntate gratię adiuuetur. Ipsa autem aliquādo subiacet. Aliquādo adiacet. Aliquādo superiacet.
Primum q̃diu vitio substernitur.
Secundum q̃diu vitio reluctatur.
Superiacet quando vitium superatur.
Et dei iustum est iudicium: vt inquietetur a suo inferiori qui suo noluit obedire superiori. Sanguis historialis quia totus est in figura relinquitur. Sāguine vero redemptionis quod derelinquitur, in primo alluitur.
Cum eñ effunditur: lauat peccatum.
Cum bibitur: spem nostram erigit ad regnum.
Cum aspergitur: securos nos facit cōtra periculū.
De primo. Hic est calix noui testamenti quod pro vobis effundetur in remissionem peccatorū. De secundo. Nisi manducaueritis carnem filij hominis & bibentis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis manentem. De tertio. Scimus quia aspersus est sanguis agni paschalis in liminibus Aegyptiorum, vbi erant filij Israel. & a periculo Aegyptiorū liberati sunt. Vnde Apostolus. Electis fiijs Ponti, Galathię, Asię, & Bithynię salutē mittit in aspsionē sanguinis Iesu Christi. THO.

Vox enim tua dulcis & facies tua decora.

¶ Dulcis est vox illa, quę proximum ad bonum informat, & in laudem dei se exaltat, vt dicat cū Dauid. Q̃ dulcia faucib⁹ meis eloquia tua super mel ori meo. Facies illa decora est quę talē se exhibet, vt faciem creatoris videre mereatur, & dicat Exquisiuit te facies mea, faciem tuam dñe requiram. Ne auertas faciem tuam a me, ne declines in ira a seruo tuo. Vox sponsę auditur

In auribus inimici.	In primo dulcis.	Vox spon
In auribus proximi.	In secundo dulcior.	sę audit̃ a
In auribus dilecti.	In tertio dulcissima.	tribus.

Prima enim est compassionis.
Secunda consolationis.
Tertia vox exultationis & salutis.
Prima dulcis propter remissionem.
Secunda dulcior propter regni promissionem.
Tertia dulcissima, quia imitatur supernorum ciuium iubilationem.
Ad primā nos inuitat Dominus sic. Si non remiseritis vnusquisq; fratri suo ex cordibus vestris, non intrabitis in regnum cœlorum. De secunda. Non coronabitur nisi qui legitime certauerit. De tertia. Venite exultemus domino iubilemus deo salutari nostro. Per primam debemus remittere roganti, & non roganti, & nobis malum facienti. Iuxta primū: remisit Dñs latroni, cum diceret. Memento mei dñe dum veneris in regnum tuū. Iuxta secundum: remisit Petro non roganti. Respexit eñ Petrum, & ille fleuit amare. Iuxta tertium, crucifixoribus suis non solum remisit: sed pro eis orauit. Pater ait, ignosce illis: quia nesciūt quid faciunt. Secunda vox dicitur

Duro.	Primum increpat.
Pigro.	Secundum excitat.
Deuoto.	Tertium inflammat.

De primo. Vę vobis duri corde. Et quia despexistis consilium meum, & correctiones meas neglexistis, ego quoq; in interitu vestro ridebo. De secundo. Vsq; quo piger dormis. De tertio. Curramus ad propositum nobis certamen: aspicientes in actorem fidei & consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio crucem sustinuit, & nunc in dextera dei sedet. Tertia laudat creatorē, vt laus procedat ex scientia.

Est enim vox nō scientię.	Vox nō sciētię est
Et est scientia non vocis.	garruli, qui cū cla
Et est vox scientię.	mat non intelligit
Et est scientia vocis.	quid dicat. Vnde

a Paulo dicuntur esse velut ęs sonans aut cymbalum tinniens. Scientia non vocis est in ijs qui nō sunt eloquentes. Vel pigri sunt ad dicēdum quod sciunt. Vnde Salomon. Scientia abscondita & thesaurus abscōdit⁹: quę vtilitas in vtrisq;? Vox sciētię est eorum qui sciunt & bene proferunt. Vnde thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapiētis. Scientia vocis est: quę diuinitus elingues facit eloquentes, & gratiam dat interpretationum. Sic eñ factum est in Apostolis, in aduētu spiritus sancti, vt scirent omnia genera linguarum. Vnde. Spiritus dñi repleuit orbem terrarum, & hoc quod cōtinet omnia sciētię habet vocis. Ecce vox dulcis. Sequitur. Facies tua decora: scilicet conscientia.
Triplex est pulchritudo.
Prima est quando est sine macula. Pulchritu
Secūda in qua est quędā gustus & ornat⁹ elegātia. do faciei
Tertia quędam membrorum & coloris in se tra- triplex.
hens intuentium affectus gratia. Hęc triplex pulchritudo est in anima.

Prima inest per peccati abolitionem.
Secunda per religiosam conuersationem.
Tertia per occultam gratię inspirationem.
De prima Iob. Si abstuleris iniquitatē quę in manu tua est, & in tabernaculo tuo non fuerit iniustitia, tunc leuare poteris faciem tuam absq; macula. De secunda. Q̃ pulchra es in calceamētis filia principis. Calceamentis scilicet mortuoꝝ animalium exempla patrum designantur. Ad quorum exemplum bene conuersamur & pedes nostrarū affectionum munim⁹. De tertio. Quę est ista quę progreditur quasi aurora consurgens, pulchra vt luna, electa vt sol. Aurora est relinquens noctem vitiorum. Luna illuminans tenebras peccatorū. Sol penetrās speculatione secreta cœlorum.
In prima pulchritudine meretur recōciliationē.
In secunda familiaritatem.
In tertia secretorum cœlestium reuelationem.
De primo. Cum auerterit se impius ab impietate sua quam operatus est, & fecerit iudicium & iustitiam, omnium iniquitatum eius non recordabor. De secundo. Si quis diligit me sermonē meū seruabit & pater meus diliget eum & ad eum veniemus & mansionem apud eum faciemus. Ecce familiaritas. De tertio. Iam nō dicam vos seruos sed amicos: quia omnia quęcunq; audiui a patre meo nota feci vobis. Ecce secretorum cœlestium reuelatio.
In primo effugit tenebras culpę.
In secundo tenebras inuincibilis ignorantię.
In tertio tenebras molis corporeę.
Et istud est quintū onus Esaię: scilicet onus ęgypti, quod dicitur tenebrę. Aliquando eñ exigentibus peccatis nostris hoc onus scilicet tenebras ignorantię portamus. Aliquādo autem ex necessitate. Aliquando ex negligentia. Hi onerātur ex ęgypto, sed non cum ęgypto scilicet non cum illis qui sunt tenebrę iniquitatis. De quibus dicitur. Qui male agit odit lucem. Qui dormiunt nocte dormitūt. & hoc est volūtariū. Tres sunt tenebrę.
Tenebrę tres. Primę sunt culpę.
Secundę ignorantię.
Tertię molis corporeę.
Tenebrę culpę sunt quędā confusio peccati, qua interior homo, nec suum lapsum, nec quomodo resurgat obseruat. Tenebrę ignorantię sunt: quibus homo & si bonum velit facere ignorat. Tenebrę molis corporeę sunt, quibus nimius vsus sensualitatis impedit spiritum vt nō possit cognoscere cœlestia secreta quę desiderat. De primis Dauid. Dixi forsitan tenebrę conculcabunt me. De secundis. Idem. Nescierunt neq; intellexerunt in tenebris ambulant. Et Iob. Non sunt tenebrę & non est vmbra mortis, vt absc̄dantur ibi qui operantur iniquitatē. De tertijs Iob. In tenebris strauit lectulum meū. De primis ait Paulus. Qui dormiūt nocte dormiunt, & qui ebrij sunt nocte ebrij sunt. Et. Ambulate dum lucem habetis: ne tenebrę vos comprehendāt. Ideo Surge qui dormis: & exurge a mortuis: & illuminabit te Christ⁹. Inde exultabat Dauid dicens. Quia tenebrę nō obscurabuntur a te, & nox sicut dies illuminabitur. Christus eñ ait Paulus illuminabit absconditа tenebrarum: & manifestabit consilia cordiū. De secundis exultabat Dauid dicens. Quoniam tu illuminas lucernam meam domine deus meus illumina tenebras meas. Lucernā id est Christū, qui doctrina sua illuminauit hoim ignorātias. De istis eñ dixerat Esaias. Vę qui dicitis malum bonum & bonum malum, & dulce amarum, & tenebras lucem. De tertijs plangebat Hieremias sic. Quomodo obtexit caligine in furore suo domin⁹ virginem filiam Sion, protecit de cœlo terram inclytam Israel? Sed vide quomodo Esaias harū tenebrarum videbat in spiritu venturam consolationem. Surge illuminare Hierusalem, quia venit lumen tuum. Quia ecce tenebrę operuerunt terram, &. c. p. Sed ecce remedium. Super te aūt oriet ur dñs, & gloria eius in te videbitur, & ambulabunt gentes in lumine tuo. Qui in primis sunt, in tribus laborant.

Habent peccati delectationem.	Triplex
Relinquunt dei timorem.	labor i pri
Non recordantur mortis horrorem.	mis.

De primo. Lętātur cum male fecerint, & exultāt in rebus pessimis. De secūdo. Non eñ est illis cōmutatio: & non timuerūt deum. De tertio ait Dauid. Quis est hō qui viuet & non videbit mortē? e. a. s. d. mor. inferi. Et poeta. Mors ecce non tardat: & omni labitur hora. Qui in secundis sunt tenebris, ipsi quoq; in triplici sunt ignorantia.

Ignorat eñ hō seipsum.	Seipm, q̃ sit peccator.	Triplex i
Ignorat Deum.	Deū, q̃ sit creator.	secundis.
Ignora diabolum.	Diabolū, q̃ sit cauilla-	

tor.
Peccator, & ideo indigēs pœnitentia.
Creator, indulgens misericordia.
Cauillator, ex inuidia.
De primo. Si ignoras te o pulchra inter mulieres, egredere & abi post vestigia gregum tuorum. Et Poeta. De cœlo descēdit gnoti se auton. i. scito vel nosce teipsum. De secūdo. Verum est q̃ sint quidam qui nesciunt deum esse nec credunt. Quidā sciunt eum sed non cognoscunt. Quidam & sciūt & cognoscunt: sed debita veneratione nō colunt. De primis ait Dauid. Dixit insipiēs in corde suo: non est deus. De secundis Pharao. Quis est dñs, vt exaudiam eum. Dñm nescio: & Israel non dimittam. De tertijs Paulus. Qui cū cognouissent deum, non sicut deum glorificauerūt aut gratias egerūt. Qui in tertijs sunt tenebris, ipsi etiam triplici impediuntur incommodo, ad videnda secreta cœli quę desiderant.

Ipsi enim desiderant videre claritatem,	Triplex i
Videre pacem.	tertijs.
Videre regem.	

Claritatem regni cœlorum.
Pacem hominum & angelorum.
Regem omnium regum.
De primo. Si oculus nequam fuerit, totum corpus tenebrosum erit. Oculus est intentio. Ipe nequam, quando plus se inclinat ad seruiēdum carni q̃ spiritui. Vnde dicitur. Nequā. i. non ęquus.
Totum corpus. i. congeriem virtutum facit tenebrosum: scilicet/vt licet sit in virtutibus: cum tali intentione non potest superna videre. Congeries virtutum corpus appellatur: sicut dicitur: corpus peccati. Et si oculus tuus simplex fuerit. i. soli seruiens spiritui, totum corpus. i. virtutum cōgeries lucidum erit, inspiciendo superna.
Est enim oculus nequam seruiens carni.
Est simplex seruiens soli spiritui.
Est multiplex seruiens nunc isti, nunc illi.

De pace,quã volunt videre dicitur. Visitauit nos oriens ex alto. Illuminare iis qui in tenebris & in vmbra mortis sedent,ad dirigẽdos pedes nostros id est affectus in viã pacis supernę cognoscendã. De tertio dicitur. Vita nostra absconditа est:quia nec vita nostra,nec Christus apparet modo nobis q̃diu laboramus in hac mole corporea. Sed si vis videre per speculum & in ęnigmate,audi Ioannẽ Qui diligit fratrem suum,ex deo natus est:& videt Deum. Primę tenebrę sunt illa cęcitas, qua percussi sunt Sodomitę,cum non possent inuenire ostium domus Loth.Secũdę tenebrę sunt illę: quę connumerantur inter plagas ægypti. Tertię tenebrę sunt illa cęcitas qua laborabat ille cęcus cui dixit Dñs. Quid vis vt faciã tibi? Et ille. Domine vt videã lumen scilicet illud supernũ quocunq; modo vt diligam in via.quem postmodum habeam in patria. Quia igitur ab his libera erat sponsa dicitur ei. Ostende mihi faciem tuam quia pulchra est. Hanc faciem pulchram ad deum cõuertere debemus, ipso auctore,vt & ipse suã nobis ostendat serenam:quod orabat Dauid dicẽs. Deus virtutum conuerte nos & ostende faciem tuam & salui erimus. In facie abundant oẽs corporei sensus. Suã ergo nobis faciem ostẽdere:est plenam sui cognitionem exhibere. Ipse em̃ sensus suos habet. Audi visum. In omni loco oculi domini contemplantur bonos & malos. De auditu. De fiderium pauperũ exaudiuit dominus propterea c.e.a.a.t. De odoratu. De sacrificio Noe dicitur. Odoratus est dominus odorem suauitatis. De gustu. Abraham compulit dñm ad se intrare vt gustaret modicum. De tactu dicit Propheta. Misit dominus manũ suam & retigit os.m. Videt ergo quia sapientiam eius nihil latet. Audit:quia misericordię eius auribus precibus supplicantium patet. Adorat:quia per iustitiã suã:qualitatẽ discernit meritorum. Gustat:cum per benignitatẽ beatorum:cõdelectatur gloria. Tangi eius est:in afflictorum compati miseria. Itaq; per sapientiam cernit. Per misericordiã audit. Odorat per iustitiam. Gustat per benignitatem. Tangit per compassionem. Dicat ergo Sponsa dilecto suo. Ostẽde mihi sapiẽtiam tuã, ne errem. Reuela misericordiam. tuam,ne deserem. Doce me iustitiam tuam,vt non presumam. Innotescat mihi benignitas tua, vt te diligam in donis tuis. Innotescat mihi compassio tua,ne succũbam malis meis. Obsecro domine illumina faciem tuã super seruum tuum:vt cum eam cognouero, plenius & securius meam quam requiris ostendam. Quid enim amãtibus iucundius:quid dulcius esse potest q̃ alterutro soueri affectu,alterutro delectari aspectu,alterutro delectari affatu. Quia ergo ipsum solum videre desiderat Sponsa,ei horrenda sunt cętera:sordida sunt omnia : fastidiosa sunt quę in mundo sunt iocosa. Animantiũ itaq; more ad superni regis faciẽ videndam est suspensa:ꝙ dixit dilectus. Ostende mihi faciem tuam. Profecto eam quęrebat videre. In exilio. Videre in iudicio. Videre in regno. In exilio speciosam. In iudicio ꝑciosam. In regno glorioſam. Aspiciat ergo Sponsa faciem eius exultantis:faciem iudicantis:faciem regnantis.

Exultantis,vt per eam sit pura.

Iudicantis,vt sit secura.

Regnantis,vt sit per eum glorioſa. CAR.

Facies.

SVrge propera amica mea:speciosa mea,columba mea,& veni,tuis precib⁹ ecclesiam iuuatura:per illum modum qui sequitur. In foraminib⁹ petrę,in cauernis macerię ostẽde faciem tuam. Foramina petrę vulnera sunt manuum & pedum Christi. De quo dicit Apostolus. Petra autem erat Christus. Cauerna macerię est vulnus in latere. Dicit ergo. Ostẽde faciem tuam in foraminibus petrę,in cauerna macerię,ac si dicat. Cum vulneribus meis: & inter vulnera mea ad interpellandum pro peccatoribus:tuam faciẽ repręsenta. Et quia cum decore meritorum iuuat ipsa dulcedine precum,dicitur ei. Cum repręsentatione faciei sonet vox tua in auribus meis,quę magnam habet virtutẽ. Vox enim tua mihi dulcis est in precib⁹,& ideo dulcis,quia facies tua est decora,quia videlicet in facie tua decor virtutum mirabilis innotescit. Sequitur ex persona matris Domini. THO.

CApite nobis vulpes parvulas: que demoliũtur vineas.

Vulpes sunt hęretici. Vineę singulares ecclesię. Vulpes vineas demoliũtur,quia per hęreticos ecclesię a fidei viriditate siccãtur, quę bene paruulę dicuntur,quia quãuis intus superbiũt:exterius tamen se humiles simulãt.qui a sanctis capiuntur,quãdo in altercationibus sentẽtiis veris cõuincuntur. Viro sapienti sua vita vinea est,sua mens,sua conscientia,quia in se nil inscultum desertumq; relinquit. Ibi em̃ est vitis virtutis,botrus boni operis, vinũ lętitię spiritualis. Bona vinea iustus,cui virt⁹ vitis,cui actio palmes cui vinum testimonium conscientię,cui lingua tor cular expressionis. Pessima vitis:occultus detractor:& blandus adulator. Hi duo capiẽdi sunt beneficijs & obsequijs monitis & orationibus fusis pro eis ad dominum,& sic non nocebunt vineę iam florenti. Flos est noua conuersatio,quia iudicia sunt futuri fructus,cultus vilior,sermo rarior, vultus hilarior,aspectus verecũdior,incessus maturior. Huic flori timendum est:a frigore aquilonis. Hic em̃ si ad interiora peruenerit:in sinũ mẽtis descenderit,concusserit affectiones,occupauerit consilij cernitas, perturbauerit iudicij lumen, libertatem adduxerit spiritus,mox subit quidam animi rigor,viror lenteſcit,lãguor fungitur viriũ, horror austeritatis intẽditur. Timor sollicitat paupertatis, contrahitur animus,subtrahitur gratia, protrahitur lõgitudo vitę : ratio sopitur:spiritus extinguitur:deferuescit feruor nouiti⁹:ingraueſcit torpor fastidiosus: refrigescit charitas:blanditur voluptas:fallit securitas:reuocat consuetudo:dissimulatur lex:abiudicatur ius:fas proscribitur:relinquitur timor domini:datur impudentię manus: Presumitur ille diabolic⁹ salt⁹:de excelso in abyssum:de pauimento in sterquiliniũ:de solio in cloacam:de cœlo in cœnũ : de claustro in seculum:de paradiso in infernum. Est autem vinea.

Vinea.

Manu dñi plantata.
Sanguine redempta.
Verbo rigata.
Gratia propagata.
Spiritu fœcundata.

Vulpes sunt dęmones hanc corrodentes. Hę aliqñ latent in foueis vallium. Aliqñ discurrunt in planiciem plenam frugum. Aliquando ad vineas ascendunt montium. In terra enim cordis humani tria inueniuntur.

Imo vallis scilicet cura sustinendę carnis.
Planicies fructuosa,propositum religionis.
Vitis montium,gustus supernę dulcedinis.

In primo nos fallit,proponens carnis necessitatẽ, quia per eam nos ducit ad ebrietatem.
In secundo nos fallit per honestatem,quia per eã nos trahit ad dissolutionem.
Tertium nos fallit per vtilitatem,quia per eã nos ducit ad dignitatum ambitionem.
Contra primum ait dominus. Videte ne grauentur corda vestra in crapula & ebrietate. Contra secundum Apostolus. Corrumpunt mores bonos colloquia praua. Contra tertium monet nos dñs: vt caueamus ab his qui amant primos recubitus in cœna & salutationes in foro,vt vocari ab hominibus rabbi. In primo foueã suam maculant. Vulpes inquit foueas habent & volucres cœli nidos. Introibunt in inferiora terrę,tradentur in manus gladij,partes vulpium erunt.
Isti enim sunt in inferiora terrę.
Secundi in medio.
Tertij in supremo.
In secundo vrunt fruges. Isti em̃ sunt quibus Sanson ligauit torculos igneos in caudis,& discurrentes combusserunt segetes Philistijm ,quod dicitur potione cadens. Cum em̃ cadimus potione superbię quam vulpes ista nobis propinat in cauda id est in fine suę propinationis,virtutes nostras comburi sentimus. In tertio rodũt sicut in presentiloco. Magna vulpes est diabolus,de quo significatum est sub persona Herodis,qui pellicẽs id est deceptor dicit. Dicite ait vulpi illi. Hic habet ministros suos, Vulpeculas tres:hęreticos,hypocritas,adulatores.

Primi rodũt radices. Radices fidei.
Secundi stipites. Stipites virtutis.
Tertij flores. Flores iã gustatę dulcedinis.

Primi incredulitate.
Secundi ambitione.
Tertij placendi vel alterius comodi amore.
Sed vis eos capere.
Primos capies,fidei augmentis.
Secundos,desperatione suę expectationis.
Tertios si repellas a gratia tuę familiaritatis.
Sic itaq; vinea tua ab his vulpibus quieta erit. Et istud est sextum onus Esaię,quod dicitur deserti maris. Mare em̃ dicuntur persecutores a deo deserti. Aliquando em̃ onerantur ex malorum persecutione:& hoc est onus deserti maris. Mare desertum:est multitudo reproborum,qui derelicti a deo pondere persecutionum,sanctam premunt ecclesiam. Pręterea mare sunt,qui diuersis passionum ac vitiorum tumultib⁹ quatiuntur,qui nũq̃ in eodem statu permanent. De quibus dicit Dauid. Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores prolongauerunt iniquitatem suam. Mare deserti solet dici ob triplicem causam.
Propter vndas extollentes.
Propter montes fabuli sub aquis latentes.
Propter profundas foueas in se vertigine assidua aquas absorbentes.
In primo enim nauis submergitur.
In secundo frangitur.
In tertio in abyssum demergitur.

Onus.vj. deserti maris.

Hęc sunt tria genera persecutorum.
Primi sunt mũdi principes qui psequunt̃ tyrãnide. Secundi sunt hęretici.
Tertij hypocritę.
Exemplum primorum fuit Cayn aduersus Abel fratrem suum.
Secundi Hysmael aduersus Ysaac.
Tertij Esau aduersus Iacob.

Persecutorũ tria genera.

In his oĩbus se fortem Dauid perhibet sic. Multi qui persequuntur me tribulant me : tamen a testimonijs tuis non declinaui. De primis dixerunt impij. Venite opprimam⁹ virum iustum iniuste. De secundis. Fauus distillans labia meretricis,& nitidius oleo guttur eius,& nouissima eius amara quasi absynthium. Tertios vocat dñs sepulchra dealbata. Hoc fit iuxta triplicem huius nominis interpretationem.
Primi dicũtur mare:quia mala amaritudie replẽs.
Secundi mare:quasi malum remigio.
Tertij dicuntur mare:quasi male aias irretiens.
Sed hoc mare desertum dicitur.
Primo em̃ talis hõ deseritur. Deseritur a deo.
Secundo inseritur. Inseritur diabolo.
Tertio conseritur. Cõseritur prauoꝝ cõ (silio.
Primum reprobando.
Secundum instigando.
Tertium prauis consentiendo.
Primum em̃ Iudas a deo desertus. Vę inquit homini illi:per quem filius hominis tradetur. Ecce desertũ a deo,reprobando. Misit diabolus in cor Iudę,vt traderet eum. Ecce diabolus insert⁹ est, instigãdo. Venit in hortũ accepta turba a principibus sacerdotũ,vt traderet eũ. Ecce mare desertũ.
Prim⁹ itaq; onerat manu. Manu flagellando.
Secundus lingua. Lingua predicãdo.
Tertius gestu & habitu. Habitu & gestu, si (mulãdo.
Flagellando innocentem.
Predicando contra fidem.
Simulando sanctitatem.
Primi vincunt sustinendo in patientia.
Secundi resistendo in verbo & scientia.
Tertij illudendo cum prudentia.
De primo. Beatus vir qui suffert tentationẽ:qm̃ quũ probatus fuerit,accipiet coronã vitę. Et. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam: qm̃ ipsorum est regnum cœlorum. Sed etiã orandum est,p eis:vt det eis de peccato suo salubrem confusionem:vt redeãt in dei timorem:vt habeãt cordis & corporis contritionem. Sic em̃ orat Hieremias propheta. Cõfundantur qui me persequũtur:& non confundar ego. Paueant illi,& non paueam ego. Duplici contritione contere eos domine deus. De secundis dicitur. Fauus distillãs labia meretricis:& nitidius oleo guttur eius,& nouissima eius quasi absynthium. De his Solomon. Filii si telactauerint peccatores,ne acquiescas eis. De tertijs. Hypocrita eijce trabem de oculo tuo: vt postea eijcias festucã de oculo fratris tui. Omnes isti vulpes dicuntur.
Primi dicũtur vulpes:quasi vulnerãtes pessime.
Secũdi dicũtur vulpes:quasi vulgus pessudãtes.
Tertij dicũtur vulpes:q̃si vultu pellicẽtes sereno, istę demoliẽtes vineas,i.animas vel ecclesias eas onerant onere quod dicitur deserti maris. Perdit quę non peperit:& fecit sibi diuitias in iudicio &

nõ in iuſtitia. Et in medio dierũ ſuorum dimittet
eas & in nouiſſimis ſuis erit inſipiens. Hi ſunt hę
retici qui quod pep ererũt catholici in fide, ipſi in
ſuo fouent errore. CAR.

Capite nobis vulpes paruulas
&c. Ipſa ſiquidem, ſicut pręcedens oſtendit
verſiculus, pro adiutorio eccleſię ad cœlum voca
ta, ne florentibus vineis vulpes noceant, proinde
excitat & inuitat doctores, vt hęreticos extermi-
nent ab eccleſia de gentib⁹, & dicit. Capite, hoc eſt
reprehendite & debellate nobis ad gloriam & ho
norem filij mei: pariter & meum: vulpes paruu-
las, quę .i. quia demoliuntur vineas, & hoc facite.
Nam vinea noſtra floruit. Vulpes ſiquidẽ vineis
in floritione nocẽt: quia excutiunt flores & come-
dunt. Vulpes aũt vocat hęreticos verſutos, anfra
ctuoſe & diſtorte ambulãtes in ſcriptura ſacra, qui
ſe fingũt humiles & paruulos vt amplius noceãt.
Iſti demoliuntur rodẽdo, corrumpendo in vineis
hoc eſt in eccleſijs: flores & germina virtutum .i.
initia ſanctorum operum, & propter hãc cauſam
coutra vulpes excitat ſtudium dicens. Nam vi-
nea noſtra floruit, idem ſignans per vineas & vi-
neam, quia omnes eccleſię ſunt vna eccleſia. Vt
autem attẽtiores ad hoc opus reddat illos quos
excitat, ſubdit mater. THO.

Ilectus meus mihi & ego
illi: qui paſcitur inter lilia
donec aſpiret dies & incli
nentur vmbre.

¶ Quaſi diceret. Dilecti mei amicitiam conſtan-
ter teneo, quia eius beniuolentiam erga me con-
ſtantem ſentio, & in eius familiaritate quid faciat
ſentio. Nam paſcitur inter lilia. Per lilia animę ſi-
gnificantur, quę dum caſtitatis candorem retinẽt
per bonę famę opinionẽ proximis ſuauiter olẽt.
Sic igitur inter lilia paſcitur, qui animarum caſtita-
te delectatur. Dies vero tunc aſpirabit, & vmbrę
inclinabuntur, qm̃ vita ęterna apparebit, & prę-
ſens finietur. Hic ſunt vmbrę noctis, quę ibi incli
nabuntur id eſt deficient. Ad quod ſuſpirãtes ani
mę clamãt. Reuertere. Sponſus dicitur paſci inter
lilia propter veritatem & manſuetudinem & iu-
Dilecti laus. ſtitiam. Q: per eum ſcilicet ꝓmiſſiones adimple-
tę ſunt. Q: iniquitates remiſſę. Q: ſuperbi dęmo
Lilia virtutum. nes iudicati ſunt. Talis ergo apparuit, qui merito
amaretur. Verax per ſe. Mitis pro hominib⁹. Iu-
ſtus pro hominibus. Debet ergo quęlibet anima
ſe cõmittere tam fido redditori. Tam pio indulto
ri. Tam iuſto propugnatori. Audi lilia. Propter
veritatem & manſuetudinem & iuſtitiam: lilia ſci
licet orta de terra nitentia ſuper terram: eminẽtia
in floribus terrę: fragrantia ſuper odorem aroma-
Liliũ triplex. tum. Bene lilium veritas cuius odor animat fidẽ.
Splendor illuminat intellectum. Eſt & manſue-
tudo lilium, propter innocentię candorem & odo
rem ſpei. Eſt & iuſtitia lilium. Iuſtus ait, germina-
bit ſicut lilium. Lilia Chriſti ſunt conceptio, ortus,
cõuerſatio, eloquia, miracula, ſacramenta, paſſio,
mors, reſurrectio, aſcenſio. Ortum candidauit in-
corrupta virginitas matris. Conuerſationẽ inno-
centia vitę. Eloquia veritas. Miracula puritas cor
dis. Sacramenta pietatis arcanum. Paſſionem pa
tiendi voluntas. Mortem libertas non moriendi.
Reſurrectionem martyrij fortitudo. Aſcenſionẽ
exhibitio promiſſorum. In his tria ſunt lilia quę
nos oportet habere.

Innocentia. Itaq; ſi venerit ille amator Lilium.
Continentia. liliorum vt apud nos faciat
Patientia. paſcha.

In primo erit inclyta illa ſuauitas.
In ſecundo odorifera iocunditas.
In tertio magna ſecuritas.
Nox eſt: Dies eſt dñs. Dies ſcilicet illuſtrans & ſpi
rans qui ſpiritu oris ſui fugat vmbras. Vmbras in
clinari eſt annihilari. Et vmbras dicit ęnigmata
ſcripturarum: & philoſophiã & ſophiſticas cauilla
tiones, & implicita argumẽtorum quę ceſſabunt.
In angelis eſt dies ſpirans: claritas ęterna. In pri-
mis parentibus fuit inſpirans. Inſpirauit in faciẽ
eius ſpiraculum vitę. Poſtmodum factus eſt con-
ſpirans: quia conſpirauerunt ſimul ſerpens, Eua,
Adam. Deinde factus eſt expirans: quia ei⁹ ſplen-
dor euanuit: & nos abunde mori fuit neceſſe. Inde
vſq; ad Chriſtum factus eſt ſuſpirans. A Chriſto
vero fact⁹ eſt reſpirãs. Poſt iudiciũ vero erat aſpi
rans. Tria ſunt lilia.

Caſtitas coniugalis. Prima eſt excuſata. Liliũ triplex.
Continentia vidualis. Secunda mundata.
Integritas virginalis. Tertia innata.

Excuſata per ſacramẽtum ſpe prolis & fide.
Secunda mundata per expertoꝝ abdicationem.
Tertia innata ad angelicę puritatis imitationem.
Primo paſcitur ſponſus fructu id eſt fide, ſpe pro-
lis, ſacramẽto, & quia abſtinẽt a cõplexib⁹ indultis
Secũdo paſcitur hilaritate in adimplendis ſponta
neis votis. Tertio paſcit̃ odore angelicę puritatis.
Vel in eodẽ lilio vt ſit caſtitas coniugalis, in pallo
re radicis. Continentia vidualis, in virore ſtipi-
tis. Integritas virginalis, in candore floris. Primi
in radice ſunt: quę eſt in terra: quia debito carnali
ſunt inuicem obligati. Viduę in ſtipite, in vna par-
te hęrent radici: quia cum primis hoc habent cõ-
mune ꝙ aliquãdo fuerunt obnoxij corruptioni.
Ex alia parte flori propinquant: quia aſpirãt vir-
ginitati. Virgines ſunt in flore: quia habent cando
re puritatem: odore bonã opinionem. In auri colo
re interius dei dilectionem.

Primum lilium a Chriſto cõmendatur miraculo.
Secundum oraculo.
Tertium ſignaculo.

Primum facto miraculo quando in Chana Gali-
lęę ad nuptias eſt vocatus. Secũdum quãdo prę-
ſentatus in tẽplo a ſene Symeone, & vidua Anna
de eo dante oraculum eſt ſuſceptus. Tertium qñ
naſcente Chriſto per eum pudor matris eſt ſigilla
tus. In his paſcitur, donec aſpiret dies.

Tres ſunt dies.
Primus eſt temporalis. Dies tres.
Secundus ſpiritualis.
Tertius cœleſtis.
Primus eſt nobis ad calamitatem.
Secundus ad indulgentiam.
Tertius ad dei viſionem.

Primum maledixit Iob ſic. Pereat dies in qua na
tus ſum. De ſecundo. Dies diei eructat verbum.
De tertio. Et thronus eius ſicut dies cœli.

Primus eſt conſpirans.
Expirans.

Suſpirans.
Conſpirans peccare deliberando.
Expirans deliberatum perpetrando.
Suſpirans perpetratum lugendo.

Secundus dies eſt inſpirans: cœleſtia intelligendo,
reſpirans in eis delectando. Tertius erit aſpirans,
deum videndo. In illo inclinabuntur vmbrę.

Tres ſunt vmbrę.
Vmbra triplex. Prima lucem temperat.
Secunda ęſtum mitigat.
Tertia lucem obſcurat.
Prima fit interpoſitione nubis.
Secunda obiectione alicuius corporis.
Tertia in veſpere occaſu ſolis.
Prima in Chriſti natiuitate.
Secunda in paſſione.
Tertia ex noſtrę miſerię inquietatione.

Nec eñ beata virgo pondus diuinitatis poſſet ſu-
ſtinere: nec nos intelligere: niſi prima vmbra tem-
perante. Vnde dicitur ei. Virtus altiſſimi obum-
brabit tibi, & hoc, carnis Chriſti interpoſita nube
Vnde dicitur. Aſcendet dominus ſuper nubẽ le-
uem, & ingredietur ęgyptum. Et Ioãnes. Vidi nu
bem candidam, & ſuper nubem filium hominis
ſedentem. Item. Nec tentationum ęſtus, nec dia-
boli machinamẽta poſſemus ſuſtinere, niſi ſecũda
vmbra intercedente, oppoſito Chriſti corpore in
paſſione. Vnde. Scapulis ſuis obumbrabit tibi. Et
in vmbra tua viuemus inter gentes. Tertia vm-
bra lucem contemplationis obſcurat ſole occiden
te in veſpere, id eſt Chriſto a nobis recedente.

Hęc veſpera triplex eſt.
Prima fit ex tentatione.
Veſpera triplex. Secunda ex mundana ſollicitudine.
Tertia ex ſuperni luminis reuerberatione.

De prima. Ad veſperũ demorabitur fletus & ad
matutinum lętitia. De ſecunda. Exibit homo ad
opus ſuum, & .a.o.ſ.v. ad veſperã. Et Iob. Si dor-
miero dico quando ſurgam, & rurſum expectabo
veſperam. De tertio. Mane nobiſcum dñe, quo-
niam aduespeꝛaſcit & inclinata eſt dies. Sic eñ ſo-
nat triplex hui⁹ nominis interpretatio. Iuxta pri-
mam dicitur veſpera quaſi vę ſpirans. Iuxta ſecũ
dam dicitur veſpera velãs ſpherã, id eſt Chriſtũ
qui eſt ſphera iuxta Philoſophũ, cuius cẽtrũ vbi-
q; eſt, circũferẽtia nuſꝗ. Qui & dicitur ſphera pro-
pter perfectionem, quę deſignatur in rotundita-
te. Tertia dicitur veſpera, vim ſpecie, vel ſpeciem
rapiens, ſcilicet quando a contemplatione reuer-
titur homo ex oculorum ſpiritualium infirmita-
te qui reuerberantur nimia claritate.

Oculi. Primi habent oculos cęcos, ſicut Tobias ex hirũ-
dinis ſtercore: id eſt diaboli ſuggeſtione.
Secũdi habẽt lippiẽtes ſicut Lia ꝓpter opa actiue
Tertij habent attenuatos: ex nimia claritate.

Vnde. Attenuati ſicut oculi mei ſuſpiciẽtes in ex-
celſo. Qui tales habet oculos: nõ extinguetur in
nocte lucerna eius, & ſi ſit attenuata. Aſpirãte er-
go die: vmbrę inclinabuntur. Veſpertina eñ non
erit impedimento homini, quia ſicut ſol fulgebit
in regno patris eius, & agnus erit lucerna ei⁹. Vm
bra quoq; quę modo mitigat ęſtum: hic particu-
laris, ibi generalis efficietur, quia non cadet ſuper
eos ſol, neq; vllus ęſtus. Vmbra vero quę tempe-
rat lucem, tunc perficietur. Quia quod videmus
nunc per ſpeculum in ęnigmate: tunc videbimus
facie ad faciem, vt fiat illud Salomonis. Semita iu
ſtorũ, quaſi lux ſplendens procedit, & creſcit vſq;
ad perfectum diem, vbi dicem⁹. Hęc eſt dies quã
fecit dominus exultemus & lętemur in ea. Quã- Onus ſeptimũ duma.
doq; fatigamur ex occulta animi vexatione. Hoc
eſt onus duma. Duma eñ interpretatur ſilentiũ.
Multos eñ onerat ſilẽtium, & quies grauat, qui-
bus eſt iocundum grauari. Onus iſtud voluntariũ
eſt. Eſt autem triplex ſilentium quod onerat, &
eſt reprehenſibile.

Primum eſt regularis obſeruantię. Silentium triplex.
Secundum in occulta confeſſione.
Tertium: ceſſatio a diuina laude.

O quãtum eſt grauis obſeruantia regularis mul-
tis dum habent in corde querelas: quę laborant
exire ſcilicet leuitates, rumores, oſtentationes, de-
tractiones, murmurationes. Leuitates quę exci-
tent ad riſum. Rumores: quibus admiremur ali-
quod nouum. Oſtentationes: quibus ſe oſtendat
homo ad faſtum. Detractiones: quibus lędat pro-
ximum. Murmurationes: quibus ſuum proponit
defectum. O quantũ eſt onus cordis, in quo leui-
tates laſciuiunt, rumores diſcurrunt, oſtentatio-
nes perſtrepunt, detractiones vltionem parant,
murmurationes cor perturbant. Leuitates enim
intra hominẽ cauſantur nimis maturum. Rumo-
res tardum. Oſtentationes latentem & incognitũ.
Detractiones contumelijs affectum & deiectũ.
Cũ habeat monachus in corde, nec emittere ha-
beat facultatem: poteſt dicere cum Eliu. Plenus
ſum ſermonibus & coartat me ſpiritus me⁹. Ven
ter me⁹ quaſi vinũ nouũ abſq; ſpiraculo, qd̃ lagũ-
culas nouas diſrumpit. Cor tale eſt mare mortuũ.
Hęc quinq; ſunt quiq; ciuitates Sodomoꝝ quod
dicitur ſilentium pecudum. Hęc eñ ſunt quinq;
fatuę virgines, quę pulſant ad oſtium, & nemo eis
aperit. Silentium cõfeſſionis tribus onerat.

Primum quia durum videtur peccatori a conſue Silentium cõfeſſiõis triplex.
tudine peccandi recedere.
Secundum vermis conſcientię.
Tertium confuſio erubeſcentię.
In primo cogitat deum miſericordem.
In ſecundo ſeuerum iudicem.
In tertio minus ſecurum ſuum confeſſorem.
Miſericordem: qui indulgeat.
Iudicem: qui puniat.
Cõfeſſorem minus ſecurum qui peccatum publi-
cet & detegat.

In primo ait apud ſe. Miſericors eſt deus. Sine cõ
feſſione agam pœnitentiam. Non eñ iudicabit
bis in idipſum: nec conſurget duplex tribulatio.
Vel faciam eleemoſynas. Quia ſcriptum eſt. Da-
te eleemoſynã, & omnia munda ſunt vobis. Vel
coram deo ingemiſcam. Ipſe eñ ait. Quacũq; ho
ra ingemuerit peccator, omnium iniquitatũ eius
non recordabor.

In ſecundo proponit ſibi iudicis terrorem. Secũdum triplex.
Verbi horrorem.
Et inferni dolorem.

Terrorem, quia horrendus & cito apparebit. Nã
columnę cœli pauent aduentum eius. Verbi hor
rorem. Ite maledicti in ignem ęternum. Inferni
dolorem: vbi erit fletus & ſtridor dẽtium. De ter-
tio ſic ꝓponit, Forſitan talis eſt ꝯfeſſor meus: qui
irat⁹ publicet & detegat meã iniquitatẽ. Vnde
dicam. Tota die verecundia mea contra me eſt: &

confusio faciei meę cooperuit me. A voce exprobrantis & ob. Vel vtilitatem meā impediet dicēs. Ne, p moueatis eum: nō em̄ est deus in cōspectu eius. In iniquitate sunt vię illius in omni tempore. Vel forsitan in corde suo reputet me vilem: vt dicat. Grauis est nobis etiam ad vidēdum. Quia dissimiles sunt vię illi⁹ a vijs meis: & cogitationes illius a cogitationibus meis. Tertium silentiū est in tribus scilicet. Quia homo pigrescit.

Tertiū triplex.

Prędicare.	Primum em̄ debetur proximo.
Orare.	Secundum sibi.
Laudare.	Tertium deo.

Proximo: ad conuersionem.
Sibi: ad propriam vtilitatem.
Deo: ad honorem.

De primo em̄ dicitur. Nūquid custos fratris mei sum ego? Illud vero non audit. Sanguinem fratris tui requiram de manu tua. De secūdo dicit. Quis est dominus, vt timeamus eum: aut quid prodest nobis si orauerimus eum, & non audit illud. Multum valet deprecatio iusti assidua. Et illud Helię. Orauit & facta est siccitas, & iterum orauit, & cœlum dedit pluuiam. De tertio dicit. Nō indiget dominus laudari a me, quoniā bonorum meorū nō eget. Illud vero non audit. Psallite deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite. Ecce onus duma. In primo em̄ onerat, eo ꝙ nō loquitur, vbi esset loqui cōmodum. In secūdo onerat, vbi loqui esset bonum. In tertio onerat vbi esset loqui iocundū. Igitur quos dominus ad hoc vocat si impleant possunt dicere. Dilectus meus mihi & ego illi. Si autem non faciunt dicunt. Dilectus me⁹ mihi, nec ego illi respondeo. CAR.

Dilectus meus mihi: & ego illi. ac si dicat. Dilectus meus vnicus mihi & prędordialis: dixit mihi. Surge, propera, quia vineę florentes odorem dederunt. Et ego illi singulariter vnica, ad auxilium florentis vineę vos inuito, vt ipse pascatur & delectetur in nobis, qui pascitur in lilijs: donec aspiret dies & inclinentur vmbrę. Lilia adustis corporibus mederi solēt. Vnde in solitudine magna atq; tertibili: per quā iste mundus signatur, sicut dicit Moyses in Deutero. serpens est flatu adurens. Iste serpens diabolus est, de cuius ore, sicut dicit Iob, procedunt lampades: sicut tedę ignis accēsę. Os autem diaboli sunt hęretici, qui mentes audientium accendunt ad ardorem perfidię, qui velut teda odorem suauem: sed lumen obscurum habent: quia suaue est quod redolent: sed nigrum est quod lucent. Olent enim per simulationem iustitię: sed obscurum ardent per perpetrationem nequitię. Vult ergo mater domini ꝙ doctores ecclesię medeantur adustis mentibus: quas corrumpunt venena perfidiæ procedentia ab hęreticis: tanq̄ ex ore serpentis: & hoc modo sint lilia in quibus pascatur deus: id est in quibus delectetur donec aspiret dies. Lux videlicet vitæ perpetuæ quæ vesperum non habet, & donec inclinētur vmbrę: id est donec trāseant & deficiant errores & ignorantię & tenebrę præsentis vitæ. His itaq; dictis contra prauitatem hæreticam: conuertit se mater ad filium, vt contra indaſcam perfidiam opem imploret filij, dicens. THO.

Reuertere similis esto dilecte mi capree: hinnuloq; ceruorū super mōtes Bethel.

CA nobis dilectus tunc corporaliter abijt, quādo post resurrectionem in cœlum ascendit. Tunc reuertetur, quando in fine mundi resuscitatis hominum corporibus, in iudicio manifestabitur. Super montes Bethel similis capreę hinnuloq; ceruorum apparebit, quia in eadem humanitatis forma ad iudicium veniet, quā ab ecclesia sumpsit: quando in hoc mundo ex patrum progenie, quasi hinnulus exterius humilis natus fuit. Hanc reuocationem facit homo intemperans. Is em̄ est, qui in se triumphans, captiuansq; omnem pudoris sensum, conuenientię modum, deliberationis cōsilium, modestię & opportunitatis neglectum parit. Non solum eius petit in corde prędentiam, sed in iudicio clementiam. Si enim cum hoc temperamēto clementię tanta erit in iudicio equitas. In iudice feritas. In maiestate sublimitas. In facie ipsarum rerum nouitas, vt nō possit cogitari dies aduentus eius, quid esset, si venisset in illa diuinitatis magnitudine, fortitudine, puritate. Cōtra folium quod vento rapitur, ostensurus potentiam suam, & stipulam siccam persequuturus, sed propter filios gratię, blanda quędam visio hominis apparebit, firmamentum fidei. Robur spei. Argumētum fiducię. Sed quid filius gratię? Si inuenio animam quā frequenter sponsus inuisere soleat, cui familiaritas ausum, gustus famem, contemptus omnium ocium dederit. Hanc ego dignam dixerim, quę votis fertur, trahitur desiderijs, dissimulat merita, maiestati oculos claudit, aperit voluptati, fiducialiter agens in salutari, secura vocat non dīm, sed dilectum dicens. Reuertere dilecte mi. Hanc ad vocandum cogit diuturna fraudatio tædiorum nutrix, suspitionum fomes, impacientię fons. Arrogat em̄ sibi omnia, quę fecit dominus humanitus & ait. Mea est mortalitas nati: mea est infirmitas paruuli. Mea expiratio crucifixi. Mea dormitio sepulti. Ideo confido. Cum tres legimus saluatoris aduentus, Tertiū desiderare ponsam credimus, cum dicit. Reuertere dilecte mi. Horum trium aduentuum.

Aduētus Christi triplex.

Primus fuit in carne.
Secundus in corde.
Tertius erit in maiestate.
Primum desiderauerunt patres antiqui.
Secundum peccatis illaqueati.
Tertium desiderant iusti.
Primi desiderant propter tria.
Nihilominus secundi propter tria.
Tertij vero propter vnum.

Inde sunt illę septem vocales antiphonę, quę cāntantur ante Natale. In tribus em̄ primis quęruntur illa tria quę desiderabant patres antiqui scilicet eruditionem, redemptionem, liberationem. Vnde prima dicit. O sapientia quę ex ore altissimi prodisti, veni ad docendum nos viam prudentię. Secunda petitur redemptio sic. O adonay, veni ad redimendum nos in brachio extento. Tertia petit libertatem sic. O radix Iesse, veni ad liberandum nos iam noli tardare. Istę tres ad primū

pertinēt aduentum. Tres autem sequentes ad secundū respiciunt aduentum qui est in corde quē desiderant patres illaqueati propter tria quę his tribus petunt: scilicet.

A tenebris peccatorum purgationem.
Gratię illuminationem.
Salutem contra tentationem.

Vnde prima sic petit. O clauis Dauid quę claudis & nemo aperit, aperis & nemo claudit, veni & educ vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris & vmbra mortis. Secūda petit sic. O oriēs splendor lucis ęternę, veni & illumina hominem. Tertia petit sic. O rex glorię, veni & salua hominē quem de limo formasti. Septima est de tertio aduentu, qui erit in maiestate. Istum aduentum desiderant iusti: vnde & ipsi petunt vnum. Iuxta illd. Vnam petij a dño hanc requiram, scilicet saluari ab hac prędenti miseria. Nam in antecedenti petebatur salus a tentatione. In hac autem petitur salus ęternę patrię. Hanc ergo sic petit. O Emmanuel, veni ad saluādum nos domine deus noster. Emmanuel em̄ interpretatur nobiscum deus, qui erit nobiscum perpetuo in illa salute, in qua saluatorem expectamus dīm nostrum Iesum Christū qui reformabit corpus humilitatis nostrę cōfiguratū corpori claritatis suę. Sed vt ipsum in tertio aduentu securi expectem⁹: quoties molestat nos alicuius defectus quo cadere possumus a iustitia in peccatum, inuocem⁹ eum sic. Reuertere: simílis esto capreę &c. Tūc enim imminet nobis illud onus quod dicitur Abysaia. Onus in Arabia: vnde necesse est vt hoc onus prosequamur. Aliquā-
On⁹ octa- do enim ex consideratione mortis & horrore sorū in Arabia tis extremę oneramur. Et hoc est onus in Arabia.

Arabia vesperа interpretatur, quę diei finis est, noctisq; principium. Horam mortis cōgrue signi ficans, quę cunctis mortalibus timoris non leue pondus imponit. Sed quis ab hoc se gaudeat immunem cū saluator voluntarie patiens cœpit pauere & tędere. Vesperа quę vt diximus diei finis est & noctis principium: eius exprimit casum, quę post opera iustitię opera inchoat tenebrarū. Hoc quoq; onus necessarium est. Hęc vesperа triplex est, quia onus istud triplex est.

Vesperа triplex.

Prima vesperа est hora qua venit homo de prosperitate in aduersitatem.
Secunda qua cadit de iustitia in iniquitatem.
Tertia qua descendit de vita in mortem.

De prima ait Dauid. Vesperе & mane & meridie narrabo. Vesperа em̄ est aduersitas in conceptione. Mane p̄speritas in inchoatione. Meridies prosperitas in plenitudine. Item de hac Iacob. Beniamin lupus rapax. Mane rapiet prędam ad vesperam diuidet escam. In multa prosperitate persequebatur christianos: id est mane rapiebat in multa aduersitate prędicauit dei p̄cepta: id est vesperе diuidet escas. Item cum turbę sequerentur dominum per desertum, vesperе facto dixerunt discipuli ad Iesum. Dimitte turbas vt emant escas. Ac si dicerēt. De deserto in quo aduesperascit id est incipit aduersitas. De secūda vesperа. Vę vobis qui consurgitis mane ad sectandam ebrietatem vsq; ad vesperam. Item vesperе dicitis serenum erit, rubicundum em̄ cœlum est. In hora peccati dicitis. Sanguis Christi totum abluet. De tertia dicitur. Mane floreat &. t. v. induret & arescat. Item facto vesperе cœnauit Iesus cum discipulis suis imminente hora mortis.

Prima itaq; frangit.	Frangit patientiam.
Secunda angit.	Angit conscientiam.
Tertia tangit.	Tangit nostrā superbiā.

Patientiam dolore.
Conscientiam mœrore.
Superbiam timore.

De primo ait Dauid ad Ioab. Non te frangat aduersitas, varius est em̄ euentus belli. Exemplum secundi habemus Petrum, quem post negationē respexit deus, & egressus foras fleuit amare. De tertio ait Dauid. Circūdederūt me dolores mortę. Et ille ali⁹. Timor mortis cōturbat me. Videam⁹ ergo de primo: scilicet quātum sit onus frangi patiētiā. Irā em̄ suā vlciscitur hō, aduersitate fract⁹. Primа.

Primo in seipsum.	Se em̄ tristitia turbat.
Secundo in pximum.	Proximum flagellat.
Tertio in deum.	Deum blasphemat.

De primo dicit Apostolus. Tristitia seculi mortē operatur. De secundo legimus de Herode ꝙ cū vermibus scateret iuste a deo flagellatus, tanto insaniuit dolore, vt multos de nobilioribus Iudęis in morte sua faceret occidi: ne Iudęi gauderent in morte sua. De tertio dixit Eliu loquēs cōtra Iob. Qui accumulat super peccata sua blasphemiam, conſtringatur inter nos. Secūda vesperа grauiter Secunda. onerat, dum respicit peccator quātam perdiderit conscientię suauitatem. In quantam ceciderit cōscientię insuauitatē. In quantam ceciderit culpæ impuritatem. Quantā expectet pœnę seueritatē. Primo ei cecidit cū Adā de amœnitate paradisi. Secūdo cū eodē cecidit in imunditias hui⁹ mūdi. Tertio cum eodem meruit pœnas inferni.

De primo dicebat Iob. Ego ille quōdam opulentus subito contritus sum. De secūdo Hieremias. Lapsa est in lacum vitā mea. Posuerunt lapidem super me. Idem. Vę nobis quia peccauim⁹: quia cecidit corona capitis nostri. Pro tertio dixit Propheta. Quis poterit habitare de vobis cum igne deuorante, aut quis habitabit de vobis cum ardoribus sempiternis? Tertia vesperа & ipsa grauiter Tertia. onerat: si attendatur corporis & animę dissonantia: dęmonis sęuitia: noue regionis experientia. Dissonantia, qua corpori subtrahit anima vsum vegetationis. Dęmonis sęuitia, qui assistens morientibus, de ipsorum studioſe requirit peccatis. Regionis experientia, quia itura est anima nescit in quam regionem dissimilitudinis. De primo interroga Saluatorem: qui ante passionem cœpit pauere & tędere. De secundo beatum Martiū, qui in obitu suo vidit sibi dęmonem adsistere. De tertio Iob dicentem. Dimitte me vt plangam paululum dolorem meum anteq̄ vadam ad terram tenebrosam & opertam mortis caligine. In his ergo tribus vesperis si cadimus: recedit dilectus a nobis. Vnde necesse habemus clamare. Reuertere dilecte mi. Reuertatur ergo in prima vesperа: vt nos sustineat in aduersitate. Et in secunda: vt nos protegat in tentatione. Et in tertia: vt reformet corpus humilitatis nostrę configuratum corpori claritatis suę. In prima igitur reuertatur simílis capreę. Caprea nāq; pascitur in rupibus excelsis. Et nos in reuersione eius, in excelsis meditationib⁹ pascamur, vt ab ipso sustineamur in aduersitate cœlesti cum ipso refecti consolatione. In secunda

vero veſpera reuertatur ſimilis hinnulo ceruorũ, qui leuitate ſua trãſilit ſpineta, vt in tentationibꝰ noſtris per ipſum qui ſine peccato de peccatoribꝰ natus eſt, fugiamus peccata. In tertia veſpera reuertatur ſuper montes Bethel, quod interpretatur domus dei, vt in morte nobis aſſiſtente ipſo tranſeamus cum ipſo in locum tabernaculi admirabilis vſq; ad domum dei. Ipſo pręſtante cui eſt honor & gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amẽ. CAR.

REuertere: ſimilis eſto dilecte mi capreę hinnuloq; ceruorum: ſuper montes Bethel. ac ſi dicat. Reuertere dilecti mi ſuper montes Bethel. Per montes ſuperbia & elatio demonſtratur. Bethel interpretatur domus conſurgens. Domus iſta, ſynagoga eſt: quę contra Dñm conſurrexit vt hoſtis, ſicut dicit per Micheã Prophetã. Nõne verba mea bona ſunt cũ eo q̃ recte graditur? & econtrario populus meus in aduerſarium conſurrexit. Rogatur ergo deus vt ad populum iudaicum: qui tanq̃ aduerſarius conſurrexit in ipſum: & quem ꝑpter ſuperbiam perfidię ſuę deſeruit: miſericorditer reuertatur, ſitq; ſimilis capreę hinnuloq; ceruorum: qui loca quę deſerunt, non ſit deſerunt: quin aliquando ad ea reuertantantur. Sequitur. THO.

¶Cap. III.

IN lectulo meo quęſiui per noctẽ quẽ diligit anima mea. ¶Lectulum ſibi ſancta anima facit, dum mundi turbationes fugiens ſecretum parat in quo requieſcat. In hoc eum quem diligit quęrit, quia dum a mundi ſollicitudine vacat in ipſa inquiſitione, quomodo ad ipſum perueniat, non quieſcit. Per noctem quęrit qui in hoc mundo viuit, & perfecte temporalitatis tenebras a ſe excutit. Sed quia quęrit in hoc mundo perfecte nemo inuenit: ſubiungit. Quęſiui illum & non inueni. Tres ſunt cauſę, quę quęrentes fruſtrare ſolent ſcilicet cum non quęritur in tempore: aut nõ ſicut oportet, aut vbi nõ oportet: ſed iſta in tempore quęrit, quia ecce nũc tempus acceptabile, ecce nunc dies ſalutis. Sed nec ſecũda cauſa impedit. Nam corde ardenti & oĩno infatigabiliter quęrit. Sed forſitan impedit tertia: quando quęritur vbi non eſt quęrẽdus. Quia forte non in lectulo ſed in lecto quęrendus erat: cui orbis anguſtus eſt. Quid quęris fortem in lecto, magnum in lectulo, clarificatum in ſtabulo? Qui eñ omne infirmũ in gloria reſurrectionis exuit, accinxit ſe potentia, induit lumine ſicut veſtimento. Tres lectulos in hoc Cantico inuenimus. Vnũ hic. In lectulo meo quęſiui per noctem quem diligit anima mea. Alium ibi. En lectulum Salomonis. lx. fortes ambiunt de fortiſſimis Iſrael. Tertium ibi. Lectulus noſter floridꝰ. Iſte lectulus eſt conſcientia varie affecta.

Quęrẽtes tria fruſtra re ſolent.

Lectulus triplex.

In primo iacẽt vulnerati.	Vulnerati peccato.
In ſecundo fatigati.	Fatigati in bello.
In tertio delicati.	Delicati ſancto ocio

Primus dicitur nocte obſcurus.
Secundus armis vallatus.
Tertius floribus ornatus.
In primo iacent pœnitentes.
In ſecundo operantes.
In tertio contemplantes.

Primi ſunt in receſſu.	In receſſu a peccatis.
Secundi in proceſſu.	In proceſſu virtutis.
Tertij in exceſſu.	In exceſſu mentis.

De prio. Lauabo per ſingulas noctes lectũ meũ. Item. Dominus opem ferat illi ſuper lectum doloris eius. De ſecundo. Collegit Iacob pedes ſuos in lectulo ſuo & mortuus eſt. Pedes ſuos in lectulo colligit qui affectus ſuos in conſcientia diſcutit, & ſic moritur ſecurus, quia peccato moritur non deo. De tertio. Duo in lecto: Vnus aſſumetur & alter relinquetur. Duę nãq; ſunt cõtemplationes.
Prima Philoſophorum, & hi relinquentur.
Secunda religioſorum, & hi aſſumuntur.
Primus eſt nocte tenebroſus.
Huius tres ſunt tenebrę.

Primę peccati.	Primę faciunt anxietatem & conturbationem.
Secũdę ignorãtię.	
Tertię inferni.	Secundę greſſus titubationẽ.
Tertię timorem.	

De tribus tenebris & primo lectulo.

De prio. Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi, & anxiatus eſt in me ſpiritus meus. In me turbatum cor meũ. De ſecundo. Neſcierunt neq; intellexerunt: in tenebris ambulant mo. o. f. terrę. De tertio dicit Idem. Timor & tremor venerunt ſuper me: & cõ. me tenebrę. Propter has dicebat Iob. In tenebris ſtraui lectulum meum. Secundus lectus eſt armis obſitus. Quia militia eſt vita hominis ſuper terram. Arma autem militię noſtrę non ſunt carnalia: ſed placentia deo. Induamur ergo armis lucis. State ſuccincti lumbos veſtros in veritate: induti loricam iuſtitię, & cętera quę ſequuntur. Tertius lectus eſt floridus. Nam circundant eum flores roſarum & lilia conuallũ: de quibus ſupra dictum eſt. Sunt autem tres flores.

Secũdus.

Tertius.

In corde puritas.
In ore veritas.
In opere ſynceritas.

Flos triplex.

Tunc enim floret lectulus. Si cogitemꝰ quod ſanctum eſt, ſi loquimur quod verum eſt, ſi operamur quod iuſtũ eſt. In his tribus iacet Dominus.
In primo vt medicus.
In ſecundo vt patronus.
In tertio vt dilectus.
In primo vt medicus: quia ſanis non eſt opus medicus ſed male habentibus.
In ſecundo iacet vt patronus, vt ſit adiutor in tribulationibus.
In tertio vt dilectus, vt dicat nobis. Guſtate & videte qm̃ dulcis eſt dominus. Hic eſt ordo quęrendi, non ſicut ſponſa quę iacens in primo adhuc quęrebat: vbi quęrendus erat medicus. Ideo ſubdit. Quęſiui & non inueni. Itaq; quum quęrimus quem deſideramus nec inuenire poſſumus, grandi onere grauamur. Hic eſt onus vallis viſionis. Contingit quinq; nos onerari. Vanitate: pro eo ſcilicet ꝙ in bono proficimus. Hoc dicitur vallis viſionis. Viſio refertur ad contemplationem. Ad humilitatem vallis, vel deiectionem. Eſt eñ quorundam contemplatio humilis, quorundam deiecta. Humilis ſanctorum. Deiecta philoſophorũ. Si eñ virtus proficit, ſeruetur humilitas. Si onerat, eſt vanitas. Sancti ſi aliquãdo fauor humanus

Onus nonũ vallis viſionis.

extollit, redeunt. Philoſophi vero dati ſunt in reprobum ſenſum. Et hoc eſt voluntarium. Vt autem dilectus iſte expeditius inueniatur & videatur, videamus de generibꝰ viſionum, vt illã inueniamus qua videtur, & in qua ſit onus vallis viſionis. Tria ſunt genera viſionis.

Viſionũ tria gñ̃a.

Vnum per oculos quibus ipſę literę videntur.
Alterum per ſpiritum hominis: quo abſentia & proxima abſenti cogitantur.
Tertium per contuitum mentis: quo ipſa dilectio intellecta conſpicitur.
Primum manifeſtum eſt omnibus: quo videntur cœli & terra: & materialibus oculis conſpiciũtur.
Nec illud ſecundum quo abſentia corpora cogitantur inſinuare difficile eſt. Cœlum eñ & terram & quę in eis ſunt videre poſſumus. Etiam in eis conſtituti cogitamus: & aliquando nihil videntes oculis corporis animo tñ corporales imagines intuemur: vel veras ſicut ipſa corpora videmꝰ: Vel fictas ſicut cogitatio formare potuit. Aliter eñ cogitamus quod nouimus. Aliter quod nõ nouimꝰ.
Tertium vero genus eſt: quo dilectio intellecta cõſpicitur, & eas res continet quę non habent imagines ſui ſimiles: quę non ſunt quod ipſe. Dilectio eñ non aliter videtur pręſens in ſpecie q̃ eſt. & aliter abſens in aliqua imagine ſimili: ſed quãtũ mẽte concipi poteſt, ab alio magis, ab alio minus cernitur. Hęc ſunt tria genera viſionum.
Primum quia appellatur corporale, quia corporis ſenſibus exhibetur.
Secundum ſpirituale, quia quicquid corpus nõ eſt & ſubſtantia eſt: iam recte ſpiritus dicitur.
Tertium vero intellectuale dicitur ab intellectu.
Secũdum primam viſionem vidit Balthaſar manũ cõtinuoq; per corporis ſenſum imago rei corporaliter factę ſpiritui impreſſa eſt, & in cogitatione permanſit. Videbatur illud in ſpiritu & nõ intelligebatur, nec tunc intellectum erat, cum corporaliter fieret & appareret. Secũdum viſionem ſecundam: vidit Petrus diſcum plenum varijs animantibus in extaſi & audiuit vocẽ. Macta & mãduca. Redditus autẽ corporis ſenſibus, id ipſum quod viſum in ſpiritu memoria tenuerat in eodẽ ſpiritu cogitando cernebat. Quę omnia nõ corpora ſed corporum imagines erãt. Tertia vero viſione quę dicitur intellectualis: ea cernuntur quę nõ ſunt corpora, nec eas gerũt formas ſimiles corporum velut ipſa mens & animę & affectio & charitas, gaudiũ, pax, fides: & cętera huiuſmodi quibus appropinquatur deo, & ipſe deus, ex quo omnia, in quo omnia, per quem omnia. Hi ſunt tres cœli de quibus dictum eſt ꝙ Paulus raptꝰ eſt vſq; ad tertium cœlũ. Ecce iſtę tres viſiones onerant.
Prima onerat ſtupore & admiratione.
Secunda in inquirenda ſignificatione.
Tertia ſi malum ſignificat grauitate triſtitię.
Si bonum onerat ſtudendo: quomodo res poſſit euenire. Audi quõ Balthaſar hoc onus ſenſerat.
Prima viſione vidit corporaliter manum ſcribentẽ in pariete: Mane, Thetel, Phares. Audi onus. Ex ſtupore enim collidebantur genua eius.
Iuxta ſecundam viſionem oneratus erat in inquirenda ſignificatione: donec vocauit Danielem.
Iuxta tertiam vero viſionem audita ſignificatione oneratus eſt, vt pote de morte ſua quã audierat ſollicitus. Audi videntium aliud onus.
Quidã eñ de viſione ſua cadunt in cupiditatem. Onꝰ aliud
Quidam in vanitatem.
Alij in ſtuporem.
Alij in humilitatem.
Primi portant onus ſcilicet auaritiam.
Secundi iactantiam.
Tertij metuunt conſcientiam.
Quarti merentur gratiam.
Primi q̃tũ in ſe eſt dĩnę largitatꝭ deprimũt fauorẽ.
Scdi creaturę. i. ſibi tribuũt qd ꝑtinet ad creatorẽ.
Tertij domino reddunt timorem.
Quarti maieſtati pręſtant honorem.
Primi non audiunt verbum domini dicẽtis. Gratis accepiſtis, gratis date. Secũdi non audiũt Apoſtolum dicentem. Quid habes quod non accepiſti? Si accepiſti, quid gloriaris, quaſi nõ acceperis? Tertij dicunt. Non intres in iudicium cum ſeruo tuo domine: quia nõ iuſtificabitur in cõſpectu tuo omnis viuens. Quarti clamant. Ego ſum vermis & non homo. Primos repręſentat nobis Balaam: qui ductus auaritia docuit quo modo fornicarentur filij Iſrael. Secundos deſignat Sedechias: qui percuſſit Micheam prophetam in maxilla dicẽs. Mene reliquit ſpiritus & tibi loquutus eſt. Idem eſt qui aſſumpſerat ſibi cornua ferrea. Tertios oſtendit vxor Manue: quę cum vidiſſet angelũ, ait pręſtupore & timore. Moriemur, quia vidimꝰ dominum, & Eſaias. Vęh mihi, quia vir pollutus labijs ego ſum: quia vidi regem factorem oculis meis. Quartos figurat Abraam: hic enim poſtq̃ vidit tres viros venientes per viam cum ſtaret ad ilicem Mambrę dixit. Loquar ad dominũ meum quum ſim puluis & cinis. Aliter cõſiderãtur iſtę tres viſiones.
Prima itaq; ponatur viſio imaginalis.
Secunda rationalis.
Tertia intellectualis.
Eſt itaq; imaginatio primum cœlum.
Ratio ſecundum.
Intelligentia tertium.

Viſionũ cõſideratio alia.

In primo igitur eſt viſio vallis.
In ſecundo viſio collis.
In tertio viſio montis.
Ad primam pertinent omnium viſibiliũ imagines & ſimilitudines. Ad ſecundam viſibiliũ inueſtigationes. Ad tertiam ſpectant ſpiritualiũ ipſoꝝ etiã diuinoꝝ comprehenſiones & cõtẽplationes. Igitur in viſione vallis teipſum primo conſidera vt diſcas ęſtimare ſpiritum tuum. Diſcute ergo quid ſis, quid fueris, quid eſſe debueris, quid eſſe poteris.
Quid fueris per naturam.
Quid modo ſis per culpam.
Quid eſſe debueris per induſtriam.
Quid adhuc eſſe poſſis per gratiam.
Diſce ex tuo ſpiritu cognoſcere quid debeas ex alijs ſpiritibus ęſtimare. Spiritum tuum ex incõſideratione archę informa. Primo conſidera ꝙ ligno ſuperponitur aurũ quo archa regitur id eſt ſapiẽtia qua cor noſtrũ gubernaẽ. Secũdo ꝙ ꝓpiciatorio ſupponiẽ. Tertio ꝙ vtriq; interponitur. Ligno ſupponiẽ: vt cõcupiſcẽtiam oculorũ abſcondat, & ſit tibi in velamen oculoꝝ tuorũ, ne forte aperiãẽ oculi tui & videãẽ vanitatẽ. Propiciatoria ſupponiẽ: vt in alto attollat, & inferior ſcia: ſupiori ſubſeruiat. Propiciatorio & ligno interponiẽ: vt

Archa.

ab inuicem discedat,& cor nostrum ab inferiorū amore suspendat,& ne forte post concupiscentias suas eat tanq̄ vagus & profugus super terram. Ecce imaginatio per quam habes tui cognitionē: trāsit iam ad rationalem,per quam cognoscas rerum creationem: & sic ascendas per eam ad intellectualem:vbi habeas dei cognitionem.
Rationalis itaq; primo tractat de vsu rerū tpaliū.
Secundo de natura considerat ipsarum.
Tertia de ordinatione morum & virtutum.
Primū vt ad necessitatem moderate vtamur.
Secundum vt in creaturis creator cognoscatur.
Tertium ne quod prius est postponatur.
De primo dicitur per fortis mulieris laudem. Cōsiderauit semitas domus suę & panem ociosa non comedit. De secundo. Inuisibilia dei a creatura mundi per ea quę facta sunt,intellecta conspiciuntur:sempiterna quoq; eius virtus & diuitię. De tertio in hoc Cantico. Ordinauit in me charitatē.
Considerat etiam ratio,quomodo spiritualis natura creatur vt sit.
Secundo iustificatur vt bona sit.
Tertio glorificatur vt vera sit.
Per creationem itaq; ad bonum initiatur.
Per iustificationem in bono dilatatur.
Per glorificationem in bono consummatur.
Bona creationis sunt ad inchoationem.
Bona iustificationis ad promotionem.
Bona glorificationis ad consummationem.
Prima bona sunt creatoris dona & creaturę p̄mia.
In primis rationalis creatura ad futurę plenitudinis perfectionem initiatur.
Ex secundis crescit,proficit,& dilatatur.
In vltimis sublimatur ad gloriā:& in gloria sublimat̄. Et hęc est btitudo plena. Est em̄ vera. Falsa. Est vera,sed nec secura,nec plena.
Est vera & secura,sed non plena.
Est & vera & secura & plena.
De prima. Populus meus qui te dicunt beatum ipsi te decipiunt. Et beatum dixerunt populum cui hęc sunt. Beatus populus cui⁹ dominus deus eius. De secunda. Beatus qui intelligit super egenum & pauperem. De tertiis. Iam dicit spiritus, vt requiescant a laboribus suis. De quarta. Beati mūdi corde quoniam ipsi Deum videbunt recepti iam corporibus.
Primi enim sunt qui viuunt in prosperitate.
Secundi in charitate.
Tertij sunt animę quę iam receperunt primam stolam exutę a corporum grauitate.
Quarti sunt angeli & homines postq̄ remunerabuntur vtriusq; stolę claritate.
De tertia vero visione scilicet intelligentię ait Salomon. Oritur sol & occidit & ad locum suum reuertitur. Sol enim oritur quando veritatis intelligentia cordi inspiratur. Item occidit:cum intelligētię radius subtrahitur. Sed iterum ad locum suū reuertitur, & ibi renascitur. Huius solis locus est animus,quia ex Christo intelligētia nascitur,quādo gratia inspiratur. Q̄ ergo primo nascitur est quantum ad primam visionem:scilicet spiritualem. Q̄ renascitur est quātum ad secundam:scilicet rationalem. Q̄ gyrat ad meridiem:quātum ad tertiam scilicet intellectualem. Q̄ flectitur ad aquilonem:hoc est post istas omnes visiones,a lōge considerat pœnam gehennalem.

Solis rō.

Primam diximus in valle.
Sed secunda est in colle.
Tertia vero in monte.
Cū ergo sol oritur in prima:efficimur cōscij apud nos vitiorum & virtutum. Cum vero reuertitur per secundam scilicet rationalem:amplius cognoscimus creatorem per inspectionem creaturarū. Cum vero est in meridie in tertia visione contemplamur pręmia meritorum bonorum,gaudiū ciuium supernorum,archana diuinorum secretorū. Cū vero a meridie reuertimur:flectimur ad aquilonem & ibi videmus retributiones meritorum malorum, finem malignorū spirituum, & hominum reproborum. Illa vero visio quę est in meridie:ipsa est in monte. THO.

Quesiui illum & non inueni.

Mens humana naturaliter somniat bonū & inuestigat. Sed quia quęrit per noctes:nō inuenit. Noctes appellat ignorantiam,vel secularia negocia quę excæcant. Qui ergo vel ignorant vel secularibus negocijs sunt impediti: quærere quomodo possunt,sed quādiu sunt in hoc statu: inuenire non possunt. Non em̄ inueniemus nisi cognoscamus & a secularib⁹ negocijs expediti simus. Expediti autem non sumus,quando in eis vltra modum delectamur. Tria sunt quę impediunt ne inueniatur iste dilectus.
Primum quia indigne quęritur.
Secundum quia se subtrahit vt feruentius nō inuentus quęratur.
Tertium quia non ad hoc quęritur ad quod erat quęrendus.

Onus decimū Tyri.

Tria impediūt ne dilect⁹ inueniatur.

Primo modo quęsiuit Herodes scilicet vt interficeret,& ita indigne.
Secundo modo quærebant Apostoli:post resurrectionem. Ipsi autem se subtrahebat sępius,& illi quęrebant ardentius.
Tertio modo quęrebāt mulieres ad sepulchrum vt eum vngerent,cum iam esset suscitatus,& non in sepulchro quęrendus,qui est locus mortuorū sed sursum erat quęrendus qui est locus viuorum. Sic ista quęrebat quia adhuc in lectulo tenebroso erat. Ecce ista dum sic quęrit,& nō inuenit,graui laborat onere anxietatis,& hoc est illud decimum onus Esaię quod dicitur onus Tyri. Tyrus enim angustia vel cōturbatio interpretatur. Hoc onus specialiter in tribus considerat̄.
Primum est in amaritudine pœnitentię.
Secundum in labore continentię.
Tertium in corporali egritudine.
Est & alia cordis angustia, quam facit amor sui. Cui cōtraria est cordis latitudo:quam facit amor dei & proximi. Amor autem sui ex propria voluntate procedit. Qui ergo amat propriā voluntatem:oneri est illi alienus. Huiusmodi homo ad omnia quę propria ei volūtas suggerit:est promptus. Idem ad omnia quę suggerit ei voluntas aliena:est piger & peruersus. Et hoc quoq; onus voluntarium est. Grande quidem onus est amaritudo pœnitentię sicut testatur ipse Saluator. Lata est inquit via,quę ducit ad mortem :angusta vero est illa quę ducit ad vitam. Via nāq; vitę est pœnitentia:de quibus ait Ioannes Baptista. Rectas facite in solitudine semitas dei nostri. Labor quoq; continentiæ graue est onus & plenum angustia:sicut testatur illa castissima mulier Susannam loquor:quę pro continentia tenenda potius elegit sibi mortem q̄ vitam turpem ducere/dicēs. Angustię mihi sunt vndiq;. Si enim hoc egero mors mihi est:Si autē non egero,non effugiā man⁹ vestras. Sed melius est mihi incidere in manus hominū,q̄ derelinquere legem dei mei. Angustia vero corporalis infirmitatis quātū onus sit,interroga Saul,ait em̄ armigero suo. Euagina gladium tuum,& sta super me:quia me premunt angustię:& tota anima mea adhuc in me est.
Aliter assignatur onus Tyri scilicet tripliciter. Nota tertio dixit quęsiui.

Signatio alia.

Primo in lectulo meo quęsiui per noctem.
Secundo quęsiui & non inueni.
Tertio per vicos & plateas quęsiui quem diligit anima mea quęsiui illum & non inueni. Et hoc iuxta triplicem huius nominis interpretationem. Dicitur em̄ Tyrus angustia vel tribulatio vel fortis,& etiā iuxta triplicem statum religionis. Sunt em̄ tria genera hominum in religione.

Religio.

Sunt ibi peruersi. Primi sunt onerati onere
Sunt pœnitentes. angustię.
Sunt perfecti. Scdi onere tribulationis.
Tertij onere fortitudinis.
Primum onus est ex verme conscientię.
Secundum est pœnitentię.
Tertium ex dilectione.
Primum nanq; minatur infernum.
Secundum abluit peccatum.
Tertium incitat ad quęrendum dilectum,& cum inuenit amans patitur defectum.
Lectulus igitur sponsę est sancta religio. In eo iacent isti tres licet differenter. Sunt em̄ in religione boni & mali. Propter primos est prima inquisitio in nocte,& ideo non inuenitur. Propter secundos: est secunda inquisitio:& quasi in aurora non inuenit,quia non sunt perfecti. Propter tertios est tertia:quasi in meridie,sed non statim inuenitur, vt quęratur desiderio ardentiori. Propter primos dictum est. Omnes persequutores eius apprehenderunt eam inter angustias. Propter secūdos. Iuxta est dñs ijs qui tribulato sunt corde &.h.i.f.e. Multę tribulationes iustorum &.d.o.h.l.e. d. Pro tertijs dicitur. Ego diligentes me diligo,& qui mane vigilauerint a me inuenient me. Isti in lectulo religionis iacent differenter.

De primo

Peruersis enim est religio seuera.
Pœnitentibus misericors.
Perfectis optima.
De peruersis scimus quia quicquid est boni in seueritate,eis est oneri. Ipsa nanq; honestatem seruat,lenitatem castigat, indoctus eam formidat. Ipsa est decor senum:virga iuuenum:prelatorum personas ornat:virtutum speciem colorat. Ad pœnitentiam peccantem discipulum trahit dulcedo prelati. Seueritas corrigit. Rectitudo dat legem delinquēti. Sic nec seueritas patitur lenitatem,nec dulcedo dissolutionem:nec rectitudo in linea iustitię transgressionem. Vnde Dauid. Dulcis & rectus dominus:propter hoc legem dabit delinquētibus in via. Istud onus peruersis aggrauant indiscreti doctores. Ostendunt enim iram pro seueritate. Amaritudinem pro dulcedine. Crudelitatē pro rectitudine. Ira enim peccantem turbat. Amaritudo persequitur. Crudelitas affligit. Peruersi alij sunt manifesti. Alij occulti. Aperti mala sua defendunt. Aliorum bona peruertunt incorrigibiles sunt:tardi ad obedientiam:Humiles fratres prouocāt. Silentium turbant. Tales designat Golias,& sua magnitudine & armorum varietate, qui prouocabat filios Israel, de armis videlicet confidens. Peruersitatis caput est intentio prauæ actionis. Sinistrum latus pars sinistra. Cura finis actionis. Corpus actio tota. Cassis in capite est intentionis commendatio. Clypeus sinistræ partis excusatio. Duę ocreę,perseuerantia & obstinatio. Lorica totius actionis aperta defensio. Aliorum peruersitas est occulta. Hi consilio suo fratres cō mouent ad iras, excitant ad rixas. Faciunt Absalon consurgere cōtra Dauid,sicut Achitofel. Ecce onus peruersorum scilicet angustię, quo non solum ipsi,sed etiam turbantur alij. Onus vero pœnitentium,tanto leuius quāto vtilius. Tribus modis pœnitet homo,& tribus modis miserē deus.

De scdo.

Peccantem expectat.
Desperantem consolatur.
Congaudet pœnitenti.
Peccantem reuocat:dono gratię.
Desperantem consolatur,per spem venię.
Pœnitentem roborat:ex promissis glorię.
Miseretur & homo homini tribus modis.
Miseretur enim prelatus discipulo.
Discipulus prelato.
Discipulus quoq; discipulo.
Miseretur prelatus discipulo:dum peccantem benigne verbis corrigit. Desperantem ad spem per exempla misericordię erigit, & correctum post commissa diligit. Miseretur & prælato discipulus tribus modis, dum frato non resistit magistro, vel peccāti non detrahit,vel peruersum patitur. Iratum enim Saul fugiebat Dauid. Purgantem in spelunca ventrem,cum posset occidere:nō occidit. Peruersum passus est:quādiu vixit. Misereatur & discipulus discipulo:dum peccanti orando compatitur,vel quando inter se & illum corrigit solum,vel quando peccanti in se benigne dimittit. Ecce onus tribulationis .s. pœnitentiū. Quo etiā proximus eius oneratur:dum sicut dictum est: miserando compatitur. Onus perfectoꝝ est onus fortitudinis ex amore. Istud est quasi in meridie & tamen ab huiusmodi se subtrahit dilectus vt ardentius quęratur,& inde perfectus fiat perfectior. Cui optima est religio.

De tertio.

Bonos enim facit rerum distributio.
Meliores mundi renunciatio.
Optimos religionis cohabitatio.
Religio enim facit de malo bonū,& de bono meliorem,de meliore optimum. Et hoc fit quando visitat Deus impium. Vnde Dauid. Visitasti terram & inebriasti eam. Visitat Deus.

Visitare Terrā.

Terram malam &
Terram bonam.
Terram meliorem &
Terram optimam.
Terram malam visitat per timorem.
Bonam per incipientem charitatem.
Meliorem per abundantiam.
Optimam per perfectam.
Visitat ergo terrā malam,q̄ aliquis timore iudicij compungitur. Bonā per incipiētē charitatē,q̄ sua distribuit aliquis. Meliorem per abundantiā,

qñ renunciat mundo,mutat habitum,pacem tenet cum fratribus.Si autem calumnietur:forsitan non leuiter patitur.sed adhuc leuiter turbatur,irascitur & odit.Isti sunt filij ꝓphetarum,qui clamauerunt.Mors in ola,quibus Helisęus imposita farina:cibum dulcorauit. Perfecta vero charitas inimicum diligit.Quę autem perfecta charitas & quomodo tertium Tyri onus scilcet fortitudinis inueniatur,in sequenti capitulo est. CAR.

IN lectulo meo per noctes quæsiui quem diligit anima mea. In hocautem capite cęcitas populi iudaici derelicti a domino & sollicitudo beatę Marię virginis pro salute eiusdem populi designatur,& respiciunt verba ad tempꝰ dominicę passionis. Dicit ergo. Per noctes tribulationis & tristitię meę,per noctes passionis,& sepulturę filij mei:per noctes ignorātię & erroris populi mei,quęsiui quem diligit anima mea in lectulo meo in tranquillitate.ſ.mentis:& quiete contemplationis:in quo lectulo cum ipso iocundari consueueram.Quęsiui eñ ibi & non inueni,quia nō erat in mente mea quies & tranquillitas:sed magis dolor atq; turbatio,& dixi mecum in mente mea. THO.

SVrgam & circuibo ciuitatem ꝑ vicos & plateas: quęrā quē diligit aia mea Quæsiui & non inueni.

¶Nō est pigra hęc anima,quę surgit,quę circuit, quę quętit.Surgit de lecto,circuit ciuitatē, quęrit per vicos & plateas. De lecto contemplationis, ciuitatem supernę cohabitationis. Vicos & plateas angustę & lenioris conuersationis. De lecto contemplationis:a quo discedit. Ciuitatem supernę cohabitationis in qua incedit. Vicos angustę conuersationis quam prędecedit, plateas lenioris conuersationis ad quā accedit. Discedit,vt vtiliter se substrahat. Incedit,vt in vnitatem charitatis contrahat. Præcedit vt ad regnum pertrahat. Accedit,vt ad vitam altiorem attrahat. Primis cum prędiceret suam assēsionem,ait. Quia hęc locutus sum vobis:tristitia impleuit cor vestrum:scilicet ꝑ recessu meo. Sed vtile est vobis, quia veniam ad vos & gaudebit cor vestrū. Secundis ait. Vbi sunt duo vel tres cōgregati in nomine meo,ego sum in medio eorꝝ. Tertijs ait. Qui vult venire post me abneget semetipsum & tollat crucem suam & sequatur me. Quartis ait. Qui reliquerit patrem aut matrē aut vxorem aut agros propter me :centuplum accipiet & vitam ęternā possidebit. Hęc per has quęrit semitas,fortitudinem non solū in corpore sed & in corde. Tres eñ sunt species fortium. Sunt enim fortes.

Fortes triplices.

Sapientia. Sapientia sunt fortes qui
Fortes corpore. licet nō habeāt affectū dili
Fortes animo. gendi nec vires corpis,tñ quādā scientiā qua suā cognoscūt infirmitatem,& creatoris sui benignitatē:inclināt animi sui rigorem & corpus cogūt seruire suo creatori. Isti portāt onera fratrū,cōsolando. Corruētes reuelāt docēdo. Si ipsi corruūt,resurgūt cito. Corpe sunt fortes,quos natura solidauit ad tolerandos labores. Quidā possūt laborare sed nolūt. Isti sunt Gollas. Alij possunt & volunt vt Dauid. Qui possunt & volunt:accusantur de furto,de rapina,de mendacio. Fures sunt quia cōmuni necessitati se subtrahunt. Mentiūtur coram deo & hominibꝰ:qui qđ nouerunt reddere possunt:sed nolunt. Raptores sunt coram deo qui vitę cōmuni quod possunt & sciunt violenter subtrahunt. Sunt ergo corā fratribus fures,coram deo raptores,coram deo & hominibus mendaces. Eoꝝ qui sunt fortes animo.

Fortes varie.

Alij sunt fortes. Fortis fuit Tobias.
Alij fortiores. Fortior Iob.
Alij fortissimi. Fortissimus Abraham.

Fortitudo animi probatur cupiditate & carnalitate. Nō cessit Tobias cupiditati qñ Gabelo pecuniā cōmendauit. Amisit Iob pecuniam:sed ait. Dominus dedit dñs abstulit.ſ.d.p.i.f.est. Dimisit Abraham quod possedit obediens dño voluntarie. Tobias cōmisit. Iob amisit. Abrahā dimisit. Hic pecuniam,iste substantiam,ille domum,terram,cognationem suam. Vnus in spe. Alter patienter. Tertius sponte. Primus egenti compatiēdo. Secundus persequenten tolerando. Tertius subenti obediēdo. Sic nō cedunt cupiditati quidā quę in tribus consistit:scilicet.

Cupiditas in tribus.

In amore possidendi.
In dolore amittendi.
In coactione deserendi.

Sed simul expellunt tres tria:quisq; suum. Non plus amauit Tobias filium q̄ debuit. Presentem orauit. Iob de morte filiorꝝ vltra modū nō doluit. Pro morte lachrymas fudit. In vita per singulos holocausta obtulit. Abraham non tm̄ Ismaelem expulit,sed Isaac deo obtulit. Abraham fortissimus fuit. Laurētius vero fortior fortissimo. Abraham enim sua dimisit:Laurentius sua dispersit. Abraham suum filium deo obtulit. Laurētius ꝑ dei filio seipsum. Hic ignem parat:filium colligat: gladium euaginat:sed angelum audit prohibentem ne perficiat. Laurentius ad ignem positus Christum prędicauit:carnifices verbis exasperat: carnē suam deo immolat. Hęc est fortitudo spon se:quę surgit, ciuitates circuit. Tres sunt ciuitates in quibus dilectus quęritur.

Ciuitates in quibus dilectꝰ q̄ritur.

Ciuitas mundi. De prima dicitur in Ezechie
Ciuitas ecclesię. le ꝙ vir indutꝰ lineis ingres-
Ciuitas Dei. sus est in medio rotarū,quę sunt subtus Cherubin,& impleuit manꝰ suas prunis ignis,& proiecit super ciuitatem. De secunda. Vidi ciuitatē sanctā Hierusalē nouā descendentē de cœlo a deo paratam sicut sponsam ornatā viro suo. De tertia Ezechiel. Vidit ędificium ciuitatis vergentis ad austrum.

In prima quærimus cum Moyse vt videamus eius posteriora.
In secunda vt videamus eius latus cum Thoma.
In tertia in monte Thabor vt videamus faciem eius quę resplędet sicut sol cum Moyse & Helya.
Posteriora eius sunt quę in mundo sustinuit calamitas scilicet & miseria.
In secunda de latere eius nobis fluxit charitas & misericordia.
In tertia facies eius resplendet sicut sol maiestatis gloria.
De prima debemus surgere.
In secunda circuire.
In tertia per vicos & plateas quęrere.

Quomodo de prima surgendum sit:docet Propheta sic. Egredimini de Babylone,& fugite a Chaldęis. Quomodo secundum circuire debeamus,docet Apostolus:vt possitis ait comprehendere cum omnibus sanctis,quę sit longitudo,latitudo,sublimitas,& profundum. In tertia quęrendum sciebat Tobias cum ait. Plateę tuę Hierusalem sternentur auro,& per omnes vicos cantabitur alleluia.
Sciebat sponsa dilectum puritatis amatorem.
Vnanimitatis cultorem.
Afflictorum consolatorem.
Tepidorum inflammatorem.
Ideo surgit de lecto carnalis voluptatis.
Circuiuit ciuitatem charitatiuę vnitatis.
Quęrit dilectum in vico rigidę seueritatis.
Quęrit in plateis resolutę iufirmitatis.
In primo nō habitat dilectus,quia est ꝑstibulum.
In secundo habet quietis & pacis lectulum.
In tertio turris habitaculum.
In quarto languentium infirmitorium.
In primo ergo nō intraret,quia clamaret. Infixus sum in limo profundi. Et sponsę. Immūditia tua execrabilis est. Mundare te volui & non es mundata a sordibus tuis. Ibi est sepulchrū Lazari quatriduani. Ad secūdos veniens gaudet,quia habitare facit vnius moris in domo & cantat. Ecce q̄ bonum & q̄ iocundum habitare fratres in vnum. Et. Obsecro vos vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis, cum humilitate & mansuetudine,cum patientia sūpportantes inuicem in charitate,solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Ibi enim est ferculum Salomonis quod in media charitate constrauit propter filias Hierusalem. Ad tertios veniens ait. In patientia vestra possidebitis animas vestras. Ibi inuenit domum turbo quam nullus quatit. Aut vagantes diruunt venti,penetrātq; nimbi,venerūt flumina,flauerūt venti,& impegerunt in domū illā & non cecidit, quia fundata est supra firmā petram. Ipsa est eñ turris Dauid quę ędificata est cum propugnaculis. Mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Ad quartos cum venit clamat. Vsq; quo piger dormis. Quid statis hic tota die ociosi? Manus dissolutas erigite & genua debilia roborate, gressus rectos facite pedibus vestris,vt non claudicās quis erret. Per has māsiones quęrens sponsa dilectum,clamat. Quęsiui & & nō inueni:id est forsitan quia erat puritate minus ornata. Et hoc iuxta primum. Iuxta secundum,charitate minus informata. Grauitate minus disciplinata iuxta tertium. Iuxta quartum pigra & languida. Necesse ergo erat vt occurreret:qui eam inuitarent ad decorem,instruerent in amorem,solidarent ad laborem,animarent ad feruorem. Veniat ergo primus Dauid & inuitet ad decorem sic. Audi filia & vide & inclina aurem tuā & concupiuit rex decorē tuum. Instruat Ioānes euangelista ad amorē sic. Diligamus inuicem,quia charitas ex deo est. Et vbi est charitas & dilectio :ibi sanctorum est congregatio. Solidet Paulus ad laborem sic. Ter virgis cęsus sum,semel lapidatus sum,ter naufragiū feci. Ac si diceret. Hic meo exemplo sustinete laborem. Animet Esaias quartos ad feruorem sic. Pusillanimes confortamini,nolite timere. Et Salomō. Si fueris impiger,veniet vt fons messis tua & egestas longe fugiet a te. Isti sunt vigiles ciuitatis.a quibus postq̄ se recognouit minus dignam spōso vt eum inueniat,quęrit vtrum viderint eū. Vnde subdit. CAR.

SVrgā & circuibo ciuitatē per vicos & plateas:quęrens quē diligit aia mea. Quęsiui illū & nō inueni. Ac si dicat. Hęc mecū tractaui,turbato lectulo meo:surgam,& non tam gressu pedum q̄ cōsiderationis processu circuibo ciuitatem Hierusalem per vicos & plateas. In vicis,qui angustiores sunt,status illorum peccatoꝝ exprimur:quos timor gehennę,pudor seculi,vel aliqua mundana difficultas,ne omnino peccent libere coangustat & cōstrigit. In plateis vero quę latę sunt:morum status notatur qui ruptis habenis & excusso freno:seipsos semper ad peiora dilatant. Dicit ergo beata Virgo. Circuibo ciuitatem & illos considerans qui saltem cum aliquo timore:& illos qui absq; vllo timore filio meo parabāt crucem:& sicut in mente dixi,sic feci:quia quęsiui eum apud eos & non inueni. Non eñ erat cū eis per deuotionem fidei. Sequitur. THO.

INuenerunt me vigiles q̄ custodiunt ciuitatem. Num quē diligit aia mea vidistis.

¶Vigiles qui custodiūt ciuitatem:prędones sunt veritatis,qui ad custodiā ecclesię sanctę,quę per mundum diffunditur vniuersum piasollicitudine semper excubāt,ac verbo predicationis:ne a perfidis hęc corrumpatur insistunt. Hi ergo gentilitatem veritatis indagine sollicitam inuenerūt: & ei quod quęrebat demōstrauerunt cum Philippus Eunucho euangelij lumen aperuit. Petrus Cornelium cū suis gratia quā tantopere desideraverat imbuit. Paulus Athenienſibꝰ deū quē ignorabant & colebant:notū reddidit. Et cęteri Apostoli per regiones alias a domino missi:instruxerunt gentilitatem clamantem. Num quem diligit anima mea vidistis? Quid quęris fortē in lecto:magnum in lectulo:clarificatū in stabulo. Corpꝰ eñ omne infirmū in resurrectionis gloria exuit. Accinxit potentia. Induit lumine,sicut vestimento. Pulchre ait,Non quē diligo,sed quē diligit anima mea. Quia ad animā referēdū,qñ aliquid spiritualiter diligimus:vt Deum,Angelū,animā, virtutes. Nā qñ rem ad corpus pertinentem diligimꝰ potius dicendus est amor carnis.

Nox quadruplex.

Nox est iudaica perfidia.
Nox paganorum ignominia.
Nox prauitas hęretica.
Nox catholicorum animalis conuersatio.

Sponsus hic est quęrēdus votis,actibꝰ sequendus, fide iuueniendus. Boni sunt custodes qui vigilantes animo,hostium insidias sagaciter explorant, anticipant consilia malignantium,deprehendunt laqueos,eludunt tendiculas, retiacula dissipant, machinamenta frustrantur. Hi sunt fratrum amatores,& populi Israel. Hi sunt qui multum orant pro populo & vniuersa ciuitate sancta Hierusalē. Absq; duplici studio scilicet orationis & vigiliarū non potest esse secura ciuitas, nō spōsa, nō oues. Hęc tria vnum sunt. Sed est ciuitas propter collectionē. Sponsa propter dilectionem, Oues ꝓpter mansuetudinē. Ciuitas est,vigilate ad custodiam.

Vigiles.

Sponsa est,studete ornatui.Oues sunt,intendite
pastui.Custodia ciuitatis est in tribus.
Ciuitatis custodia i tribus. Tuta fit a vi tyrannorum.
A fraude hereticorum.
A tentationibus dæmonum.
Sponsę vero ornatus.
In bonis operibus.
In moribus.
In ordinibus.
Pascua ouium sunt precepta scripturarum.
Sunt infirmis olera dispensationum.
Sunt sanis fortia consiliorum.
Ad hoc op⁹ est viro forti,spirituali,fideli. Forti ad
propulsandas iniurias. Spiritali ad cōprehenden=
das insidias. Fideli,qui nō quę sua sunt quęrat. A
talibus inuēta sponsa & instructa inuenit & tenet
sponsum,cui consentiat ad correctionem,quo il=
luminetur ad cognitionem.Cui innitatur ad virtu
tem.Quo reformetur ad sapientiā,cui cōformet
ad decorē,cui maritetur ad fœcūditatē.Quo frua
tur ad iocūditatē cum angelis & sanctis in regno.
On⁹ vnde cimum iu mētorum austri. Hoc est onus iumētorum austri. Aliqñ eñ ex cha
ritate oneramur scilicet quando alijs desideram⁹
prodesse. Auster qui est ventus calidus,sanctum
significat spiritū. Vnde in Canticis. Surge aquilo
& veni auster. Fœlix anima cui spiritus sanctus
presidet & omnia opera ei⁹ dirigit. Cogitationes
disponit. Motus ordinat,moresq; cōponit. Vnde
vbi erat impet⁹ spiritus illuc gradiebātur. Isti sunt
iumēta austri,& ideo onerātur ab austro. Hoc est
onus.Charitas dei diffusa est in cordibus vestris
per.s.s.q.d.e.n.A Paulo disce quale sit hoc onus.
Quis infirmatur & ego nō infirmor?quis scādali=
Iumētorꝝ quatuor genera. zatur,& ego nō vror?Quatuor sūt gña iumētorꝝ.
Sunt enim iumenta aquilonis.
Sunt iumenta occidentis.
Sunt iumenta orientis.
Sunt iumenta austri.
Prima sunt iumenta peccatores obstinati.
Secunda peccatores timorati.
Tertia humiles & deuoti.
Quarta feruentes & sapientes prelati.
Prima onerantur onere iniquitatis.
Secunda onere pauperibus supplēdę necessitatis.
Tertia onere obedientię imperantis.
Quarta onere custodiendę ciuitatis.
De primis. Homo cū in honore esset nō intellexit
cōparatus est iumētis insipiētibus. De his dicitur.
Cōputruerūt iumēta in stercore suo. De secundis.
Homines & iumēta saluabis dñe. Isti audiūt. Da=
te eleemosynā & oia mūda sunt vobis. De tertijs.
Vt iumētū factus sum apud te. Isti recolūt. Quia
Christus factus est patri obediēs vsq; ad mortem:
mortem aūt crucis. De quartis. Meę sunt oēs fe=
rę syluarū.i.in.m.& bo. Isti audiūt. Qui bene mi=
nistrauerit bonū gaudiū acquiret. Hęc sunt iumē=
ta austri. Auster est spiritus sanctus per quē Chri=
stus est incarnatus. Prelatus Christi doctrina im=
butus. Subditus virtutibus ornatus. De primo.
Deus ab austro veniet. De secundo. Regina au=
stri venit a finibus terrę audire sapientiam Salo=
monis. De tertio Iob. Plumescit accipiter expan=
dens alas suas ad austrum. Tale iumentum fuit
Christus:qui vulneratum a latronibus imposuit
in iumentum suum. Ipsum enim repperit in sab=
batum, portauit in stabulum,transuexit ad pabu
lum.In sabbatum mundanę vanitatis. In stabu=
lum ecclesiasticę vnitatis. Ad pabulum ęternę
refectionis. In primo enim erat excęcatus. In se=
cūdo est sanat⁹. In tertio satiatus. Audi cęcum. In
mundo erat Christus,& mundus per eum factus
est:& mūdus eū nō cognouit. De sanato. Lāguo=
res nostros ipse tulit:& dolores nostros ipse porta=
uit. Et dominus posuit super eum iniquitates om
nium nostrum. De tertio. Satiabor cum apparue=
rit gloria tua. Christi sic operantis sunt sequentes
custodientes ciuitatem. Sed debent custodire.

Puritatem.	Puritatem innocentię.	Tria custodiēda christi imitatoribus.
Veritatem.	Veritatem,in voti ꝓmissiōe.	
Ciuitatem.	Ciuitatem,vnitatis religiosę.	

Primum in seipso.
Secundum coram deo.
Tertium pro subdito.
In primo. Custodi innocētiam & vide.ę. De secū=
do. Aperite portas & ingre.gens:id est custodiēs
veritatem. De tertio. Super muros tuos Hierusa=
lem constitui custodes.
Primum fit ex necessitate.
Secundum ex voluntate.
Tertium ex auctoritate.
In primo homo ex necessitate tenetur.
In secundo ex voluntate obligatur.
In tertio ex obedientia cogitur.
Sine primo saluari est impossibile. Sine secūdo sal
uari fuit possibile sed modo nō est facta promissio
ne Sine tertio fuit,& nō est facta a ꝑceptore abso=
lutione. De primo. Pacem sequimini cum omni=
bus,& sanctimoniam:sine qua deum nemo vide=
bit. De secundo. Vouete & reddite.d.d.v. De ter=
tio. Nemo honorem sibi assumit:sed qui vocat⁹
est a deo,vt Aaron. Talis custos est pastor bonus:
qui ponit animā suam pro ouibus suis. Ponit in=
quā animam pro ouibus

In seculo	In seculo disponit.	Aīa in tribus ꝓ ouibus ponit̄
In lectulo.	In lectulo componit.	
In periculo.	In periculo se opponit.	

In primo tractando temporalia,vt fratres necessa
ria habeant.
In secundo,informando moribus vt regulariter
viuant.
In tertio,resistendo tyrannis ne rapiant.
De primo. Anima mea in manibus meis semper
dum laboro pro subdito. De secundo. Fratres sic
Christus dilexit nos & nos debemus pro fratrib⁹
nostris animas ponere. De tertio. Surrexit pastor
bonus qui ponit animam suam pro ouibus suis,
& pro.g.s.m.d.est. In primo occasione tempora=
lium se immiscēt fures & latrones. In secūdo mer
cennarij. In his trib⁹ pastores boni. His dicit spon
sa. Num quem diligit anima mea vidistis? Quem
eligo,quem diligo,quem alligo. Eligo ex mille.
Diligo in corde. Alligo in corpore. Eligo ex mil=
le, quia Speciosus forma prę filijs hominum. Di=
ligo in corde:quia ipse prior dilexit nos,& lauit
nos in sanguine suo:a macula peccatorum. Al=
ligo in corpore,quia audio. Empti enim estis
precio magno glorificate & portate deum in cor=
pore vestro. THO.

INuenerunt me vigiles: qui cu
stodiūt ciuitatē. ac si dicat. Ego nō iueniēs filiū
meū in vicis Hirl̄m,ab illis q custodiūt cītatē iuēta

sum & afflicta,cum filio. Nam vigiles,Scribę &
Pharissei,qui custodiunt i.officium habent custo
diendi ciuitatem inuenerunt me. Sed ego ab eis
inuenta & afflicta:in ipsis magistratibus non inue
ni dilectum quem quęsiui:nā interrogati sunt ab
ea. Num quem diligit anima mea vidistis? Proĳeo
eñ ꝙ interrogati non respōdēt,apparet ꝙ in ipsis
non erat Christus per cognitionem Vbi aūt non
inuenit dilectum:& quantam sollicitudinem ge=
rat pro salute populi sui:verba sequentia manife
stant. Dicit enim. THO.

PAululū cum pertrāsissem:
inueni quē diligit aīa mea.
¶Pertransire debet inquisitor veritatis
vigiles id est se cœtib⁹ immiscere atq; adunare do
ctorum fideliū,eorūq; scripta & dicta frequēti me
ditatione percurrere,quod cū paululum fecerit:
ipsum dilectū inueniet. Quia verbum abbreuia=
tum facit dñs,cum ait. Qui crediderit & baptiza=
tus fuerit saluus erit. Qui vero nō crediderit con=
demnabitur. Periculosus esset transitus huiusmo
di nobis ad cognoscendum deū si carere nos con
tingeret custodibus. Ideo videndum est qui sunt
custodes querentis. Quinq; sunt custodes.

Custodes quinq;.	Ipse homo.	De primo. Custodite vos a mur=
	Proximus.	muratione,quę nihil prodest. De
	Prelatus.	secundo dicebat Caym. Nūquid
	Angelus.	custos fratris mei sum ego? De
	Deus.	tertio. Sup muros tuos Hierusa=

lem cōstitui custodes. Pro quarto dicitur de Hie=
rusalem. Super muros eius vidi angelorum custo
diam. De quinto. Nisi dñs custodierit ciuitatem:
frustra vigilat qui custodit eam.

Primus querit.	Primus circunspectione.
Secūdus spondet.	Secūdus exemplo & ad=
Tertius ostendit.	monitione.
Quartus impellit.	Terti⁹ exēplo & doctrina
Quit⁹ seipm exhibet.	Quartus præueniendo

diaboli machinamenta.
Quintus in conferendo homini qua possit stare
gratiam & patientiam.
Itē quatuor sunt a quib⁹ requirit̄ pctm̄ hominis.

A q̄tuor pctm̄ hominis requiritur.	Ipse homo.	Vnde Dñs ait. De manu cuncta=
	Diabolus.	rū bestiarū,& de manu hominis
	Proximus.	requiram sanguinem animarum
	Prelatus.	vestrarū. De manu viri & fratris

eius requiram animas vestras. Bestias dicit dęmo
nes,hominem ipsum peccātem,virū prelatum,
fratrem proximū. Ab his querit. Num quem dili
git anima mea vidistis? Ab his edocta,addit. Pau=
lulum cū pertrāsissem inueni quē diligit aīa mea.

Profect⁹ triplex.	Primo imus.	Imus de seculo ad primum
	Secūdo trāsim⁹.	lectulum.
	Tertio pertrāsim⁹.	Trāsimus de prio ad scdm.

Pertransimus de secundo ad tertium.
In hoc inuenitur dilectus. Hic est triplex transit⁹
filiorum Israel tendentiū ad terram promissionis.
Primo eñ transierunt periculum maris rubri.
Secundo asperitatem deserti.
Tertio fluenta Iordanis.
Sic Christus primo transijt de vita ad mortem.
Secundo de morte ad incorruptionem.
Tertio de mundo ad patrem.
Sic nos primo transim⁹ de seculo ad carnis mor=
tificationem.
De mortificatione quasi ad vitam ad religiosam
conuersationem.
De religione ad contemplationem,vt videamus
dilecti faciem.
In oībus eñ quę fecit Christ⁹:nr̄ figurat̄ ꝑfectus.
In passione eius:dolor pœnitentium.
In iacere in sepulchro:requies absolutorum.
In resurrectione:vita iustorum.
In ascensione:profectus perfectorum.
In sedere ad dexteram patris:gloria beatorum.
Hic inuenitur quem diligit anima mea.

Aliter.

Imus	Imus inuestigādo circa Christi hu
Trāsimus.	manitatē incōprehensibilia.
Pertrāsim⁹.	Trāsimus:eius sequēdo vestigia.

Pertransimus eius altissima speculādo magnalia.

In prio intelligit̄.	Primum pertinet ad nostrę
In secūdo quęrit̄.	infirmitatis honorem.
In tertio inuenit̄.	Scdm ad religionis feruorē.

Tertium ad beatitudinis amorem.
In primo verbum caro factum est.
In secundo habitauit in nobis.
In tertio vidimus gloriam eius gloriam quasi vni
geniti a patre.
Hęc ostendūtur nobis in Apocalypsi in viro quē De primo
vidit Ioannes inter septem candelabra aurea sic.
Erat vestitus podere,& pręcinctus ad māmillas
zona aurea:& caput eius & capilli candidi sicut
nix. Ista tria pertinent ad primum. In primo eñ
hęc tria miramur. Qꝫ natus est de virgine,saluo
virginitatis signaculo. Qꝫ in mundo refulsit mira
culo. Qꝫ surrexit deuicto mortis aculeo. In cādo=
re ergo poderis virginitatis designatur integri=
tas. In zona aurea,sapientiæ miraculorum clari=
tas. In capite albo,dominicę resurrectionis iucun
ditas. In capillis qui ex capite pendent quotquot
sunt pręde stinati ad vitam:quę est ex Christo ca=
pite. Ecce primum. In quo imus & videmus hic
incomprehēsibilia:quę ad nostrę fragilitatis spe=
ctant honorem. In secundo nihilominus in trib⁹ De scdo.
sequimur. Si sumus splendidi in contemplatiōe.
Feruentes in operatione. Assidui in oratione. In
primo vt dicamus cum Dauid. Ad te leuaui ocu=
los meos,qui habitas in cœlis. Sicut intuens in cœ
lum beatus Stephanus vidit gloriam Dei & ait.
Ecce video cœlos apertos. In secūdo. Quicquid
potest inuenire manus tua,instanter operare. Si=
cut Ionathas reptans pedibus & manib⁹ transijt
ad stationē Philistijm. In tertio. Sine intermissio=
ne orate:vt dicatur. Fau⁹ distillās labia tua spon.
Mel & lac sub lingua tua. Pro his tribus sequitur
de homine pręducto. Oculi eius sicut flāma ignis.
quod spectat ad claritatem contemplationis. Et
pedes eius similes aurichalco velut in camino ar=
denti. Quod spectat ad laboris feruorem. Et vox
illius tanq̄ vox aquarum multarum. Quod desi=
gnat abundantiam & assiduitatem ad orationem.
Aquę enim abundantiam significant. Quæ sibi
collidunt quando orationes orationibus occur=
runt. Ecce in his sequimur Christi vestigia:quæ
pertinent ad feruorem religionis in quibus ipse a
nobis queritur. In tertio nihilominus inuenimus De tertio.
tria Dei magnalia.
In primo dulcem benignitatem.
Secundo seueram potestatem.
Tertio iucundam maiestatem.

Primum ad illuminãdũ ſeptiformi ſpiritu miſſo.
Secundum in iudicio.
Tertiũ i regno:qñ fulgebat ſicut ſol ſplẽdore,pprio
Propter primum vidit Zacharias ſuper lapidem vnum oculos ſeptem. De ſecũdo Dauid. Niſi cõuerſi fueritis,gladium ſuum vibrauit,arcũ ſuum tetendit & parauit illum. De tertio. Orietur vobis timentibus nomen meũ ſol iuſtitię. Hęc ſunt tria quę ſequũtur de prefato homine. In dextera eius ſeptem ſtellę.i.ſeptiformis ſpiritus. De ſecũdo dicitur. Et gladius ex vtraq; parte acutus. In ore ei⁹ ſcilicet in iudicio. De tertio. Et facies eius ſicut ſol lucet in virtute ſua.

Chriſt⁹ luxit ſicut ſol triplici ter.
Chriſtus enim ſicut ſol luxit in iuuentute.
Sicut ſol in ſenectute.
Sicut ſol in virtute.
Primum fuit in natiuitate.
Secundum in paſſione.
Tertium in eius reſurrectione. In qua incepit ſecundũ hominem fulgere ſicut ſol in virtute:id eſt in meridie. Ergo cum ſponſa nos oportet tranſire vt primo fulgeat nobis in iuuentute:id eſt in ſua natiuitate. Tranſeamus vſq; Bethleem,& videamus hoc verbum quod factum eſt.

Eamus — Eamus ad vigilias paſtorum.
Trãſeamus. — Tranſeamus vſq; Bethleem.
Adeamus. — Adeamus preſepium.

Primum vt audiamus verbum quod ,platum eſt.
Secũdum vt videam⁹ verbum quod factum eſt.
Tertium vt inueniamus verbum quod natũ eſt.

Verbum triplex.
Quod prolatum ab angelo.
Quod factum a domino.
Quod natum de virginis vtero.
Primum eſt:naſcitur Chriſtus.
Secundum:natiuitas Chriſti.
Tertium:Chriſtus natus.
Primum fit nobis in exemplum.
Secundum in miraculum.
Tertiũ in exilio viaticum. In patria ſalus omniũ.
Primum ergo vigilare eſt ſuper gregem bonarũ cogitationum. Beatus ait ſapientia,qui vigilat ad portas meas & obſeruat ad poſtes oſtij mei. Claritas eñ dei circũfulſit illos luce gratię & profertur in corde eius,lucem nuncians & rememorãs verbum quod factum eſt:id eſt Chriſti natiuitatem. Sic eamus ad vigilias⁹ paſtorũ, vt eos imitemur. Tranſeamus vſq; Bethleem:id eſt domum panis vt reficiamur. Notandum q̃ tres ſunt ciuitates in quibus Dominus magna operatus eſt.

Bethleem — Prima dicitur domus panis.
Bethania. — Secunda obedientię.
Bephphage. — Tertia domus comeſtionis.

In prima Chriſtus eſt natus.
In ſecunda a Chriſto Lazarus ſuſcitatus.
In tertia Chriſtus aſino impoſitus.
Ingrediamur ergo primam vt ibi inueniẽtes Chriſtum natum conformemur ei per humilitatem.
Ingrediamur ſecundam: obedientes Chriſto vt ſuſcitemur ab eo mortui per iniquitatem.
Ingrediamur tertiam: vt aſcendentes ſuper infirmitatem carnis noſtrę reficiamur ibi digne comedentes inuentum panem. Vide quomodo panis iſte ſit vtilis in via. Ipſe eſt legiſlator. Ipſe gratiæ dator: fulgens per veritatem: infundẽs nobis charitatem. Legiſlator quõ teneamus. Gratię dator quo proficiamus. Fulgens per veritatem: qua viã teneamus. Infundens charitatem/qua panẽ iſtum ſapiamus & diligamus. De primo. Etenim benedictionem dabit legiſlator. De ſecundo. Gratiam & gloriam dabit Dñs. De tertio. Vidimus eum plenum gratię & veritatis. De quarto. Charitas Dei diffuſa eſt in cordibus noſtris per ſpiritum ſanctũ: qui dat⁹ eſt nobis ab ipſo Chriſto. Nec fit ſine causa q̃ ad hanc natiuitatem concurrunt bos & aſinus, paſtor & Angelus.
Ipſe enim fuit bos ad colendum.
Aſinus ad portandum.
Paſtor ad cuſtodiendum.
Angelus ad reuelandum.
Ad colendum rudium corda.
Ad portandum peccatorum noſtrorum onera.
Ad cuſtodiendum virtutum dona.
Ad reuelandum cœli ſecreta.
Audi cultorẽ. Primũ ſermonẽ feci de.o.o. Theophile.o.t.q.c.i.f.&.d. Deniq; Maria hortulanum credit. Audi portantem. Vere langores noſtros ipſe tulit, & dolores noſtros ipſe portauit. Audi cuſtodientem. Ego ſum bonus paſtor & cognoſcunt me meę. Iſte animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis,& pro grege ſuo mori dignatus eſt. Audi reuelantem. Vado parare vobis locum &.v.a.v. & cętera. Fuit ergo cultor: in totius vitę ſuę cõuerſatione, portauit in paſſione, cuſtos fuit in reſurrectione, reuelator in aſcenſione. Tranſeam⁹ ergo non ſolum vſq; ad vigilias paſtorum: vt audiam⁹ verbum quod prolatũ eſt, vel vſq; Bethleem, vt videamus verbum quod factum eſt: ſed vſq; ad preſepium, vt inueniamus verbũ quod natũ eſt.

Verbum ſerenum. — Serenum manſuetudine.
Verbum ſuaue. — Suaue per miſericordiã.
Verbũ quod lux eſt. — Lux veritate.
Verbũ quod ros eſt. — Ros per gratiam.

Mãſuetudine:q̃ ſenõ turbauit aduerſus flagellãtẽ.
Miſericordia:qua remiſit iniquitatem.
Veritate:qua docuit benignitatem.
Gratia:qua rigauit ſitientem.
Quaſi agnus ad occiſionem ductus eſt,& nõ aperuit os ſuum. Ecce manſuetus. Fili remittuntur tibi peccata tua. Ecce miſericors. Qui ſequit̃ me non ambulat in tenebris. Ecce verus. Qui ſitit veniat ad me & bibat. Ecce rigans. Propter hęc duo vltima dicitur in Propheta. Ros lucis ros tuus. Vtrunq; enim facit. Irrigat & irradiat, fulget & fœcundat. Inſtillicidijs roris huius lętabit̃ germinãs.
Sciendum autem q̃ eſt

Ros q̃druplex.
Ros lucis. — Eſt enim ros lucis cũ de perfecta veritate dulcedo quędam & gratię ſuauitas erumpit. Et eſt lux roris, cum ſuauitas ex parte dulcedinis animũ ſerenat in lucem veritatis. Eſt ros ſine luce, cum ſuauitas multa animam exhilarat, ſed tamen ſcięt̃ię ſubtilitas non multum illuſtrat. Eſt lux ſine rore, cũ ſcięt̃ia adeſt: ſed ſicca eſt & arens. Dilectionis rore nõ irrigua. De primo dicitur. Lux orta eſt iuſto: rectis corde lętitia. De ſecundo. Guſtate & videte q̃m ſuauis eſt dñs. De tertio. Cœli caligabũt rore. Quartum ſe habere ſignificat quę patri clamat. Terram auſtralem dediſti mihi: ſcilicet terrã ſolivicinam: terram lucis, ſed ſiccam: bona quidẽ eſt eſt ſed auſtralis: ſed minus iocunda q̃ arens. Ideo rogo iunge & irriguũ. In figura primi filij Iſrael

prius viderũt manna dicentes manhu: id eſt quid eſt hoc. poſt modum guſtauerunt. Propter ſecundum dictum eſt de muliere forti. Guſtauit & vidit q̃m bona eſt negociatio eius. Guſtauit prius & ex guſtu vidit. In figura tertij Yſaac pulmentum filij ſui Iacob guſtauit: ſed non vidit. Vnde. Zelum quidem dei habent, ſed non ſecũdũ ſcientiã. In figura quarti. Filij Iſrael viderunt fructus terę promiſſionis, quos exploratores attulerũt, ſed non guſtauerunt. Iſti ſunt qui cum cognouiſſent deum non ſicut deum glo. aut gratias egerũt. De his duobus dictum eſt. Vtinam ſaperent & intelligerent, ac nouiſſima prouiderent. THO.

Tenui illũ nec dimittam donec introducã in domũ matris mee: & in cubiculum genitricis mee.

¶Mater noſtra eſt Hieruſalẽ, quę libera eſt, quæ eſt ſurſum, quę eſt mater noſtra. Domus eius habitatio illa cœleſtis. Vnde. Lętatus ſum in ijs quę dicta ſunt mihi in domum dñi ibimus. Cubiculũ eius eſt requies ęterna, vbi omnes paſcentur & accubabunt & non erit qui exterreat. Ibi eñ erit requies a labore, pax a tentatione, ſecuritas a tormentis gehennę. Vnde Boetius. Hic erit vobis requies laborum. Hic portus placida manẽs quiete
Hic patẽs vnum miſeris aſylum: id eſt ſecuritas.
Sed funiculus triplex difficile rumpitur, multo difficilius quadruplex: quo iſte tenetur. Tenetur enim quattuor modis.

Dilectus quattuor modis tenetur.
Tenetur inſtantia. — Inſtantia orationum.
Tenetur obſequio. — Obſequio munerum.
Tenetur deſiderio. — Tenetur deſiderio deuotionum.
Tenetur cõſtantia.

Tenetur conſtantia ſpirituum.
Primum meretur infirmitatis ſanitatem.
Secundum fidei firmitatem.
Tertium ſancti ſpiritus conſolationem.
Quartum Dei ſpiritualem viſionem.
Iuxta primum tenuit mulier Chananęa.
Iuxta ſecundum diſcipuli euntes in Emaus.
Iuxta tertium mulieres quę acceſſerunt & tenuerunt pedes eius.
Iuxta quartum ait Iacob. Non dimittam te niſi benedixeris mihi.
In primo exemplo de muliere Chananęa tres notamus gradus petentium.

Petẽtium grad⁹ tres
Sũt ei q deſiſtũt petere ad p̃mã repulſã petitionũ.
Sũt qui ad ſcdm cadũt a cõſuetudine deuotionũ.
Sunt qui ad tertium deſperati: ad peccata ſua redeunt, quaſi canis reuerſus ad vomitum.

In his tribus Dominus probauit illius inſtantiã.
Illa clamauit, Dominus non reſpondit. Ecce probatio prima. Illa clamauit fortius. Et dñs reſpondit. Non ſum miſſus niſi ad oues quę perierãt domus Iſrael. Ecce ſecunda. Illa cadens in terram: adorauit. Ille ait. Non eſt bonum ſumere panem filiorum & dare canib⁹. Ecce tertia. Vide quomodo ſe humiliat. Etiam domine. Nã & catelli edũt de micis, quę cadunt de menſa dñorum ſuorum. Magna humilitas. Canem appellat, & ipa ſe minimum canem profitetur. Ecce humilitas inſtantia precum, qua tenetur dominus, & illa meretur infirmitatis ſanitatem. Secundo exemplo tenetur obſequio munerum quia coegerũt eum & pauerunt. Ecce obſequium munerum. Et ideo cognouerunt eum in fractione panis. Ecce fidei firmamentum. Tertio ſancte mulieres tenuerunt deſiderio. Tenuerunt inquit deſiderio pedes eius. Pedes dei in nobis ſunt affectus noſtri. Hos tenem⁹ dum deſideramus deum, & ſpirituales conſequimur conſolationes, ſicut ille poſtmodum ſpiritũ ſanctũ acceperũt. Quarto Iacob tenuit cõſtantia, quia tota nocte luctatus eſt cũ eo. Dixitq; victor. Non dimittam te niſi benedixeris mihi. Sic nos vincimus, ſi conſtantes ſimus in nocte flagellorũ & aduerſitatum dei: quibus pugnamus cum eo. Nec mirum ſi eum vincimus per cõſtãtiam, quia regnum cœlorũ a tempore Ioannis Baptiſtę vim patitur: & violenti diripiunt illud. Nec ſolum per conſtantiam vicit, ſed tenuit donec benedictionẽ accepit: Hanc ſcilicet vt Iſrael vocaretur: id eſt videns deum. Sed nunc ordo verborum notandus eſt. Dictum eſt enim ſic.

Queſiui. — Queſiui ait. Queritur eñ quadam pia curioſitate. Inuenitur querendi aſſiduitate. Tenetur animi ſtabilitate. Introducã. — Introducitur quadam opportuna importunitate.

Ordo verborum.
In primo inſpiratur.
In ſecundo roboratur.
In tertio confirmatur.
In quarto de amore preſumitur.
Primum vt incipiat dulciter.
Secundum vt proficiat viriliter.
Tertium vt dilecto adhęreat inſeparabiliter.
Quartum: vt ipſo fruatur fœliciter.
Pia curioſitate requirebat Iob: cũ diceret. Quis mihi det vt cognoſcam & inueniam eum, & veniam vſq; ad ſolium eius? In aſſiduitate querendi erat Samuel, qui non recedebat de templo die ac nocte. Ideoq; meruit nõ ſolum inuenire ſed vocari a dño dicẽte: Samuel/Samuel. Et ille. Loq̃re domine, quia audit ſeruus tu⁹. Et Iacob. Cui pręmagnitudine amoris videbãtur dies pauci. Idem firmiter tenebat: cum diceret. Non dimittam te niſi benedixeris mihi. Vnde & benedixit ei in eodẽ loco. In domũ mſis introducere volebat ſpõſa ipſius dilecti auctoritate, qua dicit. A tempore Ioannis Baptiſtę regnum cœlorum vim patitur & violenti diripiunt illud. Propter hęc quatuor dictũ eſt in Euangelio. Quęrite & inuenietis.
Propter primum dictum eſt: quęrite.
Propter ſecundum: & inuenietis.
Propter tertium: petite & accipietis.
Propter quartum. Pulſate & aperietur vobis.
Notandum autem q̃ dilectus

Ingreſſus ſponſi.
Aliquando ſpontaneus ingreditur.
Aliqñ a dño ipſius domus officioſe introducitur.
Aliquando violenter trahitur.

Primum quando primo cor infundit gratia.
Secundum quando infuſus operatur ex ea.
Tertium quando per aduerſitates & tentationes dilectus fingit ſe longius ire. Sed in his ipſe tentatus viriliter ipſum tenet patientia operum & orationum inſtantia.
Iuxta primũ intrauit ad Apoſtolos ianuis clauſis.
Iuxta ſecundum in domum Phariſęi, quia rogauit Ieſum quidam Phariſęus vt mãducaret cum illo. Et pater puellæ mortuæ introduxit eum: & ſuſcitauit eam. Si quis ait, aperuerit mihi: intrabo

ad illum & cœnabo cum illo & ille mecum.
Iuxta tertium discipuli eius euntes in Emaus coegerunt eum:scilicet Lucas & Amaon. Inde dilectum ascendentem in domum matris Ecclesię.i. regnum cœlorum Apostoli tenebāt affectu & admiratione. Vnde dicunt eis Angeli. Viri Galilęi quid admiramini:aspicientes in cœlum.h.i.q.a. esta vobis in.c.sic.q.a.v.e.ascendentem in cœlū. O grandis solennitas in qua ascendit misericors. Sequitur captiuitas. Occurrit angelorꝫ solēnitas.

Primū de mundo. De mūdo ad patrem.
Scām de inferno. De inferno ad fœlicitatem.
Tertiū de cœlo. De cœlo ad regressum festiuitatē

Primus canit. Nec vos relinquam orphanos &c.
Secundi. Anima mea sicut passer erepta est de laqueo venātium. Tertij. Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra.

Viri.iij. Est vir galileus. Primus est Christianus.
Vir empireus. Secundus Angelus.
Vir homo deus. Tertius homo est Christus.

Galileus dicitur transiens.
Primus transit de vitio ad virtutem.
Secundus habitat claritatis regionem.
Tertius ascendit de mundo ad patrem.
Primus fugit mundi vanitatem.
Secundus nostram consolatur imbecillitatem.
Tertius captiuam ducit captiuitatem.

De primo viro dicitur. Viri Galilęi quid admiramini aspicientes in cœlum. De secūdo. Ecce duo viri.ait.in vestimentis albis. De tertio. In excelso throno vidi virum, quem adorat multitudo angelorum. De transitu primi dicitur. Diuerte a malo & fac bonum:& odientes malum adhęrentes bono. Inde Abrahę dicitur. Egredere de terra tua,& de cognatione tua & de domo patris tui. Secundus consolatur imbecillitatem. Omnes ēm sunt administratorij spiritꝰ in ministerium missi. Vnde Angelus Tobiam cōsolatus est. Vnde ipse Angelus dei comitetur vobiscum,& bene disponat iter vestrum. Tertius captiuam ducit captiuitatem. Nam captiuitate libera Iesum sequuntur agmina. Nam expandit alas suas & as.e.a.p.i.l.s. Dux fuisti in misericordia tua.p.q.r.&:p.e.i.f.t.a. h.s.t. Sed circa primum notandum qꝫ

Migrātes Est qui migrat. Migrat a facie tentationis.
Est qui emigrat. Emigrat a dulcedine interne
Est qui trāsmigrat. refectionis.

Transmigrat ad splendorem contemplationis.
Primum fit, ne amittat gratiam.
Secundum, vt sequatur mundi stultitiam.
Tertium, vt supernam gustet lętitiam.
Audi migrantem. Migrauit Iudas propter afflictionem & multitudinem seruitutis. Vnde Propheta. Exite de Babylōe & fugite a Chaldęis. De secūdo. Deus euellet te & emigrabit te de.t.t. Itē. Deus saluator meus:adiutor meus, non emigrabo. Inde. Qui vescebantur voluptuose, interierūt in viis. Qui nutriebanꝫ in croceis, amplexati sunt stercora. De tertio dictum est ad Ezechielem. Fac tibi vasa trāsmigrationis. Inde. Quę sursum sunt sapite, non quę deorsūm. Accedat enim homo ad cor altum & exaltabitur deus. Inde. Precedet vos in Galileam, ibi eum videbitis. Sed notandum qꝫ

Transmigrationis vasa. huius transmigrationis tria sunt vasa.
In primo sunt aquę.
In secundo oleum.
In tertio species aromaticę.
Aqua lachrymarum.
Oleum amoris.
Species deuotionis.
Primum lauat.
Secundum impinguat.
Tertium exhilarat.

De primo. Inuenit Helias ad caput suū vas aquę.
De secundo dicitur. Prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis. De tertio ait Iacob filijs suis. Tollite vobiscum de optimis fructibus terrę in vasis vestris. Sed notandum qꝫ Chaldei faciūt tres turmas quę transmigrationē istā impediunt.

Prima est peccatorum dissimulatio. Turmæ
Secunda subiectionis indignatio. tres trib⁹
Tertia vitę fœmineę resolutio. dictis vasis oppositę.
Primum cor excęcat:ne viam videat.
Secundum superbia eleuat:vt grauius corruat.
Tertium adulatur:ne ad regnum cœlorum quod vim patitur:iter arripiat.

De primo ait Iob. Si abscondi quasi homo peccatum meum. &.c.in.i.m.m.si.m. Verūtamen non sunt tenebrę & non est vmbra mortis, vt abscondātur ibi qui operantur iniquitatem. Itaq; contritio & infœlicitas in vijs ei⁹ &.v.p.n.cog. Quos secūda turma opprimit ascēdūt vsq; ad cœlos:& desv.a.a.& sic anima eorum in malis tabescebat. Nā ante ruinam exaltatur cor. Vnde Saul ascendit in mōtes Gelboę & ibi corruit. A tertia opprimebatur qui clamabat. Infixus sum in limo profundi, & nō est substantia. Hic ambulare nō potest, quia sordes eius in pedibus eius, nec recordatus est finis sui. Vnde dictum est Israelitis egredientib⁹ ad bellum. Qui pusillo animo est,& qui vxorem duxit:reuertatur in domum suam.

His tribus turmis tres opponuntur.

Primę confessionis diligentia. Turmę
Secundę obedientia. tres trib⁹
Tertię virtutum experientia. oppositę.
Prima ostendit vię veritatem.
Secunda donat firmitatem.
Tertia confert spei securitatem.

Inde scriptum est. Dixit Iudas Simoni fratri suo. Assume tibi viros: & vade in Galilęam & libera fratres tuos. Ecce ista tria. Iudas enim confessio interpretatur. Simon vero obediens. Viri qui eliguntur sunt virtutes. Isti ergo vadunt in Galilęam, dum his ad regnum transmigratur. Et liberat fratres suos a tribus prędictis turmis:quibus euntes impediuntur.

Primus itaq; miratur. Actio triū
Secundus gratulatur. virorum.
Tertius glorificatur.
Mirarur aspiciens in cœlum.
Gratulatur repatrians ad cœlum.
Glorificatur ascendens in cœlum.

Miratur Christū nostrum qui corpꝰ vexerit sublimem ad cœli regiam. Gratulatur eo qꝫ soli poliq; patriam vnam facit tempublicā. Glorificatur patris presentans vultibus victricis carnis gloriā. Itē Vir iste Galilęus miratur aspiciens in mundum.

Aspiciens infernum.
Aspiciens in cœlum.
In primo enim inuenit vanitatem.
In secundo calamitatem.
In tertio veritatem.

In primo mirāt eo qꝫ sequāt homo mundi phantasiam. In secundo miratur qꝫ descendat ad infernī miseriam. In tertio miratur qꝫ non sequāt Christū ad gloriam. Mundum aspiciebat Salomon cū diceret. Vidi cuncta quę sub cœlo sunt:& ecce vanitas & omnia vanitas. Dauid idem admirabatur dicēs. Filij hominū vsq; quo graui corde, vt qui diligitis vanitatem,& quęritis mendacium. Infernum vidit Iob cum diceret. Dimitte me paululum vt plangam dolorem meum antequā vadam & non reuertar ad terram tenebrosam,& opertam mortis caligine. Admirabatur idem Propheta dicēs. Quis poterit habitare de vobis cum igne deuorāte:aut quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis. Cœlum aspiciebat Stephanus dicens. Ecce video cœlos apertos & Iesum stantem a.v.d. Mirabatur Hieremias dicēs. Vię Sion lugent, eo qꝫ nō sint qui veniāt ad solēnitatē. Itē. Vir iste Galilęus

Miratur nubem. Nubem clarescere.
Miratur Christum. Christum ascendere.
Miratur Angelum. Angelum descendere.

Clarescere ad cognitionem veritatis.
Christum ascendere:ad locum immortalitatis.
Angelum descendere ad locum mortalitatis.

De primo. Vidi nubem candidam,& super nubē filium hominis sedentem. De secundo. Ascendit super Cherubin. De tertio Esaias. Volauit ad me ait vnus de seraphin. Vnde post hāc ascensionem: angelus a Ioanne noluit adorari.

A primo habemus illuminationem.
A secundo expectationem.
A tertio visitationem.
Illuminationem ad verum.
Expectationem ad premium.
Visitationem ad consolandum.

Inde est qꝫ filios Israel nubes illuminauit.
Archa dei in terram promissionis transmigrauit.
Angelus viam prępparauit.
Inde. Ecce mitto angelum qui prępparabit viam ante faciem tuam. Audi claritatem. Spiritus paraclitus docebit vos omnia. Audi prom issum. Vado parare vobis locum & iterum veniam ad vos.
De tertio Angelus. Hic Iesus qui assumptus est a vobis in cœlum sic veniet quemadmodum vidistis eūtem in cœlum. Sed videamus quomodo Christus ascendit.

Ascēdēdi gradus. Primo ascendit humilitate. Humilitate incarnationis.
Secundo aduersitate. Tertio veritate. Persecutione passionis.
Quarto claritate.

Veritate resurrectionis.
Claritate glorificationis.
In primo vicit diaboli superbiam.
In secundo carnis Adę petulantiam.
In tertio inferni potentiam.
In quarto mundi miseriam.
De primo. Exinaniuit semetipsum formam serui accipiens. De secundo. Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum. De tertio. Surrexit Dominus vere & apparuit Simoni. De quarto. Magnum pietatis sacramentum, quod manifestum est in carne, iustificatum in spiritu. a.a.p.g. c.e.m.e. assumptum est in gloria. Vt igitur Christum imitemur hisdē gradibus oportet nos ascendere:scilicet.
Primo per humilitatem.
Secundo per persecutionem.
Tertio per resurrectionis veritatem.
Quarto per claritatem.
Humiliat ēm se homo, cū de peccato cōfunditur.
Persecutionem sustinet:quando affligitur.
Resurgit:quando a peccato absoluitur.
Fulget:quando cum gloriatur:in dño gloriatur.

In primo deficit. Deficit dū deponit iactātia.
In secdo se afficit. Se afficit lachrymarū affluētia.
In tertio ꝓficit. Proficit:in iustitia.
In quarto perficit. Perficit:supnoꝝ intelligētia

De primo Dauid. Humiliatus sum vsq; quo.d.v. s.v.tuum. De secundo. Afflictus sum & humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. De tertio. Doce me.d.i.t. De quarto. Sup omnes docentes me intellexi quia testimonia tua meditatio mea est.

CAR.

Paululum quū pertransissem

eos:inueni quem diligit anima mea:tenui illū:nec dimittā donec introducā illū in domū matris meę & in cubiculū genitricis meę. Ac si dicat. Paululū.i. paulo post, quū pertransissem eos qui erāt in vicis & plateis,& quū pertransissem vigiles:inueni quē diligit anima mea:in fide Cēturionis gentilis & in fide mulierū, quę resurrectionē nunciauerūt,& subdit:tenui eū. De hac tentione dicit Esaias ad Dñm. Non est qui cōsurgat & teneat te:& Dñs per Ezechiel. Quęsiui virum qui interponeret sepem:& staret oppositus cōtra me pro terra:ne dissiparē eam,& nō inueni. Ostendit ergo beata Virgo qꝫ indignatus erat Dñs contra vineā suā, videlicet plebem iudaicam, quę cōuersa erat in amaritudine,& fecerat labruscas:cū facere debuisset vuas,& dixit. Tenui eum, ne vineam suam dissiparet omnino,& subdit. Nec dimittam eū:sed cōtinua precū instātia, furorē ipsius retinebo. Qꝫ ēm Dñs sanctorꝫ precibus teneatur ipse ostēdit ad Moysen dicēs. Cerno qꝫ populꝰ iste dure ceruicis sit:dimitte me, vt irascatur furor meus cōtra eū. Dicit ergo. Nō dimittā eū:sed semp tenebo:& instabo precib⁹, donec introducā ad matrē siue genitricē meā plebē iudaicā, & per fidē habitet ibi:tanq̄ in domo:& tanq̄ in cubiculo. Signatur aūt per domum status actiuę vitę. Martha aūt excepit Dñm in domū suā. Per cubiculū vel lectū:quies vitę contemplatiuę signatur. Per hęc igitur verba creditur ę plebi iudaicę:vtriusq; vitę status ꝓmittitur, cōtemplatiuę videlicet & actiuę. Sequitur.

THO.

LIBER SEXTVS.

diuro vos filie hierusalem ne suscitetis:neq; euigilare faciatis dilectā: donec ipsa velit.

In hoc vtiq; ostēdit quia eius perfectionis quosdam de synagoga post conuersionem inueniet, cuius de ecclesia plurimos dum in eorum quiete similiter delectatur: ab eis inquietationē prohibet:sicut ab ecclesia ꝓhibuit.

Vere introductus est in cubiculum genitricis, vbi vult quiescere cum sponsa. Vnde precipit ne excitetur. Triplicem scimus animę quietem.

Quies aię triplex qđ et sabbatũ triplex.

Prius enim debet quiescere a peccato.
Secundo ab opere humano.
Tertio quiescet ab hoc miserabili exilio.
Primo vt iustificetur.
Secundo vt contempletur.
Tertio vt beatificetur.

Sabbatũ primum.

Hoc est triplex sabbatum cuius obseruatio precipitur in lege. De primo. Nullum opus seruile facias in eo. Seruile opus est peccatum. De secundo precipiẽ absolute. Nihil operis facietis in eo. De tertio. Memento vt sabbatum sanctifices. Sed & Christus his trib⁹ sabbatis requieuit. Intrauit em̃ in domũ cuiusdam Pharisęi sabbato. m. p. Hæc est refectio contemplationis. Item sabbato iacuit in sepulchro. Hęc est requies qua morimur pc̃ō.

Secundũ.

Ité sabbato requieuit ab omni ope qđ patrarat, & hoc est beatitudinis. De primo dicitur in Hieremia. Nolite portare pondera vestra in die sabbati & ne inferatis ea per portas Hierusalem, & nolite eijcere de ciuitate pondera vestra in die sabbati. Pondera vel onera dicit peccata. Et hic duo notat, q⁹ aliquãdo per sensus exteriores: peccata ad animã feruntur. Et hoc est, ne inferatis ea per portas Hierusalem. Aliquãdo prius concipiuntur in cordę, & postea per seusus effectui macipãtur. Et hoc est quod sequitur. Nolite eijcere de ciuitate pondera vestra in die sabbati. De primo ait Iob. Pepigi fœdus cum oculis meis, vt nec cogitarem quid de virgine. De secundo subsequenter addit. Si secutus est oculus meus cor meum & in manibus meis adhęsit macula. De secundo sabbato dicitur per Ezechielem. Porta hęc clausa erit sex diebus quib⁹ fit opus. Sabbato autem aperietur. Porta hęc dicitur interior sensus qui clauditur: qñ exterius operamur. Aperitur vero quando ociosi exterius contemplamur. Vnde scriptum est. Sapientiam scribe in tempore ocij & qui moriatur actu percipiet eã. De tertio sabbato dicit Esaias.

Tertium.

Erit mensis ex mense, & sabbatum ex sabbato. Sabbatum ex sabbato erit, quãdo pro hac requie a culpa requiescemus a miseria. Mensis ex mense erit quando pro multitudine virtutum: multitudo retribuetur beatitudinum. Virtutes em̃ dies sunt. Ex quibus collectio, sicut mensis ex dieb⁹, sic de beatitudinibus. Audi mensem ex mense. Beati pauperes spiritu. Ecce dies in via. Q̃ ipsorum est regnum cœlorum. Ecce dies. Huic reddi tur in patria, & sic de cęteris quę sequuntur. Qui in primo sabbato sic abstinent ab vno peccato, vt aliud faciant, sunt ille homo qui colligebat ligna in sabbato. Qui in secundo sic contemplantur, vt in deo nõ delectentur, sunt de quibus dicitur. Viderunt eam hostes & deriserunt sabbata eius. His qui ad quartum sine meritis aspirãt dicitur. Videte ne fiat fuga vestra hyeme vel sabbato. A quiete primi sabbati possunt excitari quiescentes scilicet duabus causis.

Primo ne pigri sint in tentatione.
Secundo vt proficiant in bono, ne putet sibi sufficere a malo diuertisse.

Iuxta primũ excitat⁹ est Petr⁹ ab angelo: qñ erat dormiẽs inter duos milites, vinct⁹ catenis duab⁹.

Iuxta secundum excitatus est Helias dormiens subter vnam iuniperum. Qui vero in secũdo sabbato quiescunt: duabus causis excitantur. Prima ne nimis de horrore contemplationis tristentur: quia aliquando vident inferni tormenta: aliquando superna gaudia. Vnde Iob. Si dormiero dico quando surgam: & rursum expectabo vesperam. Ab hoc errore volens liberari: hoc aiebat iuxta se cũdam excitationem quę fit pro vtilitate fratrum excitatus est dominus dormiẽs in nauicula. Qui in tertio sabbato quiescunt excitantur aliquando vt pro nobis orent, sicut in letanijs facimus. Excitabuntur etiam in resurrectione, sicut ait Gregorius de decem virginibus. De secũdo sabbato dictum est. Cum esset sero die illo vna sabbatorum & fores essent clausę stetit Iesus in medio discipulorum suorum & ait. Pax vobis. In hoc em̃ sabbato fores clauduntur, quando gratia contemplationis sensus exteriores inhibemus, & sic deus stat in medio asserens pacem.

In primo sabbato est sero.
In secundo mane.
In tertio meridies.
In primo stat Iesus in medio discipulorum suoꝝ: ad pugnandum contra vitium.
In secundo ambulat ad perfectum virtutum.
In tertio quiescit ad delectandum.
In primo fores sensuum exteriorum sunt clausę.
In secundo fores sensuum interiorum apertę.
In tertio portę cœli malis sunt clausę.
Inde intrauerunt ad nuptias & ianua est clausa.
Bonis sunt apertę. Vnde. Portę eius non clauden tur per diem. Tales em̃ oportet pacem facere & habere nõ solum mundanam ab aduersitate, sed spiritualẽ ab omni inquietudine: scilicet triplicem.

Pacem in domo.	In domo cum fratre.	Pax triplex.
Pacẽ in corde suo.	In corde apud se.	
Pacem in cœlo.	In cœlo cum creatore.	

Cum fratre a detractione.
Apud se a cupiditate.
Cum creatore a murmuratione.
A detractione defectuum.
A cupiditate voluptatum.
A murmuratione diuinorum flagellorum.
Est enim qui domum lacerat.
Cor suum turbat.
Deum ad iracundiam prouocat.
Hęc sunt tria difficilia quę dicit Salomon.
Primum est coluber super terram scilicet firmitatem domus dei dissipans.
Secundum est nauis in mari corde per varias voluptates fluctuans.
Tertium est aquila volans in cœlum deum per superbiam ad iracundiam prouocans.
Primus dissipat domum: dicit em̃ q⁹ magistri gratuis est doctrina. Hypocrisis ait, est fratrũ vita religiosa. Parcitas procuratorũ domus dicitur intolerabilis auaritia. Obedientia simplicium stultitia.
Ecce ventus a regione deserti venit, & concutit quattuor angulos domus, in qua comedebãt filij Iob. Talis est.
Cogitatione fluidus.
Opere dissipatus.
Sermone dissolutus.
In primo voluptates imaginando.
In scđo man⁹ suas ad quelibet illicita extendendo.
In tertio omnia dijudicando, omnia ordinando.

In isto inuenit̃ q⁹ in domo Michę scilicet Ephot hoc est vestis religiosa, & Seraphin quod interpretatur imaginatio. Hoc est in corde & sculptibilis. Hoc est in opere, atq; cõflatilis. Hoc est in sermone. Hęc inueniũtur in domo Michę quod interpretat̃ quid est hic. Propterea in quãcunq; domũ intraueritis dicite: Pax huic domui. Sũt qui domũ non turbant sed non habent tamen pacem in corde, quia mundana cupiunt. De cupitis quãdo habent, vltra modum gaudent. Timent ne perdant, de perditis nimis tristantur. Vnde Poeta. Hi metuunt cupiuntq; dolent gaudentq;. Nec auras respiciunt, clausi tenebris & carcere cęco. Fode inquit ad Ezechielem parietem, & fodit & inuenit imagines quadrupedum: id est terrenas affectiones & serpentum id est occultũ odij & inuidię venenum & volucrum. i. ambitionem dignitatum. Istis dicit Apostolus. Pax dei existat in cordibus vestris. Tertij propter flagella eriguntur contra deum, propter quę iniquitatem in excelso locuti sunt. & sic posuerunt in cœlum os suum. Hi ędificant turrim Babel qđ sonat cõfusio, vt deo aduersent̃. Et sic isti inquietãt dilectũ. Desiderat spõsa pacem in domo, ne radix amaritudinis sursum germinans impediat, & per eam inquinẽtur multi. Q⁹ si mordetis inuicẽ & comeditis videte ne ab inuicem consumamini. Debemus esse sicut duo Cherubin in propiciatorio respicientes nos inuicem vt alter alterius onera portemus. Et si occupat⁹ fuerit homo in aliquo delicto vos qui. s. e. h. s. m. i. s. l. & versis vultibus in propiciatorio, respicientes nos inuicem, vt intuitu dei omnia faciamus. Pacem habete &. d. p. e. v. Item. Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam. s. quan, d. v. Item si pacem cordis quęrimus: debet esse cor quasi vrna aurea in archa, habẽs virgã discipline secum & tabulas testamenti: id est doctrinam diuinę legis, & manna intra se. id est saporem supernę dulcedinis, vt pax dei quę exuperat. o. s. c. c. v. &. m. t. v. a. Si pacem cum deo quęrimus: debemus esse quasi saga cilicina in tabernaculo, vt nos exponamus vento & grandini inclemẽtię diuinę animaduersionis vt sic in eo pacem habeatis. Ipse em̃ cogitat cogitationes pacis & nõ afflictionis, inuocabitis me & ego exaudiam vos &. r. c. v. d. c. l. Triplex est nostra captiuitas.

Captiuitas triplex

Prima sub peccato.
Secunda sub diabolo.
Tertia sub presenti exilio.
Prima locum habet in corde humano.
Secundo in inferno.
Tertia in mundo.

Itaq; si patienter sustineamus eius flagella: ipse reducet de cũctis his locis captiuitatem nostram & deus pacis qui eduxit de mortuis pastorem misericordiarũ omnium dñm nostrum Iesum Christum &c. Hanc pacem miramur in sponsa: de qua sequitur. CAR.

A Diuro vos filię Hierusalem per capreas, ceruosq; camporum, ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectã donec ipsa velit. Apparẽte sollicitudine quam gerit mater pro ecclesia, replicat filius istum versiculum, vt sicut superius impatientes ad patientiam, & properantes ad longanimitatem inuitet, sic & eorũdem impatientiam & festinãtiam reprimat & castiget. Cõsequẽter aũt de laudib⁹ nuptis subiũgit. THO.

Qve est ista que ascendit per desertũ sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrhe & thuris: & vniuersi pulueris p̃gmentarij.

Videns quilibet sanctam animę conuersationem: cum admiratione clamat. Quę est ista quę ascendit &c. In deserto huius mundi sancta anima viuit dum adhuc exul a regno inter demones tanq̃ inter bestias habitat. Hęc semper laborat vt ascendat, vt quem valde diligit: magis ac magis sentiat. Hi visibilia fastidiunt, ad cœlestia se erigunt, malis moribus se exuunt, cupiditates mundanas cõtemnunt, spe ad inuisibilia tendũt. Hi per desertum ascenduut, qui dum hic tentationes ferunt: deseri metuunt. Bene sicut virgula fumi ascẽdunt, quia odorem bonę famę & subtilitatem mentis habent. Iste odor est myrrhę quę est mortificatio carnis & thuris. quę est deuotio orationis. Pigmenta facimus, quãdo virtutes in odore congregamus, quando singulas virtutes discutimus, ne quod vitium lateat, ne quid incultum remaneat, species virtutũ quasi in puluerem tundimus. Q̃ulcunq; ergo sic cor suum discutiunt, lectulum in quo sponsus requiescat cor suum facifit. Vnde sequitur. En lectulũ Salomonis. Quatuor sunt deserta.

Desertũ q̃druplex

Primum infernus.
Secundum mundus.
Tertium asperitas conuersationis.
Quartum patria cœlestis.

De primo Ezechiel ad te Pharao. Proijcia te in desertum, & omnes pisces tuos. De secundo in Tobia. Religauit in desertum superioris egypti demonẽ qui occidebat maritos Sarę id est in mũdo. De tertio. In presenti loco. Quę est ista quæ ascendit per desertum. Et in quo Ioannes Baptistã p̃dicauit, & Christus ieiunauit. De quarto. Reliquit Dñs nonagintanouem in deserto & venit quęrere quę perierat.

Primum est execrandum.
Secundum est fugiendum.
Per tertium est ascendendum.
Ad quartum est perueniendum.
Primum est plenum horrore.
Secundum errore.
Tertium dolore sed decore.
Quartum fructu sed amore.

Primum est pœnis tormentuosum & portentis monstruosum.

Scđm est serpẽtib⁹ venenosũ & miseria laboriosũ.

Tertiũ est spinis lacerosum sed florib⁹ speciosum.

Quartũ est fructuosum & amore gloriosum.

Infernus.

Auditormẽta primi. Igne, gelu, verme, fame, stercore, flagello. Horror cum tenebris, & flammea vincula membris. De igne & verme. Ignis eorũ non extinguetur & vermis eorum non morietur. De gelu. Ibi erit fletus & stridor gentium. De fame. Serui mei comedunt & vos esurietis. De fœtore. Fulgur & spiritus procellarum. p. c. e. De flagello. Tradidit eum tortorib⁹ donec reddat vni-

uersum debitum. De horrore. Vbi inquit nullus ordo:sed sempiternus horror inhabitans. De tenebris & vinculis. Ligatis manib⁹ & pedib⁹ mittite eum in tenebras exteriores. Secundum diximus serpentibus venenosum,& miseria laboriosum,sicut dictum est. In sudore vultus tui vescēris pane tuo. Filijs Israel occurrerunt tria genera serpentum in deserto,scilicet aspis que blāditur facie & cauda pungit. Hec est voluptas carnis que arridet in principio amara est. Secūdus est dispas qui paruus est & latet in puluere,& facit perire sitī. Hec est vana gloria que sicut scriptum est cōlestis est origine & in cinere habitat. Hanc sitiendo multi pereunt. Tertius est scorpius qui emittit ignem. Hec est ira inuidia. His est desertum mūdi venenosum,sed fecerunt sibi serpentem in palo id est Christum in cruce:quem videndo vulnerati a serpentibus sanati sunt. Tertium id est asperitatē conuersationis,diximus spinis lacerosum, quia per multas tribulationes itur ad deum,sed floribus est speciosum. Lętabitur deserta & inuia exultabit solitudo ,& florebit quasi lilium, scilicet floribus virtutum. De anima que sic floret dicitur. Quę est ista que ascendit per desertū. Quantum est fructu copiosum,quo omnes pascētur & accubabunt & nō est qui exterreat. Non esuri.n. si.ā. Erit & charitate glorioſum. O q̄ glorioſū est r.i.q.cum Christo.cō.o.s.

Serpentū tria gña filijs Israel occurrerunt.

In primo descendunt criminosi.
De secundo ascenderunt nouiter conuersi.
Per tertium ascendunt perfecti.
Ad quartum ascendunt beati.
De primo. Et descendant in infernum viuentes.
De secūdo. Quę est ista quę ascēdit per desertum.
De tertio. Quę est ista quę progreditur quasi aurora consurgens. In hoc deserto non crescere est decrescere:non perficere est deficere:non procedere est retrocedere:non ascēdere est descendere.
De quarto. Ascendens Christus in altum captiuā ducit captiuitatem. Sicut virgula fumi inquit.
Tres sunt virgulę.

Virgulę tres.

Prima est regū. Prima rebelles subiugantur.
Secūda pastorū. Secunda oues minātur.
Tertia pontificū. Tertia filij reguntur.

Prima valet ad vitiorum eiectionem.
Secunda ad morum compositionem.
Tertia ad virtutum ordinationem.
Prima fuit Ioseph:qua egyptij ei subijciuntur,& pater eius moriens innititur.
Secunda Moysi,qua serpentes Moysi absorberentur,& mare rubrum diuiditur.
Tertia est Aaron,qua dignus sacerdotio ostēdit.
Sed dicitur virgula fumi. Fumus ad lachrymas excitat. Hęc est compunctio.

Fum⁹ ex quibus.

Fumus aliquando de terra.
Aliquando de aqua.
Aliquando de igne nascitur.
Terra est corpus nostrum:de ea compūctio nascitur,quando miserias quas in ea sustinemus/plangimus. De aqua compunctio oritur,quando vitę preteritę fluxus plangimus. De igne oritur quando amore supernę patrię suspiram⁹. Sed dicitur virgula ex aromatibus myrrhę & thuris & vniuersi puleris pigmentarij. Hęc virga est disciplinæ: quę in principio habet myrrham,qua a putredine vitiorum castigamur,dum carnem affligimus.

Virgę p⁹ fectus.

Secundo habet thus orationis & odoris,dū orando nobis deum conciliamus,& exemplo operum proximis odorem damus. Habet quoq; puluerem pigmentarij,dū per eam exterius nos a mundanis cohibentes:quę sursum sunt sapimus. Habet ergo hec virga disciplinę.
In principio amaritudinem.
Post modum odorem.
In fine saporem.
Amaritudinem carnē macerando.
Odorem,orādo & exemplo pximo proficiendo.
Saporem,supernam beatitudinem degustando.
In principio est onerosa.
Secundo preciosa.
Tertio est cordi iocosa.
Item in primo deserto habet miseria locum.
In secundo gratia defectum.
In tertio lapsus reparationem.
In quarto profectus beatitudinem.
Primum est solitudo maris mortui.
Secundum in quo defecit vter aquę Hismaeli.
Tertium in quo filij Israel dulcedine cœlestis cibi sunt refecti. De quarto dicitur q̄ minauit Moyses oues suas ad interiora deserti & vidit visionē ignei rubi,id est Christi incarnati & glorificati,nec igne passionis consumpti sed roborati. Vel desertum potest dici veterū patrum generatio,qui sub lege veteri inculti & quasi rudes viuebāt,ex quibus ascendit nascendo beata virgo Maria,vt de ipsa dicatur. Quę est ista quę ascendit per desertum. Si vis audire nascentem de deserto,audi q̄ solenniter cantat Ecclesia. Hodie nata est beata virgo Maria ex semine Abrahę orta de tribu Iuda.cl.ex.st.Dauid. Semen est pars carnis virilis semināta i vtero matris, vt inde fiat puerperiū. Tribus est collectio personarum ex eodem semine tam a latere veniētium q̄ linearium. Stirps est collectio personarū,linearіter ab aliquo descendētiū.

Maria.

In primo est auctoritas.
In secundo strenuitas.
In tertio claritas.
Auctoritas genituręcarnalis.
Strenuitas probitatis virilis.
Claritas nobilitatis regalis.
Auctoritas,quia in Abrahā fuerunt fidei initia.
Strenuitas,quia tribus Iuda semper Moysi adhę rendo,& se prima opponēdo periculo fuit eximia.
Nobilitas regalis:cuius in Dauid fuit p̄eminētia.
In primo est boni inchoatio.
In secundo virtutum prouectio.
In tertio consummatio.
Gloriosa natiuitas per quam preteritis angelis dei filius Abrahę semen apprehendit.per quam vicit leo de tribu Iuda,& septem signacula soluit: per quam mediante Dauid homo egreditur virga de radice Ieſſe,& flos de radice eius ascendet. O beatum semen de quo Paulus se natum gloriatur:Saulus vniuersis prophetatur:Q; apprehendisse filium dei humana natura gloriatur. De primo em̄ ait Paulus. Semen Abrahę sunt,& ego. De secundo. In semine tuo benedicentur omnes gentes. De tertio. Non angelos,sed semen Abrahę apprehendit. Hoc est semen per quod
Pax reformatur.
Ecclesia fidelium multiplicatur.
Captiuitas liberatur.

Seminis vtilitas.

Pax reformatur cum homine.
Ecclesia multiplicatur numero & virtute.
Captiuitas liberatur a seruitute.
Primum vt deus plus ametur.
Secundum,vt a pluribus plus laudetur.
Tertium,vt liberalius honoretur.
Hęc enim tria proposuit Dominus Abrahę.
De primo. Ponam pactum meum inter me & te & semen tuum. Inde. Ponam arcum meum in nubibus cœli &.e.s.f.in.m.&.in.t. Arcus est Maria, quę fulget inter sanctos quasi iris iter nubes. De secundo. Suspice cœlū & numera stellas si potes, sic erit semen tuum. De tertio. Scito prenoscēs q̄ semen tuum peregrinum futurum sit in terra nō sua,& seruituti eos subijcient,& affligent quadringentis annis. Generatione autem quarta reuertētur huc. Secundum enim propositum nostrum.
Prima generatio est Abrahę.
Secunda Iudę.
Tertia Dauid.
Quarta Christi & Marię.
In hac enim miseri liberati sunt a diaboli seruitute. Nostra res agitur.

Peregrin⁹

Nos enim sumus peregrini.

Seruus.

Seruituti subacti.
Flagellis afflicti.

Natiuitatis fruct⁹.

Sed per natiuitatem istam erimus liberati
Peregrini:expulsi a paradisi amœnitate.
Serui:sub diaboli potestate.
Afflicti:mundi calamitate.
Liberati:beatę virginis natiuitate.
In primo fuimus super terram
Vagi & Vagi sequentes concupiscentiam.
Profugi. Profugi fugientes miseriam.
Vel vagi sequentes mundi vanitatem.
Profugi vitantes religiosam asperitatem.
In secundo funibus peccatorum circumplexi.
In tertio in ęgypto stipulę lateris & luti laboribus oppressi.
In quarta facta vigilia matutina id est natiuitate virginis que progreditur quasi aurora cōsurgens: sum⁹ subleuati,vt in iudicio sim⁹ plene absoluti.
In primo. Cum filio prodigo abiuimus in regionem longinquam. Vnde Dauid. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est. Quādiu em̄ sumus in hoc corpore peregrinamur a dño. Vnde. Quomodo cantabimus canticū dñi in terra aliena. In secundo sumus Hismael filius Agar,quę seruitus interpretatur,quę seruit cum filijs suis in seruitutē generās. Qui facit pcm̄ seru⁹ est peccati:nūc aūt liberati a pcō serui aūt facti deo. Cum em̄ serui essetis peccati:liberi fuistis iustitię. Seruimus cum filijs,qñ nos diabolo subijcimus:exēplo alienę iniquitatis. In seruitutē generās:alios diabolo subijcientes exemplo nostrę prauitatis. In tertio sumus Israel seruientes

In stipula Per stipulā habem⁹ corpoteā fragilitatē
Et luto Per lutum quod miscetur ex aqua &
Et latere. puluere animę turbationem.

Per laterem qui fractus nulla potest industria resolidari in morte corporis & animę irreparabilem dissolutionē. Sed his medetur ista natiuitas sicut ait Propheta. Egredietur virga de radice Ieſſe,& flos de radice eius ascendet.
Virga em̄ virtutis auferet calamitatis angustiam.
Flos seruos liberauit:auferens peccati immunditiā.
Spūs vero bon⁹,reducet peregrinos i terrā rectā.
Hęc natiuitas fuit ex tribu Iuda. Hęc tribus fuit Laudabilis,Victoriosa,Auctorisabilis. Laudabilis,quia ex ea erat beata virgo nascitura. Victoriosa,quia per eam mors erat peritura. Auctorisabilis,q̄a ex ea a filio dei assūpta est humana natura.
Per primum mundus suscepit nouum florem.
Per secundum infernus concepit dolorem.
Per tertium cœlum stillauit mellis dulcorem.
Hęc tria prophetauit Iacob Iudę filio suo.
De primo. Iuda te laudabunt fratres tui. De secū do. Manus tua in ceruicibus inimicorum tuorū.
De tertio. Adorabunt te filij patris tui. Audi florem. Ero quasi ros:germinabit Israel quasi liliū.
Vnde. Sicut lilium inter spinas:sic amica mea inter filias Hierusalem. Inde. Flores apparuerunt in terra nostra. De secundo. Dolores obtinuerūt habitatores Philistijm.i.diabolum:qui dicitur duplex ruina. De tertio. Cœli distillauerūt a facie dei Sinai,a facie dei Iacob. Vnde per totum mūdum melliflui facti sunt cœli. Et moraliter. Si nati sumus de Iuda:quod dicitur cōfessio. His trib⁹ possumus proficere:vt Primo sit homo laudabilis. Secundo victoriosus. Tertio auctorizabilis.

Natiuitatis moralis p⁹fect⁹.

Prio ei fugiēs pcm̄ nascit q̄si flos de sterquilinio.
Secundo viriliter resistendo tentationis aculeo.
Tertio sanctis meditationibus penetrat cœlum, diuino interest concilio.
Primo appropinquat munditię virginali.
Secundo se mancipat a carcere infernali.
Tertio se ingerit palatio regali.
Per primum fit pulchrior.
Per secundum potentior.
Per tertium sublimior.
De primo. Audi filia & vide & inclina aurem tuā & ob.p.t.& domum patris tui:& concup.r.d.t. De secūdo. Accingere gladio tuo super fœmur tuum potentissime. De tertio. Intende prospere,procede & regna. Vt dicatur: Astitit regina a dextris in vestitu deaurato circundata varietate. Hoc ordine processit Iudith. Primo se vestibus cultioribus sibi speciem aptauit. Secundo Holophernem iugulauit. Tertio offerens in templo caput ei⁹ perpetuę famę gloriam & memoriam sibi cōparauit.
Sic Ioseph prius est ornatus polymita veste. Secūdo viriliter carcerē sustinuit poti⁹ q̄ coiret cū dña meretrice. Tertio sublimatus secundus factus est a rege. In figura huius ortus beatę virginis Iudas genuit Zaram quod dicitur oriens. Iudas meditabatur castra ad orientem tabernaculi. Inde Balaam. Orietur stella ex Iacob. His tribus meruit preferri cęteris:quia Iudas Ioseph de manib⁹ fratrum liberauit:quia his tribus prior mare rubrū transmisit:quia Dauid de Ebron in Hierusalem reduxit. Propter hęc merita beatę virginis ortu digna fuit:quę fuit & clara ex stirpe Dauid. Fuit em̄ clara regia progenie. Clara abundantia gratię. Clara Christi conceptione. Clara glorificatione. Cum primo fuit condita humilitate. Cum secūda florida virginitate. In tertio aurata charitate. In quarto splendida iucunditate.
Per primum fuit hominibus honorabilis.
Per secundum angelis amabilis.
Per tertium Deo acceptabilis.
Per quartum in regno cœlorum spectabilis.
Pro primo dicitur. Clara ex stirpe Dauid.

Pro secundo. Cuius vita gloriosa lucem dedit seculo. Pro tertio. Vidi angelum descendẽtem de cœlo, & terra illuminata est a gloria eius. i. Maria a filio. Pro quarto. O q̃ glorifica luce coruscas stirpis dauidicę regia proles sublimis residẽs virgo Maria. Qui ergo hãc beatam virginem vult imitari, oportet vt primo sit de semine Abrahę: qui dicitur pater excelsus.

In secundo de tribu Iuda, qui dicitur confessio.

Tertio de stirpe Dauid, qui dicitur manu fortis vel visu desiderabilis.

Primo enim oportet vt a patre excelso verę contritiõis semen infundatur.

Secundo vt peccata confiteatur.

Tertio vt in charitate roboretur.

Quarto vt cum beata virgine spiritali intelligentia clarificetur.

Propter primum dicitur. Prima credendi via est Abraham. Beati seminis seruus pater, quia qui non credit iam iudicatus est. De secundo. Confitemini alterutrũ peccata vestra &. o. pro. in. v. s. quia in confessione omnia lauantur. De tertio. Manus dissoluras erigite, & genua debilia roborate. Vnde Dauid. Fortitudinem meam ad te custodiam.

Quarto clari efficiamur cũ beata virgine & his dẽ gradibus.

Primo progenie, quia a deo sumus creati.

Scõdo gratię infusione. per spiritũ sanctũ recreati.

Tertio Christi conceptione, dum Christus inhabitat hospitium cordis nostri.

Quarto quãdo erimus beatitudine reformati.

Primo ergo illuminamur ratione qua naturaliter vsum rerum discernimus.

Scõdo inspiratione qua pc̃ores nos cognoscimus.

Tertio spirituali intelligẽtia qua ad cœlestia suspira

Quarto in resurrectiõe qñ deũ videbim⁹. imus.

Primo illumínat omnem hominem venientẽ in hunc mundũ. De secundo. Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiam in morte. De tertio. Surge illuminare Hierusalem, quia venit lumen tuum. De quarto. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Pro quarto dicit Ambrosius. O q̃ glorifica luce choruscas stirpis dauidicę regia proles sublimis residens virgo Maria supra cœligenas ętheris omnes. Hęc quatuor in illo ferculo Salomonis inueniunt. Ait em̃. Ferculũ fecit sibi Salomon de. l. l. cuius. f. a. r. a. a purpureum. Per ligna libani antiqui patres: hęc tãtũ radices suas in imo ponunt: quãtum ramos in altum. Hęc celsitudo est humilitas. Per argentum virginitas. Per aurũ conceptio Christi. Per ascensum purpureum glorificatio Christi vel eius. CAR.

OVe est ista que ascendit per desertum: sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhę & thuris: & vniuersi pulueris pigmẽtarij. Ascendit siquidem beata Virgo, quia ascẽsiones in corde suo disposuit. Ascendit de virtute in virtutem proficiendo in operibus suis exterius. Ascendit per desertum. i. per mũdum, quem pro deserto habuit: nam contemnens mundũ & eius cõcupiscentias: spiritualibus adhęsit delitijs. Ascẽdit autem sicut virgula propter rectitudinem intentionis & operis, propter gratiam humilitatis, propter perseuerãtiæ soliditatem, propter extenuationem carnis suę. Virgula em̃ recta est, & solida: gracilis, & humilis. Hęc em̃ virga dicitur fumi, quia fumus agilis est & de ignis calore est: & procedit: & ascendens ab humanis disparet aspectibus. Et beata virgo per officiositatẽ agilis fuit, quę ad beatam Helizabeth se transtulit ascendẽs in montana: vt ei ministraret: & filio de ipsa nascituro. Agilis fuit, ga leui cursu: leui saltu velut iditum. i. transilijs omnes vitiorum spinas & foueas transiluit. Hęc ardore spiritus sancti accensa, sic ascendẽdo profecit in gratia, sic ascendit in gloria q̃ velut disparens, omnem humanam cognitionem excedit. Et quia ad laudem istius virguląę non videatur sufficere prędicta commendatio, de ipsius odore subditur. Ex oromatibus myrrhę & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij. Beata em̃ virgo omnium virtutũ odore profudit Ecclesiam: ipsa em̃ habuit oia aromata virtutum. Vnde dicitur. Ex aromatibus myrrhę & thuris & vniuersi pulueris pigmentarij: quem habet & facere nouit pigmẽtarius. i. Iesus Christus omniũ largitor virtutum. Per myrrham, qua cõdiuntur corpora mortuorum, signatur ieiunium, & alię carnis macerationes. Per thus suaui odoris, orationũ fragrantia designatur. Per vniuersum puluerem aromatum, quia aromata teruntur: vt in puluerẽ reducantur, & vt in puluerem redacta cõminuantur, designantur omnes virtutes conditę patientia & humilitate. Sequitur. THO.

ENlectulũ salomonis sexaginta fortes ambiũt de fortissimis israel oẽs tenentes gladios & ad bella doctissimi.

¶ Salomon pacificus interpretatur. Ipse est Christus. Ipsi ergo lectulum facimus: quando a mundana solicitudine cessamus, & in eius solo desiderio pausamus. Denarius autem per senatiũ multiplicatus: sexaginta facit. Per denarium igitur decalogum. Per senarium vero: totum tempus accipim⁹, in quo omnia facta sunt. Ergo per sexaginta fortes: omnes perfectos ecclesię accipim⁹, qui dum in sex dieb⁹ decalogum complent hi lectulum Christi ambiunt, quia sanctã mentem in qua pausat verbis & exemplis muniunt & sic ab ea hostes repellunt. Gladios tenentes: dum verbum dei implent, & ad bella doctissimi sunt, dum alios cauere eruditunt. & per gladium quod est verbum dei: sapientia vincit malitiam. Per manus quibus tenẽtur, cpa significãtur. Nõ minor est virtus q̃ q̃rere parta tueri Caes⁹ inest illic, hic erit artis op⁹.

Apparat⁹ lecti.

Bonum est lectulum conscientię sternere.
Melius sponsum introducere.
Optimum introducto mundum conseruare.
Sternere floribus odoriferis.
Sponsum introducere blanditijs.
Mundum conseruare excubijs & gladijs.
Floribus virtutum, blandicijs orationum & obsequiorum, excubijs circũspectionum, & gladijs diuini verbi & animaduersionũ. Preparate inquit corda vestra domino. Ecce quomodo sternant, & seruite illi soli. Ecce quomodo obsequijs & oratiõib⁹ attrahatur, & liberabit nos a peccatis nostris Ecce quomodo custodiatur. Audi etiam Poetã. Principio quod amare velis reperire labora. Qui noua nũc primũ miles in arma venis. Proximus

huic labor est, placitum exorare repertum. Tertius vt lõgo tempore duret amor. Audi primum. Cor mundum crea in me deus. Et secundum. Spiritum rectum innoua in visceribus meis. Et tertium. Ne proijcias me a facie tua, & spiritum sanctum ne auferas a me. Sexaginta fortes inquit: quod dicitur propter perfectionem senarij & denarij ex quibus multiplicatur. Senarius est prim⁹ perfectus, cuius partes multiplicatiue aggregatę senarium faciunt, & significat perfectionem custodiendi mandata dei, vt nec vltra progrediamur per presumptionem, nec citra remaneamus per negligentiam. Denarius ex septenario & ternario constat. Septenarius est virgo numerus, quia nec gignit nec gignitur infra primum limitem, & significat incorruptionem mentis. Ternarius de

Senarius.

Prelat⁹ p signat tria p quę dẽt doctor, pficere: scilicet doctrina, pficit.

na verborum, grauitate morum, integritate sustinẽdarum passionum. Vnde Apostolus. In omnibus teipsum prębe exemplum bonorum operũ. In doctrina, in grauitate, in integritate. Item in tribus debet subditos instruere: scilicet in cordis puritate, in operum synceritate, in verborum sanitate. Vnde Apostolus. Sol non occidat super iracundiam vestram. Ecce de puritate cordis. Qui furabatur iam nõ furetur, magis autem laboret, vt habeat vnde tribuat. n. p. Ecce de synceritate operis. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat. Ecce de verborum sanitate. De fortissimis Israel Dauid triginta habuit fortes. Tres vero fortiores illis.

Abisai. Sobocai. Ionatham. — Primum dicitur sacrificium patris mei propter pœnitentiam.

Secundum condensum propter orationis & eleemosynę frequentiam.

Tertium domum columbæ propter bonę voluntatis gratiam.

Tres vero fortissimi qui custodiebant lectum ei⁹. Hi erant Eleazar, Semeias. Iesboam. Hi quoq; iuxta nominum interpretationẽ lectulos nostros custodiunt. Eleazar dicitur adiutorium domini, contra desperationem. Semeias obediens domini, contra inobedientiam Adæ. Iesboam despiciens: contra superbiam sathanę. Se enim stultum & despicentem debet homo reputare. Itaq; qui confidit in adiutorio altissimi: qui obediens est, qui humilis, ille fortis est ad custodiendum lectulum.

Solomõis lectuli tres — Tres sunt lectuli Salomonis.
Primus coniugatorum.
Secundus continentium.
Tertius virginum.
Primi licet sibi debitum soluant curant se a crimine custodire.
Secundi coniugium experti: curant amplius abstinere.
Tertij vtroq; contempto: studeant soli deo vacare.
Primi sunt in tricenario.
Secundi in sexagenario.
Tertij in centenario.
Hoc fit ratione computi. In inferiori iunctura pollicis sinistri dic decem. In secunda viginti. In tertia triginta, vbi summitas pollicis & primi digiti se tangunt: quia coniuges ita se blando oscu-

lo complectuntur. Procede numerando summitates digitorum: scilicet in summitate secundi xxxj. tertij. xxxij. quarti. j. parui. xxxiiij. Descende per iuncturas parui. Ad primam. xxxiiij. ad secundam. xxxv. ad inferiorem. xxxvj. Per tres inferiores reuertendo ad primum digitum: ad inferiorem secundi digiti dic. xxxvij. ad inferiorem sequẽtis. xxxviij. ad inferiorem primi. xxxix. Ascẽde ad secundam primi dicens. xl. Ascende ad tertiam primi dicens. l. Restant quatuor medię iunctury duorum mediorum digitorum: quæ sunt clausirum. In prima illarum: scilicet in altiore maioris digiti dic. lx. ibi est ingressus clausiri in quo sunt continentes. Ad secundam illarum quatuor dic. lxx. Ad tertiam. lxxx. Ad quartam. xc. Ecce completum est clausirum. Et quia non sunt in sinistra manu plures iuncturę, oportet vt centenariũ computes in dextera: & sic transit de leua in dexteram. Hoc est numerus virginitati deputatus. In. xxx. est fructus coniugatorum, quia multiplicatur ex ternario: qui est dimidium senarij: scilicet perfecti numeri, & decem qui est perfectus. Eorum enim semiplena est perfectio, in eo q̃ abstinent ab illicitis. In. lx. est fructus continentium, qui fit ex senario & denario, quia ambo sũt perfecti, quia in continentibus est duplex perfectio, in eo q̃ illicita deuitant, & etiam abstinent a licitis. In centum est fructus virginum. Centenarius autem dignior est, cum sit perfectus denario & senario, quia eos sub se continet, & multiplicatus ex decem in se ducto, & est quadratus. Igitur coniugati & continentes sunt post limitem primum. Virgines vero in secundo, & suspirant in tertium: scilicet millenarium, qui est solidus, quia decies decẽsũt mille, ĩ quo est deus, qui est solidus idest stabilis: cum cętera omnia sint mobilia. Vnde Boetius: Stabilisq; manens dat cuncta moueri

Dauid triginta fortes habebat. Hi custodiunt primum lectulum. Tres fortiores hi custodiunt secũdum scilicet Abisai: qui dicitur pater meus supplu⁹. Sobochai qui dicitur conuertens me. Ionatham scilicet domum columbæ idest gratia Dei

Quia superflua vitare. Ad Deum se conuertere: gratiam dei tenere: continentiam custodiunt. Sexaginta vero dicũtur hunc custodire: qui isti tres, quia ter viginti sunt sexaginta. Tres fortissimi custodiũt tertium Eleazar: scilicet adiutorium dei. Semeias obediens. Iesboam scilicet despiciens & humilis. Hęc enim tria ad custodiam virginum sunt vtilia scilicet omnes tenentes gladios.

Sex sunt gladij. — Gladij sex
Primus est materialis.
Secundus spiritualis.
Vnde Petrus. Ecce gladij duo hic.
Et est gladium verbum Dei. Sermo dei viuus est & efficax & penetrabilior omni gladio ancipiti.
Est & passio gladius. Tuam ipsius animam pertransibit gladius.
Est & gladius castigatio carnis.
Accingere gladio tuo super fœmur tuum potentissime.
Est & gladius operationis. Gladij ancipites in manibus eorum.
Primo ferit ecclesiastica censura.
Secundo secularis potentia.

Tertio doctor.
Quarto persecutor.
Quinto dominus.
Sexto spiritus.
Primus ferit vt viuificet.
Secundus vt exemplo castiget.
Tertius vt sanet.
Quartus vt mortificet.
Quintus vt excitet.
Sextus vt superflua resecet.
Primo prelatus ferit ecclesię rebellem.
Secundo iudex latronem.
Tertio predicator peccatorem.
Quarto tyrannus innocentem.
Quinto dominus seruum peregrinantem.
Sexto spiritus carnem luxuriantem.
Et ad bella inquit doctissimi.
Docti sunt pugnantes cum diabolo.
Doctiores cum mundo.
Doctissimi cum corpore suo.
Diabolus enim aliquando deprehẽditur astutia. Mundus potest vinci patientia. Semper vero nobis segerit carnis petulãtia. Vnde maior adhibẽda est vigilantia, vt simus ad bella doctissimi. Vnde sequitur. THO.

Vniuscuiusq; ensis super femur suũ propter timores nocturnos.

Electi qui iam ad perfectionem peruenerunt, ensem id est rigorem conuersionis super fœmur suũ ferunt, per quem carnis appetitum frangunt: ne hostis quem in nocte huius mundi timent, per molliciem aduenies lectulum maculare presumat. Legimus gladium super fœmur, & in ore, & in manu, & in corde. Et nos similiter portemus super fœmur ad resecandas carnales voluptates, in ore ad resecandos superfluos sermones. In manu ad secãdas operum dissolutiones. In corde cõtra illicitas cogitationes. Sed & dominus his modis portabit in iudicio. Super fœmur, ad tollẽdam nostram corruptionem. In ore, in approbãdo vel reprobando sententiam proferendo. In manu: vt separet oues ab hedis. In corde: ostẽdens vulnus lateris quo vulneratus est pro nobis. Tentationes ignorantię: timor nocturnus est. Peccata scientię sagitta volans in die. Negocium perambulans in tenebris leuia peccata scientię, Timor nocturnus leuia peccata ignorantię. Incursus & dæmonium meridianũ: grauia peccata scientię. Quatuor sunt tentationes: quarum

Tentatio iiij.
Prima est timor nocturnus.
Secunda sagitta volans in die.
Tertia negocium perambulans in tenebris.
Quartum dæmonium meridianum.

Primus scilicet timor nocturnus est aduersitas quę se ingerit conuertenti pro quo formida conuerti. Secunda est vana gloria quę de laudibus hominum surgit scilicet quãdo sagitta famę volat in die commẽdabilis vitę. Tertia est ambitio dignitatum, vt forte qui non curat laudes: appetat dignitates. Et hec est negocium perambulans in tenebris, quia ambitio excęcat eos. Quarta est dæmonium meridianũ, quę est in imperfectis. Hos falso bono decipit diabol⁹. Qui sapiẽtes sunt: nõ ignorãt astutias diaboli: q dicit bonũ q̃d nõ ẽ bonũ Prima impedit conuersionem.

Secunda vulnerat conuersationem.
Tertia malis cõmutat mercedem.
Quarta precipitat per errorem.

Item prelati sunt custodes ecclesię, vel vnusquisq; suę animę. Nox cum multis modis accipiatur, hic accipitur pro cõsensu tentationis. Vnde. Noctem illã tenebrosus turbo possideat. De custodibus. Super muros tuos Hierusalem constitui custodes. Timor nocturnus aliquãdo fit ex defectu ꝓprio, aliqñ facto alieno. Cõtra primum egemus baculo. Contra secundum gladio. Baculo quo regamur. Gladio quo defendamur. De baculo ait Iacob. In baculo meo transiui Iordanẽ istũ, & nũc cum duabus turmis regredior. In timore qui fit ex proprio defectu timemus dispendiũ, offendiculum, lapsum. Dispendium vię. Offendiculũ pertrę. Lapsũ foueę. Via est rigor disciplinę sub quo militamus. Petra autem erat Christus. Fouea desperationis defectus. Primi timent, ne errent a via quę ducat eos in portum voluntatis eorum. Secũdi ne offendant ad lapidem pedem suum. Tertij ne cum accusatoribus Danielis mittantur in lacũ leonum. Primi dicunt. Repleta est malis anima mea. Secundi. Vita mea in inferno appropinquauit. Tertij. Aestimatus sum cum descendentibus in lacũ. Igitur cõtra hęc tria oportet habere baculum regiminis: quo via palpetur, quo lapis tangatur, quo fouea deprehẽdatur. Itaq; custos in biuio existens palpet viam: tangat lapidem: deprehendat foueam, & clamet. Sobrie, & iuste, & pie viuamus in hoc seculo. In biuio erat Thamar, qñ cum ea coiuit Iudas: & ex ea genuit Phares & Zaram. Thamar amaritudo interpretatur. Iudas cõfessio. Phares diuisio. Zara oriẽs. Cum igitur anima sedet in biuio scilicet vię quę est ad sinistram, & eius quę est ad dexteram in amaritudine est. Hinc timens peccare propter pœnam inferorũ, inde formidat aggredi arctam viam quę ducit ad vitam, suę debilitatis timẽs inperfectum. Sed coit cum ea Iudas, dum currit ad confessionis remedium. Tunc generat Phares quando diuiditur a via mala. Generat Zaram, quando vt viam teneat oritur in eo gratia. Clamat ergo custos. Lata est via quę ducit ad mortem & multi intrant per eam. Hæc est enim via qua homo quidam descendebat ab Hierusalem in Hiericho: id est a visione pacis in defectum mundi. Et Semei qui male dixerat Dauid, fugit per eam, exiens de Hierusalem, secutus seruum suum fugitiuum. Semei dicitur auditio mea. Seruus eius est caro, quę cum deberet audire spiritum & ei obedire: audit eam spiritus: & dum fugit extra Hierusalem id est visionem pacis: sequitur eam spiritus: vnde interficitur, quia dixerat ei rex. Quacunq; die exieris de Hierusalem: morte morieris. Sic fugiunt qui arctam viam timent aggredi. Sed scriptum est. Qui timet pruinam: irruet super eum nox. Via vero quę est ad dexteram: arcta est quę ducit ad vitã, sed pauci ingrediuntur per eam. Sed magnũ prębet nobis solatium, q̃ Christus in ea passus est nobis relinquens exemplum, vt sequamur vestigia eius. Igitur eamus per eum: & sic fugientes viæ dispẽdiũ: fugiemus hũc timorẽ nocturnũ. Sed adhuc est ãte oculos meos petrę offendiculũ. Petra aũt erat Christus. In via certauimus, relaxantes disciplinę rigorem. In petram offendim⁹,

Iudas.

Thamar.

incurrentes culpam criminalem. In foueam labimur venientes in desperationem. Hęc petra est bona bonis: dura vero malis. Malis enim

Petrę triplex incõmodum.
Primo est petra offensiõis. Offensiõis i mũdo.
Secundo scandali. Scãdali in iudicio.
Tertio confractionis. Cõfractiõis in infer(no.
In mundo per culpam.
In iudicio per sententiam.
In inferno per ęternam miseriam.

De primo & secundo dicitur. Lapis offensionis & petra scandali. De tertio. Qui offenderint in eũ, colliduntur: super quem vero ceciderit, confringet eum. Super eum cadet cui dicetur. Ite maledicti in ignem ęternũ. Hic eĩm est lapis excisus de monte sine manibus: qui confregit statuam Nabucho donosor: tangitur a prelato: dat sonum istũ. Ecce venio cito, & merces mea mecum est, reddere vnicuiq; secundum opera sua. Reddit quoq; bonis iuxta opera sua. Hic interim est infirmis fortitudo: deuotiõis piguedo. Perfectis dulcedo, & formodũ triplex.
titudo: qua cõtra aduersariũ pręualeant. Pinguedo: qua suauiter diligãt. Dulcedo: vt quę sursum sunt sapiãt. De primo dicitur. Petra refugiũ herinaceis. Et. Veni amica mea in foraminibus petrę in caruerna macerię. De secundo Iob. Lauabam pedes meos butyro: & petra fundebat mihi riuos olei. Item. Vt suggeret mel de petra oleumq; de saxo durissimo. Et pro tertio. De petra melle satiauit eos. Alioqui si offendunt ad lapidem istum, restat vt in foueam cadant.

Foueę gradꝰ triplex
Sed primo hanc foueam aperiunt.
Secundo fodiunt.
Tertio in eam cadunt.
Aperiũt, dum peccatoꝝ offensionẽ alij imitantur.
Fodiunt, dum de malo in peius declinatur.
Incidũt, dum in talibus in morte deprehẽdũtur.
Hęc vno versu ostendit Dauid. Lacum aperuit & effodit eam, & incidit in foueam quam fecit.
Primo itaq; traduntur iudici.
Secundo exactori.
Tertio tortori.
Iudici qui de peccatis faciat iudicium.
Exactori: qui exhibeat iudicatum.
Tortori: qui flagellis extorqueat exactũ, quousq; ad nouissimũ quadrantẽ reddat vniuersum debitum. Notandũ q̃ sunt quadrantes quatuor. Homo enim constat ex quatuor elementis.

Quadrãs.
Igne. In igne accipiẽ charitas q̃ ẽ prim⁹ q̃drãs.
Aere. In aere gratia dei vel vita hominis quæ
Aqua. est secundus quadrans.
Terra. In aqua ablutio pctí q̃ est tertius quadrãs
In terra qd corp⁹ est quart⁹ & nouissim⁹ quadrãs.
Ibi ergo exsoluet q̃ peccauit contra charitatem, quę est primus, qua & q̃ gratiam dei in vacuum recepit vel male vixit: quę est secundus quadrãs: & q̃ post baptismum se inquinauit, quę est tertius quadrans. In corpore male operatus est quart⁹ & nouissim⁹ quadrãs. Ecce timor nocturn⁹ ex defectu ꝓprio. Est ali⁹ timor nocturn⁹ ex facto alieno.

Timor triplex.
Triplex est timor nocturnus.
Timetur eĩm illusio. Illusio fantasmatum.
Machinatio. Machinatio latronum.
Incursio. Incursio bestiarum.
Fantasmata quę turbant.
Latrones qui asportant.
Bestię quę deuorant.

Turbant animam.
Asportant substantiam.
Deuorant carnem humanam.

Isti tres inimici sunt. De primo. Ingredietur bestia latibulum & in antro suo morabitur. De secũdo. Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret, vigilaret vtiq; & non fineret perfodi domũ suã. De tertio. Nã & leonẽ & vrsum interfeci ego seruus tuus. Primo erãt turbati Apostoli, qui videntes Christũ ambulãtem super fluctus: putabãt phantasma esse. Phãtasmata sunt secularium voluptatũ. Fures qui auferũt thesaurum virtutum. Bestię deuorant grauitate flagellorum. Oportet ergo vt cõtra ista habeas gladium. Contra primum, Gladiũ discretionis super fœmur tuum, & sic procul recedent somnia & noctiũ phantasmata. Contra secũdum, Gladium sollicitudinis in manu, & sic thesaurizabis tibi thasauros i cœlo, vbi fures nõ effodiunt nec furãtur. Sic cõtra tertiũ eris ad bella doctissim⁹ & bestiã terrẽnõ formidabis. CAR.

En lectulum Solomonis sexaginta fortes ambiũt &c.

Hũc versum & sequẽtẽ interserunt angeli: sancti sodales Christi describẽtes quãto studio beatę Virgini angeli famulenẽ & assistãt. Dicit ergo. En lectulũ Solomonis sexaginta fortes ambiũt: ex fortissimis Israel: oẽs tenẽtes gladios & ad bella doctissimi. Vniuscuiusq; ensis sup fœmur suũ, ꝓpter timores nocturnos. Lectulus Solomõis. i. Christi veri pacifici btã virgo dr̃: in qua deitas iclinato capite dei filij⁹ requieuit: velut in lectulo. Vñ ipsa dicit. Et qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Quũ aũt, sicut Aplus ait, oẽs spũs cœlestes administratorij sint: & mittãtur ꝓpter eos qui hereditatẽ capiunt salutis: & nõ solum ad ministerium hominum minores mittãtur spiritus: sed etiã superiores & de ordine Seraphin, qui ꝓpter charitatis ardorẽ dicũtur flãma ignis vel ignis vrens. Vnde Psalmista. Qui facit angelos suos spiritus: & ministros suos flammã ignis vel ignem vrentẽ. Ostẽditur in hoc loco q̃ ad custodiã & obsequiũ beatę virginis: nõ inferioris sed supioris dignitatis angeli deputati sunt, quũ dr̃ q̃ hũc lectulũ ambiũt sexaginta fortes de fortissimis Israel: nã beatã virginẽ ambiebãt diligenti custodia & obsequij reuerẽtia angelici spũs fortes inter fortissimos spirituũ, qui ꝓ eo q̃ deũ assidua contemplatione conspiciunt: Israelis noie designãtur: & isti sexaginta fortes dicunt̃: non propter numerum, sed propter numeri mysterium. Nam ille numerus ex senario constat. & denario senarius autẽ perfectionẽ signat. Denari⁹ quoq; qui regis habet imaginem: & decem numerum in se cõtinet preciũ angelicã designat naturã: quę ad imagiuẽ dei creata est expressi⁹: & velut quẽdã denariũ tres habet potẽtias naturales: intellectũ, volũtatẽ, & memoriã: septẽ donis spũs sancti insignitas. Huic sentẽtię cõcordat qd per decẽ drachmas in Euãgelio nouẽ ordines angelorꝝ & humana natura signat̃: Igit̃ per sexaginta fortes illi signãtur spũs: q̃ in subtilitate naturaliũ: & abũdãtia spũaliũ gratiarũ: & expressiore creatoris similitudine, quadam perfectione cęteris prẽminere nosc̃tur. Horũ fortitudo, prudẽtia, & obsequij promptitudo demõstratur, cũ dr̃. Oẽs tenẽtes gladios: & ad bella doctissimi: & cętera quę sequuntur. In gladijs de-

ſignatur poteſtas debellandi malignos ſpũs. Quũ dicũtur ad bella doctiſſimi, oſtenditur eoꝝ prudẽtia ad obuiandũ cõtra omnes inſultus dæmonũ. Quũ ante dr̃. Vniuſcuiuſq; enſis ſup fœmur ſuũ, oſtẽditur q̃ ſint expediti. & q̃ parati ad p̄liũ: nã homines pugnaturi dum expectant aduerſariũ: ſup fœmur ſuũ extractũ ſolent tenere gladiũ. Quare autẽ iſti fortes hunc lectulũ ambiant, demõſtratur cũ dicitur. Propter timores nocturnos, ad repellẽdum videlicet non ſolum tentationes grauiores: ſed etiã illam breuem & modicã: quę per timorẽ nocturnum deſignatur in Pſalmo: vbi dicit̃. Non timebis a timore nocturno. Nã per miniſterium angelorum ſic ad beatam virginẽ repulſa eſt omnis tentatio, ꝙ poſt conceptionem filij: nec etiã venialiter peccaſſe credatur. Sequitur. THO.

FErculũ fecit ſibi Solomon de lignis libani: columnas eiꝰ fecit argẽteas: reclinatorium aureum: aſcenſum purpureum: media charitate cõſtrauit: propter filias Hieruſalem.

¶Tria ſunt fercula.
Ferculũ primum.
Primum eſt eccleſia.
Secundum anima.
Tertium Maria.
Primũ fert Chriſtũ: ſacramẽtoꝝ vnitatẽ ſuſtinẽdo
Secũdum ſuaue iugum mandatoꝝ eiꝰ ferendo.
Tertium in vtero concipiendo.

Ligna libani incõputribilia ſunt. De his ſibi Salomon ferculum fecit, quia Chriſtus eccleſiã de ſanctis inęternum permãſuris fecit. Colũnas eius fecit argenteas, quia prędicatores qui eam ſuſtinent in ea ordinauit. Hi argentei ſunt: quia alios nitore eloquij erudiũt. Reclinatoriũ fecit aureum, quia deus dum in cordibus perfectoꝝ reſplenduit eis diuinitatis ſuę potentiam per contemplationem oſtẽdit: & hoc reclinatorium eſt aureum, quia melior eſt ſapientia cunctis opibus, cuius aſcenſus eſt purpureus, quia per multas tribulationes & quãdoq; per effuſionem ſanguinis illuc peruenitur. Sed quia nos infirmi ſumus per labores illuc pertingere non poſſumus: conſolatur nos quod ſequitur. Media charitate cõſtrauit propter filias Hieruſalem. Filię Hieruſalem debiles dicuntur: quę non viriliter ſicut maſculi contra vitia reluctantur.
Ferculũ ſecũdum.
Ferculum illud eſt anima iuſti, quę ferre dicitur Chriſtum ferendo iugum eius ſuaue. Ferculum enĩ a ferẽdo dicitur quod ſit de lignis libani Libanus candidatio interpretatur. Ligna eius imputribilia ſunt, & quãtum in altum extendunt ramos ſuos, tantum radicem figunt in terrã. Hoc ferculum de tribus materijs dicitur fieri ſcilicet de

Lignis. — Ligna ſunt opera in effectu.
Argento. & — Argentum virtutes in habitu.
Auro. — Aurum ſapientia quę eſt ſcientia in ordinando, & dulcedo in guſtu.

Itaq; opera noſtra ſint imputribilia id eſt ſine peccati admixtione. Habeant radicem ad excluſionem hypocriſis & negligentię, habeant hilaritatem ad excluſionem neceſſitatis & triſtitię.

De primo Eſaias. Kalendas veſtras & neomenias odiuit anima mea. Manus enim veſtrę ſanguine plenę ſunt. De ſecundo. In charitate radicati & fundati. De tertio. Non ex triſtitia aut ex neceſſitate. Hilarem enim datorem diligit deus.
Propter primũ fermentum a ſacrificio ꝓhibetur.
Propter ſecundum adeps offertur.
Propter tertium oleum ſuperfunditur.
Propter primum. Expurgate vetus fermentum. De ſecundo. Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea. Tertio vt exhilaret faciem in oleo.
Columnę argenteę ſunt quatuor: ſcilicet quatuor cardinales virtutes.
Iuſtitia.
Prudentia.
Fortitudo.
Temperantia.
Hę alium vſum habent in patria q̃ in via. Ibi enim eſt iuſtitia, ſe deo ſubdere. Prudentia, nullum ei ęquare vel maiorem ſtatuere. Fortitudo, inſeparabiliter ei adhęrere. Temperantia, in nulla re noxia delectationem habere. Hic vero iuſtitia eſt cuiq; reddere quod ſuũ eſt: vel miſericordia in egenis. Prudentia pręuidere in inſidijs. Fortitudo ſtare in aduerſis. Temperantia modum imponere ſuperfluis. In prima ſumus recti. In ſecũda cauti. In tertia firmi. In quarta ſobrij. Ad has nos inuitabat Chriſtꝰ. Ad primã. Qđ tibi nõ vis fieri, alij ne feceris. Ad ſecũdam. Eſtote prudẽtes ſicut ſerpẽtes & ſimplices ſicut colũbę. Ad tertiũ. Eſtote fortes in bello. Ad quartã. Videte ne grauẽtur corda vr̃a ĩ crapula & ebrietate. Reclinatorium ſequitur aureũ. Scẽdũ aũt ꝙ
Priꝰ nos oportet declinare. — Declinare a malo.
Secundo inclinare. — Incliare humiliãdo
Tertio reclinare. — Reclinare Chriſto (innitendo.
Declinare vt ſimus mundi.
Inclinare ne ſimus ſuperbi.
Reclinare vt ſimus ſecuri.
Et ſic faciamus Chriſto reclinatorium aureũ: quę eſt ſapientia. Hanc oportet tria habere: ſcilicet ſcientiam ad ordinationem operum & virtutum.
Intellectum ad cognitionem cœleſtium. Saporẽ vt ſentiamus dulcedinem eorum. Vnde Dauid. Declaratio ſermonum tuorum illuminat, ſcientia inferiorum: & intellectum dat paruulis. Ad cognitionem ſupernorum & vt ea guſtarẽ, os meũ aperui & attraxi ſpiritum.
Reclinatorium.iij.
Item eſt reclinatorium eburneum.
Eſt argenteum.
Eſt aureum.
Primum in vtero virginis.
Secundum in corde fratris.
Tertium in ſinu patris.
Primũ eburneum: ꝓpter candorem virginitatis.
Secundum argenteum: propter nitorem innocẽtię & manſuetudinis.
Tertium aureum ꝓpter ſplendorem diuinitatis.
In primo requieuit Chriſtus per incarnationem.
In ſecundo: per cordis puritatem.
In tertio per ęternam de patre natiuitatem.
De aſcẽſu ferculi & gradibus octo.
Aſcẽſum inquit purpureũ, Ezechieli oſtẽſum eſt ędificiũ, & in octo gradibꝰ aſcenſus eiꝰ. Eoſdẽ credo eſſe huiꝰ ferculi quos enumerat Petrus in Epiſtola Canonica. Inſtruite inquit ĩ fide veſtra virtutem. In virtute ſcientiam. In ſciẽtia abſtinentiã. In abſtinẽtia patiẽtiam. In patientia pietatem. In pietate fraternum amorem. In fraterno amore charitatem. Ecce aſcenſiones, diſpoſuit de virtute in virtutem. Virtutem hic appellat cõſtantiam, pietatem in deum, fraternum amorẽ in ꝓximum, charitatem: in operibus horum, Patientia. hic eſt gradus & color quo totus aſcenſus iſte eſt purpureꝰ. Purpura veſtis eſt regia: qua veſtiuntur inſignes perſonę: per quam deſignãtur inſignes aſcenſus. Dicunt ꝙ eſt purpura rubea. Eſt ſcandicina. Eſt candida. Rubea eſt in ferculo eccleſię, martyrium. Scandicina in ferculo animę, humilitas. Candida in ferculo Marię, virginitas. Sed quia non omnes poſſunt ad operationẽ nec contingere ad culmen virtutum, vel ad ſapientię guſtum: ſed tñ deũ & ꝓximum diligere poſſunt: Ideo ſequitur. Media charitate conſtrauit propter filias Hieruſalem.
Ferculum tertiũ Maria.
Fecit & aliud ferculum Salomon Glorioſam virginem quę portauit eum in vtero, & de lignis Libani. Mons Libani tribus regia eſt in Iſrael. Ligna eius patres qui a Dauid deſcendunt, de quibꝰ factum eſt hoc ferculum, quia de eis nata eſt Maria. Vnde. Regali ex ꝓgenie Maria orta ex tribu Iuda, clara ex ſtirpe Dauid. Nec dubiũ eſt quin ſapientia ędificauerit ſibi domum in ea, & excidit columnas ſeptem, id eſt ſeptem dona ſpiritus ſancti. Sed ex iſtis habet quatuor formatas.
Prima peccati immunitas.
Secunda incomparabilis humilitas.
Tertia priuilegiata virginitas.
Quarta contra naturam fœcunditas.
Prima eſt argentum igne examinatũ, qa igne ſpiritus ſancti factũ eſt in ea peccati purgamentum. Secunda eſt argẽtum qđ malleis cõcuſſum: ad cuiuſlibet vaſis formam ſe applicat ſuſcipiendum. Tertia eſt argentum candidum, quod eſt virginitatis argumẽtum. Quarta eſt argentum quod in vtero virginis impreſſum moneta noſtrę miſerię: ſuffecit ad redemptionem omnium.
Pr̃ia eſt caſtigata rõcinatio diuinę obumbratiõis.
Scđa defricata ferrugineis paleis ſuę deiectionis.
Tertia eſt expolita lima ſobrietatis.
Quarta eſt ornata electro diuinitatis & hũanitatis
Per primã ruptꝰ eſt funis quo trahat̃ genꝰ hũanũ.
Ad ſecundam colliſa eſt ſuperbia, qua ante ruinã exaltatum eſt cor dęmonum.
Per tertiam debilitatus eſt fomes peccati, per qđ non inuenio in me, hoc eſt in carne mea bonum.
Per quartã excluſa eſt maledictio terrę noſtrę, ſcilicet ſpinas & tribulos germinabit tibi. Nã terra noſtra dedit fructũ ſuum. Sequitur reclinatiorium aureũ. Ipſum eſt caro aſſumpta in virgine, in qua habitauit plenitudo diuinitatis corpaliter. Aurũ precioſius eſt cęteris metallis, & illa caro omnibꝰ creaturis.
Precioſior in vtero. — In vtero cũctis generatis.
Precioſior in mũdo. — In mũdo oĩbus creaturis.
Precioſior in cœlo. — In cœlo angelis.
Primum, quia pollutio coitus non interuenit.
Secundum, quia in reſurrectione glorioſior omnibus creaturis caro Chriſti refloruit.
Tertiũ, qa ſedens ad dexterã patris ſup cherubin (aſcendit.
Primũ ſignũ eſt remiſſionis.
Secundum incorruptionis.
Tertium diuinę viſionis.
Aſcẽſum inquit purpureũ. Hic aſcẽſus ſicut dictũ eſt, eſt patiẽtia: q̃ purpura dr̃ ꝓpter effuſionẽ ſanguinis, q̃ frequẽter ibi fit. Hęc tres gradus habet.
Primo enĩ debemus eſſe pacati.
Secũdo patientes.
Tertio pacificati.

Pacati a precedenti murmuratione.
Patientes, vt ſuſtineamus ſine turbatione.
Pacifici facientes pacem: his qui ſunt in ſeditiõe.
Per iſtũ aſcenſum purpureũ poſſumꝰ ligna libani imitatione tãgere, & colũnas a longe palpare: ſed alia purpura oportet aſcenſum colorare, vt poſſimus ad reclinatoriũ venire. i. Chriſti ſanguine: ſicut & ipſe aſcẽdit, aſſiſtens põtifex futurorũ bonorũ, per ꝓpriũ ſanguinẽ introiuit ſemel in ſancta. Sed quia filię Hieruſalẽ. i. infirmi nec patrũ poſſũt expreſſe imitari religionẽ, nec colũnarũ tangere perfectionẽ, nec ad reclinatorij ſe ingerere cõſummationẽ media charitate conſtrauit ꝓpter filias Hieruſalẽ: vt ſaltẽ per dei & proximi veniãt dilectionẽ. Filię Hieruſalẽ dicũtur nec debiliores, nec beatiores. Primę ꝓpter ſexus infirmitatẽ. Secũdę ꝓpter amorẽ mulierũ vehemẽtiorẽ. Tertię qa nõ laborãtes ſicut viri fœminę habẽt requiẽ. De primo, vt hic. Media charitate cõſtrauit ꝓpter filias Hieruſalẽ. De ſecundo. Talis eſt dilectus meus: & ipſe eſt amicus meus filię Hieruſalem. De tertio. Filię Hieruſalẽ nunciate dilecto, quia amore langueo. Ferculũ eccleſię in charitate ↄſtrauit, vt ſint in charitate fundati. Ferculũ animę media charitate inflãmauit, vt ſint feruidę. Ferculũ Marię media charitate cõfirmauit, vt ſint ſecurę. De primo In charitate radicati & fundati. De ſecundo. Lampades ignis atq; flammarum. De tertio. Charitas nnnq̃ excidit. CAR.

FErculum fecit ſibi rex Solomon de lignis libani: colũnas eius fecit argẽteas: reclinatoriũ aureum: aſcenſum purpureum: media charitate conſtrauit: propter filias Hieruſalẽ. In hoc verſiculo p cõpoſitionẽ ferculi beatę virginis priuilegia cõmẽdãtur. Fecit igitur rex Solomon. i. Chriſtꝰ ſibi ferculũ ſiue thronũ: per qđ defertur ad notitiã hominũ: quũ ĩcarnationi ſuę beatã virginẽ pręparauit, & eandẽ ſibi matrem fecit. Hoc aũt ferculũ fecit de lignis libani, & interpretatur libanus cãdor vel thus: qa ſanctitatẽ virginis cõpegit Dñs ex odore bonoꝝ operũ & candore virtutum. Colũnas huius ferculi fecit argẽteas, in colũnis conſiſtit fortitudo ferculi, colũnę autem iſtę quatuor erant, & argenteę, deſignatę per proprietates argenti. Argentum ſiquidem dulce ſonat, fulget, cãdet, & precio valet. Igitur per quatuor columnas argenteas deſignantur in matre Domini dulcis ſonus orationis: in precibus apud Dominum, ſplendor ſanctitatis ad illuminationẽ hominũ, cãdor virginitatis in matre. p̃cioſitas maternitatis in virgine. Reclinatoriũ quoq; aureũ fecit ſibi Chriſtus in ferculo: nam virginis mentẽ perfudit plenitudine ſapiẽtię: quę ſignificatur in auro: & ſic illuſtrauit cognitione diuina: vt merito dici poſſit ꝙ caput ſuę diuinitatis reclinauit in ea. Aſcenſum quoq; purpureum fecit Dominus, nam purpura iudicium eſt regię dignitatis, & Chriſtus per aſſumptionem carnis aſcendit & intrauit in hanc ſedem, & indicauit ſe mundo regem: nam in paſſione ſua de ſanguine carnis aſſumptę ſcripſit in fœmore ſuo, & in veſtimento ſuo: Rex regum, & Dominus dominantium. Dicitur autem. Ingreſſus eius in vterum virginis aſcẽſus, ad ſimilitudinem verbi Eſaię dicẽtis Aſcendit Dñs ſuper nubem leuẽ: & appellat nu-

bem leuem carnem ſanctam Chriſti:nullo peccati põdere pręgrauatã. Et bene aſcendiſſe dr̃ Dñs: deſcẽdẽs in virginẽ, nã quia deſcẽdit inclinãdo diuinitatẽ:inde aſcẽdit in cordibus hominũ per cognitionẽ. Quod aũt ſequitur. Media charitate cõſtrauit:ꝓpter filias Hieruſalem. Vbi alia trãſlatio dicit. Infra ipſum lithoſtrotum charitatẽ a filiabꝰ Hieruſalem:reſume,fecit,ſic intelligẽdũ eſt. Interpretatur ſiquidẽ lithoſtrotus ſiue gabatha:qđ legitur in paſſione dñi,ſublime ꝓcliuiũ. Deſignatur ergo per media:ſiue lithoſtratũ ipſa ſedes in ferculo quę eſt quaſi quoddã procliuiũ:reſpectu ſublimitatis colũnarũ. Chriſtus ergo faciendo ſibi ſedem in ferculo,ea quę erant media inter ſedem & ligna ipſius ferculi charitate cõſtrauit.i.cõplanauit,vel cõſtrauit:ad inſidendũ parauit:ſicut equꝰ ſternitur:quũ ſedes in eo paratur. Sedẽ ergo ferculi Chriſtus charitate cõſtrauit:quia nõ niſi in charitate manet,reſidet,aut quieſcit. Hoc aũt ferculũ ſic fecit & ſic diſpoſuit dñs ꝓpter filias Hieruſalẽ.i.ꝓpter ſalutẽ fideliũ aĩarũ. Sequit̃. THO.

EGredimini filiæ Sion & videte regẽ Solomonem in diademate quo coronauit eũ mater ſua i die ſpõſationis ſuę:& in die lętitię cordis eiꝰ.

¶Mater Chriſti beata Maria. Hęc coronauit eũ diademate,quando ex ea carnem aſſumpſit,& hoc in die ſponſationis ſuę,& in die lętitię cordis eius. Quando eñ diuinitatem ſuam humanitati noſtrę copulauit in carne noſtra licet paſſionẽ pertulerit,de redemptione noſtra vehemẽter exultauit. Sed cum diadema pro gloria aſſumatur:ipſe vero non gloriam,ſed confuſionem in carne habuerit,quomodo coronã accepit. Sed qa inde coronabimur qui ſumus eius membra,ipſe vero caput corona membrorꝫ propter corporis vnitatem capiti Chriſto attribuitur. Abrahę triplex egreſſꝰ indicitur a dño. Egredere iquit de terra tua & de cognatione tua,& de domo pr̃is tui,de terra id eſt de carnali voluptate. De cognatione id eſt de fluxa cogitatione,de domo patris id eſt de mũdana conuerſatione. Hunc triplicẽ egreſſum filij Iſrael fecerunt euntes ad terram promiſſionis.

Egreſſus triplex.

Primo de egypto.
Secundo de mari rubro.
Tertio de deſerto.
Primo ne ſeruirent in luto & latere carnis ſuę.
Secundo ne mergerentur fluctuante cogitatione.
Tertio ne tabeſcerent venenoſa mundi vanitate.
Primus difficilis,ait eñ Pharao. Non exibitis.
Secũdo ait. Ite ſacrificate,ſed ne longius abeatis.
Tertio. Ite ſed pecora veſtra relinquatis.
Quarto cõpellũtur exire primogenitis mortuis.

Primo eñ obſiſtit diabolus ne de voluntate carnis exeamus. Statim nos tentat ne longiꝰ abeamꝰ id eſt ne perſeueremꝰ. Deinde vt pecora id eſt beſtiales appetitus ei relinquamus. Vltimo deꝰ primogenita id eſt cogitationes occidit,& ſic egredie mur. Sed occurrunt fluctus maris id eſt fluxus ſecularium cogitationũ,quos in virga Moyſi id eſt diſciplina egredimur. Hę cogitationes ſunt populus Amalech,qui lingens ſanguinẽ interpretatur, ſed pereunt ſi regẽ earũ prius occidamus.ſ. Agad, qui meditatio interpretatur. Deinde nos oportet egredi de deſerto mundi,vbi ſunt venenoſi ſerpẽtes mundanę vanitatis,ſi aſpiciamus ſerpentẽ in ligno id eſt Chriſtũ in cruce,vt hos egreſſus Chriſtus adiuuaret:& ipſe tertio egreſſus eſt.

Primo de cœlo.
Secundo de virginis vtero.
Tertio de ſepulchro.
Quia igitur peccando tranſgredimur.
Primo egrediamur. Quarto congrediamur.
Scđo ingrediamur. Quinto progrediamur.
Tertio aggrediamur. Sexto regrediamur.
Primo egrediamur de carne,de mũdo,de cognatione.
Secũdo ingrediamur campum.
Tertio aggrediamur bellum.
Quarto congrediamur tenentes inimicum.
Quinto progrediamur ad triumphum.
Sic Abraham ibat vadẽs & ꝓficiẽs ad meridiem.
Et Yſaac ibat progrediens & ſuccreſcens donec magnus effectus eſt.

Sexto regrediamur ad patriã noſtrã id eſt ad paradiſum cũ Chriſto. Salomon pacificus interpretatur. Sic ergo nos decet egredi vt ipſum videamus & ſuſcipiamus pacificũ in mundo,patiẽtem in ligno,pacatum in iudicio,ipſam pacem in regno.

In diademate iquit. Tres legimꝰ Chriſti coronas.

Coronę Chriſti tres.

Prima carnea.
Secunda ſpinea.
Tertia aurea.
Duę ſunt manifeſtę.

De tertia in Apocalypſi. Vidi ait Angelum deſcẽdentem de cœlo,& corona aurea in capite eius.

Prima militię. Prima coronauit eũ mater.
Scđa cõtumelię. Secunda nouerca.
Tertia glorię. Tertia pater.
In prima videamus eũ,vt nos terreant flagella.
In ſecunda,vt ſuſtineamus ludibria.
In tertia,vt nos trahant pręmia.
Per primam nobis contulit conſolationem.
Per ſecundam nos erudit ad compunctionem.
Per tertiam nos inuitat ad beatitudinem.
Item tres ſunt coronę quę ad nos pertinent.

Coronę tres bonorum.

Prima eſt ſanctitatis ſignificandę.
Secunda iuſtitię.
Tertia glorię.

Prima eſt tonſura capillorum,quę ſignificat perfectionem in nobis. Vnde Aaron. Corona in capite eius.e.ſ.ſ. De ſecunda Paulus. Repoſita eſt mihi corona iuſtitię. De tertia Dauid. Gloria & honore coronaſti eum domine.

Prima eſt in exilio. Prima in ſignum.
Secũda erit in iudicio. Secunda in teſtimoniũ.
Tertia in regno. Tertia in pręmium.
In ſignum gratię.
In teſtimonium militię.
In pręmium victorię.
In die inquit ſponſationis ſuę.
Eſt matrimonium initiatum.
Eſt perfectum.
Eſt conſummatum.
Primum in deſponſatione.
Secũdum in cõiunctione ſub teſtimonio eccleſię.
Tertium in copulatione.

Hoc ordine iunxit ſibi Chriſtꝰ Eccleſiã. Prius ſe ſpõſauit. Sed tertio facta eſt hęc deſpõſatio ſicut

Deſpõſatio Eccłię triplex.

ait Oſee Propheta. Deſponſabo te mihi in ſempiternum,& deſponſabo te in iuſtitia & iudicio,& in miſericordia & in miſerationibus,& deſponſabo te in fide.

Pria facta eſt ſub circũciſiõe. Pria per Abrahã.
Secunda ſub lege. Scđa ꝑ Moyſen.
Tertia ſub gratia. Ter. per Chriſtũ.
Prima facta eſt in ſempiternum ad firmitatem.
Secunda in iuſtitia propter ęquitatem,& in iudicio propter auſteritatem,in miſericordia propter dilectionem,& miſeratione,propter operationẽ.
Tertia in fide ad trinitatis cognitionem.
Dicitur & hoc moraliter de aĩa ordine conuerſo.

Deſponſatio aĩę moralis triplex.

Prius enim oportet ſponſari in fide,vt credat.
Secundo in iudicio,vt ſua peccata diſquirat:& iuſtitia,vt diſquiſita puniat: in miſericordia,vt ei Deus peccata dimittat:& miſeratione:vt eleemoſynam ipſa anima faciat.
Tertio in ſempiternũ,vt eã deꝰ in bono cuſtodiat.
Prima facta eſt incipiente nocte.
Secunda nocte mediante.
Tertia in die.

Vnde dicitur in die deſponſationis ſuę. Ecce matrimonium nunciatum,in paſſione perfectum,in ſancti ſpiritus aduentu cõſummatũ. Et in die inquit lętitię cordis eiꝰ,hoc eſt in paſſione:quis eñ ipſe dolores ſuſtinuit:tñ de ſalute noſtra lętatꝰ eſt.

Lętitia triplex.

Eſt lętitia carnis.
Et eſt lętitia cordis.
Et eſt lętitia animę & corporis.
Prima eſt de temporalibus.
Secunda de ſpiritualibus.
Tertia de cœleſtibus.
De prima. Lętantur cum male fecerint.
De ſecunda. Lętare Hieruſalẽ & diẽ feſtũ agite.
De tertia. In terra ſua duplicia poſſidebũt.l.ſ.e.e.

Non fuit tanta in Regum primo lętitia ab heri & nudiuſtertius. Nec mirum,quia venit deus in caſtrũ. Vnde Dauid exultans omnes quęrentes dominũ ad hanc inuitat lętitiã,ſic. Lętetur cor quęrentium dominum. Quęrite dominum & confirmamini quę.ſa.ſemper.

Sunt qui quęrunt cum Magis in pręſepio.
Sunt qui quęrunt cũ Maria & Ioſeph in templo.
Sunt qui quęrunt cum mulieribus in ſepulchro.
Primi quęrunt cum muneribus.
Secundi cum lachrymis & gemitibus.
Tertij cum aromatibus.
Cum muneribus auri,myrrhę,& thuris.
Cũ lachrymis & gemitibꝰ poſtulãdę recõciliatiõis
Cum aromatibus deuotionis.
Primi ſunt qui nouiter conuertuntur.
Secundi qui poſt lapſum reuertuntur.
Tertij qui ſuſpirãt,quia tã diu a regno differũtur.

Primi cũ muneribꝰ myrrhę,& thuris,& auri. Myrrhę ſatiſfactionis. Thuris orationis. Auri ſapiẽtię & diſcretionis. Sed myrrha hęc triplex eſt.

Myrrha triplex.

Pria eſt cõtritio in corde. Prima eſt amara.
Scđa confeſſio in ore. Secunda amarior.
Tertia in manu.i.in ope. Tertia amariſſima.

De prima. Recogitabo tibi annos meos in amaritudine animę meę. Hęc eſt myrrha de qua dr̃. Faſciculus myrrhę dilectꝰ meꝰ mihi:inter vbera mea cõmorabitur. De ſecũda. Loquar in amaritudine aĩę meę. Inde. Labia eius ſtillãtia myrrhã primã. De tertia. Corripies me & viuificabis me. Ecce in pace amaritudo mea amariſſima. Itẽ. Manꝰ meę diſtillauerunt myrrhã & digiti mei pleni myrrha ꝓbatiſſima. Thure ſignificauimꝰ orationem. Vt aũt pura ſit oratio thus priꝰ igne charitatis debet cremari tãq̃ in thuribulo,in corde debet emittere fumũ ex lachrymis & oris cõfeſſione & ꝓlatione. Debet dare thus odorem ex bonorꝫ operũ exhibitione. De duobꝰ primis ait Ap̃lus. Orabo ſpiritu,orabo & mẽte:pſallã & ſpiritu,pſallã & mente. Spiritu.i.flatu oris. De ſecundo idem. Volo viros in omni loco orare puras manꝰ leuãtes. Ecce myrrha:ecce thus:ſequitur aurũ:ſcilicet ſapiẽtia ordinandi vitã ſuã. Inde. Theſaurus deſiderabilis requieſcit in ore ſapiẽtis. Item:ab aquilone aurũ veniet.i.a pctõribus per dei miſericordiã ſapientia. Cõuerſo tria cõfert hoc aurũ. Cautelã,fortudinẽ, prouidẽtiã. Cautelã cõtra diaboli aſtutiã. Fortitudinẽ cõtra carnis petulantiã. Prouidentiã ad ordinandos ſenſus ſuos cõtra mũdi fallaciã. Inde. Sapiẽtia vincit malitiã.i.dęmonis aſtutiam. Attingit a fine.i.a principio cõuerſionis vſq; ad finẽ extremę reſolutionis:Fortiter cõtra carnis petulãtiã,& diſponit omnia ſuauiter,ſenſus ſuos ordinãdo cõtra mundi fallaciam. Pro primo vidit Ioannes angelum pręcinctum ad mãmillas aurea zona. Pro ſecũdo vidit Propheta alium cinctum renes ſuos auro obrizo. Pro tertio ait Ioãnes. Vidi angelum deſcendentem de cœlo & in capite eius aurea corona. Ecce primi qui quęrunt cũ muneribus. His dicitur. Lętetur cor quęrentiũ dñm. Notandũ ꝙ ij qui quęſierunt cum muneribus,placatũ inuenerunt. Sed quia,vt ait Poeta,Nõ minor eſt virtꝰ q̃ quęrere parta tueri. Videndũ eſt ne per negligentiam vel immiſcendo ſe turbę ſecularium rerum fiant Maria & Ioſeph:qui in turba eum perdiderunt. Itaq; oportebit eum iterum quęrere cum lachrymis & gemitibus. Cum lachymis inquam:ſcilicet tribꝰ. Primę ſunt ꝓpiactura. Secũdę ꝓ difficultate. Tertię pro erubeſcẽtia. Pro iactura eiꝰ quem perdiderunt. Pro difficultate inueniendi eũ quẽ diu quęſierunt. Pro erubeſcentia,quia ab eo receſſerunt. Primis dicitur. Lętetur cor.q.d. Iſti vero dicunt. Vęh nobis quia peccauimꝰ:quia recedit corona capitis mei. Et Iob. Verſa eſt cithara noſtra in luctum:& gaudiũ noſtrũ in vocem flentium. Sequantur lachrymę pro difficultate inueniendi. Dicit ergo. In lectulo meo quæſiui per noctes quẽ diligit anima mea. Sed quare per noctes qa nõ audierũt. Surge illuminare Hierl̃m quia venit lumen tuũ:tñ clamãt cũ Iob. Quur faciẽ tuam abſcõdis,& arbitraris me inimicũ tuũ. Hic videt̃ plangere Iob cũ dicit. Quis mihi det,vt ſim iuxta menſes priſtinos ſcđm dies in quibꝰ deꝰ erat mecum:qñ lauabã pedes meos butyro & petra fundebat mihi riuos olei:quum deus ſecreto erat in tabernaculo meo. Sed ſanum arripiunt conſilium dicẽtes. Surgam & circuibo ciuitatem per vicos, & plateas quęram quem diligit anima mea. Per plateas.i.in conuerſatione ſeculariter viuentium. Per vicos.i.per arctam viam religioſorum. Sed in plateis non inuenitur vbi ſunt voluptuoſi,vbi gloriantur ſapientes,vt faciant mala,& philoſophi::qui alijs dominantur & ſunt amatores ſeculi. Inde Iob. Sapientia trahitur de occultis:Non inuenitur in terra ſuauiter viuentium. Ecce voluptuoſi. Abyſſus dicit. Non eſt in me. Ecce

Aurũ ſapientię tria facit.

ſapientes & philoſophi. Et mare loquitur. Non eſt mecum. Ecce amatores mũdi. Sed in vico ſcilicet in arcta via religioſorum. Religioſa eſt vita, ſi ſit in corde puritas. In ore veritas. In opere ſyncerítas. Puritas vt cogitet quid ſanctum. Veritas vt loquatur quod verum eſt. Synceritas vt operetur quod iuſtum eſt. De primo. Iacta cogitatum tuũ in domino, & ipſe te enutriet. De ſecũdo. Fauus diſtillãs labia tua ſponſa: mel & lac ſub lingua tua. De tertio. Luceat lux veſtra coram hominib⁹, vt videant opera veſtra bona. Inde Maria & Ioſeph non in turba inter ſeculi amatores, ſed in templo inter legis doctores inuenerũt Ieſum. Tertij ſunt gemitus etiã in eo inuẽto ex verecundia: vt dicatur. Tota die verecundia mea contra me eſt. Inde Dominus cõpatiens verecundię Petri, quia eum negauerat nominatim eum vocauit dicens. Dicite diſcipulis ei⁹ & Petro: precedet vos in Galileã. Inde Iob quaſi verecundia ait. Auditu auris audiui te: nunc autem oculus meus videt te: Et idcirco me reprehendo & ago pœnitentiam in fauilla & cinere. Paululum cum pertranſiſſem ait, inueni quem diligit anima mea.

Primo eũ iuit. Iuit gemẽdo ꝓ iactura pditi.
Secũdo trãſiuit. Tranſiuit lachrymãdo ꝓ difficultate inueniendi.
Tertio ptranſiuit.

Pertranſiuit plorãdo ex verecundia corã facie inuenti. Iſtis dicitur. Quęrite dñm, & confirmamini. Inde ait ſponſa. Tenui illum, nec dimittam donec introducam in domum matris meę. Sic quęrite faciem eius ſemper cum mulieribus gementibus, quia a regno differuntur. Quatuor ſunt facies domini. Vnde dictũ eſt. Quatuor facies vni erant, & quatuor pennę vni.

Facies domini quatuor.
Prima eſt humanę natiuitatis.
Secunda mundanę calamitatis.
Tertia glorificatę humanitatis.
Quarta diuinę maieſtatis.

In pria fuit ſpõſus ſpecioſus forma p̃ filijs hoim.
In ſecũda. Vidimus eum leproſum & percuſſum a deo & humiliatum.
In tertia. Aſcẽdit in cœlum formoſus in ſtola ſua.
In quarta deſiderant angeli proſpicere: quia candor eſt lucis ęternę & ſpeculũ ſine macula.
In prima eſt q̃rẽdus cõformãdo ad Chriſti humanitatem.
In ſecũda imitãdo eius paſſionem.
In tertia depoſito vetere homine teneamus vitę nouitatem.
In quarta ſi aſſidue ſuſpiram⁹ ad vidẽdã dei maieſtatem. De prima. Oſtende faciem tuam & ſalui erim⁹, Hęc eſt facies Ioſeph de qua dicitur. Erat Ioſeph pulchra facie & decor⁹ aſpectu. Hãc nos docebat Chriſtus quęrere cum dicebat. Diſcite a me quia mitis ſum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus veſtris. De ſecunda dicitur. Conſpuebant in faciem eius & colaphis eum cęciderunt. Hęc fuit facies Dauid: quam immutauit coram Achis rege, & ſaliuę fluebant per barbam eius. Ad hanc imitãdam nos inuitabat Ieſus quũ diceret. Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum & tollat crucem ſuam & ſequatur me. De tertia in traſſiguratione in monte Thabor dictũ eſt. Erat facies eius ſicut ſol & veſtimẽta ei⁹ alba ſicut nix. Item. Erat facies eius euntis in Hieruſalem. Hęc erat facies Moſi de qua dictum eſt. Splendida facta eſt facies Moſi dũ reſpiceret dñs in eum. In reſurrectione eñ reſpexit dñs in Chriſtum ad hanc quęrẽdam. Nos inuitat Apoſtolus ſic. Deponentes ſcđm priſtinam conuerſationem veterem hominem, qui corrumpitur ſcđm deſiderium erroris, induite nouum hominem, qui renouatur in agnitione dei ſcđm imaginẽ eius qui creauit illum. Nam quomodo Ieſus ſurrexit per gloriã patris, ita nos in nouitate vitę ambulem⁹. Quarta facies eſt diuinę maieſtatis de qua dicitur Videbis faciem eius in nubilo. Item. Vidit Ioannes angelum deſcendẽtem de cœlo, & facies eius ſicut ſol. Deus eñ eſt lux vera quę illuminat omnem hominem venientem in hunc mundũ. Hãc nobis prædicat Apoſtolus ſic. Quę ſurſum ſunt quęrite: quę ſurſum ſunt ſapite non quę ſunt deor ſum. Ecce illę quattuor facies erant vni: ſequitur, & quatuor pennę vni. de quibus ſequitur. Duę pennę ſingulorum iungebantur, & duę tegebant corpora eorum: ſcilicet timor & pœnitentia: quia timor inferni & afflictio pœnitentię defendũt corpora a peccatis. Duę quę iunguntur ſpirit⁹, ſpes, & amor. Primę duę ſunt gallinæ: duę alię ſũt aquilę. Primę duę a tentationibus obumbrãt: alię duę ſurſum eleuant. De primis. Scapulis ſuis obumbrabit tibi, & ſub pennis eius ſperabis. Inde. Quoties volui cõgregare filios tuos. De alijs. Quis dabit mihi pennas ſicut colũbę & volabo, & requieſcam! Item. Sicut aquila prouocat ad volandum pullos ſuos, & ſuper eos volitans. Tu quęris eius videre faciem & ipſe tuam. Inde. Oſtende mihi faciem tuam. Facies iſta eſt conſcientia varie affecta. Sicut eñ ſunt quatuor facies dei, ita ſunt quatuor facies ſponſę. Prima reſpondet primę faciei Chriſti: vt ſicut Chriſtus natus eſt ſine peccato, ſic conſcientia noſtra ſtudeat mundari ab omni peccati inquinamento. Inde Iob. Si abſtuleris iniquitatem quę in manu tua eſt &c. Secunda reſpõdet ſecundę ſcilicet patientis Chriſti prędolore compatiens. Inde. Intumuit facies noſtra a fletu. Tertia reſpondet tertię faciei Chriſti vt in nouitate ei adhęrendo, cõſcientia noſtra glorietur. Vnde vnũ quodq; eorum coram facie ſua ambulabat: nõ cadentes retrorſum in terram, ſicut cuſtodes ſepulchri. Quarta facies quartę rñdet. Inde de eiſdem animalibus. Et facies eorum & pennę eorum extentę deſuper erant: aſpiciendo in Deum. Cui aſſiſtere, erit tranquillitas. Quem intueri, erit claritas Quem deſiderare, erit fœlicitas. Quem videre, erit incomparabilis amœnitas. Cum quo viuere, erit ęternitas. CAR.

EGredimini filie Hieruſalem Et eſt verbum Dominę ad aduleſcẽtulas. Ac ſi dicat. Quia ꝓpter filias Hieruſalem factũ eſt ferculum ad oſtenſionem Solomonis, ergo o filię Hieruſalem egredimini ad videndum, & videte Regẽ Solomonem qui fecit ferculum in diademate, in honore carnis mundę: quo coronauit eum, & ad coronam victorię pręparauit eum mater ſua Virgo: miniſtrando ei de carne ſua carnem mũdam in qua diabolum vinceret: quod inquam fecit in die deſponſationis illius: hoc eſt in die incarnationis illius, quando in vtero virginis factę ſunt nuptię diuinę & humanę naturę ſiue Chriſti & eccleſię, & in dieletitię cordis eius. Dies eñ illa qua Chriſtus factus eſt homo cum hominib⁹ fuit

ei dies lętitię: nam & ipſe dicit: per Solomonẽ. Et delicię meę cum filijs hominum. Poteſt etiã verſus iſte exponi de matre ſynagoga: & de die qua coronauit Chriſtum corona ſpinea, quo die ratę factę ſunt nuptię Chriſti & eccleſię, quę dies fuit Chriſto dies lętitię cordis ei⁹: nam ſi carne doluit, corde tamen gaudebat: pro redemptione generis humani. Sequitur. THO.

Cap. IIII.

OVã pulchra es amica mea. q̃ pulchra es & decora: oculi tui colũbarum. abſq; eo quod intrinſecus latet ¶ Quia hęc ſuperius expoſuimus: ideo non repetimus: ſed quia adiunctum eſt abſq; eo qđ intrinſecus latet. Videam⁹ quõ ſuperiorib⁹ coniungatur. Pulchra eſt: quia tẽporalia amplecti dedignatur, & ſi aliquando in hoc mundo aliquid placet, tamen poſt cõcupiſcentias ſuas ire deteſtatur. Sed multo pulchrius & honeſtius q̃ cordis deſiderium illibatum retinere conatur. Q̃ ęternę beatitudinis claritatem in mente retinet. Bibe aquã de ciſterna tua & in plateis aquas tuas diuide, ait Salomon, vbi notatur duplex pulchritudo animę.

Pulchritudo animę
Prima eſt claritas.
Secunda eſt charitas.
Prima pertinet ad contemplationem ſupernoꝝ.
Secunda ad ſollicitudinem exteriorum.
Prima eſt aqua quę cadit de cœlo.
Secunda naſcitur de humo, quia exterius deriuatur eius ſollicitudo. Exterius eñ occupatur circa proximi ſalutem, circa ſuam vtilitatem, circa dei honorem. Et ideo ſcđm iſtã tertio replicat. Ecce q̃ pulchra es amica mea ecce q̃ pulchra & decora. Quod alibi in hoc Cantico non fit, & hoc abſq; eo quod intrinſec⁹ latet: id eſt illa pulchritudine quę claritas dicitur. Igitur exteri⁹ in trib⁹ eſt pulchra.

Pulchritudo in trib⁹ exterius.
In ſermone.
In opere.
In diſciplinę moderamine.
Quatuor ſunt quibus pulchra eſt.
In ſermone ſcilicet: in confeſſione, in oratione, in ꝓdcatione, in dei laude. De quibus Dauid. Confitemini dño & inuocate nomen eius, annunciate inter gẽtes opera eius. Cantate ei & pſallite ei narrate omnia mirabilia eius. Pulchra eſt etiam
In opere pœnitentię.
In opere miſericordię.
In opere pietatis.
De primo. Pœnitentiam agite.
De ſcđo. Date eleemoſynã & oia mũda ſũt vob̃.
De tertio. Honora dñm de tua ſubſtãtia. Pulchra eſt quoq; in diſciplinę moderamine. Vnde Iob. Si quando ridebam ad eos non credebant, & lux vultus mei non cadebat in terram. Hęc pulchritudo eſt abſq; eo quod intrinſecus latet. Quidam vero male latent, ſicut de ſeruo qui abſcondit pecuniam dñi ſui in ſudario. Quidam vero bene latent, & hoc tribus de cauſis.

Latendi tres cauſę
Primus enim qui abſcondit: timet a ſagitta volante in die: vulnerari.
Secundus timet ſanctum dare canibus & margaritas ſpargere ante porcos, ne videat pedibus conculcari.
Tertius videt ineffabilia, q̃ nõ licet homini loqui.
Primus propter infirmitatem.
Secundus propter rei eſtimationem.
Tertius propter rei incomprehenſibilitatem.
Primus timet ne vanitas ei aliquid ſurripiat.
Secũdus ne ꝓpter vaſa immunda: res vilior fiat.
Tertius timet prę ſumere magna ne deficiat.
Primo dr. Ne acquieſcas ſi te lactauerint pctores
Secundus dicit. Quia indignos vos feciſtis verbo dei, ecce conuertimur ad gentes.
Tertius dicit. Secretum regis abſcõdere bonũ eſt.
Prim⁹ ſollicitus eſt a fructib⁹ ſuis auferre ꝓputiñ.
Scđs dubitat in vtres veteres ponere vinũ nouũ.
Terti⁹ ſolus aſcendit in mõtem Sinai ad dñm.

De primo. Qui ſollicitus eſt auferre ꝓputium: dicitur in lege. Cum intraueritis in terram quã dominus daturus eſt vobis. & plantaueritis in ea ligna pomifera, auferetis ꝓputia ab eis. Quarto anno cõſecrabitis ea laudabili dño. Quinto anno veſcemini ab eis. Terra eſt cor noſtrũ. Primo anno terram ingredimur, quãdo cor noſtrum ad bene operandum conſulimus. Secundo anno ligna pomifera plantamus, quando virtutes in corde locamus. Vnde poſt modum fructus operum colligimus. Tertio anno ꝓputia auferimus, quando vanę glorię excrementa ab operibus noſtris remouemus. Quarto anno laudabili dño conſecramus, quãdo de collectis bonis ei gratias referim⁹. Quinto anno ex eis veſcimur: quando de eis in conſcientia noſtra delectamur. Secundus in vtres veteres timet vinum nouum ponere, id eſt ſuperiorum ſaporem peccatoribus qui ſunt vaſa imũda: aperire. Sunt enim vaſa ire. Sũt vtres veteres: id eſt inueterati in malitia. His dicit Apoſtolus. Expurgate vetus fermẽtum, vt ſitis noua cõſperſio ſicut eſtis azymi. Hi ſunt indigni. Sunt & lutea & lignea. Lutea ſunt carnales. Lignea temporalibus nimis inhiãtes. Et hi a ſacrificijs excludũtur: qui minoribus egent. Vnde Apoſtolus. Lac vobis potum dedi, non eſcam, tanq̃ carnalibus. Sũt & vaſa ęnea: Hi ſcilicet q̃ ſolis venialibus laborãt. De primis dicitur q̃ cõfringantur ſcilicet per pœnitentiam: quia ſunt in cõtumeliam. Aeneum vero confricabitur per leuem aliquam ſatiffactionẽ, & ſic in ſacrificijs erunt ad vſum. Sunt & argẽtea: ſcilicet innocentes qui admittuntur, quia ſunt in honorem. Sunt & aurea: ſcilicet perfecti ſapientia. De quibus Apoſtolus. Sapientiam loquimur inter perfectos. Non ſolum ſunt in magna domo vaſa aurea & argentea, ſed lignea & lutea. Terti⁹ ſolus aſcendit in montem Sinai ad dñm ſcilicet habens cor ſuum ad deum eleuatum. Cor eñ ei⁹ eſt terra eleuata ad deũ. Vnde in lege. Terra iſta non eſt ſicut terra ęgypti, quia non eſt terra tenebroſa in qua in morem horti aquę ducũtur irrigue, ſcilicet de terra, quę ſunt carnales appetit⁹, ſed montuoſa eſt: quia ſurſum eleuata & campeſtris id eſt ſine vitiorum ſpinis, de cœlo expectans pluuiam ſcilicet voluntariam, quã ſegregauit deus hereditati. ſ. id eſt deuotio & gratia. Et dominus inuiſit eã ſemper ſupernarũ rerũ dulcedine. Et oculi ei⁹ ſunt ſuper eam a principio anni vſq; ad finẽ, quia oculi domini ſuper iuſtos, vt delectetur in eis, & ipſi in eum aſpicientes ſimpliciter, vt ſubiunga-

tur. Oculi tui columbarum &c. Hanc dñi viſitationem prædixit Propheta ſic. Adducet dñs ventũ vrentem de deſerto aſcendentem,& ſiccabit venas mortis & deſolabit fontẽ eius,& diripiet thezaurum omnis vaſis deſiderabilis. Hæc viſitatio q̃ neceſſaria erat vt mũdum turbatum mitigaret. Vidit eñ Daniel quatuor ventos cœli pugnãtes in mari magno.

De quatuor vẽtis

Primus eſt ventus turbinis.
Secundus ventus concutiens.
Tertius ventus roris.
Quartus eſt ventus vrens.
Primus eſt culpæ & pœnę & ignorãtię in volito.
Secundus irruens de peccato.
Tertius Chriſti incarnatio.
Quartus verbi incarnati charitas & operatio.
Primus genus humanum inficit.
Sub ſecundo puſillanimis deficit.
In tertio fortis proficit.
Quartus diſſipata reficit.
Primus eſt aquilo a ſeptẽtrione.ſ.a quiete longe.
Secundus zephyrus ab occidente.ſ.zelo ferus.
Tertius ab oriente eurus/ab eu/quod eſt bonum & iorans quaſi rorans vſta.
Quart⁹ a meridie.ſ.auſter aq̃lonis vredinẽ ſternẽs

Primus adducit turbinem, nubẽ & ignem. Inde. Ventus turbinis veniebat ab aquilone,& nubes magna,& ignis inuoluens. Turbo eſt peccati confuſio. Nubes intelligentię obſcuratio, Ignis calamitatis afflictio.

Per primum homo a deo receſſit.
Per ſecundum deum non intellexit.
Per tertium in terra langueſcit.

De primo. Confuſi ſunt qm̃ deus ſpreuit eos. Dereliquit ait deum factorem ſuum,& receſſit a deo ſalutari ſuo. Miſer Adam deum qui te genuit dereliquiſti,& oblitus es dei creatoris tui. Per ſcd̃m obliti ſunt domini qui ſaluauit eos. Homo enim quum in honore eſſet,nõ intellexit:factus eſt eñ ſicut equus & mulus:quibus non eſt intellectus. Et ideo neſcierunt neq; intellexerunt in tenebris ambulant. Ita q; ad tertium ſunt deuoluti:quia hõ ad laborem naſcitur & auis ad volandum. Vnde In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. Inde clamat Dauid. Tribulationẽ & dolorẽ inueni:& no. Sed vt nobis ſubueniret de⁹ de medio eius quaſi ſpecies electri:hoc eſt de medio ignis.ſ. Chriſtus in diuinitate & humanitate. Iſte eſt gladius verſatilis & igneus ante fores paradiſi. Iſtę ſunt vineę mortis per quas venit mors. Sequitur ventus cõcutiens:ſcilicet zephyrus zelo ferus. Inde in Iob. Venit ventus a regione deſerti & concuſſit quatuor angulos domus:quę corruit & oppreſſit liberos Iob. Habet Eccleſia quę eſt dom⁹ noſtra quatuor angulos.

Eccl'ę domus habet quatuor angulos.

Primus eſt iuſtitia proficiens.
Secundus veritas erudiens.
Tertius charitas inflammans.
Quartus diſciplina coartans.
Per primum ad cœlum aſcenditur.
Per ſecundum pręmium cognoſcitur.
Per tertium cognitum diligitur.
Per quartum via cuſtoditur.

De primo. Viam iuſtificationum tuarum inſtrue me:& dirige nos in viã iuſtitię. De qua. vnũqdq; eorum coram facie ſua ambulabat. De ſecundo. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? Qui loquitur ait,veritatem in corde ſuo quia non eſt dolus in lingua ſua. Et. Ego ſum via,veritas & vita. De tertio dicitur. Deus charitas eſt & qui manet in charitate,in deo manet:& de⁹ in eo. In hoc habitamus ſi viuimus in charitate radicati & fundati. De quarto. Fili audi diſciplinam patris tui:& ne dimittas legẽ matris tuę:vt addatur gratia capiti tuo. Ecce dom⁹ quadrangula. Audi quatuor angulos. Qui ambulat in iuſtitiis. ecce primũ. Et loquitur veritatem. ecce ſecundum. Qui proiicit auaritiam & calumniã:& excutit manus ſuas ab omni munere. ecce tertiũ. Qui obturat aures ſuas ne audiat ſanguinem:& claudit oculos ſuos ne videat malum. ecce quartum. Primum angulũ concutit vẽtus per teporis vitiũ. Secũdũ per mendacium. Tertium per auaritiam & odium. Quartũ per euagationem ſenſuum. De tepore dicitur angulo Laodicię. Quia tepidus es incipiam te euomere de ore meo. Audi angulum veritatis cõcuſſum. In veritate non ſtetit:& perdes omnes qui loquuntur mendacium. Tertium concutit qñ charitas deſerit. Inde i Apocalypſi. Habeo aliquid aduerſum te:quia deſeruiſti primã charitatẽ. Quartum cõcutit angulum qñ diſciplinã diſſipat. Inde Salomon. Mane cõſurgent & non inuenient me, eo q exoſam habuerũt diſciplinam. Ecce de domo iuſti. Facta eſt fornax Babylonis. Sed veniẽs angulus facit medium fornacis quaſi ventum roris flantem. Ideo ait Eſaias. Rorate cœli deſuper & nubeſ pluant iuſtum.a.t.&.g.ſ. Chriſtus eſt ros de cœlo, pluuia de nube, germen de terra. Ros lingens:pluuia infundens:germen procedens. Ros de cœlo:ſcilicet de dulciflua veniens patris ſerenitate. Pluuia de nube infundẽs virginẽ ſerena fœcũditate. Germẽ ꝓcedẽs de thalamo virginis naſcẽs in aſſũpta humanitate. Sed nota. Cœlũ rorat:nubes pluit:terra germinat. Cœlum recõciliatorem nubes iuſtum:terra ſaluatorem. Cœlum eſt ſedes maieſtatis:nubes obſcuritas prophetice annũciationis:terra vterus virginis. De reconciliatore dicitur. Aduocatum habemus apud patrem Ieſum Chriſtum/iuſtum,qui factus eſt propiciatio ꝑ peccatis noſtris. De iuſto. Videbit gens iuſtũ tuũ &c. De ſaluatore. Saluatorem expectamus dñm noſtrum Ieſum Chriſtum. A primo formamur. Secundo conformamur. Per tertium reformamur. Formamur ad imaginem dei. Conformamur imagini Chriſti crucifixi. Reformabimur ad imaginẽ Chriſti glorificati. De primo. Formauit de⁹ hominem ad imaginem & ſimilitudinem ſuam. De ſecundo. Quos pręſciuit & prędeſtinauit cõformes fieri imaginis filij ſui. De tertio. Reformabit corpus humilitatis noſtrę configuratum corpori claritatis ſuę. Iſti ſunt tres viri de quibus ait Samuel ad Saul. Cum veneris ad quercũ Tabor,inuenies tres viros,vnus portans tres hędos:alter tres tortas panis:tertius lagenam vini. Primus ſiccabit venas mortis. Secũdus deſolabit fontem ei⁹. Tertius diripiet theſaurum omnis vaſis deſiderabilis. Tabor dicitur veniens lumen ſcilicet Chriſtus: ad cuius quercum venimus cum ea quę operatus eſt in cruce cum eo amplectimur. Prim⁹ ergo hędus ſanat culpam originalem. Secundus culpam actualem. Tertius miſeriam temporalem. Iſti eñ ſunt tres venę mortis. Primus in annunciatione

Chriſt⁹ eſt ros de cœlo: pluuia de nube: germẽ de terra.

Triplex panis eſt Chriſtus: triplex hęd⁹: triplex vinum.

Samſonis immolatur. Secundus cũ agno paſchali occiditur. Tertiũ nũq̃ ſe accepiſſe a patre frater filij ꝓdigi cauſatur. De primo ait Manue ad angelum. Expecta hic donec faciam tibi hędum de capris. Samſon dicitur ſol eorum.i. Chriſtus qui natus eſt in ſimilitudinẽ carnis peccati:& ſic a culpa originali nos purgauit. De tertio dicif. Iuxta quẽ ritum tolletis & hędum. Innocens eñ tanq̃ reus eſt occiſus:& ſic a miſeria temporali gen⁹ humanum liberauit. De tertio dr̃. Nũq̃ dediſti mihi hędum,vt cum amicis meis epularer. Ipſe eñ cum peccatoribus conuerſat⁹ eſt:vt a culpa actuali eos detraheret:& eis epulum doctrinę contulit. Ecce nos patri reconciliãs ſiccauit venas mortis. Secũdus affert tres panes per quos deſolabit fontem mortis. Hominis eñ refectio/ eſt diaboli deſolatio. Primus panis eſt euchariſtię.
Secundus doctrinę.
Tertius refectionis angelicę.
Primus viuificat. Viuificata peccato.
Secundus confirmat. Confirmat in bono.
Tertius beatificat. Beatificat in regno.

De primo. Panis quẽ ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita. Et. Ego ſum panis viuus qui de cœlo deſcendi & do vitam mundo. De ſecundo. Panis cor hominis confirmat. In fortitudine hui⁹ panis iuit Helias vſq; ad montem dei Oreb: De tertio. Beatus qui manducabit panem in regno cœlorum. De iis dicitur. Amice commoda mihi tres panes. Et qui habitatis terram auſtri, occurrite cũ panibus fugienti. Tertius daf vinum lętitię. quo diripiet theſaurum omnis vaſis deſiderabilis: qa in reſurectionis Chriſti lętitia qui tenebantur in inferno iuſti reuerſi ſũt a miſeria. Sed triplex eſt hęc miſeria. Primum purgat. Secundũ inebriat. Tertium lętificat.
Primum purgat a ſorde peccati.
Secundum inebriat amore dei.
Tertium lętificat gaudio cœli.

Primum Samaritanus ĩfundit a latronib⁹ vulnerato. Scd̃o inebriatus eſt Noe,& denudat⁹ i tabernaculo. Tertiũ obtulit Melchiſedech Abrahę reuertenti a p̃lio. De primo lauabit in vino ſtolã ſuã & in ſanguine vuę pallium ſuum. De ſecundo. Introduxit me rex in cellam vinariam. & comedite amici & inebriamini chariſſimi. De tertio. vt educat panem de terra, & vinum lętificet cor homis.
Primum confert nobis honeſtatem.
Secundum odorem.
Tertium honorem.
Honeſtatem vitę religioſę.
Odorem vitę famoſę.
Honorem vitę glorioſę.

Propter primum ait Apoſtolus. Sobrie & iuſte & pie viuamus in hoc ſeculo. Et item. Sicut i die/honeſte ambulemus. De ſecundo idem. Aſpiciam⁹ in actorem fidei, vt conſummatorem Ieſum:qui propoſito ſibi gaudio crucem ſuſtinuit vt dicam⁹ Chriſti bonus odor ſumus deo. De tertio. Si quis mihi miniſtrauerit,ho.e.p.m. De his trib⁹ ait Sapientia. Ego quaſi vitis fructificaui ſuauitatẽ odoris:& flores mei fruct⁹ honoris & honeſtatis. Hic eſt ventus roris ſcilicet eurus bñ rorans vſta. Sequitur ventus vrens.ſ.auſter, verbi incarnati. Chriſt⁹ eñ charitate ſua nos vſſit.
Primo peccati vetuſtatem deleuit.
Secundo hortũ cordis virtutũ fructu fœcũdauit.
Tertio a torrẽte noſtrę mortalitatis nos liberauit.

Hic eſt auſter q iuxta primum dicitur, aquilonis vredinem ſternens. Inde apud Iob. Plumeſcit accipiter,expandens alas ſuas ad auſtrum. Iuxta ſecundum dicitur. Auſter augẽs ſemina terre. Inde. Surge aquilo & veni auſter & perfla hortũ meum & fluent aromata illius. Iuxta tertium dicitur. Auſter auras temperans. Inde. Euerte domine captiuitatem noſtram ſicut torrens in auſtro. De torrẽte huius mortalitatis transferas vaſa.i.ſanctos ad regnum fœlicitatis. Amen. CAR.

QVã pulchra es amica mea, q̃ pulchra es. In hoc autẽ capite:circa laudes matris iſiſtit filius:& eam multiplici laude cõmendat. Dicit ergo. Q̃ pulchra es amica mea in illis virtutibus quę coronant animam: q̃ pulchra es quoq; in iis quæ venuſtant animam. Poſtea laudat eã per partes dicens. THO.

OCuli tui columbarum: capilli tui ſicut grex caprarum: que aſcenderũt de monte galaath.

¶Sicut per oculos p̃dicatores intelligũtur. quia cęteris viam oſtendunt: Ita per capillos oculi deſignantur:quia & ipſi eccleſię ornamentum tribuunt. Bene aũt capilli ſponſæ capris comparantur: quia dum pręcepta legis attendentes cœleſtia cõtemplantur:munda ſunt animalia & in altis paſcũtur. Galaath vero aceruus teſtimonij interpretaf per quem multitudinem martyrum intelligimus qui paſſione ſua Chriſto teſtimoniũ perhibuerũt Grex ergo iſte de mõte galaath aſcendit: quia eo magis ſe ad ęterna ſuſpendunt, quo fortius ſct̃os martyres teſtimonium perhibuiſſe ſciunt. Caput noſtrum eſt anima:capilli cogitationes, quib⁹ ornatur caput. Capra tria habet propter quæ capillis cõparaf. Fętet in arduis:quęrẽs paſcua aſcẽdit: acute videt. Et hęc ſecundũ tria gña cogitationũ.

Capræ tres ꝓprietates.

Cogitationum tria genera.

Sunt eñ cogitationes de temporalibus
Sunt & de ſpiritualibus
Sunt & de cœleſtibus.
Primę per fętorem.
Secundę per arduum.
Tertię per viſum acutum deſignantur.
Cœleſtes eñ ſuperbia annihilantur:
Spirituales voluptate maculantur.
Temporales puluere fuſcantur.
Sic eñ qñq; cœleſtes ſunt:ad occaſionẽ interit⁹.
Spirituales ad occaſionem defectus.
Temporales ad occaſionem prouectus.
Interitus gehennę.
Defectus gratię.
Prouectus vitę.

Primi capilli ſũt abſalõis: p quos perijt. Secũdi Sãſonis:quos per voluptatem amiſit. Tertij Ioſeph quos egrediens de carcere totondit. quia forſitã puluere carceris erant fuſcati. Quę aſcendunt inquit de Galaath. Quidam aſcendunt in montem Gelboe. qui interp̃tatur lubricum. & ibi moriũtur Superbi ſicut Abſalon:hic precioſos habet capillos ſcilicet cogitationes de cœleſtibus. Sed quia inde ſuperbiuit:perijt. Capillos eñ ſuperbię in altum leuauit. & in quercu obſtinationis pependit. Quercus eñ dura eſt adueniens Ioab.i. diabolus

Capilli diuerſorũ.

tribus lanceis cor eius perforauit his ſcilicet.
Primo contemnit proximum.
Secundo exaltat ſeipſum.
Tertio obliuiſcitur deum.

Samſon a ſpiritualium cogitationum gratia defecit: dum delectatur iacens in gremio Dalilæ. Nã Philiſtijm. id eſt diaboli ſeptem cordunculas capitis eius id eſt ſeptiformem gratiam ſpiritus ſancti: abraſerunt. Ioſeph vero & ſi in carcere puluerem leuem cogitando de temporalibus capillis abſterſit: egrediens caput totõdit: & ſic accedens ad ſeruitutem dei cogitationes illas euacuauit & ſic accedens profecit. Quidam deſcendunt de monte Galaad, quod dicitur aceruus teſtimonij vt Ioſeph. Quidam deſcendunt: quidam aſcẽdũt in montem Gelboe. Audi aſcenſum iuſtum. Meus eſt galaath, ideſt aceruans peccata ſua in cõfeſſione. & meus eſt Manaſſes: ſcilicet qui concupiſcentias dat obliuioni: quia Manaſſes obliuio dicit. & Effraim fortitudo capitis mei. Effraim ſanctificatio dicitur. Nam poſt obliuionem bene ad fructum virtutum aſcenditur. Iuda ĩquit rex meꝰ quia confeſſio quod ſonat Iudas nos regit vtpote neceſſaria in oĩbus. Audi deſcenſum de Galgala Aſcendunt ad cœlos per contemplatiõem, dum habent gratiam: qua perdita deſcendunt vſq; ad abyſſos, quia de claritate ĩ dei obliuionem, & quo modo, ſequar. Anima eorum ĩ malis tabeſcebat venenoſa tabo nequitię. Turbati ſunt affluentiũ vitiorum confuſiõe & moti ſunt ſicut ebrius nullam tenentes certitudinẽ vię. i. diſciplinę. Et omnis ſapientia eorum deuorata eſt: quia commutatur ſapor cœleſtis pro ſapientia carnis. Ecce hi cadunt in defectum: ſed clamauerũt ad dominum contrib. & de neceſſitatibus eripiet eos. Audi qũo aſcendunt in montem Gelboe. Aſcẽdam inquit Sathanas ſuper altitudiuem nubium: ſimilis ero altiſſimo. Sed deuenit ſic aſcendendo in interitũ ęternum. Sed nõ pretereundum ꝙ Laban qui dicitur dealbatio. i. mundus: Iacob. i. ſupplãtationẽ vitiorum in hoc monte deprehendit. Sed cum nihil de ſuo inueniat apud eum, percutiunt fœdus inuicem ſe non eſſe trãſituros ad ſe inuicem, & in teſtimonium pacti aceruũ lapidum ponũt vnum nomen accep. lapis iſte eſt Chriſtus ſed plures ibi dicuntur poni propter multa in quibus habemꝰ

Mons.

Chriſti teſtimonium. In tribus eñ montibus aſcẽdit Chriſtꝰ. Vnde triplex dedit nobis teſtimoniũ
Primum de contemptu mundanorum.
Secundũ de gloria reſurgentium corporum.
Tertium de gloria angelorum.

Aſcendit enim in montem. Vnde diabolus oſtendit ei omnia regna mundi quæ contempſit. Secundo aſcendit in montẽ Thabor: quod interpretatur veniens lumen. & ibi ſe coram diſcipulis ſuis transfigurauit oſtendens futurã gloriam reſur-

Facies.

rectionis. Tertio de mõte Oliueti ad patrẽ aſcẽdit quia per amorem ſumus aſcenſuri. ibi refulſit facies eius ſicut ſol. Sũt eñ quattuor eiꝰ facies. Vñ dicit. Quattuor facies vni & quattuor pẽnę vni.
Prima eſt humanę natiuitatis.
Secunda mundanę calamitatis.
Tertia glorificatę humanitatis.
Quarta diuinę maieſtatis.
In prima fuit ſpecioſus forma prę filijs hominũ.
In ſecũda, vidimus eum leproſum & p.a.d.&.h.
In tertia aſcendit in cœlum formoſus in ſtola ſua.
In quarta deſiderant angeli proſpicere: quia ſplẽdor eſt lucis ęternę &.ſ.ſ.m.
In pria ẽ qrendꝰ ↄformãdo ad Chriſti humilitatẽ
In ſecunda imitando eius paſſionem.
In tertia depoſito veteri homine teneamus vitæ nouitatem.
In quarta ſi aſſidue ſuſpiramus ad videndam ſupernam maieſtatem.

De prima. Oſtende faciam tuam & ſalui erimus Hęc eſt facies Ioſeph. Vnde erat Ioſeph pulchra facie & decorus aſpectu. Hanc nos docebat Chriſtus quęrere ſic. Diſcite a me quia mitis ſũ & humilis corde. De ſecunda dicitur. Conſpuebant in faciem eius. Hęc fuit facies Dauid quã imutauit coram Achis rege. De tertia. Transfiguratꝰ eſt in monte thabor. Erat facies eius ſicut ſol. Item erat facies eius euntis in Hieruſalem. Hęc fuit facies Moſi. De qua ſplendida facta eſt facies Moſi. d.r. d.i.e. De quarta dicit Eliu. Videbis faciem eius ĩ iubilo. Pro hac vidit Ioannes angelum deſcendẽtem de cœlo: & erat facies eius ſicut ſol. Item ſicut ſunt quatuor facies ſponſi: ſic ſunt quatuor facies ſponſę. i. quattuor affectiones cõſcientię. Prima reſpondet primę Chriſti vt cũ ipſo humiliemur. De qua Iob. Si abſtuleris iniquitatem quę ĩ manu tua eſt &c. Tunc leuare poteris faciem tuã abſq; macula. Secunda reſpondet ſecundę: vt patienti Chriſto prę dolore compatiamur. Vnde intumuit facies mea a fletu. Tertia tertię reſpondet Si glorificato Chriſto adhęrentes in nouitate vitę ambulemus & in eo noſtra glorietur conſciẽtia, & ſequentes eũ non reſpiciamus. Inde de animalibus dicitur. Vnũquodq; eorum coram facie ſua ambulabat. Quarta reſpõdet quartę. Si dei faciẽ in regno videre deſideramus. Inde de eiſdem dicitur. Et facies eoꝝ & pennę eorum extentę deſuper erant. THO.

Dentes tui ſicut grex tonſarum que aſcenderunt de lauacro.

Sicut in capillis Eccleſię populi fragilioribus adhuc dediti: ſic perfectiores ad regendam eccleſiã apti deſignantur, videntibus. quia illi numeroſitate: iſti pręſtant firmitate. Iſti intus verbo reficiunt: illi eccleſiam bonis operibus ornãt. Dẽs erat Petrus cum ei dicebatur. Surge macta & manduca. Et idem ſuperius dicti ſunt oculi quia ſecreta eccleſię vident prę cęteris. Dentes quia improbos verbo veritatis corripiunt: & ad ſanctę eccle-

Dentes.

ſię membra reducunt. Dentes ſunt: quia panem doctrinę debilioribus parant. hi dentes gregi tõſarum quę aſcenderunt de lauacro comparantur: quia & baptiſmi fonte ſunt mundati: & facultatũ ſuarum ſunt abiectione nudati. Sũt dentes ſerpẽtnm: & ſunt dentes ouium: hi venenati mordent vt occidant, illi blande premunt vt viuificent. De quibus dictum eſt in Apocalypſi: quia draco quẽ vidit Ioannes in ore habebat tres ordines dentiũ Sic enim diſtingui ſolent.

Dentium alij ſunt morſorij.	Primi mordent.	Dentium genera.
Alij canini.	Secundi lacerãt	
Alij maxillares vel molares.	Tertij ruminant.	

Mordent verbo.
Lacerant facto.
Ruminant odio.

Vel

Mordent blaſphemia.
Contumelia, dura increpatione.
Lacerant detractione.
Ruminant nocendi machinatione.
Mordent vt confundant.
Lacerant vt bona eorum minuant.
Ruminant vt nocendi opportunitatem quęrant.
vt confundant: & ſic ratione deſtituantur.
Minuunt bona: vt ſic viles habeantur.
Quęrunt opportunitatem: vt omnino deleantur

His dentibus vſi ſunt Iudęi in Stephanum. quãdo ſtridebant dentibus in eum. Filij hominũ dentes eorum arma & ſagittę & lingua eorũ g.a. Quibus etiam vſi ſunt in Chriſtum & mordebant eũ dicentes, dęmonium habes. Lacerabant cũ dicebant. Non eſt hic homo a deo qui ſabbatũ non cuſtodiat. Ruminabãt, quia collegerũt pontifices & phariſſęi conſilium dicentes. Quid facimus quia hic homo multa ſigna facit. De primis ait Apoſtolus. Si mordetis & comeditis, videte ne ab inuicẽ conſummamini. De alijs Iob. Conterebam ĩquit molas iniqui: & de dentibus eius auferebam prędam. Dentes ouium & ipſi

Mordent.	Mordent increpatione.
Lacerant &	Lacerãt comminatiõe.
Ruminant.	Ruminant eruditione.

Increpatione vitiorum.
Comminatione infernalium pœnarum.
Eruditione cœleſtium beatitudinum.

Iſti ſunt dentes mandibulę aſini, in qua Sanſon q interpretatur ſol eorum. i. Chriſtus qui eſt ſol iuſtitię, occidit philiſtijn: qui interpretatur duplex ruina. vel potione torquẽs. ſ. dęmones: qui dentes. ſ. doctores ſunt ſicut oues quę aſcenderunt de lauacro: quia prius ſeipſos lauerunt. Deinde alijs p̃dicauerunt. Septem modis fit iſtud lauacrum. La-

Lauacrũ ſeptiforme.

uantur eñ peccata. baptiſmo. pœnitentia. eucharistia. martyrio. eleemoſynam dando/peccatorem conuertendo/quod in ſe commiſſum eſt: remittẽdo. Sunt & dentes molares: ſenſus interiores, quibus ruminamus. i. diſtinguimus actus noſtros & mores. ſ. quid ſit bonum, quid malum, quid verũ vel falſum, quid commodũ vel incõmodum. De quibus in Leuit. De holocauſtis bonis iſtruimur. Detracta inquit pelle. i. non gloriando in eius conuerſione exteriori. Artus in fruſta concidẽt. i. diſcernent. Supponent ignem charitatis, compoſita aũt ſtrue lignorum ideſt ſanctarum cogitationũ: quę ignem amoris nutriũt: ſicut ligna ordinabũt membra: quę cęſa ſunt deſuper. i. opera diſtincta in cogitationibus charitatiuis. De ijs Hieremias. Confregit ad numerum dẽtes meos. De his etiã dictũ eſt ꝙ Moſes nõ mutauit dentes: quia ſemp actꝰ ſuos diſcutiebat. Audi dẽtes ruminãtes. Reuoluunt intra ſe pctã ſua & aliena: pręterita, p̃ſentia, & futura: vt p̃teritis ſatiſfaciant, de pręſentibꝰ ſe explicent, de futuris caueant. In his debet p̃cedere circũſpectio, ſeq ratio, ſubſeq deliberatio.
Circũſpectio pręponit negocium.
Ratio facit iudicium.
Deliberatio apponit cõſilium.

Circũſpectioni dicitur. Si noſmetipſos dijudicaremus, nõ vtiq; iudicaremur. Deliberationi dicitur Omnia fac cum conſilio: & poſt factum nõ pœnitebis. His reſpondet circũſpectio. Recogitabo tibi omnes annos meos ĩ amaritudine animę meę

Et ratio. Feci iudicium & iuſtitiam. Et deliberatio. Quid retribuam domino pro omnibus quæ retribuit mihi Iſta ruminantes & ſibi & alijs dentes iſti ſunt, quaſi grex tonſarum: quę vellera ſua in tonſione deponunt. qui ſimiliter deponunt veterem conuerſationem, quaſi tonſę vellus. Notãdum autem ꝙ dentes iſti ſunt p̃dicatores pro eccleſia. Primo tondentur. Secundo tundũtur. Tertio tenduntur. Tondentur in relinquenda vetere conuerſatione. Tunduntur mundana perſecutione. Tẽduntur infatigabili longanimitate. Tondẽtur iuxta ſententiã Apoſtoli Petri. Deponentes omnem malitiam & omnem dolum & ſimulationes & inuidias: ſicut modo geniti infantes rationabile ſine dolo lac concupiſcite, vt in eo creſcatis in ſalutẽ. Tunduntur cum tribus pueris in camino ignis: ſed conſolatiouem habent: quia angelꝰ domini facit medium fornacis &c. Tenduntur cũ Iacob cui videbantur dies pauci propter amoris magnitudinem. Sumamus ab imo exemplũ. Paulus tondebatur cum relinquebat priſtinam ↄuerſationem: ſubſtantiã temporalem, cognationem. Audi conuerſationem. Paulꝰ ait. Fui blaſphemꝰ & p̱ſequutor, ſed miſericordiam cõſequutꝰ ſum Audi ſubſtantiam temporalem. Quę fuerunt mihi lucra facta ſunt mihi detrimenta, propter Chriſtum: propter quem omnia detrimenta feci & arbitratus ſum vt ſtercora, vt Chriſtum lucrifacerẽ Audi derelictam cognationem. Paulus autẽ magis conualeſcebat & confor. Iudeos, ex quibꝰ natus erat. Hęc tria ſunt quibꝰ impeditꝰ erat Lazarꝰ in tumulo ne reſurgeret. Erat eñ inſtitis pedes & manus ligatus. Sudario inuolutus, lapide coopertus. Inſtitis ideſt amore temporalium bonorũ, ne ea erogaret. Sudario ideſt amore carnalium amicorum ne ab eis recederet. Lapide induratę conuerſationis: vt obſtinatus remaneret. Ecce qũo tõdentur magiſtri, ſequitur vt tendantur & intẽdantur. Propter primũ dixerunt Apoſtoli ad Ieſum. Ecce nos reliquimus omnia. Propter ſecundum & ſequuti ſumus te, per paſſiones & multas tribulationes. Propter tertium Quid ergo erit nobis? Ac ſi dicerent: Per longanimitatem pro his expectamus a te p̃miũ. Audi ergo quõ tõdebat Paulꝰ.

Tundebatur verbo.	Verbo irriſionis.
Tundebatur periculo.	Periculo timoris.
Tundebatur flagello.	Flagello paſſionis

Nonne verbum irriſionis erat. Paule multę litterę te deduxerunt ad inſaniam. De periculo ipſe ait. Periculum in mari: periculum in falſis fratribus &c. Audi tunſionem flagelli. Ter virgis cæſus ſũ ſemel lapidatus ſum: ter naufragiũ feci.
Ecce quomodo tuſus.
Audi quomodo tenſus.
Tenſus eſt in longanimi oratione: in portando ſuam infirmitatem
Tenſus in continua perſecutione.
Tenſus in pręmiorum expectatione.

De primo. Datus eſt mihi angelus ſathanę, q̃ me colaphizet: propter quod ter dominum rogaui.
Et ſequitur. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis. Inde nos admonebat ſine intermiſſiõe orare. Audi quomodo tenſus eſt ĩ p̱ſequutiõe. Quis nos ſeparabit ait, a charitate Chriſti? Tribulatio, an anguſtia, &c. Audi tenſum ĩ expectatiõe. Sed quę non videmus ſperamus. Per patientiã expe

ctamus. Nonsolus autem,sed similiter tendebãtur patres antiqui.
Tenduntur & moderni.
Tenduntur vniuersi.
Primi,quia expectabant aduentũ primũ Christi.
Secundi secundum.
Tertij tertium.
Primi vt eos ab inferno liberaret.
Secundi vt eos a peccatis absolueret.
Tertij vt in regno eos glorificaret.
De primo gaudebat dauid quasi iam factum eẽt dicens. Expectans expectaui dominum & intendit mihi:& eduxit me de lacu miserię & de luto fęcis. Vnde & alius Propheta ait. Si moram fecerit, expecta eum:quia veniens veniet & non tardabit. De secundis dicitur. Tibi peccauim⁹ expectatio Israel.& saluator eorum in tribulationis tempore. Et illud. Domine miserere nostri: te enim expectauimus,esto brachium nostrum in mane, & salus nostra in tempore tribulationis. Pro tertijs ait Iacob. Salutare tuũ expectabo dñe. Et Hieremias. Bonum est pręstolari cum silentio salutare dei. Ecce isti sunt grex tonsarum, grex tunsarũ grex tẽsarũ. Sequitur. Quę ascẽderũt de lauacro.
Quattuor sunt lauacra de quibus ascendim⁹.
Lauacrorum gña. Primum est baptismatis.
Secundum dominici sanguinis.
Tertium confessionis.
Quartum superni fontis.
Primum lauat. Lauat a peccato.
Secundum liberat. Liberat ab inferno.
Tertium releuat. Releuat a lapsu cotidiano.
Quartum reformat.
Reformat:liberans a miseria quę ẽ in hoc exilio.
Iuxta hęc quattuor ,quattuor assignamus interpretationes huic nomini lauacrum.
Iuxta primum dicitur lauacrũ lauans crimen.
Iuxta secundum dicitur lauacrum lauans cruore.
Iuxta tertiũ dicitur lauacrum lauans crudos.
Iuxta quartũ dicitur lauacrum lauans cruciatus.
De primo ait Propheta. Erit fons patens domus Dauid in ablutionem pctõris & mẽstruatę.
De secundo. In sanguine testamenti tui redemisti vinctos tuos de lacu in quo non erat aqua.
De tertio Hieremias. Quis dabit capiti meo aq̃s & oculis meis fontem lachrymarũ & plorabo super interfectos populi mei. Hæc enim est lachrymosa confessio. De qua dicitur. Confitemini alterutrum peccata vestra. Et item. Qui baptizatur a mortuo si iterum tetigerit mortuum quid prodest lauatio illa? Inde & Christus. Qui mundus ẽ non indiget nisi vt pedes lauet:sed est mũdus totus.ac si diceret. Loti estis in baptismate & ideo mundi. Sed quia sine peccato saltẽ cogitationum non potestis viuere,necesse habetis pedes vestros id est affectũ quotidie in confessione lauari. Septies enim cadit iustus.sed per hanc fortior resurgit
Quartum lauacrum dicitur fons ortorum, putei aquarum viuentium. q.s. impet⁹ de libano. Et Sedulius. Fonte superno lętificata seges,spinis mũdatur ademptis.
De prio De primo itaq; ascendit homo mundior.
De secundo securior.
De tertio fortior.
Ad quartum ascendit gloriosior.
In primo itaq; sunt quattuor effectus.
Relaxat culpam.
Remittit pœnam.
Fomitem peccati debilitat.
Gratiam donat.
Ista figurata sunt in his quę acciderũt filijs Israel i mari rubro. Hostes i eo submersi sunt. Ecce peccata remissa. A labore luti & lateris liberati. Ecce pœna peccati dimissa. Qui prius sub ęgyptijs nõ audebãt repugnare:ptra reges circũcisos pugnauerunt viriliter in deserto. Ecce fomes peccati debilitatus. In deserto manna de cœlo comederunt Triplex
ecce gratia. Secũdum lauacrũ fit per sanguinem sãguis i la Christi. Notandum autẽ q̃ triplex est sanguis.s. uacro secundo.
holocausti,sanguis Christi,sanguis martyrij.
Per primum lauabatur caro humana.
Per secundum mundatur conscientia.
Per tertium acquiritur corona.
De primo & secundo ait Paulus. Si sanguis hircorum & vitulorum inquinatos sanctificat ad emũdationẽ carnis,quanto magis sanguis Christi mũdabit conscientias nostras,ad seruiendum deo viuenti. De tertio canit Ecclesia. Viri sancti gloriosum sanguinem fuderunt pro Christo: & ideo coronas triumphales meruerũt. Rubri nam fluido sanguine laureis ditantur bene fulgidi.
Primus historialiter fundebatur in atrio.
Secundus figurabatur in vitula rufa.
Tertius i pellibus arietũ rubricatis i tabernaculo.
Tertium lauacrum fit per lachrymosam cõfessio- De tertio
nem. Istud primo est amarum. Secundo verecundum. Tertio asperum.
Amarum in contritione.
Verecundum in prolatione.
Asperum in satisfactione.
Habet igitur amaritudinem Ezechiæ:verecũdiã mulieris sanguinarię: asperitatem Ioannis baptistę. De primo habetur. Ego dixi in dimidio dierũ meorum:vadã ad portas inferi. De secundo. Mulier cum non auderet ad Christum accedere dicebat stans a tergo. Si tetigero fimbriam vestimenti eius,salua ero. De tertio dicitur q̃ Ioan. Baptista. erat vestitus pilis camelorũ & zona pellicea circa
lumbos eius. Quartum lauacrum est fons supn⁹ De quar-
Hic fugat inopiam. to.
Aufert tristitiam.
Expellit miseriam.
Pro primo confert omnium bonorum copiam.
Pro secundo lętitiam.
Pro tertio vitam ęternam.
De prio. Qui biberit ex hac aqua,fiet ei fõs aquę salientis in vitam ęternam. Ecce vita æterna. In
Prima ergo lauit nos Christus per lauacrum regenerationis & renouatiõis spiritussancti. q.e.i.no. abundat. In secundo. Sancti lauerunt stolas suas &.c.e.f. in sanguine agni. In tertio qui lotus est dicit. Lauí pedes meos qõ iquinabo illos? In quarto. Lauabit nos Christus cum abluerit sordes filiarum Sion &.l. sanguinem Hierusalẽ de medio eius,in spiritu iudicij & spiritu ardoris. CAR.

DEntes tui sicut greges tõsarũ quę ascenderunt de lauacro. Greges tõsarum sunt illi qui possessionum onera tanq̃ vellera deponentes:omnia reliquerunt pro Christo. q̃ q̃to plus se abstraxerunt de mundo,tanto liberiori animo sacras scripturas intelligere potuerũt. q̃

bus quoq; non fecerunt obijcere peccatorũ tenebrę. Nam lachrymis pœnitentię & deuotionis frequenter abluti ascenderunt de virtute in virtutẽ vt viderent deum deorum in sion,qđ interpretatur speculum,vt videlicet mũdi cordis oculo deũ conspiceremt in speculo scripturarum. His igitur omnibus qui quasi grex domini in pascuis sacræ scripturę ruminauerunt: assimulantur dentes virginis.i.sensus & studiositas:quibus ipsa decerpsit attriuit:m asticauit:ruminauit: & i corporauit animę suę,velut herbas virentes:sacrę scripturę sententias .Sequitur. THO.

OMnes gemellis fetibus: & sterilis non est in eis,

¶ Gemellos fœt⁹ pariũt oues Christi: qa eor̃ p̃dicatione habeẽ amor dei & ꝓximi vel fides & opera:& sic non est sterilis in eis: quia fœcundę sunt operibus & affectionibus & virtutib⁹
Ouis triplicem patitur sterilitatem scilicet.
Sterilitatẽ triplicẽ ouis patit Lactis. Primum ex inedia pascuę
Agni. Scdm ex corruptiõe vuluę
Velleris. Tertium ex veprium frequentatione.
Pascuę doctrinę
Vuluę obstinatę malitię.
Veprium:malorum frequentatione.
Istę sic non sunt steriles sed dant
Lac simplicitatis.
Agnum mansuetudinis.
Vellus bonę conuersationis.
De primo lac concupiscite vt.m.e.ci.s.
De secundo iubetur agnus offerri in lege mulieri, quæ peperit.
De tertio Dominus. Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouium,intrinsecus aũt sunt lupi rapaces. Vel lac simplicis doctrinę. Vnde. Lac vobis potũ dedi,non escam. Agnũ patientię & innocentię. Sicut agnus coram tondẽte.se.ob.& non aperuit os suũ. Vellus necessarię prouidentię. Iob. De velleribus ouium mearum
Ascendẽdi modi delauacro calefactus est. Sed hi qui ascendunt de lauacro.
Quidam ascendunt a superbia.
Quidam a concupiscentia.
Quidam a charitate.
Ascendentibus a superbia sunt tres gradus.
Videlicet Timor/ Dolor/ Amor.
Ascendentibus a concupiscentia carnis tres.
Scilicet Patientia/ Misericordia/ Compunctio.
Ab ignorantia Cognitio/ Meditatio/ Contemplatio.
A charitate Temperantia/ Prudentia/ Fortitudo.
Adam primum creatus fuit in charitate:sed cęcidit in superbiam. Deinde in concupiscentiã. postmodum in ignorantiam. Ergo vbi primum cecidit:inde primum ascendit id est a superbia. Et ibi calcat caput serpentis id est superbiam. In secundo calcauit ventrem serpentis.i. concupiscentiam Tertio calcauit pectus serpentis.i. ignorantiã ascẽdens de charitate vnde ceciderat. totũ pressit ser-
pentem complicatum:quãdo primo cepit reuerti eius caudam rupit:qua in malo persenerauim⁹ vsq; ad pœnitẽtiam. Quia igitur isti lapsus Adę fuerunt radix humanę ruinę oportebat vt veniret homo,qui radix effet ex qua repullularet i nobis charitas. Hęc alia nõ fuit q̃ Christus,qui accẽderet iterum in nobis charitatem,& sacrificium fieret pro ecclesia. Hunc ideo inuocabant patres antiqui:cum magno desiderio dicentes. O radix Iesse qui stas in signum populi.s.q.cõti.q.o.s. ꝓm g.d.p̃. veni ad li. iam noli tardare. Iesse dicit incendium vel sacrificium insulę,vt scilicet per rãdicem Iesse charitas accendatur i ecclesia ꝓ qua sacrificatur. Ipsa enim est quasi insula vndis tribulationum concussa. O radix Iesse.
Quadruplex est radix. Radix q̃druplex.
Est enim radix arboris exsiccatę.
Est radix de terra sitiente
Est radix quę mittitur ad humorem aquę.
Est quoq; radix Iesse.
Prima est mala voluntas peccatoris.
Secunda bona voluntas pœnitentis.
Tertia est voluntas affecta gratia deuotionis.
Quarta est filius virginis.
Prima reuiuiscit appositio cophino stercorum.
Secunda languet ex vehemẽtia desideriorum.
Tertia viret & germinat prę magnitudine spiritalium gaudiorum.
Quarta stat in signum populorum.
Super primam aperient peccatores os suum.
Super secundam aperient oratores os suum.
Super tertiam aperient laudatores os suum.
Super quartam continebunt reges os suum.
Primę enim mandata dei prędicabuntur.
Secundę desideria sua impetrabuntur.
Tertię spiritalia charismata augebũtur.
Quartam gentes deprecabuntur,& sic veni ad liberandum nos iam noli tardare.
De prima dicitur. Dimitte arborem hoc anno vt fodiam circa radicem eius & mittam stercora
De secunda. Egredietur quasi virgultum coram eo: & quasi radix de terra sitienti
De tertia. Erit tanq̃ lignum qđ plãtatũ est.s.d. aq̃ rum qđ ad hu. mittit radices suas.
De quarta hic habemus. Igitur sup primã aperiẽt p̃dicatores os suũ & audiẽt dei mandata, & reuiuiscet appositio cophino stercoꝝ. Quattuor sunt Stercorũ
genera stercorum quę in diuina pagina iueniũtur quattuor
Est enim stercus hominis. genera.
Est stercus bouis. Radix prima.
Est stercus iumenti.
Est stercus columbę.
Primum est prelatorum peccatum.
Secundum pecuniosorum.
Tertium luxuriosorum.
Quartum idiotarum.
Primi cum sint magistri,peccant scienter.
Secundi confidenter.
Tertij impudenter.
Quarti simpliciter.
De primo Ezechiel. Fili hominis fac panem & coquens eum in stercore hominis.
De secũdo. De stercore boum lapidatus est piger ait Solomon.
De tertio. Computruerunt iumẽta i stercore suo.
De quarto in lib. Reg. legitur q̃ vendebatur prę

fame ſtercus columbę. Primi em̃ aliis prędicãtes inde cadunt in vanam gloriam & ſuperbiam. Secundi quaſi boues pro temporalibus laborantes & inde eleemoſynas dantes confidentius malis quęrunt pęcuniam. Tertij quaſi iumenta portantes onus pœnitentię, impudenter cadunt in luxuriam. Quarti cum ſint idiotę peccant per ignorãtiam. De primis. Qui alios doces, teipſum nõ doces: quę. p.n.m.m. Secundis Apoſtolus. Si expẽdero omnes facultates meas in cibum pauperũ, charitatem aũt non habeam, nihil mihi prodeſt. Tertijs dicitur. Induimini dominum. i. Chriſtum & curam carnis ne feceritis in deſiderijs. Quartis. Idem. Timeo ne ſicut ſerpens ſeduxit Euam aſtutia ſua, ita corrũpãt ſenſ⁹ vr̃i. a Chriſti. c. Primis igitur proponatur quomodo cecidit diabol⁹ per ſuperbiam. Secundis qũo perijt diues ille euãgelicus purpuratus. Tertijs quomodo ſubmerſa eſt Sodoma. Quartis qũo ſeducta eſt Eua. Ecce cophinus ſtercorum huic radici appoſit⁹ eſt. Trãſeat ergo in ſecundam radicem ſcilicet in pœnitẽtium bonã voluntatẽ: & erit de terra ſitienti, dum cor ſiccum ſcilicet ſine deuotione deſiderat deuotionem. Hoc ergo ordine procedat.

Radix ſecunda.

Primo duritia confringatur.
Secundo de peccato conteratur.
Tertio bonum a malo diſcernatur, vt dum ſoli bono vacatur deuotio quã deſiderat habeatur: hunc docet Eſaias ordinem ſic.
Confractione confringetur terra.
Contritione conteretur terra.
Agitatione agitabitur terra.
Confringetur igitur quaſi in alueo per malleum.
Conteretur quaſi in mortario per piſtillum.
Agitabitur quaſi i cribro per aperturas foraminũ
Confringetur in alueo occurentis damnationis.
Malleo timoris conteretur in mortario propriæ reprehenſionis. Piſtillo compunctionis.
Agitabitur in cribro, iugis meditationis: per foramina diſcretionis. Sic em̃ pigmentarij ſolent i puluerem ſpecies ſuas redigere. Audi alueum dãnationis. Mitte eũ in tenebras exteriores: & ibi erit fletus & ſtridor dentium. Audi malleum timoris. Timor mortis conturbat me quia in inferno nulla ẽ redemptio. Vnde ſubdit idem Eſaias. Formidinem & foueam, & laqueum domini quis effugiet
Formidinem moriendi.
Foueam inferni.
Laqueum iudicij.
De primo. Cor meum conturbatum eſt in me & formido mortis cecidit ſuper me,
De ſecundo. vt mitiges ei a diebus malis, donec fodiatur pec. fouea.
De tertio, pluet ſuper peccatores laqueos.
Audi mortarium proprię accuſationis. Peccauimus cum patribus noſtris, iniuſte egimus, iniquitatem fecim⁹. Piſtillum docet Dauid. Qui dicitis in cordibus veſtris, & in cubilibus veſtris cõpũgimini. Audi cribrum aſſiduę meditationis. Meditatus ſum nocte cum corde & exer. & ſcopebam ſpiritum meum. Audi foramina diſcretionis Omnia probate: quod bonum eſt tenete. Ab omni ſpecie mala abſtineatis vos. Ecce inutilis groſſitudo quę remanet circa cribrum ideſt peccatum. Quod bonum eſt tenete. Ecce puluis ſubtilis, qui tranſit foramina cribri. Hoc guſtato puluere: ſentit dulcedinem deuotiõis quã deſiderauit. Ergo iam deſinit eſſe radix de terra ſitienti. & vt languores deponat: fit tertia radix quæ ad humorem eſt. Tertia radix eſt quę ad humorem mittat ſcilicet voluntas affecta deuotione.

Radix tertia.
Huius radicis quatuor profectus.

Primo habet aquam mundicię
Secundo rorem gratię.
Tertio hilaritatem in deuotione.
Quarto charitatem in ędificatione.
Aquam mũdicię: qua radix humectata germina bonorum operum producit. Rorẽ gratię: qua meſſem virtutum ad maturitatem prouehit. Hilaritatem in deuotione. qua guſtando ſuperna gaudia quadam nouitate glorię conſciẽtiam afficit. Charitatem in ędificatione cuius exemplo quaſi quadam ſagitta amoris, ſancta ęmulatione cor proximi tranſfigit. Hanc ſeriem oſtẽdit Iob, ita. Radix mea aperta eſt iuxta aquas. Ecce primum. Et ros i meſſione morabitur. Ecce ſecundum. Gloria noſtra ſemper innouabitur. Ecce tertium. Et arcus in manu mea inſtaurabitur. Ecce quartum. Arc⁹ em̃ in manu inſtauratur cum ex interna deuotione iuxta mandata noue legis ac veteris: quę deſignantur i arcu, operatur. Inde quoq; ſagitta ęmulationis per exemplum ad cor proximi trãſmittitur. De primo. Effundam ſuper vos ait domin⁹ per prophetam, aquã imundam: & mundabimini ab omnibus inquinamentis veſtris. De ſecundo ait dominus per Oſee prophetam. Ero quaſi ros Iſrael germinabit quaſi liliũ. Et ſubiũgit. Et odor eius vt libani ſcilicet odor bonę opinionis q proximos ad amorem accendit. Vnde ſponſa, vulnerata charitate ego ſum. Hoc em̃ vulnus amoris fecit radix Ieſſe ſcilicet ſuccenſio charitatis: qđ dicitur Ieſſe, vel ſacrificium inſulę. i. eccleſię: quę pulſatur aduerſitatibus mundi quaſi maris fluctibus inſula. Ad hoc em̃ dicitur. Qui ſtat in ſignum populorum ſcilicet in ſignum crucis. Radicis Ieſſe ſunt quattuor ſigna.

Radix Ieſſe quatuor ſigna.

Primum eſt ſignum miraculorum.
Secundum ſacramentorum.
Tertium populorum.
Quartum glorificatorum.
Primum dei incarnati.
Secundum dei regenerantis.
Tertium dei morientis.
Quartum dei viui.
Per primum enim ad fidem illuminamur.
Per ſecundum a peccatis regeneramur.
Per tertium a diabolo liberamur.
Per quartum in gloria coronamur.
De primo ait Nichodemus. Nemo poteſt hęc ſigna facere quę tu facis: niſi fuerit de⁹ cum eo. Et dominus. Signa eos qui crediderint hęc ſequẽtur In nomine meo dęmonia eijcient &cę. De ſecundo in Apocalypſi. Dignus es domine accipere librum: & ſoluere ſeptem ſignacula eius ideſt aperire ſacramenta. De tertio dictum eſt i Ezechiele viro qui erat indutus lineis: vt imprimeret ſignum Thau in frontibus credentium, ideſt ſignum crucis. De quarto in Apocalypſi. Vidi angelũ deſcendentem de cœlo habẽtem ſignum dei viui Et ex omni tribu filiorum Iſrael viſi ſunt duodecim milia ſignati. habebant enim quoddam inſigne prognoſticum futurę reſurrectionis in gloria.
In primo igitur ſigno Chriſtus ambulauit.

In ſecũdo iacuit. Ambulauit nos ad regnũ trahendo.
In tertio ſtetit.
In quarto ſedit. Sedit nobiſcum participatione ſacramentorum ſe humiliando.
Stetit in cruce viriliter pro nobis pugnando.
Sedebit in throno maieſtatis ſuę nos iudicando.
Ad primum nos inuitat Apoſtolus dicens. Qui dicit ſe in Chriſto manere. d.ſ.i.a.&.i.a. Secũdum nobis oſtendit, quando baptiſatus eſt a Ioanne, qui & in pręſepio iacuit, nobis humilians ſe. De tertio in Apocalypſi. Vidi ſupra montem Sion agnum ſtantem ſimilem occiſo. De quarto in Daniele. Throni poſiti ſunt & antiquus dierum ſedit. Sic enim ſedebit cum venerit ad iudicandum, habens ſignum & veritatem glorioſę reſurrectionis. Habebit enim in veſtimento ſuo & in fœmore ſuo ſcriptum. Rex regum & dominus dominantium. Signum vero crucis dicitur ſignum populorum, quia per illam congregauit nos in vnũ Chriſti amor, vt eſſemus populus eius, & oues paſcuę eius. Super quem ait continebunt reges os ſuum Immo cõtinebunt ſuper eũ os ſuum oratores.
Continebunt philoſophi.
Continebunt & reges.
Oratores nõ habentes aduerſus eum argumentoſam allegationem. Philoſophi ignorãtes quę ſup naturam eſt veritatem. Reges humiliãtes ei impērioſam poteſtatem. De primo dicebant Phariſęi quaſi inſolubile proponentes. Licet cenſum dari Cęſari an non? Et ille reſpondit. Reddite ergo quę ſunt Cęſaris Ceſari, & quę ſunt Dei Deo. Et vltra ait ſcriptura. Nemo auſus fuit eum interrogare. De ſecundo ait Pilatus neſciens quid diceret. Quid eſt veritas? Ipſe autem ſciebat. Nam de ſe dixit. Ego ſum via veritas & vita. De tertio. Continuit os ſuum: ne quid improperaret ei regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum. Sed & Tiberius Cęſar audiẽs ei⁹ miracula inter deos eũ pręcepit coli. Sequitur. Ipſum gentes deprecabũtur.
Notandum q ipſi Iudęi imprecantur.
Gentes deprecantur.
Chriſtiani precantur.
Imprecantur damnationem.
Deprecantur peccatorum remiſſionem.
Precantur ſaluationem.
De primo dicunt. Reus eſt mortis. Et. Crucifige crucifige eum. Secundo deprecantur gentes dicẽtes. Veni ad liberandum nos iam noli tardare. Tertio precantur Chriſtiani dicentes. Veni ad ſaluandum nos domine deus noſter. CAR.

OMnes gemellis fętib⁹: & ſterilis non eſt in eis. Et quod in hoc loco dicitur ad tria pręmia refertur: ſcilicet oculos, capillos, & dentes: qui omnes habent gemellos: geminos, ſiue fruct⁹, vel fœtus, quia intellectus & affectus beatę Virginis, qui per oculos deſignãtur, & cœleſtium contemplatio, quę ſignatur in capillis, ingenium quoq; & ſtudioſitas, quę notantur in dẽtib⁹, & in ipa virgine fructũ fecerũt per meritũ & in nobis per exẽplũ, & in illis oibus, oculis ſcilicet, capillis, & dẽtibus: nullus actus fuit ſterilis & abſq; pręmio: quia poſtq̃ cõcepit filiũ ſic fuit tota charitate cõdita: vt pie credat de ipſa q ois motus rõnis i ipa fuit fructuoſus: & meritori⁹ qđ ipſi cõuenit tãq̃ priuilegiũ ſingulare. Sequit. THO.

SIcut vitta coccinea labia tua: & eloquiũ tuum dulce.

¶ Labia ſponſę cocco aſſimilantur: quia domini ſanguinis quo redempta eſt: pręcium non ceſſat pręedicare Eccleſia. Sed decantat. Mihi abſit gloriari, niſi in cruce domini noſtri Ieſu Chriſti. Nec ſimpliciter coccum dicit, ſed vittã coccineam. Vitta enim ſolet capillos aſtringere. Si ergo in capillis eius fideles accipiuntur, vitta quę hos aſtringit, & ad caput quod eſt Chriſtus coaptat: doctrina veritatis intelligitur: quę eos ne defluant per illicita, ad caput ſuum quod Chriſtus eſt colligit. Et eloquium tuũ dulce, quia laſciuos nihil ſic retrahit, ſicut pietas dominicę paſſionis eis prędicata. Sanguinem Chriſti in manibus habemus. Multi ſunt ſanguines.

Sanguis multiplex

Eſt enim ſanguis appetitus.
Et eſt ſanguis culpæ.
Sanguis pœnę.
Sanguis compunctionis.
Sanguis redemptionis.
De primo. Vita animę in ſanguine eſt.
De ſecundo. Carnem cũ ſanguine nõ comedetis
De tertio. Sanguis eius ſuper caput eius.
De quarto Gregorius. Lachrymę pœnitentium quidam ſanguis animę eſt.
De quito. Lauit nos a pctis nr̃is in ſanguine ſuo.
Primus ſuggerit. Prim⁹ ſuggerit venenũ.
Secundus offendit. Secundus offendit deũ.
Tertius punit Tertius punit reum.
Quartus implorat. Quartus implorat miſericordiam.
Quintus impetrat. Quintus impetrat veniam.
Primus ſuggerit leuiter.
Secundus offendit miſerabiliter.
Tertius punit ſeruiliter.
Quartus poſtulat ſuppliciter.
Quintus impetrat vniuerſaliter.
Pro his quinq; in Leuitico, quinq; genera animantium immolari iubentur. Primum eſt bos qui eſt magni corporis: cui⁹ ſanguis ſignificat appetitum carnis, qui effundendus eſt ne perueniat ad peccatum. Q ſi peruenerit, ſequitur de capra quod eſt fœtidum animal, cuius ſanguis qui deſignat fœtorem peccati effundi debet ne amplius agatur. Sequitur de oue, quę eſt innocens animal, cuius ſanguis contra petram effunditur, ne irę dei flagello puniatur. Sequitur quarto de auibus, quę alte volant, quarum ſanguis deſignat lachrymas ad deum miſſas. Prędictorum ſanguis funditur ad oſtium tabernaculi, quia nondum propinqui ſunt deo. Auium vero iuxta altare, quia lachrymę nos appropinquare deo faciunt. Nota q triplex eſt altare. Altare dicitur Eccleſia: iuxta illud. Cum intraueritis terram quam dominus datur⁹ eſt vobis, facietis altare domino de lapidib⁹ quos ferrum nõ tetigit: id de pacificis & non de ſciſmaticis. Dicitur & Chriſtus altare. Vnde Apoſtolus. Altare habemus de quo nõ habẽt poteſtatẽ edere qui tabernaculo deſeruiũt id eſt carni. Eſt & cor noſtrũ altare. Vnde oblatio iuſti impingat altare. i. cor. Sanguis iſte lachrymarũ in altari qđ eſt eccleſia debet effundi, quia in fide eccleſię, & in altari

Sacrificiũ Sanguis.

Altare triplex.

cordis, quia de corde debent emanare, vel iuxta altare dicit orientalem plagam id est ad Christum qui est sol iustitię: vel notitiam dei, & vesiculam gutturis id est superbiam & plumas id est leuitatem conuersationis, quia visa celsitudine dei, superbiam nostrā deponimus, & sanguinem lachrymarū pro his fundimus. Est & sanguis redemptionis scilicet Christi. In sanguine inquit testamenti tui redemisti vinctos tuos. De lacu in quo nō erat aqua. Hic significatus est in vitta coccinea: Sed ad idem significandum inuenimus funiculum coccineum in domo Raab meretricis per quem dimisit exploratores Hierico. Ad idem etiam cum manus Zarę nasceretur: inuoluta est pāno serico coccineo. In his trib⁹ sanguis significatur Christi, sed ad diuersa. Vitta enim stringit, funiculus trahit, pannus ornat. Stringit dissolutos. Trahit auersos. Ornat iustos. Dissolutos ne a capite suo recedant scilicet Christo. Auersos ne in infernum descendant. Iustos, vt in iudicio gaudeant. Quidam habent vittam, funiculum quidam, quidam pannū. Vittam in ore. Funiculum in corde. Pannum in corpore. In ore doctores. In corde spirituales. In corpore martyres. Doctores in predicatione. Spirituales in voluntate. Martyres in sanguinis effusione. Predicatoribus enim dicitur, & eloquium tuum dulce. Meretrix Raab scilicet caro nostra, quę est in Hierico: id est in mundo. Hierico enim luna dicitur propter instabilitatem, habet domū id est conuersationem. Hęc habet duo solaria scilicet inferius sensualitatem, & spiritualitatem superius: in hoc absconditur duo exploratores scilicet ratio & affectus. Affectus ad passionem inuitat. Ratio quomodo fiat ordinat. Sed in illo quęrit eos rex Hierico id est diabolus, vt quod non potest per carnem: per vanam gloriam faciat. Sed absconduntur in vili stipula lini, quia humilitate se protegunt, tandem per funiculum coccineum descendunt ad passionem Christi confugiendo. Iste funiculus triplex est, quia triplex funiculus difficile rumpitur, & hoc propter tres effectus.

Raab.

Funicul⁹ triplex.

Peccata remittit.
Tentationes excludit.
Iustis regnum aperit.
Audi adhuc triplicem.
Petras scidit.
Velum rupit.
Infernum spoliauit: scilicet dura corda molliendo inimicitias inter deum & hominem dissoluendo, iustos de inferno extrahēdo. Adhuc audi triplicē.
Intulit terris tremorem.
Inferis timorem.
Cœlo stuporem.
De primo. Terra tremuit & quieuit. De secundo. Attollite portas principes vestras. Quis est iste rex glorię. De tertio Angeli. Quis est iste qui venit de Edon tinctis vestimentis de Bosra. Est & coccinum: quo Christus est vestitus in passione. In his quattuor coccinis designatur sanguis agni paschalis in quatuor partibus domorum Israeliticarū positus: scilicet in inferiori limine, in superiori id est in sensualitate & deuotione, & in sinistro poste: id est opere: & in dextro id est ore. Qui est in sinistro id est opere nos redimit: scilicet coccinum in manu Zarę. In inferiore limine id est sensualitate nos ablait. Hoc est coccinum, quo Christ⁹ est vestit⁹, in passione in dextro poste id est in ore nos portat. Hęc est vitta coccinea, & in superiori limine id est deuotione nos ornat. Hic est funiculus Raab in superiori solario. Quo modo digne sumatur: additur in assatis carnibus, azymis panibus, lactucis aggrestib⁹. De hoc coccino ait Dauid ad filias Israel. Qui vestiebat vos coccino in delitijs: id est Saul quem plangebant. Funiculum coccineum volebat eum esse cui dicebat. Fac tibi duas tubas argenteas & ductiles: quibus conuocabis populum quando mouenda sunt castra: scilicet ad annunciandam purpuram dominicę passionis: ad coccinum mutuę in Christo scilicet dilectionis. Duas ait tubas ad cōcepti flatus emissionem. Argēteas ad castitatis & innocentię demonstrationem. Ductiles ad sustinendā quam annunciamus Christi passionem. Quibus conuoces populum ad mutuam inimicorum expugnationem. Flatum quem spiritus sanctus per inspirationem immittit. Innocentię qua colorat deus dum peccata remittit. Dilectionem, qua spiritus sanctus animos accendit. Inimicorum expugnationem, quibus nos deus tentari permittit.

Tuba triplex.

Primo est notandum q⁹ est tuba ęnea, est tuba argentea, est tuba cornea.

Prima est fusilis.	Prima eīm est prophetica.
Secunda ductilis.	Secunda apostolica.
Tertia perductilis.	Tertia angelica.

Prima fusilis, quia igne sanctispiritus inflammata, prędo fuit superni consilij.
Secunda predicatio sancti euangelij.
Tertia fuit angelus magni consilij.
Audi fusilem. Et scintillę quasi aspectus eris candentis. De prima & secunda & tertia. In trib⁹ ductilibus & voce tubę corneę. De prima. Sicut locutus est per os sanctorum qui a seculo sunt prophetarum eius. De secunda. Annunciauerūt opera dei & facta eius intellexerunt. De tertia. Erexit dominus nobis c.f.i.d. Dauid. p.s. Pro prima dicitur. Canite tuba in Sion. Pro secunda. Buccinate in neomenia tuba in die solennitatis vestrę. De tertia. Pro tanti regis victoria tuba intonet salutaris. Prima sonat voce graui. Secunda acuta. Tertia superacuta. Prima quia sub legis duritia. Secunda sub gratia. Tertia promittitur gloria. Prima: quia dedit abyssus vocem suam. Et abyssus abyssum inuocat. Abyssus enim dicuntur corda prophetarum propter profunditatem & obscuritatem sententiarum. Cataractę dei sunt inspirationes. Secunda ergo acuta: quia In omnem terram exiuit sonus eorum: & in fines orbis terræ verba eorum. Tertia est superacuta: quia intonuit de cœlo dominus: & altissimus dedit vocem suam. Prima enim subobscure annunciat sacramenta, vt de baptismo. Erit fons patens domus Dauid in ablutione peccatoris & menstruatę. Secunda aperte denunciat Christum aduenisse. Vnde. Apparuit gratia domini Iesu Christi omnibus h.e. nos. Tertia apertissime vocat nos ad gloriam Vnde. Transite ad me omnes qui con.me. & age.m. adimple. Primam designant septem tubæ quibus septem angeli in Apocalypsi canebant. Ad primam quarum facta est grando & ignis mixtus sanguine. Figuram secundę tenuerunt tubę Gedeonis, ad quarum sonum Apo. fugerunt. In figura tertię fuerunt septem tubę, quibus muri

Tubę.

Hierico corruerunt. Istę tubæ æneæ sunt quasi decoloratę non habentes perfectam claritatem. Tuba ęnea erat Esaias, dum minaretur inferorū angustiam. Erat Ezechiel dum proponeret munditiam miseriam. Erat Ioannes Baptista, dum prouocaret ad pœnitentiam. Primum nobis incutit horrorem. Secundum dolorem. Tertium feruorem. Horrorem quem fugiamus. Dolorem vt mundū minus diligamus. Feruorē vt peccata diluamus. Ait enim Esaias. Subter te sternetur tinea, & operimentum tuum erunt vermes. Hiezechiel. Ventus turbinis veniebat ab aquilone, & nubes magna & ignis inuoluens. Ioannes. Pœnitentiam agite, appropinquabit enim regnum cœlorum. Ecce verbi gratia prima de septem tubis Apocalypsis: ad cuius sonum fit grando mundanæ tribulationis. Mixta sanguine culpæ & igne æternę damnationis. Sed quia iam tempus gratię aduenit, iubemur facere duas tubas argenteas: scilicet Petrum & Paulum: quia Petrus Apostolus & Paul⁹ doctor gentiū: ipsi nos docuerūt legem tuā domine. Primo debent esse tubæ. Secundo argēteę. Tertio ductiles. Tubę quę flatu doctrinę prębeant alimoniam. Argenteę vt sint candidæ per simplicitatem, castitatem, & innocentiam. Ductiles, vt inter malleum afflictionis & incudem pœnitentię perfectam habeant iustitiam. De tuba dicitur. Canite tuba in Sion: ac si diceret. Pascite qui in vobis est gregem domini. Candorem argenti habuit per simplicitatem, castitatem, & innocentiā. Simplicitatem vt sint pennæ columbæ deargentatę. Per innocentiam vt sint argentum de electro: quod fit ex argento humanitatis & auro diuinitatis, scilicet Christus qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Castitatem vt sicut scyphus argenteus in quo solet Ioseph augurari: qui stuprum dominę meretricis recusauit. De simplicitate. Estote simplices sicut columbæ. De innocentia. Innocens manibus & mundo corde. De castitate. Non in comessationibus & ebrietatis. non in.c.& in.p. Primi sunt lilia conuallium. Secundi lilium inter spinas. Tertij sicut aceruus tritici vallatus liliis. Ecce isti sunt sicut duo hinnuli capreę gemelli: qui pascūt inter lilia, donec aspiret dies, & inclinentur vmbrę. Sicut ductiles inter malleum & incudem formatę per ꝓpriam passionem: per proximi compassionem: per contumeliarum susceptionem. Audi Paulum ductilem Periculis ex genere: periculis latronum: periculis fluminum: periculis in falsis fratribus. Ter virgis cęsus sum: semel lapidatus sum: ter naufragium feci. Vidit & Petrum carceri mancipatum: verberibusq; cęsum: contumelijs affectum: vltimo crucifixum. Ecce tubę. Ecce argenteę. Ecce ductiles. Inde est q⁹ in candelabro tabernaculi erant scyphi & spherulę & lilia. Scyphi qui ministrēt potum doctrinæ. Lilia simplicitatis, castitatis, & innocentię. Spherulę: quę rotundę fuerunt argumēto tornaturę, perfectio iustitię. Quibus ait. Conuocabis populum quando mouenda sunt castra, Istę enim tubę primo populum reuocant.
Secundo conuocant.
Tertio prouocant.
Reuocant ab errore ad veritatem.
Conuocant ad vnanimitatem.
Prouocant ad supernam fœlicitatem.

Primum vt habeant fidei firmitatem.
Secundum vt habeant charitatem.
Tertium vt perueniant ad regni claritatem.
Audi Petrum reuocantem. Deponentes omnem malitiam & omnem dolum & simulationes & inuidias & omnes detractiones sicut modo geniti infantes rationabiles & sine dolo lac concupiscite, vt in eo crescatis in salutem: si tamen gustatis qm̄ dulcis est dominus, vt dicat. Eratis aliquando sicut oues errantes, sed conuersi estis nunc ad pastorem & episcopum animarum vestrarū. Audi Paulum reuocantem. Nox pręcessit, dies autem appropinquauit: abiiciamus ergo opera tenebrarū, & induamur arma lucis: vt in die honeste ambulemus, quo facto possit dicere. Eratis aliquādo tenebrę, nunc autem lux in domino. Audi Petrū cōuocantem. Instruite in fide vestra virtutem: in virtute scientiam: in scientia abstinentiam: in abstinentia patientiam: in patientia pietatem: in pietate fratrum amorem: in fratrum amore charitatē. Audi & Paulum conuocantem. Obsecro vos, vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis cū humilitate & mansuetudine: cum patientia, supportātes inuicem in charitate. Audi Petrum prouocantem ad ęternā fœlicitatem. Benedictus deus qui regenerauit nos in spem viuam, in hæreditatem incorruptibilem, & incōtaminatam, & immarcessibilem conseruatam in cœlis. Incorruptibilem, quia non patietur defectum. Incontaminatā, quia ibi non erit peccatum. Immarcessibilem, quia ibi nemo patietur tędium. Audi & Paulum prouocātem. Si cōsurrexistis ait cum Christo, quę sursum sunt querite: vbi Christus est in dextera dei sedēs: quę sursum sunt querite non quę super terram. Mortui enim estis & vita vestra abscondita cum Christo in deo. Sequitur. Quando mouenda sunt castra. Notandum q⁹ tria sunt genera castrorum. Castra Aegyptiorum, castra Israheliticorum, castra angelorum. De primis dicitur. Respexit dñs super castra Aegyptiorum. De secundis. Qui leprosus est, egrediat extra castra. De tertijs ait Iob. Castra dei. s. Prima sunt remouenda. Secunda mouenda. Tertia admouenda. Prima enim sunt castra mundi. Secunda deserti. Tertia cœli. Prima militant vt rapiant. Secunda vt ad patriam perueniant. Tertia vt peruenientes introducant. Prima ergo relinquamus, secunda eligamus, ad tertia suspiremus. Relictis ergo primis in secundis militemus: in quibus nos oportet habere vnanimitatē cordium, prouidentiam in posterum, contra tēptationes ad Christum refugium, bene operādo cor habere sursum. De his quatuor ait Salomō. Quatuor sunt minima terrę & ipsa sunt sapientiora sapientibus: scilicet Locusta, quę regem nō habet & vniuersa volat per turmas. Hęc est vnitas cordiū. Fornica quę laborat in estate, vnde viuat in hyeme. Hęc est prouidentia. Lepusculus plebs inualia: quę ponit cubile suum in petra. Ecce refugiū ad Christum. Stellio qui manibus graditur & in domo regis habitat. Ecce bonum opus, & cor sursum eleuatum. De primo. Vnus spiritus & vna fides erat in eis. De secundo. Vade ad formicam o piger, & contemplare vias eius, & disce sapientiam. De tertio. Esto nobis Domine turris fortitudinis a facie inimici. De quarto. Nostra conuersatio in cœlis est. De operibus. Dum

Castrorū triagña.

tempus habemus, operemur omnes ad omnes: maxime ad domesticos fidei. Has tubas populus Gedeonis in manu habebat. i. opera Apostolorum, precepta tamen nondum promulgata faciebat. Lagenas cōploserūt. i. corpa & fractę sunt: & aperuerunt lampades fulgentes: scilicet cordis charitatē. Ecce omnia terribilis vt castrorum acies

Tuba triplex.

ordinata. Sequitur tuba cornea: quę est Christus triplici ratione. Cornu non contrahens carnis mollitiem, de carne nascitur. Est instrumentum cuius sono lupus ab ouibus abstrahitur, per calorem ad arbitrium operantis flectitur. Hoc cornu est Christus: qui natus est de carne, nec tamen de ea ab ipso contracta est pollutio: quod est contra diabolū nostra protectio: vt nostrę miserię se applicaret fecit dilectio. De primo. Venit in similitudinem carnis peccati qui peccatum non fecit: nec inuentus est dolus in ore eius. Pro secundo dicitur. Pastor bonus qui posuit animam suam pro ouibus suis, & pro grege suo mori dignatus est. Pro tertio. Exinaniuit semetipsum formam serui accipiens: vt pote ille Helizeus qui contraxit se ad mensam pueri filij Sunamitis. Cantu huius tubæ muri Hierico corruerunt: scilicet mundi fortitudo. Vnde. Confidite, ego vici mundum. Hęc tuba nos inuitat ad sui imitationem, ad spiritualē resurrectionē, ad regni participationē. Primū vt peregrinemur cōfidēter. Scd̄m vt viuamus suauiter. Tertiū vt regnemus cū eo fœliciter. De primo. Qui vult venire post me, abneget semetipm̄ & tollat crucem suā & sequatur me. De secūdo. Venite ad me oēs qui laboratis & onerati estis: & ego vos reficiam. Qui sitit, veniat & bibat: & de ventre eius fluent aquę viuę. De tertio. Beati pauperes spiritu quoniā ipsorum est regnū cœlorum: & cętera opa bona q̄ inde sequuntur: vsq; Beati qui persequutionē patiuntur, quoniam ipsorum est regnū cœlorum. Ad quod nos perducat Iesus Christus: cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

SIcut vitta coccinea: siue funis coccineus secūdum aliam literam, labia tua & eloquium tuū dulce. Ac si dicat. Labia tua fusis ad deum precibus, sicut vitta constringit capillos, sic cogitationes hominum constringunt & astringunt capiti suo Christo: ne defluant vel elongentur ab ipso. Dicitur autē funis coccineus triplex ille funiculus: qui cum prędicatione trinitatis verbum admiscet de coccinio passionis. Et sicut ista prędicatio cogitationes nostras cōstringit in Christo: & cōseruat in eo, ita facit beatę virginis deprecatio, pro eo q̄ eloquium eius dulce est, in precibus. Sequitur. THO.

SIcut fragmenta mali punici: ita gene tue absq; eo quod intrinsecus latet.

¶ Per genas verecundia significatur, quia in erubescentia solet nos subitus rubor perfundere. Malum autem punicum, quia rosei coloris est: passionem domini conuenienter significat. Quia ergo non erubescit ecclesia crucē Christi, sed gaudet in passionibus & contumelijs pro Christo, vexillumq; crucis illius gestare solet in facie, merito genas mali punici gestare dicitur. Et bene dicitur sicut fragmen mali punici, quia in eo

Malū punicum.

pars ruboris quę patebat/videtur: & pars quę intus latebat candoris aperitur. Hunc ergo ruborē cum domini passionem fatetur: monstrat. Ostendit albedinem mali punici cum pulsata pressuris puritatem seruat cordis. Et sicut multa grana mali punici videri non possunt nisi frangatur: sic nec virtutes ecclesię: nisi tribulationibus probetur. Comparatur anima malo punico propter imitationem passionis Christi, qui fuit malum punicū hac ratione. Malum punicum habet in cortice pallorem. In specie granorum ruborem. Interius latenter candorem. Similiter Christus in humanitate assumpta habuit pallorem nostrę infirmitatis, qua fracta in passione apparuit rubor sanguinis. Interius autem latebat candor diuinitatis. In carne tali visitauit terram. In sanguine inebriauit eam. Ex diuinitate virtutibus locupletauit eam.

Christus quō visitauit terrā.

Sed hęc triplex est terra.
Est enim terra vterus beatę virginis.
Et est terra ecclesię militantis.
Et est terra ecclesię triumphantis.
In prima assumpsit carnem.
In secunda sustinuit tribulationem.
In tertia recepit beatitudinem.

Terra triplex.

Primam visitauit afferens benedictionem. Bene dixisti domine terram tuam. Secundam afferens reconciliationem & pacem. Vnde Propheta. Erit pax in terra cum venerit. Tertiam reducēs captiuitatem. Ascendens Christus in altum captiuam ducit captiuitatem. Primam. i. beatam virginem visitauit angelica salutatione. Inebriauit sancti spiritus obumbratione. Multipliciter locupletauit sua incarnatione. Angelica, scilicet vt aduētus institueretur. Obumbratione, vt fomes peccati in ea extingueretur & gratia augeretur. Sua incarnatione, vt totus mundus per eam locupletaret. Sed quia ista mirabilis facta est & non potero ad eam, ad secundam me transfero: scilicet militantis ecclesię istam sequendo & venerando cōsilio Poetę. Tu lōge sequere & vestigia semper adora. Domine Iesu, Parū ne erat tibi descendisse de Ebron in Sichem nisi descendisses de Sichē in Dothaim? Ebron dicitur visio æterna id est cœlestis patria. Vnde venit in Sichem quod dicitur humerus vel labor id est in vterum virginis, vbi labores nostros suscepit. Inde in Dothaim id est defectum scilicet mortis. Scire velim domine quę te vicit clęmentia, vt. f. n. c. Ego inquit videns vidi afflictionem populi mei qui est in eg. &. d. l. e. Vere enim vicit clęmentia. Vidit enim Ioseph fratrem suum, commota sunt omnia viscera eius, & ingressus in cubiculum virginis fleuit, vbi fletus & dolores nostros suscepit. Bene aduenisti domine, quia fecisti iudicium meum & causam meam. In tribus habebamus iudicium cum diabolo. In tribus causam cum Deo, quia vt diximus. Seminauit inimicitias inter deum & hominem. Fœdera dirupit inter creaturam & creatorem. Chaos magnum firmauit inter hoc exilium & patriam cœlestem. Vnde Esaias. Dissipatæ sunt viæ. o. tra. per. s. Ecce chaos. Irritum factum est pactum. Ecce fœdus ruptum. Proiecit ciuitates non. r. h. Ecce inimicitię. His facto chirographo diabolus nos tenebat obnoxios morti perpetuę. Sed quō fecit iudiciū: Paulus nō tacuit. Deleuit chirographum

Visitatio primę terrę quā virginē Mariā visitauit.

Iudicium.

decreti, quod erat contrarium nobis: & tulit de medio affigens illud cruci. Deus pater in tribus habebat causam aduersum nos: scilicet vt restitueremus ei hominem absq; peccato, quem in Adam ei abstulimus, vt satisfaceremus ei de iniuria, quia deo relicto diabolum secuti sumus, vt repararemus viam ad regnum, quę nostra negligentia deleta est. Sed quia pauper sum & bonorum meorum non eget: soluit debitum sine peccato, de virgine nascendo. Quę non rapuit tunc exsoluebat. Expiauit reatum in passione: sanguinem fundendo. Vere languores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portauit. Iter reparauit ad regnum a mortuis resurgendo, quia facta sunt praua in directa & aspera in vias planas. Item soluendo debitum inimicitias dissoluit, quia inuentus est iustus &. m. t. i. f. est. r. sic pacem deus reddidit in se reconcilians ima summis, scilicet expiando reatum fœdera renouauit. Vnde gaudens Petrus ait. Benedictus deus qui regenerauit nos in spem vitę in hęreditatem incorruptibilem & inconta. & immar. confer. in cœlis. Vere incorruptibilem, quia non patietur defectum. Inconta. quia ibi nō erit peccatum. Immarce. quia ibi nullus patietur tędium. Reparando iter ad regnum chaos dissipauit, quādo contriuit portas ęreas, & vectes ferreas confregit. Inferni claustra penetrans. s. c. r. Et deduxit eos in viam rectam, vt irent in ciuitatē habitā. Audistis quomodo deus terrā virginis visitauit. m. e. lo. Sed qualiter terrā ecclesię visitauit.

Causę dei aduersus nos.

Visitauit in passione.
Inebriauit aqua & sanguine.
Multipliciter locupletauit dono gratię.

Visitatio secūdę terrę qua visitauit ecclesiā militantem.

Visitauit in passione, vt eius exemplo vitam nostram ordinemus. Quia Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum. Et hoc.
Contumelia sermonis.
Asperitate mortis.
Confusione crucis.

Contumelia sermonis: vt nos in iudicio liberaret a verbo aspero, vt est. Aue rex Iudęorum, & dæmonium habet. Asperitate mortis: vt nos liberaret a pœnali inferno. Vnde Propheta. O vos omnes qui transitis per viam: attendite & videte si est dolor sicut dolor meus. Confusione crucis: vt nos glorificaret in regno. Vnde Paulus. Proposito sibi gaudio crucem sustinuit. Confusione contempta & nunc in dextera dei sedet. Eius exemplo curramus ad ꝓpositū nobis certamen: aspi. in a. fi. quia nos pati meruimus non ipse. Nos quidē digna factis recipimus: Hic autem quid fecit? Merito hęc patimur, quia peccauimus iniquitatem fecimus. Igitur libenter sustineamus sermonis cōtumeliam, asperam passionem, omnimodam confusionem, vt dicamus cum Paulo. Maledicimur & benedicimus. Persecutionem patimur & sustinemus, blasphe. &. o. t. p. h. m. f. s. Domine deus vide si tunica filij tui sit an nō q̄ pendet in cruce pro nobis, vt habeas dicere pigris & refugientibus pœnitentiam. Fera pessima id est mors deuorauit filium meum. Et ecce conuenit nos in patibulo ne nos conueniat in iudicio dicens. Popule meus quid feci tibi. a. i. quo conte. Responde mihi. O homo tu qui es qui respondeas deo? Si volueris contendere cum eo: non. p. r. v. ꝓ. m. Sed tu bone Iesu qui ad hoc venisti responde pro me. Sequitur quomodo sanguine inebriauit. scilicet triplici modo Ille enim sanguis attulit.
Incarceratis redemptionem.
Maculatis ablutionem.
Languidis vnctionem.

Incarceratis redemptionem. Redemptionem misit dn̄s populo suo. Vere apud dominum misericordia & copiosa apud eum redemptio. Sicut dicitur per Prophetam. In sanguine testamēti tui re. v. p. m. t. d. l. v. n. erat. a. Maculatis attulit ablutionem, vt in Apocalypsi. Ipse prior dilexit nos & lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo vt mundaret sibi populum accep. sub. o. Attulit vnctionē lāguidis. Quia misit verbum suum & sanauit eos quos sacer cruor perunxit fusus agni corpore. Sed & in aqua lauit, vtpote homo ille de quo idem dixit discipulis. Intrantibus vobis in ciuitatē occurret vobis homo lagenam aquę portās: vbi etiam formam dedit nostri profectus, vt prius lagena aquę lauemur, postmodum in cœnaculo deuotionis reficiamur, sicut ait Iob. Anteq̄ comedam suspiro. Vt hęc ablutio toti mundo sufficeret, de corpore eius quatuor riui manauerunt tanq̄ quatuor flumina de paradiso, quę irrigant vniuersam terram scilicet passio Christi. Sanguis aqua de latere, aqua sudoris, aqua lachrymarum, terra, pōtus, astra, mundus quo lauantur flumine. In lachrymis triplicem fletum nobis insinuauit: quia tertio lachrymatus est.

Riui quatuor de corpore Christi.

Primum ad sepulchrum Lazari. Ecce lachrymę contritionis. Secundo videns ciuitatem fleuit super eam. Ecce lachrymę compassionis. Tertio qn̄ imminente passione ascendit in montem solus orare cum factus est in agonia. Ecce lachrymę deuotionis. Sic inuenitur super Hieremiam. Diuisiones aquarum deduxerunt oculi mei. Sequitur quomodo locupletauit dono sapientię qua collata conseruaremus: quia Non minor est virtus q̄ quęrere parta tueri. Et vt ad illam accedamus, clamat ipsa Sapientia. Transite ad me omnes qui cōcupiscitis me: & a gn̄ationibus meis implemini. Tres sunt generationes sapientię: scilicet secularis prudentia, literalis scientia, cœlestis sapientia. Ecce quomodo terræ virginis attulit benedictionem, terrę Ecclesię militantis reconciliationem & pacem: sequitur quomodo terrę Ecclesię triūphantis reduxit captiuitatem. Eā enim visitauit in Ascensione quando ascendit in altum Dominus, propriam scilicet remeans. Inebriauit iocunditate lætitię: quia gauisa sunt cœli regna reditu vnigeniti. Multipliciter locupletauit angelicę ruinę reparatione. Sicut scriptum est. Raparabuntur ruinę Hierusalem. Locupletauit glorificatę carnis exaltatione: patris presentans vultibus victricis carnis gloriam. Locupletauit angelos & homines socians in amore: quia soli poliq; patriam vnam facit rempub. Huic malo grana. sponsa cōparatur. CAR.

Lachrymę Christi.

Sapientię tres generationes.

Visitatio tertię qua scilicet visitauit ecclesiā triūphantem.

SIcut fragmen mali punici: ita genę tuę absq; eo quod intrinsecus latet. Fragmen enim mali punici ruborem ostendit: & candorem. In genis autem mulieris species consistit & decor. Dicitur ergo mater Domini speciosa propter ruborem verecundię & cādorem innocētię, absq; eo q̄d intrinsecus latet: soli deo cognitū;

nemini manifestū. Nā quāta sit species beate virginis ille solus nouit qui dedit. Sequit. THO.

Sicut turris Dauid collum tuū quæ ędificata est cum propugnaculis mille clypei pēdent ex ea omnis armatura fortium.

Collum. ¶Supradictum est q̄ collum doctores significat, caput est Christus, corpus est Ecclesia. Igitur a capite Christo per collum scilicet prędicatores: transit cibus doctrinę ad corpus: scilicet ecclesiā. Vnde in Euangelio. Dedit discipulis suis panem, discipuli autem turbis apposuerunt & māducauerunt, & saturati sunt. Hoc collum bene turri comparatur. Si enim ciuitas Hierusalem est Ecclesia: in ea merito est turris doctorum constantia. Quę turris id est constantia a Dauid id est manu forti Christo est constructa. Propugnacula quibus hæc turris defenditur sunt sacra scriptura vel ecclesiæ sacramenta, vel facta ab eis miracula. Mille clypei qui pendent ex turre: mille sunt prędicta diuinę dispensationis, quibus a domino sunt adiuti, ne vinci possint. Omnis armatura fortium est quā Paulus enumerat, dicens. State succincti lumbos vestros in veritate: & cætera quę ibi sequuntur. Et bene dicitur turris Dauid nō Salomonis, quia fortitudine opus est in bello. Salomonis autē turris vsum suum habet in pace. Constantia dicitur turris ista. Clypei sunt patientię diuersa genera. Sed quia mille dicuntur, facilius est tractare genera singulorum: q̄ singula generum.

Turris.

Quatuor igitur ponimus clypeos.

Clypei q̄tuor.

Primus est ferreus.	Primus est obstinatiōis.
Secundus ęneus.	Secundus simulationis.
Tertius argenteus.	Tertius innocentię.
Quartus aureus.	Quartus charitatis.

Primus est rebellium.
Secundus hypocritarum.
Tertius mansuetorum.
Quartus diligentium.
Primum portauit Saul, & in montibus Gelboe sub eo est prostratus.
Aeneum Golias, & a Dauid est interfectus.
Argenteum habuit Iosue, & eo eleuato adiutus, a sociis combussit ciuitatem.
Aureum Maccabęi, & dissipauerunt gentium fortitudinem.
Primi sunt asini ad corporalem afflictionem.
Meretrix ad illatā confusionem.
Aspis ad verborum correctionem.
Vrsus insidians ad vltionem.
De primo. Percussisti eos & non sunt sanati. Afflixisti eos, & renuerunt accipere disciplinam.
De secūdo. Frōs meretricis mulieris facta est tibi.
De tertio. Furor illis secūdum similitudinem serpentis sicut aspidis surdę & obturā. aurem suam.
De quarto. Vrsus insidians factus est mihi, sicut ait Iacob. Maledictus furor eorū: quia pertinax: & indignatio eorū quia dura. In consilio eorum non sit anima mea. Hanc imponebant amici Iob dicētes ei. Quis est vir, vt est Iob, bibens subsannationem quasi aquam. Hunc clypeum habuit Saul, qui Samuelis increpationes sustinebat: & a malis non cessabat, & ideo in montibus Gelboe: id est superbię abiectus est clypeus ille. Secundus scilicet ęneus est hypocritarum, qui videtur habere aureum colorem, & non est aurum: sicut hypocritę videntur pati ex charitate, quod patiuntur ex vanitate. Et hoc ex tribus causis vt vitent immines incōmodū. Vnde sathan de Iob. Pellem pro pelle: & quicquid habet homo dabit pro aia sua. Secunda est cum compatiuntur propter aliquod temporale emolumentum. s. quia questum existimant pietatem, sicut Apostolus dicit. Tertia est quum patiuntur propter laudes hominum, sicut illi qui exterminant facies suas, vt pateāt hominibus ieiunātes. Hic erat clypeus Golię. Et clypeꝰ ait ęneus tegebat humeros eius. In eo tota erat fiducia Philistinorum qui fortis putabatur. & eius clypeus inexpugnabilis. Tertius clypeus dictꝰ est argenteus. Hic est naturalis innocentia scilicet qñ in homine est bona temperata compositio humorum, quę tñ per se non est virtus, sed informata charitate transit in virtutem. Hunc habuit Iosue qui cum expugnaret vrbem Ay, persequentibus autem viris ciuitatis illius eleuauit eum in altum. Quem videntes socij eius qui erant in insidijs accurrerunt & adiuuerunt eum. Quidam enim clypeum istum dimittunt in terram, dum ad terrena commoda suam applicant innocentiā. Quidam in altum leuant, qui ad hoc habent vt eam in dei seruitio expendant, tunc associantur ei alię virtutes, & quasi socij de insidijs exeuntes ad deuincendos accurrunt & adiuuant. Hanc Iob habebat cum diceret. Qui deridetur ab amicis suis sicut ego inuocabit deum & exaudiet eum. Derisetur enim simplicitas iusti. Lampas contempta apud cogitationes diuitum. Quartus clypeus est aureus scilicet patientia, quę ex sola charitate habetur. Ista portat in se Christi imaginem, dat proximis fulgorem, aduersarijs terrorem, sicut hic aduertere possumus. Refulsit sol in clypeos aureos. Ecce imago veri solis id est Christi. Et resplē duerūt montes ab eis. Ecce proximis fulgorem. Montes sunt mundi huius potentes, qui religiosorum potentiam videntes illuminantur: & fortitudo gentium dissipata est. Ecce aduersarijs terrorē, qui aduersus patientes se videns nihil posse qui corpus possunt occidere: animę autem non habēt quid faciant. Hi dicunt cum Iob. Qui cœpit ipse me conterat, soluat manum suam & succidat me. Idem. Si flagellat occidat me semel. Et Abacuk. Ingrediatur putredo in ossibus meis: & subter me scateat vt. r. in. d. t. &. a. a. p. a. n. Tales clypei pendent in turri, quę est collum sponsę. Sciendum vero q̄ tres sunt turres.

Turres tres.

Prima virginitatis.
Secunda martyrij.
Tertia humilitatis.

Omnes enim continentes simul sunt vna ciuitas, in qua supereminet quasi turris virginitas. Item omnes sustinentes tribulationem: vna ciuitas esse videntur. In qua martyrium quasi turris erigitur Item quasi quędam ciuitas sunt omnes participes humilitatis in qua turris erigitur scilicet amor proprię dilectionis.

Prima est contra luxuriam.
Secunda contra perfidiam.
Tertia contra superbiam.

Ne autē quis hos clypeos patientię sufficere presumeret ad vitā ęternā sine gratia, dicit Apostolꝰ

Passiones variij tpis.

Existimo q̄ nō sunt cōdignę passiones huiꝰ tpis ad futuram gloriā quę reuelabitur in nobis. Vnde notandū est q̄ sunt passiones primi temporis.
Sunt passiones huiꝰ temporis. Sunt passiones futuri temporis. Sunt passiones nullius temporis.
Primę sunt temporalis miseria.
Secundę pœnitentia voluntaria.
Tertię flamma purgatoria.
Quartę infernalium pressurarum angustia.
Primę venerunt per primi parentis transgressionem.
Secundę operantur reconciliationem.
Tertię suppliciter pœnitentię imperfectionem.
Quartę habent æternam damnationem.
Sub primis omnis creatura ingemiscit & percurrit vsq; adhuc. In his ingemiscit Iob inueniens vitium, miserabile exilium, tristem exitum.
Primum nascendo.
Secūdum viuendo.
Tertio moriendo.
Homo inquit natꝰ de muliere. Ecce primū. Breui viuēs tpe. Ecce secundū. Repletur multis miserijs Ecce tertium. Et adiungit. Qui quasi flos egreditur. ecce primum. Et conteritur. ecce secundum. Et fugit velut vmbra. ecce tertium. Has gemunt continuis miserijs affecti. Grauioribus tribulationibus oppressi. Ad supernā gloriā desiderio suspēsi. Pro primis dicebat Iob. Pereat dies in quo natus sum: & nox in qua dictum est: conceptꝰ est homo. Cum secūdis dicebat. Quare de vulua eduxisti me: qui vtinā consumptus essem: ne oculus me videret. Cum tertijs dicebat. Quare data est miseris lux, & vita ijs qui in amaritudine animę sunt: qui expectant mortem, & non venit, quasi effodientes thesaurum & gaudent vehementer cum inueniunt sepultum. Hę sunt passiones primi tēporis. Huius temporis passiones sunt, voluntaria pœnitentia: de qua dicitur. Afflicti corde p̄ peccatis nostris: cum lachrymis expectemus finem nostrum. Huius est ordo.

Ordo pœnitentię.

Primo debemus malis operibus renunciare.
Secūdo cor per lachrymosam cōfessionē abluere.
Tertio faciem quę prius peccato premebatur: id est conscientiam/ad dominum leuare.
Quarto stabilem in bono proposito se exhibere.
Quinto angustias pœnitētię p̄ amore cœlestium obliuioni tradere. Inde Iob. Si abstuleris iniquitatē quę in manu tua est. Ecce primū. Et in taberna culo tuo nō fuerit iniustitia. ecce secūdū. Tunc leuare poteris faciem tuā absq; macula. ecce tertiū. Et eris stabilis & nō timebis. ecce quartū. Miserię quoq; obliuiseris. ecce quintum. Et quis fructus sequitur ex pœnitētia ostēdit, adiungēs. Tūc meridianus fulgor cōsurget ad vesperam, & cum cōsumptū te putaueris, orieris vt lucifer. De hac significatione est in lege, vbi dictum est. Si fuerit vas æneum defricabitur, & lauabitur aqua & mūdus eris. Aes sonorum est. Aeneum igitur est vas pœnitentis in oratione, defricabitur in satisfactione, lauabitur aqua in lachrymosa confessione. Mūdus enim in perseuerantia innocentię, & sic nō timebuntur passiones flammę purgatorij. O q̄ cōmodius esset in tali flāma modo feruere q̄ in purgatoria flāma misere ardere: in qua erit dominus quasi ignis conflans & emundans argentū: & purgabit filios Leui in spiritu ardoris. Si sic ergo egeris pœnitentię passiones, erit in te quod ait Propheta. Cum ambulaueris per ignem, non vreris, & flamma non ardebit in te: quia ego dominus deus tuus sanctus Israel saluator tuus. Ibi cōburentur ligna, fœnum, stipula. i. peccata leuia, quæ fœnum. venialia sūt, vt stipula: vel aliquantulum grauiora, vt fœnum. Illa grauissima licet venialia, vt ligna. Ibi vniuscuiusq; opus quale fuerit dies domini probabit: quia igne reuelabitur. Si cuius opus arserit detrimēta patietur. Ipse autem saluabitur, sic tamen quasi per ignem. O quanto securi essetꝰ ędificare modo aurum, argentum, lapides precios. i. charitatem in corde, innocentiam in conuersatione, splendorem boni operis in exempli dēmōstratione. Hi eñ purgatorium ignem non formidant. Primi igitur vt diximus venerunt in mundum propter primi hominis transgressionem. Secundi operantur reconciliationem. Istę tres supplent primę imperfectionem. Sed multo fortius fugiendę sunt passiones quę habent ęternam dānationem. Putasne has viderat Iob cum diceret. Dimitte me vt plangam dolorem meum antēq̄ vadam ad terram tenebrosam & opertam mortis caligine, vbi erit perpetuus ignis, perpetuum frigus. Quia transibunt de frigore niuium ad calorem nimium. Vbi perpetui vermes corrodent miseros: quia vermis eorum non morietur, & ignis eorum non extinguetur. Vbi erit æterna fames & sitis. Inde. Serui mei comedent & vos esurietis. Serui mei bibent, & vos sitietis. Vbi fœtor continuus, quia ignis & sulphur: & spiritus procellarum pars calicis eorum. Ibi flagella tortorum: quia ibi dabitur peccator tortoribus quoad vsq; reddat vniuersum debitum. Ibi horror intolerabilis, tenebrę obscurissimę, fletus assiduus. Inde. Mittite eum in tenebras exteriores, ibi erit fletus & stridor dentium. Ibi vinculis igneis ligabuntur dissolutorum membra. Melius est ergo pro ijs vistandis nunc laborare, q̄ eas sine fine tolerare. In omnibus ijs increpat nos vt ad ipsum redeamus: sicut habetur in Iob. Increpationes eius ne reprobes: ipse enim vulnerat & medetur: percutit & manus eius sanat. & quomodo subiungit. In sex tribulationibus liberabit te: & in septima non tanget te malum, quas enumerat sic. In fame eripiet te a morte: & in bello de manu gladij. A flagello linguę absconderis, & non timebis calamitatem cum venerit: in vastitate & fame ridebis, & bestiā terrę non formidabis. Incipiamus ergo exponere a principio. In fame ait, eripiet te de morte, & in bello de manu gladij. Fames ista est desiderium placēdi deo. Istud eripiet te de morte qua moriūtur qui studeni placere mundo. Bellum hoc est tētationum. In hoc eripimur de manu gladij diaboli ne vulneremur. Dixit enim inimicus. Persequar & comprehendam diuidam spolia, implebitur anima mea. Euaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea. Persequitur diabolus dum nos fatigat suggestionibus. Comprehendit dum cōsentimus. Diuidit spolia, dum membra nostra istrumēta peccādi suggestioni exhibemꝰ. Implet aia eius, dum desidijs & voluptatibꝰ vacāties volūtati eiꝰ obsequimur. Euaginat gladiū suum, dum desperatione tenemur. Interficit ma.e.dum obsti-

nati vſq; ad mortem remanemus. Sequitur. A fla
gello lingue abſconderis: ne maledici habeant cõ
tra te aliquid ſiniſtrum dicere. Vel in iudicio. Ite
maledicti in ignem eternum. Sequitur. Non ti-
mebis calamitatem ſcilicet cum venerint inopi-
nata dei flagella, ſicut Iob. Sequitur. In vaſtitate
& fame ridebis. Vaſtitas a vaſtando dicitur. Tunc
enim miſeri vaſtabũtur quoniã ignis ante ipſum
precedet: & in.i.cir. inimicos eius, & cruciandi tra-
dentur poenis inferni. Fames erit tunc quando de
ſiderabitur mori, & mors fugiet ab eis. Sequitur.
Beſtiam terre non formidabis. Beſtia dicitur qua-
ſi vaſtia a vaſtando: ſcilicet diabolus actor tormẽ-
torum. Omnes he paſſiones non ſunt condigne
ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis.

Gloria triplex.

Dicitur enim preterita gloria, dicitur preſens, di-
citur futura. Præterita fuit in paradiſo. Preſens in
corde humano. Futura erit in regno.
Prima fuit ex primi ſtatus temperantia.
Secunda in pura coſcientia.
Tertia que ceſſabit huius miſerie moleſtia.
Prima tranſijt, & inueterata eſt: quia primi parẽ-
tes mutauerunt gloriam ſuam in ſimilitudinem
vituli comedentis foenum. Et facta eſt omnis ca-
ro foenum: & omnis gloria eius quaſi flos foeni.
Ad cuius renouationẽ ſuſpirabat Iob, cũ diceret.
Gloria noſtra ſemper renouabitur, & arcus in ma
nu noſtra inſtaurabitur. De ſecunda que eſt in cor-
de ſcilicet cõſcientia dicitur. Gloria noſtra hec eſt
teſtimonium conſcientie noſtre. Iuxta iſtam: qui
gloriatur in domino glorietur. De tertia. Satiabor
cum apparuerit gloria tua. Prima ergo naſcitur
a nobis. Secunda reuelabitur nobis. Tertia reue-
labitur in nobis. Naſcitur a nobis per paſſiones
primi temporis. Secunda reuelabitur in nobis nu
be paſſionum, huius temporis que aliquatenus
manifeſtabitur per paſſiones futuri temporis.
Vniuſcuiuſq; opus quale fuerit ignis ꝓbabit. Ter
tia reuelabitur in nobis quando iſtis ceſſantibus
paſſionibus in miſerijs permanebunt paſſiones
nullius tẽporis.i. interminabiles. Prime ergo non
ſunt digne ad futuram gloriam. Tertie minus di-
gne ad futuram gloriam. Quarte penitus indi-
gne ad futuram gloriam. Secunde autem nõ ſunt
condigne ad futuram gloriam: ſcilicet quia ſuffi-
cere nõ poſſunt ad ipſam promerendam, niſi gra-
tia dei adiuuentur, & que nobis modo eſt operta
reuelabitur poſt iudicium: quam nubes noſtræ
ignorantie adhuc occultam tenet q̃uis in Chriſto
iam manifeſtetur. Inde ſcriptum eſt. Poſtq̃ con-
ſummatum eſt tabernaculum, nubes aperuit il-
lud, & gloria domini impleuit illud tabernaculum
Tabernaculum hoc corpus Chriſti fuit: quod con
ſummatum fuit in paſſiones, nubes operuit in ſe-
pulchri obſeruationem. Impletum eſt gratia in
reſurrerectione. CAR.

Sicut turris Dauid collum tuũ
ſiue ceruix tua ſecũdum aliam literam, quæ
edificata cum propugnaculis. Mille clypei pen
dent ex ea, omnis armatura fortium. Ceruix bea-
te Virginis eminentiam ſublimitatis eius deſi-
gnat, propter quam ipſa dicitur turris Dauid, quã
Chriſtus Dauid in Hieruſalem: id eſt in eccleſia
ſua edificauit & erexit, vt eſſet peccatoribus mu-
nimen & refugium. Hec turris edificata eſt cum
propugnaculis. Propugnacula iſta ſunt virtutes &
gratie, dignitates & prerogatiue, intentionum pu
ritas, & operum ſanctitas, virtus orationum & me
rita operum, per que beata virgo peccatorem poe
nitentem protegit, & expugnat inimicum. Mille
clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.
Clypei ſunt virtutes que repellunt iacula tẽtato-
ris, virtutes ſcilicet per quas reſiſtitur contra ten-
tationis inſultus. Clypeus eſt prudentia que repel
lit inſidias diaboli. Item clype⁹ eſt fortitudo, que
reſiſtit cõtra impetus aduerſitatum. Clypeus eſt
temperantia: que repellit ignea tela concupiſcen-
tiarum carnalium. Armatura vero fortium ſunt
opera virtutum: per quas impugnatur & debella-
tur diabolus quaſi in gladio & lancea, qualia ſunt
opera iuſtitie, pietatis, & miſericordie: orationes,
& eleemoſyne. Dicit ergo ꝙ mille clypei pendẽt
ex ea: & omnis armatura fortium: nam ad defen-
ſionem noſtram & impugnationem hoſtium ipſa
nobit ſubminiſtrat adiutorium: & omnium exem
pla virtutum. Sequitur. THO.

Dvo vbera tua ſicut duo hinnuli capreæ gemelli: qui paſcuntur in lilijs donec aſpiret dies & inclinentur vmbre.

¶ Idem predicatores qui ſupra oculorum nomi-
ne & dentium, & colli deſignati ſunt: nunc vbe-
rũ vocabulo exprimũtur. Qui recte dicti ſũt ocu-
li, quia occulta ſacramẽtoꝝ perſpiciũt. Dentes: qa
improbos corripiẽdo mortificãt, & in corp⁹ eccle-
ſie maſticatos traijciunt. Collũ: quia eccleſie qua-
ſi vitalẽ flatum eterna gaudia predicando mini-
ſtrant. Vbera apte dicũtur: quia paruulis adhuc in
Chriſto lac verbi ſalutaris infundũt. Sicut hinnuli
capree ſunt, quia mũdis cordis ſui oculis que agẽ-
da ſunt, & q̃ vitanda ſunt diſcernũt. Hinnuli pe-
dum pernicitate & oculorum acumine plurimũ
valent. Per quos hi ſignificantur qui rudib⁹ viam
ſcientie & virtutis demõſtrant. Bene gemelli, quia
in vna fide vna matre eccleſie geniti. Paſcũtur in-
ter lilia id eſt puris ſcripturarũ floribus donec aſpi
ret dies: id eſt vſq; ad finẽ ſeculi. Poſtq̃ eñ aſpira-
uit dies illa, de q̃ dicit Dauid. Melior eſt dies vna
in.a. ſupra mille. Iam non erit locus docẽdi, ſed in-
clinabũtur vmbre: id eſt cõſumptis tenebris hui⁹
mũdi fulgebũt iuſti ſicut ſol in regno patris eoꝝ.
Duo vbera ſponſe ſunt.

Compaſſio &	Prima de malis.
Congratulatio.	Secunda de bonis.

In quatuor compatiendum eſt proximo.

Cõpatiendum proximo in quatuor.

In paupertate.
In infirmitate.
In tentatione.
In afflictione.
In paupertate deficientium.
In infirmitate corporum.
In tentatione ſuggeſtionum.
In afflictione perſequutorum.
Primo conferendo ſubſidium.
Secundo ſolatium.
Tertio conſilium.
Quarto auxilium.

De primo enumerat Iob opera miſericordie quæ
agebat. Si comedi inquit buccellam meã ſolus &c
De ſecundo. Precipim⁹ viſitare infirmos. De ter
tio Paulus. Temptatio nos non apprehendat niſi
humana. De quarto Iob. Benedictio perituri ſup
me veniebat: veruntamen pauptas quadrifaria ẽ.

Pauptas q̃drifaria.

Prima eſt paupertas cenſus.
Secunda ſenſus.
Tertia fructus.
Quarta ſpiritus.
Do prima. Semper pauperes habetis vobiſcum.
De ſecunda. Tu dicis diues ſum & locupletatus
cum ſis miſer & pauper. De tertia. Cito ãticipent
nos miſericordie tue, quia pauperes facti ſum⁹ ni
mis. De quarta. Beati pauperes ſpiritu quoniam
ipſorum eſt regnum coelorum.

Prima eſt onerosa.	Prima eſt ſuſtinenda.
Secunda probroſa.	Secunda ſupplenda.
Tertia criminoſa.	Tertia fugienda.
Quarta glorioſa.	Quarta amplectẽda.

Prima eſt ſuſtinenda, per patientiam.
Secunda ſupplenda, per ſapientiam.
Tertia fugienda, propter ſuam ſterilitatem.
Quarta amplectenda, quia ducit ad beatitudinẽ.
Et hec de vbere compaſſionis. Sequitur de vbe-
re congratulationis: que eſt de ſupnis bonis. Tria
ſunt i quibus debemus congratulari fratri noſtro.

Congratulandũ pximo in qb⁹

Si liberatur a peccatis.
De profectu religionis.
De expectatõe eterne ſalute.

De prio dictũ eſt Cõgratulami mihi quia inueni drach-
mam quam perdideram. Angelis eñ eſt gaudiũ
ſuper vno peccatore poenitentiam agente. Et de
filio prodigo. Gaudere inquit oportebat, & epula
ri, quia hic filius meus mortuus erat & reuixit: pe
rierat & inuentus eſt. De ſecundo Apoſtol⁹. Gra
tias ago deo ꝙ fuiſtis aliquando ſerui peccati: obe
diſtis autem ex corde in eam formam doſtrine in
quam traditi eſtis. De tertio. Lætatus ſum in ijs
que dicta ſunt mihi, in domum domini ibimus.
Ibimus inquit: non ibo, quia ſic gratulatur de ſa-
lute ꝓximi ſicut de ſua. Hec vbera ſunt ſicut hin-
nuli qui ſunt veloces: quod pertinet ad compaſſio
nis velocem & hilarem operationẽ. Acute vidẽt
quod ſpectat ad congratulationis diſcretam inſpe
ctionem. Qui paſcuntur in lilijs. Liliũ habet odo-
rem qui eſt in compaſſionis opere: habet iocundi
tatem in aſpectu, que eſt in congratulatiõe: donec
aſpiret dies eterne claritatis: & inclinentur vmbre
huius miſerie & caliginis. Item hinnuli velocitas
ſpectat ad velocem obedientie impletiõem. Acu-
tus viſus: ad ſui & angeli & dei ſpeculationẽ. Sed

Speculũ debemus tenere tergere & inſpicere.

ſpeculum in quo hec videamus debemus tenere.
tergere inſpicere. Ipſum eñ eſt ratio cordis hũa-
ni quod tenere debemus: ne corruẽs terre ꝑ amo
rem inhereat. Tergere, ne inanũ cogitationum
puluere ſordeſcat. Inſpicere, ne ad inania ſtudia i
tentionis ſue oculum reflectat. In hoc ſunt quaſi
tres coeli. quia alia eſt dignitas ſpirit⁹ humani, alia
ſpũs angelici, alia vero excellentia ſpiritus diuini
Human⁹ eñ ſubiacet culpe & poene. Angelicus
eſt expers vtriuſq;: ſed inopinabiliter ſupergredit
diuinus: qui fecit vtrũq; hoc eſt ad tres coelos aſcẽ
dere. Cognitionem dei que hic poteſt haberi poſ-

Tres gradus videndi deum.

ſumus tribus gradibus diſtinguere: & ſecundum
triplicem graduum differentiam per tres coelos
diuidere. Aliter eñ deus videtur per fidem, aliter
cognoſcitur per rationem, aliter cernitur per con-
templationem.
Prima viſio ad primum coelum.
Secunda ad ſecundum.
Tertia ad tertium pertinet.
Prima eſt infra rationem.
Secunda iuxta rationem.
Tertia ſupra rationem.
Ad primum & ſecundum poſſunt homines aſcẽ
dere, ſed non ad illud, quod eſt ſupra rationẽ, niſi
in exceſſu mentis humane. Hos duos hinnulos
credo Petrum & Paulum eſſe, qui viguerunt cur
ſus velocitate & viſus acumine. Fuerunt enim ve
loces ad ſubueniẽdũ ꝓximo & obediendum deo.
Acumine viſus viguerũt ꝑ dei cognitionẽ & per
miraculorum illuminationem. Audi obediẽtiam.
Venite poſt me ait dominus. At illi relictis retib⁹
& naui ſequuti ſunt eum. Et Paulus Domine q̃d
vis me facere. Audi viſus acumen. Iſti ſũt due oli
ue & duo candelabra lucentia ante dominum, vt
hoc acumine viſus mundum explorarẽt. De qb⁹
ſcriptũ eſt. Miſit Ioſue duos exploratores Hie-
richo: qui nõ ſolum explorauerunt, ſed deplorauerunt, ſed implorauerunt.

Exploratio Apoſtolorum.

Explorauerunt diaboli machinamenta.
Deplorauerunt hominum deliramenta.
Implorauerunt hoibus ſpiritualia emolumenta.
Primum vt deprehenderent demonum aſtutiã.
Secũdũ deliramenta reducerent ad morum con-
ſonantiam. Tertium vt impetrarent hominibus
ſapientiam. Primum vt deprehenderent q̃ñ an
gelus Sathane tranſfigurauit ſe i angelum lucis.
Secundum vt venter ſpiritualis tanq̃ cithara ſo-
net ad Moab: & viſcera ad murum cocti lateris.
Tertium vt ſapientia in nobis edificet ſibi domũ
& mittat ſeruos & ancillas vocare ad arcem & ad
moenia ciuitatis. Explorare nos docebat Paulus
cum diceret. Nolite credere omni ſpiritui. ange-
lus enim ſathanæ tranſfigurat ſe i angelum lucis.
Petrus quoq; inſidias diaboli explorauerat in Si-
mone Mago, cum diceret. Pecunia tua tecum ſit
in ꝑditione. Deplorabat Paulus cũ diceret. Flens
dico inimicos crucifixi: quoꝝ finis interit⁹: quoꝝ
deus venter, & gloria in confuſione ipſorum. Et
Petrus. Reſpexit eum dñs, & egreſſus foras fleuit
amare. Implorabat Paulus dum diceret. Oro vt
charitas veſtra magis ac magis abundet in ſenſu
& ſcientia. Et Petrus. Gratia domini cũ omnibus
vobis, ijs qui ſunt in Chriſto Ieſu. Si veri ſum⁹ ex
ploratores debemus explorare infernum, implo-
rare mundum, explorare cor noſtrum, explorare
coelũ. Itaq; i inferno videm⁹ ĩtolerabiles ãguſtias
In mundo fallaces blanditias.
In corde multiformes phantaſias.
In coelo incomparabiles delitias.
Primis damnati affliguntur.
Secundis ſtulti derelinquuntur.
Tertijs prouidi alliciuntur.
Quartis eternaliter beati delectantur.
Infernum explorauerat qui dicebat. Dimitte me
paululum vt plangã dolorem meũ anteq̃ vadam
ad terram tenebroſam & opertam mortis caligi-
ne. Mundum explorauerat qui ait. Omne quod i
mundo eſt, concupiſcentia carnis & concupiſcen-
tia oculorum eſt, & ſuperbia vite. Et cor q ait. Me
ditatus ſum in nocte cũ corde meo &c. Et coelum

qui ait. Ad te leuaui oculos qui habitas in cœlis. Hoc ordine processerunt exploratores Hiericho Primo intrauerunt domum Raab quę dicitur superbia scilicet infernum. Secundo latuerunt in stipula lini.i. in natiuitate mundi. Tertio aperta fenestra id ē corde inspecto suspenderunt in ea funiculum coccineum, scilicet memoriam sanguinis Christi. Quarto conscenderunt ad montana scilicet cœlum inspiciendo. Primo fuerunt exploratores Aegypti. Per salutem ait Pharaonis exploratores estis Secundo exploratores Hiericho. Tertio exploratores Laisi. quod dicit sibimet. Quarto exploratores Tharsis, quod dicitur exploratio gaudij, in eo q̄ exploratores fuerunt. Secūdo oculi sponsę Inde. Oculi tui columbarum. in eo q̄ deploratores fuerunt duo fontes scilicet Ior. & Dan qui Iordanem faciunt, in eo q̄ imploratores duę tubę quibus populus conuocabatur, consocio clangore scilicet oratione & predicatione. In his fuit commendabilis forma mutuę dilectionis, exemplum ędificationis, constantię fortitudo, deuotę spei expectatio. Pro primo fuerunt duo Cherubin super propiciatorium: qui respiciebant se mutuo versis vultibus in propiciatorium. Inde. glorioſi princeps terræ: quo dilexerunt se in vita sua ita & in morte non sunt separati. Vnde diligamus inuicem q.c. ex deo est. Pro secundo fuerunt Obdab, qđ dicitur protectio mea pater & Basdechel qui dicitur in vmbra dei. Inde Paulus. Ego plantaui, Apollo rigauit. Inde. Cūq; intraueritis terrā quā dns daturus est vobis, ędificate altare domino de lapidibus quos ferrum non tetigit. Pro tertio fuerunt duę columnę in porticu Salomonis: Booz, quod in fortitudine & Iachim, quod dicit firmitas. Inde. Quis nos separabit a charitate dei Tribulatio an āgustia? &c. Inde. fortes estote i bello. Pro quarto fuerunt duo vituli caprę gemelli: q pascunt inter lilia. Inde Apostolus. Vnde aūt quę posteriora sunt obliuiscēs, ad ea quæ āteriora sunt me extendo, ad brauium supernę vocationis. Ecce exploratores. Sunt etiā deploratores. Notāđ q̄ sunt pastores qui malo suo exemplo subditos non dubitant ad peccandum prouocare. Sunt qui subditis suis negligunt vacare. Sunt qui subditos laborant ab errore reuocare.

distinctio pastorum

Primi rident.
Secundi dormitant.
Tertij lugent.
Primi contēnunt dei sapientiam.
Secundi inuanum receperunt dei gratiam.
Tertij expectant dei clementiam.

De primis dicitur. Peccata populi mei comedēt. & ad iniquitatem eorum subleuabunt animas eorum. Isti rident, immo potius dominum irrident Inde Propheta, Pasce pecora occisionis: quæ qui possidebant occidebant, & non dolebant: vęnundabant dicētes. Benedictus deus, diuites facti sumus. Ijdem contemnūt dei patientiam. Vñ Apostolus. An diuitias bonitatis dei & lōganimitatis & patiētię cōtēnis? Isti sunt principes: quos precepit dominus suspendi ī patibulo, quia fecerūt peccare populum. Isti sunt senes qui voluerunt iceștare Susannam. de quibus dicit in Prouerb. Ponate dominus sicut Achiam & Sedechiā, quos frixit rex Babylonis in camino Chaldęorum. Vnde Esaias. Omne caput languidum & omne cor mœrens. Secundis dicitur. Quod crassum erat assumebatis, lanis operiebamini: lac comedebatis qđ infirmum erat non solidastis. Isti dormitant & vtinam dormirent inter medios cleros. Sed sunt illi homines de quibus dicitur. Dum dormirent homines, inimicus homo superseminauit zizaniam Audient ergo. Non dormitauit neq; dormiet qui custodit Israel. Inde est q̄ dominus arguit Petrū dormientem dicens. Simon dormis: vna hora nō potuisti vigilare mecum? Audiant quia pastorib⁹ custodientibus vigilias noctis super gregem suū apparuit angelus Christū natum nuncians. Audiant Dauid. Si dedero somnū oculis meis & palpebris meis dormitationem. Isti inuacuum recipiūt gratiam dei, sicut ait Apostolus. Videte ne inuacuum gratiam dei recipiatis. Tales sunt isti qualis seruus ille qui abscondit pecuniam domini sui, non attendens illud Danielis: Qui ad iustitiam erudierint multos, fulgebunt quasi stellę in ppetuas ęternitates. Non sicut fidelis seru⁹ & prudēs conseruis suis in tempore erogauit tritici mēsurā Audiant Salomonem. Thesaurus absconditus & scientia abscondita: quę vtilitas in vtrisq;? Philosophus ait. Scientia est nobilis possessio &cę. Tertij studeant peccatores a deliramentis suis reuocare. Inde Paulus. Surge qui dormis & exurge a mortuis, & illuminabit te Christ⁹. Et Petrus. Obsecro vos tanq̄ aduenas & peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs: quę militāt aduersus animā Isti lugent ex cōpassiōe. Inde. Inter vestibulū & altare plorabāt sacerdotes dicētes. Parce dñe parce populo tuo. Inde est q̄ dominus videns Ciuitatem fleuit super illam. Et Dauid fleuit super Saul & Ionatham filium eius. Et ad Samuel dicit dns Vsq; quo tu luges Saul. Isti expectāt dei misericordiam: qui ait. Ego cogito cogitationes pacis & nō afflictionis. Alioqui plangimus ecclesiam tāq̄ desolatam dicentes. Facti sumus principes eius velut arietes non inuenientes pascua. Et Esaias. Omnes canes tanti non valētes latrare tales magistri. qui ex compassione lugent sunt quasi Ioseph qui fratres suos grauiter affligebat: vt sicut deliq̄rant in eius venditione punirentur: & ingressus cubiculum cordis sui fleuit: quia ex compassione nō poterat se continere. Sequitur de imploratoribus.

De imploratoribus

Primi implorant veniam. — Primum est cor p⁹ misericordię.
Secundi iustitiam, — Secundum gr̄ę.
Tertij patriam.
Tertium gloriæ.
Primum pœnitentibus.
Secundum peregrinantibus.
Tertium suspirantibus.

De primo.

Primum dat sanctitatem
Secundum virtutū fœcūditatē.
Tertium glorię felicitatem.

Misereř ciuitati tuę Hierusalē ciuitatem requiei tuę. De secundo. Reple Sion in enarrabilibus virtutibus tuis. De tertio. Et gloria tua populum tuū. Per primū viuite sobrie. Per scām iuste. Per tertium pie. De his tribus dicitur a dño Querite & inuenietis: petite & accipietis: pulsa. & apeuobis. Querite veniam & accipietis misericordiam. Petite iustitiam, & accipietis virtutum copiam. Pulsate per perseuerantiam & aperiet vobis deus regni ianuam. Qui in primo gradu sunt, sunt duo Cherubin versis vultib⁹ in ppiciatoriū respicientes se. Qui in scdo sunt duę tubę argēteę

De quęrētibus veniam.

quę congregent populum suo clangore. Qui iterio sunt duo splendoris filij: qui assistunt dominatori vniuersę terrę. Primi sunt duo oliuę: scilicet i plorantes misericordiam. Secundi duo candelabra lucentia ante dominum per iustitiam. Tertij habent potestatem claudere cœlum nubibus & aperire portas eius, vt introducant ad gloriam.
Sciendum aūt q̄ aliquo modo implorant superiores inferiorbus.
Aliquando inferiores superioribus.
Aliquando equales equalibus.
Primum fit ex humilitate.
Secundum ex vtilitate.
Tertium ex fraterna charitate.
Primo implorabat Moses p populo Israel dicens Aut dele me de libro vitę, aut dimitte eis hāc noxam. In secundo orauit populus pro Ionatha dicens. Viuit dominus si ceciderit capillus de capite eius: quia hodie cum domino operatus est. In tertio mulier sunamitis implorabat Heliseum p filio suo dicēs. Viuit dominus & viuit aīa mea: nō dimittam te. Tu ergo ad imitationem istorum explora, deplora, implora. Esto ergo explorator secretorum cordis: deploratorfœtorum repertę sordis: implorator adiutorij dei misericordis.
Per primum eñ habebis tui cognitionem.
In secundo pro deo sustinebis confusion ē.
In tertio a deo recipies consolationem.
Si ergo vis fieri explorator cordis, nō timeas hoc verbum. Prauum est cor hominis & miserabile & quis cognouit illud. Sed audi. Redite pręuaricatores ad cor. Deprehende ergo peccatum in corde tuo & dic. Iniquitatem meam ego cognosco & peccatum meum contra me est semper. Labā enim qui dicitur dealbatio. i. diabolus scrutat⁹ supellectilē Iacob, & tabernaculum Rachel non inueniet idola sua sed delusa erit solicitudo quęrentis. Ergo pro peccatis sustine cōfusionem ad monumentum, nę patiaris inęternum. Ad monumē tum vt dicas. Confusio faciei meę cooperuit me. Non inęternum, sed dicas. In te domine sperauī: non confundar inęternum. Sequitur vt implores dei adiutorium.
Adiutorium ad fidei confirmationem.
Adiutorium ad peccati eliminationem.
Adiutorium ad sustinendam tribulationem.
Adiutorium ad recipiendam dei visionem.
Pro primo dic illud Euangelij. Domine adiuua incredulitatem meam. Pro secundo. Adiuua nos deus salutaris noster & propter glo.t.d, libe. nos. Pro tertio. Dominus refugium & virtus, adiutor in tribulationibus: quę inuenerūt nos nimis. Pro quarto. Fluminis impetus lętificat ciuitatem dei: in qua non erit vmbra mundanę vanitatis, sed aspirabit dies summę veritatis. CAR.

DVo vbera tua: duo hinnuli capreę gemelli qui pascūtur in lilijs donec aspiret dies & inclinētur vmbrę. Duo vbera beatę virginis: de quibus, velut lac pię subuentiōis dulcedo sugitur, sunt affect⁹ pietatis: & misericordiæ quę velut capreę acuto lumine considerant, quis, & q̄ta indigeat ope: & per talem cōsiderationem discurrunt & per festinatam subuentionem accurrunt velociter, vt hinnuli. Et propter varios subuentionum modos, per hinnulos signantur, qui pulchra sunt varietate distincti. Dicuntur quoq; gemelli: f. sociales & cōsimiles, quia valde sibi sūt similia: & quasi ex vno fonte prodeuntia misericordię & pietatis beneficia. qui i ingratis moriunt & deficiunt: in illis nutriuntur & deficiunt: qui, propter candorem & odorem bonorum operum, lilijs assimilantur. Hęc aūt vbera beatæ Virginis lac suū propinare non cessāt tota ista præsenti vita donec videlicet aspiret dies i. donec veniat dies illa quę ad corpora de puluere reformata spirabit spiritū vitę: & vitā glorię. & donec inclinent & deficiant vmbrę presentis miserię. Sequitur ex persona Virginis. THO.

IBo mihi ad montem myrrhe & ad colles libani & loquar sponsę meę.

¶In myrrha mortificatio carnis vel passionum pro pietate tolerantia. In thure deuotio celsi perax orationis exprimitur. Monsautē myrrhę, & collis thuris, est sublimitas mentis eorum qui & carnem vincunt: & ad amorem cœlestiū ferdenter leuant. Ad quem montem & collem vadit dominus quia illorum corda qui virtutibus studentsepius visere & inhabitare dignabitur. hoc est aperte dicere. Frequentabo colles: & pia deuotiōe & illustratione glorificabo. Et loquar sponsę meę eruditionem, consolationem, promissionē. & hoc iternas spiratiōe. Itē ibo mihi ait. Sibi vadit. quia singularis amor particip̄ secreti non recipit. Spōsus est deus. sponsa est anima. Ideo spōsa, quia donis gratiarū subarrata. Ideo spōsa, quia casto amore est sociata. Ideo sponsa, quia prole virtutū fœcūdata. Omnis aīa huius sponsi arram suscepit. Sed est arra cōmunis & ē arra specialis. Cois est, q̄ nati sumus, q̄ sentimus, q̄ sapimus, q̄ discernim⁹ Specialis arra est, q̄ regenerati sumus, q̄ remissionem peccatorū accepim⁹, q̄ charisma virtutū accepim⁹: & quod quisq; habet boni vnicuiq; arra est. Ibo mihi iquit, ad montem myrrhę. Myrrha quę amara est significat mortis significationē. Libanus qui interpt̄ candidatio: munditiā cordis. Hęc est via p quam sponsus ad sponsam venit. f. mons myrrhę & colles libani. quia primū p abstinentiam concupiscentiam carnis occidit. Deinde per munditiam cordis ignorantiam mentis abstergit. Postremo quasi tertio die ad colloquium spōsę veniēs desiderio suo aīam accendit. Bene dixit mons myrrhę, quia in afflictiōe debem⁹ esse constantes. Et colles libani, quia i successu virtutum debemus esse humiles. In monte myrrhę accipim⁹ fortitudinē cōtra carnis concupiscētiam. In collibus libani illuminationem mentis contra ignorantiam. In colloquio sponsę: charitatem cōtra maliuolentiam: potentia ad patrem, sapientia ad filium, charitas ad spiritum sanctum pertinet. Loquar inquit sponsæ meę. Duobus modis loquitur deus ad animam. Aliter ad fornicariam & aliter ad sponsam. Aliter ad fœdam, aliter ad pulchram. Aliter ad peccatricem, aliter ad iustificatā Illius fœditatem increpat. Huius pulchritudinem laudat. Illam increpando timore concutit. Istam laudando ad amorem accēdit. Iiii loquitur quum ei maculas suas oñdit. Isti qñ dona q̄ tulit ad memoriā reducit. Loquar inqt sponsæ meę. Item

De imbre, colle, colloquio sponsę.

tria proponuntur.
Mons myrrhę. Ad primū venit dilectus sustinens mundi calamitatem.
Sponsꝰ ad quid venit. Collis libani vel thuris.
Colloquium sponsę.
Ad secundum interpellans pro nobis patrem.
Ad tertium afferens prędicationem.
In primo suo exemplo nos inuitat ad amaritudinem passionis. In secundo proponit nobis formā orationis. In tertio docet nos viam salutis. Audi primum. Vere lāguores nostros ipse tulit & delicta nostra ipse portauit. De secūdo. Pro trāsgressoribus orauit vt non perirēt. Pro tertio. Clamabāt pres ātiq. Veni ad docēdū nos viā prudentię.
Venit primo ad vallem myrrhę.
Secundo ad collem myrrhę.
Tertio ad montem myrrhę.
Ad vallem suscipiens nostrę carnis infirmitatem
Ad collem sustinendo tribulatiões & derisionem
Ad montem perferendo passionem.
Vallis ad quā venit fuit virginis humilitas.
Collis iustorum sanctitas.
Mons martyrij sublimitas.
Venit ergo ad vallem Marię.
Ad collem Ioannis baptistę.
Ad montem Caluarię.
Ad primum per incarnatiōnem.
Ad secūdum per aspere quersatiōis cōformitatē.
Ad tertium per passionem.
De valle dicit. Missus est Ioseph de valle Ebron (quod dicit visio æterna) ad visitādos fratres. De collibus dicitur. Exultatione colles accingentur.
De monte Christo: qui super mōtem ascēdit Caluarię, dicitur. Erit mons domus dñi super verticem montium, & confluent ad eum omnes colles
Quibꝰ venit.
In hunc itaq; montem Caluarię qui dicitur mons myrrhę propter amaritudinem passionis Christi, venit dilectꝰ homini: venit angelo: venit sibi. Ibo mihi ait, vt totum acquisitū allegatur. i. ad vtilitatē.
Venit homini, ad necessitatem.
Angelo, ad iocunditatem.
Sibi, ad sublimitatem.
Ad necessitatem, vt redimeretur.
Ad iocunditatem, vt angelica ruina repararetur.
Ad sublimitatem, vt dilectus exaltaretur.
De primo clamabant patres antiqui. Veni ad redimendum nos in brachio extento. Propter secūdum in natiuitate Christi facta est cū angelo multitudo cœlestis, laudantium & dicentium, Gloria in excelsis deo: & i terra pax hominibus bonę voluntatis. Pro tertio dicebat Dauid. Exaltabo te d. q. s. me. Et exaltabo te deus meus rex: & benedicam nomini tuo in seculum & in seculum seculi.
Myrrha triplex.
Notandum q; inuenitur
Myrrha prima Prima est infirmorum.
Myrrha electa. Secunda iustorum.
Myrrha probatissima. Tertia martyrum.
Prima est in pœnitentialis satisfactionis angustia
Electa, non iam pœnitentialis sed sponte asperitas causa feruentioris religionis assumpta in virtutum elegantia. Probatissima in passionis experiētia. De prima. Labia sponsi stillantia myrrhā primam. Labia em̄ sponsi dicuntur labia peccatoris confitentis peccata sua in amaritudine animę sue
De secunda. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris. De tertia. Manus meę distillauerunt myrrham, & digiti mei pleni myrrha probatissima. Nō est simplex hęc triplex myrrha: sed cōdita.
Prima enim condita est vini austeritate.
Secunda auro & thure:
Tertia aromatum dulcedine.
Vinum primę est austeritas in pœnitentia.
Aurum secundę est charitatis splendor.
Thus vero orationum fragrantia aromata.
Tertię sunt superni saporis affluentia.
In figura primę dederunt Iudei domino vinum myrrhatum biberet vt myrrha designet cordis cōtritionem. Vinum exterioris pœnitentiæ austeritatē. In figura secūdi obtulerūt Magi dño, aurū, thꝰ & myrrham. Pro tertio dictū est. Myrrha & gutta & cassia a vestimentis tuis a domibus ęburneis
Sunt colles diaboli.
Sunt colles mundi.
Colles iij.
Sunt colles libani vel thuris quod idem est.
Primi sunt qui imitantur diabolum in superbia.
Secundi qui eleuantur in mundi dignitatibus & potentia. Tertij sequuntur Christum in iustitia.
De primis ait Esaias. Omnis mons & collis humiliabitur. De secundis. Abacuch. Incuruati sunt colles mundi ab. i. ę. e. De tertijs. Suscipiant montes pacem populo & colles illius. Et Dauid. Exultatione colles accingentur.
Ad primos venit Christus vt conferat humilitatē
Ad secundos, vt amoueat equitatem.
Ad tertios, vt doceat veritatem.
Humilitatem sui.
Aequitatem iudicij.
Veritatē ad cognoscēdā viam fidei, charitatis, spei
Humilitatem sui mediante confessione.
Aequitatem iudicij dictante ratione.
Veritatem ad cognitionem viæ ductu prudētię.
Primi colles se eleuant in superbiam.
Dum caput erigitur. Caput erigitur ad Primus.
Lingua dissoluitur. abstergendum.
Manus extenditur. Ligua dissoluitur
ad obiurgandum.
Manus extenditur ad opprimendum.
Sed confessio caput id est cogitationem stultam q̄ est initium peccati,
Abscindit in contritione.
Lingua in peccati prolatione.
Manus in satisfactione.
Hoc totum designat illud factum Iudę Machabęi. Demetrius enim qui dicitur nimiū persequēs id est diabolus misit Nichanorem q dicitur lucerna stans id est exaltatio cordis contra Iudā qui dicitur confessio: qui Nichanor preerat elephātibꝰ quorum ossa iucturis carent. quia superbia iflexibilis est. Sed Iudas eum occidit, & abscidit caput eius & linguam & manus. Sed i corde peccatoris tres sunt scrupuli qui confessionē deprimunt. Ti- Scrupuli
mor, dolor, pudor. Desperat timor propter pecca cordis. iij.
ti magnitudinem. Dolor propter pœnitētię austeritatem. Pudor propter turpitudinem. Cum igit recolit turpia quę gessit, merito erubescit confiteri. Cum vero multitudinem, merito dolore ingemiscit. Cum autem magnitudinem, merito timore langueſcit. Scrupuli isti vt lapis sunt expoliendi. In lapidum politione ponuntur tria, oleum, lapis, manus. Oleum profunditur, lapis superuoluitur, manus manum trahendo voluitur. Oleum ergo benignitatis asperitatem lenit. Assiduitas pœnitentię quasi lapis peccatorum scrupulos terit.

Puritas cōscientię quasi manꝰ sordes tergit. Hoc est oleum spiritus. Hic ē lapis angularis. Hæc est dextera dei patris.
Primum lenit.
Secundum premit.
Tertium trahit.
Primo igitur deus dolorem lenit.
Secundo animi timorem premit.
Tertio opera manuum suarum dexterā porrigit.
Hęc de primis collibus.
Secundos ad equitatem inuitat. Quod sic fit.
Secundi. Primo debet rationem consulere.
Secundo iustum ab iniusto separare.
Tertio cuiq; quod suum est, tradere.
Consule igitur Solomonem meretrices mulieres iudicantem.
Primo precepit gladium afferri.
Secundo infantem diuidi.
Tertia vtriq; partē suā dari. Hęc de sēdis collibꝰ.
Tertio vero inuitat ad veritatem, vt teneant viā
Tertij. fidei, spei, & charitatis: vt sciāt quid credere, quid amare, quid sperare debeant, ne inueniatur in fide scrupulus erroris.
In spe defectus terroris.
In charitate offendiculum rancoris.
Fides igitur muniatur boni operis exercitio.
Spes eternitatis desiderio.
Charitas exhibitionis obsequio.
Propter fidem quę est de occultis Raab meretrix exploratores Hierico abscondit.
Propter charitatē pactū salutis fuę cū eis cōposuit
Propter spem funiculū coccineū i fenestrā misit.
Isti sunt colles libani ad quos descendit vel thuris
Thus est gutta q̄ prius latet in arbore ꝑpter fidē.
Secundo igne concrematur propter charitatem.
Tertio fumum mittit in altum propter spem. Et loquar alt sponsę meę. Aliter alloquitur stultam aliter incautam, aliter honestam.
Primam increpat. Propter primā ait. Sub
Secundam instruit. arbore malo suscitaui
Tertiam laudat. te, ibi corrupta est mater tua, ibi violata est genitrix tua. Propter secundam. Si ignoras te o pulcherrima mulierum, egredere & i post vestigia gregū. Propter tertiā. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra. Isti dicit Et loquar sponsę meę. Quid aūt loquat subdit. Veni de libano sponsa: vbi cubā in meridie. CAR.

VAdam ad montē myrrhe & inter laudes suas quasi tacta cordis dolore ex presentia passionis filijs laudes ipsius enarrātis exclamat. Vadam ad montē myrrhę. Myrrhā aūt dicit amaritudinem compassionis in passione filij: & montē myrrhę dicit, quia maior acerbitas doloris esse non potuit i corde matris. Verū post dolorem subiūgit de consolatione doloris dicens Vadam ad collem thuris. Thuris fragrantia dīnice resurrectionis gratū odorē demōstrat, cuiꝰ odoris consolationē collem thuris vocat: ad quē ꝑ doloris lenimento se ituram ꝓnunciat. Per hoc aūt qđ dicit montem myrrhę & collem thuris: quum collis minor sit mōte: insinuare videtur q tūc dolori consolatio nō respondit. morientē em̄ filiū & morientis dolorē plene vidit & gustauit: sed licet resurgentem videret nondum tamen tūc plene vidit gloriam resurgentis. Sequitur. THO.

Ota pulchra es amica mea: & macula nō est in te.

COmnis anima vel auersa est a deo, vel conuersa ad deum. Auersa: alia reuicta: alia remotissima. Conuersa alia propinqua: alia proxima. Quæ remota est: turpis est: sed nō tota. Quę remotissima est: tota turpis est. Item quę propinqua est: speciosa est, sed non tota. Quę proxima est: tota pulchra est. Quid sponsus dixerit audiuimꝰ: qua via debet venire sponsa audiamꝰ. Veni de libano spō sa: venies & pertransibis p montem sanir, vel Seir
Seir interpretatur hispidus vel pilosus. Sanir nocturna auis vł fętor. Seir ē ꝓcupiscētia carnis. Seir
Habet montem. In valle debilis.
Habet campum. In campo fortis.
Habet vallem. In mōte insuperabilis.
In monte est appetitus carnis in necessitate.
In campo appetitus carnis in facietate.
In valle est appetitus carnis in voluptate.
Qñ ad vincēdū tantū caro sustētamētum accipit, Seir in monte est: quando ad nutrimētum robur querit. Seir in campo est: quando ad lasciuiēdum delitias poscit. Seir in valle est. In monte est insuperabilis quando sustentamentum i hoc exilio viuentibus necessarium est. In campo est fortis: qa robur carnis aliquando animę profectibus vtile est. In valle debilis: quia voluptas carnis semper superflua est. In valle prohibetur. In campo cōceditur. In monte remuneratur. In valle seruat. In campo pugnat. In mōte regnat. In valle est luxuria. In campo temperantia. In monte parsimonia
In valle adiuuante gratia facile calcatur. In cāpo cum difficultate vincitur. In mōte ne superari valeat ipse cotidianus noster defectus vires iugiter subministrat. Qui superflua resecat: Seir i valle cōculcat. Qui de necessarijs aliqđ minuit: Seir in cāpo vincit. Qui ad sustētamentū tm̄ naturę necessaria tribuit: quando Seir in monte exactori obsequium reddit. Si legatur Sanir: idem iudicium designat. interpretatur em̄ fętor vel nocturna auis: qa voluptas carnis & fętida & occulta venit. Her
mon interpretatur anathema eius. Cuiꝰ eius: scilicet diaboli qui primus separatꝰ est a a deo. Anathema vero anathematis est: qui separatꝰ ab eo
Notādum q̄ alij sunt mons hermon. Alij cāpus
Alij vallis. Vallis sunt qui per fidem a diabolo iā separati sunt: sed adhuc per vitā carnalem in desiderijs iacent. Campus sunt, qui mediū statum tenentes: nec per voluptatem in ima descendūt: nec per spiritualem conuersationem ad superna erigi possunt. Mons sunt: qui nō solum p fidem a diabolo sunt separati: sed per eminentiam virtutis & constantiam mentis contra diabolum sunt erecti
Per cubilia leonum, sopita crudelitas intelligitur. id est carnis voluptas, quę prius placet p experiētiam. Secundo torquet per conscientiā. Tertio flagellabit per gehennā. Leopardus varij coloris est per quem designatur hęreticꝰ vel hypocrita, vel varijs vitijs deditiꝰ: & superbi amatores huiꝰ seculi. Item ab illo loco. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Non in eximiorib⁹ tm̄ membris electorum: quę supra enumeraui, pulchra es: verum etiam in illis qui pusilli ac fragiles. Ac de-

core refulges virtutum,& vitiorum macula cares
Libanus ſecundum hebraicam etymologiam cã-
didatio dicitur:ſecundũ græcam thus:eamq; ad ſe
venire admonet. Quum eñ videt dominus ani-
mam fidelem bonis actibus candidatã & incenſũ
ſibi purę orationis offerentẽ delectatus eius piis
ſtudijs vt cœptis inſiſtat hortatur. Tertio ſpõſam
de libano venire præcipit:quia profectum in ele-
ctis ſuis bonę operationis ,ſalutiferę loquutionis:
purę requirit cogitationis. Vel certe veni per opti
mam vitã quã in corpore viuens exerceas. Veni
abſoluta corpore ad percipiendã animę vitam p-
hẽnẽ. Veni tertio recepto corpore:ad videnda re
ſurrectionis gaudia perfecta. Tunc eñ coronabe
ris pfecta. Tũc eñ coronaberis. Sed vñ:de capite
amana:de vertice Sanir & hermõ de cub. leo. de
mõt.pardor. Amana,Sanir & Hermõ mõtes ſũt
Cilicię & Iudęę leonũ pardiſq; & aliis feris luſtra
ꝑbẽtes. Hęc ſunt ſuperba infidelium corda: i quib⁹
imundi ſpiritus ſedem habent. Leones ſũt demo
nia propter ſuperbiam. Pardi ꝓpter crudelitatis
ſuę varietatem artium malignarum. Item ab illo
loco. Ibo mihi ad montem myrrhę. Myrrha ama-
ra eſt & ideo paſſiones deſignat.

De cãpo, colle,& mõte myrthæ.

Myrrha habet campum. Campum aſperę con-
uerſationis.
Habet collem. Collem interioris com
punctionis.
Habet montem. Montem in effuſione
ſanguinis.
In colle ordinat.
In campo pugnat.
In monte triumphat.
Ordinat exercitum.
Pugnat aduerſus inimicum.
Triumphat vt accipiat præmium.
Exercitum virtutum.
Inimicũ ſcilicet diabolum.
Præmium ſcilicet gloriam angelorum.
Hęc ſunt tria genera martyrij. In cãpo ſunt tria.ſ.
Continentia in iuuentute.
Largitas in paupertate.
Sobrietas in vbertate.
Item in colle tria ſunt.
Contritio peccati.
Compaſſio proximi.
Anxietas deſiderij.
In monte vincimur per tria.
Si ſuſtineamus contumelię exprobrationem.
Vilitatis confuſionem.
Paſſionis aſperitatem.
Chriſtus in colle ordinauit in mũdo prędicando.
In campo pugnauit temptanti diabolo reſiſtẽdo.
Per mortem triumphauit in monte Caluario.
Venit dños ad colles libani qui interpretatur can-
didatio,per reſurrectionẽ. Vnde triplicem nobis
oſtendit corporis glorificationem: ſcilicet clarita-
tem,ſubtilitatem,agilitatem. Primũ in mõte Tha
bor,per tranſfigurationem:quãdo facta ſũt veſti-
menta eius alba ſicut nix. Secundum in mõte Si-
on,quando intrauit ad diſcipulos ianuis clauſis.
Tertium in monte Oliueti,vnde aſcendit ad pa-
trem. Sic veniens loquit̃ ſponſæ ſcilicet hæc qua-
tuor quę ſequuntur.

Primo. Tota pulchra es. Primo laudat.
Secundo. Veni a libano. Secundo vocat.
Tertio coronaberis. Tertio inuitat.
Quarto. Vulneraſti cor meũ. Quarto rememorat
Primo laudat munditiam.
Secundo vocat ad patriam.
Tertio inuitat ad coronam.
Quarto rememorat ei ſuam beneficentiam.
Primo laudat munditiam,vt hilaris fiat.
Secundo vocat ad patriam,vt peregrina ad ſuam
ciuitatem redeat.
Tertio inuitat ad coronam,vt per præmia alliciat
Quarto rememorat bñficentiã,vt ei gr̃as referat.

Candida-tio in ma-lo triplex.

Sed tertio dicit. Veni de libano. Libanus candida
tio dicitur:qđ & ad bonum & ad malũ ſpectare ꝑ-
Triplex eñ eſt candidatio in malum ſcilicet.

Candida-tio ſeu al-bedo i bo-no etiam triplex.

Voluptas. Prima carnalium.
Vanitas. Secunda ſuperborum.
Simultas. Tertia hypocritarum.
De prima. Si apparuerit candor in vulnere, lepra
eſt ait Moſes. De ſecũda. Qui habuerit albuginẽ
in oculo,nõ miniſtret i tabernaculo. De tertio. Vo
cat domin⁹ hypocritas ſepulchra dealbata. Eſt &
triplex dealbatio in bono ſcilicet.
Continentia. De prima & ſecunda. Candidio
Innocentia. res niue,nitidiores lacte.
Sapientia. De diuina ſapientia dicitur. Can
dor eſt lucis ętern̄ę. De triplici in malo nos pecca-
tores vocat vt conuertat de triplici in bono: vocat

Amana.i. diaboli,ca-put tri-plex.

ſponſam:vt in melius proficiat. Coronaberis ait.
Sed ob quam victoriam debeat coronari, adiũgit
ſic. De capite amana id eſt diaboli q eſt caput om
nium malorum. Et eius capita ſunt tria.
Primum ſuperbia.
Secundum ſuggeſtio.
Tertium fomes peccati ſiue originale peccatum.
Primum præcipitauit eum de cœlo.
Secundum Adam de paradiſo.
Tertium inquinat omnem hominem in mundo.
De his Dauid. Contribulaſti capita draconum in
aquis. Tu confregiſti capita draconis in aquis ſcili
cet baptiſmi. Sanir dicitur fętor ſcilicet carnis cu
ius vertex eſt ſuperbia carnis. Hermon dicit̃ ana-
thema id eſt ſeparatio :qui verticem habet mun
danam elationem:ab eo ſeparari debem⁹. Cubi-
cula leonum latens ferocitas. Montes pardorum
apertę malicię varietas. Ergo coronabit̃ anima
quę hęc omnia vicit. CAR.

TOta pulchra es amica mea & macula non eſt in te. Reuertitur aũt filius ad proſequendam laudem matris dicens. Tota pul-chra es amica mea:quia i omni ſenſu corporis vir
ginalis:integritatis mundiciam retines:& macula
non eſt in te:quia in nullo corporalium ſenſuum i
ſtrumento concupiſcentię carnalis adhęſit macu-
la. Vel ſic. Tota pulchra es mente & corpore :&
macula non eſt in te:quæ te repellat vel impedi-
re valeat,quin de te dño gratũ offeras holocauſtũ
Igitur. Veni de libano ſponſa mea, veni de liba-
no, veni coronaberis, de capite Amana,de ver-
tice Sanir & Hermon,de cubilibus leonũ,de mõ-
tibus pardorum. Libanus ſiquidem iterpretatur
candor:& eſt etiam libanus arbor thuris odorife-
ra. Vocatur ergo beata Virgo,vt de meritis veni
at ad coronam:& dicit̃ ei:veni de libano : veni de
candore virtutum:veni de libano:veni de odore
fragrantium bonorum operũ,pro ipſis præmium
receptura. veni coronaberis,pro multiplici victo-
ria. qa videlicet triumphaſti de capite Amana,de
vertice Sanir,& Hermõ. Ipſa eñ triũphat de ma-

licia diaboli:quę ſignat̃ per caput Amana. de mũ
dana ſcilicet ſapientia:quę notatur i vertice Sanir
de perfidia hęretica:quę ſignatur p verticẽ Her-
mon. Amana ſiquidem interpretatur denſ vigilia
rum:& deſignat omnium dæmonum collegium
qui dente tentationis hominẽ rodunt & ſemp ad
eius ſubuerſionem vigilant ſicut dicit Iob. Nocte
os meũ pforat̃ doloribꝰ: ac ſi dicat. Nocte dũ vi-
delicet mihi nõ ,puideo os meũ id ẽ robur virtutis
meę perforatur tentationibus,quę ſunt cauſę do
lorum. & ſubdit. qui me comedunt ſcilicet tentato
res non dormiunt,ſed in multitudine eorum con
ſumitur veſtimentũ meum bonę conuerſationis
ſcilicet ornamentum. Huic verbo concordat Pe-
trus dicens. Sobrij eſtote & vigilate:quia aduerſa-
rius veſter diabolus circuit quęrens quem deuo-
ret. Huius autẽ collegij quod ꝑ Amana deſignat̃
caput eſt ille princeps dęmonũ,cuius caput beata
virgo contriuit. Sanir interpretatur auis nocturna
quę de nocte volat & videt,& cęcatur ad ſolẽ. Hi
ſunt philoſophi & ſapientes huiꝰ mundi:q ad lu-
cem diuinę ſapientię cęci ſunt:ad ſapientiam vero
huiꝰ mundi & ad maliciam ſubtiliter vident. de q
bus dicit Hieremias. Filij inſipientes & vecordes
ſunt:ſapientes ſunt vt faciant mala,bene aũt face-
re neſcierunt. De his triumphat beata Virgo. Et
pro hac victoria coronatur quia peperit ſapientiã
per quã ſapientia huius mundi,ſtultitia compro-
batur. Ipſa quoq; coronatur de vertice hermon. i.
de capitaneis hereticorũ: quia ipſa vniuerſas hæ-
reſes interemit in vniuerſo mundo. Hermon iter
pretatur anathema vel ſeparatus. Hi ſunt hęreti-
ci,de quib⁹ ſub nomine Effraim dicit Oſee ad Iu
dã. i. ad viros fideles & catholicos. Particeps ido-
lorum Effraim :dimitte eũ. ſeparatũ eſt conuiuiũ
eorum. Ac ſi dicat. Hęretica pfidia participat cũ
idololatria. Tu ergo vir catholice dimitte eũ:ne cõ
munices cum hęreticis. ſeparatũ eſt eñ conuiuiũ
eorum: Nam anathematizata ẽ hęreticorũ doctri
na perfida :& falſa religio. Coronatur quoq; de cu
bilibus leonũ:de montibus pardorum. qa aufert
diabolo qui per ea deſignatur. Significant autẽ cu
bilia torporẽ & molliciẽ luxurię. Per leones intelli
guntur ſuperbi,iracundi,potẽtes huiꝰ ſeculi. quos
tñ velut leones ſic emollit luxuria : vt i cubilibus
libidinum ſuarum torpeant & marceſcant. Vnde
de muliere meretrice dicit̃ in Parabo. Multos eñ
vulneratos deiecit:& fortiſſimi qq;interfecti ſunt
ab ea. Pardus qui eſt diuerſi coloris & quibuſdã
notis ſiue maculis variatur:illos deſignat:qui bo-
nis operibus mala commiſcent: quos ꝓ colore di
uerſo: Dñs arguit per Hieremiam dicens. Nũqd
auis diſcolor hęreditas mea mihi:tales quũdebe-
rent humiliari ex opere malo qđ per bonũ opus i
ficitur,ex ipſo tñ opere bono in ſuperbiã extoliũt:
quę ſupbia per mõtes exprimit̃: quũ dicit̃ de mõ
tib⁹ pardorũ. & quoniã tam his per beatã virgi-
nem ſubuenitur:q̃ illis qui p leones ſignãtur, ideo
ipſa de cubilibus leonum & de montibus pardor⁹
coronari dicitur. Sequitur. THO.

VVlneraſti cor meũ ſoror mea ſpõſa mea vulneraſti cor meũ ¶ Cõmẽoratiõe vulnerati cordis. ma
gnitudinẽ amoris quẽ erga eccleſiã habet, expri
mere voluit,quã recte ſororẽ ſuã nominat & ſpon
ſam,quia cœleſtis eã thalami ſibi fœdere ꝓiunxit
Quia & ipſe hõ fieri ac frater ei naturaliter exiſte
re dignatus eſt. Poteſt & iuxta illud intelligi quod
Eſaias dicit. Ipſe aũt vulneratus eſt propter iniqui
tates noſtras. Et qua de cauſa hoc fit:ipſe ſubiun-
git: In vno oculo tuo:& i vno crine colli tui. Su
pra ſpluribus oculis plures magiſtros:in plurib⁹ ca
pillis plures ſubditos ſignificatim⁹. Nunc in vno
oculo vnitas magiſtrorũ:in vno crine vnitas ſubdi
torũ accipitur. Ac ſi diceret. Tota forma tui corpo
ris mihi pulchra apparet. Inde eſt q ꝑ ceteris ad
te amãdã me accẽdit. quia vnitatẽ fidei ac dilectio
nis:& in ſubditis & ꝓlatis habere ꝓbaris :hoc me
ad excipiendũ vulnus pro tua vita adduxit. Cha
ritas huius vulneris cauſa fuit qua ad imitationẽ
Chriſti vulnerãtur multi, non ſolum autẽ: quia vi
deo alios vulneratos:alios ligatos ,alios lãguẽtes
alios deficientes. Charitas vulnerat. Charitas li-
gat. Charitas languidum facit. Charitas defectũ
adducit. Audi de charitate vulnerãte. Vulneraſti
cor meum ſoror mea ſponſa. Audi de charitate li
gante. In funiculis adam trahã eos i vinculis cha-
ritatis. Hęc charitatis vincula ſunt dei beneficia:
.ſ. bona naturę gratię & glorię. Naturã condidit:
gratiã ꝓtulit:gloriã r̃promiſit Ecce funicul⁹ triplex
Dona conditionis.
Bona iuſtificationis.
Præmia glorificationis.
Funiculus triplex difficiliter rumpitur. Hic tñ ru-
ptus eſt. Adiecit aũt dñs reſarcire charitatis vicu-
la. Nobis bona contulit. Mala noſtra pro nobis ꝑ
tulit:& nos ex vtraq; ſibi obnoxios reddidit. Au-
di de charitate lãguente Filiæ Hieruſalem nũ. di.
quia. a. l. Audi de charitate defectũ adducẽte. De
fecit in ſalutare tuum anima mea. In prauis deſi-
derijs vide quid agant iſti gradus.
In primo tranſfigit affectionem.
In ſecundo ligat cogitationem.
In tertio diſſoluit actionem.
Affectio itaq; captiuatur in primo.
Cogitatio in ſecundo.
Actio in tertio.
Quarto cui nil ſatiſfacere poteſt, humanę poſſibi
litatis metas excedit. Hic defectũ adducit : & de
medio deſperare facit.
Primus itaq; gradus eſt, quando mens deſiderio
ſuo reſiſtere non poteſt.
Secundus quando obliuiſci non poteſt.
Tertius quando nil ſapere et poteſt.
Quartus quando nil eiſatiſfacere poteſt.
In primo amor eſt inſuperabilis.
In ſecundo inſeparabilis.
In tertio ſingularis.
In quarto inſatiabilis.
Inſuperabilis eſt qui alij affectui non cedit.
Inſeparabilis eſt qui a memoria nũq̃ recedit.
Singularis qui ſocium alium non recipit.
Inſatiabilis cum ei ſatiſfieri non poſſit.
In primo gradu notatur amoris excellentia.
In ſecundo eius vehementia.
In tertio eius violentia.
In quarto ſupereminentia in humanis affectibus
Primus gradus poteſt eſſe bonus.
Secundus ſemper eſt malus.
Tertius nõ ſolum eſt mal⁹, ſed incipit eſſe amar⁹
Quartus vero omnium ẽ peſſimus.

Precioſus eſt primus gradus ille in dei amore :qñ eſt inſuperabilis:Precioſior ſecundus : quãdoardens affectus incipit eſſe inſeparabilis. Multo melior:qñ in alia re q̃ in deo delectari non põt. Sũm⁹ eſt qñ ſuo de ſiderio nihil ſatisfacere poteſt. In primo. Aquę multę non potuerunt extiguere:&.f.nõ o.e.eo q̃ inſuperabilis ſit. In ſecundo põit aĩa dilectum ſuum ſicut ſignaculũ ſuper cor ſuũ :eo q̃ obliuiſci non poſſit. In tertio. Si dederit homo omnem ſubſtantiam domus ſuę prodilectione. quaſi nihil deſpiciet eam.eo q̃ in alia re delectari nõ poſſit. In quarto fortis eſt vt mors dilectio.d.ſ.m.e. Eo q̃ ei parum ſit quicquid pro deo facere vel ſuſtinere põt. In primo amor inſuperabilis dicit. Vnde:diligam te dñe fortitudo mea. In ſecundo inſeparabilis amor dicit. Adhęreat ligua mea faucibus meis.ſ.nõ.m.t. In tertio ſingularis amor dicit. Renuit conſolari aĩa mea in ſ.d.&.d.ſ. In quarto dicit inſatiabilis amor. Quid retribuam dño p omnibus quę retribuit mihi. In primo inſuperabilis dicit. Quid nos ſeparabit a charitate dei? In ſecundo charitas nunq̃ excidit:eo q̃ inſeparabilis ſit. Vnde. Adhęſit anima mea poſt te. In tertio arbitratur omnia vt ſtercora:vt Chriſtum lucri faciat. In quarto. Sibi viuere Chriſtus ẽ, & mori lucrum:eo q̃ cupiat diſſolui & eſſe cũ Chriſto.

In primo gradu diligitur ex corde.
In ſecundo ex toto corde.
In tertio ex tota anima.
In quarto ex omni virtute.
In primo. In corde meo abſcondi eloquia tua.
In ſecũdo. Confitebor tibi dñe in toto corde meo
In tertio. Concupiuit anima mea deſiderare iuſtificationes tuas in omni tempore.
In quarto. Nõ timebo quid faciat mihi homo.
In primo fit deſpõſatio.
In ſecundo nuptię.
In tertio copula.
In quarto puerperium.
De primo dicitur. Sponſabo te mihi ſempiternũ.
In ſecundo. Sunt nuptię i Chana Galilęę.
De tertio. Qui adhęret deo vn⁹ ſpiritus eſt.
De quarto. Concepimus & parturimus & peperimus ſpiritum.
In prio ſuſpenſa ad reditum dilecti:clamat. Veni dilecte mi ſimilis eſto.c.h.q:.c.
In ſecundo ſponſa inuitatur & dicitur ei. Veni de libano ſoror mea ſponſa.
In tertio ipſa dicit. Lęua ei⁹ ſub capite meo & dextera illius amplexabitur me.
In quarto dicit. Filioli mei quos iterum parturio. d.ch.f.in.v. Vulneratus eſt Chriſtus pro ſponſa.

Paſſio Chriſti.

In corpore. In corpore clauis.
In corde. In corde lancea.
In capite. In capite ſpinis.

Primo vt affligeretur.
Secundo vt occideretur.
Tertio vt ei illuderetur.

De primo. Corpus meum dedi percutientibus & genas meas vellẽtib⁹. De ſecũdo. Tradidit i mortem animam ſuam. De tertio ipſe ait. Tota die exprobrabant mihi inimici mei. Item inde. Quoniã propter te ſuſtinui obprobrium.o,cõ.f.m.
Itẽ obprobria exprobrãtium tibi.c.ſ..m. Inde dicebãt iudęi ſp nis coronato. Aue rex Iudæorũ.
In primo dolores noſtros ipſe portauit.
In ſecundo languores noſtros ipſe tulit.
In tertio diſciplinam oſtendit.
Dolores infirmitatis & pœnę.
Languores culpę.
Diſciplinam pacis noſtrę.
Diſciplina inquit pacis noſtrę ſuper eum. Et nos imitemur eum. Habemus.
Cotpus inſtrumentum.
Cor domicilium.
Caput ſpiraculum.
Inſtrumentum laboris.
Domicilium amoris.
Spiraculum aurę vitalis.
In primo igitur vulneremur clauis timoris.
In corde lancea compunctionis.
In capite ſpinis diſciplinati rigoris.
De primo. Confige timore tuo carnes meas. In figura ſecũdi. Percuſſit Dauid cor ſuũ quia ſcidit orãclamidis Saul. De tertio. Sepi aures tuas ſpinis. In corpore vulneremur ne propter operũ diſſolutionem affligamur. Vulneremur in corde:ne propter euagationes cogitationum occidamur. Vulneremur i capite:ne a diabolo nobis propter curioſitatem illudatur. In vno oculorum vulnera tus eſt Chriſtus. Duo ſũt oculi in anima. Oculus.
Vnus reſpicit interius ad ordinanda temporalia.
Alius ſuperius ad cognoſcenda ſuperna.
Secundo homines aſcendunt vſq; ad cœlos. Prio Crines. deſcendunt vſq; ad abyſſos. Septem crines raſos de capite Sanſonis ſeptem dona ſpiritus ſancti ſcimus interpretatos. Inter hęc pręcipuus eſt ſpirit⁹ ſapientię:quia quęcũq; operantur alia dona,iſtud ducit ad ſaporem & delectationem. Talis crinis q facit hominẽ delectari in deo:vulnerat amore cor ſponſi. Hic crinis naſcitur in capite ſpiritualis affectionis. Deſcendit per collum rationis ad ornãdũ corpus ſenſualitatis. Primum eñ ſapor ille diuinus in affectu naſcitur. Secundo tranſit per rationem A qua vtrum ex deo ſit:diſcritur & ordinat̃ Tertio deſcendit ad ſenſualitatem, quæ ex eo ornatur dum guſtato illo ſapore cõſuetũ vſum, quo corpus ſenſificat,obliuiſcitur. Vulnus iſtud nõ ponit in deo grauamen paſſiõis,ſed vehemẽtiã charitatis:quã habet in nobis. Aegritudo huius vulnerati:nobis eſt medicamẽtũ,eruditio ad bellum, amoris indicium. Inde congrue in libro Regum dicitur. Aegrotauit Heliſe⁹,& deſcẽdit ad eũ rex Iſrael. Beatus qui intelligit ſuper egenũ & paupere. Cui⁹ domin⁹ vniuerſum ſtratũ eius verſauit i ifirmitate. Ad eũ deſcẽdit qui cõplãt̃ ſiſi tudini mortis eius. qui diſcit ab eo eſſe vir dolorũ & ſciẽs infirmitatem. Hic rex Iſrael bellum habet cõtra Syriam quę dicitur elata id eſt contra ſuperbiam. Iſte venit cum arcu:id eſt cum intenſo ſtudio & p Arcus. penſo affectu. Duo eius arma curuantur adinuicẽ. cũ ſe reſpiciũt ad iuicẽ,pfeſſio & pſũmatio mediãte puerſatiõe ptinua:q̃ſi chorda attigẽs a fine vſq; ad finẽ for. Vel primũ cornu poſſum⁹ intelligere primam naturę conditionem. Aliud vltimam naturę glorificationem. Hęc ſe reſpiciunt p cordã ſcilicet per gratiam :quę naturę ſtatum reintegrat & gloriam confert. Cornu ſuperius curuatur cum illa ſuperior gloria vt eam poſſimus contemplari capacitati noſtrę ſe inclinat. Ita in inferioribus ſit diſcreta diſciplina,in ſuperioribus ſuſpenſa deuotio. Cum igitur per gratiã id eſt chordã ſic arc⁹ fuerit intenſus:ſagittas ſpirituales emittit,qui multipliciter vulnerant. Sunt eñ iſtę ſagittę quatuor.

Sagitta q̃ druplex.

Prima vulneratur diabolus.
Secunda a deo auerſus.
Tertia deuotus.
Quarta Chriſtus.
Primus vt victus turbetur.
Secundus vt reuocetur.
Tertius vt inflammetur.
Quartus vt pro nobis moreretur.

Prima rex Achar fuit occiſus. de qua. Emitte ſagittas tuas & conturbabis eos. Secunda & tertia: quas Ionathas miſit in ſignum q̃ a Dauid intelligeretur:ſcilicet q̃ pater eius id eſt diabolus eſſet fugiendus. De ſecũda Iob. Sagittę domini in me fixę ſunt:quarum indignatio ebibit ſpiritũ meũ. De tertia. Sagitta Ionathę nunq̃ abijt retrorſum. Et. Sagittę potentis acutę cum carbonibus deſolatorijs. Item in luce ſagittarum tuarum ibunt.i.ſ.f.h.t. De quarta dicitur. Poſuerunt me quaſi ſignũ ad ſagittã. Hęc eſt ſagitta qua Iudas Maccabęus pro defenſione populi ſui eſt occiſus. De primo vulnere dicitur. Nũquid non percuſſiſti ſuperbũ, vulneraſti drachonem. De ſecundo. Increpationes dñi ne reprobes. Ipſe enim vulnerat & medetur,percutit & manus eius ſanat. De tertio. Vulnerata charitate ego ſum. Item eadem dicit. Inuenerunt me cuſtodes ciuitatis,percuſſerunt me & vulnerauerũt me,tulerũt palliũ. De quarto. Vulneraſti cor meũ ſoror mea ſponſa. In hoc autẽ loco de vulnere agitur,quo hoſtis vulneratur. Aperi mihi feneſtram orientalem ait Heliſeus,& iace ſagittã contra Syriam & percuties eam in affec. Contra Syriam & contra orientem iacit ſagittam qui affectum ſuũ & cogitatum ad feriendũ ſuperbum illum intendit. De quo dicitur. Quõ cecidiſti de cœlo Lucifer qui mane oriebaris. Percuties ait eũ in affectu:id eſt in furore cum feruore qui de charitate ꝓcedit. Hunc eñ factum vocat Heliſeus iactum ſalutis. Hic duplicẽ nota ictum ſcilicet ſagittę,qui fit de longinquo. de quo dictũ a Ionatha filio Saul:ad armigerũ puerũ. Porro ſagitta vltra te eſt. Et virgę,qui fit de propinquo:de quo nunc agitur cũ dicit Propheta. Percute iaculo terram:& percuſſit trib⁹ vicibus,& ceſſauit. Percute in Syria hoſtis ſupbi,quã tibi immittit ſuggeſtionem. Percute terrã,quę de carne tua naſcitur oblectationem. Hęc eſt eñ tibi propinqua:illa longinqua. Bona eſt feneſtra orientalis per quã nõ mors intrat,ſed percutitur hoſtis. Syriam eñ ferire, eſt per diuinam reuelationem mundi occidere elationem. Terram ferit qui carnem ſuam caſtigat. Tribus vicibus,ſi triplex animę vitium refrenat.

Eſt eñ iraſcibilis. In primo reprimit irę furorẽ
Concupiſcibilis, In ſecundo libidinem.
Rationalis. In tertio feruorem.

Sed debes percutere quinquies,aut ſexies,aut ſepties. Quinquies retinendo quinq; ſenſuum contumaciã. Sexies per operationẽ bonã. Septies,per gratam mentis quietem. CAR.

VVlneraſti cor meum ſoror ſpõſa mea,vulneraſti cor meũ in vno oculor⁹ tuor⁹:& in vno crine colli tui. Alia tranſlatio dicit. Percuſſiſti nos corde,totã videlicet trinitatẽ. Dicit ergo. Vulneraſti cor meũ vulnere charitat̃,in vno eñ id eſt in vnitate oculor⁹ tuor⁹:affect⁹ videlicet & intellect⁹,qui in te ita ſunt vniti,vt nõ aliud deſideret affect⁹ :niſi qđ deſiderãdũ iudicat intellect⁹ Vulneraſti in vno crine ceruicis tuę.i.in vnitate cogitationũ tuarũ:quę ſic adhęrẽt capiti ſuo Chriſto,vt nihil aliud dicãt:niſi illud Pſalmi. Vnã petiĳ a dño hãc requirã. Dicit ergo dñs ſe charitate vulneratũ & corde pcuſſũ,i vno oc̃lor⁹ & in vno crine colli matris ſuę :q̃a de corde ei⁹ triũphat hęc vnitas:& eius recordationẽ nulla delet obliuio ſicut fieri nequit,ne vuln⁹ cordis cõtinue ſentiat̃. Vocat aũt dñs matrẽ ſuã ſororẽ & ſponſam. Sororẽ propter humanę naturę cõtuberniũ. Sponſam, ꝓpter incõcuſſam fidei cõſtãtiã. Quũ eñ tpe paſſionis fides Ap̃lor⁹ cõcuſſa vacillaret,ipſa velut ſponſa ſponſo ſuo ſine fidei titubatione cõſtãter adhęſit. Ipſa etiã velut ſponſa ſpõſo ſuo familiarior malorẽ in ſponſi bonis obtinet portionẽ. Quantũ autẽ eã cõcupiuit ſponſus cœleſtis:oſtenditur in Eccleſia ſtico,quũ dr̃. Species mulieris exhilarat faciẽ viri & ſup oẽm cõcupiſcẽtiã hois ſupducit deſideriũ. Species ſiquidẽ mulieris virũ potẽtẽ humiliat:ſeuerũ & auſterũ emollit. Et hui⁹ mulieris ſpẽm ſic ꝓcupiuit dñs & elegit q̃ ipſa ei⁹ deſideriũ intm̃ ſuperduxit. i. ad tantũ exceſſum pduxit q̃ ad noſtrã infirmitatẽ humiliat⁹ eſt oĩpotẽs,& qui eſt vita viuentiũ,emollit⁹ eſt ad mortẽ. De hac ſponſa dicit Eccleſiaſticus. Nõ eſt vir illi⁹ ſcđm filios hoim:& paulo poſt. Adiutoriũ ſcđm illũ eſt:& colũna,& requies. Libeat igit̃ attẽdere in hac ſponſa qualiter primę ſpõſę ſit oppoſita. Prima igit̃ ſpõſa de coſta viri ſui forãta eſt,ſed de carne hui⁹ ſpõſę format⁹ eſt ſpõſus ei⁹. Vñ in Eccli. dr̃ ad dñm. Innoua ſigna & imuta mirabilia. Mirabile ſiquidem fuit de coſta viri formare mulierẽ:imutatio mirabiliũ eſt: q̃ de ſola carne mulieris format⁹ eſt homo. Cętertũ quũ de oſſe viri formata eſt caro mulier̃:ſignũ fuit q̃ per mulierẽ humana infirmaretur natura. Facta eſt aũt ſignor⁹ innouatio,quũ de carne mulieris fact⁹ eſt vir. per qđ ſignificatũ eſt q̃ per hãc generationẽ humana natura ab infirmitate reueretet̃ ad firmitatẽ. Illđ quoq; notãdũ eſt q̃ prima ſpõſa facta eſt in adiutoriũ viri:dicẽte dño. Faciam⁹ adiutoriũ ſiñe ſibi. ifirmũ eſt aũt adiutoriũ viro mulier. Hic aũt dr̃. Vir ei⁹ nõ eſt ſcđm filios hoim qa Chriſt⁹ nõ fuit fili⁹ hoim,ſed fili⁹ hois oẽs hoies dignitate p̃celles. & dr̃ adiutoriũ ſponſe ſcđm illũ ſcilicet ſcđm ſpõſum,qui eſt adiutoriũ ſponſe & colũna:ſiue firmamẽtũ & requies. Segt̃. THO.

¶LIBER SEPTIMVS.

DVlchrę ſunt mammę tuæ ſoror mea ſponſa pulchriora vbera tua vino.

¶Sicut i oculis doctores cœleſtia cõtẽplates, In collo pfectionib⁹ ſpiritualẽ gr̃am infundẽtes, In dẽtib⁹ puer ſos reꝑhẽdẽtes, ſic i mãmis deſignãtur q ifirmos adhuc fuligine pctõr⁹ nigros ad pulchritudinẽ iuſtitię adducũt. Spõſam dicit:qa de ipſo ꝓcipit & ipſi parit. Sororẽ,qa cũ eo idẽ op⁹ facit. Itẽ ſpõſus cib⁹ eſt angelor⁹,in eo q̃ in principio erat verbũ & verbũ erat apud deũ,& de⁹ erat verbũ. Panis ſpũalitũ: in eo q̃ verbũ caro factũ eſt. Lac puulor⁹ in eo q̃ habitauit i nob̃. Vbera ſpõſę pulchriora ſunt vino

id est euangelicæ doctrinæ suauitas: q̄ legalis obseruantię austeritas. Omniū Christo militantiū mater est gratia. Hęc

Vbera. Habet mammam. De prima vt hic. Pulchrę sunt māmę tuę.
Habet vber.
Habet māmillā. De vbere in sequēti.

Pulchriora sunt vbera tua vino. De tertia Esaias.
Māmilla regum lactaberis.
De prima lac extrahitur.
De secunda pinguedo effunditur.
De tertia mel suscipitur.
Vnde dicitur. Māma quasi manu manās. Vber: quasi vngēs imber. Māmilla quasi manās melle.

Prima blanditur. Blanditur ꝑmissione.
Secunda consolatur. Cōsolatur deuotione.
Tertia sugēs dulcorat. Dulcoratur suscipens ieffabili dulcedine supernę glorię.

Primo dicitur. Lac vobis potum dedi non escam.
Secundo. Impinguasti in oleo caput meum.
Tertio dicit Salomō. Comede mel fili qm̄ bonū ē.

Prima potantur infirmi.
Secunda satiantur validi.
Tertia inebriantur perfecti. Vnde Esaias.
Primis vt potemini a lacte.
Secūdis: vt satiemini ab vbertate ꝓsolatiōis vestrę
Tertijs: epulemini ab introitu glorię gentium.

Hi inebriantur ab vbertate domus dei. Mammę sunt pulchrę. Vbera pulchriora. Māmillę pulcherrimę sunt. Pulchrę lactis cādore. Pulchriores olei nitore. Pulcherrimę materia mellis. i. florum ex quibus fit varietate. Candore innocentię: nitore conscientię: varietate florum excellentium: beatitudinum cōmemoratione. Primus est innocens manibus & mundo corde. Secūdus dicit. Gloria nostra hęc est/testimonium cōscientię nostrę. Tertius frequēter recordatur. Beati pauperes spiritu qm̄ ipsorum est regnū cœlorum. Primū est de cor de puro. Secundum de cōscientia bona. Tertium de fide nō ficta. De māma fluunt benedictiones abyssi iacentis deorsum. De vbere benedictiones vberū & vulue. De māmillis benedictiones cœli desuper. Has benedictiones dedit Iacob filio suo Ioseph. De mamma fluunt veritas & misericordia. De vbere datur nobis de pinguedine terrę, & de rore cœli abundantia. De māmilla diuitię & gloria. De mamma veritas in confessione: misericordia in remissione. Terra est corpus. Cœlū anima. Itaq; de vbere accipimus. de pinguedine terrę studium corporalis operationis. De rore cœli copiam deuotionis. De māmilla diuitias scilicet expectationem perpetuę incorruptionis, & gloriam diuinę visionis. Sed paulisper loquamur de vberibus sine distinctione nominum.

Tria sunt genera vberum.

Vberum tria genera. Vbera bruti animalis,
Vbera mulieris.
Vbera virginis.

Brutum animal est prelatus carnalis.
Mulier doctor spiritualis.
Virgo est mater saluatoris.

Ipsi em̄ prelati carnales habēt vbera predicationis. Vnde Paulus. Quid em̄ Paulus ait dū oībus modis, siue per occasionē, siue per veritatē Christus annūcietur. Spiritales instruebat Petr⁹ dicēs. Pascite qui in vobis est gregē dñi: nō turpis lucri gratia, nec quasi dominantes in cleris, sed forma sancti gregis ex animo. De matre saluatoris. Beatus venter qui te portauit & vbera quę suxisti.

Primis vberibus dant lac hęrbarum succi.
Secundis humani cibi.
Tertia plena sunt de rore cœli.
Hęrbarum succi terrę dono.
Humani cibi artificio.
De rore cœli adueniente spiritu sancto.

Primū lac fit de hęrba terrę, quia carnales prelati terrenas voluptates docent cauere, quia de spiritalibus nec sapiūt nec sciunt erudire. Secūdum fit humano cibo artificio parato id est spiritali intelligentia scripturę qua docetur quę sursum sunt sapere. Tertium lac est a spiritu sancto, quo nutritur rex glorię. A primo ablactatus est Samuel, vbi nō est factum cōuiuium, sed oblati sunt vituli: scilicet immolatio carnis, & similia: scilicet puritas mētis & amphora vini scilicet feruor charitatis. A secūdo ablactatus est Ysaac, & factum est grande conuiuium. quod nō fecit pater eius in natiuitate. Cū primo conuertimur, tunc nascimur, vbi nō est locus conuiuij lętitię sed tristitię. Sed dicitur vt potemini a lacte. Nec etiā cum ab hoc primo lacte seꝑamur sicut Samuel. Sed cum a secundo, sicut Ysaac, tunc faciendī est conuiuium, vt cū auulsi fuerint a lacte epul. ab introitu glorię ei⁹: id est tertio lacte. Rore cœli fuerunt vbera beatę virginis Marię fœcūdata, quib⁹ infantia saluatoris est edu cata. Post infantię vero ablactationēꝑ gratiā virilis ętas ꝓnob⁹ in cruce est oblata. In ei⁹ figura dictū est. Postq̄ ablactat⁹ est Samuel, obtulit eū Anna mater sua in tabernaculo, in trib⁹ vitulis & tribus modijs farinę, & āphora vini. Samuel postulatio dī dei. Ipse est Christus qui ait. Rogabo patrem meū & aliū paraclitū dabit vobis. Anna dī gratia. s. beata Maria gratia plena, quę dī offerre Christū: de ipsa em̄ assumpsit carnē: quā ꝓ nobis obtulit in crucis patibulo. Et hoc post ablactationē scilicet post infantię euacuationē. Itaq; iuxta historiā obtulit carnē: obtulit panē: obtulit vinū. Carnē quę cocta fuit in crucis patibulo. Panē qui formatur in virginis pistrino. Vinū expressum inter mortē & vitā: in resurrectionis articulo. Carnē de qua dī. Verbū caro factū est. Panē, de grano factum. De quo dicitur. Nisi granum frumenti cadens in terrā mortuū. f. i. so. m. Vinū de quo dicitur. Non bibā a modo de hoc genimine vitis, donec bibā illud nouū in regno meo. Caro est Christi presentia. Panis dei virtus & gratia. Vinū eternalętitia. Per primum deleta est nostrę vetustatis inedia. Secundū nobis ministrat consolationē in via. Tertiū erit nobis prēmiū in patria. De primo. Fidelis sermo & acceptione dign⁹: quia Christus venit i hoc mūdo pctores saluos facere: quorū prim⁹ ego sum. De scdo. Quēadmodū mater cōsolat filios suos, ita ego ꝓsolabor vos. De tertio Exultabunt sancti in gloria, lętabuntur in cubilibus suis. Item in Canticis cāticorum. Manus ei⁹ tornatiles & aureę plenę hyacinthis. Tornatiles, quia quasi torno perfectorum operum eradunt peccatorū scrupulositatē. Aureę quę per sapiētiā dirigāt ambulationē. Planę q̄ ꝓducāt ad cœlisere nitatē. Est em̄ vitulus nouellus. Est vitulus saginatus. Est vitulus de armento tenerrimus. Primus est cornua producens & vngulas: quem Dauid in manu sua ad īmolandum in Bethleem adduxit.

Oblatio Marię. Vitulus triplex.

Secundus quē bonus pater reuertēti filio occidit.
Terti⁹ quē Abrahā sub ilice Māmrę āgelis parauit
Nouellus em̄ fuit Christus ꝓpter pcti īmunitatē.
Saginatus propter gratiarum vilitatem.
Tenerrimus propter assumptam infirmitatem.
Nouellus nos a peccatorum vetustate renouauit
Saginatus nos eucharistię cibo impinguauit.
Tenerrimus nos in fortitudine ad paradisum reportauit.

Vngulæ iiij. Nouellus quatuor vngulas ꝓducit cōtra quatuor cōsuetudinarias culpas. Cornua ꝓducit cōtra spirituales nequitias. Audi q̄tuor culpas. Vanitas, voluptas, malignitas, mundanę sollicitudinis nimietas. Hęc sunt quatuor cornua i Zacharia: quę vēnūdauerunt filios Israel. Hi sunt quatuor reges aduersus quinq; reges Sodomorum. Hi sunt quatuor baiuli, qui asportabant adolescentē mortuū extra portā. Sed Christ⁹ ista abstulit p seip̄m.

Primum per propriam deiectionem.
Secundum per carnis afflictionem.
Tertium per dilectionem.
Quartum per mundi renunciationem.

De primo. Ego gloriam meam non quęro. De secundo. Corpus meū dedi percutiētibus, & genas meas vellētibus. De tertio. Propter nimiā charitatē qua dilexit nos deus cū essem⁹ mortui peccato cōuiuificauit nos Christus. De quarto. Regnum meū ait, nō est de hoc mūdo. Isti sunt quatuor fabri qui cōfregerunt cornua. Producit etiā cornua contra aerias potestates. Fuit eius figura in Mose qui habuit cornua in fronte: tabulas in manu: claritatem in facie.

Per primum aerias potestates debellauit.
Per secundum mandata dei docuit.
Per quartum exēplo bonę cōuersationis iuitauit.

Audi de vitulo saginato: quomodo bonus pater filium recepit & dimauit.

Quō bonus pater filiū recepit. Primo vidit a longe per inspirationem.
Secundo occurrit ei quęrens cordis cōtritionem.
Osculatus est eum per confessionem.
Irruit super collum eius iniungens satisfactionē.
Iussit cōferri stolam primā: scilicet aię iustificationē: & calceamēta in pedib⁹ eius, vt muniretur cōtra tentationē: & annulum in manu eius ad operū perfectionē. Produxit symphoniā & chorū ad gratiarum actionem. Occisus est ei vitulus sub ilice Māmrę: scilicet in cruce. Sed inde roboratus per flāmeū gladium atq; versatilem trāsijt: Cherubin excessit: Portas paradisi penetrauit. Gladius ille flāme⁹ atq; versatilis pœnę sunt tpales, per quas ad paradisum reuertēdū est. Cherubin plenitudo sciētię: q̄ est charitas per quā nos oportet paradisi portas penetrare. Portę iste bifores: sunt nostra obstinatio & dei obduratio: q̄ per vitulū istū nobis aperiētur. s. per dei miam & nostrā pœnitētiā. Ecce quid ꝓficiat caro cocta i crucis patibulo. Sequitur de pane formato i virginis vtero. Quis nostrū habet amicū cui dicat: Amice cōmoda mihi tres panes. Sunt em̄ tres panes dei. Panis pctōr. Panis cōuersor. Panis perfector. Primus ad cōseruādūne peccator in desperationē cadat. Secūdus ad cōseruādū vt in bono opere ꝓficiat. Tertⁱ⁹ ad cōsolādū, vt perficiat. Primū dedit Abrahā, Agar & Hismael, q̄n dimisit eos in deserto. Scdm petiit Helias a muliere in Sarepte Sidoniorū. Tertū attulit angelus Helię subter vnā iuniperū. De primo. Percussus sum vt fœnū & aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panē meū. De secūdo. Vt exhilaret faciē in oleo & pa. cor hois cōfir. De tertio. Qui habitatis terrā austri, occurrite cū panib⁹ fugiēti. Primū ergo dat Agar & Hismael fugientibus Dicūt q⁹ Hismael cogebat Isaac adorare ido la sua. Sara est spiritus. Isaac opera spūs. Agar scilicet seruitus est caro. Ismael opa carnis. Idola carnis sunt dignitatū sublimitas, diuitiaq; superfluitas, imoderata voluptas. Inde propheta. Fili hois fode parietē. Fodit & vidit imagines volucrū pictas Ecce dignitas. Quadrupedū. ecce superfluitas. Serpētum. ecce voluptas. Hęc sunt idola pro quibus caro & opera eius sunt abiecta. Sed ne desperent dati eis panē spei pater excelsus, & vtrem aquę lachrymarū. Pro secundo legitur Propheta dixisse. Fac mihi panē subcineritiū parvulū: sed nō habeo ait mulier nisi modicū olei in lechito & farinę in hydria. Sed per Prophetam hęc accrescunt.

Idola carnis. Beneficiū triplex.

Ecce adest prophetę presentia.
Oleum in lechito.
Farina in hydria.

Primū est consiliū. Cōsiliū cōtra fatuitatem.
Secundum auxiliū. Auxiliū cōtra grauitatē.
Tertiū obsequium. Obequium adquærendam dei voluntatem.

De primo. Oia fac cū cōsilio: & post factū nō pœnitebis. De secūdo & de tertio. Vt exhilaret faciē in oleo & pa. c. h. cō. Hilarē em̄ datorē diligit de⁹. Est panis perfectorū. s. cōsolationis. In fortitudine cibi illi⁹ itur vsq; ad montem dei Oreb. Sed istos aliqñ insequitur turba stultarū cogitationū. Aliqñ impugnat turba dæmonū. Aliqñ vię tędiū. Sed cōsolatione hui⁹ panis primi sreficiūt: & tñ ꝓcedūt. Secūdi viriliter pugnāt & vincūt. Tertij exhilarati cursum perficiūt. Primi sunt vaccę quę traxerunt arcā. Vaccę respiciunt, sed tñ ꝓcedūt dicentes. Venite ascēdam⁹ ad mōtē dñi. Ité. Expoliaui me tunica mea, qñ iduar illa. Laui pedes meos, qñ inquinabo illos? Secūdos designat Ionathas qui reptans pedibus & manibus transijt ad statione Philystinorū: scilicet affectibus & operib⁹ & expugnauit eos, quasi dicens. Surge aquilo & veni auster, & perfla ortum meū. Tertios designat Helias: qui ędio affectus iacebat subter vnam iuniperum, & petijt animę suę vt moreretur dicēs. Quare data est miserolux, & vita ijs qui in amaritudine animę sunt Sed angelus attulit ei panē, sic confortans eum. Surge propera amica mea: iā enim hyems transijt, imber abijt, & recessit. Inde exhilaratus quasi Isacar asinus fortis vidit requiē q⁹ esset bona, & terram q⁹ esset optima & supposuit humerum ad portādum clamās. Qui ambulat in iustitijs & loquitur veritatem: Qui prospicit auaritiam ex calūnia &c. Et hoc pro primo. Pro secundo. Munimenta saxorum sublimitas eius: scilicet virtutū. Pro tertio. Panis ei datus est. Sequitur de vino. Est vinum de vinea Zodomorum: Et vinum de vinea quā transtulit dominus de Aegypto. Est vinum de vinea pro qua mortuus est Naboth. Est vinum de vinea Soreth. Hęc vinea sunt gaudia. Vinum de vinea Zodomorum sunt gaudia de prosperitate mūdana. Inde. Veh vobis qui ridetis nunc, quoniam lugebitis & flebitis. Et. Risum reputaui errorem: & gaudio dixi. Quid frustra deciperis? Tres aliæ sunt tres propa-

Vineę iiij.

gines quę ascendebant de vertice pincernę Pharaonis. Primo gaudent pœnitentes: quia euaserũt de tenebris Aegypti. Secundo gaudent qui digni sunt pro Christo contumeliam pati. Tertio gaudent animę sanctorum: qui Christi vestigia sunt sequuti. THO.

Et odor vnguentorum tuorum super omnia aromata.

Odor vnguentorum ecclesię, spiritualium est fama charismatum. De quibus scriptum est. In omnem terram exiuit sonus eorum &c. Cum Maria Magdalena dominum nardo perfudit in typum ecclesię, Scriptum est. Et domus impleta est ex odore vnguenti. Vnde figuratũ est mystice ꝙ deuotis ecclesię seruitijs, quę erga redemptorẽ suũ exercet: omnis esset mundus implendus. Aroma tum suauissimus odor: sanctorũ rumor indicatur.

Vnguẽtũ. Sunt vnguẽta preciosa. Prima ad sanitatem.
Sunt pretiosiora. Scda ad mitigationẽ
Sunt pretiosissima. Tertia ad cõfortationem.
Ad sanitatem doloris.
Ad mitigationem languoris.
Ad confortationem stuporis.
Doloris corporum.
Languoris viscerum.
Stuporis capitis: quãdo turbatum est cerebrum.

Faciamus ergo quendam interiorem hominem, cui ista assignentur, habeatq; corpus congeriem virtutum tanq̃ membrorum, viscera affectionum caput intentionum. Sic enim est vnum corpus ex multis peccatis Vnde Paul⁹, vt destruatur corp⁹ peccati. Sic e diuerso ex multis virtutibus. Item Esaias de his visceribus. Venter meus ad Moab quasi cithara sonabit, & viscera mea ad murum cocti lateris. Item de capite intentionum. Omne caput languidum & omne cor mœrens. Corpus virtutum dolorem patitur per tentationem. Viscera affectionum languent per teporem. Caput intentionis stupet per errorem. Cõtra dolorem tentationis faciamus vnguentum pretiosum ex tribus speciebus scilicet.

Afflictione. Afflictione pœnitẽtialiũ operũ.
Cõciliatione. Conciliatione eleemosynarum.
Propiciatione. Propiciatione orationum.

Pœnitẽtialiũ operũ: vt nõ iueniaꝫ aduersario loc⁹.
Cõcilia. ele. vt in causa nobis assistat testis egenus.
Propiciatiõe orationũ, vt iudex nob⁹ fiat aduocat⁹
Hoc vnguento venerũt mulieres vngere corpus Christi ad monumentũ. Hoc faciebat angelus Tobię cum diceret. Bona est oratio cum ieiunio, & eleemosyna magis q̃ comportare thesauros auri.

Affectum habemus ad nos.
Ad proximum.
Ad Deum.

Ad nos, vt de peccatis nostris nosipsos odio habeamus. De bonis in dño gloriemur. Si hoc contemnimus: languet in nobis erga nos affectus.
Ad proximum vt in necessitatibus ei compatiamur. In bonis ei congratulemur. Q̃ si de malis eius gaudemus & bonis eius inuidemus: erga eũ languet noster affectus.
Ad deũ, vt diligamus eum vt patrem, honorem⁹ vt deum, timeamus vt dominũ. Si vero hoc obliuiscimur: languet noster affectus erga deum. Sed cõtra hec faciamus vnguẽtũ quo vnxit Maria pedes Christi. Pedes eñ Christi sunt affectus nostri.

Prima hui⁹ species est memoria ęternę dãnationis. Hęc facit redire affectũ ad nos, qñ cogitamus quia in inferno nulla est redẽptio. Secũda est Christi passio, cũ cogitamus: quia Christus passus est ꝓ nobis vobis relinquẽs exẽplum. Redit ad ꝓximũ affectio. Tertia est qñ memoram⁹ beneficia creatoris. Per hanc redit ad deũ affectio. Clamabo inquit ad deum altissimũ, deũ qui benefecit mihi. Hoc preciosius est primo cõtra languorẽ viscerũ. Faciam⁹ & tertiũ cõtra stuporẽ capitis. i. errorem intentionis. Huius prima species est, in dño confidentia. Fidelis dilectio dei, secunda. Desideriũ pacis ætern̨e vel supern̨e, tertia. Has tres vno breui versiculo ponit Propheta. Qui confidunt in dño: intelligẽt veritatem. Ecce prima. Et fideles in dilectione acquiescent illi. Ecce secunda. Q̃n donũ & pax est electis dei. Ecce tertia. Per hoc vnguentũ vnctionẽ habemus a sancto, quę docet nos de omnibus. Cum ieiunas inquit vnge caput tuum: scilicet hoc vnguento: vt sanam intentionem faciat. Hoc effudit Maria super caput domini.

Odor primi est super quædam aromata.
Odor secundi super multa aromata.
Odor vero huius tertij super omnia aromata.

Aromata

Aromata sunt virtutes, quædam earum vt prudẽtia, & temperantia, faciunt ne tentationes veniãt. Sed maius est fortiter resistere si veniant. Quod facit primum vnguentum: & ideo est super quædam aromata. Item multę sunt virtutes, quę bene ordinant affectiones nostras, quod magnũ est sicut iustitia, fides, spes. Sed medium vnguẽtum exordinatũ reparat quod maius est: & ideo odor eius super multa aromata. Tertio vero vnguento: quia totum hominem reformat in amorẽ dei: nulla virtus cõparatur, & ideo odor est super omnia aromata. Vt autem & medicum & effectum vnguentorum cognoscamus, audi Ioannem in Apocalypsi. Vidi angelum fortem descẽdentem de cœlo, amictum nube, & iris in capite eius. & facies eius sicut sol &c. Veniens in mundum filius dei visus est in vestibus sordidis, in vestib⁹ lineis, amictus nube, amictus lumine.

Amictus Christi q̃ druplex.

Primum designat, quia venit in similitudinem carnis peccati.
Scdm, quia sine macula nat⁹ est de aula virginali.
Tertiũ ꝙ latuit diuinitas in carne mortali.

Quartũ ꝙ prę ceteris hoibus nituit gloria spũali.

In primo expurgamus vetus fermentum: de peccato damnauit in carne peccatum.
Per secundum ad virginitatem nos inuitauit flos campi & lilium conuallium.
Per tertium deuicto mortis aculeo aperuit credẽtibus regna cœlorum.
Per quartum in natiuitate fuit speciosus forma prę filijs hominum.

In resurrectione pater iocunditate & exultatione thesaurizauit super eum. Pro primo visus est Iesus magnus sacerdos in Zacharia in vestibus sordidis. Pro secundo in Hiezechiele vestitus lineis, & ad renes eius atramentarium scriptoris. Pro tertio vt in hoc loco. Vidi angelum forrem descendentẽ de cœlo, amictũ nube, & iris in capite eius. Pro quarto. Vidi angelũ descẽdentẽ de cœlo habẽtẽ ptãtẽ magnã, & tota terra illuminata est a gloria ei⁹. Ecce vnguẽtari⁹ qualis sit. Audi quem

effectum habent vnguenta quæ sponsę confecit.
In primo prædictorum vidit suauitatem.
In secundo iocunditatem.
In tertio vtilitatem.
In quarto fœlicitatem.
Suauitatem in emissione.
Iocunditatem in charismatum largitione.
Vtilitatem in redemptione.
Fœcunditatem in remuneratione.
Per primũ eñ hõ pdit⁹ ad regna cœlestia reuocaẽ
Per secundum spoliatus est a latronibus.
Per tertium captiuus liberatur.
Per quartum miser beatificatur.

Pro primo dr. Hodie nobis cœlor̃ rex de virgine nasci dignat⁹ est, vt hoiem perditũ ad cœ. reg. reuocaret. Pro scdo illuxit dies ꝓparatiõis antiquę. Pro tertio illuxit dies redẽptionis nouę. Pro quarto illuxit dies fœlicitatis ęternę. De primo. Suauis dñs vniuersis. m. æ. & s. o. o. ei⁹. De scdo. Hierusalem surge, & sta in excelso: & vide iocũditatẽ q̃ veniet tibi a deo tuo. De tertio. Gratꝭ venũdati estis, & absq; argẽto redimemini. De quarto. Ecce veniet ꝓpheta magn⁹, & ipse renouabit Hierusalẽ. Primo igitur de sordibus videamus.

Sordes iij. Sunt sordes quibus subiacet humana fragilitas.
Sunt quibus fuscatur puritas.
Sunt quibus maculatur sanctitas.

Primę sunt leuia venialia. De primis. Nemo
Secũdę maiora venialia. mũd⁹ a sorde, nec
Tertię criminalia. infans cui⁹ vita est vni⁹ diei sup. t. Inde Iob. Si fuero lot⁹ velut aquis niuis, & fulserint velut mũdissimę man⁹ meę, tñ sordib⁹ intiges me: & abominabũt me pcã mea. Descũdis. Sordes ei⁹ in pedib⁹ ei⁹, nec recordat⁹ est finis. De tertijs. Peccauerũt ei & nõ filij ei⁹ in sordib⁹. & qui in sordib⁹ est sordescat adhuc amplius. Itẽ cõfusus est liban⁹ & obsorduit. Audi sordida Christi vestimẽta. Aspersus est sanguis eoꝝ sup vestimẽta mea, & oĩa indumẽta mea inquinaui. Inde. Vidim⁹ eũ leprosum & percussum a deo, & humiliatũ. Visus est scdo inuestib⁹ cãdidis. Inde Ezechiel. Ecce vir vestib⁹ indut⁹ lineis. Iste venit vt coloraret, vt poliret, inflãmaret. Coloraret colore. Poliret rigore. Inflãmaret ardore. Cãdore inocẽtię & castitatis. Rigore sustinẽdę difficultatis. Ardore charitatis. Inde. Gloria libani data est ei: decor Carmeli & Pharon. Libanus cãdidatio dr. Carmelus scietia circũcisionis. Pharon succẽssio. Pro primo visus est in vestibus lineis. Pro scdo signauit Thau frontes gẽtiũ: qd est signũ crucis. Pro tertio impleuit man⁹ suas prunis: quas sparsit sup ciuitatẽ. In primo cũ esset hõ castitate floridus. In scdo fructuũ cupid⁹. In tertio amore languidus. Vnde spõsa ꝓ primo. Fulcite me florib⁹. Pro scdo. Stipate malis. Pro tertio. Quia amore lãgueo. Florid⁹ factus est castitate, innocẽtia, spũali iocũditate. Pro primo iubeꝫ sacerdos in lege vestiri linea stricta. Pro scdo. Mulier fortis q̃ fuit lanã & linũ, & opata est cõsilio manũ suarę. Pro tertio. Nõ vestieris veste lana & lino cõtexta. Polit quasi in trib⁹, malleo, securi, subtiliori ferramẽto. Malleo. s. timore diuinę aiaduersiõis. Securi satisfactionis. Subtiliori ferramẽto circũspectionis. Per primũ mũdus relinquitur. Per scdm hõ deo recõciliatur. Per tertiũ elegãtia acquirit. De primo. Nisi conuersi fueritis gladiũ suũ vibrabit, arcũ suũ tetẽdit & parauit illũ. De secũdo. Pœnitẽtiã agite, appropinquabit eñ regnũ cœlorũ. De tertio. Omni custodia serua cor tuum, qñ ex ipso vita procedit. Et. Vigilate & orate, vt non intretis in tentationẽ. De his tribus in Regũ. Cum domus ędificaretur, neq; malleus, neq; securis, neq; ferramẽtũ aliũ audita sunt in ea. Itẽ tripliciter facit lãguidos. Primo eñ lãguet aia: qa indignã se reputat amore ab eo a quo amaꝫ. Scdo quia timet ne occasione aliqua amor rescindaꝫ. Tertio eo ꝙ desideriũ differatur. Propiio clamat. Filię Hierusalem nunciate dilecto, quia amore lãgueo. Pro secundo. Fulcite me floribus: stipate me malis, quia amore langueo. De tertio. Oleũ effusum nomen tuũ: Ideo adulescẽtulę dilexerũt te nimis. Et ideo quia ita difidero & ad desideriũ meũ per me non valeo, Trahe me post te. Vestitus quoq; nube visus est: sed nube triplici. Nube candida, Nube leui, Nube gloriosa.

Pro prima natus est flos campi de lilio virginali.
Pro secunda sine onere peccati in carne mortali.
Pro tertia in resurrectione glorificatus est in corpore immortali.

In primo denũciauit prędia bonor̃ & malorum.
In secundo nouit delere maculas peccatorum.
In tertio clarificabit corpora beatorum.

De primo in Apocalypsi. Vidi nubem cãdidam: & super nubem filium hominis sedentem, & corona aurea in capite ei⁹: & habebat falcem in manu sua. Corona aurea est prędium bonorum. In falce prędium malorum. De secundo. Ascendit dñs super nubem leuem, & ingredietur Aegyptũ, & mouebuntur simulacra Aegypti a facie eius. Aegyptus dicitur tenebrę scilicet cor peccatorũ. Simulacra peccata. Cor tabescens cordis cõtritio. De tertio dicitur. Simon filius Onie quasi arcus refulgẽs inter nebulas glorię. Inde ita dicitur Simon fili⁹ Onie quasi stella matutina in medio nebulę: & quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet: & quasi Sol refulgens, sic refulsit in templo domini: & quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ. Fuit stella matutina in medio nebulæ. Luna in plenilunio. Sol egrediens de nubilo. Arcus refulgens inter nebulas glorię.

Primum in partus emissione.
Secundum in gratię infusione.
Tertium in propria resurrectione.
Quartum in generali regeneratione.
Stella fuit lucis nuncia.
Luna gratiarum affluentia.
Sol resuscitati corporis gloria.
Arcus in regno meritorum differentia.

De prio. Orieꝫ stella ex Iacob. Inde. Lux fulgebit hodie sup nos. Inde. Cũ cõsummatũ esset tabernaculũ nubes operuit illud, & gloria dñi impleuit illud. Cõsũmatũ fuit, qñ venit plenitudo tpis. Nubes operuit, qñ verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Gloria dñi impleuit illud. Quia vidimus gloriã ei⁹, gloriã quasi vnigeniti a prę plenũ gratię & veritatis. Luna plena fuit in gratię infusione. In se eñ habuit plenitudinẽ: alijs aũt dedit ad mensuram. Cuius doctrina fulget Ecclesia vt Sol & luna. Inde subditur. Plenũ gratię & veritatis. Et de plenitudine eius omnes accipim⁹ gratiam pro gratia. In resurrectione, Egressus est sol de nubilo nostrę mortalitatis. Inde. Postq̃ refulsit Sol qui prius erat in nubilo, accẽsus est ignis

magnus.Tuncenim in ſole poſuit tabernaculum
ſuum:ſcilicet carnem aſſumptam in claritate im-
mortalitatis Inde in Apocalypſi. Vidi angelum
deſcẽdẽtem de cœlo,& tota terra illuminata eſt a
gloria eius. Sequitur,& iris in capite eius:ſcilicet
præmiorum differẽtia. Iris quinq; habet colores.
Nigrum,viridem,rubeum,croceum,albũ. In ni-
gro corona prophetarum. In viridi Apoſtolorũ.
In rubeo Martyrum.In croceo Confeſſorum. In
albo Virginum.Prophetę em̃ in obſcuro prophe
tauerunt. Apoſtoli virtute magna Chriſti teſtimo
nium reddiderunt.Martyres effuſo ſanguine ru-
buerunt.Confeſſores aſſidua diſciplina palluerũt
Virgines caſtitate floruerunt.Sed notãdum eſt ꝙ
inuenitur iris in capite angeli. In circuitu throni.
In nubibus cœli. In primo deſignãtur coronę prę
paratę ab ęterno. In ſecundo ꝙ offerentur iuſtis
in iudicio. In tertio ꝙ coronabuntur in corpore
glorificato.De primo hic:Et iris in capite eiꝰ.De
ſecundo in Apocalypſi.Et iris in circuitu throni.
De tertio ad Noe. Ponam arcum meum in nubi-
bus cœli.Hęc omnia quę operatus eſt vnguenta-
rius noſter ſunt vnguenta ſpõſę ab ipſo pręparata.
Primũ.ſ.pœnitẽtię. Primũ pungit,ſed ſanat.
Secundum gratię Scd̃m vngit & confortat.
Tertium glorię. Tertiũ clarificat & lętifi-
Odor primi eſt infra aromata. (cat.
Odor ſecundi venit per aromata.
Odor tertij ſuper omnia aromata.
Primo vnctus eſt Dauid in Bethleem. Secũdo in
in Ebron.Tertio in Hieruſalẽ.Et ne forte videre
tur ſponſa aliunde mutuaſſe,ſpecies quibus hæc
conficiuntur vngnenta vnde ſint collectę ſubdit,
Hortus. CAR.

QVã pulchrę ſũt mammæ tuę
ſoror mea ſponſa, pulchriora ſunt vbera
tua vino:& odor vnguentorum tuorũ ſuper om-
nia aromata.Quid enim pulchrius in oculis pec-
catoris afflicti,q̃ pietas & miſericordia:quę ĩ vbe-
ribus Virginis deſignantur. Hęc vbera pulchrio-
ra ſunt peccatoribus:q̃ auſteritas ſeueritatis quæ
ſignatur in vino. Vnguenta beatę virginis ſunt cõ
fectiones chariſmatum ſpiritualiũ:& congeſtæ in
ipſas virtutum pinguedines quę ipſam quaſi ſuã
ſubſtantiam locupletant,& nos delectant fragrã-
tia,& odoris delectatione ad curſum boni operis
nos inuitant.Odor vnguentorum iſtorum omnia
excedit aromata,fragrantia:atq; potẽtia. Hęc em̃
vnguenta maioris fragrãtię ſunt apud Dñm,ma-
ioris potentię cõtra diabolum,magis ędificãt ho-
minem per exemplum:q̃ quorũlibet virtutes ſan
ctorũ:quę per aromata deſignantur.Poſt vnguẽ-
torũ potentiã ſubditur de potentia precum beatę
virginis quum dicitur. THO.

FAuus diſtillans labia tua
ſpõſa. mel & lac ſub ligua
tua: & odor veſtimẽtorum
tuorũ ſicut odor thuris.

Fauus. ¶Fauus mel in cęra eſt.Mel i cęra:ſpiritalis diui-
norũ eloquiorum ſenſus in litera. Diſtillat fauus,
cũ plus habet mellis:q̃ capiat theca eiꝰ.Sic eſt ſan
cta ſcriptura,qa breui verſiculo cõtinetur,vnde
Labia. multiplex pagina impletur.Labia ſponſę ſunt do
ctores,in quibus diſtillat fauus mellis,cum ſubdi-
tis ſuis multa exponunt de ſcripturis. Mel & lac
ſub lingua tua.In lacte eruditio paruulorum. In Mel.
melle doctrina quę perfectioribus competit:deſi Lac.
gnatur. Ait Apoſtolus de lacte,Facti eſtis quibus
lacte opus eſt non ſolido cibo. De melle ait Salo-
mon.Mel inueniſti:comede quod ſufficit tibi.Ha
bet ſub lingua mel & lac cum recte diſcernit,quæ
paruulis,quę maioribus ſunt porrigenda. In lin-
gua habet:cum ea cõmode profert. Odor inquit
veſtimentorum tuorum ſicut odor thuris. Veſti- Veſtis.
menta eccleſię ſunt eius opera. Vnde in Apocaly
pſi.Vxor agni parauit ſe,& datum eſt ei vt ſe ope
riat byſſinum ſplendens cãdidum. Byſſinum em̃
ſunt iuſtificationes ſanctorum.In thure deſideria
& orationes ſanctorum,ſignantur.Quia non ſo-
lum voces & affectꝰ ſunt orationes:ſed oĩa bona
quę operamur,vt poſſit impleri illd̃ Apl̃i.Sine in-
termiſſiõe orate.Quod implemꝰ etiã dormiẽdo.
Inuenimus ignem in lingua. Lingua.
Inuenimus & mel.
Inuenimus & lac.
De primo dicitur.Apparuerunt Apoſtolis diſper
titę linguę tanq̃ ignis,ſeditq; ſupra ſingulos eorũ
ſpirituſſanctus.
Eſt ignis ad examinandum. Ignis.
Eſt & ignis ad illuminandum.
Et eſt ignis ad ſubleuandum.
Primus eſt ad examinãdam noſtrã pœnitẽtiã,qui
ſcrutatur renes & corda. Secũdus ad illuminandũ
noſtrã ignorantiã,quia diſcipuloꝝ corda inuiſibili
perluſtrat potẽtia.Tertiꝰ ad ſubleuãdũ,vt ibi nr̃a
fixa ſint corda,vbi vera ſunt gaudia.Quartus ad
erudiẽdã linguã humanã,vt loquaẗ dei magnalia.
Primus eſt rubus igneus qui apparuit Moyſi.
Secundus columna ignea:quę ducit filios Iſrael
per deuia deſerti.
Tertius currus igneus qui ſubleuauit Heliam ad
ſublimia cœli.
Quartus de quo dicitur. Apparuerunt diſpertitę
linguę tanq̃ ignis.
Primũ ſenſerũt tres pueri i fornace.Require. Per
ſecũdũ datur donũ optimũ & donũ perfectũ deſcẽ
dẽs a patre luminũ.Require.Tertꝰ eſt currꝰ chari
tatis quatuor habẽs feruores. Require. Quartus
eſt qui apparuit Apoſtolis in linguis igneis.
Notandũ autem ꝙ ſunt linguę quę perierunt. Lingua iiij.
Sunt linguę quę paruerunt.
Sunt quæ aperuerunt.
Sunt linguę quæ apparuerunt.
Primę perierunt ob meritum ſuperbię.
Secundę paruerunt diuinę potentię.
Tertiæ aperuerunt ſecreta gratię.
Quartę apparuerunt in ſignum glorię miraculo-
ſę eloquentię.
Primę perierũt in Babylonijs.
Secundæ paruerunt in hominibus & beſtijs.
Tertię fuerunt in Prophetis & Apoſtolis.
Quartæ in formam ignis.
De primis ait Dñs. Venite cõfundamus linguas
eoꝝ.Iſtę ſunt ligue murmurãtiũ,detrahẽtiũ,adu-
lantium,decipientium,oſtentantium. Iſtę nanq;
Sunt vipereę.
Secundę lacteę.
Tertię mellifluę.
Quartę ſunt igneę.

Veſpereę ſunt,per vitium locutionis peruerſę.
Lacteę,propter ſimplicitatem deuotę orationis.
Mellifluę,propter dulcedinem prędicationis.
Ignitę,propter feruorem increpationis.
De primo.Caput aſpidũ ſurget & occidet eũ lin-
gua viperę.De ſecũdo & tertio.Mel & lac ſub lin-
gua tua. De quarto. Apparuerũt Apl̃is diſpertitę
linguę tanq̃ ignis.Itẽ nota ꝙ linguarũ doctorum
Alię ſunt pigrę vel tardę. Tardę p negligẽtiã.
Alię tepidę. Tepidę per charita-
Alię ſunt aridæ. tis indigentiam.
Aridę,quia non habent ſapientiam.
Econtra quædam ſunt feruidę.
Quædam ſunt veloces.
Quædam medicinales.
Feruidę per charitatem.
Veloces per ſpiritus inſtigationem.
Medicinales per conſolationem.
De primo.Apparuerunt Apoſtolis diſpertitę lin-
guę tanq̃ ignis.De ſecundo.Lingua mea calamꝰ
ſcribę velociter ſcribentis.De tertio.Lingua canũ
tuorum ex.a.i.Item.Sed & canes veniebãt & lin-
Linguæ igneę.iiij. gebant vlcera eius.Itẽ quatuor ſunt igneę linguę.
Lingua peccantis. Prima eſt lingua mundi.
Lingua vapulãtis. Scd̃a diuitꝫ i iferno poſiti.
Lingua iudicantis. Tertia Chriſti.
Lingua prędicãtis. Quarta Apoſtoli.
De prima.Lingua cõſtituitur in membris noſtris
quę maculat totum corpus,& inflammat rotam
natiuitatis noſtræ inflãmata a gehẽna.De ſecũda
Mitte Lazarum vt refrigeret lingam meã,quia
crucior in hac flamma.De tertia.Ecce nomen do-
mini venit de longinquo.Labia eius repleta ſunt
indignatione,& lingua eius quaſi ignis deuorans.
De quarta. Apparuerunt Apoſtolis diſpertitę lin
Sedentes. guę tanq̃ ignis. Sequitur. Seditq; ſupra ſingulos
eoꝝ.Sedet Chriſtus,ſedet diſcipulus,ſedet ſpiritꝰ
ſanctus.Chriſtus iudicãs in veritate.Diſcipulꝰ in
tranquillitate. Spirituſſanctus in cordis puritate.
Chriſtus diſcernens merita.Diſcipulus expectans
dona gratuita.Spirituſſanctus infundẽs chariſma-
ta. De primo. Sedit dominus contra gazophila-
tium.De ſecundo. Sedete in ciuitate quo aduſq;
induamini virtute ex alto. Itẽ. Repleuit ſpirituſ-
ſanctus totam domum vbi erant Apoſtoli ſeden-
tes.Iſtud ſecundę eſt requieſcere.Spirituſſanctus
requieſcit in thalamo humilitatis.In lectulo tran-
quillitatis.In oſtio timoris.Humilitatis,quaſe ho
mo deijciat.Tranquillitatis,qua pacem teneat.Ti
moris,quo ſpiritumſanctũ amittere timeat. De
primo.Subiectus eſto domino,& ora eum.De ſe-
cundo.Factus in pace locus eius,& habitatio eius
in Sion.De tertio dicitur.Cum oras,intra in cubi-
culum tuum,& clauſo oſtio ora patrem tuum:qui
videt in aſcondito.Item.Iam oſtium clauſum eſt,
& pueri mei mecum ſunt in cubili,modo noli mi-
hi moleſtus eſſe.Vnde diciẗ.Super quẽ requieſcet
ſpiritus meus,niſi ſuper humilem & quietum,&
timentem ſermones meos?Et de Chriſto dicitur.
Requieſcet ſuper eum ſpiritus domini.ſ. ſap. &
intel.&c.Item.Incarnatio Chriſti in manibus hu-
ius:quia Mariam verſiculus iſte ſic alloquitur.Fa
Labia,lin- uus diſtillans labia mea,ſponſa,mel & lac ſub lin-
gua,veſti- gua tua.Tria proponũtur in virgine:labia,lingua,
mentũ vir veſtimẽtum.In labijs oſculum.In lingua eloquiũ.
nis. In veſtimento ornatum.Oſculum patris.Eloquiũ
filij.Ornamentum & odor ſpirituſſancti. Oſculũ,
quo pater reconciliatur. Eloquium, quo verbum
& filius dei prædicat & prædicatur. Ornamẽtum
virtutum,qua virgo a ſpirituſancto obumbrante
decoratur.In ipſa ſub lingua.i.ſub ventre eiꝰ mel
diuinitatis,& lac ſcilicet caro aſſumpta ſine pecca-
tis.In labijs vbi eſt oſculum,fauus diſtillans.i.ver
bum incarnatum oſculo patris in ſe reconcilians
ima ſummis.Odor in veſtimẽto humanitatis ex
thure diuinitatis,deſignatur filius:qui reforma-
bit corpus humilitatis noſtrę cõfiguratum corpo-
ri claritatis ſuę.Fuit mel & lac ſub ligua tua,incar-
natus in vtero,fauus diſtillans in labijs & prædi-
cans & prędicatus in mundo.
Moraliſatio.
Moraliter tria proponuntur.
Fauus diſtillans in labijs. Primum in ore. Fauus.
Mel & lac ſub lingua. Secundũ in corde.
Odor in veſtimentis. Tertiũ in corpore.
Primum in ore:eſt ſermonis gratia.
Secundũ in corde:conſtantia & ſapientia.
Tertiũ in corpore:ſanctę conuerſationis elegãtia.
Sermonis gratia vt duros emollias,iuxta illud Sa
lomonis.Reſponſio mollis frangit irã. Et ſermo
bonus ſup datũ optimũ.Cõſcientia vt ſecurꝰ fias.
Semper em̃ præſumit ſęua,turbata cõſciẽtia.Sa-
piẽtia,vt in ſupnis delectationẽ habeas.Quę ſur-
ſum ſunt ſapite.Cõuerſationis elegãtia,vt alijs te
ſpeculum exhibeas,vt videntes bona opera tua,
glorificent patrem veſtrum,qui in cœlis eſt.De
ſermone,ſapientia,& conſcientia plura diximus,
ideo ad odorem veſtis nos transferamus. Veſtis
in quatuor modis eſt laudabilis.
Veſtꝫ laus in q̃tuor.
In materię precio. In ſplendore coloris.
In naturę artificio. In ſuauitate odoris.
Materia veſtium triplex eſt.
Fit em̃ aliquando de pilis animalium,vt de lana.
Quãdoq; de cortice hęrbarum,vt fit multa atri-
tione veſtis linea.
Quãdoq; de viſceribus vermium,vt veſtis ſerica.
De duabꝰ primis dicitur ꝙ illa fortis mulier quę-
ſiuit lanã & linũ,& operata eſt conſilio manuum
ſuarum.De tertia. Purpura & byſſus indumentũ
eius. Purpura enim veſtis eſt ſerica.
Prima igitur eſt experientia in laboribus.
Secunda patientia in tribulationibus.
Tertia eleemoſyna,quando ventri noſtro tanq̃ vi
ſceribus ſubtrahimus,vnde reficiatur egenus.
De primo. Quicquid poteſt inuenire manus tua
inſtãter operare.De ſcd̃o.Beati qui perſecutionẽ
patiũtur ꝑpter iuſtitiã,qm̃ ipſoꝝ eſt regnũ cœloꝝ.
De tertio.Date eleemoſynã & oĩa mũda ſunt vo
bis.Eſt etiã hęc veſtis laudabilis in artificio textu
rę quæ triplex eſt.Debes em̃ bonũ facere.Priꝰ ad
dei honorẽ.Vnde.Honora dñm de tua ſubſtãtia.
Secundo ad tuam vtilitatẽ.Vnde. Propicius eſto
animę tuę placens deo:Tertio fiat ad proximi pa
cem.Pacem ſequimini cũ omnibus & ſanctimo-
niam.De his tribus dictũ eſt de muliere forti.Ve-
ſtem ſtragulatam fecit ſibi. Dicitur enim ſtragula-
ta quaſi triangulata propter iſta tria:vel ſtragulata
a ſtratu.Ecce artificiũ huius veſtis. A ſplẽdore co
loris laudatur:qñ pura apparet ad exemplũ homi
nibus,vt luceat lux veſtra corã hoĩbꝰ.Hęc eſt ve-
ſtis dñi in transfiguratione alba ſicut nix.Hic lau-
datur ad odore,non quolibet ſed thuris.Thus bo
nũ dat odorẽ:cũ de ſua arbore colligitur.Meliorẽ

cum sole teporatur. Optimum cum igne crematur. Primus est cum de temporalib⁹ bonis, aliqua separamus a nobis, in pauperis alimentum. Secũdus est: cum imitantur solem iustitię: quando cremantur igne tribulationum. Hic sentit Ysaac vestimentorum fragrantiam, & clamat. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni, cui benedixit dominus. Vel thus sit oratio: qua omnis cõuersatio bona odoratur. CAR.

FAuus distillãs labia tua sponsa: mel & lac sub lingua tua, & odor vestimẽtorum tuorum sicut odor thuris. Fauus est mel in cęra, & significat deitatem in carne. Labia igitur matris Iesu Christi in precibus suis distillant magnitudinem filij, qui exauditus est pro reuerentia sua: vt in fauorem tanti filij ipsa digna sit exaudiri. Et subditur. Mel & lac sub lingua tua: vbi hæc præpositio sub comparatiue tenetur. Mel siquidem quod de cælo trahit originem, angelicam naturam demonstrat. Lac quod de carne nascitur: in sanctis hominibus mundę vitę candorem designat: & hi omnes inferiores sunt in precib⁹ q̃ lingua matris Christi, & ad precum efficacem potentiam accedit odor vestimẽtorum. i. odor meritorũ quib⁹ ornata refulget: qui odor est sicut odor thuris, hoc est sicut odor orationis flagrantis & fragrãtis: nam ipsa pro peccatoribus non minus meritis q̃ precibus intercedit. Sequitur. THO.

HOrtus conclusus soror mea sponsa, hortus cõclusus fons signatus.

HOrtus est Ecclesia, quę multa spiritualium operum germina gignit, quę sub variis aromatũ vocabulis subsequenter enumerãtur. Fons est qui doctrina spiritali fœcundat, qua mentes fideliũ, quasi areolas aromatum rigat. Vnde scriptum est Aqua profunda verba ex ore viri, & torrens redundans fons sapientię conclusus est, quia domini protectione munita est ecclesia: ne dæmones vel peruersi homines licenter irrumpãt. Fons est signatus, quia sermo fidei, qui euãgelico est signaculo tutatus: nulla errantium valet inquietatione turbari. Quod signaculum viui fontis qui soluere nititur errat. Quatuor sunt horti.

Horti. iiii. Hortus est patria cœlestis. Prim⁹ est bti tudinũ.
Paradisus. Secũdus voluptatũ.
Ecclesia militans. Terti⁹ sacramẽtorũ.
Vterus virginalis. Quartus gratiarũ.

Primus. De primo. Veni in hortũ meũ soror mea sponsa.
De secũdo inuenitur: hort⁹ interpretat̃ p paradis⁹
De tertio. Descendi in hortum meum.
De quarto. Veniat dilectus meus in hortũ suum.
In primo seminatum est semen sapiętię, sed ascẽdit in culmen superbię, peruenit ad spicam angelicę ruinę. Protulit fructus damnationis æternæ.

Sapiẽtia. Triplex est sapientia a qua deuiauit.
Prima scire creatorem.
Media amare ipsum.
Extrema non auerti ab eo.
Vide quomodo in triplicem cecidit stultitiam.
Prima est nescire creatorem.
Media contemnere.
Extrema nolle reuerti ad Christum.

Audi eius sapientiam. Tu signaculum similitudinis plenus sapiẽtia & perfectus decore. Audi quo modo ascendit in superbiam. Ascendam super altitudinem nubium. s. e. a. Audi ruinam. Quomodo cecidisti Lucifer de cœlo, qui mane oriebaris corruisti in terram qui vulnerabas gentes. Audi fructum damnationis eius. Ite maledicti in ignẽ æternum, qui paratus est diabolo & angelis eius. Habet hortus iste violas confessorum. Rosas martyrum. Lilia virginum. Aurũ angelorum. Ibi eñ lutor confessorum vertitur in sandicem inuiolabilem. Sanguis martyrum in purpurę regiam dignitatem. Puritas virginum in liliorum candorẽ. Aurum angelorum perpetuam tenet claritatem. Hic hortus conclusus est insuperabili dei potentia. Potestas enim eius potestas ęterna, quę nõ auferetur, & regnum eius quod non corruet. Nõ accedet ait, ad te malum, & flagellum nõ appropinquabit tabernaculo tuo. In eo est fons beatitudinis. Vnde Augustinus. Ibi bibetur beata vita in fonte suo: qm̃ apud te est domine fons vitę: signatus est signaculo futurę prędestinationis, vt non intrent nisi prędestinati. Quos enim prędestinauit hos & vocauit misericordia: & quos vocauit misericordia, hos & iustificauit gratia: & quos iustificauit, hos & magnificauit in gloria. Secundus hortus est paradisus. In eo seminauit deus preceptum obedientię: cum herba inobedientię venit ad fructum miserię. Fuit enim incrassatus, impinguatus, dilatatus. Incrassatus, propter amœnum locum. Impinguatus, ob conditionis beneficium. Dilatatus, ꝓpter gratię donũ. Ideo recalcitrauit p inobediẽtię vitiũ. Ita abijt in cõsilio impioꝝ, & in via peccatoꝝ stetit, & in cathedra pestilẽtię sedit.

Secũdus.

Abijt cõsentiendo. In abeunte leuitas.
Stetit defendendo. In stante pertinacia.
Sedit docendo. In sedente notat̃ superbia.

In primo. Prodigus filius abijt in regionẽ lõginquã
In secundo. Adhęsit vni ciuium.
In tertio. Pauit porcos.
Preceptum factum est de vita animę
Concessum de vita corporis.
Illicitum contra vitam animę.

Preceptum ligat. Precepto debẽt obediẽtiã
Cõcessum iuuat. Concesso temperantiam.
Illicitum violat. Illicito fugam.

Sed hic inobedientia preceptum fregit.
Concessum respuit.
Ad illicita flagrant.
Audi p̃ceptũ. De ligno scientię boni & mali nõ comede. Audi inobediẽtiã. Vidit lignũ q⁹ esset pulchrũ visu & ad vescẽdũ &c. Audi miseriã. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. In hoc sunt arbores diuersi gñis. Est & fons ille qui diuidit̃ in quatuor flumina, quatuor virtutes significãtia: quoꝝ noia & interp̃tatiões: q̃a nota sunt p̃tereo. Sed tã hort⁹ ille est cõclusus q̃ fons signat⁹ angelica custodia. s. Cherubin hñtis versatilẽ gladiũ. Terti⁹ hortus est militãs ecclesia. In quo crescũt fidei christianę sacramẽta. Septẽ sunt. Natiuitas, baptismus, passio, resurrectio, in inferno descẽsio, ascẽsio, spũsancti missio. Hęc sunt septẽ signacula in Apocalypsi q̃ nemo erat dign⁹ aperire p̃ter agnũ qui occisus est. In hoc horto seminat̃ verbũ dei. Semen est verbũ dei: germinat audit⁹, crescit fides, ascẽdit spes, charitas fructificat, fides ex auditu, audit⁹ est per

Tertius.

verbũ dei. Itẽ. Manẽt aũt fides, spes, charitas, tria hęc. Iste hort⁹ ẽ ꝯclusus muro q̃ est Christ⁹. Vrbs fortitudinis nr̃ę Sion. sal. p. in. ea mur⁹ & antemurale. Itẽ muro tuo inexpugnabili. c. n. d. In eo est fons baptismi. Vnde propheta. Erit fons patens domus Dauid in ablutione peccatoris & mẽstruatę. Hic fons signatur illo signaculo: quo primogenita Aegypti moriũtur: & Israel liberatur scilicet passio dñi: sine quo baptismus non prodest. Quicũq; enim baptizati sumus in Christo Iesu, in mor. i. l. s. Quartus ortus est vterus beatę virginis. In eo crescit.

Quartus.

Integritas. Integritas virginitatis.
Singularitas. Singularitas fœcunditatis.
Vtilitas. Vtilitas hũanæ necessitatis.

Virginitatis priuilegiatę in seculo.
Fœcũditatis sine masculo.
Humanę necessitatis quę liberatur a pcti vinculo
Hic est cõclusus muro humilitatis. Respexit enim dñs humilitatẽ ancillę suę. Et dñs superbis resistit, humilib⁹ aũt dat gratiã. Ipsa est fons gratiæ. Aue gratia plena. Hic fons est signatus signaculo tot⁹ trinitatis. Quia ne per violentiã corrumperetur, Custodiuit eum pater potentia, ne fraude circumueniretur. Custodiuit filius sapientia, ne odio deputaretur. Custodiuit eã spiritussanct⁹ benuolẽtia. Scriptum est autẽ in hoc sigillo, potentia, sapiẽtia, benuolentia. Hortus aũt iste nostrę virginis, vnde irriguum acceperit, vnde semen susceperit quid germinauerit cœlestium secretorum cõsci⁹? Esaias non tacuit dicens. Rorate cœli desuper & nubes pluant iustũ: aperiatur terra & germinet saluatorem. Ecce dat dom⁹ benignitatem: & terra nostra dat fructum suum. Ecce eñ cœlũ rorat. Nubes pluit. Terra germinat. De cœlo venit spiritussanctus. In nube latet dei filius. Terra est virginis vterus. Cœlum rorat infundens virgini grãm Nubes pluit, conferens virginitati generandi potentiã. Terra germinat, dei virtutẽ & dei sapiẽtiã.

In prmo virgo facta est gratiosa.
In secunda virtuosa.
In tertio fructuosa.

Iu prio dicitur. Aue maria, gratia plena.
In secundo, dominus tecum.
In tertio, benedicta tu in mulieribus, & benedict⁹ fructus ventris tui.

Magnum mysterium declarat̃ hodie. quia pater filium exposuit. Mater contra naturã materñã carnis exhibuit. Spiritussanctus i thalamo virginis tunicã texuit. Dei filius textam induit. Pater exposuit vt esset nostra redemptio. Mater contra naturam materiam carnis exhibuit sine viri consortio. Spiritussanctus texuit mirabili artificio. Dei filius textam induit, vt fieret diuinitatis & humanitatis vnio. De prio. Post̃q̃ venit plenitudo, misit deus filium natum ex muliere, factũ sub lege: vt eos qui sub lege erãt redimeret. Vere exposuit vnde clamauit. Vt quid me dereliqsti? Ecce Abraham filium suum ad immolandũ duxit. De secũdo scilicet mater materiam carnis exhibuit. Fuit eñ illa fortis mulier quę quęsiuit lanam & linum & operata est consilio manuum suarum. Lana cũ sit de corpore, nescit corporis passionem. Linum in textura ad attritionem trahitur. In lana Christi caro non sensit passionem culpę. In lino sustinuit passionem pœnę. Itaq; mater exhibuit materiam Spiritussanctus colorem. Filius odorem. De tertio. Spiritussanctus in thalamo virginis tunicam texuit. Omnium eñ artifex, omnẽ habens virtutem, omnia prospiciens. Artifex, quia omniũ habet scientiam. Virtutem, quia omnium habet potentiam. Omnia prospiciens, quia secretã circuit conscientiam. Ista fuit tunica Ioseph talaris & polymita. Talaris ad perseuerantiam. Polymita ad virtutum varietatem. Tribus coloribus colorauit eum spũssanctus. Facta est eñ tunica niuea: Sãdicina: Rosea. Niuea, quia non habuit peccati contagionem. Sandicina, quia liuida fuit per afflictionẽ Rosea per sanguinis effusionem. Hęc fuit inconsutilis: desuper intexta per totũ. Inconsutilis, quia nõ ex ortu maris & fœminę. Desup intexta, quia facta est dei ordinatione. His vestibus iduit eum mater: scilicet vestibus Esau: quas habebat apud se valde bonas: & pelliculas hędorum circũdedit collo eius & manibus. Esau pilosus, est humana natura corrupta. Vestis ei⁹ valde bona, caro Christi a corruptiõe peccati in assũptione mũda. Quia vero hędus peccatum designat, pelliculis hędoꝝ circundat. In similitudinem carnis peccati est natus. Ipse induens contulit odorem: quo expgisc erentur pigri: quo excitenẽ deuoti: quo resurgãt mortui.

Pigri ad patientiam.
Deuoti ad amoris essentiam.
Mortui ad incorruptionis gloriam.

De primo Iob. Lignum habet spirit⁹: si senuerit i terra radix eius, & in puluere truncus eius mortuus fuerit, ad odorem reuiuiscit. Curremus ait, in odore vnguentorum tuorum. De secundo. Odor tu⁹ in me concupiscẽtias excitauit ęternas, ait Ioannes. Inde. Filij Hierusalem nunciate dilecto, quia amore lãgueo. De tertio. Balsamũ nõ mixtũ odor meus. Inde. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur, mors illi vltra non dominabitur Et in membris. Non esurient neq; sitiẽt amplius & non cadet super eum Sol, neq; vllus ęstus, quia odor inęstimabilis in vestimẽtis eius. Cũ ergo senisset ait Isaac vestimẽtorum fragrãtiã. Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit dñs. Venter virginis est ager, iste plenus angelica salutatione, plenus gratię infusione, plenus Christi conceptione. Eo tempore exierat Isaac ad meditandum i agro & occurrit ei Rebecca: quę dicitur patientia. Iu vtero eñ virginis assumpsit vnde ꝓ nobis mortem sustinuit. Sed nunc ad vtilitatẽ nostram inferamus rorem, pluuiam & gramen. Res triplex est, quia triplex est gratia.

Est enim gratia temporalis.
Est gratia spiritualis.
Est gratia cœlestis.

Prima est operandi instrumentum.
Secunda virtutum incrementum.
Tertia ęternę vitę prębet alimentum.
Prima operandi habet habilitatem.
Secunda prębet vtilitatem.
Tertia largitur immortalitatem.
Prima sub Gedeone descendit in vellus.
Secunda expressa est in concham.
Tertia rigauit aream.

De prima Paulus ad Timotheum. Noli negligere gratiam quę in te est. Item. Gloria dei sũ id qđ sum: & gratia eius in me vacua non fuit. Item. Vi,

dete ne inuacuum gratiam dei recipiatis . Iste est ros de quo dicitur. Mane apparuit manna quasi ros super terram . Et apud alios computruit apud alios conualuit. De secunda dicitur. Apparuit gra dei oibus hoib⁹ eruditens nos. de hac Prophe ta. Ero quasi ros Israel: germinabit quasi liliū. De tertia dicitur. De plenitudine eius omnes accepimus gloriam in patria pro gratia in via . Item de hac dicitur. Det tibi deus de pinguedine terræ, & de rore cœli abūdantiam. Et Iob . Ros in missiōe mea morabitur

Prima exterius laborat.
Secunda interius affectum ordinat.
Tertia hęc duo remunerat.

Pro prima dicitur de muliere forti. De fructu manuum suarum plantauit vineam. Pro secunda de eadem. Considerauit semitas domus suę, & panē ociosa non comedit. Pro tertia de eadem. Non timebit domui suę a frigore &c. Oēs enī domestici eius vestiti sunt duplicibus. Prima est Martha ministrans cum multa instantia. Secunda ē Maria sedens secus pedes domini, & audiens verbum ei⁹ conferens in corde suo cum multa diligentia. Tertia est inuitans ad prēmium dei sapientia. Primæ dicitur. Quicquid potest inuenire manus tua, istā ter operare: quia nec op⁹, nec ratio, nec scia, nec sapientia est apud inferos: quo tu properas. Secūda requirit quę sit voluntas dei bona & beneplacens & pfecta. Tertia clamat. Qui vicerit dabo illi edere de ligno vitę quod est in paradiso dei mei. Nubes pluerunt istum, quia prophetę obscure quasi nubes prēnunciauerunt Christū. Sed & ipe Christus incarnatus nubes fuit. Vnde vidit puer Helię in Carmelo nubem ascendentē de mari quasi vestigium hominis. Item. Ascender domin⁹ sup nubem: leuem, & igredietur Aegyptum. Item. Vidi angelum fortem descendentē de cœlo amictū nube. Cœlum dedit rorem. Nubes pluuiam. quia licet indiuisa sunt opera trinitatis, tñ spiritui sancto attribuitur gratia, Christo misericordia. Misericordia miser adiuuatur. Gratia adiutus bene operat. Nubes hec fulgurat, pluit, tonat. Fulgurat illuminando ad fidem. Pluit, per verborum exhortationem. Tonat, per cōminationem.

Per illuminationem ad fidem.
Per exhortationem, ad passionem.
Per comminationem, pponēs inferni calamitatē

Inde in Apocal. De throno procedebant fulgura, & voces &c.

Primum miraculo. Pluuia hæc miseri-
Secundum blanditijs. cordię/terram virgi
Tertium minis. nis Lauit, Molliuit,
Inebriauit. Lauit, vt in ea fomitē pcti extingueret Molliuit, vt oblita duritia stuporis/ āgelicis verbis acquiesceret. Inebriauit, vt abiecta siti secularū desideriorum ex dilectione in ea diuinum germē pubesceret. De primo. Virtus altissimi obūbrabit tibi. Ideo dicitur ei. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. In secūdo. Audi duritiā. Turbata est in sermone angeli, & cogitauit qualis eēt ista salutatio. Sed audi molliciam. Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. Et ideo curritiam in odore vnguentorum tuorꝝ. Audi tertium. Quemadmodum descēdit imber & nix de cœlo & illuc vltra non reuertitur, sed inebriat terram & infundit eam & geminare eā facit: Sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo. Iñ dicitur. Ortus conclusus es soror mea sponsa ort⁹ conclusus fons signatus. Ortus cōclusus est, ne sitis terreni desiderij ad eam perueniat. Spiritus sāctus fons, quia eā deuotione inebriat . Emissiones paradisi, quia de vtero emissus est Christus: q nos ad paradisum perducat. Sed & in nobis fons iste misericordię tres riuos infūdit: scilicet .

Lachrymas compunctionis inferioris.
Lachrymas compassionis.
Lachrymas compunctionis superioris.

Primę sunt pro peccatorum ppetratione.
Secundę pro proximi afflictione.
Tertię pro desiderio ęternę vitę.

Hę sunt tres aquę filijs Israel in deserto miraculose. Primę sunt aquę Marat quę ad ipositionē ligni dulcedinem receperunt. Secūdę aquę de petra ad percussionem virgę emanauerūt. Tertię sūt aquę Iordanis, quę ad ingressum terrę pmissionis iter filijs Israel prębuerunt.

Primę exierunt de corpore Christi per sudorem.
Secundę de latere eius per lanceationem.
Tertię de oculis per lachrymarum effusionē.

Ha aqua terra nostra inebriata germinauit saluatorem. Sed notandum q terra impiorum, est terra iustorum, & terra beatorum.

Prima germinat germen pallidum.
Secunda viride.
Tertia candidum.
Pallidum, quia parit ęternam calamitatem.
Viride, quia virtutum vigorem.
Candidum, quia ęternam iocunditatem.

De primo in Leuitico. Poma quę germinant in munda erunt vobis. Inde dicitur . Deuorabit q terram cum germine suo. De secundo. Germinet terra herbam virentē & faciētē germen suū. Descendi inquit in ortū meum, vt viderem poma cōuallium, & inspicerem si floruissent vineę, & germinarent mala punica. Item. Et ossa nostra vt herba germinabunt. De tertio. Iustus germinabit sicut lilium. Et de his tribus. Sicut terra pfert germen suum. Ecce primum. Et ortus semen suum germinat. Ecce de secundo. Sic dñs deus germinare laudē & gloriā corā vniuersis gentib⁹. Ecce de tertio. Q ñ erit germen dñi in magnificētia & gloria & fruct⁹ terrę sublimis, & exultatio ijs qui saluati fuerint de Israel: Prestāte domino nostro Iesu, cui honor & glia, i secula seculorū. Amen. CAR.

ORtus conclus⁹ est soror mea. Ortus conclusus fons signat⁹. Sub figura orti cōclusi & fontis signati commēdat matrē suam Dñs, vocans eam ortū conclusum. Plātauerat siquidem dñs a principio ortum voluptatis. s. paradisum. in quo posuit lignum vitę: cuius vsum amisimus: quia non fuit cōclusus ortus ille. Vnde de Sathana dicit Iob. Non cōclusit ostia ventris qui portauit me nec abstulit mala ab oculis meis. Ac si diceret . Aperuit Sathanas ostia paradisi: de quo quasi fœtus vētris humani exiuit. quæ ostia si non aperuisset ablata essēt mala ab oculis meis. sed remedium tanti mali fecit dominus alium Paradisum, beatę virginis vterum, in quo plantauit lignum vitę: quādo ex ea filius dei, qui vita est carnem assumpsit. Sed hunc paradisum sic cōdusit Dñs: vt nulli hosti maligno eius pateret ingressus. nec tm̄ semel, sed etiam iterum vocatur hortus conclusus. & est ipsa iteratio, veritatis confirmatio. Conclusit aūt hunc hortum tota trinitas. quoniam potentia dei patris muniuit virginē cōtra diaboli violentiā. sapientia filij ptra hostis fraudulentiam. bonitas spiritussancti, contra eius dē maliciam. De conclusione quoq; & munitiōe huius horti dicit Esaias. Vrbs fortitudinis nostrę Sion. Saluator ponetur in ea murus: & antemurale. Ac si dicat. O Sō. i. o ecclesia: nūcio tibi q vrbs fortitudinis erit nobis. Et quę sit illa vrbs, ostēdit per verba sequentia dicens. Saluator ponetur i ea murus, & antemurale. s. ponetur: & attende: q dicitur. Saluator in ea ponet murus. nam si saluator in ea ponitur, intra ipsam concluditur: & si murus ponitur, concludit eā. Hæc ergo descriptio vrbis beatę virgini specialiter conuenit. Nā in ea conclusus est saluator per incarnationis mysterū. Et ipse eam cōclusit vt murus, per defensionis ministeriū Nam ipse Christus per Gedeonem figuratus est, qui interpretatur circuiens in vtero. Christ⁹ enim in vtero virginis: q̄tum ad humanā circūscriptus naturā: nihilomin⁹ per incircūscriptā diuinę potētię naturā omnia circuibat. Huius aūt vrbis. q̄ nobis est refugium & defensionis fortitudo, āmurale fuit illa iugis & vigil angelorum custodia: de qua prēmissum est: q lectulū Solomonis sexaginta fortes ambiunt: de fortissimis Israel. Ipsa queq; dicitur fons signatus. i. fons sigillat⁹: cui⁹ fontis sigillū fuit castitas virginalis. per quod sigillum absq; ruptura processit Christus tanq̄ riuus nostrę salutis. Vnde in Eccl. dicit filius de seipso. Ego quasi fluuius dorix: & quasi aqueduct⁹ exiui de paradiso. Appellat aūt paradisum virginis vterū: quā spiritussanctus tanta gratiarū vbertate pfudit: q ei⁹ vter⁹ fact⁹ dei filio paradisus deliciarū & hortus voluptatis. Exiuit aūt de hoc paradiso fluuius dorix: qui interpretatur medicamentū gnationis Nam partus virginis humanę generationis medicamentū fuit. Postq̄ vero per hortum conclusū per fontem signatum, Virginē designauit, vtriusq; horti videlicet & fontis, commendationes prosequitur dicens. THO.

Missiões tue paradisus malorum punicorum cum pomorū fructibus . Cypri cū nardo, nardus & crocus . Fistula & cinamomum cum vniuersis lignis libani. Myrrha & aloe cum omnibus vnguentis.

¶ Hęc est ecclesia quę supernofonte irrigata: paradisum ex se emisit non qualiscunq; arborē: sed malorum punicorum cum pomorum fructibus Mala quippe punica sanguineo rubent colore. s. martyres qui post fontis. i. baptismatis ablutionē etiam suo baptizati sunt sanguine. Pomorum aūt fructus gnalium opera virtutū, vel ipsos virtuosos indicant. Cyprus est arbor aromatica in Aegypto: cuius semen candidius semine coriandri: Coquitur in oleo & premit: & fit inde regale vnguētum: quod cyprus vocāt. quę cœlestē gratiā significāt & ex charitate patientiā, Nard⁹ q̄ memoriā

Nardus.

passionis Christi significet, sanctarum mulierum opera demonstrant. Crocus qui aurei coloris est eosdem significat, qui ampliori charitate abundāt. Nardus enī quia calide est nature amore passionis feruentes designat. Fistula quę est cassia, est robusti corticis & purpurei: & curat viscerum molestias. Parua est: eos significat: qui robusti sunt ad sustinendas Christi passiones: & humiles spiritu. Cinnamomum ē arbor frutice breuis: odore precipua: & ad vsus medicinę fistulę duplo prestās: & significat pfecte humiles. Et cum sit ęnei & cinerei coloris, eos significat qui dicūt. Loquar ad dominum meū cū sim puluis & cinis . Cinnamomū grece, immaculatum latine. Cū vniuersis lignis libani. Altę sunt arbores & designant eos, qui maioris sunt meriti in ecclesia. Myrrha & aloe continentiā carnis exprimunt: quia ex eis pūcta corpora mortuorum non putrescunt. Prima vnguenta sunt de quibus dicit Apostol⁹. Si linguis hominū loquar & angelorum, charitatem aūt non habeā factus sum velut æs sonans aut cymbalū tinniēs Hoc bene iungitur myrrhę & aloe: quia castis cōuenit. Quattuor sunt emissiones de cœlo.

Fistula.

Cinnamomum.

Emissiones.iiij.

Prima emissus est diabolus.
Secunda bonus angelus.
Tertia dei filius.
Quartus spiritussanctus.

Diabolus ne admittatur. Angel⁹ vt prēmittatur Christ⁹ vt remittat. Spiritus vt immittat. Diabolus ne admittatur, ad prēsumptam celsitudinem Angel⁹ vt prēmittatur ad Mariam virginē. Christus vt remittat culpā tam actualem q̄ originalē. Spiritus vt immittat in corde charitatem.

In primo mundus mortificatur.
In secundo Maria prēmunitur.
In tertio mundus purificatur.
In quarto homo in domino exhilaratur.

De primo Inuidia diaboli mors introiuit in orbē terrarum. De secundo. Spiritussanct⁹ supueniet in te & virtus altissimi obumbrabit tibi. De tertio Quis est hic qui etiam peccata dimittit. De quarto. Non est regnum dei esca & potus, sed gaudiū & pax i spiritu sancto. Emissio quoq; facta est de virginis vtero. De ea Christus emissus ē in mundo, vt condonaret, donaret, redonaret,

Culpam peccatoribus.
Dona hominibus.
Gloriam bene viuentibus.

De primo. Mulier remittuntur tibi peccata tua. De secūdo. Captiuā ducit captiuitatē. d. d. hoib⁹. De tertia dicit stabulario Curam illius habe & quicquid supererogaueris: ego cum rediero reddā tibi omnia. Sunt emissiones de corde humano: cū de interioris thesauris bona emittitur opinio. Harum species quę hic enumerant, quędam conferunt sanitatem, quędā spectant ad sanitatis conseruationem, quędam & delectationem. Cōtritio cordis est species habens tres emissiones, quę cōferunt animę sanitatē: scilicet lachrymarum effusionem, Oris confusionem & orationem, Pœnitētię satisfactionem. Vnde Propheta. Conuertimini ad me in toto corde vestro. In ieiunio & fletu & planctu. Spiritualis sollicitudo missiōes habet tres quę spectant ad sanitatis conseruationem: scilicet circūspectio operum suorum, iusta liberatio, sapi-

pida eorum deuotio.
Primum contra peccatum.
Secundum vt bonum sit ordinatum.
Tertium vt sit charum.
Vnde. Beatus vir qui in sapientia morabitur & in sensu cogitabit circumspectionem dei. Speculatio emissiones habet tres: scilicet dei rememoratio: accipiendę ęternę hereditatis, quædam secura presumptio: in his meditationibus, quędā spiritus dulcedo. Vnde. Spiritus meus super mel dulcis & hereditas mea super mel & fauum. Memoria mea in generatione.s. Iste meditationes sunt quasi paradisus delectabilis. Ad tales habēdas cōsolationes & ad deprehendendas dæmonis astutias de cœlo spiritussanctus emittitur. Sed notandum quoties est datus. Spiritussanctus ter datus est.

Spiritussanctus ter datus est.
Primo ante passionem.
Secundo post resurrectionem.
Tertio in pentecoste.
Primo ad reprimendam diaboli potestatem.
Secundo ad peccatorum remissionem.
Tertio ad virtutum collationem.
De prio. Dedit potestatē discipulis suis calcādi super scorpiones. De secundo. Accipite spiritū sanctum, quorum remiseritis peccata remittunt̃ eis. De tertio. Factus est repente de cœlo sonus & repleuit totam domum spi. san. virtutibus.
In primo ergo diabolo resistitur.
In secūdo peccatum dimittitur.
In tertio gratia cor vngitur.
In primo occurritur venienti.
In secundo res aufertur possidenti.
In tertio illuditur fugienti.
In primo ergo est circūspectio doli.
In secundo remedium mali.
In tertio possessio boni.
In primo itaq; solo datur verbo.
In secundo flatu & verbo.
In tertio visibili signo, audibili sono, plenitudinis officio. De verbo. Tria sunt verba quibus diabolo aduersamur.

Verbum increpationis. Per primū ei resistit̃.
Verbum orationis. Per secundū eijcitur.
Verbum admirationis. Per tertium capitur.

De primo. Cum Sathan esset a dextris Iesu sacerdotis magni, dictū est ei. Increpet in te dn̄s Sathā. De secundo ait dn̄s. Hoc genus non eijcitur nisi in ieiunio & oratione. De tertio legitur ꝙ Solomon per adiurationem in vase dęmōes clausit. Scorpius iste quosdam trahit ad cordis indurationem. Dicitur enim scorpius quasi sine cordis pietate.
Scorpius. Quosdam ad hypocrisim p simulationem. Vnde itē dicitur scorpius quasi scoria pietatis. Quibusdam iuidet religionem. Vnde item dicitur scorpius quasi sugillans corda piorum. Secundo datus est spiritussanctus nō solum verbo sed flatu. Tria facit flatus spiritussancti.
Primo per lachrymabilem contritiōem tollit cordis dutitiam.
Scdo renouat dum remittit culpam.
Tertio quasi mortuum reducit ad vitam.
De primo. Flabit spiritus eius & fluent aquę.s. lachrymarum. De secundo hic dicit̃. Insufflauit eis dicens. Accipite spiritumsanctū. Quorum remiseritis peccata remittunt̃ eis. Spiritus em̄ domini ferebatur super aquas lachrymarum, vt hanc impetrarent remissionem. Ita facta ē renouatio. Vnde. Spiritum rectum innoua in visceribus meis. Item. Emitte spiritum tuum & creabuntur & renouabis faciē terrę. De tertio Propheta. Veni spiritus a quattuor vētis, & suffla sup īterfectos istos & reuiuiscant. Sic inspirat in faciem hominis spiraculum vitę: & factus est homo in animā viuētē.
Prima donatio spiritussancti ptinet ad subditos.
Secunda ad presbyteros.
Tertia ad prelatos.
Ad subditos qui agunt prelia.
Ad presbyteros qui remittunt peccata.
Ad prelatos, quibꝰ reuelantur cœli mysteria.
De his tribus dictum est. Moses & Aaron ī sacerdotibus eius: Samuel inter eos qui inuocāt nomē eius. Moses vero prelatorum. Aaron sacerdotū. Samuel vero personam designat subditorū. Hic fit vnguentum in capite: quod descēdit in barbā barbam Aaron. q.d.i.o.v. eius. Caput in quo est vnguentum spiritussancti est Christꝰ. Barba dextera, prelatus. Barba sinistra, sacerdos. Vestimētū ecclesia. Ora eius subditi sūt. Descendit ergo gratia spiritussancti a capite Christo in prelatos: a prelatis in sacerdotes: a sacerdotibus in subditos. In figura subditorꝫ irruit spiritus dn̄i ī Samson, vt pugnaret cū Philistęo: In figura sacerdotū, tulit dn̄s de spiritu Mosi & dedit hęc viris qui loco eiꝰ ministrarent populo. In figura prælatorum datus ē Helię spiritus Heliseo, vt secreta cœli p eo reuolaret prophetando. Sed nunc transeamus ad illud ꝙ in Pentecoste spiritus datus est audibili sono. Ignis visibili signo. Plenitudinis officio.
Primum ad eruditionem.
Secundum ad inflammationem.
Tertium ad perfectionem.
Ad eruditionem religionis.
Ad inflammationem dilectionis.
Ad perfectionem ministrationis.
Propter hoc inuenimus. Spiritussanctꝰ est mobilis, acutus, subtilis. Mobilis subditis. Acutus presbyteris. Subtilis prelatis. Subditis, ne sint pigri ad bella. Presbyteris, vt purgant peccata. Prelatis, vt intelligant secreta cœlestia. Mobilis erat qn̄ irruit in Samson ad pugnandū contra Philistijm: & in filijt in Dauid. Vnde. Cū audieritis sonitum gradientis in cacumine pirorum, tūc egredieris ad pugnam. Audi acutum. Cum venerit ille spiritus veritatis, ipse arguet mundum de peccato, & de iustitia, & de iudicio. Audi subtilem. Paraclitus autē spūs. q. in. p. in. n. m. ille vos docebit omnē veritatem. Item. Effundam de spiritu meo super oēm carnem, & prophetabunt filij nostri & filię nostræ. Sic spiritus prelatorum percipit omnia, etiam profūda dei. Notandū ꝙ die primo datꝰ est spiritus sanctus in igne. Tres sunt quinquagenę.

Quinquagenę.

Prima Psalmorum.	Prima propter peccatorum remissionem.
Secunda dierum.	Secunda propter gratiæ infusionem.
Tertia annorum.	Tertia propter gratiæ perceptionem.

Hęc est annus iubileus. Est ergo ignis qui quinquagenam apprehendit.
Ignis.
Et est qui non tangit.
Et est qui consumit.
Primus est ignis charitatis.

Secundus diabolicę instigationis.
Tertius diuinę animaduersionis.
Primam ergo apprehendit ignis charitatis quia ī eo est datus spiritussanctus. Secundam nō tetigit ignis diabolicę instigationis, quia est dilectiōi contrarius. Vn̄ ignis fornacis Nabuchodonosor. xlix cubitis ascendit. Ad quinquagesimum non peruenit. In quo positi erant pueri qui saluati sunt, his q ad tertiam iniuste aspirant: ignis diuinæ aīaduersionis est paratus. Qui propter spem suam falsā: iam quinquagenarios se computant. Vnde ad p̄ces Helię ignis quīquagenarios cōsumpsit. Est & alia missionum distinctio. Fuit em̄ missus Angelꝰ
Fuit missus homo purus.
Primus de cœlo.
Secundus de patris solio.
Tertius fuit homo missus a deo.
Primus cui nomen Gabriel.
Secundus est Emmanuel.
Tertius est Iesus.
Primus venit in ministerium.
Secundus in adiutorium.
Tertius in testimonium.
In ministerium, vt secretum regis loqueretur cū virgine. In adiutorium, vt misericordiam faceret cū homine. In testimonium, vt testimoninum perhiberet de lumine. Audi secretum. Spiritussanctꝰ superueniet in te. Et. ij. Dominus noster refugiū & virtus adiutor in tribulationibus: quę inuenerunt nos nimis. Item. Confitebimur ei, quia fecit nob. mi. suā. Et. iij. Ecce agnus dei. Isti missi sunt miraculose.
Primum misit superna ciuitas.
Secundum peperit virginitas.
Tertium genuit sterilitas.
Primus fuit nuncius rediturę felicitatis.
Secundus vt faceret opera charitatis.
Tertius vt perhiberet testimonium veritatis.
De primo habemus lętitiam.
Cum secundo operamur iustitiam.
Per tertium redimus ad pœnitentiam.
De primo Dauid. Lętatus sum in ijs q̄ dicta sunt mihi, in domum dn̄i ibimus. De secundo. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? Qui ingreditur sine macula & operatur iustitiam. Ait tertiꝰ. Pœnitentiam agite, appropinquabit em̄ regnum cœlorum. Angelus nuncius dicit̃. Isti tres angeli dicti inueniuntur in theologia.
De prio. Missus est angelus Gabriel.
De secūdo. Vocabitur nomē eius magni cōsilij. ā.
De tertio. Ecce mitto angelum meum qui prępabit vias tuas.
Isti tres figurati sunt in illis tribꝰ quos vidit Abraham descendentes per viā: tres vidit & vnū adoraui. Quia non Gabriel, non Ioēs adorandi erant sed solus Christꝰ. Sed vt ad nos isti moraliter mittantur necesse est.
Moraliter. Primū igit̃ fit in nobis Gabriel. i. fortitudo dei.
Secundo Emmanuel, vt sit nobiscum dominus.
Tertio Ioannes id ē gratia domini.
Primo ergo habeamus fortitudinis potentiam.
Secundo dei presentiam.
Tertio domini gratiam.
Primum ad peccatorum exterminium.
Secundum in tribulationibus ad refugium.
Tertium ad operationis auxilium.
In figura em̄ peccatoris dictum est ad Tobiā cæcum. Forti aīo esto: in proximo est, vt a dn̄o cureris. Et. Estote fortes in bello. De secundo. Dominus virtutum nobiscum. Vnde. Dominꝰ noster refugium & virtꝰ. De tertio. Leuaui oculos meos in montes, vnde veniet auxilium mihi. Vn̄ Paulus. Plus omnibus laboraui: non aūt ego, sed gratia dei mecum. Qꝫ autē missus Ioannes sit a deo triplex est probatio.

Prima a conceptione	A cōceptiōe miraculosa
Scda a collocutione.	A collocutione gratiosa.
Tertia a cōparatione.	A cōparatione virtuosa.

Prima angelica annunciatione.
Secunda matrum confabulatione.
Tertia significata est ab Helię conuersatione,
De primo Angelꝰ. Elizabeth pariet filium, & vocabitur nomen eius Ioannes. De Secundo. Abijt Maria in mōtana & salutauit Helizabeth. De tertio. Ipse præibit in spiritu & virtute Helię. Videamus nunc de conceptione. Gabriel fit baiulꝰ. Zacharias incredulus. Vterq; parens vetulus. Baiulus nouę geniturę. Incredulus rei futuræ. Ve. trāscendit metas naturę. Gratia noua per angelū īnotescit, Zacharias obmutescit, Senectꝰ reflorescit.
De primo. Et vocabis nomen eius Ioannem.
De secundo. Et erit tacens, nec. po. lo.
De tertio. Helizabeth cognata tua cōcepit filium suum in senectute sua. Et moraliter.
Per primum videamus quid in nobis conceperit
Per secundum quid rescinditur.
Per tertium quid occiditur.
Concipitur gratię nouitas.
Rescinditur superflua loquacitas.
Occiditur inueterata iniquitas.
Primum vt concipiatur in nobis deuotionis affectus. Secundum vt inueniatur in nobis orationis diuinę laudis, prędicationis effectus. Tertiū: vt reflorescant ī nobis virtutum profectus. De primo Paulus. Gratia eius in me vacua nō fuit. Audi affectum. Filię hierusalem non. di. q. a. l. De secūdo Omnis sermo malus de ore vestro nō procedat Sed si quis est bonus vt ędificet audiētes & recedant vetera de ore vestro. Vnde sponsę dicit̃. Sonet vox tua in auribus meis: Vox em̄ tua dulcis. De tertio. Expurgate vetus fermentū vt sitis noua cōspersio sicut estis azymi. Et sponsę Hyems transijt, imber abijt & recessit: flores apparuerunt ī terra nostra. Hyems malignitas in corde. Imber mollicies in carne. Flores, virtutes in opere. Ecce conceptio miraculosa. Sequitur collocutio gratiosa. Vere gratia, vbi Maria salutat, Helizabet prophetat, Ioānes exultat. Salutat matrem præcursoris. Prophetat aduentum redemptoris. Exultat in presentia sui redemptoris. De primo. Venit in domum Zacharię & salutauit Helizabeth. De secundo. Vn̄ hoc mihi vt mater do. mei ve. ad me. De tertio. Exultauit in gaudio infans ī vtero meo Et moraliter. Helizabeth interp̄tatur domus dei Maria stella maris. Ioannes gratia. Iesus saluator vel salutaris. Domꝰ dei est cordis syncertitas Stella maris est specialis intelligentię veritas. Helizabeth ergo id est domus dei concepit Ioannē, dum cordis puritas suscipit gratiarum infusionem. Maria id est stella maris concepit Iesum dum specialis intelligētia: & credit Christum glorificatum: & ad eius claritatē se sperat peruenturam in posterꝫ

De primo.Inuenit dominus corda discipulorum
receptacula munda ,& tri.e.cha.do. Vnde sponsa
Tigna domorum nostrarum cedrina la.cy. Ecce
domus dei.Sed audi dona charismatum ĩfusa . Le-
ctulus noster floridus. De secundo. Pax dei q̃ exu
per: t o.s.c.c.v.& in vestras.in Christo.i.d.n. Inde
de sponsa. Que est ista que progreditur quasi au-
rora consurgens,pulchra vt luna,electa vt sol,ter-
ribilis vt castrorum acies ordinata . Progreditur
quasi aurora,dum conscientię respicit puritatem
Pulchra est vt luna,quādo exemplo proximo cō-
fert vtilitatem. Electa vt sol,quādo Christi & spe-
rat & videt claritatem. Ecce de collocutione. Seq
tur de comparatiōe. Pręibit inquit in spiritu & vir
tute Helię parare domino plebem perfectam.
In spiritu est prophetia.
In virtute perfecta iustitia.
In plebe,exemplum & doctrina.
Primum quo agnus dei demonstratur.
Secundum quo a Christo laudatur.
Tertium quo proximus conuertitur.
De primo. Ecce agnus dei qui tollit pctā mundi.
De secundo. Inter natos mulierum non surrexit
maior Ioanne Baptista.
De tertio. Vt conuertat corda.pa.in.fi. Moraliter
Spiritum prophetię habemus,dum futura proui
dem⁹ tam bona q̃ mala. Perfectam iustitiam , dū
quę nobis fieri non volumus,alijs non facim⁹ ma
la. Tertio proximum conuertimus a sua malitia.
In prīo inspicit̄ inferni calamitas & cœli felicitas.
In secundo libenter sustinetur aduersitas.
In tertio proximi queritur vtilitas.
De primo. Melius est tibi ingredi ĩ vitam cęcum,
q̃ duos oculos habentem mitti in gehennam Vñ
sponsa. Nigra sum,sed formosa filię Hierusalem
De secundo. Si percusserit te quis in maxillā, por
rige ei & aliā. Et sponsa filij matris meę pugnaue-
runt contra me. De tertio. Si occupatus fuerit ho
mo in aliquo delicto &c. Tales inuitat sponsa sic.
Comedite amici mei & bibite,inebriamini charis
simi. Ecce comparatio. Sequitur . Cui nomē erat
primo Ioannes. Ioannes dei gratia dicitur. Meri
to hoc nomen ab angelo spiritualiter ei datur: cui
totius trinitatis gratia nūc visu,nūc auditu ĩ baptis
mo aliquaten⁹ reuelatur. Vnde hoc nomen trisyl
labum in omni casu manet immobile in singulari
numero. Vidit eñ filium in carne : spiritūsanctū ĩ
columba:patrem audiuit in voce. Harum gratia
personarum,triplicem agnouit gratiam.

Gratia triplex.

Est eñ gratia adoptionis. Prima patris.
Est gratia incarnationis. Secunda filij,
Est gratia operationis. Tertia spūs sctī.
Prima pater vocat nos ad hęreditatem.
Secunda filius nostram assumpsit infirmitatē.
Tertia spiritussanctus deducit ad ciuitatem.
Prima patris sumus hęredes & filij.
Secunda Christi cohęredes & socij.
Tertia nos regit spiritus consilij.
De prīo Paulus. Qui me segregauit ex vtero ma
tris meę.& vocauit per gratiam suam. De secun-
do. Apparuit gratia dei o. h. e.n. De tertio . Diui-
siones gratiarum sunt. vnus aūt spiritus.
De primo & secundo. Hęredes autem dei,cohæ-
redes autem Christi.
De tertio. Spiritus tuus bonus deducet me in ter-
ram rectam.

Sequitur. Hic venit vt testimonium phiberet de
lumīe. Quod dilueret,qđ ablueret.qđ lueret. Di-
lueret obscuritatem. Ablueret fœditatē . Lueret
captiuitatem. Obscuritatem legis Mosaicę. Fœdi
tatem tam actualis q̃ originalis culpę. Captiuita-
tem humanę creaturę.
Primum doctrina & miraculis.
Secundum aqua baptismatis.
Tertium effusione sanguinis.
De primo verbo & miraculis. Verbo qđ cœpit Ie
sus facere & docere. Nox pręcessit dies aūt appro
pinquauit. De secundo. Effundā super vos aquā
mundam & mundabimini ab omnibus iniquita
tibus vestris . De tertio . In sanguine testamenti
tui redemisti vinctos tuos de lacu in quo non erat
aqua. Huic lumini tres testimonium perhibuerūt
Perhibuit pater. Pater q̄ esset filius.
Perhibuit Petrus. Petrus q̄ esset Christus.
Perhibuit Ioannes. Ioannes q̄ esset agnus.
Agnus qui lauaret.
Christus qui vngeret.
Filius qui induceret.
Lauaret lauacro misericordiæ.
Vngeret oleo letitiæ.
Induceret regnum glorię.
De primo. Ecce agnus dei:ecce qui tollit peccata
mundi. Hoc aduerbium ecce/ demonstratiuum ē
De secundo. Tu es Christus filius dei viui,vt ex-
hilaret faciem in oleo,ait Petrus. Tu/pronomē est
demonstratiuum. Christus vnctio dicitur. De ter
tio dicitur. Hic est filius meus dilectus in quo mi-
hi complac ait pater.qui in humeris suis centesi-
mam ouem reportauit ad gregem . Hoc/pnomē
demōstratiuum est. Moraliter. Ioānes gratia. Pe-
trus firmus. Pater vero nomen est dilectionis. Vt
igitur Christo cum Ioanne testimonium possim⁹
perhibere,oporret vt gratia ipsius a peccatis ab-
soluamur. In vnctione deuotionis fortiter perse-
ueremus. In dilectione ambulem⁹. Itaq; testimo
nium perhibeat Christo munda consciētia,& for-
titer adhęreat nostra constantia,ipsum assidue se
quatur ardenter amoris vehementia ,vt cū Iesu
gaudeam⁹ in veri luminis gloria. Amē. CAR.

E Missiones tue paradisus ma-
lorum punicorum:cum pomorū fructib⁹.
Cypri cum nardo,nardus & croc⁹,fistula & cinna-
momum cū vniuersis lignis libani.myrrha & aloe
cum oībus primis vnguētis . In his verbis horti
fœcunditas demōstratur.nam emissiones & pro-
ductiones virginis dicunt̄ esse paradisus cū omni
bus fructibus & arboribus, hęrbis aromaticis &
vnguētis. Et designatur per paradisum ,ecclesia.
per hęrbas & arbores,fideles in ecclesia .& eorū
virtutes notantur. in fructibus opera. in vnguen-
tis sacramenta notantur:quę omnia emitti vel p-
cedere dicuntur ex hoc horto:quia omnes fide-
les de ecclesia:omnes fidelium virtutes non aliter
flores aut fructus proferunt. sacramentorum quo
q; vnguenta non proficiunt nisi radix omnium fi
des figatur in incarnationis mysterio:p quā & de⁹
factus est filius mulieris, & mulier dei genitrix ē
effecta. igitur per fructus malorum punicorum : ĩ
quib⁹ sub vno cortice multa grana claudunt̄ :fru-
ctus collegiorum vel congregationū in ecclesia fi
gurantur. Per fructus vero pomorum,signantur

merita singularum personarum. Per cyprū,quę ē
ardor candida,& odorifera:signatur castitas .Per
nardum humilitas. Per crocum qui ĩ colorem suū
res quibus admiscetur conuertit,sicut fermētū fa-
rinam conspersam in suum trahit saporem:chari-
tas exprimitur quæ ē oīm forma virtutū. Fistula q̃
purpurei coloris est , & sanguinem dñicæ passiōis
representat,compassionem signat:quę hominem
similitudini mortis Christi figurat. Per cinnamo
mum coloris cinerei mortis exprimitur recorda-
tio Per myrrham & aloen,maior & minor carnis
mortificatio demonstratur . Habemus igitur in
hęrbis,vel ipsas virtutes:vel ipsis virtutibus insi
gnitos. Habemus quoq; in hęrbis minores. In li-
gnis vero libani: & cęteris arborib⁹ illos q virtuti
b⁹ & meritis ad altiora cōscendunt. Seqt̄. THO.

F Ons hortorū pute⁹ aqua-
rum viuētium que fluunt
impetu de libano.

Fontis nomen triplex.

¶ Iste fons est doctrina cœlestis quę surgit in or-
to dñi cōcluso Id est primitiua ecclesia.vt alios or
tos id est ecclesias ex ea nascentes irriget. Idem di
citur puteus. Puteus,quia non omnib⁹ patet fons
quia spiritualibus patet:& etiam minoribus. Mo-
ioribus vero:per reuelationem sancti spiritus. Aq̃
viuentes sunt quę de fontibus perpetuo manant
non cisternæ quæ de niue vel pluuijs implen-
tur sunt istæ . sed fluunt impetu de libano . Li-
banus candidatio interpretatur. Hæc est ecclesia
que candida est per vitam. De his fluminibus di
citur. Qui credit in me,flumina de ventre ei⁹ flu-
ent Aquę viuę fluere dicuntur cū ipetu: quia apo-
stolis prędicantibus ea:nemo potuit resistere: sed

Fons multiplex.

prędicando animas impenderūt. Iste fons est mł
tiplex. Lauat,rigat,potat,immundū,aridum,siti
bundum. Quia vero triplex est immunditia nr̄a,
triplex est fons qui abluit.
Prima est culpę originalis.
Secunda culpæ actualis.
Tertia nostrę corruptionis.
Primam abluit fons baptismatis.
Secundam fons lachrymosę confessionis.
Tertiam fons supernæ beatitudinis.
De primo. Erit fons patens domus Dauid in ab-
lutionem peccatoris & menstruatę. De secundo.
Quis dabit capiti meo aquas,& oculis meis fon-
tem lachrymarum. De tertio Boeti⁹. Da pater au
gustam menti conscendere sedem. Da fontem lu
strare boni. Effundam ait domin⁹ p prophetā,su
per vos aquam mundam & mundabimini ab oī-
bus inquinamentis vestris.
Iste est fons hędorum.
Secundus fons hortorum.
Tertius fons agnorum.
In primo lauantur hędi.i.peccatores vt sint mun
di. Secundo rigantur horti.i.virtutibus studentes
vt sint fœcūdi . Tertio potant̄ agni .i. innocentes
& mansueti. vt inebrient̄ ab vbertate domus dei

De scđo.

Secundus fons rigat nostram ariditatem. Iste eñ
fons ex paradiso exit:& irrigat totā terram. Habe
mus enim in horto nostro .
Vallem. Vallis arida est pœnitētia sine
Campum. lachrymarum effusione.
Collem. Campus aridus:cōperta neces
Montem. sitas proximi sine cōpassione.
Collis aridus sustētatio tribulationum cum mur-
muratione.
Mons aridus:cognitio cœlestiū sine deuotione.
Sed dedit Caleph Axe filię suę irriguū inferi⁹ &
seperius id est montis & vallis & vbi hęc duo sunt
& duo media sunt. Iste fons prius rigat vallem:si-
cut Dauid. Lachrymis meis stratū meū rigabo. Ri
gat campum: Eritq; anima eorū quasi hortus irri
guus. Hortus eñ nutrit vnde alios pascit. & hæc
est cōpassio. Rigat collem aduersitatū. Vnde Pro-
pheta. Irrigabit dñs torrentē spinarum :qui est im
petus tribulationū. Rigat & montes. Vnde rigās
montes de superioribus suis. Itaq; si habeat pœ-
nitentia lachrymarum effusionē:proximus com
passionem:tribulatus exultationē : contemplans
deuotionē, perfecta erit irrigatio:quia valles abū
dabūt frumento ,cāpi replebūt̄ vbertate : exulta
tiōe colles accīgent̄ : & erit mōs dei mōs pinguis.
Tertius fons potat. Tres sunt sitientes.

De tertio & trib⁹ sitientibus.

Sitit pœnitens:vt possit pro deo labores sustinere
Sitit proficiens:quę sursum sunt sapere.
Sitit perfectus deum videre.
Pro primo dicturus est dominus. Sitiui & dedisti
mihi bibere. Pro secūdo Samaritanę mulieri . Da
mihi bibere. Pro tertio. Sitio dixit in cruce. Prim⁹
fons est de quo Rebecca :quę patientia interpreta
tur potauit Damascum & camelos. Secūdus qui
Samsoni a deo datus est post interfectos Philiste
os. Tertius qui est in porta bethleem quę domus
dei interpretatur:de quo sitiuit Dauid . De primo
dicitur. Sitiētes venite ad aquas. De secūdo . Qui
sitit veniat & bibat flu. de ventre ei⁹ fluent aquę
viuę. De tertio. Sitiuit aīa mea a.t.d.f.v.

Aqua.

Est aqua mortua.
Est aqua infirma.
Est aqua viua.
Prima est gratia qua erumpit homo in superbiā.
Secunda gratia qua formidat homo operari pro-
pter pigritiam. Tertia ē gratia qua bene operatur
propter sapiētiā . Prima est mare mortuum: quo
nulla creatura potest viuere. hec est aqua Hieri-
co quam sanauit Heliseus imisso sale. Secunda est
aqua de Mara de qua non potuerunt filij Israel p
pter amaritudinem bibere:nisi ex ligni idest cru-
cis impositione. Tertia est de fonte qui est in por-
ta bethleē.de quo desiderauit Dauid potare . Pri-
mam ergo sanat Heliseus: id est deus meus dñs
imposito sale sapientię. Secundam Moses id ē sal
uatus de aquis Christi crucis confessione . Tertiū
defert̄ ad Dauid.s.visu desiderabile . i. Christum
trium fortium vendicatione:scilicet Eleazar id est
dei mei fortitudo: Semeias.i.obediēs dño : Iesbo
am id ē desipiscens:qui stulta mūdi eligit cū Chri-
sto vt confundat sapientes. Notandum q̄ anima
aliquando sitit deū,aliquando sitit ad deū,aliquā-
do sitit in deum,aliquando sitit secundū deū. Deū
sitit,qui dicit, Anima mea desiderauit te in nocte
sed & spiritus me⁹ in pręcordijs meis. Ad deū aīa
mea sitit,quę dicit. Sitiuit anima mea ad deū fon-
tem viuum. In deum anima sitit.quę dicit. Sitiuit
in te anima mea. Secundum deū sitit anima,quæ
dicit. Cōcupiuit anima mea desid.iusti.in.o.t. Si-
tit anima deum,quę cupit experiri,qm̄ suauis est
dñs. Sitit anima ad dominum,qñ supra se eleuari
& regē in decore suo desiderat . In deū anima sitit

qñ per mentis exceſſum tota in deum transire cõ
cupiſcit. Secundum deum anima ſitit quando de
propria voluntate vel ſuo arbitrio relinquit vt di-
cat. Non veni facere v.m.
In primo deus intrat ad animum, & anim⁹ redit
ad ſeipſum.
In ſecũdo aſcẽdit ſupra ſeipſum, et eleuaṫ ad deũ
In tertio anim⁹ eleuaṫ ad deũ & tot⁹ trãſit ĩ ipm
In quarto animus exit propter deum & deſcen-
dit ſub ſemetipſum.
In primo animus ingreditur ad ſeipſum.
In ſecundo tranſgreditur ſeipſum.
In primo intrat meditatione.
In ſecundo aſcendit contemplatione.
In tertio introducitur in iubilatione.
In quarto ingreditur ex compaſſione.
Fons eſt gratia in euidenti pluribus poſita. Pute⁹
Pute⁹ triplex. gratia ſolis ſpiritualibus manifeſta. Tres ſunt pu-
tei: vt iam diximus quos foderunt ſerui Iſaac.
Primum appellant calumnias.
Secundum inimicitias.
Tertium abundantiam.
In primo ſumitur aqua ſecularis prudentię.
In ſecundo literalis ſcientię.
De tertio cœleſtis ſapientię.
De his aqs dicitur in Iob. Ecce gigantes gemũt
ſub aquis & qui cum eis habitant. Gigantes ĩ tri
bus prę cęteris hominibus notabiles ſunt.
Primo quia ſunt geniti de terra: Vnde dicitur a
ge quod eſt terra.
Secundo quia magni.
Tertio quia fortes.
Primi enim quęrunt terrena.
Secundi alta ſed philoſophica.
Tertij fortiter ſequuntur cœleſtia.
Primi tractant de terrenis propter terrena.
Secundi de cœleſtibus propter terrena.
Tertij de cœleſtibus propter cœleſtia.
Primi quęrunt temporalem vtilitatem.
Secundi gloriæ vanitatem.
Tertij ſupernam dulcedinem.
Primi quę ſunt ſuper terram quęrunt. Secundi cũ
cognouiſſent deum non ſicut deũ glorificauerũt
Tertij quę ſurſum ſunt ſapiunt id eſt aquas, quæ
de libano cum impetu fluunt id eſt de cãdore ſu-
pernę glorię veniunt. CAR.

FOns hortorum: pute⁹ aqua
rum viuentium: quæ fluunt impetu de li-
bano. Horto diffuſius ꝯmendato: ſubditur de fõ
te ſignato. De quo dicitur ꝙ ipſe eſt fons hortoꝝ
id eſt fons de cui⁹ riuo horti rigantur. Nam quũ
dixiſſet filius de ſeipſo in Eccleſiaſt. Sicut aquæ
ductus exiui de paradiſo, ſubiunxit rigabo hortũ
meũ plantationũ. Ipſa igitur eſt fons, fili⁹ riuus,
ortus plãtationũ herbis & arboribus ſupradictis
conſitus eſt eccleſia, quę rigatur fluuio qui manat
de fonte ſignato. Ipſa quoq; propter inſcrutabilẽ
profunditatem gratiarum, quę in ipſa cõgeſtæ ſũt
puteus eſt aquarum viuentiũ. i. gratiarum ſalien-
tium in vitam æternam: quę gratię prẽſtãdo bñfi-
cia hominibus, fluunt copioſe: fortiter: & cũ impe
tus. Cui reſiſtere nõ poſſunt aduerſarij noſtri, ma
ligni ſpũs. Fluũt aũt de libano id eſt de ipſa virgĩe
quę dicit de ſeipſa in Ecceſiaſtico. Ego quaſi liba-
nus non inciſus vaporaui habitationem meam.
Ipſa eñ ſine inciſiõe cum integritate virginitatis
filium peperit. ſicut libanus arbor thuris vaporẽ
emittit odoris. Et attende, ꝙ dicit, vaporaui hæ-
reditatem meã. Ac ſi diceret. Illum ſine lęſione ꝓ
duxi: qui habitabit in me corporaliter. & ego ſpiri-
tualiter habitabam in eo. Ad hunc aũt fluxũ & im
petum aquarum fluentium de libano, pertinet il-
lud quod ſequitur. THO.

SVrge aquilo & veni au
ſter: & perfla hortum
meum & fluent aroma-
ta illius.

¶ In aquilone & in auſtro: duę tentatiões eccleſię
Aquilo. Auſter. deſignãtur. In aquilone qui eſt frigidus vent⁹: au-
ſteritas mundi terrentis. In auſtro qui eſt calidus:
blanditia fallentis accipitur. Hac gemma tentatio
ne fatigari eccleſiam: in parabola de bono ſemine
oſtendit dñs ſic exponẽs. Nã qui cecidit ſupra pe-
tram, hi ſũt qui cum gaudio excipiunt verbum
ſed radicem non habent. Nam facta perſecutiõe:
ſtatim propter verbum, ſcandalizantur. Et quod
Conflict⁹ Aquilonis & auſtri. cecidit inter ſpinas: hi ſunt q ſuſcipiunt verbũ: ſed
a fallacia diuitiarũ ſuffocantur: & ſine effectu ef-
ficiuntur. Auſter eſt ſpirituſſanctus. Aquilo ſpiri-
tus malignus: qui quaſi confligunt ꝓ ſalute & dã-
Aqlo tria facit. natione hoĩs. Aquilo eñ ex ſignis exterioribus ĩ-
ternam noſtram percipiens affectionem.
Primo velox eſt ad excogitandã malignitatẽ.
Secundo importunus ad tentationem.
Tertio grauis ad obſtinationem.
Quia iuxta primũ diciṫ aquilo quaſi aquilis ocyor
Vnde Hieremias. Velociores fuerunt perſequu-
tores noſtri aquilis cœli. Iuxta ſecundũ dicitur aq
lo: quaſi a qete longe. Vnde. Cogitauerũt iniquita
tes in corde tota die. c. prelia. Iuxta tertium diciṫ
aquilo quaſi aquas ligans onere ſcilicet congelan
do in obſtinatiõe. Vnde Propheta. Indurauerunt
faciem ſuam ſupra petram.
De primo. Qui extendit aquilonem ſuper uacuũ
De ſecundo. Ventus turbinis. ve. a. a.
De tertio. Ab aquilone pandetur omne malũ.
Cum hunc ſpirituſſanctus expellit aſſumit ſeptẽ
alios ſpiritus nequiores ſe. Sũt eñ. vij. boni, ſeptẽ
nequã, vij. neqores. Spũs bon⁹, ſpũs ſapiẽtiæ. cui
opponiṫ nequã. ſ. ſpũs inſipiẽtiæ. Neqor eſt ſpũs
ſimulatę ſapientię. Spiritus bonus intelligentiæ.
Malus ſtultitię. Nequior ſimulatio diſciplinę. Bo
nus ſpiritus conſilij. Nequam ſpiritus imprudẽn
tię. Nequior ſimulatio prouidẽtię. Spũs bon⁹ for
titudinis. Nequam ſpiritus ignauię. Nequior ifir-
mitas fallentis virtutis obũbratione. Bonus ẽ ſpi-
ritus ſcię. Nequã ignorantię. Nequior vſurpatio
ſcientię. Bonus eſt ſpiritus pietatis. Nequã impie
tatis. Nequior falſę pietatis. Bonus eſt ſpiritus ti-
moris. Nequã ſpiritus temeritatis. Nequior dol⁹
fictę religionis. Cum itaq; aquilo ſit malum, & in-
itium mali, Notandum ꝙ eſt
Malum quod inquinat.
Malum quod inquietat.
Malum quod cruciat ſcilicet.

Peccatum.	Contra hanc triplicem peſtẽ ſci
Diabolus.	licet culpæ, pugnę, pœnæ, orat
Infernus.	Dauid triplicem miſericordiã

his tribus pſalmis. Prim⁹. Miſerere mei deus, ſe

cundum magnam miſericordiam tuam. Secũd⁹.
Miſerere mei deus qñ cõculcauit me homo. Ter
tius. Miſerere mei deus miſerere mei qñ in te cõ
fidit anima mea. Hęc aquilonis triplex hoc verſu
oſtẽditur tentatio. Non me demergat tempeſtas
aquę ſcilicet violenta in aduerſis tentatio. Neq;
abſorbeat me profundum ſcilicet fraudulenta ĩm
pietatis deceptio. Neq; vrgeat ſuper me pute⁹ os
ſuum ſcilicet res periculoſa deſperatio. Auſter ve-
ro adueniens contra prędicta tria: tria operatur.
Auſter tria facit. Velocitatem malignitatis temperat.
Importunitatem extinguit.
Obſtinationem liquefactat.
Iuxta triplicem ſui nominis interpretationem.
Iuxta primum dṙ auſter quaſi auras temperans.
Iuxta ſcđm dṙ auſter q̃ſi aquilõis vredinẽ ſternẽs.
Iuxta tertium dicitur auſter quaſi augens ſemi-
na terræ: vel quaſi auferens ſterilitatem.
Cõtra primũ dat auſter pctõri fontẽ lachrymarũ.
Contra ſecundum fructum virtutum.
Contra tertium vt homo totus pergat in deum.
De primo. Cõuertere dñe captiuitatem noſtram
ſicut torrens in auſtro. De ſecũdo. Plumeſcit acci-
piter expandẽs alas ſuas ad auſtrũ. De tertio. Du
xit me per viã auſtralem, & ecce porta quę reſpi-
ciebat ad auſtrũ. Cõtra malignitatẽ apparuit in co
lumbę ſpecie: cõtra ęſtũ importunitatis. In nube
cõtra frigus obſtinationis in igne. Sic auſter adue-
niens hortũ cordis noſtri recreat. Si eñ inuenerit
cor lucidum in cœlũ: amplius prouehit. Si tenebro
ſum vt abyſſum: ad claritatẽ reducit. Si conſtantia
ſolidũ: vt terrã firmius facit. Si lubricũ vt aquã: ad
ſoliditatẽ retrahit. Quia oĩa quęcunq; voluit dñs
fecit in cœlo & in terra. i. m. & i. o. a. Educens nu-
bes ab extremo terrę. Primũ terrę, ſunt opera bo-
na. Mediũ, opera indifferentia, vt comedere &c.
Extrema terrę, ſunt peccata: propter quod ſequũ-
tur iſta. Nubes. i. caligo cõfuſionis. Fulgur, terror
maieſtatis. Pluuia, fletus cõpunctionis. Sic enim
operatur in nos ſpirituſſanct⁹. Prius eñ de recor-
datione peccatoꝝ cõfundimur. Secũdo terrore cõ
cutimur. Tertio in fletu compungimur. Nubem
aſpicio ſuper me, quoties confuſio faciei meę co-
operuit me. Fulgura excipio, quoties terrores do
mini militãt cõtra me. Pluuia deſcendit, quoties
poſſum ſtratũ meũ rigare. Poſt talẽ pluuiã vẽti de
theſauris ꝓducũtur, quia poſt fletũ cõſolatio ſequi
tur ſpiritus ſancti, quia vẽti dicũtur dona eius quę
cõſolantur. His primogenita ęgypti percutiuntur
ab homine. i. arrogãtia ſanctitatis: vſq; ad pecus. i.
Ventorũ ratio. ſuperbiã vanitatis. Quatuor ex ſeptẽ ventis per-
tinẽt ad intellectũ. Tres ad effectũ. Ad intellectũ
eñ pertinet ſapere, intelligere, diſcernere, ſcire.
Ad affectũ. Cõfidere, diligere, timere. Ex his qua
tuor trium ſurgit affectio, quia prius eſt intellige-
re, deinde affici intellectis. Spiritus ſapientię ſpi-
rat a meridie. Spiritus intellectus ab oriente. Spi-
ritus cõſilij ab aquilone. Spiritus ſcĩẽtię ab occidẽ
te. Theſaurus vnde emanat in quatuor gazophy
lacia diſtinguitur. Primũ fabricatur in parte occi-
dẽtali ex ſenſu hiſtorico. Secũdũ erigitur in plaga
ſeptentrionali: varię innumerę virtutũ gemmę, ex
ſenſu morali. Tertiũ ex allegoria inſtructũ ſtat ad
orientem. Quartum vero ex anagoge in meridie.
In occidentali reconditum eſt argentum eloquen
tię. In ſeptẽtrionali varię & innumerę virtutũ gẽ-
mę. In orientali cõtinẽtur purpura & byſſus. & cę
tera ornamẽta regalia, in ſacramentis eccleſię. In
meridiano cuſtoditur aurum cœleſtis ſapientię.
In primo fides eruditur.
In ſecundo operatio inſtruitur.
In tertio deuotio exercetur.
In quarto cœleſtium contemplatio inchoatur.
Per hiſtoriam quid factum ſit diſcimus.
Per moralitatem quid faciendũ ſit cognoſcimus.
Per allegoriam ſacramẽta eccleſię quomodo prę-
cedentiũ rerũ figuris prenũciata ſint intelligimus.
Per anagogen inuiſibilia dei per ea q̃ facta ſunt
intellecta cõſpicimus. Ab his quatuor vẽtis venit
ſpiritus vt reuiuiſcãt mortui: ſicut in Ezechiele le
gitur. Faciamus igitur quẽdam hominẽ interiorẽ
cuius oſſa ſint naturales potentię, vt pudicitia, ſo-
brietas, quę ſine charitate non ſunt virtutes, & ſic
oſſa arida: ſuperponãtur nerui fortitudinis, ne diſ-
ſipata iaceant. Superinducatur opus pietatis quę
ad fouẽdã carnẽ pauperũ. Vel nerui ſunt diſcretio
quę virtutes copulat, caro ſenſualitas, quę oſſa &
neruos tegit, dum ſenſus ſuos eis applicat. Super-
extendatur cutis honeſtatis in conuerſatione per
timorem. Formatus eſt homo, ſed adhuc non vi-
uit donec informat iſta charitas, ſcilicet ſpiritus ſan
cti, qui venit a quatuor ventis prędictis per intelli
gentiam. Surgente igitur aquilone venit auſter. i.
ſpirituſſanctus & perflat ortum cordis noſtri. Sed
prĩo ſufflat. Secũdo afflat. Tertio perflat. Sufflat Effectus ſpũſſancti
fugiunt phantaſmata. Afflat & veniũt chariſmata.
Perflat, & fluunt aromata. Phantaſmata ſuggeſtio
nũ iniquarũ. Chariſmata ſpiritualiũ gratiarũ. Aro-
mata cœleſtiũ delitiarũ. Audi ſufflationẽ. Cũ Chri-
ſtus poſt reſurrectionẽ apparuit diſcipulis ſuis, in-
ſufflauit eis dicẽs. Accipite ſpiritũ ſanctum. Quõ
fugiant phãtaſmata ſubdit. Quoꝝ remiſeritis pec
cata, remittũṫ eis. Per affiationẽ quoq;, ſic veniũt
chariſmata, voces diuerſę cõſonãt, fantur dei ma-
gnalia: quia alij dat genera ling. alij diſ. ſp. alij inter
terpretationes ſermonũ &c. Hęc omnia operatur
vnus atq; idem ſpũs diuidẽs ſingulis prout vult.
Hic audi perflationem. Perfla inquit hortũ meũ,
& fluent aromata. i. audi ſponſam fluentem aro-
matib⁹ cœleſtium delitiarum. Quę eſt inquit iſta
quę aſcendit per deſertum delitijs affluens? Sed
ipſa ſponſa in aduentu ſpirituſſancti deſiderans
eius repleri gratia & charitatis feruorem in ſuis
membris accendi vt per eum amor augeatur dei
& proximi. & diſcretio ſpirituũ per eum compare
tur, clamat. Veni creator ſpiritus, reple tuorũ cor-
da fideliũ Quattuor ſunt ſpiritus.
Eſt enim ſpiritus carnis. Spũs. iiij.
Spiritus mundi.
Spiritus diaboli.
Spiritus dei.
Primus eſt ſpiritus immundus.
Secundus ſpiritus vanus.
Tertius ſpiritus iniquus.
Quartus ſpirituſſanctus.
Primus inficit.
Secundus illudit.
Tertius fraudem inuenit.
Quartus ad ſuccurrendum venit.
Primus incendit deſiderium.
Secundus facit hominem lubricum.
Tertius virtutibus euacuat cor imprudentium.

Quartus replet corda ſuorum fidelium.
Primus deſideriorum motus extendit.
Secundus fauoris velum expandit
Tertius erroris laqueos tendit.
Quartus ſui amoris ignem accendit.
De primo ait Apoſtolus, quoſdam eſſe inflatos ſpiritu carnis ſuę. De ſecundo. Nos ſpiritū huius mūdi non accepimus. De tertio. Spiritus dei malus vexabat Saul. De quarto Spiritus ſanctus diſciplinę effugiet fictum & auferet ſe a concupiſcentiis quę ſunt ſine intellectu.
Primus itaq; ſpiritus eſt ſpiritus impuritatis.
Secundus ſpiritus falſitatis.
Tertius iniquitatis.
Quartus ſpiritus veritatis.
Primus enim maculat guloſitate & luxuria.
Secundus decipit vana gloria.
Tertius dolet culpa remiſſa & collata gratia.
Quartus retribuit ſua promiſſa.
De primo dr. Cū immūdus ſpiritus exierit ab homine &c. De ſecūdo. Cū loquitur mēdaciū, de proprio loquitur. De tertio. Aſſumit ſeptem alios ſpiritus nequiores ſe. De quarto. Cū aſſumpt⁹ fuero mittam vobis ſpiritū veritatis. Sed quia nō oibus datur diſcretio ſpirituū, ſollicite oportet penſare, vt non credatur omni ſpiritui, ſed probate ſpiritus ſi ex deo ſunt. Iſte ſpiritus immundus

Luxuria. Rana.

Polluit in delectatione. Inde Ioānes in Apoca
In conſenſu. lypſi vidit tres ſpirit⁹
In opere. immūdos egrediētes

de ore drachonis in modū ranarū. Rana em̄ in palude habitat, ventre tangit terrā, pedibus frequentes ſaltus facit. In palude em̄ habitat, qui in luxuria delectatur. Ventre tangit terram qui cōſentit. Pedibus dat ſaltus cum operatur. Iſte ſpiritus immundus inquinat.
Primo per fluxum cogitationum.
Secundo dum inēdit deſiderium.
Tertio per effectum operum.
Quarto per ſuperfluitatem conuerſationum.
Inde eſt q; puerum mittebat ſępe in ignem, & frequēter in aquā. & allidebat in terrā, & deſpumare faciebat. In aquā em̄ mittit per fluxū cogitationū.
In ignem dum accendit deſiderū. Collidit in terram, perpetratiōe operum. Deſpumare facit per multitudinē ſuperfluitatum. Spuma em̄ ex ſuperfluitate naſcitur humor.

Spūs mēdax.

Sequitur ſpirit⁹ mendax
Ipſe mentitur inuentione.
Mentitur promulgatione.
Mentitur promiſſione.
Mentitur ꝑmulgatione. quia ad mētiēdū inſtruit.
Mēt̄ur ꝑ niſſione, quia promiſſum non reſtituit.
Primo fuit eiectus.
Secundo homo infectus.
Tertio homo deceptus.
De primo. Cū loquit mēdaciū, de ꝑprio loquitur, quia mēdax eſt, & pater ei⁹. i. mēdacij. In ſcdo ait. Eroſpūs mēdax in ore oim ꝓphetarū A ab. In tertio mēt̄us eſt Euę, quū dixit. Cur ꝓcepit vobis de⁹ vt nō comederetis de ligno ſciētię boni & mali? Et illa, Ne forte mortamur. Et ille Nequaq; moriemini. Sciebat em̄ deus, q ꝑ in quocunq; die comederitis eſſetis ſicut dij. Mentitur proximo. Mentitur ſibi. Mentitur deo. Mentitur proximo, dū verū profalſo, vel falſum ꝑ vero affirmat. Mēt̄itur ſibi, dum peccatū ſuū diſſimulat. Mentitur deo, dum votū adimplere nō curat. Proximo mētiebat, cui dixit Daniel. Recte mentitus es & tu in caput tuū. Vt em̄ Suſannā occideret mentiebāt̄ur ſacerdotes impudici. De tertio ait Dauid. Inſurrexerūt in me teſtes iniqui, & mēt. ē iquitas ſibi. Sicut mentitus eſt Adā, qui peccatū ſuum excuſauit. Sicut Ananias & Zaphyra qui pecuniā abſcōderūt. Mentitur deo. Vnde Iob. Nūquid de⁹ noſter indiget mendacio vt loquimini pro eo dolos. Sic mentiti ſunt filij Iſrael, qui corde redierunt in Aegyptū. Spiritus nequitię ſicut dictū eſt, fraudes inuenit, virtutibus euacuat animas imprudentiū, nequā ſpi laqueos tendit. Inuenit fraudes, vt ſerpens Euę

Effectus

titus, cū filijs ſenſus corrumpat. Virtutib⁹ euacuat animas imprudentiū: & ſic deſcendentē a Hieruſalē in Hiericho deſpoliat. Laqueos tendit, vt ſic hominē ligatis pedibus & manibus in tenebras exteriores eijciat. In primo amittit viā. In ſecūdo dñi ſui perdit gratiā. In tertio aduerſarij ſui ſuſtinet angarias. De primo ait Propheta. Diſſipatę ſunt vię: ceſſauit tranſiens in ſemita. Fit em̄ Dan coluber in via, ceraſtes in ſemita. Ipſe enim eſt ſpiritus dei malus: qui agitabat Saul. De ſecundo. Mi ſit hoſtis manū ſuam ad oia ſpecioſa Iacob. Vnde idem. Diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite oim platearū: quia Nabuzardan princeps militię trāſtulit vaſa templi i Babylonē. Iſtud fecit nequā ſpūs. Vnde. Aſſumit ſeptē ſpūs nequiores ſe. Iſte nequā ſpūs dicitur ſeptiformis, quia ſeptiformi priuat gratia. De tertio. In via hac qua ambulabā a. ſ. l. m. Vnde Iob de Vethemoch. Nerui teſticulorum eius perplexi. Hic ſpiritus ita obſtinat hominem, vt nec os ſuum aperiat ad orationē & cōfeſſionem: nec aures ad ꝓdicationem. De quo dñs in Euāgelio. Surde & mute ſpiritus exi ab eo

Quomodo ſe opponit ſpiritui ſancto

Ecce terra eſt inanis & vacua: & tenebrę ſunt ſuper faciem abyſſi. Quātum ad ſpiritū immundū tenebrę ſunt ſuper faciem abyſſi. Quātum ad vanum, terra eſt inanis. Quātum ad nequā, terra eſt vacua. Tenebroſa. propter guloſitatis & luxurię caliginem. Inanis, propter mundi vanitatem. Vacua, propter amiſſam virtutem. Sed ſpūs dñi ferebatur ſuper aquas iſtas. Quia ſpiritui imūdo opponit ſpiritum mundum. Spiritui vano ſpiritum ſapiētię. Spiritui iniquo ſpiritum rectum. Primū vt auferat immundo ſpurcitiam. Secūdum vt auferat vano mundi ſtultitiam. Tertium vt faciat iuſtitiam. Primum opponit immundo, quia ſpiritus attingit vbiq; propter ſuam munditiam. Secundū vano: benignus eſt enim ſpiritus ſapientię. Tertium iniquo: ipſe enim ſpiritus principalis. Vnde. Spiritu principali confirma me. Eſt enim ſpiritus veritatis. Primo itaq; venit ſpiritus ſanctus hoc ordine. Primo ſpirat. Secūdo inſtruit. Tertio euacuat. Quarto ꝓuertit. Spirat gratiam ꝓuenientem. Inſtruit militātes ad mali fugam & boni electionem. Euacuat arrogantium ꝓſumptionem. Prouertit pigritantium infidam ſecuritatem. Primum vt corde compungatur. Secundum vt compunctus iuſtificetur. Tertium vt gratia ꝓueniēs meritis non imputetur. Quartum vt fuga gratiæ timeatur. De his quatuor dicitur. Spirit⁹ vbi vult

Quomō replet ſpirituſſā⁹,

ſpirat, & vocem eius audis, ſed neſcis vnde venit aut quo vadat. Vbi vult ſpirat, dum confertur gratia. Vocem eius audis dum noſtra inſtruitur militia. Sed neſcit vnde veniat: quia quid ex

meritis procedat tua non habet conſcientia. Aut quo vadat, quia neſcis ad quem finem tua veniat iuſtitia. Sequitur. Repletuorum corda fidelium.
Primo ſupplet. Supplet quo d noſtra non poteſt infirmitas.
Secūdo replet.
Tertio cōplet. Replet qđ euacuauit iiquitas
Complet, vt perſeueret in nobis ſanctitas.
Primum, vt ad operandum ſit homo robuſtior.
Secundum, vt ſit virtutibus locupletior.
Tertium, vt ſit in ſpe longanimior.
De primo Dauid. De ſpiritu principali confirma me. Sed ſpirituſſanct⁹ adiuuat infirmitatē noſtrā. Quid em̄ oremus vti oportet neſcimus, ſed ipſe orat pro nobis gemitib⁹ inenarrabilibus: vt quod poſſibilitas noſtra nō obtinet. eius nobis interceſſione donetur. De ſecundo. Repleti ſunt oēs ſpū ſancto: & cœperūt loqui. De tertio. Spūs tuus bonus deducet me in terrā rectam. Sequitur. Et tui amoris in eis ignem effunde.

Qūo ignē accendit.

Iſte ignis primo cōſumit. Cōſumit ſalubriter
Secundo accendit. Accendit ſuauiter.
Tertio vrit. Vrit fœliciter.
Primum in conuerſis.
Secundum in iuſtis.
Tertium in ſanctis & angelis.
In primo peccatum incipit recedere.
In ſecundo mens excedere.
In tertio gaudet āgel⁹ & hō exut⁹ hac mortalitate
Primum fuit in Maria Magdalene.
Secundum in Ioanne Euangeliſta.
Tertio afficiuntur Seraphin ardentia.
De⁹ noſter ignis cōſumēs eſt. Vnde. Dimiſſa ſunt ei peccata multa, qm̄ dilexit multū. De ſecundo. Ignē veni mittere in terrā: & quid volo niſi vt ardeat. Iuxta hūc dr. Ego diligētes me diligo. Et q mane vigilauerint ad me, inueniēt me. De tertio. Qui fecit angelos tuos ſpiritus & miniſtros tuos ignē vrentē. Hocangeli aſſidue ardēt. Vnde. Charitas nunq̄ excidit: quia habita in via, habetur in patria. CAR.

SVrge aquilo, & veni auſter: perfla hortū meū: & fluēt aromata illius. Ac ſi dicat ad ſpiritū nequam qui per aquilonē deſignatur, ſurge, ne incūbas Eccleſię, vt eā deprimas: ſed recede & cede victus ab ipſo tibi prędicto. Tu autē auſter. i. inſpiratio ſanctiſpiritus, perfla hortū meū id eſt matri meę perſeueratēr, & inſuffla gratiarū abundantiā, vt ab ipſa abūdanter & indeficienter defluant ad infirmos beneficiorum remedia. Sequitur ex voce matris. THO.

Caput. V.

VEniat dilectus meus in ortum ſuū, vt comedat fructum pomorum ſuorum.

¶ Veniat dñs in eccleſiam ſuā, vt eā cōſeruet imaculatā, ac fidei fruge fœcūdam. Q̄diu em̄ dicere potero. Diligā te dñe virt⁹ mea eripiet me de inimicis meis. & ſup excelſa regni ſtatuet me, vt comedat fructū pomorū ſuorū. Vnde ait diſcipulis ſuis. Ego habeo cibū manducare quē vos neſcitis. Poteſt & hoc ex voce perfectorū dici, qui ſe ſyncera deuotiōe deo ſeruire ſciūt. Veniat dilect⁹ meus in hortū ſuū vt comedat fructū pomorū ſuorū. Ac ſi aperte dicat. Veniat pius dñs vt mercedē nobis reſtituat. Eſt hortus oleriū. Hortus pomorū. Hort⁹ nucū. Hort⁹ aromatū. De primo Sedulius. Nōnulli veneratur olus, molleſq; per hortos Numina ſicca rigāt. De ſecūdo in hoc loco. Veniat dilectus me⁹ in hortū ſuū. De tertio. Deſcendi in hortum meum, vt videtē poma conuallium. De quarto. Dilectus meus deſcēdit in hortū ſuū ad areolā aromatū. Vt primo veſcamur pri⁹ ferro deſecatur. Scdo in ola ponit. Tertio in igne coquit. Scdm. ſ. pomū decoctiatur. Tertiū. i. nux a ſua teſta cōfracta ſeparat. Quartū. i. aroma mortario cōtunditur. Primi ſunt pœnitētes. Secundi exteriorē fauorē ſuorū quaſi pomi ſcoriā abiſcientes. Tertij ſunt cōfractionē afflictionū voluntarie ſuſtinētes. Quarti ſunt illaras paſſiones imbuti ſuperno ſapore nō ſentiētes, & inde alijs bonū odorē largiētes. Primi deſecātur ſua peccata dijudicātes cū dicūt. Peccauim⁹ cū patrib⁹ noſtris: iniuſte egimus, iniquitatē fecim⁹. Ponūtur in ola diſciplinę quib⁹ dr. Oīs diſciplina videt in ꝑſi nō eſſe gaudij ſed mœroris, ſed poſtea fructū pacatiſſimū reddet iuſtitię. Coquit igne de quo dicitur. Vre renes meos & cor meū. Vide qūo ſecūdus cōfert gloriā fauoris. ſ. ſcoriam a ſe. Nō nobis dñe nō nobis, ſed nomini tuo da gloriā. Et. Qui gloriat, in dño glorietur. Vide qūo tertius cōſtringat teſtā. Licet is qui foris eſt vetus homo noſter corrūpatur, is tñ qui intus eſt renouatur de die in diem. Audi quomodo quarti ſunt inſenſibiles ex ſuperna dulcedine. Lapides inquit torrentes illi dulces fuerunt.

Hort⁹ .iiij. tus pomorū.

Primi adhuc dñm expectāt. Primi ꝑ verecūdia
Secundi vocant. Scdi ex pura ꝓſcia.
A tertijs iam ſuſcipitur. Tertij ꝑ patientia.
In quartis iam paſcitur. Quarti ꝑ ſapiētia.

Primi dicūt cum Centurione. Dñe nō ſum dign⁹ vt intres ſub tectū meū. Secūdi dicūt cū Cleopha & Amon. Mane nobiſcū dñe. Tertij gaudētes cū Zacheo, ſuſcipiunt illum in domum ſuam. Quarti habent cœnaculum grande ſtratum, vbi paſcha cum diſcipulis ſuis māducat. Vel ſi placet in vno homine hos quatuor hortos accipe. In primis incipit homo quaſi olera vilia, ſe per humilitatem reputare. Secundo tanq̄ pomi ſcoriam temporalia a ſe ſeparat bona in operibus miſericordię. Tertio quaſi teſtam nucis ſe confringit in afflictione. Quarto proximos quaſi aromatibus ſpiritualis vitę reſpergit odore. In primis em̄ audit Dominū dicētem. Diſcite a me quia mitis ſum & humilis corde. Secundo audit. Qui non renunciauerit omnibus quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Tertio audit. Qui odit animam ſuam in hoc mundo, in vitam æternam cuſtodit eam. Quarto audit. Triſtitia veſtra vertetur in gaudiū & gaudium veſtrum nemo tollet a vobis. Veniēs autem dilectus comedit de his quatuor fructib⁹. Hortus iſte eſt vterus beatę virginis. O beatum & amœnum hortum triplici flore miraculi venuſtatum. O beatum fructum a perſonis religioſiſſimis collectum & conſeruatum, & regi ſummo in aula ſua prętſentatum. Ad cuius horti videdā venuſtatem & perſonarū prędictarū honeſtatē, nos ſic inuitat Eccleſia. Videte miraculū matris dñi, Videte mi cōcepit virgo virilis ignara cōſortij. Ad Saluatoris raculum.

Personę quę ad salvatoris oblationē veniūt

oblationem quatuor venerabiles cōcurrūt personę: Ioseph, Maria, Anna, Symeon. Ioseph portat mūdi gubernaculū. Maria exhibet miraculū. Symeon profert oraculū Sancta Anna suscipit optatū spiraculū. Gubernaculū, qui docet viā veritatę. Miraculū, fœcūdę virginitatis. Oraculum in Christo moriturę infirmitatis. Spectaculum in charitate diuinitatis. Primū aufert a peregrino errorem. Secundū affert naturę stuporem. Tertiū prędicat redęptorē. Quartū ostēdit Saluatorē. De primo. Qui regis Israel intende. q.d.v.o.i. De secundo. Videte miraculum. d. De tertio. Ecce hic positus est in ruinam & in resurrectionē multoꝝ &c. De quarto. Nūc dimittis dñe seruū tuū in pace: quia vide. ocu. m. sal. tuū. Ioseph fert mūdi gubernaculū quod regit nauigātes per mare, Peregrinantes in terra, Volātes in aere. In mari nauigant, qui in fluxis voluptatib⁹ carnis volutantur. In terra ambulāt qui in terrenis bonis pſperātur. In aere volant qui sursum corda leuātes: in cœlestibus delectārur. Sed omnia quęcunq; voluit dominus fecit in cœlo & in terra, in mari, & in omnibus abyssis. In primo saluauit Petrum in mari ambulantem. In secūdo cōuertit Paulū, cū iret Damascū, errātē. In tertio suscepit Heliam in aere ascendentem. Ipse eñ est angelus de Apocalypsi, qui posuit pedem suum dextrū sup mare, sinistrū sup terrā: & leuauit manū suā ad cœlū, iurans q̄ iam tempus nō erit. Per primū pedē: calcat carnis voluptatē. Per secūdum mūdi vanitatē. Per manū lauatam inuitat & trahit ascendētem, iurans q̄ iam tēpus nō erit id est mora vel motus rerum mutabilium, quia in cœlo nō est trāsmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Primis clamat. Surge ppera amica mea. Secūdis dr. Veni de Libano sponsa & coronaberis, id est de mūdi cādore. Libanus eñ dealbatio dr. Tertijs clamāt. Trahe me post te. Istū portat Ioseph q dr augmētū: scilicet virtutib⁹ crescēs.

Marię triplex miraculum.

Maria exhibet miraculū. Triplex est ei⁹ miraculū Primo ab angelo salutatur. Scdo fomes peccati in ea extinguitur. Tertio virginitas fœcūdatur. Primū operaē angelus. Secūdū spiritusſanctus. Tertiū dei filiꝰ. De primo. Inuenerūt me custodes ciuitatis, percusserūt me & vulnerauerunt me, tulerūt palliū meū. Custos ciuitatis. i. Ecclesię est angel⁹, est spūſanct⁹, est dei filꝰ. Angelus percussit quodā turbationis stupore. Ipsa eñ turbata est in sermone ei⁹, & cogitauit qualis esset ista salutatio. Spūſanctus vulnerauit amore Christi: tulit palliū id est velamen ignorātię. De secūdo. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias Hierusalē. De tertio. Vēter tuus sicut aceruus tritici vallatus liliis. Hęc tria miracula quę apponim⁹, sunt nobis imitāda. Primo ergo habeam⁹ studiū angelicę familiaritatis. Secūdo fugem⁹ peccati fomitē iuxta possibilitatē nostrę infirmitatis. Tertio glorificemus & portem⁹ Christū in corde & corpe nostro merito castitatis. Primū quęrim⁹ deuota oratione. Secūdū in oppugnāda tentatione. Tertium vehemēti dilectione. Hoc eñ ordine egit vxor Manue. Primo videns angelum, secūdo loquuta est ei dicens. Expecta vt faciamus ei hędum de capris. Tertio concepit Sanson qui dicitur sol eorū. Maria vel sancta anima dicitur vxor Manue, quę dicitur requies de requie: id est dei patris in quo requiescemus ęternaliter, si quiescimus a peccato temporaliter. Caprę sunt peccata. Hędus qui dux est caprarū, est fomes peccati, quem deo immolamus, dum fomitem peccati nobis subiscim⁹. Quo facto solem iustitię concipimus. Primū habeamus per deuotā orationē. Vnde: quia Tobias habuit angelum sibi familiarem, ait ei Angelus. Cū ieiunares & orares, ego obtuli deo orationes tuas. De secundo Paulus. Inuenio aliam legem in membris meis repugnātem legi mentis meę. Infœlix ego homo ait, quis me liberabit de corpore mortis huiꝰ: Gratia dei per Iesum Christū. Vt autē tertio merito castitatis & dilectionis Christi concipiamus, dicamus. Lectulus noster floridus, propter castitatem, propter dilectionē. Ait Christus. Si quis diligit me, sermonem meū seruabit: & ad eū veniemus, & mansionem apud eum faciem⁹. Symeon pfert oraculum. Ecce positus est hic in ruinā & in resurrectionē multoꝝ, & in signum cui cōtradicetur: & tuā ipsi⁹ aiam pertrāsibit gladi⁹. In ruinā dānationis. In resurrectionē reparationis. In signū probationis pertransibit gladius pasſionis. Triplex est ruina.

Ruina triplex.

Prima fuit de cœlo in hunc aerem caliginosum.
Secunda de paradiso in mundum.
Tertio de mundo in infernum.
Prima de angelis.
Secunda de prothoplastis.
Tertia de obstinatis.

De prima. Cū pugnaret Michael cū drachone facta est ruina magna in cœlo. De secūda dicit Propheta. Ipse reparabit ruinas Hierusalē. Et Dauid Iudicabit nationes implebit ruinas. De tertia Salomon. Ante ruinam exaltauit cor. Idem. Timor dñi fons sapientię vt declinet a ruina mortis.

Prima est irreparabilis.
Secunda sanabilis.
Tertia irremediabilis.

De prima eñ dr. Nō est amplius locus eoꝝ inuētus in cœlo. De secūda. Alleuat dñs oēs qui corruūt. & erigit oēs elisos. De tertia. Qui descēderit in infernū nō ascēdet vltra, nec reuertetur ampli⁹ in locū suū ait Iob. Christ⁹ igit̄ qui est sapiētia prīs fact⁹ est primis in ruinā: quia nō dubitauerūt equalitatē hui⁹ sapiētię appetere. Secūdis, quia noluerūt sapientię cōsilio acquiescere. Tertijs, quia noluerūt post sapiētiā Christū ambulare. Primis eñ dixit. In cœlum ascendam, super astra dei exaltabo solium meum. Secundis dicitur. Quia despexistis consilium meum & correptiones meas neglexistis, ego quoq; in interitu vestro ridebo. Tertijs dicitur. Qui sequitur me non ambulat in tenebris. Medij sicut dictum est, possunt resurgere. Vnde dictum est. Positus est in resurrectionem multorum. Est autem

Resurrectio quadruplex.

Resurrectio spūalis. — Prima est prędestinatorū.
Est particularis. — Secunda inspiratorum.
Est generalis. — Tertia vniuersorum.
Est specialis. — Quarta beatorum.

Prima per gratię infusionem.
Secunda ad probationem.
Tertia ad naturę reintegrationem.
Quarta ad retributionem.

De prima. Si cōsurrexistis cum Christo quæ sursum sunt quęrite. De secūda. Surdi audiunt, mortui resurgunt. De tertia. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur.

Signū triplex.

De quarta. Alia est claritas solis. Alia claritas lunę. Alia claritas stellarū, sicut est resurrectio mortuorum. Sequitur. Et signum cui contradicetur.

Est autem signum triplex.
Est signum dei viui.
Est & signum iusti.
Est & signum ligni viuifici.
Primum est exhibitio miraculi.
Secundum exterior disciplina religiosi.
Tertium instrumentum patiendi.
Et hoc est signum probationis.
In primo enim Christus probatur deus.
In secundo homo iustus.
In tertio vir robustus.

In figura primi ait Ioānes. Vidi angelū habētem signū dei viui. Vnde. Signa eos qui crediderit hęc sequētur. In noie meo dęmonia eiciēt &c. Et Nichodem⁹. Nemo potest hęc signa facere q̄ tu facis: nisi filius dei cū eo. De secūdo. Ex omni tribu filioꝝ Israel duodecim millia signati: scilicet signo religionis. Et. Signatū est sup nos lumen vult⁹ tui dñe: id est claritas religionis Christi, qui dr vultus dei. Et Esaias. Liga testimoniū, signa legem. De tertio dr. Signa Thau in frontibus virorū qui non errauerint. Et postes Israelitarū in Israel signati sunt sanguine agni. Et hoc signum crucis erit in cœlo cū dñs. a.t.v. Primo fuit cōtradictū dū dicere tur ei. In Belzebuch principe dæmoniorū eiicit dęmonia. Secūdo sic. Quare cū publicanis & peccatoribus manducat magister vester? Et homo iste potator est vini. Tertio sic, vt ait Paulus. Inimici sunt crucis Christi quorū finis interitus, quorum deus venter est, & gloria in confusione ipsorum.

De gladii vsu.

Sequitur. Tuam ipsius aiam pertrāsibit gladius. Gladius hic passionis iuit, transiuit, pertransiuit. Iuit vsq; ad animā saluatoris. Transiuit ad animā matris. Pertransiuit ad animā virginis. In primo Christus suā impendit. In secundo martyr animā suā repēdit. In tertio Maria animā suā suspendit. Impēdit passione. Rependit passionis recōpensatione Suspēdit ab omni cōsolatione. Vide qūo vidit Iesum flagellatū, sputis illitū, clauis cōfixum, lancea perforatū. Sic inclinato capite emisit spiritū. Vide rependentē. Quid retribuā dño pro oībus quę retribuit mihi. Calicē salutaris accipiam. Vnde. Stephanus mortē quā saluator pro oibus dignat⁹ est pati, hāc ipse prius reddidit saluatori. Suspendens Maria poterat dicere. O vos oēs qui trāsitis per viam, attendite & videte, si est dolor sī milis dolo. m. Et. Nigra sum sed formosa, quia decolorauit me Sol. Nigra dolor⁹ atrocitate. Formosa charitate. Decolorauit me sol iustitię. Sequitur desideratū spectaculū quod accepit Symeon. O beatā viduam, quę spectaculum vidit. O beatum senem, qui salutem vidit, lumē portauit, gloriam agnouit, salutem oim quos prędestinauit, lumen gentium quas fide illuminauit, gloriā Israelitarū de quibus carnē assumpsit. Vnde ipse ait. Nūc dimittis dñe seruū tuū in pace. De primo. Quia viderūt oculi mei salutare tuū. De secūdo. Lumen ad reuela gen. De tertio. Et glo. pleb. t. Is. O quāta pace requiescebat spirit⁹ eius qui dicebat. Nūc dimittis seruū tuū dñe in pace. Quare? Quia vide. ocu. m. sal. tuum. Annon portabat lumen de quo dictum est. Senex puerum portabat, puer autem senem regebat. Lumen ergo erat quando senex regebat. Gloriam Israel cognouit. Vnde dictum est. Symeon infirmitatem in manibus accepit: Sed maiestatem intus agnouit. Israel eñ dicitur videns deum. Gloria ergo est eorum qui vident dñm: hic per speculum & in ęnigmate: in patria facie ad faciem.

CAR.

VEniat dilectus meus in hortum suum vt comedat fructum pomoꝝ suorū.

Audiēs siquidē mater se vocari in hortū: memor quoq; illius ficulneę, quę pro eo q̄ Christū in ea quęrentē fructū nō pauit ab ipso fuit maledicta: & aruit, inuitat dilectū vt veniat & comedat, & delectetur in fructu pomorū. i. in operibus virtutum: quas in ipsa plātauit. Ille aūt inuitat⁹ statim adest: & de bona refectiōe se cōmēdat, dicēs.

THO.

VEni in hortum meum soror mea sponsa, messui myrrham meā cum aromatibus meis.

Veni sępissime inquit in ecclesiā meā: qui hoc facere nullo modo tempore peregrinationis eius desisto, vt errantes corrigā, infirmos adiuuem, dubitantes in fide confirmem: et bene agentiū fructibus pascar. Per myrrhā designātur hi qui martyrio vitam finiuerūt, vel ipsi qui carnē suam crucifixerūt cum vitijs & concupiscentijs. Per aromata omnes qui bonorū operum sunt fama insignes. Metit quando martyres & alios perfectos quasi quadam falce mortis ab hac vita prędidit & ad cel laria supernę beatitudinis perducit. Multi sunt vocati pauci vero electi.

Vocatio domini.

Vocat dñs impios. — Primos ad pœnitentiam.
Vocat infirmos. — Secundos ad cōstantiam.
Vocat iustos. — Tertios ad gloriam.

Ad pœnitentiam qua se purificent.
Ad constantiam qua perseuerent.
Ad gloriam qua prędia recipiant.

De primis per Ezechielē. Cōuertimini ad me & ego cōuertar ad vos: & quare moremini domus Israel? De infirmis. Venite ad me oēs qui laboratis & onerati estis & ego reficiam vos. De tertijs. Venite benedicti patris mei: percipite regnum qđ vobis paratum est ab origine mundi. Ideo vocat.

Quia primi in peccatis suis moriuntur.
Secundi difficultate vię granantur.
Tertij cum multo desiderio prestolantur.
Primorum quidam recusant nec excusant.
Quidam recusant & excusant.
Quidam nec excusant nec recusant.
Primi nullum habent timorem.
Secundi habent seruilem.
Tertij filialem.

Primi nō excusant, q̄a hoc exiliū summā reputāt fœlicitatem. Secūdi excusant deū estimātes supra modū misericordē. Tertij nec recusant nec excusant scientes deū futurū iudicē & largū remuneratorē. Primi dicūt. Comedam⁹ & bibam⁹, cras enim moriemur. Secūdi in excusatione prętendūt carnis voluptatē, sensuū curiositatē, mūdanā occupationē. & mūdi dignitatē: sicut inuitati ad nuptias, quoꝝ vnus dixit. Vxorē duxi, & ideo nō possum venire. Ecce voluptas carnis. Ali⁹ dixit. Iuga boū emi quinq;, & eo probare illa. Ecce curiositas, vel mundana occupatio. Tertius dixit. Villā emi,

&neceſſe habeo exire & videre eā.Ecce mūdi di=
gnitas vel vanitas.Illi qui ſe nō excuſant vel recu
ſant dicunt.Quid ergo miſerrimus quid dicā vel
quid faciam ſi nil boni perferā ante tantū iudicē.
Iuſtis dicitur. Meſſui myrrhā meā. Ac ſi diceret.
Reddo pro humilitatis deiectione coronā,pro do
lore cordis lętitiā. Pro cōfuſione paſſionis laudē
& gloriā.Sicut in Eſaia legitur.Dabo inquit coro=
nam pro cinere:oleum gaudij pro luctu,pallium
laudis pro ſpiritu mœroris.Sic myrrhā amaritudi
nis metit. Sed & aromata ſuauitatis metetis,qm̄
beati erunt pauperes ſpiritu & humiles,quoniam
ipſorum eſt regnū cœlorum.Mites id eſt manſue
ti poſſidebunt terram:modo cordis,tūc corporis,
vel etiā patrię cœleſtis,qm̄ beati pacifici erunt filij
dei & mūdo corde deum videbunt. Vide adhuc
aromata repoſita in cellarijs:ſcilicet fidem,ſpem,
Beneficia dei tria. charitatem. Fides em̄ tranſibit in certitudinem.
Spes apprehendet ſuam expectationē. Charitas
nō euacuabitur,ſed excreſcet in ſuam perfectio=
nem id eſt perpetuum dei & proximi amorē. Itē.
Audiuimus ſponſum. Audiuimus ſponſam. Au=
diuimus hortū.Sponſum a quo ſponſa excitatur.
Sponſam quę inuitatur. Hortū ad quē vocatur.
Primum. In primo.ſ.ſponſo habemus liberalitatē.In ſpon=
ſa affinitatem. In horto amœnitatē. Liberalitatē
qua ſponſus cōmunicat ſua gaudia. Affinitatem
qua dicitur ſoror & ſponſa. Amœnitatem vbi no=
minatꝛ myrrha & aromata. Vere liberalis qui do=
nat egētibus,donat laborātibus,donat peccatori=
bus. Egentibus refectionem,laborantibus conſo=
lationem,peccatoribus remiſſionem. Refectionē
alimentorum.Conſolationem tribulationum.Re=
miſſionē peccatoꝝ. Quod bene figurauit Abra=
ham,cum tres viros hoſpitio ſuſcepit. In figura
primi dedit eis cibaria. Pro ſecundo. Collocauit
eos ſub ilicis vmbra.Pro tertio.Lauit pedes eorū
aqua. Inde etiam dicit Samuel ad Saul.Cū vene=
ris ante quercum Thabor,occurrent tibi tres viri.
Vnus portās tres hędos. Alius tres tortas panis.
Tertius lagenā vini.In hędis em̄ intelligitur pec=
catoꝝ remiſſio.In panibus refectio.In vino quod
lętificat cōſolatio. De primo.Qui ſanat contritos
corde & alligat cōtritiones eoꝝ. De ſecūdo.Qui
dat iumētis eſcam ipſoꝝ:& pullis coruoꝝ inuocā=
tibus eū.De tertio.Benedictus deus & pater dn̄i
noſtri qui cōſolatꝛ nos in oī tribulatiōe noſtra.Sed
notandum ꝙ triplex iſte panis panem illum qui
de cœlo deſcendit figurat.Tria enim efficit.
Panis triplex. Deficientem reparat.
Et iam ſanum roborat.
Eſurientem ſatiat.
Reparat ad gratiam.
Roborat ad pugnam.
Satiat:dum guſtare ſapientiam dat.
Primum deſignant quinq; panes,quibus pauit
turbam in deſerto. Vnde ait.Si dimiſero eos ieiu=
nos:deficiēt in via.De ſecūdo.Panis cor hominis
cōfirmat.In fortitudine cuius Helias ambulauit
vſq; ad mōtem dei Oreb.De tertio.Frange eſu=
Cōſolatio triplex. rienti panē tuū,vagoſq; &c.Hūc panē dedit Achi
melech ſacerdos Dauid,cū eſuriret fugiens a fa=
Vinū modice ſumptū tria facit. cie Saul.Ecce refectio.Sequitur cōſolatio.Hęc eſt
lagena vini. Vinū modice ſumptū tria facit:ſcili=
cet ſubtilem,audacem,hylarē:ſcilicet contra tres
hominis tribulationes.

Debet ei eſſe ſubtilis cōtra dęmōis machinamēta.
Audax contra tentationum ſpicula.
Lętus ſuſcipiendo illata flagella.
In primo ergo eſt habenda diligentia.
In ſecundo audacia.
In tertio lętitia.
De primo vino dictum eſt.Pulchriores ſunt ocu=
li tui vino id eſt maior ſubtilitas diſcipuloꝝ Chri=
ſti q̄ cęteroꝝ ſubtilitas quę vino cōparatur. Secū=
dum exprobat Eſaias Iudaico populo ſic. Vinum
tuum mixtum eſt aqua:id eſt audacia tua puſilla=
nimitate. De tertio. Vinum lętificet cor hominis.
Ecce conſolatio.Sequitur remiſſio quę in tribus Remiſſio triplex.
hædis deſignatur,quia hędus peccatū deſignat.
Tres ſunt iſti,quia Hędus.
Eſt peccatum originale.
Eſt actuale.
Eſt debitum mortis æternę.
Primum in natiuitate Chriſti interrumpitur.
Secundum pœnitentia deſtruitur.
Tertium Chriſti paſſione relaxatur.
Primus eſt ille hędus,qui a Manue in annūcia=
tionis Sanſonis angelo immolatur.
Secūdus qui a Iuda ꝓpter coitū Thamar ꝓmittitꝛ
Terti⁹,cui⁹ ſanguine veſtimētū Ioſeph a fratribus
tingitur. Vnde aſperſus eſt ſanguis eoꝝ ſup veſti
mēta mea. Audi primū diruptū. Dirupiſti vincu=
la mea tibi ſacrificabo hoſtiā laudis,ait Dauid.Au
di ſecūdū deſtructū.Vet⁹ homo noſter ſimul cru=
cifixus eſt cū Chriſto,vt deſtruatur corpus pctōꝝ
vt vltra nō ſeruiam⁹ peccato. Cū Chriſto em̄ de=
ſtruitur:cū paſſioni ei⁹ cōformātes pctā pœnitētia
diluim⁹. Audi tertiū.Ero mors tua o mors mor=
ſus tuus ero inferne. Ait ille. Qui mortē noſtram
moriēdo deſtruxit & vitā reſurgēdo reparauit. Iā
em̄ ſicut ait Ioānes,nō erit mors neq; luctus ſed
nec vllus dolor,qm̄ priora trāſierūt.O q̄ liberalis Liberalis deus.
eſt q̄ reſtituit pdita,donat gratuita,ꝯſeruat tradita
In primo vide domini indulgentiam.
In ſecundo amici beniuolentiam.
In tertio aduocati diligentiam.
In primo fugitiuus reuocatur.
In ſecundo habenti donatur.
In tertio datum retinetur.
Primū nobis repſentat pater ille ſuſcipiēs filiū.Se
cūdū homo ille qui abijt in regionē longinquā,&
tradidit ſeruis ſuis bona ſua. Tertiū. Mulier illa,q̄
abſcōdit fermētū ſaccis farinę. Mulier eſt ſapiētia
diuina. Hęc abſcondit fermētū id eſt ſapientiam
in conſcientię puritate cōſeruans.Sed nō eſt prę=
tereundū quod fecit pater ille filio prodigo.
Primo enim a longe vidit.
Secundo ei occurrit.
Tertio ſuper collum eius ruit.
Quarto in oſculo eum ſuſcepit.
Qīuto ſtolā primā cū anulo & calceamēto dedit.
Sexto occiditur vitulus ſaginatus.
Septimo audiuntur ſymphonia & chorus.
Prīo q̄tuor pria cōueniūt. Vidit a lōge per pręſciē=
tiā.Occurrit p ꝓueniētē grām. Irruit ſup collū per
pniam.Per oſculū dedit venię ꝯfidētiā. Tria q̄ ſe=
quuntꝛ ad ſcdm ptinēt.i.ad dona gratuita.Dedit ei
pater calceamēta ad munimen pedum:id eſt affe
ctuū,ne per cōcupiſcentiā tangant terrena. Dedit
& primā ſtolam id eſt animę iuſtificationem,vt
ſit virtutibus ornata. Dedit & anulum in manu,

vt habeat perfectionem ad opera. Ecce quomo=
dō reddit perdita,quomodo dat gratuita. Sequi=
tur quomodo conſeruat tradita.
Primo in aduerſitate dat patientiam.
Secundo in proſperitate ſeruat virtutū cōſonātiā
ne diſcordent per voluptatē,vanitatē,& ſuperbiā.
Tertio amorem ſuū infundit vt refundatur in di=
lectionem ꝓximi ad faciendū in eū miſericordiā.
Primum facit vitulus ſaginatus:id eſt caro Chriſti
quę eſt cibus ſpiritualis roborās ad tolerantiam.
Secundū ſymphonia quę dr̄ a ſyn.qđ eſt ſimul,&
phonos qđ eſt cantus:qđ notat virtutū cōſonātiā.
Tertiū chorus qui duos habet calamos ſcilicet ſu
periorem,per quē flatum accipit & inferiorē:per
quem ſonum refundit,ſicut ſtillicidia ſtillantia ſu=
per terrā,quia dilectio dei & proximi multū ope=
ratur:ad virtutum cuſtodiam. Tali dicitur. Veni
in hortum meum. Ecce liberalitas dilecti. Sequitꝛ
cognatio.ſ.ſoror mea ſpōſa. Eccl'ia eſt ſoror ſpōſi.
Secūdum Primo animalis. Primo per cognationem.
Secundo ſpiritualis. Secundo per religionem.
Tertio regalis. Tertio per adoptionem.
Primo enim Chriſtus cū perſonis eccleſię de pa=
rentibus eiuſdem naſcitur.
Secundo religioſi vnanimes & vnius moris in do
mo conuerſantur.
Tertio in regno coronantur.
Primo ſoror eſt paruula. Prīo em̄ paruā affert
Secundo adulta. proximo vtilitatem.
Tertia perfecta. Scđa facit dei volūta=
Tertio peruenit ad hęreditatem. (tem.
De primo. Soror mea paruula eſt & vbera nō ha=
bet. De ſecūdo. Qui facit volūtatē patris mei,ille
me⁹ frater & ſoror & mater eſt. De tertio hic dr̄.
Veni in hortū meū ſoror mea ſponſa. De primo
Apl's. Tanq̄ paruulis in Chriſto lac vobis potū
dedi nō eſcā.De tertio. Vos in carne nō eſtis ſed
in ſpiritu. De tertio. Erim⁹ hęredes quidē dei,co=
hęredes aūt Chriſti. Tres habet q̄libet hō ſorores.
Pria eſt corruptiōis tētatio. Prima pungit.
Tres habet homo ſorores. Secunda ratio. Secunda deducit.
Tertia ſapientia. Tertia paſcit.
Pungit,vt ſic examinetur.
Deducit,quia illuminatur.
Paſcit vt ſupernis alliciatur.
De primo. Putredini dixi:pater me⁹ es.m.mea:
& ſo.mea ver. Hęc eſt Maria ſoror Moſi,q̄ mur=
murauit ꝯtra eū. De ſcđo. Quid faciem⁹ ſorori no
ſtrę in die qua alloquēda eſt. Alloquimur em̄ rōnē
qm̄ eā cōſulim⁹. Hęc eſt Sara:cui dixit Abrahā de
ſcēdēs in Aegyptū. Dic obſecro ꝙ ſoror mea es.
De tertio. Sapiētię dixi,ſoror mea es. Hęc ē Mar=
tha q̄ miniſtrat,& Lazar⁹ vnus ex recūbētib⁹ quē
paſcit. Sponſa admittitur ad liberoꝝ ꝓcreationē.
Ad lectuli pauſationē. Ad ſecretoꝝ cognitionem.
Prīo eſt ſtudioſa. Scđo ſpecioſa. Tertio voluptuo=
ſa. Studioſa,vt creſcat numer⁹ fideliū. Specioſa,ſi=
ne fuco tpaliū. Voluptuoſa,guſtu cœleſtiū. De pri
mo Apl's. Saluabitꝛ mulier per filioꝝ gn̄ationē.
Hęc eſt illa fortis mulier,q̄ de fructu manuū ſuarū
plātauit vineā. Ad quā deſcēdit ſpōſus in hortū
meū,vt videret poma cōualliū,& inſpiceret ſi flo=
ruiſſent vineę,& germinaſſent mala punica. Cui
obuiat illa quaſi mater honorificata dicens. Ego
mater pulchrę dilectionis & timoris & agnitio=
nis & ſanctę ſpei. Ac ſi diceret. Ego tibi genero di=

ligētes,timētes,cognoſcentes,ſperātes. Eſt & ſpe=
cioſa. Vn̄ ei dr̄. Tota pl'chra es amica mea:& ma,
non eſt in te,tpalis.ſ.ſollicitudinis. Eſt em̄ mulier
illa de qua in Apocalypſi. Vidi ciuitatem ſanctam
Hieruſalē deſcendētē ſicut ſponſam ornatā viro
ſuo,& ſic ad lecti pauſationē cū ſponſo accedit vt
dicat. Cū eſſet rex in accubitu ſuo,nardus myrrhę
dedit odorē ſuū. Admittitur etiā ad cognitionem Tertium.
ſecretoꝝ:vt per Paulū,& p Ioānē Euāgeliſtā,per
ꝓphetas,per viros ſpūales:qui reuelata facie ſpe=
culantꝛ gloriā dei. Inde eſt delitioſa.vnde. Quę eſt
iſta quę aſcēdit per deſertū delitijs affluēs. Hęc eſt
mulier amicta ſole & luna ſub pedibus eius. Ecce
affinitas ꝓpter quā vocat eā ſponſus ſic. Veni in
hortū meum:ad amœnitatē ſupernā: vbi meſſui
myrrhā meā cū aromatib⁹ meis:vbi.ſ.amaritudi=
nē pœnitētię gratā accepi:& aromata cœleſtis dul
cedinis electis meis pręparaui. THO.

Comedi fauum cum melle meo, Bibi vinum cum lacte meo.

Fauus ſunt hi qui ſcripturas intelligūt,& alijs ape
riūt. Mel dicūtur qui appoſitas ſibi epulas verbi
& libēter guſtāt & inſatiabiliter deſiderāt. In vino
fortes ac ſummi cœleſtiū pdicatores. In lacte infir
mi adhuc auditores accipiūtur. Cū em̄ dn̄s filios
eccleſię videt his ſtudijs feruere:comedit fauum
cū melle,eoꝝ perfectib⁹ quaſi dulci cōuiuio dele=
ctādo:& alios ad ſimilē inuitat refectionē,cū ſub=
dit. Comedite amici & inebriamini chariſſimi. Di
cit Eſaias. Faciet dn̄s in mōte Sion cōuiuium pin= Conuiuiū in mōte.
guiū,cōuiuiū vindemię,pinguiū medullatoꝝ,vin
demię defęcatę. Hęc ſunt quatuor affectus quos
habem⁹ erga duos exploratores Hierico,ſcilicet
filiū & ſpiritū ſanctū. Primus affectus eſt cōuiuiū
pinguiū,quē habem⁹ circa Chriſti humanitatem
quę hic fauus dicitur:cōuiuiū pinguiū medullato=
rum eſt affectus quē habem⁹ erga Chriſti diuini=
tatē,quę hic mel appellatur. Conuiuiū vindemię
eſt affectus erga ſpiritū ſanctū,ꝓpter ſimpliciū cō
ſolationē:quod hic lac dicitur. Cōuiuiū vindemię
defęcatę eſt affectus in ſpiritū ſanctū ꝓpter affluē
tiam chariſmatū,quā perfectiorib⁹ largitur. Circa
Chriſti humanitatem tres habemus affectus.
Primum erga natiuitatem.
Secundum erga paſſionem.
Tertium erga reſurrectionem.
Primum humilitatis.
Secundum compaſſionis.
Tertium exultationis.
Humilitatis,qua ſemetipm exinaniuit formā ſer=
ui accipiēs. Cōpaſſionis,qua factus eſt patri obe=
diēs vſq; ad mortē. Exultationis,qua liberatur a
ſeruitute corruptionis oīs creatura ingemiſcēs &
parturiens. Per natiuitatē informamur. Paſſionꝛ
cōformamur. Reſurrectione reformamur. Infor=
mamur audiētes,ꝙ deus ſuperbis reſiſtit:humili=
bus aūt dat gratiā. Cōformamur,quia Chriſt⁹ paſ=
ſus eſt ꝓ nobis,nobis relinquens exēplū vt ſequa=
mur veſtigia eius. Reformabimur,qm̄ reformabit
corp⁹ humilitatis noſtrę cōfiguratū corpi clarita=
tis ſuę. Ecce cōuiuiū pinguiū:in quo comedemus
fauū. Comedam⁹ mel & erit nobꝭ cōuiuiū pinguiū
medullatoꝝ. Hic eſt affect⁹ erga diuinitatē Chriſti
qui triplex eſt. Afficimur em̄ erga eū ꝓpter digna
tionem:ꝓpter charitatem:propter liberalitatem.

Propter charitatem,qua nos patri reconciliauit.
Propter liberalitatē,quia regni cœlestis suos cohę
redes nos fecit. Bibamus & lac. Hoc est cōuiuium
vindemię.i.affectus erga spiritum sanctum pro-
Lac triplex.
pter simpliciū cōsolationē:quę triplex est. Afficiū
tur eñ erga eū simplices ꝑpter lac triplex:scilicet
doctrinę, innocētię,simplicitatis. De primo. Lac
vobis potū dedi,nō escā. De secundo. Quasi mo-
do geniti infantes rōnabiles sine dolo lac cōcupi-
scite. De tertio. Vt potemini a lacte. De hoc triplici
lacte dicit Esaias. Nutriet hō vaccam boū & duas
oues, & comedet butyrū prę copia lactis. Boues
doctores solent accipi. Lac igit̃ vaccę boū est do-
ctrina simpliciū. Sequit̃ duę oues, quarū vna dat
lac innocētię:secūda simplicitatis,& inde comedi
tur butyrum:id est pinguedo deuotionis in spiritu
sancto,sine quibus nō maneret in nobis. Sicut di-
citur in libro sapientię. Spiritus sanctus disciplinę
effugiet fictum Hoc est contra simplicitatem. Et
auferet se a cogitationibus quę sunt sine intelle-
ctu. Hoc est contra doctrinā Et corripietur a su-
perueniente iniquitate:contra innocentiā. Biba-
mus & vinum vindemię defęcatę:scilicet affectū
in spiritū sanctū. Qui triplex est:quia vinum tria
Vinū tria facit.
facit. Calefacit. Lętificat,& inebriat. Sic & spiritus
sanctus, Calefacit adueniendo Lętificat visitādo.
Spūssctūs
Inebriat se abundantius infundendo. De his dici-
tur. Veni creator spiritus mentes tuorum visita:
imple superna gratia,quę tu creasti pectora. Cale-
facit ad dilectionem. Lętificat ad deuotionē. Ine-
briat ad exterioris hominis sensuum obdormitio
nem. De primo. Concaluit cor meum in.m.& i m
m.e.i. De secūdo. Non est regnum dei esca & po-
tus,sed iustitia & pax & gaudiū in spiritu sancto.
Fauus. Mel.
De tertio. Inebriamur ab vbertate dom⁹ tuę. Itē.
Fauus est caro Christi quā comedim⁹. Mel dulce
do salutis ęternę quā expęctam⁹. Notandum ꝙ
Quidam comedunt fauum sine melle.
Quidam cum melle non suo.
Quidam cum melle suo.
Primi sunt oculti hęretici, qui comedunt corpus
Christi,sed non credunt prouenire ex eo ęternā
salutem. Secundi:christiani qui in crimine sunt &
sumunt:& in eo credūt esse salutem:& est quidā,
sed non eorum. Tertij sunt boni christiani,qui su-
munt & suam salutem in eo constituunt. Per vinū
intelligitur sanguis. Nā ex vino cōficitur. Per lac
quod cādidum est,& nutrit paruulos:ablutio pec
catorum & nutrimentū virtutū,quę fiunt per san
guinē Christi,sed & per corp⁹ Christi. Sed sangui-
ni plus solet attribui,quia liquor est & vulnera la-
uantur ex eo,scilicet vino sicut scriptum est. Ipse
prior dilexit nos & lauit nos a peccatis nostris in
sanguine suo. Eadem quoq; est in eo diuiso:quæ
in fauo. Quidam eñ bibunt vinum sine lacte:sci
licet qui credunt remissionem peccatorum & nu-
trimentum virtutū esse in eo. Et quidam cū lacte
non suo,quidam cum lacte suo:sicut dictum est.
Notādum ꝙ dicitur fauum,sed nō meū,sed mel
meū:quia corpus Christi est. Salus autē quę inde
ꝓuenit nostra est. Fauus est Christi caro assūpta.
Mel vero diuina sapiētia incarnata. Lac Christi in
carne cōuersatio & doctrina. Vinum ab ipso facta
miracula. Vnde Ioānes. Verbum caro factū est.s.
de⁹.hoc per incarnationē:& habitauit in nobis, ꝑ
doctrinā & bonā cōuersationē. Et vidim⁹ gloriā
ei⁹,per miraculoꝝ exhibitionē. Plenū gratię,per
sancti spiritus missionē. Et veritatis, per resurre-
ctionē. Itaq; verbū caro factū est:in quo comedi
fauū cū melle meo. Bibi vinū meū cum lacte meo,
Notādū ꝙ est verbū vocale. Primū aure suscipitur.
Verbū triplex.
Est verbum actuale.
Est verbum immortale. Scd̄m oclis ꝑcipit̃
Tertium in vtero concipitur.
Per primū mysteriū incarnationis prenūciatū est.
Per secundum obscure prenunciatū reuelatū est.
Tertium vero verbum caro factum est.
Primū sub lege inspiratum est prophetis.
Secūdum inter legem & gratiā reuelatū est iustis.
Tertium sub gratia habitauit in nobis.
Per primū credimus miam nasciturā de matre.
Per scd̄m percipimus gratiam infusam in fratre.
In tertio vidimus gloriā quasi vnigeniti a patre.
Primum vidimus plenum ambiguitatis.
Secūdum vidimus plenum euidētis necessitatis.
Tertium vidimus plenum gratię & veritatis.
De primo dr̃. Nūcias ei verbū & expauescit virgo
d.l. De secūdo. Eam⁹ & videam⁹ verbū qd̄ factū
est. De tertio. Verbū caro factū est. Audi primū.
Egredietur virgo de radice Iesse. Secūdū fuit qd̄
angelus nunciauit. Stella apparuit:Claritas pasto-
res circūfulsit. Tertium verbum caro factum est
ex tribus causis.
Verbū caro factum est tribus de causis.
Primo,vt deiectionē humanę subleuaret naturę.
Scd̄o,vt i firmitate nostrę lucē diuinitatꝭ tēperaret
Tertio,vt honesta ꝯuersatiōe vitā nostrā īforaret.
De primo. Exinaniuit semetipm formā serui acci
piēs. Ecce deiectio in ipso. Audi exaltationē. Pro-
pter qd̄ & deus illū exaltauit. Itē. Sedet ad dexte-
rā maiestatis in excelsis. Sed hoc de Christo. Au-
di de nobis. Ois caro fœnū.& ois gloria ei⁹ quasi
flos agri. Vnde clamat. Excutere de puluere:Cō-
surge,sede Hierusalē,solue vincula colli tui,capti-
ua filia Sion. Excutere de puluere mundanę va-
nitatis. Consurge de fœtore carnalis voluptatis.
Sede vt iudices meritum tuę iniquitatis. Solue
vincula colli tui, ne tenearis laqueo desperatio-
nis. Ecce deiectio nostra. Audi nostram exaltatio-
nem. Ego inquit cum exaltatus fuero a terra,om
nia traham ad meipsum. Ipse eñ reformabit cor-
pus humilitatis nostrę config.cor.cla.s. In primo
nos formabit. In secundo nos reformabit. In ter-
tio conformabit. De secundo in quo temperat lu-
cem diuinitatis. In sole posuit tabernaculum:scili-
cet quia lucem habitat inaccessibilem. Inde ait.
Ante oculos tuos a.me:quia ipsi auolare me fece
runt. En ipse stat post parietem nostrum respiciēs
per fenestras,& prospiciens per cancellos. Paries
est caro nostra:qui per fenestras & cancellos respi
citur:nec totus videtur,nec totus latet:Sic Chri-
stus apparuit per fenestras:scilicet per miracula,
& per cācellos suos per inspirationem gratię qua
nos formauit intus ad imaginem trinitatis, per
memoriam,intelligentiam, & voluntatem. Ter-
tia causa est,vt nos per suam conuersationem sibi
conformaret. Quos enim prescivit & prędestina-
uit conformes fieri imaginis filij sui. Attendite
ergo quia Christus passus est pro nobis vobis reli-
quēs exēplū vt seq.vest.e. sic imitatores dei esto-
te sicut filij charissimi:& ambulate in dilectiōe si-
cut Christ⁹ dilexit vos. Apparuit eñ gratia dei oī-
b⁹ hoīb⁹ &c. Sobrie & iuste & pie viuam⁹ in hoc

seculo. Sobrie in nobis. Iuste ad proximū. Pie ad
deum. His de causis verbum caro factū est:& ha
bitauit in nobis.
Trib⁹ modis Christus habitauit i nobis.
Hoc verbum habitauit in nostris doloribus.
Habitauit cum iustis & peccatoribus.
Habitauit cum suis amatoribus.
Prima habitatio est singularis.
Secunda generalis.
Tertia spiritualis.
Prima eñ est in carnis humanę miseria.
Secunda in Ecclesia.
Tertia in pura conscientia.
De prima. Prope timentes aūt salutare &c. De se
cunda. Ecce tabernaculum dei cum hominib⁹ &
ipse habitabit in eis. Item habitabit inter gentes,
nec inue.req. Et Propheta. Bonas facite vias ve-
stras,& studia vestra,habitabo vobiscū in loco isto
De tertio Paulus. Libenter gloriabor in infirmita
tibus meis,vt inhabitet in me virtus Christi. Rab
bi vbi habitas ait Nathanael? Et ille. Veni & vi-
de.ac si diceret. Vide si consciētia tua est pura: qa
in talibus habito. Pura eñ conscia tria facit.
Pura ꝯscientia tria facit.
Ministrat sanctitatem.
Confert virtutem.
Illustrat per veritatem.
Primum dat a peccatis continentiam.
Secundum perfectę religionis experientiam.
Tertium illuminat ad speculandā cœlestiū gloriā
De prima dicitur. Tu aūt in sancto habitas laus
Israel. Et ipsa sapientia. In habitatione sancta co.
ip.mi. De secundo dicitur. Vt inhabitet in me vir
tus Christi. Difficilis est fateor, sed tendit i ardua
virtus,ait Poeta. Idem. Crescit in aduersis virtus.
Idem. Ad magnum virtutis opus cōponite mē-
tes. Gaudet patiētia duris. Vis scire quō habitet
in virtuoso. Est ne dei sedes &c.& ideo ait. Virt⁹
est prodiga vitę. Item. Paucos ardens transuexit
ad ęthera virtus. De tertio. Factus est in pace lo-
cus eius,& habitatio eius i Sion. Sion est ecclesia
quę speculatur cœlestia,& i pace vitam ducit. Fœ
lix qui potuit tranquillam ducere vitā. Et lęto sta
bilis claudere fine diē. Item. Elegit dn̄s Sion, ele-
eam in habitationem sibi. Si vero fuerit ibi cubile
draconū,& pascua struthionū scilicet reptilia:quo-
rum non est numerus,non habitabit ibi. Quia ꝑ-
uersę cogitationes separant a deo. Et in maleuolā
animam non introibit sapientia:nec habitabit in
corpore subdito peccatis. Quia fiet habitatio eo-
rum deserta:& in tabernaculis eorum nō.s.qui.h.
Vel sic. Habitauit in nobis,quia in virgine. Hab.
in nob.quia in iusto homine. Habitat in nobis,qa
in sancta congregatione.
Alia Christi triplex habitatio
Primum per incarnationem.
Secundum per inspirationem.
Tertium per mutuam dilectionem.
De primo. Habitabit iuuenis cum virgine. Et si
cut lętantium omnium habitatio est in te. Et i ha
bitatione sancta co.ip.&c. Secundo habitat in mū
do corde a vitijs. Alioq dicet. Vulpes foueas ha-
bent & vol.cœl.ni.fil.aūt ho.nō habet vbi caput
suū po. Non eñ habitat sapientia in corpore sub
dito peccatis. Libenter ait Apostolus, gloriabor i
infirmitatib⁹ meis,vt inhabitet in me virt⁹ Chri
sti. De tali dixit Christus. Ad eū veniemus & mā
sionem apud eum faciem⁹. Habitat in congrega
tione sicut iam dixim⁹. Bonas facite vias vestras
& semitas vestras.& habitabo vobiscū in loco isto Ad clau-
Vos estis mōs in quo beneplacitū est dn̄o. Igitur strales.
diligamus nos inuicem vt inhabitet gloria i terra
nr̄a. Vidim⁹ eñ gloriā eius,gloriam.q.v.a patre.
Gloria triplex.
Est gloria degenerantis a patre.
Est gloria regenerati a patre.
Est gloria vnigeniti a patre.
Prima est superborum.
Secunda voluptuosorum.
Tertia beatorum.
Prima glorificatus est diabolus.
Secunda homo stultus.
Tertia glorificatus est in Christo.
Dixit eñ diabolo. Ascendā super altitudinē nu-
bium,similis ero altissimo. Miser quid habes qd̄
non accepisti. Si accepisti,quid gloriaris quasi nō
acceperis. De secundo dicit̃. Quia ostendit diabo
lus omnia regna mundi Christo & gloriam eius.
De tertio dicit. Cœli enerrāt gloriam dei. Notan-
dum ꝙ est triplex gloria vnigeniti a patre.
Triplex gloria vnigeniti a patre.
Prima est conscientię puritas.
Secunda miraculorum veritas.
Tertia aūt dicitur ęterna fœlicitas.
Prima est testimonium bonę conuersationis.
Secunda est probatio vera diuinę promissionis.
Tertia est consummatio nostrę perfectionis.
De prima. Gloria nostra hęc est/testimonium cō
scientię nostrę. De secunda. Nōne dixi tibi.si cre-
dideris videbis gloriā dei. De tertia. Dabo in Sion
salutem & in Hierusalem gloriā meā.
Primam vidimus in conscientia.
Secundam in Ecclesia.
Tertiam videbimus in patria.
In prima vidimus eum plenum gratię.
In secunda plenum veritatis.
In tertia de plenitudine ei⁹ omnes accipiem⁹.
Hęc autem plenitudo triplex est.
Plenitudo triplex
Est enim plenitudo redemptionis.
Est plenitudo resurrectionis.
Est plenitudo maiestatis.
In prma accepimus gratiarum largitatem.
In scd̄a accipiem⁹ corporis & animę integritatē.
In tertia ineffabilem iocunditatem.
Prima fit iustitia candidus.
Secunda immortalitate solidus.
Tertia diuina claritate splendidus.
De prima. Qn̄ venit plenitudo tēporis,misit de⁹
filium suū,natum ex muliere,factum sub lege,vt
eos qui sub lege erant redimeret. De secūdo. Oc-
curremus omnes in virum perfectū,in mensurā
plenitudinis ętatis Christi. De tertio. Vidi domi-
nū sedentem super solium excelsum & eleuatum
& plena erat omnis terra maiestate eius. Habem⁹
itaq; fauum humanę in Christo carnis. Habem⁹
mel diuinitatis. Habemus lac prędicationis Chri
sti & conuersationis. Habemus vinū miraculorū
vel charitatis. Ad fruendum his nos inuitat Salo-
mō noster:vbi adiungitur subsequēter,comedite
amici & inebriamini. CAR.

Veni in hortū meū soror mea
sponsa,messui myrrham meam cū aroma
tibus meis. Comedi fauum meū cum melle meo
bibi vinum meum cū lacte meo. Ac si dicat. Ad
similitudinem venientis in hortū suum, vt ibi io-
cundetur post labores,sic ego ab illis qui labores

mihi prestant iniquitatibus suis:vt iocundarer in
meritis,& virtutib⁹ beatæ virginis. In hoc horto
messui cum abundantia,& collegi myrrhã cũ aro
matib⁹ meis. Que aũt sint hęc aromata, ipsa de
terminat in Ecclesiast. vbi cum myrrha cinamo
mum iungit & balsamũ dicẽs. Sicut cinnamomũ
& balsamum odorẽ dedi: quasi myrrha electa de
di suauitatem odoris. Illa myrrha electa ẽ, q̃ sine
vulnere amarã carnis mortificationem designat:
quã ꝓfert aĩa nullo peccati vulnere sauciata. Ta
lem myrrham messuit dñs in beata virgine, quæ
licet vulnus peccati nõ haberet: seipsam multipli
citer mortificare curauit. & sicut cinamomũ odo
rem dedit. Nam sicut cinnamomũ, q̃to gracilius
est, tanto melius est & odoratius. sic ipsa gracilis &
tenuis facta per abstinentiam: & deo acceptior, &
mundo odoratior fuit. In balsamo signaĩ odor &
opinio sãctitatis. Ipsa vero dedit odorem balsami
non corrupti. sicut ipsa dicit ĩ Ecclesiast. Balsamũ
non mixtum odor me⁹. Corrumpitur siquidem
balsamũ: si cum lacte vel oleo misceaĩ. similiter sã
ctitas corrumpitur: quum ꝓ oleo inanis glorię ge
ritur. de quo dicit Psalmista. Oleũ peccatoris non
impinguet caput meũ. i. mentẽ meã. Corrumpiĩ
quoq; sctitas vitę: quũ geritur pro acquirendo la
cte delectatiõis mũdanę. De quo dicit Salomon.
ꝙ lac distillat de labijs mulieris meretricis: sub cu
ius nomine dãnationem mundi describit Ioãnes
in Apocalypsi dicens. Veni, ostendam tibi dãna
tionem meretricis magnę. quę sedet super aquas
multas. In hoc quoq; horto se dicit dñs inuenisse
refectionis dulcedinem dicens. Comedi fauũ me
um cum melle meo: vbi virginem sibi ꝯplacuisse
demonstrat in duplici vita, contẽplatiua videlicet
& actiua. Nam mel eliquatũ purę contemplatio
nis designat dulcedinem. fauus vero qui rudem
cęram demonstrat exterius: & in suis cellulis mel
occultat vitam signat actiuam: q̃ licet in operibus
rudis appareat per singulas operũ cellulas dulce
dinem continet premiorũ. Quid aũt in hac refe
ctione biberit dominus ostẽdit dicens. Bibi vinũ
meũ cũ lacte meo. Nã qui ꝓpter iniquitates hoĩm
sic erat tactus dolore intrinsecus: vt ęterni suppli
cij mundo diluuiũ prepararet. Postq̃ lac bibit de
virgine, quasi vino potus & letificatus corde tan
q̃ oblitus tristitiæ quam induxerant mundi mali
ciæ, a supplicijs ad misericordiæ beneficia se con
uertit. Sequitur. THO.

Comedite amici & bibite & inebriamini charissimi.

¶ Id est vos qui estis amici mei facien
tes quę precipio vobis, estis charissimi integra di
lectione amplectendo. Obsecro itaq; factis sancto
rum, quasi epulis precipuis precordia nostra iple
te. Nõ solum eñ post esum faui & mellis: post po
tum vini & lactis. Inebriari est de mirandis virtu
tib⁹ bonoꝝ gaudere: & eas imitari: & per earũ re
tractationẽ torporẽ mentis duscutere: & ad amo
rem supernorum viuacius ascẽdere. Christum le
gimus proposuisse nobis tria cõuiuia.

De conuiuijs tribus Christi.

Primum imminente passione.
Secundum in ascensione.
Tertium celebrata generali resurrectiõe.
Primum quando pascha cum discipulis suis man
ducauit. Secundũ qñ conuescens ne ab Hierosoly
mis discederent præcepit. Tertiũ militibus suis
promisit. Ego inquit dispono vobis regnũ vt eda
tis & bibatis. s. m. m. in regno meo.
In primo comedimus ad comparandã nobis cõ
tra labores fortitudinem.
In secundo ad satiandam esuriem.
In tertio ad dilectionem.
Primũ est corporꝝ. Primo vtuntur serui.
Secũdũ spirituum. Scdo comedunt amici.
Tertium angeloꝝ. Tertio inebriãĩ charissimi.
In primo tria sunt considerãda quid, quãdo, quã
tum comedamus: scilicet cibi species: hora: men
sura, ne illicitum aut extra horã. vel vltra mensu
ram aliquid sumam⁹. Illicitum comedit Adam ĩ
paradiso, & expellitur. Extra horam Ionathas, &
a patre maledicitur. Populus Israel ad sepulchra
concupiscentię vltra mensuram, & occiditur. Trãs
greditur Adam preceptum dñi. Frãgit Ionathas
quod obseruabat multitudo populi: decipitur Is
rael in saturitate cibi. Sic igiĩ transgressio meruit
expulsionem. Negligentia voti criminis maledi
ctionem: saturitas mortem. Religiosi in cibis tria
debent obseruare.

Religiosis i cibis tria obseruanda.

Modum. Modus est vt moderate vtamur
Mensuram. cibis appositis.
Numerum. Mẽsura: vt apposita sustentatio
ni non delectationi sufficiant.
Numer⁹ vt ex aliquo appositoꝝ reficiãĩ ne caro
nimia abstinentia deficiat: aut saturitate luxuriet.
Mensurę sunt quatuor.
Prima auaritiæ.
Secunda voluptatis.
Tertia dispensationis.
Quarta necessitatis.
Prima est nimia parcitas.
Secunda superfluitas.
Tertia benignitas.
Quarta sufficiens ęqualitas.
Auaritia subtrahit necessitati. Voluptas necessi
tatem excedit. Dispensatio necessitati misericor
diter addit. Necessitas debitum indigentię requi
rit. Sequitur conuiuium spirituum. In spiritu tres
sunt mensę tres intellectus scripturæ. Historialis
mysticus, moralis.
Prima simplicibus. In prima est cibus grossior
Secunda doctoribus. In secunda subtilior.
Tertia cõis ambob⁹. In teria dulcior.
Prima pascit miraculis.
Secunda figuris.
Tertia verbis.
Res miraculorum roborat fidem. Impletio figu
rarum spem. Doctrĩa morum charitatẽ. His mẽ
sis apponit Moses panem consperſum: Apostoli
ordeaceum: Helias subcineritium. Ordeaceus est
legum obseruantiarum. consperſ⁹ panis lachry
marum, subcineritius peccatoꝝ. Apponũtur huic
mensę tria fercula carnis.

Panis appositus. Caro apposita.

Caro agnina. Abel agnum.
Arietina. Abraam arietem.
Vaccina. Iosue vaccam apponit.
Agnus obmutescens coram tondente. Christus
humilis in passione: nos patientes in tribulatione
Aries adhęrens inter vepres cornibus. Christ⁹ ĩ
cruce manibus, nos obedientię operib⁹. Aries p̃
cedens gregem, Christus vita plebem, ꝓlati exẽ
plo congregationẽ: vacca occisa extra castra: Chri

stus extra Hierusalem: nos mortificati extra mũ
di vanitatem. In agno simplicitas cordis. In arie
te fortitudo operis. In vacca lac prędicationis. Si
mus sicut illi qui vt nubes volant, prudẽtes sicut
serpentes, simplices sicut columbę. Ne sit nubes
sine pluuia: serpens sine prudentia: columba sine
simplicitate: careat columba felle: serpẽs veneno:
nubes siccitate, vt sit simplicitas sine amaritudi
ne, prudẽtia sine malignitate, doctrĩa sine vanitate

Pisces varij.

Piscium quidam apponuntur de mari.
Quidam de flumine.
Quidam de stagno.
De mari seculares.
De flumine doctores.
De stagno claustrales.
Habeãt squãmas id est asperitatem ꝯuersationis
& pẽnulas id est alas contemplationis.
Tobias descendit ad flumen.
Christus ad mundum.
Sapiens vel iustus ad lachrymas.
Tobias vt pedes lauaret.
Christus vt culpas ablueret.
Iustus vt carnales affectus mundaret.
Inuenit Tobias piscem interiora proijciendo.
Christus diabolum, malignitatem ei⁹ aperiendo.
Iustus per confessionem occulta pectoris eijciẽdo
Habet Tobias materialẽ salem quo piscis cõdia
tur: Christus mysticum salem prudentię quo dia
bolus caueatur. Iustus salem sapientiæ moralem
quo cõuersus doceatur. Ecce conuiuium spiritua
le in quo comedunt amici. Sequitur ęternũ quo ĩ
ebriantur charissimi. Nihil aliud est illud cõuiuiũ
nisi participatio supernorum gaudiorũ. Tot sunt
fercula qd sunt gña beatidinum sicut in euãgelio
Mensuram bonam & confertam & coagi. & s. d. i.
s. v. Bona erit in corporum claritate: conferta in
subtilitate: coagitata in magnalitate, superfluẽs in
dei visione. Notandum ꝙ mensura quędam.

Mensurę varietas.

Est fluens. Fluens quãdo proximo gra
Est perfluens. tia infunditur.
Est superfluens. Effluens quando infusa ꝓxi
mo participatur.
Perfluens qñ vsq; ad mortem in ea perseueratur
Superfluens: qñ deus facie ad faciem videbitur
Vnde. Satiabor iquit cũ apparuerit gloria tua. Et
Erit anima nostra quasi hortus irrigu⁹. Qui vult
refici & inebriari, prius rigetur aqua quã Rebecca
dedit Damasco. Secundo refici poterit eo q datus
est prophetę pane subcineritio. Tertio inebriari vi
no, quod de aqua factum est in nuptiali conuiuio.
Primum propinatum est de hydria Rebeccę.
Secundum de hydria mulieris Sareptanæ.
Tertium de hydria in qua facta est in vinum mu
tatio aquæ.
Istę hydrię merito assignantur beatę Marię, quæ
nobis vt comederem⁹ & inebriaremur ꝓpinauit
aquã gratię. Panem carnis in ea assumptę. Vinũ
ęternę lętitię. Vt ergo competenter istas assigne
mus, audiamus quid dixit Damasc⁹. Igitur puel
la, cui dixit. Da mihi bibere, illa dixit. Bibe dñe, &
camelis tuis potum dabo. Illa est dñe quã prępa
rasti filio dñi mei.
O venerabilis puella.
O fœlix hydria.
O salutaris aqua.
O vere venerabilis puella, quę talẽ baiulat hydriã.
Fœlix hydria, quę talem continet aquam.
Salutaris aqua, quę rigat totam terram.
Prima est virgo Maria.
Secunda ventris aula regia.
Tertia dei gratia.
Prima est quã pręparasti dñe filio dñi mei.
Secunda in qua assumpsit carnem filius dei.
Tertia est fluminis impet⁹ q lætificat ciuitatẽ dei.
Prima nulla virginior Prima hęc est q̃ nes
Secunda nulla fœcundior. ciuit thorum in de
Tertia nulla rigatior. licto ha. fructum in
respect. a. sanctarum.
De secunda nascitur panis viuus qui de cœlo de
scendit: & dat vitam mundo.
Tertia, fons hortorum puteus aquarum viuẽtiũ,
quę fluunt impetu de libano.
Beata igitur virgo fuit sicut liliũ inter spinas, quia
inter peccatores munda. Hydria nostra fuit sicut
aceruus tritici vallatus lilijs: quia fuerũt virginis
salua viscera virginitate fœcunda. Aqua illa fuit
fons egrediens de paradiso irrigans totam terrã:
scilicet humani cordis profunda. Sed nũc de puel
la nostra agamus, considerando in quibus consi
stit virginitas. Oportet eñ vt
Primo sit carnis integritas.
Secundo cordis puritas.
Tertio humilitas.
Quarto charitas.
Primum obstruit vitijs aditum.
Secundum firmat propositum.
Tertium facit minoribus subditum.
Quartum perficit meritum.
Prima fuit Archa Noe lita bitumie ne saltẽ rimu
la ad ingressum aquę pateret. Secunda fuit colũ
na in medio arcę: quę totam structuram sustinet.
Tertia fuit sagum cilicinum super tabernaculũ,
quod cętera ornamenta operiret. Quarta fuit ar
ca deaurata intus & foris auro p̃ciosissimo, vt in
tus & foris splendesceret. i. intus deo: foris homi
nibus appareret. Q primum habuit beata virgo
Maria. i. carnis integritatem, dicit Propheta. Por
ta hęc clausa erit, & non aperietur: quia dñs deus
Israel ingressus est per eã. Q secundũ. i. ꝓpositũ
intus habuit virginitatis, ipsa testaĩ sic. Quo mo
do fiet istud, qm virũ non cognosco. De tertio ipa
ait Respexit dñs humilitatẽ ancillę suę. Pro quar
to sub eius specie sponsa clamat. Filiæ Hierusalẽ
nunciate dilecto, quia amore langueo. Carnis ite
gritas quãtum placeat deo ostenditur in Apoca
lyp. Isti sunt inquit, qui nõ inquinauerũt stolas suas
& ideo amicti stolis albis sequuntur agnũ quocũ
q; ierit. Inde sponsus ad sponsam. Ortus conclus⁹
est soror mea sponsa: Ortus conclusus fons signa
tus. Ad huius integritatis cõmendationẽ dicitur
Ioannes Euãgelista tam a dolore mortis extrane
us q̃ a corruptiõe carnis alien⁹. Inde spõsus. Ego
flos campi & lilium cõuallium. Flos cãpi est rosa
propter virtutum difficultatem. Lilium cõualliũ
propter humilem castitatem. Inde est ꝙ Arca do
mini de lignis Sethim facta dicitur: quę assimula
tur albe spinę. Albę propter castitatem. Spinę pro
pter religiosę vitę asperitatem. Talem quippe di
ligit sponsus: qui non habeat maculã neq; rugam
Maculã luxuriosę fœditatis. Rugã dolosę duplici
tais. Ecce de carnis integritate: nunc de mentis se
renitate: vt sit mens sana i corpore sano, vt ait Poe

ta. Inde. Oculi tui colũbarum absq; eo quod intrinsecus latet. Ois eñ gloria filia regis abint⁹, hoc est bonum propositũ: quod dicitur colũna in medio arcę. Inde in Canticis. Collum tuum sicut turris eburnea. Nunc virginitatem sequatur humilitas tanq̃ custos. Certe diabolus eiect⁹ est de cœlo, nõ propter amissam virginitatem, sed humilitatem. Hic est eñ sagũ cilicinum quod totam gloriã tegit tabernaculi. Ideo sponsa dicit. Nigra sum sed formosa. Nigra humilitate. Formosa castitate. Et quare sequitur. Quia decoloravit me Sol. i. amor Christi. In charitate aũt perficitur virginitas sine qua nulla virtus est. Vnde cum Salomon fecit feculum post cętera ornamenta ait, Media charitate constrauit. Pro istis quatuor in scripturis per lilium virginitas designatur.

In pallore eñ radicis accipitur humilitas.
In virore stipitis carnis integritas.
In foliorum candore interna virginitas.
In granis aureis charitas.

In his eñ est perfecta virginitas. Ecce q̃ venerabilis puella. Nihilomin⁹ fœlix ẽ vętris hydria, q̃

Emittit aquam.
Emittit farinam.
Emittit vini lętitiam.
Prima rigat ficci ariditatem.
Secunda dat famelico saturitatem.
Tertia corruptibili immortalitatem.
Per primum rigatur cordis area.
Per secundum roboramur in via.
Per tertium gaudebimus in patria.

Aqua itaq; est de hydria quã attulit Rebecca de hydria mulieris Sareptanę. Sumpta est farina, & fact⁹ panis subcineritius. quo sanat⁹ est propheta Quartum fuit hydria, in qua factum est vinum de aqua. Istę sunt emissiones huius hydrię. Emissiones tuę paradisus. Primo ergo videam⁹ aquã scilicet gratię emissionem. Fons aũt egrediebaꝫ de paradiso qui diuisus est in quatuor flumina.

Primus est Nilus qui dicitur gyon. i. terrenus.
Secundus Ganges. i. phison. q̃ dicit̃ oris hiatus.
Tertius Tigris propter illius asalis velocitatem.
Quartus Eufrates. qui dicitur bona fructificatio

Hęc ẽ gratia quadrifaria quę de paradiso. s. de vẽtre virginis manat hydria.

Prim⁹ ergo fluui⁹ est gratia corporalis conuersationis
Scds est gratia interptationis scientię literalis.
Tertius est gratia qua remittitur velociter culpa tam actualis q̃ criminalis.
Quart⁹ est gra qua crescit fructus virtutũ spũalis

Ad primam scilicet corporalis cõuersationis inuitabat Petrus dicens. Conuersationẽ nostrã habentes bonã inter gentes. Vnde Paulus. Castigo corpus meũ & in seruitutem redigo: ne forte cũ aliis prędico, ipse reprobus efficiar. Vnde. Gratia dei sum id quod sum. Secundam contulerat Apostolis spiritussanctus, q̃n dedit eis spm̃ sapientię & intellectus. &c. Item. Vt scirẽt omnia genera liguarum. Inde Loquebantur varijs linguis Apostoli magnalia dei. Per tigrim qui velox est tertia gratia designatur: scilicet velocitas remissiõis. An velox fuit hęc gratia Mariæ Magdalene ad pedes dñi recũbentis? An velox fuit Petro postnegatio nẽ lachrymanti? An velox fuit latroni in cruce pẽdenti? Et tam velocis gratię omnes signum acceperunt. Nam post resurrectiõem prima Marię facta est apparitio. Petrus vocatus est in Galileam, nomine proprio. Latroni dictum est. Hodie mecum eris in paradiso. Ecce quanta velocitas huiꝰ fluminis gratię. Quartus Eufrates, qui dicit̃ bona fructificatio ab eu quod est bonũ & fructu. Hic fructus moraliter est triplex.

Est enim fructus iustitię.
Fructus patientiæ.
Fructus sapientiæ.
Primus crescit in religione.
Secundus in tribulatione.
Tertius in cœlesti conuersatione.
Primus habetur in circũpectionis assiduitate.
Secundus in laboris difficultate.
Tertius in multa dulcedinis suauitate.

De primo dicitur. Fruct⁹ aũt iustitię in pace seminatur. Item fruct⁹ aũt iustitię charitas, pax, patięntia. De secundo in Euãgelio dicitur. Semen quod cecidit super terrã bonã, hi sunt qui audiũt verbũ in corde bono & optimo: fructum referunt in patięntia. De tertio. Beatus vir qui in sapientia morabitur: & qui in iustitia meditabitur, & in sensu cogitabit circũspectionem dei, & concludit. Ne aliquã do desinet facere fructum. Ad hos tres fruct⁹ spõsa inuitabat sponsum.

Ad primũ sic. Veniat dilectus in hortũ suũ, vt cõedat fructus pomorum suorum.

De secundo dixi. Ascẽdam in palmã, & apprehendã fruct⁹ eius. Hęc palma est crux saluatoris, quã ascendit qui tribulationibus se exponit. Cui⁹ fructum apprehendit dum triumphãdo de hoste patientiã acquirit.

Pro tertio. Sub vmbra illius quã desideraui sedi, & fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Deo qui acquirit fructum sapientię dicitur. Aqua sapientię potabit illum. De patiente dicitur. Et firmabitur in illo per gratiam: & nõ flectet̃ per aduersitatis vehementiã. De fructu iustitię sequitur. Et continebit illum, ne sensus suos exponat ad mundanarũ rerũ euagationem. Et non confundet̃ iudicio, vbi rediturus est de factis propriis rationem. Ecce quatuor flumina paradisi, quę exeunt de hydria Rebeccę: scilicet de vtero nostrę virginis. O fœlix aq̃ quę dat corpori operandi facultatem.

In corde scientiam.
In lingua veritatem.
A peccato puritatem.
Fructuum spiritualium vbertatem.

O beata virgo da mihi aquam de hydria tua vt bibam & sciam: quia tu es illa quam prępar ault dñs filio dñi mei. Hęc ẽ emissio aquę. Est & alia emissio panis: scilicet factus de farinula quę erat in hydria Sareptanę mulieris. Notandũ q̃ mulier dicitur Sunamitis. s. misera vel coccinea. Dicitur Sareptana. i. succensio. Maria dicitur misera, quia i ea Christus nostram assumpsit miseriam. Coccinũ rubei coloris est: Ipsa quoq; dicitur coccinea, quia de ea sanguis assumptus est, qui nostrã lauit spurcitiam. Dicitur & succensa, quia in ea coctus cẽ panis, qui nostrã refecit indigentiã.

Primum ne sub tali solatio abundantiori absorbeamur tristitia.
Secundum vt pro lepra peccati eiecti de paradiso cũ Maria sorore Mosi reuertamur in castra.
Tertium ne deficamus in via.
Primum fuit opus dignationis.

Secundum compassionis.
Tertium dilectionis.

De primo. O admirabile cõmercium creator generis humani. &cęt.

De secundo Paulus. Non eñ habemus põtificẽ qui non possit compati infirmitatibus nostris.

De tertio. Manna de cœlo dedit eis, omne delectamentum suauitatis habens. Ipse factus est nobis sacrificium de simila. Sed triplex sacrificium.

Sacrificium de clibano.
Sacrificium de fartagine.
Sacrificium de craticula.

De clibano fuit, quia coctus & formatus virginis vtero. De fartagine, quia contra diabolum oppositus se murum pro genere humano. De craticula, quia in cruce assatus fuit p toto mundo.

Primum vt nos sibi conformaret.
Secundum vt nos protegeret.
Tertium vt nos redimeret.

De primo. Quos presciuit prędestinauit conformes fieri imaginis filij sui.

De secundo. Protexisti me a conuentu. ma. o. iniquitatem.

De tertio. Christus nos redemit de maledicto legis, quia maledictus omnis qui pendet in ligno. Panis ergo iste fact⁹ est de farinula sumpta de hydria nostrę virginis. Panis inquam subcineritius non ille tamen qui non reuertatur. Paruul⁹ fuit p humilitatem. Subcineritius, quia super se portauit nostrã iniquitatem. Reuersat⁹, quia nostrã deposuit iniquitatẽ. & suã & nostrã infirmitatẽ. Audi puulum: Puer natus est nobis, & filius dat⁹ est nobis. Et subcineritũ. Vere lãguores nostros ipse tulit, & onera nostra ipse portauit. Et reuersatum Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur Ipse quoq; fuit

Versatus	Versatus in virginis vtero.
Conuersatus,	Conuersatus in mundo.
Reuersatus.	Reuersatus in mortis articulo.

De primo. Vexilla virtutum micant: versatur in templo deus.

De secundo. Post hoc in terris visus est & cum hominibus conuersatus est.

De tertio. Tremũt vidẽtes angeli versa vice mortaliũ. Hęc est hydria q̃ affert saturitatẽ. Sequit̃ hydria quę dat immortalitatem. Hæc est illa multiplex hydria, in qua mutatur aqua in vinũ. Sed dicuntur sex propter perfectionem. Quia occuremus omnes in virum perfectum & mensurã ętatis plenitudinis Christi. Implete hydrias aqua ait Maria. ac si diceret. In hydria mea a filio meo assumpta est humana miseria: quę postmodũ mutabitur in gloriã. Consideren⁹ ergo viri defectũ aq̃ qua gen⁹ est infectum. Vini de aqua facti pfectũ.

In primo fuit a paradiso hominis eiectio.
In secundo culpę & laboris corruptio.
In tertio generis humani reparatio.

De primo. Tulit Eua & comedit.

De secundo. In dolore paries filios tuos.

De tertio ait. Et haurite nũc & ferte architriclino

Hęc est immortalitas de hydria Marię. Ergo de hydria Rebeccę rigamini ministri. De hydria mulieris Sareptanæ comedite amici. De hydria nuptiarum inebriamini charissimi.

Primum vt inuitetis alios ad dona gratię.
Secundum vt firmi sitis in virtute patientię.
Tertiũ vt exultetis de adeptione glorię.

In primo dicite. Qui sitit veniat & bibat: & de vẽtre eius fluent aquę viuę.

In secundo. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, vt panis cor hominis confirmet, qui de cœlo descendit, dat vitam mundo.

In tertio. Qui inebriabuntur ab vbertate domus dei, dicant. Introduxit me rex in cellã vinariã: ordinauit in me charitatem. Vnde sequitur. CAR.

Comedite amici: bibite & inebriamini charissimi.

Christus benerefectus in horto suo: omnes amicos suos ad huiꝰ horti refectionem inuitat. Videri siquidẽ poterat: q̃ dñs sibi soli appropriasset omnia: quæ delectare poterant in hoc horto. quum pronomẽ appropriationem significans, singulis adiecisset: dicendo/myrrham meã, fauũ meũ, vinũ meũ: & sic de cęteris. Sed licet ipse quasdam habet delicias speciales in virgĩe: vtpote q̃ eius p̃rogatiuas nouit: quas mẽs nostra non capit: Nihilomin⁹ tñ vnusquisq; nr̃m secundũ mensurã gratię quã accepit a dño, inuenit in beata virgine quid comedat: & quid bibat. inuenit vnde pascatur & confirmetur in bonũ: inuenit vnde inebriari valeat, vt quę prius in mũdo dilexerat, iam de cętero & memoriã non reducat.

Dicit ergo. O amici, cõedite & delectamini in fructibus huius horti: bibite & inebriamini de vino illiꝰ vineę: quã peperit illa vitis quę dicit. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. Sequit̃ ex voce matris. THO.

Ego dormio & cor meum vigilat.

¶ Ac si dicat ecclesia. Cessatib⁹ ad tẽpꝰ psequtionũ fabris, aliquantulũ etiã in psenti vita, r equiem in dño cœpi habere: & toto desiderio ad eã requiem quæ nescit finem: vigilare non cesso. Et cor meum viglat. Quia quo liberius vaco ab incursib⁹ exterius: eo altius intꝰ video: quoniam ipse est dominus. Quatuor sunt vigilię.

Prima est nocturna.
Secunda matutina.
Tertia meridiana.
Quarta vespertina.

Vigilię q̃tuor.

De prima. Quarta vigilia noctis venit dñs ad discipulos ambulãs sup mare. De secunda. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. De tertia. Deꝰ deus meus, ad te de luce vigilo. In quarto. Immolauit Abraam vaccam triennem, arietem, & caprã.

Prima est contritionis.
Secunda confessionis.
Tertia ad custodiendam virtutem.
Quarta contra tentationem.
Prima ad medelam.
Secunda ad sequelam.
Tertia ad cautelam.
Quarta ad tutelam.

Prima ad medelam, vt per contritionem peccatũ sanetur. Secunda ad sequelam, vt propositum cõtritionis confessio prosequatur. Tertia ad cautelã qua virtus custodiatur. Quarta ad tutelam vt cõtra tentatiotem conscientia defendatur.

Vnde de prima. Vigilo id est vicios̃ gibos lustro.
De secunda. Vigilo id ẽ vitã giro luce oculi.
De tertia. Vigilo id est vigeo luce oculi.

De quarta. Vigilo id eſt vię gíro loca.
De prima. Conſurge in nocte in principio vigiliarum tuarum.
In ſecunda. Effunde ſicut aquam cor tuum ante conſpectum domini dei tui.
In tertia. Manus tuas.
In quarta. miſerebitur tui.
De prima. ſ. vigilia nocturna dicitur. Erant paſtores in regione &c. cuſtodiẽtes vigilias noctis ſuper gregem ſuũ. Et quarta vigilia noctis venit Ieſus ad diſcipulos ſuos ambulans ſuper aquas.
Nox eſt q̃diu homo eſt in peccato. Sed nox quatuor habet vigilias.
Prima quando homo rememorat peccatum ſuũ.
Secunda quando dolet feciſſe.
Tertia quando odit peccatum.
Quarta quando abhominatur peccatum.
In hac venit dñs ambulans ſuper aquas vt ſanet Qui ſanat contritos corde, hoc enim fit ad medelam. In hac conſurgendum eſt a peccato. Secũda vigilia eſt matutina: in qua circa confeſſionẽ vigilamus, quia cum ipſa confeſſione oritur in nobis q̃dam claritas conſcientię quaſi quędam matutina lux. Vnde ſapiẽtia. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. Notandum ꝙ
In prima cor noſtrũ confunditur.
In ſecunda effunditur.
In tertia diffunditur. Cordis effuſio q̃druplex.
In quarta infunditur.
Confunditur pudore.
Effunditur confeſſione.
Diffunditur prædicatione.
Infunditur ſpirituali conſolatione.
Iubeť effundi ſicut aqua. Alij effundũt ſicut oleũ: alij ſicut mel: alij ſicut vinum: alij ſicut lac: alij ſicut aquã. Cum effunditur oleũ, ſemper de ſubſtantia eius in vaſe remanet ob pinguedinem ei⁹. Hi ſũt qui peccata ſua partim confitentur, partim abſcõdunt. Sicut mel effundunt, qui omnia cõfitentur ſed delectationes retinent: ſicut vas mellis. Sicut vinum effundunt, qui odorem retinent: ſicut vas vini. hoc eſt, quando libenter audiũt retractari ea quę incitant ad peccandũ. Sicut lac effundunt, qui colorem peccati retinent ſicut vas candorẽ lactis hoc eſt quando delectationes mundi libenter aſpiciũt. Tertia vigilia eſt meridiana ad cuſtodiã virtutum: hanc nõ obſeruauit Hiſboſeph, qui dormiens meridie mulierem quã fecit oſtiariã. i. ſpirit⁹ carnem quę cũ male vigilaſſet latrones abſtulerũt caput eius. Hoc fit ad cautelã ne diabolus ſurripiat aliquid de bonis noſtris. Vnde. Sobrij eſtote & vigilate, quia aduerſarius veſter diabol⁹ tanq̃ leo rugiens circuit quęrens quẽ deuoret. Sed quia niſi dñs cuſtodierit ciuitatẽ, fruſtra vigi. qui cuſt. eã leua ad eũ manus tuas. Leuandæ ſunt manus in ſacrificij oblatione, ſicut Chriſtus in cruce. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinũ. Leuãdę ſunt in oratione. Volo ait Apoſtol⁹ viros ĩ omni loco orare puras manus leuantes. ſicut Chriſt⁹ orãdo. Leuãdę ſunt & in eleemoſynę largitione. Leuem⁹ ait corda noſtra in manib⁹ ad deũ.
Cor ad diligendum.
Manus ad porrigendum.
Linguam ad corrigendum.
Sic Chriſtus eleuatis manibus ferebatur ĩ cœlum facturus eleemoſynã donãdo nobis ſpiritũ ſanctũ

Quarta vigilia eſt veſpertina ſcilicet contra tentationes. Vnde dñs, Vigilate & orate vt non intretis in tentationem. Si ſciret inquit pater familias, qua hora fur veniret vigilaret vtiq; & non fineret perfodi domum ſuam. Hac vigilabat Abraã quã do immolabat arietem. i. ſuperbiam: & capram. i. luxuriam: & vaccam id eſt carnis pigritiã. Et cum occubuiſſet ſol id eſt Chriſtus de corde per vehementiam tentationis horror magnus inuaſit eum quia vidit clibanum fumantem. i. infernum: & lãpadem fulgentem id ẽ claritatem beatoꝝ ad fugã tentationum. Vt autẽ a capite reuoluam⁹ dormitionẽ non attendo niſi tẽporalis ſollicitudinis obliuionẽ: vigiliam vero cœleſtium contemplationẽ. In dormitione eñ elongatur memoria, & fugit a ſeculi actibus. In vigilia vero cordis ſolitudinem nutrit vt liberius intendat cœleſtib⁹. Inde Dauid. Ecce elongaui fugiens & manſi in ſolitudine: Conſiderãtibus nobis fugam qua Ioãnes baptiſta, vt in vno capiamus exemplũ, vt a ſeculi actibus ſe fecit alienum: Elongationem qua ad nihilum deduxit blandimenta ſpiritualiũ phantaſmatum: Solitudinem qua ſoli deo ſuum ſtuduit placere obſequiũ, in ꝓpoſitione noſtra cuiuſlibet ſancti cõuerſatio cœleſtis quaſi in ſpeculo coruſcabit. An nõ fuga a ſeculi actibus fecit alienũ cum antra deſerti teneris ſub annis ciuium turmas fugiẽs petiuit ne leui ſaltem maculare vitã famine poſſet? Non elõgatione ſpirituali phantaſmata docebat elidere, cũ locuſtas. i. ſuperbiam comedens cõſumebat mel ſylueſtre. ſ. amaritudo paſſionum ei dulceſcebat? An ſoli deo placere ſtudebat: qui ſoli in vẽtre matris exultabat? Vnde ſi imitatores eius eſſe cupimus ſciamus ꝙ fuga eſt, a ſecularium habitatiõe perſonam ſuam ſubſtrahere: Elongatio, in corde vitia obliuioni tradere. Solitudo, ſoli deo curã impendere. A fuga igitur inchoantes, ſciant ꝙ ſunt
Quidam qui fugiunt peccata. Fuga quadruplex.
Quidam imminens periculum.
Quidam viam ſalutis, eo ꝙ ſit iter aſperum.
Quidam mundi huius exilium.
Primi cauſa habendę puritatis.
Secundi intentione diſpenſatiuę vtilitatis.
Tertij vitio puſillanimitatis.
Quarti auiditate ęternæ fœlicitatis.
Primo dicitur. Fugit fornicationẽ, non ſolum carnis, ſed & ſpirit⁹. Et Propheta. Egredimini de Babylone, & fugite a Chaldæis. Item fugite de medio Babylonis. Non dixit de principio nec de fine, ſed de medio. Principiũ Babylonis ẽ ſuggeſtio Medium deliberatio, delectatio. Finis operatio. Nemo poteſt facere ne tentetur. Vbi non eſt ſuggeſtio, non eſt pugna. Vbi non eſt pugna, non eſt corona. Nec dicit, de fine Babylonis, quia qui cecidit in opus, iam vulneratus eſt. Ideo fugere iam non poteſt, manibus ferri poteſt. Fugite delectationem, & non nocebit ſuggeſtio, nec ſequatur operatio & reſaluate animas veſtras. Saluatę fuerunt in baptiſmo, ſed iterum ꝑditę per peccatum Nunc reſaluamus per gratiam & pœnitẽtię labo rem. Inde dictum eſt ad Abraham. Egredere de terra tua & de cogn. t. & d. d. p. r. De terra. i. de cõcupiſcentia carnali: de cogitatione tua: de delectatione vitiorum: de domo p. f. ſ. de mundo qui fuit poſſeſſio diaboli. Vñ. Vos de patre diabolo eſtis Vel Adam qui eiect⁹ a paradiſo, domũ habuit in

mundo. Vos ergo ait Propheta qui habitatis terram auſtri, occurrite cum patribus fugienti: Peccatum fugit Ioſeph, qui relicto pallio ĩ manu dominę nudus effugit. Sic ergo fugiendo peccatum, fugit infernum. Secundi fugiunt ex diſpẽſatione imminens periculum. Inde dominus. Si vos perſecuti fuerint in vnam ciuitatem, fugite in aliã. Vnde eſt ꝙ Paul⁹ dimiſſus in ſporta per murũ, vt ſe ad vtilitatem fratrum reſeruaret. Inde idem. Coartor ex duob⁹: Manere eñ ĩ carne propter vos bonum eſt: ſed diſſolui & eſſe cum Chriſto, multo magis melius. Inde Chriſtus fugit in Aegyptum quia nondum venerit hora eius. Tertij fugiunt viam ſalutis, quia aſpera eſt. Inde Dauid. Quo ibo a ſpiritu tuo & q. a. f. t. f. Si aſcendero in cœlum: tu illic es: ſi deſcendero ad infernum ades. Et Poeta Quo fugis Enchelide, quaſcunq; acceſſeris oras, Sub Ioue ſemper eris. Vt corpus redimas, ferrũ patieris & ignes. Vt valeas aĩo quicq̃ tolerare negabis? Et Horatius. Vt iugulent homines ſurgũt de nocte latrones: Vt teipſum ſerues non expergiſceris? Talis erat Ionas cum diceret. A facie dei cœli ego fugio. Sed ne conſideretis quia in mari proiectus, a ceto abſorptus portũ eſt adeptus. Miraculum eſt & ideo trahendum eſt ad conſequentiam. Et Ioannnes Euãgeliſta reiecta ſindone nudus aufugit. Fugiant ergo qui oderunt deũ a. f. e. Ait Dauid. Perijt fuga a me, & non erit qui requi. animam meã. Videte ait: ne fiat fuga noſtra hyeme vel ſabbato. Hyeme quando dicitur. Ite male dicti in ignem ęternum. Sabbato cum dicitur. Venite benedicti patris mei. Ait Propheta. Dñe qui te derelinquunt, cõfundãtur: recedentes a te ſcribentur in terra. Quarti fugiunt mundi miſeriam Non vellẽt forſitan expoliari ſed ſuperueſtiri vt abſorberetur qui mortalis eſt a vita: Ait Apoſtol⁹ Sed qui vult mundum fugere oportet eum diuitias relinquere vt in Apologo. Forte per anguſtam tenuis vulpecula rimam Repſerat in cumerã frumenti: paſtaq; rurſus Ire foras pleno tẽdebat corpore, cernens Hãc muſtela procul: ſi vis effugere iſtum: Macra canum repetas arctum quẽ macra ſubiſti. Inde Apſtolus. Nihil intulimus ĩ hũc mũdum: ſed & certum eſt quia nil auferre poſſum⁹ Et vt perfecte mundum fugiamus: conſulamus Ioannem Euangeliſtam. Audiui ait vocem vni⁹ aquilę volantis per mediũ cœli clamantis magna voce: Vęh vęh vęh habitantibus in terra.
Primũ vęh propter culpam.
Secundum propter temporalem miſeriam.
Tertium propter inferni pœnam.
Vt igitur hęc tria fugiamus oportet nos cũ animalibus Hiezechielis pẽnatos eſſe. Et facies eorũ & pẽnę eorũ extentę deſuper erant. Mundi miſeriã fugit Helias raptus igneo curru: & ipſe Chriſtus aſcendens in cœlum. Inde ſpõſa. Fuge dilecte mi aſſimula te capreę hinnuloq; ceruorũ ſuper montes aromatum. Hęc de fuga. Sequitur de elongatione. Notandum autem ꝙ
Quidam nec fugiunt nec elongant.
Quidam fugiunt nec elongant.
Quidam elongant nec fugiunt.
Quidam elongant & fugiũt, vt iam dictũ eſt.
Primi ergo nec elongant nec fugiũt: quia ĩfixi ſũt in limo profundi huius ſeculi. Vnde Propheta. Fertilis fuit Moab ab adoleſcentia ſua: & in fæcibus ſuis requieuit. Nec eſt transfuſus de vaſe ĩ vas: & in tranſmigrationem non abijt. Ideo permanſit guſt⁹ ei⁹ in eo: & odor eius non eſt immutat⁹ Iſti ſũt quaſi Sodomitę prædicantes peccata ſua. Hi ducũt in bonis dies ſuos: & in pũcto ad inferna deſcendunt. Secundi fugiunt ſed elongant. Hi ſunt qui ad religionem corpore fugiunt, ſed ĩ corde floret ſeculũ. Inde dominus Hic popul⁹ labiis me honorat: cor aũt eoꝝ lõge eſt a me. In iſtis eñ inueniuntur quę trib⁹ Dan inuenit in domo Myche. ſ. cheraphin ſculptile atq; ꝯflatile. Sed de his ꝓdictũ eſt in hoc ope. Iſti ſunt ait dñs qui veniunt ad vos in veſtimentis ouiũ, intrinſecus aũt ſunt lupi rapaces. Inde Propheta. Proijciet homo idola quę fecit, vt adoraret talpas & veſpertiliões. Hęc ſunt duo gña vitiorum in religione: cec⁹ amor terrenorum, & ceca ambitio dignitatum.
Prima eſt talpa, quę ad lucem nõ venit ſed ſub terra ſemper habitat.
Secunda veſpertilio, quę ad lucem fugiens nocte volat.
Hi ſunt filij Iſrael qui vadũt per deſertum, & corde in Aegyptum reuertuntur quã fugiunt. Iſti ſũt Bel deus Acharon, exterius aureus, intus luteus. Tertij elongant ſed non fugiũt. Eorum eñ corporalis conuerſatio in mundo eſt, ſpiritus vero ꝯuerſatur in cœlo. Iſti ſuſtinent in mundo peruerſorũ obprobria: ſed ſuſcipiunt de cœlo angelorum ſolatia. Item de his dicitur. Sicut liliũ inter ſpinas, ſic amica mea inter filias. Iſti ſunt ſicut templum Salomonis intus aureum & exterius lapideũ. Iſtis dicit Apoſtolus. Sitis ſine reprehenſiõe ĩ medio nationis prauę & peruerſę: inter quos lucetis tanq̃ luminaria in mundo. Quarti ſunt qui elongant ſpiritu & fugiunt corpore habitationes hominum dicentes. Ego dormio & cor meum vigilat. Itẽ. Cor meum & corp. m. e. i. d. v. Quare? Quia. Paſſer inuenit ſibi domum & turtur nidum vbi ponat pullos ſuos. Et ſpõſus. Ne ſuſcitetis atq; euigilare eã faciatis, donec ipſa velit. Vigilabat Ioannes cum dixit. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mũdi. Et cum in baptiſmo tota trinitas ei radiauit. Sequitur. Et manſi in ſolitudine. Parum enim prodeſt eſſe in ſolitudine, ſi n on perſeueretur in ea.
Eſt aũt triplex ſolitudo. Solitudo triplex.
Solitudo localis. Prima pertinet ad ſenſuum caſtigationem.
Solitudo bona & ſpũalis.
Solitudo ſingularitatis. Secũda ad cœleſtium ſpeculationem.
Tertia ad proprię voluntatis obſtinationem.
De prima. In ſolitudinibus errantes, & in ſpeluncis, & in cauernis terrę.
De ſecunda. Vigilaui & factus ſum ſicut paſſer ſolitari⁹ in tecto. Iſte ſic ſabbatizat vbi nec exteriores ſenſus qui percipiunt, ad cor tranſmittat, nec ĩteriores cogitationes per feneſtras ſenſuum emittat. Inde apud Hieremiam, ſicut iam dictũ ẽ. Nolite portare põdera in die ſabbati, neq; inferatis ea per portas Hieruſalem: & nolite eijcere de charitate &c. in die ſabbati. Hoc ſabbatum vel ſolitudinem bene agebat Ioannes, quum venturũ Chriſtum cognoſceret, digito demonſtraret, cum ĩ Iordane baptizaret. Cognoſcebat pręco iudicem. demõſtrabat lucerna lucem. baptizabat miles regẽ. Iudicem quem prædicabat. Lucem: qua Chriſtũ accẽdebat. Regem, cui militabat. In tali dormitio

ne dat dominus tempora & vitę consolationē, angelicā incitationē, suam demonstrat exultationē.
Primum ad temporalis vitę sustentamentum.
Secundum ad spiritus blandimentum.
Tertium ad infusę beatitudinis argumentum.
De primo Dormiuit Helias, & euigilans inuenit panem & aquam.
Pro scdo. Iacob angelos ascēdētes & descendētes
Pro tertio. Ioseph vidit manipulos fratrū suorū suos adorantes. THO.

Aperi mihi soror mea amica mea, columba mea immaculata mea.

Pulsat dilectus ad ostium nostrum: cū nos dominus ad perfectum virtutum excitat: quō de acqrēdis regni promissis gaudijs admonet. Ecce sto ingt ad ostiū & pulso. Si quis aperuerit mihi: intrabo ad illum & cœnabo cum illo. Duob⁹ modis dominо pulsanti aperim⁹. Cūvel cor nostrū ad suscipiendum incrementum amoris eius quē non habemus: pandimus, vel cum predicādo ad suscipiēdum timorem vel amorem dei & proximi cor aperimus. Tertio pulsat dominus cum nos de hac vita exire admonet. Soror inquit mea: quia regni mei cohæres facta: amica mea, quia iugum seruitutis egressa, arcanor⁹ meorū cōscia facta es. Colūba mea, qa spūs mei dono illustrata. Immaculata mea, qa secreta a negocijs actib⁹ diuinis es sublata aspectib⁹. Merito igit̄ postulat aperiri q nobis pri⁹ aperuit. Quatuor ēm Christi legim⁹ aptiões.

De q̄tuor aperitionib⁹ Christi.

Prima facta est super eum. In prima cœli apertis super eum.
Secunda ab eo.
Tertia in eo. In scda q̄n docēs tribas aperuit os suū.
Quarta per eum.
In tertia vnus de militibus latus eius aperuit.
In quarta discipulis suis aperuit sensum, vt intelligerent scripturas.

Quando aperuit os suum sponsa facta est immaculata: quia erudiuit eam ad confessionem. Quādo aperuit sensum, facta est columba, vt in sensibus haberet simplicitatem. Quando apertum est latus, facta est soror: quia tunc eā fecit ętern̄ glorię coheredem. Quando aperti sunt cœli, fecit eā amicam: quia cœlestium secretor⁹ participem. Immaculata dilecti est quę gaudet de peccati ablutione. Columba est, q̄ omnia bona fecit simplicitate.
Prima non habet maculam.
Secunda non habet rugam.
Amica est quę omnia facit feruenti amore. Hinc dicitur. Omnia nostra in charitate fiant. Soror est, quę Christum imitatur, se conformando illi in passionibus carnis assumptę, audiens illud Apostoli. Quos p̄scivit p̄destinauit conformes fieri imaginis filij sui. Immaculata aperit suscipiēs dilectū ad scientię puritatem. Columba ad cordis tranquillitatem. Amica ad amoris suauitatē. Soror ad gratiarum actionē. Primę dicit aduenientis: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Secundę dicitur. Hic est vere Israelita in quo dolus non est. Tertię dicit. Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem, propterea vnxit te deus. Quartę dicit. Facta est quasi nauis institoris de longe portans panem suum. Auctore deo quater aperitur conscię

De q̄tuor tia nostra.

aperitioni Primo aperitur presbytero. Primo in cōfessione.
busscię. Secundo proximo. Scdo in attrectatiōe.
Tertio deo. Tertio in gratiarum
Quarto deo & hoi & āgelo. (actione.
Quarto in iudicio in reddenda ratione.
Prima aperitio purificat.
Secunda ędificat.
Tertia gratificat.
Quarta examinat.

In prima clauis Dauid clauditur abstinēdo. Et remo aperit sine dei placito. Aperit per gratiā & nemo claudit contra eius beneuolentiam. De secunda. Aperiat dn̄s cor nostrum in lege sua & in preceptis suis. De tertia dicit̄ q̄ Daniel ter in die flectebat genua apertis fenestris contra Hierusalem De quarto in Eccl̄. Libri aperti sunt, iudiciū sedit Libri id est conscientię. Audi primam. Peccaui super numerum arenę maris, & non sum dignus videre altitudinem cœli. Audi secundam. Nihil mihi conscius sum. Et idem Credo q̄ ego spiritū dei habeam. Audi tertiam. Tu scis domine ait Ezechias, quomodo recte ambulauerim & feceri q̄d bonum est in conspectu tuo. Audi quartam. Nolite ante tempus iudicare ait Apostolus quoadusq; veniat Dominus: qui illuminabit abscōdita tenebrarum, & manifestabit conscientias cordium.
Hę sunt quatuor portę in ędificio Ezechielis monstrato. Prima est quoad occidentem: Per eā non ē monstratus ingressus: quia peccatum egredit̄ per eam non ingreditur. Secunda est ad aquilonem: a quo est omne malum. Per eam ingreditur cōscięntia tua ad cor proximi: quę est ad aquilonem. Tertia est ad austrum. Per quam ingrederis dum feruenter deo de collatis tibi beneficijs gratias agis. Quarta est ad orientem. Per eā erit ingressus, q̄n omnium conscientię aperientur. Aliquando de⁹ dicitur aperire cor nostrum: aliquando nos aperimus. Inde est q̄ ostium arcę de⁹ aperuit, Noe vero fenestram quando voluit. Ostiū designat egressum de arca id est de corde per operationē. Fenestra egressum per cogitatiōem. Ostium deorsum fenestra sursum. Ostium deorsum: quia operatio ad corpus. Fenestra sursum, quia cogitatio ad animam pertinet. Vnde, per fenestram aues, p ostiū bestię & hoies exierunt. Quatuor modis de ostio eximus, per actionem. Actiones nāq; quædā sūt carnales quę ad vsum corporis ptinēt. Alię sūt spirituales, quę pertinent ad instructionem mentis. Ad vtraq; boni & mali exeunt. Qui egredit̄ ad terrenas actiones, ad explendam voluptatem: immunda animalia sunt quę egrediunt de arca. Qui ad vsum necessitatis ea tractant: munda sunt animalia. Qui vero ecclesiasticū regimen, q̄ē actio spiritualis, agendum suscipiūt: & a secreto mentis non ex ambitione, sed ex obedientia egrediuntur: similes sunt Noe. Qui vero propter gloriam propriam hoc faciūt, similes sūt Cayn. Item quatuor modis aperim⁹ cor nostrum ad cōtēplationē. Primo quando consideramus omnem creaturā q̄d sit ex se: & inuenim⁹ omnia vanitatem: quia sicut venit ad esse de nihilo, ita q̄tum in se est ostendit, q̄ ad nihilum tendit. Secundus mod⁹ est quādo consideram⁹ quid sit eadē creatura ex dono creatoris & videmus in ea diuinę rationis similitudinem: dum quę ex se est mutabilis: ex dono dei est, vt non penitus ad nihiletur. Tertius mod⁹ est q̄n consideramus q̄o deus vtatur ministerio creaturarum ad implenda iudicia sua siue in misericor-

Aperire.

Ostium fenestra Arcæ.

Quatuor modis aperim⁹ cor nr̄m ad cōtemplationem.

Trib⁹ mo- dis omnis creatura nobis loquitur.

dia: siue in iudicio. In hoc genere audimus omnē creaturam tribus vocibus nobis loquentem.

Prima dicit accipe. Accipe beneficium.
Secunda redde. Redde debitum.
Tertia fuge. Fuge supplicium.
Prima est famulantis.
Secunda admonentis.
Tertia comminantis.

Quartus modus est, q̄n inspicimus creaturas secūdū q̄ homo his vti potest, ad explendā carnalis cōcupiscētię voluptatē: nec in eis cogitamus infirmitatis subsidiū, sed libidinis oblectamentū. Qui sic exeunt: similes sunt coruo, qui reuersus nō est. Reliqua tria pertinēt ad exitū colūbę. In hoc capitulo quatuor verba spōsi notāda sunt. Soror, amica, colūba, immaculata. Aperi soror, quia amator fratrum venit ad te. Amica mea, quia dilexisti iustitiā, & odisti. i. in charitate perpetua dilexi te. Colūba aperi, quia in spiritu humilitatis & in animo contrito vixisti. Spiritus. s. superueniet in te. Immaculata mea, ad te venit agnus dei, qui tollit peccata mūdi: quia tota pulchra es, & macula nō est in te. Ergo beata anima si celebrasti imperatā apertionem ne vase vacuo diabolus locum occupet per venenosam suggestionē, pete ab eo qui apertionē imperauit sancti spūs infusionē dicens. Veni sancte spūs rep. tuo. cor. fide. &. t. amo. ig. in. e. accēde Ad hāc petitionē pluit tibi māna de cælo. s. gratia spūs sancti, quē filij promisit: pater emisit: ipse spūs remisit. Promisit mūdo. Emisit de cœlo. Remisit culpā peccatis obligato. Audi promissum filij. Nisi ego abiero, para. nō ve. Cum assumptus fuero &c. Pater emisit. Si ēm vos cū sitis mali nostis data bona dare filijs vestris, quanto magis pater dabit spiritū bonū timētibus se, vel petentibus se. Audi spiritum. Accipe spiritū sanctū: quor⁹ remittentis peccata remit. eis. Nō solū. Venit ēm peccatores iustificare, pauperes lucupletare, diligenter, vehemēter accēdere. In primi clamāt. Veni sancte, pirit⁹. Secūdi, replet tuor⁹ cor. fide. Tertij, & tui amoris in eis ig. ac. Pro his tribus inuenimus antiquos patres rogasse. Pro primo apud Hieremiā inuenimus. Veni spūs a quatuor ventis, & insufla super interfectos istos, & reuiuiscant. Pro scdo Dauid. Emitte spīn tuū & creabūtur, & renouabis faciem. Pro tertio Sponsa. Surge aquilo & veni auster, & perfla hortū meū, & fluent aromata illius. De primis dr̄. Ossa arida audite verbū dñi. Notandū q̄ ossa ista erāt arida. Erāt dissuncta. Erant dispersa. Arida, quia sine pinguedine deuotionis. Dissuncta, quia sine affectu superne religionis. Dispersa, dissolutione tam operis q̄ cogitationis. De primo Dura ceruice & incircūcisi cordibus & auribus: vos semp spiritui sancto resistitis. Dura ceruice cōtra obediēt am. Incircūcisi cordibus, ppter superfluarum cogitationū spurcitiā. Incircūcisi auribus, vtpote stultitię libēter prebētes audientiā. Audi dissuncta. Qui non diligit, manet in morte. Si mordetis inuicem & comeditis, videte ne abinuicem consummamini. Sed audite illud. Multitudinis credētium erat cor vnū & anima vna. Itē vnus spūs & vna fides erat in eis. Aplus ait. Vtinā absorbētur qui nos cōturbant. Illi sunt ossa dispersa, qui semper sunt vagi & nūq̄ stabiles ita vt dicere possint. Dissipata sunt ossa mea secus infernū. Venit spūs sanctus aliq̄n vt arguat, aliq̄n vt erudiat, aliq̄n vt accendat. Arguat mūdum. Eruditat ignarū. Accēdat tepidum. Mundū de peccato, de iudicio & de iustitia. Ignarum, quę sit via, veritas & vita. Tepidum, vbi sit castitas subtilis, mobilis acuta. Ergo si propter primum venerit ad vos, nolite resistere. Si propter secundum, nolite extinguere. Deprimo. Dura ceruice & incircumcisi cordibus & auribus. Vos semper spiritui sancto resistitis. De secundo Apostolus. Nolite contristare spiritū sanctum dei. De tertio Idem. Prophetas nolite spernere. Spiritum nolite extinguere. Primo ergo venit ad arguendum mundum de peccato, quod fecit. De iustitia, quā non tenuit. De iudicio, quod timuit. De peccato. Quia qui peccant in spiritum sanctum, nō remittetur eis in hoc seculo nec in futuro. De iustitia. Quia auferet se a cogitationibus quę sunt sine intellectu, & corripietur a superueniente iniquitate. De iudicio. Quia indicabit in spiritu iudicij & spiritu erroris. Sed forsan est aliquis magis sollicitus de crastino cibo q̄ de adiuentu spiritus sancti, vt compleantur caulę ouiū, q̄ vt repleat corda fidelium. vt domum aduersarij succendat q̄ vt sancti spiritus ignem accendat. Spiritus vero sanctus non satiat ventrem, sed mētem. Non affert corporales diuitias, sed cœlestes delitias. Non quęrit de inimico vltionem, sed fraternam dilectionem. Sequitur. Venit ad eruiendum quę sit veritas, via & vita. De veritate. Cum assumptus fuero, mittam vobis spiritum veritatis. De via & vita. Si spiritu viuimus, spiritu & ambulemus. Et animalia Ezechielis vbi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur. Cum ambularent animalia ambulabāt pariter & rotę: quia spiritus vitę erat in rotis. Procedit ergo spiritus offendēs viam: qua fugiamus: qua gradiamur: qua perueniamus. Fugiamus peccatū. Gradiamur nisi per incremēta virtutū. Perueniamus ad regnū. Hi ēm qui spiritu dei aguntur, filij dei sunt. Sequamur ergo prima via, dicentes Ezechieli. Apprehendit me spirit⁹ in domo capitis mei, & statuit me in tēplo Hierusalē. & vidi ibi abominationes quas faciūt filij Israel quę fugiēda sunt. Ecce via prima. De secūda. Qua proficiamus dr̄ Prophetę. Egredere quia dn̄s transit, spiritus grādis & fortis subuertens & cōterens saxa: sed nō in spiritu dn̄s. Et Iob. Cum me presente transiret spiritus, inhorruit pili carnis meę. i. ppter peccata mea exhorrui a facie spiritus. De tertio. Assumpsit me & duxit me in montē excelsum, & ostēdit mihi ędificiū ciuitatis vergētis ad austrū. Hęc est via qua perueniem⁹ ad regnū. Sequit̄ vt accēdat charitate q̄ est mobilis, subtilis, acuta. Mobilis, quia modo venit modo recedit ab aia. Subtilis, ne percipiat tentat⁹ dęmonis phantasiā. Acuta. Vnde spūs sanct⁹ procedēs a throno Aplor⁹ pectora inuisibili penetrauit potētia. Hoc ędificiū quatuor habet portas: q̄ ostēdēsunt Prophetę. Porta orientalis. Porta australis. Porta aquilōis. Porta occidētalis. Per has quatuor veniunt quatuor vēti. De quib⁹ dr̄. Veni spiritus a quatuor vētis, & insufla sup interfectos istos, & reuiuiscant. Ab occidēte ergo venit spūs timoris. Ab aquilone cōsilij & fortitudinis. Ab oriente scientię & intelligentię. A meridie pietatis & sapiētię. Ab occasu vt qui cecidit p timorē dei resurgeat. Ab aquilone, vt tentatus cōtra fraudulētias cōsiliū, cōtra violentas tentationes fortitudo prę-

ualeat. Ab oriẽte, vt sciẽtia tpalia itelligẽtia cœlestia percipiat. A meridie vt ꝑ pietatẽ diligat. Per sapiẽtiã gustãdo q̃ surſũſũt sapiat. Audi primũvẽtum ab occidente. ſ. timorẽ. Deũ time, & mãdata eiꝰ obserua. Quia qui timorẽ dñi dereliquerit, nõ potest iustificari. Audi ventũ ab aquilone. ſ. cõſilij & fortitudinis: ait dñs. Estote prudentes ſicut serpẽtes, & ſimpl. ſi. col. Prudentes dicit ꝓpter cõſilũ. Pro fortitudine ait. Estote fortes in bello. De tertio vẽto. i. ſcientia. Beatus qui inuenit sapiẽtiã, & qui affluit prudẽtia. De quarto vento. ſ. pietatis & ſapientię dr̃. Quę ſurſum ſunt quęrite, quę ſurſum ſunt nõ quę ſuper terrã. De his ergo cõgrue dr̃. Veni ſpũs a quatuor ventis & inſla ſup interf. iſtos, & reui. Oſſa ergo arida pigueſcãt per miſericordiã. Diſſuncta cõiungãtur per ſupernã concordiã. Diſperſa reuocẽtur per operũ & cogitationũ cõgruentiã. De primo. Oleũ de capite tuo nõ defi ciat, & impinguaſti in oleo caput meũ. Illo inquã oleo qđ infuſum eſt vulnerato a latronibꝰ. De ſecũdo Apl̃us. Solliciti ſeruare vnitatẽ ſpũs, in vinculo pacis: vt ſit bonũ & iucundũ habitare fratres in vnũ. De tertio dr̃. Viã ſapientię mõſtrabo tibi. Ducã te per ſemitas equitatis. Ecce venit ſpũſſanctus a quatuor vẽtis & inflat ſup interfectos, & reuiuiſcũt. Multotiẽs cõtingit vt impediat̃ ingreſſꝰ ſpũſſancti. Nã cõtra quatuor iſtos vẽtos audimꝰ occurrere aliquid impedimẽti. Ait eñ Ioãnes in Apocal̃. Vidi angelos ſtãtes ſup quatuor angulos terrę, & tenebãt quatuor ventos ne flarẽt, quos iã diximus. Cõtra ventũ timoris opponit infidã ſanctitatẽ. Cõtra ventũ cõſilij & fortitudinis, p̃cipitationẽ & puſillanimitatẽ. Cõtra cõſcientiã & intelligentiã, ignorãtię caliginẽ. Cõtra ſpũ pietatis & ſapiẽtię, tędiũ & dei obliuionẽ. Ecce ſancti ſpũs aduẽtus. Sequitur. Reple corda tuoꝝ fideliũ. Sũt qui gratia ſancti ſpũs aiam habẽt vacuã. Sũt qui gr̃am habẽt exiguã. Sũt qui habẽt, ſed nõ cõtinuã. Primos implet. Secũdos ſupplet. Tertios cõplet. Primos ne veniãt in deſertum. Secũdos vt laborẽt ad pfectũ. Tertios vt veniãt ad perfectũ. Primꝰ ille eſt vulneratꝰ a latronibꝰ: qui cũ nõ haberet oleum tñ eſt ei infuſum. His dicit dñs. Venite ad me oẽs qui labo. & one. eſtis: & ego vos refi. Itẽ. Qui ſitit, veniat & bibat. Itẽ. Nõ accepiſtis ſpm̃ ſeruitutis iterũ in timore, ſed accipiſtis ſpm̃ adoptiõis. Secundi ſũt illa mulier q̃ habebat modicũ olei & mutuauit a vicinis ſuis vaſa vacua: cui quãta filꝰ vaſa dedit, illa infudit. Quia ſicut creſcũt opa, & gr̃a. De his ait Apl̃us. Videtis ne inuacuũ gratiã dei recipiatꝭ, ne ſitis ille ſeruus nequã, qui pecuniã dñi ſui non dedit ad. v. His eñ dicet dñs: Negociamini &c. Tertij ſunt illę prudẽtes virgines, quę cũ oẽs dormitẽt ſeruauerũt oleũ. Ideo intrauerũt cũ ſponſo ad nuptias. Inde Apl̃us. O Timothee bonũ ꝓpoſitũ cuſtodi. Et ipſe de ſeipſo. Scio cui credidi, & certus ſum quia potẽs eſt depoſitũ meũ ſeruare in illd. De primis dr̃. Terra erat inanis & vacua, & tenebrę erãt ſup faciẽ abyſſi. Vana ꝓpter pcã. Inanis ſine fructu virtutũ. Et tenebrę erãt ſup faciem abyſſi ſup cor carneũ, ne poſſent cognoſcere deũ. Sed ſpũs dñi ferebatur ſup aquas, vt cõferret gratiã. Secũdis ait. Creſcite & multiplicamini, & replete terrã. Creſcite virtutibꝰ apud voſmetipos. Multiplicamini per doctrinã & exemplũ apud proximos. Replete terrã ꝓmiſſione gloꝛie i terrenos.

Ecce iam venit ſpũſſanctus: repleuit cor. fide. Vt autẽ perfecte celebretur eius aduẽtus, ſui amoris in eis ignẽ accende. Primo, vt meditetur hoc libẽter. Secũdo ꝓponat gaudẽter. Tertio deſideret ardẽter. Meditetur libenter cœleſtia. Proponat gaudenter obſequia. Deſideret ardẽter ſancti ſpũs in cœlo videre magnalia. Ideo aperi euomẽdo peccatũ. Aperi vt intelligas, ac cuſtodias eius mandata. Aperi, vt videas beatitudinẽ cœloꝝ. In prio ſpũs ſanctus veniet cũ inuenerit in corde puritatẽ. In ſecundo replebit corda fideliũ, quia inueniet ibi fieri ſuam volũtatem. In tertio ſui amoris ig. ac. ęternã cõferens fœlicitatem. Pro primo Noe aperuit & emiſit coruum. Pro ſecũdo dr̃. Adaperiat dñs cor veſtrũ in lege ſua & in ꝑceptis ſuis. Pro tertio Daniel flectens ter in die genu orabat in cubiculo ſuo apertis feneſtris cõtra Hieruſalem illam ſupernam. Ad quã nos perducat Ieſus Chriſtus dominus noſter. CAR.

EGo dormio & cor meũ vigilat, vbi duas vitas in ſe oſtendit, quas per mel & fauũ deſignauerat filius. Dicit ergo. Ego a curis huius ſeculi quieta, dormio in ſinu dilecti mei: in cõtemplatione dei: ſed quia amore lãgueo per amorem proximi, cor meũ vigilat ad opera charitatis. Poteſt tñ quod dicit, cor meum vigilat: ad illam ſollicitudinẽ referri: quã etiã nũc gerit ꝓ eccleſia: nã licet in ſeipſa dormiat & requieſcat: pro nobis tñ eſt pie ſollicita in precibus ad filium, & in defenſionibꝰ cõtra inimicum. Sequitur. Vox dilecti mei pulſantis: aperi mihi ſoror mea, columba mea, immaculata mea. In hoc capite loquitur mater de conceptione filij: & reſpondent verba iſta angelicę ſalutationi ad virginem: & reſponſioni virginis ad Angelum. Dicit ergo. Hæc eſt vox dilecti mei pulſantis, & dicentis, aperi mihi. Conſonat iſtud verbum verbo Eſaię dicentis. Aperiatur terra, & germinet ſaluatorẽ. Sed qualiter aperta eſt terra vteri virginalis: vt ſaluatorem germinaret: quum ipſa conceperit & peperit virgo? Vnde habetur in Ezechiele. Porta hęc clauſa erit: & non aperietur, & non tranſibit vir per eam: ipſa enim viri conſortium non agnouit. Et ſubditur. Dñs deus Iſrahel ingreſſus eſt per eã: eritq; clauſa principi. Nã licet dñs deus per portã vteri virginalis ingreſſus ſit mundum, tñ ipſi & ad honorem ipſius clauſa fuit porta, qui clauſo virginis ꝓdiit vtero. Verũtamen de qua apertiõe debeat intelligi iſtud verbũ. Aperi mihi, & illd Eſaię. Aperiatur terra, ſequẽtia declarabũt. Dicit ergo mater Hęc eſt vox dilecti mei: filij dei patris pulſantꝭ ad me per Gabrielẽ angelum loquẽtem mihi. Aperi mihi ſoror mea cõformis videlicet & cõnaturalis mihi futura: & hęreditatis ęternę cõparticeps. Sequũtur verba angelicę ſalutationis cõſona. i. amica mea. i. ſecretoꝝ meoꝝ cõſcia a iugo ſeruitutis peccati & maledictiõe libera: quod in ſalutatione Angeli deſignatur per Aue. Sequitur. Columba mea, hoc eſt gratia plena: nam plenitudo ſpiritualis gratię deſignatur per columbã: immaculata mea & ideo benedicta in mulieribus: quarũ nulla erat ſine macula: nã & illa maledicta eſt quę nõ parit: & quod illa in dolore pariat, ꝓ maledictione dictũ eſt pariẽdi. Habet igit̃ hęc maculã ſterilitatis: illa maculam corruptionis. His autem dictis, cauſa

ſubditur: quare dei filiꝰ voluit incarnari, tãq̃ ſi diceret. Ideo pulſo vt tu mihi aperias. gã. THO.

QVia caput meum plenum eſt rore, & cincinni mei guttis noctium.

Caput Chriſti eſt deus, vt dicit Apl̃us. Cincinni autẽ ſunt in mẽte fideliũ collectę cogitatiões, quę nõ ſparſę defluũt: ſed per diſciplinã cõſtrictę ſunt. Ros vero & guttę noctiũ quę in tenebris cũ frigore ab alto deſcendũt, iniquoꝝ ſunt mentes, obſcurę nimirũ & cæcę: & ea quę in terris ſunt ſemper appetentes. Et cum ipſum minus diligimus q̃ debemus, & cũ multi qđ peius eſt, nullo erga ipſum charitatis affectu tenẽtur, caput Chriſti plenũ eſt rore: & cũ iniqui ſeruis dei odiũ pro dilectiõe impendũt, cincinni eius guttis noctiũ madent. Cum ergo talis ingruit tẽpeſtas merito dilectus a ſuaui ſomno cõtemplationis dilectã excitat: Eãq; verbo prędicationis inſiſtere, ac frequẽti exhortatione corda prauorũ calefacere, illuſtrare: ac ſibi aperire pręcipit: quę cõtra illũ clauſa erant. Ros alius vtilis: alius inutilis. Ros noctis de quo hic agitur: frigidus eſt: & ideo inutilis. Ros aurore tępidus: & ideo ſterilis. Ros iſte tria facit.

Ros. Refrigerat. Refrigerat aduſtionẽ tentationis.
Humectat. Humectat ſiccitatẽ deuotionis.
Fœcundat. Fœcundat ſterilitatem virtutis.

Fornax. Contra refrigerium huius roris rex Chaldęorum incendit fornacem: id eſt mundũ: quẽ his quatuor inflammauit. Napta: ſtupa: pice: malleolis.

Primum eſt inuidię & fraterni odij malignitas.
Secundum mundi vanitas.
Tertium carnis voluptas.
Quartum apoſtaſię iniquitas.

Napta eñ eſt amurca olei vel oſſa oliuarum, quę ſicca remanẽt expreſſo oleo. i. charitate relicta. De hac Ioannes. Qui odit fratrem ſuũ homicida eſt. Hac fuit Cayn dãnatus. Hac inflãmauit diabolus fornacẽ mũdi, qñ inuidit & odiuit proſperitatem Adę. Per ſtupam quę leuiter crematur: deſignatur mũdi vanitas ſcilicet quę leuiter tranſit. Hac inflãmauit diabolus Adam dicẽs. Quacũq; hora mãducaueritis eritis ſicut dij. Per picẽ carnis voluptas deſignatur. Vnde. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Hac inflãmauit diabolus mundũ, qñ vidit Adã lignũ quod eſſet pulchrũ viſu & ad veſcẽdũ ſuaue, &. t. & cõ. Malleoli ſũt ſtrumoſi ſtipites & ſteriles, qui abſcindunt̃ a vineis. Hęc eſt iniquitas apoſtaſię. Vnde dñs. Ego ſum vitis, vos palmites. Sine me nihil poteſtis facere. Hac diabolus mundũ inflãmauit, qñ Adam a deo trãſgrediendo mandatum receſſit. Vel aliter. Flãma fornacis huius id eſt mundi triplex eſt.

Flãma fornacis mũdi triplex. Prima eſt vitiorum.
Secunda tentationum.
Tertia temporalium afflictionum.

Prima multi peccatores inuoluuntur.
In ſecũda multi pergratiã dei viriliter reluctãtur.
In tertia a ſpũalibꝰ viris viriliter excedũtur tribulationes. Item. Inuenimus dñm in tribus ignibus apparuiſſe. Pro primo dicitur. Ventus turbatiõis veniebat ab aquilone & .n.m. & i.in. De medio autẽ eius quaſi. ſ. e. h. d. m. i. Pro ſecũdo dr̃. Angelus dñi deſcendit cũ Azaria, & ſo. e. i. f. Pro tertio in Apocalypſi. Vidit Ioannes virũ inter ſeptem candelabra aurea velut in camino ignis ardentis. Quis ergo poſſet ſubſiſtere i hac fornace, vbi erat regis ſupbi pręceptio, crudelũ miniſtroꝝ executio, quatuor prędictoꝝ inflãmatio, niſi Angelꝰ dñi deſcẽdiſſet in fornacẽ. i. Chriſtus. Nõ dico mali cõſilij Angelus vt diabolus: nec delegati cõſilij Angelus vt Gabriel: ſed magni cõſilij Angelus ſcilicet Chriſtus. Sed qũo excuſſit flãmã audiamus. Superbũ regẽ. i. diabolũ per humilitatẽ. Miniſtros per dilectionem. Quatuor prędicta per creationẽ. Cõtra primũ. Exinaniuit ſemetipſum formã ſerui accipiẽs. Cõtra ſecũdũ. Propter nimiã charitatem qua dilexit nos quũ eſſemus mortui peccato cõuiuificauit nos Chriſtus. Cõtra tertiũ. Aduocatũ habemꝰ apud patrẽ Ieſum Chriſtũ iuſtũ, qui factus eſt ꝓpiciatio pro peccatis noſtris. Ipſe eñ eſt qui multũ orat pro populo & pro vniuerſa ciuitate ſancta Hieruſalẽ. Iſte adducit triplicem rorem ſcilicet. Miſericordię, gratię, & glorię.

Ros triplex a Christo adducit. Primus venit in vellus, de vellere. i. de virgine. Secundus in conchã. i. in corda Apoſtolorum. Tertius de cõcha in areã. i. vniuerſitatẽ eccleſiæ

Prima mundat. Mundat a fœce peccatorum.
Secũda fœcundat. Fœcundat germine virtutũ
Tertia iocũdat. Iocũdat ꝓtẽplatiõe ſupnoꝝ.
Prima hominem purificat. De prio. Det tibi
Secunda magnificat. dñs de rore cœli &
Tertia letificat. de pinguedine terrę abũdãtiã. Deſcẽdo. Ero quaſi ros, Iſrael germinabit quaſi liliũ. Pro tertio dr̃. Ros in meſſiõe mea morabit̃, & gloria mea ſemp innouabit̃. Hi tres rores tres extingũt vel refrigerãt aduſtiones Chaldęoꝝ. de quibꝰ ſequit̃ in hũc modũ. Aduſtio tẽtationũ tres habet ſpẽs. Sũt eñ quidã qui ſemp fatigãtur tentationibꝰ & aliq̃n cadũt: aliq̃n ſurgũt. Sũt qui ſemp laborãt & nõ cadũt. Sũt qui tẽtanť & nõ cadũt, ſed ita ſunt ſpũales ꝙ nec ipam tentationẽ ſentiũt. Iſti ſunt tres pueri i camino Chaldęoꝝ. ſ. Ananias, qui interꝑtat̃ gr̃a dñi, Azarias, qui interꝑtat̃ auxiliũ dei. Miſael, qui dr̃ attrectatio dei: ſed quartꝰ eſt iter illos ſimilis filio dei, qui facit mediũ fornacis quaſi vẽtũ roris flãtẽ. Et ideo primꝰ ſic addit reſurgit: quia eſt Ananias. i. ros gr̃ę dei ſubuenit ei vt dicat. Igne me examinaſti, ſicut examin̄ argẽtũ, qa ibi eſt vox dñi intercidẽtis flãmã ignis Secũdus nõ cadit, quia eſt Azarias. i. auxiliũ dei & dicit. Igne me examinaſti, & nõ eſt inuenta in me iniquitas, qa ſimilis filio dei fecit mediũ fornacis quaſi vẽtũ roris flantẽ & clamat. Cũ ambulaueris per ignẽ, nõ vrer̄, qa ego dñs deꝰ tuꝰ ſanctꝰ Iſrael ſaluator tuꝰ. Tertiꝰ nec etiã ſentit, qa eſt Miſael. i. attrectatio dei. Hic dicit. Liberaſti dñe cor meũ a perditiõe, a p̃ſura flãmę: q̃ circũdedit me, & in medio ignis nõ ſum ęſtuatꝰ: quia fecit mediũ fornacis quaſi ventũ roris flãtẽ quartꝰ, qui erat cũ eis ſimilis filio dei. Scđo dictũ eſt, quia humectat ros ſiccitatem. Triplex eſt ſiccitas ſicut iam diximus.

Siccitas triplex. Sine lachrymis contritio. Sed ros diuinę gratię humectat cõtritionem lachrymis
Sine miſericordia cõpaſſio.
Sine deuotione cõtẽplatio.
Operibꝰ miſericordię cõpaſſionẽ, Deuotione contẽplationẽ. In prio dat deꝰ de pinguedine terrę. In tertio de rore cœli abũdãtiã. De medio nõ dubi tamꝰ qn rorẽ cœli habeat ſicut ait Iob. Ros i meſſiõe mea morabit̃. Tertio dictũ ẽ ꝙ ros fœcũdat.

Roris fœcũditas triplex.
Fœcundat virginitatem.
Fœcundat humanam mentem.
Fœcundat eccleſiam dei militantem.
Virginitatem incarnatione diuinitatis.
Hominis mentem germine virtutis.
Eccleſiam ſacramentis.
Primum ad redemptionem.
Secundum ad renouationem.
Tertium ad regenerationem.

De primo dr̃.Rorate cœli deſuper & nubes pluãt iuſtum. De ſecundo ait Propheta.Ero quaſi ros, Iſrael germinabit quaſi lilium,&.e.r.e.v.libani, ibunt rami eius,& erit quaſi oliua gloria eı⁹,&.o.e.vt li. Tertius eſt ros hermon,qui deſcendit in montẽ Sion.ſ.ſub anathemate id eſt ſepatiõe:qđ ſonat hermon,gentilitatis vel iudaiſmi,in ſpecula tiuã eccleſiam qđ ſonat Sion.Vnde ad petitionẽ Gedeonis ros primo deſcendit in vellus id eſt in vterũ virginis,gratia ſpirituſſancti.De vellere expreſſit in cõcham.i.in cor humanũ,quia mediãte vtero virginis venit ad nos gr̃a dei.Tertio deſcen dit in aream.i.eccleſiã militantẽ.Primus ros malus erat,quia noctis,& ideo frigidus.Iſte vero bonus eſt:& a capite.Vẽturus in carne dei fili⁹ vt hominẽ liberaret a malis,aperiri ſibi poſtulat thalamũ vteri virginalis.Aperiri dico,non per coitus pollutionẽ,ſed per amoris affectionẽ.Sed ad quid veniat,adiungit.Quia caput eı⁹.i.de⁹ iuxta Apoſtolũ plenum eſt rore noctis,qui frigidus eſt,& in tenebris cadit.Ipſe eſt charitas,quę erat ſub lege, quę cæca erat vtpote nõ intelligens ſpiritualiter. Et frigida,quia diligebatur deus plus ꝑ tpalium amore q̃ charitatis ardore.Cincinni de capite,ſunt fideles adhęrentes deo in fide.qui pleni ſunt guttis noctis:quia ſeipſos inuicẽ diligebãt:nõ tã affectu charitatis q̃ carnalitatis. Ideo Dauid ꝑmittebat ipſum in carne venturũ/& valẽtiore rore mũdum rigaturũ,ſic ꝑphetãdo.Deſcendit ſicut pluuia in vellus,& ſicut ſtillicidia ſup terrã.Sicut fuerat a deo ꝑmiſſum,a ꝑphetis pręuiſum,a mũdo deſideratũ:ita videmus hodie cõpletũ Magn⁹ ab integro ſeculoꝝ naſcitur ordo Iam noua ꝓgenies cœlo demittitur alto.Vbi mũdus lãguore vetuſtatis cõſtrict⁹ flore deſcẽdẽte de radice Ieſſe quadã ſpũali iuuẽtute refloreſceret.Lãguebat enĩ mundus elatiõe,diabolica ſuggeſtiõe,vitę diſſolutiõe.

Triplex mũdi languor ante Chriſti aduentum.
Primum vt creatorem ſuum homo cõtemneret.
Secundum vt diabolo obediret.
Tertium vt bonam ſuam naturam corrumperet.

Inde improperat eis Eſaias ſic.Vęh gẽti peccatrici,populo graui iiquitate,ſemita nequã filijs ſceleratis.Itaq; dñs deſcendet ſicut.p.i.v.quia vt ſupbiã reprimeret,exinaniuit ſemetipm̃ ſerui for.ac.

Triplex Chriſti remedium.
Vt iugũ diaboli auferret,factus eſt patri obediẽs.
Vt vitę diſſolutionem reprimeret,ſuſtinuit mortẽ,mortẽ aũt crucis.Reſpiciam⁹ ergo Chriſti charitatẽ, Marię dignitatẽ, noſtrã vtilitatẽ. Charitatẽ, qua ꝑ nobis indigna pertulit.Dignitatẽ,qua beata virgo talẽ nobis ꝓtulit.Vtilitatẽ,qua & ſpũalia & ęterna bona nobis cõtulit.Itaq; Chriſto debemus amorẽ,Marię honorẽ,Nobis ſtuporẽ.Audi primũ in Chriſto.Propter nimiã charitatẽ qua dilexit nos de⁹,quũ eſſemus mortui pc̃õ,cõuificauit nos Chriſt⁹.Audi Marię dignitatẽ.Sola i ſexu fœmineo electa es in ſeculo,& meruiſti dñm ſanctum portare in vtero.Inde.Nec primã ſimilem viſa eſt nec habere ſequentẽ.Inde. Fœlix nãq; es ſacra virgo Maria & omni lau.dig.quia ex te ort⁹ eſt Sol iuſt.Chriſtus deus noſter.Audi vtilitatem quã nobis cõtulit.Vnde ſtupere debemus.ſ.quia tantũ laborauit pro ſalute gẽtiũ,qui eſt dator oĩm. Dñe quid eſt homo quia memor es eius,aut fili⁹ hominis qm̃ viſitas eũ.Propter quẽ deſcẽdiſti ſicut pluuia in vellus:& ſicut ſtillicidia ſtillantia ſuper terrã.Legitur dñs deſcẽdiſſe ſicut ros,Deſcendiſſe ſicut nix,Deſcẽdiſſe ſicut ſtillicidiũ.De prio. Deſcẽdit ſicut pluuia i vellus. De ſecũdo legiꝭ ꝙ deſcẽdit ros in vell⁹ Gedeonis. De tertio. Quẽadmodũ deſcendit imber & nix de cœlo,& illuc vltra nõ reuerteꝭ &c.De quarto hic habeꝭ.Deſcẽ dit ſicut pluuia in vellus:& ſicut ſtillicidia ſtillãtia ſuper terrã.Pluuia fœcundat.Ros ſerotine ſe infundit. Nix candida eſt & frigida. Stillicidium cũ impetu deſcendit.In pluuia igitur habemus virginis a filio collatam fœcunditatẽ.In rore morum ſerenitatẽ.In niue candida & frigida de cœlo collatã incõparabilem virginitatẽ. In ſtillicidio gratiarũ vtilitatẽ.De pluuia habem⁹.Quia pluit dñs ſuper vnã ciuitatẽ & ſuper aliã non pluit.Terra cõpluta,eſt ſancta Maria cœlitus fœcundata.Glorioſa dicta ſunt de te ci.d. Ciuitas non compluta,eſt Eua.de qua clamat Eccleſia. Aſpice domine,quia facta deſolata ciuitas plena diuinitatis. Suſcepit enim maledictionem ſuperborum. Vnde. Montes Gelboe,nec ros nec pluuia ve.ſ.v.In ciuitate autem Marię nobis imber temperatus & ſerotinus terrę. Audi imbrem fructiferũ.Quẽadmodũ deſcẽdit & imber & nix de cœlo &.i.v.v.r.Sed refundit terrã & inebriat eam & germinare eam facit:ſic erit verbũ.m.quod.e.d.o. meo. Nix quoq; quę eſt virginitas deſcẽdit de cœlo.Inde.Qui pręcipit niui vt deſcẽdat in terrã.Inde Hiero. Pręter carnẽ in carne viuere nõ terrena eſt vita,ſed cœleſtis:nõ tam humana q̃ angelica. Inde Poeta. Iam redit & virgo,redeunt Saturnia regna. Imber iſte infundit terrã & inebriat,& germinare eã facit.Infundit gratię irrigatione. Inebriat dilectiõe. Germinare facit in ipa incarnatione.Qui dant ſemen ſerẽti.Semen eſt verbum,quod ꝓximo p̃dicatur. Semen eſt exẽplum bonę vitę,quod aliquis imitatur.Semen eſt initium vnde virtutes germinanꝭ.

Dñs deſcẽdit ſicut pluuia: ſicut ros: ſicut ſtillicidiũ in beatã virginẽ

Primum aſtruit.	Aſtruit verum.
Secũdum inſtruit.	Inſtruit proximum.
Tertium cõſtruit.	Cõſtruit ſpũale ędificium.

De primo.Semen eſt verbũ dei.De ſcđo.Qui ſeminãt in lachrymis,in exul.met. Notandũ ꝙ ros iſte deſcẽdit in vellus. Deſcẽdit in areã.Deſcẽdit in terrã.De prio habemus in vellere Gedeonis. De ſcđo ꝙ ros ſiccato vellere deſcendit in areã. De tertio legitur ꝙ manna filijs Iſrael deſcendebat quaſi ros ſuper terram.Vellus ergo diciꝭ virgo beata.Area religio.Terra eccleſia. Deſcendit ergo in vellus virginis dans fœcunditatẽ. In areã religionis faciens animę imortalitatẽ. In terrã eccleſię faciens fidei veritatem.Ergo primo fecit in virgine cõceptionẽ.Secũdo in religione morũ conformationẽ & refrigeriũ cõtra tentationẽ. Tertio in eccl'ia fidei illuminationẽ.De prio. Rorate cœli deſup & nu.pl.iuſt.Itẽ Det tibi deus de pingue dine terrę & de rore cœli abũd. De ſcđo. Angelus dñi qui deſcendit in fornacẽ fecit mediũ fornacis quaſi ventũ roris flantẽ.De tertio.Ros lucis

ros tu⁹,ait Propheta.ſ.ad lumẽ fidei Chriſti.Notandũ ergo ꝙ deſcendit dñs in quoſdã vt conuertat eos quaſi quadã violentia. Deſcendit in alios quaſi ſuauitatis gratia. Deſcendit in tertios tanq̃ poſitos in cõtemplationis excellentia.In primos deſcendit ſicut ſtillicidia ſtillã.ſup ter.In ſecũdos deſcẽdit quadã ſerenitate,ſicut pluuia in vell⁹.In tertios ſicut ros hermon qui deſcẽdit in montem Sion.Primi ergo quadã violẽtia tracti cõuertunꝭ. Secũdi apud ſe in bona ſcientia delectãtur. Tertij cum Paulo in cœleſtibus cõuerſantur. In primis aſpiciamus Paulũ q̃ violẽter ſit tractus.In ſecundis Mariã quãtũ iacere ad pedes dñi delectaꝭ. In tertijs Stephanũ qui inter lapides & contumelias perſequutoꝝ patrem cũ filio in cœlis ſpeculatur. Ergo ſi aperias deo cor tuũ iam caput noſtrum.ſ. deus plenus erit rore & guttis nõ noctis ſed lucis. Iuxta illud.Ros lucis ros tuus.Aperuit Maria viſcera ſua filio,& totũ mundũ repleuit gratia.Aperi os tuũ & cor in cõfeſſione & accipe miſericordię ſtillicidia.Aperi cõſcientiã tuã in deuotione,& deſcendet in te fructiferę charitatis pluuia,& ſic erit in te ros lucis in abundantia. CAR.

CApnt meũ plenũ eſt rore: & cincini mei guttis noctiũ. Ac ſi dicat.Caput meũ,illud videlicet caput de quo dicit Eſaias.Oẽ caput languidũ plenũ eſt rore.nã capitanei & pręlati in populo aqua nocturna pleni ſunt: & irrigatione vitioꝝ:qui pro tenebris ignorãtię,velut nocturna roris ſtillicidia, minime ſentiũtur. Cincini quoq; pleni dicũtur guttis noctiũ.Per cincinnos, qui ſunt capilli diſtorti a capite dependẽtes,deſignãtur minores:qui a prelatis,tanq̃ a capite depẽdẽtes,ab eoꝝ tñ doctrina ſunt diſtorti,& ipſi ſunt pleni guttis noctiũ.i.vitijs:quę recedẽte luce gratię:& exortis tenebris malitię abũdanter pluunt. Sequitur aũt reſponſio matris virginis ad vocem pulſantis per angelum,quũ ſubditur. THO.

EXpoliaui me tunica mea, quõ induar illa. Laui pedes meos quõ inquinabo illos.

¶Ac ſi aperte dicat.Deſerui negocia rerũ infimarũ,qua rõne repetã?Qui enĩ ad officiũ predicationis ſe accingit,ſicut prouidet ſubditis in ſpiritualibus,ita tenẽtur ei in temporalib⁹:& ideo quia tẽporalia cuncta refugit,dicit.Expoliaui me tunica mea,quõ reinduar illa?Per tunicã enĩ actio temporalis deſignatur.Vnde Saluator de extremo examine loquẽs,ait.Qui in agro eſt nõ reuertaꝭ tollere tunicã ſuã Laui ait pedes meos,quõ coiquinabo illos?Ac ſi diceret.Iam meas cogitationes quibus aliqñ terrã tangere ſolebã frequẽtibus ſecretę cõpunctionis fletib⁹ laui:& quãtũ mortalib⁹ poſſibile eſt,cœleſti ingreſſu dignos reddidi.Ita vt dicere poſſim.Quia ſtãtes erant pedes noſtri in atrijs tuis Hieruſalem:id eſt & ſi necdũ mœnia ſupernę ciuitatis intrare merui,tñ quędã eius gaudia libaui affectu interiori.Quinq; ſunt tunicę.

Tunicę quinq;.
Prima corruptio creaturarum.
Secunda connexio virtutum.
Tertia compoſitio morum.
Quarta ſpiritualis actio doctorum.
Quinta beatorum.

Prima eſt ſaccus noſtrę mortalitatis,qui in paſſiõe cõdditur. Quater legimus Chriſtum depoſuiſſe veſtimenta ſua.

Veſtes Chriſti.
Primo in cœna,ſed reſumpſit.
Secũdo ligatus ad columnã,ſed reddita ſunt ei.
Tertio illuſus a militibus,& reddita ſunt ei.
Quarto crucifixus,& non reſumpſit.

Propter ſecũdũ & quartũ altaria quinta feria ante diẽ reſurrectionis denudãtur:& etiã quaſi quodã flagello virgarũ puluis excutiꝭ,in ſignũ flagellationis Chriſti.Secũda eſt prima ſtola qua ꝓdigus fili⁹ reuertẽs induitur.Tertia eſt odoriferę veſtes,quibus Iacob indutus a patre bñdicitur.Quarta ſordida veſtis,qua in Zacharia Ieſus magnus ſacerdos induiꝭ.Quĩta tunica hyacinthina,qua Aaron ingrediens Sancta ſanctoꝝ ornatur. Audi primã. Oĩs creatura ingemiſcit & parturit.v.adhuc. Audi ſecũdã.Fruct⁹ ſpũs eſt:charitas gaudiũ,pax patiẽtia &c.De tertia.In oĩbus tribulationẽ patimur ſed nõ ang.apor.ſed nõ deſtitit. Perſequutionem patimur & ſuſt.humiliamur,ſed nõ cõfundimur: deijcimur,ſed nõ perim⁹.De quarta.Argue,obſecra,increpa:miſcẽs tẽporibus tpa,terrorib⁹ blandimẽta.De quinta.Fulgebũt iuſti ſicut ſol in regno patris eoꝝ.De prima. Qui habet tunicã vendat eã & emat gladiũ:id eſt nõ dubitet corruptibilem vitã impẽdere ꝑ gladio.i.verbo dei.De duab⁹ ſequẽtibus dr̃.Qui habet duas tunicas det vnã nõ habẽti.i.qui fulget virtutib⁹ & morib⁹:nõ habentes hęc,ſaltẽ morib⁹ inſtruat.De quarta dicit Dñs de iudicio.Qui i agro fuerit nõ reuertaꝭ vt tollat tunicã ſuam.Quinta eſt qua Ieſus magnus ſacerdos ablata ſordida induitur. De prima dr̃ ꝙ fecit dñs primis parentibus tunicas pelliceas,q̃ ſunt de mortuis aĩalibus in ſignũ noſtrę corruptiõis.Secũda eſt tunica Ioſeph polymita & talaris.i.plurium virtutũ cũ perſeuerantia.Tertia fuit tunica parua quã faciebat Anna Samueli filio ſuo.i.gratia qđ interp̃tatur Anna poſtulãti deũ qđ ſonat Samuel forma morũ quę eſt parua reſpectu virtutũ.De quarta dr̃ ꝙ Petr⁹ ſuccinxit ſe tunica,vt iret ſup aquas libere ad Chriſtũ:qa ſpũales actiones doctores aſtringũt,ne fluctib⁹ mũdanę vanitatꝫ madeãt Doctores enĩ debent ſubditos ſibi defendere,viã exẽplo oñdere,ſcripturꝫ ad cognitionẽ dei erudire

Cingere.

Vnde dñt accingi.	Accingi baltheo patientię.
Succingi.	Succingi cingulo pœnitẽtię
Pręcingi.	Pręcingi lintheo pudicitię.
Accingi ad pugnam.	Primo ad reſiſtendum.
Succingi ad viam.	Secũdo ad ambulãdũ.
Pręcingi ad menſam.	Tertio ad miniſtrandũ.

Ad reſiſtendum aduerſario.
Ad ambulandum vt appropinquet cœlo.
Ad miniſtrandum ſubiecto.

Sic enĩ Petrus accinxit ſe gladio,qñ abſcidit auriculam Malchi. Succinxit ſe,qñ ambulauit ſuper aquas.Pręcinxit ſe exiens de carcere.Pręcingere ait Angelus Petro.De primo. Accingere gladio tuo ſuper fœmur tuũ potentiſſime. De ſecundo Paulus.State ſuccincti lumbos.v.i.v. De tertio. Sint lumbi veſtri pręcincti.Quinta tunica eſt tunica Chriſti inconſutilis,quam habebimus quando corruptibile noſtrum induet corruptelam, & mortale immortalitem. Quarta volumus expoliari, vt iſta poſſimus indui.Pedes ſunt affectus noſtri.Sicut enim pedes corporales portant exteriorem hominem:ſic affectus noſtri interiorem,

Pedes ſpirituales.

Isti sępe indigēt lauacro,qm̄ aliqn̄ calore adurunt
Aliquando frigore dissoluuntur.
Aliquando ad lapidem colliduntur.
Aliquando luto inquinantur.
Aliquando puluere asperguntur.
Primi vruntur flamma irę odij & inuidię.
Secundi torpore frigescunt negligentię.
Tertij colliduntur ad lapidē Christū:fidei hęsitatiōe
Quarti inquinantur carnis voluptate.
Quinti asperguntur puluere vanę glorię.
De primis Salomon. Nunquid ambulare potest
homo sup prunas ardētes,& plantę ei⁹ nō vren-
tur?De secūdis in Euāgelio. Videte ne fiat fuga
vestra hyeme vel sabba. Hyeme eñ torpor negli
gētię pedes astringit. De tertijs. Ne vnq̄ offendas
ad lapidē pedem tuū. De quartis Hieremias. Sor
des eius in.p.eius,nec recordat.est finis sui. De
quintis ait. Excutite puluerē.p.v. in testimoniū.
A primis quia vrūtur:auferendū est calceamentū,
vt refrigerētur,id est mortua opera. Vnde Moysi
& Iosue dicitur. Tolle calceamentum de pedibus
tuis. Terra eñ in qua stas sancta est:id est domus
religionis. Secundi quia frigidi sunt:calceamento
sunt muniēdi:quod est de pellibus mortuoꝝ ani-
maliū:id est exemplis prędecessorum nostrorum.
Vnde de agno paschali dicitur Comedetis calcea
mēta habētes in pedib⁹. Tertij vngendi sunt pin-
guedine. Vnde Iob. Lauabam pedes meos buty-
ro,& petra.f.mihi.r.o. Butyrū misericordię dedit
Christus ante passionē. Misso spiritusancto dedit
oleum gratię post resurrectionem. Quarti sunt
lauandi aqua. Vnde dn̄s lauit pedes discipulorū
suorum ,& ait Petrus . Non tm̄ pedes meos,sed
& manus & caput:id est nō solum affectus,sed &
manus id est opera:& caput id est sensuum euaga
tionem. Sed affectus penitus lauare est difficile.
Vnde Ezechiel ductus est in aquam vsq; ad talos
scilicet lotus a tactu terrenorum:& vsq; ad genua
quę flectūtur,vt rigor superbię lauetur:& vsq; ad
renes,vt fiat ablutio carnalium voluptatum,sed
non vsq; ad cor propter difficultatem lauandorū
affectuum qui sunt in corde:hoc est qđ nō potuit
transuadere. A quintis excutiendus est puluis:si-
cut dixim⁹. Excutite puluerem.p.v. Tamen hęc
omnia dicuntur lauatio generaliter. Vt de expo-
liatione huius tunicę sumamus occasionem,con
sideremus & tunicam quam vocamus bonorum
conuersationem:sed illam quam credidimus fo-
re sanctorum glorificationem:in qua fulgebunt
iusti:& tanq̄ scintillę in arūdineto discurrent na.&
regnabunt inęternum.
Est enim tunica in qua fulgent vani.
Est tunica in qua fulgent iusti.
Est tunica qua fulgent sancti.

Primi in mundo.	Primi ostentatione.
Scđi ī eccl'ię gremio.	Scđi miracl'is & ꝯuersatiōe
Tertij in cœlo.	Tertij in dei visione.

De primis. Noctē verterūt in diē,& rursum post
tene.spe.lucē. Noctē verterūt in diē,vbi de pecca
tis suis quęrūt splendorē. De scđo. Luceat lux ve
stra corā hoībus. De tertio. Lux perpetua lucebit
sanctis tuis dn̄e. Primi discurrēt in fimeto. Secūdi
in arūdineto. Tertij in ficeto,olineto. Primi tanq̄
fauillę. Secūdi tanq̄ scintillę. Tertij tanq̄ pupillę.
Primi sustinēt ignominię passiones. Secūdi iudica
būt nationes. Tertij adepti sunt repromissiones.

Primi viuentes descendūt in infernū Secūdi supe
rāt ad regnum supernū. Tertij regnant inęternū.
Primi ergo fulgēt tripliciter in illa quę deponēda
est tunica. Naturali rōnis potētia. Mūdana astutia
Ostētationis iactātia. De primo dr̄. Illuminat om
nē ho. ve.i.h.mundū. De scđo. Auferet ab impijs
lux tua. De tertio Iob. Si vidi solem cū fulgeret,
& lunā incedētem clare. Prima.s.rōnis qn̄q; fulget
super caput,qn̄q; sub capite,qn̄q; in capite. Sub ca
pite,qn̄ tractat homo de temporalibus. In capi-
te,qn̄ de spiritalib⁹. Super caput,qn̄ cōuersatur in
cœlestibus. Pro primo dr̄ de muliere forti. Consi-
derauit semitas dom⁹ suę,& panē ociosa nō com-
edit. Item. Nō extinguetur in nocte lucerna eius.
In nocte eñ sumus,cū de tēporalibus tractamus.
De secūdo. Oculi sapientis in capite eius. De ter
tio Iob. Quis mihi det vt sim iuxta menses pristi
nos,scđm dies in quibus deus custodiebat me,qn̄
splēdebat lucerna eius super caput meū,& ad lu-
men ei⁹ ambulabā in tenebris. Sed vęh nobis,qa
hęc lux rōnis relictis spiritualib⁹ totā se implicat
tpalibus. Vnde. Quō obscuratū est aurū,mutatus
est color optimus. Inde clamam⁹ ꝓ tpalibus. Cla-
uis Dauid q̄ claudis & nemo aperit,veni & educ
vinctū de domo carceris sedentem in tenebris &
vmbra mortis. Pro spūalibus. O sapientia quę ex
ore altissimi prodisti,veni ad docendū nos viā pru
dentię. Pro cœlestibus. O oriens veni & illumina
hominē quem de limo formasti. Discurrūt quoq;
tanq̄ fauillę in fimeto,quia dū foris splendet quasi
stipula nitescit. Dum vero tribulationis igne ve-
xatur stipula in fauillam tristitię euanescit. Fauil-
la vero tristitię transferens se ad desideriū tempo-
raliū bonoꝝ quasi sterquilinio putrescit. Audi sti-
pulam. Deus meus pone illos vt rotā,& sicut stip.
ante fa.vēti. De fauilla ait Iob. Ago pœnitētiā ī fa
uilla & cinere. Fauilla in corde est tristis ꝓ pecca-
tis cōpūctio. Cinis est exterior corpis vilis afflictio
Verū hęc fauilla in sterquiliniū nō resoluit,sed in
purissimū vitrū purę cōsciētię format. Itē Iob.
Assimulatus sum fauillę & cineri. De sterquilinio
tpalium bonoꝝ dr̄. De stercore boū lapidabit pi-
ger. Boues sunt prędicatores. Tpalia sunt sterco-
ra,quia cū Paulo reputāt ea vt stercora. Ita fulgēt
vani. Fulgēt & venti,qui & fulgebūt qn̄ erūt san-
cti. Fulgēt vere puri. Fulgēt securi. Primū ex mū-
da cōsciētia. Scđm iustitia. Tertiū in gloria. Primū
in cordis cubiculo. Scđm in iudicio. Tertiū in re-
gni solio. De primo. Ros lucis ros tuus.s.grā illu-
minās. De scđo Apl'us. Nolite ante tēpus iudica-
re,quoadusq; veniat dn̄s qui & illuminabit abscō-
dita tenebrarū,& ma.cō.c. De scđo. Fulgebūt iu-
sti sicut sol in reg.pa.eo. Notādum ꝙ iusti nūc ful
gent interius. Fulgent exterius. Fulgēt superius.
Interius sui & dei cognitione. Exteri⁹ cōuersatio-
ne. Superi⁹ miraculoꝝ exhibitione. In primo ha-
bent bonę cōscientię delectationē. In scđo Christi
imitationē. In tertio faciūt admirationē. Primū ro
gabat Dauid. Illumina oculos meos dn̄e. Hęc est
mulier q̄ accendit lucernā,& subuertit totā domū
quęrēs drachmā quā pdiderat.s.dei & sui cogni-
tionē:alioqui dr̄ ei. Si ignoras te o pulcherrima inter
mulieres,egredere & abi post vest.greg. tuo. Et
de dei cognitiōe. Tāto tpe vobiscū sū & nō cogno
uisti me? Vt aūt cognoscatis deū/vt prudētes vir-
gines/aptate lāpades vestras. Sic eritis cādelabrū

in tabernaculo in quo erant septem lucernę:scili-
cet septē dona spiritussancti. O lucerna cōsciētię
habēs intra se lumen fidei,oleū misericordię,ignē
amoris. O beata cōsciētia quę dicere potest ex sen
tētia cū Iob. Auditu auris audiui te,nūc autē ocu-
lus me⁹ videt te. Ideo me reprehēdo & ago pœni
tentiā in fauilla & cinere. Ecce quō iusti fulgēt sui
& dei cognitione,& cōsciētię delectatione. Sequit
quō fulgent bona cōuersatione. Nec solum,sed
lingua,sed manu,sed corpore. Ligua prędicādo.
Manu operādo. Corpore patiendo. Lucent ergo
verbo,exēplo,martyrio. Inde dicitur ꝙ erat Ioan
nes lucerna ardens & lucens. Ardens libera incre
patione. Lucēs vbiq; verbū dei nunciās. Lucens,
dū zona pellicea & pilis cameloꝝ vestitur. Lucēs,
dū ꝓpter iustitiā decollatur. Audi lucentē lingua.
Lucerna pedib⁹ meis verbū.t.& lu.se.m. Et ope-
re. Sint lumbi vestri pręcincti,& lucernę ardentes
in manibus vestris. Et de corpore. Paraui lucernā
Christo meo:scilicet carnē in qua pro nobis passus
est. Propter verbū dicitur. Qui iusti fuerint fulge-
bunt quasi splendor firmamēti,& qui ad iustitiam
erudierint multos,quasi stellę ī perpetuas ęterni-
tates. Pro splendore manuū dicitur viro qui erat
vestitus lineis apud Ezechielē. Ingredere in me-
dio rotarum quę sunt super Cherubin,& imple
manus tuas pruinis ignis,& proijce sup ciuitatem
scilicet bonoꝝ operū,ostendēs feruorē vel lucem.
Pro bello martyrum cepit Gedeon tubas sonātes
in dextera,& lucernas inter lagenas clausas in si-
nistra. Tuba est vox prędicationis. Lagena fragili
tas carnis. Lucerna intra lagenas,splendor bonę
volūtatis dicitur. Quia sancti ludibria,& verbera
experti:insuper & vincula & carceres. Et cū ita ful
gēt,tanq̄ scintillę in arundineto discurrēt. Scintillę
arūdinetū cōficiūt. Arūdo intus cana & exteri⁹ vi-
rēs/est mūdi vanitas. Discurrūt igitur scintillę flā-
mātes,i.sancti charitate accensi & mūdi vanitatē
reducūt ad veritatē. Inde dicitur de aīalibus Eze-
chielis. Et scintillę quasi aspect⁹ ęris cādētis. Istę
scintillę cōsumūt culpā,illumināt ad iustitiā. Inde
aspectus eoꝝ quasi carbonū ignis ardētiū:& quasi
aspectus lampadarū. Nos ergo tanq̄ scintillę dis-
curramus,cōcurramus,occurramus. Discurram⁹
peccata inuestigādo. Cōcurram⁹ beneficijs dei gra
tias referēdo. In primo sim⁹ scintillę cōsumētes.
In scđo sim⁹ ardētes. In tertio sim⁹ lucētes. Discur
rere iubebat dn̄s cū diceret. Ite in orbē vniuersū.
Et cōsumere cū dicebat Petro. Macta & māduca.
Et Apl'us cōcurrere docebat. Alter alteri⁹ onera
portate. Itē. Si occupatus fuerit hō in aliquo deli-
cto,vos qui spūales estis eiusmodi instruite in spū
lenitatis. Occurram⁹ deo/pro beneficijs suis referē
do laudē & gloriā. Vnde. Cātabo dn̄o,qui bona re
tribuit mihi,& psal.no.d.al. Isti iudicabunt natio-
nes. Inde. An nescitis quia angelos iudicabimus.
Itē. Sedebitis sup cœlos iudicātes duod.trib.Isr.
Ecce habemus. Fulgēt iusti tāq̄ scintillę in arūdi.
Sequitur. Fulgebūt iusti & quasi pupillę discurrēt
in ficeto. In vineto. In olineto. Pupilla ē pars ocu-
li tota luminosa:Sic & sancti toti luminosi erūt in
corpe & in aīa. Ficus est patris dulcedo. Oleū filij
misericordia. Vinū amor spūssancti. Ficetum sunt
qui sentiūt paternę lenitatis dulcedinē. Oleū qui
ceperūt misericordię Christi suauitatē. Vinetū qui
abūdātius habebūt spūssancti charitatē. In his dis-
currēt sancti de oībus his deo gratias agētes. Pri-
mi ergo vestiti sunt tunica vanitatis. Secūdi tunica
religiositatis. Tertij īmortalitatis. Prima fuit de
qua ait Petrus. Odiētes illā maculatā tunicā quæ
est carnalis. Secūda fuit tunica Ioseph polymita &
talaris. Tertia fuit tunica Christi inconsutilis. Et
hac tertia miser Adā spoliatur. Secunda Ioseph a
fratrib⁹ denudatur. Prima se spoliatā sponsa glo-
riatur. Sed quia parū prodest si tunica vanitatis de
ponatur,nisi affectus interiores lauētur,subiūgit.
Laui pedes meos quō inquinabo illos? Pedes sūt
affectus qui debēt esse mūdi,recti,speciosi,ignei.
Mūdi,vt habeāt puritatē. Recti,vt teneāt ęquita-
tē. Speciosi,vt in cōtemplādis supernis habeāt iu
cūditatē. Iguei,vt habeāt charitatē. De primis dr̄.
Quia lauit dn̄s pedes discipuloꝝ. Itē. Excutite pul
uerem pedū vestroꝝ in testimoniū illoꝝ qui non
receperunt vos. De rectis dicitur. Pedes eoꝝ,pe-
des recti. Et planta pedis eoꝝ vt planta vituli. De
speciosis. Q̄ꝫ speciosi sunt pedes annunciantium
pacē an.bona. De his quoq; dicit Ezechiel. Qui
vidit hominē & opus sapphiriū sub pedib⁹ eius.
Sapphir⁹ cœli habet colorē. Cœlū eñ est sub pedi
bus, qm̄ cōtemplādo sup cœlestia illuc penetrat
affectus. De igneis dicit Ioānes in Apocalypsi de
viro quē vidit inter candelabra aurea septē. Erant
ait,pedes similes aurichalco,velut in camino ardē
ti. Sed quia tales sine diuina operatione nō possu-
mus habere,sequitur. Dilectus me⁹ misit manū
suā per foramen :scilicet sua operatione cor meū
penetrauit,vt sic affectus meos informaret. Sed
venter meus intremuit ad tactū eius:quia scilicet
mea fragilitas se suspectā habebat tanq̄ indignā
& insufficiētē ad suscipiēdū tātū munus. CAR.

EXpoliaui me tunica mea,quō in
duar illa? Siquidem ad aliud verbū angeli,
Ecce ꝯcipies & paries filiū,respōdet virgo. Expo
liaui me tunica mea. Ac si dicat. Omnino me ex-
poliaui ab omni implicamēto & sollicitudine secu
lari,quō iterū induar illa? vt sollicitudinib⁹ me im-
plicē,& tanq̄ quę nupta est,cogitē quę sunt mūdi:
& quō placeā viro,maxime qa Laui pedes meos:
& quō inquinabo illos. Ac si dicat. Per virginita-
tis propositū laui pedes meos & affectus ab omni
carnali opere:& eius cōcupiscētia,quō inquinabo
illos in cōmixtione viri? hoc est quod ipsa dixit
ad angelum. Quō fiet istud,qm̄ virū non cogno-
sco? consequenter aūt subditur dn̄icę incarnatio-
nis modus,dicente virgine. THO.

DIlectus meus misit manum suā
per foramen, & venter meus
intremuit ad tactum eius.

¶ Manū suā dilectus per foramen mittit:cū nos
dn̄s occulta inspiratiōe ad opus virtutū accendit.
Itē cū nobis ad memoriā operationē suā reducit:
quā operatus est in nobis. Itē cū nos admonet ad
opus qđ opatus est ꝓ nobis. Nec mirū,cū incarna
tū,flagellatū,mortuū,recordamur,si vēter cōsciē
tię nostrę intremiscit. Vnde cōsideraui opa tua &
expaui. Vētris quoq; noīe accipit mollicies eorū Vētris no-
& infirmitas,qui refugiūt suscipere onus docēdi, mine qđ.
vel qa se nō credūt idoneos,vel qa quietē amant.
Mittit sponsus manū aliqn̄ ad caput,aliquādo ad
os,aliquādo ad vētrē. Manus sponsi est operatio

quam operatur in nobis. Caput hic accipitur anima hominis. Os est instrumētum prolationis. Vēter est mollities carnis. Tribus vicibus operatur deus per singulos, vt euellat a corruptiōe animas eorū, sicut dicitur in Iob. Mittit ergo dilect⁹ manū suam ad caput vt aliquid nobis diuinitus inspiretur. Mittit ad os: vt quod inspiratum est, pnuncietur. Mittit ad ventrem vt quod est inspiratum & pronunciatum, caro operetur. Prima missio manus ad caput ad tria fit.

Manus sponsi.

Primo ad fugam & electionem.
Secundo ad proximi correctionē & instructionē.
Tertio ad extremi iudicij vidēdā discussionem.
De primo dicitur ad Ezechiele. Ecce man⁹ ad me missa: in qua erat volumen, & in eo scripta erant lamentio & carmen, & vę. Vę namq; debemus fugere. i. inferni tormentum. Carmen debemus eligere. i. glorią & laudem beatoꝝ. Sed vtriq; impedimēto est peccatū. i. lamētatio: quia pro eo est lugendū. Vę fugiendū est: quia in inferno nulla est redēptio. Carmen eligēdū: quia gloriosum est regnū in quo cū Christo gaudēt oēs sancti. Pro peccato lamētandū: quia beati qui lugēt, qm̄ ipsi consolabūtur. Immissio secūda fit ad proximi correptionē & eruditionem per sancti spiritus infusionem. Vnde Ezechiel. Apprehēdit me man⁹ sub c. capitis mei. Ecce in. c. gratię infusio: & statuit me in templo, vbi solet fieri plebis eruditio, & fodi parietem, & apparuit imaginū varia depictio. i.

Iudicium.

error per quem fieret correptio. In iudicio fient hęc tria: scilicet peccatorū q̄ fecit homo discussio, bonorū quę nō fecit exprobatio, damnabilis sententię prolatio. Hęc est manus quā vidit Balthasar scribentem in pariete scilicet hęc. Mane id est numeravit, quid? peccata. Vnde dicitur. Tremēs factus sum ego & timeo, dū discussio venerit atq; ventura ira. Tethel id est appendit bona, & pauca sunt inuenta. Vnde dicitur. Quid ergo miserrim⁹ quid dicam vel quid faciam: dum nil boni perferā ante tātum iudicem. Phares id est diuisit a regno quod fiet per sententiam prolatam damnationis. Ite maledicti in ignem ęternum. Vnde dictū est. Dies illa dies irę: calamitatis & miserię. Man⁹ dei bis mittitur ad os.

Primo vt purget a loquacitate.

Manus dñi.

Secundo vt conferat gratiam eloquentię.
Pro primo missa est manus ad Esaiā, & tetigit labia eius calculo. & purgauit ea. Pro secūdo missa est manus ad Hieremiam. Vnde ait. Misit dominus manū suā & tetigit os meum & Prophetā in gen. d. m. De tertio. Mittit dominus manū suā ad vētrē, vt quod est inspiratū & pronficiatum, caro operetur. Vēter est infirmitas humana. Foramen est angusta apertura q̄ designat angustias nostrę mortalitatis, per quas dilectus misit manū suā. i. operatus est salutē. f. sustinēdo passiones. Q̄n ergo tetigit miseriā nostrā carnē assumēdo, & in ea patiēdo merito vēter. i. infirmitas nostra intremuit.

Tremor ex quib⁹.

Trib⁹ modis trem̄im⁹ in aduētu magnę personę. Timore damnationis.
Admiratione magnifici operis.
Reuerentia maiestatis.
De primo. Timor & tremor venerunt super me, & con. m. t. De secundo. Exultate ei cum tremore. De tertio. Adorant dominationes, tremūt potestates. Tria sunt foramina.

Foramen petrę. Foramen aspidis. Foramen acus.

In primo stetit Moyses quā do vidit posteriora domini iij. trāseūtis. De secūdo. Esaias. Lętabitur infans super foramina aspidis. De tertio. Fit comparatio cameli & diuitis.
In primo agnoscitur Christi humilitas vera.
In secundo deprehenditur dęmonis astutia.
In tertio, paupertate domatur superbia.
Cū mittit dilectus manū suā per foramen. i. cum operatur salutē nostrā per vulnus lateris, merito venter id est infirmitas nostra pro peccato cōtremiscit. Cū manū mittit in foramina aspidis eiscłēdo dęmones de corporib⁹ obsessis, cōtremiscit vēter admiratione miraculoſi operis. Cū mittit manū ad foramen ventris superbos humiliando, contremiscit venter humiliando se ob reuerentiam diuinę maiestatis. Vēter animę est memoria, quæ

Venter.

Ad primum tremorem concipit dolorem.
Ad secundum parturit virtutem.
Ad tertium parit fructum operum & iocunditatem per deuotionem.
De primo Hieremias. Ventrem meum ventrem meū doleo. De secundo Esaias. Venter meus ad Moab, quasi cithara sonabit. Chordę em̄ citharę sunt virtutes in anima cōsonantes. De tertio dicitur in hoc opere. Venter tuus sicut acervus tritici v. l. In tritico fructus. In lilijs iocūditas deuotionis significatur. Hęc omnia operatur manus domini missa per foramen ad ventrem. Dilectus de⁹ pater dicitur & filius. Inde rex virtutū dilecti di. Itē in Cāticis dr̄. Dilectus ex dilecto. Manus dilecti operatio dei: quia per filiū pater operatus est oīa. Itaq; de⁹ pater misit manū suā in filiū. Sed quibusdā misit per foramen, quasi per fenestrā, quasi per ostiū. Qui per foramen mittit, aliquātulū est manifest⁹. Qui per fenestrā, ampli⁹. Qui per ostium, tot⁹. Per foramen missus est Christ⁹, qñ in carne apparuit de⁹ incōparabili doctrina & reuelando scripturarū mysteria, & in tribulationū patientia. Inde Mosi ait dñs. Sta in foramine petrę: & cum trāsierovidebꝝ posteriora mea. Per fenestrā apparuit, qñ magis credit⁹ est deus faciens mirabilia. Inde Noe aperuit fenestrā arcę & recepit columbā cū ramo oliuę. Per ostiū totus apparuit de⁹ in resurrectionis gloria. Inde dr̄. Ostiū apertū est in cœlo, & arca dei visa est in cœlo. Hęc tria aperuit sponsa. Ait enim. En ipse stat post parietem nostrum respiciens per fenestras, & prospiciens per cancellos. Cancellus enim est foramen de ostio. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. At ille declinauit atq; pertransierat. Missionem per foramen multi viderunt. Per ostium beati videbunt. Per fenestram Nabuchodonosor & ministri eius in camino trium puerorum perceperunt. Angelus enim domini descendit cum Azaria & socijs eius in fornacem. Hæc fornax est mundus in quo rex Chaldęorum: scilicet diabolus humanum genus captiuum tenebat: quam fornacem vitijs inflammauerat: scilicet napta, stupa, pice, malleolis. Primum est inuidię & fraterni odij malignitas. Secundum mundi vanitas. Tertium carnis voluptas. Quartum apostasię iniquitas. Napta enim est amurca olei vel ossa oliuarum, quæ sicca remanent expresso oleo: id est charitate relicta. De hac Ioēs. Qui odit fratrē suū homicida est. Hac fuit Cayn dānat⁹. Hac inflāmauit diabolus fornacē

mundi, quando vidit & odiuit prosperitatem Adę
Per stupam quæ leuiter crematur, designatur mūdi vanitas, quę leuiter tranſit. f. triplex.
Cupiditas. Vñ Solomon. Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Er
Calamitas. go filij hominū vsq; quo gra
Mortalitas. ui corde, vt quid diligitis vanitatem. Per hanc diabolus inflammauit mundum. Ait em̄ ad Adam. Quacūq; hora mādducaueritis, eritis sicut dij. Per picem carnis voluptas signatur. Qui attingit picē, inquinabit⁹ ab ea. ergo a voluptatib⁹ tuis auertere. Hac inflāmauit diabolus fornacē mūdi quā do vidit lignum pulchrū & tulit & comedit. Malleoli sunt stipites iuutiles qui abscindunt⁹ a vineis
Hęc est iniquitas apostasię. Vñ dñs. Ego sum vitis & vos palmites. sine me nihil potestis facere.
Hac diabolus fornacem mundi inflammauit, qñ Adam a deo per transgressionem mandati decessit. Moraliter. In hocigne tres pueri positi sunt:
Ananias: Azarias: Misael.
Primus dicitur adiutorium dei.
Secundus gratia dei.
Tertius attrectatio dei.
Primus. f. Ananias eos designat qui aliquādo cadunt: aliquando resurgunt: quia cum eo est vox domini intercidentis flammā ignis: vt dicat. Igne nos examinasti, sicut exa. argentum. Secūdus. f. Azarias eos designat qui viriliter tentationib⁹ resistunt & nunq̄ cadunt: vt dicant. Igne me examinasti, & non est inuenta in me iniquitas. Et angel⁹ qui descendit in fornacem dicit ei. Cum ambulaueris p ignem, nō vreris: quia ego sum dñs deus tuus s. i. Misael eos designat quia sunt spirituales, vt tētationes circūueniētes eos nō sentiāt, immo dicant. Liberasti corpus meum a perditiōe a &cæ.
Vel aliter. Flāma fornacis hui⁹. i. mūdi triplex ē
Prima est flamma vitiorum.
Secunda tentationum.
Tertia temporalium afflictionum.
Prima multi peccatores inuoluuntur.
In scđa multi per gratiā dei viriliter reluctantur.
In tertia. A spiritualibus viris temporales tribulationes exceduntur.
Inde inuenimus dñm in tribus ignibus apparuisse. Pro primis dicitur. Vent⁹ turbinis veniebat ab aquilone, & nubes magna, et ignis inuoluens. De medio aūt eius quasi species electri hoc est de medio ignis. Pro secundo angelus domini descendit cum Azaria, & socijs eius in fornacem. Pro tertio in Apocal. Vidit Ioannes virum inter septē cāde labra vestitum podere & pedes eius similes aurichalco velut in camino ardenti. Oculi ei⁹ sicut flāma ignis. Ibi descendit magni consilij angelus, & qūo excussit flammam videamus. Superbum regem. i. diabolum per humilitatem. Ministros ei⁹ per dilectionem. Quattuor prędicta per orationē
Audi humilitatem. Exinaniuit semetipsum formam serui accipiens. Hō em̄ iste i populo suo mitissim⁹ apparuit. Et dilectionem. Propter nimiā charitatem qua dilexit nos de⁹, cum essem⁹ mortui peccatis cōuiuificauit nos Christus. Hic enim ē amator fratrum & populi Israel. Et orationem.
Aduocatum habemus apud patrem Iesum Christum. Ipse em̄ est qui multum orat pro populo & vniuersa ciuitate sancta Hierusalem. Idem. Fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem. In de. Surge aquilo & veni auster. Et Propheta. Adducit dominus vēum vrentē de deserto, & siccabit venas mortis. Iste addunt triplicem rorem. f. misericordię, gratię, & glorię. Sed audi modū. Primus in vell⁹ de vellere. f. de beata virgine in cōchā.
De concha id est de cordibus Apostolorꝝ in areā scilicet in vniuersitatem Ecclesię. Audi in vellere. Aue Maria gra. pl. do. tec. Et in concham. Ait Apostolus. Gloria dei sū id quod sum. Et in areā.
De plenitudine eius oēs accepimus gratiā p gra.
Primum mundat.
Secundum fœcundat.
Tertium iocundat.
Mundat a fęce peccatorum.
Fœcundat germine virtutum.
Iocundat contemplatione supnorum bonorū.
Prima hominem purificat.
Secunda magnificat.
Tertia lętificat.
Pro prima dictum est, Apparuit benignitas & h. s. n. d. Ecce ros misericordię. De quo Isaac ad filiū suum. Det tibi deus de pinguedine terrę, de rore cœli abundantiam. Prosecūdo dictum est. Apparuit gratia dei omnibus hominibus erudiens nos v. a. s. d. Inde Propheta. Ero quasi ros, Israel germinabit quasi lilium. Pro tertio ait Iob. Ros i messione mea morabitur, & gloria mea semper innouabit⁹. Si qui superbiunt propter hanc gratiam dicēt eis. Mōtes Gelboe nec ros nec pluuia n. f. n. d
Primus ros scilicet misericordię ē Azariæ, qui dicitur adiutorium domini.
Secundus Ananię, qui dicitur gratia dei.
Tertius Misael, qui dicitur attrectatio dei.
Iste em̄ primo attrectat iacentem in presepio.
Secundo pendentem in patibulo.
Tertio regnantem in patris solio.
In primo pro nobis humiliantur.
In secundo laborantur.
In tertio regnantur.
Aspice humilem in presepio,
Nascentem de mulieris vtero.
Non habentem locum in diuersorio.
Iacentem cum boue & asino.
Inuolutum vili panniculo.
Secundo attrectat laborantem ī patibulo: scilicet flagellatum, colaphizatum. Tertio attrectat qualē describit Apostolus. Omitem, sapiētem, pulchrū potentē. vtibi, Multipharie, multisq; modis o. d. l. p. in pro. Quod alibi in hoc opere memini exposuisse. Audi diuitem. Quem constituit hęredē vniuersorum. Et sapientem. Per quem fecit & secula. De primo. Omnia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. De secundo. In quo sunt omnes thesauri sapientię & scientię absconditi. Audi pulchrum. Qui cum sit splendor glorię & fig. s. Et potentē. Portansq; omnia verbo virtutis suę. Potestas em̄ eius potestas ęterna, quę non auferetur, & reg. qđ. n. co. Et quia diabolum vicit. Iugum em̄ ho. eius & virgam hu. eius: & sceptrum exactoris eius superasti: sicut in die Madian. Hęc ante omnia Christus superauit: sicut in die Madian scilicet quando Gedeon Madianitas deuicit. Habuerunt enim fui tubas i dextera, lagenas in sinistra: inter quas erāt lampades fulgentes. Insonuerūt ergo tubis prædicationis & orationis. Comploserunt lagenas: scilicet per martyrium corporis. Apparuerunt lampades fulgen-

tes in miraculis. Notandum autem q̄ tuba tres habet sonos.

Grauem, Grauem in oratione.
Medium, Medium in laude.
Acutum. Acutum in prędicatione.

Grauem orationis habuit: qñ ascendit in mōtem solus orare. Cum oras ait: intra in cubiculū tuum: & clauso ostio o.p.t. Medium habuit quum ad sepulchrum Lazari ait. Pater gratias ago tibi, quia semper me audis. Acutum habuit quū ait. Iā securis ad radicē arboris posita est. Inde Apostolus ait Ite prędicate Euāgeliū omni creaturę. Hāc tubā habuit in dextera: quia ad cœlestia pertinētia debemus conseruare. Lagenas i sinistra: quia corpora nostra tanq̄ temporalia martyrio debem⁹ postponere: & sic apparebunt fulgentes lampades: scilicet miracula: vel corpora nostra glorificata in resurrectione. Quæ vidētes qui modo nobis aduersantur, turbabuntur timore horribili dicentes. Isti sunt quos aliquando habuimus in derisum & i similitudinem improperij. Nos insensati estimabamus vitam illoꝝ insaniam. Ecce qūo cōputati sūt inter filios dei. Ecce apparuit dilectus per foramē prędicando & viuendo religiose. Et p̄ fenestram operādo miraculose. Apparebit per ostiū qui post iudicium a bonis videbitur glorioſe. Quando ergo videtur per foramen, venter noster: scilicet infirmitas nostra intremiscit ad tactum eius: quia de eo in humanitate patiendo videt indigna. Q̄ ñ mittit manum suam per fenestram, natura humana miratur: quia videt insolita. Quando videbit̄ per ostium, omnis saluatus lętabitur: quia in ei⁹ visione cognoscet incognita: quia tunc corp⁹ solidabitur per immortalitatem. Vnde spōsa amore supernorum accensa vt expeditius ad illam possit peruenire, subiungit. Surrexi vt aperirē dilecto meo vt ipsum suscipiendo merear post modū eius frui consortio in regni ipsius palatio. Ad quod nos p̄ducat ipse: cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. THO.

Surrexi vt aperirem dilecto meo manus mee distillauerunt myrrham: & digiti mei pleni myrrha probatissima.

Aperimus dño cum aduentum eius in corde susc̄ipimus per amorem. Aperim⁹ cum dura corda ad ipsum recipiendū prædicādo conuertim⁹. Ad hoc agendū surgimus, vt qđ prędicam⁹ prius opere compleamus. In digitis accipitur discretio: per quā opera diriguntur, quia nulla membra flexibiliora sunt vel pluribus distincta articulis. In hoc nos admonet vt quotiens alios castigamus: prius conscientiā nostram sollerti discretione sculpam⁹. Myrrha continentiam carnis & manuū significat. Vnde manus sponsę stillant myrrham cum operibus continentię se mancipāt. Et digiti pleni myrrha probatissima: cū se discretione sollicita examinans inuenit se viuere continēter intuitu retributionis ęternę. Ordo congruus.

Primo surgit peccator.
Secundo aperit iustus.
Tertio distillat perfectus.
Surgit peccator soluens iugum nequitię.
Aperit iustus portas iustitię.
Distillat perfectus myrrham patientię.

Primus a corpore. A corpore prauitatis.
Secundus in amore. In amore sanctitatis.
Tertius in odore. In odore beatitudinis.

De prio. Excutere de puluerib⁹ cō. s. Hie. sol. v. c. t
De secundo. Aperite mihi portas iustitię: & ingressus in eas confitebor domino.
De tertio. Myrrha & gutta & casia a vestimentis tuis a domibus eburneis.

Primus est Lazarus.
Secundus Zacheus.
Tertius Stephanus.

Lazarus adiutus dicitur: quia suscitatus de sepulchro. Zacheus iustificatus: quod factū est quādo gaudens apparuit suscipiens Christum in sua domo. Stephan⁹ quasi stans phanum: myrrham primus post Christum distillauit: lapides torrētes cū omni alacritate suscipiendo: & inter hos p̄ inimicis deuote orando. Myrrha q̄to est amarior tanto probatior.

Alia enim est amara.
Alia est amarior.
Alia amarissima.

Amara est peccatori insatisfactione.
Amarior iusto: zelando pro religione.
Amarissima perfecto: in sustinenda passione.

Primus dicit. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animę meę. Et loquar in amaritudine aīę meę. De scdo Ezechiel. Abij amar⁹ in indignatione. De tertio. O mors q̄ amara est memoria tua. Sed quando pro deo, ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Prima est probata. Vel probata est in vasis.
Secunda probatior. Probatior in manibus.
Tertia probatissima. Probatissima in digitis.

In vasis cordis proponendo. Digitus.
In manibus operando.
In digitis opera prudenter discernendo.
Sunt autem digiti dexterę dei.
Sunt digiti dexterę humanę.

Digitos dei legimus quinq;. Tribus appēdit molem terrę. Quarto librat montes in pōdere. Quinto colles in statera. Triplex est moles terrę.

Vanitas. Hęc terra est cor nostrum. Con Terrę mo
Voluptas. tra vanitatem est digit⁹ qui di- lestriplex
Malignitas. cit̄ spirit⁹ scientię. De hoc dixerunt Magi Pharaonis cum faceret Moses cinifes Digitus dei est hic, id est spiritus scientię ne possimus decipere Mosen. Contra voluptatem est secundus digitus, id est spiritus timoris. Vnde dedit domin⁹ Mosi tabulas lapideas digito dei scriptas quia illa scriptura timore pœnę voluptuosos refrenabat. Contra malignitatem est spirit⁹ pietatis siue digitus. De quo dicitur in Euangelio. Cum malignitas Iudęorum mulierem adulteram damnaret: dominus digito scribebat i terra, scribe hos viros adiudicatos. Quartus digitus est fortitudinis. Quintus spiritus consilij. Quarto librat montes i pondere. Quinto colles in statera. Hæc sunt duo gña dęmonum. Quidam em̄ nocent hominibus violenter. Hi sunt montes superbi, quos librat dominus in pondere fortitudinis eiściendo. Alij nocent fraudulenter. Hi sunt colles quia deprimunt se per speciem humilitatis: ne montes videantur. Hos librat dñs in statera consilij quo libramus .i. circunspicimus: vtrum boni sint an mali: & sic digitus quint⁹ eos eijcit. De quarto dictū est. Si in digito dei eijcio dæmonia p.v.i.v.r.d. De quito. Mi fit dominus digitum suum in auriculas surdi, & sanatus est. Manus hominum sunt duę.

Dextera & In dextera sunt opera iustitię.
Sinistra. In sinistra opera misericordię.

Vtraq; ornatur digitis quinq;. Nam vtraq; operatio vt sit ordinata, indiget discretiōe. Et sicut i manu sunt digiti quinq;: sic in discretione quinq; gradus possumus assignare.

Discretionisquinq; gradus.
Primus est dijudicatio.
Secundus deliberatio.
Tertius dispositio.
Quartus dispensatio.
Quintus moderatio.

Primum em̄ est dijudicare, quid sit licitū quid illicitum. Sed quia non omnia licita expediunt, Secūdo ad deliberationem consurgimus: vbi discam⁹, quid sit expediens. Quo cognito restat q̄rere quo modo vel quo ordine faciamus. Ordine dispositio sępe ad gratiā dispensationis confugimus: pro occasione varia. Vltimum est modum congruū imponere. Per dijudicationem licita ab illicitis secernim⁹. Per deliberationem vtilia ab inutilib⁹. Per dispositionem commoda in ordinem redigimus Per dispensationem: pro rerum euentu temporū opportunitati cedimus. Per moderatiōem in omnibus modestiā seruamus. De primo ait Apostolus. Si nosmetipsos dijudicaremus, non vtiq; iudicaremur. De secundo. Omnia fac cum consilio & post. f. non. p. De tertio. Iocundus homo qui miserē & p̄modat disponit sermōes suos i iudicio. De quarto. Hic iam quęritur inter dispēsatores vt fidelis quis inueniatur. De quito. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Hi digiti pertinent ad dexteram & sinistram.

Primo debemus surgere ad domus ędificationē.
Secundo ad apertionem.
Tertio ad ministrationem.
Primum per congeriem virtutum.
Secundum per deuotum desiderium.
Tertium per executionem operum.

De primo dicitur ad Eccl̄. Nō tu ędificabis mihi domum, sed filius tu⁹ qui egreditur de vtero tuo. De secundo. Aduperiat dñs cor nostrū in lege sua & in præceptis suis. De tertio. Operamini dū dies est. Ad ędificationem domus intendebat Dauid cum diceret. Si dedero somnū oculis meis & palpebris meis dor. donec inueniam locum domino tab. d. Iacob. Vęh tibi qui curas fundare domos in terituras, necsaltem vile Christo vis esse cubile/dicens illam Prophetę reprehensionē. Nōdum venit tempus domus domini ędificandę. sed clama cū Dauid. Vęh mihi quia arca domini est in pellibus, & ego habito domos cedrinas. &. Ipse nostrę fragilitatis induit morticina, & ego indut⁹ sum vana gloria. Recogita ergo præsepiū stabuli, claustrū virginalis vteri, lapidem sepulchri: & videne exhibeas pro præsepio domū negociationis: pro claustro virginali, prostibulum lenonū: pro lapide sepulchri, spelūcam latronum. Sed potius clama. Si dedero somnum oculis meis & palpe. m. dor, donec inue. lo. do.

In præsepio est domus humilitatis.
Dom⁹ tri In vtero virginis domus castitatis.
plex. In lapide sepulchri dom⁹ disciplinatę ℟ligiositatis.

De prima fugatur superbia.
A secunda eijcitur luxuria.
A tertia fugit sensualis euagatio.

Primam nobis expressit Propheta sic. Non sum medicus, & nō est in domo mea panis, neq; vestimētum. Penes medicum est peccatorum eiectio. Panis est doctrinalis refectio. In veltimento religiosę cōuersatiōis exemplaris exhibitio: vt dicat dominus huius domus. Discite a me, quia mitis sum & humilis corde. Et de pane. Qui non habetis argentum, pperate, emite, & comedite. Et de veste. Consurge consurge, induere fortitudine tua Sion. Induere vestimentis glorię tuę Hierusalem ciuitas sancta. Domum castitatis habebat sponsa de qua dicit. Lectulus noster floridus, tigna domorum nostrarę cedrina, laquearia cypressina. Ecce tigna in domo. la. in thalamo. flo. in lectulo. Humilitatis. Castitatis

In cedro est sublimitas.
In cypressu odoris suauitas.
In flore iucunditas.

Primum Angelo. Angelis em̄ est cogna-
Secundum deo. tavirginitas, castimonię
Tertium in seipso. gratia. Deo bene redolet munditia. Ipsi casto de castitate iocunda est cōscientia. De domo disciplinę dicitur mulieri fūdēti oleum, Claude ostium super te & super filium tuum. Et ille a quo petebantur tres panes in Euāgelio ait. Iam ostium meū clausum ē, & pueri mei mecū sunt in cubili meo: noli mihi molestus esse. Et dñs. Tu añt quum ieiunas, intra cubiculum tuum, & clauso ostio ora patrem tuum. Has tres domos notauit Dauid cū ait. Myrrha & gutta & casſia a vestimentis t. a. d. e. Myrrha amarum habet saporem. Gutta ē species quæ vulneris aufert tumorem. Cassia in aquis crescit, in altum se erigit, odorem effundit. Itaq; per amaritudinē myrrhæ castitas cōseruatur. Per guttam inflatura superbiæ humiliat̄. Cassia crescit in aquis: scilicet disciplina ī lachrymosa cōpunctione. In altum se extendit. s. in dei dilectione. Odorifera est in cōuersatiōe. De hac ait Propheta. Frāge esurienti panē tuū, & egenos va. induc in domum tuam. Sensus nostri vagi sunt egressi de domo disciplinę circūeundo mundi curiositates. Egeni sunt quia nullam secum vtilitatem inde reportantes. Esuriūt verbum doctrinę cupientes. Inde dicitur de muliere forti. Consyderauit semitas domus suę, & panem ociosa non comedit. Disciplię

Prima em̄ semita est qua venitur ad humilitatem
Secunda qua obseruamus castitatem.
Tertia qua gradimur per disciplinæ regularitatē.

Multi transferunt se ad domum superbię, relicta domo humilitatis. Alij ad domum ipudicitię, relicta domo castitatis. Tertij contempta domo disciplinę, ad domum euagationis. Domus superbiæ fuit domus Ezechiæ, quando ostendit thesauros suos Chaldęis. & turris Babel qui dicitur cōfusio Et ideo dispersę sunt linguę eorum. Domū castitatis faciebat domū luxurię vxor Phutipher eunuchi cum Ioseph acciperet. Domum disciplinæ ingressa est Dina, & ideo corrupta. In domo superbię sunt idola: quę tulit Rachel de domo libani, q̄ dicitur dealbatio. In domo voluptatis sunt idola: scilicet Adoras, quem plangebant mulieres in tēplo. In domo curiositatis sūt idola quę trib⁹ Dan inuenit in domo Miche. Hęc sunt quę impediūt

ne domus domini construatur. Mundi vanitas, carnis voluptas, ociositas.
Primum est domus superborum.
Secundum lectus delicatorum.
Tertium somnium pigrorum.
Inde Dauid. Si introiero in tabernaculum domus meę. Ecce primum. Si ascendero in lectum strati mei. Ecce secundũ. Si dedero somnũ oculis meis & palpebris meis dor. Ecce tertium. Et requiem temporibus meis, ꝙ est causa somni.
Primo eñ quiescimus a bono opere torpendo.
Postea dormitamus nũc cadendo, nũc resurgẽdo.
Tertio dormimus in peccato delectando.
Hęc a se Dauid remouet vt domum dei ædificet
Tabernaculum siue domus est mundi fœlicitas.
Inde dicitur Abrahę. Egredere de terra tua, & de cognatiõe tua, & de domo p̄ris tui. Inde Iob. Qui habitant domos luteas & terrenum hñt fundamẽtum. De somno dicitur. Surge q dormis, & exurge a mortuis, & illuminabit te Christus. Item. Surge, propera amica mea. Lectꝰ est de quo dicitur. Tolle lectum & ambula. Item. Non in cubilibꝰ & impudicitijs. Hęc omnia non dabo mihi donec inueniam locum dño. Triplex est locus.

Locus triplex.

Est locus in corde diligentium.
Est locus in congregatione fidelium.
Est locus regenerantium.
Primus in corde humano.
Secundus in mundo.
Tertius in cœlo.
In primo est dulcedo & feruor charitatis.
In secundo vinculum vnanimitatis.
In tertio gaudium de securitate ęternę fœlicitatis
De primo hic habemus. De secundo. Vere dominus erat in loco isto, & ego nesciebam. Item. Terribilis est locus iste: non est hic aliud nisi domus dei & porta cœli. De tertio. Oritur sol & occidit, & ad locum suum reuertitur. Audi feruorẽ primi. Nonne cor nostrũ ardens erat i nobis de Iesu. De vnanimitate. Supportantes inuicẽ in charitate sollicite seruare vnitatẽ spiritus in vinculo pacis. De tertio. Sancti & iusti i domino gaudete, vos elegit dominus in hęreditatem sibi. Ecce tria loco. Domine si vis faciamus hic tria tabernacula, tibi vnum Mosi vnum, Helię vnum. Helias dicitur sol faciens feruorem.
In primo. Sapientia ędificauit sibi domum, & excidit columnas septem.
In secundo. Terribilis locus: quia nõ est hic aliud nisi domus dei & porta cœli.
In tertio. Passer inuenit sibi domum & nidũ vbi ponat pullos suos.
Agamus ergo de domo quam Sapientia ędificauit in cordibꝰ nostris. Ipsa habet columnas septẽ. Spiritum sapientię & intellectus, consilij & fortitudinis, scientię & pietatis, spiritũ timoris domini. Spiritus scientię facit in gubernandis temporalibus prouidentiam. Spiritꝰ fortitudinis in aduersitate cõstantiam. Spiritus timoris facit sollicitum ne offendat dei clementiam. Spiritus intellectus, vt habeat spiritualium notitiam. Spiritus consilij vt perplexitatem excutiat, & bona faciat ad discretionis lineã. Spiritus pietatis, vt faciat indigẽtibus misericordiam & deo debitam exhibeat latriã. Spiritus sapiẽtię, vt degustet & desideret cœlestem gloriam. De primo dicitur. Qui bene ministrauerit, gradũ bonum acquiret. Ne vltra modum temporalia cupiat, nec de amissis supra modum doleat, ait. Sic per bona temporalia transeamus, vt non amittamus ęterna. De spiritu fortitudinis dicitur Estote fortes in bello. Itẽ. Fratres cõfortamini in domino, & in potẽtia virtutis eiꝰ. De spiritu timoris dicitur. Qui timet dominum faci. bo. Item. Deũ time, & mandata eius obserua: hoc est omnis homo. De spiritu consilij dicitur. Noli te credere omni spiritui, sed probate si ex deo sũt. Et de prolixitate. Coarctor e duobus ait Apostolus, et &c. De spiritu intellectus. Intellectũ da mihi & viuam. Item. Intellectum tibi dado, & instruam te. De spiritu pietatis dicitur. Exerce teipsum ad pietatem. Exercitatio eñ corporalis ad modicum vtilis est, pietas aũt ad omnia vtilis est. Item. Omnes qui pie volunt viuere in Christo Iesu, persecutionem pat. De spiritu sapientię dicitur. Quę sursum sunt quęrite, non quę sunt &c. Ecce colũnę septem in domo cordis. Notandum ꝙ qdam Christum in hac domo recipere formidant ꝓ peccatis suis impudẽter. Alij & si peccatores sint, suscipiunt gaudenter. Tertij tanq̃ boni recipiunt cõfidenter.
Primi deo exhibent reuerentiam.
Secundi de aduentu eius sperant indulgentiã.
Tertij confidunt, quia bonam hñt conscientiã.
Primi dicunt cum Centurione. Domine non sum dignus vt intres sub tectum meum. Secũdi cum Zachęo Christum gaudẽtes suscipiunt in domũ suam. Tertij parant cœnaculum grãde stratũ, vbi pascha cum discipulis suis manducet. De primo audi, quomõ aperuit Centurio: habuit humilitatem, fides synceritatem. Et ideo adeptus est puero suo sanitatem. De primo. Non sum dignus vt intres sub tectum meum, dic tñ verbo & sanabiẽ puer meus. Item. Amen dico vobis, nõ inueni tã tam fidem in Israel. De tertio. Et sanatꝰ est puer in illa hora. Audi qũo aperuit Zachæ. Suscepit eum gaudens in domũ suam. Sed qũo paruitatẽ suam dirigit. Super fatuitatẽ mundi se erigit. Egẽti manum porrigit. Errata corrigit. Sic eñ legitur Erat pusillus statura. Hoc est de primo. Ascẽdit i arborem sycomorum, quę dicitur ficus fatua: scilicet mundus. Hoc est de secundo. Dimidium bonorum meorum dedi pauperibꝰ. De quarto. Q. si quem fraudaui, restituo quadruplum. Tertium est cœnaculum grande stratum. Sed & istud quomodo aperiatur audi. Notandum ꝙ est cœnaculum, est grande, est stratum. Cœnaculum ne deus sustineat grãdinẽ & pluuias. Grande, ne habitãs sustineat angustias. Stratũ, ne duritiẽ sed inueniat delitias. Grandinẽ & plu. ex mũdanę turbationis iportunitate. Angustias ex praua volũtate. Delitias ex affectiõis vtilitate. De primo. Vt sit tabernaculum vmbraculum diei ab ęstu. In securitate & in absconsione a turbine & a pluuia. In secundo Pręcipit quanta sit volũtas mea. s. longitudo, latitudo, sublimitas & profundum. In tertio. Sit omnis gloria eius filię regis abintꝰ in fimbrijs aureis circumamicta varietatibus. Sed quid p̄cedat apertionem ait sponsa, Manꝰ meę distillauerũt myrrham primã, myrrhã electã, myrrhã ꝓbatissimã.
Prima in pœnitentia & cõfessione.
Secunda in aspera conuersatione.
Tertia in illata passione,

De prima. Labia illius stillantia myrrham primã
De secunda. Quasi myrrha electa dedi sua. od.
De tertia. Digiti mei pleni myrrha ꝓbatissima.
Itaq; debet aperire manum, aperire linguam, aperire cor tuum.
Manum ad eleemosynę dationem.
Linguam ad laudem & pręedicationem.
Cor ad deuotionem.
De primo. Manũ suam aperuit inopi.
De secundo. Aperi os tuum & dñs implebit illud
De tertio. Adaperiat dominꝰ cor vestrum in lege sua, & in pręceptis suis: Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

Dilectus meus misit manum suã per foramẽ, & venter meus intremuit ad tactũ eius. Ac si dicat. Dilectus meꝰ, deus pater, misit manum suam. i. filium suum per foramẽ. i. per aurem meam. Vnde de ipa canit eccle ia. Cõcipies per aurem deum, paries & hominẽ. & venter meus, propter reuerentiam tanti hospitis, intremuit ad tactum eius: quum me scilicet tetigit: & de carne mea separauit carnem, quã sibi in corpus humanũ formauit & aptauit. Quia vero i voce pulsãtis pręmissum est. Aperi mihi: subdit beata Virgo: Surrexi, vt aperirem dilecto meo. & post interpositionem aliquam addit. THO.

¶LIBER OCTAVVS.

Pessulũ ostii mei aperui dilecto meo. At ille declinauerat atq; transierat.

¶Pessulum ostij sui aĩa spõso aperit, cum cor suum diuina insitione dignum facit. Pessulum aperit, cum subita inspiratione ad desideria cœlestium accensa, satagit latius sinum mentis ad capiendũ gustũ eiusdem supernę dulcedinis aperire. Prius miserat sponsus manum suam per foramen. Vnde vehementer accensa, nõ iam per foraminis angustiam: sed plenarie aperta ianua fœlici complexu ꝑfruitur. Sed quia plenarie in hac vita nõ potest haberi, subiũgit. At ille declinauerat atq; transierat. Hoc est qd ait Dauid. Accedat homo ad cor altũ & exaltabiẽ deus. Et Salomon. dixi sapiẽs efficiar & ipsa longius recessit a me. Nec dixit simpliciter ostium: sed pessulum ostij. Clauserat eñ & pessulo serauerat: dum cor eius in altum leuatur: ne quis insidiator intraret, iuxta illud Salomõis. Omni custodia serua cor tuum: quia e. r. v. p. Triplex est ostium.

Ostium triplex.

Primum disciplinę.
Secundum circumspectionis.
Tertium solitudinis.
De primo. Audi fili disciplinam patris tui.
De secundo. Beatꝰ vir qui i sapiẽtia morabiẽ & in iustitia meditabitur & in sensu cogitabit circumspectionem dei.
In tertio erat qui dicebat. Vigilaui & factus sum sicut passer solitarius in tecto. Hæc tria fuerunt in tabernaculo.
Primum in atrij introitu.
Secundum in sanctorum ingressu.
Tertium dat accessũm ad Sancta sanctorũ.
Primum clauditur raptori.
Secundum latroni.
Tertium negociatori.
Raptori qui est manifestus.
Latroni qui est occultus.
Negociatori qui est importunus.
Raptor eñ vagos accipit.
Latro incautos dicipit.
Negociator quietẽ surripit.
Primum volebat claudi qui dicebat. Pone dñe custodiam ori. & circumstantias labijs meis. Hinc est ꝙ dominꝰ clausit ostium arcæ a foris. De secundo. Cum oras, intra in cubiculũ tuũ, & clauso ostio tuo ora patrem tuũ. Hinc est ꝙ mulier ad p̄ceptũ prophetę fundens oleũ clausit ostiũ super se: & super filium suũ. De tertio i Euangelio. Quis vestrũ habet amicum: qui amicus dixit petenti: Noli mihi molestꝰ esse. Iam ostiũ meũ clausum est: & p. m. m. s. i. lecto. Hoc est ostiũ ad qd̃ perseuerabat Petrus pulsans, elapsus de carcere, vbi erant cæteri Apostoli. Possunt eadem ostia bene aperiri.
Primum aperitur ad puritatem.
Secundum ad veritatem.
Tertium ad claritatem.
Primum vt peccator susceptus purificetur.
Secundum vt purificatus erudiatur.
Tertium vt eruditus contempletur.
Primũ aperuerat Iob qui ait. Ostiũ meum patuit viatori. Secundũ aperuerat Abraham, q existens in ostio tabernaculi sui, tres vidit & vnũ adorauit Tertiũ apertũ vidit Ioannes. Vidi inquit, ostium apertum in cœlo, & ecce. s. p. erat in eo.
Primi ostij est pessulum feruor.
Secundi timor.
Tertij amor.
Feruor religionis
Timor diabolicę fraudis.
Amor cognoscendę supernę beatitudinis.
Primũ aperiẽ contrito.
Secũdum iam erudito.
Tertium dilecto.
Contrito vt ingrediaẽ atrium, vbi animalia inueniebanẽ: vt & caro sacrificeẽ. Iam erudito: vt igrediatur in sancta: in quo erat mensa ꝓpositionis, id est doctrina Apostolica, vt ibi erudiatur. Dilecto, vt de lecto qui est Sãcta sanctoꝝ ad nos egrediatur & videatur. Quo facto visus ad momentũ ꝑ speculum & in ęnigmate declinat & transit a nobis.
Primo venit ad nos.
Secundo declinauit.
Tertio transijt.
Venit, per incarnationem.
Declinauit, vt incorruptionis auidos nos faceret.
Transijt, vt nos ad regnum vocaret.
Et moraliter.
Venit ad nostram consolationem.
Declinauit, ne tepescamus per securitatem.
Trãsijt, vt demõstraret ꝙ nõ habemꝰ hic manentem ciuitatẽ. Ad huc habemꝰ qd̃ de ostio dicamꝰ.
Fecit Salomon ostium,
In porticu.
In templo.
In oraculo.
Ostium porticus, est sermo propheticus.
Ostium templi, Christus.
Ostium oraculi, patrię cœlestis introitus.

In porticu verorenunciationis, Moraliter, est ostium cognitio mundi. In templo conuersionis: cognitio sui. In oraculo contemplationis: cognitio illius. quia dum casum mundi attendis: q̄ posit⁹ in incerto diuitiarũ in lapsu voluptatum: in periculo dignitatũ, ad ostium porticus accedis. Dũ vero proprię carnis defectũ: pueritiæ ortũ: momentum iuuentutis: vesperam senectutis consideras: per ostium templi transire festinas. Dũ aũt bonitatem dei cui nihil deest attendis, beatitudinẽ quę nullo indiget: & accedis ad vidẽdũ in bonitate electorũ suorum & in l.g.s. paras intrare per ostium oraculi specialis. Notandum quoq; q̄ sol equinoctialis directis radiorũ lineis, per illa tria ostia arcã testamenti illuminabat: quia a sole intelligentię directus radius considerationis, nubes cogitationũ penetrans quę discurrũt per aerem meditationis: per supradicta ostia illuminat Arcã, id est consciẽ-

Aequinoctium. tiam, hoc fit in equinoctio id ẽ cum noctes & dies sunt equales. Morales sunt noctes & dies: prospera & aduersa: damna & lucra: tristia & lęta: mentis puritas & perturbatio: lux cõtemplationis: & caligo tentatiõis: dum hæc anim⁹ deliberat: quasi sub equali mensura dies & noctes librat. Notandum

Transire. aũt q̄ dilect⁹ iste transit per bonos transit ad perfectos. Ipse enĩ est vir de quo mulier ait. Vir dei sãctus est iste: qui transit per nos. Faciamus ei cœnaculũ paruum: & ponam⁹ in eo lectũ & mẽsam: & sellam: & candelabrum: vt cũ venerit ad nos maneat ibi. Nihil fit ĩ terra sine causa. Quia enĩ tres miserabiles factę sunt emissiones: ad hoc vir iste transit per nos: vt istas repararet per tres laudabi-

Emissio. les emissiones.

Emisit enĩ diabolum de cœlo.
Adam de paradiso.
Emittit peccatorem in iudicio de beatorũ cõsortio
Prima propter superbiam.
Secunda propter inobedientiam.
Tertia propter cordis duriciam.
Venit ergo vt prima possit restaurari.
Secunda releuari.
Tertia deuitari.
Restaurari per numerum beatorum.
Releuari per veniam peccatorum.
Deuitari per custodiam mandatorum.

De prima Dauid. Iudicabit in nationes implebit ruinas. De secunda. Misit verbum suum & sanauit eos &.e.e.d.e.e. De terio. Dedisti metuentib⁹ te significationem vt fugiant a facie arcus. Ad primum inuitat sponsam sic: veni columba mea i fo. p.& in ca ma. De secundo ait ipsa. Expoliaui me tunica mea q̃uo iduar illa? Laui pedes meos: q̃uo inquinabo illos? Contra tertiũ. Anima mea liquefacta est. vt dil.loc.est. Hoc vt fieret, tres factę sunt emissiones de cœlo.

Emissus est Angelus.
Emissus spiritus sanctus.
Emissus Christus.
Immo angelus est missus.
Spiritus immissus.
Christus admissus.
Missus ad virginis aurem.
Immissus in mentem.
Admissus in ventrem.
Ad aurem vt dei reuelaret cõsilium.
In mentem vt obũbrando virgini daret solatium.
In ventrem vt mundo naufrago ferret auxiliũ.

De primo dictum est. Missus est angel⁹ Gabriel a deo in ciuitatem Galilęę. De secundo. Spiritussãct⁹ superueniet in te & virt⁹ altissimi obũbrabit tibi Spũs enĩ sanctus in eã venit, puenit, superuenit.
Venit cum voto castitatis.
Peruenit cum virtute humilitatis.
Superuenit cum mysterio incarnationis.

De tertio. Quod nascet̃ ex te sanctum vocabitur filius dei. Ecce vẽter virginis est cœnaculũ. O cœnaculum qd̃ sicut dies verni circũdabant violę saltuũ: flores rosarum: lilia cõuallium. In eo ergo redolet humilitas: feruet charitas: floret virginitas. Humilitas in violis. Charitas in rosis. Virginitas in lilijs. O cella affectibus amœna: morib⁹ serena gratia plena. Ponamus ergo in hoc cœnaculo lectulum. Vnde dicat Virgo. Cum esset rex in accubitu suo, nard⁹ mea dedit odorem suũ. Nos quoq; cœnaculum dedem⁹ ei facere, scilcet cor nostrũ Ideo pręparate corda vestra deo: vt dicatis, Paratum cor meũ de⁹, paratũ cor meũ. Ponam⁹ ergo in eũ lectulũ trãqllitatis & pacis. Mẽsã deuotiõis. Sellã ꝓprię dijudicatiõis. Cãdelabrũ cõtẽplatiõis Pacis vt inueniat̃ sine mũdana pturbatione. Deuotiõis, vt satiet̃ supnę dulcedinis suauitate. Dijudicationis, vt accuset se hõ sine excusatione. Contemplationis, in supernorum cognitiõe. In lecto non inuenit̃ vir iste: nisi fuerit a peccato mundus Vnde. In lectulo meo quęsiui per noctem quẽ diligit anima mea: quęsiui & non inueni illũ. Quia vniuersum stratum eius versasti in infirmitate e- Dñs opem ferat illi super lectũ doloris ei⁹. vt postea dicat Lectulus noster floridus. & siccabit venas.m. Paululum cum pertransissem inueni quẽ diligit anima mea. In isto hodie.i.hoc die pax vera descendit. De triplici pace eius quęre alibi. Hic lectulus mitigat languorem. Reparat dolorẽ. Ministrat saporem. Languorem tentationis. Dolorẽ satisfactionis. Saporem mundanę obliuionis. Vir enĩ iste cum venit ad lectum istũ leuigat culpam. Mitigat pressuram. Aufert sollicitudinẽ mũdanã
In primo sanatur languidus in grabato.
In secundo confortat̃ homo qui descendebat a Hierusalem in Hierico.
In tertio dominus pręcepit discipulis vacare somno: Sic enĩ ait. Dormite iam & requiescite.

De primo. Perficio sanitates hodie & cras. De secundo. Iugũ enĩ meũ suaue est & onus meũ leue. De tertio dicitur. Obliuiscere populum tuũ & domum patris tui & cog.r.d.t. q̃m ipse est dominus deus tuus. & adorabis eum. Mensam quoq; proposuit huic viro beata virgo. Quia, sapientia ædificauit sibi domum. Proposuit mensam. Ad hãc vocat filium cũ dicit. Veniat dilectus meus i hortum suum, vt comedat fructus pomorum suorũ. Et ipse. Ego sto ad ostium & pulso. Si quis mihi aperuerit intrabo ad illum & cœnabo cũ illo. Hãc sensit satiatam de mensa illa cum ait. Fauus distillans labia tua mel & lac sub lingua tua. Vere mel quia per totum mundum melliflui facti sunt cœli.
Immo leguntur cœli
Manniflui.
Roriflui.
Melliflui.
Manniflui in deserto patribus antiquis.
Roriflui: in consummatione legis.
Melliflui: incipiente anno benignitatis.

Primum in Prophetarum promissione.
Secundum in conceptione.
Tertium in natiuitate.
De primo. Manna de cœlo plui vobis.
De secundo. Rorate cœli desuper.
De tertio i Iob. Nõ videat hypocrita riuulos torrentis mellis & butyri.

Hanc mensam dirigamus huic viro. Ad mẽsam magnam sedisti, diligenter attende quę apposita sunt tibi. In hac cœnabis cũ viro hoc et dices: Cõedi fauum cũ melle meo: bibi vinum meũ cũ lacte meo. Comedite amici & inebriamini charissimi. Sellam quoq; p̄parauit ei beata virgo, quia ferculũ fecit sibi Salamon de lignis libani, colũnas argenteas, & cętera alia quę beatę virgini adaptauimus In sella sedit filius dei in incarnatione. Sed & nos sellam proprię dijudicationis debemus erigere in nobis, in quo opera nostra, cogitationes, sermones debemus iuste iudicare: ne si male iudicemus, sicut Ely sacerdos, de sella retrorsum cadam⁹, & fractis ceruicibus moriamur. Sed de triplici iudicio alio loco dixim⁹. Erexit & cãdelabrũ beata virgo quatuor lucernarum. Ipsa enĩ dicta est stella. Vnde. Orietur stella ex Iacob. Dicta est luna: aurora sol. Vnde. Quę est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens: pulchra vt luna, electa vt sol.
Stella fuit errantibus.
Luna in voluptatibus suis dormientibus.
Aurora pœnitentibus.
Sol perfecte diligentibus.
Stella errantibus: vt reducat ad viam.

Luna in peccatis dormientib⁹, vt eis impetret veniam. Aurora pœnitentibus: vt illis leuiget pœnitentiam. Sol diligentib⁹: quos deducat ad lucem supernam. Audi de stella. Maria interpretat̃ stella maris quę ducit ad viam. Vnde. Gaude Maria virgo cũctas hereses sola iteremisti vniuerso mũdo. Ad lunã clamant in nocte dormientes sic. Cũ susceperis vota.c.n.o.e. Ad auroram: clamãt pœnitẽtes sic. Sancta Maria succurre miseris: iuua pusillanimes, refoue flebiles. Miseris, qui corde conteruntur. Pusillanimes qui exteriori pœnitentia grauantur. Flebiles: qui lachrymis compunctiõis perfũdũtur. Sol fuit. Vnde. In sole posuit tabernaculum suum. Christus in ea carnem assumẽs. Annõ lucet vt sol cuius vita gloriosa: vitam dedit seculo. Annon ducit diligentes ad supernam claritatem: cuius vita gloriosa cunctas illustrat ecclesias Ecce vir.i. Christ⁹ transit per nos. Habes ergo cœnaculum beatam virginem: lectulum quoq; eius Habemus vterum. Mensam etiã habes spiritualem eius: cum Christo refectionem. Sellam habes scilicet ferculum Salomonis. Habes quoq; candelabrum, si illuminas in ecclesia errantes: peccãtes pœnitenies: iustos deum laudantes. CAR.

PEssulum ostij mei aperui dilecto meo. At ille declinauerat atq; transierat. In quibus verbis & deuota aperientis obedientia: & ingredienti quid i ipsa placuerit demõstratur. Dicit ergo. Surrexi: vt aperirẽ dilecto meo pulsanti & dicenti. Aperi mihi. Tunc siqdem surrexit ad fastigium tantę dignitatis vt dei filium cõcipere mereretur: quũ post tantas & tam immẽsas promissiones angeli dixit. Ecce ancilla domini. Tunc aperuit dilecto: quum consensit: vt intraret dilectus & conciperetur in ea: quum videlicet dixit. Fiat mihi secundum verbũ tuũ. Et quia voluntas cordis interior oris consensum referare debet, aut firmare: tanq̃ pessulum, ipsa mentẽ apẽriens ad cõsensum oris aperuit ostium ad expressionem consensus: dicendo. Fiat mihi secundum verbum tuum. at ille quidẽ iam declinauerat atq; transierat. Nam nisi iam intrasset: & in ipsa declinasset Dominus per inhabitantem gratiam, ipsa nec surgere: nec ostium aperire potuisset. quia sicut dicit Apostolus ad Philippenses. Deus est qui operatur in nobis & velle & perficere ꝓ bona volũtate. Inter hęc aũt verba interpositionẽ quãdã facit beata virgo. quia non simul dici poterãt quę simul facta sunt. Dicit itaq;. Manus meę distillauerunt myrrham: digiti mei pleni sunt myrrha ꝓbatissima. In manibus signãtur opera: in digitis operum discretio. Myrrha probatissima est carnis ꝑfectissima & carnalium voluptatum morificatio. Qualiter aũt spiritussanctus ipsam cõformauerit diuinę voluntati: ostendit cũ subijcit. THO.

ANima mea liquefacta ẽ vt dilectus loquut⁹ est quesiui illum & nõ inueni: vocaui & non respondit mihi.

¶ Quia vocem dilecti per foramen secretę compunctionis accepi: in me incaluit, quicquid ĩ me erat frigidum. Lenitum est omne asperum, liquefactum est omne durum, vti vt nihil sit mihi dulce, nisi in lachrymas resolui: & quem sua gratia mihi apparentem, mihi retinere non potui: iuuat ꝑsequi lachrymis, & sic liquefaciendo effudi in me aĩam meam. Sed ait. Quęsiui & nõ inueni. Quotiens cũq; enĩ anima casta: vel egredi cupit ad dominum, vel in carne posita gustu futurę beatitudinis attolli: non statim impetrat & dicit gemebunda. Quęsiui & nõ inueni. Tripliciter accipitur anima & dicimus Primam animalitatẽ. Secundã spiritum viuificãtem. Tertiã vitam temporalẽ. Pręter istas dicitur anima, res a deo dilecta vt Propheta ait Dauid. Conturbatus est in ira oculus meus: anima mea & v.m. De qua, quia alibi loqmur: ad pręsens tacemus: cum nõ sit pręsentis speculationis. De prima. Dederunt preciosa quęq; pro cibo ad refocillãdam animam. De secunda. Factus est homo ĩ animã viuẽtẽ. De tertia. Qui odit in hoc mundo aĩam suam: in vitam ęternã custodit eam.
Prima habet duriciam obstinationis.
Secunda torporis.
Tertia teporis.

De prima Hieremias. Percussisti eos & non sunt sanati. Attriuisti eos: & renuerunt accipere disciplinam. Indurauerũt faciem suam supra petram, & reuerti noluerunt. De secunda Esaias. Scimus quia dur⁹ es tu. & frõs tua ęnea: & ceruix tua neruus ferreus. De tertia. Exprobrauit dominus incredulitatem discipulorum & duriciam cordis.
Prima impedit conuersionem.
Secunda cognitionem.
Tertia deuotionem.
Contra istas tres loquitur dilectus tres sermones

Contra primam, ſermonem comminationis.
Contra ſecundam, eruditionis.
Contra tertiam, promiſſionis.

Liquefactio. De prima liquefactione. Interrupit petram in ære. & a.e.v.i.a.m. De ſecunda. Comploſit Gedeō lagunculas & apparuerūt lampades ardētes. De tertio. Maria Magdalena fregit alabaſtrum & domꝰ impleta eſt ex odore vnguēti. De primo. Veh vobis qui ridetis nunc, quoniam lugebitis & flebitis. De tertio. Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum & tollat crucē ſuā & ſequat̃ me. De tertio. Beati pauperes ſpiritu, quoniam ipſorꝫ eſt regnum cœlorum. Ad primum. Anima liquefacta eſt in aquę liquorem. Ad ſecundum in ceræ molliciē. Ad tertium, in aromaticę ſpeciei decorē odorem, ſaporem. Primi.i. obſtinati promittunt ſibi impunitatem, contemnūt dei bonitatem, nō curant dei longanimitatem. Impunitatem, ne in inferno patiantur. Benignitatem, qua deus dat eis decorem vt conuertantur. Longanimitatem, qua patienter a deo vt pœniteant expectantur. Vnde exiſtimas o homo qui iudicas eos qui talia agunt quia tu effugies iudicium dei? An diuitias bonitatis dei & longanimitatis contemnis? An ignoras quoniam benignitas ad pœnitentiam te adducit? Ad hāc vocem anima obſtinati liqueſcit vt dicat Inflammatum eſt cor meum, & re m.c. Nec mirum. Quia eloquium domini inflammauit eum, vt fluant in aquam i. in lachrymarum liquorē propter peccata ſua. Emittet verbum ſuum & liquefaciet ea: flabit ſpiritus & fluent aquæ. Ecce quomodo prima anima liquefacta eſt in aquę liquorē Sequitur quomodo ſecunda liquefiat in cerę molliciem. ſ. per verbū eruditionis, quo mollitur cor ad intelligēda pcepta dei. Loquere domine quia audit ſeruus tuus. Cōcaluit eñ cor meū intra me. & i.m.m.e.i. Quo factum eſt cor meū. t. cœli i.m. v.m. vt in eo ſcribantur mandata dei & itelligam ea. Nam declaratio ſermonum tuorum illuminat & intellectum dat paruulis. Notandum ꝙ i eam pingimus, ſcribimus, ſigillamus.

Primū vt habeamus patrum memoriam.
Secundo mandata dei, vt habeamꝰ eorū notitiā.
Tertio ſigillamus regis figuram.

In bello prodeſt audacia, contra aduerſariū. Memoria antiquorum patrum, ſuffragium orationū Vnde Iudas Maccabeus. Impetum inimicorum ne timueritis me e.q.ſ.f.ſp &c. Scribimus. Vnde Audi Iſrael mandata dei, & ea in corde tuo quaſi in libro ſcribe. Imaginem quoq; regis ſigillamus id eſt Chriſti, cum eum i corde imaginamur, vt dicamus. Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui domine. Triplex eſt imago Chriſti.

Imago Chriſti triplex.
Prima eſt carnis corruptibilis.
Secunda glorificatę humanitatis.
Tertia diuinitatis.

Primam debemus in corde ſigillare, vt ei compatiamur.
Secundam vt ad ſimilitudinem eius ſuſpiremus.
Tertiam vt eam in regno videamus.
De prima. Quos preſciuit, predeſtinauit conformes fieri imaginis filij ſui.
De ſecundo. Reuelata facie ſpeculabimur gloriā dei, vt transformemur in eandem imaginē a claritate in claritatem.
De tertia. Exuētes veterem hominem cū actibus ſuis, induamur nouum hominem, qui renouatur in agnitione dei: ſecūdum imaginē eius qui creauit eum.

Imago ad quam renouamur, eſt pater memoria.
Filius intelligentia.
Spiritusſanctus benignitas.

Hęc reformata fuit in illo homine, ſed reformat̃ in dei agnitione. Ecce liquefactio in ceræ molliciē Sequit̃ tertia in aromaticę ſpeciei pulchritudine odorem, ſaporem. Species eñ aromatica

Pulchra eſt in horto.
Odorifera in mortario.
Saporoſa condita in electuario.
In horto religionis.
In mortario tribulationis.
In electuario condito ex virtutibus.
Pulchra in morum compoſitione.
Odorifera patientia in paſſione.
Saporoſa ſupernę dulcedinis guſtu in cōtēplatiōe

Audi docentem pulchritudinem. In omnibus ait Apoſtolꝰ, teipſum præbe exemplum bonorum operum, i doctrina, in grauitate, i integritate. Audi odoriferum. Ter virgis cęſus ſum, ait Paulus, ſemel lapidatus ſum. &cę. Audi docentem ſaporem. Si ſurrexiſtis cū Chriſto, quæ ſurſū ſunt ſapite. Iſtę tres liquefactiones ſunt a dilecto. Morem amantis exprimit ſpōſus, qui fugit ad ſalices & ſe cupit ante videri. Apparuit prius ad monumētū forſitan non vocatus. Ecce non inuenitur & quæſitus & vocatus. Forſitā amplius quęrebat hunc ſcilicet ordinem vt prius quęratur: ſecundo inquiratur: tertio acquiratur: quarto requiratur. Quæratur abſentatus. Inquiratur abſconditus. Acquiratur inuentus. Requiratur alienatus.

Primum per operationem.
Secundum per orationem.
Tertium per longanimitatem.
Quartum per eius miſericordiā & bonitatem.

Tres prios gradus docet ipſe in Euangelio. Quærite ait & inuenietis. petite & accipietis. pulſate & aperietur vobis.

Primum per operationem.
Secundum orationem.
Tertium virtutum perſeuerantiam.
Quartum humili ſupplicatione.

Primum fecit pro nobis dñs per incarnationē ſuā. Sc̄dm per legem & Prophetas & apoſtolicam doctrinam. Tertium per paſſiōis anguſtiā. Quartū per ſpiritus ſancti gratiam. De primo dicitur. Venit quęrere ouem quę errauerat. De ſecundo. Nō veni vocare iuſtos, ſed peccatores. Et. Multi ſūt vocati, pauci vero electi. De tertio. Factus eſt patri obediens vſq; ad mortem. De quarto Dauid Require ſeruum tuum domine. Similiter abſentatus vocetur. Abſconditus iuocetur id eſt intus vocetur. Inuentus aduocetur id eſt ad te vocet̃. Alienatus vocetur id eſt iterum vocetur.

In primo vocetur audibili voce.
In ſecundo ſuaui affectione.
In tertio puritate conſcientię.
In quarto multa ſatiſfactione. CAR.

ANima mea liquefcta eſt: vt dilectus loquutus eſt. Ac ſi dicat. Poſtq̄ dilectus meus loquutus mihi per angelum: anima mea incaluit & liquefacta eſt: vt ſicut metallum

calore liquefactū, formā acciperet quā vellet artifex ſpūſſanctus. Verba aūt ſequētia ad diuerſa referūtur tpa, nā quod ſequitur. Quęſiui, & nō inueni illū, vocaui & nō reſpōdit mihi: ad illud tempus reſpicit, qñ parētes Chriſti requirebāt eū inter cognatos & notos. Vnde dicit mater. Quęſiui & nō inueni eū: & quū inueniſſem eū in tēplo ſedentem in medio doctorꝫ, vocaui eū & dixi. Fili, quid feciſti nobis ſic? ecce pater tuus & ego dolentes quęrebamus te, ipſe vero nō reſpondit mihi tanq̄ matri, tanq̄ materno ſatiſfaciens affectui, ſed ait. Quid eſt ꝙ me quęrebatis? neſciebatis ꝙ in iis quę patris mei ſunt, oportet me eſſe? Ideo quoq; dicit ꝙ nō reſpōdit ei, quia verbū reſpōdentis nō intellexit. Vnde ſtatim ſubdit Euāgel'. Et ipſi nō intellexerunt verbum: quod loquutus eſt ad eos. Verbum autem quod ſequitur refertur ad tēpus Dominicę paſſionis, videlicet. THO.

INuenerunt me cuſtodes qui circuierūt ciuitatem, percuſſerunt me & vulnerauerunt me: tulerūt pallium meum cuſtodes murorum.

¶ Cuſtodes eccleſię ſunt doctores, quibꝰ hęc cura delegata eſt, vt hanc a prauorꝫ doctrina defendant, & ad dilectionem accēdant. Hi ſponſā quęſitu dilecti fatigatā inueniunt, percutiunt, & vulnerant: quia animā ſuperno amore anxiam inueniunt: & ſuo exemplo & doctrina amplius accendunt. Et dum in ea quicquid terrenū in ea remanſiſſe deprehendūt, extingūt: & eam ad infima velut inſenſibilem reddūt: quaſi eam percutientes vulnerāt, ſcilicet gladio ſpiritus quod eſt verbum dei. Iidem ſunt cuſtodes murorum id eſt virtutū qui ſponſam ſpoliant pallio id eſt ſeculari inuolucro, vt libere videat dilectum. Idem eñ eſt palliū quod ſuperius tunica. Tres ſunt ciuitates, de quibus in Theologia agitur.

Ciuitates quarum theologia meminit.
Prima Babylonis. — Prima dicitur cōfuſio.
Secunda Sion. — Secunda ſpecula.
Tertia Hieruſalem. — Tertia viſio pacis.
Prima eſt infernus.
Secunda eccleſia militans.
Tertia eccleſia regnans.
Prima cuſtodibus caret.
Secunda habet.
Tertia non indiget.

Prima patet, vt qui vult ingrediatur. Lata eſt via quę ducit ad mortem. Facilis deſcenſus auerni: Sed reuocare gradum ſuperaſq; euadere ad auras: Hoc opus, hic labor eſt. Secūda clauditur, ne diabolus in ea aliquid machinetur. Confortabit dominus ſeras portarum tuarū. Arcta eſt via quę ducit ad vitam. Ardua molimur, ſed nulla niſi ardua virtus. Tertia ſecura eſt: quia fur & latro ibi non timet̃. Theſaurizate vobis theſauros in cœlo, vbi ęrugo & tinea non demo. & vbi. f. non eſt nec fu. Sion igitur cuſtodes habet tres.

Cuſtodes Sion tres.
Prelatum.
Angelum.
Deum.

De prima. Super muros tuos Hieruſalem coſtitui cuſtodes t.t.&.t. non.t. De ſecunda. Et ſuper muros Angelorum cuſtodiam. De tertia. Niſi dominus cuſtodierit ciuitatem, fruſtra vigilae qui cuſtodit eam.

Primus percutit. — Percutit increpatione.
Secundus vulnerat. — Vulnerat viſitatione.
Tertius pallio denudat. — Pallio denudat: ſecularis conuerſationis imitatione.

Sed notate ordinem verborum.

Inuenerunt. — Inuenerunt in muro ſolitudinis.
Vulnerauerūt. — Percuſſerūt i baculo correctiōis.
Percuſſerūt. — Vulnerauerūt i gladio ſepatiōis.
Palliū tulerūt. — Nudauerūt pallio ſecularis conuerſationis.

Inuenerūt i muro ſolitudinis, ne dilatiōis tędeat.
In baculo correctionis, ne caro laſciuiat.
In gladio ſeparationis, ne ſpūs carni conſentiat.
Nudauerunt pallio ſecularis conuerſationis, vt ad operandum ſe expediat.
Primo inuenerunt in muro ſolitudinis.
Solitudo triplex eſt.

Soltiupo. triplex.
Prima vicioſę ſingularitatis.
Secūda derelictio in anguſtiis tribulationis.
Tertia eſt in meditatione deſiderij cœleſtis.

De prima. Vęh ſoli, quia ſi ceciderit non habet ſubleuantē. Talis ſolitarius primus fuit diabolus. De ſecūdo. In ſollicitudinibus errātes. Et Chriſtꝰ in paſſione. Circūſpexi & nō erat auxiliator. Et ſimilis factus ſum pelicano ſolitudinis. De tertio. Factus ſum ſicut paſſer ſolitarius in tecto. In hac erat Maria Magdalena quęrēs dñm. Dñe inquit, ſi tu ſuſtuliſti eū dicito mihi & ego eum tollam. Secundo percuſſerunt gladio correctionis. Vnde. Virga tua & baculus tuus ipſa me conſolata ſunt. Corripiet me iuſtus in miſericordia & increpabit me. Ego ait Dominꝰ, quos amo arguo & caſtigo. Argue, obſecra, increpa. Corripite inquietos: conſo. p. ſuſcipite infirmos. Hieremias. Percuſſiſti eos & non ſunt ſanati. Attriuiſti eos & re.a.d.i.f.ſ. ſ.p.&.r.n. Tertio vulnerauerunt gladio ſeparationis. De hoc dixit. Non veni mittere pacem ſed gladium. Iſte ſermo dei viuus & efficax & penetrabilior omni gladio ancipiti per. v.ad.d.a. ac.ſ. Gladium iſtum dixi ſermonem non prolatum, ſed incarnatum. Quarto tulerunt pallium ſecularis conuerſationis.

Pallium triplex.
Triplex eſt pallium iſtud.
Primum voluptatis.
Secundum vanitatis.
Tertium malignitatis.

Primum fuit illud quod Ioſeph reliquit fugiens in manu dominę meretricis.
Secundum illud quod Ioannes Euāgeliſta in manu Iudęorum reliquit. At ille inquit reiecta ſindone fugit.
Tertium quod Helia aſcendente in cœlum in terra remanſit.

Inuentio cuſtodum aufert deſolationem.
Percuſſio baculi facit liuorem.
Gladius vulnerans effundit ſanguinem.
Denudatio pallij reddit expeditū ad operationē.
Deſolationem ſolitudinis.
Liuorem contritionis.
Sanguinem appetitus ſpiritualis ad operationem virtutis.

Inuētio cuſtodū aufert deſolationē, vt dicat. Benedictus es dñe d.q.a.m.& cō.es me. Et ſc̄dm multitudinē da.m.i.c.m.cō.t.l.a.m. Baculus facit liuorē. Eſt liuor ex lęſione corpis, & liuor inuidię. Vnde. Vulnus & liuor &.p.t. Et eſt liuor ſpiritualis (Liuor qd.)

anxietatis,& hunc liuorē primū habuit Christus, cuius liuore sanati sumus. Gladius fundit sanguinem appetit⁹ spiritualis. Vnde vita animę in sanguine est. Vñ ait Dauid. Effudi in me aīam meā. Denudatio pallij facit expeditū. Vnde Ioseph eo relicto ad fugiēdū fuit velocior. Ioēs relicta sindone ad euadēdū fuit liberior. Helias relicto pallio i terra: ad ascendendū in cœlum fuit alacrior. Custodes ciuitatis scilicet ecclesię merito dixim⁹ Apostolos iuxta illud. Super muros Hierusalem constĭti. cust. & maxime Petrum & Paulum. Qui sponsam. i. ecclesiam inuenerunt errantem. Percusserunt repugnantem. Vulnerauerunt obstinatā sagitta dilectionis. Spoliauerunt inueteratam pallio veteris cōuersationis. De primo dicitur. Errauī sicut ouis quę perierat. Sed cōtra, Petr⁹ Apłus & Paulus doctor gētiū, ipsī nos doc. le. t. d. Repugnabat iuxta illud. Tu discipulus ei⁹ fis, nos discipuli Mosī sumus. Sed percussa est iuxta illud. Percute filiū tuum virga, & liberabis animam eius a morte. Obstinata erat vt diceret. Sed neq; sī spiritus factus est audituim⁹. Sed vulnerata dicit. Vulnerata charitate ego. Inueterata erat cui dictū est. Exuite veterem hominem cum actib⁹ suis. Audī spoliatam. Expoliaui me tunica mea, qūo induar illa. Itaq; vt cōtra errorē illuminetur scientia, veniat Petrus & Paulus tanq̄ duo sciētię luminaria. Propter hoc em̄ legit Solomon i tēplo fecisse deo Cherubin de lignis oliuarū decē cubitor⁹ altitudinis, & alas quinq; cubitor⁹. Dignū erat vt Christus qui venerat miam facere nobis assignaret viros misericordię, vt ijs qui ceciderāt per Adę stultitiā homines sciētes assignaret: ille qui docet hominem scientiā, vt per eos faceret spūaliter legē intelligere: qui venit nō legē soluere sed adimplere. Hęc duo Cherubin facta sunt de lignis oliuarū: quia isti sunt viri misericordię: quor⁹ iustitię oblionē nō acceperūt. Hi dicūtur plenitudo sciētię: quia nō quęsierūt scientiā phantasticarū argumētationū: sed scientiā dei plusq̄ holocaustū. Decem cubitor⁹ dicti sunt quia spūaliter & docētes & adimplentes decē legis articulos accepturi sunt vobiscū singulos denarios. Habem⁹ ergo in Cherubin scientiā: in lignis oliuę misericordiā: in decem cubitis legis obseruantiā. Scientiā, vt habeaī dei & nostri cognitio. Misericordiā, vt fit in nobis proximi cōpassio. Legis obseruantiā, vt pficiat in nobis mādator⁹ dei executio. De prio. Labia sacerdotis custodiūt scientiam, & legem ex ore eius requirūt: quia angelus dñi exercituū est. Et in eodē. Periit populus meus eo q⁹ nō haberet scientiam. Ad hoc em̄ Apostolus datus est spūs scientię. De misericordia ait Iob. Mecū creuit miseratio, & de vtero matris meę egressa est mecū. Itaq; isti facti viri misericordię. De lege. Pax multa diligētibus leg. t. & nō est illis scād. De sciētia. Est sciētia quā seq̄tur pœna. Est sciētia semiplena. Est scia plena. Prima scit voluntatē dei, sed nō deserit iniquitatē. Secunda cum tractet de temporalibus, tamen retinet puritatem.

Tertia prosequitur dei voluntatem.

Prima est ethnica: quia ethnici hoc faciunt.

Sēdi politica, quia ciuitates tpalia iuste disponūt.

Tertia Apostolica, qa viri Apostolici voluntati diuinę obediunt.

De prima. Melius erat viā veritatis nō agnoscere, q̄ post agnitionem retrorsum cōuerti. Itē. Seruus sciēs volūtatē dñi sui & nō faciēs, plagis vapulabit multis. Qui apponit hāc scientiā, apponit & laborē. De secūda ait Paulus. Scio esurire & satiari, & abūdare & penuriā pati. Itē. Sacerdotes qui bene sciūt, duplici honore digni habeātur. De tertia Dñs Samaritanę mulieri. Si scires donū dei, & quis loquitur tecū, forsitan petisses ab eo vt daret tibi aquā viuā. De hac cōqueritur Propheta. Nō est misericordia, nō est veritas, nō est sciētia dei in terra. Item Petrus. Instruite in fide vestra virtutē In virtute scientiā. Et Paulus. Nihil iudicaui me scire inter vos, nisī Iesum Christū, & hūc crucifixū Idem. Scio cui credidi, & certus sum quia potens est depositū meum seruare. O Petre vbi est illud verbum quo negasti dīm, dicēs Ancillę. Nescio quid dicis. Tu quoq; Paule cū vestes lapidantium Stephanū seruares: & cū Christū persequi & mēbra eius nō cessares? Tunc aliud sciebas q̄ Iesum Christū crucifixū. Et ille. Ignorās fecit incredulitate. Me ait Petrus, permisit dñs cadere, vt lapsos releuarē. Me ait Paulus, permisit deus errare, vt erroneos ad viā reducerē. Hi forsitan prefigurati sunt cū dicerat Samuel ad Saul. Inuenies duos viros salientes foueas magnas. Isti em̄ salierunt foueas magnas cū transierūt de pcō ad iustitiā, de laqueis diaboli ad liberam Christi viam, de formidine mortis ęternę ad fidutiam. Hoc est pallium quod tulerunt sponsę. Vobis qui estis super terrā erit formido, & fouea, & laqueus. Laqueus diabolicę seductionis. Fouea obstinationis. Formido extremę examinationis. Laqueus, vt cadat in tentationē. Fouea obstinationis, vt veniat in desperationem. Formido, vt sit paratus ad extremā damnationē. De laqueo. Laqueū parauerunt pedibus meis &c. Sed remediū habet. Quia anima nostra sicut passer erepta est de la. ve. &c. De fouea. Lacum aperuit & effodit eum, & incidit in foueā quā fecit. Item. Vulpes foueas habēt & volucres cœli nidos. De timore. Peccator videbit & irascetur. d. f. f. &c. Isti inuenerūt sponsam errātē. Inde Petr⁹. Eratis aliqñ sicut oues errantes. Et Paulus multis enumerat⁹ peccat⁹, Hoc aliqñ fuistis, sed obliti estis, sed sctificati est⁹, sed iustificati estis. Percussit Petrus. Deponētes oēm malitiā &. o. do. & si &c. Et Paulus. O insentati Galathę, quis vos fascinauit nō obedire veritati. Vulnerat Petrus. Regenerauit nos deus in spem viuam in hereditatē incorruptibilē, & incontaminatā, & immarcessibilē, cōseruatam in cœlis. Et Paulus. Quę sursum sunt sapite. Spoliat Petrus. Cōuersationē vestrā habentes bonā inter gentes. Et Paulus. Obsecro vos, vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis, cum humilitate & mansuetudine, cum patientia: supportantes inuicem in charitate. CAR.

INuenerūt me custodes, qui custodiunt ciuitatem: percusserunt me & vulnerauerūt me, tulerūt pallium meum custodes murorū. Ac si dicat. Pontifices & Scribę, & Pharisęi, qui ex officio debebāt custodire ciuitatē: apprehēso vero custode, filio meo: inuenerunt me in ipso percutiētes eum, percusserunt me: & vulnerātes eū, vulnerauerūt me, qm̄ gladi⁹ passiōis ei⁹ meam pertrāsluit aiam. Abstulerūt quoq; palliū gaudij, & dederūt p eo spīm mœroris. Sequit. THO.

DIuro vos filię hierusalem si inueneritis dilectū meum: vt annuncietis ei quia amore langueo.

¶ Merito languet amore Sponsa cū gladio spūs percussa ac vulnerata carnalis amictum cupiditatis exuens. Quia quāium in deo, pficit aia tārum in mūdanis fit debilis & infirma. Nec mirū si anima perfecta languet cum Apostolus eos qui mūdum reliquerūt mortuos appellat. Mortui enim estis & vita vestra absc̄dita est cum Christo. Filię Hierusalem ciues sunt patrię cœlestis.

Sunt filię Babylonis. De prima. Filia Babylonis misera. De secunda.
Sunt filię Iudę. Exultauerūt filię Iudę.
Sunt Sion. De tertia. Vt annunciē
Sunt Hierusalem. oēs. p. t. i. p. f. Sion. De quarta in hoc loco.

Prima iacet in peccatorum confusione.
Secunda se purgat in confessione.
Tertia est in speculatione.
Quarta fruitur dei visione.
Prima enim interpretatur confusio,
Secunda confessio.
Tertia speculatio.
Quarta dei visio.
Prima ridet errore.
Secundo liuet mœrore.
Tertia languet amore.
Quarta gaudet honore.
Primę pulchritudo fallax est & vana.
Secunda dicit. Nigra sum, sed formosa.
Tertię dicitur. Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra.
Quartę dicitur. Tota pulchra es amica mea, vt dictum est. Prima sedet in confusione quasi in fluminibus Babylonis.

Flumina ifemi quatuor. Quatuor sunt flumina Babylonis.
Odium fratris.
Ardor carnalis voluptatis.
Obliuio dei.
Tristitia mundi.

Ista sunt q̄tuor fluuij inferni sicut legit⁹ in Poetis.
Primus est styx qui interpretatur odium.
Secūdus Phlegeton qui dicitur ardens.
Tertius Lethes qui dicitur obliuio.
Quartus Cocytus id est luctus.
Hi secundum suas interpretationes sunt prædicta flumina Babylonis.
Aliquando est homo super flumina.
Aliquando sub fluminibus.
Aliquando in fluminibus.
Super flumina sunt, qui tentationib⁹ reluctantur.
In fluminibus qui vincuntur.
Sub fluminib⁹ qui in tētationib⁹ iacere delectātur.
Primus dicit. Introierūt aquę vsq; ad aiam meā
Secundus. Infixus sum in limo profundi.
Tertius. Veni in altitudinem ma. &. t. d. m.
In salicibus horum fluminum suspendim⁹ organa nostra. Organa nostra suspēdimus in salicib⁹. i. in sterilitatib⁹ qñ quod ipsi nō facimus: alijs prędicare erubescimus. Quinq; sunt sterilitates.
Prima actionis.
Secunda sermonis.
Tertia cogitationis.
Quarta affectionis.
Quinta intentionis.

De prima. Defecerūt in vanitate dies eorū. De secūda. Vana loquuti sūt vnusquisq; ad pximū suū. De tertia. Vęh qui cogitatis iutile. De quarta. Vt quid diligitis vanitatem & quęritis mēdacium. De quinta. Cor eor⁹ vanū est. In suburbio Babylonis est primū, circa portā secundū, intra muros tertium, circa mediū ciuitatis quartū, in intimo ciuitatis quintū. Operū sterilitas est extra, quia videtur ab hoibus: sterilitas loquutionis iuxta portam quia verbo quasi porta interiora manifestam⁹. Cętera tria in ciuitate: quia ea nullus videre pōt. ecce quinq; sterilitates. Similiter quinq; sunt organa.

Primum doctrina veritatis.
Secundum inflammatio voluntatis.
Tertium impetratio gratię.
Quartum exhilaratio conscientię.
Quintum est iubilatio, qua deo gratias referim⁹ pro interna suauitate. Horum organorum.
Primum instrumentum est eruditionis.
Secundum exhortationis.
Tertium deuotionis.
Quartum exultationis.
Quintum iubilationis.
Ad primum pertinet indoctos docere.
Ad secundum negligentes corripere.
Ad tertium domino supplicare.
Ad quartum in domino gaudere.
Ad quintū in admiratiōis magnitudinē assurgere
In primo organo se cantare promittebat qui dicebat. Os meū lo. sa. & in. c. m. p. In secūdo cantabat qui ait. Beatus vir qui suffert tentationem, qm̄ cū probatus fuerit accipiet coronam vitę. In tertio. Omni tempore benedic. d. &. p. ab. e. vt. v. t. d. In quarto. Venite exultemus dño. In quinto. Mirabilis deus in sanctis suis g. i. ma. s. Filia Babylonis ridet errore non audiens Risus dolori meo miscebitur. Et. Extrema gaudij luctus occupat. Et idē. Risum reputaui errorem: & gaudio dixi: quid frustra deciperis. Item. Vęh vobis qui ridetis nunc: quoniam lugebitis & vos. Item Iacobus. Risus vester vertatur in luctum & gaudium vestrū. m. vo. f. Pulchritudo eius fallax gratia, & vana scilicet exterior. Mulier pulchra & fatua circulus aureus in naribus suis. Et Iob. Vidi stultum firma radice, & maledixi pulchritudini eius statim. Sed & Poeta. Forma bonum fragile: quātumq; accedit ad annos, Fit minor: & spatio carpitur ipsa suo. Filię Iudę se purgant in confessione, iuxta illud. Confitemini alter utrum peccata vestra. Et. Omnia in confessione lauentur. Confessio enim secunda tabula est post naufragium. Hę humiliter dicunt. Pecccaui super multitudinem arenę maris, & nō sum dignus videre cœlū prę multitudine iniquitatum mearum. Hę purgant illud triplex fermentum. De quo Apostolus. Expurgate vetus fermētum, Non in fermento ait veteri, neq; in fermento malitiæ & nequitiæ. Fermentum vetus est suggestio diaboli: quæ incipit a cogitatione transit in delectationem: prorumpit in consensum: peruenit ad actum, & hoc peccando in se. Fermentum malitię est quando peccamus in proximum aliquid machinando aduersus eum ira, odio, vel inuidia. Fermētū nequitię est quo peccam⁹ in deū vt superbiendo, blasphemādo, nō credēdo. Igitur

preoccupemꝰ faciē eius in ꝯfes.&c.Hec aliqñ fuit de filiabus Babylonis. Ipsa aũt gemens conuersa est retrorsum. Vnde liuet mœrore,quia.p.plo.in noc.& lachry.e.d.ma.eiꝰ.Inde em̄ clamat. Lauabo per singulas noctes lectũ meũ:lachrymis meis stratũ meũ rigabo. Memor illiꝰ Euãgelij. Beati q lugẽt qm̄ ipsi cõsolabũtur. Ergo afflicti quotidie pro peccatis & lachrymis expectemꝰ finē nostrũ, ne forte occupati die mor.locũ pœnitētię & venię inuenire nõ valeamꝰ. Hęc quis fit in mœrore,exultat in spe,eo ꝙ fecit iudiciũ & iustitiã in se in hoc mũdo:& ideo nõ iudicabitur in iudicio. Vnde. Exultauerũt filię Iudę ꝓpter &c. Ideo dicit cõfidēter qđ sequitur. Nigra sum sed formosa. Nigra satisfactione. Formosa dilectione. Nigra rememoratione pctõꝝ. Formosa spe futuroꝝ bonoꝝ. Nigra iudicio hoim. Formosa visitatiõe angeloꝝ. Tertię sunt filię Sion,qđ interptatꝛ specula,quia sicut dictũ est:istę sunt in speculatiõe:languēt amore.eis dr. Ecce tu pulchra es amica mea, ecce pulchra.

De speculo & specula.

Hic notãdũ ꝙ quidã sunt in speculo & ĩ specula.
Quidam nec in speculo nec in specula.
Quidam in specula & non in speculo.
Quidam in speculo & non in specula.
Primi sunt coram deo & hominibus boni.
Secundi coram deo & hominibus mali.
Tertij coram deo mali:coram hominibus boni.
Quarti coram deo boni,coram hominibus mali.

Primi exẽplo ꝓficiunt.	In speculo sunt,cum
Secundi inficiunt.	se considerant inte-
Tertij decipiunt.	rius. In specula cum
Quarti se despiciunt.	apparent exterius.

De speculo dr. Oculi sapiētis in capite eiꝰ. De specula. Luceat lux vestra corã hoibꝰ. De secũdis dr. Vęh vobis Scribę & Pharisęi,qui tulistis clauem sciētię,nec ipsi introistis,nec alios intrare permisistis. De tertijs dicitur. Veniunt ad vos in vestimētis ouium:intrinsecus autem sunt lupi rapaces. De quartis dicitur. Cum oraueris intra cubiculũ tuum,& clauso ostio ora patrem tuum. Item notandum quatuor esse specula.

Specula quatuor.

In primo nostram cõsideramus iniquitatem.
In secundo nostram conditionem.
In tertio pœnas infernorum.
In quarto beatitudinem cœlorum.
Primum nos trahit ad lamentationem.
Secundum nos inuitat ad humilitatem.
Tertium nobis incutit timorem.
Quartum nos inflammat ad amorem.
In primo deponimus confidentiam.
In secundo superbiam.
In tertio audaciam.
In quarto pigritiam.

Cõfidentiã deponunt,qui respiciētes peccata sua vidēt ꝙ vane cõfidunt in virtute sua,& in.m.d.s.g.habēt cũ Iob dicere. Ecce nõ est auxiliũ mihi in me. Item cõtra foliũ quod vento rapitur ostendis potēñã tuã & stipulã siccã ꝑsequeris. Adã fuit arbor creatꝰ a deo. Foliũ qñ cecidit suggestiõis vēto. Stipula eiectus de paradiso. De prio Esaias. Auferã ornamēta de pedibꝰ vestris,& lunulas,& specula. Pedes sunt affectus nostri, quibꝰ gratia subtrahitur agnoscēdi peccata. De secũdo Iacobus. Si quis est auditor verbi & non factor,comparabitur inquit viro cõsi.v.n.s.in spe. De tertio Apls. Videmus nũc per speculũ in ęnigmate,tũc aũt facie ad faciē:nõ solũ beatitudinē,sed etiã pœnas inferni. De quarto in libro Sapiētię. Sapientia inquit cãdor est lucis ęternę,& speculũ sine macula. Ipsa em̄ sapientia,cœlestia cõtemplamur. Primũ vt dictũ est nos trahit ad lamētationē. Vnde. Vęh nobis quia peccauimꝰ:quia cecidit corona capitis nostri. Itē. Putruerũt & cor.s.&c. Itē Iob. Si fuero lotus velut aquis niuis,& fulserint velut mũdissimę manus meę,tñ sordibꝰ intinges me, & abomina.m.peccata.m. Itē. Peccauimus cũ patribꝰ nostris, iniust.egi.iniqui.fe. *Primum.* In secũdo speculo nostram videmus cõditionē, & inuitat nos ad humilitatem, quippe in eo videmꝰ vile initiũ,miserabile exiliũ, tristē exitũ. *Secũdum.* Vnde Iob. Homo natus de muliere, bre.vi.tēp.reple.mult.miserijs. Audi vile initium. Qui quasi flos egreditur.s.natus de muliere:& cõteritur quia repletur multis miserijs:& nũq̄ in eodem statu permanet. Ecce exilium miserabile. Et fugit velut vmbra.s.breui viuēs tpe. Ecce habes tristem & festinatũ exitũ. Et hęc sunt ad humilitatem. Vnde. Quid superbis terra & cinis? Homo cũ morietur hęreditabit serpētes & bestias,& vermes. In tertio videmus pœnas inferoꝝ,quibꝰ nobis incutit timorē. *Tertium.* Hę fiunt igne & gelu,verme, fame,fœtore,flagello. Est etiã horror cũ tenebris & flammea vincula membris. De igne & fœtore. Ignis,sulphur,& spiritus procellarum,pars calicis eoꝝ. De vinculis,& tenebris,& gelu. Ligatis manibus & pedibus mitt.e.in ten.exte.ibi erit fletus & stridor dentiũ. De verme. Vermis eoꝝ nõ morietur,& ignis eoꝝ nõ extinguetꝛ. De fame. Serui mei comedēt & vos esurietis. De horrore. Vbi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat. Hoc vidēs merito exclamat. Timor mortis cõturbat me.q.in.&c. Hęc viderat Iob cum clamabat. Dimitte me paululum vt plan.dol.meũ &c. Quartum speculũ quia in eo videmus cœlestē beatitudinē,nos inflammat ad amorē. *Quartũ.* Vident em̄ ꝙ gaudent in cœlis animę sanctoꝝ:qui Christi vestigia suut sequuti. Et q̄ gloriosum est regnum in quo cum Christo gau.omnes.s. Ideo clamant. Concaluit cor meum intra me,& in me &c.quia ibi nihil deest ijs qui deũ diligunt in veritate. De his speculis dicitur ꝙ fecit Moyses labrum æneum de speculis mulierũ,quę excubabant ad ostium tabernaculi. Tabernaculum est patria cœlestis, ad cuius ostium id est ingressum excubant mulieres id est animę sanctę,ex quarum prædictis speculis Moyses id est saluatus de aquis scilicet deus sine peccato:facit quasi vas quoddam ęneum,idest forte & liuido colore,fletum indicãs:quadrilaterum,quia ex quatuor speculis,in quo lauabantur sacerdotes sacrificaturi,id est carnem suam domantes,lauãtur lachymis emanãtibꝰ. De primo latere.i.de memoria peccatorum,& de secundo latere id est de miseria nostrę conditionis, & de tertio id est timore gehennę,& de quarto id est amore patriæ. Hæc dicta sunt de filia Sion,quæ est in speculatione. Sed eadem vt dictum est languet amore.

Languet in defectu.	In defectu peccati.	Lãguēt animã in
In effectu.	In effectu boni.	quibus.
In affectu.	In affectu dei.	

Languet in defectu:eo ꝙ dilectum offenderit.
In effectu:eo ꝙ quantum vellet pro dilecto pati non sufficit.
In affectu:eo ꝙ differtur beatitudo quã appetit.

Primo languore languebat qui dicebat. Oĩa quę fecisti nobis &c. Secundo languebat qui dicebat. Quid retribuã dño pro oĩbus quę retribuit mihi? Et Iob. Qui cœpit ipse me conterat,soluat manũ suã & succidat me. Et Abacuk. Ingrediatur putredo in ossibus meis & s.musca.vt.re. in die tribu.& asc.ad.p.ac.nostrũ. Tertio languore languebat qui dicebat. Sitiuit anima mea ad deum viuum quãdo veniam & apparebo ante faciem dei. Item concupiscit & de.a.m.i.a.d. Primo languebat Maria Magdalena iacēs ad pedes Christi,vbi dimissa sunt ei peccata multa,qm̄ dilexit multũ. Secũdo languet qñ ad vngendũ dominum vnguēta cõficiebat,& tãta solicitudine ad eũ quęrendũ laborabat. Tertio languet qñ inuēto in specie hortulani dicebat. Tulerũt dñm meum & nescio vbi posuerũt eum. Vnde tanta lętitia secuta est cum diceret dñs,Maria. Et illa. Roboni,quod dicitur magister. Ecce ad tēpus eius languor mitigatꝰ est. Sed hęc amplius languit post Ascensionem. Isti dr. Ecce tu pulchra es amica mea,ecce tu pulchra,oculi tui colũbarũ. Bis dr pulchra,quia pulchra in affectu, pulchra in effectu. In affectu diligēdo. In effectu operãdo. Diligēdo deũ & proximũ. Operãdo misericordię opera in ꝓximũ,opera virtutꝫ in se,opera pietatꝫ in deũ. Itē. Pulchra est ĩ ꝓcessu. Pulchra in excessu. In ꝓcessu virtutis,de virtute in virtutē ascendēdo. In excessu mētis,cœlestia cõtemplando. Item dicitur ei. Specie tua & pulchritudine.t.inten.pros.proce.& reg.te in ea humiliãdo. Procede in cõtemplatione,filias Hierusalē ęmulando. Et regna ad earũ pacem perueniēdo,quibus nũc dicis. Nũciate dilecto,quia amore langueo. Ipsę em̄ iam fruũtur pacis visione. De qua. In pace in idipsum dor.& requi. Ipsę gaudēt honore,quibus dicit Sponsus. Tota pulchra es amica mea, quia pulcha sine culpa,pulchra sine miseria in secula. Harum formã & studium sequuntur laborantes in mundo,vt earum fruantur gaudio.

Diuersi gradꝰ euntium.

Primi remanent in sterquilinio tanq̄ imperiti.
Secundi lento passu ambulãt tētationibꝰ cõpediti.
Tertij currũt:tñ sua adhuc corruptione impediti.
Quarti ascēdũt cũ christo auiculis carnis expediti.

Primi dicũt. Sedeo regina & vidua nõ sum,& luctũ nõ videbo. Secundi. Trahe me post te. Tertij. In odore vnguētoꝝ tuoꝝ currimus. Quarti. Sub vmbra illiꝰ quē desidera.sedi,& fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Primi sunt obstinati,assidue respiciētes Sodomã cũ vxore Loth,ĩ statuã lapideã indurati. Secũdi erubescētes pctã sua quęrũt a tergo saluatoris,cũ muliere sanguinaria tãgere fimbriã vestimēti. Tertij amore feruētes cũ Maria Magdalena inueniũt in specie hortulani. Quarti cum regina Saba ingredientes Hierusalem,audiunt sapientiam Salomonis id est veri pacifici.

Primi excluduntur a superna solennitate.
Secundi admittuntur momentanee.
Tertij visitant eam in frequentatione.
Quarti possident in assiduitate.

De primis. Vię Sion lugēt eo ꝙ nõ sint q veniãt ad solēnitatē. De secũdis. Buccinate ĩ neo.t.i.isig.d.sol.n. De tertijs. Cõstituite diē solēnē in condensis.i.frequētationibꝰ vsq; ad cornu altaris.i.regnũ Christi. Quarti gaudēt cũ Christo,de cuiꝰ solennitate gaudent angeli & collaudãt filiũ dei. Isti sunt quatuor equi,quos vidit Zacharias propheta.

Vnus erat niger.	Niger equꝰ designat primos
Alius varius.	qui sunt nigri tētationũ rubigi-
Alius rubeus.	ne. Tertiꝰ q rubeꝰ ē:designat
Alius albus.	tertios q sunt inflãmati chari-

Equi Zacharię.

tate. Quartꝰ albꝰ quartos designat iã cãdidatos in corruptiõe primę stolę. De primis. Denigrata est facies eiꝰ sup carbones,& nõ sunt cogniti ĩ plateis. De secũdis ait Paulus. Expurgate vetꝰ fermētũ, vt sitis noua conspersio sicut estis azymi. Azymi sunt,qa mũdi a crimine. Sed adhuc egēt purgari a fermēto.i.ab iminēti tentatione. Propter tertios ait Dauid. Inflãmatũ est cor meũ & renes mei cõ. sunt. Propter quartos dictũ est ĩ Apocalypsi. Sub altare dei vidi.a oc.cla.vsq;quo dñe nõ vindicas sanguinem nostrum ab his qui in terra sunt. Et datę sunt eis singulę stolę albę. Isti sunt qui volãt cum Christo ad regnum. CAR.

Adiuro vos filię Hierusalē si inueneritis dilectũ meũ,vt annũcietis ei:qa amore lãgueo. Et introducitꝛ ĩ hoc loco mr̄ loquēs ad mulieres q̄rentes dñm in sepulchro,dicēs. Adiuro vos o filię cœlestis Hierl'm,si inueneritis dilectũ meũ dicite ei,quia ꝓ amore illiꝰ ex dolore passionis eius langueo. Illę aũt introducũtur respondentes & quęrentes. THO.

Qualis est dilectus tuus ex dilecto,o pulcherrima mulierũ,qualis est dilectꝰ tuus ex dilecta, quia sic adiurasti nos.

¶ Dilectus ex dilecto filiꝰ ex patre intelligitꝛ:sicut lumen de lumine,deũ de deo. Sicut em̄ vna claritas & vna deitas patris & filij:sic est vna dilectio, sicut ait Ioãnes. Oĩs qui diligit eũ qui genuit:diligit eũ qui natꝰ est ex eo. Est dilectus ex dilecto,& est dilectꝰ ex dilecta,& est dilectꝰ in dilecto. *Dilectus.* Ex dilecto patre,de dilecta matre,in dilecto fratre. Ex dilecto genitꝰ ęternaliter,de dilecta carnem assumēs tpaliter,in dilecto ędificãs templũ sibi spũaliter. De primo. Dñs dixit ad me filius meꝰ es tu, ego hodie genui te. De scđo. Verbũ caro factũ ē. De tertio,& habitauit in nobis. Vnde. Tēplũ dei sanctũ est,qđ estis vos. Si q̄ratur qualis est dilectꝰ ex dilecto:misericors inuenitꝛ & suauis. De dilecta obediēs & humilis. Ex dilecto gloriosus & amabilis. De prio. Suauis dñs vniuersis,& miserationes eiꝰ sup oĩa opera eiꝰ. De scđo. Exinaniuit semetipsum factꝰ obediēs patri vsq; ad mortē. De tertio Filius sapiēs est gloria patris. Et ipse est dilectus a deo.&.h.cuiꝰ me.i.b.est. Misericors est,quia mĩa eiꝰ nos p̄uenit,nos comitatꝛ,nos sequitꝛ. De prio. Deus meꝰ mĩa eiꝰ p̄ueniet me. De scđo. Et veritas mea & mĩa mea cũ ipso. De tertio. Et mĩa eiꝰ subsequetur me oĩbꝰ diebꝰ vitę meę. Ecce primo p̄cedit. Scđo comitatꝛ. Tertio sequitꝛ. Pręcedit,vt viã ostendat. Comitatꝛ,vt in via de lacu miserię & de luto fęcis nos educat. Subsequitꝛ,vt insidias latronũ p̄uideat. In prio,bonã voluntatē inspirãdo. In scđo,pctã remittēdo. In tertio,a tentationibꝰ liberãdo. Vñ Dauid. Voluntatē timētiũ se faciet.ꝓparãdo. Et saluos faciet,eis pctã remittēdo. Custodit dñs oēs diligētes se,a tētationibꝰ defendēdo. Itē dilectꝰ iste est suauis in opibꝰ ꝓnię. Est suauis in affectionũ ordinatiõe. Est suauis in supnoꝝ degustatione. De primo em̄ dicit. Iugum em̄ meum sua-

ue eſt,&.o.m.le.De ſecũdo.O ſapiẽtia que ex ore al.pro.&c.De tertio.Guſtate & videte.qm̃ ſuauis eſt dominus.De dilecta,eſt obediens. Triplex eſt gradus obedientię.

Obedientia triplex

Eſt em̃ obediẽtia quę exhibetur ꝓpter timorem.
Eſt quę propter commoditatem.
Eſt quę propter amorem.
Propter timorem flagelli.
Propter commoditatem lucri.
Propter amorem dei & proximi.

Prima eſt ſerui. — Prima ex murmuratione.
Secunda mercẽnarij. — Scđa ex mũdana cupiditate.
Tertia filij. — Tertia ex charitate.

Prima eſt aſini.
Secunda accipitris.
Tertia canis.
Aſinus em̃ non obedit niſi flagellatus.
Accipiter ad dominum ſuum redit eſca illectus.
Canis vero ſequitur dominum ſuum etiã ab eo percuſſus & repulſus.
Prima fit ſeru⁹ obediẽs vſq; ad flagelli ceſſationẽ.
Secũda mercennarius vſq; ad remunerationem.
Tertia eſt filius patri obediens vſq; ad mortem.

Itẽ ẽ obediẽtia bona. — Bona eſt q̄ exhibet̃ maiori
Eſt melior. — Melior quę pari.
Eſt optima. — Optima quę inferiori.

Prima indulgetur culpa.
Secunda comparatur beniuolentia.
Tertia accumulatur gratia.

De prima Paulus.Filij obedite parẽtibus veſtris. De ſecũda.Alter alteri⁹ onera portate.De tertia. Subditi eſtote.o.h.c.propter deum.Item habet dilectus de dilecta,vt ſit humilis ſecũdum carnẽ.

Humiliatiõis Chriſti cauſę.

Quare ſe humiliauit?ſumma cauſa fuit eius miſericordia.Ex hac tñ quatuor cauſę ſurgũt:quia humiliauit ſe,vt peccata noſtra deleret.
Vt confuſionem humanę conditionis releuaret.
Vt flagella inferni remoueret.
Vt dona ſpũalia ĩ via,ęterna ĩ patria nob ꝯferret.

De primo.Deponet iniquitatẽ noſtrã,&.p.i.p.m.o.p.n.De ſecũdo.Reformabit corpus humilitatis noſtrę cõfiguratũ corpori claritatis.De tertio.Ero mors tua o mors memoria tua.e.i. De quarto. In ſpiritualibus in via Aſcendens in altũ captiuã ducit captiuitatẽ.d.h.In patria. Quod oculus nõ vidit,nec auris audiuit,nec in cor hominis aſcendit quę pręparauit deus diligentibus ſe. Similiter & nos humiliari debemus his q̄tuor cauſis.Propter culpam ſe humiliauit Maria Magdalena,iacens ad pedes Chriſti.Propter ꝯditiõis miſeriã,Abraã cum diceret. Loquar ad dñm cũ ſim puluis & cinis.Propter flagella Iob dicens.Sit nomen dñi benedictũ.Propter collata beneficia Dauid dicens. Laudaui & vilior fiã in oculis meis corã dño,qui elegit me in regem.Forſitan ardẽtius quęrũt dilecti qualitatẽ,quia forte audierãt,quod hic dicitur Glorioſus deus in ſanctis ſuis, mirabilis in maieſtate ſua.Eſt deus ſanctis ſuis

Sãctos tribus gradibus de⁹ ꝓuehit.

Oneroſus. — Oneroſus dum extrahit.
Eſt copioſus. — Copioſus dum tribuit.
Eſt glorioſus. — Glorioſus dum retribuit.

Extrahit de profundo vitiorum.
Tribuit dona chariſmatum.
Retribuit dona vel gaudia beatorum.
Oneroſus peccatoribus.
Copioſus diligentibus.
Glorioſus cum eo regnantibus.

Oneroſum ſenſit Dauid cũ diceret.Sagittę tuę infixę ſunt mihi. Et addidit. Qm̃ iniquitates meę ſupgreſſę ſunt caput meũ ſicut onus graue grauatę ſunt ſuper me. Sed extrahebat,ait em̃.Eduxit me de lacu miſerię & de luto fęcis. Audi copioſum Aperis tu manũ tuã & imples omne animal benedictione. Ecce tribuit ſicut Apl's. Nam tribuit eis chariſmatũ dona. Audi glorioſum. O q̄ glorioſum eſt regnũ in quo cũ Chriſto gaudẽt oẽs ſancti. Hic em̃ retribuit. Vnde vos eſtis qui pmãſiſtis mecũ in tentationib⁹ meis & ego diſpono vobis regnũ.

In primo noſtram abluit fœditatem.
In ſecundo noſtram ſupplet egeſtatem.
In tertio noſtram releuat vilitatem.
Fœditatẽ carnalis dilectionis.
Egeſtatẽ diuinę cõſolatiõis.
Vilitatẽ humanę cõditionis.

De fœditate. Sordes ei⁹ in pedib⁹ ei⁹, nec recordata eſt finis ſui. Itẽ. Immũditia tua execrabilis eſt. Mũdare te volui & nõ eſt mũdata a ſordib⁹ tuis. De egeſtate.Tu dicis qa diues ſum & nulli⁹ egeo, cũ ſis miſer & pauper & cęc⁹ & nudus & miſerabilis.De vilitate. Vide dñe & cõſidera qm̃ facta ſum vilis.Igr̃ oneroſ⁹ eſt vt mutet fœditatẽ in mũditiã

Onus.

Copioſus vt mutet egeſtatem in abundantiam.
Glorioſus, vt cõuertat vilitatem in gloriam.
Primo ergo quibus ſit oneroſus videamus.
Eſt oneroſus damnatis.
Eſt oneroſus malis.
Eſt oneroſus iuſtis.
Damnatis ad æternam afflictionem.
Malis ad correctionem.
Bonis ad glorię augmentationem.
Primorum eſt onus Babylonis:quod dicitur cõfuſio
Secundum onus ægypti:quod dicitur tenebrę.
Tertiũ onus iumentorum auſtri:ſcilicet ſpũs ſancti.

In primo vnuſquiſq; onus ſuũ portabit. Vnde dicebat Pharao.Ite ad onera veſtra. De ſcđo. Cibaria & virga & onus aſino. Inde Apl's. Alter alteri⁹ onera portate. De tertio. Iugũ em̃ meũ ſuaue eſt & onus meũ leue. Nã leue fit quod bene fertur onus. Damnatis eſt onus:ſcilicet afflictio flagellationis corporeę, vermis cõſcientię, deſperatio venię. Hoc eſt qđ Ioab qñ cepit ciuitatẽ Rabath fecit trãſire ſup homines ciuitatis illi⁹ tribulas & trahas, & carpẽta ferrata. Tribulę ictu percutiũt. Trahę dentibus pungũt. Carpẽta oſſa cõterũt. De quibus. Super tribus ſceleribus Damaſci, & ſup quatuor nõ cõuertã eũ, quia triturauerũt in plauſtris ferreis Galaad. Damaſcus dicitur pot⁹ ſanguinis ſcilicet dęmones qui ſitiunt ſanguinẽ noſtrũ. Ioab dicitur aduerſari⁹ id eſt diabolus. Hic eſt ſatelles Dauid, id eſt Chriſti, quia ei⁹ imperio punit malos Rabath dr̃ immẽſa, hic eſt mundus, qui magnus eſt. Illũ diabolus capit dũ mũdanos ad ſe trahit, & ſicut dictum eſt punit. Ecce oneroſus damnatis.

Onus dãnatorum triplex.

Eſt quoq; oneroſus malis.

Onus malorum triplex.

Primo diuina animaduerſione.
Secundo in voluptatis ſeparatione.
Tertio in pœnitentię ſatiſfactione.
Primum enim fit vt conuertatur.
Secundum vt mundetur.
Tertium vt reconcilietur.

Primum cõminabatur Dñs per Prophetam ſic. Percute manum tuam, & allide pedem tuũ, quia qui longe ſunt, peſte morientur: & qui prope,

gladio corruẽt, & qui intus obſeſſi fame morient̃. Ab eccleſia longe ſunt deſperati, prope ſunt credẽtes, ſed crimine irretiti. Intus ſunt idiotę errantes:quia pereunt fame verbi dei.

Primi itaq; pereunt peſte deſperationis.
Secundi gladio diabolicę deceptionis.
Tertij fame prędicationis.

Peſtis illa figurata eſt in ægyptijs, qui perierũt veſicis turgẽtibus. De ſecundo dr̃. Euaginabo gladiũ meũ in.e.m.m. De tertijs. Paruuli petierũt panem, & nõ erat qui frangeret eis. Eſt quoq; oneroſus voluptatis ſeparatione. Voluptas enim.

Primo apprehendit.
Secundo oſculatur.
Tertio amplectitur.
Apprehendit:dum mundi gloriam ſenſibus noſtris p̄ſentat.
Oſculatur:dum deſiderio inflammat.
Amplectitur:dum deſiderantem illaqueat.

Hęc em̃ tria inuenis in illa ſtulta muliere Salomonis. Ait em̃. Apprehendit iuuenem. Ecce primũ. Et deoſculatur eum. Ecce ſecũdum. Deſideratis fruamur amplexibus. Ecce tertium. Eſt etiã oneroſus pœnitentię ſatiſfactione.

In ea em̃ ferrũ ſcindit.
Ignis comburit.
Puluis corrodit.
Ferrũ ſcindit iterati peccati cicatricem.
Ignis comburit prauæ delectationis fluentem humorem.
Puluis corrodit inueterati peccati putridã carnẽ

De primo. Reges eos in virga ferrea. De ſecũdo. Quis poterit.h.d.v.cũ.ig.de. De tertio. Ponet in puluere os ſuũ ſi forte ſit ſpes. Hũc puluerẽ appoſuit Chriſtus qñ Lazarũ quatriduanũ ſuſcitauit. Ait em̃. Cõfiteor tibi pater. pro amaritudine infremuit ſpiritu, & lachrymatus eſt, & orauit. Gratias ago tibi pater, quia ſemp me audis. Ecce quõ eſt oneroſus peccatorib⁹. Eſt quoq; oneroſus ſanctis Hoc viriliter agendũ eſt. Nã Poeta ait. Suſtineas vt onus, nitẽdũ eſt vertice recto. Nã flecti neruos ſi patiare, cades. Hoc onus ſi multũ habet amaritudinis, multũ habet & cõſolationis. Iugum em̃ Chriſti ſuaue eſt onus ei⁹ leue. Habet quippe amaritudinẽ in corde, in manibus, in ore. In ore, dum Chriſti paſſiones alijs prędicãtur. In manu, dum exẽplo ꝓprię paſſionis alij ad martyrium inuitantur. In corde, dũ Chriſti paſſiones interi⁹ reuoluũtur. De primo Labia illius ſtillãtia myrrhã primã. De ſecũdo. Manus meę diſtillauerunt myrrhã: & digiti mei pleni myrrha ꝓbatiſſima. De tertio. Faſciculus myrrhę dilectus meus mihi, inter vbera mea cõmorabitur. Ecce amaritudo in myrrha, cõſolatio in faſciculo.ſ. quia paruus. Audi amaritudinẽ. Sancti ludibria & verbera experti, inſuper & vincula & carceres. Audi cõſolatiões. Si corã hominib⁹ tormẽta paſſi ſunt, ſpes illorum ĩmortalis eſt in ęternũ. Eũtes ibant & flebãt, mit.ſe.ſ. Veniẽtes aũt ve.cũ ex.por.ma.ſ. Inde in lege dictũ eſt. Cum obtuleris dño primitias frugũ veſtrarũ, deferetis manipulũ ad ſacerdotẽ: qui leuabit faſciculũ corã dño, vt ſit ꝓ vobis &c. Ecce oneroſus ſanctis Sequitur quomodo copioſus eſt donando.

Sanctorũ onus.

Dat em̃ tpalia bona. — Tpalia quib⁹ ſuſtẽtamur.
Dat ſpiritualia. — Spũalia, quib⁹ adiuuemur
Dat æterna. — Aeterna, qb⁹ btificemur.

Primum ne caro deficiat.
Secundum vt ſpiritus proficiat.
Tertium vt gloria nobis ſufficiat.

De primo. Qui dat iumentis eſcã ipſorum, & pullis cor.inuo.e. Itẽ. Qui dat eſcã omni.c. De ſecundo. Aſcẽdẽs Chriſtus in altũ cap.dux.cap.dedit dona hoib⁹. De tertio. Gratiã & gloriã dabit.d.& ded.hęred.ti.no.tu.d. Itẽ dat filiũ, dat ſpm̃ ſanctũ, dabit ſeipm̃. Filiũ, vt ſit dux in prelio. Spũm, vt dirigat cõſilio. Se pro pręmio. Dux in p̄lio, vt ipm̃ ad regnũ ſequamur. Spũm vt dirigat conſilio, vt per ipſum de tribulationib⁹ cõſolemur. Se, m.r. vt ei⁹ viſione fruamur. De primo. Puer nat⁹ eſt nobis. De ſecũdo. Rogabo patrẽ, & aliũ paracl.da.vo.ſpiritũ veritatis. De tertio ꝓmiſit. Ero illorum dñs imperpetuũ De his tribus dr̃ Ange.Perga. Qui vicerit, dabo illi mãna abſcõditũ.i.ſpm̃ ſanctũ, & dabo illi calculũ candidũ.i.Chriſtũ in carne mũda a peccatis, & ſup calculũ nomẽ nouũ ſcriptũ, qđ nemo ſcit, niſi qui accipit.i.patrẽ qui eſt ſup calculũ: quia pater maior eſt filio ſcđm humanitatẽ. Nouũ em̃ eſt ꝙ pater ſit in vna pſona dei & hois.ſ.pater in filio cõterminato: qđ nõ intelligem⁹, donec accipiamus. Ecce copioſus. Eſt & glorioſus. Glorioſus in ſeipſo. Glorioſus in filio. Glorioſus in ſãcto.

In trib⁹ eſt glorioſus de gloria oim ſanctorum gñaliter.

In ſeipſo, per imperiũ. In filio, per officiũ. In ſancto, per obſequiũ. Per imperiũ maieſtatis. Per officiũ qđ impleuit infirmitatis. Per obſequiũ qđ exhibuit ſanctus in opibus. Ad primũ. Timebũt gẽ.no.t.d.& omnes re.ter.glo.t. Itẽ. Aedificabit dñs Sion, & vid.in glo.ſ. De ſcđo. Filius ſapiẽs in gloria patris. De tertio. Glorificate & por.d.in cor.v. Audiſti oneroſum, audiſti copioſum, audiſti glorioſum. Videamus dñm ſedentem ſuper ſo.ex.& el. & ſanctos ad ſolennitatem occurrentes, vt videant maieſtatem trinitatis. Vnde canũt. In principio erat verbum. Venit mulier amicta ſole & luna ſub pedibus eius. Beata virgo ſplendida ſole, quę peperit. Inde ei cantamus. Fœlix nãq; es ſacra virgo Maria & omni laude digniſſima, quia ex te ortus eſt ſol iuſtitię Chriſtus deus noſter. Sequũtur aſtra matutina iubilãtes filij dei.i.angeli in citharis aureis laudantes regem & dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus. & Te ſanctum dominum laudant omnes angeli dicentes. Te decet laus & honor domine. Occurrunt & Prophetę qui ſpiritu inebriati, viam regi parantes ſub ſermonis inuolucro futurũ nũciauerũt, offerũtq; regi librũ ſignatũ ſeptem ſignaculis aperiendũ. Vnde. Inter natos mulierum non ſurrexit maior Ioanne Baptiſta. Apparet & corona ſtellarum duodecim: ſcilicet Apoſtoli. Qui ſimplicitate columbina aſtuti, rore cœleſti mundi ariditatem impinguauerũt. Vnde Qui ſunt iſti qui vt nubes volant/& quaſi columbę ad feneſtras ſuas. Ecce cum vexillo purpureo martyrum chorus, qui malogranatum portantes, grana roſeo colore rutilantia regi propinãt reiecto cortice quippe qui venerunt ex mag.t.& lauerũt ſtolas ſuas in ſanguine agni. Sequitur vrna aurea id eſt cõfeſſores exterius per bona opera lucẽtes intus habentes mãna id eſt dulcedinem deuotionis. Tabulas intelligẽtię, virgam diſciplinę. Vnde Sint lumbi veſtri pręcincti & lucernę ardentes in manibus veſtris. Vltimo offerũtur regi virgines, qui nõ inquinauerũt veſtimẽta ſua clamãtes. Lectulus noſter floridus in quo requieſcat flos cãpi & liliũ cõuallium. In Maria ergo deus habet hoſpitiũ. In angelis obſequiũ. In Prophetis ſpeculũ. In Apſis p̄dicationẽ. In martyrib⁹ paſſionẽ In cõfeſſoribus diſciplinam. In virginibus vitę munditiã.

Ex dilecto fuit glorioſus & mirabilis,nunc gentibus & iudeis,nunc Apoſtolis,nunc angelis.
Primum miraculorum exhibitione.
Secundum in reſurrectione.
Tertium in aſcenſione.
De primo dictū eſt. Vidim⁹ mirabilia hodie. De ſecūdo.Mirabilis facta eſt ſcientia tua ex me. De tertio. Viri Galileī quid admiramini aſpicientes in cœlum? CAR.

QValis eſt dilectus tuus qa ſicadiuraſti nos. Ac ſi dicāt. O pulcherrima mulierū,quę amore dilecti tui ſuccenſa,ſicad iuraſti nos,Reſpōde nobis q̄ ſit amabilis,q̄ ſit deſiderabilis,q̄ ſit ſpecioſus in vtraq; natura,& indica nobis q̄lis eſt dilectus tu⁹ ex dilecto,q̄lis eſt.ſ. in deitate:ſcām quā eſt ex patre,vt dilect⁹ ex dilecto. & illud etiam indica qualis eſt dilectus tuus ſecundū decorem humanitatis aſſumptę,quibus illa reſpondet. THO.

DIlectus me⁹ candidus & rubicūdus: electus ex millib⁹.
¶Cādidus,quia in carne apparēs peccatū nō fecit nec inuētus eſt dolus in ore ei⁹. Rubicūdus,q̄a lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo.Et bene prio cādid⁹,deinde rubicūdus, quia primo mūdus a ſanguine peccati,venit in mūdū deinde ſua paſſione cruētus exiuit de mūdo. Electus ex millib⁹,quia vnus ex humano genere,per quē mūdus recōciliet ur:aſſumptus eſt a deo. Hic ſolus mortaliū dignus fuit audire de cœlo. Hic eſt fili⁹ meus dilectus in quo mihi bene cōplacui.i.in quo nihil vitij qđ me offēderet: & oē pōdus virtutis in quo gaudere inueni. Vnde in Eccleſiaſte. Virum de mille vnū repperi. Chriſtus candidus fuit de virgine,rubicūdus de cruce,electus ex millib⁹ a patre. Candidus de virgine:quia de ea natus eſt qui peccatū nō fecit,nec inuentus eſt dolus in ore eius. Rubicūdus in cruce,per quā diabolus eſt victus.& mūdus Chriſti ſanguine redemptus. Electus de millib⁹ a patre,qui ſolus dignus eſſet aperire librum & ſoluere ſeptē ſignacula eius. In primo venit ſine peccato. In ſecūdo nos lauit a peccato. In tertio oſtendit quib⁹ inſtrumētis.i.ſacramētis nos cuſtodiamus a peccato. Per primū nos docet vt ſīm⁹ cādidi,per mūditiā puritatis. Per ſecundū vt ſīmus patientes ex feruore charitatis. Per tertiū vt ſimus firmi in fide cognitione veritatis. Notandū q⁹ quatuor ſunt candores.

Cādor vel albedo q̄druplex.
Primus phantaſticus: vt incantatorum.
Secundus ſuperficialis:vt pictorum.
Tertius innatus & in ſubiecto mutabilis:vt hoim qui frequēter nati candidi,mutantur in nigrum.
Quartus innatus:ſed non a ſubiecto poteſt ſeparari vt margaritarum.
Primus eſt vanitas mundi in mundi amatore.
Secundus eſt hypocriſis in ſimulatore.
Tertius eſt virtus in religioſo.
Quartus eſt claritas in beato.
A primo nos,phibet Moyſes cū diceret. Sacerdos qui habet albuginē in oculo:nō offerat ſacrificiū. Albuginē habet in oculo qui ſecularia libēter exteri⁹ cōtēplatur,& interi⁹ delectatur. Inde eſt q⁹ bubo,quia nimiā habet albedinē in oculis:in die videre nō pōt. A ſcdo nos abſterret cū in euangelio vocat hypocritas ſepulchra dealbata. Ad tertium nos iuitat Salomon dicēs. Omni tpe ſint veſtimēta tua cādida,& oleum de capite tuo non deficiat. Hoc ſumus candidi,ſed tñ ab eo q̄q; cadimus,& Chriſt⁹ in via,ſed ſine caſu. De quarto. Datę ſunt ei ſingulę ſtolę albę. Itē in eodē. Qui vicerit dabo ei calculū candidū. Sed cādor iſte ſine rubore eſſe nō debet,vt iucūdius niteat,vt cādorē virtutis informet feruor charitatis.

Sed eſt rubor coccine⁹. Coccine⁹ eſt ardētior. Rubor.
Eſt roſeus. Roſeus iocundior.
Eſt pupureus. Purpureus precioſior.
Coccineus ardentior:quia ignem imitatur.
Roſeus iocundior: qua vtroq; ſcilicet candore & rubore miſcetur.
Purpureus precioſior:quia eius claritate regia veſtis honoratur.
In coccineo deſignatur ardor tpalium paſſionū.
In roſeo virtutū cādor mixtus amori ſupernorū.
In purpureo:regia dignitas martyrum.
De prio ait Dauid. Igne me examinaſti ſicut examinaī arg. De ſcdo. Iocūditatē & exultationem theſaurizauit ſup eū. De tertio. Quia pro Chriſti amore ſanguinē ſuū fuderunt,ideo cū Chriſto regnabūt inęternū. Itē. Feciſti nos deo in ſanguine tuo regnū & ſacerdotes. Vnde,vos aūt genus electū regale ſacerdotiū. In deſignatione primi fuit Chriſtus in paſſione ſua veſtit⁹ clamide coccinea, vnde dictus eſt rubicūdus. In deſignatiōe ſecundi apparuit angelus ad ſepulchrū in rubeo & cādido colore. Erat eñ aſpectus eius ſicut fulgur,& veſtimēta ei⁹ ſicut nix. Erat eñ in eo rubor ꝓpter charitatē. Albedo ꝓpter puritatē. Hoꝝ mixtura facit iocūditatē. Sed vt hęc mixtura fieret Chriſtus in paſſione nō ſolū coccino,ſed alba veſte indut⁹ legitur. Fuit quoq; veſtitus purpura,vt dignitas quā apud patrē poſt Aſcēſionem ſuſcepturus erat,& ſuis martyribus cū regio honore erat traditur⁹:in illa purpura plene exprimereī. Dicitur dilect⁹ electus ex millib⁹,ſed electus etiā ex denarijs,ex cē- Quare dī electus ex tenarijs.ex millibus.i.ex oibus perfectus. Iſti eñ millib⁹ dicitur numeri triplicē deſignāt in Eccleſia perfectio lectus. nē. In denario perfectio virtutis. In cētenario virginitatis. In millenario intelligētię veritatis. In denario eſt perfectio virtutis:quia ex binario & quaternario multiplicatur:quę ſunt ſeptem virtutes. Hęc eſt prima perfectio:quia denari⁹ prim⁹ limes eſt in numeris. In cētenario eſt perfectio virginitatis:quia trāſit a leua in dexterā,numerādo cēs iūcturas & ſummitates in ſupficie ſiniſtrę manus, per quinarios:& ſic vltim⁹ quinari⁹ cōputabitur in dextera. Hic eñ virginitas leuā.i.mūdi ſollicitudinē fugiens,dexterā.i.angelorꝝ vitam appetit. Hic eñ numer⁹ multiplicatur ex denario:quia inanis eſt virginitas ſi nō ſit fundata virtutib⁹. In millenario eſt perfectio intelligēdę veritatis. Hic multiplicabitur ex denario & cētenario:quia virtutum fortitudo & mūditia caſtitatis ad intelligēdā veritatē ſupernorꝝ neceſſaria eſt. Cui dilect⁹ iſte eſt electus ex denarijs:qui nō ſolū virtutum habet perfectionē,ſed etiā dñs virtutū dict⁹ eſt. Vnde. Dñs virtutum ipſe eſt rex glorię. Eſt etiam electus ex centenarijs:quia nō ſolū perfectus ex virginitate ſed etiā nat⁹ eſt de virgine. Vnde. Ecce virgo cōcip. & pa.fi. Eſt quoq; electus ex millib⁹:qa nō ſolū perfectus intelligētia veritatis,ſed dñ ipſa veritas.

Vnde. Ego ſum via, veritas,& vita. Itē. Vidimus eū plenū gr̄ę & veritatis. Et de plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹. Et ideo dignus fuit aperire librū,& ſoluere ſeptē ſignacula ei⁹ q̄ ſunt. Natiuitas/baptiſm⁹/paſſio/deſcēſus ad iferos/Reſurrectio/Aſcēſio Sc̄i ſpūs miſſio. Clauſa ſigilla erāt ꝓphetię obſcurę:in q̄bus hæc latebāt. Liber quē aperuit: ſcriptura quā impleuit. Natiuitas latebat ſub hoc ſignaculo. Malachię quarto.b. Orietur vobis timentibus nomē meū ſol iuſtitię. Baptiſmus ſub iſto Zacha. xiiij. Erit fons patens domus Dauid. Et. Habitātibus Hieruſalem in ablutione peccatoris & menſtruatę. Paſſio ſub iſto Eſaię. liij. Quaſi ouis ad occiſionem ductus eſt:& quaſi agnus coram tondēte ſe obmuteſcit. Deſcenſus ad inferos ſub iſto. Ozee. xiij.g. Ero mors tua o mors: morſ⁹ tu⁹ ero inferne. Reſurrectio ſub iſto Iudi. xvi.a. Dormiuit aūt Samſon vſq; ad mediū noctis. Et. Surrexit Samſō de ciuitate Gaza media nocte:& tulit portas ciuitatis. De aſcenſione Dauid. Aſcendit de⁹ in iubilatione & domin⁹ in voce tubæ. Miſſio ſancti ſpirit⁹ ſub iſto latebat. Emitte ſpiritum tuum & creabuntur. His ſigillis per filium ſuum ſaluta uit nos pater qui mandat ſalutes Iacob. Filius eīn carnem aſſumendo, reparauit hominis dignitatem:qui per lapſum primi hominis comparatus eſt iumētis inſipientibus & ſi.fact.eſt il. Per baptiſmum hominis tam actualis q̄ originalis culpę lauit impuritatem:cuius iuſtitiæ erant quaſi pann⁹ menſtruatę:quia computruerunt quaſi iumenta i cordeſuo. Per paſſionē nos recōciliauit patri:quia ſe offerens in cruce expiando, pro nobis reatum noſtrā ſuppleuit paupertatem. Eramus eīn natura filij irę. Per deſcēſum ad iferos, abſoluit iuſtos a poteſtate tenebrarum,vt viderēt patris faciem ſedentes in tenebris & vmbra mortis. Per reſurrectionem hominem lętificauit:quia certificauit q⁹ corruptibile hoc induet incorruptelam: & mortale hoc immortalitatem. Cum ſit omnis caro fœnum:& omnis gloria eius quaſi flos fœni. Per Aſcēſionem ſuam ſpem fecit nobis credentibus reuertendi ab hoc exilio ad patriam qui futuram inquirimus. Quia non habemus hic manentem ciuitatem. Per miſſionem ſancti ſpiritus nos erudit ad vearm diſciplinam & intelligentiam & iuſtitię amorem. Spiritus eīn ſanctus diſciplinæ effugiet fictum,& auferet ſe a cogitationibus quæ ſunt ſine intellectu,& corripietur a ſuperuenienteiniquitate. Iſta ſigilla ſub ſeptenario numero continenē qui eſt virgo numer⁹: quia infra primum limitem ſolus eſt: qui nec gignit nec gignitur id eſt nec aliū multiplicat: nec ab alio multiplicaī. deſignās q⁹ ſolus Chriſtus virgo & de virgine natus, dign⁹ fuit ea aperire. Item ſenarium qui prim⁹ eſt perfect⁹ vnitate ſuperat: quia ſolus Chriſtus omnes perfectos iuſtitia ſuperauit. & ideo fuit electus ex millibus vt dignus eſſet aperire ſignacula. Vel ſic. In Apocalypſi legitur. Ex tribu rubē, duodecim milia ſignati. & cętera quę ſequuntur. Ex oibus milibus filiorum Iſrael: ſolus Chriſtus de tribu iuda ē electus: qui aperiret ſigilla iſta quibus iſti ſignati erant ſed ad huc clauſi. Primum ſigillum ſcilicet natiuitatis Chriſti nobis aperitur,ſi pueri illius puritatem & ſimplicitatem ſequimur,vt ſimus ſicut modo geniti infantes. r.ſ.d.l. concupiſci. Sigillum baptiſmi nobis aperitur,ſi per confeſſiōem peccata noſtra lauam⁹: vt ſcilicet cōfiteamur alterutrū peccata noſtra,et oremus pro inuicē vt ſaluemur. Sigillum paſſionis nobis aperitur,ſi de peccatis in confeſſione lotis per aſperitatem pœnitentię ſatisfaciamus,vt carnem noſtram cum vitijs & concupiſcentijs crucifigamus. Sigillum deſcenſionis ad inferos nobis aperitur,ſi inferni pœnas ſępe remorantes ſollicite nos cuſtodimus ne in tęptationes & laqueum diaboli incidam⁹. Sigillum reſurrectionis nobis aperitur,ſi relicta ſeculari conuerſatione,mortui mūdo deo viuamus,vt deponentes veterem hominem cum actibus ſuis in nouitate vitę ambulem⁹. Sigillū aſcenſionis nobis aperitur: ſi Chriſto inherentes quę ſurſum ſunt q̄ramus: quę ſurſum ſunt ſapiam⁹. vt in hac peregrinatione ſolo corpore conſtituti cogitatione & auiditate i illa ęterna patria verſemur. Sigillū miſſionis ſancti ſpirit⁹ nobis aperitur,ſi charitas dei diffuſa eſt in cordibus noſtris per ſpiritum ſanctum qui datus eſt nobis: vt diligamus deum pluſ q̄ nos id eſt ex toto corde,ex tota anima,ex tota mente & proximum ſicut nos. Solus ītaq; Chriſtus aperit librū cordis: vt hæc intelligamus. Soluit ſignacula vt faciamus. CAR.

DIlectus meus cādidus & rubicund⁹ elect⁹ ex milibus. Ac ſi dicat. Dilectus me⁹ candore deitatis eſt puriſſimus. & ſecūdum humanitatem rubet i ſanguīe paſſionis: ipſe eſt electus ex millib⁹ tanq̄ ſpecioſus forma & ſpecioſus præ filijs hominū: quia ſicut dicit Iob. Neſcit homo prędium eius. Cōſequēter caput dilecti ſui deſcribit,& membra, & reſpondit mater dñi q̄rentibus dicens. THO.

CAput ei⁹ aurum optimū come ei⁹ ſicut elate palmarum nigre quaſi coruus: oculi eius ſicut columbe ſuper riuos aquarum que lote ſūt lacte & reſident iuxta fluenta pleniſſima.
¶Dicit Apoſtolus: Caput mulieris vir, caput viri Chriſt⁹, caput Chriſti deus. Hoc caput eſt aurum optimum: quia ſicut aurum cętera metalla excellit: ita ſumma diuinitas omnibus quę fecit pręcellit. Come illius elatis palmarum aſſimulanē id eſt caterųe ſanctorum quę dulcedinem ſupernę retributionis expectant. Vnde. Iuſtus vt palma florebit. Hæ comę dicuntur nigræ quaſi coru⁹. quia q̄uis de miſericordia dei ſupernam dulcedinem expectant, ex ſe tamē ſe eſſe nigros id ē peccatores & indignos fatentur. Oculi eius ſicut columbę dicuntur propter dona ſpiritus ſancti: qui per columbam deſignatur. Vnde Ioānes vidit agnum habentem cornua ſeptem: quod exponit ſic. Qui ſunt ſeptem ſpiritus miſſi in vniuerſam terram. i. ſeptem dona ſpiritus ſancti. Hæ reſident ſuper riuos aquarum quia quicquid oculi ſpirituales in ſe maculę deprehendūt, aquis gratię ſpiritualis abluunt. vel reſident iuxta fluēta pleniſſima: quia p gratiā dei/diaboli deprehendunt machinamenta. Quę lotę ſunt lacte: quia alimento ſimplicis doctrinæ ſcripturarum videntes peccata ſua ab his

abluuntur vt ſint mundi. Caput dilecti .i. Chriſti auro comparatum, eſt diuinitas. Comę eius elatis palmarum collatę, fidelium ex eo pendẽs vnitas. Oculi eius dilecti columbę diuinorum vnitas & intelligentium puritas & ſimplicitas.
De primo. Caput Chriſti deus.
De ſecundo. Capillus de capite veſtro nõ peribit.
De tertio. Pulchriores ſunt oculi eius vino.
Caput aureũ aliquãdo admiſcetur argẽto, vt fiat electrum: aliquãdo gemmę cõiungitur, vt fiat ornamentum: aliquando per ſe ponitur, & eſt ex ſui natura precioſum.
Ex primo contrahit pallorem.
Ex ſecundo varium habet colorem.
In tertio quaſi ſol ex ſe natiuum habet ſplendorẽ
De prio. Posteriora dorſi ei⁹ in pallore auri. Quia exinaniuit ſemetipſum noſtram aſſumens mortalitatem. De ſecundo dicitur. Iris in capite eius, propter colorum varietatem. Habet eñ ruborẽ auri id eſt diuinitatis. Virorem gemmę. i. iam glorificatę humanitatis. De tertio. Fulgebunt iuſti ſicut ſol in re. patris eorum: quaſi ex claritate diuinitatis.
In primo eſt aurum bonum.
In ſecundo melius.
In tertio optimum.
Non q⁹ in ſe gradus aliquos recipiat, ſed q⁹ in nobis variis effectibus nobis proficiat. Primum bonum fuit cum ſe argento noſtrę humilitatis inungens, luce gratię ſuę tũbras noſtras illuminauit: q eram⁹ aliquando tenebre nunc aũt lux in domino. Secundum melius eſt, quia in modum ſuę reſurrectionis reformabit corpus h.n.con.cor.cl.ſ.
Tertium eſt optimum: qđ tam ineſtimabilis ẽ claritatis & pulchritudinis, vt cum angeli eũ aſſidue videant, amplius deſiderent in eum proſpicere. Vñ dominus. Clarifica me pater apud temetipſũ claritate quam habui priuſ q̃ mundus fieret. Moraliter, hoc triplex aurum eſt in homine.

Aurũ triplex i homine.

Primum eſt bonum ſcilicet diſciplina in exteriori habitu.
Secundũ melius ſcilicet puritas amoris in affectu
Tertium optimũ. ſ. ſapor cœleſtiũ cũ intellectu.
In figura primi: in Daniele eſt viſus angelus precinctus renes auro obryzo. In Apocalypſi. In figura ſecundi ad mãmillas cinctus aurea zona. In figura tertij in eodem viſus angelus: & corona aurea in capite eius. Item in figura primi: arca dñi foris erat deaurata. In figura ſecundi interius. In figura tertij intus erat vrna aurea, habens manna id ẽ ſupernorum dulcedinem: & tabulas teſtamẽti ſcilicet intellectum eorundem. Primum plãgit Hieremias in filijs Iſrael periſſe dicẽs. Filij ſion inclyti & amicto auro puro: qõ reputati ſunt i vaſa teſtea. De ſecũdo i Apocalypſi ãgelo Laodicię Suadeo tibi vt emas aurũ ignitũ purũ vt locuples fias. Item de tertio Hierremias. Qõ obſcuratũ eſt aurum, mutatus eſt color optimus.
Primũ lucet oculis alienis.
Secundum propriis.
Tertium diuinis.
De primo accipit proxim⁹ vt a malo declinet.
In ſecũdo videt in ſeipſo hõ vt creatori ſe iclinet.
In tertio habet filius hominis vbi caput reclinet.
Ibi eñ fecit ſibi Salomon reclinatoriũ aureum in quo reqeſcat ipſe. Ex hoc capite depẽdẽt comę. i. fideles ſequentes caput ſuum obediendo: quæ ſimiles dicuntur elatis palmarum id eſt ramis vel palmis in altum elatis. Quatuor eñ habet palma in quibus eam debemus imitari.

Palma in q⁹ nobis imitanda.

Inferius enim habet aſperitatem.
Superius lenitatem.
Inferius truncus eſt gracilior.
Superius eſt groſſior.
Temporalem eñ vitam quę inferior eſt: debem⁹ agere in aſperitate pœnitentiæ. Spirituale q̃ ſuperior eſt in mor⁹ lenitate. Item inferius debem⁹ eẽ graciliores, ne terrena nimis appetamus. Superi⁹ groſſiores, eſt ũdẽdo ad ſuperna cor noſtrũ: vt quę ſurſum ſunt ſapiamus. Audi de primo de aſperitate temporalis vitę. Qui Chriſti ſũt, carnem ſuã cũ vicijs & concupiſcẽtijs crucifixerũt. Itẽ. Morti ficate membra veſtra quę ſunt ſuper terram. Ait Apoſtol⁹. Caſtigo corpus meũ & in ſeruitutẽ redigo. Audi mortũ lenitatẽ in vita ſpirituali. Deponẽtes omnem maliciam & omnem dolũ & ſimulationes & inuidias & omnes detractiões ſicut modo geniti infantes. r.ſ.d. lac concupiſcite. Ait Petrus & Paulus. Maledicimur & benedicimus &c. Audi gracilitatem id eſt temporalium abiectionẽ Nemo militans deo implicet ſe ſecularibus negocijs vt. e. p. c. ſ. probauit. Precipe diuitibus huj⁹ ſeculi, nil altũ ſapere: nec ſpe. i. ſ. d. Diuitiæ ſi affluãt nolite cor apponere. Audi groſſitudinem ſuperi⁹ id eſt cor dilaratum ſuperius: quæ ſurſum ſunt ſapite Item. Sperate in eo omnis cõgregatio populi. ef. c. i. v. d. a. noſter ię eternum. Item quattuor habet palma. ſ. ſpatulas, i. ramos: qui ſũt quaſi ſpatulę. Ea etiã coronãt triũphãtes. Habet pulchritudinẽ flor⁹, dulcedinẽ dactylor⁹. In ſpatula nos inuitat ad pugnã. In corona triũphator⁹ ad victoriã In pulchritudine florũ: oſtẽdit reſurrectiõis gloriã In dulcedine dactylorũ, ſuauitatẽ videndi dei preſentiam. De primo. Accigere gladio tuo ſuper fœmur tuum potentiſſime. Et. Eſtote fortes in bello & pugnate cũ antiquo ſerpente. De ſecũdo. Omne qđ natũ eſt ex deo, viu. inę. Item. Qui vicerit, dabo illi coronam vitę. De tertio. Fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno patris eorum: quando inſtus vt palma florebit. De quarto. Beati mũdo corde quoniam ipſi deum videbunt. ſ. quando ſimiles ei erimus: quando videbimus eũ ſicuti eſt. Hæ comæ dicuntur nigrę quaſi coruus: ſcilicet vt homo q̃tũ libet ſit iuſtus, cauſa humilitatis peccatorem ſe cõfiteatur. Coruus habet quatuor notabilia in theologia. Nigredinem: rapax eſt: cadauere viuit: vo Corui p⁹cem habet turpem & dilatoriam. ſ. cra. q̃ ſemper prietates. mittit ad craſtinum. Nigredo deſignat luctũ preſentis miſerię: quę accidit ex rapacitate Ade: quia rapinam arbitrat⁹ eſt, quãdo voluit eſſe ſicut de⁹. Cadauere quoq; paſtus eſt: quando voluntatẽ impleuit edendo de ligno vetito. Vnde de immortali: cadauer factus eſt id eſt caro data vermib⁹. Vocẽ habuit turpẽ & dilatoriã, quãdo confiteri diſtulit: quando ſe excuſauit dicens. Mulier quam dediſti mihi, dedit mihi de ligno & comedi. Hæc nigredo deſignat in nobis: quando lugemus rapinam ſuperbiæ noſtræ. Cadauer voluptatis morã confeſſionis. Triplex eſt nigredo. Prima peccati. Vnde. Denigrata eſt facies eorum ſuper carbões & non ſunt cogniti in plateis. Secunda. Secũda afflictionis vt hic. Nigrę quaſi coruus. Tertia eſt humilitatis. Vnde. Nigra ſum ſed formoſa. In harũ figura tres legimus coruos. Prim⁹ de Arca exiẽs inuento cadauere redire contempſit: quia qui voluptatibus paſcitur contemnit eccleſię vnitatem. Iſte igitur nigredine paſcitur voluptatum & remanet in diluuio. Secundus nigreſcit carnis afflictiõe & ſalutem meretur a deo. Hic eñ afferebat Halię carnes: qui interpretatur deus meus dñs, & domini eſt ſalus. Tertius nigreſcit humilitate: & quaſi refectionẽ panis Chriſto p hęc afferet, p nobis humiliato. Hic eſt eñ qui panem afferebat prio ęremitæ Paulo: qui modicus vel quietus interpretatur. i. humilis: ſicut Chriſtus. Sequitur. Oculi eius ſicut columbę, quę ſunt lotę lacte: & reſidẽt iuxta fluenta pleniſſima. In ſcriptura inuenimus quattuor modis accipi oculos dilecti. Sũt eñ ei⁹ oculi dona ſpiritus ſancti, quę illuminant corda noſtra. Vnde Propheta. Super lapidem vnũ oculi ſeptẽ Et Ioannes vidit agnum ſtantem habentem oculos ſeptem. Dicuntur & eius oculi approbatio diuina. Vnde. Oculi domini ſuper iuſtos. Sũt & ei⁹ oculi Prophetę & Apli. Vñ. Oculi mei lãguẽt prę iopia. Sũt & ei⁹ oculi cõtẽplatiui & circũſpecti. Vñ pulchriores ſũt oculi ei⁹ vino. & ſtatura erat i rotis & altitudo & horribilis aſpect⁹: & totũ corp⁹ plenũ oculis. Hi oculi videt altitudinẽ cõtẽplãdo cœleſtia quę appetant: & horrorem iferni quem fugiant & prędẽt inſidias aduerſarij: vt ſtaturam. i. ſtabilitatem in bono habeant. Hęc ſunt in rota. i. in vita humana, quę volubilis eſt, quia tranſitoria. Hic agitur de his oculis circũſpectionis: qui cõparantur columbis lotis lacte: propter ſimplicẽ earũ aſpectum, & lotę ſunt lacte id eſt mundate a peccatis per ſimplicem doctrinam: & vt ſe circũſpiciant reſident iuxta fluenta pleniſſima. Fluẽta hæc ſunt dona ſpiritus ſancti. Quorum gratia imminẽtia pericula prędemus. De quibus. Qui ſitit, veniat ad me & bibat. Flumina fluẽt de ventre eius aquę viuę. Hęc ſunt plena in peccatorũ remiſſiõe Pleniora, in conferenda dei & proximi dilectiõe Pleniſſima, in ſollicita ne ab his cadat circũſpectione. Vel fluẽta ſunt diuina ſcriptura quæ plena ſũt moralitate: in qua videmus qõ viuere debeam⁹. Pleniora ſunt allegoria, i qua q̃ pro nobis facta ſũt cognoſcimus. Pleniſſima ſunt per anagogẽ: in quo conſideramus cœleſtia: quę in premium expectamus. De his fluentis dicitur. Flumen dei repletũ eſt aquis &c. In his fluminibus circũſpicim⁹ vt ſicut columba accipitrem inimicum venientem cognoſcamus. Triplex eſt inimicus noſter: ſcilicet caro: mundus id eſt mundi tyrannus diabol⁹. Vnde Paulus. Nõ eſt vobis colluctatio ſolum aduerſus carnem & ſanguinem. Ecce prim⁹. Sed aduerſus principes & poteſtates contra mundi rectores tenebrarum harum. Ecce ſecũdũ. Cõtra ſpũaliane-quitię in cœleſtibus. Ecce tertium.

Inimicus hominis triplex.

Primus pugnat voluptate.
Secundus malignitate.
Tertius ſuggeſtione.
Primus vt maculet ſobrietatem.
Secundus vt frangat fidei firmitatem.
Tertius vt obſcuret dei cognitionem.
Primus vinciturfugiendo.
Secundus voluntarie patiendo.
Tertius viriliter reſiſtendo.
Hoc eſt qđ dictũ eſt ad Dauid. Cum audieris ſoni tum gradientis in cacumine pyrorum, tũc egredieris ad pugnam. Graditur eñ dominus in me pyrorum: temperans in nobis noſtram ſenſualitatẽ: ne cadat in carnis voluptatem. In medio quando contra principes mundi per patientiam cõſeruat in nobis fidem & ratiõem. In cacumine graditur quando nobis dat vires & intellectum contra diaboli ſuggeſtiõem. Vnde. Gyra poſt tergum vt deprehendas eius deceptionem. De primo. Fugite fornicationem. De ſecundo. Beatus vir qui ſuffert tentationem. De tertio. Reſiſtite diabolo & fugiet a vobis. In primo caro concupiſcit aduerſus ſpiritum & ſpiritus aduerſus carnẽ. Spiritus eñ prõpt⁹ eſt: caro aũt infirma. Infirmadico per lapſum quo tã habet perſpiritum. Vtinã infirma, vt fortior ſit ſpũs, iuxta Apoſtolum. Cum eñ infirmor ait, potens ſum. Nam virtus in infirmitatib⁹ perficit. Vide qõ infirmatur. Mortificate ait membra veſtra, quę ſunt ſup terrã. Qui eñ Chriſti ſunt, carnẽ ſuam cum vitijs & cõcupiſcentijs crucifixerunt. Item. Caſtigo corpus meum, & in ſeruitutem redigo. Quia. Corpus quod corrũpit, aggrauat animam. Igitur debitores ſumus non carni: vt ſecundum carnem viuamus. Si eñ ſecundum carnem vixeritis: moriemini. Si autem ſpiritu facta carnis morti. vi. Videin quo ſumus debitores: cibaria & virgam & onus aſino: panem & diſciplinã & op⁹ ſeruo. Qui ſecundum carnem ſunt, quę carnis ſũt ſapiunt. Qui vero ſecundum ſpiritum: quæ ſpiritus ſapiunt & ſentiũt. Vbi erat inquit ſpiritus impetus: illuc gradiebantur, nõ vbi erat impetus carnis. Habet enim caro ſuos impetus. Præcedit enim cogitatio: Sequitur delectatio. Deinde conſenſus. poſt actus. poſt facti delectatio. Deide aſſiduitas. Poſtea deſperatio: & ſic obſtinatio. Et ita mors eterna. Hęc eſt eñ Dalila id eſt paupercula vel ſitibunda quę inquietat Samſonem: qui diciſ ſol eorum, id eſt ſpiritum vſq; ad oculor⁹ erectionẽ & mortem. Habet & ſpiritus impetus ſuos.

Gradus malitiæ.

Primo eñ dolet de peccato.
Secundo odit.
Tertio abominatur.
Quarto confitetur.
Satiſfacit opera miſericordię.
Facit diligendo proximum.
Ardet deſiderio in deum.
Sequentes impetus carnis deſcendunt in infernũ viuentes. Sequentes impetus ſpiritus dicunt. Veniteaſcendamus ad montem domini. Iſti aſcendunt vſq; ad cœlos. Primi deſcendũt vſq; ad abyſſos. Hęc ẽlucta Herculis cũ Anteo. Hercules dicitur lite glorioſus id eſt ſpiritus. Antæus contra deum id eſt caro. Hic quotiens in certamine poterat tangere terram: vires ſuas renouabat: qa caro terrenis roboratur: quod vidẽs Hercules id eſt ſpiritus iter brachia ſua leuauit eum a terra: & ibi eum interfecit: quia ſpirit⁹ carni terrena ſubtrahẽdo mori peccato cogit. Hãc ſentiens pugnã Apoſtol⁹ clamat. Inuenio aliam legem i mẽbris meis repugnantem legi mentis meę. Infœlix ego homo, qs me liberabit de corpore mortis hui⁹? gratia dei per Ieſum Chriſtum. Hanc triplicẽ pugnã nobis oſtendit Hercules.

Gradꝰ in ſtitiæ.

Primam pugnando cum Antæo.
Secundam quando laborauit cœlũ ſuſtinendo.
Tertiam pugnando cum latrone nomine Caco.

Contra carnem nos docuit pugnare Christus: qñ ieiunauit in deserto. Contra mundi principes per sequutionem sustinens a populo iudaica. Contra dæmones quando tentatus est a diabolo. Similiter Ioannes Baptista primum bellum gessit vestitus pilis camelorum & zona pellicea circa lũbos suos Secundum reprehẽdens Herodem de adulterio Tertiũ quãdo poterat dici Christ⁹: sed respuit vanam gloriam non consentiens suggerenti diabolo. Et saluator ait. In noĩe meo dæmonia eijcient de corde. Ecce tertium. Linguis loquuntur nouis Contra principem terrenum. Ecce secũdum. Serpentes tollent de carne id ẽ voluptates. Ecce primum. Sicut dictum est. Primus hostis vincitur fugiendo, quia q tetigerit picem inquinabitur ab ea Secũdus vincetur patiẽter sufferendo: sicut Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum vt sequamini vestigia eius: quia quasi agn⁹ coram tondente se obmutuit & nõ aperuit os suũ Ergo iuxta Paulum curramus ad propositũ nobis certamen aspicientes in auctorem fidei & consummatorẽ Iesum, qui ꝓposito sibi gaudio. c. fus. cũ. c. & .n. in dextera dei sedet. Ecce ꝑmium belli Ergo. Beatus vir qui suffert tentationem: quia cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ: quia nõ est corona vbi non est pugna. Et non coronabitur, nisi qui legitime certauerit. Ideo. Sancti ludibria & verbera experti, insuper & vincula & carceris. Lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladij mortui sunt. Hanc pugnam Christus ꝑdicebat discipulis suis. Sic vos quidem in mundo pressuram habebitis: mũdus aũt gaudebit, vos vero ꝓtristabimini. Sed tristitia vra vertet in gaudiũ Ideo. Ibãt discipuli gaudentes a cõspectu cõsilij: quia digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Sic pugnabat Paulus cum diceret. In oĩbus tribulationem patimur: sed non angustiamur Aperiamur sed non destituimur: persequutiõem patimur & sustinemus .h. sed non cõ. d. sed nõ perim⁹. Semper mortificationem Iesu Christi circũferentes in corporibus nostris. v. &. v. Christi in nobis. Ecce Hercules id est spirit⁹ portat cœlum quia pro desiderio regni cœlestis hæc libẽter sustinet. Audiens. Beati qui persequutionẽ patiuntur ꝓpter iustitiam, quoniam ipsorum est regnũ cœlorum. Ecce Ioãnes comedit mel syluestre scilicet dulcedinẽ gaudij in tribulatione. Iuxta illud Apostoli. In tribulatione gaudẽtes: & omne gaudium existimate cũ in varias tentationes incideritis. Sicut & Stephanus quando lapides torrentes illi dulces fuerunt.

Ecce hostis iste vincitur sufferendo.
Secundus vero viriliter resistendo.
Contra primum temperantia.
Contra secundum fortitudo & iustitia.
Cõtra istũ vero necessaria ẽ fortitudo & prudẽtia.

Diabolus enim aliquando pugnat vehementer vel violenter. Aliquando fraudulenter.

Igitur contra violẽtiam fortitudinem. Cõtra fraudem prudentiam opponamus, vt dicam⁹ cũ Dauid. Nam & leonem & vrsum interfeci ego seru⁹ tuus. Est eñ diabolus leo violent⁹: est vrsus fraudulentus. Vnde. Aduersarius vester diabolus tãq̃ leo rugiens circuit quærens quem deuoret. Cui resistite fortes in fide. Vt vincamus habeam⁹ audaciam contra aduersarium: memoriam victoriosorum patrum: suffragium orationũ: sicut dicebat Iudas Maccabeus. Impetum inimicorum ne timueritis: memores estote quomõ salui facti sunt patres nostri: & nunc clamem⁹ in cœlum, & miserebitur nostri de⁹ noster. Propter primum videte ne dicatis. Leo est in via, occidẽdus sum. Propter secũdum. Memores estote qũo Sanson .i. Christ⁹ quærens vxorem id est Ecclesiam, occidit leonẽ. i. diabolum & inuenit in ore eius examen apũ. i. patres qui erant in inferno. & comedit mel, idẽ amoris dulcedine eos educens sibi incorporauit. Tertio clamemus in cœlũ. De ore leonis libera me domine. ait Saluator. Estote fortes in bello & pugnate cum antiquo serpente & accipietis regnum æternum. Hic pugnat Hercules cum hydra serpente cuius abscisso vno capite, alia duo renascuntur: qa quandoq; vim vnam diaboli repellentes, plures alias in loco eius sentimus nobis suscitari a diabolo. Contra vrsum ait dominus. Estote prudẽtes sicut serpentes: qm̃ si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset: vigilaret vtiq; & nõ sineret perfodi domum suam. Nam fur ille ꝑ meãdros fraudesq; flexuosas, agitat qeta corda. Propterea noli te credere omni spiritui: sed probate spiritus si ex deo sunt. Angelis eñ Sathanę trãsfigurat se in angelũ lucis. Vnde Iosue augelo apparenti ei dixit. Noster es an aduersariorũ. Bonũ eñ principium sepe proponit: vt pessimum finem imponat. Vñ nobis dicendũ est illud Virgilij. Aut hoc in ligno clausi occultantur Achiui. Aut aliquis latet error equo: sic not⁹ Vlysses. Quicquid id est timeo Danaos & hęc dona ferentes. Hęc est pugna qua pugnat Hercules cũ Caco latrone: qui dicit⁹ a Cacos qđ est malũ. Ille vaccas per caudas trahebat in foueam suam ne possent inueniri vestigia ingrediẽtium: quia diabolus bonũ principiũ malo fine cõcludit. Sed Hercules boues audit mugiẽtes id est spiritus affectus reclamãtes: & liberat eos interficẽdo Cacum id est malignũ: qui nonsolum seculares, sed & religiosos tentat: quia absorbebit Sathanas fluuiũ: & non mirabitur: & habet fiduciã ꝙ in fluatiordanis in os eius. Iste latet in fouea, quia cor diligit tenebrosum, cor vanũ, cor lubricũ. Tenebrosum ignorantia: vanũ mundi gloria. Lubricum negligentia: leuitate: inconstantia. Vnde dñs ad Iob. In vmbra dormit. Ecce tenebrosum. In secretis calami. Ecce vanũ. In locis humẽb⁹. Ecce lubricũ. Sed lubricum est negligentia ad circũspectionem: leuitate ad dissolutionẽ: inconstãtia ꝑ boni propositi mutationem. Ergo cõtra istum vide te qũo caute ãbuletis. Olim qđ vulpes ęgroto canta leoni Respondit, referam: quia me vestigia terren Omnia aduersum te ꝑspectantia, nulla retrorsũ Est & aliud bellum qđ saluator gessit pro nobis in carne. Vnde canit Ecclesia sic. Pange lingua gloriosi prelium certaminis: &. s. c. t. d. t. n. &c.

Triplex est prelium.
Primum est ruinosum.
Secundum fructuosum.
Tertium gloriosum.

Prelium triplex.

Primum est diaboli & membrorum ei⁹ cum deo & proximis.
Secundum est iusti cum vicijs.
Tertium est Christi cum diabolo & membris ei⁹.
Primum est damnabile.
Secundum laudabile.

Tertium nobile.
Primũ est diaboli cũ Michaele & eius angelis.
Secundum Iosue cum Amalechitis.
Tertium Gedeonis cum Madianitis.

De primo. Factum est prelium magnum in cœlo draco pugnabat cum Michaele & ei⁹ angelis. De secundo. Benedictus dominus deus meus qui docet manus meas ad pliũ. & digitos meos ad. b. Et Paulus. Sic curro non quasi in incertum: sic pugno non quasi aerem verberãs. De tertio. Quis ẽ iste rex glorię? domin⁹ fortis & potens dñs potens in prelio. De his tribus loquuta est sponsa in Cãticis.

De primo. Filij matris meę pugnauerunt contra me. De secundo. En lectulum Salomonis sexagita fortes ambiunt. d. f. i. o. t. g. &. a. b. d. De tertio. Nasus tuus sicut turris libani quę ędificata est cũ propugnaculis. Turris est Christ⁹. Vnde. Esto nobis dñe turris fortitudinis a facie inimici. In prio ergo. Plãge lingua ruinosi prelium certaminis. In secũdo. Clange lingua fructuosi prælium certaminis. In tertio. Pange lingua glorioſi prelium certaminis. &cæ. Primum est aduersus Ecclesiam. In

In primo ij. pugnæ ea tres pugnant.

Pugnant tyranni. — Tyranni violentia.
Pugnant hęretici. — Hæretici mundana
Pugnant scismatici. — scientia.
Scismatici cordis malicia.

Tyranni quærunt temporalium vtilitatem.
Hęretici frangunt fidei veritatem.
Scismatici dissipant supernam vnitatem.

De primo Hieremias. Qũo se det sola ciuitas plena populo. Et facti sunt hostes eius in capite, inimici eius locupletati sunt. De secundo. Quomõ obtexit caligine in furore suo dñs virgam filiæ sion. De tertio. Qũo obscuratum est aurum, mutat⁹ ẽ color optimus. De primo Ezechiel. Ventus turbinis veniebat a. a. De secundo. Et nubes magna. De tertio. Et ignis inuoluens, hoc est prelium. Vñ in Apocalypsi dicit. Mulier erat parturiens vt pareret: & draco persequebatur eam vt deuoraret filium eius: & ipsa fugit in desertum & peperit masculũ: & terra adiuuit eam. Draco est diabol⁹. Mulier ecclesia. Fili⁹ eius bonũ opus, qđ diabolus exterminare machinatur. Terra est ergo virgo Maria. Vnde. Benedixisti dñe terram tuã. Vel terra ẽ caro, quam ex ea Christ⁹ assumpsit: per quã adiuuatur ecclesia ne ruat. Sed diabolo est ruinosũ hoc prelium. Vnde. Qũo cecidisti de cœlo lucifer corruisti in terram: qui vulnerabas gentes. Et cadent a latere tuo mille & decẽ millia a dextris tuis. Igit̃ Plange lingua ruinosi prelium certaminis. Secundum bellum est iusti cum vicijs.

In secũdo pugnatur tripliciter

In hoc quedam vicia occurrunt violenter.
Quędam subeunt molliter.
Quędam se ingerunt fraudulenter.

Prima sub specie prędonis.
Secunda officio cauponis.
Tertia sub forma latronis.
Prima vulnerãt iaculo.
Secunda inebriant poculo.
Tertia innectunt retiaculo
Iaculo obedientię.
Poculo impudicitię.
Retiaculo fallacię.

De primo Apostol⁹. In omnibus assumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. De secundo. Calix aureus Babylonis. De vino eius biberunt gentes & inebriatę sunt. De tertio. Cadent in retiaculo ei⁹ pctores De primo dicitur. Cum hoibus operantibus iniqtatem & nõ cõ. c. e. eorũ. De secundo. Oleum autẽ peccatoris non impinguet caput meũ. De tertio. In via hac qua ãbulabã absconderunt supbi laqueũ mihi. Prima, violenter pugnãt: vt ira, odium, inuidia. Secunda, molliter: vt gulositas, luxuria, vana gloria. Tertia fraudulenter: vt in fide erronea sententia, singularitas ex voluntate propria, presũptio spei de venia. De primis Paulus. Hęc sunt q̃ militant aduersus animã: Irę, rixę, dissentiones, inuidię, emulationes, contentiones. De secundis. Idẽ. Non in comessationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicitijs. De tertijs. Timeo ne sicut serpens seduxit Euam, ita corrumpantur sensus vestri a charitate Christi, quę est i Christo Iesu. In omnibus fortitudo necessaria.

Contra prima necessaria sunt arma iustitię.
Contra secunda arma temperantię.
Contra tertia arma prudentię.
Arma iustitię, ne deus vel proximus offendatur.
Arma temperãtię, ne spũs inquinetur.
Arma prudentię, ne ratio decipiatur.

Arma eñ militię nostrę nõ sũt carnalia, sed potẽtia deo: ait Apostolus. Hęc idem nobis proponit sic. De primis. Induti loricam iustitię. De secundis. Calceati pedes in preparatione Euangelij pacis. Sicut eñ calceamentũ munit pedes cõtra terrę scrupulos: sic temperãtia affect⁹ humanos, cõtra terrenas voluptates. De tertio. Idem dicit. In omnib⁹ sumẽtes scutum fidei. Poc bellũ fructuosum est. Habet eñ fructum suũ iustitia: suum tẽperantia: suum prudentia. De primo Paul⁹. Fructus aũt iustitię est charitas, pax patiẽtia, bonitas benignitas. De secundo. Hęc est quę nescisti thorum in delicto: habebit fructũ in respectione animę suę. De tertio spõsa ad spõsum. Egrediamur i agrũ: mane surgamus ad vineas: videamus si vinea floruit, si flores fructus parturiunt. Ager ẽ superna vnitas. Vinea quæ radicem figit i terra, ex fide ad opera procedens charitas: flos est spes, vt remittatur iniquitas. Itaq; egredimur in agrũ sup nę vnitatis: cum cõsideramus, ne in ea crescat frutex singularitatis. Surgim⁹ ad vineas, cũ a fide eam putemus sarmenta erroris. Videm⁹ si flores fructus parturiũt: cũ cauemus an talis sit spes quam sequat̃ ꝑfect⁹ virtutis. Igit̃. Clãge lingua fructuosi: prędicatiõe admonẽdo ꝓximũ, vt pugnãdo lucretur fructũ virtutis. Sequitur tertium prelium.

Intertio grad⁹ triplex.

Hoc primo fuit onerosum.
Secundo artificiosum.
Tertio gloriosum.
Onerosum dum pugnauit.
Artificiosum dum vicit.
Gloriosum dum triumphauit.
In primo nostram recuperauit hereditatem.
In secundo frustrauit Sathanę callidtatem.
In tertio captiuam duxit captiuitatem.

Onerosum fuit quia languores nostros ipse tulit.
Artificiosum fuit: quia hoc opus nostre salutis ordo depo. mult. pro. arf. vt arte falleret. Gloriosum fuit: Vnde triumphat ille splen. & dig. a. f. p. q. p. v f. r. p. Vnde in Ramis palmarum de trib⁹ lignis fit mentio. s. cruce, oliua, palma. In primo fecit præli

tum. In oliua designatur victoria: cuius supnatat oleum. In palma quę dabatur triumphãtib⁹, accipimus triumphum.
De primo dicit̃ q⁹ baiulauit sibi crucem.
De secundo. Pueri Hebręorum tollentes ramos oliuarum obuiauerunt domino.
De tertio. Occurrũt turbę cum floribus & palmis Annõ fuit onerosum cum habuit crucẽ, p clypeo clauos in manibus proiaculo, pro gladio vulnus in latere, pro galea spinã in capite! O patris pietas qui filium tradidit, vt nostram deleret iniquitatẽ. O largum filiũ, vt creatura redimeretur per creatorem. O compatientem, vt glorioſus nostram releuaret cõfusionem. De primo. Propter zelus populi mei percussi eum. De secundo. Pœnitet me fecisse hominẽ. i. pœna tenet me, qa feci hominẽ. De tertio. Cũ celeratis reputatus est. Hoc egebat auxilio homo: quia onme caput languidum, & oẽ cor mœrẽs, a planta pedis vsq; ad verticem capitis nõ est in eo sanitas. In pedibus & manib⁹ morbum faciebat: operũ peruersitas. Cor mœrens facit illicitas cogitationes ad se trahens infirmitas Caput languidum, tepor charitatis & latens veritas. De primo. Pedes eorũ veloces ad currẽdum in malum: & manus vestrę plenę sunt sanguine. De secundo. Cor machinans pessimas cogitationes. De tertio. Iniquitates meę supergreſſę sunt caput meum. Vt aũt hęc Christus resarciret, fossⁿ est in manibus & pedibus, in latere, in capite, clauis, lancea, spinis. De primo. Foderũt manⁿ meas & pedes meos. Pro secũdo. Foderunt serui Abrahę puteũ. Pro tertio dixit filiⁿ mulieris Sunamitis. Caput meum doleo, caput meum doleo.
De primo exiuit vnguentum.
De secundo lauacrum.
De tertio oleum nutritiuũ & splendidum.
Primum de pedibus & manibus quos sacer crux perunxit. f. a. c.
De latere sanguis & aqua: terra, pontus, astra, mũdus, quo lauantur flumine.
De capite, oleũ. Vnde. Oleum effusũ nomen tuũ.
Primum sanguinis vnda.
Secundum sanguis & aqua.
Tertium lachryma.
Ecce prelium onerosum. Fuit artificiosum in victoria: quia esca fuit exposita infirmitas: quasi hamus latebat diuinitas. Vita moriebaṫ: vt ita mors moreretur. Rapuit auarus: sed quã deuorarat improbus predã/refudit tartarus. Ecce artificiosum prelium, ostendens qualiter creator & redemptor orbis: immo. vi. quia non est sapientia, nõ est prudentia, nõ est consiliuũ contra dñm. Nã Christus inuictus leo dracone deuicto surgens ob. d. v. v. p. a. m. f. ex. Sequitur glorioſum preliũ in triumpho Ergo pange lingua glorioſi preliũ certaminis. Oq̃ glorioſus erat triumphus, cum in ascensione captiuitate libera Iesum sequũtur ag. ad patriam. Occurunt angeli resurgentis admirantes potentiã. Ipse Christus patris presentat vultib⁹ victricis carnis gloriam. Itaq;. Pange lingua glorioſi præliũ certaminis & s. cru. tro. d. t. n. vt cũ ipso ad eternam mereamur puenire gloriã. CAR.

Caput eius aurum optimum.

Siquidem sicut dicit Apłus. Omnis viri caput est Christus: caput vero Christi deⁱ pater: qui ex se generat sibi filium coeternũ: sicut aurũ optimum, splendorem ex se, producit sibi coeqũ. Vel per caput Christi potest intelligi mens ipsius. & dicitur caput eius aurum optimum: quia in mente eius sunt omnes thesauri sapientię & scientię absconditi. Sequitur. Comę eius: sicut elatę palmarũ nigrę sicut coruus. In comis quę nascuntur de capite: signantur cogitationes: quę procedũt de mẽte. Elatę palmarum diriguntur in altũ. palma quoq; designat victoriam: nigredo obscuritatem designat. Coruus desiderat sibi in corpore cadauera. Igitur comę Christi id est cogitationes eius comparãtur elatis palmarũ: quia cogitatiões eiⁱ recte erant & directę. & semper de victoria cõtra hostẽ humani generis cogitabat. Erant quoq; cogitationes eius: propter profunditatem, inuestigabiles & obscurę, qđ in nigredine designatur: sicut dicit Apostolⁱ ad Romanos. Qm̃ incõprehensibilia sũt iudicia dei, & inuestigabiles vię eius. Quis em̃ cognouit sensum domini. Dicuntur quoq; coruinę cogitationes eius: nam circa hoc versabantur vt sibi incorporaret peccatores cadaueribus similes. Sequitur. Oculi eius sicut colũbę sup riuos aquarum quę lacte sunt lotæ: & residenţ iuxta fluenta plenissima. In hoc versiculo comẽdanṫ multipliciter oculi eius. In columbis em̃ intelligitur simplicitas & innocentia: quę super riuus aquarum sedentes, & aquas conspiciunt quę in presentia fluunt: & illas quę iam defluxerũt & illas q̃ affluũt. Oculi quoq; dñi per simplicitatem & innocentiã colũbini: perspicaciter cõtemplantur presentia, preterita, pariter & futura. Comparanṫ quoq; oculi dñi columbis quę lacte sunt infusę, quia respectⁱ ipsiⁿ pietatis & misericordię dulcedine perfunditur: & isti oculi ideo subtiliter videt vt columbę: quia residenţ iuxta fluenta plenissima diuinę sapientiæ. iuxta aquas sapientię salutaris. Nam eius creata sapientia, quãtũ fas est, increatę sapientię vicinaṫ Sequitur. THO.

Gene illius sicut areole aromatum consite a pigmentariis. Labia illius lilia distillantia myrrham primam.

Sicut in liliis domini significãtur verba quę loquebatur: ita in genis & modesta pietas: & seueritas vultus: quia scriptum est. Sapiẽtia hominis lucet in vultu eius. Gene igitur sunt areolæ aromatum: quę sicut decenter & ordinate cõpositę spectantibus odoris & affectus gratiam prestant: Sic Christus incarnatus dulcedine virtutum & doctrinæ presentes illuminabat: & fama ad se trahebat absentes. Pigmentarij a quibus hæ sunt consitę, sunt Prophetę: qui futura eius incarnationis arcana, & Apostoli qui presentia eius facta sacris inseruere paginis. Labia illiⁿ dicuntur lilia, qa claritatem regni cœlestis, pmittũt: distillãtia myrrham: quia per contẽptum voluptatum presentiũ ad hanc pueniendum predicãt. Sed pria fuit hęc myrrha in passione sua, quę alias precessit: quã primo predicauit & sustinuit. Item. Labia eius erant lilia, cum in sua persona quã predicabat deũ qui signatur per auroſum colorẽ lilij interⁿ, & hominẽ qui signatur per candorem florum exterⁿ. In genis, interior affectus animi solet perpendi. Genæ

Genarũ notæ.

igitur dilecti dicuntur, in quibus quãti dilectⁿ interius habeaṫ, ppendiṫ. In tribⁿ sunt genę notabiles
Si sunt pallidę. In pallore timorem.
Si rubeę. In rubore amorem.
Si barbatę. In barba honorẽ accipimⁿ.
Est em̃ deus timendus vt dominus.
Amandus vt pater.
Honorandus vt deus.
Vnde ipse ait. Si ego dñs sum, vbi timor meus! Si pater, vbi amor! Si deus, vbi honor! Item. In pallore, victus parsimonia. In rubore, amantis verecundia. In barba, virile robur & constantia. Parsimonia, vt caro dometur ne lasciuiat. Amantis verecũdia, ne presumat. Virile robur, vt i aliįs vitia corrigat, in se arduũ iter virtutum arripiat. De primo. Videte ne grauentur corda vestra ī crapula & ebrietate. De secundo dictũ est filiįs Zebedęi de amore Christi presumentibⁿ. Nescitis quid petatis. De tertio. Intrate per angustã portam. Iste genę sunt sicut areolę aromatum
Areola prius aratur. Aratur vomeribus.
Secundo conseritur. Conseritur aromatibus.
Tertio rigatur. Rigaṫ nũc supernis aquis
Nunc inferioribus vomeribus contritionis.
Aromatibⁿ id est naturalibⁿ & gratuitis donis.
Aquis gratię visitantis.
De primo. Arabat Iudas: confringet sulcos Iacob
De secundo. Sequitur. Seminate in iustitia. Item
Dñe nonne bonum semen seminasti in agro tuo.
De tertio. Rigans montes de superioribus suis.
Araṫ cordis area: prius peccata sua recogitando.
Recogitabo tibi omnes annos meos ī amaritudine animę meę. Post recogitationem dolẽdo. Dolor meus in cõspectu meo semper. Post dolorem confitendo. Confitemini alterutrũ peccata vestra.
Confitebiṫ deinde aromatibus. Tria sunt genera
Aromatũ aromatum.
tria gña. Prima sunt naturalia bona.
Secunda gratuita & actiua.
Tertia gratuita dona & spiritualia.
Prima sunt cum quibus creatum est genus humanum, vt quinq; sensus hominis & ingeniũ. Secunda sunt opera virtutum, vt est opⁿ humilitatis & vsus eleemosynarum. Tertia sunt inuisibilis gratia charismatum.
Prima sunt instrumenta.
Secunda sunt merita.
Tertia sunt merendi causa.
In figura horum legimus camelos Israelitarum portasse aromata in Aegyptum. Quædam em̃ in Aegyptum portantur: quædam em̃unṫ: quędam gratis dantur. Quędam. s. prima a quibusdã male vtentibus naturalibus donis in Aegyptum portãtur: dum in opera tenebrarũ, qđ sonat Aegyptus expendũtur scilicet a camelis id est superbis. Quibus Apostolⁿ. Videte ne in vacũ gratiam dei recipiatis. Secunda emunṫ vt Christus eis vngatur: quia dum opera virtutũ facimus, laborando emimus. Ex his Christum vngimus, dum fidem eiⁿ accumulamus, operibus: quia fides sine operibus mortua est. Vnde. Sanctę mulieres emerunt aromata, vt venientes vngerent Iesum. Tertia nobis gratis dantur. vt eis vngamur. Vnde vos vnctionem habetis a sancto. s. & ipsa docet nos de omnibus. De quibⁿ. Gratis accepistis, gratis date. His ꝑcepit Ioseph seruis medicis suis: vt vngerent Iacob patrem suum defunctum: vel eorũ odore corpus eius manens incorruptum, de Aegypto transportaretur ad terrã patrum suorũ. Aroma em̃ dicitur quasi aura s replẽs odore manãte. Ioseph iste est Christus: serui eius medici sunt Apostoli, quibus precipit vt patrem vngant id est genⁿ humanum: de quo natus est secundũ carnem id est gratia spiritus sancti predicando perfundãt: donec de Aegypto huius mundi ad patriam cœlestem incorrupti criminibus perueniant. Ecce areolæ istę sunt aratę, sunt aromatibus cõsitę. A pigmẽtarijs ait. Tres sunt pigmentarij.
Pater. Pater inseruit prima aromata Pigmentarij.
Filius & conferendo dona naturę ī prima creatione. Filius secunda:
Spiritus sanctus. ostẽdens opera virtutum exemplo & predicatione. Spiritus sanctus tertia: septem donorum infusione. Istę areolę rigantur aquis de fontibus id est Areolæ.
materialibus lachrymis: quę apertę manant: quasi de superficie terrę, pro peccatorum rememoratione. Rigantur aquis de puteis id est profũdis gemitibus cordis, pro incolatu huius miserię. Rigãtur aquis de cœlo susꝑirando pro desiderio patrię lachrymę
De primo. Lauabo p singulas noctes lectũ meũ lachrymis meis. De secundo. Hei mihi, quia incolatus meis prolongatus est. De tertio. Quãdo veniam & apparebo ante faciem dei. Item.
Rigantur aquis de terris.
Aquis de pluuijs.
Aquis roris.
Primę sunt lachrymę pœnitentium.
Secundę deuotio orationum.
Tertię futurorum presumptio gaudiorũ.
De primo. Quis dabit capiti meo aquas, & oculis meis fontem lachrymarum. De secũdis. Dabo vobis pluuiam temporinã. De tertijs Iob. Ros ī messione mea morabitur.
Primę molliunt terrę ariditatem.
Secũdę semen germinãs producũt ad viriditatẽ.
Tertię prouehunt ad maturitatem.
Primę sunt turbatiores. Primę turbatiores, ex
Secundę tepidiores. peccatorum confusio
Tertię pinguiores. ne. Secundæ tepidiores, quia amoris feruore & deuotiõis humore faciũt aromata crescere. Tertię pinguiores, quia ad maturitatem producunt ex superna dulcedinis suauitate. Labia quoq; spõsi dicunṫ lilia, quia liliũ intra se habet aureũ colorẽ. In folijs candorem. In vtroq; odorem. In auro em̃ labia prędicãt diuinitatem. In candidis foliįs sine peccato humanitatẽ In odore miraculorum admirandam suauitatem Vel in auro, animę sapientia. In cãdore, corporis pudicitia. In odore, ab vtroq; procedens elegans eloquentia. Oportet enim vt sermo noster a sapientia incipiat.
Os mundum proferat.
In se odorem ędificationis habeat.
De primo. Sermo noster sit sale conditus id est sapientia. De secundo. Eloquia domini eloquia casta. De tertio. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat: sed si quis est bonⁿ vt det gratiam audientibus. Non sint contumelioſa, qđ est superborum. Nõ vana, qđ est ostentatoꝝ. Nõ impudica, qđ est luxurioſorũ. Nõ inutilia, quod ociosoꝝ. Talia labia distillant myrrham primã id est amaritudinem Christi in ingressu huius miseriæ. Distil-

lant ſecundam: id eſt aſperitatem in conuerſatione. Diſtillãt & tertiam id eſt dolorem in paſſione Pria cõmẽdaẽ ab amaritudine quia in igreſſu huius veſtrã Chriſtꝰ expertꝰ eſt amaritudinẽ. Secũda odore propter ſanctam ꝙuerſationẽ. Tertia ab incorruptionis conuerſatione quam habebit caro noſtra per preſentem paſſionẽ. Item legimꝰ myrrham primam, vt hic. Myrrham cõfectam aceto & felle. Myrrham electam in vnctione.

Primam obtulerunt Magi paruulo.
Secundam Iudeiin patibulo.
Tertia vnxit defunctum in ſepulchro Ioſeph nobilis decurio.
De hac dicit Sapientia. Ego quaſi myrrha electa. dedi ſuauita. odo.
Primam ſuſcepit cum auro & thure.
Secundam cum guſtaſſet, noluit bibere.
Tertia vnctus inuolutus eſt in ſindone.
Prima cum auro diuinitatis & thure orationis. i. noſtre repropitiationis: quia factꝰ eſt propiciatio pro peccatis noſtris, in amaritudine noſtre infirmitatis. Secundam cum guſtaſſet, noluit bibere: quia erat amaritudo inuidie & rancoris. Cum tertia inuolutus eſt in ſindone munda. i. ſuſceptꝰ in pura conſcientia de paſſione eius pio affectu dolẽtis. Vel quantũ ad nos. Labia dilecti diſtillãt myrrham in amaritudine confeſſionis.
Secunda myrrha eſt labor ſatiſfactionis.
Tertia memoria dominice paſſionis.
De prima. vt hic.
De ſecunda. Manus meę diſtillauerunt myrrhã.
De tertia. Faſciculus myrrhe dilectus meus mihi iter vbera mea commorabitur. Vel ſic, vt hoc nomen primam non diuidat cõtra aliam myrrhã ſed cõtra alias ſpecies, vt ſic dicatur. Labia dilecti diſtillant pœnitentie ſcientiam, primam myrrhã
Diſtillauerunt mandatorum dei, ſecũdam. Diſtillant gratiã ſuę largitatis, tertiã. Labia eñ dilecti.
Primo agunt de faciẽda pœnitentia.
Secundo eruditꝰ vt ſciant dei mandata.
Tertio promittunt gratiam ſpiritualiũ bonorũ in via, & eternarum in patria.
De prio. vt hic. De ſecũdo. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam, & legem ex ore eius requirunt. quia enim angelus domini exercituũ eſt. De tertio i Pſal. dicit. Diffuſa ẽ gratia i labijs tuis, ꝓpterea benedixit te deus in ęternum. CAR.

GEne illius ſicut areole aromatũ conſitę a pigmentarijs Pigmentarij qui pigmẽta ſuauitatis & deliciaꝝ ſpũaliũ in ꝓſciẽtia cõficiunt, ſeptem ſunt ſpiritꝰ: qui ſunt ante thronũ ſicut dicit Ioannes, ſcilicet ſpiritus ſapiẽtiæ & intellectus, ſpiritus conſilij & fortitudinis, ſpiritus ſcientię & pietatis, & ſpiritus timoris domini. Iſti pigmentarijin naturalibus potentijs animę Ieſu Chriſti, quaſi i areolis ordinabiliter plantauerũt aromata gratiarum & virtutum. In quibus ipſius animę conſtitit ſpecies, ſicut conſideretur in genis decor faciei. Sequitur. Labia eius lilia diſtillãtia myrrham primam. Quid pulchrius, quid odore ſuauius lilio? Lilia vero qũo myrrham diſtillãt? Hoc eſt qđ dicit Pſalmiſta: ꝙ mollita ſunt ſermones eius ſuper oleum, & tamen ipſi ſunt iacula. La ✠ Suauẽ. bia igitur domini quaſi lilia ✠ ſuauiter producunt odorem, promittendo gloriam fœlicitatis ęternę: ſed myrrham diſtillant amariſſimam cum dicũt. Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum & tollat crucem ſua. Et iterũ. Si quis venit ad me, & nõ odit patem ſuum: & matrẽ: & fratres & ſorores: & filios: ad huc aũt & animã ſuã: nõ poteſt meus eſſe diſcipulus. Sequitur. THO.

MAnus illius tornatiles aurea plene hyacinthis.

Merito poſt labia manus laudat eccleſia: vt verba ſequantur opera. Quę eñ verbis docuit: virtutibus demonſtrauit. Hinc eſt ꝙ poſt prędicationem in monte, deſcendens in valle ſolo tactu manus leproſum mundauit. Bene quoq; manus eius tornatiles dicuntur propter facilitatẽ operandi. Omnia eñ quęcunq; voluit fecit, Omnia eñ alia opera egent ſolerti regule appoſitione & acuta oculorum circũſpectione ne diſtorta fiãt Sed qui in circino tornat non indiget talibus. Ipſe eñ dixit & facta ſunt. Per aurũ diuinitas exprimitur: ideo manꝰ illiꝰ aureę dicunt: vt virtutes quas fecit: diuinitus factę intelligantur. Quę dicunt plene hyacinthis qui ſunt aerij coloris: vt vaſa electionis q̃ preparatad gloriã. huiuſmodi gẽmis adornet ideſt corda ſuorum ſuperne gloriæ deſiderio, et expectatione & ſpe lętificet. Manus dilecti ſũt tornatiles vt careant ſcrupulo.

Manꝰ dilecti tornatiles.

Sunt aureæ, ne ſint ſine gubernaculo.
Sũt plenę hyacinthis: vt fiat pro cœleſti deſiderio
Scrupulo ambitionis & auaritiæ.
Gubernaculo ſapientię.
Cœleſti deſiderio ęterne vitę expectatione.
Tria ſunt opera que operatur dilectꝰ in nobis.
Opera pœnitentiæ.
Opera miſericordiæ.
Opera pietatis.
Vnde Iob. Tribus vicibꝰ operaꝫ deus ꝓ ſingulos vt euellat a corruptione animas eorum, & illuminet eas luce viuẽtium. Oportet ergo vt opera pœnitentiæ ſint ſine ſcrupulo murmuratiõis. Opera miſericordię ſine ſcrupulo vanę gloriæ & temporalis retributionis. Opera pietatis ſine ſcrupulo ꝓſumptionis. De primo. Abſtinete vos a murmuratione, quæ nihil ꝓdeſt. Nec murmuraueritis ſicut quidã murmurauerunt & perierunt ab exterminatore. Quid murmurauit homo viuẽs vir ꝓ peccatis ſuis. De ſecundo Paulus. Nõ quęro a vobis gloriam neq; ab hominibus: deꝰ ſcit. Nec fui aliquando vobis in occaſionem auaritiæ: deus teſtis ẽ. De tertio. Mater filiorum Zebedęi. Domine dic vt hi duo filij mei ſedeant in regno tuo, vnꝰ a dexteris & alius a ſiniſtris.
In primis peccatum plangitur.
In ſecundis proximus conſolatur.
In tertijs deus honoratur.
De prima. Conuertimini ad me in toto corde vro in ieiunio & fletu & planctu.
De ſecundo Iob. Benedictio perituri ſuper me veniebat: & cor viduę cõſolatus ſum.
De tertio. Honora dominum de tua ſubſtãtia & de primi. fr. t.
Primis deus redditur placatus.
Secundis gratus.
Tertijs domeſticus.
De primis. Afflixit te: nõ affligã te vltra. De ſecũdis. Quod vni ex minimis meis feciſtis, mihi feciſtis. De tertijs. Ad eũ veniemꝰ & manſionẽ apud eũ faciemꝰ. De his ait Iob. Tribus vicibus operatur deus per ſingulos. Dicũtur manus aureę propter ſapientiã: qua opera gubernãtur. Vnde. Theſaurꝰ deſiderabilis requieſcit in ore ſapiẽtis. Nec dicuntur auratę, vt fiant conſilio exterius ſecularis prudentię: Sed aureę, vt gubernẽtur cõſilio cœleſtis ſapientię. Oportet ergo vt habeant initium intentionis bonę, mediũ perſequutionis cõgruę, finem perſeuerãtię. Ne primo mediũ, medio ne diſcrepet imum. Alioqui fiet illud monſtrũ Horatij. Vnde ait. Humano capiti ceruicem pictor equinam Iungere ſi velit: & varias inducere plumas, Vndiq; collatis membris, vt turpiter atrum Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne: Spectatũ admiſſi riſum teneatis amici. Itaq; ne monſtruoſa fiant opera, gubernentur cõſilio ſapientię. Omnia ait, fac cum conſilio, & poſt factum nõ pœnitebis. Sicut illa fortis mulier, quę operata eſt cõſilio manuum ſuarum. Oportet ergo vt
In principio recte offeras.
In medio recte diuidas.
In fine cum hilaritate perficias.
Recte offeras: id eſt bona intentione.
Recte diuidas: cum diſcretione.
Cum hilaritate perficias: id eſt deuotione.
Si recte inquit offeras, recte autem non diuidas: peccaſti. Et. Hilarem datorem diligit deus. Hac regula operandum eſt. Hęc eſt aurea illa regula, quã tulit Achar filius Carmi. Et de anathemate Hiericho, ſed abſcondit. Hiericho ſeculum intelligitur. Vnde hęc regula tollitur: quia ſępe in ſecularibus ſtudijs addiſcimus, vnde ſapienter diuina opera gubernamus. Sed hi furantur & abſcõdũt, qui ſecundum collatam ſibi a deo ſcientiã operari refugiũt. Hoc eñ auro poſſumꝰ ſpoliare ęgyptios & ditare Hebręos. Hac ſapiẽtia oportet vt operemur, vt noſtrã ſuſtineamꝰ infirmitatẽ. Secũdo ad ꝓximi vtilitatẽ. Tertio vt inimicus recõcilietur. Quarto vt amor dei habeatur & conſeruetur. Iſti ſunt quatuor anuli aurei, i quatuor angulis archę, quibꝰ ipſa portatur archa. Iſta eſt aia noſtra, quę his anulis id eſt operibus, ad cœlum ſubleuatur. Ecce vidimꝰ manꝰ tornatiles. i. ſine ſcrupulo ambitionis & auaritię. Vidimus aureas, ne ſint ſine gubernaculo ſapiẽtię. Vidimꝰ plenas hyacinthis in quibꝰ refulgeat amor cœleſtis patrię. Sed horũ hyacithoꝝ quidã habẽt paucitatẽ. Quidã multitudinẽ. Quidã plenitudinẽ. Paucitatẽ, qui raro ſunt in hoc deſiderio. Multitudinẽ, qui frequẽter. Plenitudinẽ, qui iugiter. Primũ habuit Balaam cũ diceret. Moriatur aia mea morte iuſtoꝝ: & fiãt noviſſima mea ſimilia hoꝝ. Scđm habuit qui dixit. Aia noſtra deſiderabit te in nocte, ſed ſpiritꝰ meꝰ in pręcordiis meis. Tertiũ qui dixit. Dñe ante te omne deſiderium meũ. Hunc manꝰ plenę erãt hyacinthis. Hyacinthus ad ornandũ qñq; ſupponitur colori aureo. Qñq; cãdido. Qñq; liuido. Qñq; rubeo. Aureo in ſapienter operantibus, vt hic. Candido, in prędicatoribus & oratoribꝰ. Vnde pontifex in lege ſuper lineã ſtrictã hyacinthina veſtiebatur tunica Liuido & rubeo in pœnitẽtibꝰ & martyribus. Vnde in Tabernaculo ſup ſaga cilicina & ſuper pelles arietũ rubricatas pelles hyacinthinę ponebantur. Aliqñ cũ byſſo retorta & purpura & cocco bis tincto. i. in cõtemplatiuis, qui debẽt habere in ſe byſſum retortã. i. caſtitatẽ & innocentiã, & purpurã quę eſt regia dignitas: quia affectꝰ ſuos bene regũt, vel quia regẽ in decore ſuo videre delectãtur. Et coccũ bis tinctũ. i. dilectionẽ dei & ꝓximi. Hinc eſt ꝙ ante arcã pẽdebat velũ de byſſo retorta: purpura. i. hyacintho & cocco bis tincto. Manꝰ dilecti ſunt opera Chriſti. Tornatiles, quia immunes a peccatis. Aureę, quia ſunt ex vi diuinitatis. Hyacinthinę, quia cum multa fecerit opera noſtrę infirmitatis, erant diſtincta diuinis miraculis. vel hyacinthorum plenitudo fuit in eo plenitudo gratię, quam habuit ſine menſura.

Legimus Chriſtum habuiſſe

Dorſum aureum. De primo. Poſteriora dorſi eius in pallore auri. Dorſum, manus & caput chriſti aureũ.
Manus aureas.
Caput aureum. De ſecundo hic.
De tertio. Ante caput eius aurum optimum.
Hoc aurum eſt diuinitas.
Dorſum Chriſti humilitas vel humanitas.
Poſteriora dorſi, noſtra mortalitas.
Manus, opera. Hyacinthi, miracula.
In primo ergo fuit pallidum.
In ſecundo ornatum.
In tertio optimum & ſplendidum.
Primum ex noſtrę mortis paſſione.
Secundum miraculorum exhibitione.
Tertium in ſuę nature puritate.
In primo enim nos redemit in humilitate.
In ſecundo nos confirmauit in fide.
In tertio nos beatificabit ſua claritate.
Audi pallidum. Exinaniuit ſemetipſum formam ſerui accipiens. Audi hyacinthis ornatum. Opera inquit quę ego facio teſtimonium perhibent de me. Audi in ſui natura optimũ & ſplẽdidum. Ciuitas inquit illa non indiget ſole neq; luna. v. l. i. e. quia claritas dei illuminabit eam, & agnꝰ eſt lucerna eius. In nobis quoq; eſt aurum ſed pallidũ in tentationibꝰ noſtris. Ornatũ hyacinthis. i. operibꝰ virtutis. Splendidũ in ſui natura. i. in ſplẽdore ſuę maieſtatis: in qua videndũ eſt nobis. In primo eñ compatitur noſtre infirmitati. In ſecũdo cõgratulatur noſtre vtilitati. In tertio nos perpetuę glorificatos, deuotos faciet ſuę maieſtati. Audi cõpatiẽtẽ. Quoties volui cõgregare filios tuos &c. Audi cõgratulantem. Vide regem Salomonẽ in diademate quo coronauit eñ mater ſua in die deſponſationis ſuę, & in die lętitię cordis eius. Audi deuotos maieſtati. Vidi dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum: & plena erat omnis terra maieſtate eius. CAR.

MAnus eius tornatiles aurea: plenę hyacinthis. Tornatura cęteris artibus promptior eſt: atq; velocior: regulam iuſtitię tenet, & opus ſuum pulcherrime circuncidit. In eundem modum opera Chriſti circunciſa ſunt, & licet cum quadam operandi promptitudine & celeritate fiant, tamen a regula iuſtitię non recedũt. Manus autem domini aureę, propter ſapientiam operandi, quę ſignatur in auro, & plenę hyacinthis: qui lapis eſt coloris ætherei, quia quicquid geſſit in corpore proceſſit de fonte ſapientiæ, & intentione cœleſti plene refulſit. Conſequenter commendat dilectum a virtute caſtitatis, quum dicitur. THO.

Venter eius eburneus distinctus sapphiris.

¶Venter dilecti fragilitatem humanitatis eius,qua nobis prębuit se conformem:insinuat.Ebur decorem castitatis,qua a corruptione peccati carnis immunis in carne permansit,indicat.Sapphiri sublimitatem virtutum cœlestium quibus in carne fulgebat exprimunt.

Venter triplex.

Legimus ventrem Prophetę.
Ventrem sponsę.
Ventrem sponsi id est dilecti.
De primo. Venter meus ad Moab,quasi cithara sonabit,& viscera mea ad murum cocti lateris.
De secundo. Venter meus sicut aceruus tritici, vallatus liliis.De tertio hic.
Primus est spiritalis.
Secundus materialis.
Tertius singularis.
Primus enim est sensus cordis.
Secundus vterus virginis.
Tertius in Christo infirmitas nostrę humanitatis
Primo est Christus annunciatus.
Secundo incarnatus.
Tertio multa operatus.
De primo. Ecce concipiet virgo & pariet filium.
De secundo. Mulier circũdabit virũ vtero gremij sui. De tertio. Multa opera bona ostendi vobis.
Propter quod horum vultis me interficere.
Primus comparatur citharę ,ppter sonoritatem.
Secundus aceruo tritici propter sterilitatem.
Tertius ebori propter frigiditatem,fortitudinem & candorem.
Primus concipit de peccato proximi dolendo.
Parturit,quomodo eum eripiat deliberando.
Parit,libera voce eum increpando.
Vnde. Venter meus ad Moab quasi cithara sonabit. Per Moab,qui de incestu natus est,intelligimus quemlibet immũdum peccatorem. Per murum crudi lateris,quemlibet ad peccandum lubricum. Per murum cocti lateris quemlibet obstinatum, Ad quos sonat venter prophetę quasi cithara ab inferiori scilicet peccata increpando. Vnde.
Versa est in luctum cithara mea. Cithara

Citharæ versio.

Primo vertitur in lutũ.	In lutũ fœtoris.
Secundo in luctum.	In luctum doloris.
Tertio in ludum.	In ludum amoris.

In lutum fœtoris,per illicitum sermonem.
In luctũ doloris,per cõfessionẽ vel increpationẽ.
In ludũ amoris,per iocunditatẽ & exultationem.
De primo Iob. Tenent tympanum & citharam gaudent ad sonitum organi. De secundo. Idem. Versa est in luctum cithara mea. De tertio Dauid. Laudate eũ in tympano psalterio & cithara.
In prima Nabuchodonosor ad statuam adorandam inuitat.
In secunda Dauid dæmonem a Saule fugat.
In tertia. Idem coram archam dñi saltat.
De prima. Cum audieritis sonitum citharę & psalterij omnis generis instrumentorum, cadentes adorate statuã quã erexit Nabuchodonosor rex, ait Saul. De secũda. Quęrite mihi aliquem bene psallentem cithara,& adductus est Dauid ad eũ. De tertio. Cũ adduceretur archa de domo Obedon in Hierusalem,Dauid cum cantoribus,cithara canebat. Venter iste est sensus hominis. Viscera vero interiora cordis. Vnde. Benedic aĩa mea dño &.o.quę.i.m.sunt.n.f.eius. Iste etiam venter concepit incarnationem saluatoris prouidendo. Parturiuit vtilitatẽ illius incarnationis apud se tractando. Peperit annunciando. Secundus venter sponsę saluatoris id est virginis, concepit spiritu sancto ei obumbrante : nõ parturiuit,quia conceptus ille fuit sine viri semine:& ideo sine dolore peperit in Christi natiuitate. Inde cõparatur aceruo tritici,quia granum frumẽti cecidit in terram eius quod mortuum fuit,& multũ fructum attulit. Tertius venter id est humanitas saluatoris:cõcepit miserię nostrę condolendo. Parturiuit per passionem suam nos redimendo. Peperit per resurrectionem suam mortalitatem nostram ad immortalitatem protrahẽdo. De primo. O vos omnes qui transitis viam attendite & videte si est dolor sicut dolor meus. De secundo. In sanguine testamẽti tui redemisti vinctos tuos de lacu. De tertio. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur: mors illi vltra non dominabitur. Hic comparatur eburi propter fortitudinem quam habuit in omni tribulationis angustia. Propter frigiditatem quia non incẽdit eum carnis petulantia. Propter candorem,quia in eo fuit omnimoda innocentia.
De primo. Dominus fortis & potens dñs potens in prelio. De secundo. Non dabis sanctum tuum videre corruptionem carnis scilicet tam putredinis q̃ luxurię. De tertio. Qui peccatum non fecit nec inuentus est dolus in ore eius.

De tribus chordis in cithara.i.

Primus venter variatur chordis.
Secundus vallatur liliis.
Tertius distinguitur sapphiris.
Primus variatur chordis virtutum,tamen vt cõcors sit illa varietas,vt cõsonent graues acutis,acutę superacutis. Graues sunt fortitudo & tẽperãtia.
Fortitudo,contra tribulationis pressuram.
Temperantia,cõtra motꝰ cordis illicitos & carnis petulantiam.
Acutę sunt prudentia,& iustitia.
Prudentia contra insidias dæmonum.
Iustitia erga proximum.
Superacutę:fides,spes,charitas.
Primę graues sunt:quia demissius sonant. De his tractat homo apud semetipsum.
Secundę acutę sunt,quia exaltantur vsq; ad proximum vel diabolum.
Tertię sunt supacutę,quia eleuãtur vsq; ad deũ.
Harum si vna defuerit iocundũ alię non reddẽt sonum:quia vbi deest vna virtus, & alię desunt.

De tribus liliis in vētre beatæ virginis.

Iacobꝰ Apostolus. Qui offenderit in vno:reus est omnium. Concordent ergo in Propheta vel predicatore,vt dicat cum Paulo. Ne forte cum aliis prędicauero:ipse reprobus inueniar. Secũdus vẽter scilicet beatę virginis est vallatus liliis,quia habuit in corde charitatem:id est in lilio aureum colorem. Habuit virginitatem scilicet in lilio candorem. Habuit apud homines angelos & deum humilitatem id est lilij odorem. Vel plura habuit lilia. Vnum ante partum, vnum in partu, vnũ post partum:quia virgo fuit ante partum,& virgo in partu,& virgo post partũ. Tertius vẽter fuit distinctus sapphiris. Sapphirꝰ cœli habet colorẽ. Tres sunt sapphiri qui distinguũt Christi humanitatẽ.

De tribus sapphiris.

Primus in cœlesti couersatione.
Secundus in contemplatione.

Tertius in miraculorum ostensione.
In figura primi. Vidit Ezechiel virũ,& sub pedibus eius opus quasi sapphiri lapidis. Qui em̃ possunt dicere:Nostra conuersatio in cœlis est,pedes Christi sustinent ambulantes in eis. De secundo Hieremias. Candidiores Nazarei eius niue,vt luceant in ea,sapphiro pulchriores. Pulchriores em̃ sunt sapphiro,qui non solum cœlum sed angelos contemplantur,sed ipsum deum. De tertio hic dicitur. Venter eius distinctus sapphiris.i.humanitas eius multis decorata miraculis. Ad primam instruebat discipulos quando eis in monte prædicauit. Ad secundum quando se coram discipulis suis in monte Thabor transfigurauit. Ad tertium quãdo coram eis cęcos illuminauit:leprosos mũdauit &c. Hunc triplicem ventrem debemus habere moralem.
Primum in peccatorum recordatione.
Secundum in virtutum fructificatione.
Tertium in deuotionum hilaritate.
Primus itaq; cõcipit in peccatoꝝ recordatione.
Parturit in contritione.
Parit in confessione.
Vnde Propheta. Domine a timore tuo cõcepimꝰ & parturiuimus & peperimus spiritũ salutis. Secundus concipit verba doctorum in se cõferẽdo. Parturit quomodo faciat deliberando. Parit effectui mãcipando. Sic cõceperat illa mulier de Apocalypsi quę ibat in deserto parturiens vt pareret, & draco persequebatur eam. Tales em̃ draco persequitur, qui fructificare moliuntur. Tertius ille venter deuotionis concipit in desiderio. Parturit in suspirio. Pariet in pręmio. Hi in omnibus his gloriãtur,quia gloria eorum a partu,& ab vtero & conceptu,q̃uis in cõtrariam partem accipiat Propheta de malis operantibus. Primus variatur cordis. Habet em̃ graues apud se in gemituum dolore. Acutas apud sacerdotem in confessione. Superacutas apud deum in oratione. Secundus est vallatus liliis. Habet enim intra se aureum cõlorem,id est dei & proximi dilectionem. In foliis cãdorem :id est corporis castitatem. Circa se bonum odorem:id est ad proximos bonam opinionem. Tertius est distictus sapphiris,quia in operibꝰ suis cœlestẽ ostendit conuersationẽ,dum orat, dũ deũ vocelaudat,dum in tribulatione glorificat. CAR.

Venter illius eburneus, distinctus sapphiris.

Ac si dicat. Vẽter eiꝰ nõ est sicut vẽter aliorũ hoim,in quibꝰ per luxuriã repit diabolus,sicut dictũ est serpẽti. Pectore & ventre repes. sed est venter eius eburneus. Nam sicut cum ebore nascitur candor eius sic cum carne Christi natus est candor virginitatis in carne:& quia sapphirus cœlestis est coloris,congrue dicitur venter iste distinctus.i. pulchre notatꝰ sapphiris.i.quibusdã cõformitatibus cũ angelica natura,quę notatur in sapphiro. Nam in angelis sanctis est virginitas,& eiusdem virginitatis incorruptibilitas. In angelis quoq; oĩs motꝰ diuinę volũtati subiectꝰ est. Hoc itaq; decore multiplici signatus est venter iste,& distinctꝰ est a cęteris vẽtribꝰ. Nã in carne Christi virginitas fuit incorruptibilis,& in carne illiꝰ nullus motus fuit,qui a dei beneplacito discordaret. Alia vero translatio,munditiã carnis Christi:non tñ assimilat angelicę mundicię,sed pręponit dicens. Venter eius pyxis eburnea super lapidem sapphirum. Sequitur. THO.

Crura illius columne marmoree: que fundate sunt super bases aureas.

¶Crura dñi,itinera incarnationis eius quibus ad nos saluandos venire dignatus est: insinuant.
Quę bene dicuntur columnę marmoreę, quia & fortia sunt & recta. Quid em̃ marmore fortius? Quid columna directius? Hãc fortitudinẽ videbat Dauid cũ diceret. Exultauit vt gigas ad currẽdam viã. De rectitudine dixit. Iustus dñs in omnibus vijs suis. Vnde in cruce crura illius non fregerũt & vestimẽta nõ sciderũt. Bases aureę in quibus fundatę sunt:sunt cõsilia diuinę promissionis, quibus oĩa ab ęterno prouisa sunt, & incarnatio saluatoris,quibus ad terras de cœlo venire,in terris cõuersari,ad inferos descẽdere,de sepulchro resurgere,ad cœlos redire:voluit. Firma sũt vt marmora,recta vt columnę,ad regulã diuinę lineata iustitię. Fundata super bases aureas diuinę prouidentię. Crura fortitudine sua totam corporis machinam sustinent. Vnde columnis marmoreis cõparantur. Hi sunt prelati qui pondus sustinent ecclesię. Qui sunt columnę marmoreę debent esse

Crurum officium.

Recti.	Recti in iudicio.
Fortes.	Firmi in prelio.
Plani.	Lęues absq; scrupulo.

In iudicio subditorum.
In prelio tyrannorum.
Absq; scrupulo peccatorum.
De primo. Recte iudicate filij hominum. De secũdo. Estote fortes in bello,& pugnate cum antiquo serpente. Et. Nolite timere eos qui occidunt corpus,animam autem non possunt occidere. De tertio. Oportet episcopum esse irreprehensibilẽ, hospitalem ,non percussorem, non vinolentum &c. Item sacerdos qui habet maculam non ministrabit in tabernaculo domini. Scimus tria genera esse columnarum.

Colũnarũ tria gña.

Quædam enim sunt ligneę.
Quædam metallinę.
Quædam marmoreę.
Ligneę,vt in archa Noe.
Metallinę,vt in Moysi tabernaculo.
Marmoreę,vt in Salomonis tẽplo,vt in hoc loco.
Primę subiacent duobus periculis.
Secundę vni.
Tertię nulli.
Ligneę,nãq; aqua putrescũt & igne comburũtur.
Aeneę vero nõ aqua,sed igne dissoluuntur.
Marmoreę vero,necigne nec aqua corrũpũtur.
Ignis & aqua duę sunt tentationes mundi.
Per aquam prosperitas.
Per ignem aduersitas.
Ignis prosperitas putrescere facit voluptate.
Aduersitas dissoluit tribulatione.
Prima igitur carnales.
Secunda frangit pusillanimes.
Igitur columnę ligneę,sunt carnales prelati & pusillanimes. Aeneę vero non carnales :sed pusillanimes. Marmoreę vero nec carnales nec pusillanimes. Igitur primi scilicet lignei sępeigne & aqua elementis pereunt. Hi enim sunt ille puer

euangelicus, qui ſępe a dæmone mittebatur in aquam & crebro in ignem. Sæpe etiam allidebat̃ in terram, quia tales ad terrenas voluptates facit inclinare & deſpumare eum facit. Spuma fit ex ſuperfluitate humorum, id eſt ex ſuperfluis cogitationibus in ocioſa verba, riſus diſſolutos, opera laſciua facit effluere. & hoc genus non eijcitur niſi in ieiunio & oratione. In ieiunio contra proſperitatis voluptatem. In oratione contra tribulationis aduerſitatem. Secundi prælati ęneis ſcilicet columnis comparati aquis voluptatis nõ putreſcũt, ſed igne aduerſitatis diſſoluuntur. In figura horum Nadab & Abiu aquas maris rubri euaſerũt, ſed igne perierunt. Et Petrus ſaluatus eſt ambulans ſuper aquas, ad ignem vero negauit. Tertij vero prelati qui in marmoreis columnis intelliguntur, nec aqua voluptatis reſoluuntur, nec igne tribulationis diſſoluuntur. Hi clamare poſſunt. Trãſiuimus per ignem & aquam & ed.n.i.r. His dicit Dominus per Prophetam. Cum ambulaueris per aquas: flumina non obruent te: cum tranſieris per ignem non vreris, & flamma non ardebit in te. Tales columnę ſuper baſim auream fundantur id eſt charitatem. Iſti enim iuxta Apoſtolum ſunt in charitate radicati & fundati. Super talem baſim fundati debent euellendo ſpinas proprij cordis & alieni, excolere terram, contra tyrannos habere audaciam, in vtroq; diſcretionis temperantiam. Inde eſt ꝙ in templo Salomonis erãt baſes in quibus ſculpta erant leones & boues & Cherubin, quod dicit̃ plenitudo ſcientię. Sine hac baſi prędicatio eſt ſine vtilitate, firmitas fidei in imbecillitate, eleemoſyna ſine fructificatione, corporea tribulatio ſine retributione. Vnde Apoſtolus. Si linguis hominum loquar & angelorum: charitatem autem non habuero, factus ſum velut ęs ſonans aut cymbalum tinniens. Et ſi habuero omnem fidem ita vt montes transferam, charitatem autem non habuero nihil ſum. Et ſi diſtribuero omnes facultates meas in cibis pauperum & tradidero corpus meum ita vt ardeam, charitatem autem non habuero nihil mihi prodeſt. Sunt & columnę animę ſcilicet virtutes. Hę columnę

Columnæ tres morales.

Secantur.
Sculpuntur.
Poliuntur.

Secantur quando ferramento diſcretionis virtutes a vitijs ſeparantur. Sculpuntur quando bona quę mens cogitat, manus operantur. Sic Salomon in templo celaturas fecit prominentes. Prominent enim celaturę, dum mentis cogitationes exterius apparent in exemplo & operatione. Poliuntur, quando tribulatione feriuntur. In hac politione accipiunt lenitatem & ęqualitatem. Lenitatem recipit, dum non exaſperatur per iram. Aequalitatem recipit, eradẽdo ſuperbiam, quę nullum ſibi putat ęqualem. De ęqualitate Scio humiliari & abũdare vbiq;, & in omnibus inſtitutis ſatiari & eſurire & penuriam pati & abũdare. Lenitatem oſtendit dicens. Si fieri poteſt quod ex vobis eſt: cum omnibus hominibus pacem habentes. Item. Non vos defendẽtes chariſſimi: ſed date locũ irę. His colũnis ſupponitur baſis patientię, quę ſpiritalis ędificij ſuſtinet onus.

Baſiũ tres ſpẽs in ſacra ſcriptura iueniri.

In ſcripturis inuenimus tres baſiũ ſpecies: ſcilicet

Aeneam. — Aenea fortitudinem.
Argenteam & — Argentea cum fortitudine claritatem.
Auream. — Aurea cũ fortitudine & claritate fulgorem tenet.

Fortitudo in opere, claritas in ſermone, fulgor in mente. Qui in his tribus patientiam ſeruat, quaſi baſis auream virtutum ſtructuram firmiter portat. His enim tribus vſus eſt Moyſes in conſtructione tabernaculi. Tabulę quę depoſitę ſunt per circuitum: deſignant ſpiritaliter ordinem virtutũ. Binę incaſtraturę quę erãt i ſingulis tabulis, ſunt affectus mentis & exhibitio operis. Duę vero baſes ſub ſingulis tabulis, ſunt perſeuerantia patientię, & longanimitas in proſperis & in aduerſis. Sũt & alię tres baſium ſpecies, quę nunc in noſtris reperiuntur ędificijs: ſcilicet.

Baſes tres alię.

Lignea.
Lapidea &
Picta.

Sed hę fragiliores ſunt precedẽtibus. Igne em̃ lignea cõburitur. Lapides gelu frangitur. Picta vero nihil portat, ſed ab alio ſuſtentatur. Hæc in corde noſtro facile diſcerni poſſunt. Dum enim facibus iracundię ſeu luxurię flammis ſuccendimur, in nobis baſis patientię vel abſtinentię fortitudo deſtruitur ſcilicet lignea. Dum vero charitas in nobis frigeſcit, & mens ad diuerſa deſideria partitur, lapidea baſis frigore tentationis in partes diuiditur. Baſis picta eſt patientia ficta. Hæc tenet ſimilitudinem non veritatem, colorem non fortitudinẽ. In cœleſti vero beatitudine ſunt quatuor ordines colũnarũ diſtincti quatuor coloribꝰ.

De colũnis cœli quatuor.

Eſt enim primus ordo croceus.
Secundus rubeus.
Tertius ceruleus.
Quartus violeus.
Primus enim eſt ſimilis croco.
Secundus roſę.
Tertius lilio.
Quartus violę.

Hę quatuor varietates colorum, deſignant quatuor ordines beatorum.

Primi ſunt Angeli.
Secundi martyres.
Tertij virgines.
Quarti confeſſores.

Hę columnę fundatæ ſunt ſuper vnam baſim auream, quę eſt charitas ꝑpetua: charitas autẽ nũq̃ excidet. CAR.

CRura eius columnæ marmoreę, fundatę ſuper baſes aureas. Alia tranſlatio dicit. Tibię eius columnę marmoreę. Per tibias, quę fortes ſunt velut columnę marmoreę: & totam corporis compactionem portant, ſignificantur illę duę virtutes: ſcilicet fortitudo & perſeuerantia, quę omnium virtutum & ſanctorum operum compaginem portant, & ſuſtentant: & iſtę columnę, vt portare ſufficiant iſtud ędificium, fundatę ſunt ſuper baſes aureas: ſcilicet charitatem, & ſapientiam quę ſignantur in auro. Fundatur em̃ in ſapientia fortitudo, ne ſe precipitet. Fundatur in charitate perſeuerantia, alioqui deficiet & nõ ſtabit. Sequitur. THO.

SPecies eius vt libani, electus vt cedri.

¶ Ne per ſingula laboret deſcribendo, totum breuibus comprehendit. Quomodo mons libani famoſus eſt iam plenitudine inſignis, ita Chriſtus omnibus qui de terra orti ſunt iure gratię ſublimioris antecellit.

Mons ille ferax arborum, hic exaltator ſanctorum, & radicator ne vento tentationis moueantur. Et cedrorum pulchritudini, fortitudini, ſublimitati & odori omne decus ſyluarum cedit. Sic dilectus, Specioſus forma prę filijs hominũ. Diffuſa eſt gratia in labijs tuis, propterea benedixit eũ deus. Electus ergo eſt dilectus vt cedri, quia nemus eccleſię in qua natus eſt, ſingulari dignitate tranſcendit. Species eius vt libani, qui inter ligna eximia profert, & cedrum: quia inter electos ſuos ſeipſam qualem voluit: quaſi lignum vitę in medio paradiſi creauit. Quatuor legimus montes in quibus variata eſt ſpecies.

De quatuor montibus.

In primo eſt ſpecies angeli euacuata.
Secundo eſt ſpecies Chriſti comparata.
In tertio eſt obſcurata.
De quarto eſt eleuata.
Euacuata propter ſuperbiam.
Comparata propter multimodam gratiam.
Obſcurata per anguſtiam.
Eleuata de gloria ad gloriam.
Propter ſuperbam illicitę aſpirationis.
Propter multimodã gratiã fœcũditatis & amœnitatis.
Per anguſtiam paſſionis.
De gloria paſſionis ad gloriã paternę cõfeſſiõis.
Primus mons eſt in lateribus aquilonis.
Secundus mons libani.
Tertius caluarię.
Quartus mons oliueti.

De primo. Sedebo in monte teſtamenti, in lateribus aquilonis. Aſcendam ſuper altitudinem nubium, ſimilis ero altiſſimo. De ſecundo. Species eius vt libani. In tertio. Vidimus eum leproſum & percuſſum a deõ & humiliatum. Item. Non eſt ſpecies ei neq; decor. De quarto. Omnis pulchritudo dñi exaltata eſt ſuper ſydera. De primo mõte dum caderet lucifer: euacuata eſt eius pulchritudo. De quo alius Propheta. Tu ſignaculum ſimilitudinis, plenus ſapientia & perfectus decore. In hoc monte euacuatur eorum ſpecies, qui ſubiectorum contemnunt paruitatem, pariũ indignãtur ęqualitatem, maiorum ęmulãtur ſublimitatẽ. De primo Poeta. Hic imperat, ille minatur. De ſecundo & tertio. Nec quẽq̃ iam fore poteſt Cęſar ne priorem: Pompeiuſq; parem. De primo Chriſtus. Videte, ne contemnatis vnum ex his puſillis. In ſecundo. Non recuſauit paritatem in ſoluẽdo tributum. Ait enim. Inuenies ſtaterem in ore piſcis, ſolue pro me & pro te. De tertio. Non recuſauit dicere. Pater maior eſt me. Immo & ſubditus erat minoribus: ſcilicet patri putatiuo Ioſeph, & Marię. Immo & inclinauit ſe, vt lauaret pedes diſcipulorum. Audi quod maius eſt.

Superbia.

Sunt qui indignantur maioribus ſubijci.
Secundo ſtudent eis pariſicari.
Tertio etiam ſupergredi. Sicut Abſalon cũ eſſet Hieruſalem primo indignatus eſt patri ſuo ſubijci. Secundo regnauit in Ebron: iam quaſi ęqualis patri, nec ſuffecit. Tertio ſolꝰ regnare voluit quãdo expulit patrem ſuũ de Hieruſalem, & ſic perijt Sic Saul in montibus Gelboe, quod dicitur lubricum vel decurſus: occidit. Ecce ſuperbia in cœlo nata, ad terras deſcendit: quia ſicut ait Hieremias Cœleſtis eſt origine & in cinere habitat. Vnde. Quid ſuperbis terra & cinis? Sic fratres ante ruinam exaltatur cor. Videte quia deus ſuperbis reſiſtit: humilibꝰ autem dat gratiam. Talem putabat Iob qui dixit. Quid te eleuat cor tuum: & quaſi magna cogitans, attonitos habes oculos. Ait Dominus per Dauid. Non habitabit in medio.d.m. qui.f.ſ.qm̃ ſic ſcriptum eſt. Frangit deus omne ſuperbum. In ſecundo monte, de quo hic agitur, eſt comparatio dilecti facta: ſcilicet propter quatuor. Propter altitudinem, propter latitudinem, ꝓpter fertilitatem, propter iocunditatem. Altitudinem, in miraculis. Latitudinem, charitatis. Fertilitatẽ, in ſpiritalibus paſcuis. Iocunditatem, in arboribꝰ myſticis. De miraculis. Cęci vident: claudi ambulant: leproſi mundantur. De charitate Propter nimiã charitatẽ, qua dilexit nos: cũ eſſemꝰ mortui peccato, cõuiuificauit nos Chriſtus. Ipſe em̃ prior dilexit nos, & lauit nos a.p.n.in.ſ.ſuo. Fertilitate paſcuorum in ſpirituali menſa nos reficit. Triplex eſt menſa, qua in hoc mõte reficimur, triplex qua extra hunc montem. Menſarum quę extra hunc montem ſunt.

Menſa triplex.

Prima eſt hoĩs.
Secunda carnis.
Tertia dęmonis.

Prima em̃ eſt ad neceſſitatẽ Secunda ad ſuperfluitatem Tertia ad mortiferã ebrietatem. In prima iuxta Paulum. Qui infirmus eſt: olus manducet, ne grauetur cor eius in crapula & ebrietate. In ſecunda proponitur vinum de vinea Sodomorum & de ſuburbanis Gomorrę. In tertia fel drachonum eſt vinum eorũ, & venenũ aſpidum inſanabile. Prima habet lectionem hãc. Nõ in comeſſationibus & ebrietatibus. Secũda. Comedamus & bibamus, cras em̃ moriemur. In tertia. Lętantur cum male fecerint, & exultant in rebus peſſimis. In prima de laboribꝰ manuum viuitur. Labores ait manuum tuarum, quia manducabis beatus es & bene tibi erit. Vnde ſubditur. Filij tui ſicut nouellę oliuarum in circuitu menſę tuę. In ſecunda menſa ſedebat diues indutus purpura & byſſo, & epulabatur quotidie. Lazarus vero expectabat micas, quę cadebant de menſa illius. Talis erat menſa Herodis. Vnde, menſas tyrãni virginis ebrius luxus repleuit ſanguine ſobrio. De tertio. Fiat menſa eorum coram ipſis in laqueũ. Et Paulus. Non poteſtis participes eſſe menſę Chriſti & menſę dęmoniorum. Tres ſunt menſę in hoc monte, quibus nos reficit dñs vel dilectus.

Prima fuit in lege.
Secunda in Euangelio.
Tertio in cœlo.

De primo ait Moſes in Exodo: vbi legitur poſita in tabernaculo iuxta introitum: & ſuper eam erant duodecim panes propoſitionis de ſimilagine: & ſuper ſingulos patena aurea cũ pugillo thuris. De ſecunda ait Apoſtolus. Non poteſtis communicare menſę Chriſti & dęmoniorum. De tertia ait Chriſtus. Vt edatis & bibatis ſuper mẽſam meam in regno meo.

Prima itaq; monſtrabat, nõ pręſtabat refectionẽ.
Secundo ſatiat.
Tertia glorificat.

Prima erat in litera.	Prima enim docet.
Secunda in ſpiritu.	Secunda adiuuat.
Tertia in ſpecie.	Tertia conſummat.

Vel ſic.

Prima in lege.	Prima Moſi.
Secunda in Euangelio.	Secunda Chriſti.
Tertia in cœlo.	Tertia dei.

Mensę in mõte tres quib⁹ nos reficit dominus.

Prima fuit in figura. Prima docet.
Secunda in veritate. Secunda perficit.
Tertia erit in claritate. Tertia glorificat.

Alias quoq; diuisiones harum mensarum possumus facere, quas de scripturis accepimus, hoc modo. Mensarum

Prima sub lege. Pria oñdit a Moyse i Exodo.
Secũda sub gra. Secunda in Euangelio.
Tertia in gloria. Tertia in regno.

Prima erat mensa propositionis in tabernaculo. De secunda dicitur. Nõ potestis cõmunicare mẽsę Christi & mensę dæmoniorꝫ. De tertia. Vt edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

Prima est in litera. Prima monstrat.
Secunda in spiritu. Secunda gustat.
Tertia in specie. Tertia satiat.

Prima comedit agn⁹ paschalis sub figurę nubilo.
In secunda sub sacramento.
In tertia in aperto.

De primo dicitur. In eadẽ domo comedetis illũ. De secundo Gustate & videte qm̃ suauis est dñs. De tertio. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. Media mensa nostri temporis est. Ad illam sponsus inuitabat sponsam in Cãticis sic. Veniat dilectus meus in hortum suum vt comedat fructus pomorum suorum. Hęc eñ beata virgo ait filio suo incarnato. Triplicem eñ fructũ in se habuit.

Fructus triplex.

Est ei fruct⁹ vẽtris. Prim⁹ est Christi icarnatio.
Fructus mentis. Secũdus virtuosa deuotio.
Fructus orantis. Tertius deuota oratio.

De primo ait Angelus. Benedicta tu in mulierib⁹ & benedictus fructus ventris tui. Et ipsa ait. Ego quasi vitis fructificani suauitatem odoris. & flores mei fructus honoris: & honestatis scilicet Christũ. Ipsa eñ fuit vitis, Christus botrus, flores viola humilitatis, rosa charitatis, lilium virginitatis. O verbi dei cella affectibus amœna, moribus serena, gratia plena. De secundo dicitur. Audite diuini fructus, &. q.r.p.r.l.r.a.f. Audi fructus diuinos, fructus autem spiritus est charitas, pax, patiẽtia, bonitas, benignitas &c. Ista ex rosa charitatis procedent. Crescunt super riuos gratię dei. De tertio canit Ecclesia. Per te fructum vitę communicauimus. Isti sunt tres fructus quos exploratores filiorum Israel attulerunt de terra sancta: scilicet botrus in vite, id est Christus in cruce. Ficus scilicet dulcedo deuotionis. Malogranata id est fruct⁹ orationis Marię. Sicut ei cortex exterior pallidus est: sic ecclesia est tribulationis liuida. Intus grana multa purpurea, scilicet fideles in ea latentes qui purpura regia vestientur in regno, oratione beatę virginis. Hęc tria designata sunt cum dicitur. Fauus distillans labia tua sponsa, id est orationis dulcedo. Mel & lac sub lingua tua. Sub lingua est cor, in quo est mel scilicet deuotionis dulcedo. Itẽ sub lingua est venter, in quo est lac: id est Christi caro, quę sumpta est de antiquis patribus sicut lac de animalibus. Iuxta aliam considerationẽ in pagina diuina quinq; legimus mensas.

Mensarũ alia considerat.

Prima pauperis. Prima necessitatis.
Secunda orbis. Secunda vanitatis.
Tertia dęmonis. Tertia iniquitatis.
Quarta diuitis. Quarta veritatis.
Quinta patris. Quinta cõsummationis.

Primam ponit natura.
Secundam auaritia.
Tertiam perfidia.
Quartam gratia.
Quintam vita.

Prima refocillat. Ad primam sedẽt pecudes.
Secunda irritat. Ad secundam serpentes.
Tertia suffocat. Ad tertiam canes.
Quarta satiat. Ad quartam volucres.
Quita cõsummat. Ad quintam hęredes.

De prima in Euãgelio. Nam & catelli edũt de micis que cadunt de mensis dñorꝫ suorum. De secũda in Esaia. Mensa Babylonis calix aureus est in ea. De tertia Apostolus. Non potestis participare mensę dęmoniorꝫ & Christi. De quarta. Filii ad mẽsam diuitis sedisti, diligẽter attende, quę ap. sunt tibi. De quinta, vt edatis & bibatis super mensam meam in regno meo. Pauper cuius est prima mẽsa, est genus humanum. In ista apponũtur panis, pulmentum, vel sal & potus. De primo Dauid. Oblitus sum comedere panem meum. Pulmentum est idem qđ sal. Vnde in Esdra. Putas q̃ immemores simus salis quod comedimus in aula tua? Aqua est illa quam Abraam posuit in vtre, & imposuit in humeris Agar. In secunda ad quam sedent serpentes quinq; apponuntur: quę est, vanitas orbis: & quę semp suadent vana. Illa quinq; numerat Boetius in cõsolatione philosophię. Hęc sũt fauor human⁹, opes, dignitates, gloria, potẽtia Primum attrahit auram id est fauorem.
Secundum arenam id est cupiditatem.
Tertium scintillas id est potestatis optationem.
Quartum gẽmas, id est diuitiarum gloriam.
Quintum lambit membra scilicet designans luxurię voluptatem.

Ad hanc sedent serpentes, qui scilicet nõ cessant serpere, vt ad altiora conscendant. In quarta quæ est dęmonis: tria apponuntur.

Senecię. Sene est animal immundum.
Siliquę. Vnde. Senecię quelibet immũda cibaria. Alij dicũt senencias, vel sinantias. Sinantia eñ est quædam pellicula in ore quam solent semper immundi manducare. Siliqua est genus leguminis latos habens folliculos, sed intus vacuos. Quisquilię sunt purgamẽta canabis & lini. Senecię sunt cibi gentium idolothyta comedentium. Siliquę cibi Iudęorum corticiliterę adherentium. Quisquilię sunt cibi hęreticorum: scilicet prauę sententię. Isti sunt canes immundi, qui ad hanc mensam sedent. In quarta quę est mensa diuitis: tria apponuntur.

Vitulus saginatus.
Bona terrę.
Medulla tritici.

Vitulus scilicet quem pater occidit pro filio reuertente de lõginqua regione. Bona terrę sunt lectiones. Vnde Esaias. Vetustissima veterum comedetis, & nouis superuenientibus vetera proiicietis. Vetustissima veterum sunt naturalia & moralia præcepta, quę seruando manducamus & prædicamus. Vetera id est legalia proiicietis, nouis superueniẽtibus id est gratia Euangelij. Medulla tritici est illa purgatissima farina quę in sacrificijs ponebatur: Hęc autem est oratio. Hęc tria ponit dominus contra alia tria: scilicet.

Contra carnem. Contra carnis incentiua dat nobis vitulum
Contra mundum. saginatum, id est carnẽ
Contra diabolum.

Christi & sanguinem. Lectionem apponit contra mundum, qui nos ad vagationes suas inuitat. Sed dicamus ei. Vade retro sathanas. Contra dæmonem apponit orationem qui non cessat inquietare religiosos quosq;, sed recurruntad medelam orationis. Ad hanc mensam diuitis sedent volucres: scilicet sancti homines sperantes se volare ab hac quarta mensa ad quintam. Dives iste est Christus, simul in vnum dives & pauper. Dives quia deus. Pauper est: quia est homo. Ad hanc sedent qui pugnant cum diabolo, cum mũdo, cum carne, vt possint ad quintam & vltimam peruenire. Vltima aũt mẽsa quę est quita, est mẽsa patris Ad hanc sedent hæredes. In hac vnum tm̃ apponitur: scilicet visio dei, & non plura. Vnde dictum. est Marthę. Porro vnum est necessarium, & non plus. Et Dauid. Vnam petij a domino hanc requiram: scilicet vt inhabitem in domo dñi omnibus diebus vitę meę. Quarto diximus montem istum habere iocunditatem arborum.

Habet iocunditatem in frondium virore.
In florum vario colore.
In refrigerio vmbrę.

Arbores iste sunt virtutes, quarum virent folia in verbis ędificationum.

Ridet varietas florum in operibus virtutum.
In vmbra temperatur æstus vitiorum.

De primo. Erit folium eius viride, & in tempore siccitatis non erit sollicitum. De secundo. Flores apparuerunt in terra nostra. De tertio. Obumbrasti super caput meum in die belli. In tertio monte scilicet Caluarię diximus obscurari speciẽ eius. Vis videre obscuritatem, respice Iudęorꝫ blasphemiam. Circunpendentium latronum ignominiã. In capite spineam coronam. In manibus clauorum fixuram. In latere vulneris angustiam. Ecce non est species ei neq; decor. Ecce iuxta Apocalypsim. Factus est Sol velut saccus cilicinus. & illud Prophetę. Sol cõuertetur in tenebras, & luna in sanguinem. Tenebrę enim factę sunt super terram in eius passione. De quarto monte diximus q̃ inde est species domini eleuata. Inde eñ eleuata est magnificentia tua super cœlos. Inde omnis pulchritudo dñi exaltata est super sidera. Vnde admirantur angeli dicentes. Quis est iste qui venit de Edon. t. ve. de Bos. Iste formosus in stola sua. Ecce species eius vt libani. Sequitur electus vt cedri. Cedrus dilecto cõparatur pro altitudine & imputribilitate. Pro rectitudine. & odore. Pro altitudine, quia cum alij sint filij adoptionis, ipse solus est filius patris ex natura. Pro imputribilitate, quia nec corpus Christi in morte putruit, nec ei adhęsit macula. Pro rectitudine, quia iuxta regulam iustitię reddet vnicuiq; iuxta merita sua. Pro odore, quia cum alij trahant per bonam conuersationẽ, ipe & per cõuersationẽ & per promissa. De primo. Vidimus gloriam eius gloriam quasi vnigeniti a patre. De secundo. Peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Et de carne. Non dabis sanctum tuum videre corruptionem. De tertio. Iustus dominus & iustitias dile. equi. v. v. e. & De vultu tuo iudicium meum p̃deat. De quarto. Quod oculus nõ vidit nec auris audiuit preparauit dñs his qui diligunt eum. CAR.

SPecies eius vt libani, electꝰ vt cedri. Ac si dicat. Quid discurro per singulas species eius vt libani, qui interpretatur candidatio. ac si dicat. ex hoc species eius cognoscitur, quia ipse sanctorum omnium candidatio est, per quã omnes sancti speciosi existunt & mundi. Species quoq; eius est vt libani, quia sicut libanus mons, amplitudine, altitudine, arborum feracitate cæteris est insignior, sic Christus insignis est prę filijs hominum, & ipse prę omnibus electus vt cedri, quę arbor / plenitudine, pulchritudine, fortitudine, sublimitate, & odore: omne decus syluarum antecedit, quia Christo non est datus spiritus ad mensuram. Sequitur. THO.

Vttur illius suauissimus: & totus desiderabilis.

CSi in labijs dilecti superius verba accepimus, in eiꝰ suauissimo gutture merito eorundem verborum internum saporẽ intelligere debemus. Vnde memoriam abundantię su.r.e. & iust.t.e. Petrus memoriam abundãtię suauitatis dei iam gustauerat, & eructans ait. Rationabiles sine dolo. lac concu. vt in eo. c. in. salutem si tamen gustatis, qm̃ dulcis est dominus. Itẽ sicut in labijs verba quę dicebat, sic in gutture interna & occulta dispositio pietatis intelligitur. Sed & proprij gutturis fructum ostendit: cum post resurrectionem discipulis insufflauit dicens. Accipite spiritum sanctum. & totus inquit desiderabilis. Totus Christus deus est & homo id est verbũ anima & caro, quia non solum desiderabilis dę incõmutabili maiestate perpetuę diuinitatis, sed etiã de clarificata substãtia assumptę humanitatis. Maxime inde q̃ cum in cœlos ascenderet ad transferendum nos ad suam gloriam se rediturum promisit dicens. Si abieto & præparauero vobis locum, iterum venio & accipiam vos ad meipsum, vt vbi sim ego & vos sitis.

Tria sunt guttura.

Guttur triplex.

Primum carnale. Primum est voluptuosi.
Secũdũ rationale. Secundum magistri.
Tertium spiritale. Tertium dilecti.

Primo eñ gustat voluptuosus, vt carni satisfaciat.
Secundo magister vt discernat.
Tertio dilectus, vt quę sursum sunt sapiat.
Primum affert mortem.
Secundum discernit inter vitam & mortem.
Tertium excludit mortem.

De prio Iob. Potest aliquis gustare quod gustatũ affert mortem. De secundo. Oblatum est Christo acetum, & cum gustasset noluit bibere. De tertio. Qui manducauerit ex hoc pane: non gustabit mortem inęternum. In lege scriptum est. Animal quod ruminat, & non habet vngulam fixam: immundum est. Item quod habet vngulam fixam: & non ruminat: immundum est. Quod vero ruminat, & habet vngulam fixam: mundum est. Primi sunt carnales scilicet immundi: quia carnali gustu ruminant voluptates suas: sed non findunt vngulam, quia non discernunt inter bonum & malum, inter licitum & illicitum. Secundi sunt rationales qui vngulam findunt id est inter bonum & malum quodam gustu rationis discernunt, sed non ruminãt, quia bonũ qđa a malo rõne discernũt, in eo delectãdo nõ ruminãt. Tertij sunt spũales qui rõnali gustu bonũ a malo discernẽdo: vngulam findunt & ruminãt, dum bonum quod

Mundũ. Immũdũ.

diſcreuerunt dulciter in corde ſuo delectando reuoluunt. Propter guſtum carnalem in lege mel a ſacrificio dei prohibetur apponi. Propter guſtum tertiū.i.ſpiritualē,ſal in omni ſacrificio iubetur apponi. Propter medium.i.guſtū diſcretionis pręceptum eſt hoſtię pellem detrahere, artus in fruſta concidere.i.cogitationes,ſanguinē in terrā fundere. Pellem em̄ id eſt carnis cōuerſationem debemus ſeparare:deinde artus in fruſta concidere.i. cogitationes vtrum carnales an ſpiritales ſint in corde tractare,& ſanguinem:id eſt appetitum carnalem in terram fundere. Primum guttur ſuauitatem habet in ſermone,dulcem ſaporē in interiori delectatione. Sed ſequitur amaritudo in damnatione. Vnde Salomon. Fauus diſtillans labia meretricis,& nitidius oleo guttur eius,& nouiſſima illius amara quaſi abſynthiū. In labijs diſtillantibus fauo:verba voluptuoſa. In nitore gutturis: delectatio iterior ſaporoſa. In amaritudine abſynthij:damnatio ęterna. Secūdū guttur ſcilicet diſcretionis prius debet naturam rei agnoſcere. Secundo vſum rei,an bonus ſit an ſit malus penſare. Tertio bonum vſum cum cognouerit ſibi aſſumere. Vnde Salomon. Cum ſederis ad menſam diuitis diligenter attende,quę tibi appoſita ſunt id eſt rei naturam conſidera:& fige cultrum in gutture tuo.i.diſcretionis acumine conſidera vſum rei & ſcito,quia talia oportet te pręparare.i.vſum rei pręcognitum in obſequium dn̄i tui tibi cūcta dantis.i.dei aſſumere. Dicitur guttur a guſtu & terendo. Eſca nāq; prius dentibus teritur,deinde guſtatur,poſtea in ventrem traijcitur. Teritur loquendo,guſtatur delectando, in ventrē traijcitur: memorię commēdando. Quidam terunt,ſed nō guſtant,vt pręedicatores hypocritę,& carnales. Quidam guſtant & non terunt:ſcilicet deuoti,ſed incōſtantes. Quidam & terunt & guſtant,& in ventrē traijciunt,vt ſunt in deuotione perſeuerātes. Herodes ruminabat & nō guſtabat: cum Magis diceret. Ite & interrogate diligenter de puero,vt & ego veniens adorem eum. Balaam terebat & guſtabat,cum diceret. Moriatur anima mea morte iuſtorum:ſed in ventrem nō tranſmiſit,quia paulo poſt in mortem eorum cōſilium dedit. Stephanus ruminauit,guſtauit,in ventrē memorię traiecit:quia etiā dū lapidaretur,& pręedicauit,& orauit

Guttur ſuaue eſt.
Suauius eſt.
Suauiſſimum eſt.

Tertium igitur guttur ſuaue eſt in ijs qui deuoti ſunt momentanee. Suauius in ijs qui frequētius. Suauiſſimum in ijs qui guſtum habēt aſſiduum: & hic eſt dilectus. Sequitur & totus deſiderabilis

De homine deſiderabili.

Eſt homo qui totꝰ eſt odibilis,& eſt homo qui eſt deſiderabilis in aliquo,& eſt homo qui totus eſt deſiderabilis.

Primus eſt omni virtute deſtitutus.
Secundus multis virtutibus inſtitutus.
Tertius omni gratia pręditus.
Primus eſt obſtinatus peccator.
Secundus eſt dei & fratrum amator.
Tertius eſt Saluator.

De primo. Iniquos odio habui. De ſecundo dicitur Dauid per interpretationem viſu deſiderabilis. De tertio Propheta. Veniet deſiderator cūctis gentibus:id eſt Chriſtus.

Ipſe em̄ eſt deſiderabilis corpore.
Deſiderabilis anima.
Deſiderabilis diuinitate.
Corpe,ī quo ſpōſus ſpecioſus forā pręfilijs hoīm.
Anima,in qua habuit plenitudinem gratiarum.
Diuinitate.ex qua eſt rex regū,& dn̄s dn̄antium.
In primo em̄ pro nobis ſuſtinuit paſſionem.
In ſecundo erga nos multam habuit charitatem.
In tertio recipiemꝰ noſtri laboris remunerationē.

De primo Eſaias. Deſiderauimus eū nouiſſimū virorum,virum dolorum,& ſcientem infirmitatem. De ſecūdo. Anima mea deſiderabit te in nocte,& dominus memoriale tuum in deſiderio animę. De tertio. Dn̄e ante te omne deſideriū meū,& gemitus meꝰ a te. Itē fuit deſiderabilis in exilio Deſiderabilis in inferno. Deſiderabilis in iudicio. Deſiderabilis in regno. In exilio peccatoribus. In inferno iuſtis expectantibus. In iudicio diligentibus. In regno exultantibus. Peccatoribus,vt iuſtificarentur. Iuſtis,vt liberarentur. Diligentibus,vt ſecuri a verbo aſpero ad dexteram transferantur. Exultantibus,quia dei viſione fruētur. Vnde primi dicunt. Veni domine & noli tardare. Relaxa facinora noſtra. Secundi. Veni ad liberandum nos domine deus virtutum. De tertijs Paulus. Repoſita eſt mihi corona iuſtitię,quam reddet mihi dominus in illum diem iuſtus iudex. Non ſolum autem,ſed ijs qui diligunt aduentum eius:in quem deſiderant angeli proſpicere. Cauſas quibus ſit deſiderabilis,Dauid aperit dicens. Domine deus meus,magnificatus es vehementer. Quare?quia confeſſionem & decorem induiſti,amictus lumine ſicut veſtimento. Ex ſacrę ſcripturę veritate perpendimus Chriſtum eſſe magnum.

Eſſe magnificum.
Eſſe magnificatum.
Magnum in eſſentia diuinitatis.
Magnificum in creatione mundanę varietatis.
Magnificatū in profectu aſſumptę humanitatis.
In primo,quia incomprehenſibilis.
In ſecundo quia ineſtimabilis.
In tertio quia incomparabilis.
In primo per fidem induit confeſſionem.
In ſecūdo decorem induit per mūdi ordinationē.
In tertio eſt amictus lumine ſicut veſtimēto,per reſurrectionem.
Primum fit per miraculum.
Secundum per mundi gubernaculum.
Per tertium factus eſt hominibus & angelis glorioſum ſpectaculum.

Audi magnum. Magnus dn̄s & laudabilis nimis. Inde. Cœlum & terram ego impleo. Et magnificū. Oīa per ipſum factū ſunt,& ſine ipſo factū eſt nihil. Et. In principio creauit deus cœlū & terrā. Qui fecit mirabilia magna ſolus. Audi magnificatū. Magnificatꝰ eſt dn̄s,qm̄ habitauit in excelſo. Vade,& tu fac ſimiliter. Eſto ergo magnus in ſpiritualium bonorum aggregatione. Magnificus in exteriori opatione,vt ſis magnificatꝰ in ęterna retributiōe. Eſto ergo magnꝰ. Primo ſperādo. Secūdo aſpirādo. Tertio ſuſpirādo. Quarto reſpirādo.

Hō magnus, magnificus, magnificatus.

Primū fit:quia homo ſuperna vocatione excitaẗ.
Secundum:quia deſiderium inflammatur.
Tertium:eo ꝙ deſiderium differatur.
Quartū:quia ī bonis cœleſtibꝰ cōtēplās delectaẗ.

Audi vocationē,vnde venit ſpes. Apl's ait. Si con

ſurrexiſtis cum Chriſto quæ ſurſum ſunt quærite: vbi Chriſtus eſt in dextera dei ſedens. Idem Quos enim præſciuit prędeſtinauit conformes fieri imaginis filij ſui. Et quos præſciuit,hos & vocauit. Quos vocauit,hos & iuſtificauit. Quos iuſtificauit,hos & magnificauit. Vocauit ſponſus ſpōſā. Surge,ꝓpera amica mea,& veni. Inde venit ſpes. Spes aūt non confundit. Inde ꝓcedit hō & aſpirat ad ſuperna. quia deſiderium eius inflāmatur. Inde. Inflammatū eſt cor meum,& nomē tuum & memoriale tuum ī deſiderio animę. Anima mea deſiderabit te in nocte,ſed & ſpiritꝰ meꝰ in pręcordijs meis. Nonne cor noſtrū ardens erat in nobis de Ieſu dum loqueretur nobis ī via. Spōſa ducta hoc deſiderio,dicebat. Oſculeẗ me oſculo oris ſui. Pro dilatione ſuſpirant. Quia ſpes quę differtur,affligit animam. Inde Dauid. Sitiuit aīa mea ad deum fōtem viuum. Et ſponſa. Filię Hieruſalem nūciate dilecto quia amore langueo. Itē Dauid. Hei mihi,quia incolatus meus ꝓlongatꝰ eſt. Ecce vnde ſuſpirant. Memor fui dei ait Dauid,& delectatus ſum:Quia delectatiões ī dextera tua vſq; in finem. Quare. Etenim paſſer inuenit ſibi domum,& turtur nidum vbi ponat pullos ſuos. Ibi em̄. In pace in idipſum dor.& requieſcā. Inde ſponſa. Ego dor.& cor meum vigilat. Adiuro vos ait Sponſus,vt non ſuſcitetis neq; euigilare faciatis eā donec ipſa velit. Ipſa quoq; ait. Sub vmbra illius quem deſideraueram ſedi:& fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Inde de ipſa cum admiratione clamatur. Quę eſt iſta quę aſcendit de deſerto delitijs afluēs innixa ſuper dilectū. Pro his quatuor dicitur de Ioſeph: Filiꝰ adcreſcēs. Ioſeph qui dicitur augmentū,eſt qui ſperādo augeẗ. Adcreſcens,dum ad ſuperna aſpirat. Item. Adcreſcens,dum deſiderio ſuſpirat. Decorus aſpectu,in meditatione cœleſtiū. & ideo reſpirat. Et ſic ꝓuenit hęc magnitudo. Inde dicitur de Iob. Erat vir ille magnus inter omnes orientales. Hic ſciēdum eſt,ꝙ ſunt

Quidam magni inter occidentales.
Quidam inter ſeptentrionales.
Quidam inter orientales.
Quidam inter auſtrales.
Primi quia cadēdo ſe magnis inuoluūt criminibꝰ.
Secundi quia magnis alios fatigant tētationibus.
Tertij quia proficiunt in virtutibus.
Quarti,quia pręceteris feruēt in cœleſtibus.

Primus magnus ad occidentem fuit diabolꝰ. Vnde ipſe ait. Aſcendam ſuper altitudinem nubiū: ſimilis ero altiſſimo. Quō cecidiſti Lucifer de cœlo qui mane oriebaris. De ſecundo diciẗ. Ventus turbinis veniebat ab aquilone,& nubes magna. De tertio. Erat vir ille magnꝰ inter oēs orientales. Itē de eodem. Erat ſimplex & rectꝰ timens deum,& recedens a malo. Simplex de bonis operatioībꝰ non quęrens elationem & iactantiā. Rectꝰ,cōtra proximum nō exercens fraudem vel maliciam. Timens deum,ne minueret pro peccatis ſuis ī eo gratiam. Recedens a malo,puniens in ſe quotidie etiam leuia peccata per pœnitentiā. Magnus inter auſtrales erat Iſaac.de quo dicitur. Ibat Iſaac ad meridiē. Et nō lōge poſt. Ibat Iſaac ſuccreſcēs & proficiens,donec magnꝰ effectus eſt. Ibat ſperando. Succreſcebat,aſpirando. Proficiebat,ſuſperādo. Magnus effectus eſt,reparando. Ecce factus es magnus,vide vt ſis magnificus. Ipſe em̄ Chriſtus fuit magnificus mundi creatione. In principio em̄ creauit cœlum & terram. Cœlum creauit angelis. Cœlū tuū eſt anima tua. Hoc ornaſti ꝑ ſatis virtutibꝰ. Terra tuum eſt corpus. Hoc ornādo bonis operibus eris magnificus. Terra em̄ ſuperſe venientē ſępe bibit imbrem:& ꝓferens herbam congruam temporibus ſuis. Benedictionem accepit a deo his a quibus colitur. Quę autē ꝓfert ſpinas & tribulos,reproba eſt & maledicto ꝓxima eius conſummatio in combuſtione eſt. Orneẗ hoc cœlum virtutibꝰ:hęc terra ſit fœcunda bonis operibus:& ſic eris magnificus. Non ſolum aūt,ſed ſit homo munificus. Sit magnificus. Sit mirificus.

Munificus:de laboribus & facultatibus ſuis ſubueniat pauperibus & egenis.
Magnificus:vt cum virtutibꝰ crucifigat carnem ſuam cum vitijs & concupiſcentijs.
Mirificus:vt ponat animam ſuam ꝓ fratribꝰ ſuis
In primo proximi ſupplet neceſſitatem.
In ſecundo ſuę animę procreat vtilitatem.
In tertio perfectam habet charitatem.
De primo. Frange eſurienti panem tuum.&c.
De ſcđo. Scindite corda vr̄a:& nō veſtimēta vr̄a.
De tertio. Maiorem charitem nemo habet vt animam ſ.po.quis pro amicis ſuis.
Primus theſaurizat ſibi theſauros in cœlis.
Secundus meretur nouitatem incorruptionis.
Tertius cum Chriſto gloriam immortalitatis.

In eo ergo ꝙ magnificatus eſt ſponſus,eſt aliquatenus deſiderabilis:in quem deſiderant angeli ꝓſpicere.& quem,ſi modo velimus virtutibus proficere,non ceſſabimus in regno omnes laudare & benedicere. CAR.

GVttur illius ſuauiſſimū: quia verba vitę ęternę habet,& totꝰ eſt deſiderabilis,quia ipſe eſt in quē deſiderant angeli conſpicere. tandem ſermonem ſuum virgo concludit & dicit. THO.

TAlis eſt dilectus meus & iſte eſt amicus meus filię Hieruſalem.

¶ Quāto deuotiꝰ eccleſia ſiue aīa queq; diligit deū,tanto familiariꝰ eum habet amicum. Nam qui adhuc pre infirmitate mentis ſiue conſcientia peccati timore ſeruili dei mandata cuſtodit: necdum ad Apoſtolicam illā perfectionē attigere potuit,qua audire mereatur: Vos aūt dixi amicos,quia omnia quæcunq; audiui a patre meo,nota feci vobis. Deſcriptione dilecti pręmiſſa ex ijs quę in deſcriptione poſita ſunt:dignum dilectione oſtendēs,tria vocabula plena myſterio ſubiungit.ſ.dilectus,amicꝰ,filię Hieruſalem.

De dilecto amico filiabꝰ hieruſalem.

In primo oſtenditur dignus vt ab eo ametur.
In ſecundo gratulatur,quia ab eo ametur.
In tertio douotas animas inuitat vt ipſum ament vt ſic ab eo amentur.

Dilectus.

Dilectus em̄ dicitur quaſi digne electus. Amicꝰ quaſi animi cuſtos. Filię Hieruſalem quaſi filię viſionis pacis. Eſt itaq; dilectus id eſt digne electꝰ a deo vt mitteretur in mundū. Ab angelis,vt exhiberet ei obſequium. Ab hominibus,vt portarēt eius ſuaue iugum. In mundū,vt manifeſtaret eiꝰ potentiam,iuſtitiam,clementiam. Potentiam in

miraculis. Iustitiam i meritis. Clementiam in afflictis. Potentiam in miraculis, vt incredulos reuocaret. Iustitiam in meritis, vt peccatores terreret & iustos accenderet. Clementiam i afflictis, vt pusillanimes confortaret. De potẽtia miraculorum. Si verbis ait meis non creditis, saltem operib⁹ credite. De iustitia tribulationũ. Ibunt hi ait in supplicium ęternum: Isti aũt in vitam ęternã. De clementia in afflictis. Videns ait, vidi afflictionẽ populi mei, qui est in Aegypto, & gemitum eorũ audiui, & descendi liberare eum. Sic dilectus missus in mundum patrem manifestauit. Pater inquit, manifestaui nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi. Ecce dilectus: id est digne electus a deo. Est & dilectus: id est digne electus ab angelis, cui pręstarent obsequium: vt angelicam ruinam repararet. Vnde Propheta. Ipse restaurabit ruinas Hierusalem. Prębuerunt ei obsequiũ in natiuitate pastoribus nunciantibus. Facta eñ cum angelo multitudo cœlestis lau. & dic. glo. in excel. deo. Obsequium & pueritię, in somnis Ioseph apparẽdo. Obsequium in tentatione, de pinnaculo templi asportando. Obsequium in passione, quando prędens affuit angelus confortãs eum. Obsequiũ i resurrectione, quando apparuerunt duo angeli i vestibus albis. Obsequium in Ascensione, quãdo duo viri astiterunt in vestibus albis dicentes. Viri Galilei quid admiramini, aspicientes in cœlũ. Est eñ dilectus id est digne electus hominibus, cuius portarent suaue iugum: vt primi parentis inobedientiæ iugum leuigaret. Vnde. Iugum eñ omnis eius & scep. ex. e. s. Eius triplex iugum portat iustus scilicet

Iugũ dilecti triplex
- Iugum disciplinę — Disciplinę regularis.
- Iugum verecundię. — Verecundiæ i contumelijs.
- Iugum patientię. — Patientię in flagellis.

Primum facit mitem.
Secundum humilem.
Tertium parat requiem.
Vnde ait. Tollite iugum meũ super vos. Et discite a me quia mitis sum & humilis corde: & inuenietis requiem animabus vestris. Ecce quomodo dilectus. i. digne electus vt diligamus. Est & amic⁹ animi custos. In trib⁹ eñ cognoscit nos sicut ami

Amicus i cus sicut ait Dauid. Domin⁹ custodit te ab omni trib⁹ cu- malo, custodiat animam tuã dominus. Dominus stodit nos custodiat introitum tuũ & exitum tuũ. Ecce tertio dicitur custodit. Prius enim custodit ab oi malo: ne suggestiõe seducaris: & alieno exemplo corrumpatis. Secundo custodit animã tuam ne vicio voluptatis inficiatur & ne nimis terreatur. Tertio custodit introitum tuum: ne incipiẽs pati ꝓ Christo flagellis cedas: & exitum tuum, vt per mortẽ illatam sic exeas de mundo: vt de ipsa morte gaudeas. Sic itaq; est amicus id est animi custos, vt te & in paruis & in magnis virtutibus custodiat.
Est eñ virtus parua.
Est minor.
Est minima.
Parua est suggestione non seduci.
Minor est alieno exemplo non corrumpi.
Minima est vicio voluntatis nõ infici. Est quoq;
- Virtus magna. — Est magna nimis non pauere.
- Est maior. — Est maior flagellis nõ cedere.
- Est maxima. — Est maxima non solum mortem illatam viriliter sustinere: sed etiam de ea gaudere. Sed quibus talis sit: ostendit cum subiungit.

Filię Hierusalem id est filię visionis pacis. Tres sunt filię Hierusalem.
Pria est aia iusta quę delectatur in dei dilectione.
Secunda est ecclesia militans quę adhuc est in peregrinatione.
Tertia est anima beata quę iam fruit requie.
Prima videt pacem in puritate conscientię.
Secunda cum caret persecutione.
Tertia quia est immunis ab omni calamitate.
Prima habet pacem cum vicijs.
Secunda a tyrannis, scismaticis, & hęreticis.
Tertia a corruptione vetustatis.
Prima figuratur in leproso, quia a deo mundat.
Secunda in nauicula laborante in mari, cui a Saluatore subuenitur.
Tertia in transfiguratione facta in mõte Thabor in qua discipulis assistentib⁹ gloria dei manifestat.
Primam pacem videt filia Hierusalẽ intra se.
Secundam circa se.
Tertiam supra se.
Ibi eñ erit corpori requies a labore. Animæ pax a tentatione. Vtriq; securitas a diaboli potestate. Requies a labore. Iam eñ dicit Spirit⁹: vt requescant a laboribus suis. Animę pax a tentatione, vt i pace in idipsum dor. & requies. Vtriq; securitas a diaboli potestate: quia nihil proficiet inimicus i eo & filius iniquitatis non apponet nocere ei. De his dixit Philosophus. Huc oẽs venite capti: Quos fallax ligat improbis catenis Terrenis habitans libido mentes. Hic erit vobis requies laborũ. Hic portus placida manens quiete. Hic patẽs vnum miseris asylum. Dilectus. i. digne electus est a patre: qui tanq̃ magni consilij angelus in carcerẽ mũdi huius gratia consolationis ad vos descenderet. Amicus scilicet animi custos: qui nube carnis indutus refrigerium contra tentationum æstus procuraret. Qui verbo & exemplo informaret: & miraculis ad ꝑmia inuitaret. Talem vidit Ioãnes in Apocalysi dicens. Vidi angelum fortẽ descendentem de cœlo, amictũ nube, & iris in capite ei⁹. O vere prudẽs villic⁹, ver⁹ amic⁹, fidelis medic⁹. Primum, quia ꝑuenit hostis malitiam.
Secũdũ, quia ꝑuidet ouib⁹ suis angelicã custodiã.
Tertium, quia seipsum prębet in hoc exilio salutarem hostiam: i regno gratiam & gloriam. Hostis enim noster est angel⁹ mortis. Custos angel⁹ meliorator suę sortis.
Primus est diabolus.
Secundus bonus a deo creatus spiritus.
Tertius dei filius.
Primus non tam descendit q̃ pręcipitatus est de cœlo ad suam confusionem.
Secundus descendit ad hominis consolationem.
Tertius descendit ad humani generis redẽptionẽ
Primus eñ est pręcipitatus.
Secundus a deo legatus.
Tertius a deo prędestinatus.
De primo. Q ũo cecidisti de cœlo Lucifer, qui mane oriebaris &c. Pro secundo. Vidit Iacob scalam & angelos ascendentes & descendentes. Oẽs eñ sunt administratorij spiritus ad ministerium missi
De tertio. Vidi angelum descendentẽ de cœlo habẽtem potestatem magnam & tota terra illumina ta est a gloria eius. Iste a deo prędestinatus. Vnde Paulus. Qui prędestinatus est filius dei in virtute

Ad quid vero iste amic⁹ descẽderit, ipse ait. Descẽdi in hortum meum vt viderem poma conualliũ & inspicerem si floruissent vineę & germinassent mala punica. Nuces sunt in horto ecclesię, qui militant sub passionum grauitate. Poma cõuallium, qui se cohibent in humilitate. Vineæ, ferentes in charitate. Mala punica, cõiuncti vnanimitate.
Primi amici scilicet Christum sequuntur viriliter.
Secundi fructificant abundanter.
Tertij diligunt ardenter.
Quarti simul viuunt concorditer.
De primis. Sanctiludibria & verb. exp. insuper & vin. & car. De secundis. Humiliamini sub potenti manu dei, vt vos exaltet in die visitationis. Qui & respõdet. Neq; ãbulaui in magnis neq; in mirabilibus super me. Qui enim inclinauerit oculos suos, saluabitur: & qui humiliat⁹ fuerit, erit in gloria. Tertij dicunt. Nõne cor nostrũ ardens erat in nobis de Iesu dum loqueretur nobis in via. Item. Lampades eius, lampades ignis atq; flammarũ. Quartos custodit qui habitare facit vnius moris in domo. Hi sunt solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Sic dicitur. Multitudinis credentium erat cor vnum & anima vna. Has quatuor proprietates legunt animalia Ezechielis habuisse. Fortia erant: quia vbi erat impet⁹, illuc gradiebantur. n. re. cũ. a. Humilia erant. Cũ eñ fieret vox super firmamentum quod erat super caput eorum, stabant & submittebant alas suas. Charitate ardebant, quia aspect⁹ eorũ quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum. Item. Et scintillę quasi aspectus ęris cãdẽtis. Vna nimiter ibant: quia cum ambularent animalia, q̃si sonus castrorum, vt sonus multitudinis. Sed & in angelo nobis proposito scilicet amico nostro, hęc quatuor inuenio. Et cum hęc in aliquo video, possum dicere. Talis est dilectus meus. Vidi ait angelum fortem propter patientiam, quia factus ẽ patri obediens vsq; ad mortem. Sequit̃, amictũ nube propter humilitatem: quia exinaniuit semetipsum factus obediens vsq; ad mortem. Iris in capite propter vnanimitatem qua i Christo omnes vnum sumus. Q uia exhibet pater ecclesiam sanctam non habentem maculam neq; rugam. Ipse eñ est panis viuus ex multis granis: quę sũt fideles in Ecclesia. Iris est i capite eius qui multos habet colores, propter varias ſactorum coronas. Et facies eius sicut sol, propter charitatem appatẽtẽ exterius. Pedes eius sicut columnę ignis, propter charitatem latentem interius. Fortis ergo dicitur, propter patientiã. Inde dicitur. Domin⁹ fortis, pater futuri seculi.
Fuit eñ fortis in patibulo.
Fortis in inferno.
Fortis in resurgendo.
In patibulo, vbi mortem non formidauit.
In inferno, vbi sathanam ligauit.
In resurgendo, vbi penitus mortem conculcauit.
Inde in Iob. Si fortitudo quęritur, robustissim⁹ est
In primo fuit Isachar asin⁹ fortis accubans inter terminos. Vere eñ lãguores nostros ipse tulit, & do. no. ipse por. In secũdo fuit dñs fortis & potẽs, dñs potens in prelio. In tertio fuit ille Samson fortis, qui occiso leone, inueniti ore eius examẽ apũ. Vade ergo & tu fac simili ter.
Iuxta primum sis fortis, carnem mortificando.
Iuxta secundũ, diabolo resistendo.
Iuxta tertium, a morte ęterna per amorem spiritus resurgendo.
Audi de primo, quid dicatur de forti muliere? Accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachium suum. De secundo. Aduersarius noster diabolus tanq̃ leo rugiens circuit quęrens quem deuoret, cui resistite fortes in fide. De tertio. Mulierem fortem quis inueniet: procul & de vltimis finibus p̃cium ei⁹. Item. Fortitudo & decor indumentũ eius: & ridebit in die no. Sequitur, amictũ nube. O beata nubes quę errantes dirigit, operãtibus gratiam porrigit, peccãtes corrigit, suspirantes ad cœlum erigit. Dirigit voluntate, vt sustineãt pœnitẽtes dura & aspera. Porrigit gratiã, vt offerant virtutũ munera. Corrigit, ne eleuent̃ p̃ prospera. Erigit auferens terrenę molis pondera. Primum fugauit nubes: quę filijs Israel ducatũ ꝑbuit Secundum nubes in qua in transfiguratione spiritus sanct⁹ apparuit. Tertium nubes quæ designãs Apostolos terram compulit. Quartũ nubes quæ dño ascendẽte pręclara obsequium p̃buit. De prima. Fuit illis i velamẽto diei, & in luce stellarũ nocte. Secunda nubes gratiã porrigit. Inde. Vidim⁹ eum plenũ gratiæ & veritatis. Et de plenitudine eius oẽs accepimus gratiam ꝑ gratia. In hac apparuit spiritus sanctus in transfiguratione. De tertia. Qui sunt isti qui vt nubes volant & quasi col. a. f. suas. De quarta. Et nubes clara suscepit eum ab oculis eorum. Cũ has nubes i aliquo video, agnosco in eos imaginẽ Christi scilicet dilecti mei, & exclamo. Talis est dilectus meus, & ipse est amicus meus filię Hierusalem. CAR.

TAlis est dilectus meus: qualẽ scilicet descripsi, & ipse est amicus meus: q̃ secreta mihi aperuit. & mea nouit. Igitur soluta q̃stione de qualitate & decore dilecti, filiæ Hierusalem desiderãtes scire vbi sit dilectus eius. & vbi possit inueniri: quia ipsa dixerat supius. Adiuro vos: si inueneritis dilectum: consequenter annectunt interrogando. THO.

LIBER NONVS.

QVo abiit dilectus tu⁹ o pulcherrima mulierum. Quo declauit dilect⁹ tuus & querem⁹ eũ tecũ

CAudientes filiæ Hierusalem formam dilecti quã obnixe petebant, adijciũt quo abierit ipse requirere: quia & hoc in vnitate sanctę ecclesię disci oportet, in qualiũcunq; corde potissimum & in quo gñe conuersationis dom⁹ soleat inueniri. Pulcherrima etiam mulierum ecclesia dicitur: quia cũ multa sit eius pulchritudo per orbem in ecclesijs particularibus quasi mulieribus spiritali flore fecunditatis, multo pulchrior ex his omnibus adunata quasi ex mẽbris suis creditur. Sed sępe gratia dei animę subtrahitur. Sed si causa quęrit̃ hoc vnde sit, ignoratur: quo abierit vel declinauerit, id est siue ad cõmodum vel incõmodum contingat. Hic re

quiritur vt altera cognitio aliqua ratiõe fiat quod
Abit dilectus. sequitur:& quęremus eum tecum. Quiq; modis abit dilectus. Primo ſubtrahendo cuſtodiam, quã do exponit hoſem in tribulatione. Secũdo qñ ſubtrahit gratiam, quę abeſſe poteſt ſine periculo aię vt eſt ſcientia, genera linguarũ, interpretationes ſermonum, ſpiritus Prophetię. Tertio quãdo ſubtrahit gratiam virtutis. Quarto ſubtrahendo dulcedinem deuotionis. Quinto aſcendens in cœlũ per abſentationem preſentię corporalis. De prio ait Chriſtus in paſſione. Deus meꝰ deus meus vt quid dereliquiſti me? De ſecundo Heliſeus quando venit ad eum mulier Sunamitis. Anima eiꝰ ait in amaritudine eſt:& dominꝰ celauit a me. De tertio. Receſſit ſpiritus domini a Samſone ſeptẽ crinibus abraſis. De quarto ait Dauid. Redde mihi lætitiã ſalutaris tui. De quinto ait Chriſtꝰ. Niſi ego abiero, paracletus non veniet.

Primus receſſus facit relicto anxietatem.
Secundus hominí ſuam oſtendit infirmitatẽ.
In tertio ſuam amittit fortitudinem.
In quarto multam amittit ſuauitatem.

De quinto ſancti ſpiritus expectat conſolationẽ.
De his quinq; ait Iob. Quis mihi tribuat: vt ſim iuxta menſes priſtinos ſecundum dies in quibus deus cuſtodiebat me. Ecce de primo. Quando lucebat lucerna eius ſuper caput meum & ad lumẽ eius ambulabam in tenebris. Ecce ſecundũ. Secũdum dies adoleſcentię meę in quibus deus ſecreto erat in tabernaculo meo:& in circuitu meo pueri mei. Deus eñ eſt in tabernaculo cordis quãdo virtutes interius habentur. In circuitu vero ſunt pueri quando exterius effectui mancipantur. Ecce tertiũ. Quando lauabam pedes meos butyro id eſt affectus meos pinguedine deuotionis. Ecce quartum. Et petra fũdebat mihi riuos olei. Petra aũt erat Chriſtus, maxime in reſurrectione ſolidatus: qui fudit riuos olei id ẽ dona ſpiritus ſancti dedit hominibꝰ. Prio ſe ſubtrahit dilectꝰ: vt homo i tribulationibus poſitus & probatus amplius mereatur. Secundo vt humilior habeatur. Tertio vt fortior reſurgat. Quarto vt dulcedinem pręguſtata homo auidius quęrat. Quinto vt ęterne beatitudinis ſpem credentibus tribuat. Eius triplicem legimus inclinationem.

Declinatio dilecti
Inclinauit de cœlo deſcendendo.
Inclinauit ſcribendo.
Inclinauit moriendo.

De primo. Inclinauit cœlos & deſcendit.
De ſecundo. Iterum Ieſus inclinans ſe digito ſcribebat in terram.
De tertio. Inclinato capite emiſit ſpiritum.

In primo mutauit elatos ad humilitatem.
In ſecundo crudeles erudiuit ad cõpaſſionẽ.
In tertio inobedientes docuit perſeuerare in obedientia: vſq; ad mortẽ. Chriſtus eñ in primo exinaniuit ſemetipſum formã ſerui accipiens. De ſecundo clamat. Beati miſericordes quoniã ipſi miſericordiam conſequentur. In tertio factus eſt patri obediens vſq; ad mortem. Similiter & nos fratres debemus oculos ſi clinare, ne ſupercilia noſtra ſapiant ſuperbiam. Ad ſecundum aures inclinare ad pciplendã de paſſione Chriſti doctrinã. Ad tertium cor inclinare, vt ꝑparetur etiam ad exhibendam minori obedientiam. De primo legiſ in Iob. Qui inclinauerit oculos ſuos ſaluabitur: & q humiliatus fuerit, erit in gloria. De ſecũdo ait Dauid. Inclinabo in parabolam aurem meam: aperiam in Pſal. propo. m. De tertio idem dixit. Inclinauit cor meũ ad faciendum iuſtificationes tuas in ęternum propter retributionem. Legimꝰ quoq; triplex reclinatorium dilecti.

Reclinatorium.
Reclinatus eſt enim in thalamo.
Reclinatus in preſepio.
Reclinatus in domicilio.

In thalamo virginis.
In preſepio aſſini & bouis.
In domicilio cordis.

De primo dicitur q̃ in ferculo ſuo fecit ſibi Salomon reclinatorium aureum. De ſecundo q̃ Maria & Ioſeph reclinauerũt cũ in preſepio: quia nõ erat ei locus in diuerſorio. De tertio per contrariũ dicitur. Vulpes foueas habent & volucres cœli nidos, filius aũt hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Hęc eñ ad literã de cruce domini legũt quidam: Moraliter aũt de corde hominis.

In primo requieuit diuinitas.
In ſecundo humana infirmitas.
In tertio dei benignitas.

In primo. Minoratus eſt paulomin ab angelis.
In ſecundo. Figuratum eſt ipſum futurum cibũ fidelibus iumentis.
In tertio. Lucerna animę ſedentis in tenebris & ĩ vmbra mortis. Moraliter.

Hæc tria inclinatoria habet dilectus in nobis. In loco enim thalami virginalis ipſum concipimus cum incipimꝰ habere conſcientię puritatem: cum bene laborãtes in operibus virtutis ipſum ſuſcipimus / aſſini retinẽtes ſimplicitatẽ ſcilicet vt in operibus noſtris nec admittamꝰ voluptatem, nec vanitatem, nec malignitatem. In corde ipſum mittimus, ſi ei exhibeamus frequentem deuotionis iocunditatẽ. Ecce dilecti inclinatio: poſt hæc de qua incipimus fit declinatio. Verũtamen plus eſt declinare q̃ abire. Abire enim eſt aliquo ire & ab aliquo diſcedere. Declinare vero ẽ poſt receſſum in aliquo loco vbi difficile inueniatur quaſi ſe abſcõdere. Sed notandum, q̃ dilectus ab aliquo non recedit vel declinat inferendo ei malum, vel auferẽdo bonum: ſed gratiam ſuam ei non conferendo, vel collatam non conſentiendo. Iſte qui ſic declinat quęrendus eſt cum ſponſa.

Dilectus vbi quęrendus.

Sunt aũt quidam qui ſcienter non quęrunt vbi ẽ.
Sunt & qui neſcienter quęrunt vbi eſt.
Sunt & qui ſcienter quęrunt vbi eſt.

Primi ſunt homines peruerſi.
Secundi in religione ſua ſingularitate decepti.
Tertij ſunt religioſi diſcreti.

Primi cum cognouiſſent deum, non ſicut deum glorificauerunt, aut gratias egerunt: ſed euanuerũt in cogitatiõibꝰ ſuis. Secundi ignorantes iuſtitiam dei & ſuam volentes conſtituere: iuſtitię dei nõ ſũt ſubiecti. Tertij clamãt cũ ſpõſa. Indica mihi quẽ diligit aia mea, vbi paſcas, vbi cubes i meridie Primi merentur ſupplicium.
Secundorum ſimplicitas merebitur aliquãdo habere conſilium.
Tertij merẽtur in patria premium, ſcilicet dilectũ quẽ cũ ſponſa omni deuotione querũt. CAR.

QVo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum, quo declinauit dilectus tuus. & quęremus eum tecum. Duas itaq; ꝓponunt queſtiões. ſed ad priorẽ ſcilicet quo abiit dilectus tuus, non reſpondet pulcherrima mulierum. Quo eñ abierit Chriſtus egrediẽs de ſepulchro: vbi quieuerit per illos continuos quadraginta dies: in quibꝰ per vices diſcipulis ſuis apparuit ipſe ſcit: ſed ſcriptura nõ nouit. Ad ſecundam vero queſtionem, quæ eſt: quo declinauit dilectꝰ tuus, ipſa reſpondet ſic. THO.

CAPVT SEXTVM.

Dilectus meus deſcendit in ortum ſuum ad areolam aromatis: vt paſcatur in ortis & lilia colligat.

Ortus. COrtus iſte eſt eccleſia, eſt & fidelis aia, & bene dixit ſuum: quem ipſe fecit, ipſe excoluit: ipſe virtutum pigmentis cõſeuit, õte gratię ſuæ ne deficeret rigauit: muro cuſtodię ſuę ne ab extraneis prophanaretur cõcluſit. In hoc ſeminauit granũ ſinapis id eſt verbum dei paruum humilitate: ſed feruens charitate, qđ poſtea creſcens ramos virtutum extendit in altum ita vt volucres cœli id ẽ angeli in eis requieſcerent ſcilicet hominũ profectibus delectando. In hoc horto paſſus eſt, cõprehẽſus, crucifixus, ſepultus, a morte reſurrexit: hortolanus a Maria Magdalena putari voluit. In hoc quoq; virtutem patiętię, cõtemptum mortis, ſpẽ beatę quietis, deſiderium beatę imortalitatis: plãtauit Et benedicitur deſcẽdit, nõ intrauit. Hortus eñ iſte in valle lachrymarum eſt: locus vero eius excelſus. Vñ. Excelſus dñs & humilia reſpicit & alta a lõge cognoſcit. In hũc itaq; deſcẽdit vt nos aſcẽdere faceret. Inde eſt in Exodo q̃ Moſes aſcẽdit in montem: Dñs vero deſcendit vt nos aſcendere faceret. Ad areolãinquit aromatis. Areola aromatis eſt mens fidelium quæ diſciplina rectæ fidei eſt edocta: foſſorio ſolertiæ reuerſa, ſuperuacuis herbis vitiorum purgata. Subdit quoq; quid ibi facturus veniat ſcilicet vt paſcatur in hortis & lilia colligat. In hortis paſcitur, quia piis ſanctorũ laboribus delectatur & fructibus ſpiritalibꝰ. Colligit lilia cũm iuſtos ad perfectum candorem meritorũ ex hac vita educit & ad alios trãſuehit. Tres ſunt deſcenſus dilecti.

Deſcendere.

Deſcẽſus dilecti tres

Primus de cœlo.
Secundus de crucis patibulo.
Tertius de regni ſolio.

Primus fuit in virginis vterum.
Secundus in ſepulchrum: de ſepulchro in infernũ
Tertius ſuper montem Oliueti.

Vnde aſcendet quando venit ad iudicium. Hortus in quo deſcẽdit, generaliſ eſt Eccleſia. In hac ſunt tres areolę aromatum: ad quas deſcendit.

Primam ſcimus virginis.
Secundam ſepulchri.
Tertiam: partem illam aeris: in qua omnes ei iſti occurrent ad iudicium.

Aromata primę: ſunt ſpiritualia.
Secundę materialia.
Tertię incorruptibilia.

Prima eñ ſunt gratię plenitudo.
Secunda: corporis Chriſti vnctio.
Tertia: corporum & animarum glorificatio.

De primis dicitur, Odor vnguentorum tuorũ ſuper oia aromata, quia beata virgo gratia fuit plena. De ſecũdis dicitur q̃ ſanctæ mulieres emerũt aromata, vt venientes vngerẽt Ieſum. De tertiis. Aſſimulare dilecte mi capreę hinnuloq; ceruorũ ſuper montes aromatum.

Ad primam deſcendit, vt ſpargeret ſemina.
Ad ſecundam vt ſumeret paſcua.
Ad tertiam deſcendit, vt colligat lilia.

Semina, prędicationis.
Paſcua, liberandę captiuitatis.
Lilia, glorificatę carnis.

De primo. Exiſt qui ſeminat ſeminare ſemẽ ſuũ
De ſecũdo. Ero mors tua o mors, morſus tuꝰ ero inferne. Et. Ego cibum habeo manducare, quem vos neſcitis. Et. Deſiderio deſideraui manducare hoc paſcha. De tertio. Germinabit ſicut lilium.

Moraliter quoq; anima iuſti eſt areola aromatũ. i. virtutum. In ea ſemina ſpargũtur. Ipſe paſcit. Lilia colliguntur. Tria ſunt ſemina quę in ea ſpargit dilectus.

Areola. Semen ſpargitur.

Primum eſt verbum doctrinę id eſt prędicatiõis.
Secundũ eſt in tribulatione abiectio corporis.
Tertium eſt humilis initium charitatis.

De primo. Semen eſt verbum dei.
De ſecundo. Qui ſeminant in lachrymis, in exultatione metent.
De tertio. Simile eſt regnũ cœlorũ grano ſinapis. Hoc granũ paruũ ẽ dum ſeminatur ſed excreſcit vt ſit maius omnibus oleribus: ſic charitas in humilitate fũdata, puehit ſup oia virtutũ germina.

Ex prio naſcitur cognitio diuinę voluntatis.
Ex ſcdo ſurget gloria incorruptionis.
Ex tertio perpetuus amor in hoibus & angelis.

De primo. Diſſeminabatur verbum dei per vniuerſam regionem.
De ſecundo Paulus. Stulte tu qđ ſeminas non viuificatur, niſi prius moriatur.
Tertium eſt ſemen qđ cecidit i terram bonam & fecit fructum centuplum.

Hoc ſemen triplex figurat dominus in tribus parabolis. Primum eſt illud ſemen quod cecidit nũc in terram bonam & fecit fructum cẽtuplum: nũc in terram malam: quia ſunt qui in verbo dei proficiunt, & ſunt qui in eo deficiunt. Secũdum eſt de quo idem ait. Niſi granum frumenti cadens i terram mortuũ fuerit, ipſum ſolũ manet. ſi aũt in. f. af. Quidã eñ ſunt granum frumenti cadens in terram, dum ſe mortificant, ſed non moriũtur, dum inde cõmodum temporale vel laudes humanas expectant. Tertium eſt illud quod ſeminauit hõ i agro ſuo & inimicus ſuper ſeminauit zizania. Sũt eñ in quibus dominus ſeminat bonũ initiũ charitatis, ſed diabolus ad hoc deducit, vt hoc retorq̃ant ad vſum vanitatis. Ecce quid ſeminat dilectꝰ in hac areola. In eadẽ paſcitur tribus paſcuis.

De tribus paſcuis.

Primo eñ paſcitur operibus miſericordię.
Secundo munda virginitate.
Tertio ſuaui deuotione.

De prio dicit. Eſuriui & dediſtis mihi mãducare.
De ſecũdo. Qui paſcitur inter lilia donec aſpiret dies & inclinentur vmbrę.
De tertio in Apocalypſi. Si quis aperuerit mihi, ĩ

trăbo ad illum & cœnabo cum illo & ipſe mecum
Hęc tria figurata ſunt in tribus conuiuijs quę cele
brauit dominꝰ poſt reſurrectionẽ ſuam cũ diſcipu
lis ſuis. Comedit eñ cum euntibꝰ in Emaus: qui
coegerunt eum ad hoſpitalitatem, quod pertinet
ad opera miſericordię. Comedit eñ cum piſcanti
bus ſuper littus partem piſcis aſſi & fauum mellis
qđ ſpectat ad mundiciam virginitatis. In piſce eñ
aſſo deſignatur contra libidinem carnis macera-
tio. In melle qđ nõ ꝓuenit ex coitu: ſed ex mũdis
floribus virginitatis mũda refectio. Cœnauit eñ
cum diſcipulis aſcenſurus in cœlum, prędicpiẽs eis,
ab Hieroſolymis ne diſcederẽt. In Hieroſolymis
eñ qđ dicitur viſio pacis: permanẽt deuoti dum
contẽplantur pacẽ: & hęc deuotio Chriſti eſt refe-
ctio. In hac quoq; areola lilia colligit, dũ pulchros
virtutibꝰ ad ſe quadam familiaritate ſpirituali at-
trahit. Tria ſunt lilia.
Primum eſt innocentię.
De tribus liliꝫs. Secundum virginitatis.
Tertium perfectionis.
De primo. Sicut lilium inter ſpinas, ſic amica mea
inter filias. Sicut lilium eñ eſt inter ſpinas, ſic ino
cens qui eſt pacificus, cum iꝫ qui oderunt pacem.
De ſecũdo. Qui paſcis inter lilia ſeptꝰ choreis vir
ginum. De tertio. Ero quaſi ros, & Iſrael germia-
bit quaſi liliũ. Q; aũt hoc lilium perfectionem ſi-
gnificat: ſequẽs docet littera: Et erũpet radix eius
vt libani ibunt rami eius. i. virtutes: creſcẽdo vſq;
ad perfectionem glorię ſuſcipiendũ. Vnde ſequit
Et erit quaſi oliua gloria eius. Audi primũ. Quis
aſcendet in montem dominiaut quis ſtabit in lo-
co ſancto eius? Innocens ait manibꝰ & mũdo cor-
de. Ecce iſtud colligit. Colligit & ſecundũ. Ait eñ
Hi ſequuntur agnũ quocunq; ierit, & ſine macu-
la ſunt apud deum. Audi quomodo & tertiũ colli
git. Si vis ait perfectus eſſe, vade & vende omnia
quę habes & da pauperibꝰ & veni & ſequere me
Iſtud lilium quadruplex eſt. Eſt enim quadru-
plex perfectio.
Per fectio q̃druplex Eſt enim perfectio prelatorum.
Eſt perfectio contemplatiuorum.
Eſt perfectio clericorum.
Eſt & perfectio timentium.
Iſti quatuor habent quatuor ſigna.
Signum prelatorum eſt animam ſuam pro ouibꝰ
ſuis ponere.
Contemplatiuoꝝ, Chriſtũ ſequi & oia relinquere
Clericorum eſt continentia.
Timentium, mortem habere in deſiderio: & vitã
in patientia.
Primis dicitur. Bonus paſtor animã ſuã ponit pro
ouibus ſuis. Secundis dicitur. Quę ſurſum ſũt ſa-
pite, non quę ſuper terram. Sed & ipſi dicũt. Nra
aũt conuerſatio in cœlis eſt. Tertijs dicitur. Nõ in
comeſſationibus & ebrietatibus, non in cubilibus
& impudicitijs. Quarti dicũt. Cupio diſſolui & eẽ
cum Chriſto. In hunc hortũ deſcendit, vt nobiſcũ
maneat Chriſtus. Vnde ipſum deſiderãtes dicũt
O emma-nuel. O Emmanuel dux & legifer noſter, expectatio
gentium, & ſaluator eorum, veni & ſalua hominẽ
quem de limo formaſti. Benedictus deꝰ qui vt cõ
ſolationem inueniamꝰ in hoc exilio, tot mittit no
bis cõſolatores: de cœlo. Miſſus eſt eñ ad Danie-
lem Michael, ad Tobiam Raphael, ad Mariã Ga
briel, ad totum genꝰ humanũ Emmanuel.

Primus fuit Danieli quaſi primipilus.
Per ſecundum, Tobię reddita eſt lux.
Tertius Marię factus eſt nuncius.
Quartus nobis factus eſt dux.
Primus dicitur myſteriorum ſignifer.
Secundus Tobię lucifer.
Tertius Marię ſalutifer.
Quartus Chriſtianis legifer.
Michael primipilus pugnantium.
Raphael medicus ęgrotantium.
Gabriel manifeſtatio expectantium.
Emmanuel expectatio gentium.
Michael ad paradiſum eſt dux animarum.
Raphael medicus infirmarum.
Gabriel firmitas robuſtarum.
Emmanuel ſaluator earum.
Primus vt lętificet animam quã diabolus defor-
mauit. Secundus vt ſanet quã diabolus ſibi infor-
mauit. Tertius vt roboret, quã diabolus infirma-
uit. Quartus vt ſaluet hominem quẽ de limo for-
mauit. Sed & ſi moraliter attendamꝰ, iſti ſunt gra-
dus quibus ipſa anima prouehitur: qđ ex inter-
tationibus nominũ patet. Quatuor gradꝰ quibus ꝓuehitur aia.
Michael eñ dicitur quis vt deus.
Raphael medicina dei.
Gabriel fortitudo dei.
Emmanuel nobiſcum deus.
Primo eñ peccator ſe erigit in diuinę magnificẽ-
tię admirationẽ. Secũdo currit ad ſanitatẽ per pœ-
nitẽtiæ ſatisfactionẽ. Tertio accipit in bñ operãdo
firmitatem. Quarto aſcendit ad Chriſti ſocietatẽ:
qui hic dicitur Emmanuel: id eſt nobiſcum deus.
De primo. Accedit homo ad cor altum, & exalta-
deus: vt dicat cum Apoſtolo. O homo tu quis es
qui reſpondeas deo. Et Iob. Si volumꝰ contende
re cum eo, non poteris reſpondere vnum pro mil
le: qñ ſapiens eſt corde & fortis robore. Quis reſti
tit ei & pacẽ habuit? Hac igitur viſa magnitudine
iuxta ſecundum clamat. Sana me dñe & ſanabor.
Et. Sana animam meã, quia peccaui tibi. Iſte eñ
angelus ſanat a vitijs. Et hic eſt leproſus quẽ Chri
ſtus ſanauit. Sanat manus a ceſſatione boni operis
& hic eſt cui reſtituit Chriſtus manum aridam in
ſynagoga. Sanat aures, ne obturentur in audiẽdis
verbis diuinis. Et dominus ſurdo auditum reddi
dit. Sanat os, vt aperiaꝝ colloquijs diuinis. Et do-
minus mutum ſanauit. Sanat oculos cordis ad of
ficium contemplationis. Vnde & dñs ſanauit ocu
los cęci nati. Hos eñ oculos impediunt tria ne vi
deant cœlum, ſcilicet vanitas: hæc eſt caligo oculo Tria impediunt oculos ne videãt cœlum.
rum. Iob vnde ait. Caligauerũt oculi mei. Sed ce-
ciderat caligo cum dixit. Auditu auris audiui te,
nunc autem oculus meꝰ videt te. Sollicitudo mũ-
dana. Et hæ ſunt membranæ quę ceciderant ab
oculis Tobię. Tribulationis preſſura. Hæ ſũt tan
q̃ ſquamæ q̃ ceciderũt ab oculis Pauli. Iſte talis q̃-
ſi Tobias ſanatus iã cœleſtia recipit: & ei Gabriel
angelꝰ id eſt fortitudo dei occurrit. Fit itaq; fortis
non ea fortitudine de qua dicitur. Non in fortitu-
dine ſua roborabit vir. Sed ea de qua dicitur. For-
titudinem meam ad te cuſtodiam. Triplici fortitu
dine fortes eſſe debemus ſcilicet
In laborando, Fortitudine triplici fortes eſſe debemus
In ſuſtinendo.
In reluctando.
In laborando, dum fiunt opera pœnitentię.

In ſuſtinendo, inflicta turbatione.
In reluctando, imminente tentatione.
In figura primi. Mulierem fortem quis inueniet?
Operata eſt conſilio manuum ſuarum. Secundã
ſe non plene habere plangit Iob cum dicit. Neq;
fortitudo mea fortitudo lapidum: nec caro mea
enea eſt. Tertiam dominus ſuis prędicabat dicẽs.
Eſtote fortes in bello. Iſti ſunt tres fortes qui at-
tulerunt Dauid de fonte qui ẽ in porta Bethleem
Hęc fortitudo facit vt veniat Emmanuel id ẽ vt
ſit cũ eo deus. Tribus modis eſt nobiſcum deus.
Nobiſcũ deꝰ trib⁹ modis. Temporaliter, Temporaliter per ĩcarnationẽ
Spiritualiter. Spũaliter p gratię infuſionem.
Aeternaliter. Aeternaliter per glorificationem
Primum vt pro nobis pugnaret.
Secundum vt nos ornaret.
Tertium vt glorificaret.
Pugnaret vt nobis reſtitueret hęreditatem patrię
Ornaret ſtola innocentię.
Glorificaret corona glorię.
In figura primi pugnauit Dauid cũ Golia. In figu
ra ſecundi, veſtiuit bonus pater filium prodigum
ſtola prima. In figura tertij, pendebat ſuper men-
ſam tabernaculi aurea & aureola. Primũ itaq; no-
biſcum eſt per incarnationem, vt pugnet pro no-
bis, ne forte dicat inimicus. Preualui aduerſus eũ.
Quoniam multiplicati ſunt qui tribulant me, mꝝ
ti inſurgunt aduerſum me: vt neceſſe ſit mihi cla-
mare. Expugna impugnantes me. Apprehende arma &
ſcut. & exurge in adiutorium mihi. Et illud. Con-
culcauerunt me inimici mei tota die: quoniã &c.
Sed dominꝰ mecum eſt, quaſi bellator fortis: cor-
nua in manibus eius. Q̃m non eſt alius q pugnet
pro nobis, niſi tu deꝰ noſter. Vt etiam doceas nos
pugnare per arma iuſtitię a dextris & a ſiniſtris: ex
ponit cum ſubdit. Per gloriam & ignobilitatẽ, per
infamiam & bonam famam. Per gloriã a dextris
vt non ſit elatus. Ignobilitatem a ſiniſtris, vt inde
ſit humiliatus. Per infamiam a ſiniſtris, ne turbet
inde conſcientia. Per bonam famam a dextris, vt
ſit hilaris conſciẽtia. Secũdo modo nobiſcum eſt
Emmanuel, dum nos ornat ſtola innocẽtię.
Hæc ſtola prius emitur.
Secundo firmiter cuſtoditur.
Tertio ea indutus domino famulatur.
Emitur fructu pœnitentię.
Cuſtoditur ſollicita circumſpectione.
Domino famulatur obſequio & deuotione.
In figura horum trium graduum innocer tię tres
Sindones tes, legimus ſindones quę ſignant candorẽ innocẽtię
Prior legitur vendita.
Secunda reiecta.
Tertia caro Chriſti inuoluta.
Pro prima dicitur de muliere forti. Sindonem fe-
cit & vendidit. Itaq; pro iſta emẽda oportet labo-
rare non otiari. Vnde Salomon. Manus in manu
non erit innocens malus. Pro ſecunda dicitur. Io
annes ſindone amictus ſuper nudo, ſed non bene
cuſtodiuit: quia reiecta ſindone aufugit. Tam ipſe
eñ q̃ omnes alij peccauerunt in Chriſti paſſione.
Vnde ipſe Chriſtus ait. Omnes vos hac nocte ſcã
dalum patiemini in me. Iſtam ſe firmiter cuſtodi
turum ꝓfeterat Dauid cum diceret. Iudica me
domine, quoniam ego in. i. m. i. ſ. &. m. d. ſ. non in-
fir. In tertio oſtenditur Ioſeph nobilis ille decu-
rio ſe obſequium & deuotiõem exhibuiſſe deo cũ
dicit. Inuoluit corpus Ieſu Ioſeph in ſindone mũ
da. De hac Dauid. Innocens manibus & mundo
corde. qui non accepit in vano animã ſuã nec iura
uit in dolo ꝓximo ſuo. Hic accipiet benedictionẽ
a domino. Tertio Emmanuel nobiſcum erit, qñ
coronabit nos corona glorię.
Sed ipſe Chriſtus prius nobis corona efficitur.
Secundo militi datur.
Tertio miles coronatur.
Corona eſt in reſurrectione.
Militi datur in bone vitę conſummatione.
Ea coronabitur finito iudicij examine.
De primo dicitur. Et eris corona gloriæ in manu
domini: & diadema in manu dei noſtri. De ſecun-
do. Magnificauit illum in conſpectu regum, & de
dit illi coronam glorię. De tertio. Gloria & hono-
re coronauit eum dominus &cæ. Notandum au-
tem q̃ dicitur
Dux. Dux qui nobis viam
Legifer. præuideat.
Expectatio gentium. Legifer, qui exceſſus
Saluator eorum. inhibeat.
Expectatio, q̃ impoſſibilitatẽ noſtrã ſuppleat.
Saluator, qui ad beatitudinem iuſtos prouehat.
Viam preuideat qua diabolus nobis inſidiatur.
Exceſ. quibus ira dei excitatur. Impoſſibilitatem
ſuppleat, qua peccator deſperaꝝ. Ad beatitudinẽ
iuſtos prouehat plenitudine quę iuſtis preparatur
Dux itaq; viam ꝓuidet. Aliq̃n Iathanas facit eã
Tenebroſam, Tenebroſam aſtutia.
Venenoſam, Venenoſam inuidia.
Ruinoſam. Ruinoſam ſeuitia.
Primum more latronis.
Secundum more ſerpentis.
Tertium more leonis.
De primo. In via hac qua ambulabam abſconde-
rũt laqueum mihi. Hac via homo quidam deſcẽ-
debat ab Hieruſalem in Hiericho, & incidit i latro-
nes. De ſecunda. Fiat Dan coluber i via, ceraſtes i
ſemita. De tertia Salomon. Leo eſt in via, occidẽ-
dus ſum. Sed contra tenebroſam iſte eſt dux. Vn-
de. Dux fuiſti in miſericordia populo quem rede
miſti. Cõtra venenoſã. Vineã de Aegypto trãſtu-
liſti. e. g. p. o. Dux itineris fuiſti in conſpectu eius.
Contra ruinoſam. Dux iter cõplanauit. Vnde ca-
nit Eccleſia. Propter nomen tuum dux mihi eris
& enutries me. Dicit & legifer. Tres ei leges tulit.
Primã in paradiſo primis parentibus. Leges late.
Secundam in deſerto ambulantibus.
Tertiam in terrã promiſſionis habitantibus.
Prima peccatum preuenit.
Secunda peccatorem inuenit.
Tertia peccanti ſubuenit.
Prima violata eſt inobedientia.
Secunda corporaliter punitur iniuria.
Tertia impletur pœnitentia.
Prima eſt. De ligno ſcientię boni & mali ne co-
edatis. Audi violatã. Tulit mulier & comedit &
dedit viro ſuo. Secunda inuenit peccatorem:
cum peccauerunt in vitulis aureis. Sed punit ſic.
Dentem pro dente. Oculum pro oculo. Tertia fit
petẽs ſic. Non veni vocare iuſtos ſed peccatores.
Sic datur. Mandatum nouum do vobis, vt diliga
tis inuicem. Tertio loco dicitur,
Expectatio gentium.
Conſolatio flentium.

Irrigatio mentium.
Gentium,quas mundaret.
Flentium,quorum pœnam leuigaret.
Mentium,quas gratia perungeret.
Mundaret,vt ad Christum suscipiendum essent elegãtiores. Leuigaret,vt ad seruiẽdũ deo essent expeditiores. Perungerent,vt ad diligendum essent alacriores. De prio. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo,vt mundaret sib,po. ac.s.b. De secundo. Ad annũciandũ mãsuetis misit me, vt consolarer lugẽtes. His sũt expeditiores. Quia dñs alleuiat omnes qui cor.& eri. omnes elis. De tertio. Vnxit te deus d.ol.let. prę consor.t. Hilarem eñ datorem diligit dñs. Quarto dicitur. Saluator. Vnde. Veni & salua ho.quem de limo for. Deus hominem formauit.
Diabolus deformauit.
Christus reformauit.
Formauit de limo. De limo terrę.
Deformanit fimo. Fimo culpę.
Reformauit inimo. In imo humilitatis, vt limum mutaret i soliditatem. Iuxta primum. Corruptibile hoc induet icorruptelam:& mortale hoc immortalitatem. Iuxta secundum. Liberati a peccato:serui facti deo erimus. In sanctitate & iustitia coram ipso,omnibus diebus nostris. Iuxta tertium. Suscitabit de puluere egenum,& de sterco re erigens pauperem:vt sedeat cum principibus, & solium glorię teneat. CAR.

DIlectus meus descẽdit in hortum suum ad areolam aromatum: vt ibi pascatur in hortis:& colligat lilia. Ac si dicat. Dilectus meus de cœlo descendit:& in me carnem assumens,venit in hortum suum,mũdũ istum. sed precipue ad areolam aromatum. Nã licet eẽt vbiq; & cum oĩbus p potentiã,& essentiam,atq; præsentiã:quodam tñ singulari mõ cum illis fuit: qui per paucitatem suam & propter vitæ fragrantiam, per areolam aromatum designati sunt.nam propter collationem vel augmentationem gratię descendit ad ipsos. Descendit aũt in hunc hortum videlicet mundũ,vt pascatur i hortis singularib⁹. & delectetur in conscientijs singulorum hominũ: & in eis lilia mundiciæ colligat:in quibus requiescat. Verum in hoc horto inuenit Christ⁹ pro lilijs spinas,& crucem. Hortus eñ iste, videlicet mundus,in quo dñs tot plantas posuit quot personas: ẽ illa vinea :de qua habetur in Euangelio:ad quã venit hęres:& a cultorib⁹ occisus est. Hoc autem impręsentiarum Virgo tacuit,quia recenserat factum:& sine amaritudine ab ipsa recitari non poterat:& mulieribus erat non ignotũ. Verũ causam reddit:quare sic adiurauerit superi⁹ mulieres: nã ipsam ad hoc vrgebat amoris prerogatiua specialis:quam ostendit per hęc verba. THO.

EGo dilecto meo & dilect⁹ meus mihi qui pascitur inter lilia

EGo dilecto meo gratam pastionem in areolis aromatum id est mundis fidelium cordibus ppparo. Et dilectus me⁹ mihi qui pascitur inter sancta desideria mentium castarũ. Hanc sup gratiæ vicẽ rependit:vt eadem fidelium suorum:quos educauit,desideria compleat. Complebit aũt ea deducẽ do eos de hoc paradiso sacræ voluptatis:& ad cœlestium mansionum secretaria congregando,vbi gemina specie lilij id est aurosa & candente refulgeant. Inter amicos in dandis accipiendisq; munerib⁹ multa solet esse gratia. Inde est igitur. Vnde sponsa gratulatur sibi vicem a dilecto confidẽs repẽdi. Ac si dicat dilectus. Descendam ad areolã vt ascendam ad regis palacium. Past⁹ est in hortis vt sedeam in regno ad mensam diuitis. Collegit lilia vt me colligat ad iocũda cœli gaudia. Dilect⁹ Descendit sub seipsum.
Descendit sub hominem. Descẽsus dilectitriplex.
Descendit sub angelum.
Sub seipsum quando in vnitate personę vnituit sibi creaturam. Sub hominem quãdo Marię & Ioseph exhibuit obedientiam,iudicis passus est iniuriam, persequentium cõtumeliam. Sub angelum quando assumpsit carnem morti tributariam. In primo eñ verbum caro factum est,& habitauit in nobis. In secundo fuit quasi vermis & non homo obprobrium hominum & abiectio plebis. In tertio cum angelus morti nihil debeat ,ipse vero soluit debitum morti:minoratus est paulominus ab angelis. Igitur vt tu p hos descensus ascendas ne cesse est vt tu.
Prius ascendas super teipsum. Ascensus hominis triplex.
Secundo super mundum.
Tertio super cœlum.
Si super te vis ascendere.
Primo ascende super carnis tuę voluptatẽ.
Secundo super propriam voluntatem.
Tertio super humanam rationem.
Si non ascendas.
Primum trahet te in dolorem.
Secundum te faciet tui impotem.
Per tertium cades in errorem.
Igitur ascende prius super voluptatem:quia q delicate nutrit seruum suum ab adolescentia ,postea sentiet eñ contumacem. Voluptas eñ habet pœnam:& necessitas parit coronam. Audi poetã. Sepe voluptates commẽdat rarior vsus. Et. Sperne voluptates,nocet empta dolore voluptas. Vidit dolorẽ voluptatis. Mane ait Dauid,floreat & trãseat: vespere decidat,induret & arescat.
Mane floret,nascendo.
Transit de infantia in adolescentiam.
De adolescentia in iuuentutem.
De iuuentute in virum.
De viro in senem.
De sene in decrepitum.
De decrepito vespere.i.in fine cadit in interitum.
Deinde indurat in cadauer.
Arescit in puluerem ad extremum
Respiciat ergo homo:quia idem est interit⁹ hominis & iumenti:& par vtriusq; conditio. Vide itaq; ne computrescas quasi iumentum in stercore suo ne forte dicatur tibi. Comparatus est iumentis insipientibus,& similis factus est illis. Secũdo ascẽdesuper propriam voluntatem. Iuxta illud. A vo luntatibus tuis auertere. Et illud. Non veni facere voluntatem meam sed voluntatem eius q misit me. Magnum est eñ dominari dño & animo suo. Vnde Salomon. Melior est patiens viro forti & qui dominatur animo suo, expugnatore vrbiũ Et Poeta. Si pergis facere quę vis,audies quæ nõ Ascendẽdum sup propriam voluntatẽ

vis. Et alius. Animum rege,qui nisi paret imperat. Hunc frenis,hunc tu contunde flagellis. Frenis retine,ne irruat in illicitum. Flagellis contunde,ne pigrescat ad bonum. Audi Philosophum. Qui se cupit esse potentem,animos domet ille feroces. Etenim licet vltima longe tua tellus iura tremiscat,& seruiat vltima Thyle,tñ atras vincere curas:miseraq; fugare querelas nõ posse:potentia non est. Vnde idem alibi. Latius regnes,auidũ domando spiritum,q̃ si Libyã remotis Gadibus iũgas,& vterq; Pœnus seruiat vni. Igitur si nõ vis sequi propriam voluntatẽ :acquiesce Salomoni. Omnia inquit fac cum consilio:& post factũ non pœnitebis. Propria voluntas est quę discordat a voluntate diuina. Vt ergo quid sit propria voluntas intelligatur,triplex voluntas attendatur.
Voluntas triplex. Est enim voluntas patris.
Est voluntas spiritus.
Est voluntas carnis.
Est igit̃ volũtas patris nos bñfacere. Volũtas spiritus obedire. Volũtas carnis desideria adimplere Volũtas patris est honorãda. Volũtas spũs est faciẽda. Volũtas carnis dirigẽda. Cũ igit̃ volũtas sic tẽperatur:ppria non dicitur. Ascendit etiã super rationem,non sequendo causas inferiores,ne hic tuum cõstituas prẽmium,sed superius:vt intelligas prẽmium tuũ ipsum deum. Ideo sursum corda habemus ad dominum. Inde ait Dauid. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in cœlis. Et Hieremias. Leuemus corda nostra cum manibus ad dominũ. Qui igit̃ sic ascendit,& inferiora parui pẽdens in silentio cogitat superiora. Vnde bonũ est viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua, sedebit solitarius & tacebit,quia leuauit se super se. Ascendit etiam super mundum:ipsum despiciendo. Omne enim quod in mundo est:concupiscentia carnis est,& concupiscentia oculorum & superbia vitę. Et quia talis est mundus:vos qui religiosi estis nolite mirari si odit vos mundus. Si enim de mundo essetis:mundus quod suum erat diligeret. Respicite igitur ipsum & dicite cum viro illo religioso. O munde immũde:quare dilexisti me? Defacili mundũ vincetis :si filij dei estis. Ipse enim dixit. Confidite,ego vici mundũ. Itaq; omne quod natum est ex deo vicit mundum. Religio munda & immaculata apud deum & patrem,hæc est: visitare pupillos & viduas.i.t.e.& immaculatam se custodire ab hoc seculo. Ecce ascendisti super carnis voluntatem. Ascendisti & super mundum si tamen calcasti rerum ipsi⁹ abundantiam & malignandi lętitiam. In his enim duobus amor mundi consistit. In hoc statu perseuera, & non restat nisi vt super cœlum ascendas,vbi dilectus recompensabit tibi q̃ aromata exhibuisti ei,q̃ pauisti,q̃ lilia præsentasti. Quia pro his aromata reddet,quorum odor afferet perpetuam incorruptionem. Pro pastu ad mensam sedebimus. vnde accipiemus diuinę visionis satietatem. Pro lilijs comparabimus nobis,sanctorum & angelorum societatem. In primo enim corpus quod seminatur animale:resurget in gloria. In secundo. Domine Iesu satiabimur cum apparuerit gloria tua. In tertio. Non erimus hospites & aduenę, sed ciues sanctorum & domestici dei. Tunc domine iubilabunt omnes filij dei:& te laudabunt simul astra matitutina. Ibi de plenitudine Dei omnes accipiemus gratiam pro gratia:id est gloriam tuam. CAR.

EGo dilecto meo:& dilectus meus mihi,qui pascitur inter lilia. Ac si dicat. Ego sum dilecto meo. Singulariter:significanter ac anthonomatice dicit,ego. Subdit quoq; Dilectus meus mihi. singulariter quoq; significãter & anthonomatice dixit,mihi. Sed attende q̃ ipsa non dixit quid ipsa sit dilecto,vel quid sit ei dilect⁹,quia istud quid,est tãñ.q̃ ad ipsum explicãdũ verba deficiũt. Subdit tamẽ,qui pascitur inter lilia:& supplendum est mea. nam inter lilia virginis & vitam,ipsiusq; mundiciam carnis:& ipse Christus pascitur:& precipue iocundatur. Sequitur in voce filij recensentis matris prœconia:& dicentis. THO.

EVlchra es amica mea:suauis & decora sicut Hierusalem:terribilis vt castrorum acies ordinata.

EHierusalem visio pacis dicitur. Hęc est cœlestis patria,quę summa permanet tranquillitate. Hanc imitatur anima vel ecclesia integritate mẽdanę operationis. Suauitate diuinę laudis. Dulcedine mutuę dilectionis. Suauis est & decora sicut Hierusalem in eis,de quibus legitur in Esaia. Sicut cœli noui & terra noua,quę stare facio ãte me dicit Dominus,sic stabit semen vestrũ & nomen vestrum. Hęc terribilis est vt castrorum acies ordinata,cum fixa intentione bonę orationis,omnem incursum dęmonici exercitus in se repellit, cum predicatione cuncta erratici dogmatis arma confringit,cum bonis exemplis peccatorum vitam ad tramitem veritatis reducit. terribilis est cũ quisq; fidelis in ea vocatione qua vocatus est permanet,cum scilicet rectores subditis suis in verbo & opere formam tradunt,cũ continentes ab omni inquinamento carnis & sanguinis se emũdant, cum cõiugati ita vtuntur hoc mundo:vt eleemosynas facere nõ negligãt. Isti sunt tres viri qui saluabuntur:scilicet Noe,Daniel,& Iob. In quatuor laudatur Sponsa.
Prio dicitur pulchra. Pulchra est domestico. Laus spõsę.
Secundo suauis. Suauis subito.
Tertio decora. Decora dilecto.
Quarto terribilis. Terribilis aduersario.
Domestico operibus.
Subdito moribus.
Dilecto affectibus.
Aduersario virtutibus.
Operibus iustis. Moribus compositis. Affectibus desiderij & amoris. Virtutibus ordinatis.
Primo proximum ad operandum instruit.
Secundo subditum ad amorem suum allicit.
Tertio dilectum suscipit.
Quartum aduersarium repellit.
Ad hoc nos instruxit dilectus ipse. De primo ait. Qui credit in me:opa quę ego facio & ipse faciet. Et subditis ait. Discite a me.quia mitis sum & humilis corde. Et de tertio. Gratias tibi ago pater, quia semper me audis. De quarto quoq; ait, cũ tentaretur a diabolo. Vade retro sathana. Audi pulchritudinem laborando. Ad oĩa ait quę opus

fuerunt mihi & his qui mecum erant:laborauerunt manus istę. Item. Nocte & die manibus nostris laborãtes ,ne quem vestrum grauaremꝰ. Audi suauem moribus. Filioli mei quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis. Audi decorũ deuotione. Quę posteriora sunt obliuiscens: ad ea quę anteriora sunt me extendo ad brauium supernę vocationis. Audi terribilem virtute. Nõ solum alligari sed & mori paratus sum in Hierusalem pro nomine domini mei Iesu Christi. Vnde confidenter dicebat. Bonũ certamen certaui, cursum consummaui, fidem seruaui: de reliquo reposita est mihi corona iustitię. Q̃ terribilis erat virtute cum diceret. Ter virgis cęsus sum, semel lapidatus &c. Item amica ista: Pulchra est iustitia. Suauis humilitate. Decora obedientia. Terribilis grauitatis rigore. Pulchritudo iustitię: tribus gradibꝰ perficitur.

Primus est se maiori subdere.
Secundus æquali non pręferre.
Tertius minori seruire.
Primus inchoat.
Secundus promouet.
Tertius consummat.
Maiori se subdebat Heliseus seruiens Helię.
Pari non se pręferebat Paulus, aduocationem cõferens Petro disputanti cum Simone.
Minori seruiebat Maria, quando abijt in montana: & seruiebat Helisabeth cognatę suę.
Merito igitur respexit dñs humilitatem ancillæ suę, quia consummatam impleuit iustitiam, dum ancillę domina, dum militi sua regina, dum mater dei viuentis, matri deseruit hominis morientis. Ecce pulchra iustitia. Est & suauis humilitate.
Huius humilitatis sunt tres gradus.
Humilitatis gradus. Primus est sufficiens.
Secundus abundans.
Tertius consummans.
Primus enim est subdere se maiori & non pręferre se ęquali.
Secundus est subdere se ęquali & non præferre se minori.
Tertius est subesse minori.
Primũ impleuerũt Apostoli se subdẽtes Christo.
Secundum sibi inuicem ministrando.
Tertium impleuit Christus, quando se subdidit Ioanni vt baptizaretur ab eo.
Ecce ꝙ amica suauis est humilitate.
Est etiam decora obedientia.
Obedientia in tribꝰ consistit. Obedientia autem in tribus consistit: scilicet.
In humilitate cordis.
In patientia operis.
In perseuerantia operis bonitatis.
Primum impleuit Christus, quando exinaniuit semetipsum, formam serui accipiens.
Secundum quando habitu inuentus est, vt homo in quo multa tolerando patientiam habuit.
Tertium quando factus est patri obediens vsq; ad mortem: mortem autem crucis.
Ecce quomodo decora obedientia. Sed decora dicta est vt Hierusalem, quę visio pacis interpretatur. In superna eñ Hierusalem pax est, quia omnes ibi obediunt creatori suo. Vnde. Beati pacifici quoniam filij dei vocabuntur. Est hęc amica terribilis, grauitatis rigore. Quadruplex est rigor religiosi.

Est enim rigor abstinentię. Rigor religiosi quadruplex.
Et est rigor disciplinę.
Et est rigor patientię.
Et est rigor in oratione vel increpatione.
Abstinentię est ab alimentis.
Disciplinę a leuitate exterius in membris.
Patientię: ne inhonesta gesticulatio membrorum ex dolore appareat in exterioribus signis. In reprehensione ne nimis sit remissa & mollis. De primo. Videte ne grauentur corda vestra in crapula & ebrietate. Vnde Poeta. Discite q̃ paruo liceat producere vitam: Gentibus obsessis satis est fluuiusq; ceresq;. Et idem de Catone rigido. Huic epulę vicisse famẽ magniq; penates Submouisse hyemẽ tecto, p̃ciosaq; vestis Hirtã mẽbra super Romani more q̃ritis: Induxisse togã. Hũc etiã cõmendat rigorem ille Philosophus Boetius. Fœlix nimium prior ętas, contenta fidelibus aruis. Nec inerti perdita luxu. Non bacchica numera norant liquido confundere melle, Nec lucida vellera Serum, Tyrio miscere veneno. Somnos dabat herba salubres: vmbras altissima pinus, Potũ quoq; lubricus amnis. Hunc habuit Ioannes Baptista cum locustas & mel syluestre edebat, & zona pellicea circa lumbos suos. De rigore disciplinæ dictum est. Apprehendite disciplinam nequãdo irascatur dñs. Sicut dicit sanctus Benedictus. Ne scurrilitas fomitem inueniat. Stultus ait, in risu exaltat vocem suam. Propterea oportet nos cohibere exteriorem hominem. Non solum eñ interior, sed exterior seruanda est disciplina. Vis habere formam exterioris disciplinę? Respice oculos dilecti clausos in morte, aures septas spinea corona, linguam sonantem: consummatum est, manus & pedes confixos clauis. Est & rigor patientię, vt te non trahat dolor in fœmineos vlulatus, sicut dilectus: qui quasi agnus ad occisionem ductus est, & non aperuit os suum. Item non erit turbulentus, non clamabit & non audietur foras vox eius. Est & rigor increpationis. Vnde Apostolus. Corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos. Item. Argue, obsecra, increpa. Qui tali rigore est ordinatus, terribilis est hostibus, vt castrorum acies ordinata, quę nullam habet aperturam, per quam hostis ingrediatur. Vel ita. Pulchra es charitate. Suauis voluntate. Decora opere. Terribilis in tentatione. Charitate, qua caret anima crimine & originali peccato. Voluntate, qua obsecundat creatori suo. Opere, quo exterius contendit obsequium pręstare deo. Tentatione, in qua viriliter resistit diabolo. Sed decora es vt Hierusalem: id est ad similitudinem Hierusalem, quia iam quodammodo illius imaginem tenes. Nam tua conuersatio in cœlis est. Vnde. Vidi ciuitatem sanctam Hierusalem nouã descendentem de cœlo. Descendit Hierusalem de cœlo: quando fideles imitantur veram pacem in terra, & eorum conuersatio iam tota in cœlis est. Vel. Pulchra in coniugatis. Suauis in continentibus. Decora in prælatis. Terribilis in martyribus. Erit quoq; vt castrorum acies ordinata, si ponantur martyres in fronte, prælati in secundo loco, continentes in tertio, coniugati in fine. Ita scilicet vt habeant a martyribus exemplum sustinendę passionis. A prælatis verbum prædicationis. A continẽtibus amorem castitatis. A cõ-

iugatis abstinẽtiam & largitatem in eleemosynis, & sic inueniantur in fide stabiles, & in opere efficaces. CAR.

PVlchra es amica mea, suauis, & decora: sicut Hierusalẽ, terribilis vt castrorum acies ordinata. Ac si dicat. O amica mea: pulchra es intentione mentis, suauis in eloquio, decora in operibꝰ: tu es mihi sicut Hierusalem. i. pacis visio: pacem faciẽs inter deum & hominẽ. Tu es malignis spiritibꝰ terribilis: tanq̃ turris edificata cum ꝓpuguaculis: sicut supra dictum est: & quia tu es vt castrorum acies ordinata. Ipsam eñ tanq̃ reginam sequũtur omnes sanctorum acies ordinatę: secũdum status suos, & proprias dignitates, & merita: vt sub ipsa & cum ipsa pro nobis militẽt contra hostem, & subditur. THO.

AVerte oculos tuos a me: quia ipsi auolare me fecerunt.

¶ Ac si aperte dicatur. Oculos tibi columbinos dedi, quibus scripturarum archana cognosces quibus virtutes a vitijs secernens, in quibus semitas iustitię: per quas ad me venires, dinoscens, vel simpliciter aspicias. Sed vide ne hic maiestatem meam videre quęras. Non enim videbit me homo & viuet. Itaq; auerte oculos tuos a me, quia dum in carne constituta peregrinaris a perennibus bonis: me perfecte cognoscere nõ poteris. Igitur in via pręmium non quęras, quod nõ dabitur alicui viuentium nisi in patria.
Oculorũ auersio triplex. Quidam auertunt oculos suos a veritate.
Quidam a vanitate.
Quidam a maiestate.
De primo. Auersio paruulorum interficiet eos, & prosperitas stultorum perdet illos. De secundo. Auerte oculos meos ne videant vanitatem. De tertio, vt hic. Auerte oculos tuos a me, quoniam ipsi auolare me fecerunt.
Prima auersio est cęcitatis.
Secunda grauitatis.
Tertia infirmitatis.
Quę cæcitatis est, pręcipitat in foueam. Quę grauitatis est: stabilem facit in nobis iustitiam. Quæ infirmitatis est: nimij desiderij refrenat audaciã. Primi nescierunt neq; intellexerunt, in tenebris ambulant: ideo mouebuntur omnia fundamenta terrę: id est cordis firmitas. Qui eñ non videt, nullam in corde suo stabilitatem tenet. De talibus legitur in Parabola. Vocaui & renuistis, extẽdi manum meam & non fuit qui aspiceret. Nec mirũ. Quia oculi stultorũ in fines terrę. Verũtamen audiant, quia ignorãs ignorabitur. Hi errauerũt in solitudine in inaquoso vi.c.h.nõ.i. Vnde orabat Propheta Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiam in morte. Isti cum ceciderint: vix adijcient vt resurgant. Ipsi eñ non cadent in faciem suã, vt videant vbi cadunt. Sed cadunt retrorsum cũ ijs qui custodiebant sepulchrum dñi, ne videant vbi cadunt. Secundi auertunt oculos suos a vanitate & securi ambulant, & ita frustra iacitur rete ante oculos pennatorum. Nec mirum. Quia oculi sapientis in capite eius, quibus cauet, ne forte oporteat eum plangere cum Propheta. Oculus meus deprędatus est animam meã: in cunctis filiabus vrbis meę. Hęc pręcauerat Iob cum dicebat. Pepigi fœdus cum oculis meis, vt nec quidem cogitarem quidem de virgine. Tales non habuit Eua quando vidit lignum quod erat pulchrum visu, & ad vescendum suaue. Vnde illuminati sunt oculi amborũ & viderũt ꝙ nudi essent. Illuminati dico ad vidẽdã vanitatẽ nõ veritatẽ. Et viderũt se nudos exterius vestibꝰ, interius virtutibus. Quare? quia non auerterunt oculos suos a vanitate. Tertij post pręsumptionem suam auerterunt oculos a maiestate. Experimẽto eñ didicerũt, quia qui scrutatur maiestatẽ, opprimetur a gloria. Et illud. Bestia quę tetigerit montem: lapidibus obruetur. Quippe cum nec ipsi angeli magnitudinem eius possunt comprehendere. Ipse eñ ascendit super Cherubin & volauit super pennas ventorũ. Cherubin plenitudo scientię dicitur. Ascendit ergo super Cherubin, quia nulla plenitudo sciẽtię potest eum comprehẽdere. Magnus eñ dominus & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis. Primi ergo auertunt oculos suos a dilecto, vt eius obliti ne faciãt cõmemorationẽ. Secundi auertũt oculos suos a vanitate, ne perdant summam veritatem. Tertij auertunt oculos ab eo: ne sint pręsumentes scrutari maiestatem. Immo post pręsumptionem suam auertunt oculos reuerberatos per eius incomprehensibilem claritatem.
Itaq; a primis Christus euolat.
Secundis aduolat.
Tertijs auolat.
Euolat: id est extra volat gratię destitutione.
Aduolat: id est ad eos volat: gratię collatione.
Auolat: id est ab eis volat, non gratię destitutione sed suę celsitudinis incomprehensibilitate.
Primorum oculi triplici nube obscurantur.
Est eñ alia voluptatũ. Prima est fumosa. Nubes triplex.
Alia iniquitatum. Secunda malitiosa.
Alia phantasiarum. Tertia turbosa.
De prima. Quomodo obtexit caligine in furore suo dñs virginem filiam Sion. Virgo enim caligatur, quando munda polluitur. De secunda. Educens nubes ab extremo terrę. Extremum enim terrę. i. cordis, est malitia De tertia. Opposuisti nubem tibi ne transeat oratio.
Prima enim quę fumosa est: excęcat.
Secunda id est malitiosa: inuenenat.
Tertia quę est phantasiarum: orantes turbat.
Prima dicitur fumosa, quia sicut fumus oculos corporis turbat: sic voluptas rationem excęcat. Secunda malitiosa. Quidam eñ dum voluptates fugiunt: inde superbientes alios opprimunt. Sunt quoq; qui a voluptate & malitia liberantur, sed phantasijs in oratione turbantur. Cõtra istas tres sunt alię tres bonę.
Prima est tonitrui. Nubes tonitrui terribilis,
Secunda pluuię. quia cõminatur & terret.
Tertia diei. Nubes pluuię humida, quia rigat & docet. Nubes diei lucida & blanda, quia illuminat & refrigerat.
Nubes tonitrui pellit nubem voluptatis.
Nubes doctrinę: nubem iniquitatis.
Nubes diei: nubem phantasmatis.
De prima. Vocẽ dederũt nubes. Et sequit̃. Vox tonitrui tui in rota. De secũda ait dñs per Prophetam. Mandabo nubibus meis ne pluant. De tertia. Nubes clara suscepit Iesum ab oculis discipulorum suorum in ascensione sua.

Prima nube,primi excitantur:
Secunda,secundi fœcundantur.
Tertia,tertij illuminantur.
Per terrorem igitur primę:primi oculos eleuant, vt a peccatis liberentur.
In secunda,secundi virtutibus gratulantur,& sic sursum oculi eleuantur.
In tertia,tertij Iesum ascẽdẽtẽ in cœlũ speculãtur.
Ad ipsum enim oculi contemplatiuorum attolluntur In figura primę eleuationis,Iacob qui supplantator dicitur,reuertens in terram suam,attollens oculos suos vidit Esau fratrem suum,qui dicitur pilosus id est peccator:sibi occurrentem. In figura secundę Ysaac qui dicitur risus, eleuans oculos cum exierat ad meditandum in agro:vidit Rebeccam quę patientia dicitur:ad se venire. In figura tertię Abraham cum staret ad ilicem Mãbrę in ostio tabernaculi sui,in ipso feruore diei eleuans oculos suos vidit tres viros descendentes per viam,& occurrit eis,& pauit & adorauit. Abraham qui dicitur pater multarum gentium id est spiritus,dominus cogitationum:stat in ostio tabernaculi sui:id est in carne non latens,dum cõtemplatur vidit tres viros:id est tres personas in trinitate,occurrit eis desiderio,adorat humilitate,pascit deuotione & amore. Quęstione dignum est,cur sponsa reprehenditur de sua contemplatione,cum patres antiqui tãtopere de diuina glorientur visione. Vnde Esaias. Vidi dominum sedentem super solium excelsum:&.e.i. Iacob. Vidi dominũ facie ad faciem,& salua facta est anima mea. Sed aliud est quod prohibemur scrutari maiestatem. Aliud quod permittimur Christi cognoscere humanitatem. Ibi enim dicit. Qui scrutatur maiestatem,opprimetur a gloria. Hic ait angelus,precedet vos in Galileam,vbi eum videbitis. Auertentes oculos igitur a maiestate,ad cognoscẽda humanitatis ei⁹ beneficia cõuertemur.

Quęrẽdi modus.

Itaq; prius inquiramus.
Secundo quęramus.
Tertio acquiramus.
Inquiramus,qua dilectione nos amplectatur.
Quęramus,vt inueniatur.
Acquiramus,vt inuentus possideatur.
Inquiramus iugi meditatione.
Quęratur in pura conscientia habitatione.
Acquiratur desiderio & habitatione.
De primo. Inquirentes autem dominum nõ minuentur omni bono. De secundo. Quęrite dominum dum inueniri potest. De tertio. Melior est acquisitio eius negociatione argenti & auri. Iam omnes per fidem inquisiuimus, sed quo modo quęratur & acquiratur videamus. Sic docet Euangelica parabola. Simile est regnum cœlorum homini quęrenti bonas margaritas: inuenta autem vna preciosa,abijt & vendidit omnia quę habuit, & emit illam. Tres legimus in Euangelio parabolas Christo precipue assignatas.

Parabolæ in Euangelio tres Christo assignatę.

In prima est margarita quę quęritur.
In secunda est stater,qui in ore piscis reperitur.
In tertia thesaurus,qui in agro asconditur.
Margarita fuit in natiuitate.
Stater in passione.
Thesaurus in restauratione.
In prima Sapiens mulier accendit lucernam, vt inueniret drachmam,quam perdiderat.
In secũda Christus reportauit ad gregem ouem quę errauerat.
In tertia prædicatur filius prodigus,qui viuendo luxuriose bona sua expendit.
Accendamus ergo lucernã,vt quęramus margaritam,lucernã pedibus.l.manibus.l.capiti,
Primum vt sciamus.
Secundum vt opera discernamus.
Tertium vt cœlestia capiamus.
De primo. Lucerna pedibus meis verbũ tuum.
De secundo. Lucernę ardentes in manib⁹ vestris
De tertio. Quis mihi det,vt sim iuxta menses pristinos,in quibus deus erat mecum:quando splendebat lucerna eius super caput meum. Per hanc quęritur preciosa.
Preciosa in vtero matris.
Preciosior in corde fratris.
Preciosissima in sinu patris.
Vnde Salomon. Gemma gratissima,expectatio prestolãtis:quocũq; se verterit,prudẽter intelliget

Gemma grata/gratior/gratissima.

Est grata cõuersis. Itẽ grata est,dũ tangitur.
Gratior iustis. Gratior dum portatur.
Gratissima sanctis. Gratissima, dũ aspicitur.
In tactu enim dat sanitatem.
Dum portatur,securitatem.
In aspectu,claritatem.
Sanitatem,a languore peccatorum.
Securitatem,ab inimicorum insidijs.
Claritatem,in cognitione supernorum.
De primo. Sana me domine,& sanabor. Item. Sana animam meam,quia peccaui tibi. Inde illa mulier sanguinaria. Si tetigero fimbriam vestimenti eius,salua ero. Et ille. Tetigit me aliquis. Sentio enim virtutem exijsse a me. Inde. Omnis turba quęrebat eũ tãgere,quia nõdũ purã habebat fidẽ.

Membris quib⁹ tangitur & tãgit deus.

Et notandum:q; quãdoq; Christi tangim⁹ pedes.
Quandoq; caput.
Quandoq; pectus.
Pedes,dum deuoti sumus erga eius humanitatẽ.
Caput,dum suspiram⁹ ad eius videndã diuinitatẽ.
Pectus,dum de vtroq; cognoscimus veritatem.
Pedes tetigit Maria Magdalena. Caput mulier q̃ effudit vnguẽtũ sup caput ipsi⁹ discũbẽtis. Pectus Ioãnes Euãgelista. Pedes tangebat qui dicebat, putas durabo. Caput Iob. In carne inquit mea videbo deũ saluatorẽ meũ. Pectus qui dicebat. Dñs me⁹ & de⁹ meus. Aliqñ Christus tãgit nos. Tãgit lectũ. Tãgit ventrẽ. Tãgit os. Tangit aurẽ. Lectũ, vt suscitet mortuũ in peccatis iacentẽ. Ventrẽ, vt exerceat memoriã ad spiritualẽ dilectionẽ. Os, vt inuitet ad prędicãdi,laudãdi,operãdi gratiã. Aurẽ, vt puocet ad obediẽtiã. De primo. Tetigit lectũ ei⁹,qui iacebat mortu⁹,fili⁹ vnic⁹ matris suę. Pro secũdo ait sponsa. Dilectus me⁹ misit manũ suã sup foramen,& vẽter me⁹ intremuit ad tactũ eius. Pro tertio Hiere. Misit dñs manũ suã & tetigit os meũ. Et Esaias. Tetigit angel⁹ os meũ carbũculo:quod forpice tulerat de altari. Pro quarto. Tetigit dñs auriculas surdi. Et:sanauit dñs auriculã serui,quã Petrus abscíderat. Primo dicit. Surge qui dormis:& exurge a mortuis:& illuminabit te Christus. Secundus dicit. Memor fui dei,& delectatus sum. Tertius dicit. Vespere & mane & meridie narrabo & annunciabo,& exaudiet vocem meam. Sic Christus tangit,& sic tangitur,& sanat peccatum. Potatur & reddit securum.

Inde.Senex puerum portabat:puer autem senem regebat. Vnde securus ibat. Itaq; vt securi eatis, glorificate & portate deũ in corpore vestro. Tertio aspectũ facit clarum. Inde in Apocalypsi. Vidi angelum descendentem de cœlo,& tota terra illuminata est a gloria eius:vt reuelata facie speculemur gloriam dei. Qui inuenit hanc margaritam, abijt & vendidit omnia quæ habuit & emit illam. Abijt,fugiendo peccatum. Vendidit,relinquendo concupiscentiam temporalium. Emit,abnegando semetipsum. De primo. Egredimini de Babylone, & fugite a Chaldęis. De secundo. Vade,vende omnia quę habes,& da pauperibus,vt dicas. Quę fuerunt mihi lucra facta sunt mihi detrimenta propter Christum. Pro tertio dicit. Properate, emite, & comedite. Ecce sic diuertisti oculos tuos a vanitate:qui mundum reliquisti. Auertisti a maiestate, & ideo essentiam inuestigasti. Conuertisti in Christi humanitate,& margaritam inuenisti. THO.

Capilli tui sicut grex caprarũ que apparuerunt de Galaad. Dentes tui sicut grex ouiũ que ascenderunt de lauacro. Omnes gemellis fetibus, & sterilis non est in eis. Sicut cortex mali punici, sic gene tue absq; occultis tuis.

Dicta ne repetas. Quia em̃ hęc capitula superius ad liquidũ pertractata sunt,vel est de his tacendum,vel breuiter percurrenda sunt,ne ociose videantur introducta a viro tam sapiente. In capillis sponsę multipharia cogitationum sublimitas.

Capilli.

In dentibus autem firmissima sermonum eius stabilitas designatur. Quia & hi in loquendo labijs & linguę cooperãtur, & illi de cerebro isensibiliter oriuntur:nec precisi dolent. Non em̃ est dolendũ sed lętandum in recisione superfluarum cogitationum. Vnde dentes Moysi iam senis:nõ sunt mutati aut moti:& in caput Samuelis,quia Nazareus erat id est sanctificatus domino:nouacula nõ ascẽdit.

Dentes.

Caprã ꝓ peccatis imolari solitam.

Capillibene gregi caprarum cõparantur,quia capra in lege pro peccatis immolabatur,& cogitationes nostrę capris conferuntur,dum erratus earum per cõpunctionẽ deo imolamus. Item capra in arduis pascitur,& cogitatio iusti in cœlis delectatur. Qui dum Galaad,quod dicitur aceruus testimonij ascendunt:cum multarum virtutum apparentia iustus seculo renunciasse probatur. Dentes ouibus comparantur:id est doctores propter candorem virtutum & innocentiam. Bene de lauacro ascendisse dicuntur,quia de ore ipsorum sermo non procedit immũdus. Sicut ait Apostolus. Ois sermo malus de ore vestro non procedat. Sed si quis bonus est ad ędificationem ędificij:vt det gratiam audiẽtibus. Omnes gemellis fœtibus dicuntur propter dilectionem dei & proximi,quam prædicant,vel doctrinam veteris ac noui testamẽti,vel salutem animę & corporis. Cortici mali punici genę comparãtur. In genis enim pudor prędicantis. In rubore corticis passio saluatoris designatur. Sequitur, absq; occultis tuis. Quia in prędicatoribus exterius apparet Christi passio. Intersus vero latet virtus & deuotio. Moraliter. In capillis,cogitatio. In dentibus,cogitationum dijudicatio. In rubore genarũ,feruor in bonis:in malis confusio. Ordo congruus. Debet enim homo in corde suo cogitationes suas tam bonas q̃ malas reuoluere. Secundo quasi quibusdam dentibus reuolutas bonas a malis separando dijudicare. Tertio de malis quasi in sinistra gena erubescere. De bonis quasi in dextra gena ad ampliorem feruorem se attendere. De recogitatione malarum dicitur. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animę meę. De bonis. Memor fui dei & delectatus sum. De secũdo. Q; si nosmetipsos iudicarem⁹:nõ vtiq; iudicaremur. Sed quia separationem istam sine deo facere non sufficimus,vt insufficientiam nostram suppleat rogamus cum Dauid. De vultu tuo iudicium meum prodeat &c. Vide quomodo dijudicatas separabat. Iniquitatem.o.h.&.a.s. legem autem tuam dilexi. De malis. Vide ruborem sinistrę genę. Tota die verecundia mea contra me est semper,& confusio faciei meę contra me est semper. Vide de bonis feruorem. Concaluit cor meum intra me &c. Et inflammatum est cor meum &c. Sed & Hieremias de his ait. Scrutemur vias nostras rememorando, & quęramus dijudicando, & reuertamur erubescendo. Sed caute aduertamus, quia diabolus satagit capillos bonarum cogitationum auellere,malarum relinquere. Dentes dijudicationis confringere. Erubescentes genas impudentes reddere. De primo fuit figura, q̃ Anon qui dicitur rex Rabath:nuncijs Dauid rasit dimidium barbę & dimidium capillorum. Anon qui dicitur dolor eorum id est diabolus,rex Rabath, quę dicitur ficca id est inferni:nuncijs Dauid qui dicitur manu fortis id est Christi,radit dimidium barbę:& dimidium capillorum,dim nunciantibus nomen domini, bonas aufert cogitationes, malas autem relinquit. De confractione dentium ait Hieremias. Confregit ad numerum dentes meos De impudentia genarum Idem. Facies senum nõ erubuerunt. Et alius Propheta. Frons meretricis facta est tibi. Tria vero notanda sunt in capillis:scilicet q̃ assimilantur caprę, q̃ ascendunt de monte Galaath, q̃ fixi sunt in capite. Capra fœtida est, in altum ascendit. Sic homo reuoluens cogitiones suas:debet se coram deo, quãtumcunq; fuerit iustus:peccatorem reputare,& ad dei misericordiam corde ascendere. Sed de monte Galaath:id est de altitudine purę conscientię, de aceruo virtutum illi testimonium perhibente. Capilli fixi sunt in capite. Nam cogitatiões nostrę, deo qui caput nostrum est:debent inseparabiliter adhęrere. Audi capram fœtidam se reputãtem. Putruerunt inquit & corruptę sunt cicatrices meæ a facie insipientię meę &c. Audi aceruum testimonij. Gloria nostra hæc est, testimonium conscientię nostrę. Item. Maledicimur & benedicimus. Persequutionem patimur, & sustinemus. Aporiamur, sed non desituimur &c. In capite fixas audi cogitationes. Iacta cogitatum tuum in dño, & ipse te enutriet. Ad te dñe inquit, leuaui animam meam. Tales respicit:quia apud deũ est merces eorum:& ideo cogitationes eor⁹ apud altissimum. Ibi figentes cor suum, sunt quasi animalia quæ non reuertebantur cum ambularent:

quia in ſummitate cogitationum eſt ſpes æternę illius beatitudinis:quę quaſi anchora tenet eos. Vnde Apoſtolus. Tutiſſimum habemus ſolatiũ nos qui fugimus ad ſpem tenendam,quam quaſi anchoram animę habemus tutam ac firmam & incedentem vſq; ad interiora velaminis.Reſpice etiam q; tria ſunt in dentibus.

Primo enim comparantur ouibus.

Secundo dicitur de lauacro aſcendentibus.

Tertio q; omnes ſunt gemellis fœtibus.

De triplici ouis figura. In tribus habemus ouis ſignificationem.

In ſimplicitate. Qui ergo more dẽtium & ſua

In vellere. & aliena volunt mordere pec-

In lacte. cata,ſumatur ab eis de ſimplicitate ouis,innocentia a criminibus, a vellere largitas in tẽporalibus, a lacte eruditio in ſpũalibus.

In primo,vt ſit innocens manib⁹ & mũdo corde.

In ſecundo,vt tribuat in ſimplicitate.

In tertio,vt preſit in ſollicitudine.

Talem ſe exhibuit Ioſeph fratribus ſuis in ægypto. Innocens fuit, non reddens pro malis mala. Largitatem habuit velleris tradita eis annona,& reddita in ſaccis pecunia. Eruditionem lactis exhibuit dicẽs eis.Ne iraſcamini in via.Secũdo debẽt de lauacro aſcẽdere. Hoc lauacrũ triplex eſt.

Lauacrũ triplex. Primum fit in baptiſmate.

Secundum in confeſſione.

Tertium in lachrymarum effuſione.

In primo abluimur a contagio originalis leprę.

In ſecũdo a quotidiana criminum diſſolutione.

In tertio ab obſtinationis cæcitate.

Primum fit in Iordane.

Secundum in probatica piſcina.

Tertium in natatoria Syloe.

Iordanis interpretatur deſcenſus,in quo deſignatur humilitas. Probatos ouis id eſt innocentia & ſimplicitas. Syloe miſſus:id eſt miſſa ſaluatoris benignitas & humanitas.

In primo ſanatur Naaman Syrus.

In ſecundo iacens in grabato paralyticus.

In tertio cęcus natus.

Naaman dicitur decor. Syria elata regis,cui⁹ ipſe erat miles.Rex elationis eſt diabolus:ei⁹ milites ante baptiſmum fuimus. Paralyſis diſſolutio dr: & nos quotiens mundanis & carnalibus criminibus iuoluti ſum⁹,paralytici id eſt diſſoluti in grabato iacemus.Tertius erat cæcus a natiuitate:ſic ſemper manentes in peccandi conſuetudine,ſua cęcantur obſtinatione. Primus igitur ſanatur in Iordane:id eſt humilitate,quod contulit Chriſti humilitas. Secũd⁹ in probatica piſcina:id ẽ ouina quia peccata noſtra purgauit Chriſti innocẽtia & ſimplicitas. Tertiꝰ in Syloe qui dicit̃ miſſus,quia cęcitatẽ noſtrę obſtinationis ſanauit ad nos miſſa Chriſti benignitas & humanitas. In talibus nõ inuenimus ſterilitatem, quia ſunt gemellis fœtib⁹ per dei & proximi dilectionem. Gene quoq; rubeę dicuntur,ſicut cortex mali punici. Trib⁹ cauſis eſt rubor in facie,ſcilicet.

Ruboris cauſę. Ex confuſione.

Ex ſolis aduſtione.

Ex abundanti ſanguine.

Primus rubor fit ex erubeſcentia criminis.

Secundus ex feruore & appetitu amoris.

Tertius in martyrio ex effuſione ſanguinis.

Pro primo dixit Dauid. Erubeſcant & conturbentur vehementer omnes inimici mei. Pro ſecundo de Nazareis ait Hieremias. Rubicundiores ebore antiquo. Pro tertio cantat eccleſia. Rubricauerunt fluido ſanguine laurei.d.b.f. Propter hoc dicit Sapientia. Ego quaſi plantatio roſę in Hierico. Hęc ſunt mala punica in veſte ſacerdotali pendentia cum tintinnabulis aureis id eſt cum laude diuina in ore ſapientis. Hęc apparent exterius,ſed præter hæc radices virtutum ſunt interius, vt ſunt occultę contemplationes,dulcia deſideria,deuotiones ſanctę. CAR.

AVerte oculos tuos a me,quia ipſi me auolare fecerunt. Acſi diceretur. Tibi promiſſum eſt.Spũs ſanctus ſuperueniet in te,& illuminabit oculos tuos ad videndũ me plen⁹ cęteris:nõ tñ credas q; in via plene me videas,ſed auerte oculos tuos a me.hoc eſt ab incõprehenſibilitate maieſtatis meę:nam virtus altiſſimi tanta eſt:q; ipſa obumbrabit tibi:ſicut ſol obumbrat & repercutit oculos:ne ipſum in rota videant. Ideo inquã,auerte oc̃los tuos,quia ipſi.i.eoꝝ imperfectio,qui me capere non ſufficiũt me auolare feceruũt,vt nõ plene me cõprehendas:ſicut legitur in Parabo. Ne erigas oculos tuos ad opes quas habere nõ poteris,quia facient ſibi pẽnas vt aquilę:& volabũt in cœlũ.& in Pſal. Accedit homo ad cor altũ.& exaltabitur deus. Cõſequẽter iteratis quibuſdã matris laudib⁹,quas ſcriptura ſuperior cõprehẽdit:& ſtylus exponit,ſubditur. THO.

SExaginta ſunt regine:& octoginta concubine: & adoleſcentularum non eſt numerus.

¶Reginę & concubinę vtręq; quidem ad thorũ regis accedunt:filios regis generãt,ſed non vtręq; diademate regni caput nobilitant. Vtręq; enim prædicatione & baptiſmo deo animas acquirũt, ſed tamen multum inter ſe differunt. Illę nanq; ſunt reginę quę intentione regni in hoc deo ſeruiunt. Illę vero ſunt concubinę, quæ carnalium cõmodo,voluptatum occaſione Chriſto animas acquirunt. Vnde Apoſtolus. Siue per occaſionẽ ſiue per veritatem,dummodo Chriſtus annuncia tur,& in hoc gaudeo & gaudebo.Reginę itaq; ſexagenario deſignantur propter ſcientiam decalogi & perfectionem boni operis,quod deſignat ſenarius.Item quinq; per duodecim multiplicata:faciunt ſexaginta. Hę nanq; quinq; ſenſus regunt,& ad duodecim Apoſtolos formant vitam ſuam, vt cum eis recipiant in regno coronam. Octogenarius qui ex quatuor multiplicatur, in malo accipitur propter temporalium rerum voluptates,quia huius ſeculi curſus quatuor temporibus agitur,vel mundus quatuor climatibus:ſcilicet oriente,occidente,aquilone,& auſtro:diuimitur. Adoleſcentulę ſunt,quę nuper in Chriſto renatę,ad prędicandum nondum ſufficiunt,& quaſi nõdum thoro regali habiles in miniſterio reginę fidelibus aſſiſtunt excubijs,quia iuſſis ſanctę eccleſię fideliter obtemperant. Vnde ſuperius. Adoleſcentulę dilexerunt te nimis,quarum non eſt numerus: quia modum noſtrę æſtimationis tranſcendit ſumma ciuium patrię cœleſtis.

Fœminarum tria genera enumerata ſunt.

Parientiũ differẽtię. Reginę & Concubinę. Reginę ſunt quę filios patiũt regi de matrimonio. Concubinę pariunt ſine coniugio.

Fœmina/ Regina/ Cõcubina Adoleſcẽtulę. Adoleſcẽtulę ꝓpter ętatẽ nõ ſunt aptę puerperio. Reginę pariunt ad honorem regium.

Adoleſcẽtula Concubinę propter temporale ſolatium.

Adoleſcentulę intentę ſunt in reginę obſequium.

Reginę ſunt prædicatores ſpirituales.

Concubinę carnales.

Adoleſcẽtulę minores ſpiritualiũ vitã emulãtes.

Reginę verbo & exemplo alijs proficiunt.

Concubinę verbo ꝓficiunt,ſed exẽplo corrũpunt.

Adoleſcentulę verba & exẽpla bonoꝝ attendũt.

De primis ait Apoſtolus. Deſpondi vos vni viro virginem caſtã exhibere Chriſto. De ſecundis Salomon. Eruaris a muliere extranea,q̃ mollit ſermones ſuos:ſcilicet prædicando,& relinquit ducẽ pubertatis ſuę:id eſt Chriſtum male operando,& pacti dei ſui oblita eſt,quod verbo ſpondet:operanõ adimplendo. De tertijs. Adducẽtur regi virgines poſt eam proxime eius afferentur tibi. De reginis Paulus. Saluabitur mulier per filiorum generationem,ſi permanſerint in fide & dilectione. De cõcubinis idem. Nõ ſimus ſicut plurimi adulterantes verbum dei. De adoleſcẽtulis. Adoleſcẽtulę dilexerũt te nimis. Et. Curremus in odore vnguentorum tuoꝝ. Has reginas figurauit Berſabee,quam Dauid duxit in vxorem.& fecit reginã & ipſa peperit ei filium ſap'entem ſcilicet Salomonem. Berſabee ſeptiformis vel puteus abundantię dicitur: Qui eñ ſpiritu ſeptiformi ſunt pleni,& ſcientia abundant,& filios pacificos gignũt: quod ſonat Salomon. Tales reginę placẽt Dauid. Sunt enim laudabiles in quatuor.

In gloria. A forma exterius.

In forma. A gloria interius.

A conſortio. A conſortio adoleſcentularũ.

A puerperio. A puerperio conuerſorum.

A forma. Et concupiſcet rex decorem tuum.

A gloria. Omnis gloria eius filia regis abintus in fimbrijs aureis:id eſt operibus charitatis,circumamicta varietatibus virtutum. Ad conſortio. Adducentur regi virgines poſt eam,proximę ei⁹ affertur tibi. A puerperio. Pro patrib⁹ tuis nati ſunt tibi filij. Mulierẽ ait fortẽ quis inueniet? Ecce inueniſti. Sed ad quid fortitudo ei⁹? Quia procul & de vltimis finib⁹ precium eius:id eſt de cœlo qui eſt finis ſuperior. Confidit in ea cor viri ſui.

De triplici ꝓle cõcubinæ. Concubinę vero generant aliqñ regi conformes.

Aliquando matri ſimiles.

Aliquando degeneres.

Regi conformes virtute.

Matri ſimiles voluptate.

Degeneres infidelitate.

Primi ſunt viri ſapientes & robuſti.

Secundi molles & effœminati.

Tertij ſunt hęretici.

In figura horũ Oſee propheta duxit vxorẽ fornicariã.ſ.Gomer. Oſee ſaluator dr.i Chriſtus. Hic in fornicaria primo gignit filiũ ſibi ſimilem. Vnde dic⁹ eſt Iezrael.i.ſemen dei vel fili⁹ dei. Sed do fornicaria parit filiã ſibi ſimilẽ,qa voluptuoſã,vnde vocata eſt abſq; mia,qa matię ſequẽdo merẽt mi ſericordia dei priuati. Tertio peperit filiũ degenerẽ. Quia i hoc degenerat, q̃ matrem trãſgreditur infidelitate. Vnde vocatus eſt nõ populus meus.

Primi ędificantur matris verbo.

Secundi corrumpuntur eius exemplo.

Tertij ſeducuntur, quia putant matrem penitus alienam a deo.

Primis dicitur. Quę dicunt facite,

Secundis. Quę autem faciunt nolite facere.

Tertijs. Sed & lamię nudauerunt mammas,lactauerunt catulos ſuos.

Primi cõformantur regi. Quos eñ præſciuit:p̃deſtinauit conformes fieri imaginis filij ſui. De filia quę matri aſſimilatur dr. Filia Babylonis miſera. Inde miſera quia matri aſſimilatur. Vnde Poeta. Scilicet expectas vt tradat mater honeſtos, Aut alios mores q̃ quos habet? vtile porro: Filiolã turpi vetulę producere turpem. Cum eñ ambularẽt animalia:ambulabãt pariter & rotę iuxta ea. Cũq; eleuarentur a terra:eleuabantur pariter & rotę ſequentes ea. Animalia iſta ſunt prælati. Rotę ſunt vitę hominum. Cum ergo ambulant prælati per terrena:eis conformatur hominum vita. Et cum eleuantur ad cœleſtia:& rotę ſimiliter. De vltimis dicitur. Veh genti peccatrici, populo graui iniquitate,ſemini nequam,filijs ſceleratis. Adoleſcentularum eſt in eccleſia religioſorum vitam inſpicere. Magiſtrorũ doctrina:quaſi pane ſe reficere. In amaritudie peccata ſua rememorare. Seſe frequẽter lachrymis perfundere,vt ſic tandem poſſint eſſe de numero reginarum,& ad thorum regis accedere. Sic illa Ruth,quę dicitur inſpirata Moabitis in agro Booth,quod dicitur i fortitudine id eſt in eccleſia Chriſti,qui eſt deus fortis:ſpicas poſt meſſores colligebat:id eſt religioſoꝝ vitam inſpiciebat. Magiſtrorũ doctrina:quaſi pane ſe reficiebat. Hoc eſt quod dixit ei Booth. Comede panẽ cum pueris noſtris. Et adiecit. Et intinge bucellã tuam in aceto. Hoc eſt q̃ in refectione ſua:debet in amaritudine peccata ſua rememorare. Et bibe inquit aquam de ſarcinulis noſtris. hoc eſt q̃ lachrymis debet ſe perfundere. Et ſic creſcens fit aliquando regina:vt prędicando poſſit regi filios parere. Moraliter rex eſt ſpiritus noſter. Regina ratio. Cõcubina,ſenſualitas. Adoleſcentulę ſunt ſanctę meditationes. Ratio parit regi:id eſt ſpiritui:filios id eſt veritatis cognitionem:in actionibus & deliberationibus diſcretionem. Concubina id eſt ſenſualitas item parit regi filios,dũ exteriores ſenſus quos viuificat,in vſus bonos dirigit. Adoleſcetulę & ſi non pariunt:adiuuant tamen ad partus nutriendos,& ſunt in obſequium reginę. Heſter enim regina tremebunda accedebat ad cõſpectum regis Aſſueri. Et quia delicata erat, & fere ex timore cadebat in terram:duas habebat in obſequium ſuum adoleſcentulas,quarum vna id eſt ſpes caput eius ſuſtinebat:id eſt ſuperiorem vim rationis, quæ dei eſt contemplatio. Altera vero id eſt timor veſtes eius ſuſtinebat,ne defluerent in terram:id eſt bonam compoſitionem morum & operum,ne ad terrena ſe inclinaret. Concubinę vero aliquando bonę ſunt cũ filijs ſuis,quę ſunt ſcilicet quando motus ſenſualitatis exteriores ſenſus ad bonos vſus dirigunt. Iſtę ſunt cõcubinę,quę Iacob genuerũt filios bonos.i.patriarchas. Sũt & cõcubinę malę cum filijs ſuis,q̃ ſunt abijciẽdę. Vnde de Agar ancilla Sarę dicitur. Eijce ancillam & filium eius. Agar enim

Ruth.

Moraliter quid ſit rex/regina/adoleſcentula.

quę ſeruitus dicitur:id eſt ſenſualitas quę ſeruire debet rationi,ſuperbiebat contra dominā ſuam: & Iſmael turpiter ludebat cum Yſaac fratre ſuo, quia ſepe euagationes ſenſuum bonos vſus euertunt. Adoleſcentulę quoq; in obſequium ſunt reginę,dum ſanctę meditationes pios affectus nutriunt. Hinc eſt ꝙ Abyſac Sunamitis,qui dicitur patris mei riſus,vel gaudium pedes Dauid fouebat. Cū vero reginę ſub numero ſexagenario,cōcubinę ſub octogenario ponuntur:ad rem pertinet. Sexaginta eñ duas habent ſub ſe diuiſiones. Diuiditur enim ſexaginta in triginta & triginta. Ecce prima. Item triginta diuiditur in quindecim & quindecim. Sed non poteſt diuidi quindecim. Item ſunt duę diuiſiones, quas patiuntur iuſti. Primo enim dolent ꝙ adhuc diuiduntur a regno. Secundam patiuntur qñ ſeparatur anima a corpore ſuo. Octogenarius vero quatuor habet diuiſiones. Prima eſt in quadraginta & quadraginta. Secunda quadraginta in viginti & viginti. Tertia viginti in decem & decem. Quarta decē in quinq; & quinq;. Quinq; vero non diuiditur. In his accipe duas prędictas & duas alias,quas habent iniuſti. Vna qua diuiduntur a dei gratia. Alia qua diuiduntur a perfectione ſuę concupiſcentię. Adoleſcentularū vero non eſt numerus,propter multitudinem cogitationum ,quę ſub numero non poſſunt comprehendi. THO.

Vna eſt columba mea,perfecta mea: vna eſt matri ſuę & dilecta genitrici ſuæ.

Vna eſt,quia nō alia ante legem,alia ſub lege,alia ſub gratia.alia de circunciſione,alia de preputio. Sed ſicut eſt vnus dñs,vna fides, vnū baptiſma, vnus deus & pater omnium:ita eſt eccleſia vna catholica, per totum mundum diſperſa. Dicitur columba,quia ſpirituſſanctus ſuper dominum in columbę ſpecie deſcēdit,vt & ſuam & eius in quo deſcendebat oſtenderet ſimplicitatem, quam & eccleſię contulit. Perfecta dicitur,quia ex omnib⁹ populis colligitur:& omnium diuinorū chariſmatū acceptione perficitur. Mater & genitrix eccleſię præſentis eſt illa:de qua Apoſtolus ait. Quæ ſurſum eſt libera eſt,Hieruſalem quę eſt mater noſtra. Quia omne datum optimum & omne donū perfectum deſurſum eſt deſcendens a patre luminum. Electa eſt genitrici ſuę,& a ſuperna eccleſia propter ſuam vnitatem approbata.

Spōſę nominum ratio.
- Nota ꝙ ſponſa dr vna. — Vna dum incipitur.
- Dicitur columba. — Columba dum gratia
- Dicitur perfecta. — augetur.
- Dicitur electa. — Perfecta dum mūdus integre deſpicitur.

Electa dum totus in deum animus intēditur. Vt taceam⁹ ad preſens illas philoſophicas vnitates, quātum ad præſens ſpectat negocium.

Vnitas
- Eſt vnū ſpirituale. — Primum eſt in fide.
- Eſt vnum ſingulare. — Secundū fit in virgine
- Eſt vnum æternale. — Tertium in trinitate.
- Primum eſt adunatione.
- Secundum vnione.
- Tertium eterna vnitate.

De primo. Qui adhęret deo,vnus efficitur ſpiritus. De ſecundo. Sicut aīa rationalis & caro,vnus eſt homo,ita deus & homo vnus eſt Chriſtus. De tertio. Tres ſunt qui teſtimonium dant in cœlo:Pater & filius,& ſpirituſſanctus,& hi tres vnū ſunt. Primo quaſi lapides viui ad conſtruendum templum dei,in vnum colligimur. Secundo erigimur. Tertio conſummabimur. De primo. Cōgregauit nos in vnum Chriſti amor. De ſecūdo. Erexit nobis dñs cornu ſalutis in domo Dauid pueri ſui. De tertio dicitur ꝙ deus perficiet ſolidabitq;. Item ipſi intra nos gemimus habitationem quæ de cœlo eſt,ſuperueſtiri cupiētes. Prima itaq; vnitate dicitur ſponſa vna:ſcilicet adunatione fideliū tanq̄ lapidum ad conſtruendum templum domini,quod prius fundatur ex rudibus & impolitis lapidibus ſcilicet humilitate. Poſtea locātur ſculpti in patientia,ſuperponuntur politi in manſuetudine,tanq̄ cœmento colligātur ſimul charitate,deinde accumulatur templum in pacis ſollicita conſeruatione. Sic docebat Apoſtolus conſtruere dicens. Obſecro vos vt digne ambuletis cum humilitate & manſuetudine,cum patientia ſupportantes inuicem in charitate, ſollicite ſeruare vnitatē ſpiritus in vinculo pacis. Sic quoq; operatus eſt Chriſtus. Vide vt omnia facias ſecundum exemplar quod tibi monſtratum eſt in monte. Sic ſponſa eſt vna,eſt etiam & columba bona ſimplicitate. Quod in tribus fit.

Si ad pacem alios inuitat.
Si irrogatas iniurias non vindicat.
Si in gratia dei alios exaltat.

De primo Pacem ſequimini cum omnib⁹ & ſanctimoniam:ſine qua nemo deum videbit. De ſecundo. Non reddentes malum pro malo:nec maledictum pro maledicto,ſed econtrario benedicētes. De tertio ſicut ait Apoſtolus. Optimum eſt gratia ſtabilire cor,& videre ne in vacuum gratiā dei recipiatis,& floreteflores in gratia. Hinc eſt ꝙ in ſcripturis tres legimus columbas.

Columbę tres de gradibus in ſcriptura.
- Prima ramum oliuę ad archam attulit,in ſignum pacis in diluuio.
- Secunda in lege offerebatur in ſacrificio.
- Tertia apparuit ſuper dominum in baptiſmo.

De his columbis contra ſimoniacos dicitur ꝙ dominus eiecit de templo flagello facto de funiculis vendentes oues & boues & columbas.

Ouis hic accipitur pro ſimplicitate.
Bos pro prędicationis labore.
Columba pro ſacramentis nouę gratię.
Primum vendunt hypocritę.
Secundum mercennarij.
Tertium ſimoniaci,deteriores ceteris.

Iſti quia vendūt columbā eiiciūtur de tēplo,ſicut ſcriptū eſt in Apocalypſi. Eijce foras atrium quod foris eſt:ſcilicet flagello facto de funiculis peccatorū. Vnde Dauid. Funes peccatoꝝ circūplexi ſunt me. Itaq; apud ipſos non vna columba iſta. Item ſponſa perfecta eſt,dū mundus perfecte deſpicit eo ordine quo docuit Dominus. Si vis ait perfectus eſſe:vade vende omnia quę habes & da pauperibus,& habebis theſaurum in cœlis.

- Primū ergo eſt affectu. — In affectu voluntatis.
- Secundum in effectu. — In effectu alienatiōis.
- Tertium in profectu. — In ꝓfectu erogatiōis.
- Quartū in prouentu. — In prouentu ſperandę retributionis.

Quia ſicut ait Gregorius. Velle mente ire eſt,vo-

lēdo iam bonum diligitur. Alienādo prorſus mūdum deſpicimus. Erogando proximum diligim⁹ dum neceſſitati ipſius de noſtro ſubuenimus. In de ſperādo nos habituros prēmia in cœlo thezaurizamus & ſurſum cor eleuamus. Sic ſancti martyres euntes ibant & flebant mittētes ſemina ſua Venientes aūt venient cum exultatione. Eſt quoq; ſponſa electa genitrici ſuę id eſt Hieruſalem q̄ ſurſum eſt q̄ eſt mater noſtra:cuius caput eſt Chriſtus qui elegit. Sciendum vero ꝙ

Electio triplex.
- Eſt electio prędeſtinationis.
- Et eſt electio gratię.
- Et eſt electio aſſumptionis.

Prima liberam conſeruat hominis voluntatem.
Secunda prouehit ad dignitatem.
Tertia perducit ad beatitudinem.

De prima ait Apoſtol⁹. Sicut elegit vos ante mūdi conſtitutionem. De ſecūda idem Paulus Apoſtolus. Non ab hominibus electus, neq; p hominē,ſed per Ieſum Chriſtū. De tertia Dauid. Beatus quem elegiſti & aſſumpſiſti,habitabit in atriis tuis. Item. Sancti & iuſti in dño gaudete: vos elegit deus in hęreditatem ſibi.

Per primā nos prēſciuit dominus.
Per ſecundam nos vocat & iuſtificat.
Per tertiā nos magnificabit in ſua cœleſti gloria.

Non in vna ſola perſona laudatur humanitas, ſed inter fratres vnanimitas. Vnde Apoſtol⁹. Omnes in oratione eſtote. ſed notandum ꝙ in oratione Quidam ſunt puſillanimes ,cū primo debēt eſſe magnanimes.

Secundo vnanimes.
Tertio longanimes.

Tria ſunt quę faciūt in oratione puſillanimes. Cōſcientię impuritas: petitionis ſublimitas: eius qui petit ſeueritas. Primus fuit Iudas: qui deſperauit per reatum conſcientię. Secundus fuit Achaz rex Iſrael: cui dictum ē. Pete tibi ſignū a dño:& dixit. Non petam:& non tentabo dominum. Tertia fuit mulier ſanguiflua:quę non audens tāgere Chriſtum,tetigit fimbriam veſtimenti eius.

Primus eñ audierat: Peccatores deus non audit Secūdus. Altiora te ne quęſieris:& maiora te ne ſcrutatus fueris.

Tertius. Cum implicaueritis orationē nō exaudiā Man⁹ veſtre plene ſunt ſanguine. Ergo ſicut ſcriptum eſt. Qui puſillo animo eſt,& qui duxit vxorem,reuertatur ad domum ſuā. Puſillanimes nolite timere. Nolite attendere ſeueritatem: ſed attēdite illum qui ſaluum facit a puſillanimitate ſpiritus &.t. Qui clamat, Ego cogito cogitatiōes pacis & non afflictionis. Inuocabitis me,& ego exaudiā vos. His ergo auditis qui erant puſillanimes fiūt magnanimes. Tria autem ſunt quæ faciunt magnanimes in oratione:ſcilicet ſpes venię,ſpes gratię,ſpes gloriæ.

Tria ſunt quę faciūt magnanimos i oratione.
- Spes venię facit puritatem conſcientię.
- Spes gratię vt ſecure petat ſublimia.
- Spes glorię vt poſtpoſita ſeueritate accendat̄ dantis beneuolentia.

De primo. Sperate in eo omnis congregatio populi.e.c.i.e.&c. Sic purificando conſciētiam habebis petendi audaciam. De ſecundo. Spera in dño & fac bonitatem & inhabita ter.&.p.in.d. ei⁹. De tertio. Lętentur omnes qui ſperāt in te: in ęternū exultabunt & hab. in eis. Iſti audiūt. Quicqd orātes petitis credite:quia accipietis& fiet vobis. Oratio fidei alleuiabit infirmum,ait Iacobus. Si aūt facti ſumus magnanimes,oportet vt ſimus vnanimes. In tribus ſumus vnanimes.

Vnanies ſumus in tribus.
- In ſimplicitate.
- In mortalitate.
- In fidelitate.

Primum contra duplicitatem.
Secundum contra propriam voluntatem.
Tertium contra infidelitatem.
Primum ne ſit proximo doloſus.
Secundum ne ſit inter ſanctos ſeditioſus.
Tertium ne ſit per hereſim a deo diuiſus.

Propter hęc tria dicit ſponſus de ſponſa. Vna eſt columba mea:vna ē fortitudo mea:vna eſt matri ſuę. De ſimplicitate dicit Dauid. Qui loquitur veritatē in corde ſuo:qui nō egit dolum in lingua ſua Quia vix duplex cōſtans eſt in omnib⁹ operib⁹ ſuis. De ſecundo. Ecce q̄ bonum & q̄ iocundū habitare frēs ī vnum. Item dicit. Qui habitare facit vni⁹ moris in domo. De tertio. Vnus ſpirit⁹ & vna fides erat in eis. Item. Multitudinis credētiū erat cor vnū & aīa vna. Sūt quoq; vnanimes in orōne: q vnū petūt. Porro vnū eſt neceſſariū. Vnā petija dño:hāc regrā vt iha.i do.do.oib⁹ dieb⁹ vitę meę Interī ergo ſit nob; vn⁹ ſpūs,vna fides,vnū bapt. Vnus ſpiritus in terrena concordia.
Vna fides in eccleſia.
Vnum baptiſma in purificanda conſcientia.

Sed quia parū prodeſt vnanimitas momētanea, neceſſe eſt vt adſit longanimitas perpetua. Si ergo aſpicimus Chriſtum longanimem in ſuſtinenda mundana tribulatione:longanimimem in paſſiōe:lōganimēī expectatiōe:nos quoq; m⁹to magis longanimes debemus eſſe in oratione. Oratio ergo debet habere profunditatem, lōganimitatē. latitudinem,altitudinem.

Profunditatem in contritione.
Latitudinem in dilectione.
Longitudinem in expectatione.
Altitudinem in expectanda retributione.

Audi profunditatem. De profūdis clamaui ad te domine:dñe exaudi orationem meam. Et latitudinem. Orate pro inuicem vt ſaluemini. Et longanimitatem. Sine intermiſſione orate ait Apoſtol⁹ Multum eñ valet deprecatio iuſti aſſidua: ait Iacobus. Et Dauid. Dirigatur oratio mea ſicut incēſum in conſpectu tuo. Idē. Veſpertina oratio aſcēdat ad te dñe:& deſcendat ſuper nos miſericordia tua. Altitadinem audi. Quoniam tu deus meus exaudiſti orationem meā, dediſti hęreditatē timētibus nomē tuū. De eodem Salomon. Melior eſt finis orationis q̄ principium. Itaq; cum ſtatis ad orandum ſi quid ita petitis ,credite quia accipietis. Vt ergo audiatur oratio ,currat puſillanimus ad miſericordiam: magnanimus ad temperantiā: vnanimis ad obedientiā: longanim⁹ ad patiētiā.

Ad miſericordiam,ne cadat in deſperationē.
Temperantiam,ne in elationem.
Obedientiam,vt non ſolum magiſtri, ſed fratris mandatum perficiat.
Patientiam,ne per tędium deficiat.

Dicat ergo puſillanimus. Dñe cum iratus fueris miſericordiæ recordaberis. Vitent magnanimi, ne dicatur eis quod duobus filijs Zebedęi. Neſcitis quid petatis. Reſpicient vnanimes Chriſtum

qui factus est patri obediens vsq; ad mortē: mortem aūt crucis. Propter qđ deus illum exaltauit.
Quia vero spes quę differtur affligit animam, audiant longanimes. Qui perseuerauerit vsq; in finem saluus erit. Et Apostolus. Ne fatigemini animis vestris deficientes. Fideles eīm restitistis vsq; ad virginem, aduersus peccatum repugnātes. Nō solum aūt fit hęc vnanimitas in oratione, sed i cōpassione. Vbi vidēdum est qđ aliud est Propassio/ aliud compassio: aliud passio.
In propassione vitę priæ suggestiōis vehemētia.
In compassione nascitur vita.
In passiōe sequit vtilis afflictiōis angustia.
Primum est exercendę virtutis materia.
Per secundum habetur indulgentia.
Tertium vero sequitur regni cœlestis gloria.
In primo triumphat hō q̄ cito suggestionē p̄pēdit
In secundo proximo beneficium impēdit.
In tertio Christo patienti vicem rependit.
Ad primum vos iuitat qui ait. Omni custodia serua cor tuum &c. Fili site lactauerint peccatores, ne acgescas eis. In hoc conflictu iūxit Agag: q̄ suggestio dicitur scilicet Rex Amalech: qui dicit, Populus alligatis. De misericordia quę sequitur compassiōem dicitur. Estote misericordes, sicut pater vester misericors est. Itē. Misericordiam volui & non sacrificium &.s.d.p.h. De passione dicit. Beati qui persequutionem patiuntur ꝓpter iustitiam
In primo ergo est columba.
In secundo perfecta.
In tertio vna est matri suę & dilecta genitrici suę supercœlesti Ecclesię. Ad quam nos perducat Iesus Christus: cui est honor & gloria in secula seculorum. Amē. CAR.

SExaginta sunt regine: octoginta concubinę: & adolescentularum nō est numerus. Verūtamen vna est columba mea. Per Reginas & concubinas aię prelatorum designantur: q̄ pariter ad thorum accedunt: pariter generant: sed non p̄riter coronantur. Reginę eīm intuitu regni cœlestis ex veritate. Cōcubinę vero intuitu rerū temporalium: & per occasionem doctrinę inseruiunt: & de vtrarumq; fructu gaudet Apostolus dicens ad Philippen. Quid eīm dū omni mō, siue per veritatem, siue per occasionem Christus annuncietur: & in hoc gaudeo & gaudebo. Illud aūt attendamus in numero: q̄ concubinę plures sunt numero q̄ Reginę. In adolescētulis vero designatur rudis & quasi innumerabilis illarū aiarū multitudo: quę renouatur p fidem: ad huc dependens ab verbibus magistrorum: de quibus dicit Christ⁹ q̄ licet p̄dictarum animarū tanta sit multitudo tamē vna ē colūba mea plena gratia præ cęteris: & ipsa est vna matri suę. s. cœlesti gratię: quia singulariter dicere p̄t. Gratia dei sum id qđ sum: & gratia ei⁹ in me vacua nō fuit: & ipsa est electa genitrici suę. Nā inter oēs filias: genitrici suę, militāti. s. siue triūphāti Eccl'ę: ipsa est p̄electa. Et ideo ad laudes ei⁹ oēs assurgūt. hoc est qđ sequit. THO.

Viderunt eam filie & beatissimam predicauerunt regine & concubine laudauerūt eā

¶ Magna laus est vnitati catholicę quam & gratia mater quæ genuit in perpetuum elegit & filię quas ipsa deo per spiritū genuit & enutriuit: mox vt viderunt. i. vt eius castitatem vitæ didicerūt: vt dona ꝓmissę illi hereditatis audierunt: merito beatificare non cessant. Sed & reginę & concubinę: p̄conijs iustis extollunt id est cœlestes: hę quę veręgni eius sunt participes: siue illę quæ ei solo nomine adherentes: sed spe sunt & animo terrestres perenni eam dignam laude fatentur. Viderunt filię, viderunt reginę, viderunt concubinę. Vidēdi effectus varius.
Filię suspirantes in eius emulatione.
Reginę congratulantes de eius perfectione.
Concubinę corrosę sunt: verme conscientię.
Filiæ suspirāt in illā: suam cognoscentes infirmitatē
Reginę cōgratulāt: pariter festinātes ad btitudinē
Concubinę roduntur verme conscientię: qa se vident p̄parատas ad damnationem.
Hinc est qđ clamant adolescētulę. Trahe nos post te. Curremus in odore vnguentorum tuorum. Vnde Ruth, quę inspirata dicitur, ad socrum suam Noemi: quę dicitur pulchra, clamat. Quocūq; ibis & ego vadam. Quocūq; manebis & ego: viuit dominus: quia sola mors me & te separabit. Reginæ dicunt. Lętatus sum in his quę dicta sunt mihi, in domum domini ibimus. Concubinę rodunt verme conscientię, testimonium illis reddente cōsciētia ipsarum. & inter seinuicē cogitationum accusātiū. Vnde quędā reuertentes clamant. Dñe ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarū. Quidam dicunt cum Caim desperando dicentes. Maior est iniquitas mea q̄ vt veniam merear. Quidā vero cum Iuda currunt in laqueum dicentes. Pecc aui tradens sanguinem iustum. Ordo congruus.
Prius vident.
Secundo predicant beatissimam.
Tertio laudant.
Vident, non habentem maculam neq; rugā.
Predicant beatissimā, iā cœlesti refectiōe saginatā
Laudant supra conditionem humanam ad superna gaudia exaltatam.
Non habet maculam neq; rugam: sacrificijs purificata, Saginata est pane cœlesti satiata. Ad gaudia. s. exaltata scilicet vino lętitię exhilarata. Hæc tria sunt de quibus ait Samuel ad Saul. Cū veneris ad quercum Thabor, occurrēt tibi tres viri eūtes in Bethel: vnus portās tres hydrias: alius portans tres tortas panis: alius lagenā vini.
Thabor veniens lumen dicitur.
Quercus est crux Christi per quā venit lumen.
Tres viri sunt tria genera hominum. Incipientes: Proficientes: Perficientes. Vel Daniel: Iob: Noe.
In trib⁹ hædis triplex sacrificium est, quibus sponsa est purificata: quia hędi in lege sacrificabant. Sacrificiū triplex.
Primum sacrificium est contritionis.
Secundum iustificationis.
Tertium iubilationis.
De primo. Sacrificium deo spiritus contribulatus.
De scdo. Sacrificate sacrificiū iustitię.
De tertio. Sacrificiū laudis honorabit me.
Sic sponsa prius in se mactat veterem hominem per pœnitentiam. Inde in nouitate vitæ ambulat per iustitiam. Tandem deum laudat per ineffabilē lętitiam. Beatissima dicitur sponsa tribus panib⁹ satiata. De quibus in Euangelio. Amice commoda mihi tres panes.
Primus est doctrinę.

Secundus lachrymarum.
Tertius consolationis diuinę.
Panis triplex. Primus est de mensa propositionis.
Secundus. Vnde Dauid. Fuerunt mihi lachrymę meę panes die ac nocte.
De tertio. Panem angelor⁹ māducauit homo.
Pro primo prędicatur beata.
Pro secundo beatior.
Pro tertio beatissima.
Lagena vini est lętitia: qua interius tāgit Christū, cum illo iam degustās supernę patrię gaudia. Hi supra pectus domini cum Ioanne vehemēti amore accensi in cœna recumbūt. Primus eīm tact⁹ est Tangere. tangere fimbriam vestimenti eius. i. fidei vel conuersatiōis eius: cum hemorrhoide muliere: & hac sanamur a sanguine culpę. Secundus tactus est, tā gere pedes eius id est affect⁹ cum Maria Magdalene. Tertius est supra pectus ei⁹ cum Ioanne in cœna recumbere. id est superna gaudia sapere: & inde laudatur. Possunt hęc accipi de beata virgie.
Notandum aūt qđ concubinę possunt acipi hi qui adhuc plorant pro peccatorum enormitate: qui sendum iudicant dignos ad regis amplex⁹ accedere. Filię sunt quę contemplantur in hac peregrinatione. Reginę quę iam fruuntur dei visione. Vt ergo singulis singula verba assignemus: Concubinę laudant, Filię vident, Reginę prędicant. Cōcubinę sicut acceperunt documento. Filię sicut probant contēplationis argumēto. Reginę sicut didicerunt experimēto. Cōcubinę laudāt, quia de nocte surrexit: & dedit prędam domesticis suis: & cibaria ancillis suis. Filię, quia oīs gloria eius filię regis abint⁹ in fimbrijs aureis. Reginæ, quia venit a finibus terrę audire sapientiam Salomonis. Ecce concubinę laudant beatā. Filię vident beatorē Reginę prędicant beatissimā. Cōcubinę ergo laudāt a conceptu: laudāt a fructu: laudāt a partu.
A conceptu, quia fuit sine luxurię fœditate.
A fructu, quia liber fuit ab originali necessitate.
A partu, quia fuit sine difficultate.
In conceptu virga Aaron floruit sine cultu hois.
In fructu. Venit ventus vrens a regione deserti: & siccabit venas mortis.
In partu. Visus est rubus ardens sine damno combustionis.
In primo laudatur virginitas.
In secundo nouitas.
In tertio sublimitas.
Virginitas quę concepit & non marcuit.
Nouitas, qua creata in muliere latuit.
Subtilitas, qua creator egressus est de vtero & portam non aperuit.
De primo ait Esaias. Ecce virgo concipiet & pariet filium. De secundo ait Propheta. Faciet dñs nouum super terram: mulier circundabit virū. De tertio ait Ezechiel. Porta hæc clausa erit & non aperietur: vir non intrabit per eam: quia dñs deus Israel ingressus est per eam. Vir sedebit in ea vt cōedat panē coram dño. Concubina ergo vides hæc sponsę magnalia in exitu nō cessat laudare, sed & merito. Quia plorat vides illuc se nō posse ptigē
Contra primum ergo erubescit.
Contra secundum sibi vilescit.
Contra tertium tabescit.
Erubescit, se de putredine ꝓpagari. Audi erubescentiam. Tota die verecundia mea contra me est ait Dauid. Vnde idem. Ego sum vermis & nō hō De putredine ait Iob. Putredini dixi: Pater meus es mater mea & soror mea vermibus. Audi desecundo. Pręoccupauerūt me laquei mortis. Item. Funes peccatorū circūplexi sunt me. De humilitate. Dignum ducis sup huiusce modi aperire oculos tuos. De tertio. Audi laborem miserię. Quasi flos egreditur. & cōteritur, & fugit velut vmbra & non in eodem statu permanet. Item. Homo ad laborem nascitur & auis ad volandum. Et. Tabescere fecisti sicut araneam animam eius. Ecce qūo tabescit labore prędentis miserię. Hęc tria in Rebecca sunt figurata. Cum eīm Ysaac occurreret ei, egressus ad meditandū in agro: vide quid fecerit.
Primo operuit vultum suum pallio.
Secundo desiliit de camelo.
Tertio Dechboram quę interpretatur apis, ducebat a latere suo.
Operiens vultum est verecundata.
Desiliens de camelo est humiliata.
Dechboram habens in latere suo, est aculeo miseriæ fatigata.
Sed dum talibus exercitatur, ab Ysaac qui risus interpretatur, suscipitur, & in thalamū matris inducitur. Et sic sponsa ipsius efficitur. Istę eīm concubinę dum talibus exercentur, sponsę Christi processu temporis fieri merentur. Fidelis sponsa i tribus solet laudari scilicet
A pietate. A pietate qua patris ira paruulis
A timore. temperatur. A timore quo spon Sponsa a
A labore. so reuerentia exhibetur. A labore quo voluptas carnis domatur, & diuitijs dom⁹ tribus laudari solet.
instruatur Talis fuit beata virgo: pia, populū deo subditum filio suo reconciliando: timorata filium suum debito honore reuerendo: laboriosa carnē domando: & filio suo aulam virgineā diuitijs virtutum instruēdo. In primo itaq; populum dei ad hereditatē reuocauit. Vnde ait. Et radicaui in populo honorificato: & in partes dei mei hæreditas illius. Ac si diceret. Hereditatē dei mei eis acquisiui. Desecūdo ipse ait. Ego mater pulchrę dilectionis & timoris. De tertio. Multæ filię congregauerūt diuitias, tu supergressa es vniuersas. Has tres laudes Solomon proposuit in tractatu de muliere forti. De primo ait. Surrexerūt filij eius & beatissimam prędicauerunt. vir ei⁹, & laudauit eā. De secundo idem dixit subsequenter. Mulier timens dñm ipsa laudabitur. De tertio ibidem ipse adiunxit dicens. Laudant eam in portis opera eius id ē laudatur ex eis. Ecce ancillę laudauerunt sive cōcubinę. Sequitur. Filię viderunt, sed differenter.
Quia filiarum alię procedunt.
Aliæ accedunt.
Aliæ excedunt.
Procedunt, cum virtutum diuitijs.
Accedunt, cum aromatibus spiritualis dilectiōis
Excedunt, in stuporem admirationis.
De primis. Multę filię congregauerūt diuitias: tu supergressa es vniuersas
De secundis. Myrrha & gutta & cassia a vesti. &c.
Maria eīm fuit vestimētū regis & domus eburnea
De tertijs. Filię discurrerūt super murum.
Murus est virtutum soliditas & sublimitas: vnde ad videnda cœlestia paratiores sumus.
Primę de longe Mariam imitantur.
Secundę de propinquo æmulantur.

Tertię cogitatione ex auiditate in illa æterna pa=
tria conuersantur.
Primę honoratę fructuum vbertate.
Secundę in lętitia & exultatione.
Tertię gaudentes prę nouitate.
De primis. Adducentur regi virgines post eam.
De secundis. Proximę eius afferentur tibi. Affe=
rentur in lętitia & exultatiōe. De tertijs. Adducen
tur in templum regis, qđ ē beatitudo superna: vbi
mente ingrediuntur cum Maria.
Primę imitant̄ accipiētes ab ea rigorē & disciplinā
Secundę deuotionis dulcedinē mellifluam.
Tertię supernorum gustant sapientiam.
Maria em̄ est arca de qua dicit̄ in Apocalypsi. Cœ
lum apertū est, & arca dei visa est in eo. In ea erat
virga & manna & tabulę testamenti. In virga er=
go designatur disciplina. In māna deuotionis dul
cedo. In tabulis testamenti sapientia. Ipsa em̄ asti
tit a dextris dei: circundata varietate. Plane varie
tate. Ipsa em̄ est iris diuersorum colorum de qua
in eadem Apocalypsi. Ait em̄ Ioānes. Qui sede=
bat in throno erat similis aspectui iaspidis & sardi
nis, scilicet Christus. Iaspis em̄ virentis coloris est
in eo diuinitas. Sardo rubens pro nobis passa hu=
manitas. Vbi adiungitur: & in circuitu throni Iris
filis visioni smaragdinæ. Smaragd⁹ virentis colo
ris est. Verūtamē iris plures habet colores cū isto
Marię arcus iris cō paratur. qui figurant aliquid in beata virgine. Habet enim
nigredinem, pallorem, virorem, candorē, ruborē.
In nigredine significatur ꝙ ipsa curam gerat de
peccatoribus.
In pallore, de laborantibus.
In virore, de ijs qui student virtutibus.
In candore, de virginibus.
In rubore, de charitate feruentibus.
Primis vt a filio suo impetret indulgentiam.
Secundis patientiam.
Tertijs proficiendi gratiam.
Quartis humilitatem.
Quintis pietatem.
Propter primum ait. Nigra sum sed formosa.
Pro secundo. Quia decolorauit me sol.
Pro tertio in hoc loco ꝙ filis erat visiōi smarag.
Pro quarto. Sicut liliū inter spinas, sic amica mea
inter filias.
Pro quīto. Sicut vitta coccinea labia tua. Item iris
Arc⁹ iris. Pacem designat.
Pluuiam nunciat.
Ex solis pręsentia multiformiter radiat.
In prīo em̄ per ipsam humano gn̄i pax ē ipetrata
In secundo per ipsam gratię pluuia est infusa.
In tertio visione dei est gloriosa.
Propter primum em̄ sponsus osculat⁹ est eā oscu
lo oris sui. Propter secundum fuit ipsa fons horto
rum, puteus aquarum viuentium fluens impetu
de libano. Propter tertiū ait illi sponsus. Veni ele=
cta mea & ponā in te thronum meū: quia concupi
uit rex speciem tuam. Talem viderunt eam filiæ
Sequitur. Reginę beatissimam prędicauerunt: nō
qualibet beatitudine. Sūt em̄ differētes btitudies.
Btitudo q̄druplex. Est enim beatitudo falsa. Prima decipit.
Est beatitudo vera. Secunda incipit.
Est secura. Tertia percipit.
Est plena. Quarta recipit.
Decipit per vanam delectationem.
Incipit per virtutem & operationem.
Percipit diuinam promissionem.
Recipit corporis & animę glorificationem.
De prima dicitur: Enumeratis a Dauid multis fe
licitatibus temporalib⁹: Beatum dixerūt populū
cui hęc sunt. De secunda continuo adiunxit dicēs
Beatus populus, cui⁹ dn̄s deus eius. Et ad Simo=
nem Petrū ait dn̄s. Beatus es Simon bariona, quia
caro & sanguis non reuelabit tibi: sed pater me⁹ q
est in cœlis. Itē. Beati sunt serui illi, quos cum ve=
nerit dominus inuenerit vigilantes. De tertia ait
Ioannes Euangelista. Beati mortui qui in domi=
no moriuntur. Et quare beati? Subiūxit. Ammo=
do iam dicit spiritus vt requiescāt a laborib⁹ suis.
De quarta ait dominus. Beati mites quoniam ipi
possidebunt terram id est corpus. Tunc em̄ glori=
ficabuntur in anima & corpore. Hac beatitudine
beatissimā prędicauerunt. reginę Mariā. CAR.

VIderunt eam filię Sion: quas su
perius adolescentulas nominauit, & bea=
tissimam prędicauerunt eam in laudibus, & regi=
nę & concubinę laudauerūt eā: ipse quoq; fili⁹ cū
admiratiōe laudes eius assumit dicens. THO.

QVe est ista que progreditur
quasi aurora consurgens:
pulchra vt luna: electa vt
sol: terribilis vt castrorum acies or=
dinata.

¶ Admiratur synagoga conuersa, Ecclesiam tan
tisper sublimatam. Hęc progreditur quasi aurora
consurgens: quia veri luminis iam in ea ort⁹ mun
do post tenebras ignorantię longe monstratur, cla
mantibus eius pręconib⁹. Nox pręcessit, dies aūt
appropinquabit. Pulchra vt luna, quia a sole iusti
tię illustrata: noctem seculi huius incendens scien
tię cœlestis & Euangelicę conuersationis luce p=
fudit. Electa vt sol, quia imaginem sui conditoris
illustrare cœpit: ambulādo in omni iustitia & san=
ctitate & veritate, & illi veraciter gratias agendo,
quia signatum est super nos lumen vultus tui do
mine. Item. pulchra vt luna, quia in nocte vitę hu
ius nunc despecta mundo, nūc clara videtur, nūc
virtutum candore plena, nunc prauorū dehone=
stata vitijs, more lunę crescit & decrescit. Electa vt
sol in die futurę beatitudinis, quādo clarebit imu=
tabilis lucis visione, quando omnes iusti fulgebūt
sicut sol i regno patris eorum. Terribilis vt castro=
rum acies ordinata, quia quo perfectius in se ordi
nem virtutum collocat: eo terribilior aerijs pote=
statibus: & Ecclesia & anima queq; fidelis existit.
Item aurora noctem fugat.
Luna noctem illuminat.
Sol diem clarificat.
Terror castrorum hostes exturbat.
Aurora noctem fugat, abluendo culpam.
Luna noctem illuminat, auferendo ignorantiam
Sol diem clarificat, manifestādo sanctoꝝ iustitiā.
Terror castrorum hostes exturbat, eorum repri=
mendo seuitiam.
Item. Est aurora in propriam vtilitatem.
Luna in proximi ędificationem.
Sol reformando in se dei imaginem: terribilis vt
castrorum acies se muniendo contra aduersarioꝝ

Aurora triplex. machinationem. Verum triplex est aurora q̄ assi=
gnatur secundum triplicem nomins huius ety=
mologiā. Est em̄ prima misericordię, qua cognos=
cimus peccatum vt fugiamus. Secūda gratię, qua
videmus bonum vt faciamus. Tertia contempla
tionis glorię. vt diligam⁹ & quęram⁹. Prima dicit̄
aurora. i. aura oriens id est temperies, quia in ea
nos temperamus a vitijs. De qua Moses. Factū ē
in vigilia matutina &c. Secunda id est gratię dicit̄
aurora, augens rorem, quia augetur in nobis ros
gratię vt benefaciamus. Vnde Gedeon surgens
mane inuenit vellus plenū & expressit in conchā
id est de virgine venit ad cor humanum. Tertia di
citur aurora quasi auium hora: quia in ea contem
plantes cœlestium gloriam: sicut aues in aurora
deum laudamus. Vn̄ dn̄s ad Iob. Quis dimisit la
pidem angularem: cū me laudarent astra matuti=
na: & iubilarent omnes filij dei.
Prima est aurora consurgens.
Secunda aurora ascendens.
Tertia prouehens.
Prima consurgit de peccato ad sanctitatem.
Secunda ascēdit de virtute in virtutem.
Tertia prouehit vsq; ad dei cognitionem.
De prima dicit Paulus animę peccatrici. Surge q̄
dormis & exurge a mortuis & illumīabit te Chri
stus. Dicitur etiam de ea. Quę est ista quę ꝓgredi
tur quasi aurora cōsurgens. Et beata Cecilia. Dū
aurora consurgeret dixit. Eia milites Christi abij=
cite opera tn̄braꝝ. De secunda scilicet ascendente,
dixit angelus ad Iacob. Dimitte me, iam em̄ ascē=
dit aurora. Cum em̄ dn̄s contulerit ascensum ad
virtutes mystica p̄cedente lucta: vt eius ꝓbet de=
siderium: finxit se longius ire: dicens, dimitte me
iam em̄ ascendit aurora. Sed anima desiderio accē
sa respondet. Non dimittam te nisi benedixeris
mihi idest donec me prouehas ad tertiā auroram
vt aurora cursus prouehat. Aurora totus prodeat
in patre totus filius, & totus in verbo pater. Quo
viso in illa aurora id est in auiū hora cū auibus cœ
li id ē angelis: & mūdi huius sanctis, possim digne
laudare, benedicere, & prædicare: vt dem gloriā
& prędicationem, & honorem, & laudē, & benedi
ctionem, & gratiarum actionem. Vnde seniores i
Apocalypsi, dabant gloriam & honorē & bene=
dictionem sedenti super thronum. Et merito, qa
omne datū optimū & omne donum perfectū de=
super est descendens a patre luminum, sicut ipse
ait. Sine me nihil potestis facere. Vere sine te nihil
dn̄e. Sal⁹ em̄ nostra in manu tua est: da nobis alimē
ta vt viuere possimus. Respiciat nos misericordia
tua: vt securi seruiam⁹ regi dn̄o nostro Iesu Chri=
sto. Ecce de aurora q̄tum ad propriam vtilitatem
Sequitur. Pulchra vt luna, q̄tum ad proximi ędifi
cationē. Sicut aurora tenebras fugat, sic luna ꝓxi=
mi noctem illuminat. Est em̄ triplex nox.
Nox triplex. Est nox culpæ.
Nox ignorantię.
Nox aduersitatis humanę vel mundanę.
De prima Paulus. Non estis filij noctis neq; tene
brarum. De secunda. Nox pręcessit, dies autē ap
propinquabit. De tertia. Pereat dies in qua natus
sum, & nox in qua dictum est: concept⁹ est homo
Primam illuminat: vt videat homo & abhorreat
suam turpitudinem. Secundam illuminat ne inci
dat in errorem. Tertiam vt ostendat mūdanę cō=
uersationis, vel aduersitatis retributionem.
Per primā illuminationē fulget ꝓxim⁹ mūdicia.
Per secundam dei notitia.
Per tertiam quam expectat gloria.
De prima. Eratis aliquando tenebrę, nunc autem
lux in domino. De secunda. Semita iustoꝝ quasi
lux splendens procedit & crescit vsq; ad perfectū
diem. De tertia. Reuelata facie speculamur gloriā
dei, vt transformemur in eandem imaginem a cla
ritate in claritatem.
Prima lux procedit ex puritate.
Secunda ex veritate.
Tertia ex dei contemplata maiestate.
Has claritates anima erudiēs proximū a Christo
accipit quasi luna a sole.
Per primam est pulchra. Lunæ claritas a sole
Per secundam pulchrior.
Per tertiam pulcherrima.
Cum em̄ primum operatur, est in primilunio.
Cum secundum, est in semilunio.
Cum tertiū, est in plenilunio.
Hoc fit iuxta nominis triplicem interpretationē Lunę īterꝓtatio & etymon.
De primo dicitur luna scilicet, luens noctem id ē
culpam. Pro secūdo dicitur luna id est lux noctis:
quia erroneum illuminat. Pro tertio dicitur luna
lux noctem amœnās. Iust⁹ em̄ dum aduersitates
huius mundi tolerat, multam habet amœnita=
tem de præmijs: quę ide expectat. hoc ē incremē
tum lunę. Sed decrescit aliquando. Quia aliquan
do secundum temporum vicissitudines in detri=
mentum & decrementum vertitur. Aliquādo nu
be obscuratur. Aliquando eclipsim patitur. Mo=
raliter. Primum accidit ex infirmitate, quia post
laborem infirmitas nostra tepescit ex lassitudine.
Secundum ex mundana sollicitudine, quę magi=
strū impedit, ne possit desolato fratri vacare. Ter
tium ex viciosa magistri cōuersatione: quæ facit
ei⁹ doctrinam despicere. De primo. Fecit lunam
in tempora, quorum vicissitudine crescit & decres
cit luna. De secundo, Stultus vt luna mutatur, dū
se nimis inuoluit mundana sollictudine. De tertio
Sol conuertetur in tenebras & luna in sanguinem
In sanguinem quippe luna vertitur, dum vita do=
ctoris crimine maculatur. Anima electa est vt sol
imaginem veri Solis id est creatoris in Adam de
formatā in se reformando vt dicat, Signatū est su=
per nos lumen vultus tui domine. Hęc est autem
imago dei. Pater dicitur memoria, filius intelligē= Imago dei.
tia, spiritussanctus volūtas. Igitur a patre habeto
memoriam vt dicas. Memor fui dei & delectat⁹
sum. A filio intelligentiam, dicēs cum Dauid. Su=
per senes intellexi & intellectum da mihi & viuā.
A spiritu sancto volūtatem vt dicas: Vt facerem
voluntatē tuam deus meus volui. Igitur memor
esto ne obliuiscaris & dicatur tibi. Oblit⁹ es domi
ni creatoris tui. Intellige ne decipiaris & audias.
Homo cū in honore esset nō intellexit. & Noluit
intelligere vt bene ageret. Habe voluntatē ne du=
rus videaris: cum his de quibus dicitur. Indurauē
runt faciem suam supra petram. Item Soli cōpa= Soli cōparatur de⁹
ratur deus quia mundi machinam circuit in quo
designatur potentia, scilicet pater: habet splēdorē:
in quo sapientia scilicet filius: habet calorē: in quo
beneuolentia scilicet spiritussanct⁹. Igit̄ in circui=
tu singularis dei qua cuncta creauit, potentia. In
splendore quo cūctos illuminat, sapientia. In ca=

lore quo cuncta lustrat & vegetat, beneuolẽtia. Et hoc iuxta triplicem huius nominis Sol deriuationem. Pro primo dicitur. Sol. q. solus: quia sol⁹ vere potens est. Pro secundo dicitur. Sol a solon qđ ẽ cõmune, quia sapientia coiter illuminat omnẽ hominem venientem in hunc mundũ. Pro tertio dicitur sol. q. semitas omnium lustrans: omnia vegetando: omnia videndo Omnium est eĩ artifex, omnem habens virtutem: omnia prospiciẽs. & alibi. Lustrãs vniuersa in circuitu pergit spiritus: & in circulos suos reuertitur. Si igitur habes in te potentiam: vt tentationibus resistas. Si sapiẽtiã, qua fraudem percipias. Si beneuolentiam, qua deũ diligas. Item. Si deum memoras, si intelligis. Si qđ memoras & intelligis, vis: electa es vt sol. Quia vero diabolus iustos impugnare non cessat: oportet vt sis terribilis: vt castrorũ acies ordinata. Habet ordinem suum anima. Habet & suũ ecclesia. Anima in affectibus. Ecclesia in personis militantib⁹.

Ordo charitatis.

Vtraq; eĩ sponsa est.
Ordo est animę vt prius diligat quod supra se est.
Secundo quod ipsa est.
Tertio quod iuxta se est.
Quarto quod sub se est.
Primum est deus.
Secundum ipse homo.
Tertium proximus.
Quartum proprium corpus.
Primum ergo debet diligere deum, plusq̃ se.
Secundum est ipse.
Tertium sicut se.
Quartum minus q̃ proximum & se.

Ordo Ecclesiæ.

Ordo est Ecclesię q⁹ lassos expectat.
Infirmos portat.
Pusillanimes confortat.
Precipites refrenat.
Fortes preordinat.
Lassos qui diu portauerunt pondus diei & æstus
Infirmos tam corporibus q̃ moribus. Pusillanimes timore. Præcipites temeritate. Fortes charitate. Lassos expectat ex compassiõe. Infirmos portat ex compassione supportaria dispensatione Pusillanimes confortat promissiõe. Precipites refrenat discretione. Fortes preordinat, securos premi; expectatione. De primis. Compatientes inuicem. Si eĩ compatimur: & conregnabim⁹. De secundis. Alter alterius onera portate. Et Paul⁹. Infirmis, imfirmus factus sum: vt infirmos lucrifacerem. Tertijs dicitur. Quod oculꝰ non vidit nec auris audiuit & in cor hominis non ascendit: quæ preparauit deus diligentibus se. Quartis dicitur. Nolite credere omni spiritui: sed probate spirit⁹ si ex deo sunt. Quintis dicit. Vos estis qui pmansistis mecum in tentationibus meis & ego dispono vobis regnum, vt edatis & bibatis supra mensam meam in regno meo. Figurã primoꝝ tenuit puer ille Amalechites, quem Dauid in via lassatũ inuenit & refecit. Infirmoꝝ habet figurã homo q descendens a Hierusalem in Hiericho: vulneratus est a latronibus. Pusillanimes figurat popul⁹ Israel: qui in deserto fatigatus laboribus, voluit reuerti in Aegyptum. Precipites figurauit Asael super Ioab: qui nimis imperuose persequẽs Abner interfectus est ab eo. Fortes figurauit Dauid pugnãs cum Golia. Et cum pugnãs cum Philistĩm ducentis prepucijs desponsit sibi Micol filiã regis Saul. Hęc eadem de btã virgine prophetice dicta credim⁹. Fuit eĩ aurora i sua natiuitate. Pulchra vt luna in Christi conceptione. Electa vt sol in assumptione. Terribilis vt castrorum acies ordinata in vitę conuersatione. Idem fere sonat, & intelligitur de ea: quod i libro sapiẽtię dicitur de Simone filio Onie: sic. Quasi stella matutina in medio nebulæ: & quasi luna plena in diebus suis lucet: & quasi sol refulgẽs, sic refulsit in templo dñi: & quasi arcus refulgens inter nebulas glorię. Ipsa enim fuit stella matutina, i natiuitate. Luna plena i Christi conceptione. Sol refulgens in assumptione. Arc⁹ refulgẽs inter nebulas gr̃e, in vitę sanctę cõuersatione. Vel etiã inter sanctos erit in gñali resurrectione. Stellas legimus plures.

Maria aurora &cę.

Stellarũ.iij. genera.

Est enim stella vespertina.
Sunt stellę nocturnę.
Est stella matutina.
Prima fuit Eua.
Secunda antiquorum patrum vita gloriosa.
Tertia fuit Maria.
Prima fuit in principio: sed extincta est cadens: & introducens noctem culpę & pœnę. Secundę fulserunt in nocte aduersitatis virtute patiẽtiæ. Tertia fulsit gratia: in medio nebulę legis Mosaicæ. Prima dicitur vesperus: quasi vę spirans. Hæc ẽ stella quę i Apocalypsi dicitur absynthiũ: propter amaritudinem illatę miserię. Secundę dicunt stellę noctis. Vnde fuit illis in velamento diei: & in luce stellarum nocte. Tertia dicitur lucifer triplici ratione, triplicis suę interpretationis. Ipsa eĩ in se tulit lucẽ. s. dei sapientiam incarnatã. Inde dicit lucifer quasi ferens lucem. Item legis & prophetaꝝ nebulã cęcã obscuritate illuminauit, pariẽdo Christũ quẽ obscure p̃dixerãt. Inde dicit Lucifer lucẽ cęcis ferẽs. V ñ. Profer lumẽ cęcis. Itẽ posteris suis De plenicũ esset gr̃a plena, lucẽ tulit. i. gratię abũdãtiã. Inde tudie Ma dicit lucifer q̃si luce fertilis: cui⁹ vita gloriosa lucẽ riæ. dedit seculo. Fuit quasi luna plena i ꝯceptione, plena angelica salutatiõe, plena sancti spũs obũbratione plena incarnatiõe diuinę sapiẽtię. In angelica salutatione fuit plena lętitia. Insancti spũs obumbratione, plena gratia. Incarnatione diuinę sapiẽtię, plena medicina: qua sanaretur infirmitas humana. In primo merito cantãdum erat ei. Gaudens gaudebo in dño & exultabit anima mea in deo meo. De secundo. Aue maria gratia plena dominus tecum De tertio clamam⁹. Curremus in odore vnguentorum tuorum: propterea adolescẽtulę dilexerũt te nimis. Notandum quoq; q⁹ luna cum primo illuminatur, dicit a philosophis, dicothomos a dia qđ est duo, & thomos qđ est diuisio, scilicet cũ habet duo cornua, hoc est in salutatione angelica: qñ primo virgo est illuminata a ceteris est diuisa id ẽ prę ceteris electa habens dilectiõem dei & proximi tanq̃ duo luminosa cornua. Vnde sola in sexu femineo el. es in. s. Q̃ vere proficit increscẽdo dicit, amphicricos. ab amphi, qđ ẽ circum: & circos qđ ẽ circul⁹: quia nondum tota illuminata: circulo quodam claritatis ẽ ambita. Hoc in virgine contigit sancti spũs obũbratione: a quo est omni dono spiritali ad sui custodiam circundata. Q̃ plena ẽ dicitur panselanos. a pan quod est totũ. & selei qđ est splẽdor. & nycos quod est nox: quasi tota splẽdens nocte. Hoc factũ est in Christi incarnatione. quia tunc in se suscepit perfectum lumen sapiẽtię

Luna Maria.

Sciendum etiam q⁹ luna noctis illuminat cęcitatẽ
Aliarum stellarum obscurat claritatẽ. Ipsa tamen assidue in se patitur cuiusdam nubeculę obscuritatem. Noctis illuminat cęcitatem id est incredulitatem infidelium. Vnde. Cuius vita inclyta cunctas illustrat ecclesias. Aliarum stellarum obscurat claritatem: quia alię sanctę mulieres q̃tũcunq; fuerint religiosę, ad comparatiõem beatę virginis earum merita paruã habent claritatem: quia multæ filię congregauerũt diuitias: ista supergressa ẽ vniuersas. Luna ista id est beata virgo nubeculę patiẽ obscuritatem, nõ dico culpę: quia immunis facta est a peccato: sed pœnę quam sustinuit compatiẽs filio pro ijsque sustinuit in hoc exilio. Vnde ad eã dictum est. Tuamipsius animam pertrãsibit gladius: id est passio. Item quasi sol refulgens sic refulsit in tẽplo dñi. Triplex est templum domini. s.

Templũ dñi triplex

Virgo beata. — De primo dicitur. Tẽplũ domini sacrarium spirit⁹ sancti. De secundo. Templum domini sanctum est: quod estis vos. De tertio. Putas videbo templũ sãctum tuũ ait Propheta. Mystice tamen intellectum.
Militans ecclesia.
Cœlestis patria.
In primo quasi sol refulsit, Christum cõcipiendo.
In secundo ipsum pariendo.
In tertio ipsum sequendo.
In primo puritate conscientię.
In secundo prophetarum reuelatione.
In tertio sua assumptione.
Puritate conscientię: quia gratia plena. Prophetarum reuelatiõe: quia quem p̃dixerunt Prophetæ enixa est puerpera. In sua assũptione quando exaltata est sancta dei genitrix super choros angelorum ad cœlestia regna. Sol iste refulget aliquãdo in tẽplo/aliquando in facie/aliquãdo in clypeo
In templo cordis.
In facie conuersationis.
In clypeo tolerandę aduersitatis.
In primo: puritate conscientię.
In secundo: Prophetarum reuelatione.
In tertio: virtute patientię.
De primo hic dicitur moraliter. Sicut sol fulgens, sic refulsit in templo dñi. In figura secundi i Apocalypsi, visus est angelus: & facies eius erat sicut Sol. De tertio dicitur in libro Maccabæorũ. Refulsit sol in clypeos aureos: & resplenduerunt montes ab eis. Sequitur. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ. Triplex ẽ nubes siue nebula quę pro eodem hic habemus.
Sunt eĩ nubes turbinis.
Sunt nubes aeris.
Sunt nubes cœli.
De primis. Vẽtus turbinis veniebat ab aquilone & nubes magna. De secundis. Tenebrosa aqua in n. a. De tertijs. Ponam arcum meũ in nubib⁹ cœli

Nubes triplex.

Primę sunt impietas hęreticorum.
Secũdę duritię & obscuritas legis & Prophetarũ.
Tertię manifestata reuelatio Euangelij & sanctorum patrum.
Primę inuoluunt puluerem.
Secundę emittũt tonitrua & grandinem.
Tertię effundunt tpaneum & serotinum imbrem
Primę puluerem excęcationis impię. Secundæ tonitruaiq̃ cõminationem ęternę dãnatiõis & grandinem temporalis afflictionis. Tertię imbrẽ gratię operantis & cooperantis. De puluere. Non sic impij non sic: sed tanq̃ puluis quem proiecit vent⁹ a facie terrę De tonitru. Super te sternetur tinea, & operimentum tuũ erunt vermes. De grãdine. Dẽtem pro dẽte, oculum pro oculo. De imbre. Pluuiam voluntariã segregabit deus hęreditati tuæ. In his tribus nubibus triplex arcus ponitur. Arc⁹ eĩ dicitur in fidię. Vñ. Intenderũt arcum suum rem amaram: vt. s. in. o. im. Item arc⁹ dicit dies iudicij Vnde dedisti metuentibus te significationem vt fugiant a facie arcus. Item arcus dicit diuina scriptura. Vnde. Arcum suum tetendit & parauit illũ et in eo parauit vasa mortis.

Arcus. iij.

Primus est deceptionis.
Secundus confusionis.
Tertius splendoris.
Primus est in pria nube, quę ẽ prauitatis hęreticę.
Secundus in secunda, quę est tristitię.
Tertius in tertia refulget: quę est glorię.
Arcus igitur dicitur in fidię: quę pcutit improuisũ
Dicitur etiã dies iudicij: quia in momento, in ictu oculi sicut arc⁹ subito ferit, fiet iudiciũ. Dicit quoq; scriptura: quia sicut chorda lignum: ita gratia noui testamenti flectit duriciam legis & prophetarũ
Et hic arcus ponitur in nubibus cœli. i. scripturis & est signum fœderis inter deum & hoiem. & dicunt nubes gloriæ: qa eã promittunt. Itẽ humana corpora nubes dicũt. Vnde. Ascendit dñs sup nubem leuem. Sed harum nubium.
Quędam sunt corpora in inferno.
Quędam corpora in exilio.
Quædam corpora in regno.
Corpora in inferno, sunt nubes cęcitatis infinitę.
Corpora in exilio, nubes temporalis miserię.
Corpora in regno, nubes glorię.
In has nubes deus tres arcus ponit: quos videm⁹ apparere in nubibus in vno arcu sub triplici colore. Habet eĩ arcus croceum colorẽ. habet rubeũ. habet viridem. Croceus color ponitur in nubibus corporum infernalium, ad designandum mortis ęternę pallorem. Rubeus ponitur in corporib⁹ huius exilij, ad designandam temporalis vltionis afflictionem. Viridis color vel arcus ponitur in nubibus regni vel cœli, ad designandum in resurgẽtibus ęternę iocunditatis virorem.
Primus igitur ostendit timorẽ.
Secundus dolorem.
Tertius spem & amorem.
Talis arcus est beata virgo: in generali resurrectione fulgebit inter corpora resuscitata: quæ erunt nebulæ gloriæ: & ipsa quasi arcus amplius refulgebit.

CAR.

QVe est ista: que procedit quasi aurora consurgẽs, pulchra vt luna, electa vt sol, terribilis vt castrorum acies ordinata. Vtrã q; generationẽ Christi. s. & beatę virginis vno verbo cõclusit domin⁹ dũ per auroram significauit beatam virginem quę de tenebris synagogæ exorta Christum peperit verum solem. Hęc ẽ aurora de qua angelus ad Iacob in Gene. Dimitte me: iam eĩ aurora ascendit. siquidem per Iacob luctantẽ cum angelo, sancti patres designantur. qui luctantes cum dño precibus & lachrymis extorquere & obtinere a domino incarnationem filij sui, tali instantia velut quadam victoria nitebantur. sed eorum cœtui respondetur a dño. Dimitte me: iã eĩ

ascendit aurora.ac si diceretur. Cesset aũt iam istã tia vestri luctaminis:quia iam ascendit aurora :iã lux nasciẽ videlicet beata virgo: quę vobis pariet verum Solem. Ipsa eñ igit̃ bt̃a virgo,quasi aurora in natiuitate refulsit. Processit aũt vt aurora fieret luna: de qua dicit Ecclesiast . Luna in omnibus in tempore suo ostensio temporis & signum æui. Nam beata virgo:in omnib⁹ nationib⁹ /tempore suę apparitionis:ostensio est illius temporis de quo ad Galathas . Quum igitur venit plenitudo temporis:misit deus filium suum natum ex virgine.& ipsa est signum æui: insigniens omnẽ ętatem preteritam & futuram.& bene de ipsa subditur. A luna signũ dei fecisti.nam ab ipsa oriẽ ois nostra festiuitas. Et sequitur. Luminare quod minuitur in cõsummatione:crescit aũt mirabiliter in consummatiõe: quod de luna materiali nequaq; intelligi potest:quę non ante minuitur & postea crescit:sed ecõuerso.nec minuitur i cõsummatiõe sed post cõsummationẽ.igitur hic ordo verborũ beatam virginem exprimit proprie. Nã ipsa quũ au disset tantam promissam magnitudinem:q̃ foret mater dei sese minuit vsq; ad ancillã:& in hac minutione cõcepit:& facta est luna plena. Ipsa quoq; electa est vt sol:quia sicut solid est Christus elect⁹ est ex millib⁹ hominũ, sic beata virgo electa ẽ ex millibus mulierum. Nam sicut de Christo dictũ est.Sicut mal⁹ inter ligna syluarũ:sic dilect⁹ me⁹ inter filios. Ita de bt̃a virgine dicit̃.Sicut liliũ inter spinas:sic amica mea inter filias. THO.

¶LIBER DECIMVS.

¶Hortus iste est Ecclesia in quo sunt nuces id ẽ ta compa iusti.Recte nucib⁹ cõparatur vita iustorũ:quia ita ratur. suauitatẽ fructus spiritalis intimo corde seruãt:vt hanc proximis quanta sit foris innotescere nequeant. Item sicut nux amarissimum habet corticem & testa durissima accigitur:& detractis auferioribus & duris:fruct⁹ dulcissim⁹ reperitur:sic omnis correptio & labor continentię:qua sancta exercetur Ecclesia,amara quidẽ videtur ad presens: sed fructum parit in futuro dulcissimum . Iuxta illud Apostoli.Omnis disciplina videtur in presenti nõ esse gaudij,sed mœroris.Postea aũt exercitat⁹ peream.f.p.r.iustitię.Poma conuallis sunt fruct⁹ humilitatis:vnde valles abundabunt frumento. Descendit itaq; sponsa ad hortum nucum:vt videret poma conuallis cum doctores de altitudine secrete quietis & contemplationis ad considerandum ecclesię statum,oculos reflectunt:vt videant q̃ proficiunt in bono:qui indigent auxilio. Inspicit si floruerit vinea cum scrutatur si corda eorũ quos erudit nouitate virtutum debriata sint. Inspicit si mala punica germinauerint:cum attendit si qui imitatores inueniantur dominicę passionis. Vnde Petrus Christo . Igit̃ passo in carne & vos eadem cogitatione armemini. Prelatus per omnia se cõformans Christo:sicut Christus tripliciter:& ipse studet descendere tripliciter. Descensus triplex.

Descendit eñ Christus per incarnationem.
Descendit per compassionem.
Descendet ad extremi iudicij examinationem.
In primo. Descendit sicut pluuia in vell⁹. De secũdo: Inclina cœlos tuos & descende . tange mõtes & fumigabunt. De tertio . Domin⁹ in iussu & in tuba dei:& in voce Archãgeli descendet de cœlo.
Primus descensus factus est in ventre.
Secundus fit in corde.
Tertius fiet in aere.
De primo. Ecce virgo concipiet & pariet filium.
De secundo. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis,vt habitet in me virt⁹ Christi. De tertio. Occurremus obuiam Christo in aere & sic sp.c.d.e.
Primus fuit in nostra infirmitate.
Secundus fit in cordis puritate.
Tertius fuit in regia maiestate.
In primo eñ,languores nostros ipse tulit:& dolores nostros ipse portauit. De secũdo. Non habitat deus in corpore nec i corde subdito peccatis. De tertio. Dicet ex ijs qui a dexteris eius erunt. Venite benedicti patris mei. Hac igitur forma descendit Ecclesia per suos prelatos in hortum sum id ẽ ad respiciendam vitam iustorum.
Primo oñ descẽdit de superbia ad humilitatem.
Secundo de contemplatione ad actiõem propter proximi compassionem.
Tertio de culmine virtutũ ad sui circũspectionẽ.
Iuxta primum descendit rex Niniue de solio suo, & vestitus est sacco audita prædicatione Ionæ.
Iuxta secundum. Christus descendit de monte in vallem ad turbas:vt eis proficeret,facto sermone maioribus in monte. Iuxta tertiũ vidit Iacob Angelos ascendentes & descendentes.
Primus descensus exaltat humiliatum.
Secundus conciliat sibi proximum.
Tertius preoccupat insidias dęmonum.
De primo dicitur. Qui se humiliat exaltabit̃ . De secundo. Quis tibi videtur proxim⁹ fuisse illi qui incidit in latrones. Et responsum est. Qui fecit in eum misericordiam. Propter tertium . Ibãt anima & reuertebãtur. Ibant ad culmen virtutũ. Reuertebãtur ad insidias dęmonum. Sed quia descẽsus ille multa commoda nobis attulit:possum⁹ & hoc modo distinguere eius descensus. Descensus Christi sunt tres. Descẽsus Christi tres.

Primus præsentię.
Secundus beneuolentię.
Tertius vindictę.
Primus fuit sui presentatio.
Secundus compassio.
Tertius peccatorum vltio.

Presentatio humilitatis. De primo . Domine
Compassio fraternitatis. inclina cœlos tuos &
Vltio equitatis. descende :tange mõtes & fumigabunt. De secundo. Videns vidi afflictionem populi mei qui est i Aegypto: & descẽdi liberare eum. De tertio de ijs qui ędificabãt turri Babel dicitur. Venite descẽdamus & cõfũdamus linguas eorum. Item.

Est descensus languoris & culpę.& Descẽsus
Est descensus compassionis & misericordię.& culpæ.

Est descensus beneuolentię.
Primus est culpa. Primus est iniqui.
Secundus misericordia. Secundus iusti.
Tertius beniuolentia. Tertius Christi.
De primo.Similis ero descendentibus in lacum.
De secundo. Qui descendunt mare in nauibus fa. o.i.a.m.i.v.o. d. De tertio. Inclinauit cœlos & descendit. De secundo hic agitur cum dicitur.
Descendi in hortum nucum.
Primus descendit in lacum laborum.
In lacum defectuum.
In lacum tenebrarum.
In lacum laborum,dum laborat in tentatione.
In lacũ defectuũ,dũ deficit a bono ex despatiõe.
In lacũ tenebrarũ,dũ desperat⁹ deũ dat i obliuiõe,
Primus est lacus misertę.
Secundus lac⁹ leonũ, in quo Daniel positus est.
Tertius lacus Hieremię. Sic Ioseph descendit in
De ebron egyptum. Primo descendit de Ebron,quod interpretatur visio ęterna,in Sichen:quod dicit̃ labor.
in Sichen. Secundo in Dothain,quod dicitur defectus. Tertio in egyptũ:qđ dr̃ tenebrę. Sequitur descensus cõpassionis. Iste descẽdit vt tribus compatiatur.
Descẽsus Primo his qui laborant inopia.
cõpassio- Secundo his qui vexantur angustia.
nis. Tertio his qui grauantur molestia.
Inopia paupertatis. Angustia tribulationis. Molestia tentationis.Descendit ergo vt inopes virtutibus reficeret. Primos per timorẽ.
Vt tribulatos roboraret. Secundos iustitia.
Vt tentatos cõfortaret. Tertios per spem.
Hęc tria commemorat Dauid.Primũ sic.Timete deum omnes sancti eius,qm̃ non est inopia timentibus eum.Et Tobias.Habetis multa bona,si timueris deum.Itẽ . Timentib⁹ deum nihil deest.
Secundum sic. Multę tribulationes iustorum & de omnibus.h.l.e.dominus. Iustus enim nõ conturbabitur quicquid ei acciderit. Tertium sic.Redimet dñs animas seruorum suorum,& nõ delinquet omnes qui sperant in eo.Propter primum.
Cum descẽdisset Christus de monte pauit turbã.
Pro secundo ait Moysi. Descende in egyptum & dic Pharaoni,dimitte populum meum,vt sacrificet mihi in deserto. Pro tertio ait. Descẽde de mõte,peccauit populus tuus. Bonus ergo descensus qui inopes satiat,tribulatos roborat,tentatos confortat. Ergo tres panes illos euangelicos attulit secum,de quibus dicitur.Amice commoda mihi tres panes. Isti sunt tres panes Helię.Primũ contra famis inopiam obtulit ei mulier sareptana.Secundum Angelus sub iuniperi vmbra,dum fugeret Iezabel id est tentationum fluxa.Tertiũ attulit eidem Angelus,vt in fortitudine eius ascenderet montis Oreb ardua.Tertius descensus est beneuolentię,quo descendit in hortum cordis:fructus ibi inuenit.Poma sunt propria ęstimatio. Vinea delectatio.Malapunica,religiosa morum cõformatio. Sed poma sunt cõuallis,quod est humilitas.Flos vineę,est honestas.In granis malipunici,vanitas. De primo.Loquar ad dñm meũ cum sim puluis & cinis. De secundo.Venerunt mihi omnia bona cum illa,& innumera honestas per man⁹ eius.De tertio. De⁹ pater det vobis idipm̃ sapere in alterutrum,vt vnanimes in vno oreglorificetis dominum.Sed notandum q̃ sunt poma vallium:poma conuallium:poma vallog.

Descẽsus tertius beneuolẽtię.

Vallium,sunt in cordis interiori humilitate. Poma triplicia.
Conuallium,in opere exempli exhibitione.
Vallorũ sunt,quasi vallo multa circũdata virtute.
Prima habuit Dauid,cum diceret.Ego sum vermis & nõ homo.Secũda qñ coram omnibus se humiliabat saltando coram archa dñi.Tertia cũ Michol vxor sua eum increparet,& tñ fortis in humilitate,non ideo ab ea recessit. Audi primã.Quem persequeris rex: canem vnum & pulicem. Audi secundam.Qui non humiliauerit se sicut paruulus iste,non intrabit in regnum cœlorũ. Audi tertiam.Obsecro vos vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis cum humilitate:sed quali.s.fortí virtutibus. Vnde addit : & mãsuetudine cum patientia supportantes inuicem in charitate,solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Vineę radix est meditatio. Vitis affectionum ordinatio. Palmes deuotio.Frondes exhortatio.Flores operatio. Fructus ęterna retributio.De tertio. Sicut terra profert germen suum:& sicut hortus semen suum germinat,sic dñs deus dabit iustitiam & laudẽ coram vniuersis gentib⁹. Hortus nucũ.i.prelatoꝝ dr̃ Ecclesia:qui nuces habere dicũtur hac ratione.Nux habet quatuor quę ad platos pertinẽt.
Exterius vilem & amarum corticem. In nuce quatuor sunt.
Secundo testam.
Tertio corium.
In Christo cortex fuit humilitas & amaritudo cõuersationis.Testa caro eius fortis contra incẽtiua libidinis.In corio anima.In nucleo diuinitas. Vel in cortice passionis amaritudinẽ.In testa crucẽ. In corio infirmitatẽ carnis.In nucleo dulcedinẽ diuinitatis.Hui⁹ nucis est hort⁹ ecclesię.In platis vero cortex est deiectio.Testa potentia.Corium voluntas.Nucleus scientia.Deiectio,ne sit elat⁹.Potentia,ne in eo sit defectus.Voluntas,vt in eo sit affectus.Scientia,vt sit gnarus. Audi deiectum. Tanq̃ purgamenta mundi huius facti fumus peripsima omnium vsq; adhuc.De potẽtia. Fidelis est deus qui non patietur vos tentari, supra id qđ potestis.De voluntate. Deus est qui operatur in nobis & velle & perficere pro bona voluntate.De scientia. Bonitatem & disciplinam & scięt̃iam doce me.Primo igitur videamus corticem id est deiectionem prelatorum.
Prio nãq; debet se prelat⁹ deijcere a tpalib⁹ bonis. Deiectio prelati triplex.
Secundo a fauore humanę laudis.
Tertio a voluptate carnis.
Primo ne sit auarus. In figura hoꝝ triũ eiecit
Secũdo ne sit elatus. Iesus de templo vendẽtes
Tertio ne sit luxuriosꝰ. boues & oues,& columbas.Boues vẽdunt qui laborãt in ecclesia,vt auari accumulent pecuniam.Oues,qui simplices & religiosi volunt videri,vt sibi comparent vanam gloriam.Columbas,qui spiritualia vendunt,vt diffusius de acquisitis suam impleant luxuriam. De auaritia prelatorum ait dñs per Prophetã. Pasce pecora occisionis:quę qui possidebãt occidebãt,& nõ dolebant.Venũdabãt dicẽtes.Benedict⁹ deus, diuites facti sum⁹. Et alius Propheta. Vęh qui cõgregat auaritiã malã domui suę:vt sit in excelso nidus ei⁹:& liberari se putat de manu mali. Sunt alij q vane gloriãtur de donis dei:& inde volũt ab oĩb⁹ honorari.de qb⁹ dñs. Amãt primos recubit⁹ in cœna:Salutatiões in foro:Vocari ab hoib⁹ Rabbi,quib⁹ dicit Apis. Quid habes qđ nõ accepisti,

Si accepisti, quid gloriaris quasi nõ acceperis. Qui bus Esaias. Vbi relinquetur gloria vestra, ne in curuemini sub vinculo, & cũ interfectis cadatis. Vestium gloria. Sed quid de gloria vestium? Volunt enim in plateis apparere. Hi in mulis, & hi in equis faleratis, cum tintinnabulis aureis, in vestibꝰ sericis, splendidis, varijs, pellibus sebelinis, cõparatis de lachrymis pauperum, de obulis viduarum, de peccatis diuitũ. Veh miser qui studes gloriari de pilis ouiũ de pellibus murium, de visceribus vermium, de succo radicũ, de pondere metallorum. Erubesce, quia per Apostolum hęc prohibentur etiam mulieribus, quibus hęc magis indulgentur. Non in tortis crinibus ait, aut auro aut margaritis. Nõ in veste preciosa. Vbi est ergo gloriatio tua? exclusa est. Alijs in comessationibus & ebrietatibus delectantur, & sic ad amorem mũdi subditos inuitãt. De his dicitur a domino per Prophetam. Peccata populi mei comedent, & ad iniquitatem eorũ subleuabunt animas eorum. Cum eñ ambularẽt animalia: ambulabant pariter & rotę iuxta ea. Cũ autem eleuarentur a terra: eleuabuntur pariter & rotę sequentes ea. Rotę sunt vitę subditorũ. Animalia trahentia rotas doctores. De vanitate se excusat Apostolus. Non sic loquimur ait, quasi volẽtes placere hominibꝰ, nec querẽtes gloriam ab hominibꝰ, nec a vobis nec ab alijs, deꝰ scit. Et de auaritia. Nec fuimus aliquãdo vobis in occasione auaritię, Deus testis est. Et de voluptate carnis. Castigo inquit corpus meum & in seruitutem redigo, ne cum alijs prędicẽ ipse reprobus inueniar. Inspicite ergo quomodo sacerdotes Bel occisi sũt a Daniele propter auaritiam, quia rapiebant nocte impensas deo suo oblatas. Deprehensa enim sunt vestigia eorum in puluere: id est vita sacerdotum in temporalibus bonis. Inspicite Nadab & Abiu scilicet filios Aaron a domino occisos propter vanam gloriam: scilicet quia sacrificauerunt non de igne altaris: id est non amore dei, sed igne terreno: id est amore humanę laudis. Videte & presbyteros impudicos a Daniele condemnatos propter voluptatem carnis, quia voluerunt Susannam corrumpere. Assumite itaq; vobis formam quatuor animalium, vt vos sequantur rotę id est vitę fidelium. Bouis formam habent: quia seipsos mactant tanq̃ corticem nucis: pecuniam, vanitatem, voluptatem, desiciẽdo. Formam leonis, vitijs & tyrannis fortiter resistendo. Formam hominis voluntatem bonam rationabiliter deo offerendo. Formam aquilę diuina scientia cœlestia inuestigando. Tria inquit Solomon sunt quę bene gradiuntur: & quartum fœliciter incedit scilicet gallus succinctus lumbos suos. Hi sunt proiecti in modum corticis, fluxa luxurię restringentes, & sicut gallus sese prius alis correptionis verberãt: deinde alijs prędicãdo cantant. Secundum est leo qui ad nullius animalis occursum pauet. Hi sunt quasi testa fortes, tribulationes viriliter sustinentes, tyrannis resistentes. Tertium est aries dux ouium: & non est rex qui resistat ei. Hi sunt duobus cornibus: scilicet veteris & noui testamẽti armati, scientia sua subditos gubernantes. Quartum est quod fœliciter incedit: scilicet stultus apparens, cum in sublime est eleuatus: qui & si faciat, non tamen ex bona voluntate. Hęc est ablectio corticis. Sequitur potentia testę. Hęc potentia non est nisi fortitudo doctoris, quam habet ad imitationem Christi: qui fuit vir potens in opere & sermone. Doctor triplicem debet habere fortitudinem.

Gigantis.	Gigantis ad pugnandum.	Fortitudo doctorine cessaria.
Fortis leonis.	Leonis: ad conculcandum.	
Fortis asini.	Asini: ad portandum.	

Ad pugnandum contra vitia.
Ad conculcandum tyrannorum machinamenta.
Ad portandum fratrum onera.
De primo dicitur. Iudas Maccabeus induit se lorica sicut gigas, & protegebat castra gladio suo. De secundo hic dicitur. Leo fortissimus bestiarum ad nullius animalis occursum pauet. Et in problemate Sansonis. Quid fortius leone. Quid dulcius melle? Iustus vt leo confidit. De tertio. Isachar asinus fortis accubans inter terminos vidit requiem q̃ esset bona, & terram q̃optimam, & supposuit humeros ad portandum. Gigantem instruebat Apostolus dicens. Fratres confortamini in dño & in potentia virtutis eius. Non eñ est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem sed aduersus principes & potestates: aduersus mũdi rectores tenebrarum harum contra spiritum nequi. in cœlestibꝰ. Audi leonem: scilicet Stephanum. Dura ceruice & incircuncisi cordibus & auribꝰ: vos semp spiritui sancto resistitis. Audi fortem asinum. Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus: faciem meam nõ auerti ab increpantibus, & a conspuentibus in me. Sic enim languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portauit. Sequitur de corio voluntatis. Hęc omnia bona voluntate faciẽda sunt. Ipsa eñ est sedes charitatis: hęc concordare debet voluntati diuinę. Vnde. Vt facerem voluntatem tuam deus meus volui. Hęc incipit a timore. Vnde. Voluntatẽ timentium se faciet. In pace consummatur quia In terra pax hominibus bonę voluntatis. Hęc est illa similia quę offert in sacrificio. quia pura debet eẽ a furfure peccati, & aspera oleo charitatis, & odorata thure oronis. Sequit de nucleo: qui formã habet cordis. Interiꝰ habet dulcedinẽ scięties & sapięties, quas habere debet ꝑlatus, ne forte audiat illud Prophetę. Cõticuit populꝰ meus, eo q̃ nõ haberet scięcã. Quia ergo repulisti scięcã repellã ego te, ne sacerdotio fungarꝝ mihi. Et aliꝰ. Labia sacerdotis custodiũt scientiã, & legẽ ex ore eiꝰ requirũt: quia angelus dñi exercituũ est. Dũigitur & se custodit & ꝓficit, & subditos regit, Et mouet ipse suas & nati respicit alas. Sunt aũt qui nec Prælatis sciunt nec prędicãt. De quibus Esaias. Speculatores eius omnes cęci oẽs, vniuersi canes muti nõ valentes latrare. Sunt qui nescũt: nõ prędicãt. Hi nescierũt neq; intellexerunt, in tenebris ambulant. Vnde Dominus. Cæci sunt duces cæcorum, & si cęcus cæcum ducat: ambo in foueam cadent. Sunt qui sciunt nec prædicant, sed & subditos patiuntur misceri cum peruersis hęreticis. Quibus in lege dicitur. Non patieris iumentum tuum coire, cum animante alterius generis. Sunt qui & sciunt & prædicant, sed male viuentes exemplo corrumpunt. Vnde in lege. Nõ seres agrũ diuerso semine. Sunt qui prędicãt & sciunt, & exterius honeste viuũt, sed solã gloriã querũt. Vnde. Populus hic labijs me honorat, cor autẽ eoꝝ lõge est a me. Et in lege. Nõ induaris veste ex lana & lino cõtexta.

Compara tio quatuor animalium ad imitationem.

Vita prælatis cuiusmodi eẽ debeat.

Qui vero bene prædicant: in tribus debent esse periti: scilicet vt increpatione reprimant temeritatem exordinatorum. Argumentosa sollicitudine resecent tentationes infirmorum. Obsecratione & consolatione complanẽt asperos mores rudiũ.

Virgę pastoralis significationes.

Vnde Apostolus. Argue, obsecra, increpa. Inde est q̃ virga pastoralis in principio est curua, vt attrahat. In fine acuta, vt pungat. In medio recta, vt regat. Attrahe per primũ, medio rege, punge per imum. Inde Propheta. Quid tu vides Amos? Trullam cœmentarij ego video, linientem murũ. Cœmentarius est Christus. Trulla scilicet instrumentum: est doctor. Cœmentũ charitas. Lapides fideles. Murus ecclesia vel religio. Trulla igitur ista manubrium habet, id est increpationem, qua inordinatos reprimit. Acumen habet quo duros lapillos de cœmento eiicit: id est acumen ingenij, quo motus animi charitatem impedientes expellit. Planiciem habet, qua aspera lenit: id est consolationem, qua mores incultos componit. Isti octo vestes Aaron debẽt habere. In abiectione fœminalia continentię, lineam strictam innocentię, Balteum in refrenanda tentatione. Qui teste fortitudinem habent, habeant superhumerale, vt infero rum onera ferãt, & logion vel rationale, vt discrete hęc faciant. Qui corij habent voluntatem: habeant sandalia: meditationem mortuorum patrũ, quibus pedes id est affectus a puluere: id est amore terreno muniant, & tunicam hyacinthinã, quę cœli habet colorem, id est cœlestem conuersationem, qua cœlestibus se conformant. Qui nuclei scientiam habent: habeant mitram in capite bicornem: id est noui ac veteris testamenti scientiam quę duas habet caudas: id est dei & proximi amorem, & laminam auream in fronte, in qua scriptũ est he, ioth, & ede, & vau: quod interpretatur iste principium passionis vitę. Laminam istam habet in fronte, vt semper cogitet de Christi passione. Mitram bicornem in capite, vt vetus & nouum testamẽtum discutiat cum ratione. Duas caudas in vertice, vt amorem dei & proximi commendẽt memorię. Hi descendunt vt videant poma cõuallis &c. Hic tria enumerantur, circa quę debet esse sollicitudo prælatorum.

Vestes Aaron q̃ bus habẽdę.

Prelatorę sollicitudo circa q̃ eẽ debeat

Poma conuallium.
Vineę florentes.
Mala punica germinantia.

Infirmitas varia.

In pomis ij qui humiliantur propter suã infirmitatem. In vineis qui descendunt de virtute in virtutem. In malis punicis significãtur qui pro Christo certant vsq; ad sanguinis effusionem. Prima igitur sollicitudo est circa infirmos. Sed est infirmitas accidentalis & corporalis. Et est accidẽtalis & spiritualis. Et est cõmunis & naturalis.
Prima est vt febris acuta.
Secunda vt odium & inuidia.
Tertia est natura viciata.
Prima enim fit ex humorum corruptione.
Secũda ex irruenti tentatione.
Tertia ex languore naturę, quo corpus assiduum patitur defectum. Aia prona est ad peccandum.
De prima. Infirmus fui & visitastis me. De secũda. Qui infirmus est, olus manducet. De tertia. Miserere mei domine quoniam infirmus sum.
Primę debet prelatus palibus bñficijs subuenire.
Secũdę: persuasiõe cõfessionis & oronis releuare.
Tertię pro defectu corporali debet gloriã pmittere.
Pro peccandi pronitate adhibeat cautelam.
De prima Iob. Oculus fui cęco, pes claudo, pater eram pauperum. De secunda Iacobus. Confitemini alterutrum peccata vestra. & Orate ꝓ inuicem vt saluemini. De tertia. q̃tum ad corpus, Corruptibile hoc induet incorruptelam. & mortale hoc immortalitatem. Quãtum ad pronitatem peccãdi. Fili omni custodia serua cor tuum, quia ex ipso vita procedit.
Sũt aũt quidã a qbꝰ qa negligũt medicina nõ q̃rit. Alij desperati aduersus dominum irascuntur. Tertij pro infirmitate sua humiliantur.
De primis ait Dauid. Putruerunt & corr. sunt cicatrices meę a facie insip. meę. De secũdo. Percussisti eos & nõ sunt sanati. Afflixisti eos, & renuerũt accipere disciplinã. Tertij dicunt. Miserere mei dñe q̃n infirmus sum. De primis. Sordes eius in pedibꝰ eius: nec recordata est finis sui. De secũdo. Deposita est vehemẽter, & nõ habens cõsolatorem. De tertio. Vide dñe afflictionẽ meã, q̃m eiectus est inimicus meꝰ. Prelatus igitur primũ videat infirmitatẽ suã ei manifestãdo. Scdm ad spẽ reducẽdo. Tertium pro humilitate sua gloriã promittẽdo. Dicat igitur primo. Tu dicis, quia dives sum, & nullius indigeo: cum sis miser & pauper, & cæcus & nudus, & miserabilis. Secũdo. Bonus est dñs sperãtibus in eum, animę querẽti illũ. Qui propiciatur oibus iniquitatibus tuis qui sa. o. in. t. Tertio. Qui se exaltat, humiliabitur. Et illud Iob. Qui inclinauerit oculos suos, saluabit. Et qui humiliatus fuerit, erit in gloria. Et inspicerẽ inquit, si floruissent vineę. Vinea tria habet: scilicet.

In vinea tria sunt.

Vitem deformem.
Florem medicinalem.
Vini iocunditatem.
In vite turpi, deiectio propriꝰ corporis.
In flore medicinali, odor virtutis.
In vino iocunditatis, hilaritas deuotionis.
In primo apparent mundi contemptores.
In secundo de virtute in virtutem ascendentes, & serpentes interficientes.
In tertio de cœlestibus gaudentes.
Primum fuit Christus, quando vidimus eũ leprosum & percussum a deo humiliatum. Secundum. Egredietur virga de radice Iesse: & flos de radice eius ascendet. Tertium in die lętitię cordis sui: id est in resurrectione. Primi circuierunt in melotis in pellibus caprinis egentes, angustiati, afflicti. q. d. non. e. m. Secundis in Ascensione ait dominus. Signa eos qui crediderint: hęc sequentur. In nomine meo dæmonia eiicient, linguis loquẽtur nouis, serpentes tollent. De tertijs. Lętamini in dño & exultate iusti, & gloriamini omnes recti corde. Hos aspicit prælatus primos admirando. Secundorum profectibus congratulando. In tertijs delectando. Sequitur. Et germinassent mala punica. In scripturis legimus quatuor germinantium genera: scilicet.

Terra virginalis.	De primo. Rorate cœli de	Germinã tium quatuor genera.
Terra spiritualis.	super, & nubes pluãt iustũ.	
Virens lilium.	Aperiatur terra & germi-	
Malum punicum.	net saluatorem. De secũ-	

do. Germinet terra herbam virentem. De tertio. Iustus germinabit sicut lilium. De quarto hic dicitur. Si germinassent mala punica.

Prima igitur terra est Maria.
Secunda Ecclesia.
Tertia est iustitia.
Quarta est rubens martyrum pressura.
Primum germinat saluatorem.
Secundum herbam virentem.
Tertium odoriferum florem.
Quartum fructum sibi similem.
Primum est cibus fidelium.
Secundum nitor confessorum.
Tertium decus virginum.
Quartum purpura martyrum.
Hęc quatuor dicuntur scđm quatuor huiꝰ nomi nis interpretationes. Iuxta primū dr̄ germen.i. ge rens messem nouā. Noua messis fuit Christus de virgine natus. Inde dictū est. Faciet dñs nouū sup terrā Iuxta scđm dr̄ germen, genitū radicis men te. Cōfessores em̄ quasi germen exeunt de radice fidei, & de mente eius.i. de intimis: quia fides nō est de apparētibus, sed de occultis. Vnde a Paulo dicitur, Argumentū non apparentiū. Iuxta tertiū dicitur germen.i. genitum rore mūdo.i. ordo vir ginum. Nā virginitas ex gratia est: quę est ros mū dus quasi mundos faciens. Iuxta quartū germen a ge/quod est terra & radice & meta & nescia, qua si terrenę radicis metas nescies. Radix em̄ corpo ris humani, est voluptas concubitus, & hęc metā habet.i. finē. Martyres vero qui sunt hęc germi na has metas excedunt, dum hęc spernētes cœle stia quęrunt. Germinant igitur malapunica in se, dum habēt fidem, radicem, germen martyrū, fru ctum, glorificationem. Germinant in alijs exem plo prędicationis, verbo, miraculo.
Est germen diaboli.
Est germen iusti.
Est germen domini.
Itaq; sciendum est q̄ tria sunt germina.

Germen pestiferum.	Primum est iniquitas.
Germen fructiferū.	Secundum puritas.
Germen salutiferum.	Tertium humilitas.

Primum de radice colubri processit.
Secundum bona oliua pullulauit.
Tertium radix Iesse germinauit.
Primum seducit.
Secundum deducit.
Tertium perducit.
Seducit ad peccatum.
Deducit per gradus virtutum.
Perducit ad regnum.

Germen triplex. Primum germinat, floret, fructificat. Germen iniquitatis. Florem mundanę vanitatis. Fructum æternę calamitatis. Audi germen. Non dabit fru ctus suos, sed spinas & tribulos germinabit tibi. Spinas quę profundius penetrant: scilicet animę tentationem. Tribulos qui exterius pungunt, car nis pruriginem. Inde in Leuitico. Poma quę ger minant: immunda erunt vobis. Sed audi finem. Deuorabitq; terram cum germine suo. Audi de flore. Mane sicut herba transeat ma.f.&.t. Item. Dies eius tanq̄ flos agri. f.e. Item. Qui quasi flos egreditur & conteritur & fugit velut vmbra. Itē. Omnis gloria eius quasi flos fœni. Exsiccatum est fœnum & cecidit flos. De fructu dicitur. Non potest arbor mala fructus bonos facere. Nūquid colligunt de spinis vuas, aut de tribulis ficus? Hęc sunt zizania quę alligabūtur fasciculis ad combu rendum. Quia fructum eorum de terra perdes.

Primum.

Sequitur germen iusti. Hoc germen est puritas. Flos eius conscientię iocundiras. Fructus cum cæ teris virtutibus charitas. Inde. Iustus germinabit sicut lilium. Item. Ero quasi ros. Israel germi. quasi lilium. Item. Ossa vestra vt herba germinabūt. Audi florem. Quasi rosa plantata super riuos aquarum fructificate. Gloria enim nostra hęc est testimonium conscientię nostrę. Audi fructum.

Secundū.

Fructus autem spiritus est charitas, gaudiū, pax, patientia. Germen vero domini germinauit in natiuitate, floruit in resurrectione, fructificauit in ascensione. Vsum fructus prębuit in patris con fessione. Immo floruit in natiuitate. Effloruit in passione. Refloruit in resurrectione. De primo. Flos de radice eius ascendet. De secundo. Flos Libani elanguit. De tertio. Et refloruit caro mea. Ecce germen domini est in magnificentia in re surrectione. Sed & fuit in magnificentia ante pas sionem, in passione, post passionem.

Tertium.

Primum operatione.
Secundum victoria.
Tertium resurrectione.
Operatione, qua miracula fecit: omnia creauit.
Victoria, qua diabolum subiugauit.
Resurrectione, qua carnem suam glorificauit.
De primo. Q̄ magnificata sunt opera tua domi ne. De secundo. Magnificentiam glorię sanctita tis tuę loquentur & mirabilia tua narrabunt. De tertio. Domine deus meus magnificatus es vehe menter. De hoc ait. Nunc exurgam dicit domi nus. Item. Si consurrexeritis cum Christo, quę sur sum sunt quærite. Ecce germen domini in ma gnificentia, in resurrectione: fuit in gloria, in ascē sione. In ea nanq; factus est infernus pauperior, mundus florentior, superna ciuitas opulentior, homo alacrior, angelus gaudentior. Infernus pau perior, quia quam deuorarat improbus, prędam refudit tartarꝰ. Mūdꝰ florētior, quia Ecce renascē tis tristaꝫ gaudia mundi: Omnia cum domino do na redire suo. Superna ciuitas opulentior, quia Christus patris præsentat vultibus victricis car nis gloriā. Homo fit alacrior, nostrum quod cor pus vexerit sublimum ad cœli regiam. Angelus fit gaudentior, nam gaudia sunt cœli regna redi tu vnigeniti: quia soli poliq; patriam vnam fecit rempublicam. Item audi gloriam. Prędecunt an geli, comitantur captiui, prosequuntur Apostoli. Angeli cum admiratione.
Captiui de sua liberatione.
Apostoli cum deuotione.
Cum admiratione, quia mortalis natura mutata est in immortalitatem. Læti de sua liberatione, quia ingrediuntur dissimilitudinis regionem. Cū deuotione, expectantes sancti spiritus promis sionem. De primo. Filię Hierusalem, nunciate di lecto, quia amore langueo. De secundo. In lectu lo meo quęsiui per noctes quē diligit anima mea. quęsiui & non inueni. Paululum cum pertransis sem inueni quem diligit anima mea. Tenui il lum, vt dimittam in domum matris meę, & in cu biculum genitricis meę. De tertio. Tremunt vi dentes angeli, versa vice mortalium. Dicūt Apo stoli. Fasciculus myrrhę dilectus meus mihi. Di cūt captiui. Cum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suū Dicunt angeli. Botrꝰ cypti

dilectus meus mihi. Hęc est noua gloria regis no stri. Si quem noua gloria prętcrit, hic multum steriles damnatus in annos. Diabolus habuit glo riam in cœlo, Adā in paradiso, Homo in mūdo. Sed hęc triplex gloria inueterata est: quia diabo lus de cœlo est lapsus. Adam de paradiso eiectus. Homo in mundo miser effectus. Ecce germen dñi in gloria. Et vos quę sursum sunt quęrite. Si cut exaltabor inquit. Et subiunxit, & nunc subli mabor. Hęc est eius excellentia. Hęc excellentia

Excellentia triplex

in tribus est. In eminentia. In præeminentia. In coeminentia. In eminentia cœli. In præeminen tia angeli. In coeminentia patris excelsi. In emi nentia cœli, cuius fruitur claritate. In præeminen tia angeli, quem prędecedit dignitate. In coeminen tia patris excelsi, cui equalis est in maiestate. De primo. Qui solus habet immortalitatem, & lucē habitat inaccessibilem. De secundo. Tanto me lior angelis effectus, quāto differentius prę illis nomen hęreditauit. De tertio dicitur. Aequalis gloria, coeterna maiestas. Consideremus ergo ci

Diuinitatis gloria.

uitatis affluentiam, Ciuium lętitiam, Regis potē tiam. Affluentiam, quia nullius ibi erit defectus. Lętitiam, quia omnibus erit ad dñm & ad seinui cem iucundus affectus. Regis potentiam, qui in omnibus erit perfectus. Audi affluentiā. Replebi mur in bonis domus tuę. Et lętitiam. Sicut lętan tiū omniū. h.est in te. Audi regis potētiam. Erit deus omnia in omnibus. Ecce fructus terrę sublimis. Ergo quę sursum sunt sapite: id est fructus terrę illius, quos exploratores terrę illius attule runt secum: scilicet botrum, malogranata, ficus. De botro exprimitur vinū quod lętificat cor hos minis: id est superna iocunditas. Malogranatum sub vno cortice multa habet grana rubea. Hoc est supernorum ciuiū charitatiua vnanimitas. Dulce do ficus est diuinę visionis suauitas. Inde exulta tio erit his qui saluati fuerint de Israel. Notandū vero est q̄ in fine erit insultatio, erit exultatio, erit exaltatio. Insultatio de exprobratione malorum. Exultatio de pręconijs bonorum. Exaltatio in de xtera patris ad equalitatem angelorꝫ. De primo. Esurtui & nō dedistis mihi māducare &c. De se cundo. Sitiui & dedistis mihi bibere. Hospes fui & collegistis me: & cętera opera misericordię. In tertio. Dextera illiꝰ amplexabit̄ me, ait sponsa in Cāticis. Ibi erūt oēs sicut angeli dei. CAR.

Descendi in hortum meum, vt

viderem poma cōuallium, & inspicerē si floruisset vinea: & germinassēt mala punica. Alia translatio sic dicit. In hortum nucis descendi vi dere in germine torrentis, videre si floruit vitis, & efflorucrunt mali punicę. Hęc sunt verba beatę Virginis. Siquidē filius de processu matris admi rationē pręmiserat. Ad progressum aūt ipsius per tinet progressus ab actiua: & de suo regressu ad cō templatiuā. Et de sua actiua sic dicit. Descendi in hortū meū nucū. Ac si dicat. Ego qui per cōtem plationem ascenderam ad diuina: per cōsideratio nem eorū quę gerūtur in ecclesia, ad inferiora de scendi. Siquidē ecclesia per hortū nucū designat: ppter patiētiā sanctorꝫ: & fructū patiētię: q̄ signat in nuce, quę sub amaro cortice & testa dura: dulcē cōtinet nucleū, sic patiētia per amaritudinē passio num: & constātię robur, peruenit ad dulcedinem premiorꝫ. Descendi, inquā, vt viderem poma cō uallium: per quę fructꝰ humilitatis signātur. Vel scđm aliam literam. Descendi videre in germine torrētis: vt videlicet inspicerē quid & quantū ger minauerit torrens sanguinis Iesu Christi. Descē di videre si floruit vitis.i. Christus, vel si floruit vi nea.i. si flores, pduxit charitas: quod velut vinea, fructu suo mētem exhilarat, cuius sterilitatē: & pi atis languorē deplorat Ichel dicēs. Vinea confu sa est, & ficus elanguit. Descendi vt videre, si ger minauerūt mala punica, vel si effloruerunt mali punicę, hoc est si de floribꝰ formata sint mala. Ac si diceret. Descendi cōsiderare, vtrum ecclesię pri mordia ad illos fructus peruenerint: qui signātur in malis. Per mala em̄ punica, diuersi gradus vel ordines siue contubernia: scđm cōformitatem & distinctionē graduū, vel administrationū, seu gra tiarū: in ecclesia dei distincta, designātur. Verū dū ad horꝫ cōsiderationem causa subuētionis nostrę beata mater cōuertit oculos: & a dulcedine cōtem plationis auertit, ipsa in hac sollicitudine turbat̄, q̄ tandē aduertēs & recognoscēs dicit. THO.

Nesciui: anima mea conturba

uit me propter quadrigas ami nadab.

Sic Ecclesia ad synagogā locuta est. Respondet synagoga Ecclesię. Nesciui dona gratię spiritalis quibus illustrata es a domino, quia conturbauit me sollicitudo mentis interna pro veteri testamen to nouo introducto: id est quatuor Euāgelijs, quæ vocat quadrigas, quia nomen Christi portauerūt per quatuor partes mudi. Hę dicuntur esse Ami nadab: id est Christi, quia Aminadab spontaneus dicitur. Christus enim quęcunq; fecit & passus est in mundo: voluntarie nō coactę & fecit & pas sus est. & quadrigarum dicitur auriga, quia rege bat eos per mundum illustrando spiritus sancti gratia. Tria sunt quę se nescire conqueritur ani ma: scilicet.

Ignorātia animę.

Imum	Primum est sarcina.
Medium.	Secundum via.
Summum.	Tertium meta.

Sarcina quę portatur. Via quęritur. Meta ad quā tenditur.
Primum est qđ homo a seipso ignoratur.
Secundum quādo profectus virtutum nescitur.
Tertium quando quod sursum est nō intelligitur.
De primo. Nescierunt. De tertio. Neq; intellexe runt. De secundo. In tenebris ambulant. De pri mo. Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres. e. &.a.p.v.g. De secundo. Errauerunt in solitudine in inaquoso. v.c.h.n.in. Item semitam ignorauit auis: nec oculos vulturis intuitus est. Tertium sa pientes mundi non intelligunt, quia obscuratum est insipiens cor eorum dicentes se esse sapientes f.f.sunt. Qui confidenter se deum nosse: factis au tem negant. Primum nescire propositū est animę in humilitate pomorū cōuallium. Secundū in vi nea florente. Tertiū in germine malorꝫ punicorū. Per ignorantiam sui homo sibi nō videtur pecca tor, est prędentis exilij amator, vilitatis suę dissi mulator. Cōtra hęc ait Iob. Scelera mea & delicta oīa de mihi. Cōtra scđm. Cōtra solū qđ vēto rapiē ostendis potentiā tuā, & stipulā siccā persequeris.

Contra tertium. Qui quasi putredo cõsumendus sum,& quasi vestimentum quod comeditur a tinea. Per ignorantiam vitę:accidit religiosis singularitas,doctoribus hęretica prauitas,simplicibus vitę impuritas. Primi enim benefaciendo etiam ignorant,quid sit cõmodum vel incõmodum. Secundi quid sit verum vel falsum. Tertij quid sit bonum vel malum.

Primi habent viam tortuosam.
Secundi tenebrosam.
Tertij lutosam.

Primis em̃ dicit̃. Rectas facite semitas dei nostri.
Secundis. Fiat via illorum tenebrę.
Pro tertijs additur,& lubricum.

Primis dicitur. Nescientes iustitiam dei,& suam volentes constituere,iustitię dei nõ sunt subiecti.
Secũdis. Eratis nescientes legem neq; scripturas.
Tertijs. Eratis aliquãdo errantes sicut oues.

Qui vero nesciunt ętemã vitam,desiderio nõtra huntur:dulcedine nõ alliciuntur:cognitione non cõsolantur. Desiderio amoris. Dulcedine deuotionis. Cognitione diuinę visionis. Primi nõ dicunt cum Dauid. Dñe ante te omne desideriũ meum. Nec cum sponsa. Curremus in odore vnguẽtorũ tuorum. Nec secundi. Memor fui dei,& delectatus sum. Tertij dicunt cum Iob. Vidi dñm facie ad faciem,& salua facta est anima mea. Quare vero istud nescire acciderit,causam subiũgit. Quia anima mea conturbauit me. Quinq; sunt causę quibus quęritur scientia,vt quęrens sciat,vt sciatur, vt ędificet,vt ędificetur,vt lucretur.

Scientia quinq; de causis quęritur.

Primum est curiositas. De primo. Ecce Adã
Secundum vanitas. quasi vnus ex nobis factus est, sciens bonum
Tertium charitas. & malum De secũdo.
Quartum prudentia.
Quintum quęstus. Scientia inflat,charitas ędificat. Et Poeta. Scire tuum nihil est,nisi te scire hoc sciat alter. Pulchrum est digito monstrari & dicier hic est. De tertio. Hoc oro,vt charitas vestra magis ac magis abundet in omni sensu & sciẽtia. De quarto. Periit populus meus,eo q̃ nõ habuerit scientiam. De quinto Poeta. Scire volunt omnes,mercedem soluere nemo.

Prima est Philosophorum.
Secunda Poetarum.
Tertia pastorum.
Quarta est Christianorum proficientium.
Quinta est mercennariorum.

Turbine triplici ani mą ignorãtis concutitur.

Triplici turbine turbatur anima ignorantium.
Primus est assiduus impetus tentationum.
Secundus aduersitas tribulationum.
Tertius sollicitudo temporalium.

Primus inuoluit fumum. Primus quatit.
Secũdus ligna & lapides. Secundus cõterit.
Tertius puluerem. Tertius oculos tegit.

De primo dicitur. Maledixistis sceptris capiti bel latorum eius,venientibus vt turbo ad d.m. De secundo Iob. In turbine conteret me & multiplicabit vulnera mea,etiam sine causa. De tertio Iob. Noctẽ illam tenebrosus turbo possideat. Et hoc dicitur iuxta triplicem huius nominis interpretationem. Iuxta primum dicitur, Turbo tumor vrgens bonum. Iuxta secundum dicitur, Turbo.s. terens vrbes. Iuxta tertium dicitur, Turbo turbãs oculos. Hos tres turbines senserat Dauid. De primo dixit. Sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea. De secundo. Et anima mea turbata est valde. De tertio. Turbatus est a furore oculus meus. Primus igitur turbo contra primã ponitur ignorantiam. Secundus cõtra secundam. Tertius contra tertiam. Sine aliquo istorum turbinũ vix poterit homo viuere. Sed sunt qui bene eis resistunt. Itaq; contra primum debet homo esse cautus. Contra secundum robustus. Contra tertium temperatus. Cautus scientia. Robustus prędantia. Temperatus continentia.

Primum,ne seducatur.
Secundum,ne in aduersitate frangatur.
Tertium,nę prosperis extollatur.

De primo. Vẽtus turbinis veniebat ab aquilone. & nubes magna id est cęcitas,& ignis inuoluens, ęstus scilicet vitiorum. Sed si cautus fueris in medio est species electri id est Christus te adiuuans. Audi hominẽ cautũ,scilicet Paulũ. Turbo em̃ eũ inuadebat cũ diceret. Datus est mihi stimulus carnis meę,Angelus sathanę qui me colaphizet. Itẽ inuenio ait aliã legem in mẽbris meis repugnantem legi mẽtis meę,& capt. me sub lege peccati. Sed non est hoc turbine cęcatus. Audi em̃,quõ se cognouerit. Infœlix ait ego homo:quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia dei per dñm nostrum Iesum Christũ. Ipse em̃ est tabernaculũ dei ab ęstu,& insecuritate,& in absconsione,a turbine,& a pluuia. Audi item robustum. Cõtra tertium turbinem. Tribulationũ em̃ irruebat turbo cum diceret. Ter virgis cęsus sum,semel lapidatus sum,ter naufragiũ feci. Sed audi robustum. Quis nos separabit a charitate Christi? Tribulatio an angustia:an fames,an nuditas:an periculũ, an gladius. Et Iob quia robustus fuit,addit dñs Iob loqui. Et vocauit eum de turbine in quo non succubuerat. Audi em̃ fortem. Si flagellat ait occidat semel,& etiam si occiderit me,sperabo in eũ. Item audi Paulũ temperatũ in turbine tẽporaliũ. Ad omnia inquit quę opus fuerũt mihi,& ijs qui mecũ erant,laborauerũt manus istę:& preterhęc quę extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Ecce turbo sollicitudinis temporalium. Sed in his sic temperatus fuit, vt cœlestia non traderet oblitioni. Raptus enim fuit vsq; ad tertium cœlum. Et idem. Quæ sursum inquit quærite: quæ sursum sunt sapite,non quę super terram. Per hunc em̃ Helias raptus est in cœlum,quia in tractandis temporalibus fuit temperatus scilicet in habenda sollicitudine super Israel. Vnde factum est cum tolleret dominus Heliam per turbinem in cœlum, Pallium eius relictum est in terra,id est conuersatio de secularibus habita.

Primũ turbinẽ sustinuit Christ⁹ tentat⁹ a diabolo. Secundum crucifixus a Iudęo.
Tertiũ dũ solicitudinẽ gereret Ecclesię p̃dicãdo.

Audi secundum. Dominus mortificat & viuificat deducit.a.ī.&.r. Audi tertium. Suscitans de puluere egenum. Audi primum. Et de stercore erigens pauperem. Ad quid? vt sedeat cum principibus,& solium glorię teneat. Incipit igitur dominus tollere in cœlum per turbinem,quãdo cõtra primum cauti fumus. Nos a terra subleuat, qñ contra secundũ fortes fumus. In cœlũ nos leuat,cũ nos cõtra tertiũ tẽperamus,ne sollicitudine mũdana,ad cœlestia cognoscenda impediamur.

Quare autem anima cõturbauerit eum,causam subiungit:scilicet propter quadrigas Aminadab. Has existimo esse quadrigas,quas vidit Zacharias Propheta. Ab his perturbationibus immunes sunt animę sanctorum,qui regnunt cũ Christo. Vnde scriptum est. Iustorum animę in manu dei sunt,& non tanget eos tormentum ma.

Sunt autem animę reproborum.
Sunt animę pœnitentium.
Sunt animę iustorum.
Primę in manu diaboli sunt.
Secundę in manu sua sunt.
Tertię in manu dei sunt.
Primas tangit tormentum conscientię.
Secundas tangit tormentum pœnitentię.
Tertias non tangit tormentum malitię.

De primis. Animę impiorum fremebant aduersum me,& grauatum est cor meũ super eos. De secũdis. Omnis anima quę non fuerit afflicta die hoc:peribit de populo suo. De tertijs. Anima iusti sedes est sapientię.

Primi visi sunt oculis sapientium mori.
Secundi visi sunt oculis delicatorum mori.
Tertij visi sunt oculis insipientium mori.
Primi sustinent flagella sęuitię dęmoniacę.
Secundi probantur in fornace.
Tertij autem sunt in pace.

Man⁹ triplex.

Sed est manus diaboli. Manus diaboli affligit
Est manus hominis. corpaliter,pulsat spũali
Est manus dei. ter,torqt ęternaliter.

De primo dictum est ad sathan:de Iob. Veruntñ ne mittas in eum manum tuam. De secundo Dauid. Erue a framea deus animam meã,& de manu canis vnicam meã. De tertio idem. Eripe me de manu inimicorũ meorũ,& a persequẽtib⁹ me.

Item est manus hominis ociosa.
Est manus hominis operosa.
Est manus affectuosa.

Pria em̃ in ocio delectat̃. Prima habet defectũ
Secunda bonũ operatur. Secunda profectum.
Tertia eleuatur. Tertia affectum.

De prima. Abscondit piger manum suã sub ascella,nec ad os suum applicat eam. De prima & secunda. Egestatem operata est manus remissa. Manus autem fortium:diuitias parat. De secunda. Quicquid potest inuenire manus tua instanter operare. Et illa fortis mulier manũ suam misit ad fortia,& operata est consilio manuum suarum. De tertio. Expãdi manus meas ad te. Item. Sic benedicam te in vita mea,& in nomine tuo leuabo man⁹ meas. In manu dei est homo:creatione,gubernatione,protectione. Creatione,qua facta est rerum vniuersitas. Gubernatione,qua nostra dirigit semitas. Protectione,qua non accedit ad iustos calamitas.

Primum,vt cognoscatur deus ex rerũ varietate.
Secundum,vt ambulemus in veritate.
Tertium,vt viuamus in fœlicitate.

De primo. Manus tuę fecerunt me & plasmauerunt me totum in circuitu. De secundo. Etenim illuc manus tua deducet me,& tenebit me dextera tua. Sed gubernãdo deus affligit,sanat,eleuat. Affligit,per pœnitentię satisfactionem. Sanat,per culpę remissionem. Eleuat ad contemplationem. De primo. Miserere mei saltem vos amici mei, quia manus domini tetigit me. Idem. Manum tuam longe fac a me,& formido tua non me terreat. De secundo. Ipse vulnerat & medetur:percutit & manus eius sanat. De tertio Ezechiel. Manus apprehendit me in cincinno capitis mei,& leuauit me inter cœlum & terram. De protectione dei dicitur. In vmbra manus suę protexit me. Vnde. Lęua eius sub capite meo,& dextera illi⁹ amplexabitur me. Propter hęc tria dictũ est. Manusei⁹ tornatiles,aureę,plenę hyacinthis. Tornatiles,quãtum ad creationem. Aureę,quãtum ad gubernationẽ. Plenę hyacinthis,quãtum ad protectionem. Q̃ em̃ tornatile est, defacili ad operandum mouetur. Per auram sapientia designatur. Per hyacinthum,qui cœli colorem habet,cœlorum beatitudo insinuatur. Itaq; non tangit illos tormentum malitię. Eos qui sunt in manu diaboli tangit tormentum conscientię triplex.

Tormẽtũ cõsciẽtię.

Confusio. Confusio peccatorum.
Oppressio. Oppressio dolorum.
Expulsio. Expulsio a numero beatorum.

Cõfusio peccatorũ:quia pctã eorũ oib⁹ patescent.
Oppressio dolorum:qui semper inualescunt.
Expressio a nũero btõrũ:de quorũ gloria tabescẽt.
De primo dicitur. Antiquus dierum sedit. libri aperti sunt. i. cõscientię:quia tunc manifesta erũt abscondita cordis nostri. De secundo. Mittite eũ in tenebras exteriores:ibi erit fletus & stridor dentium. De tertio. Peccator videbit & irascetur dentibus & tabescet. pec. per. Ecce istos tangit tormentum conscientię Secundos tangit tormẽtum pœnitentię triplex.

Tormẽtũ pœnitentię.

Cõtritio pœnitẽtię. In prio patitur languorẽ.
Corporalis passio. In secundo,dolorem.
Irruens tentatio. In tertio,timorem.

Primũ erat puteus:in quo iacebat multitudo languentium. De secũdo Iob. Qui cœpit,ipse necõterat:soluat manũ suam & succidat me,& hęc mihi consolatio,vt affligens me dolore non pereat. De tertio. Timor & tremor venerunt super me.

Tormẽtũ malitię.

Tertios non tangit tormẽtũ malitię:q̃ triplex est.
Est enim malitia proximi.
Est malitia diaboli.
Est malitia cordis proprij.
Prima impugnat.
Secunda inflammat.
Tertia cruciat.
Prima enim ad corporalem pœnam.
Secunda trahit ad gehennam.
Tertia inficit animam.

De prima. Noli ęmulari in malignantibus, neq; zelaueris facientes iniquitatẽ. De secũda. Restitue animam meam a malignitate eorũ a le.v.m. De tertia. Os tuum abundauit malitia,& lingua tua cõ.d. Ista tria tormenta iusti non timent,quia.

Contra primos sunt in tuto loco.
Contra secundos in amœno.
Contra tertios in excelso.

In primo ergo non timent mortem temporalem.
In secundo inferni dolorem.
In tertio cogitationum fraudem.

Contra primum dicitur. Iusti in perpetuum viuent. Contra secundum. Et apud dominum est merces eorum. Contra tertium Et cogitatio eorũ apud altissimum. Sequitur. Visi sunt oculis insipientium mori. Sed sicut dictum est. Primi visi sunt oculis sapientium mori tripliciter.

Mors reprobōrū triplex.

Spiritualiter. Spiritualiter per iniquitatem.
Temporaliter. Tēporaliter per corporis & animę separationem.
Aeternaliter. Aeternaliter per ęternam damnationem.
Primum facit impium.
Secundum corporis & animę diuortium.
Tertium perpetuę calamitati obnoxium.

De prima morte dicit a Paulo. Vidua quę in delitijs est viuēs: mortua est. De secūda. Abraham mortuus est & Prophetę mortui sunt. De tertia. Qui credit in me: non morietur in ęternum. Secūdi visi sunt oculis delicatorum mori. Quippe qui fugiunt carnis voluptatem, relinquunt propriam voluntatem, repellunt mundi vanitatem.

Mors pœnitētium triplex.

In primo enim caro mortificatur.
In secundo spiritus humiliatur.
In tertio mundus reprobatur.

In primo opprimitur sensualitas.
In secundo reprimitur spiritus sublimitas.
In tertio comprimitur mundi iocunditas.

De primo ait Apostolus. Mortificate membra vestra quę sunt super terram. De secundo. Mortui enim estis & vita vestra absc̄dita est cum Christo. Item. Non veni facere volūtatem meam sed voluntatem eius qui misit me. Mortui enim sunt cum Christo qui sicut Christus se exinaniuit sūam humiliant sublimitatem. De tertio Paulus. Fratres quotidie morior propter gloriam vestrā. Hoc est relinquo gloriam mundi, vt meo exemplo & vos relinquētes, quęratis gloriam dei. Item Nolite diligere mundum, neq; ea quę in mundo sunt. Hi sunt quos retinens mundus inhorruit. Tales delicatis videntur mori, quia se taliter viuere, & non mori: existimant impossibile. Audiunt enim istos clamantes. Propter te mortificamur tota die. Tertij visi sunt oculis insipientium mori. Non em̄ credūt huic vitę aliam succedere. Nō aliquem ab inferis ascendere. Corpus in terra putrescere. In primo em̄ attendunt. Coronem⁹ nos rosis anteq̄ marcescant, qm̄ hęc est pars nostra, & h.e.s.n. Non illud. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. In secundo illud. Quis est reuersus ab inferis? Non illud. Multa corpora sanctorū qui dormierunt surrexerunt cum Christo. In tertio illud. Idē est interitus hominis & iumēti, & par vtriusq; conditio, & non illud. Corruptibile induet incorruptelā, & mortale immortalitatē. Ité primi sunt

Infernus.

subiecti potestati diabolicę. Ibi est tortor infatigatus, intolerabilis cruciatus, interminabilis vlulat⁹.
Primi, quia non fuerunt fatigati in perpetranda iniquitate.
Secundi, quia peccatum non lauerunt pœnitentię grauitate.
Tertij, quia peccauerunt cum risu & iocunditate.
De primo. Tradidit seruum dominus tortoribus quoadusq; r.v.d. De secundo. In labore hominū non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur.
De tertio. Vęh vobis qui ridetis nunc, quoniam lugebitis & vos, quādo iuxta Prophetam erit clamor a prima porta, & vlulatus a secunda. Secundi, pbātur in fornace, dū interius dolore pūgūtur.
Exterius pœna affliguntur.
Confessione verecundantur.
De primo. Conuersus sum in ęrumna mea dum configitur spina. De secundo. Ingrediatur putredo in ossibus meis, &.s.m.sca. In tertio dicit. Confusio faciei meę co.m. Tertij autem sunt in pace.

Pax illa habet presentium malorum oblitionē. Pacis cōmoda.
Cœlestium bonorum delectationem.
Diuinę maiestatis visionem.
Per primum carent dolore.
Per secundum afficiuntur dulcore.
Per tertium gaudent dei amore.

De primo. Non cadat super eos sol, neq; vl.ę. De secūdo. Q̄ magna multitudo dulcedinis tuę dñe quā a.t.t De tertio. Lętabuntur corā te sicut qui lętantur in messe, & sicut exultant victores capta pręda. Isti dicūt. In pace in idipsum dormiā & requiescam. Quatuor inquit quadrigę egredieban-

Quatuor quadrigę.

tur de medio duorum montium, & montes ęrei erant. Hos montes credam angelicam beatitudinem, & diuinam celsitudinem.

In prima quadriga erant equi ruffi. Prima. Beatitudo.
In secunda albi.
In tertia nigri.
In quarta varij.
Prima est martyrij.
Secunda virginitatis.
Tertia claustralis religionis.
Quarta prædicationis.
Prima scilicet martyrij quatuor habet rotas.
Prima est desiderium patiendi interius.
Secunda passio in actu exterius.
Tertia est conseruatio fidei.
Quarta exclusio ignis purgatorij.

De prima Paulus. Cupio dissolui & esse cū Christo. Secundā decollatus exhibuit. De tertia idem. Bonum certamen certaui, cursum consummaui, fidem seruaui. Propter quartam dicitur. Non cadet super eos sol neq; vl.ę. Duo equi rubei sunt: qui trahunt in corpore, species purpureę passionis. In anima feruor perfectę charitatis. De prio. Circundabāt eam flores rosarum: id est purpura martyrum. De secundo. Charitas nunq̄ excidit.

Secunda quadriga est virginitatis, cuius prima rota est integritas. Secunda Virginitas.
Secunda cordis munditia.
Tertia humilitas.
Quarta propositi constantia.

Has videbis in beata virgine. De prima dicit Propheta. Porta hęc clausa erit. De secunda. Virtus altissimi obumbrabit tibi, & sic fuit corde mūda. De tertia. Respexit dominus humilitatem ancillę suę. De quarta. Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco. Quod forsan in proposito habebat. Hanc duo trahunt equi, scilicet desiderium habendi in patria in corpore, insigne virginitatis signum, scilicet candorem & sequendi agnū quocūq; ierit. De vtroq; dicitur. Amicti stolis albis sequuntur agnum quocūq; ierit. Tertia quadriga est religionis claustralis. Tertia Religio.

Prima rota est silentium.
Secūda disciplinata habitudo tā vestiū q̄ corporę.
Tertia est solitudo in claustro.
Quarta est obedientia exhibita magistro.
Primum, ne in verbo offendat.
Secundum, ne indisciplinatus appareat.
Tertium, ne videns secularia concupiscat.
Quartum ne propriam voluntatem retineat.

De primo. In manibus linguæ mors & vita. De secundo. Disciplinam matris tuæ ne dimittas. De tertio. Religio munda & immaculata apud deum & patrem hæc est, immaculatū se custodire ab hoc seculo. De quarto. Melior est obediētia q̄ victimę

Duo equi eius nigri sunt, scilicet.
Gemitus pro peccatis.
Dolor pro presentibus malis.

De primo. Laboraui in gemitu meo laua bo p singulas noctes lectum meū. De secundo. Hei mihi quia incolatus meus prolongat⁹ est. Quarta q̄driga est prædicatio.

Quarta p dicatio.

Prima rota eius est scripturarum scientia.
Secunda pronunciandi facultas.
Tertia exemplum honestę vitę.
Quarta a maioribus iniuncta potestas.

De primo. Labia sacerdotis custodiunt scientiam. De secundo conqueritur Moses. Sum ait impedi tioris linguę ab heri & nudiustertius. De tertio. In omnibus teipsum prębe exemplum bonorū operum. De quarto. Quomodo prędicabūt nisi mittantur? Duo equi trahentes eā sunt varij: quia nūc compatiuntur proximo: nunc prębent honorem deo. Hæ dicuntur Aminadab, qui dicitur spontaneus: quia Christus per gratiā non ex debito hæc largitur hominibus Hę conturbant animam nuper cōuersam: quæ se pri⁹ aliquid scire putabat: cū modo in se tres prędictas ignorātias videat: quas prius nescuit. CAR.

NEsciui: anima mea turbata est propter quadrigas Aminadab. Ac si diceret. Nesciui prius: & non aduerti q̄ turbarer anima mea. Hoc est quod dñs dicit ad Marthā. Sollicita es: & turbaris erga plurima. Turbata est autē anima mea: propter quadrigas Aminadab. quas egressum & progressum: & fructum laboris earū sollicita considerabam. Istę sunt quadrigę Euangelicę quadrigę Aminadab. i. Iesu Christi q̄ p Aminadab, propterea q̄ interpretatur spontane⁹ meus, designatus est. Nam ipse spontaneus, non coā⁹, factus est obediens patri vsq; ad mortem. Harum autē quadrigarum ministerio: & nuces sunt in horto: & cōuallium poma: floretq; vinea & germinant mala punica. Istę sunt quadrigę, de quib⁹ dicit Zacharias. Leuaui oculos: & vidi: & ecce q̄tuor quadrigę egredientes de medio duor⁹ montium. Et montes, ærei erant. Hæc est prędicatio Euāgelica: q̄ egreditur de medio duorū testamentorum: qui dicunt montes propter altitudinē spiritualis intelligentię: & ærei, propter p̄dicationis sonum. Dicunt autē q̄drigę quatuor, propter diuersitates doctorū: velut equorū trahentiū in quadriga. de q̄bus idē propheta dicit. In quadriga prima equi rufi. in quadriga scda, equi nigri. in quadriga tertia, equi albi. i quadriga quarta, equi varij & fortes. Igitur per equos rufos illi designantur, qui in sanguine suo rubricati, corpore & animo fuerunt martyres. Per equos nigros, pro eo q̄ niger color obscurus est, illi demonstrātur: qui in cognitiōe diuinorum mysteriorum ideo sunt obscuri: quia sūt profundi. Equi albi illos significant, qui tam mente q̄ corpore retinēt virginitatis cādorem. Equos autē varios intelligere possumus illos qui fuerunt martyres in ao: & non in corpore: & illos qui nullo errore corrupti, mēte virgines fuerūt: licet non seruauerint virginitatem in carne. Sequitur ex voce filij. THO.

REuertere reuertere sunamitis: reuertere reuertere vt intueamur te.

¶Reuertere ad agnitionem tui creatoris: a quo auersa fueras. Reuertere ad pacem germanitatis reuertere vt intueamur te. Ruertere puritate fidei Reuertere reuertere: operę perfectione ad dñi dilectionem: vt oculis animisq; gaudentibus spēm tuę castitatis quā desideramus, videamus. Nomen sunamitis nescio vtrum alibi inueniatur qđ videtur esse vocabulum alicui⁹ fœminarū nobiliū: siue proprium siue ab alio deriuatum. Quę sapiētię, vel speciei, vel virtutis gloria: illo tempore fuerit insignis. Hęc ait Beda, cū tamen in multis aliis locis, Sunamitis nomen inueniatur, sed forte nō legerat. Si vero sunamitis despecta vel captiua dicitur, congruit bene synagogę. Quatuor sunt reuersiones.

Prima secularibus negociis ad vitā religiosam. Reuersiones quatuor.
Secunda de lapsu ad pristinam gratiam.
Tertia de contemplatiua ad actiuam.
Quarta de amore t palis vitę ad martyrij palmā.
Prima vt reuersus de peccato satisfaciat.
Secunda, ne in desperatione remaneat.
Tertia, vt de bñficijs a deo sibi collatę grās referat
Quarta, vt per mai⁹ meritū, maius pmiū acqrat.

Pria, dicit pecrator reuertens quasi reus vertens.
Secunda, dicitur reuertens: quasi iterum vertens.
Tertia, reuertens quasi retro vertēs.
Quarta, reuertens quasi rem veram tenens.

Has quatuor inuenimus in Petro Apostolo. Pria reuersus est ad dñi vocationem: quando vidit Petrum & Andream, & vocauit eos. Secūda post negationem, quando respexit dominus Petrum, & egressus foras, fleuit amare. Tertia, in carcere post angelicam visionem cum dicitur. Petrus aūt ad se reuersus dixit. Nunc scio vere quia misit dñs angelum suū & eripuit me de manu Herodis. Quarta, ad Christi obuiationem: quādo vidit sibi Christum occurrere. Et ait. Dñe quo vadis? Venio ait Romā iterum crucifigi. Primę reuersiōis ē ordo.

Primo aliqua occasione a dño vocamur.
Secundo iustificamur.
Tertio magnificamur.

Quos em̄ prędestinauit, hos & vocauit. Et quos vocauit: hos & iustificauit. Et quos iustificauit, hos & magnificauit. Sic Petrum vocauit. Secundo relictis retibus & naui iustificauit. Tertio quia secutus est eum: magnificauit. Sic nos fratres vocamur a dño qualibet occasione oblata. Iustificamur relinquentes non solum peccata: sed & terrena. Magnificamur sequendo Christum per virtutum incremēta. Qui em̄ vult venire post Christū ad vocationem ei⁹, abneget semetipsum: terrena relinquendo. Tollat crucem suam, in virtutibus proficiendo. sequatur eum. Hunc progressum in Iob inuenimus. Si reuersus fueris ait ad omnipotentem: dabit tibi pro terra silicem id est pro terrenorum abiectione fortitudinem. Pro silice torrentes aureos, id est dona spiritus sancti: quę aurea dicuntur per charitatem. Sed vt secundam reuersionem pręuenias non cadendo in tentationem, addit. Stabitq; omnipotens cōtra hostes tuos, & ar

gentũ coaceruabitur tibi, ſcilicet eloquia diuina. Qui autẽ poſt talia dei dona lapſum patitur, reſpiciat Petrum quõ ſcilicet poſt lapſum eſt reuerſus
Primo enim gallus cantauit.
Secundo dñs Petrum reſpexit.
Tertio egreſſus eſt foras.
Quarto fleuit amare.

Gallus. Gallus cantat lapſo, per interiorem ſancti ſpiritus viſionem, vel exterius, per magiſtri increpationẽ Reſpexit dñs Petrũ, dans ei cordis contritionem Egreditur foras per cõfeſſionẽ. Flet amare, p pœnitentię ſatiſfactionem & lachrymoſam orationẽ. Gallo inquit canente ſpes redit ſcilicet reſurgendi Reſpexit dñs, & ęgris ſalus refunditur. ſ. volũtas pœnitendi: cum foras egreditur per confeſſiõem mucro latronis conditur. i. diaboli ne habeat poteſtatem cogendi. Cũ flet amare: lapſo fides reuertitur primã gratiã recuperãdi. Dicit itaq; lachrymãdo illud Prophetæ. Vadã & reuertar ad virũ meũ priorẽ: quia bene erat mihi tũc magis q̃ nũc. His itaq; duobus gradibus reuertendi dicitur, Sunamitis. i. captiua. Magna enĩ eſt teneri ſecularibus: & magna eſt lapſum pati: ad priora peccata redeuntibus. Tertia reuerſio eſt: de contẽplatiua ad actiuam. Hęc contigit Petro: quando apparuit ei angelus in carcere. Sed notandum ꝙ erat in carcere ꝙ fores eſſent clauſæ: ꝙ erat catenis vinctus: ꝙ ſeruabatur a militibus. Carcer eſt profundum malorum.

Carcer. Fores clauſę: deſperatio quę obſtat peccatori: ne egrediatur ad confitendum. Catenæ obſtinatio, quando deus ſubſtrahit gratiam ſuam: ne ſit liber ad benefaciendum. Milites cuſtodientes ſunt aſſiduitates tentationũ. Profundum malorũ eſt vt contemnat: Deſperatio obſiſtit confeſſioni: vt in peccato remaneat. Libertas benefaciẽdi impeditur: vt deum obliuioni tradat. Aſſiduitas adẽ tentationum: vt blandimentis alliciat. Ecõtra notandum ꝙ angelus dñi aſſiſtit & lumen refulſit. i. h. c. Percuſſit angelus latus Petri. excitauit eũ. hic eſt angel⁹ magni conſilij. i. Chriſtus. Hic aſtat contra pfundũ malorũ: Lumen contra clauſurã foriũ Percuſſio lateris contra catenas. Excitatio contra militum cuſtodias. Cõtra pfundũ malorũ, vt oſtẽdat mala q̃ p nobis pertulit: & amplius peccator nõ contẽnat. Lumen contra clauſurã foriũ: vt oſtẽſis ei cœleſtibus deponat deſperationem vt excat Percuſſio lateris contra catenas: vt cor mollitum obſtinatione depoſita ad benefaciendũ liberũ fiat Excitatio cõtra militũ cuſtodias: vt diuina admonitione tentatiões alliciẽtes fugiat. Sed poſtq̃ eductus eſt: Angel⁹ cum claritate recedit: vt viſis cœleſtibus, ad cognoſcendã ſuã infirmitatẽ redeat & alijs pficiat. De prio. Recogitate illũ: q talẽ ſuſtinuit a pctorib⁹ cõtradictionẽ. De ſcdo. Ego aũt dixi in exceſſu mentis meę: pro. ſ. a. f. o. t. Et. Attenuati ſunt oculi mei ſuſpicientes in excelſo. Dñe vim patior reſponde p me. De tertio. Auferã a vobis cor lapideum: & dabo vobis cor carneum. Et Iob Deus molliuit cor meũ: & oipotẽs cõturbauit me De quarto ait dñs Paralytico. Tolle grabatũ tuũ & ambula. Et videte ne grauent corda vr̃a in crapula & ebrietate. In hunc modum aialia ibãt & reuertebãtur. Quarta reuerſiõe: reuertit homo ab amore tpalis vitę ad paſſionis palmã. Hic etiã talis ordo notand⁹ eſt. Primo debem⁹ Chriſti paſſionẽ in corde noſtro cogitare. Scdo pp̃ter talẽ dignationẽ honorare. Tertio eius voluntatẽ inquirere. Quarto cognitã affectui mancipare. Cogitare, vt eius patientiã ęmulemur. Honorare, ne ingrati inueniamur. Voluntatẽ inquirere, ne diabol⁹ aliqd in nobis machinetur. Effectui mãcipare, ne pigri ſerui inueniamur. Sic enĩ Petr⁹ vidit ſibi Chriſtũ occurrere. Secundo adorauit eũ. Tertio dixit. Domine quo vadis? Quarto reſpõſum eſt. Venio Romam iterum crucifigi. De prio Paul⁹. Aſpiciam⁹ in auctorem fidei & cõſummatorẽ Ieſum. Qui p poſito ſibi gaudio crucẽ ſuſtinuit: confuſione contẽpta. De ſecundo. Omnis terra adoret te deus & pſallat tibi. De tertio dicim⁹. Fiat voluntas tua ſicut in cœlo & in terra. Et Paul⁹. Dñe quid me vis facere? Et ipſe Chriſtus. Pater ſi non põt tranſire calix iſte niſi bibam illum: fiat voluntas tua. Quarto deſiderabat Apoſtol⁹ cũ diceret. Mihi abſit gloriari niſi in cruce dñi noſtri Ieſu Chriſti. Et beat⁹ Andreas ait. O bona crux diu deſiderata, ſuſcipe diſcipulũ eius q pependit in te. De hac reuerſiõe dicebat Propheta. Venite & reuertamur ad dñm quia ipſe cœpit & ſaluabit nos. &c. In duabus pris dictum ẽ. Reuertere reuertere ſunamitis. In his duabus vltimis dicitur. Reuertere reuertere vt intueamur te. Quia de contẽplatiua ad actiuam: de amore tpalis vitę ad martyrij palmã reuertẽdo q̃ ſurſũ ſunt tendẽtes: inſpicimur a dño. CAR.

Reuertere: reuertere Sunamitis, reuertere: reuertere: vt intueamur te. Sunamitis intep̃tat mortificata ſiue coccinea: & deſignat beatã virginẽ: quæ moriente filio: cõmoriens per cõpaſſionẽ filij quaſi rubricata ẽ in coccino paſſiõis. Videns ergo eã fili⁹ a ꝯtemplatiõis quiete turbatã: reuocat eã ad trãquillitatẽ cõtemplatiõis. Et quia propter quadrigas Aminadab: ſe turbatam dixerat: ipſe pp̃ter quattuor quadrigas: vel pp̃ter quattuor rotas in vna quadriga: quater dicit reuertere. ſiue pp̃ter hoc, quia ad quatuor ſe dixerat deſcẽdiſſe: videlicet ad vidẽdũ hortũ nucũ. & ad poma conuallium. ad videndũ flores vineę: & germina malorũ punicorum. Et quũ deberet dicere: reuertere: vt oculo cõtemplatiõis intuearis me: vel nos totam videlicet trinitatẽ dicit. Reuertere: vt ĩtueamur te. quia ſicut nõ põt homo intueri ſolẽ materialem. niſi ſol ipſum intueat & illuminet: ſic nulla aĩa cõtẽplari põt verũ ſolẽ: niſi ipſe eã conſpiciat & illuſtret. Audientes aũt angeli: ꝙ eam tota trinitas deſiderat intueri, reſpõdẽt. Verũ vt oſtendãt ꝙ tres pſonę ſunt vn⁹ deus: trib⁹ dicẽtib⁹: vt ĩtueamur te: reſpõdẽt ſingulariter tanq̃ vni. THO.

¶CAPVT SEPTIMVM.

Quid videbis in ſunamite: niſi choros caſtrorum.

¶Ac ſi aperte dicat. Doles quidem ſynagogam diutius fuiſſe auerſam: eamq; ad me reuerti pcaris. & refaciẽ eius mihi ornatam intueri delectat. Verum ſcias quia in proximo eſt tempus: in quo nil in illa priſcę infidelitatis atq; auerſionis, ſed ſola virtutum ac ſpiritualium agonum: opera cernas. Quid ergo videbis in ſunamite niſi choros caſtrorũ? Hoc eſt militiam pacis. In choris enĩ voces canentium cõſonant. In caſtris armatorũ manus dimicant. Quid ergo videbis in ea niſi choros electorũ? Qui corde & anima vna laudes ſui creatoris prędicẽt? Et idem ſunt chori caſtrorum: quia ſeruiendo creatori acies repellunt omnes & diſturbant inimici ſui ſcilicet diaboli. Tria proponunt nobis noia. ſ.

De trib⁹ ordinib⁹.
Sunamitis — In prĩo deſignat ordo plangẽtiũ.
Chori. — In ſecundo laudantium.
Caſtra. — In tertio pugnantium.

Primus eſt infirmorum.
Secundus iuſtorum.
Tertius robuſtorum.
Primi quęrunt remiſſionem.
Secundi excitant deuotionem.
Tertij expugnant tentationem.
Primi habent locum in cubiculo.
Secundi in templo.
Tertij in campo.
In cubiculo ſecretę compunctionis.
In templo religioſę congregationis.
In campo multiplicis inquietudinis.

Primis Iacobus. Miſeri eſtote & lugete: riſus veſter vertetur in luctum: & gaudium veſtrũ in voces flentium. Secundis. Exultate iuſti in domino rectos decet laudatio. Tertijs dicitur. Induite vos armaturã fidei vt poſſitis reſiſtere ĩ die malo. Sic filij Iſrael planxerunt onerati luto & latere in Aegypto: cantauerunt laudem dño tranſito mari rubro: pugnauerunt cum aduerſarijs in deſerto. Sic & Chriſtus primo planxit ſuper ciuitatem & ad ſepulchrum Lazari lachrymando. Secundo laudes ſuſcepit a populo hebręo. Tertio pugnauit in crucis patibulo. In tribus igitur eſt planctus perfect⁹

Planctus perfectio. Ore confitendo. Oculis lachrymando. Crucẽ corpore baiulando. In confeſſione ſunt tres perſonę ſcilicet ſe accuſantes: teſtimonium perhibentes: iudicantes.

Primus eſt reus. — Reus humiliatur.
Secundus prelatus. — Prelat⁹ compatitur.
Tertius deus. — Deus placatur.

Reus enim patitur confuſionem.
Prelatus adiuuat per orationem.
Deus relaxat vltionem.

Hęc eſt enĩ confuſio adducens gloriam. Itẽ. Multum valet deprecatio iuſti aſſidua. Dixit reus. Cõfitebor aduerſum me iniuſtitiam meã dño. Sequitur ide. Et tu remiſiſti ĩpietatẽ peccati mei. Quia p hac orabit ad te ois ſanct⁹. Sequũtur lachrymę.
Sũt lachrymæ contritionis.
Sunt lachrymæ deuotionis.
lachrymę triplices. Sunt lachrymæ deſideratę beatitudinis.
Primæ ſunt in ablutionem.
Secundæ in vnctionem.
Tertię in rigationem.
Primis lauatur culpa.
Secundas comitatur gratia.
Tertias ſequitur quaſi ros refrigerans ab hac miſeria, gloria.
Primę habent gemitum laboris.
Secundæ panem conſolationis.
Tertiæ ſuſpirium venturę refectionis.

De primis. Lauabo per ſingulas noctes lectũ meum lachrymis meis ſtratum meum rigabo: quia laboraui in gemitu meo. De ſecũdis Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die ac nocte. De tertijs. Anteq̃ comedam ſuſpiro & velut inundantes aq̃ ſic rugitus meus. Planctus perfectio, eſt in crucis baiulatione. Tres ſunt cruces.

Cruces tres.
Prima latronis deſperantis.
Secunda orantis & dicentis. Memento mei dñe dum veneris in regnum tuum.
Tertia eſt Chriſti.
Primus crucem meruit nec profuit.
Secundus meruit & profuit.
Tertius non meruit ſed profuit.
Prima igitur diaboli.
Secunda iuſti.
Tertia Chriſti.

Prima malitię. — In vnaquaq; ſũt quattuor
Secunda pœnitentię. — dimenſiões. In cruce dia-
Tertia iuſtitię. — boli: altitudo qua extollit ſuper omne quod colit. Profundũ deſperatio de qua peccator cum in profundum malorum venerit: contẽnit. Latitudo in carnalibus: Longitudo p̃tinacia. In cruce iuſti, profundum eſt humilitatis. Lõgitudo aſſiduitas laboris. Altitudo cõtemplationis. Latitudo orationis, quę amplectit tam inimicum q̃ amicum. Crux igitur habet profũdum timoris: altitudinem ſpei: latitudinem charitatis: longitudinem perſeuerantię.

In prima cruce crucior. — Primam timeo.
Ad ſecundam tendo. — Secundam quero.
Pro tertia ſuſpiro. — Tertiam deſidero.

In prima pœna.
In ſecunda pœna & venia.
In tertia gloria.
Timeo igitur pœnam.
Quero veniam.
Deſidero gloriam.

Dominicę crucis pfũdũ habet Iob. Altitudinem Dauid. Latitudinẽ Paul⁹. Lõgitudinem Nat oth Hęc dicta ſunt pro ſunamite id ẽ pfecte lugẽtib⁹. Sequitur de choris. Hi chori vt dictũ eſt, ad pſallendum locum habent in templo vel tabernaculo

Tabernaculum triplex. Tria ſũt tabernacula. Materiale, myſticum, & morale, ſcilicet. Tabernaculum Moſi. Tabernaculũ Chriſti. Tabernaculum cuiuſlibet iuſti.
Tabernaculum Moſi fuit ex diuerſis ornamẽtis conueniens ſtructura.
Tabernaculum Chriſti, Eccleſia eſt.
Tabernaculum iuſti, quęlibet fidelis anima.

Vnde fit ex lignis ſethim imputribilibus. Aliud ex ſanctis infatigabilibus. Tertium ex virtutibus Moſes ſuum erexit in ęremo: Chriſtus in mundo Iuſtus in animo. Poſuit Moſes ĩ tabernaculo ſuo arcam. Chriſtus in ſuo carnem propriam. Iuſtus conſcientiam.

Archa. Arca Moſi deauratur auro puriſſimo intus & exteri⁹. Caro Chriſti deauratur intus diuinitate: exteri⁹ miraculorum claritate. Cõſcientia iuſti interius ſplendet ſplendore puritatis: exteri⁹ vero operib⁹ charitatis. In tabernaculo igit Chriſti, quod ẽ Eccleſia, habẽt locũ chori laudãtes deũ ad excitandam deuotionem: & dandam gratiarũ actionem.

Laus dei. Quõ aũt laudare debeant deum: docet Apoſtolus. Loquentes ait vobiſmeipſis, in pſalmis & in hymnis & canticis ſpiritalibus. Pſalmi ptinent ad bonam operationem: hymni ad dei laudem, cantica ſpiritualia ad ſupernorum exultatio

nem. De primo Paulus. Dum tempus habemus
operemur bonum ad omnes:maxime aũt ad do-
mesticos fidei. De secundo Dauid. Exultate iusti
in dño,rectos decet laudatio. De tertio. Idem. Læ
tatus sum in his q̃ dicta sunt mihi,in domum dñi
ibim⁹. Bene laudas deũ:si sit concordia in morib⁹
sicut in vocibus:vt per exemplũ cõcordes proxi-
mo:per voluntatem deo:per obediẽtiã magistro.
Sonorum tres spẽs. Sciendũ vero ꝙ sunt tres species sonorũ scilicet.
In pulsu. Ad citharam pertinet pulsus.
In flatu. Ad organum flatus.
In cantu. Ad vocem cantus.
Referẽ ad pulsum citharæ manuũ operatio.
Ad flatum organi:mentis deuotio.
Ad cantum vocis:sermonis exhortatio.
Percute igitur chordas citharæ manu bonę ope-
rationis:vt concordes proximo per exemplum
mortificatę carnis. Imple organum cordis flatu.i.
spiritu sanctę inspirationis,vt reddas deo dulcẽso
num pię deuotionis. Item vt concordes magistro
Cantare. canta canticũ nouum:canticum obedientiæ. Noli
cantare cum Lucifero in cœlo:vel cum primo ho
mine in paradiso:sed canta in templo cum Chri-
sto. Cantus eñ diaboli cupiditas. Cant⁹ primi ho-
minis voluptas. Christi cant⁹ est charitas. Inchoa
uit diabolus in cœlo antiphonam elationis dicens
Ponam sedem meam ad aquilonem.s.e.a. Anti-
phonam suggestionis in paradiso : desperatiõis in
iferno. Sequitur de castris. Tria sũt gña castrorũ.s.
Castrorũ tria gña. Castra Aegyptiorum
Castra Israelitarum.
Castra Angelorum.
De primis. Respexit dñs super castra Aegyptioꝝ
De secũdis. Qui leprosus est egrediatur extra ca-
stra. De tertijs ait Iacob. Castra dei sunt hęc.
Prima sunt castra mundi.
Secunda deserti.
Tertia cœli.
Primi militant vt rapiant.
Secundi vt ad patriam perueniant.
Tertij vt nos custodiant.
Prima igitur relinquamus.
Secunda eligamus vt ad
Tertia veniamus.
In secundis igitur nos oportet habere vnitatẽ cor
dium:prouidentiam in posterum:contra tentatio-
nes infirm̃,ad Christum refugium.bene operãdo
cor habere sursum. De his quatuor ait Salomon.
Quattuor sunt minima terrę:& ipsa sunt sapientio
ra sapientibus,scilicet locusta quę regem nõ habet
& vniuersa volat per turmas. Hęc est vnitas cor-
dium. Formica quę laborat in ęstate vnde viuat ĩ
hyeme. Ecce prouidentia. Lepusculus plebs iuali
da:quę ponit cubile suum ĩ petra. Ecce refugium
ad Christũ. Stilio qui in domo regis habitat:& ma
nibus graditur. Ecce bonum opus : & cor sursum
eleuatum. De primo. Vnus spiritus & vna fides
erat in eis. De secundo. Vade ad formicam o pi-
ger & contemplare vias eius & disce sapientiam.
De tertio. Esto nobis dñe turris fortitudinis a fa-
cie inimici. De quarto. Nostra conuersatio in cœ-
lis est. Et de operib⁹. Dum tempus habem⁹:ope-
remur bonũ ad omnes:ma.a.a.d.f. De his castris
erit nobis transitus ad castra angelorum : vbi in
corpore & anima requiescemus,cũ angelis creato
rem laudabimus,facie ad faciẽ deum videbimus

De primo. Cor meum & caro mea exultabit ĩ deũ
viuum. De secundo. Beati qui habitant in domo
tua dñe in secula seculorũ laudabunt te. De tertio.
Videbitur deus deorum in Sion. CAR.

QVid videbis in sunamite:ni-
si choros castrorum. De his castris supe-
rius dictum est. Terribilis vt castrorum acies ordi
nata. In ipsa quidem videntur chori castrorũ : ad-
herentes,videlicet ipsi beata acies sctõrum,qui cũ
ipsa pro nobis militant contra hostem. Vnde ipsa
vas castrorum appellatur in Ecclesiast. vbi sub no
mine lunę de ipsa dicitur. Vas castrorum in excel
sis:in firmamento cœli resplẽdens:spẽs cœli:stel-
larum gloria. Sequitur. THO.

QVam pulchri sunt gres-
sus tui in calceamentis fi
lia principis.

¶ Primum,gressuum ei⁹ pulchritudinem miraẽ:
id est operum constantiam per quã exempla vir-
tutum,ijs quos erudire volebat,ꝑmonstraret. Vn-
de Dauid. Perfice gressus meos in semitis tuis id
est dirige actus meos in angusto itinere: quo pue-
niatur ad vitam. Hi gressus sunt in calceamentis:
cum prędecessorum nostrorum muniuntur exẽ-
plis. De quibus Apostolus. Calceati pedes in ꝑpa-
rationem Euangelij pacis. Filiam aũt principis eã
vocat illius scilicet de quo scriptum est. Omnis glo
ria eius filię regis ab intus in fimbrijs aureis circũ-
amicta varietate. Princeps.
Est princeps cœli. Primus est Christus.
Est princeps mundi. Secundus diabolus.
Sũt principes terrę. Tertij Petrus & Paul⁹.
Primus est princeps Angelorum.
Secundus princeps dæmonum.
Tertij sunt principes Apostolorum.
De primo ait Ezechiel. Porta hęc clausa erit prin-
cipi:princeps sedebit in ea:vt comedat panẽ corã
domino. De secundo ait Christus. Venit eñ prin-
ceps mundi huius & in me nõ habet quicq̃. Item
dictum est Christo. In Belzebuch principe dęmo-
niorum,eijcis dęmonia. De tertijs sic canit Eccle
sia. Gloriosi principes terrę,qũo ĩ vita sua dilexe-
runt se,ita & in m.nõ.s.s. Item Dauid ait de eisdẽ.
Principes populoꝝ congregati sunt cũ deo Abra-
am. Sponsa hęc primi principis est filia. Secũdi pri
cipis est priuigna. Tertiorum principum soror est
paruula. Primi principis est filia,quia sacramentis
eam regenerauit. Secundi principis est priuigna,
quia matrem eius scilicet synagogam adulterauit
Tertiorum principum soror est paruula,quia cum
illa de eodẽ pr̃e Christo sunt nati. De eadẽ matre
Ecclesia:per gratiam sunt renati. De primo ĩ hoc
dicitur loco. Q̃ pulchri sunt gressus tui in calcea-
mẽtis filia principis. Item Dauid de eodem. Au-
di filia & vide:& inclina aurem tuam. Secundi me
rito dicenda est priuigna:cum quo mater eius for-
nicata est. Vnde in hoc cãtico ei dicit spõsus. Sub
arbore malo suscitaui te,ibi corrupta ẽ mater tua,
ibi violata ẽ genitrix tua. Dum eñ Eua prima pa
rens,comederet de ligno sciẽtię boni & mali, Dia
bolus sub arbore malo seducendo eam corrupit.
Sub qua Christ⁹ eam suscitauit dum per lignum
crucis redemit,fiatq; hic simplex relatio. De ter-

tio & in hoc cantico dicitur. Soror nostra paruula,
& vbera non habet. Quid faciemus sorori nostræ
in die quando alloquẽda ẽ. Sed nunc de his princi
pib⁹ tractem⁹,iuxta triplicẽ hui⁹ nõis ĩterꝑtationẽ
Caput. Primus dicitur princeps,quasi primũ caput.
Secundus princeps,quasi principiũ captiuitatis.
Tertij principes,quasi primatum capientes.
Prim⁹ est primũ caput,in q̃tum est deus.
Secundum inq̃tum est homo deus.
Tertium inq̃tum est homo.
De primo ait Apostolus. Caput Christi deus. De
secundo. Caput viri Christ⁹. De tertio. Caput mu
lieris vir. Ecce princeps scilicet primũ caput. Dia-
bolus dicitur princeps scilicet principium captiui-
tatis:quia primus cecidit de cœlo: prim⁹ seduxit
hominem in paradiso:primus captiuauit hominẽ
in inferno:quia inuidia diaboli intrauit in orbem
terrarum mors. Apostoli dicuntur principes scili
cet primatum capiẽtes quẽadmodũ ait illis domi
nus. Ecce do vobis potestatem calcandi super ser
pentes & scorpiones. & Infirmos curate:leprosos
mundate:dęmones eijcite. Gratis accepistis :gra-
tis date. Inde dicti sunt Ecclesiarum pricipes bel-
li triumphales duces. Propter hęc quę faciebãt di
ctum est de Petro & Paulo. Gloriosi pricipes ter-
rę,quomodo dilexerunt se in vita sua , ita in mor-
te non sunt separati. Laudemus ergo viros glorio
sos,vt dum eorum recolimus insignia, habeam⁹
in hac valle lachrymarum solatia:dum ex eorum
imitatiõe,efficimur gloriosi:charitatiui & robusti
Gloriosi ĩ terra. Charitatiui in vita. Robusti ĩ pas-
sionis angustia. Ex inquam imitatione. Ipsi enim
fuerunt gloriosi principes terrę. Fuerunt gloriosi
gloriosiores,gloriosissimi.
Gloriosi in conuersatione.
Gloriosiores in dilectione.
Gloriosissimi in passione.
Gloriosi in conuersatiõe,in oculis Ecclesię. In di-
lectione,in secreto conscientię. In passione, in cõ-
spectu maiestatis diuinę. In oculis Ecclesiæ,qa fa
cti sunt Ecclesię ornamentum. In secreto consciẽ-
tię,quia facti sunt quasi odoriferum vnguentum.
In conspectu maiestatis diuinę:quia facti sunt fi-
dei fundamentum. Facti sunt Ecclesię ornamen-
tum:quia ornauerunt faciẽ templi coronis aureis.
Quasi odoriferum vnguentum:quia fuerũt duo
vbera fragrantia vnguentis optimis. Facti sunt fi
dei fundamentum:quia fundamenta eius in mon
tibus sanctis. Tria sunt ornamẽta Ecclesię.
Ornamenta Ecclesię tria. Primum principum.
Secundum prelatorum.
Tertium subiectorum.
Primum illorum,qui sunt ĩ seculari potestate. Se-
cundum illorum,qui sunt in Ecclesiastica dignita
te. Tertiũ illorũ qui sunt subiecti in veritate. Tria
sunt in ornamentis principum.s.
Reprimere tyrannum.
Liberare oppressum.
In ornamẽtis pricipũ tria. Consolari miserum.
De primo Iob. Conterebam molas iniqui. De se-
cundo. Et de dentibus ei⁹ auferebã prędã. De ter
tio. Cunq; sederem quasi rex circũstante exercitu
In ornamẽtis plãtorũ tria. eram tamen mœrẽtium consolator. Item tria sũt
in ornamentis prelatorũ. Debet habere ad erudiẽ
dum scientiam:vt sit mundus,continentiam:con
tra persequutores,audaciam:De his tribus ait Sa

lomon. Tria sunt quę bene gradiunẽ. Primũ aries
qui est dux ouium:habens duo cornua scilicet ve
teris ac noui testamenti. Secundum, Gallus succi
ct⁹ lumbos suos. Tertium leo qui ad nulli⁹ a.oc. In ornamẽtis religiosorum sũt q̃tuor.
pa. Item quatuor sunt in ornatu religiosorum. De
bent enim habere sollicitudinem qũo lucrenẽ vir
tutes,quibus viuant in posterum. Frequẽtare cõ
sortia religiosorum. Manibus opera facere,quib⁹
ascendant in cœlum. In Christo ponere refugium
Ista sunt quatuor minima terrę:& ipsa sunt sapiẽ-
tiora sapientibus. Primum est formica quæ labo-
rat in ęstate,vnde viuat in hyeme. Secundum lo-
custa quę regem non habet:& vniuersa volat per
turmas. Tertium stilio:qui manibus gradiẽ:& in
domo regis habitat. Quartum lepuscul⁹ plebs in-
ualida,qui ponit cubile suum in petra. Hęc est ve
ra religio.
Sed est religio imposturata. Religiõis tres gradus.
Et est religio inumbrata.
Et est religio declarata.
Imposturata simulatione.
Inumbrata humilitate.
Declarata euidenti conuersatione.
Primum est Bel deus Acharon,exterius aure⁹,in
tus luteus. Secũdũ est templun Salomonis:exte-
rius lapideũ: int⁹ aureum. Tertium est arca testa-
menti:intus deaurata:& foris auro purissimo. Igi
tur perfecti sunt cœli & terra:& omnis ornat⁹ eo-
rum. In primo ornatu erat Mardocheus in cõspe
ctu regis Assueri. In secundo ornatu erat Aaron
indutus veste sacerdotali. In tertio Iudith vidua
obtulit caput Holofernis tyranni. Ecce in quibus
facti sunt gloriosi principes terræ scilicet Petr⁹ &
Paulus. Facti eñ sunt in istis, Ecclesię ornamentũ
Sequitur. Dilexerunt se in vita sua:in quo facti sũt
odoriferum vnguentum. Huius odor
Facit temporalium conculcationem.
Inter fratres dilectionem.
In dilectione soliditatem.
Primum,vt terrenis dominemur.
Secundum,vt in fraternitate vniamur.
Tertium,vt nulla aduersitate separemur.
Iuxta primum. Fuerũt gloriosi principes terræ. Gressus iustorum
Iuxta secundun. Dilexerunt se in vita sua. Iuxta
tertium. In morte non sunt separati. Iusti gressus
debent esse recti,firmi,pulchri. Recti iustitia. Fir-
mi constantia. Pulchri vitę elegantia. Recti: cõtra
dispendium. Firmi:contra lapsum. Pulchri: cõtra
fratrum scandalum. De primis Apostolus. Gres-
sus rectos facite pedibus vestris,vt non claudicãs
quis erret. Item pedes eorum pedes.r. Et sequiẽ
de secundis. Planta pedis eorum:vt planta vituli
id est firma. Bos eñ firmiter figit pedem suũ. De
tertijs. Q̃ pulchri sunt super montes pedes annũ
ciantium pacem,annuntium bona. Notãdum ꝙ
rectitudo ista in tribus est.
Primo eñ debet esse in intentione.
Secundo in distributione.
Tertio in virtutum ordinatione.
De primo Dauid. Q̃ bonus Israel deus ijs q re-
cto sunt corde. Audi talem rectum. Erat ait vir il
le simplex & rectus ti.d.& re.a malo. De secundo
Rectus callis iusti ad ambulandum. Si recte inqt
offeras:recte aũt non diuidas,peccasti. Recte offe
rimus:bona intentione. Recte diuidimus : debita
obseruata distributione. De tertio. Si diluculo sur

rexetis ad omnipotentē:si mundus & rect⁹ inceſ
ſeris ſtatim euigilabit ad te.Sed quis fructus. Ge
neratio ait rectorum benedicetur.Tria inuenim⁹
quę firmitatem greſſuum impediunt & lapſum
faciunt ſcilicet
Lapſum facientia tria. Difficultas morum.
Grauitas onerum.
Impetus ventorum.
In primo ſunt ſecularia impedimenta.
In ſecundo peccati.
In tertio de bonis vana gloria.
De primo in libro Sapientię. Vias difficiles amb u
lauimus. De ſecundo. Iniquitates meæ ſupergreſ
ſę ſunt caput meum:ſicut onus graue grauate ſūt
ſuper me. De tertio. Ventus irruens a regione de
ſerti:oppreſſit liberos Iob. In via tres ſunt diffi-
Viarū difficultates cultates ſcilicet.
Aſperitas. Aſperitas tribulationum.
Mollicies. Mollicies voluptatum.
Prolixitas. Prolixitas tędiorum.
Contra primum dicit Apoſtolus. Nolite cōforma
ri huic ſeculo. De ſecundo. Maledicimur & bene-
dicimus:perſecutionem patimur & ſuſtinem⁹. Cō
tra tertium. Bonum aūt facientes non deficiam⁹
Tempore eī ſuo metemus non deficientes.
Primi ambulant per ignem.
Secundi per aquam.
Tertij per ſolitudinem.
De primo & ſecundo. Tranſiuimus per ignem &
aquam & eduxiſti nos in refrigeriū. De tertio. Er
rauerunt in ſolitudine in inaquoſo, viam ciuitatis
habitaculi nō i. Quidam in igne pereūt ſicut Na-
dab & Abiu igne de cœlo. Alij aqua ſubmergnūt
ſicut Aegyptij in mari rubro. Tertij in ſolitudine
moriuntur:longe vię tædio. Quidā bene ſuſtinēt
ignem ſicut tres pueri in camino. Alij eu adunt de
aquis ſicut Petr⁹ ābulauit per aquas: vocāte dño.
Alij bene ferunt ſolitudinē:ſicut Ioſue & Caleph
ad terram promiſſionis perueniendo. De primo.
Cum tranſieris per ignem non vreris:& flāma nō
ardebit in te. De ſecundo. Cum ambulaueris per
aquas, flamma non obruet te. Propter tertium di
ctum eſt. Animalia ibant & non reuertebant. Se-
quitur grauitas onerum quę ſunt quatuor.
Onerum grauitas. Eſt onus quod greſſum deſtruit.
Eſt onus quod deprimit.
Eſt onus quod impedit.
Eſt onus quod ſurſum trahit.
Primum eſt peccatorum.
Secundum temptationum.
Tertium infirmitas corporum.
Quartum ſuaue Chriſti iugum.
De primo. Dimitte eos qui confracti ſunt, liberos
& omne onus diſrumpe. De ſecundo. Venite ad
me omnes qui laboratis & onerati eſtis. De tertio
Graue iugum ſuper filios Adam a die exitus de
ventre matris eorum vſq; in d.ſ.i.m.o. De quarto
Ventorū effectus. Iugum eī meum ſuaue & onus meum leue. Seq
tur de vento vanę glorię. Item vētus vanę gloriæ
impedit greſſus. Ipſe eſt enim qui venīēs a regio-
ne deſerti concuſſit quatuor angulos dom⁹, & op
preſſit liberos Iob. Deſertum illud eſt infernus: cu
ius rex eſt diabol⁹: a quo initium vanę glorię. Vſq
ad Pharaonem. Ecce proiciam te i deſertum. Do
mus illa eſt ordinata vita hominis. Quatuor angu
li ſunt iſti. Opera iuſtitiæ, puritas conſcientiæ, do-
num ſcientiæ, ad laudem dei & vtilitatem proxi-
mi, gratia linguę.
Primo homo meretur.
Secundo ſecure viuitur.
Tertio cętera gubernantur.
Quarto deus laudatur.
Proximus ædificatur.
Primum ponitur contra aquilonem.
Secundum contra meridiem.
Tertium ad occidentem.
Quartum ad orientem.
Contra aquilonem:ne frigore aquilōis feruor ope
randi tepeſcat. Ad meridiem:vt conſcientia cha-
ritate feruеat. Contra occidentem:ne nox ignorā-
tię irruens:ignarum decipiat. Ad orientem: vt ſol
iuſtitiæ per p̄dicationē proximo lucere incipiat.
De primo. Surge aquilo.
De ſecundo. Veni auſter & perfla hortum meum
De tertio. Lucerna pedibus meis:verbum tuum.
verbum enim prædicatoris, verbum dei eſt.
De quarto in Geneſi. Diuiſit lucem a tenebris.
Lux eī ſcientia eſt. Tenebrę ignorantia. Qui de
his quatuor donis dei vane gloriatur, vento peſſi
mo greſſus eius concutitur De primo gloriebatur
Phariſęus ille dicens. Ieiuno bis in ſabbato: deci
mas do omniū quæ poſſideo. De ſecūdo cum di-
ceret. Non ſum ſicut cęteri hominū: raptores: ad-
ulteri. De tertio Eliu cum diceret. Venter me⁹ q̄ſi
vinum nouum abſq; ſpiraculo: quod lagunculas
nouas diſrumpit. De quarto cum diceret. Plenus
ſum ſermōib⁹: & coartat me ſpūs vteri mei. Ecce
recti: ecce firmi. Sequit̄ de pulchritudine greſſuū.
Tria ſunt quę turpes faciunt pedes.
Lutum. Lutum inquinat. Pedes de turpantia
Puluis. Puluis ſiccat.
Morbus. Morbus inflat.
Inquinat luto. i. carnali voluptate.
Siccat puluere ire, inuidię, mūdanę cōcupiſcentię
Inflat vento ſuperbię.
Iſti pedes ſunt affectus noſtri: qui aliquando incli
nant ad voluptatem. Aliquando ad iram: inuidiā
& cupiditatem. Aliquando ad elationem. Vt aūt
ſint in his greſſus pulchri habeāt calceamentum
de pellibus mortuorum aīalium .i. muniant̄ exē-
plis antiquor⁹ patrum conuerſationum. Contra
voluptatē accipe Danielis caſtitatē. Cōtra īuidiam: concupiſcentiam: accipe Iob charitatē. Cō-
tra elatiōem accipe Dauid humilitatē. De primis
pedibus dicitur. Laui pedes meos quomodo iqui
nabo illos? De ſecundis ait dñs. Excutite puluerē
pedum veſtrorum in teſtimonium ipſorum. De
tertijs Dauid. Non veniat mihi pes ſuperbię. No
tandum aūt q⁹ dicitur filia principis. Aia eī iuſti,
Filia. Primo eſt filia ſacerdotis.
Secundo filia principis.
Tertio filia regis.
Primo filia ſacerdotis Madian.
De ſecundo ſic dicitur. Q̄ pulchra eſt in calcea-
mentis filia principis: filia regis.
De tertio. Omnis gloria eius filię regis abintus.
Filia ſacerdotis eſt ad ſacrificandum
Filia principis ad imperandum.
Filia regis ad regendum vel gubernandum.
Ad ſacrificandū carnē ſuā p abſolutiōe pc̄orum.
Ad imperandum motibus temptationum.
Ad gubernandum ordinem virtutum.

Primum vt reconcilletur.
Secundum ne ſeruus dominetur.
Tertio ne ordo diſſoluatur.
De primo. Obſecro vos vt exhibeatis corpora ve
ſtra hoſtiam viuentem, ſanctam, deo acceptabilē.
Secundis dicitur. Qui delicate nutrit ſeruum ſuū
ab adoleſcentia ſua: poſtea ſentiet eum contuma-
cē. Et. Temptatio vos non apprehendat niſi hu-
mana. De tertio Poeta. Animū rege: qui niſi pa-
ret, imperat. Virtutes ordinare docemur in epiſto
la Canonica. Omnes vnanimes eſtote, in fide pa-
tientes: fraternitatis amatores: miſericordes: mo-
deſti: humiles. ſic regētibus dicitur. Regnum dei
intra vos eſt. THO.

Iunctura feminum tuorum: ſicut monilia quæ fabricata ſunt manu artificis.

In fœminib⁹ Eccleſię ei⁹, gn̄atio ſingularis & ſpi-
ritalis: quę per miniſteriū verbi & lauacrū regene
rationis expletur, accipitur. Iunctura aūt duorū
fœminū, duorum populorum eſt cōcordia, Iudei
ſcilicet & gentilis. Ex qbus in vna fide ſociatis
vniuerſalis eſt Eccleſia. Quę iūctura monilib⁹ aſ-
ſimulat̄: quia fides catholica bonor⁹ operū atteſta
tiōe declarat̄. Hęc aūt monilia fabricata ſūt manu
artificis. Quia virtutum opera, quib⁹ Eccleſia de
duobus populis: vna conſtruitur, ineffabili condi-
toris noſtri ſunt largitate firmata. Ipſe eī eſt lapis
angularis qui fecit vtraq; vnū. Recte aūt poſt greſ
ſus ſponſę calceatos: iunctura fœminum collauda
tur: quia per miniſterium prędicātium perficitur
vnanima couiunctio credentium populorum. In
capite hominis deſignatur diuia natura. In fœmi
nibus humana. In corpore Eccleſia. In iunctura
Chriſti ſanctimonia. A capite omniū ſenſuum i cę
tera membra diffuſio. Corpus eſt membrorum i
vnum collectio. Monile cui comparatur iunctura
ſit ex metallo & lapide precioſo. Fœmina aūt ſūt
duo. A capite eī id eſt diuinitate in omnem crea
turā animatam vita. In omnē fidelē gratia diffun
ditur. Eccleſia vero quaſi corpus ex fidelib⁹ qua-
ſi membris perficitur. Monilia quib⁹ iunctur̄ cō
parat̄ ſunt, ex metallo carnis humanę & gemma
diuinæ ſapientiæ coaptantur. Dualitas vero fœ-
minū: duplicem noſtrum defectum ſignat. ſ. cul-
pę & pœnę. Per iūcturam igitur iſtam iſta huma-
na natura in fœminibus comparata: a peccatis ab-
ſoluitur: a miſeria reparabitur: a morte ęterna libe
rabitur. A Chriſto qui ē iunctura, miſericorditer
tribuitur. Eccleſia ſacramentis renouatur. A capi
te diuinitatis deſiderium noſtrum adimplebitur.
Sicut de his omnibus ait Dauid. Qui propiciatur
omnibus iniquitatibus tuis: qui. ſ. o. i. t. qui re. d. i.
v. t. Hęc de primo. Qui coronat te miſericordia
& miſer. Ecce de ſecundo. Renouabitur vt aquilę
iuuentus tua. Ecce de tertio. Qui repletin bonis
deſiderium tuum. Ecce de quarto. In hac iunctu-
ra tria iuncta ſunt. Caro: anima: diuinitas: quia tri
In paradi ſo triplex facta diuiſio. plex facta eſt diuiſio i paradiſo: p primos parētes.
Prima a iuſtitia.
Secunda a gratia.
Tertia a gloria.
A iuſtitia peccando.
A gratia qua poterat p̄ficere in bono.
A gloria quę eſt immunis a mortis aculeo.
Prima deſiit eſſe pulcher.
Secunda factus eſt pauper.
Tertia miſer qui deſierat eſſe pulcher.
Texit primus homo pudenda ſua folio: quia pau
per abſcondit ſe ne videretur nudatus virtutibus
a deo. Miſer fuit quando in hanc vallē lachryma-
rum: delectus eſt de paradiſo. Hoc triplex incō-
modum deplanxit Hieremias: qui dixit. Quomo
do obſcuratum eſt aurum, mutatus eſt color opti-
mus. Ecce de amiſſa pulchritudine. Diſperſi ſunt
lapides ſanctuarij in capite omnium platearū. Ec
ce de paupertate. Filij Sion inclyti & amicti auro.
Primo. Q̄o reputati ſunt in vaſa teſtea, opus ma
nuum figuli. Sicut eī vas figuli fragile eſt, ſic hu
mana natura per miſeriam. Ad repreſentationē
harum triū diuiſionum cum immolaret Abra-
ham, capram triēnē & vaccam & arietem, diuiſit
carnē altriſecus. Capra fœtidum animal eſt. Hui⁹
carnes diuidūtur ad exprimendam illam diuiſio-
nē: quæ eſt a iuſtitia. & immolatur, vt ſic ſatis fiat
pro ea. Vacca ad arandum apta eſt, ad lucrandum
domino ſuo: quę ad exprmendam diuiſionem ſe-
cundam immolatur. Aries rex dicitur ouiū & pro
tectiōe ſua gregē reddit ſecurū. Eius carnes ad de
ſignādam tertiam diuiſionē diuidūtur, & propter
recuperationem immolatur.
Iraq; primi parentes. Primo peccauerunt.
Secundo a paradiſo diuiſi ſunt.
Tertio per hanc iunctur̄am recōciliati ſunt: ſicut
ait Dauid. Contaminauerūt teſtamentum ei⁹. Ec
ce primū. Diuiſi ſunt ab ira vultus eius. Ecce ſecū
dum. Et appropinquauit cor illius. Ecce tertium
Hęc monilia quibus aſſimulantur iūcturę: ſūt fa-
bricata manu artificis. i. dei operatiōe: qui eſt ſum
mus artifex. Vel manu artificis. i. per chriſtum: q
dicitur man⁹ artificis. i. pātris: quia p ipſū omnia
creauit pater. Bene monili aſſimulatur Chriſt⁹: qa Monili Chriſt⁹ cō paratus.
monili metallū applicatur p malleor⁹ cōcuſſiōem
Gemma in ſe habet virtutem: habet & claritatem
Sic tria conuenerūt in Chriſto.
Caro contuſa per paſſionem.
Anima in qua erga nos habuit dilectionem.
Claritas diuinitatis qua nobis ſuam p̄miſit viſio-
nem. & hoc fit iuxta tres monilis interptationes.
Iuxta primum dicit monile, mot⁹ vitiоſos leniēs
Hoc eī facit in mulieribus recordatiōe ſuę ſigni- Monilis interptatio
ficationis: & Chriſt⁹ nobis ſua paſſiōe. Iuxta ſecū-
dum dicit monile: monēs legem: ſcilicet quę eſt in
ter virū & mulierem tenere. Sicut i Chriſto amor
quem habet erga nos in anima ad tenēdā ei⁹ legē
nos inuitat. Iuxta tertium dicit monile: mouens
nitor eletitiā. In hoc eī mulieres gaudent, & nos
impreſſa claritate diuinitatis: lętitia debem⁹ mo-
ueri. Primum itaq; eſt contra primam diuiſionem
ſcilicet a iuſtitia. Secundū p tra ſecūdā ſcilicet a gra
tia. Tertiū cōtra tertiam ſcilicet a gloria. In primo
eī Chriſt⁹ noſtram expiauit iniquitatem. In ſecū
do noſtrā reparauit vetuſtatem. In tertio noſtrā
reformabit humilitatem. De primo. Chriſt⁹ pecca
ta noſtra pertulit in corpore ſuo ſuper lignū vt pe.
m. iuſt. vi. De ſecūdo propter nimiam charitatem
qua dilexit nos cum eſſem⁹ mortui peccatis, con-
uiuificauit nos Chriſto. De tertio. Reformabit
corp⁹ humilitatis noſtrę cōfiguratū corpori clari-
tatis ſuę. Sequitur fabricata manu artificis.

Artificis varietas.

Est artifex artem faciens.
Est artifex arti faciens,
Est artifex arte faciens.
Primus agit pro arte. Primꝰ est inuentor.
Secundus de arte. Secūdus doctor.
Tertius ex arte. Tertius operator.

Artifex iste est Christus qui ab ęterno inuenit artem: qua homo repararetur. In tępore docuit quo modo repararetur. In carne operatus est: vnde repararet. Fœmina ista carnē nostram figurāt quæ aliquando est sine iunctura scilicet quādo ad lasciuiam dissoluit. Aliquando habet iuncturam scilicet quando delectatio inhibetur. Hæc iunctura ē locus lumborum: quę aliquando indui fœminalibus, aliquando p̄cingi baltheo prępiunt, aliquādo monilibus comparātur.

Fœminū ornatus.

Primum est in ordine coniugatorum.
Secundum in ordine continentium.
Tertium in ordine virginum.
Primum propter honestatem.
Secundum contra infirmitatem.
Tertium propter deuotionem.
Primū ne appareat turpitudo copulę coniugalis.
Secundum vt prędualeant virtutes vitijs.
Tertiū vt sit deuotio in gustu superne suauitatis.
Propter primum Aaron iubetur vestiri: circa verenda fœminalibus lineis. Propter secundū dicit. Sint lumbi vestri pręcincti. Propter tertium. Iunctura fœminum tuorū sicut monilia fabricata manu artificis. De primo Apostolus. Infirmiora mē bra nostra debemus ampliori honore circundare. De secūdo. Ad Iob. Accinge sicut vir lūbos tuos. De tertio. Scimus quoniam si terrestris domꝰ nostra huius habitationis dissoluatur, ędificationem habemus ex deo domum nō manu factā in cœlis. Vt igitur fœmina ista id est caro nostra: suas habeant iuncturas, Aliquādo anima eas permittit suæ intenta esse necessitati. Aliquando ea animę seruire vtilitati. Aliquando ipsa anima in ea se conformat angelicę puritati. In primo dat ei gladium, vt se defendat a vicio superfluitatis. In secundo castigando facit arescere ieiunijs & vigilijs. In tertio ab omni opere terreno suspendit ob honorem dominicę incarnationis. De prio. Accingere gladio tuo super fœmur tuum potentissime. Propter secūdū marcuit neruus in fœmore Iacob. In figura tertij. posuit Damascus seruus Abrahæ manum suam sub fœmore dñi sui: quando ei iurauit designans carnem esse honorādam: super opera hominum quia inde Christus nasciturus erat: qui est hoc monile: ex metallo & gemma diuinitatis: cui iunctura fœminū id est carnis nostrę exhibitio debet cōparari. CAR.

QVam pulchri sunt gressus tui in calceamentis: filia pricipis: iūctura fœmorum tuorum, sicut monilia: quę fabricata sunt manu artificis. Hęc sunt verba filij: qui ad laudes matris assurgit terū: & ostēdit qꝫ merito sit desiderabilis ad videndū: erat em̄ cincta byssо: & calceata hyacintho. Ideo dicuntur gressus eius pulchri i calceamentis. Nā cogitationes eius & opera decorę spiritualis deuotionis & intentiōis: velut pedes in calceamentis hyacinthinis resplendebāt: & ga erat cincta byssо castitatis: & virginitatis astricta baltheo: ideo iunctura fœminum suorum non tm̄ dicitur casta vel pulchra: sed etiā castitatis monitoria: propter quod monilibus comparatur quę dicuntur monilia, quasi castitatem monentia. Nā ad continentię mundiciam: ipsa per exemplū nos commonet & inuitat. Hæc aūt monilia dicuntur fabricata manu artificis. Nam artifex spiritussanctus in fœminibus eius hanc iuncturam: hanc mūdiciam: hanc castitatis p̄rogratiuam fabricauit: vt nullum carnalis concupiscentię fomitem: per superuenientem rorē cœlestis gratię: habuerit. Vnde de ipsius virginitatis p̄rogatiua dicit. THO.

WMbilicus tuus crater tornatilis: nunq̄ indigēs poculis.

¶ Vmbilicus fragilissimum nostri corporis membrum infirmitatē nostrę mortalitatis designat. Et vmbilicus noster crater fit tornatilis: nunq̄ indigens poculis: cum conscientia mortalitatis nostræ admoniti calicē verbi salutaris ꝓximis propinamus: vt pro tali misericordia: misericordia cœlestis beatitudinis recompenset. Quod & de eleemosyna poculi generalis potest intelligi de qua iudex dicet. Sitiui & dedistis mihi bibere. Crater est magnus calix, duas habēs ansas. Vnde Poeta. Ast vbi prima quies epulis mensęq; remotę &. Crateres magnos statuūt: & vina coronāt. Et bene tornatilis dicitur. quia sicut vas tornatile velocius cęteris perficitur: sic pietas velocius cęteris operibus facienda est, ijs qui terrenis vel cœlestibus indigent poculis. Vnde Salamon. Noli dicere amico tuo: vade & reuertere & cras dabo tibi: cū statim possis dare. Vmbilicus in mulieribꝰ luxuriosior. Vmbilicꝰ In viris etiā pars infirmior. In cūctis nasc̄ē & eius fi tibus carne qua matri adhærent superabundan- gura. tior. Per primum designatur in mollibus, & effeminatis luxuria. Et per secundum in temptatiōe vacillans continentia. Per tertium in amatoribus mundi victus & vestitus superabundātia. De primo ait dominus ad Iob de Vehemoth. Virtus eiꝰ in lumbis eius & fortitudo eius in vmbilico .v.e. De secdo. Vidit Ezechiel virum qui erat ab vmbilico sursum quasi ignis: & ab vmbilico deorsū quasi ignis. Hic est ignis tribulationis: vmbilico id est infirmitati adhęrens. Alter vero sursum charitas accēdens. De tertio in eodem deo oliba. In die ortus tui non est pręcisus vmbilicus tuus.

Primus vmbilicus oppugnat castitatem.
Secundus virilitatem.
Tertius frugalitatem.
Primus prosternit in cœnum.
Secundus mutat in fœnum.
Tertius facit egenum,
In cœnum fetidum.
In fœnum putridum.
Egenum copia virtutum.

Cecidit Adam in cœnum: quādo vidit vxorē suā nudam: & concupierunt se inuicem: & perizomatibus se texerunt. Mutatus est in fœnū, ejectꝰ de paradiso. Vnde. Contra foliū quod vento rapit ostēdis potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris. Vidit se egenum cum diceret. Vocem tuā domine audiui in. p. & timui, eo qꝫ nudus essem. Cōtra primum ait Apostolus. Omne peccatū qđ fecerit homo, extra corpus est, q aūt fornicaꝫ, in corpus suum pecat. Et. Fornicatores & adulteros iudicabit deus. Contra secūdum. Cum aūt infirmor, tunc fortior sum. Cōtra tertiū. Scio esurire & satiari, & abūdare, & penuriā pati. Q̄ lumbi prelatorum scyphi tornatiles nō sunt: triplex est causa.

Primum facit, carnis corruptio.
Secundum mundanę voluptatis frequentatio.
Tertium, diaboli machinatio.

Hęc sunt illa tria quę ejiciunt hominem de domo sua: scilicet fumꝰ, stillicidiū, mala vxor. Mala vxor est carnis concupiscentia. De qua Dauid. Lumbi mei impleti sunt illusionibꝰ. Et Apostolus. Non inuenio in me, hoc est in carne mea, bonū. Stillicidiū cadit de tecto domus & vestis inquinat. s. de mūdo veniens voluptas, quę cōuersationē bonam maculat. hoc est lumbare, quod Ezechiel abscondit in flumine Eufrate & computruit: id est continentia in voluptatem cōuersa. Vnde in Epistola canonica. Omne quod in mūdo est: cōcupiscentia carnis est: & cōcupiscentia oculoꝝ & superbia vitę. Fumus est suggestio diaboli, quę quasi fumus sensus hoīs excęcat. Inde de Vehemoth. Virtus eius in lumbis eius. Et de eodem. Nervi testiculorum eius perplexi. Sed prelatis dicitur. Sint lumbi vestri pręcincti. Sic enim prelatus

Lūbi quibus p̄cincti esse debent.

Est fortior. Fortior cōtra tentationem.
Est irreprehēsibilior. Irreprehensibilior ad prędicationem.
Est subtilior. Subtilior ad cœlestium speculationem.

Pro primo Iudith posuit cilicium super lumbos suos. Vnde. Qui Christi sunt, carnē suam cum vitijs & cōcupiscentijs crucifixerūt. Pro secūdis Ioannes habebat zonā pelliceā circa lumbos suos. Vnde Propheta ad puerū snū. Accinge lumbos tuos, & tolle baculum tuū in manu tua. Vnde Paulus. Castigo corpus meū, & in seruitutē redigo, ne cum. a. p̄. i. re. effi. Pro tertijs Helias erat amictus lumbos suos. Vnde Dñs ad Iob. Accige sicut vir lumbos tuos, & loquar tecū. Inde Paulus. Deponentes secūdū primā cōuersationē veterē hoiem: induite nouū hoiem, q̄ re. in agnitiōe dei. Notādū aūt q̄ luxuria & abūdātia vitā ꝓmittunt, ifirmitas vero nūcius est mortis. Tres sūt nūcij mortꝭ.

Mortis tres nūcij.

Casus. Casus dubia.
Infirmitas & Infirmitas grauia.
Senectus. Senectus certa nunciat.

Casus mortē nunciat latentē. Infirmitas apparentem. Senectus presentē. Ex incertitudine mortis timor. Ex infirmitatis grauitate dolor. Ex certitudine senectutis nō obstinatio sed humilitas sequi debet & afflictio. Crateros siue scyphi ex tribꝰ materijs solent fieri. s. ex ligno, luto, metallo.

Prima est fragilis.
Secunda scutilis.
Tertia ductilis.

Crater vel scyphus.

Ex prima formatur scyphus digitis.
Ex secunda ferramentis.
Ex tertia malleis.

Primus scyphus sunt simplices, qui se viles reputātes caput suū, ad magistri inclinant imperiū. Secūdus sunt qui se afflictionibꝰ castigantes a carne sua resecant nō solū illicitum: sed etiā quod est licitum. Tertius sunt qui libēter sustinēt malleos passionū. De primo Dauid. Vt iumētum factus sum apud te, &. e. s. t. Et sequitur. Tenuisti manū dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me. De secundis. Circuierunt in melotis in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti. De tertijs, Sancti lubibria & verbera experti, insuper & vincula, & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tētati sunt, in occisione gladij mortui sunt. Sed videndū quomodo vnumquodq; formetur.

Primo pedibus conculcatur.
Secundo in rota formatur.
Tertio in igne solidatur.
Pedibus castigationis.
Rota circunspectionis.
Igne charitatis.

De primo dr. Corripiet me iustus in mia & increpabit me, oleo aūt peccatoris nō impinguet caput meū. De secūdo. Beatꝰ vir qui in sapiētia morabit, & qui in iustitia meditabitur & in sensu cogitabit circūspectionē dei. Hic dicit. Quātas habeo iniquitates & peccata scelera mea & delicta ostēde mihi. Quibꝰ visis clamat cū Iob. Si fuero lotꝰ aquis viuis, & fulserit velut mūdissimę manꝰ meę, tñ sordibꝰ intiges me, &. o. m. p. m. De tertio. Quis nos separabit a charitate Christi? tribulatio, an ang. an pse. an fames, an nuditas, an periculū, an gladius.

Scyphus.

Secundus scyphus ligneus prius cęditur.
Secundo sculpitur.
Tertio tornatur.

Cęditur, cum separatur homo a seculo.
Sculpitur, satisfaciendo pro peccato.
Tornatur etiam de indultis multa resecando.
Cęditur, securi timoris. Sculpitur, grossioribꝰ ferramētis doloris. Tornatur, subtilioribꝰ ferramētis seruoris. De prio. Iā securis ad radicē arboris posita est. De secūdo. Pœnitētiā agite, appropinquabit em̄ vobis regnū cœlorꝫ. De tertio. Vade vende oia q̄ habes & da pau. Tertiꝰ scyphus de metallo.

Primo igne examinatur.
Secundo malleis tunditur.
Tertio paleis ferrugineis defricatur.

Igne volūtarię disciplinę. Igne nos examinasti sicut. e. a. Malleis passionis illatę. Corpꝰ meum dedi percutiētibꝰ, & genas meas vellētibꝰ. Paleis cōtumelię. Faciē meā nō auerti ab icre. & cō. i. m. Igne vt scoriā deponat. Malleis vt formā accipiat. Paleis vt claritate fulgeat. Scoriam secularis conuersationis, formā saluatoris, claritatē famosę religionis. De primo. Deponētes secūdum pristinam cōuersationem, veterem hominem cum actibꝰ suis. De secundo. Induite nouū hominē in cognitionē filij dei. Secūdū imaginem eius qui creauit illum. De tertio. Luceat lux vestra coram hominibus.

Bibere.

Primus ita q̄ scyphus dat aquę potum.
Secundus mulsum.
Tertius vinum myrrhatum.

Potum lachrymarum. Mulsum deuotionum. Vinum myrrhatum, quia nunc gaudia supernorū, nūc amaritudinē ꝓpinat passionū. De primo. Poculū meū cū fletu miscebā. Et potū dabis nobis in l. in mensura. De secundo. Nolite lugere & nolite flere, quia dies sanctificatus est dño. Comedite piguia & bibite mulsum. Mulsum ex vino & melle fit. De tertio. Dederūt dño vinū myrrhatū bibere.

Primus aliquando caret aquis.
Secundus nunq̄ indiget poculis.
Tertius intermittit aliq̄n gustū supnę dulcedinis.

Primus caret aquis, quia aliquando est de temporalibus sollicitus. Secundus nunq̄ indiget poculis quia est ab omni sollicitudine exutus.
Tertius intermittit gustum saporis amaritudine

passiõis impeditus. De primo cõqueritur Propheta. Quis dabit capiti meo aquas, & oculis meis fontẽ lachrymarũ. Secũdũ admonet Apl's. Gaudete in dño sp, iterũ dico gaudete. Et sequit. Nihil solliciti sitis. De tertio pri⁹ dixit Christ⁹. Clarifica me pr apd temet ipsum. c.q.ha. priusq̃. m. fieret: scilicet degustãs supernã dulcedinẽ. Sed post inualescente passione cœpit pauere & tędere dicens. Tristis est aĩa mea vsq; ad mortẽ. Ecce intermissio gustus. Vmbilicus itaq; sponsę est quilibet iustus cõsiderans infirmitatẽ suã, vt per eã fiat potentior, iuxta Apostolum. Cum eñ infirmor tũc fortior sum & potẽs. Primo, vt dictũ est se abscidit a seculo. Secũdo satisfacit pro peccato. Tertio resecat, de licite sibi cõcesso. Iste nunq̃ indiget poculis, quia vel propinat peccatori prędicationẽ, vel pauperi eleemosynę largitatem, vel deo deuotionem, & sic nunq̃ indiget poculis. CAR.

VMbilicus tuus crater tornatilis, nunq̃ indigens poculis. Per vmbilicũ infirmitas carnalis cõcupiscẽtię designatur. Vnde per Iob: Virtus Vehemoth in vmbilico vẽtris esse dicit. Sed in ista virgine sic aruit & indurauit vmbilicus: vt esset quasi lignũ aridũ: nullũ habẽs humorem carnalis cõcupiscẽtię, & quasi opere tornatili: velut crater, circũcisus erat eius vmbilic⁹: interius & exteri⁹: ab omni tentatione interiori & exteriori. Nec indiget poculis iste crater, quibus ille potetur qui clamat in cruce, Sitio. Sed de hoc cratere potauit vinũ & lac: nã cum lacte candoris virginalis, mortificationẽ carnis ꝓprię, quę austerũ saporẽ habet, in vinũ cõmixtam inuenit, vt delectaretur pariter in vtroq;. Sequitur. THO.

VEnter tuus sicut aceruus tritici, vallatus liliis.

¶ Venter mortalitatis nostrę cõditionẽ designat. Vẽter igitur noster est sicut aceruus tritici, cũ memores fragilitatis nostrę, fructus operũ bonoꝝ quib⁹ perpetuo reficiamur in pręsenti nobis vita pręparamus. Bene aceruus tritici, & nõ copia tritici dicitur, vt exurgẽtia in altum crementa virtutũ designet. Et sicut aceruus latus est in imo, angustior in summo: sic bona opera nostra: quãto sunt meliora: tanto operarij eorũ pauciores. Hic aceruus bene lilijs vallatus dicit, vt bona quę agimus, vidẽdę claritatis ęternę gratia geramus. Per sponsam diximus ꝙ

Aliquando designatur virgo Maria.
Aliquando anima ambulans in iustitia.
Aliquando militãs ecclesia.

Venter. Primę est venter materialis.
Secundę spiritualis.
Tertię sacramentalis.
Primus venter est caro virginalis immaculata.
Secundus intentio pura.
Tertius vnitas inuiolata.

De primo. Beatus venter qui te portauit, & vbera quę suxisti. De secundo Propheta. Vẽter me⁹ ad Moab quasi cithara sonabit. De tertio. Conglutinatus est in terra venter noster.

Primus habet fœcunditatem.
Secundus saturitatem.
Tertius capacitatem.

Fœcũditatẽ, qua verbũ caro factũ est, & habitauit in nobis. Saturitatẽ, qua eñ saturat panis viu⁹ qui de cœlo descẽdit. Capacitatẽ, qua continet oẽs ad se veniẽtes a quatuor mũdi partib⁹. Audi fœcũditatẽ. Ecce cõcipies in vtero & paries filiũ & vocabitur altissimi fili⁹. Audi saturitatẽ. Ego sum panis viuus qui de cœlo descẽdi. Qui mãducauerit ex hoc pane: morrẽ nõ gustabit inęternũ. Audi capacitatẽ. Multi veniẽt ab oriẽte & occidẽte & recumbẽt cũ Abrahã, Ysaac, & Iacob i reg. cœloꝝ.

In primo itaq; seminatum est granum frumenti. Frumẽtũ.
Secundo saturatur ex adipe frumenti.
Tertius est quasi aceruus tritici, vallatus lilijs.

De primo. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. De secundo. Cibauit illos ex adipe frumenti & de petra melle saturauit eos. De tertio in capitulo pręsenti. Venter tuus quasi aceruus tritici, vallatus lilijs. Ad hoc autem vt granum seminatum in primo vtero faciat secundum, oportet vt prius seminatum sit molitum, sit defurfuratum. Seminatum in virgine, assumptione carnis. Molitum in cruce, doloribus passionis. Defurfuratum in resurrectione, conditione nostrę mortalitatis. Panis. Audi seminatum. Nisi dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi Sodoma. s. & quasi Gomorra si. essemus. Audi molitum. Torcular calcaui solus & de gentibus non est vir mecum. Audi defurfuratũ. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur, mors illi vltra non dominabitur. Ex hoc itaq; pane, spiritualis venter satiatur. Fac mihi ait Helias prius panem subcineritium. Postea vero facies tibi & filio tuo. Panem facimus, quia in eo speramus nos habituros refectionem. Paruulum, cum eius respicimus humilitatem. Subcineritiũ aspicientes eius passionem. Sed quia plus deum q̃ nos debemus diligere prius faciamus ipsi: scilicet de omnibus his ei tribuendo honorem, & referendo gratiarum actionem. Deinde nobis: vt in his quęramus nostram vtilitatem, nos eius humilitati cõformando, passiones sustinendo, ad gloriam resurrectionis aspirando. Notandum autem ꝙ vẽter iste spiritualis saturatur.

Pane. Pane scilicet salutari hostia.
Pulmẽto & Pulmẽto. s. scripturarũ intelligẽtia.
Potu. Potu. s. Christi sanguĩe & spũssancti gratia.

Panis ille est panis viu⁹ qui de cœlo descẽdit. De pulmẽto. s. scripturarũ intelligentia, ait Ezechiel. Fili hois comede volumen istud, & erit dulce quasi mel in ore tuo: & faciet amaricare vẽtrẽ tuũ. Intelligẽtia eñ scripturę in ꝑdicatiõe dulce sonat. In memoria aũt pctõꝝ & pœnę infernalis quã repsentat: aĩam turbat. De potu sanguinis dixit Saluator. Bibite ex hoc oẽs. Hic est eñ calix noui testamẽti. Est & potus. s. gratia sancti spũs, quo inebriãtur vbertate dom⁹ dei. Talẽ habẽtes vẽtrẽ & torrẽte voluptatis suę potat eos dñs. Vnde qui sitit veniat & bibat, flumia fluẽt de vẽtre ei⁹ aquę viuę. Hoc aũt dicebat de spũ quẽ accepturi erant credẽtes in eũ. His optabat saturari Dauid cũ dicebat. Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea, & labijs exultationis laudabit os meũ. Tertius venter sacramentalis magnam habet capacitatem, qui omnes fideles in se recipit. Vnde scriptum est. O Israel q̃ magna est domus dñi, & ingens locus passionis ei⁹. Vere magna, quia reuertentes cõcipit, laborãtes parturit, trãseũtes parit.

Redeũtes ad ecclesię vnitatem, laborãtes ad suã & proximorũ vtilitatem, transeuntes de mũdo ad patrem. Cõcipit, vt nutriãtur. Parturit, vt mereantur. Parit, vt renumerentur. De conceptu ait Iob. Quasi abortiuũ nõ subsisterem, vel qui concepti nõ viderũt lucẽ. Concipiuntur eñ hoies in vtero matris ecclesię, qñ ad eam reuertũtur. Lucem non vident, qñ nõ suscipiẽtes lumen gratię ad peccata reuertũtur. In laborãtib⁹ parturit ecclesia. Vnde. Ibi dolores vt parturiẽtis. In trãseũtibus de mũdo ad patrẽ: parit ecclesia, sicut canit in Ecclesia. Vt in nouã pariat mater infantiã. Itaq; granũ tritici. i. Christus seminatũ est in ventre primo. Eius adipe pascitur secũdus. Ex eodẽ aceruus tritici. i. multitudo sanctoꝝ creuit in tertio. Sequitur. Vallatus lilijs: tã primus venter q̃ secũdus: nunq̃ tertius vallatus est lilijs. Et hoc iuxta triplicẽ eius colorẽ. Habet eñ in folijs candorẽ. In hastili virorẽ.

In granis interius aureum colorem.
Prim⁹ color est speciosus. Specios⁹ ꝓpter nitorẽ
Secundus preciosus. Preciosus, quia con
Tertius imperiosus. fert ecclesijs vigorẽ.
Imperiosus: quia color aureus in corona Imperatoris pręstat honorem.
Prim⁹ igr vẽter nitet lilijs. s. candore virginitatis.
Secundus preciosus est virore virtutis.
Tertius imperiosus est, cupiẽs regnare cũ angelis.

Primũ ventrẽ ornauit lilium princeps castitatis. i. Christ⁹ qui dicit. Ego flos campi & liliũ cõualliũ.

Lilium. Secundũ ornat lilium, de quo dicitur. Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias. Tertium ornant lilia, de quib⁹ dr. Circũdabant eã flores rosarum & lilia conuallium. His eñ iam in spe, tũc in re. Venter id est vnitas ecclesię vallabitur.

Vẽtres varij.
Est venter plenus fœtore.
Est venter plenus tumore.
Est venter plenus dolore.
Est venter plenus timore.
Est venter plenus amore.
Fœtore carnalis voluptatis.
Tumore elationis.
Dolore tribulationis.
Timore dominicę increpationis.
Amore purę affectionis.
Voluptatis, qua anima inquinatur.
Tribulationis, qua sensus turbatur.
Increpationis, qua piger excitatur.
Affectionis, qua proximus ꝓpter deũ adiuuatur.

De primo. Adhęsit in terra venter noster. De secundo Heliu. Vẽter me⁹ quasi mustũ absq; spiraculo qd lagunculas nouas disrũpit. De tertio Hieremias. Ventrẽ meũ, ventrẽ meum doleo. i. sensus cordis mei cõturbati sunt in me. De quarto sponsa. Dilectus me⁹ misit manũ suã per foramen, & vẽter me⁹ intremuit ad tactũ ei⁹. De quinto. Venter me⁹ ad Moab quasi cithara sonabit, & viscera mea ad murũ cocti lateris. Tres leguntur ventres notabiles in Euangelio.

Vẽtres notabiles q. b⁹ in Euãgelio.
Primus est in quo Hieremias est sanctificatus.
Secundus in quo sanctificatus est Ioannes.
In tertio sanctificans Christus.

In prio sanctificat⁹ est Hieremias, & ꝯcept⁹ iuxta naturã. In scdo sanctificat⁹ Ioãnes, & cõcept⁹ contra naturã. Tertiũ sanctificauit Christ⁹ cõcept⁹ supra naturã. Sed tertius ille venter beatę virginis, Primo est cõmẽdabilis. Secũdo mirabilis. Tertio laudabilis. Cõmendabilis verecũdia. Mirabilis virtutib⁹ & castimonia. Laudabilis fructib⁹ & innocẽtia. Verecũdia qua virt⁹ castigatur. Castimonia, qua miraculis. Innocẽtia, qua fructus colorat. De his trib⁹ legit in Cãticis. De prio. Dilect⁹ me⁹ misit manũ suã per foramen: & vẽter me⁹ intremuit ad tactũ ei⁹. Ait eñ. Quõ fiet istud: qm virũ non cognosco. De secũdo. Vẽter ei⁹ eburne⁹, distinct⁹ sapphiris. Eburne⁹. i. castissim⁹: quia ebur castissimũ aĩal est. Vnde. Paries quidẽ filiũ, & virginitatis nõ patieris detrimẽtũ. Distinct⁹ est sapphiris. i. cœlestib⁹ miraculis. Sapphir⁹ eñ cœli habet colorẽ. Miraculũ eñ fuit ꝙ sine viro cõcepit: sine dolore peperit: virgo permãsit. De tertio. Vẽter tu⁹ sicut aceruus tritici, vallatus lilijs. Granũ frumenti fuit Christus in cruce molitus. Aceruus, Christ⁹ cũ mẽbris martyrio affect⁹. Vallati quoq; fuerũt lilijs innocẽtię: Sicut Christ⁹ pctm̃ nõ fecit, nec inuẽt⁹ est dolus in ore ei⁹. Sed & ille vter⁹ virginis: a quo ꝓcessit caput & principiũ nostrũ Christus, vallatus fuit lilijs istis. Vnde Damascen⁹. Spũssanct⁹ obũbrabit tibi. Castificauit eñ eã ab oi peccato, dedit potestatẽ cõcipiẽdi sine viro, extinxit in ea fomitẽ peccati. In laudẽ ventris hui⁹, ponitur ebur, liliũ, frumẽtũ. Maria. Ebur soliditatis, liliũ iocũditatis, frumentũ fertilitatis. Soliditatis, qua fuit inuiolabilis. Iocũditatis, qua fuit delectabilis. Fertilitatis, qua fuit cõcupiscibilis. Fuit iuiolabilis, qa post partũ virgo iuiolata pmansit. Delectabilis, dũ virga Iesse floruit. Cõcupiscibilis, quia deũ & hominem genuit. Audi soliditatem. Intrauit Iesus in quoddã castellum. Castellũ hoc fuit vter⁹ beatę virginis. In eo eñ fuit turris virginitatis. Mur⁹ soliditatis. Fossa humilitatis. Erat i eo Martha sollicita circa freq̃ns ministeriũ. Maria sedẽs secus pedes dñi, & audiẽs verbũ. Ecce in Maria contẽplatiua, & actiua. Actiua, paruulũ Christũ nutriẽdo. Cõtemplatiua, cõseruans oĩa verba eius, cõferens in corde suo. Audi iocũditatẽ. Iocũditas eñ in trib⁹ perficitur. Oportet eñ ꝙ virginitas iocũda sit, sit speciosa, sit suauis, sit deliciosa. Vnde de sponsa canit Ecclesia. Speciosa facta es & suauis in delitijs tuis. Fuit eñ speciosa puritate, suauis morib⁹, deliciosa deuotione. Puritate, qua peccatores declinauit. Moribus quib⁹ bonos sibi cõciliauit. Deuotione, qua dilectum inuitauit. Audi speciosam. Quę est ista quę progreditur quasi aurora cõsurgẽs, pulchra vt luna, electa vt sol? Audi suauẽ. Sicut liliũ iter spinas sic amica mea inter filias. Audi deliciosam. Quę est ista quę ascẽdit de deserto delitijs affluẽs. Fertilis fuit vẽter iste tribus. s. frumento, vino, oleo. Vnde. A fructu frumenti vini & olei multiplicati. Et Isaac de Iacob ait. Frumẽto, vino & oleo, stabiliui eũ. Frumẽto. ꝓprię Christi carnis. Vini, eius sanguinis. Olei misericordię cor impinguãtis. Primũ est panis qui cor hominis cõfirmat. Secũdũ vinũ, quod cor hoĩs lętificat. Tertiũ oleũ, quod cor deuotione impinguat. De duob⁹ primis. Qui mãducat carnem meam & bibit meum sanguinem, habet vitã ęternã. De tertio Dauid. Vnxit me oleo misericordię suę. De hoc ventre exclamauit mulier euãgelica. Beatus vẽter qui te portauit, & vbera quę suxisti, Christe. CAR.

VEnter tuus sicut aceruus tritici, vallatus lilijs. quod de ventre carnali

congrue intelligitur. Nam vterus beatę virginis coaceruatum in se habebat triticum: quo pasci debet colūba: quo nutriri debet Ecclesia: quo quum illum gestabat in visceribus suis, in quo sunt oēs thesauri sapientię & scientię absconditi, & hic vēter dr̄ vallatus liliis, candore videlicet & fragrātia mūdicię virginalis. Vēter quoq; spiritualis ipsi⁹, i. mens: ceruo tritici comparatur: nam quum ipsa cōseruaret omnia verba: & conferret in corde suo ipsa tunc sancti Euangelij coaceruauit triticū: qđ Apīis postea exhibuit ruminādū. Seqr̄. THO.

QVo vbera tua sicut duo hinnuli gemelli capreę,

QVis capitulum istud superius diligenter sit tractatim, saltem congruus ordo inspiciendus est: scilicet vbera post ventrem. Spirituales em̄ filię post q̄ de ventre matris ecclesię gignūtur, necesse habēt; vt vberum id est doctorū lacte id est prędicatione eorum infantia nutriantur, donec procedente robustiores facti, pane sapientię reficiantur. Quę vbera bene duo dicuntur, quia ex Iudęis & gentibus venientes, eis nutriuntur. Bene quoq; duobus hinnulis capreę comparātur, quia veteris & noui testamenti lacte implentur. Bene gemelli dicunt̄ hinnuli, qa duo testamēta ab eodē auctore manauerunt: Qui capreę cōparatur, quia mundum animal est, visu & cursu insigne, vngulam findens & ruminans, & cornibus armatum. Sancti fissam habent vngulam in discretione, ruminauerunt in eorum quę discreuerunt prolatione. Oculos habent acutos ad contemplanda cœlestia: cursu sunt veloces scilicet virtutibus, ad quę contemplati sunt festinantes. Quibus etiam cornibus fidei aduersus mundum sunt erecti. Hæc vbera pertinent ad reuelandam Christi incarnationem. De vno exprimitur lac scilicet humilitas humanitatis. De alio vinū. s. celsitudo diuinitatis. Hęc habet mater Ecclesia, quę capreę propter munditiam comparatur, quia diuinitas non sentit spinas dolorum. Quatuor sunt qui exprimunt ex eis lac & vinum: scilicet quatuor Euangelistę, qui significati sunt nobis per duo vbera, & duos hinnulos quę faciunt quatuor. Hinnuli leuitate sua transeunt spineta. Vnus hinnulus primo vberi comparatur, quia Christi humanitas transiliuit spineta peccatorum. Alius hinnulus reliquo vberi cōparatur, quia diuinitas nō sentit spineta dolorū. Sed ad illos quatuor Euāgelistas qui vbera prestarū quatuor figurę.

Caprea.

Vbera.

Hinnuli.

Euangelistę.

re de forma bouis carnis imolationem. De forma leonis fortitudinē. De forma hois discretionem. De forma aquilę cōtemplationem. Carnis imolationē, ad exterminādū peccatū. Leonis fortitudinē, cōtra impetū tentationū & aduersitatū. Hominis discretionē, ne quid fiat temerarium. Aquilę ascensum, quę sursum sunt quęrēdo, quę sursum sunt sapiendo. De primo. Obsecro vt exhibeatis corpora vestra hostiā viuentē sanctā, deo placentē. Et. Castigo corp⁹ meū & in seruitutē redigo, ne forte cū aliis prę. i. r. ef. Sic em̄ pascha nostrum imolatus est Christus. De secūdo. Iustus vt leo cōfidit. Nā leo fortissimus animaliū, ad nulli⁹ animalis occursum pauet. Et. Cum fortis armat⁹. c. a. s. in pace sūt. e. q̄ p. De tertio. Rationabile obsequiū vestrū. Et oīa fac cū consilio, & post factū nō pœni. Inde dr̄. Pedes ecc̄ pedes recti, vt etiā in bene faciendo modū teneat. Vnde Poeta. Insani sapiēs nomen ferat, equus iniqui, Vltra q̄ satis est virtutem si petit ipsam. Est modus in reb⁹, sunt certi deniq; fines. Quos vltra citraq; nequit cōsistere rectū. Teneatq; memoriter illud verbū Iacob. Si greges meos plus fecero laborare in ambulando: cūcti morientur vna die. In tertio dicam⁹. Leuem⁹ corda nostra cū manibus ad deū. Et. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in cœlis, vt me transferrem de hac nocte ad tuā claritatē. Audi Philosophū. Heu noctis ppe terminos Orpheus Euridi censuā vidit perdidit occidit. Hęc vos fabula respicit, quicūq; in superni diē mentē ducē quęritis Nam qui tartareū in specum victus flexerit oculos, quicquid pręcipuū trahit, perdet: dū videt inferos. Sequitur profectus operū. Si bene reuoluimus primā visionē Ezechielis, inueniemus hęc aīalia ābulasse, cucurrisse, volasse, stetisse. Ambulāt, pfectu, currūt affectu, volāt recessu, stāt excessu. Profectu meritoꝝ, affectu desiderioꝝ, recessu a mūdanis, excessu in supernis. Meritoꝝ cū dolore, desideriozꝝ in amore, a mūdanis cōtemnendo, in supernis admirādo. Notādū q⁹ dū ambulāt rotę sequūtur. Dū currūt, spiritū imitātur. Dū volāt, facies eleuātur. Dū stant, pēnę dimittūtur. De primo. Cū ambularēt aīalia: ambulabāt pariter & rotę iuxta ea. De secūdo. Vbi erat spūs impetus: illuc gradiebanr̄. De tertio. Facies eorū & pennę eorū extentę desup erant. De quarto. Cū fieret nox super firmamentum, quod erat super capita eorū: stabāt & submittebāt alas suas. Animalia ambulātia sunt quilibet sancti exēplo operū suoꝝ: & sibi & aliis proficientes. Rotę vero sunt vitę humanę. Vnde. Visa est terra in medio rotę, quasi vita inferiorum, formata ex vita superioꝝ. Quę qñq; tranquilitatem, qñq; perturbationē sentiūt. Aspectus rotarum & opus earum quasi visio maris, quod aliquando est tranquillum, aliquando turbatum. Vita em̄ nostra est quasi rota quę in superiori parte habet meridiē. In inferiori aquilonē. In latere descēdēti occidētem. In ascendēti oriētē. Fuit itaq; vita nostra in Adam in meridie, decidit in occidētē perfecta tentatiōe. Descēdit in aquilonē: subiecta mūdanę miserię. Incepit ascēdere per oriētē: in Christi incarnatione. Sic & nos a meridie diuini amoris descēdimus per occidentē: peccati perpetratione. Cadim⁹ in aquilonē: remanētes in obstinatione. Ascēdimus per oriētē: resurgētes per domū gratię. Peruenimus ad meridiē: existētes in

Bos. leo. homo. aquila.

Ire. currere. volare. stare.

Rota.

virtutum culmine: scilicet prelatorum exemplo & ammonitione qui sunt tonitruū dei absterrētis. Vnde. Vox tonitrui tui in rota. p̄s. lxxvj. Audi descendentem de meridie, per occidentem in aquilone. Quomodo cecidisti lucifer de cœlo qui mane oriebaris, corruisti in terram qui vulnerabas gentes. Esa. xiiij. Audi ascensum de aquilone p oriētē ad meridiē. Quis poterit iquit habitare. d. v. cū. i. d. Aut quis habitabit ex vobis cū ar. s. Ecce sunt isti in aquilone. Qui ambulat in iustitijs & lo. ve. qui p. a. ex ca. & excutit. m. s. ab omni. m. Hi ascēdunt per orientem. Iste in excelsis habitat. Ecce peruētio ad meridiem. Hic dicit. Glorior elatus, descendo mortificatus. Ait cadens. Obrutus axe teror, ait obstinatus. Rursus ad astra feror. Ait denuo exaltatus. De hac rota ait Salomon. Ecclesiasti. xij. Memor esto creatoris tui anteq̄ rumpatur funus argenteus, & recurrat vita aurea & conteratur hydria super fontem, & confringatur rota super cisternam, & reuertatur puluis in terrā de qua sumptus est, & redeat spiritus ad deum qui dedit illum. Funis argēteus est funiculus quo ad bonū trahimur id est prędicationis eloquētia, qui in aduentu iudicis rumpetur: quia tūc nulli prędicabitur. Vita aurea est resurrectionis gloria, quæ in Adam a nobis fugit, sed in resurrectionis recurret. Hydria est cor nostrum. Fons superna gaudia cuius aqua non sub terra sed super terram est. Illā aquam id est superna gaudia haurimus dum ad ea suspiramus. Sed tunc hydria super fontem cōteretur, quando gaudia ad plenū recipiemus, nec pro eis amplius suspirabim⁹. Rota est vita nostra temporalis. Cisterna quę in profundo terrę habet aquas, est mundus: cuius aquę turbidę sunt: id est mundanę voluptates, quę de cisterna mūdi extra huntur, rotali machina: dum ad eas quęrēdas, humana vita laborat. Sed rota hæc quæ est super cisternam confringetur, quando homo moriendo in acquirendis mundi delitijs nō occupabitur. Et tunc puluis carnis nostrę in terram, spiritus vero iusti ad deum reuertetur. Hę sunt rotę quę sequūtur animalia ambulantia: id est vitę simplicium, bona opera magistrorum. Ecce de his qui ambulant in profectu meritorum, quos rotę sequuntur, sed quando currunt in affectu desideriorum imitantur spiritum, non quemlibet sed sanctum. Vbi em̄ erat impetus spiritus: illuc gradiebantur.

Spiritus.

Est em̄ spiritus malus. Primus impedit.
Est spiritus humanus. Secūdus currit.
Est spiritus diuinus. Tertius dirigit.

Impedit errore. Currit amore. Dirigit splendore. Errore falsitatis. Amore sanctitatis. Splēdore veritatis. Propter primū petebat Dauid spiritū quo posset maligno dominari. Spiritu inquit principali cōfirma me. Propter scđm spiritum quo posset sanctificari. Spiritū tuū ne auferas a me. Propter tertiū spiritū quo posset dirigi. Spiritū ait rectū innoua in viscerib⁹ meis. Spiritus iste human⁹ in diuersa trahitur. Nūc a spū malo, nūc a spiritu sancto. Primus em̄ est spiritus dei malus, qui vexabat Saul. Egrediar ait & ero spiritus mēdax in ore omnium prophetarum Aab. Propter hoc clamat spiritus humanus. Velociter exaudi me dñe defecit spiritus me⁹. Sed ediuerso erudit eū spiritus sanctus ad veritatem. Dabo vobis ait spiritū veritatis, & docebit vos oēm veritatem. Quo consolat⁹ spiritus humanus clamat. Spiritus tuus bon⁹ deducet me in terrā rectā. Isti sunt currētes imitādo spiritū dei. Qui em̄ spū dei agūtur: hi sunt filij dei Rom̄. viij. Qui em̄ secundū spiritū sunt: quę spiritus sunt sentiūt. Hi autem qui volant in recessu a mūdanis, eleuant facies suas id est conscientias.

Facies.

Notandum autem q⁹ hęc facies
Aliquando descendit ad imum.
Aliquando est circa medium.
Aliquando eleuatur ad summum.
Ad imum, se inclinans ad peccata.
Circa medium, faciens bona.
Ad summum, considerans dei magnalia.
Primum, vt q̄ sit rea videatur.
Secundum, vt per bona opera reuertatur.
Tertium, vt in futuro prēmio delectetur.

De prima facie dicitur Threno. iiij. Denigrata est facies eorum super carbones facies eorum, & non sunt cogniti in plateis. Inde dictum est in Iob. Si abstuleris iniquitatē quę in manu tua est, & in tabernaculo tuo nō fuerit iniustitia, tunc leuare faciem tuam poteris absq; macula. De secūda. Vnū quodq; eorum ante faciem suam vel coram facie sua ambulabat. Ezechiel. primo. De tertia. Et facies eorum & pennę eorum extentę desuper erāt. Et in Iob. Super omnipotente afflues delitijs, & eleuabis ad deum faciem tuam. De his qui stant in excessu in supernis dicitur. Cum fieret vox super firmamentum, stabant & submittebant alas suas. Et ecce tria. fit vox, stant, submittunt alas. Vox reuelationis. Statio cōsiderationis. Submissio humilitatis. Reuelatio de supernis secretis. Cōsideratio in meritis & prēmijs. Humiliatio in cognitione suæ paupertatis. Audi reuelationem. Abraham ad ilicem Mambrę tres vidit & vnum adorauit. Audi meritorum & prēmiorum collationem. Domine deus ait Abraham, quid dabis mihi? Audi humiliationem. Loquar ad dominū meum cum sim puluis & cinis. Audi apertius in Apostolo. Scio huiusmodi hominem raptum vsq; ad tertium cœlum. ij. ad Corin. xij. Ecce reuelatio. Quod prēsens est momentaneum & leue supra modum in sublimitate, eternum glorię pondus operatur in nobis. Ecce consideratio meritorum & prēmiorum. Non sunt cōdignę passiones huius temporis: ad futuram gloriam quę reuelabitur in nobis. Ecce humiliatio de cognitione suę paupertatis. Ecce aliquid vobis comparauimus: de forma corporum, de profectu operum. Sequitur de euētu mirabilium. Hęc erat ait visio discurrens in medio quatuor animalium. Splēdor ignis & de igne fulgur egrediens. Ecce ignis splendor. Ecce feruor. Ecce fulgor. Hic est euentus mirabilium. In splendore claritas cœlestis. In feruore vehementia charitatis. In fulgore, terror ignis vel pœnę infernalis. Hęc discurrunt in medio quatuor animalium, dum prēuident in spiritu splendoris futuram iocunditatem, charitatis suauitatē, infernalis timoris fugiendum horrorē. Primum prēsumebat Apostolus dicens. Reformabit corp⁹ humilitatis nostrę configuratū corpori claritatis suę. De secūdo. Charitas nunq̄ excidet. De tertio Dauid. Timor & tremor venerūt sup me & ptex. m. t. Ecce quomodo euāgelistę extrahunt lac de prędictis vberibus, vt pascāt nos de doctrina sua, & operū exemplo & conuersationis. CAR.

DVo vbera tua sicut hinnuli gemelli capreę. Versus iste ad laudis cõfirmationem repetitur, sed quum supra sit expositꝰ: nõ est necesse vt expositio repetatur. Deinde in laudibꝰ virginis, ad peccatorꝝ solatiũ subdit. THO.

COllum tuum sicut turris eburnea.

Collum.

¶ Quia per collum vox procedit & esca intrat, merito per illud doctores significantur qui voce exhortationis filios ecclesię cõfirmant, & vitę alimonijs recreant. Hoc collũ sicut turris eburnea, quia doctores ecclesię prẽstãt ornatum & robur, & pulchritudinem suę vitę, qua cunctis cãdidos se velut ebur ostendunt, & ciuitatem dei quasi turris ab impetu hostium defendunt. Collum Christus est, caput diuinitas, corpus ecclesia. Per collum verbum emittitur. Cibus ad corpꝰ traijcitur, saliua glutitur. Quia per Christum verbum patris quod ipse est: mundo manifestatur. Cibꝰ vitę id est caro eius propria, fidelibus a seipso propinatur. Saliua id est gratia sancti spiritꝰ, ad interioris hominis vnctionẽ, de cœlo primũ post ascensionem: quotidie per inspirationem donatur.

Turr; quę est Christꝰ tria habet

Turris ista quę est Christus habet in se, quãtũ est turris: fortitudinem, altitudinem: inquãtum est eburnea: pulchritudinem. Fortitudinem in potẽtia, altitudinem in pręminentia, pulchritudinem in gratia, fortitudinem habet in humana nostra natura, fortitudinem in diuina, fortitudinem in opera.

Fortitudo

Primum in tribulatione.
Secundum in incorruptione.
Tertium in suę hęreditatis defensione.
In tribulatione vsq; ad crucis patibulum.
In incorruptione: quia non patitur defectum.
In suę hęreditatis defensione, quia nos protegit contra aduersarium.

De prima. Deus fortis pater futuri seculi. De secũda Iob. Si fortitudo quęritur robustissimus est. De tertia. Cum fortis armatus custodit atriũ suũ in pa. s. o q. p. Si autem fortior illo venerit: id est Christus, vniuersa arma eius diripit. Audi primã fortitudinem. Torcular calcaui solus, & de gentibꝰ non est vir mecum. Audi secundam. Quis appendit tribus digitis molem terrę, & librauit montes in pondere & colles in statera? Audi tertiam. Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo cõgregabit agnos, & in sinu suo leuabit fœtas ipse portabit. Diligam te domine fortitudo mea, ait Dauid.

Turr; quę Christꝰ est altitudo.

Est etiã hęc turris alta. i. Christus qui est altus in sciẽtia. Altior in gratia. Altissimꝰ in essentia. In sciẽtia cognitionis. In gratia sanctitatis. In essentia, qua patri est ęqualis. Cognitionis qua cuncta etiã occulta cordis penetrat. Sanctitatis, qua sanctior est vniuersis & vniuersos sanctificat. Patri est ęqualis, quia ipsum magnitudine nõ superat. De prima altitudine. Excelsus dñs & humilia respicit, & alta a lõge cognoscit. Et Esaias. Abstinete ab homine: cuiꝰ spũs in naribus eiꝰ est: q̃m excelsus reputatꝰ est ille. De secũda Iob. Excelsior cœlo est: & quid facies? Cœlũ em̃ aliq̃n dr̃ anima iusti: aliq̃n angeli: quos oẽs tã sanctitate q̃ cęteris ꝓcellit. De tertia. Ego in altissimis habito ait Sapiẽtia: & thronus meꝰ in colũna nubis. Nõ hoc dicimꝰ vt per ista tria prędicata gradus in deo ponantur: sed quia in suscipiẽtibus eius dona differẽtia ostenduntur. Altum est em̃ ꝙ deus purificãdo nostram scit conscientiã. Altius quo suam infundit gratiã. Altissimus, ꝙ nobis ostendet maiestatis suę pręsentiam. Pulchritudinẽ habet in humanitate. Pulchritudinẽ in diuinitate. Pulchritudinẽ in operatione. In humanitate, formę elegãtia. In diuinitate, claritate ęterna. In operatiõe, creatione, recreatione, reparatiõe. De prima. Speciosus forma prę filijs hominũ. De secũda. Cãdor est lucis ęternę: & speculũ sine macula. De tertia Boetius. Pulchrũ pulcherrimus ipse Mũdum mẽte gerens, similiq; imagine formãs. Hęc triplex pulchritudo sumit ab ebore. i. elephante. Prima, quia castissimũ aĩal est: & Christus sine culpa. Secũda, quia os eius cãdidũ est, quia in candore designatur claritas ęterna. Tertia, quia ꝓpter magnitudinẽ bestia est spectabilis: & Christꝰ ꝓpter opera mirabilis. Faciamꝰ quẽdam interiorẽ hominẽ: cui hęc assignemꝰ. Cuius caput sit intẽtio, corpus cõgeries virtutũ, collũ castitas. Si em̃ fuerit intẽtio sine charitate, potiꝰ dicetur opinio q̃ intentio. Et virtutes sine charitate non virtutes sunt: sed naturales potentię. Hoc collũ eburneę turri cõparatur: vt charitas habet fortitudinẽ, altitudinẽ, pulchritudinẽ. Fortitudinẽ cõtra machinas arietũ. Altitudinẽ, vt desup iactꝰ veniẽs grauius lędat aduersariũ. Pulchritudinem ne videat prostibulũ aut sterquiliniũ. Arietũ. s. impetus tentationũ. Iactus eleemosynarũ & orationum. Prostibulũ vel sterquiliniũ, luxurię & aliorũ peccatorꝝ. Habeat igitur fortitudinẽ cõstantię, altitudinẽ desiderij, pulchritudinẽ castitatis & innocẽtię. Audi fortitudinẽ cõtra arietes. Quis nos separabit a charitate dei, ait Paulus: tribulatio an ang. an perse. an fa. an nud. an peric. an glad. Ecce q̃ fortes arietes. Audi lapides desup venientes. Charitas benigna est, patiẽs est, misericors est. Audi sterquiliniũ ab ea remotũ vt sit pulchra. Charitas nõ agit perperam, nõ inflatur, nõ ęmulatur, non est ambitiosa, non quęrit quę sua sunt.

Ebur.

Legimus turrim eburneam, vt hic: domum eburneam in Psalmo. Myrrha & gutta & casia a vestimentis tuis a domibus eburneis. Thronum eburneum, in Regum. Fecit sibi Salomon thronum grandem de ebore. Turris est pugnatorum. Domus in pace conuersantium. Thronus regum. In turri eburnea sunt: qui contra vitia innocentiam custodientes viriliter pugnant. In domo eburnea qui innocentes mores suos in pace componunt & ordinant. In throno sunt: qui actus suos & affectus innocẽter viuentes quotidie dijudicant. Primi dicunt. Esto nobis domine turris fortitudinis a facie inimici. Secundi dicunt. In domo dei ambulauimus cum consensu. Qui habitare facit vnius moris in domo. Tertij. Feci iudicium & iustitiã. Primos confortat Apostolus dicens. Fratres, cõfortamini in domino, & in potentia virtutis eius. Non enim est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principes & potestates, aduersus mũdi rectores tenebrarum harum contra spiritalia nequitię in cœlestibus. Secundis dicit. Obsecro vos vt digne ambuletis cum humilitate & mansuetudine, cum patientia, supportantes inuicẽ in charitate, sollicite seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Tertijs dicit. Omnia probate, quod bonũ est tenete, ab omni specie

mali abstinete vos. Et Dauid. Si vere vtiq; iustitiam loquimini recte iudicate filij hominum. e. i. c. i. operamini in terra. Collũ tuũ sicut turris eburnea. Christus fuit turris lignea, turris lapidea, turris eburnea. Lignea, in carnis infirmitate. Lapidea, in resurrectionis soliditate. Eburnea in ascensionis iocunditate. In primo caput copulauit corpori, per fidei synceritatem. In secundo per incorruptionis veritatem. In tertio in Assumptione per glorię susceptionem. Inde ipse ait. Vado parare vobis locum in patria. Et iterum veniam ad vos, & gaudebit cor vestrum. Vado parare vobis locũ in patria, & iterum veniam ad vos, & vos educã de hac miseria, & gaudebit cor vestrum quãdo sedebitis ad dexteram in gloria. Ad hanc Ascensionem totus in orbe terrarum mũdus exultat. Nec mirum, quia longe incomparabiliter eius gloriosus triumphus: postq̃ susceperãt populi quę prosequuntur Apostoli, comitantur captiui, occurrũt angeli, quem suscipit solium patris excelsi. Populi cum feruore. Apostoli cum amore. Captiui cũ honore. Angeli cum stupore. Solium patris cum decore. Omnes hoc agunt cum psalmis & hymnis & canticis spiritualibus. Audi sermonem populi. Surgam & circuibo ciuitatẽ, per vicos & plateas quęram quem diligit anima mea. Sed cãtant seinuicem admonentes. Sed consurrexistis cum Christo, quę sursum sunt quęrite &c. Item. Venite ascendamus ad montem domini. Sed quia corporea mole grauamur, compatitur nobis. Nõ em̃ habemus pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris &c. Audite nunc quo ascẽdit. Christus assistens pontifex futurorum bonorum peramplius & perfectius tabernaculum non manufactum ascendit semel in sancta ęterna redemptione inuenta. Pontifex fuit, qui pontum faciens quo post ipsum ascenderemus in cœlum. Pons ille fuit crux. Pons proprium corpus. Crux, quia per lignum serui facti sumus: & per sanctam crucem liberati sumus. Corpus, quia sicut aquila prouocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans expandit alas suas & assumpsit eum, atq; portauit in humeris suis. Dux fuisti domine in misericordia populo quem redemisti, & portasti eum in fortitudine tua, & habitaculum sanctum tuum. Sic prosequuntur Apostoli cum amore recolentes illud eius promissum. Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis: & ego dispono vobis regnum. Vnde sic prosequũtur. Trahe nos post te, curremus in odorem vnguentorum tuorum. Et ex amore clamant. Filię Hierusalem nũciate dilecto, quia amore langueo. Sic iubilãt Apostoli Christo ascendenti: & reuersi sunt in Hierusalem cum gaudio: & erant vnanimes in oratione, nos ad orationis vnanimitatem inuitantes. Sequitur. Comitantur captiui cum honore clamantes. Agamꝰ oẽs gratias nostrę salutis iudici, nostrũ ꝙ corpꝰ vexerit sublime ad cœli regiam. Et sic grãs agentes aiunt. Saluasti nos de affligentibus nos, & odientes nos confudisti. Item. Magnificasti populum tuum & honorasti. Vnde. Paululum quũ pertransissem, inueni quem diligit anima mea. Tenui illum, nec dimittam donec introdu. in. do. matris meę: & in cubicu. ge. meę. Occurrunt angeli cum stupore. Vnde. Tremunt videntes angeli versa vice mortalium. Vnde aiunt. Quis est iste qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra. Iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis suę. Istis ergo est gaudium, eo ꝙ triumphat ille splendidus & dignus amplitudine, soli poliq; patriam vnam fe. remp. Pater ipse suscepit cũ decore. Nec mirum. Quia preciosus forma prę filijs hominum, & omnis pulchritudo domini exaltata est supra sidera. e. i. n. e. Inde: patris pręsentans vultibus victricis carnis gloriam. Inde ipse pater psallit. Filius meus mortuus fuerat & reuixit. Perierat, & inuẽtus est. Ideo gaudere oportebat, & epulari quia gauisa sunt cœli regna reditu vnigeniti. Postula a me & dabo tibi gentes hęreditatem tuam, & possessionẽ tuã terminos terrę. Ipse quoq; Christus ait. Pater manifestaui nomen tuũ hominibus, quos dedisti mihi, nunc autem ad te venio. Habet orationem pro iubilo. Pater sancte, serua eos in nomine tuo, quos dedisti mihi. Ecce quia aduocatum habemus apud patrem Iesum Christum nostrum: qui factus est propitiatio pro peccatis nostris: egrediamur ad eum extra castra improperium eius portantes. Non em̃ habemus hic manẽtem ciuitatem, sed futuram inquirimꝰ. vbi vadit parare nobis locum.

Locꝰ quadruplex.

Ad quod notãdũ, ꝙ est locus militię, est locus miserię, est locus thronus iustitię, est locus solium glorię. In primo venit homo damnatus, vt ęternaliter pereat, vt ad imitãdã Christi militiã se exerceat. In scđo est homo damnatus, vt ęternaliter pereat. Ad tertiũ veniet, vt opera sua iudici exhibeat. Ad quartũ, vt solũ glorię teneat. Ad primũ venit Christus hominem reparare. Ad secũdũ electos suos ab eo separare. Ad tertium viuos & mortuos iudicare. Quartũ vadit nobis pręparare. In loco militię fuit & inuenit hominem in loco horroris & vastę solitudinis. De inferno ait Petrus. Oportet vnũ ex vobis sumere sortem ministerij huiꝰ: de quo pręuaricatꝰ est Iudas, & abijt in locũ suum. i. in infernũ. De iudicio. Argentũ habet principiũ venarũ suarum, & auro est locus in quo conflatur, scilicet iudiciũ. De quarto. Dñe dilexi decorẽ domus tuę, & locũ habitationis glorię tuę. Item. Factus est in pace locus eius, & habitatio eius in S on. Illuc vadit Christus parare vob; locũ. Ibi est turris illa eburnea, de qua nunc agimus.

Turris triplex.

Notandũ autẽ ꝙ est turris defensionis, est turris speculationis, est turris iocundę habitationis. In prima em̃ homo defenditur. In secũda prouẽtus noster aspicitur. In tertia flatꝰ vitalis aurę carpitur. Iste tres in his Cãticis inueniuntur. De prima. Sicut turris Dauid collũ tuũ q̃ ędificata est cum propugnaculis: mille clypei pendẽt ex ea, omnis armatura fortium. Inde. Esto nobis domine turris fortitudinis a facie inimici. De secũda Nasus tuus sicut turris libani: quę respicit contra Damascum. Inde. Vos qui in turribus estis, aperite portas, dñs oĩpotens fecit virtutem magnã. De tertia. Collũ tuum sicut turris eburnea. Ebur candidum est, frigidum est, forte est. Cãdidũ, propter glorificati corporis iocunditatem. Frigidũ, contra ęstus tentationũ. Solidũ & forte cõtra mũdanam corruptionẽ. Hic est Christꝰ qui nos capiti nostro copulat. In pria per fidẽ. In scđa per spẽ. In tertia per speciẽ. Ad quã nos perducat. CAR.

COllũ tuũ, vel secundũ aliã trãslationẽ, ceruix tua, sicut turr; eburnea. ac si. d.

Ceruix tua.i.eminẽtia altitudinis tuę est sicut turris ad refugiũ miserorũ,& hęc turris est eburnea. Habet eñ candorem castitatis & firmitatis cõstãtiam. Nec solum candor aut firmitas in eboredesignatur,sed hoc etiam q̃ ebur est os elephantis quod animal habet inimicitias naturales cũ drachone,& ipsa beata virgo pugnam habet cum hoste nostro perpetuam:vt nobis pręstet defensiõis auxilium. Sequitur. THO

OCuli tui sicut piscinę in Esebon,quę sunt in portis filie multitudinis.

¶Oculi isti sunt p̃dicatores,qui archana scripturarum discunt in occulto,quę loquantur in aperto,vnde filios nutriant Ecclesię. Hi merito piscinis cõparantur in porta ciuitatis Esebon constructis. Quam ciuitatem ob incolarum abundantiã filiam multitudinis appellat,quia sicut eędem piscinę confluentibus ad se ciuibus continuam solebant prębere aquarum copiam,ita doctores suis auditoribus fluentia doctrinę prębere nõ cessant. Esebon vero quę cingulum mœroris dicitur,est Ecclesia:quę gaudia temporalia,quę prius habuit pro peccatis modo luget cum lachrymis a voluptatibus mundi restrictis lumbis. In eius porta.s. in ingressu est illa probatica piscina:id est pecualis piscina,in qua lauabãt sacerdotes hostię carnes.i. baptismus in quo oportet lauari eos qui ecclesiã intrant,ad imolandam propriam carnem per pœnitentiam in qua descendebat Angelus & sanabatur vnus. Quia Christus baptizatus est primus,& post eum in vnitate fidei populus ecclesię baptizatus:a peccatis est sanatus. Hęc ciuitas quõdam fuit Seon regis Amorrheorũ id est diaboli qui est rex amaricantiũ,quod sonat amorrheus. Hęc piscina quatuor significat piscinas.

Prima est legalis.	Pria est Mosaicę leg̃ text⁹
Secunda initialis.	Secunda baptismus.
Tertia sacramẽtalis.	Tertia Christi corpus.
Quarta moralis.	Quart⁹ human⁹ affectus.

In prima obseruãtes lauabãtur temporali pœna.
In secũda peccatores ab originali culpa.
In tertia est sacramentorũ vis regenerativa.
In quarta lauatur offensa quotidiana.
In prima est aqua historica:quinq; portic⁹,quinq; libri Moysi. In his iacebat multitudo languentium:scilicet qui erant in peccatis inueterati. Languor eñ est morbus inueteratus. Cęcorum,quia sine intelligentia spirituali. Claudorum,quia soli innitebantur operi. Aridorum,quia carebãt gratia. Expectantium aquę motum scilicet sanctorũ patrum,qui expectabant aduentum Christi id est angeli magni consilij,qui descenderet in magnã piscinam veniens in mundum,& sic moueretur aqua:id est in spiritalem intelligentiam litera,vel austeritas legis in gratia:& sic sanarẽ vnus:id est vnum fierent omnes credentes in Christo. Secun
Baptism⁹ da piscina est baptismus,quam dixim⁹ initialem, quia est initium omnium sacramentorum,& in ea omnes initiãtur fideles. Eius aqua materialis est, sed sanctificata. In ea descendit magni cõsilij angelus,qñ est a Ioanne baptizatus. Hi habet quinq; porticus:scilicet illos quinq; actus qui obseruãtur in forma baptizandi. Vel iuxta quosdã. Pabulum salis,aurium linitio,ingressus in ecclesia,scapularũ & pectoris vnctio,trina intinctio in aqua. Primus est exorcismus:id est adiuratio qua expellitur diabolus,qui in languore:id est consuetudine peccandi tenebat multos,& hoc est signum q̃ sanatur ibi multitudo languentium. Secũdus actus est cathecismus id est instructio:scilicet quid est tenendum Christianis,in quo sanantur cęci. Tertiũ est fidei professio,& sathanę abrenũciatio. In hoc sanantur claudi,quia non recte ambulant in fide. Quartũ est vnctio chrismatis & olei. In hac sanantur aridi:scilicet qui erãt sine dei gratia. Quintũ est aquę immersio. In hoc impletur eorum desiderium,qui expectabant aquę motum:id est mutationem historię in spiritualem intelligentiam,vel austeritatis in misericordiam. In his quinq; actib⁹ quinq; beneficia in baptismo collecta. In his quinq; generibus hominum:intelligũtur. Languidis eñ lãguor naturę id est fomes peccati debilitatur. Cęcis:originalis culpa,per quam genus humanũ cęcabatur:remittitur. Claudis:fortitudo virtutum donatur. Aridis: per gratiã exterior sanctificatio relaxatur. Expectantibus aquę motum:regnum cœlorum aperitur,vt aqua nostrę corruptionis in aquam incorruptionis conuertatur. De aqua. Fluminis impetus lętificat ciuitatem dei. Tertia pi- Eucharistia.
scina est Christi corpus. Hęc habet aquam materialem quę de latere eius exiuit,& sanguinem qui perfecte abluit. Hanc diximus sacramẽtalẽ,quia ab ea multa alia sacramenta sumunt efficaciã. In hanc descendit magni consilij Angelus:id est dei filius assumens carnem humanam. Et mota est aqua nostrę culpę,pro qua accepimus aquam gratię. Hęc quinq; porticus habet scilicet quinq; vulnera pedum,manuum,lateris. In his iacebat multitudo languentium,corruptione naturę. Cęcorũ: tenebris ignorantię. Claudorum dissoluta euagatione. Aridorum:priuatione gratię. Expectantiũ aquę motum.id est ablutionem culpę & reformationẽ pœnę. Corruptione naturę,qua culpę & pœnę homo subijciebatur. Tenebris ignorãtię,qua morbus ignorabatur. Dissoluta euagatione,quia de medicina desperabatur. Ablutionem culpæ,& reformationem pœnę:quod per Prophetas promittebatur. De primo Esaias. Omne caput languidum.& omne cor mœrens. Sed in hac piscina: vere languores nostros ipse tulit. De secundo. Cęci sunt duces eorum,& cęcitas ex parte contingit in Israel. Sed per aquam huius piscinę illuminantur ab eo qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum:sicut scriptum est in Propheta. Tunc aperientur oculi cęcorum,& aures surdorum patebunt. Sed suam infirmitatem sciebat Dauid,cum diceret. Miserere mei dñe quoniã infirmus sum. De tertio dicit Paulus. Genua dissoluta roborate. Gressus rectos facite pedibus vestris,vt non claudicans quis erret. Forti ait anima esto, in proximo est vt a deo cureris. De quarto conqueritur Dauid. Defecerunt sicut fumus dies mei:& omnia ossa mea sicut cremium aruerũt. Et. Percussus sum vt fœnum & aruit cor meum. Et. Dies mei sicut vmbra declinauerũt & sicut fœnum arui Sed vnctionem attulit gratię:q dixit. Spũs dei super me eo q̃ vnxerit me, ad annunciandũ mansuetis misit me. Itaq; vnctionem habetis a sancto:& ipsa docet nos de omnib⁹. Vn-

de habetis clamare post ipsum. Trahe me post te curremus in odore vnguentorũ tuorum. De quinto. Per aquam huius piscinę quę mota est egrediens de latere:mota est aqua tam culpæ q̃ pœnæ. Vnde Propheta. Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro:& oẽs ad quos peruenit aqua ista salui facti sunt. De his aquis .s. culpę & pœnę dicit Dauid. Saluum me fac deus:quoniam intrauerunt aquę,vsq; ad animam meam. De hac mutatione nostrę miserię dictum est. Vidi cœlum nouum & terram nouam id est animam & corp⁹ & mare non est.i.amaritudo culpæ & pœnę. Quarta piscina est cor hominis quã moralem diximus Hæc habet aquas suas.i.affectiones. Quandoq; porticus habet scilicet quinq; sensus. Hæc habet aliquãdo aquas turbidas id est turpes affectiones aliquando claras.s.sanctas affectiones. Hę quandoq; surgentes:ab interiori deriuantur per sensus ad exteriora. Vnde dominus in Euangelio. Non quod in os intrat coinquinat,sed quod de corde p cedit. De corde eñ exeunt cogitationes malę: homicidia:adulteria &c. Quandoq; aũt ab exteriori per eosdem sensus interius fluunt. Vnde Prophe ta. Intrauit mors p fenestras nostras,& ingressa ẽ domum nostram,disperdere ibi paruulos nostros In porticibus eius iacet multitudo languentiũ:cæcorum:claudorum:aridorum expectantium.
Languidi pusillanimitate.
Cęci mundi vanitate.
Claudi parcentes pedi spirituali,& inuitẽtes in carnali pede.
Aridi,qui bona faciunt sine deuotione.
Expectantes aquę motum: qui peccant & tñ expectant locum venię.
Pusillanimitate,quia timent religionis asperitatẽ Mundi vanitate,quam putant summam beatitudinem. Innitentes pedi carnali,quia delectat eos decendere in cœni vilitatem. Faciẽtes bona sine deuotione:propter seruilem timorem : vel laudis amorem. Expectantes aquę motum.i.peccatoꝝ veniam scientes deum misericordem. Primi trepidauerunt timore vbi non erat timor. De secundis ait Dauid. Lumen oculorum meorum ipsum non est mecum. Inueterati sunt & claudicauerunt a semitis suis,De quartis ait Iob. Si cõtinuerit dominus aquas:omnia siccabuntur . si emiserit eas subuertent terram. De quintis. Abyssus aũt valla uit me:& pelagus cooperuit caput meum . Putas videbo templum sanctũ tuũ aquis istis motis. Angelus domini descendit in hanc piscinã: & mouet aquam:quotiens Christ⁹ inspirat cor nostrum:& stultas affectiones conuertit in bonas. Quæ sicut dictum de malis:aliquando interius oriuntur & deriuanť per sensus ad exteriora . Vnde. Domine a timore tuo concepimus scilicet in corde & parturiuim⁹ operandi deliberationem:& peperim⁹ spiritum salutis in operatione. Et aliquando exteri⁹ fides oritur:& intus fertur. Vnde. Quia vidisti me Thoma credidisti . Prius enim vidit exterius.
Aquę mi raculose motæ. Vnde fides nata est interius. Quatuor aquas legimus miraculose motas.s.mare impositione ligni amaritudinem i dulcedinem mutasse. Iordanem ad transitum arcę de deserto in terram promissionis cursum suũ conuertisse. Aquas Hiericho Helizeo infundente sal corruptionem in sanitatẽ vertisse. Dominum aquam in vinum mutasse.
Prima aqua mutauit saporem.
Secunda cursum.
Tertia effectum.
Quarta speciem.
Prima est impetus tribulationum.
Secunda est fluxus affectionum.
Tertia corruptio morum.
Quarta abusus gratiarum.
De prima. Saluum me fac deus quoniam intrauerunt aquę vsq; ad animam meam.
De secũda. Vox dñi super aquas d.m.i.s.a. m'tas.
De tertia. Eripe me & libera me de aquis multis & de manu filiorum alienorum.
De quarta. Argentum tuum versum est in scoriã.
Vinum tuum mixtum est aqua.
In motu primę,sanantur lãguidi pusillanimitate. Dum enim recolunt Christum pro se in ligno pependisse tribulatio prius amara,incipit dulcescere Vnde recogitate illum qui talem sustinuit aduersus semetipsum contradictionem: vt non fatigemini animis vestris deficientes. Item dicite pusillanimes nolite timere. In motu secunde,sanantur cęci. Cum enim vident arcam id est carnem domini transeuntem de deserto huius mundi in terram ꝓmissionis id est patrię cœlestis:erigunt post ipm oculos respicientes superna:& abijcientes albugines mundanę vanitatis:& prius stant aquę,quæ ibant in mare mortuum id est cogitatiões,quę ducebant ad infernum. Secundo crescunt in mõtem magnum id est crescunt in charitatis affectũ. Tertio conuertuntur vsq; ad Sarthan. quod interpretatur tribulatio eorum. Quia tñ crescit charitas: vt desiderent pati ꝓpter Christum. Ecce impletũ est illud Propheticum. Aperiẽtur oculi cęcorum: vt dicit Apostolus. Deus pater det vobis illuminatos oculos cordis vestri : vt sciatis q̃ sit spes vocationis eius. In motione aquę tertię: sanãtur claudi Helizeus enim qui dicit̃ dei mei salus id est Christus,mittit sal in aquas corruptas scilicet verbi,exempli,miraculi. Quę videntes & audiẽtes q corrupti erant moribus:quibus male ambulabant: quasi pede corrupto ei se conformantes sanos assumunt mores : quasi relicto pede debili fortiori adhærentes vt dicant. Pes meus stetit in directo sicut ait Esaias. Tunc saliet sicut cęruus, claudus. In motu quarte aquę: sanantur aridi videntes q̃ Christus plenus gratia & veritate in omnib⁹ quæ gratiose egit:non mundanum sed dei fauorem q̃situit. Vnde Apostolus ad Timotheum. Noli negligere gratiam quę in te est:quod faceret si fauorem humanum inde expectet. Inde. Videte ne i vacuum gratiam dei recipiatis. Hi bona quę sine deuotione faciebant: iam deuote faciẽtes sicci nõ sunt:attendẽtes illud Euãgelicum . Cum ieiunas vnge caput tuũ.i.animam & faciem tuam laua.i. conscientiam tuam. CAR.

OCuli tui sicut piscine in esebon q̃ sunt in porta filię multitudinis. Filia multitudinis non tñ vni⁹ patris. dicitur peccatrix anima , quæ non est Christi filia:sed tot dæmonum quot vitijs est polluta. Porta aut huius filię ẽ porta oculorum:per quã frequenter intrãt qui animã deprędantur sicut habetur superius. Oculus me⁹ deprędatus est animã meam. Verum quum pœnitet anima peccatrix,in hac porta sunt piscinæ,id

est aquarum & lachrymarū coplę,quæ piscinę dicūtur esse in Esebon :quę iterpretatur cingulum mœroris.i.mœror cigens:vt intelligatur intransitiue. Nam mœror pœnitentiæ cigit hominem: & restringit peccatorum saniem : sicut ruta cigit vulneratum:& restringit sanguinis fluxum. Huiꝰ ciguli defectum deplorat Esaias . Non est malagma apponere,neq; alligaturas,neq; oleū. Cōmēdatur ergo beata virgo a gratia lachrymarū i hoc versiculo:qꝫ videlicet sic abundauerunt oculi eiꝰ in lachrymis deuotiōis: sicut abundāt lachrymis pœnitentię oculi peccatoris. Dicit ergo. Oculi tui in abundantia lachrymarum deuotiōis & amoris similes sunt piscinis.i.aquarum copię ,existentiū in Esebon id est in mœrorem pœnitentię:qui peccati vulnera restringit,ne fluant.& iste piscinæ sūt in porta filię multitudinis.i.in oculis animę peccatricis.quę pœnitens deflet.qꝫ multorum fuerit filia vitiorum.Iterum solatium peccatorum subditur in laude virginis. THO.

NAsus tuus sicut turris libani: que respicit contra damascū,

¶Quia per nasum solēt odores & fœtores discerni:per illū designātur dispēsatores verbi dei.Qui superiꝰ ex certis causis in vberibꝰ ,collo & oculis Ecclesię sunt designati.Discretionem eī habere debent,quę est mater virtutū :vt sciāt discernere quis vere ,quis ficte ambulet:ne vitiū specie virtutis se palliet.Qui aūt habēt gratiā merito turri libani cōparātur:quę respicit contra Damascum.Quia eminentissimum tenent locū aliis prędentes:& ideo sunt in libano monte excelso & fortiter pro Ecclesia sustinēt aduersitates.Vnde sunt turris.Damascus potus sanguinis dicitur id est diabolus qui sitit sanguinem nostrum id est vitam.Vel per damascum:carnales designanť:cōtra quos ponitur turris:id est fortitudo prędicatorum.Mons dei mons pinguis est:quicunq; ad deum sursum leuat cor suum:multam in eo habens deuotionem.Huicaūt monti opponitur damascꝰ qui dicitur potus sanguinis id est diabolus qui sitit sanguinem animarum nostrarum.

Primo laborat:vt languent affectus.

Diaboli machinatio.

Secundo vt caliget rationis oculus.

Tertio vt infirmetur corpus.

Langueat affectus:ne sentiat supernam suauitatē

Caliget oculus:ne itelligat veritatem.

Infirmetur corpus:vt suam causetur debilitatem

Per primum refrigescit charitas.

Per secundum errat cęca simplicitas.

Per tertium auget peccatum impunitas.

De primo Apostolus.Quia abundauit iniquitas: refrigescit multorum charitas.Iniquitas emphatice dicitur diabolus.De hac charitate ecōtra prędicitur in lege vt ignis iugiter ardeat in altari id ē charitas in corde.De secundo ait dñs ad Abimelech:cum peccasset auferendo Saram marito suo: sciens qꝫ simplici corde feceris:& ideo peperci tibi

Tales sunt colūba seducta & non habens cor. De tertio monet Apostolus.Mortificate membra vestra quę sunt super terram . Spiritus quidē prōptꝰ est:caro aūt infirma.Propterea diabolꝰ suadet vt delicate nutrias seruū tuū.id est corpus vt postea sentias eum contumacem.Cōtra hęc igitur oportet vt affectus inflāmeť:ratio illumineť : infirmū corpus adiuuetur.Si igitur mons es, esto mons libani:qui dicitur candidatio:vt meditando supernam suauitatem sic acquiras deuotionis inflāmationem.Habeto nasum.pete a deo spiritum discretionis ad rationis illuminationem. Esto turris recole pœnas infernales,& sic acquiras patientię fortitudinem.De his ait Hieremias . De excelso misit ignem in ossibꝰ meis.Hoc de primo.Et erudiuit me.Hoc de secundo.In me vertit,& cōuertit manum suam tota die.Hoc de tertio . De prio Dauid.In meditatione mea exardescit ignis id est ad supnoꝝ meditationē.Habeto affectionum inflāmationem.De secūdo. Intellectum da mihi & viuā.De tertio.Ingrediať putredo in ossibꝰ meis & subter me scateat,vt requiescam i die tribulationis:& ascendam ad populum accītum nostrum.

Narium triagña.

Nasus p nares odorat.Inuenimꝰ triagña narium

Sunt enim nares dęmonis.

Sunt nares suis.

Sunt nares hominis.

De primis egreditur fumus.

In secundis est circulus.

In tertijs est spiritus.

Pro primis dicit dñs de Vehemoth.De naribꝰ eiꝰ procedit fumus.De secundis Salomon. Circulus aureꝰ in nare suis mulier pulchra & fatua. De tertiis Esaias.Quiescite ab homine cuiꝰ spiritꝰ in naribus eius est:quoniam excelsus reputatꝰ est ille. De primis procedit fumꝰ id est cautela diaboli ad deceptionem.In secundis est aureus circulus id ē sapientia carnis ad delectationem.In tertijs ēspiritus ad boni & mali discretionem . De primis in Genesi.Erat serpens callidior cunctis animātibꝰ terrę.Et Apostolꝰ.Timeo ne sicut serpēs seduxit Euā astutia sua:ita corrūpātur sensus vestri a charitate dei quę est i Christo Iesu dño nostro. De circulo aureo qui est in secundis.Perdam ait sapientiā sapientiū & prudētiā prudētiū reprobabo:& sapietes sūt vt faciūt mala:bene aūt facere nescierūt: & sapientia carnis mors est.Tales dicentes se esse sapiētes stulti facti sunt.De spiritu qui est in tertijs Beatus homo qui inuenit sapientiā :& qui affluit prudentia.Vnde in lege scriptū est.Sacerdos non seruiet in tabernaculo si sit fracto pede:si naso.In de etiā orat Ecclesia.Da nobis domine quęsumꝰ semper spiritum cogitandi quæ recta sunt propicius & agendi.Item.

Nasi effectus.

Primus nasus vt foramen clibani.

Secundus vt corium tympani.

Tertius vt turris libani.

Foramen clibani,quod fumum euaporat.

Coriū tympani,qđ vnctū deterius sonat.

Turris libani,q̄ altitudine fumum clibani excedat

Clibanus fumum euaporat,dum sathanas incendit temptationibus.Corium tympani vnctū deterius sonat,dum sapiens secundum carnem voluptatibus spinguatus deterius sonat psalmis, hymnus:& cāticis spiritualibus.Primum quia dum superbit impius incenditur pauper . Secūdum quia nō deus in cōspectu eius:inquinatę sunt vię illiꝰ in omni tēpore. Turris altitudine fumū superat dum discretꝰ homo sursum cor suum eleuat & ibi inuenit auxilium in temptationibꝰ. Vñ. Ad te domine leuaui animam meam ,deus meus in tecōfido nō erubescā.Itē nasus.

Purgat capitis humorē.

Ministrat animę respirationem.

Habet odorum discretionem.

Purgat capitis humorē.d est aīam quæ est caput nostrum , mundata peccatis.Dat animę respirationem vt exeat & occupetur aliquādo in temporalibus ordinandis,aliquando interius vacet cœlestibus meditandis.Habet odorum discretionem quia apud se tractat vtrum cōmode vel icōmode agat de oibus istis. De prio ait Apostolus.Expurgate vetus fermentum vt sitis noua consperſio sicut estis azymi .De secundo q̄tum ad exteriorem ordinationem dicitur .Qui bene ministrauerit:bonū gaudium acquiret , Qꝫtum ad meditationē dicit Dauid.Memor fui dei & delectatus sū.De odore id est discretione dictum est. Diligēter agnosce vultum pecoris tui.Et Poeta.Discernas primum quid turpe:quid vtile:quid non.Item iuxta alium Videas quid ferre recusent:quid valeāt humeri.

Nasus nobis designat supernorum bonorū odorem quem perceperat,qui dicebat. Curremus in odo. vng.t.Sed hic odor quasi turris debet esse in cōuersationis rigore.Libanus exēpli vel miraculorum splendore:quia libanus est dealbata . Contra Damascum , qui dicitur potus sanguinis , fructuosę charitatis feruore. Vt aūt in vno sumamus exemplum,talis fuit beatus Benedictꝰ:qui plus petijt mala mūdi perpeti,q̄ laudes: malens,p deo laboribus fatigari,q̄ mundi huiꝰ fauoribꝰ extolli

Cuius vita miraculosa.ecce libanus .

Conuersatio religiosa.ecce turris.

Institutio fructuosa,quę respicit cōtra Damascū.

Horum quoq; in eo perseuerantiam designant.

Consummatio eius gloriosa.

Vita miraculosa,dum suscitauit mortuoꝝ funera

Conuersio religiosa,q sustinuit dura & aspera.

Institutio fructuosa,quia docuit fugere & mundi prospera despicere.

Consummatio gloriosa,quia deposuit præsentis miseriæ pondera.

Primum vt daret lumen infidelibus.

Secundū vt fieret exemplū in delictis languētibꝰ

Tertium vt daret formam rudibus.

Quartum,vt fieret gaudium supernis spiritibus.

In primo fuit lucerna super candelabrum:vt luceret eis qui in domo sunt.Semita eī iustoꝝ quasi lux splendens ꝓcedit & crescit vsq; ad perfectum diem,vt dicerent etiā Infideles,Quia vidimꝰ mirabilia hodie.In secundo dicit cum Apostolo. Obsecro vos,vt exhibeatis corpora vestra hostiā viuentem,sanctam,deo placentem. Item. Nolite timere eos:qui occidunt corpus: animam aūt non possunt occidere. Vt & ipsi respondeāt. Curramꝰ ad ꝓpositum nobis cartamen:aspicientes in auctorem &c.In tertio ait. Tanq̄ parvulis i Christo lac vobis potum dedi nō escam. Itē.Obsecro vos vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis.Vt ipsi iam iformati respondeāt.Introduxit nos rex in cellam vinariam:ordinauit in me charitatē. In quarto.Gloria libani data est ei pro vitę candore. quod sonat libanus.Pro peccatorum circūcisione quod ē carmelꝰ, pro vitę feruore,qđ ē Saron.Sed & angeli clamāt. Euge serue bone & fidelis, intra in gaudium domini tui.Benedictus iste non solū est benedictꝰ ,sed sanctus ,sed beatus . Benedictꝰ quia benedictionum omnium gentiū dedit illi.Sānctus,quia in eo sanctificauit tabernaculū suū.Beatus:vtpote:Beatus vir cui non imputauit dñs peccatum:nec est in spiritu eius dolus.

In primo . Populos instruxit ad prędandum deo obsequium .

In secundo ꝓparauit hospitium.

In tertio iam securus accessit ad prędā. Sed nūc ista prosequamur.Benedictionem omnium gentium dedit illi.Sunt gentes quibus dat dominꝰ benedictionem necessitudinis. Sunt quibus dat benedictionem plenitudinis.Sunt quibus dat benedictionem dulcedinis.

Prima est in bonorum sufficientia.

Secunda virtutum copia.

Tertia in dulcedine:qua prągustatur gloria.

De prīa dicitur.Benedixit dominꝰ domui Aegypti per Ioseph. Item sathan ad dominum de Iob Operibus manuum tuarum benedixisti. De secūdo.Benedictus vir qui confidit in dño :& erit dñs fiducia eius. Itē . Benedictio domini super caput iusti.De tertia.Domine prąeuenisti eum in benedictionibus dulcedinis.Hę sunt benedictiones omnium gentiū. His Bñdictus fuit beatus,benedictꝰ quia cœlestium perceperat odorem.Sufficiebant eī ei:q̄is parua & pauca tēporalia .Nec dubiū quin fuit in eo virtutum copia:prągustata est & ꝓordinata dulcedo quę est in patria.Sanctus quoq; fuit:quia sanctificauit in eo tabernaculum suū altissimus.Triplex est sanctificatio.

Sanctificatio triplex.

Prima est cum diuinis vsibus aliquid consecratur

Secūda ē cū aliquis renouatus a peccato:in bonis confirmatur.

Tertia est quum quadam priuilegiata gratia cum deo conuersatur.

De prima dicitur.Sanctificauit Moses tabernaculum: & omnia vtensilia eius.De secunda.Sanctificauit hodie & cras.Tertia enim die apparebit maiestas in nobis.Item sanctificati sūt ergo sacerdotes & leuitę:qui portabāt Archam dñi . De tertia Tu in sancto habitas laus Israel .Talis sanctꝰ fuit iste Bñdictus.Ipse quoq; iā beatꝰ ē:sed tripliciter.

Primo:quia securꝰ est ab inferni horrore.

Secundo:quia stabit in iudicio sine timore.

Tertio:quia videbit regem in decore.

De primo Iob.In sex tribulationibus liberabit te: in septima nō tanget te malum.Insecur.do.Lętabitur iustus cum viderit vindictam:ma.f.Ie.in sa. p.De tertio vt dictum est.Regem i decore suo vidēbunt oculi eius.Isti tales plus appetūt mala mūdi q̄ prospera:quia nasus inē eis:q̄si turris libani:cū odorat superna.Cōtra Damascum:dū conspicientes diaboli machinas:mundi despiciunt oblectamenta.Notandum qꝫ triplex est malum mundi.

Dicitur enim malum culpa.

Dicitur malum voluntaria pœnitentia.

Dicitur malum quęlibet afflictio mundana.

Primum penitus est fugiendum.

Secundum voluntarię amplectendum.

Tertium patienter suscipiendum.

Primum enim inquinat.

Secundum lauat.

Tertium si patienter sustinetur:meritum parat.

De primo dicitur. Sapientes sunt vt faciant mala Item. Qui male agit:odit lucem.De secundo. Dicit omnis emptor.Malum ē:malum est.Cum aūt recesserit:tunc gloriabitur.Itē.In Leuitico.Si quis nouit qꝫ bene vel male egit:si non impleuit votū

offerat agnum. De tertio dicitur. Si est malum, ifli
gitur aliquãdo a deo, aliquãdo ab homine, aliquã
do a diabolo.
A deo ad probationem vel corruptionem.
Ab homine ad vltionem.
A diabolo, vt trahat ad desperationem.
De primo. Si est malum in ciuitate, quod domin⁹
non faciat. De secundo Samson. Nisi arassetis in
vitula mea, non soluissetis problema: ergo faciam
vobis malum. Pro tertio. Tentauit Iob flagellis.
Iñ dictum est ibi. Audiẽtes tres amici Iob omne
malum quod acciderat ei, cõdixerunt vt venirẽt
ad eum & consolarẽtur. Omnia mala hic sustinuit
Iob: sed vt turris libani scilicet fortis cum gaudio
contra Damascũ scilicet diabolũ, omnia sustinuit.
Sed notandum q⁹ turris hęc
Aliquãdo respicit cõtra Tyrũ, qđ dicit cõturbatio
Aliquando contra Damascũ: qđ est pot⁹ sanguis
Aliqñ contra Babylonem: quod est conturbatio.
Aliqñ cõtra Hierusalem: quod est pacis visio.
Primum vt fugiat mundi stultitiam.
Secundum vt caueat diabolicam phantasiam.
Tertium vt eultet inferni angustiam.
Quartum vt seperet ad pacem & gloriam.
De primo. Nolite diligere mundum neq; ea quę
in mũdo sunt. De secundo. Non ignoramus astu
tias diaboli. Angelus enim sathanę trãsfigurat se
in ãgelum lucis. De tertio. Quis poterit habitare
de vobis cum igne deuorante. De quarto. Glorio
sa dicta sunt de te ciuitas dei. Ad quam perducat
ipse Christus: cui est honor & gloria in secula secu
lorum. Amen. CAR.

NAsus tuus sicut turris libani: quę respicit contra Damascum. Damascus interpretatur sanguinem bibens: & significat diabolum: qui sitit bibere sanguinem peccatorũ. Cõtra eius insidias opponitur nasus. i. beatę virginis discretio: quæ ipsius pręsentit malitiam: & a lõge pũidet quasi de specula. Vnde & turri cõparatur. a qua de longe videtur inimicorum incursus: ipsa ergo & a longe respicit contra hostem. & sicut turris pro nobis se fortiter se oppõit: & dicitur turris libani: quasi in libano monte sita: qui candor interpretatur. Vt per hoc ostendatur q⁹ candore virginitatis, tanq̃ pede, conterere valeat caput serpentis.
Sequitur. THO.

Caput cármelo cõparatur.

CAput tuum vt carmelus: & come capitis tui vt pur pura regis iũcta canalib⁹

¶ Caput spõsę: est mẽs animæ fidelis. Quia sicut capite membra reguntur, sic cogitationes mente disponuntur. Vñ cogitationes quæ innumerabiles omnibus horis ac momentis humana de mente prodeunt: apte figurantur in comis. Sic quoq; est de Ecclesia. Quia si & meritis differt multitudo credentium, tamẽ sũt cor vnum & aia vna. In carmelo Helias orauit & pluuiã impetrauit. Inde ẽ q⁹ caput sponsę vt carmel⁹: quia corda electorũ: & sublima sunt per conuersationem, & dño in se ascensum prębẽt per cotidianos virtutum profectus. Carmelus scientia circũcisiõis dicitur. Quod bene conuenit Ecclesię quę potius caput suum id est mentem circũcidit, q̃ carnẽ. Purpura regis: passio est Christi. Huic comę assimulãtur: quia iustorum cogitationes frequenter circa passionem domini virtutũ, & eam ęmulantur & fide sanctę crucis muniũtur. Carnales vero qui purpuram regis suscipiũt: pręcordia sunt fidelium Christi. Lana q̃ in canalibus mittitur: vt postea in ornamentum regis assumatur: est humilitas conscientiæ fidelis: q̃ per passiones ad habitum regis æterni proficit de die in diem. Caput sponsę est anima iusti. Hęc cõparatur carmelo.

Primo ratione iterpretationis.

Interpretationis ratione.
Ratione victorię.
Ratione impetratę pluuię.

Ratione interpretationis: quia carmelus dicit scientia circũcisionis. Ratione victorię quã habuit Helias de sacerdotibus Baal in eo tempore tribulationis. Ratione impetratę pluuię in tempore siccitatis. Similiter in anima.

Primus eñ debet in ea fieri peccatorũ circũcisio.
Secundo temptationum expugnatio.
Tertio pluuię id est gratię infusio.

Circũcisio

Ad primũ nos inuitat Christus in sua circũcisiõe.
Ad secundum in passione.
Ad tertium in sanctis⁹ missione.
In figura hui⁹ rei Iacob venięs de Mesopotomia:
Prius fluuium Roboch transiuit. s. fluida peccata.
Secundo luctatus est cum angelo.
Tertio benedictionem accepit.
Itaq; prius debet homo a pecato circũcidi: sed
Prius debet cedi.
Secundo concidi.
Tertio circuncidi.
Cedi in corde interiori mœrore.
Concidi in corpore pœnitentię dolore.
Circũcidi excludendo occasiones peccandi disciplinę rigore.
De primo. Scindite corda vestra & non vestimenta vestra. De secundo. Cõcidisti saccum meum & circũ. me lętitia. De tertio. Deponẽtes omne on⁹ & circũstans nos peccatum: curramus ad propositum nobis certamen. Hęc de interpretatione. Sequitur de ratiõe victorię. Videam⁹ qđ fecerit Helias.

Scdo rõe victorię.

Primo impediendo sacerdotum Baal sacrificium eos deuicit.
Secundo in igne de cœlo sacrificium suũ obtulit.
Tertio victos occidit.
Pari ratione post circũcisionem statum sacerdotis Baal debemus. i. temptatiões diaboli viriliter pugnando expugnare. Secundo in igne de cœlo id ẽ in feruore charitatis propter victoriam deo sacrificium laudis offerre. Tertio mundum spernendo: orationis gladio temptatiões extinguere superatas. De primo Salomon. Fili si te lactauerint pctõres, ne acquiescas eis. De secũdo. Immola deo sacrificium laudis. In figura tertij Samuel qui interpretatur postulatio dei id est orationis gladius: occidit Agag regem Amalech qui dicitur meditatio quę est rex Amalech id ẽ principiũ allingentiũ voluptatũ quod Amalech interptat. Ecce de ratiõe victorię. Sequitur de ratiõe impetratę pluuię. Videamus ergo quid post hęc fecerit Helias. Pron⁹ in terram misit faciem suam inter genua & dixit puero suo. Respice contra mare. Ille aũt contemplatus dixit Non est quicq̃. Et Helias. Reuertere septies. Septima vice. Ecce nubecula de mari ascẽdens quasi vestigium hominis. Moraliter facies

Tertio ratiõe impetratę pluuiæ.

est cõscięntia nostra: quia per eã deo cognoscuntur.
Genua quę flexibilia sunt, humilitatem designãt
Igitur post circũcisionem peccatorum, post victoriam temptationum: de se debet cõscientia humilia sentire. Mittit ergo puerum suum scilicet rationem videre cõtra mare id est amaritudinẽ passionum id est ratione inspicit: quam cõsolationem a deo exequatur vel consequatur: de prędictorum perpessa amaritudine. Sed quia humana ratio nihil videre potest sine septiformi gratia ait. Nõ est quicq̃. Vnde Helias ait. Reuertere septies. i. septiformem gratiam quęre. Vnde septima vice id est adiuuante gratia septiformi, videt nubeculã ascẽdẽtẽ de mari. i. adiutoriũ diuinũ: q̃ affert pluuiã. i. dei grãm q̃si vestigiũ hois. vt ea nõ bestialiter viuat sed ea tãq̃ hõ. i. rõnalea ãal: de virtute in virtutem procedat. Allegorice facies inter genua, est sapientia patris in carne nostra: nascendo, moriẽdo, humiliata. Pueri sunt Prophetę qui respiciũt contra mare. i. pręuiderunt i spiritu amaritudines passionum Christi. Sed nec tunc habita est plenitudo pluuię id est glorię, nisi nube de mari ascendente id est carne saluatoris post resurrectiõem: De mũdo ad patrem transeunte: & septiformẽ spiritũ nobis mittente. Quę ascendit quasi vestigium hois: vt in se nobis ostenderet modum spiritualis post ipsum ascensionis. Sequit. Comę capitis illi⁹ qua si purpura regis iuncta canalibus. Si caput est anima, merito comę quę ex eo pendent, cogitatiões dicuntur. Istę comę aliquando sunt vt sacc⁹ regis aliquando vt purpura regis, aliquando vt corona regis. Vt saccus regis sunt quando tractant apud se de incarnatione Christi humilitatem. Vt purpura regis sunt, quando retractãt de passione sanguinis effusionem. Vt corona regis sunt, quando admirantur de resurrectione & ascensione gloriam, & honorem. Humilitatem, qua seipsum exinaniuit formam serui accipiens. De passiõe sanguinis effusionem, qua vsq; ad mortẽ factus est patriobediẽs. De resurrectione & ascensione, gloriã & honorem: qua regnat cum patre: & in vestimẽto suo & in fœmore suo rex regum & dominus dominãtium scriptum habens.
Primę igitur tunicę sunt colore luteo.
Secundę rubeo.
Tertiæ aureo.
Luteo, quando per humilitatem nosipsos lutum reputantes despicimus.
Rubeo, quando passionum Christi participes fieri cupimus.
Aureo, qñ ad gloriam resurrectionis ei⁹ aspiram⁹
Audi tunicas luteo. Memento quęso q⁹ sicut lutũ feceris me: & in puluerem reduces me. Audi tunicas rubeo. Si compatimur, & conregnabimus. In sanguine testamenti tui redemisti victos tuos de lacu in quo nõ erat aqua. Audi tunicas aureo. s. q̃ cogitant q⁹ oẽs plateę superne Hierusalem sternẽtur auro mundo, quando refor. cor. hu. no. confi. cor. cla. sue. Hę comę sicut purpura regis iuncta canalibus.

Canales.

Sũt canales i qb⁹ hęc purpura ad huc rudis tingit
Sunt in quibus obscura lauatur.
Sunt in quibus inueterata renouatur.
Rudis adhuc erat latens in Christi corpore.
Obscuratur fumo culpę.
Inueterata est obliuione.
Primi carnales sunt vulnera saluatoris.
Secundi oculi peccatoris.
Tertis lingua prędicatoris.
Igitur tingitur in prima de vulnerum emanatiõe.
Lauatur in lachrymarum effusione.
Renouatur in prędicatione.
Tingebatur, quãdo exiuit sanguis & aqua. Lauabatur postq̃ Petrus audierat. Accipite ex hoc cẽs hic sanguis meus, statim negauit: sed lauit. Nam egress⁹ foras fleuit amare. Audi Paulum renouãtem. Si eñ sanguis hircorum aut vitulorum iquinatos sanctificat: q̃to magis sanguis Christi emundabit conscientias nostras ad seruiendũ deo viuẽti. Tales debent eẽ comę capitis nostri. CAR.

CAput tuum vt carmel⁹: & come capitis tui, sicut purpura regis, iuncta canalibus. Carmelus eñ interpretatur scientia circũcisionis. Purpura regis in quibusdam canalibus tingit & per hoc q⁹ eis iuncta dicitur: tinctura recẽtia designatur. Est ergo sensus. Caput tuum id est mẽs tua: ẽ prudẽter circũcisa: & comę tuę. i. cogitationes tuę tictę sit in memoria sãguis dñice passiõis & affectę sunt cogitatiões tuę: q̃si recentẽ videret sanguinem de vulneribus pfluentem. Fascicul⁹ myrrhę morabatur inter vbera ei⁹: donec assumpta fuit ad gaudium: quod omnem dolorẽ absorpsit. Sequitur. THO.

¶LIBER VNDECIMVS.

QVam pulchra es & q̃ decora charissima i delicijs. Statura tua assimulata ẽ palme, & vbera tua botris.

¶ Supra dictum est pulchra & decora: sed terribilis vt castrorum acies ordinata. Hic vero pulchra & decora: sed in delicijs: quod dissonũ videt̃ scilicet vt sit terribilis & delicios⁹. quod de carnalibus verum est delicijs. Sed spiritales & terror id ẽ seueritas morum: satis conueniunt. Conuenit vt charissima sit deo anima: quã cœlestibus videt vacare delicijs. Q̃to amplius mens pura supernæ vitę cibum degustat, tanto maiori illius charitate ignescit: & quo ardentius superna diligit: eo perfectius ab ipso supernorum bonorum auctore diligitur. Hinc ẽ quod sequitur. Statura tua assimulata est palmę. Statura est rectitudo bonæ operationis: eius qui terrena respuens, totum se ad cœlestes delicias erigit. Palma victores coronari solebant: & ideo palmę comparatur: quia ad hoc pugnat: vt supernis deliciis cõdonetur. Et vbera tua botris. Vbera botris assimulantur, quia doctores & magna magnis: & parua paruis prędicant. Vbera itaq; botris assimulantur, quia eis Ecclesiæ filij & in paruis & magnis eruditur. Vñ illud Apostoli. Siue mente excedim⁹ deo: siue sobrij sum⁹ nobis. Vt perfecta sit anima oportet vt in exterio ri homine sit religionis forma: in interiori iustitia de supernis spiritus habeat alimenta. Secundum hoc anima dicitur i hoc loco pulchra: decora: charissima. Pulcher dicitur pollens cernenti, Hoc se-

Quę conrũt ad animæ pfectionẽ.

cundum exteriorem hominem. Decorus dicitur decus cordis. Hoc secūdum interiorem.
Est igit̄ anima exteri⁹ pulchra morū maturitate.
Decora intrius cordis puritate.
Charissima superius deliciarum suauitate.
Per primum est chara.
Per secundum charior.
Per tertium charissima.
Per primum est hominibus grata.
Per secundum angelis cognata.
Per tertium dilecto approbata.
Audi hęc tria. Dilect⁹ ait a deo & hominib⁹: cui⁹ memoria in benedictione eius. Similem fecit illū in gloria sanctorum. s. angelorum: quibus similis erit in gloria talis homo. Audi gratum hominib⁹ in hoc eodem cantico. Viderunt eam filiæ & beatissimam prędicauerunt reginę & concubinę laudauerunt eam. Cognata est angelis. Vnde Ioānes euangelista propter puritatem cordis & corporis quibus virgo erat in Apocalypsi tam familiariter & frequenter vidit angelos sibi apparere. Ex cognatione puritatis Tobias angelum fratrem vocabat dicēs. Frater Azaria: quo vis maneam⁹ hac nocte? Puritas est in mūdanę voluptatis abiectione. In misericordię dilectione. In peccati deploratione. In supernis bonis quęrendis oratiōe. Inde angelus ait ad Tobiam. Cum relinqueres prandiū tuum: & sepelires occulte mortuos: & orares cum lachrymis: ego obtuli deo orationes tuas. In relicto prādio: abiectio voluptatis. In sepultura mortuorum, misericordia. In lachrymis, ablutio peccati. In oratione, desiderium boni designatur. Audi approbatam dilecto. Veni ait electa mea, & ponā in te thronum meum, quia concupiuit rex speciem tuam. Item hæc anima est carissima: est clarissima: est charissima. Carissima difficultate. Clarissima veritate. Charissima varietate. Difficultate quia pauci sunt qui per arduam viam perueniant ad hanc deliciarum suauitatē. Veritate, quia p̄ cæteris omnibus supernam videt felicitatem. Varietate, quia superalios dilectā exhibet dilecto amœnitatē. De primo. Ardua est via quę ducit ad vitā & pauci ingrediuntur per eam. Desecūdo. Reuelata facie speculamur gloriam dei: vt trāsformemur in eandē imaginem a claritate in claritatē. De tertio. Omnis gloria ei⁹ filiæ regis abint⁹ in fimbrijs aureis circūamicta varietate. Et quia sic in altum tendit quasi palma: ideo sequitur. Statura tua assimulata est palmę. Palma inferius habet gracilitatem: superius latitudinem, in foliis immutabilitatē Qui hanc vult habere staturam: a simili debet eē in inferioribus tenuior. In superioribus abundantijs. In eloquijs assiduior: vt scilicet.
Primū animā a sollicitudine mundi absoluat.
Secundū pusillanimitatis frigus resoluat.
Tertiū machinamenta Sathanę dissoluat.
Diuitiæ. De prio. Nolite solliciti esse ait dñs animę vestræ quid manducetis: neq; corpori vestro quid induamini. Vnde Boetius. Heu q̄ precipiti mēsa profundo: mens habet & propria luce relicta: tendit in externas ire tenebras: terrenis quotiēs flatib⁹ acta: crescit in immensū noxia cura. Et Philosoph⁹ ille scilicet Crates theban⁹ thesaurum habebat: & cū vellet philosophari ad thesaurum recurrebat eius meditatio. Vnde sumens thesaurum portauit ad mare: & proijciens in aquas ait. Ego vos submergam ne submergatis me. De secundo ait Dauid. Expectabam eum qui saluum me fecit a pusillanimitate spirit⁹ & tempestate. Inde dictū est in hoc cantico. Surge aquilo & veni auster & perfla hortum meum & fluent aromata illi⁹. Quo adimpleto dicitur. Charitas diffusa est in cordib⁹ vestris p̄ spiritum sanctū qui dat⁹ est vobis. De tertio. Eloquia domini eloquia casta, argentum igne examinatum pro. ter. pur. sep. Inde subditur. Tu domine seruabis nos & custodies nos a generatiōe hac in ęternum. i. dęmonib⁹ per eloquia diuina: ne qd machinę eorum pręualeant in nos. Item. Vigilate & orate vt non intretis in temptationem. Hinc est q̄ spūs dei malus, reliquebat Saul psallēte Dauid coram eo.
Propter primum eiecit Christus turbam de thalamo cum suscitauit puellam.
In figura secundi, cuidam sanauit manum aridā.
Propter tertium sanauit dæmoniacum.
Item est alia statura palmæ. Palma.
Habet eñ asperitatem in imo trunci.
Deramis ei⁹ coronāt victores in signū triumphi.
In summitate sunt fructus dulcissimi.
Primum est in tribulatione.
Secundum in expectatione.
Tertium in renumeratione.
In primo pugnat exterius cum aduersarijs.
Interius cum dęmonibus & vicijs.
In secundo: ambulat in iustitijs.
In tertio supernis fruetur delicijs.
De primo dicit. Foris pugnæ & intus timores: & foris interficit gladius: & domi mors similis ē. Pugnam habebant filij Israel interius: quando corda eor̄ recurrebāt ad ollas carnium: exterius pugnādo cum Amalech. De secundo Esaias. Qui ambulat in iustitijs & loquitur veritatem, iustificationem meā quā cœpi tenere nō deseram: neq; eñ reprehendit me cor meum in omni via mea. Audi ambulantem in iustitijs. Qui loquitur veritatē in corde suo qui non egit dolum in lingua sua: nec fecit proximo suo malum, & opprobrium non accepit. s. Ad. m. d. ē. i. cō. eius malign⁹. Audi de tertio. Plateę Hierusalem sternentur auro mundo, & orietur timentibus nomen meum Sol iustitiæ. Quia sicut ait Esaias. Reuelabitur gloria domini & videbit omnis caro salutare dei nostri. Ecce iste sunt delicię quas habituri sūt in regno iusti. Et iā quodammodo per deuotionem in hac via eis vtūtur. Sed quia nō solum sibi vti: sed ad hęc alios debēt erudire, subditur. Et vbera tua assimulata sūt botris. Notandum q̄ in hoc cantico vbera sponsę comparata sunt
Hinnulis in liliis.
Vineæ in botris.
Vnguentis odoriferis.
De primo. Duo vbera tua sicut hinnuli capreę gemelli qui pascunt inter lilia d. a. d. & incli. v. De secundo in hoc loco. De tertio. Meliora sunt vbera tua vino: fragrantia vnguentis optimis. Hoc ordine neophyti deduci debent ad statura palmę. Per primum eñ quasi infantia debent informari ad castitatem. Per secundum post modum: quasi in adolescentia inuitari ad charitatis feruorem. Per tertium vero quasi i virili ætate debent p̄duci ad vnguentorū odorem. i. deliciarū supernarū fruitionem. Inde est q̄ Aaron in sacerdotium proiect⁹

Prius est lineis vestibus indutus: desuper baltheo astrictus. Tertio vnguēto pcioso est vnctus. Primū acquirimus euitando occasiōes, quę sunt incentiua luxurię. Secundum si quasi botrus premimur in torculari disciplinę. Tertio si vnguentum confricimus ex variarum virtutū cōmixtione. De prio Paulus ad Timotheū. Adolescentulas deuita: & fugite fornicationem: & nolite iebriari vino, i quo est luxuria. Ecce occasiones luxurię. De secundo Sepi aures tuas spinis & ori tuo ostiola facito. hęc disciplina dat homini interiorem requiem: hoc ē qd Lamech qui dicitur percussio, genuit Noe: qui dicitur requies. Sed & Lamech occidit Caym i fo lijs fruticum latentem id est animam i leuitate dissolutionis latentem vel manentē. Noe quoq; surgente fluctu intrauit archam & clausit ostium: sic nos forinsec⁹ occurrente temptatione ad archam cordis debemus cōfugere, & ostia id est sensus exteriores claudere. De tertio. Vnguēta suauis odoris conficiebat Paulus dicens. Fructus aūt spirit⁹ est gaudium, pax, patiētia, bonitas, benignitas, fides, modestia, continentia. Hæc sunt vnguenta quæ redolēt supernas illas delicias: quæ in fructu palmę designantur. CAR.

QVam pulchra es: & q̄ decora charissima in delicijs: statura tua assimulata est palmę: & vbera tua botris. Ac si dicat. Q̄ pulchra es in maternitate: q̄ decora in virginitate: & admirabilis i vtroq;. Ita eñ est arcus: de quo dicit Ecclesiast. Vide arcum, & benedic quifecit illū valde eñ speciosus est in splendore suo. Resplendet eñ duobus coloribus⁹: quorū vterq; ē alteri ad decorem. habet eñ virorem aquę: q̄ mater ē multorum animantiū. habet & ruborē ignis qui virgo est: quia nullū aial parit. His duobus coloribus⁹ beata virgo, velut arc⁹ cœli, speciosa refulget. dē hoc arcu dicitur ad Noe. Ponam arcum meū in nubibus cœli: & recordabor fœderis mei qđ pepigi tecum. Ipsa eñ in cœlestibus assumpta: vt recordet dñs misericordię: quā humano generi repromisit Ipsa dicitur charissima in delicijs. peo videlicet q̄ tanq̄ mulier delicioſa omnes alios cibos fastidiēs illum solum cibum desiderat: quē qui comedit, ip esurit, semper satiatur, nūq̄ fastiditur. Statura ipsius: videlicet rectitudo bonę intentionis, & sanctæ operationis directio: assimulata est palmę: vt sicut palma. i. arbor triūphalis crucis dominicę terribilis ē malignis spiritib⁹: sic beata virgo merito suæ rectitudis malignos spūs terreat & expellat. Vbera quoq; botris assimulata sunt: in quo mirabilis prerogatiua merēdi demonstratur in virgine: quę non minus meruit sumendo lac de vberibus suis ad nutrimētum filij: q̄ martyres qui per botros figurantur, meruerunt: fundēdo sanguinē suū i martyrio, omniū cū operum merces secundū radicē charitatis pensatur. Commendata matris pulchritudine: q̄ tum apud ipsum possit intercessionibus declarat, quum in tēpore tracūdię ipsa retinere potuerit gladium vltionis. Dicit ergo. THO.

OIxi: ascendam in palmam & apprehēdam fruct⁹ eius & erunt vbera tua sicut botri vineæ.

¶ Dictum est de dño. Dilectus me⁹ descendit in hortum suum. En ipse dicit: Ascendam in palmā Palma hęc est anima vel Ecclesia. Sed descendit in eam: dum cœlestem gratiā desup mittit. Ascendit cum cognitionem suę maiestatis fidelibus magis magisq; reuelat. Apprehendit vero fruct⁹ ei⁹: vt suo attractu ampliori benedictione semper fœcundet. Et erunt vbera tua sicut botri vineę: quia alijs quę sciūt p̄dicāt. Interdū potiori sapiētię munere debriātur. Quiq; fūt passus in ascēsu crucis.
Primo mundus vincitur.
Secundo peccator sanatur.
Tertio amaritudo pœnitentię dulcoratur.
Quarto gratia confertur.
Quinto in regnum intratur.
In primo Moses percussit mare virga id est cruce mundum destruxit Christus. Inde ait. Confidite ego vici mundum: & omne quod natū est ex deo vincit mundum: & mihi mundus crucifixus est & ego mundo. In secundo erat serpens i ligno suspēsus: cuius aspectu sanati sunt vulnerati. Sana aiam meam quia peccaui tibi. Sana me dñe & sanabor. In tertio. Posito ligno i Mara id ē ligno crucis, dulcoratę sunt aquę. Lapides torrētis i. d. fu. Et quę prius nolebat tangere anima mea: nunc prę angustia cibi mei fūt. In quarto Moses virga percussit petram & fluxerunt aquę. i. Christum in cruce: & inde exiuit gratia nobis. Lauabam pedes meos butyro: & petra fūdebat mihi rituos olei. Item. Tribulatio patientiam operatur: patientia probatiōem probatio spem. Spes aūt non confundit: quia charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritū sanctum qui datus est nobis. In quinto archa vectibus ligneis id est caro Christi ligno crucis portata est trans Iordanem scilicet vltra mundum i terram promissionis id est in regnum cœlorum. Ego cum exaltatus fuero a terra omnia traham ad me ipsum. Palmę quoq; nomine: victoriosa crucis arbor designatur. Hęc est eñ vna arbor nobilis: nulla sylua talem profert frōde flore germine. Arbor enim bona dat frondibus vmbraculum. Floribus ornamentum. Fructu alimentum. Folia itaq; sunt verba, quę protulit in cruce Christus. Flores sunt sanguis pro nobis in cruce effusus. Fructus in cruce pendens dominus. Folia itaq; sunt vmbraculū contra estus viciorum. Sanguis prestat ornamentum spiritualium bonorum. Fruct⁹ qui ē Christ⁹ prestat alimentum. Quia hic est viatici⁹: in regno erit panis angelorum. Folia verba sunt. Vnde Dauid. Et folium eius non defluet. Et Poeta. Vt sylvę foliis pronos mutātur in annos. Prima cadunt ita verborum vet⁹ interit ętas, Deflore sanguinis Salomon. Florebit amygdalus & impinguabit̄ locusta, & dissipabit̄ caparis. De fructu qui est Christus dicitur ad beatā virginem. Benedicta tu i mulieribus & benedictus fructus ventris tui. Folia id est verba quę protulit Christus in cruce: sunt septē ce. Crux dñi Verba do
Latroni ait. Hodie mecum eris i paradiso. Matri vero. Ecce filⁱ tuus. Patri aūt. Pater i man⁹ tuas commēdo spiritum meum. Item patri. Hely Hely lamazabatani: hoc est Deus meus deus me⁹ vt quid dereliquisti me? Et item eidem de crucifixoribus suis. Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt. Dixit quoq;, sitio. Ad vltimum vero: consūmatum est. Ex his septem nos quasi quodam triuio & quadriuio instruxit.

Intriuio em̃ primo verbo nobis ſuã ꝓpõit miam
Secundo oſtendit viam arctam.
Tertio manſionem ſecuram.
Miſericordiam,de qua preſumamus.
Viam aſperam,per quam ad ipſum fugiamꝰ.
Manſionem ſupnam,in qua tuti maneamꝰ.

Audi nunc de primo. In primo nos docet pro tribulatione effundere orationem. Et ipſe nobis pro tribulatione confert ſolationem. Poſt tribulationẽ vero remunerationem. Vnde ipſe ait. De quacunq; tribulatiõe clamauerint ad me. Ecce oratio. Exaudiam eos. Ecce conſolatio. Et ero illorũ dominꝰ imperpetuum. Ecce retributio. Sic orauit latro Memento mei dñe dum veneris in regnum tuũ. Ex reſpectu domini accepit conſolationẽ. Ex ꝓmiſſo nunc habet retributionẽ. In ſecundo verbo audi vię aſperitatem. Ac ſi diceret. Vide ſpinis coronatum: lãcea perforatũ: clauis confixum: ſputis illitum: colaphis cęſum: ſanguine fluidum: morte pallidum. In tertio em̃ verbo. ſ. Mulier ecce filius tuus. Nos inuitat ad propriam deiectionẽ & ꝓximi compaſſionem. Ac ſi diceret matri. Me exhibeo tibi viliter tractatum: & tu compatiaris ſuper me tanq̃ proximũ. Has habuit Abrahã cũ ſe pulverem & cinerẽ diceret: & de Sodoma peritura inueſtigando ſcrupuloſus eſſet. In tertio. Pater i manus tuas commendo ſpiritum meũ. Nos monet i tribulatiõe omnem ſollicitudinẽ noſtrã nos ꝓijcere in eum, & ab ipſo ſolo nos ſperare adiutorium omnem ſollicitudinem noſtrã proijcientes in eũ. Iacta ait Dauid cogitatum tuum in dño, & ipſe te enutriet. Ecce illud triuium. Sequitur quadriuiũ: in quo quaſi i cruce videtur illud Apoſtoli ſcilicet quę ſit longitudo: latitudo: ſublimitas: & profundum. In cruce em̃ dñi erat lignum abſconditum i terra in quo crux fixa erat: & hoc erat ꝓfundum i quo accipitur fides: quę eſt de occultis quod accipitur in hoc verbo. Hely hely lamazabatani: hoc ẽ deus meus deus meus q̃re me dereliquiſti? Quęſtionem proponebat Chriſtus: non ꝙ ignoraret: ſed vt nobis in dubijs quid quęramus, quid taceamus, formam pręſtaret. Quędam em̃ quęrere debemus quę vtile eſt ſcire. Vnde Iob. Cauſam quã ignorabã diligenter inueſtigabam. Quędam em̃ ſoli fidei debemꝰ relinquere. Qui em̃ ſcrutabitur maieſtatem: opprimetur a gloria. Itaq; iſtud verbum ponit nobis fidem in profundo. Latitudo ẽ lignum ex tranſuerſo poſitum hoc eſt charitas: q̃ ſe extendit vſq; ad inimicos diligẽdos: quod oſtẽditur in hoc verbo. Pater ignoſce illis quia neſciunt quid faciunt. Longitudo eſt lignum ſurſum erectũ quod nobis oſtendit in deſiderio ſupernorum perſeuerãtiam: quod ẽ in hoc verbo ſitio. De charitatis latitudine dicitur. Benefacite eis qui oderunt vos. De hac perſeuerãtia. Qui perſeuerauerit vſq; in finem hic ſaluus erit. Sublimitas crucis eſt tabella in ſummo poſita in qua ſcriptum ẽ. Ieſus nazarenus, rex Iudęorum. In hoc deſignaꝛ p̃mium quod accipiemus ſi in hanc palmam id ẽ crucem aſcendamus: & perſeueremus: quod habemus in hoc verbo: Cõſummatum eſt. Hoc em̃ oſtendit ſcriptura.
Ieſus em̃ Saluator dicitur.
Nazareth flos vel ſc̃titas vel germen mundiciæ.
Corpora em̃ noſtra reflorebunt in icorruptione.
Sancti erimus perpetua charitate.

Mundi erimus: quia amplius non poterimus peccare. Iſte ſũt ſeptem tubę: ad quarum ſonum corruerunt muri Hierico. Ecce quantum ẽ arbor iſta nobilis fronde: nec ſolum: ſed flore, ſed germine. Hoc eſt em̃ folium quod vento rapiꝛ. Hic eſt flos quo frigus aquilonis retunditur. Hic eſt fructꝰ qui comeſtus: integer reperitur. Folium igitur iſtud ẽ documentum. Flos medicamentũ. In fructu habemus medicum. Folium namq; docet & peccati cognitionẽ & creatiõis artem. Flos ſanguinis facit curationem. Fructus id eſt Chriſtus, exhibet operationem. De frõde flore, germine.
De primo. Verba vitę ęternę habes.
De ſecundo. Quos ſacer cruor perunxit fu. a. e.
De tertio. Ipſe cœpit & ſanabit nos: percutiet & curabit nos.

Igitur flos iſte eſt valde medicinalis qui infirmos mundauit. Incarceratos liberauit. Mortuos ſuſcitauit. Humanum quippe genus lauit a pc̃ō. Patres extraxit ab inferno. Mortui exierũt de ſepulchro. De primo. Ipſe prior dilexit nos & lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. De ſecundo. In ſanguine teſtamenti tui redemiſti victos tuos de lacu in quo non erat aqua. Zacha. ix. De tertio. Manifeſtum eſt ꝙ effuſo ſanguine in cruce: monumenta aperta ſunt & multa corpora ſanctorũ q dormierant ſurrexerunt. Chriſtus namq; eſt quaſi pelicanus: qui de latere ſuo propriũ ſanguinem extraxit: & eos aſpergens mortuos pullos ſuos ſic viuificat. Poſt florem iſtum: fructum palmæ nos oportet app̄hẽdere. Notandũ ꝙ tres ſũt huiꝰ palmę fructus: quia triplex eſt crucis vtilitas.
Primus eſt iuſtificatio peccatorum. Palmæ tres ſunt fructus.
Secundus eſt Chriſtus qui eſt nobis viaticum.
Tertium eſt nobis gaudium promiſſum.
Per primum pręparamur.
Per ſecundum ſeparamur.
Per tertium reparabimur.
Pręparamur ad tenenda dei mandata.
Separamur a miſeria.
Reparabimur in gloria.

De primo dicitur. Pręparate corda veſtra dño & ſeruite illi ſoli: & liberabit vos de manibꝰ inimicorum veſtrorum. Secundum fiet in iudicio quãdo iſte fructus ſcilicet Chriſtus ſeparabit oues ab hædis. Tertium fiet in regno quando reparabit corpus humilitatis noſtrę cõfiguratum corpori claritatis ſuę: quãdo illucebit dies reparatiõis antiquę & fœlicitatis æternę. Vt igitur iſtos fructus apprehendamus: aſcendamus in hanc palmam. Notãdum ꝙ ſeptiformis eſt vtilitas crucis: quia ſeptiformis eſt vetuſtas humana. Sũt em̃ quatuor corporis abominationes & tres animę corruptiones Vnde Propheta. Corrupti ſunt & abominabiles facti ſunt. Corrupti em̃ ſunt mente, abominabiles corpore. Abutimur em̃ q̃tuor elemẽtis in corpore
Igne in oculis per curioſitatem.
Aere in lingua, per diuerſitatem & verboſitatẽ. Elemẽtis nonnunq̃ abutimur
Terra in manibus, per iniquitatem.
Aqua in fluxu ſeminis per libidinem.

Hęc ſunt q̃ de clauſtro eijciũt fratrẽ. Vnde Propheta. Egrediebaꝛ vt videret. Ecce curioſitas. Vana loq̄baꝛ. Ecce verboſitas. Cor eiꝰ cõgregauit iniq̃tatẽ ſibi. Ecce iniq̃tas. Egrediebaꝛ foras p libidinẽ. In mente corrũpimur triplici corruptiõe. In rõne naturali p ſupbiã. In cõcupiſcẽtia p auaritiã. In ira: p

inuidiam. Sunt autem in cruce quatuor dimẽſiones. Latitudo, longitudo, ſublimitas, & profundũ. Et tres in titulo diſtinctiones. Ieſus Nazarenus rex Iudęorum.
Latitudo miſericordię fuit in Chriſti paſſione.
Longitudo vitę, in reſurrectione.
Sublimitas glorię, in aſcenſione.
Profundum ſapientię, in occulta poteſtate.

Qua hęc oĩa fecit, qua & in nouiſſimo iudicabit. Sicut profundũ crucis occultũ erat, & cętera manifeſta: ſic ptãs adhuc occulta eſt, qua dñs Ieſus cętera pręedicta fecit. Sed cũ in fine iudicabit: tũc manifeſta erunt abſcondita, ſicut ſcriptum eſt. Cognoſcetur dñs iudicia faciens. In paſſione cõtemptꝰ ſui fuit. In reſurrectione contemptus mundi. In aſcenſione amor dei. In occulta poteſtate timor. Contemptus autem ſui excludit verboſitatem, Cõtemptus mundi curioſitatem. Amor dei iniquitatem. Timor libidinem. Sequitur de tribus diſtinctionibus. In Ieſu fides intelligitur, ſine qua nemo ſaluatur. In Nazareno ſpes. Nazareth em̃ flos interpretatur, de quo fructus ſperatur. In rege Iudęorũ charitas, quę reges & ſacerdotes facit. Fides autem illuminat rationem, quam ſuperbia excęcabat, & excludit ſuperbiam. Spes autẽ ſubleuat cõcupiſcentia, quam auaritia inclinabat, & excludit auaritiam. Charitas temperat & ordinat iram, quam inuidia corrumpebat, & excludit inuidiã. Sic igitur virtute ſanctę crucis & efficacia exuimur noſtra vetuſtate, & induimur Chriſti nouitate. Sed prius debemus aſcendere mundum. Secundo ſuper cor noſtrum. Tertio aſcendemus ſuper palmam id eſt macerando carnem noſtram per crucis patibulum. Inde eſt ꝙ Chriſtus propinquans ad paſſionem, hunc triplicem nobis ſignauit aſcenſum. Aſcendit in cœnaculum, vt nos doceret ſuper cor noſtrum aſcendere. Aſcẽdit ſuper aſinum, quod eſt animal fatuum, vt nos doceret ſtultitiam mundi calcare. Aſcendit & patibulum vt nos doceret carnem domare. Primus ſedebit ſolitarius & tacebit, quia leuauit ſe ſuper ſe. In figura ſecundi aſcendit Zachęus in arborem ſicomorum, quę dicitur ficus fatua. Propter tertium dixit Chriſtus. Cũ exaltatus fuero a terra: omnia traham ad meipſum. Sic aſcendendo huius arboris emimus fructum. Iuxta legis peritos fructus alij percepti, alij pendentes, alij percipiendi. Primi iam ſunt percepti. Secundi pendentes. Tertij percipiẽdi. Item. Extenſę fiunt in fructibꝰ acquirẽdis, in colligẽdis, in cõſeruãdis. In cruce em̃ carnem noſtrã expendimꝰ, & ſic primũ acquirimus. In iudicio ſecũdũ colligemꝰ. Poſt iudiciũ tertiũ cõſeruabimꝰ. Primus eſt dulcis. Secũdus medicinalis. Tertiꝰ pulchritudine ſpectabilis. Primus enim mulcet. Secũdus indulget. Tertiꝰ fulget. Mulcet cõſcientiã. Indulget nequitiã. Fulget per dei pręſentiã. Audi mulcentẽ. Iuſtitię dñi rectę lętificantes cor. Audi ſanantẽ. ſ. indulgentẽ. Orieꝛ vobis timẽtibꝰ nomẽ meũ, ſol iuſtitię, & ſanitas in pennis eiꝰ. Qui ſanat cõtritos corde. Audi fulgẽtem. Ciuitas illa non indiget ſole neq; luna, vt luceret in ea: quia agnus erit lucerna eiꝰ: & claritas dei illuminabit eã. De hoc tertio dꝛ. Seminauit Yſaac in terra illa, & inuenit illo anno centuplũ. Et dñs. Qui perdiderit animam ſuã propter me, centuplum accipiet: & vitã ęternã poſſidebit. THO.

Et erũt vbera tua ſicut botri vineæ: & odor oris tui ſicut malorũ. Guttur tuũ quaſi vinum optimũ: dignum dilecto meo ad potandum: Labijſq; & dentibus illius ruminandum.

Vere vbera erunt ſicut botri vineę, quia Apoſtoli cõpleta paſſione & reſurrectione dñi, maiorem q̃ prius ſcientiã doctrinę & gratiam habuerũt, qñ aperuit illis ſenſum vt intelligerent ſcripturas, & ſpiritũ ſeptiformẽ acceperũt. In odore oris famã loquutionis. In gutture ipm̃ vocis deo deditę officiũ, & in aĩa & i eccleſia accipimꝰ. Primũ ad abſentes. Secundũ ad inſtruẽdos pręſentes. Vinũ iſtud optimũ eſt Euangelium, quod dignũ eſt dilecto ad potãdum, quia primus redemptor per ſe pręedicauit Euãgelium. Labia eius & dentes ſunt prędicatores, qui de Euangelio inter ſe conferunt, & alijs prędicant. Tria tribus hic conferuntur.
Vbera botro. Vbere nutriũtur minores.
Os pomo odorifero Ore interiores emittuntur
Guttur vino optĩo. odores.
Gutture diſcernuntur ſapores.
Primo nutritur infantia.
Secundo eruditur ignorantia.
Tertio habetur ſaporum differentia.
Primo datur potentia infirmis.
Secundo ſcientia ignaris.
Tertio voluntas pręparatur inuitis.

Si em̃ habeas voluntatẽ ſine duobus pręmiſſis: dꝛ tibi. Vanũ eſt vobis ante lucẽ ſurgere. Si reliqua ſine illa, dꝛ tibi. Niſi dñs ędificauerit domũ, in vanum laborauerũt qui ędificãt eã. Primum igitur eſt donũ patris qui implet vbera ad fortitudinẽ. Secũdi filij q os aperit, vt emittat doctrinę odorẽ Tertiũ ſpiritus ſancti qui ad pręparationem voluntatis gutturi ſupernum infundit ſaporem. Prima igitur gratia porrigit vbera quę botro comparantur propter effectum. Botrus enim.
Primo pedibus calcatur.
Secundo in torculari premitur.
Tertio muſtum exprimitur.

Sic enim nutriendus eſt homo nouus. Prius calcetur pedibus per humilitatem. Secundo ſit in torculari, vt ſuſtineat diſciplinę aſperitatem. Tertio exprimaꝛ muſti dulcedo, vt ſpiritus cui prius caro repugnabat, habeat quietis ſuauitatẽ. Vnde ait dominus. Diſcite a me quia mitis ſum & humilis corde. Ecce de primo. Tollite iugum meum ſuper vos. Ecce de ſecundo. Et inuenietis requiem animabus veſtris. Ecce de tertio. Sed & ipſe ſuo exemplo nos ad hoc inſtruxit.
Prĩo em̃ humiliatꝰ eſt in virgine carnẽ aſſumẽdo.
Secundo diſciplinam ſuſtinuit in cruce patiendo.
Tertio quietem adeptus eſt iacens in ſepulchro, vel a mortuis reſurgẽdo. Eſaiã audi in his tribus eum pręuidẽtem. Vidimus ait eum leproſum & percuſſũ a deo & humiliatũ. Ecce primũ. Et ſubiũgit. Diſciplina pacis noſtrę ſuper eum. Ecce ſecũdum. Pacis noſtrę. Ecce tertiũ. Et in aĩalibus Ezechielis hoc innuens. Cum fieret ait vox ſuper firmamentũ ſtabãt, & ſubmittebant alas ſuas. Ecce humilitas. Item: audi vocem alarum percutientiũ alterã ad alteram. Ecce diſciplina. Vbi erat impetus ſpiritus: illuc gradiebantur. Ecce per diſcipli-

nam deuicta carne: spiritus tranquillitatis. Legi-
Botri tres. mus botrum vineę. Botrũ quẽ attulerũt in vecte exploratores de terra promissiõis. Botrum cypri. Primus botrus id est Christus dat nobis vinũ doctrinę salutaris. Secundus effundit vinum id est sanguinem nostrę redemptionis. Tertius effundit vinum gratię septiformis vel gaudiũ resurrectionis. Primus est vineę id est ecclesię. Secundus de terra promissionis id est de cœlo. Qui enim de cœlo venit: super omnes est, scilicet filius hominis qui de cœlo descendit. Tertius de cypro quod interpretatur mœror vel tristitia, quia per tristitiã passionis venit ad gaudium resurrectionis.

Primus vrget.	Vrget inertiam.
Per secũdũ pctõr surgit.	Surgit ad veniam.
Per tertiũ mortuꝰ resurget	Resurget ad gloriã.

Vinum. Vinum primi est doctrina Christi, de quo ait. In me psallebãt qui bibebãt vinũ id est qui doctrinã meam audiebant mihi illudebãt. Vinũ secũdi est quod infudit Samaritanus vulnerato a latronibꝰ. Vinum tertij est quod lętificat cor hominis. De primo Dauid. Poculum meum cum fletu miscebam. Cum eñ reprehẽderet eũ Nathan Prophęta pro Bersabee, potũ doctrinę sumebat & flebat. De secundo Christus. Bibite ex hoc omnes. Hic est eñ sanguis qui ꝓ vobis tradetur in remissionẽ peccatorum. De tertio. Inebriabũtur ab vbertate domus tuę & torrẽte voluptatis tuę potabis eos. Cum plures in hoc Cantico inueniamus odores tres inuenimus ad sponsam pertinentes.

Odor triplex.	Odor oris	De primo hic habetur.
	Odor vestimentorum.	De secundo. Odor vestimentorũ tuorũ sicut odor thuris. De tertio. Odor vnguentoꝝ tuorum super omnia aromata. Odor oris, sciẽtia est præcedentium patrũ, per scripta vsq; ad nos deriuata. Odor vestimentorum est fama antiquę conuersationis vsq; ad tẽpora nostra perlata. Odor vnguẽtorum est pinguedo deuotiõis habita de superna lętitia contemplata. De primo Paulus. Christi bonus odor sumus deo, in his quę pereunt, & in his qui salui fiunt, qui vbiq; manifestat per nos odorem notitię suę. De secundo. Cũ sensisset Ysaac vestimentorum fragrantiam, ait. Ecce odor filij mei sicut agri pleni cui benedixit dominus. De tertio. Balsamum non mixtum odor meus.
	Odor vnguentorum.	

Primus odor oculos cordis illuminat.
Secũdus in exteriori homine religionẽ reformat.
Tertius cor ad superna eleuat.
De primo in Apocalypsi. Collyrio vnge oculos tuos vt videas. De secũdo. Induite nouũ hominem. Et. Videte quomodo salui facti sunt patres nostri. De tertio. Odor tuus in me cõcupiscentias excitault eternas.
Odor oris pomo comparatur.
Odor vestium, thuri adequatur.
Odor vnguentorum, aromata superegreditur.
Pomo, ꝓpter saporẽ. Thuri, ꝓpter cõcremationẽ. Sup virtutes. i. aromata: ꝓpter deuotionis suauitatẽ. Oportet eñ vt sciẽtia ii habet odorẽ, habeat & diuini amoris saporẽ: per quẽ oẽm malitiã vicat, & ita crescat sapiẽtia vt odor cõuersatiõis. Per feruorem fortitudinẽ habẽs a principio cõuersatiõis vsq; in finẽ viriliter agat. Tantũ etiã ꝓficiat in deuotionẽ, vt cũcta in dulcedine spũs perficiat. Inde moraliter dictũ est. Sapientia vincit malitiã. Hoc de prio. Attingit a fine vsq; ad finẽ fortiter. Hoc de secũdo. Et disponit oĩa suauiter. Hoc de tertio Itaq; de sapientia sequitur. Guttur tuum vinum optimum id est discretio in sapientia. Notandum ꝙ aliquo cibo vel potu reficimur.

Primo labijs libatur.	Labia cordis sunt	De labijs, dentibus, palato.
Secũdo dẽtibus teritur.	prima meditatio.	
Tertio palato gustatur.	Dentes frequens	
Quarto gutture discernit.	meditationis retractatio. Palatum appetitus. Guttur discretio.	

Primo enim boni meditatio occurrit.
Secundo quasi dentibus masticando sapiens ad memoriam sępe reducit.
Tertio quasi palato gustans appetit.
Quarto ne angelus sathanę trãsfiguret se in angelum lucis. Vel quid sit bonũ, quid sit melius, quid optimũ: quasi quodã gutture discretiõis percipiẽs reficit. Vnde in Apocalypsi. Si quis aperuerit mihi, intrabo ad illũ & cœnabo cũ illo & ipse mecũ. Tunc eñ dño aperimus cũ meditationes bonas recipimus. Intrat ad nos cũ eas retractamus. Cœnat nobiscũ cũ ipso dãte appetitꝰ. Nos cũ ipso cœnamus, qñ secũdũ collatam sapientiã in eius amore quasi in cõuiuio dulcissimo delectamur. Et hoc est vinũ quod dignũ est dilecto ad potandũ, dum sic digne in eius amore reficimur. Labijs & dentibus eius ruminatur, dum sicut dictũ est, & meditando cõcipimus, & cõcepta frequenter apud nos cũ delectatione retractamus. Hęc eñ sunt labia dilecti & dẽtes quę tota & frequenter in obsequiũ eius suis officijs cum multo amore sapientię funguntur. CAR.

Ascendã in palmã & apprehẽdam fructus eius, & erũt vbera tua sicut botri vineę: & odor oris tui, sicut odor malogꝝ. Ac si dicat. Ego dixi. i. ab ęterno disposui: ꝙ ascendã in palmã. s. arborẽ crucis triũphalem, & apprehendã fructus eius, fructus victorię, resurrectionẽ videlicet & ascensionẽ, & fidem Apostologꝝ: & tũc inter mortis angustias: in hora indignationis meę contra crucifixores quũ meditabor in spũ meo duro per diem ęstus, sicut habetur in Esaia. Quũ videlicet spũs meꝰ in ęstu passionis exacerbatꝰ: de malogꝝ supplicijs & vindicta cogitabat: tũc (inquã) erant duo vbera tua sicut botri vineę. Recordabar enim ꝙ de te carnem assumpserim, ꝙ lac de tuis vberibus suxerim, recordabar incarnationis meę mysterium, & ista recordatio tanq̃ vini potus, presentis imitationis & indignationis obliuisci me faciet: ne festinem ad vindictam, & odor oris tui. i. orationum & precum tuarum, erit mihi delectabilis, sicut odor malorum. Et guttur tuum id est preces ex gutture procedẽtes erunt sicut vinum optimum: quod affectorum dolores consolari & releuare consuevit. Vel sic. Guttur tuũ sicut vinũ optimũ. Guttur siquidẽ diuidit escas, & bonas retinet & reuomit malas. Hęc est virtus discernendi spirituales preces quę sicut vinum suo calore fęces expellit, vt remaneat vinum optimũ eliquatũ & defęcatum. Cõmẽdatur ergo discretio virginis in precibꝰ: quę hoc solũ petit: qđ discrete petitur, qđ bonũ, qđ pũ, qđ purũ: & ab omni macula defęcatũ. Ipsa autẽ his verbis auditis a filio, assumit verbum ex ore eius, & subijcit. Vinum dignum dilecto meo ad potãdum, labijs & dẽtibus

illius ad ruminãdum. Ac si dicat. Hoc vinum. i. hoc verbũ meũ deprecatorũ: & vino optimo cõparatũ: est dignũ dilecto meo ad potãdum: vt videlicet ei placeat: & ipse delectetur in eo, & hoc ipsum vinũ est dignũ labijs eius: & est dignũ dentibus illius ad ruminãdum. Labia potũ percipiũt & eius saporẽ sentiunt. Hoc itaq; verbũ dignũ dicitur labijs Christi, qa dignũ est vt fauor benignus illud recipiat, & ꝙ bene sapiat & placeat diuinę voluntati, vel bonitati. Et sicut vinũ optimũ sine difficultate & cũ delectatione sorbeꝫ, sic petitiões suas cũ oi facilitate & delectatõe digne dicit a filio admittẽdas: verũ quia eius, quod bibitur, gustus cito prẽterit: eius vero quod ruminatur, sapor diu remanet: subdit de vino illo, quod dignũ sit dentibus illius ad ruminandũ: vt sic ostendat ꝙ non perfunctorie: sed tanq̃ affectus placita dulcedine in matris petitionibus filius delectetur. Ceterum quare in ipsa specialiter delectetur filius, ostendit subdens. THO.

Go dilecto meo, & ad me cõuersio eius.

¶ Quasi diceret. Ego dilecto meo totum seruitutis meę & deuotionis munus impendo, & ad me cõuersio eius, vt & me iterum in hac mortali vita, ne laborando deficiã: ne lampades absq; oleo, id est ne bona opa sine charitate ferã: presentia sui respectus semp adiuuet, & in fine ad ĩmortalia secũ gaudia thalami cœlestis introducat. Vel potest esse vox Ecclesię expectantis eius aduentũ in carne. Dixerat eñ dilectus. Ascẽdam in palmã scilicet vt redimã in cruce genꝰ humanũ. Vnde gratulabũda Ecclesia clamat. Ego dilecto meo, & ad me cõuersio eius: id est qui se inuisibiliter mihi totiens dignatus est presentare, ipse dignabit visibiliter in carne nostra apparere. Audiens sponsa: id est aia: a sponso se laudari, in gratiarũ actionẽ se tota voluntate dilecto esse deuotam, ostendit dicens. Ego dilecto meo, & ad me cõuersio eius. s. omni voluntate me deuotã exhibeo. Quatuor sunt genera voluntatis humanę.

Volũtatis humanæ quatuor genera.	Sicca.	Sicca in reprobis.
	Recta.	Recta in inchoantibus.
	Deuota.	Deuota in proficientibus.
	Beata.	Beata in consummatis.

Primi nullo rore gratię perfunduntur.
Secundi tortitudinem pristinam relinquentes, vt recte viuant conuertuntur.
Tertij vsu orationis assidue in amorem bene agẽdi cœlitus eriguntur.
Quarti pene nihil nisi deũ cogitãtes ĩpo reclinãt.
Tria aũt sunt quę bonas illas tres impediũt, ne de virtute in virtutẽ ascẽdamus. Inter siccã enim & rectã magnũ chaos firmatũ est, vt qui volũt trãsire, nõ possint: scilicet peruersa intẽtio. Inter rectã & deuotã est inolita cõsuetudo. Inter deuotam & beatã, corpalis afflictio. De prio. Peruersę ait Sapiens, cogitatiões seperãt a deo, quãto magis peruersę volũtates! De secũda. Qꝫ bonꝰ Israel deus his qui recto sunt corde. De tertia dr. De diligẽti deũ affectuose. Ad eũ veniemꝰ & mansionẽ apud eũ faciemꝰ. Deuoti ait Ecclesia ĩ tu. l. viuamꝰ. De quarta. Beatus seruꝰ quẽ cũ venerit dñs, inuenerit sic faciẽtẽ, quia sup oĩa bona sua cõstituet eũ, qui inuentus est super oĩa bona mũdi tanq̃ calcans & respuẽs ea. Rectitudo igitur calcat peruersam intẽtionẽ. Deuotio, inolitã cõsuetudinẽ. Beata voluntas occidit corpalem affectionẽ. Hęc offerẽs dilecto secura potest gratulari de eꝰ cõuersatione ad ipsam, vt subiungat. Et ad me conuersio eius. Primus homo quia in paradiso fuit euersus, dilectus ab eo est auersus, sed postmodũ misericorditer cõuersus: tãdẽ videbitur reuersus. Propter primũ dicitur, ꝙ fortis armatus intrans domũ aduersarij sui, subuertit eam: id est diabolꝰ cor hois. Per primum incurrit dei iram. Per secundum amisit dei presentiam. Per tertium redijt in gratiam. Per quartum intrabit in gloriam. Propter primũ clamat Dauid. Domine ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripias me. De secundo. Auertisti faciem tuã a me, & factus sum conturbatus. De tertio. Apparuit gratia dei omnibus hominibus etudiens nos. De quarto. Gratiam & gloriam dabit dominus.

Quo reuertit dilectus post lapsũ primi hois.

Itaq; euersio facta est per diaboli suggestionem.
Auersio per primi hominis iniquitatem.
Conuersio quando venit incarnari in mundum.
Reuersio, quando veniet ad iudicium.
De primo sicut dictum est. Euertit fortis armatꝰ domũ aduersarij. De secũdo ait Dauid. Ne auertas faciem tuã a me, ne declines in ira a seruo tuo. De tertio. Cõuertere dñe aliquãtulum & deprecabilis esto sup seruos tuos. De quarto. Vos similes hominibus expectantibus dñm suũ, qñ reuertatur a nuptijs. Siter in hoie interiori hęc cõtingũt.
Euertitur enim per tentationem.
Auertitur dilectus per malam operationem.
Conuertitur per confessionem & orationem.
Reuertitur per satisfactionem.
De primo. Audistis quomodo seniores sacerdotes qui debebant regere populũ, euerterunt sensum suũ capti in pulchritudinem Susannę. De secundo. Auertisti faciem tuam a me, & factus sum conturbatus. De tertio. Conuertere dñe & eripe animã meã, saluum me fac propter misericordiã tuã. De quarto ait Propheta ĩ persona dñi. Reuertimini ad me & ego reuertar ad vos. Et Apostolus ait. Vado parare vobis locum, & iterum veniã ad vos. Notandum ꝙ auersio dilecti

Auertitur deus.

Quandoq; est ira.
Quandoq; iustitia.
Quandoq; misericordia.
Ira, quia vltra modum offenditur.
Iustitia, vt per dolorẽ deserti cordis pctũ puniat.
Misericordia, vt ardentius a derelicto requiratur, & sic eius meritum augeatur.
De prio igr dicebat Dauid. Ne declines ĩ ira a seruo tuo. De secundo alius Propheta. Omnia quę fecisti nobis dñe in vero iudicio fecisti, quia peccauimꝰ tibi. De tertio. Misericordię domini qm nõ sumus consumpti, quia non defecerunt miserico die eius. Ante dixit Sponsa. Ad me cõuersio eiꝰ, nõ in me. Nõ eñ cõuersa est diuina natura in humanã, sed ad humanã. Inde ait per Prophetã. Cõuertimi ad me, & ego cõuertar ad vos. Ipsa cõuersa fuerat ad ipsum. Primo in iustis. Secũdo in patriarchis. Tertio in Propheris. In iustis, qui vẽturum crediderũt. In Patriarchis, q modũ veniẽdi fuidẽrũt. In Prophetis, q bñficiũ vẽturi ꝓmiserũt. Ecce quasi tã pñtem & conuersum ad carnẽ nostrã, de-

nunciat Esaias dicens. Exultate & laudate habitatio Sion: quia magnus in medio tui sanctus Israel. Ecce cõuersus est ad nos. Ergo querite dñm dum inueniri potest. Inuocate eũ dum ꝑpe est. Querite, quia venit ouẽ querere que perierat. Dũ inueniri potest, quia ipse est mulier: q̃ accẽdit lucernã, vt inueniret drachmã quã perdiderat. Inuocate eũ, quia ipse venit vocare non iustos, sed peccatores ad pœnitẽtiã. Dũ prope est, quia Prope est dominus oĩbus inuocãtibꝰ eũ.o.in.e.in veritate. Derelinquat impius viã suã, quia apparuit gratia dei oĩbus hoĩbus, erudiens nos: vt abnegãtes impietatẽ & secularia desideria, sobrie & iuste & pie viuamus in hoc seculo. Et sic Dñe impietatibꝰ nostris tu ꝓpiciaberis. Et. Vir iniquꝰ derelinquet cogitationes suas. Quia ipse cogitat cogitatiões pacis & nõ afflictionis. Et ideo. Iacta cogitatũ tuũ in dño, & ipse te enutriet. Et reuertamur ad dñm, quia ipse clamat nobis. Reuertere Sunamitis, reuertere: vt itueamur te. Et miserebitur eiꝰ. Quia suscepimꝰ deus misericordiã tuã in medio tẽpli tui. Et ad dñm meũ, quia venit deus in castra. Vnde fuit tãta letitia ab heri & nudiustertius. Quia multus est ad cognoscendũ. Ergo dñe scđm multitudinẽ miserationũ tuarũ dele iniquitatẽ meam. Nec solũ tm̃ multus, sed humilis, sed paruus, sed fortis, sed magnꝰ. Igitur primo exulta habitatio Nazareth: quia humilis in medio tui sanctꝰ Israel. Exulta & lauda habitatio Bethleem: quia paruus in medio tui sanctus Israel. Exulta & lauda habitatio Hierusalẽ: quia fortis in medio tui sanctus Israel. Exulta & lauda habitatio Sion: quia magnꝰ in.m.t.s. Israel. Humilis, ad mãsuete suscipiẽdũ. Paruus ad placandũ. Fortis ad predicandũ. Magnus ad retribuendũ. Humilitas in Nazareth, vt sit firma & pura. Natiuitas in Bethleẽ, vt sit fructuosa. Fortitudo in Hierusalẽ, vt sit pacata & serena. Magnitudo in Sion, vt sit claritate gloriosa. Nazareth nãq; dicitur flos vel sanctitas, vel germen munditie. Bethleẽ domus panis. Hierusalẽ, visio pacis. Sion specula. Audi humilẽ. Exinaniuit semetipsum ĩ Nazareth, formã serui accipiẽs. Vnde ait. Discite a me quia mitis sum & humilis corde. Audi paruũ in Bethleẽ. In similitudinẽ hominũ factus, & habitu inuentus vt homo. Ibi em̃ est minoratꝰ paulo minus ab angelis: quia ibi paruulus natus est nobis. filius datus est nobis. Audi fortẽ in Hierusalẽ. Factus est in ea patri obediens vsq; ad mortẽ, mortem aũt crucis. Ibi em̃ fuit dñs fortis, & potẽs deus, potẽs in prelio. Et pacificum. Quia quasi agnus ad occisionẽ ductus est. Et audi magnũ in Sion. Propter quod & deꝰ illũ exaltauit, & donauit illi nomen qđ est sup oẽ nomẽ. Portans ait Apl'us oĩa verbo virtutis sue, purgationẽ pctõꝝ faciens sedit ad dexterã maiestatis in excelsis. Audi humilẽ in Nazareth. Ait beata virgo. Quũ esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorẽ suũ. Nardus est herba humilis odorifera. Hec est humilitas mea assumpta. Dedit odorem humilitas. Sed fœlix ciuitas Nazareth. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. In ea em̃ habitauit humilis in virgine. In Bethleẽ iuuenis cũ virgine. In Hier'l'm Christus cũ hoie. In Sion, deꝰ in lumine.

Primum procuratum est Gabriele nuncio.
Secundum partus in presepio.
Tertiũ Christus redẽptiõis & predicatiõis officio.
Quartum erit in patris solio.

De primo. Verũtñ ꝑpe timẽtes eũ salutare ipsiꝰ, vt inhabitet gloria in terra nostra. De secũdo. Habitauit iuuenis cũ virgine, & habitabũt in te filij tui. De tertio. Nõ cõmouebitur ineternũ qui habitat in Hierusalẽ. Itẽ. Bonas facite vias vestras, & studia vestra: & habitabo vobiscũ in loco isto. De quarto. Lucẽ habitat inaccessabilẽ. In primo ergo Notũ fecit dñs salutare suũ. In secũdo. In cõspectu gentiũ reuelauit iustitiã suã. In tertio. Recordatus est mie sue & veritatꝭ sue.d.I. In quarto. Videbũt oẽs termini terre salutare dei. Primũ, Gabriele nũciãte. Secũdum, angelo & pastore collaudãte. Tertiũ, Christo passioni se subijciẽti. Quartũ, ipso cũ patre regnãte. Ergo exulta & lauda habitatio Nazareth, quia humilis in medio tui sanctꝰ Israel. O beata ciuitas in qua cubiculum Christi facta est florida virginitas. De cœlo descendit sanctitas. In assumpta carne inuenta est peccati imunitas. In oĩbus his odorifera humanitas dedit suauitatẽ odoris. De primo ait Sponsa. Lectulus noster floridꝰ. De secũdo. Cũ venerit sanctus sanctoꝝ, dissipabitur.v.n. De tertio. Qui peccatũ nõ fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. De quarto. Discite a me, qa mitis sum & humilis corde. Ergo ĩ Nazareth inuenit humilẽ sponsa cũ diceret, Quũ esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorẽ suũ. Ecce habemus quõ ad me facta est eiꝰ cõuersio. Primo facta est, vt plãgã paululũ dolorẽ meũ. Secũdo vt tristitia mea vertatur in gaudiũ. Primo vt simꝰ puri, vt simus securi. Secũdo vt viuamus cũ Christo nunq̃ amplius morituri. De primo dr̃. Cõuertimini ad me in toto corde vestro, in ieiunio, & fletu, & planctu. De secũdo dr̃. Cõuerte nos deus salutaris noster, & auerte irã tuã a nobis. De tertio. Deꝰ tu cõuertẽs viuificabis nos. & plebs tua letabitur in te. Inde. Cõuertisti plãctũ meũ in gaudiũ mihi, cõcidisti saccũ meũ & circ.me letitia. Ad quã nos ꝑducat dñs noster Iesus Christus: Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

EGo dilecto meo & dilectus meus mihi: quod superiꝰ est expositũ, sed hic additur. Et ad me conuersio eius. Ac si dicat. Intantũ dilecto meo cõplacui, ꝙ cõuersio eiꝰ ab irato ad placatũ fuit ad me. Ad me em̃ se direxit quũ ab ira ad miam se cõuertit. Seqr̃. THO.

VEni dilecte mi egrediamur ĩ agrum, cõmoremur in villis, mane surgamus ad vineas.

¶ Hec aũt sancti patres desiderãtes aduẽtũ Christi in carne ad salutẽ oĩm. quasi dicerẽt. Excita potẽtiã tuã & veni, vt saluos facias nos. Desiderabãt illũ qui est inuisibilis apđ patrẽ in agrũ eccl'ie apparere visibilẽ. Iuxta illud Prophete. Egrediet̃ dñs de loco sancto suo. Cupiebãt etiã cũ illo cõmorari in villis. i. etiã paganis verbũ fidei cõmittere. Sed qa sine te nihil possumꝰ, veni nobiscũ vt tutiꝰ faciamꝰ. Qꝫ addit, Mane surgamꝰ ad vineas: idem est ac si patiẽter dicat. Quia nox iã prisce infidelitatis abscessit: quia lux euãgelij choruscantis iam parere incepit: surgamus ad vineas id est ad ecclesias per orbem deo instituendas, operam demus. Triplex ager ad quem egreditur dilectus.

Ager triplex. Est em̃ ager floridus. Est pascuus. Est sationarius.
Primꝰ est in quo flores ad delectãdũ nascunt̃: vt sunt roseta violaria.
Secundus in quo animalia bruta pascuntur herbis & fructibus.
Tertius in quo aliquod semen seminatur.
Primus est vterus virginis.
Secundus ecclesia.
Tertius cor hominis.
Primus est floridus flore virginitatis, & gratie.
Secundus est pascuus pane Eucharistie.
Tertius sationarius verbo doctrine.

Anne floridus, de quo scriptũ est. Sicut liliũ inter spinas sic amica mea inter filias. Et iterũ. Et flos de radice eius ascẽdet. Vere floridus, quia nec desunt ei flores charitatis nec lilia castitatis, nec viole humilitatis. Secundus pascuus est. Pascuã em̃ habet de qua dicitur. Qui mãducat meã carnem & bibit meũ sanguinẽ habet vitam eternam. Igitur comedite amici & inebriamini charissimi, qa nos populus eius & oues pascue eius. *Semen.* Tertius sationarius est. Semen est verbum dei, quod seminatur in agro cordis nostri. Videamus igit̃ vt semen cadat in terram bonã, nõ supra petram, ne carens humore gratie in tentatione arescat. Non inter spinas diuitiarũ, ne suffocatũ ab eis deficiat. Nõ secꝰ viã mũdane vanitatis, ne per volucres cœli id est aerias potestates deuoratum pereat. Triplex eius egressus.

Egressus triplex.
Primus est a patre in agrum virginis.
Secũdus de matre in agrũ ecclesie peregrinantis.
Tertius de presenti calamitate & frequẽter reuertitur ad agrũ nostri cordis. De primo. A summo cœlo egressio eius, quia egressus eius a patre, regressus eius ad patrẽ. De secundo. Egressus es in salutem populi tui.i.s.c.Christo.t. De tertio. Quasi diluculum preparatus est egressus eiꝰ. Et. Veniet quasi imber.n.t.&.s.terre. Triplex quoq; est egressus sponse.
Primo de mundi vanitate.
Secundo de carnis voluptate.
Tertio de fluxa cogitatione.

Inde dictũ est ad Abrahã. Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui. De domo id est de mũdo, patris id est diaboli. Vos ex patre diabolo estis. De terra tua.i. de carne. Formauit em̃ deus hominẽ de limo terre. De cognatione tua id est de cogitatione stulta. Generatio praua atq; peruersa. Igitur de mũdo egredientes: ingrediamur agrũ virginis per fidem, vt credamꝰ verã Christi incarnationẽ. Vnde. Egredimini filie Sion & videte regẽ Salomonẽ in diademate, q̃ coronauit eũ mater sua: id est in carne quã assumpsit de ea. Egredientes carnis voluptatem: ingrediamur cũ dilecto agrũ ecclesie, vt cũ eo videamꝰ, & cum eo sustineamus eius passionem. Vnde Apostolus. Exeamus ad eũ extra castra improperium eius portãtes. Egrediẽtes stultã cogitationẽ ingrediamur cũ dilecto agrũ cordis, vt sentiamꝰ eiꝰ dulcem misericordiã. Vnde. Egrediatur sponsus de cubili suo, & sponsa de thalamo suo. In lecto voluptuosa. In thalamo secreta.i. de secreta voluptate cogitationũ. Primo egressus est dilectus in vterum virginis. Inde in Genesi. Inclinata iam die egressus est Ysaac ad meditandum in agro, & ecce Rebecca veniebat super camelum, quem vt vidit descendit de camelo, & dilexit eam Ysaac vehemẽter. Iste ager est vterus virginis, quẽ ingressus est Ysaac, qui dicitur risus vel gaudiũ id est Christus, cui ibi occurrit Rebecca que dicitur patiẽtia. Nã ibi assumpsit, vnde ꝓ nobis passus patiẽtiam voluntariã habuit. Vnde factus est patri obediẽs vsq; ad mortẽ & oblatus est, quia ipse voluit, hoc est ꝙ eam dilexit. Sed & Delbora nutrix eius que dicitur apis id est tentatio pungens, venit cũ ea. Nam & Christus tentatus est: nunc a Iudeis nunc a diabolo. Hec est nutrix Rebecce: id est patiẽtie. Tentatio em̃ nutrit patientiã. Vnde Apostolus. Tribulatio patientiam operatur. Factum est hoc inclinata iã die: id est in fine seculi. Secũdo egressu ingressus est agrum ecclesie peregrinantis. Inde est ꝙ Ruth dicitur inspirata. Iuit ad metendm in agrũ Booth, qui dicit̃ in fortitudine. Et Booth id est Christus ingressus est eundẽ agrũ id est ecclesiã, & colloquens cum Ruth multã ei benignitatẽ exhibuit id est Christus cuilibet fideli diuinitus inspirato. Vnde post modũ duxit eam vxorẽ. Tertio egressu, egressus calamitatẽ nostram frequenter ingreditur agrũ cordis nostri vel agrũ sepulchri, sed nũc in corde iusti sepelitur per secretum amorẽ. Inde est ꝙ Sara que dicitur princeps mea & Abrahã, qui dicitur pater excelsus id est anima & Christus: sepulti sunt in spelunca duplici. Consepulti em̃ sumus cum illo per baptismũ in mortem. Cor nãq; nostrum duplex est spelũca in qua debent abscõdi Christus & anima. In prima nãq; debet conscientia gaudere, quia hic est sine crimine, & in futuro erit abscondita ab inferni calamitate. Vnde. Abscondes eos in abscõdito faciei tue a conturbatione hominũ. Secundo debet gaudere de dulcedine eterne vite, que abscõdita est in cœlis. Vnde. Qꝫ magna multitudo dulcedinis tue dñe, quam abscõdisti timẽtibꝰ te. Et. Mortui em̃ estis & vita vestra abscondita est cum Christo. He spelunce sunt in agro quem emit Abraham, qui dicitur pater excelsus: id est deꝰ ab Effron, qui dicitur puluis mœroris: id est a diabolo, qui lingẽdũ puluerem peccatorũ nobis proponit, qui Etheus dr̃ id est formido, quia eius finis timedꝰ est. *Egressus causa.* Igitur ille ager sumus nos quos possidebat diabolꝰ. Sed triplex deus pater dedit filiũ suũ pro nobis in redemptionem. Empti enim estis precio magno, glorificate & portate deum in cordibus vestris.

In primũ igit̃ agrũ egressꝰ est dilectꝰ ad meditãdũ.
In secundo ad metendum.
In tertio ad sepeliendum.
Ad meditandum de nostra salute.
Ad metendum fructus iustitie.
Ad sepeliendum dilectum, in secreto cõscientie.

De prio. Ego ait cogito cogitatiões pacꝭ & nõ afflictiõis. De scđo. Videte ait regiões, qm̃ albe sunt iã ad messem. Mitte operarios in messem tuã. Itẽ de tertio. Cũ Maria Magdalena vngeret pedes Christi ait dilectꝰ. Ad sepeliẽdũ me fecit. Nos em̃ prio pedes mie diuine lachrymis lauamꝰ. Secũdo deuotione vngimꝰ. Tertio vehemẽter diligendo in secreto cordis affectu sepelimꝰ. Hec de egressu in agrũ. Sequit̃. Cõmoremur ĩ villis. *Villa.* Tres sũt ville celebris memorie, in quibꝰ moratꝰ est dilectꝰ.s. in Bethleẽ natꝰ, in Nazareth nutritꝰ, in Hier'l'm crucifixus & suscitatꝰ. Bethleẽ domꝰ panis dr̃. Nazareth flos vel sanctitas, vel germẽ munditie. Hier'l'm

visio pacis. Et nos moremur in his cum dilecto, vt in domo panis nostra nutriatur infantia. In domo floris mũditię & sanctitatis nostra crescat adolescentia. In domo pacis pro Christo patiẽdo nostra roboretur patiẽtia. In prima tres sunt panes, quibus refici debemus. Quis vestrũ habebit amicum & dicat ei. Amice cõmoda mihi tres panes.

Panes.iij. in Bethleẽ

Primus nobis cœlum ostendit.
Per secundum cor nostrum in cœlum ascendit.
Tertius panis viuus qui de cœlo descendit.
Primus est panis doctrinę.
Secũdus veniẽtes ex desiderio supnoꝝ lachrymę
Tertius Eucharistię.
Primus dat nobis fidei firmamentum.
Secundus pręsentis exilij solatium.
Tertius hic est viaticũ, in regno erit delectamẽtũ.

De primo. Panis cor hominis cõfirmat. De secũdo. Fuerũt mihi lachrymę meę panes die ac nocte Et. Cibabis nos pane lachrymarũ. De tertio. Panem angelorum manducauit homo.

Primus comeditur in tabernaculo decoris.
Secundus cum aqua lachrymarum.
Tertius cum potu dominici sanguinis.

In figura primi erãt in tabernaculo duodecim panes ꝓpositionis. In figura secũdi posuit Angelus panẽ & vas aquę ad caput Helię subter iuniperũ dormiẽtis. In figura tertij obtulit Melchisedech panẽ & vinũ Abrahę de bello reuertẽti. Ecce his in Bethleem cum dilecto nata nutritur infantia. Transeamus vsq; Nazareth, vt ibi cum dilecto nostra crescat adolescentia. Oportet ergo vt iuxta triplicem eius interpretationem.

Nazareth interpretatio triplex

Primo simus sancti.
Secundo mundi.
Tertio floridi.
Sancti, vt peccata nostra purgemus.
Mundi, vt deinceps a lapsu nos custodiamus.
Floridi, vt virtutibus abundantes in contemplando flore, qui est Christus, iocundi simus.

De primo. Custodi aĩam meã qm̃ sanct⁹ sum. Cũ sanctificatus fuero in vobis effundã sup vos aquã mũdam: scilicet qua mũdi sitis post sanctificationẽ. Lauamini sanctificãdo, mundi estote a peccato decętero vos custodiendo. Cor mundũ crea in me deus. Beati mũdo corde qm̃ ipsi deũ videbũt. Hęc est duplex sanctificatio. Vnde Moyses. Sanctificamini hodie & cras, tertia die videbitis maiestatem dei in vobis: scilicet qñ floridi eritis. Vnde. Iustus vt palma florebit. Palma quę est Christus floret virtute, & dulcẽ fructũ scilicet visionẽ diuinę maiestatis habet in summitate: scilicet hic in ęnigmate, ibi in specie. Ecce hic creuit adolescentia. In visione pacis roboretur patientia. Tres videmus paces in hac villa cum dño morantes.

Pax regis triplex.

Prima in extremo examine.
Secunda in regno ab omni tentatione.
Tertia cum offenso prius creatore.

De prima. Ingrediaẽ putredo in ossib⁹ meis, &.s.m.s. vt requiescã in die tribulationis. Scda Iob. Bestię terrę pacificę erũt tibi. Bestię terrę sunt tentationes mũdi hui⁹. De tertia. Ipse promittit sicut dictũ est. Ego cogito cogitationes pacis hic & in futuro. Mane surgamus ad vineas. Vinea est conuersatio religiosa.

Religio tribus gradibus proficit.

Hęc mane perfunditur rore.
Meridie proficit solis calore.
Vespere vicina loca afficit calore.
Conuersio enim sancta.
Primo habet rorem: id est inchoatam gratiam.
Secundo diuini amoris flagrantiam.
Tertio boni odoris fragrantiam.
Primum ad se.
Scdm ad deum.
Tertiũ ad ꝓximũ.

De primo. Ros in messione mea morabitur, ait Iob. De secundo. Nolite considerare q̄ fusca sim, quia decolorauit me sol. De tertio. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. In primo gradu erat Paulus cum diceret. Gratia dei sum id quòd sum. In secundo dixit. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris p spiritũ sanctũ qui datus est nobis. In tertio erat cũ dixit. Christi bonus odor sumus deo in his qui pereunt, & in his qui salui fiunt. THO.

Videam⁹ si floruit vinea, si flores fructus pariũt, si floruerũt mala punica.

Floret vinea: cum ecclesia prima fidei & cõfessionis pia rudimenta percipit. Flores autẽ fructus pariunt, cum fides & deuotio sanctoꝝ prompta efficitur, etiã ad exercendũ opus iustitię, ne fides eorum sine operibus ociosa inueniatur esse vel mortua. Florent mala punica, cum qui in fide & recta operatione profecerunt, etiam desideriũ patiendi pro iustitia percipiunt. Mala em̃ punica quia sanguinei sunt coloris, passionem tam Christi q̄ martyrum designant. Recte in omibus his sponsa dilecti sui præsentiam requirit, quia sine eo nec bene facere, nec bene cogitare, nec aliud quid potest. Si autem hęc in persona antiquorum patrum legantur, per mane accipimus Christi incarnationem, quam ardenter desiderabant videre & cum eo alijs proficere. Vinea est ecclesia. Vitis, Christ⁹. Ego sum ait vitis vera, vos palmites. Hui⁹ vineę

Vitis est aspectu vilis.
Flos medicinalis.
Fructus: id est vinum, lętificat cor hominis.
Vilis propter tortitudinem.
Medicinalis, quia fugat serpentem.
Lętificat cor hominis: per potus suauitatem.
In primo attendimus Christi humilitatem.
In secundo dęmonum expugnationem.
In tertio lętam resurrectionem.
Humilis fuit dilectus in pręsepio.
Humilis in seculo.
Humilis in patibulo.

In pręsepio reclinatus vilibus pãnis, quia nõ erat locus ei in diuersorio. In seculo, dum clamaretur ad eum, Demonium habes: exposit⁹ Iudęorum ludibrio. In patibulo in quo est visus quasi leprosus, & percussus & humiliatus a deo. Palmes non potest fructum facere nisi manserit in vite, sed nec florere. Vitis ista tribus floribus floruit.

Vitis flores tres.

Floruit flore castitatis.
Floruit miraculis.
Floruit effusione sanguinis.
Primo a natiuitate.
Secundo in prædicatione.
Tertio in passione.

Hoc triplici flore per ipsum floruit vinea: id est Ecclesia. Flos iste medicinalis est. Cum enim floret vinea, ex virtute floris omnes serpentes fugiunt ab ea. Tria enim sunt genera serpentium, qui fugiunt a facie huius triplicis floris id est

Serpentiũ gña tria.

carnis petulantia, mundi malitia, sathanę astutia. Per florẽ castitatis, carnis petulantia vincitur. Per florem miraculoꝝ mundi malitia expellitur. Per florem sanguinis diaboli astutia obturatur. Primi serpentes sunt, quos Magi Pharaonis fecerũt in ęgypto, vbi filij Israel seruiebãt in luto & latere .i. carnis voluptate. Secũdi qui eosdem persequuti sunt in deserto pro malitiosa murmuratione. Tertius in paradiso, qui Euam seduxit sua calliditate. Notandũ q̄ in hoc Cãtico de vinea florẽte ter agitur, vt hic. Descẽdi in hortũ meũ, vt viderẽ poma cõualliũ, & inspicerẽ si floruissent vineę. Itẽ. Ficus protulit grossos suos: Vineę florentes odorem dederunt. Item in pręsenti loco videamus, si floruit vinea, si flores fructus pariunt.

Primo simpliciter dicitur. Si floruissent vineę.
Secundo. Vineę florentes odorem dederunt.
Tertio. Si flores fructus pariunt.

Primo em̃ Christus ab hominib⁹ quasi infans bonę indolis & mundę vitę simpliciter est acceptus. Secũdo q̄ nõ pur⁹ homo sed & deus esset, per miracula agnitus. Tertio effuso sanguine ab eo acceptus est imortalitatis fructus. Propter hos flores dicebat. Ego flos cãpi, & liliũ cõualliũ. Liliũ cõualliũ fuit, quia humilis in castitate. Flos cãpi fuit, qui est in euidẽti quã dicũt esse violã: quia manifest⁹ factus est miraculoꝝ operatione. De flore dicitur. Audite me diuini fructus, & quasi rosa plãtata super riuos fructificate. Ipse em̃ fuit rosa rubens sanguine in passione. Riui aquarũ sunt diuersa bona gratiarũ. Sup his, nõ sub his ipse fuit, vtpote dñs oĩm gratiarũ fructificauitq; moriẽdo: vitã & sibi & nobis acquisiuit. Videamus ergo si flores fructus pariũt. Triplicẽ ex his florib⁹ fructũ expectamus: fructũ virtutis: fructũ operis: fructũ imortalitatis. Igiẽ per florẽ castitatis habetur fructus virtutis. Vnde dr̃. Egredietur virga de radice Iesse, &.f.d.r.e.as.& re. sup eũ spiritus dñi &c. Iesse refrigeriũ dr̃. Vnde de eo ascendit flos castitatis in quo dona spũssancti libẽtius requiescũt. Per florẽ miraculoꝝ, opa virtutũ. Propter hęc em̃ q̄ videbãtur fieri a Christo hoies operabãtur. Inde est q̄ virga Aaron floruit, & ideo ad ministrãdũ in tabernaculo electus est. Per florẽ sanguinis habem⁹ fructũ imortalitatis. Vnde Salomon. Florebit amygdalus & impinguabitur locusta, & dissipabiẽ capparis quoniã redibit homo in domum ęternitatis suę. Hęc amygdalus fuit crux, quę floruit sanguine Christi, & per eum dissipatur capparis. id est corruptio nostra, & sic redibit homo in domum ęternitatis suę. Videamus quoq; si floruerunt mala punica. Mala punica q̄ sũt rubea, martyres designãt.

Martyrũ triplex gradus.

Hi primo habent patiendi desiderium.
Secundo martyrio se offerunt.
Tertio martyrium libenter sufferunt.
Florent igitur martyrij desiderio.
Crescunt cum se offerunt martyrio.
Maturescunt & rubent voluntarie sufferendo.

Audi florentis Apostoli desideria. Non solum ait paratus sum alligari in Hierusalem, sed & mori pro nomine Iesu Christi. Audi offerẽtem se martyrio. Curramus ait ad propositũ nobis certamen, aspicientes in actorem fidei & consummatorem Iesum. Audi martyrium sufferentem. Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter nanfragium feci. THO.

Ibi dabo tibi vbera mea.

Vbera constat esse doctores ecclesię. Hęc vbera domino dat, cum & facta & dicta pręedicatoꝝ suorum in eius exhibet obsequium, vt nouos generent filios dilecto. Sunt vbera brutorum animaliũ, vt equarum, quę solum suos nutriunt fœtus. Et sunt quę suos nutriunt fœtus, & in humanos aliquid pręstãt vsus, vt vaccarũ & ouiũ. Et sunt quę solummodo sunt apta nutriendis hominibus, vt mulierũ. In primis designãtur homines tam verbis q̄ moribus dissoluti. In secundis, verbis ornati, sed moribus dissipati. In tertijs tam verbis q̄ moribus compositi.

Vbera.

Primi em̃ sibi similes tñ faciunt discipulos.
Secũdi cõuersatione similes, sed verbis diuersos.
Tertij & verbis & moribus deo acceptos.

De primis dicitur. Sed & lamię nudauerunt mãmam, lactauerunt catulos suos. De secundis illud Ezechielis. Cõfracta sunt vbera pubertatis tuę. Pubes dicitur fœmina, qñ est viri potens, & apta ad gignendos filios: quod habet pręedicator per sermonem. Sed cõfracta eius vbera: si malam habet conuersationẽ. De tertijs. Duo vbera tua sunt duo hinnuli capreę gemelli, propter bonã cõuersationẽ & bonũ sermonẽ. Primis dicit Dñs. Vos circuitis mare & aridã, vt faciatis vnũ proseletũ, & cũ feceritis facitis eum filiũ gehẽnę duplo q̄ vos. Nec mirũ. Quia nox nocti indicat scientiã. Vnde bene ait ille Satyric⁹. Scilicet expectas, vt tradat mater honestos, Aut alios mores q̄ quos habet: vtile porro Filiolã turpi vetulę ꝓducere turpem. De talibus ait Dauid. Quoꝝ os maledictione & amaritudine plenũ est. Ecce quales in sermone. Veloces pedes eoꝝ ad effundẽdũ sanguinẽ. Cõtritio & infœlicitas in vijs eoꝝ. Ecce q̄lis in cõuersatiõe. De secũdis dr̃. Popul⁹ hic labijs me honorat, cor aũt eoꝝ lõge est a me. Itẽ. Quę dicũt facite: q̄ aũt faciũt nolite facere. De his quoq; in Leuitico. Nõ seres agrũ diuerso semine: sicut scriptũ est. Bene loqui & male viuere, nihil aliud est q̄ ꝓpria se voce dãnare. Peccatori aũt dixit Dñs. Quare tu enarras iustitias meas: &.a.t.m. per os tuũ. Tu vero.d.& ꝓ.s.m.&.r. Hi sunt qui loquũtur pacẽ cũ ꝓ.s.m.&c. De tertijs. Audi ad populũ. Quõ verbo nutriebat. Ait aũt. Lac vob; potũ dedi, nõ escã. Si p̄dicauero ait vobis nõ est mihi gloria. Necessitas em̃ mihi incũbit. Vę em̃ mihi est, si nõ p̄dicauero. Et quõ instruebat Timotheũ nutrire verbo. Pręedica inquit verbũ, insta importune, opportune. Et cõuersatiõe. In oĩb⁹ teipm̃ p̄be exẽplũ bonoꝝ operũ: in doctrina, in grauitate, i integritate: vt is qui ex aduerso est vereaẽ, nihil habẽs malũ dicere de vobis. Vbera ista quę bona sunt,

Alij a dilecto elongant.
Alij dilecto locant.
Alij dilecto donant.

Vberũ varij effect⁹.

Primi sunt qui collatam sibi a deo gratiam: in nulla expendũt vtilitate. Secũdi expẽdũt pro tpali cõmunitate. Tertij ꝓ sola charitate. Primi talẽtum dñi abscondũt inuolutũ in sudario. Secundi vendunt oues & boues, & columbas in templo. Tertij talentum sibi commissum ad dominum suum reportant cum lucro. Primis dicitur. Videte ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Et Paulus Timotheo. Noli negligere gratiam quę in te est. Maledictus qui abscondit frumenta in tempo

re famis,ait Salomon. Sapientia abscondita, thesaurus absconditus,quę vtilitas in vtrisq;. Secundis dicitur. Gratis accepistis,gratis date. Alioquin lepra Naamam Syri adhęrebit Giezi. Ait Iob. Ignis deuorabit tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt. Et qui excutit manus suas ab omni munere,iste in excelsis habitabit.
Est enim munus a manu.
Munus a lingua.
Munus ab obsequio.
Tertijs dicitur. B.be aquam de cisterna tua & fluēta putei tui. id est tibi proficiat gratia tua tibi a deo collata. Proficiat nihilominus alienis. Vnde subditur. Deriuētur fontes tui foras,& in plateis aquas tuas diuide. Inde Paulus. Gratia dei sum id quod sum,& gratia eius in me vacua nō fuit. Idem ait alibi. Secūdū gratiam quę data est mihi,vt sapiēs architectus fundamentū posui,alius autem superędificat. Qui sitit veniat & bibat. & dabo ei gratis aquam vitę,sicut dictum est in Apocalypsi. Gratia primorum figurata est in mānā illo,quod quia filij Israel cōtra preceptum reseruauerunt,cœpit scaturire vermib⁹. Similiter Onan filj⁹ Iuda,qui dicitur mœror eorum,cum deberet suscitare semen fratris sui Er qui defunctus erat,cū accederet ad Thamar vxorē illi⁹,effūdebat semen in terrā. Gratia secūdorū designata est in priogenitis Esau,quę dedit patri suo Iacob,pro edulio tuſę lēticulę. Tertiorū gratia figurata est in oleo mulieris,cui filius vasa ministrabat,at illa infundebat: & in oleo & vino quę infudit Samaritanus ei qui incidit in latrones. Vbera ecclesię sunt prędicatores,quos Ecclesia dat sponsa dum eos mittat ad regimen imitando eo⁹ doctrinā & mores:tanq̄ lac ex vberibus sugens. Hęc vbera prefigurauit Salomō:qñ fecit in tēplo duo Cherubin de ligni s oliuarū decē cubitorū altitudinis,& alas quinq; cubito⁹. Dignum erat:vt Christus qui venerat misericordiā facere,assignaret nobis vberum loco, viros misericordię:& eis qui ceciderant per Adę stultitiam,hoies scientes assignaret:ille qui docet hominē sciētiā:vt per eos faceret hoiem intelligere:qui nō venit legem soluere,sed implere. Hęc duo Cherubin Petr⁹ sunt & Paulus:qui facti sunt de lignis oliuarū, quia isti sunt viri misericordię: quorū iustitię oblitionē nō acceperūt,qui dicūtur Cherubin.i.plenitudo sciētię: quia nō dilexerunt scientiā phātasticarū argumētationū,sed scientiam dei plusq̄ holocaustū. Decē cubito⁹ dicti sunt:qa spūaliter & adimplētes & docentes legis articulos accepturi sunt nobiscū:qui laboram⁹ in vinea dñi singulos denarios. Vide lac qđ ex his duob⁹ exit vberib⁹. Habem⁹ in Cherubin sciētiā,in lignis oliuarū miam. Ecce lac duplex. In decē cubitis perfectio diuinę legis. Scientiā,vt habeaē dei & nostri cognitio. Misericordiā,vt habeaē de ꝓximo cōpassio. Legis obseruātiā,vt perficiaē in nobis dei mādato⁹ executio. De primo. Labia sacerdotis custodiūt sciētiā: & legē ex ore eius requirūt:quia angelus dñi exercituū est. Et in eodē. Periit populus meus eo q̄ nō haberet scientiā. Ad hoc enim Apīs datus est spiritꝰ scientię. De mia Iob. Foris nō mansit peregrin⁹,& ostiū meū patuit viatori: Et addit. Quia mecū creuit miseratio,& de vtero matris meę egressa est mecū. Itaq; isti sunt viri misericordię. Ecce lac vberū. De lege dī. Pax multa diligentibus legem tuam:& non est &c.
Est scientia quam sequitur pœna.
Est scientia semiplena.
Est scientia plena.
Prima scit dei volūtatē,sed nō deserit iniquitatē.
Secūda cū tractet de tpalib⁹,tñ retinet puritatem.
Tertia prorsus sequitur dei voluntatem.
Prima est ethnica:quia ethnici hoc faciunt.
Secūda politica:qa ciuitates tpalia iuste disponūt.
Tertia Apostolica:quia viri Apostolici voluntati diuinę se subijciunt.
De prima. Meli⁹ erat vīā veritatis nō agnoscere, q̄ post agnitionē retrorsum cōuerti. De secūda ait Paulus. Scio esurire & satiari,& abūdare,& penuriā pati. Itē. Sacerdotes qui bene scifit prędesse,duplici honore digni habeantur. De tertia ait Dñs mulieri Samaritanę. Si scires quis est qui petit a te bibere,forsitan petisses ab eo vt daret tibi aquā viuā. De his cōqueritur Propheta. Nō est mia,nō est veritas,nō sciētia dei in terra. De hac Paulus. Nihil iudicaui me scire inter vos,nisi Iesum Christū,& hunc crucifixū. Itē. Scio cui credidi:& certus sum quia potens est depositū meū seruare in illū diē iust⁹ iudex. O Petre,vbi est illud verbum quo negasti dñm dicēs Ancillę. Nescio quid dicis. Itē. Iurare & anathematizare cœpisti q̄ nō noueras hominē. Tu quoq; Paule,qui vestes lapidantiū Stephanū seruares. Qui Christū persequi & mēbra ei⁹ nō cessares: Qui Epistolas a principib⁹. s. acciperes: Tūc aliud sciebas q̄ Christū crucifixū. Et ille. Si ignorans feci in incredulitate. Itaq; qui prius fui magister sequitię,nūc exhibeo lac de vbere misericordię. Qui prius peccaui per ignorantiā,tanq̄ de vbere ꝓpino multis scientiā. Me,ait Petrus. permisit deus cadere,vt lapsos releuarē. Hi pfigurati sunt i Samuele,qui dicebat ad Saul. Inuenies duos viros saliētes foueas magnas. Isti eī salierūt foueā magnā,qui trāsierūt de peccato ad iustitiā,de laqueo diaboli ad liberā Christi viā:de formidine mortis ęterne ad fiduciā. Inde Propheta. Vobis q estis sup terrā erit formido & fouea & laque⁹. Laque⁹ diabolicę seductiōis. Fouea obstinationis. Formido extremę aīaduersationis. Laqueus diabolicę seductionis,vt incideret in tentationē. Fouea obstinatiōis,vt veniat in desperationē. Formido ęterne aīaduersionis,vt sit parat⁹ ad extremā dānationē. De laqueo. Laqueū parauerūt pedib⁹ meis,& in.a.m. Itē. Aia nr̄a erepta est de laqueo venātiū. De fouea. Laqueū aperuit & effodit eī,& incidit in foueā quā fecit. Itē. Vulpes foueas habēt,& volucres cœli nidos. De formidine. Pāor videbit & trascēt,dētib⁹ suis fremet & tabescet. Quia terribilis est expectatio iudi. q.c.e.a. & ignis ęmulatio,q̄ cōsumptura est aduersarios. Hi scientiā habuerūt in pcō⁹ cōuersatiōe. In cōuerso⁹ gubernatiōe. In diuina vocatione. In cōuersatiōe,cū sciētiā habuerūt,& fortitudinē qua possent labores sustinere. Audaciā,qua possēt tyrānis resistere. Ecce habem⁹ in basib⁹ trib⁹ leones & boues & cherubin. Vide Paulum leonē. Neq; mors,neq; vita,neq; principatus,neq; potestates poterūt me separe a charitate Christi. Ecce. Iustus vt leo cōfidit. Vide laborātē bouē. Ter virgis cęs⁹ sum:semel lapidat⁹ sum:ter naufragiū feci. Audi Cherubin. En terra mea aduersū me clamat,& cōedi fruct⁹ ei⁹ absq; pecunia,s. sciētię qua cōuertat.

Ista sunt vbera quæ dabo tibi ait sponsa. Notandum q̄ dat vbera:
Quibus Christus nutrit in assumpta humanitate
Et sunt quib⁹ nutritur in fidei firmitatem.
Et sunt quibus nutritur in charitate.
Prima porrigit virgo Maria.
Secunda exhibent prędicatores in Ecclesia.
Tertia donat anima deuota.
Primis nutritur caro saluatoris.
Secundis fides mediatoris.
Tertijs feruor amoris.
De primis. Ipsum regem angelorum sola virgo lactabat vbere de cœlo plena. De secūdis specialiter dicit pro Petro & Paulo & eo⁹ imitatorib⁹. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capreæ gemelli:q pascūtur in lilijs. De tertijs dicitur. Da eis dñe ait Propheta. Quid dabis eis? Vbera arentia & scutū cordis duritiā. Arentia eī habent vbera, qui nec lac viuum impendūt pro Christo:nec lac charitatiuę deuotionis impēdunt deo. Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

VEni dilecte mi:egrediamur in agrum:cōmoremur in villis:mane surgamus ad vineas:videam⁹ si floruit vinea: si flores fructus parturiunt:si floruerūt mala punica:ibi dabo tibi vbera mea. In his verbis ostēdit mater sollicitudinem quā gerit pro Ecclesia:qualiter sollicitet filium vt eam visitet. & profectus videat: quatenus qđ minus est visitando cōpleat. Dicit ergo. Veni dilecte mi:ingrediamur in agrum: visitem⁹ illos qui sunt in agro,& vomere prędicationis,humanarum cordium terram scindunt. Veni dilecte mi:cōmoremur in villis,faciētes mansionē apud illos:qui habitantes in vnum per dilectiōem, vno iure viuunt. Surgam⁹ manead vineas plantādas in fide:videamus si vinea floruit, per boni operis exordium:si flores fructus parturiāt, per boni ordij complementū:videamus si floruerunt mala punica:quorum flos ruber desideriū imitandi passionem dominicam demonstrat in viris fidelibus qui per illas arbores designantur. & subdit Domina. Ibi dabo tibi vbera mea:vt gustes iterpellationes meas pro Ecclesia:quæ procedunt de vberibus meis. per quæ supra diximus ipsius pietatē & misericordiam designari. THO.

Mandragorę dederūt odorē in portis nostris.

PPortę Christi & Ecclesię sūt ijdem doctores q vberū vocabulo fuerūt expressi. Vbera sunt:quia doctria paruulos nutriūt. Portę sunt:qa nutritos in regno cœlorum introducunt. Vnde in Apocalypsi. Ciuitatis quam vidit Ioānes:dicūtur esse portę duodecim.i.duodecim Apostoli. In his portis mandragorę odorē dederunt:quia & Apostoli & eorum sequaces spiritalium ex se virtutū famam sparserunt. Mandragora est herba aromatica cuius radix formam habet humani corporis. Mala vero eius suaue sunt olentia. Hāc habet virtutem vt egris laborantibus incōmodo vigiliarū somnum indulgeat. Item si quorum corpora propter curam secanda sūt, huius cortex vino mixt⁹ ad bibendum datur:vt soporati dolorem non sentiant. Item illis medetur qui nausea sic laborāt vt nec cōtinere cibos valeāt nec capere delectenē. Ci

Mandragora quid & forma.

bus animę est sermo doctrinę:quem quidā fastidiunt audire vel auditū tradere negligunt memorię. Quatuor sunt portę.
Prima ad occidentem.
Secunda ad aquilonem.
Tertia ad austrum.
Quarta ad orientem.
Ezechieli monstratum est ędificium i quo prima tacetur:quia est inutilis. Tres aliæ ei ostendūtur: quia in eis magna est vtilitas.
Per primam eī est egressus.
Per secundam regressus.
Per tertiam progressus.
Per quartam ingressus.
Egressus ad tenebras mundanę cęcitatis.
Regressus ad gratiam sanitatis.
Progressus in feruore charitatis.
Ingressus ad splendorem claritatis.
In prima nam q; homo labitur in culpam.
In secunda resurgit per pœnitentiam.
Per tertiam ambulat in iustitijs.
Per quartam penetrat secreta supnę beatitudinis.
Prima eī est porta erroris.
Secunda satisfactionis.
Tertia feruoris.
Quarta luminis.
Prima est porta sterquilinij quę in libro Regum legitur. Secunda in qua iuuenis filius vnicus matris suę a dño suscitatur. Tertia ē speciosa porta:i qua Petr⁹ claudum vt rectus ambulet, erigit: vbi op⁹ charitatis exercetur. Quarta est porta Bethleem in qua erat fons cuius aqua a Dauid desideratur. De prima. Et appropinquauerunt vsq; ad portas mortis. De secunda. Intrate per angustam portā De tertia. Aperite mihi portas iustitię & ingressus in eas confitebor dño. De quarta. Diligit dñs portas Sion super omnia tabernacula Iacob. Per primam egressa est Dina filia Iacob & corrupta. Ad secundam inuitabat Propheta synagogam dicēs Reuertere virgo Israel in ciuitates tuas. De tertia exclamat Salomon. Quę est ista quę ꝓgredit qua si aurora consurgens. Ad quartam festinabat Paulus cum diceret. Ingrediamur in illam requiē:nos qui credidimus. Mandragora per omnia simulat homini pręter capillos. Homo itēger est Christ⁹ ex diuinitate & humanitate. Iustus aūt:qui p has portas intrat, est mandragora:qui assimulatur corpori Christi id est humanitati immutatiōe religio sę vitę. Caput Christi est deus cui iustus nō potest assimulari quę agit ex diuinitate, vt in miraculo⁹ operatione. Igitur vita iusti dat odorem in portis nostris id est in tribus vltimis.
Nā in pria dat fœtorē vita peccatoris quatriduani
In secunda vita reuersi dat odorem vnguenti. Odor
In tertia vita iusti odorem thuris.
In quarta vita deuoti contemplatiui dat odorem aromatis.
Primus dat fœtorem:dum alios scandalizat, per immundum vitę exemplum. Secundus dat odorem vnguenti:dum per suam reuersionem alios sanat:prouocans ad diuinę misericordię remediū Tertiꝰ dat odorem thuris, dum sibi & alijs p orationes diuinū impetrat adiutorium. Quartus dat odorē aromatis:suauitate sue devotionis. De prio dicitur, Dñe iam fœtet:quatriduanus eī est. In figura secundi domus repleta est ex odore vngue-

ti:quoniã Maria vnxit pedes dñi. De tertio dictũ est in Apocalypsi. Habebant seniores citharas & phialas aureas plenas odoramentoꝝ:quæ sũt orationes sanctorũ. Vel cithara est vox in odoramentis suauis pinguedo orationis. De quarto. Ascendit fumus aromatũ in conceptu dñi de manu angeli. Irẽ quatuor istas portas inuenim⁹ in sacramẽtis Christi:omnes in bonam partem acceptas.

Portę quatuor.

Prima est orientalis.
Secunda occidentalis.
Tertia aquilonis.
Quarta meridionalis.
Prima est vterus virginis.
Secunda est latus saluatoris.
Tertia est tenacitas rapinę infernalis.
Quarta est ingressus patrię cœlestis.

De prima in Ezechiele dicitur. Porta hæc clausa erit:vir non ingredietur p eã:quia dñs deus Israel ingressus est per eam. De secunda. Intrate per angustam portam. De tertia. Ego dixi i dimidio dierum meorum:vadam ad portam inferi. De quarta. Eleuamini portę ęternales:& introibit rex glorię. Istę portę clausę fuerunt in Prophetis:quia obscurę ab eis prædictę:sed iam coruscante Euangelio sunt apertę. Prima aperta est in Christi natiuitate. Aperta dico,non virginitatis corruptione: sed natiuitatis Christi manifestatione. Secũda apta est in eius passione. Tertia in descensu Christi ad inferos & resurrectione. Quarta in ei⁹ ascẽsiõe

De prima aperta est mundus illuminatus.
De secunda est hõ redẽptus & a peccatis lotus.
De tertia est captiuus hõ ab inferis liberatus.
De quarta missus est spiritussanctus.

De prima dictum est. Orietur vobis timẽtib⁹ nomen meum sol iustitię. Nam vidimus gloriã eius gloriam quasi vnigeniti a patre. De secũda. In sanguine tuo redemisti victos tuos de lacu in quo nõ erat aqua. Et. Ipse enim prior dilexit nos:& lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. De tertio. Ero mors tua o mors:morsus tu⁹ ero inferne. Nã captiuitate libera Iesum sequuntur agmina. De quarta. Ascendens Christus in altum:captiuã duxit captiuitatem:dona dedit hominib⁹ id est septiformem spiritum. In istis dant mandragorę id est conuersationes iustorum:odorem.

In prima dum Christi imitantur humilitatẽ.
In secda dum se conformãt ei per passionem.
In tertia dum caute fugiũt inferni tormenta repellendo viriliter diaboli machinamenta.

In quarta dum ad cœlũ sua erigũt desideria.

In prima bonum dabat odorem humilitatis Dauid dicẽs. Ludam coram archa domini, & vilior fiam in oculis meis. Apostolus bonum dabat odorem passionis in secunda dicens. De cętero nemo mihi molestus sit:stigmata enim Iesu Christi porto in corpore meo. In tertia bonũ dabat odorẽ fugiẽdo infernum Dauid dicens. Dñe eduxisti ab inferno animam meam: saluasti me a descendentib⁹ in lacum. Et. Anima mea sicut passer erepta est de laqueo venantium. In quarta bonum odorem dabat erigendo ad cœlum desiderium suum Dauid dicens. Sitiuit anima mea ad deum fõtem viuum:& cor meum,& caro mea exultauerunt in deum viuum. Item duodecim Apostoli portæ dicuntur. Vnde in Apocalypsi duodecim portæ vidę fũt a Ioanne in illa ciuitate Hierusalẽ:quæ ostensa est. Item. Dictus est Christi⁹ porta. Ego ait sum ostium:per me si quis introierit,ingredietur & regredietur,& pascua inueniet. Per hanc portam intrant omnes. Item hãc inuenimus diuisionẽ.

Portarũ alia diuisio.

Sunt portę Sion. Portę Sion sũt Ecclesiæ
Sunt portę iustitię. sacramenta: p quę Eccle
Sunt portę ęternales. siã intram⁹. Portæ iustitię sunt virtutes medię quas temporaliter exercemus. Portę ęternales sunt precipuę virtutes:quas etiam in futuro habituri sumus.

In primis dant odorem prędicando prelati.
In secundis iuste viuendo religiosi.
In tertijs soli deo vacantes perfecti.

De primis. Christi bonus odor sumus deo ait ille prædicator egregius. De secundis. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni: cui benedixit dominus

De tertijs. Odor tuus in me concupiscentias excitauit ęternas. Item.

Portatũ alia diuisio.

Sunt portę mortis.
Sunt portę mundi.
Sunt portæ inferi.
Sunt portę cœli.

Portę quibus ingredimur ad mundum sunt corrupta sensualitas:& cęca cupiditas. Vnde appropinquauerunt vsq; ad portas mortis. Portę inferi sunt cęca desperatio & dura obstinatio. Vnde portę inferni non prealebunt aduersus eã. Portę cœli humilis patientia:quę est porta ferrea ducens ad ciuitatem & amoris concordia:q̃ est porta orietalis

Primę portę pertinent ad filios huius seculi.
Secunde ad filios gehennę.
Tertię ad filios dei.

Primi in suis portis inueniunt errorem.
Secundi per suas sibi preparant ęternũ fœtorem.
Tertij in suis quasi mãdragora vitę odorem.

De primis. Errauerũt in solitudine in iaquoso viã ciuitatis habitaculi nõ inuenerũt. De scdis. Ignis sulphur & spũs procellarũ,pars calicis eorũ. Sulphur em̃ fœtore suo ęternum fœtorem ostendit. De tertijs. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. Vitis em̃,quas dixim⁹ portas cœli putationẽ sustinendo designat patientiam:tortitudine & vilitate sua humilitatem. Vino vero qđ ẽ calidę narę & letificat cor hominis:designat amoris diuini feruorem & iocunditatem. Item septẽ sunt portę Hierusalem. Porta vetus. porta fontis. porta gregis. porta equorum. porta sterquilinij. porta piscium porta vallis. Item sunt septem beatitudines: q̃ ibi numerantur. Beati pauperes spiritu quoniã ipsorum est regnum cœlorum. &cę.

Portę hierusalem.

Primę sunt angeli secundum vnã consideratiõnẽ
Secunda Patriarchæ. Porta vetus dicta est,
Tertia Prophetę. quia in principio nascẽtis Hierusalem fũdata est:quia i principio
Quarta Apostoli. creauit de⁹ cœlum &
Quinta martyres. terram. i. angelicam &
Sexta confessores. humanã naturã. Vnde Iacob euigilans ait
Septima virgines. Non est hic aliud nisi domus dei & porta
Prima est cœlestis. cœli. Porta fontis est
Secunda fidelis. per quam exitus erat
Tertia vmbratilis. ad fontem Gyon: vbi
Quarta iudicialis. Salomon vnct⁹ est i regem a Sadoch sacerdote &
Quinta terribilis. Nathan Propheta. Per hanc designantur Patriar-

che. Ab his em̃ fides & cultus vnius dei incepit/ & ad nos tanq̃ de fõte per riuos emanauit. Vnde de Abraham ait Prudẽtius, Senex fidelis prima credẽdi via est. Porta gregis iuxta templum erat per quam ducebantur animalia ad imolandũ. Hi sunt Prophetę quorum primus Samuel habitare fecit vnius moris in domo tanq̃ gregem in ouili. Hęc dicitur vmbratilis:quia sub figuris operũ & i tegumentis vmbrarum prophetauerunt. Porta equorum dicebatur:in qua dimittebant equos q̃ ascendebant in templum:vltra quã equitare non licebat. Hi sunt Apostoli propter velocitatem sic dicti. Quia subito in omnem terram exiuit sonus eorum:& in fines orbis terrę verba eorum. In horum figura Zacharias Propheta vidit equos rubeos:albos:nigros: & varios. Hæc porta est iudicialis. Apostolis em̃ dictum est. Sedebitis super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus Israel Inde canit Ecclesia. Ecclesiæ principes belli triũphales duces:cœlestis aulæ milites:& vera mundi lumina. Porta sterquilinij est: per quam sordes ciuitatis efferebantur. Isti sunt martyres quorum corpora reputata sũt vt stercora. Vnde ait Dauid Effuderunt sanguinem eorum tanq̃ aquam in circuitu. i. & non est qui sepe. Item Dauid. Posuerũt morticina seruorum tuorum. e. v. c. c. s. t. b. terræ. Quia lapidati sunt, secti sunt, tẽptati sunt, in occisione gladij mortui sunt. Porta piscium est: q̃ respiciebat mare mediterraneũ: p quã mercimonia piscium deferebantur in vrbem. Isti sunt cõfessores: qui in media voragine viciorum cõtra impetus fluctuum mundi. i. temptationũ ferũtur & procellis circũdantibus concutiuntur: & nõ deficiunt. Hi sunt pisciculi pauci quibus satiauit dominus quatuor milia hominum. Hęc dicitur exemplaris: quia cum verbo doctrinæ ministrat nobis exemplum vitę. Porta vallis erat quę ducebat ad vallem Iosaphat. Isti sunt virgines in valle positi humilitatis: quia collactaneę sunt virtutes: virginitas & humilitas. Vnde btã virgo. Quia respexit humilitatem ancillę suę, ecce em̃ ex hoc beatã me dicent omnes generationes. Hæc dicitur admirabilis. Quid em̃ admirabilius, q̃ vitam angelicã ducere in terris. In carne em̃ non secũdũ carnẽ viuere: nõ solũ supra carnẽ est: sed angelicũ. Moraliter quoq; possum⁹ accipere portas istas.

Portatũ moralizatio.

Sit ergo prima gratię.
Secunda contritionis.
Tertia exterioris pœnitentię.
Quarta sanctę meditationis.
Et nunc de his quatuor agamus. Prima ergo est gratia scilicet vetus. Ipsa em̃ est principium bonorum quę egimus. Ipsa quoq; est cœlestis. Per ipsã em̃ de cœlo
Egressus est angelus.
Egressus est Christus.
Egressus est spiritussanctus.
Angelus ad visitandum.
Christus ad redimendum.
Spiritussanctus ad considerandum.
Ad visitandum contra diaboli temptamenta.
Ad redimendum ab infernali pœna.
Ad consolandum in hac miseria.
Vñ Iacob vidit angelos ascendẽtes & descendentes & lapidem sub capite, id ẽ Christum. Et vnxit eum oleo spiritussancti: & ait. Non est hic aliud nisi domus dei & porta cœli. Secunda scilicet fõtis id est cõtritionis est. Fons iste tres habet riuos.

Fons.

Primo lauat macula peccati infectum.
Secundo luget proximi defectum.
Tertio pium rigat affectum.

Querit em̃ se mundare, proximo subuenire, deũ desiderare. Hanc aquam desiderauit Dauid cum desideraret de fonte qui est in porta Bethleẽ. Tertia ẽ porta gregis quæ & vmbratilis dicitur. Tres sunt greges.

Grex porcorum. De primo legit: quia misit dñs malignos
Grex caprarum. spiritus intrare in gregem porcorum. De secundo. Capilli tui sicut grex caprarum quę ascenderunt de mõte Galaath. De tertio. Dentes tui sicut grex tonsarum quę ascenderunt de lauacro. Non legimus q̃ porci offerantur in sacrificio. Capra offertur pro peccato. Ouis in holocausto.

Grex.

Primi ergo portam non ingrediuntur.
Secundi ingrediuntur.
Tertij in templo introducuntur.

Primi sunt porci qui in mari præcipitantur. i. peccatores qui in inferno cruciabuntur. Secundi sunt pœnitentes qui pro peccatis suis affliguntur. Tertij sunt iusti qui charitate feruent: vt iustiores reddantur. De primis. Quibus iurau i ira mea si introibunt in requiem meam. De secundis. Intra te per ãgustam portam. De tertijs. Filij Sadoch introbunt in sanctuarium meum & ministrabũt mihi. Hęc porta dicit vmbratilis: quia sacrificia sunt vmbra futurorum. vl̃ quia hęc opera secreto faciẽda sunt. vel quia licet meritum videtur, præmiũ nõdum declaratur. Quarta est porta equoꝝ. Nomine equorum tria designantur hominũ genera.

Equorũ noie tria hoim gña designãt.

Luxuriosi. Superbi. Honoribus diditi.
Primi remanent extra portam propter suam immundiciam.
Secundi propter suam superbiam.
Tertij vt sollicitudine ad tempus deposita, maiorem habeant contemplationis abundãtiã. De primo. Flux⁹ eorum: vt fluxus equorum. De secundo. Non in fortitudine equi voluntatem habebit nec in tibijs. De tertio. Qui ascendis super equos tuos, &. q. t. s. Hæc est iudicialis, quia cũ reuertit anima verius scit iudicare inter verum & falsum: bonum & malum: temporale & ęternum Sequuntur tres alię portę: quarum

Portarũ alia diuisio.

Prima est confessionis.
Secunda imitationis.
Tertia humilitatis.

Prima est sterquilinij. dum enim peccata confitemur quasi sterquilinium extra portam eijcimus.

Sterquilinium.

Tria sunt ista sterquilinia.
Primum peccata.
Secundum temporalia bona.
Tertium mundi miseria.

De primo. Qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora. De secundo. De stercore boum lapidabit⁹ piger. De tertio. Suscitãs de puluere egenum: & de stercore erigens pauperem. Hæc dicit terribilis. Dum em̃ auditor cõfessionis prędicat in cuti timorem in mortis articulo: tremorem horroris in iudicio: tenebras in inferno. Vnde Dauid Timor & tremor venerũt super me & cõ. m. t. Sequitur porta piscium. s. imitationis. Tria em̃ sunt gs

nera piſcium: quę debemus imitari.

Piſces qui nobis imitandi & eorum gñi.

De fluuio. De ſtagno. De mari.

Primi ſunt qui viuunt in ſeculo de ſuis laboribꝰ eleemoſynis vacãtes: & hi teſtimonio fidei ſunt probati. Secundi in clauſtro recluſi ſunt anguſtiati ſũt: afflicti ſũt. Tertij i martyrio ludibria & verbera experti. Hæc dicitur exẽplaris. Prios eñ debemꝰ imitari vt ſciamus in ſeculo communiter viuere. Secundos vt ſciamus in clauſtro ſolitudinẽ tenere. Tertios: vt poſſimꝰ i martyrio ꝓſtãtiam habere. In omnibus his neceſſaria eſt patientia. Vnde i Leuitico. Piſces ſiue de fluuio ſiue de ſtagno ſiue de mari nõ cõedetis: qui nõ habẽt pinnulas & ſquamas. Sequtur porta vallis. i. hũilitatis

Vallis porta.

Eſt vallis frumentoſa.
Eſt vallis lilioſa.
Prima eſt humilitatis peccatorum.
Secunda iuſtorum.
Tertia virginum.
Humilis eñ peccator lachrymis rigatur.
Humilis iuſtus: frumento virtutum cumulatur.
Humilis virgo: amœnitate mũdiciæ iocundat.
De primo. Qui emittis fontes in conuallibus. De ſecundo. Valles abundabunt frumento. De tertio Circũdabant eam flores roſarum & lilia conualliũ Hęc eſt mirabilis. Mirabile eñ eſt ꝙ deſtruit ſuperbiam quæ totum genus humanum prępcipitauit. Quod eñ illa de cœlo prępcipitauit: iſta reuehit ad cœlum. CAR.

MAndragoræ dederũt odorem ſuum in portis noſtris. Mandragora hæreba eſt, quę tam profundũ ſoporem inducit ꝙ poſſet homo incidi: nec ſentiret dolorem. Per mãdragoras eñ ſtudia contemplationis deſignantur: q̃ ita dormire faciunt hominem i delicijs ſuis: vt abſciſſionẽ ab inimicis ſuis carnalibus, a rebus ſecularibus: nec ſentiat nec attendat. Dicit ergo. Mãdragorę dederunt odorem ſuum in portis noſtris id eſt in portis quiq; ſenſuum: tũc noſtris: ſi odor mã dragorarũ ad eas pueniat & ab eis excludat odorẽ mundanũ. Nã ſi bñ dormiat interl⁹ aia: ſenſus ſuos excludit ad exteriora. Sequtur. THO.

OMnia poma noua & vetera ſeruaui tibi dilecte mi.

Poma noua & vetera.

¶ Poma noua & vetera: prępcepta vł promiſſa noui teſtamenti ac veteris: quę omnia ſeruauit dilecto ſuo Eccleſia. Ipſum eñ nõ ſolum eſſe nouit: qui vtriuſq; prępcepta daret: & ſeruantibꝰ ꝑmia digna redderet. Ipſe eñ ſolus fuit: qui antiqs per angelos: per ſemetipſum nobis: illis minora: nobis maiora: & dedit p̃cepta & promiſit prędmia. Item poma vetera, ſunt patres veteris teſtamẽti quorum nullus q̃libet ſanctus potuit regnum intrare ante incarnationem, paſſionem, reſurrectionem, aſcenſionẽ. Poma vero noua ſunt, iuſti noui teſtamenti quos vtroſq; ſaluandos prędſciuit Eccleſia per gratiam Chriſti venturi in mundũ. Noua poma ſunt quatuor.

Poma nua ſunt quatuor.

Primum incarnatio ſaluatoris.
Secundum initium nouę conuerſationis.
Tertium profectus humilitatis.
Quartum fructus perfectę virtutis.
De primo Iob. Dies mei tranſierunt quaſi naues poma portantes. quod de incarnatione Gregoꝛ exponit. De ſecundo in Leuitico. Cum intraueritis terram quam dñs daturus eſt vobis & plantaueritis in ea ligna pomifera: auferetis prępputia ab eis id eſt vanam gloriam a noua conuerſatiõe. De tertio. Deſcendi in hortum meum vt viderem poma conuallis. Per conuallem eñ deſignatur hũilitas. De quarto. Emiſſiones tuę paradiſus malogꝛ punicorum cum pomorum fructibꝰ. Mala enim punica ſũt martyres ſanguinis effuſiõe rubei. Fructꝰ pomorum, quę eſt in eis, perfectio virtutum.

Primum pomum affert ſanitatem.
Secundum ſapit auſteritatem.
Tertium prouocat vomitum.
Quartum tribuit appetitum.
Sanitatem fidei verę.
Auſteritatem pœnitentiæ.
Vomitum ſuperbiæ.
Appetitum dulcedinis ſupernæ.

Primum itaq; affert ſanitatem antiquis odore: ꝓſentibus ſapore: futuris in reſurrectione: fortitudine & decore. Vnde ipſa ſapientia. Sicut cinnamomum & balſamum aromatizans odorem dedi: q̃ ſi myrrha electa dedi ſuauitatem odoris. Sicut cinnamomum iocundi odoris & ſaporis, dedit odorẽ in natiuitate. Sicut myrrha q̃ amara eſt, in paſſiõe. Sicut balſamum quod a putredine corpus conſeruat incorruptum, in reſurrectione. Hũc triplicem odorem dedit antiquis ad fidem. Saporem dedit prędſentibus ſe manifeſtans eis in carne. Vñ guſtate & videte: qm̃ ſuauis eſt dominꝰ. Et. Qui edunt me ad huc eſurient. Futuris dabit ſuauitatem fortitudinis per incorruptionem. Pulchritudinis ꝓſui viſionem. Vnde. Dñs regnauit decorem induit. Secundum pomum ſapit auſteritatem pœnitentię. Vnde. Tribulationem & dolorem inueni & nomẽ dñi inuocaui. Hic clamat. Miſerere mei domine quoniã infirmus ſum. & propter te mortificamur tota die. Tertiũ pomũ facit vomitum ſuperbię. Ad quem nos admonet Apoſtolus. Expurgate vetus fermentum vt ſitis noua conſperſio. Et alius Apoſtolus. Deponentes omnem malitiam & oẽm dolum & ſimulationes & inuidias & omnes detractiones &c. Quartũ pomum prouocat appetitum dulcedinis ſuperne. Ad hoc nos inuitat Apoſtolus ſic. Quę ſurſum ſunt ſapite, non q̃ ſuper terram. Et Dauid. Sitiuit anima mea ad deũ fontem viuũ. Inde ſponſa in hoc cantico. Comedite amici & inebriamini chariſſimi. De his quatuor pomis ait Propheta. Ipſe cœpit & ſanabit nos. Per primum. percutiet pœnitentia. Per ſecũdum curabit nos faciens vomere ſuperbiam. Per tertium, viuificabit nos poſt duos dies. ſ. p̃dictę ichoationis, & profectus humilitatis, dans nobis ſaporẽ ſupernam. Per quartum ꝙ eſt quędam ſcilicet vnificatio ſpiritualis vitę, quę ſequitur in his duobꝰ diebꝰ. In die tertio ſuſcitabit nos de corpore & aia ſcilicet p̃cedẽtibꝰ duobꝰ diebus legis & Euãgelij. Primum pomum nouum eſt ineffabili dei & hominis vnione.

Secundum vetuſtatis Adę abiectione.
Tertiũ nouũ eſt deformãdo a ſupbienti diabolo.
Quartum nouum eſt ſe Chriſto conformando.

De primo. Faciet dñs nouum ſuper terram: mulier circũdabit virum. De ſecundo. In nouitate vitę ambulemus. De tertio. Renouamini ſpũ mentis veſtrę & induite nouum hominem qui ſecũdũ deum creatus eſt. De quarto. Renouabitur vt aquilę iuuentus tua. Aquila hęc eſt Chriſtus. de cuius ſimilitudine renouamur cum relictis peccatis eiꝰ nos virtutibus & operibus quãtum datur noſtræ infirmitati, nos cõformamus: vt poſt mortem ab ipſo reformemur. Q; ſit Chriſtꝰ aquila audi Ioãnem apoſtolum. Audiui ait vocem vnius aquilæ volantis per medium cœli. quod intelligimus de Chriſti aſcenſione. Hęc de pomis nouis dicta ſunt

Poma vetera ſunt tria.

Tria ſunt poma vetera.
Culpa originalis.
Voluptas carnalis.
Vanitas temporalis.
Primum collegit Adam in paradiſo.
Secundũ colligebant duo ſeniores preſbyteri inſidiantes caſtitati Suſannę latẽtes in pomœrio.
Tertiũ in Eccleſi. libro. Ego iquit paraui mihi ſeruos & ancillas: & plantaui pomaria & arbores diuerſi generis: & vidi ꝙ eẽt vanitas & afflictio ſpiritus. Prima illa poma noua ſeruat Eccleſia dilecto ad remunerandum. Iſta vero vetera ſeruat ei vel ad remittendum vel ad ęternaliter puniendũ
Culpam originalem remittit per baptiſmi ablutionem. Voluptatem carnalem per confeſſionem & carnis macerationem. Vanitatem vero temporalem per confeſſionem & mundi abdicationem. De primo enim ait dilectus. Niſi quis renatus fuerit ex aqua & ſpiritu ſancto: non poteſt introire in regnum dei. De ſecundo. Qui odit animam ſuam in mundo, in vitam ęternam cuſtodit eam. i. vitam carnalem. De tertio. Niſi quis renũciauerit omnibus quę poſſidet, non poteſt meꝰ eẽ diſcipulus. Magnę eñ poſſeſſiones: cauſę ſunt vanitatis. Alioquin dilecto hæc oia ſeruantur, æternaliter punienda: niſi ſatiſfecerimus de eis dũ nobis datur ſpatium. Debemꝰ eñ tria deo. tria ꝓximo. tria nobis. Hęc tria deo.

Debitores q̃bus ſumus.

Reuerentiam maieſtati.
Obedientiam veritati.
Patientiam benignitati.

Hęc tria nobis dimitti petimus quę deo debemꝰ & non ſoluimus. Proximo debemꝰ. poſſe noſtrũ. noſſe noſtrum. velle noſtrum. In ſubſidijs: in cõſilijs: in deſiderijs. Mędico: indiſcreto: peruerſo. Nobis quoq; debemus tria ſcilicet

Vitę ſubſidia.
Viuere ſine criminis macula.
Ambulare in iuſtitia.

De primo. Cibaria & virgam & onus aſino: panẽ & diſciplinam & opus ſeruo. De ſecundo. Beatus vir qui inuẽtꝰ eſt ſine macula. De tertio. Qui ambulat in iuſtitijs & loquitur veritatem: iſte in cœlis habitabit. Pro his quia nõ ſoluimꝰ, dicimꝰ. Dimitte nobis debita noſtra. Hanc ſponſam quam audiuimus poma noua & veteraſpõſo reſeruaſſe, beatam virginem a filio ſuo in cœlum aſſumptã poſſumus intelligere: quę dum bona quæ operata eſt ſub lege, tanq̃ poma vetera: & quę operata eſt ſub gratia, tanq̃ noua filio ſuo præſentat. Vnde ipſa ait. Deſcendi in hortum meum vt viderem poma conuallium, & inſpice. ſi flo. vi. & ger. ma. pu. Poma cõualliũ. ſ. humilitatis fructum quę habuit ſub legis vetuſtate. Mala punica quorum grana ſunt rubea, ſunt bona charitatiua: q̃ acquiſiuit ſub gratię nouitate. Vnde ne inuida tantorum videaẽ bonorum, oñes inuitat ad percipienda munera tantę gratię dicens. Tranſite ad me omnes qui cõcupiſcitis me: & a generatiõibus meis adimplemini. Qui ſtudet optatam curſu contingere metã, quæ poſteriora ſunt obliuiſcens, ad ea quę anteriora ſũt ſe extendit. Cuiꝰ eñ inflãmatur deſiderijs, is non grauatur currere per ſtadiũ, donec veniat ad brauium. Nos ergo non afficiamur tędio, quos tantę virgis exhilarat imitatio. Quæ ait. Trãſite ad me omnes, qui concupiſcitis me.

Quogradu aſcẽditur.

Primũ eſt eñ hos fructus pomorũ concupiſcere.
Secundum tranſire.
Tertium plenitudinẽ accipere.
Concupiſcere, deſiderio ardenti.
Tranſire curſu feruenti,
Plenitudinem accipere animo gaudenti.
In primo anima patitur languorem.
In ſecundo laborem.
In tertio recipit honorem.

De primo Sponſa. Filię Hieruſalem, nunciate dilecto, quia amore langueo. In ſecũdo erat cum dicebat. Inuenerũt me cuſtodes ciuitatis percuſſerunt me, & vulnerauerunt me. Item. Surgã & circuibo ciuitatem: per vicos & plateas quęram quẽ diligit anima mea. In ardenti deſiderio erat Paulꝰ cum ait. Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto. In labore feruenti cum diceret. Non ſolum alligari, ſed & mori paratus ſum pro Chriſto in Hieruſalẽ Item. Bonum certamen certaui, curſum conſummaui. Ad tertiũ aſpirabat cũ diceret. De reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitię. In quo iam ſe eẽ Maria gratulatur dicens. Sub vmbra illꝰ quã deſiderabam ſedi, & fructus eiꝰ dulcis gutturi meo. Illuc aſcendit beata virgo. Vnde. Aſſumpta ẽ Maria in cœlum: gaudent angeli laudãtes benedicũt dominum. Hęc aſſumptio triplex eſt: Vnde nos oportet gaudere.

Aſſũptio.

Aſſumptus eſt Chriſtus.
Aſſumpta eſt Maria.
Aſſumetur prędeſtinatus.
Chriſtus a patre.
Maria a filio.
Prędeſtinatus a iudice.

De primo. Et dñs Ieſus poſtq̃ cœnauit cũ diſcipulis ſuis, aſſũptus eſt in cœlũ. De ſecũdo. Aſſumpta eſt Maria in cœlum: gaudent angeli laudantes benedicũt dominũ. De tertio. Due in lecto: vna aſſumetur & altera relinquetur. Chriſti aſſumptio nobis procurauit ſancti ſpũs miſſionem. Aſſumptio Marię apud Chriſtum noſtri facit commemorationem. Electoꝝ aſſumptio recipit icorruptionẽ O q̃ celebrãda ẽ prima per quam a ſpiritu ſancto ſpũs humanus renouaẽ. O q̃ veneranda ſecunda ꝑ quã peccator deo reconciliatur. Q; deſiderãda tertia in qua totus homo reparatur. Sed nũc de ſecunda noſtrę virginis agamus: quę hodie dilecto ſuo ꝓfert poma noua & vetera: quę ad ſuã ſic nos inuitat ęmulationem. Tranſite ad me omnes qui concupiſcitis me. Sed quare concupiſcenda, ipſa demonſtrat cauſam: vt ei⁹ ſequamur formã. Ego ait quaſi vitis fructificaui ſuauitatẽ odoris, & flores mei fructus honoris & honeſtatis. Audi odorem, honeſtatem, honorem.

Odorem bonę opinionis.
Honeſtatem ſanctę conuerſationis.
Honorem floris. ſ. dominicę incarnationis.

Nota in vite odorem. In flore honorē & honestatem. Ipsa em̄ fuit vitis odorem emittens. Flos filius eius, honorem & honestatem matri conferēs De odore. Odor vestimentorum tuorū sicut odor thuris. Item. Cui⁹ ineſtimabilis odor erat nimis in vestimentis eius. De fructu honoris. Tu cū virgineo mater honore Angelorū domino pectoris aulā casta parasti. Accepit a filio honestatem. s. ab incarnata sapientia, vt dicere possit. Venerunt mihi multa bona pariter cū illa, & innumerabilis potestas per manus eius. Item vitis cum viret, palmites generat. quē floret, serpentes eliminat. quū producit vuas, illis in prelo expressis cor hois lęti ficat. Quum viret per gratiam, producit palmites virtutum. Quū floret, fugat serpentes. s. tentationes dæmonū. Quū racemos producit. s. in vnita te fidei colligit: in expressionem sanguinis p passionem: lętificat perspem corda dubitantium. Audi palmites. Quę est ista quę pgreditur quasi aurora consurgens, pulchra vt luna, electa vt sol. Triplici flore floruit. Fuit em̄ flos exterior. Flos interior. Flos superior.

Primus fuit conversationis sanctitas.
Secundus virginitas.
Tertius Christi humanitas.

De primo. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. De secundo. Venter tuus sicut acerū⁹ tritici vallatus liliis. Tritici granum id est Christ⁹ fuit in ventre eius: inter lilia sanctæ cōuersationis & virginitatis. De tertio. Ego flos campi & lilium conuallium. Iste flos serpentes fugat. i. dęmones Audi racemos. Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna. Pone in prælo. Sancti lubria & verbera experti, insuper & vincula & carceres, lapid. sunt, secti sunt, tent. sunt. Audi vinum gaudij. Ibant Apostoli gaudentes a conspectu concilij, quando digni habiti sunt pro ipso contumeliā pati. Audi ad huc palmites vt magna cōcupiscas. Ego mater pulchrę dilectionis & timoris & agnitionis & sanctę spei. Multum pullulant isti palmites. Audi palmitem dilectionis.

Dilectio triplex.
Est dilectio carnalis. Prima diligūt fornicarij
Est dilectio naturalis. Secunda necessarij.
Est dilectio spiritualis. Tertij filij dei.

Primi propter voluntatem vel voluptatem.
Secundi propter vtilitatem.
Tertij propter cordis puritatem.
Primum habet damnationem.
Secundum quantulamcūq; excusationem.
Tertium habet retributionem.

De primo. Filij hominum vsq; quo grauicorde, vt quid diligitis vanitatem & quęritis mendacium. De secdo. Si diligitis eos qui vos diligunt, quā mercedem habebitis? De tertio. Diliges dominū deū tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua. &c.

Prima est turpis. Ecce mater pulchrę dilectionis. Sequitur. & ti
Secunda vapida. moris. Nō ē timor iste
Tertia pulchra. seruilis, non initialis sed filialis.

Primus em̄ est peccatorum.
Secundus mortuorum.
Tertius perfectorum.

De prio. Timor nō est in charitate, quia iste timor pœnam habet. De secundo. Perfecta charitas foras mittit timorem. De tertio. Timor dñi sanctus permanet in seculum seculi. Isti sūt poma noua & vetera: quę hodie beata virgo mater presentat filio suo: quæ seruauerat ei religiose viuendo, caste concipiendo, religiose patiendo. Hodie presentat postipsum cœlum ascendendo. Quo nos perducāt Iesus Christus: Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

OMnia poma: noua & vetera dilecte mi seruaui tibi. In quo verbo bonorū operum perseuerantia demonstratur in virgine. Dicit ergo. O dilecte mi omnia poma: omnia boni odoris opera: quę feci tam vetera, q̄ ex mandatis legis veteris processerunt, q̄ noua: quæ produxerunt precepta Euangelica: sine infectionis macula, sine corruptiōis putredine, seruaui tibi: tāq̄ grata enxenia presentanda. Sequitur. THO.

QVis mihi det te fratrē meū sugentem vbera matris meę ¶ Hæc est vox antiquorum iustorum qui dñm patri & spiritui sancto ęqualem & consubstantialem credebāt. Ipsum quoq; in hominis habitu & hominibus consubstātialem videre cupiebant. Mater nostra cuius suxit vbera: est beata virgo non per naturam sed per gratiam: per quam talem nobis fratrem genuit. Vel synagoga ē mater i qua & ex qua mediante virgine carnem humanā assumpsit & infantili ętate nutrit⁹ est dilect⁹. Christus frater noster est triplici ratione.

maria mater nostra

Christus frater noster est triplici tōne

Ratione assumptę carnis.
Ratione religionis.
Ratione comparticipandę hereditatis.

De primo, non est dubium. Caro em̄ nostra & frater noster est. De secundo. Quis facit ait voluntatē patris mei qui in cœlis est, ille meus frater & soror, & mater est. Item de Apostolis. Dicite ait fratribus meis: quia precedam vos in Galileam. De tertio. Quos em̄ presciuit & pdestinauit conformes fieri imaginis filij sui: vt sit ipse primogenit⁹ in multis fratribus.

Primam fraternitatem conciliauit in Maria.
Secundam in Ecclesia.
Tertiam a patre in patria.

Accepit em̄ de maria: vnde lāguores nostros ipse tulit: & dolores nostros ipse portauit in patibulo conuersans in Ecclesia ex sua gratia inhabitare facit vnius moris in domo. Secundum tertiam fraternitatem pręparat nobis hereditatē incorruptibilem & in contaminatam & immarcessibilem cō seruatam in cœlis. Habet quilibet Christianus tres fratres.

Fratres tresquilibet Christianꝰ habet

Primus affligit.
Secundus negligit.
Tertius diligit, & ideo corrigit.
Primus affligit ex malitia.
Secūdus negligit ex pigritia vel carnali amicitia.
Terti⁹ diligit & corrigit ex charitatis abundantia.
Primus periculosus est quia falsus.
Secundus inutilis quia erroneus.
Tertius imitandus quia verus.

De primo ait Paulus. Periculum in falsis fratrib⁹ De secūdo domin⁹ i Genesi. De manu viri & fratris eius requiram animas vestras. De terio. Item dominus in Euangelio. Si peccauerit frater tuus corrige eum inter te & ipsum. Itē de primo. Qui dicit se deum diligere, & fratrē suū odit, mendax est. Qui em̄ odit fratrem suum, homicida ē. De secundo. Qui habuerit substantiam mundi & viderit fratrem suum necesse habere: & clauserit viscera sua ab eo: quomodo est charitas patris in eo? Est etem̄ non solum substantia mūdi possessio corporalis sed & scientia. Maior est em̄ necessitas indigere spiritualibus q̄ tēporalibus. Terti⁹ dicit. Frater fui draconum & socius struthionum. Hæc tria genera fratrum habuit Ioseph.

Primi fuerunt filij ancillarum qui eū vendiderūt.
Secundi filij Lię, qui consenserunt.
Tertius fuit Beniamin filius Rachel couterinus eius: qui cum patre ei⁹ deplorauit absentiā.

Christ⁹ fuit nobis natꝰ, datus, damnatꝰ.

Iste frater fuit inter nos natus, nobis datus, pro nobis dānatus. Natus de matre. Datus a patre. Dānatus a fratre. De primo & secundo. Puer natus est nobis, & filius datus est nobis. De tertio. Quē condemnauerunt Iudei in mortem. Datus est nobis, vt nos pro nobis daremus ad placādam iram patris. Natus est inter nos, vt honoraret vilitatem nostrę infirmitatis. Damnat⁹ est pro nobis, vt nos purgaret a peccatis, liberaret ab inferis, aperiret regnum patrię cœlestis.

Itaq; natus est inter nos in precium.
Datus est nobis in solatium.
Damnatus pro nobis in prēmium.
Primum, ne remaneremus deo odiosi.
Secūdū, ne ppetuo essem⁹ de miseria nostra ꝓfusi
Tertiū ne essemus in hoc exilio ppetuo captiui.
Odiosi, quia omnes peccauerunt, & egent gloria dei. Confusi, vt diceret vnusquisq; in excessu mētis suę. Proiectus sum a facie oculorum dei. Captiui, vt diceret hō desperat⁹. Vadā ad portas inferi.

Vbera.

Iste frater sic datus, sic natus, sic damnatus, fugere dicit vbera nostrę matris. Quattuor sunt vbera
Sunt prima vbera gentiles & Iudæi.
Secunda discipuli domini vt Apostoli.
Tertia sacrę scripturę vbera.
Quarta falsę rei argumenta.

De primis. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capreę gemelli. De secūdis. Meliora sunt vbera tua vino. De tertijs Salomon. Qui premit vbera fortiter vt eliciat lac, exprimit butyrū. De quartis Iob. Quare nō in vulua mortuus fū: egressus de vtero, non statim perij? Cur susceptꝰ genibꝰ, cur lactatus vberibus.

Primis itaq; lactatur Christus.
Secundis paruulus.
Tertijs proiectus.
Quartis seductus.

Christus, ne ab eo infātilis disciplina contemnivi deatur. Paruulus, vt fide & moribꝰ instruatur. Proiectus, vt secreta Ecclesię sacramenta intelligantur. Seductus, vt de impuritate sibi blandiat. Mater itaq; Christi ē Ecclesia de gētibꝰ & Iudæis: cui⁹ sugebat vbera: cum sedens inter doctores audiebat: & interrogabat eos non tamē ignorabat. Notandum quia Christus vbera matris sugebat, vbera scripturę exprimebat, vbera discipulorū infundebat. Sugebat, vt nutriretur lacte corporalis alimonię. Exprimebat lac sapientię. Infūdebat lac gratiæ. De primo. Ipsum regem angelorum: sola virgo lactabat vbere de cœlo pleno. Prosecundo Aperuit discipulis sensum, vt intelligerent scripturas. Interpretabatur discipulis euntibꝰ in Emaus incipiens a Mose, & omnibꝰ Prophetis. Lac fūde

bat, quoniam sedens in monte dicebat. Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum &c Horum vberum lac prosequi non erit inutile. Sunt aūt pauperes censu multiformes. Horum alij criminantur i corde paupertatis afflictione. Alij sunt æquanimes i rerum inuentione. Alij sibi assumunt paupertatem ex propria animi deliberatione.

Pauperes censu.

Primi, qua deum suā causantur inopiam.
Secundi gratias agunt propter egestatem.
Tertij resecant naturę sufficientiam.

De primis. Erat vxor Iob dicens viro suo. Benedic deo, & morere. quia vt ait Poeta. Nil habet infelix paupertas durius in se, Q̄ ꝙ ridiculos hoīes facit. Quibus dicitur. Paupertatis onus patienter ferre memento. De secundis erat Iob cū diceret. Dñs dedit, dñs abstulit &c. De tertijs erat Paulus cum diceret. Vsq; in hunc diem esuriuimus & sitimus: pauperes sum⁹: colaphis cędimur. Item apporiamur: sed non destituimur.

Audisti quo prima est damnosa & miserabilis.
Secunda onerosa & secura.
Tertia fructuosa & laudabilis.

De prima in Apocal. Tu dicis quia dives sum: & nullius indigeo: quum sis miser & pauper: & cęc⁹ & nud⁹ & miserabilis. De secūdo ait Hieronym⁹ Pauper in excelsa dives in conscientia, securior dormit in terra q̄ dives auro in purpura. De tertia Christus cum dives esset: propter nos egenus factus est: vt illius inopia diuites essemus. Dñe aiūt tales: ecce nos reliquimus omnia & secuti sumus te. Hoc est laudabile. Audi fructum. Vos qui secuti estis me: qui reliquistis omnia: sedebitis super sedes d. i. d. r. I. Hoc est paupertas census. Sed ē melior paupertas spiritus. Qui in hac sunt: primo student peccata sua grauia reputare: virtutes suas diminuere: propriam personā vilem reputare.

Pauptas spiritus.

In primo vitatur pręsumptio.
In secundo elatio.
In tertio ambitio.

Primi namq; dicūt. Peccaui super numerū arenę maris. Scdi dicunt cū Iob. Ecce non est auxiliū mihi in quo. Item. Non egredieris deus in virtutib⁹ nostris. Tertij. Si in pa. sollicitudinis vocētur: suā causentur insufficientiam dicentes. Nō sum m e dic⁹: & nō ē panis i domo mea: neq; vestimētū. Nō sum medicus ad sanandum. Panis ad eruiendū Vestimentum honestę conuersationis ad dandū foris exemplum. Ecce sulla lactis. Sequitur alia Beati mites.

Est em̄ māluetudo quam dat natura.
Est quæ pacem sequitur.
Est quę crescit in tribulationis angustia.
Prima est virtutis pręparatio.
Secunda inchoatio.
Tertia consummatio.

De prima. Docebit mites vias suas. Item. Mem̄to domine Dauid: & omnis mansuetudinis eius. De secunda. Discite a me quia mitis sum & humilis corde. Et erat mitissimus sup omnes homines qui sunt in terra. De tertia. Quasi agn⁹ ad occisionem ductus: & non aperuit os suum. Vnde. Diriget māsuetos i iudicio: docebit mites vias suū. Sequtur tertia stilla. Beati q lugēt: q̄m ipsi cōsolabunt.

Est luctus compunctionis.
Est luctus desiderij & amoris.

Primo eñ debemus fiere propria peccata.
Secundo aliena incommoda.
Tertio pro eterna quã desideramus vita.
De primo. Lauabo per singulas noctes lectũ meum, stratum meũ lach.m.ri. De secundo. Quis dabit capiti meo aquas, & oculis meis fontẽ lachrymarũ: & plorabo super interfectos filię populi mei De tertio. Fuerunt mihi lachr.m. pa. d.ac. nocte.
Sequitur quarta stilla. Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.
Est aũt triplex iustus, qui germinabit sicut lilium.
Est iustus, qui vt palma florebit.
Est iustus, qui si morte pręoccupatus fuerit, in refrigerio erit.
Primus est iustus: qui ex fide viuit.
Secundus q non cõtristabitur qcquid ei acciderit
Tertius: qui vt leo confidit.
Primus germinabit sicut lilium. De pallore pœnitẽtię: qui est in radice, ad virtutum virorem. De virore ad innocentię candorẽ. De innocentia ad auream charitatem. De charitate ad dei timorem
Secundus vt palma florebit: qui nõ contristabitur quicqd ei acciderit. Quia sicut palma virorem suum nec in hyeme amittit, nec in estate: ita iste virtutem nec in prosperitate, nec in aduersitate. Tertiꝰ. Si iustus morte ꝓoccupatus fuerit: in refrigerio erit. Qui prędicando iustitiam ꝓ ea occisi, transibunt ad vitam: vbi saturabuntur. Quita stilla eiꝰ.
Beati misericordes, qm̃ ipsi miam cõsequenẽ. Misericordes sunt, qui faciũt sex opera misericordiæ quę frequenter diximus, & ideo breuiter transiui

Opera misericordię sex.

mus scilicet.
Pascere esurientem.
Vestire nudum.
Colligere hospitio peregrinum.
Consolari dolentem.
Visitare infirmum & incarceratum.
Sepelire mortuos.
Pro hac misericordia in terra consequentur misericordiam in cœlo. Inde. Dñe in cœlo misericordia tua. Stilla sexta. Beati mundo corde, quoniam ipsi deum videbunt.

In corde est turpitudo.	Turpitudo cogitationũ
Est infirmitas.	Infirmitas delectationũ
Est immunditia.	Immũditia operum.

De prima enim potest dici. Tota pulchra es amica mea. Secũda dicit. Sana me dñe, & sanabor. De tertia. Anima quę peccauerit, ipsa morieẽ. In primo. Musce morientes perdunt suauitem vnguẽti. In secundo. Vulpes paruulę demoliuntur vineas. In tertio. Serpentes filios Israel inuenenãt. Sed si ista fuerint ablata, erunt mũdo corde: Et sic dominum videbũt. Sequitur. Beati pacifici, quoniã filij dei vocabuntur.
Hi primi sunt a propria ira reuertentes.
Secundo pro Christo passiones sustinentes.
Tertio inter discordes pacem facientes.

Primi peccantes.	Et sic vocabunt filij dei
Secundi patientes.	Sequitur. Beati qui per-
Tertij pacifici.	sequutionem patiuntur

propter iustitiam. Hęc iustitia est, vt ꝓ ideas corpori tuo necessaria: Animę spiritualia: Proximo consilium & auxilium: Deo timorem: amorem & honorem. De primo. Cibaria & virgam & onꝰ asino. De secundo. Miserere animę tuæ placẽs deo. De proximo. Si pręoccupatus fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spirituales estis: huiusmodi instruite in spũ lenitatis. De Deo. Deum time: & mãdata eius obserua. Item. Diliges dñm deũ tuum ex toto corde tuo: & ex tota anima tua: & ꝓximũ tuum sicut teipsum. Itẽ. Honora dñm de tua substantia. Quia propter hanc iustitiam persequutionem patiuntur beati. Hęc prędicans dñs mentes Apostolorum gratia infundebat: vt prędicarẽt regnum cœlorum. Ad quod nos ꝓducere dignetur Iesus Christꝰ. Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. THO.

Vt inueniam te foris & deosculer: & iam nemo me despiciat.

Intus quippe erat dilectus: quia in principio erat verbum & verbum erat apud deum & deus erat verbum. Sed vt foris posset inueniri: Verbum caro factum est & habitauit in nobis. Viderunt Patriarchę & Prophetę: sed intus per contemplationem non oculo carnali: fideles dicere potuerunt Inuenimus Messiam qui dicitur Christus. Nam talibꝰ apte cõuenit qđ ait. Vt inueniã te foris & deosculer te. Inuentum deosculati sunt: qui eum facie ad faciem viderũt: & ore ad os ei loquuti sũt vt fiat quod petebatur in principio huius cantici. Osculetur me osculo oris sui: & iam nemo me despiciat: sicut prius cum essem paruula · quia tãtum notus erat in Iudęa deus: sed modo apparente foris, notus vbiq; deus, quia in omnem terram exiuit sonus eorum. Angelis quoq; preciosior videtur natura humana q̃ priꝰ: qui ante aduentũ Christi se patiebanť adorari ab hoibus: sed postea non: quia dixit Ioanni: vide ne feceris. Tria proponuntur. Inuentio. Osculatio. A conceptu liberatio.

Primum factum est in incarnatione.	Osculatio
Secundum in sancti spiritus missione.	Inuentio
Tertium fiet in extremo examine.	A concep-
In primo est donum cognitionis.	tu libe-
In secundo pignus familiaritatis & honoris.	ratio.
In tertio, magnificentia honoris.	

Hinc est ꝙ pater ille filium suum prodigum inuẽtum recognouit. Osculum porrigens, signũ amoris & familiaritatis ostendit. Induens stola prima & faciens ei conuiuium, honorauit. Ita discipuli cognouerunt dominum in fractione panis. Tãto tempore ait vobiscum sum, & nõ cognouistis me
Audi amorẽ & familiaritatem. Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & ad eum veniemꝰ & mansionem apud eũ faciemus. De tertio. Nimis honorati sũt amici tui deus. Et. Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eũ pater meꝰ. Iste dilectꝰ.

Aliquando inuenitur interius.	Inuentio
Aliquando foris.	dilecti tri
Aliquando superius.	plex.

Interius in Prophetarum obscuritate.
Foris in assumpta carne.
Superius cum patre in maiestate.
De primo dicitur. Inuenimus eum in campis sylue. De secundo. Inuenimus Messiam & quẽ dixerunt Prophetę. Inuenimus Iesum a Nazareth.
De tertio. Si dedero somnũ oculis meis & palpebris meis dormitationem donec inueniam locum domino. Has sciebat inuentiones Ioannes Euãgelista. De prima eñ ait. Lux in tenebris lucet. i. Christus. Lux in obscuris Prophetis. De secunda. Verbum caro factum est. De tertio. In pri

cipio erat verbum. Osculũ eius accepit sponsa in

Spũs sctꝰ ad tria datur.

sancti spũs missione. Spũs sanctus ad tria datus. s.
Ad peccatorum remissionem.
Ad fortitudinem.
Ad miraculorum operationem.
Hinc est ꝙ dñs insufflauit Apostolis dicẽs. Accipite spiritũ sanctum, quoꝝ remiseritis peccata remittentur eis, quod fit nobis in baptismo. Dabatur per manꝰ impositionẽ ab Apostolis, quod fit in confirmatione nobis ad fortitudinẽ. Datus est in die Pentecostes Apostolis ad facienda miracula. Hęc sunt tria oscula quę dedit dilectus sponsę in pignus amoris.
Primum vt esset reconciliata.
Secundum vt esset robusta.
Tertium, vt esset admirabilis & pulchra.
Reconciliata a peccatis.
Robusta contra impetum tentationis.
Admirabilis & pulchra miraculis.
Primũ osculũ dedit pr̃ filio ꝓdigo ad recõciliãdũ.
Secundum dedit Iacob Ysaac patri suo, quando ob robur debilitatis eius dedit ei cibum.
Tertium dedit Rachel. & quia pulchra erat venit in eius coniugium.

Honor dñi triplex.

Postmodum ne despiciatur honorabit. Honorat dñs amicos suos in mundo. Honorat in iudicio. Honorat in regno. In mũdo, aggregãdo militibus Christi. In iudicio, separãdo a ministris diaboli. In regno locando ad dexterã dei. De primo. Gloria & honor & pax in oẽm aiam hois operãtis bonũ. De secũdo. Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum pater meꝰ. De tertio. Nimis honorificati sũt amici tui deꝰ. Moraliter quoq; fit hęc triplex

Dilectꝰ in triꝑ inuenitur.

inuẽtio. Inuenitur eñ similiter ab aia nũc interi, nũc exteri, nũc superi. Interi per dulcedinẽ deuotionis. Exteri per formã religionis. Superius per iocunditatẽ certę retributionis. Inde est ꝙ in hoc Cãtico tertio agitur de inuẽtione sponsi. De prima dr̃. Paululũ quũ pertransissem, inueni quẽ diligit aia mea. Sed vt ad tertiã perueniat adiũgit. Nõ dimittã eũ donec introducã in domũ matris meę, & in cubiculũ genitricis meę. in gloria sua inuenią postmodũ. De secunda hic dr̃. Vt inueniã te foris. i. vt cognita forma religionis tuę extrinsecus te possim imitari. De tertia. Adiuro vos filię Hierusalẽ, si inueneritis dilectũ meũ, vt nuncietis ei quia amore langueo. Rogat eñ sanctas aias, vt earũ mõstrationibꝰ ad videndã dei faciem perducatur dilecta. Sequitur vt deosculer te.

Osculũ triplex.

Est osculum propter delicti remissionem.
Est osculum ob desideratę rei adeptionem.
Et est osculum in gratiarum actionem.
Primum est vt dimittantur peccata.
Secundum vt conferantur spiritualia dona.
Tertium manifestat: quãtum accepta sint dona.
Primũ obtulit Maria Magdalene ad pedes dñi.
Secundum dedit Iacob Ysaac patri suo vt daret ei bñdictionẽ de pinguedine terrę & de rore cœli.
Tertiũ dedit Iacob moriẽs Ioseph filio, quasi refe

Cur hoies spernãtur

rẽs ei gratias, quia in tpe famis subuenerat ei. Et ob meritũ trĩũ osculoꝝ: iã nemo me despiciat. Solent eñ hoies despici ꝓpter sue personę delictum quod remittit primũ osculũ, vel ꝓpter pauperta-
tẽ quã releuat secũdũ osculũ. vel ꝓpter ingratitudinẽ quã redimit tertiũ osculũ. Hęc itaq; est causa quare nõ debeat despici: scilicet his ipetratis oscu-

lis. Hãc inuentionẽ, osculationẽ, exaltationẽ desiderabat Dauid, quũ diceret. Appare corã Effraim & Manasse. Appare corã Effraim, qui dr̃ fructificatio, vt faciã dignos fructus pœnitẽtię. Appare cõtra Beniamin, qui dr̃ filius dextrę, vt per miracula te credens filũ dei, osculer te affectu tuę prę

Apparitio triplex

sentię. Appare corã Manasse, qui dicitur obliuio: vt oblita miserię tẽporalis sim honorata propter spem futurę glorię. Notandũ ꝙ in die Epiphanię tripliciter nobis apparuit.

Apparuit eñ in pręsepio.	In prio per stellę
Apparuit in baptismo.	illuminationem.
Apparuit in nuptiali ꝓiuio.	In secundo per to

tius trinitatis ostensionem.
In tertio per aquę in vinum mutationem.
In primo ostensum est venisse eũ: qui ad cognitionẽ peccati & agendi pœnitẽtię fructũ illuminaret. In secũdo ꝙ toti trinitati nos recõciliaret. In tertio ꝙ mortale hoc indueret imortalitatem. De primo. Si ignoras te o pulchra inter mulieres &c. Item. Pœnitẽtiã agite. De secũdo. Ego cogito cogitationes pacis & nõ afflictionis. Pacem eñ dñs reddit in se reconcilians ima summis. De tertio. Corruptibile hoc induet incorruptelã: & mortale hoc imortalitatẽ. Itaq; reformabit corpꝰ humilitatis nostrę cõfig. cor. cla. s. Primũ eñ impetrauimꝰ per Effraim: qui dicitur fructificatio. i. per pœnitentię fructũ. Secũdũ per Beniamin: qui dicitur filius dextrę, scilicet per exhibitionẽ operũ. Tertiũ per Manassen: qui dicitur obliuio, scilicet per oblitionẽ ꝓpaliũ. Appareat igitur primũ corã Effraim vt faciamus dignos fructus pœnitentię. Magnũ, ait Apostolus, pietatis sacramentũ, quod manifestatũ est in carne, iustificatũ est in spiritu, apparuit angelis, prędicatũ est gentibus, creditũ est mũdo, assumptum est in gloria. Ecce Christus in pręsepio: qui dr̃ sacramẽtũ: quod manifestatũ est in carne, in ꝑsepio. Iustificatũ est in spũ, qui ex diuinita

De triplici pietatis effectu.

te fuit sine peccato. Apparuit angelis. i. Apostolis se manifestando: hoc exẽplo vt dignos fructus pœnitẽtię agamus. Iustificemur in spiritu per carnis cõtritionẽ. Appareamus angelis. i. sacerdotibus per cõfessionem. Manifestemur in carne, per cotporalem satisfactionem. Sic eñ apparebit coram Effraim. O vere magnum pietatis sacramentum: per quod immũdus accepit puritatẽ: seruus libertatem: miser fœlicitatem. Puritatem a fœce peccati. Libertatem a iugo diaboli. Fœlicitatem a calamitate huius exilij. De primo. Ipse eñ saluũ faciet populum suum a peccatis eorum. De secũdo. Si filius dei vos liberauit, vere liberi eritis. De tertio. Quos pręsciuit, prędestinauit conformes fieri mag. fil. s. Ecce apparuit coram Effraim. Appareat coram Beniamin qui dicitur filius dextrę, per spiritualia opera. In baptismo scilicet corde purificato appareat tota trinitas, vt adiuuet Beniamin ad operandum. In operibus enim oportet vt operans nouerit, velit, possit. Primum vt sit opus ordinatum. Secundum vt sit voluntarium. Tertium vt sit perfectum. Ad primum. Adiuuabit filius sapientia. Ad secundum spiritus beneuolentia. Ad tertium pater præscientia. Alioqui dicetur de primo. Noluit intelligere vt bene ageret. De secundo. Piger propter frigus arare noluit, mendicabit ergo estate, & non dabitur ei. De tertio. Iste homo cœpit ędificare, & nõ potuit

cõsummare. Dat ergo filius experimentũ. Spiritussanctus amoris affectũ. Pater confirmat effectũ. Effraim ergo habet fructũ pœnitẽtię & virtutum. Beniamin vero prosequatur opera eorum.
Sed sunt opera pecudum.
Sunt opera hominum.
Sunt opera angelorum.
Est opus diuinum.
Primũ ad corpis necessitatẽ. Primũ est aiale.
Secũdũ ad spiritus vtilitatẽ. Secũdũ spũale.
Tertium ad iocunditatem. Tertiũ spiritale
Quartũ hẽt pfectã charitatẽ. Quartũ mirabile
De primo. Labores manuũ tuarum mãducabis: beatus eris, & bene tibi erit, ait dñs. De secundo. Opamini dũ dies est. De tertio. Cõmonẽtes vosmetipsos in psalmis & hymnis & canticis spũalibus. De q̃rto. Qui credit in me opa q̃ ego facio & ipse faciet. Et hęc sunt quatuor opera virtutum. Vnde Propheta. Sub pẽnis eoꝝ manus hominis in quatuor partibus. Ecce apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri dei. O quãta est benignitas quę tradidit filiũ, tradidit spiritũ, tradidit semetipsum, tradidit nobis temporalia bona, tradidit spũalia, tradidit ęterna. Tẽporalia: quia Timentib⁹ deũ nihil deest. Spiritualia: quia Omne datum optimũ & omne donũ perfectũ desursum est descẽdens a patre luminũ. Aeterna: quia Oculus nõ vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascẽdit, quę pręparauit diligentibus se. Apparuit ergo gratia dei hoibus, erudiens nos, vt fim⁹ Manasses. Quia post fructus pœnitẽtię, post opera virtutũ, debet homo obliuisci peccatum, obliuisci mundũ, obliuisci seipsum, peccati cõcupiscentiã, mundi sollicitudinẽ, sui corporis curã. De duob⁹ primis. Obliuiscere populũ tuum, & domũ patris tui. De tertio. Qui oblitus fuerit tunicã, nõ reuertatur tollere illã, ait dñs. Inuẽtus est ergo dilectus foris apud Effraim, per pœnitentię satisfactionẽ. Apud Beniamin deosculatus, per orationem, laudem & p̃dicationẽ Apud Manassen, per obliuionem tpaliũ, vt spõsam nemo despiciat, propter aliquã terrenorũ inquinationẽ. Itaq; apud Effraim dicat. Nigra sum, sed formosa. Item. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dñi. Item. Ego quasi vitis fructificaui suauitatẽ odoris. Apud Beniamin deosculatur eũ laude, oratione, prędicatione: vt dicat ipse osculatus. Fauus distillans, labia tua spõsa: mel & lac sub lingua tua. Apud Manassen inuentus est ergo nemo vt me despiciat: ait Sponsa. Quia ibi exhibet sponsam gloriosam, non habentẽ maculã neq; rugam, sed dicat. Quę est ista, quę progreditur quasi aurora cõsurgens, pulchra vt luna, electa vt sol. Quę est ista quę ascendit de deserto delitijs affluens innixa super dilectũ suũ dñm nostrum Iesum Christum. Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen. CAR.

QVis mihi det &c. In isto capite ostendit mater desideriũ suũ circa filiũ, desideriũ suũ circa seruationẽ reliquiarũ populi Iudaici. Dicit ergo. Quis mihi det te fratrẽ meũ in humana natura fratrẽ, in legali quoq; doctrina. Vnde subdit. Sugentẽ vbera matris meę: legis. s. vel synagogę. cuius tũc suxit Christus vbera: quũ in se legis cõpleuit sacramẽta, quasi doctores interrogabat: q erãt vbera synagogę. Quis (inquã) mihi det: vt iueniã te solũ foris, & deosculer te. Inuenire desiderat eũ solũ, in diuina videlicet natura: i qua solus est, & humanũ nõ habet cõsortiũ. Inuenire desiderat eũ: vt nõ solũ eũ cognoscat in carnis ergastulo: sed vt imẽsitatem deitatis iueniat, quę nullo cõcluditur termino, & oia cõtinet & cõcludit: & ipsum sic inuenire desiderat vt deosculetur eũ, vt videlicet eũ vidẽdo prędicatẽ, tanq̃ facie ad faciem in ei⁹ amore delectetur. His ita dictis sup his quę desiderat in filio, ostẽdit desideriũ suũ super conuersiõe populi sui, & sic iunge literã. Et quis mihi det, vt me iã nemo despiciat. Adhuc siquidẽ beata virgo a pfidis iudęis despicit: quũ ab ipsis nõ mater dei credit, sed tanq̃ mater peccatoris hominis blasphemat. Qualiter aũt, aut qñ istud fiat, vt eã iam nemo despiciat: ipsa demõstrat. Ac si dicat. Apprehendã te precũ violentia, & ducã te in domũ matris meę: & in cubiculũ genitricis meę: quod supra expositũ est. Et postq̃ te introduxero: ex tunc nõ me despiciet Iudęus, factus fidelis de perfido: nam qui honorat filium honorat & matrem. Sequitur. THO.

APprehendã te & ducã in domũ matris meę. Ibi me docebis & dabo tibi poculũ ex vino cõditum & mustum malorum granatorum meorum.

CPrompta ac fideli deuotione venientem excipiam, & cum omni desiderio tua monita complectar. Te quoq; ad cœlos peracta dispẽsatione carnis redeũtẽ, lętis ducã luminib⁹, lęta oibus voce prędicabo. Dom⁹ matris ecclesię est fœlicitas ęternę patrię, vbi iã est pars illa q̃ dr̃ mater. In illã semp nititur ducere dilectum militãs ecclesia, nõ sua virtute, sed qua potest deuotiõe & votis & prę conijs perficiẽdũ prędicãs. Ibi me docebis euãgelica p̃cepta. Vel in illa supna ecclesia post iudiciũ oia nobis ostẽdet, quę modo obscura sunt nobis. Et dabo tibi poculũ ex vino conditũ, qđ poculum dat ei, qñ pro acceptis bñficijs ei gratiã rependit amoris. Nec est purũ vinũ sed cõditũ attestatione bonoꝝ operũ. Et quia sunt qui pro Christo sanguinẽ fundũt: scilicet martyres, addit & mustũ malorũ granatoꝝ meoꝝ, quę rubore suo martyrũ sanguinẽ designãt. Eadem sunt mala granata quę & punica, sed granata propter multitudinem granorũ: punica vero a patria. s. Affrica. Tu quis es qui incõprehensibilem apprehẽdes? Sed quia semen Abrahę apprehendit. & nõ angelos: ea carne qua eum apprehẽdit, cõfides te posse apprehendere.
Primo igitur deprehende. Quo ordine apprehendit dilectus.
Secundo reprehende.
Tertio comprehende.
Post hęc poteris eum apprehendere.
Primo igitur deprehende peccatum.
Secundo reprehende deprehensum.
Tertio comprehende reprehensum.
Deprehende cognoscendo.
Reprehende confitendo.
Comprehende refrenando.
Sic enim mendacium Sarę deprehendat raptor eius Pharao, quia dixerat q̃ soror esset Abrahæ.
Memẽto ait te esse deph̃sam. De secũdo ait Iob.

Me ipsum reprehendo, & ago pœnitentiã in fauilla & cinere. De tertio. In laqueo isto quẽ absconderunt, cõprehensus est pes eoꝝ. Iã potes apphende re ei⁹ humanitatẽ, vt post apphẽdas ei⁹ diuinitatẽ. Igitur prius eius apprehende operis instantiam.
Secundo apprehende eius disciplinam.
Tertio eius iustitiam.
Primum ad effugandam ociositatem.
Secundum in robur contra dissolutionem.
Tertiũ i ornamẽtũ ad honestã dilecti susceptionẽ
Primũ strennue impleuit illa fortis mulier. Nãdigti ei⁹ apprehẽderũt fusum. De secundo Dauid. Apphẽdite disciplinã &c. De tertio. Qui cõtinẽs est iustitię apprehẽdet illã. De primo nobis exhibuit exemplum in sua cõuersatione. De secundo in passione. De tertio in Resurrectione. Item. Apprehendimus eũ in corde nostro, apprehendimus in sacramento, apprehendimus in regno.
In corde per desideriũ. In sacramento, vt minuat peccatum, & augeat meritum. In regno, vt sit laboris prẽmium. Item: secundum diuinitatem prę sumimus aliquatenus eum apprehendere.
Primo per rationem.
Secundo per deuotionem.
Tertio per diuinitus inspiratam reuelationem.
Primum nos trahit ad aliquãtulã ei⁹ cognitionẽ.
Secundum ad dilectionem.
Tertium in admirationem.
Primum creaturas inspiciendo.
Secundum in ipso requiescendo.
Tertium magnalia eius speculando.
De prio. Inuisibilia dei a creatura dei, per ea quę facta sunt intellecta cõspiciuntur. Secundus dicit. Quis dabit mihi pẽnas sicut columbę, &. v. & re. Pennas eñ habẽt colũbę. s. virtutes cũ simplicitate, quib⁹ ad deuotionẽ ascendit, in qua requiescit. Quia vero tertiũ nõ tam virtus ꝓpria q̃ diuina in admiratione subleuat, vbi ꝓprię pennę nõ sufficiũt, deus expãdit alas suas & assumit eũ, atq; portat in humeris suis. In hac eñ apprehẽsione dñs solus dux eius fuit: & cõstituit eũ super excelsam terrã, vt comederet fructꝰ agroꝝ, vt sugeret mel de petra, oleũq; de saxo durissimo. s. in pinguedine & dulcedine supernoꝝ delectãdo. Sic itaq; apprehẽsum ducit in domũ matris suę. Credo hanc esse illã mulierẽ septiformẽ, de qua sic ait Esaias. Apprehẽdẽt septẽ mulieres virũ vnũ dicẽtes. Panem nostrũ comedem⁹, & vestimẽtis nostris operiemur: tm̃ inuocetur nomen tuũ super nos, aufer opprobriũ nostrũ. Vir iste Christ⁹ est. Vnde. Mulier circũdabit virũ. Qui vn⁹ dr̃ antonomatice p̃ cęteris. Istę septẽ mulieres significãt Ecclesiam, quę virgo est: & ideo per septenariũ designat: qui virgo numerus est, quia infra primũ limitẽ solus nec gignit nec gignitur. Hic fuit deprehensus, cõprehensus, apprehensus.
Mulieres septem.
Deph̃sus a Patriarchis. Primum per fidem.
Cõprehẽsus a Prophetis Scđm p reuelationẽ.
Apphẽsus ab Apostolis. Tertiũ p incarnationẽ.
In figura primi vna ex duab⁹ mulierib⁹ quę cõtendebat corã Salomone deprehẽdit filiũ suũ nõ esse mortuũ sed viuũ: id est Ecclesia de Patriarchis, Christum quẽ credebat a mortuis resurrecturũ, Ecclesia vero de Iudęis perpetuo mortuũ. Pro se cũdo. Cõprehendet arator messorẽ. Aratores Prophetę, messor Christ⁹. Pro tertia ait Spõsa. Ascendam in palmam, & apprehẽdam fructꝰ eius. Sic apprehẽdit ista mulier septiformis. Quia septem sacramẽtis renouata, septem virtutib⁹ roborata, septem donis spiritussancti gubernata. Sic & ipse apprehẽdit nos. Non eñ angelos apprehẽdit, sed semen Abrahę apprehẽdit. Nos apprehẽdit animatũ corpus sumens. Nos eum, qñ largitus est nobis suam diuinitatẽ. Quatuor patiebatur hic incõmoda, quę vt resarciantur vult apprehendi: scilicet inediam famis, inopiam vestis, diminutionem capitis, crimen lesę maiestatis.
Incõmoda q̃tuor.
Per primum erant omnes languidi.
Per secundum confusi.
Per tertium erronei.
Per quartum publica infamia notati.
De duobus primis Esaias. Non sum medicus, & nõ est panis in domo mea, neq; vestimẽtum. Item de primo. Omnis populus meus gemens & quęrens panẽ. Et. Paruuli petierũt panẽ, & nõ erat qui frangeret eis. De secũdo. Miser es & pauper, & cęcus & nudus & miser. De tertio. Facti sunt hostes in capite. De quarto. Oẽs qui glorificabãt eã spreuerũt eam, quia videtũt ignominiã eius. Sed in aduentu Christi hęc nos recuperare, ait Esaias. De primo. Qui dat semen serenti, dabit & panẽ ad mãducandum. De secũdo. Cõsurge, consurge, induere vestimẽtis glorię tuę. De tertio. Ecce nomen dñi venit de lõginquo. De quarto. In illa die nõ cõfunderis super cũctis abominationib⁹ tuis, quib⁹ pręuaricata es in me. Et Vergilius prophetans de Natiuitate Christi. Molli paulatim flauescet campus arista: Incultisq; rubens pendebit sentibus vua. Et aurę quercus suadebũt rosida mella. De secundo. Ipse aries in pratis mutabit vellera luto. Spõte sua sandyx pascẽtes vestiet agnos. De tertio. Assyrium vulgo nascetur amomum. Iam noua progenies cœlo demittit alto. De quarto. Te duce si qua manent sceleris vestigia nostri, Irrita perpetua soluent formidine pœnas. Iuxta Euangelium tres sunt panes. Vnde. Amice, commoda mihi tres panes.
Panes tres.
Primus est contritionis lachrymosę.
Secundus doctrinę.
Tertius Eucharistię.
Primus cibat languentes.
Secundus confortat mundum fugientes.
Tertius confirmat deo militantes.
Vt primi reficiant. De primo. Cibabis nos
Secũdi proficiant. pane lachrymarum. De
Tertij ne deficiant. secundo. Qui habitatis terram austri, occurrite cum panibus fugienti. De tertio. Panis cor hominis confirmet.
Primũ sub iunipero cũ aqua attulit Helię angel⁹. Scđm habet mẽsa ꝓpositionis q̃ solis cõpetit sacerdotib⁹. Tertiꝰ q̃ a muliere Sareptana Prophetę datus est subcineritius. Panis qui est Christus fuit in cruce preciũ. In peregrinatione viaticũ. In regno hoibus prẽmiũ. De primo. Cũ daret discipulis suis, ait. Comedite. Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. De secundo. Panem nostrũ quotidianũ da nobis hodie. De tertio. Panem angelorũ manducauit homo. Primus fuit furfureus ꝓpter similitudinẽ carnis peccati. Secundus ordeaceus ꝓpter miseriã mũdi. Tertius similagineus, q̃a fuit absq; furfure vitij & peccati. De hac Similę assimila triplex sacrificiũ in lege pręcipitur fieri. s. ctificium.

De clibano. Primum de clibano in concep-
De cratícula. tione,quia igne ſpiritus ſan-
De ſartagine. cti cõceptus eſt in matris vte-
ro.Secundum de cratícula,quia igne tribulatiõis coctus eſt in crucis patibulo. Tertium de ſartagine,quia igne charitatis decoctus in oleo lętitię,cũ iocunditate ſurrexit de ſepulchro.Ecce panis qui de cœlo deſcendit,& dat vitam mundo.Comedite amici & inebriamini chariſſimi. Beatus eñ qui manducabit panem hunc in regno cœlorum. Sequitur veſtimentum. Triplex eſt veſtimentum.

Veſtis triplex.

Primum eſt religioſę conuerſationis.
Secundum robuſtę virtutis.
Tertium decoris.
Primo vtimur in clauſtro.
Secundo in prelio.
Tertio in conuiuio.
Primum propter nuditatem.
Secundum cõtra inimicorum importunitatem.
Tertium in iocunditatem.
De primo ait Ioannes in Apocalypſi.Suadeo tibi vt emas aurum ignitum & purũ vt locuples fias, & veſtibus albis induaris propter confuſionẽ nuditatis tuę.De ſecũdo ait Apoſtolus. Induite vos armaturã fidei,vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli. De tertio legiẽ q̃ Iudith vidua itura ad caſtra Holofernis,iduit ſe veſtib⁹ iocũditatis ſuę.
Prima itaq; veſtis eſt de cilicio.
Secunda de ferro.
Tertia de purpura & byſſo.
Iuxta primam Niniuitę ad prędicationem Ionę induti ſunt ſaccis. Et Dominus Adam & Euam quia nudi erãt,induit tunicis pelliceis.Iuxta ſecũdam Iudas Maccabęus induit ſe lorica ſicut Gigas,& protegebat caſtra gladio ſuo.Iuxta tertiam de muliere forti. Purpura & byſſus ind.e.&.r.in. d.n. Iuxta primam Chriſtus in natiuitate in vilib⁹ pannis in preſepio eſt,inuentus. Iuxta ſecundã in paſſiõe coccinea chlamyde,quę ſanguinei colorꝫ eſt:eſt indutus.Iuxta tertiam in tranſfiguratione alba veſte ſicut nix eſt oſtẽſus,ſed & in ꝓpria carne.Nam in natiuitate eſt in ſimilitudine hominis factus,& habitu inuentus vt homo. In paſſione de morte conciſo ſacco. In reſurrectione formoſus in ſtola:ſcilicet in qua regnat in cœlo.
Iudicamur ergo.Primo veſtibus pœnitentię.
Secundo veſtibus militię.
Tertio induemur veſtimentis glorię.
Ne autem acephali id eſt ſine capite ſimus,oportet vt inuocetur nomen domini ſuper nos. Sed tria ſunt hęc nomina.

Nomen.

Primum Chriſtus. Primũ habuit in mũdo.
Secũdum Ieſus. Scdm habebit in iudicio.
Tertium filius. Tertium in regno.
Ad nos venit per primum inuocatus.
Stabit pro nobis in iudicio per ſecũdũ aduocat⁹.
Ttaſſeret nos in regnũ,per tertium reuocatus.
De primo.Inuocabũt in nomine domini reliquię Iſrael. De ſecundo. Aduocatum habemus apud patrem Ieſum Chriſtum iuſtum. De tertio. Reuertere dilecte mi ait Sponſa.
Per primum ſuſtinuit nobiſcũ mũdi tribulationẽ.
Per ſecundũ faciet cauſam noſtram apud patrẽ.
Per tertium nos ſocios recipiet in hęreditatem.
De primo. Cũ inuocarem exaudiſti me deus iuſtitię męę in tribulatione dilataſti mihi.De ſecundo. Aduocatum habemus apud patrem Ieſum Chriſtũ iuſtum.q.f.ẽ ꝓ. p.n.De tertio.Reuertere dilecte mi,ſimilis eſto.c.h.q;.c.f.m.a. Igitur queri te dñm dum inueniri poteſt,dum prope eſt. Ecce deleta eſt capitis diminutio:quia nomen tuum inuocatum eſt ſuper nos:tñ ne derelinquas nos dñe deus noſter : quia adhuc reſtat opprobriũ. Igitur aufer opprobrium. Tria ſunt opprobria.
Primum pœnę temporalis.
Secundum iniquitatis.
Tertium æternę calamitatis.

Opprobrium triplex.

Primum ſuſtinent iuſti patienter.
Secundum mali impudenter.
Tertium damnati inceſſanter.
Primi.quia expectant premium.
Secundi,quia non timent dei iudicium.
Tertij,quia non quęſierunt de peccato remediũ.
De primo.Facti ſumus opprobrium vicinis noſtris.ſ.&.i.h.q.i.c. non ſunt. De ſecundo Dauid. Amputa opprobrium meũ,quod ſuſpicat⁹ ſum. De tertio dicitur. Percuſſit inimicos ſuos in poſteriora.o.ſ.d.e.Sed hęc omnia abſtulit Chriſtus. Primum enim extenuauit quãdo illud aſſumpſit in vtero virginali.Secundum deleuit in baptiſmo, quod falſo impoſitum eſt ei propter ſimilitudinem carnis peccati. Tertium neſciet omnino,& auertet illud a iuſtis per opprobrium patibuli. Primum ſi obijcis ei ipſe reſpondet. Et ego propter te factus ſum opprobrium vicinis meis valde,& timor notis meis.Contra ſecundum ait. Ego ſum vermis & non homo,opprobrium hominum & abiectio plębis.Et vt tertium auerteret ait pater. Zelus domus tuę comedit me,&. o.e.t.c. ſ. m. Vltimum igitur aufert per crucis ignominiam.
Secundum per miſericordiam.
Primum iuſtis commutauit in gloriam.
Notandum eſt q̃ inuenitur domus patris.

Dom⁹ triplex.

Domus matris.
Domus fratris.
De prima.In domo patris mei mãſiones multę ſunt.De ſecũda hic.De tertia dicitur.Qui habitare facit vnius moris in domo,in qua eſt bonum & iocundum habitare fratres in vnũ.Domus patris eſt totius mũdi machina.Domus matris:cœleſtis patria.Dom⁹ fratris eſt clauſtralis anguſtia.In prima pater vſq; modo operatur.In ſecunda mater gratulatur.In tertia frater examinatur.In hãc domũ ducit aia iuſti dilectũ ſcdm gratiam collatam operando.Sequitur.ibi me docebis.Docet nos dilectus in hoc exilio.Docebit nos in regno.
Quatuor ſunt quibus nos hic docet.

Quatuor ſũt quib⁹ nos docet Chriſtus.

Exhibitione prędicti. Primum vt cognoſcamus viam veritatis.
Aſperitate flagelli. Secundũ, vt videam⁹
Nouitate miraculi. onus noſtrę infirmitatiꝫ.
Inſpiratione ſubtili.
Tertium,vt cognoſcamus eius potentiam.
Quartum,vt aduertam⁹ ei⁹ erga nos beneuolẽtiã.
Vitam veritatis,ne errem⁹.Onus noſtrę infirmitatis,ne in homine confidamus. Hęc quinq; cauſis fit,vt ab iniquitate nos corrigat,ne quis de collata virtute ſuperbiat,vt virtus hominibus innoteſcat,vt alios eius exemplo compeſcat,vt corona cumuletur & creſcat. Tertio vt cognoſcamus eius potentiam,& ad eum in neceſſitate confugiamus. Quarto:vt aduertamus eius erga nos beneuolentiam,& ſic eum diligamus.

De prima ait Dauid. Viam veritatis elegi.De ſecundo. Maledictus homo qui cõfidit in homine. De tertio. Poteſtas eius poteſtas ęterna,quę non auferetur.De quarto dicimus. Apparuit benignitas & humanitas ſaluatoris noſtri dei. Hęc quatuor deſignant illę quatuor varię formę animalium Ezechielis.Forma enim humana,quę eſt rationalis animalis,habet documenta prędicti.Forma bouis,qui immolatur,habet aſperitatem flagelli,ſcilicet in infirmitate carnis.Forma leonis: qui eſt mirabile animal,habet nouitatem miraculoſi.Forma aquilę,quę in altum volat,eſt inſpiratio ſubtilis:quę deſurſum venit. Vnde de eis ſequitur.Et facies & pennas per quatuor partes habebant.Facies id eſt conſcientias,quibus hęc quatuor conſideremus.Pennas,quibus hęc quatuor genera docendi ſequamur.His quatuor eruditus eſt Paulus.Prędictum enim ei exhibitum eſt,qñ ipſe & Barnabas ſegregati ſunt in Euangelium prędicandum. Aſperitas flagelli,quando a domino in ciuitate percuſſus.& alibi.Lapidatus,verberatus.Nouitas miraculi,quando lux de cœlo circunfulſit eum,& audiuit vocem,& neminem videbat.Inſpiratio ſubtilis,quando raptus eſt vſq; ad tertium cœlum.Sequitur.Et dabo tibi poculũ ex vino condito.
Eſt vinum purum.
Eſt vinum melle infuſum.
Eſt vinum ſpeciebus aromatum conditum.
Primum ſimpliciter dicitur vinum.
Secundum mulſum.
Tertium pigmentum.
Primum cor hominis lętificat.
Secundum dulcorat.
Tertium ęgra viſcera confortat.
Primum propinatũ, eſt nobis a filio dei Chriſto.
Secundum a ſpiritu ſancto.
Tertium dabitur a patre in regno.
Primum enim eſt natiuitas ſaluatoris.
Secundum gratia ſeptiformis.
Tertium prędicta ęternę maieſtatis.

Vinum.

Notandum q̃ vinum lętificat,calefacit,putredinem vulnerum purgat. Aduentus enim Chriſti nos lętificauit ſua natiuitate. Purgauit peccata ſanguinis effuſione. Ad amorem ſuum nos accendit & ad patiendum animauit :ſua paſſione.
De primo. Montes exultabunt a conſpectu domini.q.v.i.t. Vnde angeli prę gaudio ipſo naſcente cantauerunt. Gloria in excelſis deo. De ſecundo. Ipſe enim prior dilexit nos & lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. De tertio. Imitatores dei eſtote ſicut filij chariſſimi & ambulate in dilectione,ſicut Chriſt⁹ dilexit nos,& tradidit ſemetipſum pro nobis hoſtiam deo. Hoc vinũ Chriſti militibus magnum dat vigorem. Vnde dicitur vinum,quaſi vigorem nutriens mentis.Mulſum vero quod eſt gratia ſpirituſſancti ,facit vt anima

Mulſum.

Pingueſcat. Pingueſcat deuotione.
Dulceſcat. Dulceſcat gaudẽs in tribulatiõe.
Liqueſcat. Liqueſcat compatiendo proximo,per opera miſericordię. De his tribus dicitur. Comedite pinguia. Ecce primum. & bibite mulſum. Ecce ſecũdum.& mittite partem his qui nõ ꝓparauerunt ſibi. Ecce tertiũ. Hoc mulſum mulcet corda. Vnde dicitur mulſum quaſi mulcens

Pigmẽtũ.

ſuauitate mellis.Tertio ſequitur pigmentũ id eſt vinum conditum quod habemus in patris præſentia,cuius mira ſuauitate gaudebimus. Vnde dicitur pigmentum quaſi pius guſtus mentis.Nos quoq; ſanabit ab omni corruptione,quãdo incorruptibile hoc induet incorruptelam. Primum vinum offert anima ſe conformans humilitati natiuitatis.Mulſum in gaudio gratię ſpiritualis. Vinũ conditum in patria,cum refert dilecto gratias de omnibus his collatis ei beneficijs. Dabit & muſtũ malorũ granatorũ Eccleſia. Malũ granatũ habet

Malũ granatum.

In cortice liuorem.
In granis ruborem.
Infra granum candorem.
In primis eſt afflictio confeſſorum.
In ſecundis rubor martyrum.
In tertijs robur virginum.
Horum muſtum offert Eccleſia. Nam confeſſorum ſynceritatem conuerſationis. Martyrũ effuſionem ſanguinis. Virginũ puritatem caſtitatis. Iuſti quoq; anima hęctria ſimul offert.Nã de liuore afflictionis,de rubore charitatis,de candore caſtitatis: hic expreſſit muſtum quod dilecto offeret:ſcilicet deſiderium videndę maieſtatis,nec tñ hoc ſed & alia dona prędiderat Dauid in ſpiritu,q̃ filij ſponſę offerẽt ei in hoc exilio cum ait. Reges Tharſis & inſulę munera offerent ,reges Arabũ & Saba dona adducent. Quatuor hic deſignantur reges,qui veniunt adorare dominum.

Reges q̃tuor.

Primus eſt iocundus. Iocundus gaudio.
Secundus robuſtus. Robuſtus in prelio.
Tertius latens. Latens in nubilo.
Quartus vehemens. Vehemens incendio.
Gaudio ſuperne fœlicitatis. Prelio & corporalis & ſpiritualis aduerſitatis. Nubilo humilitatis. Incendio charitatis. Primus eſt rex Tharſis,qui interpretatur exploratio gaudij.Secundus rex inſulę,quę concutitur fluctibus maris. Tertius Arabię,qui dicitur humilis.Quartus rex Saba,quod dicitur incendium. Primus eſt Salomon qui dicitur pacificus. In pace enim gaudium. Vnde. Domine in virtute tua lętabitur rex.Secũdus Dauid, qui dicitur manu fortis. Vnde. Quis eſt iſte rex glorię:dominus fortis & potens dominus potens in prelio. Tertius Ezechias,qui dicitur dominus confortauit. In humilitate enim venit dñs confortare nos. Vnde Iob. Cumq; ſederem quaſi rex circunſtante exercitu,eram tamen mœrentium conſolator. Quartus eſt rex Ioſias qui dicitur vbi eſt incenſum dñi. Primus triplex explorat gaudiũ.

Gaudiũ triplex.

Gaudium mundi.
Gaudium ſpiritus ſui.
Gaudium cœli.
Primum eſt de re caduca.
Secundum de propria iuſtitia.
Tertium de ſuperna gloria.
In primo nihil inuenit niſi vanitatem.
In ſecundo vilitatem.
In tertio perpetuam fœlicitatem.
Oportet ergo vt rex iſte per hęc gaudia ſic greſſ⁹ ſuos regat,ne primo ſe imergat. In ſcdo nõ laſciuiat,vt pœnitẽtiã obliuiõi tradat. In tertio ſe effũdat. De prio eñ ait Salomõ. Riſum reputaui errorẽ,& gaudio dixi. Quid fruſtra deciperis? De ſcdo Dauid. Exultate iuſti in dño,rectos decet laudatio. Et ſequtur. Cõfitemini dño in cithara. De tertio. Sancti & iuſti in dño gaudete.v.e.d.i.h.ſibi.

Exploratores. Primi ſunt exploratores Hierico, quod dicitur luna: id eſt mundus propter ſui mutabilitatem.
Secundi ſunt exploratores Lais, quę dicitur in ſalutem, vel ſibimet, quã tribus Dan quę nõ habebat hęreditatem acquiſiuit. Tertij ſunt exploratores terrę promiſſionis. Per ſalutem Pharaonis omnes exploratores eſtis, ait Ioſeph. Iſti eñ ſunt naues Salomonis, quibus afferebant de Tharſis aurũ, argẽtũ, dẽtes elephantoꝝ, ſimias, & pauos.
Naues Salomonis.
Primi aurum ſcilicet ſuperne claritatis.
Secundi argentum innocentię & puritatis.
Tertij reliqua tria deſignatiua mũdanę vanitatis.
De primo dicitur, q̃ ciuitas illa aurea futura eſt.
Secundum eſt argentum igne examinatum. Tertium eſt vanitas vanitatum. Igitur exploratores Hierico inuenerunt dentes elephantorum id eſt mundi malignitatem. Simias. i. ſcurrilitatem. Pauos mundani fauoris vanitatem. De primo. Filij hominum dentes eorum arma & ſagittę. De ſecundo Paulus. Non nominetur inter vos turpitudo aut ſtultiloquium aut ſcurrilitas, quę ad rem non pertinet. De tertio. Cum interierit non ſumet omnia. n. d. c. e. g. e. Exploratores miſſi in Lais. i. ad explorãdam animę ſalutem in domo Miche, qui dicitur quid eſt hic, inueniunt Ephot id eſt innocentię candorem in anima, & pariter Seraphin & ſculptile atq; conflatile. Seraphin ſtultarũ imaginum. Sculptile peruerſorum operum. Conflatile ſuperfluorum ſermonum. Sed auferunt de domo Miche, cum repellunt a corde. Sed ibi inueniuntur ea quę ſunt in candelabro tabernaculi: ſcilicet ſcyphi, ſpherulę, & lilia.
Candelabrum.
Scyphus eſt cõtinẽtia pigmẽto deuotionis plena.
Spherulę vitę reuolutio, torno correptiõis caſtigata.
Lilia virtutum iocunditas & incrementa.
Exploratores vero de terra promiſſionis id eſt de cœlo afferunt vuam, & mologranata, & ficus.
Vuam id eſt iocũditatẽ dominicę reſurrectionis.
Malogranata id eſt vnitatem futuram in cœlo angelorum & humani generis.
Ficus dulcedinem diuinę viſionis.
Sed notandũ q̃ reges Tharſis offerunt aurum.
Regum oblatio. Reges inſulę myrrham.
Reges Arabum thus.
Reges Saba thuribulum incenſum.
Aurum ſpirituale claritatis.
Myrrham amaritudinem tribulationis.
Thus humilitatis.
Thuribulum inflammantis charitatis.
Igitur tres exploratores aurum offerunt.
Exploratores mundi, aurum obſcurum.
Exploratores ſpiritus, aurum ignitum.
Exploratores cœli, aurum mundum.
Primum eſt claritas bonę vitę, ſed cum admixtione tentatiõis. Secundũ eſt claritas doctrinę cum zelo charitatis. Tertium eſt claritas ſupernę patrię cum cognitione veritatis.
Prima eſt ſubditorum.
Secunda prelatorum.
Tertia contemplatiuorum.
Propter primum viſus in Propheta: Vir precinctus ad renes auro obryzo: id eſt rudi. Pro ſecũdo dicitur in Apocalypſi. Suadeo tibi vt emas aurũ ignitum & probatum. De tertio in eodem. Ciuitas illa ait aurum mundum, ſimile vitro mundo.
Sequitur. Reges inſulę. Inſula dicitur quaſi intus ſolum. Inſula enim dicitur terra: quę omni parte ambitur aqua. Reges ergo inſulę ſunt: qui ita regunt inſulas, ne impetu aquarum inundantium ſubmergantur & pereant. Inſula triplici ſubiacet periculo.
Minoratur aquarum latenti corroſione. Inſula.
Concutitur a tempeſtatis impulſione.
Submergitur aquarum inundatione.
Rex vero ſapiẽs ab his eam defendit incõmodis.
Cõtra primũ i terrã & aquã ſepes ligneas cõponit
Contra ſecundum muros de lapidibus inſtruit.
Contra tertiũ, vt homines euadant turrim erigit.
Inſula hæc eſt anima intra mundi fluctus id eſt tentationes. Rex qui regit eam eſt ratio.
Prima ergo corroſio eſt diaboli, vel mundi, vel carnis doloſitas.
Impetus tempeſtatis, hęreticorum peruerſitas.
Inundatio aquarũ, Tyrannoꝝ mũdi malignitas.
De primo Iob. Mons cadens defluit. De ſecũdo adiungit, & ſaxum de loco ſuo trãſferetur. Et vnde hoc contingat: addit. Lapidem excauant aquę, & abluuione paulatim terra conſumitur. De tertio. Abyſſus vallauit me, & pelagus cooperuit caput meum. Sed contra primum rex inſulę faciat ſepem circunſpectionum. Contra ſecundum murum ſcripturarum & orationum. Contra tertium turrim virtutum. De primo. Qui diſſipat ſepem mordebit eum coluber. De ſecundo. Muro tuo inexpugnabili circũcinge nos domine. De tertio. Eſto nobis turris fortitudinis a facie inimici. In hac turri ſecuritas eſt ab aquis, quia excelſa eſt. Sed quis in ea debeat habitare: ait Propheta. Qui ambulat in iuſtitijs & loquitur veritatem. q. p. a. e. c. &. e. m. ſ. a. o. m. Iſte in excelſis habitabit. Munimenta ſaxorũ ſublimitas eius. Sed iſti in tanta amaritudie poſiti, quid offerãt regi niſi myrrhã? Sed notandũ q̃ Chriſto tertio myrrha oblata eſt.
Primo in preſepio. Myrrha.
Secundo in patibulo.
Tertio in ſepulchro.
Prima fuit oblatio Magorum.
Secunda Iudęorum.
Tertia Deuotorum.
Prima fuit ad ſignificationem.
Secunda ad illuſionem.
Tertia ad vnctionem.
Ad ſignificationem mortalitatis.
Ad illuſionem ſanctitatis.
Ad vnctionem contra putredinem corruptionis.
Primam offerimus cum dolemus propter incolatum huius miſerię.
Secundam, quando illuſiones & obprobria ſuſtinemus, vt in inferno caream⁹ diabolica illuſione.
Tertiam offerimus, cum fortiter laboramus, vt corpus noſtrum perpetuo careat corruptione.
De prima. Obtulerunt Magi Domino aurum, thus, & myrrham. De ſecunda dicitur. Dederunt ei vinum myrrhatum bibere. De tertia. Ioſeph ille nobilis decurio emit myrrhę & aloes quaſi libras centum. Hęc eſt oblatio robuſti regis. Affert ſuam rex latens ſub nubilo humilitatis. Iſte rex eſt moderatus amor proprię dilectiõis. Sicut e contrario rex ſuperbię eſt amor proprię laudis.
Sed eſt humilitas quę deſcendit. Hũilitas.
Eſt quę excedit.
Eſt quę procedit.

Deſcendit ad inertiam.
Excedit moderantiam.
Procedit ad iuſtitiam.
Rex iſte primam excitat aculeo.
Secundam inhibet freno.
Tertiam eius ſe ſubiecit iudicio.
In prima erat Petrus cum diceret. Recede a me, quia homo peccator ſum domine. De qua Dauid Humiliata eſt in puluere aia. m. In ſecunda erat Eleazarus qñ indiſcrete ſe ſuppoſuit elephanti, & ab eo oppreſſus eſt. De qua dauid. Niſi q̃ lex tua meditatio mea eſt. t. f. p. i. h. m. In tertia ad prędicationẽ Ionę Niniuitę operti ſunt ſaccis. De qua Dauid. Humiliatus ſum vſquequaq;. Iſte rex offert thus id eſt odorem bonę vitę tam interioris q̃ exterioris. vt dicat. Chriſti bonus odor ſum⁹ deo.
Notandum q̃ thus.
Thus. Primo cõtunditur. Tũditur in puluerẽ.
Secundo crematur. Crematur per ignẽ.
Tertio inde fum⁹ ꝓcreat. Fum⁹ ꝓcreatur per calorem & humorem.
In primo, vt ſe puluerem & cinerem dicat: facit tribulatio.
In ſecũdo per deſiderium fit animę liquefactio.
In tertio emittuntur lachrymę & oratio.
De his tribus Dauid. Afflictus ſum & humiliatus ſum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. De ſecũdo. Domine ante te omne deſiderium meum. De tertio. Et gemitus meus a te non eſt abſcondi tus. In primo erat Iob, cum ſedens in ſterquilinio tribulatus radebat vlcera. De ſecundo. Anima mea liquefacta eſt. De tertio. Quę eſt iſta quę aſcẽdit per deſertũ ſicut virgula fumi. Ecce rex Arabię latens ſub nubilo humilitatis. Iuxta illud Poetę. Si latet ars prodeſt, affert depreſſa pudorem.
Tali eñ dicit ſponſus. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra oculi tui columbarum abſq; eo quod intrinſecus latet. Sequitur rex Saba qui dicitur incendium. Ipſe enim eſt rex vehemens incendio charitatis. Ipſe eſt iuſtitia inflammata.
Offeret thuribulum carbonibus vitis plenum.
Huius incendium triplex eſt.
Primum emittit extra ſe.
Secundum retinet circa ſe.
Tertium eleuat ſupra ſe.
Primum eſt vicinę correctionis.
Secundum proprię excitationis.
Tertium diuinę dilectionis.
Primo enim corrigit peccatorem.
Secundo ſe excitat ad laborem.
Tertio guſtat ſupernum ſaporem.
De primo. In ignezeli mei deuorabitur omnis terra. De ſecundo. Ignem veni mittere in terram, & quid volo niſi vt ardeat. De tertio. Veni ſancte ſpiritus reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende. Itaq; rex iſte id eſt iuſtitia ſic regat, ne proximum ſubuertat, ne ſe nimis affligat, ne dilectione dei ſic ſit illectus, vt ſui & proximi curam poſtponat. Pro primo dixit Iob amicis ſuis, indiſcrete eum increpantibus. Conſiderate ſemitas Theman, itinera Saba. Pro ſecunda. Venit regina Saba auſtri audire ſapientiam Salomonis, vt ab eo diſceret quomodo ſe incenderet feruore. Pro tertio dicitur. Omnes de Saba venient aurum & thus deferentes & laudem domino annunciantes. Aurum ſcilicet claritatem bonę vitę, qua proximus exemplo doceatur. Thus deuotionis & orationis, quibus impinguatur ad laudem qua deus honoratur, cui eſt honor & gloria. CAR.

IBi me docebis. Et refertur hoc aduerbium ibi ad hoc aduerbium foris, quod prędedit. Ac ſi dicat. Quum inuenenero te ſolum foris, ibi me docebis quod ante neſciebam, vt videlicet ſicut es te cognoſcã, & ego tunc tibi offerã encœnia meritorum meorum, quę per gratiam abs te donata, & accepi. Hoc eſt quod ſubditur. Et ego dabo poculum de vino cõdito. Vinum cõditum dicit charitatem conditam melle deuotionis: & aromatibus bonorum operum: & dabo tibi muſtum malogranatorum meorum. Malogranata vocat cõtubernia bonorũ operum: cõtenta ſub cellulis ſingularũ virtutum. & ex eis procedens dulcis ſuauitas, dicitur muſtum malogranatorũ. & ſignanter additur meorum, quia malogranatis ipſius nulla alta comparantur. Poſtmodũ autem quia ſe ſollicitam oſtendit circa ſeruationem populi ſui: illum verſiculum, quem ſuperius premiſerat in eodem ſenſu: & ex eadem cauſa iterat dicens. THO.

LAeua eius ſub capite meo: & dextera illius amplexabitur me.

LEua eius id eſt ſacramẽta incarnationis & preſentię eius dona. Dextera vero ſunt premia, quę in fine percipient electi. In quibus erit viſio maiestatis & gloria glorificatę humilitatis. Leua iſta ſub capite ſponſę ponitur, vt interi⁹ his donis ſpiritualibus ſuſtẽtetur. Dextera vero ſuper caput, vt in patria bonis eternis remuneretur.
Ordo quo venit ad amplexũ ſponſa.
Notandum q̃ ſponſa prius petit oſculum.
Secundo venit ad Chriſti colloquium.
Tertio hic feſtinat ad amplexum.
Primo enim dixit. Oſculetur me oſculo oris ſui.
Secundo ſequitur. Ecce tu pulchra es amica mea.
Et illa. Ecce tu pulcher es dilecte mi. Ecce colloquiũ. Hic vero. Leua ei⁹ ſub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. Ecce complexus.
In oſculo eſt ſignum pacis.
In colloquio familiaritatis.
In amplexu ſpiritalis vnionis.
Pacis, qua dilecti ira & indignatio excluditur.
Familiaritatis, qua ſecretum voluntatis aperitur.
Spiritalis vnionis, qua vehemẽs amor oſtẽditur: & ſponſa cum ſponſo vnus ſpiritus efficitur.
In figura huius copulę Iacob Rachel inuentam oſculatur. Secundo alloquitur. Tertio in eius amplexus recipitur. Sponſus iſte Chriſtus ſponſam eccleſiam oſculatus eſt in Patriarchis. Allocutus eſt in lege & Prophetis. Amplexatus eſt extẽdens manus ſuas pro ea in patibulo crucis. Oſculatus eſt in Patriarchis, qa ab eis cœpit recõciliatio, vt ad Noe ait poſt diluuium. Ponam arcum meum in nubib⁹ cœli, & erit ſignum fœderis. Vnde oſculum dedit illis deus reconciliationis, quod oſtendit copia rerum, gratia euentuum, ſanitas corporum, compoſitio morum: ſicut Abrahæ, Yſaac, & Iacob. Iſtud oſculum portendebat illud, quod dedit Yſaac Iacob filio ſuo, quãdo dedit ei

duos hędos ad comedendum. In Iacob Christus.
In Ysaac veteres patres, de quibus Christus natꝰ
est secm carnē, & pro eis duos obtulit hędos. Vnū
scilicet carnem suam, similem carni peccati. Alte-
Colloquiū dilecti. rum scilicet peccata nostra quę ipse occidit: dū car-
nem suā pro nobis mactauit in cruce. Colloquiū
habuit dilectus in Ecclesia, in lege & Prophetis.
Dedit em eis legem: in qua tria ostendit eis. Pro-
hibuit fugienda, proposuit custodiēda, in figuris
ostendit facienda. Primum sicut est. Nō occides,
non mœchaberis. Secundū sicut est. Diliges dīm
deum tuum ex toto corde tuo & ex tota aīa tua,
& ex tota mente tua. Sunt decem pręcepta legis:
quorum tria vltima ad dilectionem dei: septem
prima ad dilectionem proximi pertinēt. In figu-
ris ostendit facienda, sicut locutus est ad Mosen
de tabernaculo faciendo. Vide inquit, oīa facias
scām exemplar quod tibi ostensum est in monte.
Mons em ille est Christus: in quo ostensa est for-
ma tabernaculi spiritualis: qui ex virtutibus con-
struiturin nobis scilicet qñ vitā nostram cōuersa-
tioni Christi cōformamꝰ. In Prophetis quoq; de
Christo vētura prenūciauit. Ecce colloquiū spon-
sę & dilecti. Amplexus est quoq; eā pissimo am-
plexu cū manus suas in cruce extendit, vt spon-
sam ad se traheret: & stricto amplexu spiritualiter
sibi vniuit, iuxta illud. Quod adhęret deo, vnꝰ spi-
ritus cū eo efficitur. Ibi lęua eius fuit sub capite
nostro. s. caro: quę vt animā nostrā, quę est caput
sustineret, datum est in preciū. Dextera eius am-
plexata est nos supposita, vt sīt nobis in premiū.
Passio Christi. O vehemens amplexus, in quo aqua de latere,
sanguis de corde, anima de corpore exiuit.
Aqua regenerationis.
Sanguis redemptionis.
Anima liberationis.
Regenerationis, quia nos saluauit.
Redēptionis, quia nos a potestate diaboli exemit.
Aīa liberatiōis, qa descēdēs ad īferos pres eduxit.
De primo. Vidi aquā egredientē de templo, a late-
re dextro: & oēs ad quos peruenit aqua ista salui
facti sunt. De secūdo. In sanguine testamenti tui
redemisti vinctos tuos, de lacu i quo nō erat aqua
De tertio. Ero mors tua o mors morsus tuus ero
Osculum. inferne. Et moraliter. Osculatur dilectus animā
Colloquiū remissionē peccatorum recōciliando. Colloquitur
ei voluntatem suā id est viam qua ambulet aperiē
Amplexꝰ do. Amplectitur eā inter sinistrū brachium virtu
tum, & dextrum supernarum promissionū suspē-
dendo. Osculatus est eos quibus abundanit, vt
auerteret iram suam & non accendit. o. i. f. & r. q.
c. sunt. Sic erat Paulus cum diceret. Fidelis sermo
& omni acceptione dignus, quia Christus venit
in hunc mundum peccatores saluos facere, quo-
rum primus ego sum; qui primus fui blasphemus
& persecutor & contumeliosus, & persecutus sum
ecclesiam dei, sed misericordiam cōsecutus sum,
quia ignorans feci in incredulitate. Colloquium
habēt cū dilecto qui inquirūt quę sit volūtas dei
bona, & beneplacēs & perfecta. Sic Paulus quę-
rebat. Domine ait, quid me vis facere? Et domin⁹.
Ego ait ostendam tibi quanta oporteat te pati pro
nomine meo. Ecce colloquium. Postea venitur
in amplexus sponsi. Supponit em capiti nostro. i.
animę brachium sinistrum: id est virtutes quibus
Dextra. sustinemur in via. Supponit dextrum brachium
bona promittendo in patria. Vnde longitudo die-
rum in dextera eius, & in sinistra eiꝰ diuitię & glo- Sinistra.
ria. Audi Paulum quomodo docebat vendicare
sinistrum brachium. Sobrie inquit & pie & iuste
viuamus in hoc seculo. Ecce sinistrum brachiū.
Expectātes beatā spem & aduentū glorię magni
dei. Ecce brachium dextrum. Dextera sponsi
Tenet. Tenet cadentem.
Deducit. Deducit ambulantem.
Suscipit. Suscipit peruenientem.
Primum, ne cadat in tentatione.
Secundum, ne etret in viam iustitię.
Tertium, vt teneat solium glorię.
De his tribus ait Dauid. **Tenuisti manum dexte**
ram meam, & in. v. d. m. & cum gloria suscepisti
me. Item de primo & secundo. Illic manus tua de
ducet me & tenebit me dextera tua. De tertio. Ad
hęsit anima mea post te, me suscepit dextera tua.
Primus dicit. Nisi quia dominus adiuuit me, pau
lominus habitasset in inferno anima mea. Hic cū
ceciderit nō collidetur. q. d. s. m. s. Si em ceciderit
non adijciet vt resurgat. Immo vt dicat. Dīs il-
luminatio mea & salus mea quem timebo. Secū
dus dicit. Deduc me dñe in via tua, & ingrediat in
veritate tua. Et. Emitte lucem tuam & veritatem
tuam, ipsa me deduxerunt & adduxerunt in mō
tem sanctum tuum. Tales mansuetos deducit do
minus. Vnde. Deduxisti sicut oues populum tuū
in manu Moysi & Aaron. Item. Qui deducit ve-
lut ouem Ioseph. Tertius dicit. Suscipe mē domi-
ne secundum eloquium tuum & vi. vt postmodū
dicat. Exaltabo te domine quoniā suscepisti me.
Hæc est manus de qua ait Ezechiel. Ecce manus
apprehendit me in cincinno capitis mei, & eleua-
uit me inter cœlum & terram, statuit me in tem-
plo in Hierusalē. Ecce de his tribꝰ. Primum te-
nuit, cum apprehendit in cincinno capitis. Dedu-
xit, cum inter cœlum & terram. Leuauit scilicet
in aere ne scrupulus aliquis terrę iter eius faceret
tortuosum. Cum gloria sucepit, quādo statuit in
templum in Hierusalem, quod dicitur visio pa-
cis. Horum trium figuram tenuit Helias. Primi
quando fugiens a facie Iezabel: id est tentationis,
obdormiuit prę tędio subter vnam iuniperum:
sed eum tenuit dominus, quia ibi inuenit angeli-
cam consolationem. Secundi quando ambulauit
in fortitudine cibi dati ab angelo quadraginta die
bus & quadraginta noctibus. Tertij in monte dei
Oreb. Bene ergo dicitur. Longitudo dierum in
sinistra eius diuitię & gloria. Diuitię: scilicet vir-
tutum. Gloria vero iam ęterna, sed interim dele-
ctatio supernorum. Longitudo vero dierum in de
xtera, quia sub vmbra illius viuent beati inęter-
num. Bene ergo dicitur. Lęua eiꝰ sub capite meo,
& dextera illius amplexabitur me. Lęua dicitur
diuina correctio. Dextera in amore dei delectatio
Sed quomodo fiat videamus.
Lęua manus domini tenet flagellum. Lęua ma
Dextera flabellum. nus triasa
Flagellum afflictionis. cit.
Flabellum delectationis.
Primo homo flagellatur.
Secundo spiritus aurę excitatur.
Lęua manus, aliquando tangit.
Aliquando increpat.
Aliquando grauat.

Tangit iustum. Iustum: vt probetur.
Increpat pigrum. Pigrum: vt excitetur.
Grauat iniquum. Iniquum: vt reuocetur.
De primo. Miseremini mei saltem vos amici mei
quia manus domini tetigit me. De secūdo. A for-
titudine manus tuę ego defeci in increpationibus
De tertio. Die ac nocte grauata est super me ma-
nus tua. Itē de primo. Dilectꝰ meus misit manū
suam per foramen & ventur meus intremuit ad
tactum eius. Sed iustus non contristabitur quicqd
ei acciderit. Sed dicit cum Propheta. Ingrediatur
putredo in ossibus meis. quia sic probatur. Vnde
visitas eum diluculo & subito ꝓbas illum. Et Da
uid. Tempta me domine & proba me. Item pro-
basti nos deus ig. n. e. Aurum em probat ignis &
vasa figuli probat fornax: & tentatio viros iustos
Secundus ait. Corripiet me iustus in misericordia
& increpabit me. Et Apostolus. Argue: obsecra:
increpa. Increpatiões ergo dñi ne reprobes. Ipse
em vulnerat & medetur. Propter tertium. Manꝰ
Mosi erant graues. s. ad puniendos iniquos. Sed
Hur & Aarō sustinebāt eas: quia benignitas spiri
tussancti & misericordia Christi faciunt ne sustinē
tes frangantur. Sic deus reuocat iniquos: qui nisi
conuertantur dicitur eis. Vocani & renuistis. ex-
tendi manum meam & non fuit qui aspiceret. Ita
q; lęua domini tetigit Iob. Increpauit Ezechiam,
Aggrauata ē super Paulū. Iob vero viriliter susti-
nuit. Ezechias amare fleuit. Paulus voluntati dñi
acquieuit vocatꝰ. Vnde ipse ait. Qui fui blasphe-
mus & persequutor: sed misericordiam consequu
tus sum. Ecce manus dñi lęua. Hęc est manus do
mini quę apparuit Balthasar scribens in pariete.
Hęc tria. Mane: Thetel: Phares: Mane dicit prio
id est numerauit bona tua. Thetel dicit secūdo. i.
appendit bona tua: quæ propter pigritiam tuam
inuēta sūt pauca. Phares dicit tertio. i. diuideris
a regno nisi a me vocatus redeas. THO

Adiuro vos filię Hierusalē ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectam donec ipsa velit.

Filię Hierusalem hic vocātur infirmi: qui licet cu-
ris secularibus sint intenti quibus aliquando etiā
contemplatiuos impediunt: qui appellatione dile
ctę hic designantur: tamē ad regnum tendunt: q̄
uis ędificantes ligna: fœnum: stipulam: quibus a
somno contemplationis excitant sponsam impor
tune. sed anteq̄ suasponte ipsa ad cōmunē fratrū
vtilitatem redeat: euigilare nō presumant.
Quidam suscitant diabolum.
Quidam suscitant sponsum id est animā.
Quidam excitant deum.
Diabolum ad temptationem.
Animam ad laborem.
Deū nunc ad consolationem: nunc ad furorem.
De primo Iob. Qui parati sunt ait suscitare Leuia
tham. Ipsum em suscitāt dum sua sponte sensus
mundo exponunt: stultas cogitationes i corde nu
triunt. Vnde dominus ad Hierusalē in figura mu
lieris per Ezechielem Propheram dicit. Factum
est in te contra consuetudinem mulierū. Omnibꝰ
mulieribus dantur mercedes: tu aūt dedisti mer-
cedem amatoribus tuis. Deum ad consolatiōem
excitant: qui in tribulatione ad ipsum clamāt. Vn
de cum nauicula periclitaret in fluctibꝰ ipso dor-
miente, discipuli excitauerūt eum dicētes. Salua
nos domine, perimus. Ad furorem eum excitant
qui ipsum tēptant. Vnde ipse dicit. Quid me tēta-
tis hypocritę. Et Moses. Quid temptas dominū
Nec temptaueritis deū sicut quidam temptaue-
runt: & a serpentibus perierunt. Isti in iram exci-
tauerunt excelsum in inaquoso. Et excitatus ē tā-
q̄ dormiens dñs t. p. c. a. v. Et iratus est furore do
minus in populum suum. Suscitare.
Aliquando quidā ponsam suscitant piqetationē.
Aliquando propter habendam consolationē.
Aliquando ipse se suscitat per suam voluntatem.
Primi sunt muscę morientes quę perdunt suaui-
tatem vnguenti. Anima sic suscitata si stultitię nō
consentit: cum maiori lucro redit. Hæc est Sara
vxor Abrahę quæ a satellitibꝰ Pharaonis auersa
& aulsa est a latere mariti sui: sed intacta perma
sit: & cū munerib⁹ ad maritū rediit. qñ, ppter con-
solationē ipsa clamat per Prophetam. Ad annūcia
dum mansuetis misit me: vt consolarer omnes lā
guentes. Per suam volūtatē quatuor modis susci
tatur a contemplatione.
Per propriam curiositatem.
Ad prenieniendam demonis machinationē.
Propter necessitatem.
Propter propriam vtilitatem.
Prima fuit Dina quę egressa ē de domo patris ad
videndas mulieres regionis & corrupta est a Si
chen filio Ennor. Secunda fuit Iudith quę egressa
est de ciuitate sua ad castra Holofernis: qui genti
suę machinabatur malum: & abstulit caput eiꝰ. i.
subuertit principiū diabolicæ temptatiōis. Tertia
egreditur propter necessitatem vt sanet iam pec-
catis fluctuantem peccatorē. Hęc est Maria soror
Mosi quę egressa est de domo patris sui: & ambu
labat super alueum aquę: vt aliqua ratione posset
subuenire fratri suo Mosi: qui paruulꝰ in papyro
ne laborabat in medijs fluctibus. Quarta egredit
propter suam vtilitatem vt aliorum viso exēplo
& propria operatione alacrior ad contemplationē
reuertatur. Hęc est Ruth q̄ cum Noemi socru sua
quę dicitur pulchra, egressa est de terra sua: & spi-
cas colligebat in agro Booz: vnde & ipsa & Noe-
mi pascerentur: & sic postmodum meruit perue
nire ad coniugium Booz, id est ad contemplatio
nem sponsi.
Primo itaq; anima a seipsa suscitata, Egredi.
Primo egreditur a contemplatiōe cœlestium ad
meditationem scripturarum.
Secundo ad memoriam suorum delictorum.
Tertio ad compassionem proximorum.
Inde progreditur ad agendam curam eorum. qđ
per simile patet. Cum aliquis egredit a thalamo
in domum. A domo in porticum. A porticu in vi
cum. A vico in agrum. Egredit namq; a cœlesti ū
contemplatione: ad scripturas quasi in thalamum
Inde in domū id est i memoriā delictorū. Inde ad
proximorū compassionem quasi in vicum. Inde
ad agendam curam eorum: quasi in agrum in cō-
tēplatione sola quiescimus. In cęteris laboramus.
In meditatione em scripturarum laboramꝰ: timē
tes ne premia iustorum amittamꝰ. In memoria
delictorum laborantes gemimꝰ, ne cōdemnati si
mus. In compassione proximorum: labor est cor-
dis. In agenda cura eorū: labor est operis. In vno

monemur.In alio docemur.In tertio mouemur. In quarto meremur.Monet ſcriptura quid agere debeamꝰ.Docet memoria delicti:vt pœniteamꝰ

Pœnitentia.

Mouemur compaſſione:vt diligamus. Per opus vero bonum meremur:vt nobis qui alijs ſuccurrimus:ſuccurrat.Occurrit:mihi ille pater,qui egreſſus eſt in occurſum filij ſui prodigi.A lõge veniẽtem videt.Occurrit amplectitur.Occidit vitulum ſaginatum.ordinat chorum:ſimphoniam tangit. Sic pius pater a contemplatione reuertitur ob curam peccatoris ad pœnitentiam reuertentis. A lõge venientem videt compatiendo. Occurrit indulgendo.Amplectitur familiarem ſibi faciendo. Occidit vitulum:carnis mortificationem predicãdo.Inſtrumenta tangit morum concordiã & vnitatem docendo.Inuitat igitur pietas deſperãtem trahit charitas inuitatum: tractum miſericordia pacat:hilaritas ſecurũ reddit:affabilitas familiarẽ familiaritas ſecretũ aperit: apertio ſecretorũ amicitiam ſeruat:prędicatio inſtruit:morum concordia facit amicum proximo:humilitas deo. Hęc ẽ igitur cauſa neceſſaria qua ſe ſponſa vult ſuſcitari

Quietis inueſtigationi quę neceſſaria.

Tunc magnopere laborandũ eſt,ad inueſtigandã illam quietem a qua ſpõſa ꝓhibetur excitari.

Primo ergo habenda eſt circũſpectionis vigilãtia.
Secundo profectus in iuſtitia.
Tertio inuenietur illa requies q̃ eſt ſapientia.
Pri. vt ſibi & alijs machinamẽta diaboli ꝓuideat.
Secundũ vt ſibi proficiat,& alios ꝓmoueat.
In tertio ſe totum deo exhibeat.

Huncaſcenſum nobis oſtendit ſapiẽs ille,q̃uis ordine tranſuerſo,ait em̃.Beatus vir qui in ſapiẽtia morabitur,& qui in iuſtitia meditabitur,& i ſenſu cogitabit circũſpectionem dei.Tria prępoſita ſũt Circũſpectio.Iuſtitia.Sapientia.

Primum Chriſtianam inſtruit militiam.
Secundum ſcrutatur conſcientiam.
Tertium alacres facit ad patientiam.

Primum cibat pane vitæ,ne per feneſtras ingrediatur.Secundum pane intelligentię,ne conſcientia tenebris ignorantię iuoluatur. Tertium aqua ſapientię potat,vt dulcedine ſapientię afficiatur. De primo. En lectulum Salomonis ſexaginta fortes ambiunt de fortiſſimis Iſrael.Pro ſecundo. Si ignoras te o pulchra inter mulieres, egredere, & abi poſt veſtigia gregum.Item.Oſtende mihi faciem tuam:ſonet vox tua in auribus meis.De tertio.Sub vmbra illiꝰ quã deſiderabam ſedi:& fructus eiꝰ dulcis gutturi meo. Chriſtꝰ eſt hęc arbor Sub vmbra illius ſumus,vt ab ęſtu mũdanę tribulationis illeſos nos cuſtodiat fructus eius id eſt certa retributio nobiſcum dulcis:vt ſapor eiꝰ a nobis guſtatus,ad voluntarie patiendum nos inuitat.

Circũſpectio triplex.

Eſt aũt circũſpectio hominis.
Eſt circumſpectio ſpiritus.
Eſt circumſpectio dei.
Prima eſt contra temporalium incommoda.
Secunda contra vitiorum argumenta.
Tertia contra diuini amoris impedimenta.
Primum ne quis temporalibus abutatur.
Secũdum,ne virtus vitioꝝ ſimilitudine decipiat̃.
Tertium,ne dilectio in nobis minuatur.

In prima vidẽdum eſt.Quia ſunt quidam,qui diuitias tam tẽporales q̃ ſpirituales male acquirunt male expendunt,& cum dolore amittũt.Inde veniat in exemplum Achar filius Charmi:qui male tulit regulam auream,ſiclos argenti,chlamydem valde bonã de anathemate Hierico. Male vſus ẽ abſcondens in terra.Cum dolore amiſit lapidatus pro eis.In regula aurea ſignatur ſapientia,qua poteſt alijs proficere.In argento eloquentia,qua põt inſtruere.In chlamyde honeſta cõuerſatio:ad quã poteſt alios inuitare.Sequitur circũſpectio ſpiritꝰ In Canticis dicitur.En lectulum Salomonis ſexaginta fortes ambiunt de fortiſſimis Iſrael. Lectulus iſte eſt anima iuſti:quã fortes ambiunt tenentes gladios ad bella doctiſſimi.

Lectuli ſpõſæ tres

Primum vt nullus locꝰ relinquatur ſine cuſtodia.
Secundũ vt repellatur tentationum moleſtia.
Tertium ne ſit pugnandi ignorantia.

Fortes iſti ſunt ſenſus interiores:qui ambiunt murum virtutum aſſidua vigilãtia ſicut in Eſdra. Poſuerũt ait cuſtodes:vnuſquiſq; circa domum ſuã, de habitatoribus Hieruſalem:vt dicatur. Sup muros tuos Hieruſalem conſtitui cuſtodes.Iſti ſũt tenentes gladium cõtra vitiorum machinamenta.

Gladium ſuper fœmur,contra carnis voluptatẽ.
Gladium in manu,contra mundi vanitatem.
Gladium in ore,vt oratione pugnent contra diaboli malignitatem.

De primo.Accingere gladio tuo ſuper fœmur tuũ potentiſſime.De ſecũdo.Gladij ancipites in manibus eorum.De tertio.Gladium ſpiritus quod eſt verbum dei.De his ait Paulus.Arma militiæ noſtrę non carnalia ſed potentia deo.Gladium habebat ſuper fœmur ille qui occidit Agag pinguiſſimum in manu filij Iſrael. qui vna manu tenebant gladium.alia locabant lapidem.In Apocaľ. Ille q ſedebat i maieſtate,habebat gladium in ore. Pro circũſpectione erant animalia plena oculis ante & retro.Pro ſcrupulo conſcientię iubetur afferri ad eius pectuſculum & vitalia:quod pertinet ad iuſtitiam.Pro puritate & ſynceritate ſapientiæ ſimila frixa oleo.Sed nunc agamus de conſcientia. Eſt iuſtitia bona.Eſt & mala.Bona triplex eſt.

Eſt em̃ bona. Prima eſt ſana.
Eſt ſecura. Secunda ſerena.
Eſt glorioſa. Tertia amœna.
Sana,quia terminus ab iniquitate.
Serena,qa exẽpta a mũdanę ſollicitudis prauitate
Amœna,quia iã verſatur in angeloꝝ iocunditate

In qua quieſcit ſponſa.De qua dicitur. Ne euigilare faciatis eam donec ipſa velit.De prima. Plenitudo legis eſt charitas.De corde puro:eſt cõſciẽtia bona.De ſecunda Iob.Ecce in cœlo teſtis meꝰ & conſcius meus in excelſis.De tertia.Gloria noſtra hęc eſt,teſtimonium conſcientię noſtrę. Pria dicit.Laui pedes meos, quomodo iquinabo illos Secũda dicit.Lectulꝰ noſter floridus.Tertia.Ego dormio & cor meum vigilat.Prima eſt mulier de qua dicitur in lege.Cum ceperis captiuã ſi placuerit tibi,radet omnes pilos carnis ſuę:poſtea duces eam vxorem.Secunda eſt mulier fortis apud Salomonem: quæ prouidet domui ſuæ,& viro ſuo texẽs veſtem negociatur.Tertia eſt ſponſa de Cãticis:quæ in oſculo ſponſi & amplexibus delectat̃ Aqua ſapię volebat ſe potari q dicebat. Da fontẽ luſtrare boni,da luce reperta,In te cõſpicuos animi defigere viſus.Atq; tuo ſplendore mica.tu nãq; ſerenum:Tu requies ęterna pijs. te cernere finis.Ergo beatus vir qui in ſapiẽtia morabitur, vt ibi quieſcat & dicat ſponſus.Nolite ſuſcitare eam

donec ipſa velit.
In circũſpectiõe ergo oportet vigilare.
In ſapientia penſare.
In iuſtitia inuigilare: donec ipſa velit.
In circũſpectione vult euigilari:quando imminet tentationis grauitas.
In iuſtitia,quando apparet vtilitas.
In ſapientia vacare qñ pingueſcit deuota ſuauitas

Quando ergo dicitur.Ne ſuſcitetis eam neq; euigilare faciatis:reprimitur ſubditorum importunitas:ſponſę reſeruatur contemplationis ſuauitas deo:vt laudetur eius a ſponſa maieſtas:vt reſeruetur omnibus regni iocunditas.Ad quam nos perducat dñs noſter Ieſus Chriſtus.Cui honor eſt & gloria in ſecula ſeculorum.Amẽ. CAR.

Laeua eiꝰ ſub capite meo & dextera illiꝰ amplexabitur me. Filius quoq; videns eam tam cõuenienter ſollicitam:quia ipſã ſollicitari non oportet,ſub eodem ſenſu: & ex eadem cauſa repetit illũ verſiculum ſupradictũ. Adiuro vos filię Hieruſalẽ:ne ſuſcitetis:neq; euigilare faciatis dilectã,donec ipa velit.Sequit̃.THO.

¶LIBER DVODECIMVS.

Que eſt iſta que aſcẽdit de deſerto:delicis afflũes innixa ſuper dilectum ſuum.

¶Aſcendit Eccleſia gentiũ de deſerto:qa quæ plurimo tempore fuerat a deo derelicta:iam fidei & boni operis gradibus proficientibus ad eius gratiam ꝑuenit. Vnde predixit Eſaias.Lętabitur deſerta & inuia:& exultabit ſolitudo:& florebit quaſi lilium illis affluens delicijs de quibus ſupra dixit dilectꝰ Q̃ pulchra es & q̃ decora chariſſima in delicijs.i. in deſiderijs vitę cœleſtis. Merito inixa ſuper dilectum ſuum:ſine quo nõ ſolum ad ſuperna aſcẽdere: ſed nec reſurgere valebat.hoc clamat Iudęa admirans cõuerſionem gentium.Tria ſunt genera deliciarum.

Delicię triplices.

Sunt enim delicię temporales.
Sunt ſpirituales.
Sunt cœleſtes.
Primę ſunt ſecularium vel carnalium.
Secundę religioſorum.
Tertiæ beatorum.

Primę nãq; ſunt bona quę homines ſibi aſſumũt in vſum vel abuſionem.Secũdę ſunt virtutes vel ea quę ſunt circa contemplationem.Tertię faciũt perfecte fœlicem. Primis abutũtur illi quorũ deꝰ venter eſt & gloria in confuſione ipſorum. Secũdis vtuntur his qui q̃ ſurſum ſunt quęrũt:quæ ſurſum ſunt ſapiunt.Iſti alios accendũt. Beata virgo accendit,aſcendit,excedit.

Accendit tepidos. Tepidos charitate.
Aſcendit cœlos. Cœlos ſanctitate.
Excedit angelos. Angelos dignitate.

Pro primo dicitur Sancta Maria ſuccurre miſeris iuua puſillanimes,refoue flebiles. Vñ dicit̃. Electa vt ſol quę aſcendit.Item. Odor veſtimentorũ tuorum ſicut odor thuris.De ſecũdo.Hodie virgo Maria cœlos aſcẽdit.De tertio.Exaltata es ſãcta dei genitrix ſuper choros angelorum.Tertijs vtentur hi qui inebriabuntur ab vbertate domus dei:vbi manducabit homo panem angelorum.

Primę effluunt. Conſideremus igit̃ de
Secundę affluunt. primis.Ipſę enim ſunt
Tertię conffluunt. in carnis cura:in diuitiarum affluentia:in potentia:in ſcientia:in nobilitatis gloria.De his ait ſapiẽs.Qui delicate nutrit ſeruum ſuum ab adoleſcentia:poſtea ſentiet eum cõtumacem. Et Iob.Sũt qui delicias eſſe in ſpinis cõputant. De cura carnis ait Apoſtolus Non in cõeſſationibus & ebrietatibus:non in cubilibꝰ & impudicitijs. His vtuntur qui tenent tympanũ & citharam & gaudent ad ſonitum organi:ducũt i bonis dies ſuos:& in puncto ad infernum deſcendũt Hi dicunt: Venite impleamꝰ nos vino & vnguẽtis precioſis:nõ prætereat nos flos temporis,coronemꝰ nos roſis anteq̃ marceſcãt.Iſti non recolũt quia omnis caro fœnum:& omnis gloria eiꝰ quaſi flos fœni.Quibus ait Eſaias. Subter te ſternet̃ tinea,& operimentum tuum erũt vermes. De diuitijs ait Apoſtolus.Diuitibus huius ſeculi pręcipe,nil altum ſapere:nec ſperare in incerto diuitiarum.Diuitias ait ſapiens:ſine diuitum eẽ:tu vero virtutes pręfer diuitijs.Quia dormierunt ſomnũ ſuum & nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in.m.ſ. Propterea diuitiæ ſi affluãt, nolite cor apponere:Ipſę enim in vita affligunt:in morte relinquunt:poſt mortem hominem a regno excludũt. De duobus primis ait Boetius. Q̃uis fluente diues auri gurgite:nõ expleturas cogat auarꝰ opes: oneretq; baccis colla rubri littoris:aruaq; cẽteno ſcindat opima boue:non cura mordax liquerit ſuperſtitem:defunctumq; leues nõ comitant̃ opes. De tertio ait Saluator.Facilius eſt camelum ꝑ foramen acus tranſire:q̃ diuitem intrare i regnum cœlorum.Diuicię turpi fregerunt ſecula luxu.Diuitijs alitur luxurioſus amor.

Potentia.

Eſt potentia quæ diſplicet.
Et eſt potentia quę deo placet.

Diſplicet illa in qua hõ gloriatur & opprimit alios Vñ. Quid gloriaris in malitia,qui potens es iniquitate. Gloriar inquã.ſed nulla potentia lõga eſt ait Poeta.Quia dñs depoſuit potentes de ſede & exaltauit humiles.Tu aũt ſuperbus potẽs ꝓpterea deꝰ deſtruet te in finem.e.t.&:e.t.d.t.tuo. Audi alium ſapientem. Horrẽde & cito apparebit vobis:ijs qui pręſunt iudicium duriſſimum fiet. Humilibus conceditur miſericordia:potentes autem potenter t.p.Alia eſt poteſtas quę placet deo.Deus inquit,potentes non abijcit cũ & ipſe ſit potẽs Sed quales.Audi Philoſophum. Qui cupit ſe eẽ potentẽ:animos domet ille feroces:et em̃ licet vltima longe tellus tua iura tremiſcat:& ſeruiat vltia Thule:tamẽ atras vincere curas,miſeraſq; fugare querelas non poſſe:potentia non eſt.Infirma mũdi elegit deus,vt confundat fortia.Ludit in humanis diuina potentia rebus.Et certam preſens vix habet hora fidem.Item eſt ſciẽtia q̃ diſplicet deo. Et ſapientes ſunt quidam:vt faciant mala.Non ẽ ſapientia iſta deſurſum deſcendẽs,ſed terrena,animalis,diabolica.Per terrenam tẽporalia nimis appetuntur.Per animalem in voluptatem caro reſoluitur. Per diabolicam deꝰ & pauperes iniurijs opprimuntur.

Prima est contra spiritualem paupertatem.
Secunda contra sobrietatem.
Tertia contra charitatem.
Cum iterrogaret dñs tertio Petrum: vtrum amaret eum, tres nobis gradus ostendit charitatis.
Est em̃ charitas insoporabilis.
Est charitas inseparabilis.
Est charitas insuperabilis.
De primo. Ego dormio & cor meũ vigilat. Et. Vigilate & state in fide. v.a. omnia vestra in charitate fiant. De secunda. Quis nos separabit a charitate Christi? De tertia. Hæc est vera fraternitas q̃ non potuit violari certamine. Item occidi possũt flecti nequeunt.
Pria est insoporabilis qa excitat stimulis lãguoris
Scda insuperabilis: qa ligatur vinculis dulcoris.
Tertia insupabilis: qa roboratur incẽdio feruoris
De primo. Filię Hierusalem nunciate dilecto: qa amore langueo. De secũdo. Trahe me post te curemus in odore vnguentorum tuorum. Spũs em̃ tuus super mel dulcis: & hęreditas tua super mel & fauum. De tertio. Lampades eius lãpades ignis atq; flammarum. In primo sicut supra dictum ẽ. tres habet anima sollicitudines: q̃ a sollicitudinib⁹ mundi eam trahunt. Timet enim

Fœditatem,	Fœditatem impuritatis.
Vilitatem,	Vilitatem paupertatis.
Leuitatem.	Leuitatem instabilitatis.

Primum ne dilectus recedat propter peccatum. Secundũ ne indigneť redire propter inopiam virtutum. Tertium ne ex dilatione p̃mij cadat in tædium. In primo dicet. Infixus sum in limo profũdi, & non est substantia. In secunda. Venit dñs ad arborem ficis: in qua presumit fructum: & non inueniens, maledixit ei: & statim aruit. De tertio dictũ est. Cum ascendunt ad cœlos superna p̃mia expectando, & descendunt vsq; ad abyssos, longa expectatione fatigando. Anima eorum i malis tabescebat præ tædio. Quia spes quæ differtur, affligit animam. Anima dum regna futura cõcipit, & lõgo consumit gaudia voto. Contra hęc tria quęrebat Sponsa remedium cum diceret. Cõtra primũ Fulcite me floribus. i. puritate. Contra peccatum. Stipate me malis, vt habeam copiã virtutũ. Læua ei⁹ sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me, ne cadam in tędium. Item ab his ostendit̃ labefacta. A primo cũ dicit dilectus. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. A secundo cũ dicit. Veniat dilectus meus in hortum suũ, vt comedat fructũ po. suorum. A tertio cũ ait. Inueni quem diligit anima mea. tenui illum nec dimittam, do. int. il. in do. m. meę. & in cub. ge. meę. Ecce amor insoporabilis. Amor inseparabilis tribus ligať vinculis: quia triplex funiculus difficile rũpitur. Hęc sunt

Vinculũ.

Bona naturę.	In primis sumus creati.
Dona gratię.	In secundis recreati.
Promissa glorię.	In tertijs reparati.

De primo. In principio creauit deus cœlũ & terrã Et inuisibilia dei a creatura mundi p ea quę facta sunt intel. cõ. s. q. eius vir. et. d. De secundo. Si qua noua creatura est in Christo: vetera transierũt. De tertio. Reformabit corpus humilitatis nostrę configuratum corpori claritatis suę. De his vinculis ait dñs per Prophetam. In funiculis trahã eos i vinculis charitatis. Proisoporabili dictum est. Si derit homo pro dilectione omnẽ substantiã dom⁹ suę: quasi nihilum despiciet eam. Pro inseparabili dicitur. Pone me vt signaculum super cor tuum v. s. s. b. t. Insupabilis est i illis charitas: qui sũt radicati i charitate: & fũdati. i. solidati triplici feruore. Primus feruor est: vt eripiat hõ conscientiã suam a peccato. Secundus vt eripiat animã suam etiam a purgatorio. Tertius vt eripiat corp⁹ & animam ab hoc inseparabili exilio. Et sic aufert prędã suã a diabolo. Propter hęc tria cum diceret Achis ad Dauid. Vbi prædatus es hodie? Respondit, ad meridiem Iudę, quod dicitur Cõfessio. Ad meridiem geramel, qđ dicitur dei misericordia. Ad meridiẽ ceni, quod dicit̃ nidus me⁹: vel erarium meum, vl̃ possessio mea. Conscientia em̃ liberatur. Prio feruore per confessionem. Secundo p̃ dei quæ ẽ in cœlo, miserationem. Corpus & anima ab hoc exilio, per adipiscende ęternę beatitudinis feruorem Dicitur em̃. Passer inuenit sibi domũ & turtur nidum vbi ponat pullos suos. De secundo. Thesaurizate vobis thesauros i cœlis. De tertio. In terra sua duplicia possidebunt. Sunt qui scire volunt vt gloriẽtur. Vnde Poeta. Scire tuum nihil est nisi te scire hoc sciat alter. Pulchrum est digito monstrari & dicier hic est. Inde dicitur. Scientia inflat, charitas ędificat. Vę vobis qui sapientes estis in oculis vestris: & coram vobis metipsis prudentes. De scientia quę deo placet dicitur. Qui apponit scientiã apponit & laborem. Qui igitur indiget tali sciẽtia postulet eam a dño: qui dat oibus affluenter. Stulta em̃ mundi elegit deus: vt confundat sapientes. De nobilitate dicit ibidem. Ignobilia elegit deus. Audi Philosophum. Omne hominũ genus in terris simili surgit ab ortu. Vnus em̃ rerum pater est vnus cuncta ministrat. Quid gen⁹ & proauos strepitis? si primordia nostra: Author emq; deum spectes, nullus degener extet. Invitijs peiora fouens proprium deserat ortum. Igitur si malus es, & iactas parentum nobilitatem, audi quid Poeta dicit Incipit ipsorum contra te stare parentum Nobilitas, claramq; facem preferre pudendis. Sicut em̃ idem ait. Omne animi vitium tanto conspectius i in se Crimẽ habet. q̃to qui peccat maior habetur. Idem dicit tibi qd sit nobilitas. Nobilitas sola est atq; vnica virtus. Ideo malo te esse ignobilem vir tuosum q nobilem vitiosum. Vnde idem Poeta. Malo pater tibi sit Thersites, dũmodo tu sis Aeacidę sinis: Vulcaniaq; arma capessas: Q̃ te Thersitę similem producat Achilles. Hę sunt delitię tpales. Sunt aũt tres delitię spũales. i. pura conscientia deuotio: de supernis lętitia. De ijs Dauid Pinguescent speciosa deserti & colles exultatione accingẽtur. Desertum est cor hominis. Speciosa eius, munda conscientia. Speciosa ista pinguescunt p deuotionem. Colles fiunt superna speculando. Exultatione accinguntur: illuc cum gaudio ascendendo. Primũ habebat Iob cum diceret, Ecce in cœlo testis meus: & conscius meus in excelsis. De secũdo & tertio i eodem dictum est de hypocrita. Non videbit riuulos fluminis torrentis mellis & butyri. Butyrum est pinguedo deuotionis. Vnde. Sicut adipe & pinguedie repleatur aia mea. Melvero est lętitia de supernis. Vnde. Spũs meus super mel dulcis: & hęreditas mea super mel & fauum. Tali animę merito dicit̃. Speciosa facta es & suauis in delitijs tuis. Vnde i hoc cantico. Q̃ pulchra es & q̃ decora charissima in delitijs.

Delitiæ spirituales tres. Primæ.

Est em̃ chara in conscientia.

Secundæ.

Charior in deuotione.
Charissima in lętitia.
Primum Paul⁹ sentiebat cum diceret. Gloria nostra hęc est testimonium conscientię nostrę. Secũdum cum diceret. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum: qui datus ẽ nobis. Tertium cum diceret. Nostra aũt conuersatio in cœlis est. Inde etiam prudentes virgines mundas habebant lampades conscientiæ. Intus vero oleum deuotionis: & ignem charitatis & claritatis qua vident cœlestia: de quibus lętantur. His delitijs affluit sponsa: In his tribus iuxta triplicẽ inter p̃rationẽ hui⁹ verbi. Iuxta primũ affluit. i. a fęce lucit. Iuxta scdm affluit. i. affectuose fluit. Iuxta tertium affluit. i. affati fluit. i. abũdãter. De his in Iob. Tũc sup oipote. afflues delitijs: & eleuabis ad deũ faciẽ tuã. De his ait Salomon. Stultũ nõ decẽt delitię: nec seruũ dominari in dominum suum.

Tertiæ.

Tertię sunt delitię cœlestes: de quibus dicitur: Aser pinguis panis eius: & prębebit delitias regibus. Aser beatitudo dicitur: ipse Christ⁹ qui beatitudinem dabit in patria. Ab his recessit diabolus. Vnde in delitijs paradisi dei fuisti. Verę delitię vbi pater p̃parat locum: filius dat cibũ: spiritus sanctus pigmẽtum: angelus canticum: homines tripudium.
Locum immortalitatis.
Cibum, cuius visu satiabimur, scilicet glorificati sui corporis.
Pigmentum amoris.
Canticum in laudem.
Tripudium in gratiarum actionem.
De primo. Sedere ad dexteram vel ad sinistram nõ est meum dare vobis: sed quibus paratum est a patre meo. Item ascendit Christus super cœlos & p̃parauit castissimę matri immortalitatis locũ. De secundo. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Adimplebis me lætitia cum vultu tuo. d. in. de. t. v. i. fi. In tertio. Perflabit auster vbiq; id est spirit⁹ sanctus & fluent aromata illius, scilicet pigmentũ amoris: vt lęti bibamus sobriam ebrietatem spũs. De quarto. Audiuit Esaias Seraphin cantare. Sãctus: Sanctus: Sanct⁹ dñs deus sabbaoth. De quinto. Orietur vobis timentibus nomen meũ sol iustitię, & egrediemini & salietis sicut vituli de armento. Istę sunt delitię cœlestes. Sed ne forte a se putemus has sponsam habere: subditur. Innixa super dilectum suum.
Prius a sponsa itur.
Secundo nititur.
Tertio innititur.
Itur dum recedit a peccato.
Nititur per gradus virtutum ascendendo.
Innititur confidens de dilecti adiutorio: nihil sibi de bonis suis imputans sed deo. Primo dicitur. Tolle grabatum tuum & ambula. Secundo. Venite ascendamus ad montem domini. De tertio. Non nobis dñe non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Sine dilecto em̃ nihil potest: sed ipse deducit eam in nube diei. & t. n. i. i. g. Non em̃ posset sustinere pondus diei & ęstus nisi in vmbra ipius quem diligit anima sua. Quis em̃ locus tutus esset ei a timore nocturno: presertim in loco horroris & vastę solitudinis, nisi ipse emittat lucẽ suã & veritatem suã? Quomodo temperaret sibi ęstũ concupiscentię, nisi virtus altissimi obumbraret ei? Vnde ignorantię tenebras illuminaret, nisi in lumine illius videret lumen? Inde dicit ei. Quãdo tu illuminas lucernam meam d. &c. Igitur a sponso accipit duo remedia, contra duo pricipalia mala. Refrigerij nubem contra concupiscentiam carnis: & reuelationis lucem contra ignorantiam mẽtis. Beati quibus fuit dilectus in velamento diei & in luce stellarum nocte expandens nubem in protectionem eorum: & ignem vt luceret eis p noctẽ Hęc accipit sponsa innitẽs sup dilectum suũ. Quia ad delitias istas ascendit virgo Maria, ad cõgaudẽdum ei nos inuitat Ecclesia sic. Hodie Maria virgo cœlos ascendit: gaude quia cũ Christo regnat i ęternũ. Hic notandũ q̃

Ascensus Mariæ q̃druplex.

Virgo ista mundo decedit.
Maria cœlos ascendit.
Regina angelos excedit.
Mater ad filium accedit.
Primum quia hodie de seculo nequã eripitur relinquens mundum. Decundo. Assumpta ẽ Maria i cœlum. De tertio. Exaltata est sancta dei genitrix super choros angelorum. De quarto. Quia cum Christo regnat in ęternum. Vnde apparet q̃ sit aliena a mundo virginias: q̃ perceptibilis sit cœlestium secretorum puri intellectus claritas: q̃ tum exaltata sit humana dignitas: q̃tum deo appropiquet virgo humilitas. De primo. Q̃ sit aliena a mũdo virg. ostẽdit Hiere. sic. Præter carnẽ in carne viuere, nõ humana sed angelica est vita. Vnde. Sequũtur agnum virgines quocunq; ierit. Hę sunt em̃ pelles hyacinthinę in tabernaculo sup saga cilicina: & super pelles arietum rubricatas. Sciẽdum autem q̃ diabolus genus humanum in trib⁹ sibi obligauit. s. Fœditate, vilitate, calamitate.

Primus.

Fœditate, ex originali culpa.
Vilitate, ex genitura.
Calamitate, in vita.
Per primum est homo infectus.
Per secundum deiectus.
Per tertium infinitos patitur defectus.
De primo. Quis potest facere mundum de imũdo conceptũ semine. Da secundo. Putredini dixi. Pater me⁹ es, mater mea & soror mea vermib⁹
De tertio. Homo natus de muliere breui viuens tempore repletur multis. Sed vt per beatam virginem ista leuigarentur.
Cõtra primũ virginitas in eius carne floruit.
Contra secundum sine concubitu genuit.
Contra tertium peperit nec doluit.
Contra primum em̃ virginitas dedit odorem.
Contra secundum conceptus honorem.
Contra tertium partus requiem.
De prio. Quasi myrrha electa dedi suauit. odoris

Myrrha triplex.

Est myrrha infecta.
Est myrrha accepta.
Est myrrha electa.
Prima est amara pœnitentia: nec tamen a peccato cessatur. Secunda pœnitentia qua peccatum diluitur. Tertia afflictio: qua corona iustorum auget̃ur. Prima data est i cruce quam cum gustasset noluit bibere. Secunda in sepulchro p̃ vnctiõe. Tertia quam obtulerunt Magi dño: cum auro sapientię. Vnde sola i sexu fœmineo electa es i seculo & M. d. s. p. i. v. De secundo. Flores mei fructus honoris & honestatis. Vñ obuiauit nobis: quasi ma-

terhonorificata vt dicat. Radicauit i populo honorificato. De tertio. In omnib⁹ requiē quęsiui. &c.
Sed notandum, q̄ est triplex requies.
Quęsiuit em̄ requiem intra se.
Requiem supra se.
Requiem circa se.
Prima fuit filij.
Secunda spiritus sancti.
Tertia generis humani.
Prima fuit in vtero virginis: in quo Christ⁹ voluit incarnari. Secunda fuit infusio gratiarum in Christo, ita vt ab eo non posset seperari. Tertia erit generis humani salus: quam mediante beata virgie deus voluit saluari. De primo. Qui creauit me, requeuit in tabernaculo meo. De secundo. Et requescet super eum spiritus dñi, spūs sapientię & intellectus. De tertio. In omnibus requiē quęsiui &c.
Item. Super quem requiescet spūs meus, nisi sup humilem & quietū & tremētem sermones meos?
Humilis fuit Maria. Quietus Christus. Tremēs sermones christian⁹. De prio. Respexit dominus humilitatem ancillę suę. Inde. Spūs sanctus superueniet i te. De secundo. Spūs dñi super me, eo q̄ vnxerit me ad annunciandū mansuetis misit me
Quietus fuit: quia quasi agnus ad occisionem ductus est & non aperuit os suū. De tertio. Dñe a timore tuo concepimus & peperimus spiritum salutis. Ita virgo hęc operans mundo decessit: quia de seculo nequam eripitur. Cuius ergo exemplo vt castitatem consequamur, mūdo moriamur. Sequitur. Maria ad cœlos ascendit. Maria maris stella interpretat. Hoc ē in nobis moraliter puræ intelligentiæ claritas: qua secreta cœli penetram⁹. Vñ Apostolus. Spūs omnia scrutatur: etiā, pfūda dei &. Reuelata facie speculamur gloriam dei. Hui⁹ Marię triplex est ascensus.
Secund⁹. Ascendit enim spiritualiter.
Ascendit mirabiliter.
Ascendit materialiter.
Primo super seipsam.
Secundo super humanam naturam.
Tertio ad cœlestem patriam.
Primo per propriam humiliationem.
Secundo per Christi incarnationem.
Tertio per suam glorificationem.
De prio. Leuauit se super se. De secundo ipsa ait. Fecit mihi magna q̄ potens est. &c. De tertio. Beatam me dicent omnes generatiões. De prio. Quę est ista quę ascendit per desertum sicut virgula fumi. ex. a. De secūdo. Quæ est ista quę ascendit de deserto delicijs affluens. De tertio. Vidi speciosā ascēdentem sicut columbam desup riuos aquarū.
Prius itaq; ascendit per desertum.
Secundo de deserto.
Tertio desuper riuos aquarum.
Primo em̄ ē spinis disciplinę spū & corpore exposita. Secundo rore disciplinę calcata: florulenta sup norū dulcedine amœnata. Tertio defluentijs gratiarum quasi pēnis quibusdam ad cœlū ē eleuata.
Primū feruor sanctę conuersationis.
Scām bñificio obumbratiōis & dñicę incarnatiōis
Tertium gloria exultationis.
Hinc est q̄ sponsus sponsam vocat.
Nunc ad petrę refugium.
Nunc ad hortum floridum.
Nunc inuitat ad thronum.

Primum vt experiretur passionis Christi asperitatem. Secundū vt spiritualium bonorum florulentam iocunditatem. Tertium vt accederet ad filij sui maiestatem. De primo. Veni columba mea in foraminibus petrę: i cauerna macerię. De secūdo. Veni in hortum meum soror mea sponsa. De tertio. Veni electa mea & ponam i te thronū meum.
Videte ne forte sit illa mulier quę supra verticem Boetij astare visa est: reuerendi admodum vultus oculis ardentibus. & nunc quidem ad communē hominum mēsuram perspicabilem se exhibebat. quantum ad primum ascēsum. Nunc vero verticis cacumine videbatur tangere cœlum, quantū ad secundum. Quę cū altius caput extulisset, ipsū & cœlum penetrare videbatur. quātum ad tertiū.
Potes adhuc de predictis aliqua beatę virgini assignare: vt inde sumamus formam, qua post eā debemus ascendere. Dicta est reuerendi admodum vultus, colore vinido, oculis ardentibus & perspicacibus vltra omnem hominem valentiam.
Reuerendi vultus. i. morum grauitate.
Color vultus religionis veritate.
Oculi ardentes charitate.
Perspicui intelligentię claritate.
Per primum excluditur scurrilitas.
Per secūdū hypocritarū falsa religiositas.
Per tertiū falsa compassio & fraternitas.
Per quartum mundanarum rerum cęcitas.
Reuerendi vultus volebat videri qui dicebat. Oñ de mihi faciem tuam. Inde Iob. Lux vultus mei non cadebat in terram. De colore. Splendida fūā est facies Mosi, dum respiceret dñs i eum. Facies hypocritarum splendida est, sed non est dñi respectu. De oculis ardentibus in Apo. Oculi eius sicut flāma ignis velut i camino ardenti. De oculis perspicacibus. Semitam ignorauit auis, nec oculos vulturis intuitus est. Vultur enim acumine visus cadauer trasmarinum videt. Mare est mundus. Vultur quidem videt intus cadauer. i. carnē nostram glorificatam. Hāc Maria maris stella adhuc in mūdo viuens videbat spūaliter: Hodie incipit videre presentialiter. Ecce Maria cœlos ascēdit. Sequitur. Regina angelos excedit. Sic itaq; ea natura humana est honorata. Q̄ę em̄ per Euam sub pedibus sathanę fuerat incuruata, per Mariā super choros angelorum est exaltata. Quā p Euā diabolus traxit in interitum, in Maria angelorūp cedit meritum. Quę per Euam facta ē ignominiosa, super angelos in Maria facta ē gloriosa. De primo dicebant dęmones. Incuruare vt transeamus vt ait Propheta. Sed cōtra. Exaltata es sancta dei genitrix s. c. a. a. c. r. De secundo. Per Euam iuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarum. Sed cōtra. Multę filię congregauerunt diuitias, tu sola supergressa es vniuersas. Dicunt em̄ filię animæ ad huc mundo militantes: & aię iam cum deo regnātes & angelicę virtutes. De tertio. Omnes qui glorificabant eam spreuerunt eā quia viderunt ignominiam eius. Sed contra. O q̄ glorificaluce coruscas stirpis Dauidicæ regia proles sublimis residēs virgo Maria supra cœligenas ętheris omnes. Ecce quomodo angelos excedit. Sequitur quomodo ad filium accedit. Gaudete quia cum Christo regnat in ęternum.
Anima primo regnat sub Christo.
Secundo in Christo.
Tertius.
Quartus.

Tertio cum Christo.
Primo per viciorum mortificationem.
Secundo per virtutum operationem.
Tertio per glorificationem.
Notandum aūt q̄ regnantis est habere purpurā sceptrum: & coronam. Itaq; ex purpura habet decorem: ex sceptro rigorem: ex corona honorē. De corē claritatis. Rigorē pacis. Honorē maiestatis.
Per primum intuentes lętantur.
Per secundum rebelles subiugantur.
Per tertium admirantes reuerētur.
In primo. Gaudebis regnans cum Christo: quando fulgebūt sicut sol in regno patris eorū. Sceptro gaudebit: quando spūs non concupiscet aduersus carnem: nec caro aduersus spiritum. Corona gaudebit, quādo dicetur. Gloria & honore coronasti eum dñe. Itaq; mundo decedentem, cœlos ascendentem, angelos excedentem, ad filium accedentem: vocabat filius sic. Reuertere reuertere sunamitis: reuertere reuertere vt intueamur te. Ecce p ista quatuor: quater dicitur reuertere. Item. Veni de libano sponsa, veni de libano, veni coronaberis
Itaq; gaudete: si cum ea mundo deceditis: per viciorum mortificationem. Cœlum ascēditis, per supernorum cognitionem. Angelos exceditis p dei contemplationem. Si ad filium accediti: suspirātes ad ei⁹ exaltationē, vt intercedēte btā virgie cū ipso regnemus reuerentes ei⁹ maiestatē. CAR.

QVe est ista que ascēdit de deserto: innixa super dilectum. Et sunt verba filij tanq̄ admirantis de matre. Ascendit siquidem beata virgo per processus meritorum. Ascēdit p gradus dignitatum: quę consurgens vt aurora, pulchra vt luna, electa vt sol. Ascēdit quoq; de vitę presentis auxilio: supra choros angelorū assūpta. Ascendit aūt de deserto scilicet de mūdo: quē sic deseruit: & tanq̄ desertum reputauit: q̄ ab ipso omnem suum auertit affectum. Affluere aūt dicitur gratiarum delitijs & virtutum: & innixa supra dilectum. nam ne perderet delicias affluentes: nō suis meritis: sed ipsius innitebatur gratię: qui gratiam tribuit & meritum: & prēmium superaddit.
Sequitur. THO.

SVb arbore malo suscitaui te: ibi corrupta ē mater tua: ibi violata est genitrix tua.

¶ Arbor malus aptissime lignū sanctę crucis exprimit: in quo ipse pepēdit, de quo supra. Sicut malus inter ligna syluarū sic dilect⁹ meus inter filios Sub hac ergo suscitauit dilect⁹ synagogam, quam per fidem suę passionis a perpetua morte reuocauit. Sub qua arbore corrupta violataq; ē mater ac genitrix ipsius, maior. s. ac senior eiusdem portio plebis: illa nimirum quę principum suorum suasione seducta Barabbā elegit: stulta temeritate conclamās: Sanguis eius super nos & super filios nostros. Et hic quidem sub cruce erat nō credendo: sed huius super se vindictam pertinaciter increpādo, a cōsocietate dñs credulam secernēs, hortatur vt memoriā sibi collatę gratię in corde fixā teneat
Tres matres nobis predicat Ecclesia.
Prima fuit Eua.
Secunda synagoga.
Tertia Maria.
Matres tres.
Prima fuit mater humani generis.
Secunda Ecclesię militantis.
Tertia Saluatoris.
Eua namq; humani generis fuit iitium. Synagoga in vmbra genuit fidei sacramentū. Tertia Christum qui est lux vera, quæ illuminat omnē hominem venientem in hunc mundum. Inde Eua dicitur mater omnium viuentium. Synagoga, ꝯgregatio gregum. Maria, maris stella.
In prima fuit obedientia rupta.
In secunda fides corrupta.
In tertia virginitas incorrupta.
Prima quia fuit seducta.
Secunda quia fuit incredula.
Tertia quia spū sancto obumbrata.
De prima Apostolus. Timeo ne sicut serpens seduxit Euā astutia sua: ita corrumpant sensus vestri. De secunda Dauid. Quia non crediderunt in deo nec speraueruntin salutari. De tertia. Spirit⁹ sanctus supueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi.
Prima per lignum scientię boni & mali.
Secunda per lignum sanctę crucis.
Tertia per lignum quod est sapientia dei.
Per primum rupta sunt fœdera inter deum & hominem. In secundo synagoga est corrupta per crucis scandalum. Per tertiam virgo manfit incorrupta: & incorruptibile fiet genus humanum. Audi rupta fœdera. Posuit deus hominem in paradiso vt operaretur & custodiret illum. Hęc sunt fœdera sed rupta sunt: cum eiect⁹ de paradiso audiuit, Maledicta terra in opere tuo. Audi crucis scandalum. Verbum crucis pereuntibus stultitia est: His autem qui salui fiunt. i. nobis virtus dei est. Audi de incorruptione generis humani. Oportet corruptibile hoc induere incorruptelam: & mortale hoc immortalitatem. Notādū q̄ sub arbore crucis
Quidam citantur.
Quidam suscitantur.
Quidam resuscitantur.
Crucis vir t⁹ triplex
Citantur sani. Hi em̄ aliquid habēt de
Suscitantur infirmi antiqua Euę arbore. Sa-
Resuscitantur mortui. ni duritiam, qua tardiores sunt in deuotione. Infirmi fatigantur temptatione. Mortui delectantur iacere in sua iniquitate Sed primi per virtutem crucis citātur, vt in bono proficiant. Infirmi suscitanturvt a temptationib⁹ se excutiant. Mortui resuscitant̄ ne quatriduani in sepulchro remaneant. Primis em̄ dicit. Operamini dum dies est: & ambulate dum lucem habetis. Secundis. Temptatio vos non apprehendat nisi humana. Fidelis de⁹ qui non patietur vos temptari: supra id quod potestis. Tertijs dicitur. Surge q̄ dormis & exurge a mortuis & illuminabit te Christus. Primorum duritia, figurata est in Abraā: qui sub duritia quercus existens. i. sub ilice Mambre citatus est angelica visione. s. quando tres vidit & vnum adorauit. Suscitatio ab inquietatione temptationum: quę est in secundis, figurata est in Lya iacente sub iunipero. i. inter aculeos tēptationū: quæ suscitatur angelica visitatione. Resurrectio eius qui mortuus iacet in delectatione peccatoꝝ figurat̄ i Nathanaele iacente sub ficu: vnde vocatus est a dño, qui diu iam iacuerat sub legis pec-

Arbor iustitiæ. cato.Est & moralis arbor.s.iustitię sub qua anima
refrigerat̃.Hęc plantatur in terra bonę voluntatis
Radicatur in profundo humilitatis.Crescit p desi
derium.Expãdit ramos per exemplum. Dat fru
ctum boni operis.Cibat esurientem dulcedine cõ
templationis.De hoc ligno per beatum Iob dici-
tur.Lignum habet spem si pcisum fuerit:rursum
Ligni nomine qd appellandũ veniat virescit & rami eius pullulant.Sicut ait Gregori⁹
in Moralib⁹.Ligni nomine aliquãdo crux:aliquã-
do vir iustus:aliquando dei sapientia incarnata fi-
guratur.In ligno crucis habem⁹ spem salutis.Qꝫ
vero hic de ligno dicitur cuiuslibet iustitiæ homi-
nis assignat̃.Lignum iustitię habet spem,quia fu-
turę beatitudinis iustus expectat retributionem.
si pcisum fuerit,rursum virescit.Cum eñi in mor
te passionis pro veritate iustus afficitur,in ęternæ
vitę viriditate recuperat̃:& qui hic virebat per fi
dem,ibi virescet p speciem:& ibi rami eius pullu-
lant, quia plærumq; ex compassione iusti, fide-
lesq; ad amorem cœlestis patriæ multiplicantur
& viriditatem vitę spiritalis recipiunt, dum hunc
fortiter egisse gratulãtur.Ex fructu iustitię anima
cum suis virtutibus satiatur.Est lignum vitę secũ
dum formam hominis:Christus in medio Eccle-
się.Hoc habet spem:quia si pręcisum fuerit,rursũ
virescet.Quia & si Christum occidi potuit per re-
surrectiõis gloriam:rursus ad vitę viriditatem ve
nit.Huius rami pullulant,vt ex resurrectione illi⁹
multiplicati longe lateq; fideles crescant. Fructus
hui⁹ arboris est caro Christi & sanguis.Hoc lignũ
scilicet sapientia dei fuit ab ęterno cibus angeloꝝ.
Incarnata,redemptio peccatorum.In resurrectio
ne,sal⁹ iustorum.In ascensiõe,consummatio gau
diorum.Pręcessit in capite quod per ipsum cõple
tum ẽ in corpore.Per arborem mali.s.crucis susti-
nuit ignominiam:p quã ipse & nos per ipsum ve-
nimus ad gloriam.Gloria eñi libani data est ei,de
cor carmeli & Saron.Sed quõ sub arbore corrup-
ta est mater nostra,videamus.O execrabile com-
mercium Adę,quo tota posteritas est culpa vene
nata,pondere calamitatis grauata,feruore chari-
tatis priuata,gloria promissa exhereditata. Vere
culpa venenata,cui per Prophetã dicit̃. Vęh gen
ti peccatrici,populo pleno iniqtate,semini nequã
filijs sceleratis.Vere pondere calamitatis grauata
cui dicitur.In sudore vultus vesceris pane tuo. Ita
q; homo ad laborem nascit̃ & auis ad volãdum.
Vere feruore charitatis priuata:cui ventus turbi-
nis venit ab aquilone:quo multiplicata est iniqui-
tas:quo non refrigescit non dico multoꝝ,sed oĩm
charitas.Vere gloria exhęreditata:quia mutauit
gloriam suam in similitudinem vituli comedẽtis
fœnum.Et sic.Omnis caro fœnum,& omnis glo
ria quasi flos fœni.Sed paterna clementia hoĩm
miserata labores,misit verbũ suum & sanauit eos
quia eripuit eos de interioribus eorum.Vere eñi
lãguores nostros ipse tulit,& dolores nostros ipse
portauit.Contra tertiũ dictũ est.Emitte verbum
tuũ & liquefaciet ea:flabit spũs eius & fluẽt aquæ
Ignem ait,veni mittere in terram,& quid volo ni
si vt ardeat,& accendat̃.Contra quartã ait Petrus
Benedictus deus qui regenerauit nos in spem vi-
uam,in hęreditatem incorruptibilem & inconta-
minatam,& immarcessibilem cõfirmatam in cœ-
lis.Itaq; venit dei filius.Sed contra ista:Decor car
meli datus est ei,scientia circũcisiõis:vt calamitas
imminuta & culpa illata.Saron quod dicit̃ succes-
sio,q̃ sit in nobis charitas accensa. Gloria libani
quod dicitur candidatio:vt sit iocunditas felicita-
tis recuperata.Itaq; vt culpam & pœnam fugiam⁹
prius videamus circumcisionem.

Prius ergo debemus cedere. A pctõ recedẽdi.iij. gradus.
Secundo concedere.
Tertio circumcidere.
Cedere fugiendo peccata imminentia.
Concidere inhęrentia.
Circũcidere occasiones peccandi generatia.

Pro primo ait Apostolus.Fugite fornicationem.
Qui eñi tegerit picem,inquinabit̃ ab ea.Pro secũ
do. Scindite corda vestra,& nõ vestimẽta vestra.
Ac si diceret.Cõcidite peccatũ:qđ cordib⁹ vestris
inhęret.Pro tertio dicit̃ Abrahę.Circũcide omnẽ
masculum dom⁹ tuę:scilicet omnes occasiones q̃
circundant cor vt trahant ad peccatum.Iuxta pri-
mum cedimus bene tripliciter. In tribus possumus cedere.

Primo fugiendo peccatum.
Secundo fugiendo imminens periculum.
Tertio fugiendo pręsens exilium.
Primum propter puritatem.
Secundum propter fratrum vtilitatem.
Tertium propter ęternam fœlicitatem.

Primam celebrauit Ioseph cũ meretrix dña app-
hensa lascinia pallij eius diceret.Dormi mecũ. Se-
cunda in Paulo apparuit cum dimissus est in spor
ta per murũ.De tertio ait Spõsa.Fuge dilecte mi:
assimulare caprę hinuloq; ceruoꝝ sup mõtes aro
matum.A carne ergo abscindamus gulositatem,
luxuriam,ocium,cultum.Hęc est eñi vxor leuitę
quam stupratam cõcidit in duodecim partes.Ab
opere malo concidamus intentionem malã, inui-
diã,odiũ,irã.&cę.Hic est eñi Bos quẽ cõcidit Sa
ul:qui dicit̃ abutẽs in duodecim partes. A bonis
operibus concidamus vanam gloriam.Hoc ẽ pal
lium:quod Aias Silonites concidit in.xij. partes.
Inde.Tulerunt pallium meum custodes muroꝝ.
Sequit̃ vt circũcidamus generantia causas pecca-
ti.Hanc circũcisionem docebat Moses sic. Cum
intraueritis terram,& plantaueritis in ea ligna po
mifera,auferetis pręputia ab eis.Audi pręputia.
Sex sunt quę odit domin⁹:& septimum odit ani-
ma eius.scilicet oculos sublimes,linguam menda
cem:manus fundentes sanguinem innoxium,cor
machinans pessimas cogitationes, proferentem
mendacia, testem fallacem,pedes veloces ad cur
rendum in malum. & qui seminat discordiam
inter fratres. Ecce decor carmeli datus est ei, qui
peccatum non fecit:nec inuentus est dolus in ore
eius:nunc in capite,nunc in mẽbris.In capite.Vn-
de Sponsa.Ecce tu pulchra es dilecte mi & deco-
rus.Sed quomodo?Caput eius aurum optimum
Oculi eius sicut columbę.Et in corpe:sponsus ait
Quę est ista quæ pgredit̃ quasi aurora consurgẽs
&c.Audiuimus quomodo corrupta est mr̃ nostra
Eua vel Synagoga sub arbore malo,scilicet scien-
tię boni & boni.quomodo etiam p Christum susci
tata est sub arbore crucis:cui data est scientia circũ
cisionis:p quam corruptio nostra suscitaret̃.Dat⁹
est quoq; ei Saron scilicet successio videlicet ignis
sanctispũs, p eum missus est a patre. Inde. Ignẽ
veni mittere:quid volo nisi vt ardeat:vt p eum flã
mescat igne charitas,accendat ardor proximos.
sed quia decor carmeli datus est ei,vt pote circun-

cisus nõ a culpa,sed a miseria.Audiuim⁹ eñi. Nõ
spẽs erat ei neq; decor. Modo audiuim⁹ angelos
canentes.Quis est iste qui venit de Edon tinctis
vestibus de Bosra.Iste formosus in stola sua gra-
diens in multitudine virtutis suę. Vidimus enim
leprosum & percussum a deo & humiliatũ.Iesus
autẽ candidus & rubicũdus,electus ex millibus.
Itẽ.Vidimus eũ,& nõ erat ei neq; species neq; de
cor.Ecce oĩs pulchritudo dñi exaltata est sup side
ra.Iam Saron dat⁹ est ei,qui fluidos siccaret,frigi-
dos accẽderet,cæcos illuminaret. Siccari volebat
qui dicebat.Vre renes meos & cor meũ.Itẽ. Vre
igne sancti spiritus renes meos & cor nostrũ dñe.

Fluidi. Sed sunt fluidi in mundanarum superfluitate.
Sunt fluidi in facienda carnis voluntate.
Sunt fluidi in dignitatũ ambitione.sed hęc siccat
ignis iste.Pro primo siccatũ est mare rubrũ,mare
corã filijs Israel. Pro secũdo alueus Iordanis.Pro
tertio dr̃.Tu siccasti fluuios Ethan:quod dr̃ vola-
tile.Frigidos accendere volebat qui ait.Veni san-
cte spiritus reple tuoꝝ corda fidelium,& tui in eis
amoris ignẽ accende.De lumine dictũ est.Adue-
nit ignis diuin⁹,nõ cõburẽs,sed illuminãs,nõ ar-
dens,sed lucens.Ecce Saron datus est ei. Gloria
vero libani data est ei:scilicet iocunditas patrię tã
ipsi q̃ nobis per lignum crucis. Quia sub arbore
suscitauit nos ea resurrectione qua cum ipso resur
gemus in gloria.Ipso pręstãte,cui est honor & glo
ria in secula seculorum Amen. CAR.

SVb arbore malo suscitaui te:ibi
corrupta est mater tua,ibi violata est genitrix
tua.Arborẽ crucis signat,quã designat per malũ,
q̃a ɔtra pomũ dãnatiõis Adę,portauit hęc arbor
pomũ salutis Iesum Christũ:qui sicut pomũ nos
pascit & potat,carnis suę & sanguinis sacramen-
to.Sub hac arbore malo dicit Christ⁹ ad matrem
suscitaui te:vt intelligeres responsum quod tibi
feceram in nuptijs,quũ diceres mihi.Vinum nõ
habent.Tũc eñi respondi.Quid mihi & tibi mu-
lier?Ad intelligendũ hoc responsum suscitaui te,
quũ tibi stãti iuxta crucẽ,dixi.Ecce fili⁹ tu⁹ a quo
vinũ petebas per miraculũ,sed ipse ex eo qđ ha-
bet abs te,mortẽ gustat.Et subdit̃.Ibi,sub illa vi-
delicet ardore,infidelitatis vitio corrupta est ma-
ter tua/synagoga,quę Christum nõ credit.Ibi cru
delitate violata est genitrix tua:quę creatorem
suum occidit.Sequitur. THO.

POne me vt signaculum super
cor tuũ: vt signaculũ super
brachium tuum.

¶Pone me super cor tuũ per cogitationẽ: super
brachiũ,per operationem,vt intus sit charitas de
corde puro & cõscientia bona & fide non ficta,&
cordis deuotio per opera exteri⁹ appareat ad glo-
riã dei.Signaculũ ait.Solemus eñi in digito vel in
manu aliquid ligare,vt per hoc memores simus
rei quam proposuimus agere.Hac igitur similitu
dine cõmonet nos dñs suorũ mandatoꝝ memo-
res existere.Vnde de lege quam dedit.Erit igitur
quasi lignum in manu tua. Igitur dilectus quasi
signaculũ super cor ponitur,cũ ea quę fecit & do
cuit in corde memoriter tenem⁹.Vt signaculum
sup brachiũ ponitur,qñ ea quę de eo memoriter
tenemus,foris effectui mancipamus.Hoc signa-
culum siue sigillum imaginem habet in se dile- Sigillum.
cti,quę triplex est,sicut iam diximus,sed repeti
mus vt addamus.

Est enim imago diuinitatis. Imago.
Et est imago nostrę infirmitatis.
Et imago glorificatę humanitatis.
In prima facti sumus,vt essemus.
In secunda refecti sumus,vt boni essemus.
In tertia perficiemur,vt beati simus.
In prima enim initiamur.
In secunda promouemur.
In tertia consummabimur.
In prima formati sumus & reformamur.
Secundę conformamur.
In tertiam transformabimur.

De prima dr̃.Creauit deus hominẽ ad imaginẽ &
similitudinẽ suã.Et. Renouamini spiritu mentis
vestrę,& exuẽtes veterẽ hominẽ cũ actibus suis:
induite nouũ hominẽ qui secũdũ deũ creatus est,
qui renouatur in agnitione dei,scđm imaginẽ eius
qui creauit illũ.De secũda.Quos pręsciuit pręde
stinauit cõformes fieri imaginis filij sui.De tertia
Reuelata facie speculamur gloriã dei, vt trãsfor-
memur in eandem imaginẽ a claritate in clarita-
tem.Prima ergo imago fuit memoria,intelligen
tia,beneuolentia.Hęc est forma trinitatis. Pater
eñi dicitur memoria,ne quasi vitulus obliuiosus
videatur.Filius intelligẽtia,ne quasi puerulus mi-
nus videatur capax veritatis.Spiritussanctus be-
neuolentia,ne nullus amor putaretur esse in illis.
Igitur in his tribus creati sumus:vt dñm memo-
remus,intelligamus,diligamus.Sed peccante pri
mo homine,memoria versa est in obliuionẽ.Intel
ligentia in ignorantiã.Beneuolẽtia in cordis duri-
tiam.De primo.Obliti sunt deũ qui saluauit eos,
qui fecit magnalia in ęgypto.Cõuertantur pecca-
tores in infernũ,oẽs gentes quę obliuiscũtur deũ.
De scđo.Iuuẽtutis meę & ignorãtias meas ne me
mineris.De tertio.Dura ceruice & incircũcisi cor
dib⁹ & auribus,vos sp spũisancto resistitis,ait Ste-
phanus.Item est signaculum clausum. Signaculũ clausũ: apertum.

Et signaculum ex parte apertum.
Et est signaculum iam reuelatum.
Primum est humilitas & abiectio iustorum.
Secundum scriptura prophetarum.
Tertium regnum cœlorum.
In primo enim clauditur thesaurus virtutum.
In secundo aperitur gratia sacramentorum.
In tertio reuelata est gloria beatorum.

De primo Iob. Qui claudit stellas sub signacu-
lo,stellas appellans virtutes.De secundo ait Ioan
nes in Apocalypsi.Dignus es domine aperire li-
brum & soluere septem signacula eius. De ter-
tio idem.Ex omni tribu filiorũ Israel erãt duo-
decim millia signati,quasi iam in gloria.

Primũ itaq; clausum est,quia iusti virtutes suas
includunt,vt vanam gloriam excludant.
Secũdũ ex pte manifestũ,vt fideles in eo pficiãt.
Tertiũ in via iustis est reuelatũ,vt illuc ardẽter cur
rãt:beatis manifestũ,vt iã de gl'ia sua gaudeãt.Itẽ
Quidam portant signaculum Christi in corpore.
Quidam in corde.
Quidam in fronte.
Primum est signaculum nostrę infirmitatis.
Secundum signaculum in corde diuinitatis.

Tertium ſignaculum in fronte, nunc prædicatio paſſionis, nunc glorificatę Chriſti humanitatis.
In corpore portant, ſeſe affligentes.
In corde, deũ memorãdo, intelligẽdo, diligendo.
In fronte, paſſionẽ Chriſti & crucis victoriã glorificãdo. De primo Paulus. Decętero ait nemo mihi moleſtus ſit. Stigmata em̃ Ieſu Chriſti porto in corpore meo. Triplex eſt imago in corde.

Imago cordis triplex.

Imago creationis.	Prima eſt rationis.
Imago recreationis.	Secunda gratię.
Imago ſimilitudinis.	Tertia trinitatis.

In prima ſumus creati.
Per ſecundam recreati.
De tertia creati.
In pria it & venit hõ ad naturaliũ rerũ cognitionẽ.
In ſecũda trãſit ad supernę ciuitatis ſpeculationẽ.
In tertia pertranſit ad perfectã dei dilectionem.
De ſecundo Dauid. Signatũ eſt ſuper nos lumen vultus tui dñe: ſcilicet claritas filij tui, qui nos illuminat, renouans in nobis ſignaculum diuinitatis, vt eius habeamus memoriã, intelligentiã, amorẽ: & ideo dediſti lętitiam in corde meo. De tertio dicit Angelus quatuor Angelis. Nolite nocere terrę neq; arboribus quoadusq; ſignem⁹ ſeruos dei in frontibus eoꝝ. Quod intelligi poteſt de ſignaculo crucꝫ. De ſignaculo glorię dr̃: hoc de eodẽ angelo. Vidi angelum aſcendentẽ a b ortu ſolis habẽtem ſignum dei viui. Vnde per Prophetam ait Dñs. Aſſumã te Zorobabel ſerue meus, & ponã te q̃ſi ſignaculũ, qa te elegi dicit dñs. Notãdũ ꝙ

Signaculũ in fronte quadruplex.

Quidam in fronte portant ſignaculum terreni.
Quidam ſignaculum diaboli.
Quidam ſignaculum Chriſti crucifixi.
Quidam ſignaculum Chriſti glorificati.
Primi ſunt qui verbo & opere in ſe manifeſtant carnis illecebram.
Secundi ſignum diaboli ſuperbiam.
Tertij in apto, & portãt, & p̃dicãt crucꝫ ignominiã
Quarti reſurrectionis gloriam.
In figura primi habuit rex Ozias in fronte leprã, qua eſt abiectus. Golias in figura ſecũdi lapidem accepit in fronte, quo eſt pſtratus. Popul⁹ Iſraeliticus accepit Thau in fronte: id eſt ſignum crucis, quo eſt ab exterminatore liberatus. Aaron laminã aureã in fronte pendentẽ, in qua eſt ad ſacerdotium ſublimatus. In qua erat ſcriptum: he ioth & vau. ſcilicet nomẽ tetragãmaton quod ſonat. Iſte principium paſſionis vitę. Nos vero ſicut portauim⁹ imaginẽ terreni: portemus imaginẽ cœleſtis. Primi ſunt inimici crucꝫ Chriſti, quoꝝ finis interitus, quoꝝ deus venter eſt, & gloria in cõfuſione ipſoꝝ, qui terrena ſapiũt. In hoc primo ſignaculo ſcriptũ eſt. Comedam⁹ & bibam⁹, cras em̃ moriemur. In ſecũdo ſcriptũ eſt. Aſcendã ſup altitudinẽ nubiũ, ſimilis ero altiſſimo. In tertio ſcriptum eſt. Mihi abſit gloriari, niſi in cruce dñi noſtri Ieſu Chriſti. In quarto ſcriptũ eſt. Reformabit corpus humilitatis noſtrę cõfiguratũ corpi claritatis ſuę. Qđ pręſens eſt momẽtaneũ & leue ſupra modũ in ſublimitate, ęternũ glorię põdus opatur ĩ nobꝫ ſcilicet pręparat gloriã. Formã ſignaculi oſtendebat nobis Aplus, vt eã nobis imprimeremus, cũ modum paſſionis eius ſic pponebat. Tradidit in mortem aĩam ſuam, & cũ ſceleratis reputatus eſt, & ipſe peccatũ multoꝝ tulit, & pro tranſgreſſoribus rogauit vt nõ perirent. Audiſtis mortis anguſtiam, vilitatis ignominiam, ſupernam compaſſionem, charitatis perfectionem.

Paſſio Chriſti.

In primo noſtrum conſummauit defectum.
In ſecũdo aperuit cor Iudęorum malitia infectũ.
In tertio noſtrum quęſiuit profectum.
In quarto oſtendit charitatis affectum.
Ecce p nobis vita morit̃.
Gloria confunditur.
Sanitas infirmatur.
Maieſtas deprecatur.
De pria. Moriat̃ vita oĩm, reſurgat vita oĩm. Itẽ. Vita mũdi ſuſpẽdit̃, p quã reſurgunt mortui. Ipſe fuit Heliſęus qui mortuũ proiectum in ſepulchro ſuo in quo iacebat, ſuſcitauit. Hic eſt ſerpẽs in ligno qui nõ viuebat, & a morte intuẽtes ſe liberabat. Audi ſecũdũ. ſ. cõfuſam gloriã. Si agnouiſſent, nũq̃ dñm glorię crucifixiſſent. Cõmutauerũt em̃ gloriã ſuã in ſimilitudinẽ vituli. c. f. dum inter latrones tãq̃ inter bruta aĩalia crucifixerũt. Hãc cõfuſiõnẽ figurauit ſol in Apoca. qui factus eſt tãq̃ ſaccus cilicin⁹. Audi de tertio. ſ. ꝙ ſanitas infirmat̃. Sana aĩam meã quia peccaui tibi. Et. Sana me dñe & ſanabor. Et. Saluũ me fac & ſaluus ero. Et. Sanitates perficio hodie & cras. Ecce ſanitas. Audi infirmitatẽ. Vidim⁹ eũ quaſi leproſum & percuſſũ a deo & humiliatũ. Vere languores noſtros ipſe tulit, & dolores noſtros ipſe portauit. Iſte eſt Sanſon fortis per dilectã mulierẽ debilitat⁹, & ſic excitatus: id eſt Chriſtus propter amorẽ eccleſiæ infirmatus. Quartum eſt ꝙ maieſtas deprecatur. Deprecatur peccatorẽ. Deprecatur iuſtũ. Deprecatur pauperẽ. Peccatorẽ, vt reſipiſcat. Iuſtũ, vt proficiat. Patrẽ, vt illi indulgeat, illi gratiã augeat. Audi deprecantẽ peccatorem.

Deprecatio dei triplex.

Cõuertimini ad me & ego conuertar ad vos. Et. Quare moriemini ĩ peccatis veſtris dom⁹ Iſrael? Hic eſt angelus qui tractabat de ſanitate Tobię. Dep̃catur iuſtos ſic. Venite filij, audite me, timorẽ dñi docebo vos. Hic eſt angelus habẽs thuribulũ aureũ in manu ſua, ſtãs iuxta arã tẽpli. i. cor iuſti. Deprecatur & patrẽ vt ipſe ait. Ego rogabo patrem, & aliũ paraclitũ dabit vobis. Et illud. Pater ignoſce illis, quia neſciunt quid faciũt. Hinc eſt ꝙ duo Cherubin, qđ dr̃ plenitudo ſciẽtię, erãt ſuper propiciatorium. Propiciatoriũ illud Chriſtus eſt, qui factus eſt propiciatio p peccatis noſtris, quaſi pro nobis ſupplicans patri. Dr̃ aĩa inuiſibilis ſubſtantia. Tẽporalis vita. Senſualitas. Res dilecta.

Anima.

Ex prima homo conſiſtit.
Secunda viuit.
Tertia concupiſcit.
Quarta eſt res quam concupiſcit.
Aĩa mea illi viuet, &. ſ. m. ſ. i. De ſecũda Paulus. Non facio animam meã precioſiorem q̃ me. De tertia. Cõcupiuit anima mea. d. iuſtificatiões tuas in omni tempore. De quarta ait Chriſtus per Dauid. Cõturbatus eſt in ira oculus me⁹, anima mea & venter meus. Quia in aĩa Chriſti turbata fuit ratio, quę eſt hominis interioris oculus. In paſſione anima & affectus vel vnanimitas Apoſtolorum, quam diligebat ſicut animam ſuam.
Primam Chriſtus depoſuit in morte.
Secundam tradidit in mortem.
Tertia contriſtata eſt vſq; ad mortem.
Quarta redempta eſt in morte.
Audi de pria. Poteſtatẽ ait Chriſt⁹ habeo ponẽdi aĩam meã, & iterũ ſumendi eã. Eam em̃ depoſuit in morte, qñ ſeparata eſt a corpe. De ſecũda. Tra-

didit in mortem aĩam ſuã, & cũ ſceleratis reputatus eſt. De tertia ipſe ait. Triſtis eſt aĩa mea vſq; ad mortem. De quarta ipſe ait per Prophetã Dauid. Gaudebũt labia mea dũ cãtauero tibi, & a. m. q. re. Dñe. Dicitur quoq; aĩa ipſe homo. Vnde aĩa quę nõ fuerit afflicta die iſto: peribit de pplo ſuo. Hanc ſanctam aĩam tradidit pater, tradidit Chriſtus, tradidit Iudas. Pater morti exponẽdo. Chriſtus patri obediẽdo. Iudas, donãs Iudęis p p̃cio.

Paſſio Chriſti.

In primo oſtenditur patris largitas.
Iu ſecundo filij charitas.
In tertio Iudę iniquitas.
De primo canit Eccleſia. Proprio filio ſuo nõ pepercit deus, ſed pro nobis oĩbus tradidit illum. Abeo em̃ Chriſtus traditus ppter delicta noſtra. De ſecundo hic habemus. Tradidit in mortẽ animam ſuã, & cũ ſceleratis reputatus eſt. De tertio. Ipſe Chriſt⁹ ait Iudę. Iuda, oſculo tradis filiũ hominis? Pater ergo tradidit filium, vt per ipſum hominem perditum ad cœleſtia regna reuocaret. Chriſtus tradidit ſemetipſum, vt nos ſanguine ſuo patri recõciliaret. Iudas tradidit Chriſtũ, vt auaritię ſitim ſatiaret. Pater ergo tradidit tanq̃ precium ad redimendum. Filius ſe tradidit quaſi hoſtiam ad immolandum. Iudas tradidit quaſi lupus ad deuorãdum. De primo dicitur. Redemptionem miſit. d. p. ſ. Ipſe enim eſt aries qui ſuppoſitus fuit ad immolandum pro Yſaac. i. humanitas pro diuinitate. De ſecundo. Oblatus eſt, quia ipſe voluit: & nõ aperuit os ſuũ. Diuina quippe ſapiẽtia incarnata ſe pro nobis obtulit. Ipſa fuit filia Iepte quę ſponte ſe obtulit occurrens patri ſuo reuertenti de pręlio. Iepte dicitur aperiẽs. Hic ſignat patres ex quibus Chriſti aperta eſt fides. De tertio. Fera peſſima deuorauit filium meum Ioſeph, ait Iacob. Ioſeph enim augmentum dicitur: id eſt Chriſt⁹ qui profecit ſapiẽtia & ętate apud deum & homines: & nos in ipſo, & per ipſum in bonis augemur. In cuius venditionis figura fratres Ioſeph ipſum vẽdiderunt Iſmahelitis, & duxerunt eum Iſmahelitę in Aegyptum, quod interpretatur tenebrę. Venditus enim eſt Chriſtus a Iuda, deuenit in tenebras mortis, in tenebris ſepulchri, in tenebris inferni. Ecce quomodo vita moritur. Sequitur quomodo gloria confunditur. Conſideremus ergo cauſam pro qua patitur: perſonam ſub qua patitur: latronem cum quo patitur.
Patitur enim pro ſceleratis.
Patitur ſub ſceleratis.
Patitur cum ſceleratis.
In primo oſtenditur opus diuinę dignationis.
In ſecundo innocentia diuinę ſubiectionis.
In tertio exemplum humiliationis.
Primum vt deus amplius diligatur.
Secundum ne homo ſubijci dedignetur.
Tertium ne quiſq̃ extollatur.
Audi quomodo paſſus eſt pro ſceleratis. Vulneratus eſt propter peccata noſtra. Attritus propter ſcelera noſtra. Ecce pro qua cauſa. Audi a quibus. Animę impiorum fremebant ſuper me, & aggrauatum eſt cor meum. ſ. e. Item dixerunt. v. o. v. iuſtum iniuſte. Audi inter quos. Cum ſceleratis reputatus eſt. Item. Inter iniquos proiecerunt me, & n. p. a. p. Ecce quomodo confundit̃. Sequitur q̃uo ſanitas infirmatur. Cum eſſet deus, factus eſt homo: vt peccata noſtra portaret. Sed notandum

Q; diſtulit.	Diſtulit vindictam.
Q; tulit.	Tulit pœnam.
Q; abſtulit.	Abſtulit culpam.
Q; contulit.	Contulit gratiam.
Q; retulit.	Retulit ad patriam.

Diſtulit vindictã, pœnitentiã patiẽter expectãdo. Tulit pœnã, inſufficientiã miſericordia ſupplẽdo, Abſtulit culpã, ab oĩ inquinamẽto carnis & ſpũs emũdãdo. Cõtulit gratiã, qua pficiamus in bono. Rettulit ad patriã per pœnitentiã, ouem quę errauerat ad gregẽ reportãdo. Audi de primo. An neſcis quia patiẽtia dei ad pœnitentiã te adducit, ait Paulus. De ſecundo Eſaias. Vere languores noſtros ipſe tulit, & delicta noſtra ipſe portauit, & nos poſuimus iniquitates oĩm noſtrum ſuper eũ. De tertio. Remiſiſti impietatẽ plebis tuę. o. o. p. e. De quarto. Captiuam duxit captiuitatẽ dedit do. ho. De quinto. Expãdit alas ſuas & aſſumpſit eum atq;. p. in. h. ſ. Exẽplum primi fuit ꝙ Petrũ increpauit, qa abſcidit aurẽ ſerui, vt reſeruaret̃ ad pœnitẽtiã. Secũdi Samaritanus qui vulneratũ a latronib⁹ tulit in ſtabulũ. Tertij ꝙ leproſos mundauit, pedes diſcipuloꝝ lauit. Quarti, quia quinq; panib⁹ turbã pauit. Quĩti, ꝙ crucẽ ſuã ipſe tulit, p quã quaſi per ſcalã ad cœlũ nos rettulit. Ecce fraterna cõpaſſio. Sequit̃ charitatis pfectio. ſ. quia pro trãſgreſſorib⁹ rogauit vt nõ perirent. Tranſgreſſoꝝ

Trãſgreſſores diuerſi.

Quidã aggrediũtur.	Aggrediũtur peccatum.
Quidã ingrediũtur.	Ingrediũt̃ pfũdũ maloꝝ.
Quidã digrediũtur.	Digrediũtur per op⁹ ma-
Quidã regrediũtur.	lum mõſtrãdo exemplũ.

Regrediuntur compuncti ad pœnitẽtię fructum.
Pro his tranſgreſſoribus orauit.
Pro primis, ne cadant in tentationẽ.
Pro ſecundis, ne remaneant in obſtinatione.
Pro tertijs, ne alios corrumpant prauo opere.
Pro quartis, vt ſatiſfaciãt & pficiãt in ſatiſfactiõe.
Primã oŕonẽ nos docuit. ſ. p primis orare ſic. Dimitte nobis debita nr̃a ſicut & nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̃is. Pro ſecũdis. Et ne nos inducas in tẽtationẽ. ſ. intus ducas. ſ. in pfundũ maloꝝ. Pro tertijs orauit ad ſepulchrũ Lazari dicẽs. Gr̃as tibi pr̃, qa ſp me audis. Hoꝝ ei figurã tenet Lazar⁹. Pro q̃rtis ſic. Sãctifica eos ĩ noĩe tuo, quos dediſti mihi. Forſitan p his quatuor ait Aplus. Volo in eccleſia fieri orationes, obſecrationes, poſtulationes, gratiarum actiones. Ecce charitatis perfectio. Sed

Perfectio triplex.

Eſt perfecta.	Perfecta eſt offenſam dimittere.
Eſt pfectior.	Perfectior pro inimicis orare.
Eſt pfectiſſia.	Perfectiſſima, eis benefacere.

Primũ fecit Chriſtus in Maria Magdalena. Secũdũ in hac oratione. Tertiũ ſeipſum dãdo pro peccatoribus in ſua paſſione. CAR.

POne me. Super cor & brachiũ ponẽd⁹ eſt dilect⁹: vt ei⁹ dilectioni, cor & manus, volũtas & opatio: debita ſubiectiõe deſeruiãt. Ponẽd⁹ eſt vt ſignaculũ. i. vt ſigillũ, p qđ a ſecretis excludũtur q nõ ſunt amici, vt videlicet a cogitatiõe & ope diabol⁹ excludat̃. Ponẽd⁹ eſt quoq; dilect⁹ vt ſigillũ ſup cor & brachiũ, vt videlicet ſicut ſigillũ formã regis habet & nomen, ſic volũtas & opatio informetur in Chriſto: vt ei⁹ vocabulo cenſeatur, vt a Chriſto Chriſtiana vocetur: ſicut dicit Eſaias. Iſte dicet. Dñi ego ſum, & hęc ſcribet manu ſua Dño. Dicit ergo filius ad matrẽ. Pone me

vt ſignaculum ſuper cor tuum:vt ſignaculū ſup brachium tuum.& hoc facile:quia diligis me:nā ſic fortis eſt dilectio, q̄ eius virtuti nil reſiſtit.& hoc eſt quod ſequitur. THO.

QVia fortis eſt vt mors dilectio,dura ſicut infernꝰ ęmulatio. Lāpades eiꝰ lampades ignis atq; flāmarū, Aque multe non poterunt extinguere charitatem nec flumina obruent eam.

Fortitudo eius dilectionis id eſt charitatis,& in capite,& in membris oſtenditur. In capite fortis eſt vt mors dilectio,qua nos ipſe dilexit,vt mortem pro nobis ſuſtineret. Vnde ipſe.Maiorē charitatem nemo habet vt animā ſuam ponat quis pro amicis ſuis. Aemulatio qua nos ęmulatus eſt dura ſicut ifernꝰ,quia nullis aduerſitatibꝰ potuit a noſtra cura reuocari,ſicut nec infernus a cruciatibꝰ miſerorū poteſt mitigari. Lāpades ignis atq; flāmarū.i.dilectionis ſunt corda electoꝝ,qui totis viribus amori ſui actoris ſe ſubjciūt & proximos vt ſeipſos diligūt. Iſtę lāpades ſunt ignis,quo interius ardent,& flāmarum quibus exterius lucēt. Lampas ignis erat:qui dicebat. Nōne cor noſtrū ardens erat in nobis de Ieſu dū loqueretur nobis in via? Lampadē docebat nos dñs dicens. Luceat lux veſtra coram hominibꝰ. Aque multę quę nō poſſunt extinguere charitatē,& flumina:ſunt incurſus tentationum,quę vel viſibiliter vel inuiſibiliter animas impugnāt fideliū,ſed nō mouentur corda quę ſunt in charitate radicata & fundata,ſicut ſcriptū eſt. Cum tranſieris per aquā tecū ero,& flumia nō obruēt te. Et de domo fūdata ſupra petrā dictum eſt. Venerunt flumina,flauerunt vēti,& nō eſt mota,quia fundata erat ſupra petrā.

Charitati quiq; aſcribuntur. In his quinq; clauſulis,quinq; charitati aſcribunt. Primo dicitur fortis. Secundo dura. Tertio ignea. Quarto iextiguibilis. Quinto immobilis. In primo habet patiētiā. In ſecundo cōtinentiam In tertio feruorē & ſplendorē. In q̄rto prudētiā. In quinto perſeuerantiā.

Patientiam cōtra ignorantiam. Prudentiam cōtra mūdanę ſollicitudinis turbulentiā. Perſeuerātiā contra animi inconſtantiam. De primo. Charitas patiens eſt. De ſecundo. Oro ait Apoſtolus, vt charitas veſtra magis ac magis abundet in omni ſenſu & ſciētia, vt probetis potiora,& ſitis ſynceres.i. cōtinētes a mollitie vitę. De feruore. Oia ſuffert. De lumīe. Benigna eſt. Benignitas em̄ eſt largitas rerū quę ędificat alios cū vident aliquem propria indigētibus erogare. De prudentia. Charitas non eſt ambitioſa,nō quęrit quę ſua ſunt. Magna em̄ eſt prudētia in ſollicitudine tpali ſic ſe agere, vt pro deo dignitates nō ambiat,nec etiā oia ſua repetat. De perſeuerantia. Charitas nunq̄ excidit. Quis nos ſeparabit a charitate dei? tribulatio,an anguſtia,an pſecutio,an fames,an nuditas,an picū,an gladiꝰ. Ecce pſeuerās. Hęc eſt fortꝫ charitas.

Charitatis gradus tres. Sed eſt charitas fortis.
Et eſt fortior.
Et eſt fortiſſima,vt ſcilicet erigamus ea in quādā arborē,dicamꝰ q̄ ſit fortis in radice,ſed fortior in ſtipite, fortiſſima in cacumine. Hęc habet radicē in propoſito. Stipitem in experimēto. Cacumen in flagellorꝝ gaudio. Cum audierit ſonitū gradientis in cacumine pyrorū:tunc egrederis ad pugnā. quod alibi aliter eſt expoſitū. De primo ait Apoſtolus. In charitate radicati & fundati. De ſecūdo vt prędictum eſt. Quis nos ſeparabit a charitate dei? De tertio idem. Scire aūt volo ſupereminentem ſcientię Chriſti charitatē. Charitas em̄ qua in tribulatione gaudemꝰ: ſup oēm ſcientiā eſt. Audi Dauid in radice ſcilicet in propoſito fortē. Diligā te dñe fortitudo mea. Audi Iob in ſtipite id eſt in experimento fortem. Etiam ſi occiderit me:ſperabo in eum. Audi poſitos in cacumine: id eſt in tribulationis gaudio. Ibant Apoſtoli gaudētes a conſpectu concilij,q̄m digni habiti ſunt pro nomine Ieſu contumeliā pati. Hęc eſt fortis vt mors quia in hac temporalem vitam impendebant. Sequitur dura ſicut infernus ęmulatio. Itē charitas

Eſt dura. Dura in reſecāda ſuperfluitate. Charitaſ
Eſt durior. Durior in coartāda neceſſitate. duritia.
Eſt duriſſima. Duriſſima i relinq̄nda volūtate.

De his dicebat Apoſtolꝰ. Argue,obſecra,increpa.
Argue,ad reſecandam ſuperfluitatem.
Obſecra,ad coartandam neceſſitatem.
Increpa,vt relinquat voluntatem.
De primo in lege dictum eſt. Cū ceperis captiuā, ſi volueris eam habere vxorem:radet omnes pilos carnis ſuę id eſt ſuperfluitates. De ſecūdo ait Apoſtolus Paulus. Caſtigo corpꝰ meum,& in ſeruitutem redigo:ſcilicet neceſſaria corpori ſubtrahendo. De tertio ait Petrus. Dñe,ecce nos relinquimus omnia & ſecuti ſumus te,etiā voluntatē, ſicut ait Expoſitor. Omnia relinquit qui nec habendi voluntatem retinuit. In his tribus duritijs perſequutor noſter diabolus occiditur. Forſitan iſtę ſunt tres lanceę,quibꝰ Abſalon perſequēs patrē ſuū occiſus eſt. In figura horū triū, tres duras punctiones in cruce ſuſtinuit Chriſtꝰ. Punctꝰ eſt clauſis in manibꝰ & pedibꝰ, ſpinis in capite, lancea in latere. In pedibꝰ & manibꝰ punctꝰ eſt quaſi deſignās reſecāda eſſe operū noſtrorꝝ ſupflua. In capite vbi vigēt ſenſus, vt oſtēderet nos debere inhibere ſenſꝰ noſtros etiā a ſua neceſſitate. In corde vbi eſt ſedes volūtatis, vt nos doceret ꝓpriā volūtatē de corde nro debere expungere. Hęc charitas eſt dura ſicut infernus qui dānatos cruciat,nō penitus occidit. In hac em̄ duritia nos cruciamus,non penitus noſmetipſos occidere debemus. Sequitur. Charitas ignea. Sed notandum q̄ dicitur. Lampades eius lampades ignis atq; flāmarum. In lampade quatuor hęc inueniuntur.

Passio Chriſti.

Lampas enim vas eſt clarū. Intus habet oleum. Oleū vero nutrit ignē,qui dat feruorē & ſplēdorē. In lampade igitur cor purum intelligitur. In oleo deuotio. In calore ignis feruor deſiderij. In ſplēdore exēplū, pxiorꝝ & ſpeculatio ſupnorꝝ. Talis lucerna erat Ioānes. ſ. ardens & lucēs. Lampas erat cor mundū. Deuotio,oleū. Ardorē habebat in corrigēdo,in cōuerſando,in diligēdo. Lucēs docēdo,lucēs Chriſtū oſtēdēdo,lucēs cœleſtia ſpeculādo. Ioānes erat lucerna ardēs charitate,lucēs exēplo & dono intelligētię. Vnde. Lāpades eius lampades ignis atq; flāmarū. Item erat viſio animaliū quaſi carbonum ignis ardentium,& quaſi aſpectus lampadarum. Erat ardens in aīa, ardens

Lampas.
Ardens.
Lucens.

in manu,ardens in lingua. In anima calore dilectionis. In manu feruore operationis. In lingua ardore orationis & predicatiōis. Primū figurault in Ezechiel.vir,qui erat quaſi flāma ignis a renibus ſurſum. Inde. Concaluit cor meū intra me,& i.m. m.e.i. Secundus vir qui ingreſſus eſt in medio rotarum quę ſunt ſubtus.c.& impleuit manus ſuas prunis ignis. Vnde. Lucernę ardētes in manibus veſtris. Tertius in Eſaia,Seraphin qui accepit forcipe carbonem de altari,& tetigit os Prophetę. Inde ſpiritusſanctus in linguis ignеis apparuit. Itē lucens fuit interius. Lucens exterius. Lucens ſuperius. Interius ad differentiam boni & mali,diſcretionis ſciētia. Exterius,honeſtę religionis elegantia. Superius,totius trinitatis intelligentia. De prima. Vide ne lumen quod in te eſt tenebrę fiāt, De ſecundo. Luceat lux veſtra coram hominibꝰ. De tertio Iob. Quis mihi det vt ſim iuxta mēſes priſtinos,q̄n deus cuſtodiebat me,q̄n ſplendebat lucerna eius ſuper caput meum,& ad lumen eius ambulabā in tenebris. Iſte intellexit in baptiſmo patrem in voce. Spiritumſanctū in columba. Filiū in carne. Illa Magdalena ad pedes Chriſti lachrymādo,lampadem id eſt cor ſuum purificabat:aromata ſepulturę prępparando,deuotionem comparabat:ad ſepulchrum frequenter curſitando,amorem deſiderij oſtendebat. Quarto illuminata eſt, quādo Chriſtus in ſpecie hortulani ei apparebat. In primo igitur dilecto hoſpitium prępparamus. In ſecundo cum gaudio expectamus. In tertio venienti occurrimus. In quarto pulſanti cū lucernaꝝ claritate aperim⁹. Et apud Ezechiel. Erat ſimilitudo animaliū quaſi carbonum ignis ardentiū & quaſi aſpectus lampadarum. Si vis lampadem id eſt cor mūdare:audi Iacobum. Emundate manus peccatores. Purificate cor duplici animo. Reſpice mulierē quę ꝓcepto Heliſei oleū infudit,vt habeas oleū deuotionis. Hęc em̄ mulier eſt recens dilectio,quę in principio modicū habet olei id eſt deuotiōis: in domo ſua id eſt in corde. Filius eius eſt opus exterius,q̄d vaſa cordiū ꝓparat. Ignis vero ad tria tibi ꝓdeſt. Ignis em̄ conſumit,accendit,illuminat.

Ignis vſus Conſumit culpam.
Accendit pigritiam.
Illuminat ignorātiam.
De primo. Deus noſter ignis conſumens eſt. De ſecundo. Ignem veni mittere in terris:& quid volo niſi vt ardeat? De tertio. Expandit nubem in protectionem eorum,& ignem vt luceret eis per noctem. De primo. In igne enim zeli mei deuorabitur omnis terra:id eſt oīe terrenum. Et. Ignis hoſtes tuos deuoret:id eſt motus illicitos. De ſecundo. Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis de Ieſu,dum loqueretur nobis in via. De tertio. In lumine tuo videbimus lumen. Sequitur de inextinguibili & immobili charitate. Inextinguibilis eſt quę ita prudenter fratrum vtilitatem adminiſtrat,vt nimia ſollicitudo furtim & paulatim ſurripiens,inuiſibiliter non ſubuertat. Iſte enim tentationes aque ſimpliciter dicuntur. Immobilis vero eſt charitas,quam impetus violentę & aperte tentationis non poteſt a ſua conſtantia mouere:quę tentatio in hoc loco nomine fluminis appellatur. De his dicebat Iob. Mons cadens defluit,& ſaxum de loco ſuo trāſfertur. Lapidem excauant aque,& alluuione paulatim terra conſumitur. Mons enim eſt homo ſublimis in charitate. Sed ſi prudentia careat,charitas illa defluit ſicut terra mōtis aquis furtiuis & aſſiduis corroſa. Hoc eſt quod dicit. Alluuione paulatim terra conſumitur. Saxum vero dicitur homo fortis,& conſtans in charitate,ſed aſſiduus impetus tentationum ſua proteruitate,quaſi fluuius aſſiduus concauat, donec vno impetu tandem cadat. Vnde eſt iſtud quod ſic dicitur. Lapidem excauant aque. Sed ſi fuerit prudens & cōſtans charitas,aque multę nō extinguēt,& flumina nō obruent eam. THO.

Si dederit homo omnem ſubſtantiam domus ſuę pro dilectione: quaſi nihilum deſpiciet eam.

In primis Apoſtolis & in infinitis eorum ſequacibus q̄ vera ſit hęc ſententia patēs eſt,qui pro dilectione dederunt omnia quę in mundo habebāt, & nil perdere ſibi viſi ſunt,dummodo vera in cœlis bona perciperent: quod duabus parabolis in Euangelio oſtendit Dominus. Simile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro.& alia. Simile eſt regnum cœlorū homini negociatorī quęrenti bonas margaritas. In quibus omnia debere pro dilectione dei dari oſtenditur. Tres ſcimꝰ eſſe domos,in quibus tribus triplex eſt ſubſtantia,quę datur pro dilectione.

Dominꝰ triplex. Prima eſt domus pecunię.
Secunda diſciplinę.
Tertia ſapientię.

De prima Apoſtolus. In magna domo nō ſolum ſunt vaſa aurea & argentea. De ſecunda. Qui habitare facit vnius moris in domo. De tertia. Sapientia ędificauit ſibi domum.

Prima eſt materialis.
Secunda eſt domus religionis.
Tertia eſt domus ſpiritualis in ſecreto cordis.
Prima em̄ fit ex lapidū & lignorꝝ rudi & dura materia.
Secunda ex fratrum concordia. (teria.
Tertia ex virtutum conſonantia.
In prima ſunt ſubſidia temporalium bonorum.
In ſecunda refrenatur luxuria corporum.
In tertia cuſtoditur theſaurus virtutum.

Fundamētum.

Prima habet fundamentum ex corruptibilibus lignis vel lapidibus.
In ſecunda eſt fundamentum Chriſtus.
In tertia charitas,quę dicitur ſpiritusſanctus.
De prima. Monebātur omnia fundamēta terrę. Qualeſcūq; ſunt lapides & qualeſcūq; ſtructurę, nō remanebit lapis ſuper lapidē qui non deſtruatur. Secunda bene fundata eſt ſupra firmam petram. Vnde Apoſtolus. Vt ſapiens architectꝰ fundamētum poſui. Q̄d aūt ſit illud oſtēdit. Fundamē tū aliud nemo poteſt ponere,prēter id quod poſitū eſt:qui eſt Chriſtꝰ Ieſus. Sup hoc Apoſtoli ędificauerūt aurū ſcilicet Chriſtianos charitate feruidos. Argētū. ſ. diuinis eloquijs ſonoros & nitidos, lapides precioſos,operibus virtutū cōſpicuos. Et infirmiores, quia ligna ſcilicet ad opera miſericordię aliquātulū duros. Fœnū ſcilicet in carne ſua teneros. Stipulā. ſ. aliquātule leuitati deditos,quiſ tñ ſaluabūtur fundati merito. Tertiā ipſe fundauit altiſſimꝰ. Vnde Apoſtolus. In charitate radicati & fundati & ſuperędificati ſuper fundamentū

Apostolorum & Prophetarũ. Vnde Esaias. Sternam per ordinem lapides tuos:id est virtutes ordinabo in te.& addit.Et fundabo te in saphiris, & ponam iaspidem propugnacula tua,& portas tuas in lapides sculptos. Sapphirus colorem habet cœli,& designat charitatem in qua fundãtur cęterę virtutes,& cœlestis est origine. Iaspis virẽtis est coloris,& fidei virorem designat. Hęc ponitur in propugnaculis,quia vera fides dęmones expugnat. Vnde.Sancti per fidem vicerũt regna. Lapides sculpti sunt patientia. In his sunt portę quia patiẽtia tanq̃ portari⁹ custos est virtutum.

In prima comeditur cibus materialis.

In secunda agnus paschalis.

In tertia riuul⁹ fluminis torrẽtis butyri & mellis.

Primum pro necessitate.

Secundum cum sobrietate.

Tertium in ebrietate.

De primo dicitur Apostolis. In quãcunq; domũ intraueritis:manete ibi:donec exeatis edentes & bibentes quę apud illos sunt.& hoc pro necessitate eorum. De secundo. In eadem domo comedetis illum. Sed quomodo cũ sobrietate. Audi. Renes vestros accingetis contra luxuriã. Calceamenta habebitis in pedibus vestris:contra terrenorũ affluentiam. Tenentes baculos in manibus,vt defensionem habeatis:contra dęmonum violentiã. De tertio. Inebriabuntur ab vbertate domus tuę & torrente.v.t.p.e.

In prima igitur domo:est substãtia tpalũ bonorũ.

Substãtia. In secunda substantia corporum.

In tertia substantia virtutum.

Has tres igitur possumus habere substantias cõtra charitatem. Aliquando sine charitate. Aliqñ damus pro charitate. Temporalia expendimus cõtra charitatem,sicut ille prodigus filius,cũ meretricibus luxuriose viuendo. Corpora nostra bonis eoꝝ abutendo. Substantiam virtutum de ipsis vane gloriando. Epulati estis super terram & enutristis in delicijs corpora vestra,ait Iacobus. Item. Qui habuerit substantiam mundi huius & viderit fratrem suum necessitatem habere,&.c.v.s.a.e.quo.est cha.patris in eo? Ecce bona temporalia contra charitatem. Item cõtra charitatem vtimur substantia corporis,vt de fortitudine aut pulchritudine superbiendo. Verum fallax gratia & vana pulchritudo.& maledictus homo qui confidit in homine,& qui ponit carnem brachium suum. Ei qui virtutibus vtitur contra charitatem, dicitur. Quid habes quod non accepisti? Si accepisti,quid gloriaris quasi non acceperis? Sine charitate vtuntur sicut hi,qui bona dant amicis suis non ꝓpter deũ,sed ꝓpter carnalẽ amorẽ. Proprio corpe alijs prestant obsequium propter vrbanitatem. Substãtiam virtutum habent propter solam consuetudinem. Vnde Apostolus. Si linguis hominum loquar & angelorum ,charitatem autem non habuero:factus sum velut ęs sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero omnem scientiã &c.nihil sum. Ecce virtutes sine charitate. Et si distribuero omnes facultates in cibos pauperũ. Ecce de bonis temporalibus sine charitate. Et si tradidero corpus meum ita vt ardeam,charitatem autẽ non habuero:nihil mihi prodest. Ecce de substantia corporis sine charitate. His autem tribus substantijs vtimur dando pro charitate quasi nihilũ despiciẽdo:scilicet cum bona temporalia pro deo relinquimus ,cum corpus martyrio exponimus cum virtutes nostras deo,non nobis imputamus. De primo ait Apostolus. Quę fuerũt mihi lucra, facta sunt mihi detrimenta propter Christũ,propter quem omnia detrimenta feci,& arbitror vt stercora,vt Christum lucrifaciam. De secũdo. Ingrediatur putredo in ossibus meis,&.s.m.sca.vt.r. in die tribulationis. Et. Sancti ludibria & verbera experti &c. De tertio Paulus. Gratia dei sum id quod sum. Et. Non nobis dñe non nobis,sed nomini tuo da gloriam. Contra charitatẽ igitur vtentes ad inferiora trahimur. Sine charitate pro nihilo reputamur . Cũ charitate apud deum subleuamur. De prima ait Dauid. Et substantia mea in inferioribus terrę. De secundo idem dicebat. Et substãtia mea tanq̃ nihilũ ante te. De tertio idem Dauid dicebat cum gaudio ad deum. Et substantia mea apud te est domine. Oẽm substantiã domus suę dedit pro dilectione qui dicebat. Corpus meũ percutientibus:& genas meas vellentib⁹:faciem meam non auerti ab increpantib⁹ & conſp.in me. Si verũ est,immo quia verum est illud Euangelicum. Maiorem charitatem nemo habet,vt aiam suam ponat quis pro amicis suis. Saluator noster non solum videtur ad charitatis cultum ascendere,sed charitatis fines excedere. Vt enim seruis suis huius miserię daret remedium,temporalis vitę suę fecit dispendium. Vt nostram releuaret inopiam,nimiam sui fecit copiam. Dedit em̃ pro dilectione corpus suũ:Dedit aiam:Dedit spiritũ.

Christus tria ꝓ nobis dedit.

Corpus pro persequutoribus.

Animam pro peccatoribus.

Spiritum in patris manibus.

Dedit corpus,vt flagellaretur.

Animam,vt pro peccatoribus moreretur.

Spiritum,vt proxime resurrectioni reseruaretur.

In primo dedit nobis exemplum patientię.

In secundo metas excessit humanę miserię.

In tertio ostendit nobis a quo debemus expectare stipendia nostrę militię.

De primo ait. Corpus meum dedi percutientib⁹, genas meas vellentibus. De secundo tradidit in mortem animam suam:cum sceleratis re.est. De tertio quando inclinato capite emisit spiritum,ait patri. In manus tuas commendo spiritum meũ. In primo audi exemplũ patientię. Christ⁹ passus est ꝓ nobis,vobis relinquẽs exẽplũ,vt sequimini vestigia eius. De miseria. Miserationes eius super o.e. Item. In terra dñi.p.est.t. Non est hęc humana miseria,sed diuina. Audi a quo debemus expectare stipendia militię nostrę. Cum oras,intra in cubiculum tuum,&.c.o.o.p.t.& pater tuus qui videt in abscondito.r.tibi. Reddit ait deus,mercedẽ laborum sanctorum suorum. Corpus meum ait, dedi percutientibus. Obstupescit animus,obhorret natura,refugit intellectus percussionem corporis illius,quod siccis pedibus super mare ambulauit:cuius tactu sanantur infirmi:ad cuius odorem reuiuiscunt mortui:quod de virgine natus est in terris:quod glorificauit in cœlis:adorant angeli. Quis sustineat depilari genas illas quę florida pubescentes ętate suos etiam aduersarios poterant mouere spectaculo. Quę sicut ait Spõsa:sũt sicut areolę aromatis cõsitę a pigmẽtarijs. Quis faciem sustineat putis inhonestari,q̃ sicut sol in trãsfigu-

ratione refulsit. Vbi est ille speciosus forma præ filijs hominum. Quia vidimus eum quasi leprosum & percussum a deo & humiliatum. Quomodo pedes:sub quibus vidit Propheta op⁹ saphiri & manus tornatiles:& aureę confixæ sunt clauis. Qua ratione corp⁹ perforatũ est lancea:in quo est tota sapientia absc̃dita:Quia p̃cinctũ fuit ad mãmillas aurea zona. Nunquid factus est principatus super humerum eius,quando crucis patibulo est affixus. Anne caput eius aurum optimum meruit spinis esse coronatum? Miraris ait q̃ me exinaniui ad mensurã humanę infirmitatis. Sed qũo sanaretur totus homo,nisi hebræus se cõtraheret ad mensuram filię Sunamitis. Vidimus ait leprosum,& p.a.d.& hu.

Leprosum vulneribus & liuore.

Percussum lancea clauorum & spinarũ cõfixione.

Humiliatum contumeliarum confusione.

Misit Helizęus puerum suum Giezi & nõ est suscitatus.positus est baculus eius super eum.t. lex. & nõ erat vox neq; sẽsus. Venit ipse Helizę⁹, & ẽ suscitat⁹. Trãsierat sacerdos & leuita vulneratũ a latronib⁹:ecce venit Samaritan⁹: q vinũ infudit & oleũ. Miraris crucẽ Sed qũo popul⁹ Israeliticus a serpẽtib⁹ vulnerat⁹ ꝙualesceret,nisi serpẽtẽ exaltatũ in ligno aspiceret. Qũo Iacob cum duab⁹ turmis rediret ad patrem,si non in baculo isto transisset Iordanem. Qui vult ait,venire post me,abneget semetipsum & tollat crucẽ suam & sequat̃ me Qui vult venire post me ad supernam ciuitatem, neget se,non suam sed patris faciens voluntatem. Tollat crucẽ suam,meã imitando passionem. Et sequatur me,per obedientiæ virtutem . Secutus est em̃ Isaac patrem suum ad immolandum, portans ligna scilicet crucis. Ipse vero pater portabat ignem & gladium. Ignem dilectionis, Gladium passionis. Audi ignem. Sic deus dilexit mundum vt filium suum vnigenitum v.d. Pater si fieri potest,transeat a me calix iste: Veruntamen nõ sicut ego volo sed sicut tu. I nunc & dubita ferre quod ipse tulit ait Poeta. Sed quibus putas afficiebatur dolo:ibus. Inde virgo Maria. Vnde idem Ioãnes Euangelista. Virga dolet florem,plangit dilectus amorem. Virgo dolet florem,mortis marcessere pœna. Nũc bibit in cœna,plãgit dilectus amorẽ. Subijt ergo mortis difficultatẽ, vt destrueret mortis facultatẽ. Eleazarus enim infantẽ non occideret,nisi elephãti se supponeret. Itaq; mortem nostram moriendo destruxit & v.r.re. His omnib⁹ in vnum collectis erat fascicul⁹ myrrhæ dilectus me⁹ mihi. Inter vbera mea commorabitur. Quis em̃ Myrmidonũ Dolopũ ve :aut duri miles Vlyssis , Tẽperet a lachrymis:vbi requies laborat gloria cõfunditur:sanitas ęgrotat:vita moritur. O Iudęe cui prosternis vestimenta:cui triumphales ramos palmarum prętendis : cui pacis oliuam offers : cui florum applaudis iocunditate : cui canras, Osanna sonora voce:& nimirum sternis vestimenta:quem postmodum spoliasti inconsutuli tunica. Illi palmæ triũphalis ramos ꝓfers . de quo cum triumphare quęreres:ipse de te & de morte pariter triumphauit . Oliuam pacis portas:& eũ qui ẽpax nostra:qui fecit vtraq; vnum:a pace tua exclusisti. Flores iocundos promis:& per te ĩ cruce flos libans elanguit. Quia flos campi & liliũ cõuallium:per vos emarcuit. Acclamas ,Osanna sci licet Salua obsecro:cui postmodum iclamas:Tolle,tolle:crucifige eum . Vnde hæc tibi miser tam repentina mutatio:vt quem modo vocabas regẽ crucifigis contra legem? In his omnibus ait. Faciẽ meam non auerti ab increpantib⁹ & cõ.in me. Legitur Christus habuisse faciem miserię:faciem experientię:faciem glorię.

Facies Christi triplex.

Prima fuit pugnantis.

Secunda peregrinantis.

Tertia regnantis.

Prima fuit quã imutauit Dauid corã Achis rege

Secũda Ioseph qui erat aspectu decor⁹ & pulcher facie. Tertia Mosi:quia splendida facta est facies Mosi dum respiceret dominus in eum. De prima Posui faciem meã:vt petram durissimam. De secũda dicitur. Erat facies eius euntis in Hierusalẽ. De tertia. In transfiguratione resplẽduit facies ei⁹ sicut sol. In hac regnat & gloriatur in secula seculorum. Amen. CAR.

QVia fortis ẽ vt mors dilectio: Siquidem charitas fortis est vt mors iagẽdis,immo etiam fortior:quia mors separat hominem a rebus mundanis : extinguendo effectum. charitas vero separat subijciẽdo affectũ deo:mors separat animam de corpore:hominem a patre & matre:filijs & amicis:a possessionibus & diuitijs & cęteris omnibus quę amant̃ in mundo . & hoc facit vitam extinguendo. Charitas vero sic separat:vt vitam non extinguat sed mutet in melius: quę in hoc etiam fortior est morte:ꝙ mortem nõ timet.sed magis eam desiderat : sicut apparebat i Apostolo:qui cupiebat dissolui & esse cum Christo. Et quum in agendo fortis sit vt mors dilectio in patiendo dicitur dura:sicut infernus:æmulatio id est dilectio.quia eius constantiam non frangit tribulatio:vel ãgustia:aut persequutio:aut fames: aut nuditas:aut periculum,aut gladius. quia sicut qui in inferno sunt millis tormentis:nullis tonsionibus frangi possunt : sic charitas nulla frangitur violentia tormentorum. Lampades charitatis dicũtur lampades ignis atq; flammarum. quia corda nostra fragilia:quę per lampades designantur si in his vasis fictilibus habemus thesaurum charitatis:sic ardent per amorem:sic illuminantur ꝓ veritatis cognitionem:ꝙ mundanę sapientię:vel prauitatis hęreticæ tenebris obscurari non possunt. Dicitur quoq; ꝙ aquę multę non poterunt extinguere charitatem . Aquę istę sunt illę pluuię tentationum:quę descendunt a potestatib⁹ aeris ille videlicet imber inundans:de quo habetur in Ezechie. Qui irruit & subuertit parietem non habentem literam:per quem signatur illi⁹ hominis conuersatio:quę cemento charitatis solidata non est:& compacta. Aquæ igitur siue plutiæ tentationum:charitatem non extinguunt : quia ipsius charitatis absorbentur ardore. Flumina quoq; nõ obruent illam . Et signantur per flumina quæcũcunq; transitoria. quę iccirco charitatem non obruunt:quia aquę quę iam defluxerunt: & illę quę superueniunt:non tangunt.tactum vero præsentium vnum instans metitur . Ipsa quoq; charitas quum habetur sic charitatem tenetur ꝙ si dederit homo omnem substantiam domus suę pro dilectione:q̃si nihil despicietillã. Nã qui eqd ꝓ ea dimittit̃ vel amittit̃ :totũ habet̃ ꝓ nihilo.imo quasi detri-

mentū & ſtercora reputaſ. Sequitur. THO.

SOror noſtra paruula eſt & vbera nō habet. Quid faciemus ſorori noſtre in die quādo alloquenda eſt

¶Magna diſpenſatione charitatis dīs vocat Eccleſiam ſororem: & ſororē ſynagogę: vt eadem ſynagoga & ſe ſororem ſui conditoris per gratiam eē factam recoleret: & de addita ſuę germanę gratia & ſocietate gauderet. Sed quia adhuc nouella conſolatione indiget, quaſi de eius ſalute conſulēs addit. Quid faciem⁹ ſorori noſtrę in die? Alloquitur dominus Eccleſiam: cum eam de ſalute ppetua ſiue per occultam ſui ſpiritus illuſtrationē ſeu per apertam prędicantium vocē admonet. Quid inquit faciemus ſorori noſtrę in die quādo alloquē eſt: ſcilicet in aduentu noſtri in carne. Alloquēda inq̄tum per me: tum per Apoſtolos: tum p patres Hic quatuor notanda ſunt.

Soror. Eccleſia dicitur ſoror.

Parua. Dicitur parua.

Vbera. Dicitur non habens vbera.

Allo qui. Dicitur alloquenda.

Soror Chriſti facta eſt gratiæ participatione. Parua recenti conuerſatione. Non habēs vbera, quia lactis eſt particeps: & expers ſermonis iuſtitię. Alloquenda eſt, vt trāſeat ad nuptias dilecti: & ſic pficiat in prolis procreatione. Soror per gratiam q̄ ipſe noſtram aſſumſit humanitatem & nos filios deifecit per adoptionem. Paruula creuit per baptiſmū: & Chriſti prædicationem. Vbera cœpit habere per Apoſtolorum vocationem.

Tranſiuit ad nuptias dilecti per paſſionem.

Concepit per ſancti ſpiritus miſſionem.

Peperit per Apoſtolorum prędicationem.

De primo Apoſtolus. Apparuit gratia dei & ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti o.h.e.n. De ſecūdo Petrus. Quaſi modo geniti infantes, rationabiles, ſine dolo, lac concupiſcite: vt in eo creſcatis in ſalutē Iam creſcebant cum diceret. Venite poſt me, faciam vos fieri piſcatores hominum. Ad nuptias dilecti tranſiuit, quando per paſſiōem ſuam deſpōdit eam vni viro virginem, caſtam exhibere Chriſto. Fœcundata eſt per ſancti ſpirit⁹ gratiam ſeptiformem. Peperit. Vnde dictum ē Apoſtolis. Prædicate Euangelium omni creaturę.

Soror fuit per prędeſtinationem.

Paruula creuit per vocationem.

Vbera aſſumpſit per iuſtificationem.

Allocuta eſt & facta ſponſa per magnificationem Quos prędeſtinauit hos & vocauit ait Apoſtolus Quos & vocauit hos & iuſtificauit. Quos iuſtificauit & hos magnificauit. Moraliter anima iuſti

Moraliza tio.

ſoror fit dilecti: ſicut Chriſtus fact⁹ eſt patri obediens vſq; ad mortem. Vnde ipſe ait. Qui facit voluntatem patris mei, ille me⁹ frater & ſoror & mater eſt. Paruula eſt ſe nullius momenti reputando per humilitatem: ſed magnificatur: q⁹ deus exaltat eam per remunerationem. Inde dicitur. Qui ſe humiliat exaltabitur. Vbera non habet, dum bonam cōuerſationem ſuā & mores foris oſtendere ad ędificationem aliorum nō curat: timēs ne aſcēdat in elationem. Sed dīs contra hoc, p quā ſecura ſit, dat ei bn̄dictionē. Inde Iacob ad filiū ſuū Ioſeph. Deus patris tui erit adiutor tuus: & omnipotens benedicet tibi benedictionibus cœli deſuper & benedictionib⁹ abyſſi iacētis deorſum: benedictionibus vberum & vuluæ. Benedictio cœli deſuper eſt amor dei. & eſt in dextero vbere. benedictio abyſſi iacentis deorſum: eſt timor inferni: & ē in ſiniſtro vbere. Sed ſicut in vulua prius puer cōcipitur: deinde naſcitur & lactaſ: ſic timor & amor prius in ſecreto cordis deliberantur. deinde foris aliis verbo & opere quaſi ex operibus manantes oſtenduntur. Poſtmodum dilectus eam alloquitur: vt ad nuptias eius traducaſ. Ecce iam, Aſtitit regina a dexteris circūdata varietate. Eam vero ſic alloquens dilectus inſtruit vt mandata dei audiat. audita intelligat. intellectis obediat. obediēdo carnalia relinquat. mundū abijciat. hoc eſt q⁹ hoc verſiculo comprehendit. Ecce primū. Audi filia & vide. Ecce ſecundū. Et. Inclina aurē tuā. Ecce tertium. Et obliuiſcere populū tuū. Ecce quartū. Et domum patris tui. Ecce quintū. Et ſic concupiſcet rex decorē tuum: & aſſumet in coniugiū. De hoc eſt coniugio dictū eſt. Propter hoc relinquet homo patrem & matrem & adhærebit vxori ſuæ. Reliquit Chriſtus patrē ſuū: q̄n equalis patri ſe carnem aſſumendo exinaniuit. Reliquit matrem: quando carnem ex ea aſſumptam: quaſi vlipēdēs paſſiōi ſe expoſuit. Adhæſit vxori ſuę qa poſt eam nō dereliquit. Tres nuptias legimus in Euangelio Chriſti & Eccleſię nuptias p̄figurātes

Alloquutiōis Chriſti pfect⁹.

Nuptiæ tres i Euāgelio.

Primę in incarnatione.

Secundę in aſcenſione.

Tertię fient in generali reſurrectione.

Primas fecit mortalibus.

Secundas angelis.

Tertias angelis & hominibus.

In primis pauperes recreat.

In ſecundis diuites. i. angelos lętificat.

In tertijs omnes paſcentur & ambulabunt: & nō erit qui exterreat.

De primis dicitur. Simile eſt regnum cœlorū hoī regi q̄ facit nuptias filio ſuo. De ſecundis. Et vos ſimiles hominibus expectantibus dominū ſuum quando reuertatur a nuptijs. De tertijs. Aduenīē te ſponſo: quæ prępараtę erant intrauerunt cum eo ad nuptias.

In primis ſponſa dotatur.

In ſecundis thalamus a deo & angelis paratur.

In tertijs introducetur.

Dos eſt id q̄d ad hoc daſ vxori: vt habeat vñ viuat ſi ꝓtigerit vt marito ſuo careat: q̄d apud legis peritos dicīē donatio ꝓpter nuptias. Nā dos ē ꝓprie: q̄d daſ viro cū vxore. Quaſi marito caruit: q̄ñ Chriſt⁹ i cœlū aſcēdit. ſed dotē accepit, q̄ñ ſpm̄ ſanctū quo ꝓſolareſ recepit. Pign⁹ ſpūs accepim⁹ ait Apoſtol⁹. De ſcdo ait. Vado parare vobis locū De tertio. Venite bn̄dicti patris mei pcipite regnū q̄d volis paratū eſt a.o.m. Sūt & nuptię q̄ factę ſūt in chana Galileę: vbi Chriſtus mutauit aquā in vinū. Morales ſunt iſtę nuptię in q̄bus affectio tanq̄ ſponſa: nubit rationi tanq̄ ſpōſo. Ratio eñ regit affectiōes. In his ſex ſūt hydrię ꝓtinētes aquā q̄ mutaſ in vinū: ſi tñ Ieſus interſit. Sex ſūt iſtę hydriæ q̄ ſex ſunt mor⁹ affectiōis. Tres prię ſunt. Appetit⁹ carnalis voluptatis. Appetit⁹ ſubſtātię t palis Appetit⁹ famoſę laudis. De pria. Epulati eſtis ſuper terrā & enutriſtis in luxuria corda vra. De ſe-

Nuptiarū moraliza tio.

Hydrię.

cūda. Veh q̄ congregat auaritiā malā domui ſuę. v. ſ q. n. ei⁹. De tertia. Qui ſe exiſtiat aliq̄d cē cū nihil ſit. i. ſ. ſ. In pria ē aqua luxurię. In ſcda auaritię. In tertia aqua vanæ glorię: ſed aduenīente Ie'u. i. deſiderio ſalutis, Aqua luxurię mutatur in vinū corporalis afflictionis. Aqua auaritię in vinum miſericordis largitatis. Aqua vanę glorię in vinum ꝓprij contēptus & humilitatis. De primo bibit Ioānes Baptiſta veſtit⁹ pilis camelorū. Et Paul⁹. Caſtigo corpus meū & in ſeruitutem redigo. De ſecundo Iob: ait eñ. Foris non manſit peregrin⁹ & oſtium meū viatori patuit. Et Tobias. Si multum fuerit tibi: tribue abundanter: & ſi exiguum, etiā illud ſtude libenter impertiri. De tertio Abrahā cum diceret. Loquar ad dominū meum cum ſim puluis & cinis. Et Iob. Qui iclinauerit oculos ſuos, ſaluabiſ. Et qui humiliat⁹ fuerit, erit in gloria. Alię tres ſūt iſtę. Cōtempt⁹ dei, odiū ꝓximi, negligētia ſui.

Aqua. Vinum.

Prima habet aquam ingratitudinis.

Secunda crudelitatis.

Tertia diſſolutionis.

De prima. Obliti ſunt deum qui ſaluauit eos: q̄ fecit magna in Aegypto: mirabil. in ter. c. ter. in mari rubro. De ſecunda. Filia populi mei crudelis, q̄ſi ſtruthio in deſerto. De tertia. Effraim columba quaſi ſeducta: non habens cor, comederunt alieni robur eius, & ipſe neſciuit. Sed prima mutaſ in vinū. Vñ ait Iob. Dīs dedit dīs abſtulit. Et Ioānes Si benefacientes & colaphizati ſuffertis, hæc eſt gratia apud dominum. De ſecundo. Diſcite a me quia mitis ſum & humilis corde. De tertio. Poſuerūt filij Iſrael cuſtodes de habitatoribus Hieruſalem, vnuſquiſq; contra domum ſuam.

Prima aqua mutatur in vinum ſcilicet in gratiarum actionem.

Secunda in manſuetudinē.

Tertia in circumſpectionem.

De primo vino bibit Tobias, gratias agens deo de bonis ſibi reſtitutis. De ſcdo Moſes. Erat eñ mitiſſimus omnium hominum qui erant in terra De tertio bibit Paulus. Circumſpiciebat enim ſe cum diceret. Video aliam legem i membris meis repugnantem legi mentis meę. Lapideę ſunt hydrię quando homo obſtinatus eſt in malo: vel cōfirmatus in bono. Hæc mulier ſcilicet affectio in ſuis hydrijs ſolam aquam habet: quando non nubit rationi. Vacuę ſunt hydrię: quando nubit ratio ni: ſed Ieſus non vocatur ad nuptias qui Saluator dicitur: quia non cauſa ſalutis animarum ſubditur affectio rationi: ſed forſitan cauſa vanitatis, vel lucri: ſicut fe: erunt Philoſophi. Ieſu vero vocato aqua mutatur in vinum. CAR.

SOror mea paruula eſt: & vbera non habet. Et ſunt verba ſodalium Chriſti: videlicet Prophetarum: qui quaſi repreſentant domino beatam virginem tā q̄ ad hoc aptam vt carnem aſſumat ex ea, & dicunt. Soror noſtra: virgo Maria paruula eſt per humilitatem mentis: munda quoq; & pura tanq̄ tenella iuuencula: quę non dum habet vbera. Chriſtus autem tanq̄ acceptās oblatam ſibi virginem ſubinfert. Quid faciemus ſorori noſtrę in die quando alloquenda eſt? In illa videlicet die: quando eam alloquetur Archangelus Gabriel: & tacentibus ſodalibus reſpondet tota trinitas dicens. THO.

SI murus eſt ędificemus pro pugnacula ſuper eum argenteaea. Si oſtiū eſt compingamus illud tabulis cedrinis,

¶Muri nomine vel oſtij ſolet dīs deſignari. Recte murus, quia Eccleſiam ſuā omni parte munit ne ab hoſtibus diripiatur. Oſtium quia non niſi p Chriſtum: vel huius ſocietatem Eccleſię, vel cœlorum regnum intramus. De prio Saluator. Ponetur i ea murale & antemurale. De oſtio. Ego ſum oſtium. Mur⁹ fuit in carne apparens. Antemurale reuelatio prophetię: quem murum defēdit Eccleſia incarnationem eius prędicēdo. Vel murus & oſtium pōt dici q̄libet defortioribus membris eius: q̄ alios & defendūt & introducūt in regnum Iſti ſunt ꝓpugnacula argētea, q̄ñ nitore eloquentię ſuę virtutes alioꝝ & ſuas defendūt. Cedrinę tabulę ſunt exempla ātiquoꝝ imputribilia ſicut cedrus. His oſtiū cōpingiſ dū earum abundātia ad pficiendū alijs doctoribus datur. Vel tabulę cedrinę ſunt latitudo virtutū: quibus abundare debent qui alios ad regimēſecū introducūt. Quatuor ſūt ciuitates habentes muros & propugnacula.

Murus. Oſtium.

Prima Babylonia.

Secunda Hiericho.

Tertia Hieruſalem.

Quarta Sion.

Ciuitas plurium eſt cohabitatio. In Babylone habitat peccatorū confuſio. Nam & ipſa confuſio interpretatur. Eius murus eſt obſtinatio: propugnaculum deſperatio. Audi ciuitatē. Tu vero deciſti diſciplinam & proteciſti ſermones meos retrorſū cū v. f. c. c. e. &c. Audi murū obſtinatiōis. Peccator cum venerit in profundū malorū, conten̄it. Audi propugnaculum deſperationis. Maior eſt iniqtas mea q̄ vt veniā merear ait Caym. In ciuitate Hiericho quod dicīē luna propter mutabilitatē iuxta illud. Stultus vt luna mutaſ: eſt quaſi multitudo ciuium rerum mundanarū varietas. Eſt mur⁹ ꝓſperitas. Eſt propugnaculū infida ſecuritas. Audi ciuitatem. Omne q̄d in mūdo eſt, concupiſcentia carnis eſt: & concupiſcentia oculoꝝ & ſuperbia vitę. Audi murum proſperitatis. Auerſio paruulorum interficiet eos: & proſperitas ſtultorum pdet illos. Propugnaculum in fide ſecuritatis erigōt q confidunt in virtute ſua: & in. m. d. ſ. g. Inde Iob. Ego inquit, vidi ſtultum firma radice & maledixi pulchritudini eius ſtatim. Hieruſalem viſio pacis dicitur: in ea eñ habitat virtutum pax & concordia. Eius murus eſt patientia. Propugnaculum in circumſpiciendo ſapientia. Habitatores ſunt virtutes concordes: quas Paulus proponit. Charitas pax, gaudium, patientia, bonitas, benignitas. &c. Murus patientię poſſeſſionem conſeruat Vñ. In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras. Propugnaculum ſapiētię, lōge viſum porrigit ad p̄uidendū. Inde ait ille Sapiens. Quod ſequiē ſpecta quodq; imminet ante videto. Iñ etiā grauior iđ⁹ hoſtem ferit: & ſic ſapientia vincit malitiam. Sion ſpecula diciē. In ea eñ ciues ſunt viſiones ſupnorum bſtitudinū. Mur⁹ eſt Chriſti amor. Propugnaculū eius deſideriū. Vñ Eſaias. Vrbs fortitudinis noſtrę Sion: Saluator ponet in ea murus & añmurale. Babylonis muros ne pficerētur inhibuit de⁹

Ciuitas. Murus. Propugnaculū.

Linguarũ intelligẽtia ablata,quia obstinatiõis sũt
principiũ malorũ consilia. Vñ Apostolus. Corrũ-
punt mores bonos colloquia praua.Muros Hieri
cho destruxit Iosue septeno circuitu & tubarũ so-
nitu.Quia prędicatiõe septem virtutũ : vel septẽ
sacramentorꝝ:vel septem donorꝝ spũs sancti ,Sal-
uator noster qđ Iosue interpretaẽ,mundi prospe-
ritatẽ & infidam securitatem destruit. Vñ ipse ait
Confidite,ego vici mundũ.Muro tuo inexpugna
bili circũcinge nos dñe.Clamãt habitatores Hie-
rusalem.Sed multa est angustia:vt ędificenẽ mu-
ri Hierusalem.i.patientia,sicut filij Israel reuertẽ
tes a captiuitate : vna manu locabant lapidẽ,alia
vero tenebant gladiũ ad defendendũ. Muri vero
Sion & propugnacula ędificanẽ in frequenti sup-
norum inspectione.Quia q̃to plus superna inspi-
cimus:tanto amplius Christũ diligimus & deside
ram⁹.De hac sic roborata,clamat Propheta.Alie
ni nõ trãsibũt per eã amplius.Sed sub Iuda Mac-
cabęo,alieni arcem Sion tenebãt.Nã multi bene
viuũt & cõfessiõe se purgant: quos tñ mundi sol-
licitudo & maligni spũs q̃tum possunt retardãt:ne
per speculationẽ supernorꝝ ad vehementiã amo-
ris & desiderij se erigant.Moraliter mur⁹ animæ
fidelis:est struthio bonę operationis.Propugnacu
la sunt,solers custodia:vel murus est ordo virtutũ
Hostes,carnales affectiones,quę ordinem virtu-
tum interrumpunt.Hũc murum dñs dissipari p-
mittit:cum anima vicijs non resistit. Vnde Hiere
mias.Cogitauit domin⁹ dissipare murũ filię Sion
Hos muros dñs dissipare cogitat:dum peccantes
patiẽter expectat.Cogitat & destruit,dum impœ-
nitentes hostibus puniendos reliquit.Etiam tur-
res hostibus traduntur:cum virtutibus excellen-
tioribus vicia dominanẽ.Tradidi inquit domin⁹
in manus inimici muros turrium eius.

Prim⁹ murus indissolubilis est, quia est de coctis lateribus.
Secundus potest transiri,quia est de comportatis aggeribus.
Tertius robustus est quia ferreus.
Quart⁹ splendid⁹ est,quia de p̃ciosis lapidib⁹.

De primo. Vẽter me⁹ ad Moab quasi cithara so
nabit:& viscera mea ad murũ cocti lateris. De se-
cundo ad Ezechiel.Sume tibi latera & pinges in
ea Hierusalem.& dicitur inter cætera,cõportabis
aggerem. De tertio in eodem. Sume tibi sarta-
ginem ferream:& pones eam murũ inter te & ciui
tatem. De quarto.Et erat structura muri ex lapi-
de iaspide. Horum duorum extremorum propu
gnacula sunt aurea ex charitate. Argentea in præ
Ostium. dicatiõe.Ex preciosis lapidibus in operatiõe.Osti
um dicitur Christus,ostium prelatus,ostium hois
sensus.De primo.Ego sum ostiũ.De secũdo Iob.
Quis conclusit ostijs mare:quando erumpebat
quasi de vulua procedens?Mare est mũdus.Vul
ua conceptus carnalis cogitationis.De tertio.Po-
ne domine custodiam ori meo, & os circũstantiæ
labijs meis.Prim⁹ .i.Christ⁹ aliqñ claudiẽ : Aliqñ
aperiẽ.Claudiẽ reprobis.Vñ.Quę paratę erãt itra
uerunt cum eo ad nuptias:& clausa est ianua scili-
cet fatuis virginib⁹.Aperitur prędestinatis.Vnde
Iob.Ostium meum patuit viatori scilicet tenden-
ti ad regnum cœlorum. Tertium clauditur im-
probis. Vnde quia idignos vos fecistis verbi dei:
ecce conuertimur ad gẽtes.Aperiẽ benignis. Vñ-
de.Oues meę vocem meam audiunt.Vñ de⁹ cõ-
tra fluctus diluuij clausit ostium arcæ:ipsis cessan
tibus aperuit.In hoibus est triplex ostiũ.s.morale

Primum est sensualitatis.
Secundum intelligentię.
Tertium affectionis.
Primum enim est sensuum operatio. Ostiũ morale.
Secundum discretio.
Tertium deliberatio.

Ostium sensuum clauditur mundi illecebris:ne in
trent ad interora.Inde est q̃ Loth instantibus So
domitis:accludebat ostium post tergum suũ.Si ve
re intrent illecebrę,retinenẽ ad ostium discretiõis
vt ibi discernatur an bonũ sit an malum.Inde dici
tur mulieri fundẽti oleũ.Claude ostiũ sup te & su-
per filiũ tuum.s.cum deprehenderis malũ. Q; si
euaserit vsq; ad ostium deliberatiõis:vt deliberet
anima,faciat an non,claudaẽ ostium.Inde est. Cũ
oras intra in cubiculum tuũ,& clauso ostio ora pa
trem tuum.Primũ aperiẽ,vt ad laudandum crea
torem videat pulchritudinẽ creaturarũ: vel vt su-
mat a bonis exemplũ.Vñ cum Moses egrederetẽ
ad tabernaculum:filij Israel erant in ostijs papilio-
num suorꝝ.Secũdum aperiẽ ad bonũ,postq̃ a ma-
lo est discretũ.Vnde Abrahã stans in ostio taber-
naculi sui:vidit tres viros:tres vidit & vnũ adora
uit.Tertium aperuit qñ bonũ a malo discretũ:pul
sat ad ostium deliberationis & deliberaẽ faciendũ
& sic introduciẽ ad effectũ:& sic intẽdit in deum
Vñ Helias in ostiũ speluncæ vidit dñm transeun
tẽ. Iñ ipse ait. Ecce ego sto ad ostiũ & pulso:si quis
aperuerit mihi,intrabo ad illũ & cœnabo cũ illo:&
ille mecũ.Ista cõpinguñẽ tabulis cedrinis propter
odorem cedri & incorruptionẽ.Primũ eñ ostium
qđ est Christus,incorruptibile fuit.Vñ Nos audi-
uim⁹ qa Christ⁹ manet inęternũ.& odoriferũ.Iñ
Apostolus.Bñdictus deus q manifestat p nos vbi
q; odorẽ notitię suę.Et scđm ostiũ.i.plati:odorife
rũ ẽ.Sicut docet Apostolus ad Timotheũ. Opor-
tet ait episcopũ eẽ irreprehẽsibilẽ.hospitalem ,pru
dentem,sobriũ,pudicũ,doctorẽ.Ecce odor. Audi
incorruptibilẽ. Nõ vinolentũ.nõ pcussorẽ,nõ liti
giosũ,nõ cupidũ.Et tertiũ ostiũ similr̃.i.sensus ite-
riores & exteriores sũt icorrupti sicut docet Apo
stol⁹.Timeo ne sicut serpẽs Euã astutia sua sedu
xit,ita corrũpanẽ sensus vñi a charitate Christi.Au
di aliũ Apostolũ docẽtẽ odorẽ bonũ.Quis sapiens
ait & disciplinatus inter vos ostẽdat ex bona ꝯuer
satione opa sua?Ista ostia ꝯpinguñẽ tabulis cedri-
nis.Sed istud compingere dicitur a Compingo cõ
pingis compegi:quod est formare:non a compin-
go compingis compinxi. CAR.

SI murus est:edificemus super eũ
ppugnacula argentea:si ostiũ cõpingam⁹ illđ
tabulis cedrinis.Quib⁹ verbis virgo respõdẽs in-
troduciẽ:ac si dicat:Fiat mihi sicut dixistis:& ędi-
ficate sup me ppugnacula argẽtea.Quia.THO.

EGo murus & vbera mea
sicut turris: Ex quo fa-
cta sum corã eo quasi pa-
cem reperiens.

¶Ego murus recte cognominor:quia diuinis sũ
cõpacta lapidibus:quia glutino charitatis aduna-
ta:quia sup fundamentũ immobile locata sum:qa
nullo ictu arietis hęretici possum deijci.Sunt quo
q; in me quidam eximia virtute p̃diti. Vñ & tur-
ris dicunẽ:quia impet⁹ puerforꝝ non formidãt.Et
vbera sunt dũ paruulos simplici doctrina lactãt.&
hoc ipso largiente pcepi:ex eo tpe ex quo fctã sũt
corã eo quasi pacẽ reperiẽs.i. ex quo donũ pacis
suę p verbũ reconciliationis mihi prestare digna-
tus est.& hanc fortitudinẽ non ex me,sed p ipsũ ac
quisiui:ex quo mihi donũ pacis meæ cõtulit. Vñ
de ea pace ad huc mihi prosequi placet.

Pax multiplex.

Est pax vera	Vera est qñ simpliciter ab
Est pax inordinata	vtraq; parte custodiẽ.Inor-
Est pax ficta.	dinata est qñ ppter confer
Est pax repudiata.	uandã pacẽ proximi deus

offenditur. Ficta est q̃ sic in corde nõ habeẽ:vt ex
teri⁹ ostendiẽ.Repudiata est,qñ ab altero offertur
& ab altero respuitur.Item pax vestra aliquando
perit.Sed hanc

Primo iustus reperit.
Secundo aperit.
Tertio parit.
Perit quando deus offenditur.
Iustus reperit ,quãdo deus recõciliatur.
Aperit,quando verbo & opere reconciliatur de-
us & ostenditur.
Parit,quãdo ab eo inter discordes pax reformaẽ.

Pax perit,sicut scriptũ est . Nõ est pax impijs. In
reconciliatione reperiẽ.Vnde.Ego cogito cogita
tiones pacis & non afflictiõis:ait dñs.Aperire do
cet Apostolus dicens.Pacẽ sequimini cũ oibus &
sanctimoniã,sine qua nemo deũ videbit. Pacẽ pa
rere monet Dauid.Custodi innocentiã & vide ęq
tatẽ:qm̃ sunt reliquiæ hoi pacifico.i.facienti pacẽ.
Ecce in talibus est spõsa murus,q supple in pace ã
bulãt.Propter pacẽ eñ ipsa diciẽ murus . Ipsa eñ
pax est murus. Hic fundaẽ qñ pax reperiẽ. Cres
cit,qñ aperitur. Cumulaẽ,qñ paritur.Iste mur⁹ pa
cis omnes in pace vnanimes:quasi ciues vni⁹ ci-
uitatis ambiens,securos in dño requiescere facit:
vt dicant.In pace in idipsum dormiã & requiescã
Domin⁹ quoq; in eis & cum eis requiescit:quia si
cut ait Dauid.In pace factus ẽ locus ei⁹ & habita-
tio eius in Sion. In Sion erat turris cui cõparat spõ
sa vbera sua:Prælatos iuxta allegoriã in quibus ẽ
dilecti habitatio.

Est pax de inferno.	Pax de inferno est cõ-
Pax de mundo.	uenientia cũ vitijs & i
Pax de cœlo.	iqtate.Pax de mundo

est tranqllitas in diuitijs & felicitate . Pax de cœlo
quieta possessio gratiarum in bona voluntate.

Prima est pessima.	De pria.Cũ fortis ar-
Secunda periculosa.	mat⁹ custodit atriũ su
Tertia tutissima.	um in pace.s.o.q.p.
Prima est pax fera.	De secũda . Non qũo
Secunda pax adultera.	mundus dat pacẽ ego
Tertia pax vera.	do vobis . De tertia.

Pacẽ meã do vobis,pacẽ relinquo vobis. De dua-
bus primis diciẽ.Pax pax & nõ erat pax . Illas pa-
ces non venit Iesus mittere:sed foras mittere : vt
huic tertię locus fieret.Fortis itaq; armatus id est
diabolus,custodiebat atrium suum.

Hic prius pulsat ad ostium.
Secundo se recipit in angulum.
Tertio possidet atrium.
Ostiũ scilicet sensus corporis.
Angulum secretę cogitationis.
Atrium viciosę euagationis.
Primum vt introeat.
Secundum vt decipiat.
Tertium vt possideat.

In ostio loquiẽ verbis pacificis in dolo . In angulo
allicit falsę securitatis osculo. In atrio percutit gla-
dio.Hoc ordine vsus ẽ Iacob ,qñ occidit Amasã.
Primo eñ ait.Salue frater.Secundo apprehendit
mentũ eius:& osculatus est eũ.Tertio arripuit pu-
gionem & pcussit eũ & occidit. Igiẽ ,quia pax ma-
di transitoria est,quę est in diuitijs :Diuitię si afflu
ant nolite cor apponere. Sunt eñ.

Quidam qui eis cor supponunt. Diuitiarꝝ vsus varius.
Quidam qui apponunt.
Quidam qui opponunt.
Supponunt,qui student parcitati.
Apponunt dediti prodigalitati.
Opponunt qui suę subueniunt necessitati.
Primi sunt ministri auaritię.
Secundi serui vanę glorię.
Tertij filij temperantię.

Primorꝝ feruet auaritia,miseraq; cupidine pect⁹.
Quærit , & inuentis miser abstinet,& timet vti
His đt dñs. Nolite thesaurizare vobis thezauros
in terra: vbi ærugo & tinea demoliẽ.Secũdi vidẽt
q̃ genus & formã regina pecunia donat. Et ideo,
Seruiet ęternũ:q paruo nesciet vti.De quib⁹ dici
tur.Pręcipe diuitibus huius seculi:Nõ altũ sapere
nec sperare in incerto diuitiarũ . Tertijs est virt⁹
mediũ viciorꝝ vtrinq; redactũ.His diciẽ.Si multũ
fuerit ,tribue abũdãter.Si exiguũ,etiã illud stude
libenter impertiri.Figurã primi tenuit ille diues
cui dixit dñs.Si vis perfect⁹ eẽ,vende oia q̃ habes
& da pauperibus.Figurã scđi,Diues ille purpura-
tus:q epulabaẽ quotidie splendide.Figurã tertij:il
li qui dicebant.Ecce nos reliqmus oia & secuti su
mus te.Ex his est pax mundi.Hinc ait Ezechias
Bon⁹ sermo dñi:tm̃ sit pax i dieb⁹ meis. Sed vos
rogate q̃ ad pacẽ sunt Hierusalẽ.Hęc est pax ve-
ra q̃ de cœlo descẽdit.Est pax vera, est verior ,est
verissima.Vera ẽ inter frẽs vnanimitatis gr̃a. Ve-
rior est in tribulatione patientia.Verissima dei vir
tus & dei sapientia.Pria est vera,qa fratrib⁹ est aia
vna & cor vnum.Scđa verior,quã non dissoluit i
petus tẽptationũ.Tertia verissima,qa est pax nr̃a
q̃ fecit vtraq; vnũ.De pria.Pacẽ seqmini cũ oibus
& sctimoniã,sine qua nemo deũ videbit.De scđa
Cũ his q oderunt pacẽ erã pacificus.Tertia ẽ pax
dei q̃ exuperat oẽm sensũ.De duabus pris đt Pro
pheta.Dñe da bis pacẽ:pacẽ qa in te sperauimus
De tertia dicit.Ecce ego declino in eos:vt flumẽ
pacis.In hac pace nostrã ęstimabam⁹ requiẽ:vel
expectabam⁹.Vñ.In pace in idipsum dormiã &
requiescã.Ponam⁹ turrim:& sit Christus in fũda- Turris spiritalis.
mentis.Apostoli in parietibus:Martyres in ppu-
gnaculis.Hęc habeat altitudinẽ & fortitudinẽ. Au
di fortitudinẽ. Venerũt fluia,flauerũt venti,& im-
pegerunt in domũ illã:& non potuit moueri. Fũ-
data eñ erat supra firmã petrã.s.Christũ. Audi &
altitudinẽ.Quis sũt isti q vt nubes volãt & q̃si colũ-
bę ad fenestras suas.Hi ei ædificãt nobis aliã tur
rim.In inferiori statiõe eius,sũt opa hoim.Im me
dia,opa angelorũ.In supma,opa dei . Opa hoim
sunt pœnitẽtia in se:mia in pximũ:pietas in deũ.
Opa angelorꝝ sunt,deũ laudare:fungi ei⁹ legatiõe

nos visitare. Opa dei tria sunt. Sūt em opa conditionis. Opera reparationis. Opa informatiōis. De prio dicit. In principio creauit deus cœlū & terrā. De scdo. Ecce veniet Propheta magn⁹: & ipse renouabit Hierusalē. De tertio. Qui reformabit corpus humilitatis nostrę cōfiguratū corpori claritatis suę. Itē ędificat nobis turris: & in fundamēto est vmbra. In pariete corpus. Insūmo spūs. Vel alijs verbis idē. In fūdamēto ē figura. In pariete res. In sūmitate veritas. Figura fuerūt ea q̄ facta sunt sub lege naturali, & sub lege scripta. Res sunt sacramēta nouę legis: q̄ sūt visibilia: & in pdictis significata: vt baptismus. Spūs vel veritas ē spūalis gratia & inuisibilis, p illa visibilia sacramēta nobis collata. Moraliter vero turris erigit: in hac est fūdamētū, cogitatio recta: paries, meditatio, puida: sūmitas ptēplatio clara. In hac charitas pcipit: ratio disponit: sensus pficit. Qui sunt in hac turri clamant Esto nobis dñe turris fortitudinis a facie inimici. Et dñs ibi pfregit potētias: arcū: scutū & gladiū & bellū. In arcu fraudulēta aduersatio. In gladio apta ipugnatio. In scuto occulta peccatoꝝ suoꝝ defensio. In bello vero apta sui erroris, ptectio. Hāc vltimā turri dicim⁹ eē duo vbera moralia. s. rōnē & affectionē. & vbera mea sicut turris. CAR.

EGo sum murus. addit quoq; vbera mea turris: ex quo facta sum coram eo, quasi pacē reperiēs. Bta siquidē virgo mur⁹ est nostrę defensiōis & sup eā ędificauit tota trinitas ppugnacula argētea. Hoc em ad defēsionē Ecclesię tota trinitas ędificauit in ea: vt pcib⁹ suis bñ sonantib⁹ inimicū repellat. & hoc signat in argēto: qđ cęteris metallis dulcius sonat. quī ergo dixisset: ego sū mur⁹, subiūxit. Et vbera mea sūt turris Ac si dicat. Mia mea & pietas mea: qbus q̄si vberibus, suffragiorū dulcedine, lacto filios Ecclę: sūt turris munimētū scilicet refugiū & securitas peccatorum. & hoc ita ex quo sic accepta, sic grata, sic placita facta sū corā eo: vt eē quasi pacē reperiēs. i. vere pacē reperiēs: & faciēs iter deū & hominē: vt eē pacifica: tāq̄ mr̄ veri pacifici: mediatrix mediatoris mr̄. Q̄z aūt dicit. Si ostiū est, ppigam⁹ illud tabulis cedrinis: sic intelligite. Siqdē Christ⁹ se vocat ostium: & mr̄ hic vocat ostiū: sed alr & alr. Nā Christ⁹ dicit ostiū. i. aptura: siue via p quā intrat ad vitā: qđ ipsi soli puenit. Vñ de seip. o discretiue dicit. Ego sū ostiū: & nō alius. Ostiū quoq; dicit cōpactio tabularū: p quā maleuolis claudit ingressus in domū. Vñ & hic dicit. Si ostiū est, cōpingamus illud tabulis cedrinis. Beata virgo ostiū est Ecclesia: q̄ malignis obsistit spiritib⁹: nead deuotos suos intrēt & accedāt sicut volunt. & hoc ostiū tot tabulis ē cōpactū a scta Trinitate: quot ī ea sūt virtutes & priuilegia dignitatū. Et hę tabulę cedrinę dicuntur, quia imputribiles sunt: & odorificę. & p humilitatem in profundū radicatę, creuerunt in immensum. Sequitur. THO.

VInea fuit pacifico ī ea que habet populos. Tradidit eā custodibus: vir affert pro fructu eius mille argenteos.

¶ Loquitur Ecclesia adolescētulis suis, Pacific⁹ est sponsus. s. faciens pacē. In cuius pace fuit vinea eadē. s. quę est Ecclesia: de qua in Euangelio. Simile est regnum celoꝝ homini patrifamilias: qui exit primo mane conducere operarios in vineā suam Hęc habet populos quę de Iudeis & Gētibus est ꝯgregata. Custodes hui⁹ vineę sūt Prophetę: Apostoli, successoresq; eorum. Custodes sunt angeli, q pro eo curam gerunt. Vir affert pro fructu ei⁹ mille argenteos. Vir in hoc loco dicitur quilibet perfectus: qui omnia temporalia sua bona relinquit, vt habeat fructum eius. Fructus autē laborum qui pro domino temporaliter fiūt: perceptio est cum domino sempiternę quietis & regni. Vñ ait. Posui vos vt eatis & fructū afferatis: & fruct⁹ vester maneat. Hęc vinea est aia cuius quatuor hic ostendūtur prouectus vineę cuilibet congruentes.

In primis au ra temperata.
Secundo post hæc germina. — Profect⁹ animæ.
Tertio custodia.
Quarto fructuum copia.
Aura pacis.
Germina virtutis.
Custodia circumspection's.
Fructus æternæ retributionis.

In aura pacis nouitas nutritur. In germine virtutis: nutrita roboratur. In custodia circumspectiōis ne deficiat præcauetur. In fructu ęternæ remunerationis: labor eius consumetur. Ad aurā pacis inuitat Apostol⁹ cū dicit. Ecce nūc tēpus acceptabile ecce nūc dies salutis, nemini dātes vllā offensionē Ad robur virtutis inuitabat dicens. Obsecro vos vt dígne ambuletis vocatione qua vocati estis, cū humilitate & mansuetudine: cū patientia supportātes inuicem in charitate. Custodiā admonebat Christus in Euangelio. Si sciret ait, paterfamilias qua hora fur ventur⁹ esset, vigilaret vtiq; & non sineret pfodi domum suam. Ad fructum anima bat cum diceret illud quod iam posuim⁹. Ego elegi vos & posui vos vt eatis & fructum afferatis & fructus vester maneat. Igitur prius ad nutriendū nouitatem, necessaria est aura pacis, ne aura pestilens aquilonis, nouitatē extinguat. Hęc em in tribus solet nocere. scilicet

Gelu. — Gelu torporis.
Grandine. — Grandine aduersitatis. — Aquilōis icōmoda.
Pluuia. — Pluuia prosperitatis.

Torpor em ingerit futurę asperitatis horrorē & impedit conuersationem. Aduersitatis grando ferit cum impetu & frāgit iam adultū virtutis germen Alluuio prosperitatis blandit & marcessere facit internæ deuotionis & exterioris ad exēplū ostēsę honestatis florem. De prio ait Salomō. Piger, propter frigus arare noluit: mendicabit ergo in æstate & nō dabit ei. Item. Abscōdit piger manum suam sub ascella nec ad os suum applicat eā. De scdo dicit. Extermiauit eā aper de sylua & singularis ferus d. ē. e. Et illud. Omnes psecutores eius apprehenderunt eā inter āgustias. Et Ezechias. Gñatio mea ablata est & ꝓuoluta est a me, q̄si tabernaculum pastoꝝ. De tertio ait ꝓpheta. Flos libani elāguit. Et Hieremias. Q̄o obscuratū est aurū, mutatus est color optimus. Idē. Egressus ē a filio Sīō ois decor ei⁹. Et illd. Oēs q glorificabāt eā, spreuerunt illā. qa viderūt ignominiā ei⁹. Ecce de vinea q̄ fuit pacifico in ea. i. in aura pacis. Seqtur de germinib⁹ virtutū. Hęc em sūt populi in aia habitantes. Q̄d sic dicit in hoc loco. Qui hēt populos. i.

virtutes i anima habitantes. Vt igitur crescāt germina virtutum, oportet vt vinea anima scilicet diuina rigetur gratia. Rigatur itaq; deuotione: cuius sunt tres species. Zelus, cōpassio, bñuolentia.

Rigatio animæ triplex. — Tripliciter igit rigatur: scilicet zelo, cōpassiōe, beneuolētia. Deuotio est bonus feruor mētis quem mens nō valēs cōtinere: certis demōstrat indicijs.

Hæc itaq; habet in se zelum in eos qui contra dei voluntatem sunt.

Compassio vero est i eos qui sustinent calamitatē

Bñuolētia est, qua se rogāti prōptū exhibet hō.

Sed vt verum fatear, oportet vt rigetur de fontibus Israel. Septem fontes Israel sunt septem dona

Dona spiritussāct. — spiritussancti, quæ frequenter dicta sunt, scilicet.

Spiritus sapientię.
Spiritus intelligentiæ.
Spiritus consilij.
Spiritus fortitudinis.
Spiritus scientię.
Spiritus pietatis.
Spiritus timoris domini.

De spiritu sapientię profluit aqua doctrinę.
Spiritus intelligentię emittit riuulum prouidētię.
De fonte consilij procedit vena solatij.
De fonte rectitudinis procedit robur boni operis
Emittit fons scientię gemitum doloris.
Qui enim addit scientiam addit & dolorem.
Reddet autem fons pietatis debitum cōpassionis
Riuulus vero timoris, dat fructum confessionis.

His itaq; vinea quasi septem fontibus rigatur, vt germina virtutum crescant. Inter septem dona spirituſſancti: Primus est timor qui congruit humilibus. De quibus dicitur. Beati pauperes spiritu, non inflati, non alta sapientes, sed timentes. Secunda est pietas, quæ conuenit mitibus. Qui enim pie qnęrit, honorat sancta, non reprehendit non resistit, quod est mitem fieri. Tertia scientia quæ conuenit lugentibus, pro his quib⁹ malis vsi sunt. Quarta fortitudo quæ conuenit esurientib⁹ & sitientibus: quia desiderantes gaudiū, laborant deveris bonis: a terrenis cupientes auerti. Quinta consilium conuenit misericordibus, quia vnicum remedium est de tantis malis exui, dimittere alijs & commodare sicut volumus nobis fieri. Sexta, intellectus conuenit mundis corde: qui purgato oculo possunt videre quod oculus nō vidit. Septima, sapientia conuenit pacificis. In quibus nullus motus est rebellis: sed omnia obtemperant spiritui. Ecce qūo aura pacis nutrit nouitatē. Quomodo etiam germina virtutū crescant. Sed pro nihilo laborauimus nisi custodiamus. Vnde sequitur.

Tradidit eā custodib⁹. Custodes aūt virtutū dixi- In circum spectione quatuor. mus circūspectionē. Sūt autē quatuor quibus circūspectio exercet. Timor, cura, necessitas, affect⁹

Timor est anxietas periclitandi.
Cura est sollicitudo euadendi incōmodi aut commodi adipiscendi.
Necessitas est debitū dādi aut indigētia accipiēdi.
Affectus est desiderium perfruendi.
Timor premit.
Cura trahit.
Necessitas ligat.
Affectus vulnerat.

Si eccum ramos arboris extendimus, aut supponimus ei pondera, quę deorsum premant: aut subt⁹ alligamus., quę deorsum trahant: aut iuxta affigere stipites curamus & alligare ramos, ne sursum eleuent: sed in latū diffundāt: aut ipsi nudo truncō infigim⁹ surculos vt ibi crescētes arborē vestiāt

Timor igitur est quasi pondus superpositum.
Cura quasi pondus subtus appensum.
Necessitas est similis stipiti qui ligat.
Affectus est quasi surculus qui infixus vulnerat.

Ista quatuor nascuntur ex quatuor generibus malorum, quæ homo sust: net in hoc mūdo. Hęc sūt

Ira dei.
Vanitas mundi.
Infirmitas humanę conditionis.
Inuidia diaboli.

Ira dei est, cum flagellis atterimur.
Vanitas mundi est, cum modum excedendo necessitatis, in voluptatem abimus.
Imfirmitas humanę conditionis est, q̄ facile ledimur aduersis, & difficile ad bona agenda consualescimus.
Inuidia diaboli est, cum ipso instigante ad vicia inflammamur.
Igitur ira dei timore premit.
Vanitas mūdi curas superuacuas inuitādo vel immittendo deorsum trahit.
Infirmitas humanę conditionis, diris nos necessitatibus ligat.
Inuidia diaboli, illicitis desiderijs nos inflammando vulnerat.

Igitur caute hæc circumspiciendo: lapsum facilī vitamus. Igitur sic custoditis germinibus virtutum restat vt omnia relinquentes ad fructus percipiendos tendamus. Hoc est enim relinquere Fructus perceptio omnia, afferre mille argenteos. Vnde. Quomodo beati pauperes spiritu. Ecce relinquitur timor superbię: sed accipitur fructus scilicet: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati mites. Ecce relinquitur crudelitas: accipitur fructus: scilicet quoniam ipsi possidebunt terram: scilicet hic animę suę: in futuro vero corporis & animę, vel cœlestis patrię. Beati qui lugēt. Ecce relinquitur gaudium mundi: sed accipiunt fructus, quoniam ipsi consolabuntur a domino. Beati qui esuriunt & sitiūt iustitiam. Reliquisti proximū & dei iniuriam sed accipis fructum: quoniam ipsi saturabuntur: vt edatis & bibatis super mensam meam ī regno meo ait dominus. Beati misericordes. Reliquisti duriciam cordis: sed fructum audi: quoniam ipsi misericordiam consequētur: in iudicio vbi remittetur eis. Beati mundo corde. Reliquisti immundas mūdi illecebras: sed sequitur fructus: scilicet visio dei. Quoniam ait. Ipsi deum videbunt. Beati pacifici. Reliquisti seditiones: sed fructus est esse filium dei: quoniam ait. Filij dei vocabuntur. Beati qui persequutionem patiuntur. Reliquisti vitionem & murmurationem: sed habes fructum scilicet regnum cœlorū. Vir igitur istas affert virtutes, cōtraria relinquit & fructum accipit. CAR.

VInea fuit pacifico in ea. Igitur amici & sodales Christi, tanq̄ respōdētes ad verbum Virginis: quæ dixerat. Facta sum coram eo quasi pacem reperiens: subijciunt de illa pace, quam inuenit domina: quid factum sit in ea. Et dicitur q̄ in illa pace, quam inuenit in be-

neplacito domini,tunc quando in eius vtero in oſculo reconciliationis & pacis :humanę naturę vnita eſt diuina. In illa,inquam,pace facta fuit vinea pacifico viro ſcilicet Salomoni. Et vt intelligatur de vinea ſpirituali,ſubdit. Quę habet populos tradidit eam cuſtodibus. Ac ſi dicatur. Illa vinea:q̄ facta fuit pacifico vt ei⁹ eſſet:ipſa habet populos,quia ipſa Eccleſia ex multis populis adunata,& ipſe pacificus tradidit eam cuſtodibus:videlicet eccleſiarum prelatis. Quem autem fructum dominus vineę:quę fructū cuſtodes habeāt ex vinea,ſequēs ſermo oſtēdit cū dicit. Vir affert pro fructibus eius mille argenteos. Vir ſcilicet Chriſtus dominus vineę : qui ſolus eſt vere vir per virorem immarceſſibilem,ipſe affert pro fructu eius id eſt loco fructus mille argenteos,hoc eſt laudem perfectam:nam per mille perfectio, per argentū ſonus laudis exprimitur,aſſignaturq; diuinę perfectioni,cui nihil deeſt,nihil aliud accreſcit ex vinea ſua: niſi laus & laudis materia. Quantum autem Dominus diligat hanc vineam oſtendit breuis interpoſitio:tanq̄ ex perſona domini ſubiecta,dicentis. THO.

VInea mea coram me eſt. Mille tui pacifici : & ducenti his qui cuſtodiunt fructus eius.

¶Vinea mea coram me eſt &c. Vt priuſq̄ ad ſolitam explanationem perueniam/non nulla forſan non contemnenda præmittam : videamus quanta ſit domini noſtri ſollicitudo pro eccleſia ſua. Nam per vineam intelligi Eccleſiam, & in Prophetis & in Euangelio atteſtantur qui ſacram ſcripturam tractant omnes. Vinea igitur ſinquit,mea coram me eſt:vnde in Euangelio Dominus. Sem per vobiſcum ſum vſq; ad conſummationem ſeculi. Ipſe igitur dominus miſericors ſemper habet vineam ſuam pręoculis ſuis/nec deficit ei in neceſſarijs. Dedit priuſq̄ abiret,vnde virtutum ſumeret incrementa,dedit vnde contra vitia ſumeret antidota:ſeptem videlicet eccleſiaſtica ſacramenta. Neq; tamen in neceſſitatibus ille deeſt quin etiam in ſingulis palmitibus miſerationis ſuę prouentum oſtendit:vſqueadeo vt nuſq̄ oculos miſerationis ſuę ab ea deflexiſſe videatur,vt vere ſemper dicere poſſet: Vinea mea coram me eſt. Coram te inquam domine/non vt quam putas pro petis/ſed vt cui ſubuenias in neceſſitatibus. Delitię enim tuę cum filijs hominum. Neq; vis mortem peccatoris/ſed vt conuertatur & viuat. Cæterum cum ita ſit/q̄ vinea domini ſemp eſt coram eo/magna nobis incuſſa eſt caute viuendi neceſſitas,cum cuncta agamus coram oculis cuncta cernentis & de cunctis diſtrictiſſimam rationem exacturi. Verum vt cognoſcamus quanto ſit ad miſerendum q̄ ad puniendum paratior Vinea inquit mea coram me eſt:non dicit vinea hominum/aut vt vere dicere poſſet,vinea peccatorū/ſed vinea mea:de qua tamen Hier.ij. Ego plantaui te vineam electam,omne ſemen verū: quomodo ergo conuerſa es mihi in prauum vinea aliena? Si igitur in veritate ſteterit & ſemen verum ſeruauerit vinea domini erit/alioquin vinea aliena: Vinea inquā diaboli,quā dñs expectat vt faciat vuas & facit labruſcas. Et ideo nequaq̄ calcator vuę ſolitum celeuma cantabit. Vineę autem domini corruptio vinitoribus magna ex parte imputanda eſt:nā qui eam conſtruere debent ſepe demoliuntur. Vnde conqueritur Dominus Hier.xij. Paſtores multi demoliti ſunt vineam meam. His prelibatis vt ad calcem operis altius inquirēdi occaſionē demus:ad inſtituta redeam⁹.

¶Vineā meam ait dilectus tradidi cuſtodibus, vt eam excolerent verbis & exemplis,ſed ſic vt nihilominus quid in ea agatur intendā,quo quiſq; animo,qua induſtria laboret,aſpiciam. His em̄ qui modo predicto omnia reliquerunt, ſicut dictum eſt,retribuam. Sed hos qui eam cuſtodiūt, amplius remunerabo,quia cuſtodiūt fructus ei⁹. Millenarius enim & centenarius,quia vterq; perfectus eſt numerus: vterq; poſitus eſt pro retributione æterna : quę perfecta erit. Sed centenarius duplicatus,ampliora doctorum perfectorū pręmia deſignat. Vnde Apoſtolus. Qui bene præſunt preſbyteri : duplici honore digni habeantur,maxime qui laborant in verbo & doctrina. Ac ſi dicat. Mille tui argentei pacifici,& ducenti argentei pacifici his qui cuſtodiunt fructus eius. Qui enim geminum in præſenti laborem ſubeunt,& ipſi ſobrie & iuſte & pie viuendo,& eccleſię fructus ne deficiant,ne ab hoſtibus diripiantur,ſua predicatione tutando : gemina dona conſequentur. Pacifici dicuntur argentei id eſt bona quę hic faciunt,quia in recipiendo pręmio pro eis pacem ęternam habebunt.

Millenarius.

Vinitores triplices.

Quidam ſunt quos dominus repellit.
Quidam a quibus faciem ſuam auertit.
Quidam quos coram facie ſua cōſtituit.

De quibus. Vinea mea coram me eſt. De primis eſt peccator,qui cum venerit in profundum malorum,contemnit. De ſecundis eſt ille quem dominus ad tempus cadere permittit:& fortior reſurgit. De tertijs eſt ille quem dominus poſt lapſum releuat,& deinceps ſe cuſtodit. Primos plāgit Dauid ſic. Vt quid deus reppuliſti in finem: iratus eſt furor tuus ſuper oues paſcuę tuę. De ſecūdis. Auertiſti faciem tuam a me,& factus ſum conturbatus. Vnde ipſe rogat. Ne auertas faciem tuam a me,ne declines in ira a ſeruo tuo. De tertio nos idem admonet ſic. Pręoccupemus faciem eius in confeſſione. Vnde Iacob exultabat dicēs. Vidi dominum facie ad faciem & ſalua facta eſt anima mea.

Primi non formidant iudicis ſeueritatem.
Secundi cognoſcunt ſuam infirmitatem.
Tertij ſentiunt dei benignitatem.

De primis dicitur. Secundum duritiam aūt tuam & cor impœnitens theſaurizas tibi irā in die irę & reuelationis iuſti iudicij dei. Secundi dicunt cū Paulo. Non inuenio in me id eſt in carne mea bonum. Et cum Iob. Ecce non eſt auxilium mihi in me. Et cum Dauid. Miſerere mei domine quoniam infirmus ſum,ſana me domine quoniam conturbata ſunt omnia oſſa mea. Tertij dicunt. Tu domine ſuauis & mitis & multū miſericors omnibus inuocantibus te. Iſta eſt vinea de qua dicit. Vinea mea coram me eſt:ſcilicet a ſimili cuſtodientis vineam. Quam em̄ habet ante faciem ſuam cuſtodit:alias videtur negligere quæ ſunt a tergo. Vide igitur qñ ſit hęc vinea corā dilecto.

Viſitatio dei multifaria.

Suſcipit reuertentes.
Refouet deſperantes.
Liberat calumniam patientes.
Suſtinet martyrio laborantes.
Iocundat amantes.
Reuertentes recipit in gratiam.
Deſperantes inuitat ad veniam.
Falſo calumniatorum liberat innocentiam.
Laborantibus oſtendit pręmium.
Diligentibus multiplicat gaudium.

Receptorum in gratiam perſonam, repręſentat prodigus ille filius reuertens. Cito ait pater,proferte ſtolam primam, & induite eum. Ecce receptus eſt in gratiam. De his Paulus. Potēs eſt dominus omnem gratiam facere abundare in nobis. Deſperātes qui inuitantur ad veniā,figurat illa mulier deprehenſa in adulterio. Audi inuitatam ad veniam. Nemo te condemnauit mulier, ait dominus? Et illa. Nemo domine. Et ille. Nec ego te condemno. Vade iam amplius noli peccare. Vnde. Non veni vocare iuſtos,ſed peccatores ad pœnitentiam. Falſo calumniatorum perſonam tenet Suſanna. Audi quomodo liberatur innocentia. Suſcitauit dominus ſpiritum pueri iunioris, & conuicit ſacerdotes, & liberatus eſt ſanguis innoxius in die illa. Vnde. Non priuabis bonis eos qui ambulant in innocentia domine virtutum. b.h.q.ſ. in te. Laborantium perſonam tenet Stephanus. Audi quomodo oſtenſum erat ei pręmium. Video inquit cœlos apertos. & Ieſum ſtantem a dextris virtutis dei. Inde eſt iſtud. Beati qui perſecutionem patiuntur,quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum. Diligentes attendimus in Ioanne Euangeliſta:qui priuilegio amoris ſuper pectus domini in cœna recubuit. Ibi multiplicata ſunt eius gaudia,vt poſſet dicere. Gaudens gaudebo in domino, & exultabit anima mea in deo meo. His igitur qui cuſtodiunt fructus eius:ſunt parata pręmia.

Retributio dei triplex.

Sed cuſtodū quidā de ea retribuunt temporaliter.
Quidam ſpiritualiter.
Quidam ęternaliter.

Temporaliter qui ob ſolam naturalem cuſtodiūt pietatem,vt obſtetrices in Aegypto naturali motę pietate,pueros Hebręorum obſeruabant. Propter quod dominus fecit ei domos in Aegypto. Spiritualiter ſimul & temporaliter remunerantur qui ex debito officij ſui cuſtodiunt. Vnde Apoſtolus. Preſbyteri qui bene pręſunt,duplici honore digni habeantur id eſt exterius apud homines: interius apud deum qui auget in eos gratiam. Iſti & remunerantur ęternaliter. Tertij vero ſolū ęternaliter remunerantur qui ex ſola gratia hoc faciunt,non ex debito officio. Et ideo hic non accipiunt honoris retributionem,& ideo forſitan in cœlo maiorem. Vnde apud Danielem. Qui ad iuſtitiam erudierint multos,fulgebunt quaſi ſtelę in perpetuas æternitates. Sed negligentibus erit retributio pœna ęterna. Vnde cum filij Iſrael fornicarentur cum mulieribꝰ Madianitis:& a magiſtris eorum iſtud peccatum neglectum eſt:dictum eſt a domino. Suſpendite principes populi in patibulis. Prælati vero ſuper alios coronabuntur qui ſtrēnue egerūt. Eis enim debentur aurea & aureola,quę erat in tabernaculo ſuper menſam appenſa. His autem qui ſola gratia hoc agūt,maior iſtis. Vnde Iacob ad Ioſeph filium ſuum ait. Do tibi vnam partem extra fratres tuos,quam tuli de manu Amorrhei,in gladio & arcu meo id eſt illam gloriam quam diabolo abſtuli per potentiam meam. Hęc vinea eſt Eccleſia ex præſentibus & preteritis & futuris collecta. In futuris,eſt coram deo predeſtinatione. In preſentibus bonę ſentib⁹ & vitę conuerſatione. In preterito,quia iam fruum: futuris eſt tur dei viſione. De primis. Mille anni ante oculos collecta tuos tanq̄ dies heſterna,quę preteriit. De ſecun- Eccleſia. dis ait Daniel. Non me contaminauerūt leones: quia coram eo iuſtitia inuēta eſt in me. De tertijs dicitur. Lętabuntur coram te ſicut lętātur in meſſe & ſicut exultant victores capta pręda quando diuidunt ſpolia.

De pręteritis & futuris collecta.

Primos deus vocat.
Secundos iuſtificat.
Tertios magnificat.
Primos in miſericordia.
Secundos in gratia.
Tertios in gloria.

De primis. Quos predeſtinauit,hos & vocauit. De ſecundis. Quos & vocauit,hos & iuſtificauit. De tertijs. Quos & iuſtificauit,hos & magnificauit. Primis dicit. Quid hic ſtatis tota die ociosi? Ite i vineā meā:& quod iuſtū fuerit dabo vobis. Secūdis dicit. Ego ſum vitis vera,vos palmites. Tertijs ait. Nō bibā amodo de hoc genimine vitis,do nec illud bibam nouum in regno meo. Sed nunc de profectu vineę,quę coram deo eſt in bona cō uerſatione,videamus:quomodo proficiat

Primo culturę recipit vtilitatem.
Secundo laſciuit in palmitem.
Tertio in florem.
Quarto exuberat in racemum.
Quinto exhilaratur in vinum.

Primo enim per pœnitentiam redit ad nouitatē. Secundo operatur per bonam voluntatem. Tertio ingreditur ſpei ſecuritatem. Quarto ſequitur charitatiuam vnitatem. Quinto gaudet preſumēs extremā fœlicitatem.

Primo colere vineam ſuam docebat Dominus Ioannem Baptiſtam cum diceret. Ecce conſtitui te hodie ſuper gentes & regna : vt euellas & deſtruas,& diſperdas,& diſſipes,& ędifices. & plantes. Vt euellas ſpinas cogitationum malaꝝ a corde in contritione:& deſtruas in cōfeſſione : & diſperdas mala opera in ſatiſfactione:& diſſipes impetus tentationum:& ędifices in corde tuo domino habitaculum:& plātes germina virtutum. Ecce cultus vineę. Audi quomodo laſciuit in palmitem bonę voluntatis.

Bona voluntas primo cōtemnit mundi vanitatē.
Secundo ſequitur dei voluntatem.
Tertio excedit ſuā poſſibilitatem.
In primo motus animalis contemnitur.
In ſecundo affectus ſpiritualis extenditur.
In tertio ratio tranſcenditur.

Ad primum inuitabat Ioannes cum diceret. Nolite diligere mundum:nec ea quę in mundo ſunt. Illa quę ſequitur dei voluntatem.

Primo ſe habet in proponendo.
Secundo in operando.

Tertio in perseuerando.
Inde Apostolus ait. Vt queramus quę sit voluntas bona/beneplacęs/ & perfecta. De tertia idem ait. Velle mihi adiacet: perficere autem bonum non inuenio. Ecce quomodo lasciuit palmes bonę voluntatis. Sequitur quomodo
Pubescit in florem spei.
Exuberat in racemum charitatis.
Exhilaratur in vinum iocunditatis.
Primum reddit hominem certum.
Secundum largum.
Tertium facit donum acceptum.
Sperent in te omnes qui nouerũt nomen tuũ. q. n. d. q. t. d. De secundo. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. Item. Si dederit homo omnem substãtiam domus suę pro dilectione, quasi nihilum despiciet eam. De tertio dicitur. Hilarem datorem diligit deus. Item primus ad superna erigit.
Secundum voluntatem dirigit.
Tertium gaudium porrigit.
De primo Apostolus. Confugimus ad spem tenendam, quam sicut anchoram animę tenemus tutam ac firmam, & incendit vsq; ad interiora velaminis. De secundo. Adhuc excellentiorem vitam nobis demõstrans loquens de charitate. De tertio. Lętare Hierusalem: & diem festum agite omnes qui diligitis eam. Et quia hilariter facietis, sequitur vt potemini a lacte & satiemini a. v. c. e. Et cum auulsi fueritis a lacte, epulemini ab introitu glorię eius. Mille tui pacifici, & ducenti ijs qui custodiunt fructus eius. Millenarius designat omnem denarium qui datur omnibus laborantibus in vinea. Hęc est aurea. Cętenarius insuper additus debetur prę cęteris custodibus vineę prelatis. Hęc est aureola, sed duplicatur: quia prę cęteris glorificabuntur & corpore & anima.
Sed nunc de fructibus quos custodiunt agamus.
Fructꝰ triplex. Est in Ecclesia fructus spiritualis.
Est fructus virginalis.
Est fructus cœlestis.
Primus est iustitię.
Secundus in charitate.
Tertius est glorię.
Primus facit puritatem.
Secundus sanitatem.
Tertius ostendit veritatem.
Primũ ergo custodiunt informãdo ad religionẽ.
Secundum prędicando Christi incarnationem.
Tertium imitando ad retributionem.
De primo fructu dicitur. Fructꝰ autem iustitię est charitas, pax, patientia, bonitas, benignitas. De secundo dicitur ad Mariã. Aue Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. De tertio dicitur Apostolis. Posui vos vt eatis & fructum afferatis, & fructus vester maneat. Item. Qui vicerit, dabo illi edere de ligno vitæ, quod est in paradiso dei mei.
Operemur ergo primum.
Credamus secundum.
Speremus tertium.
Primus enim nobis proficiet.
Secundus nos amicos dei perficiet.
Tertius nos gloria & honore reficiet.
Ad quam gloriam perducat nos deꝰ noster Christus: Cui honor est & gloria in secula seculorum Amen. CAR.

VInea mea coram me est. Ac si diceret. Ad vineam meam Ecclesiam sem per habeo faciem meam, & oculos: tanq̃ ad mihi beneplacitam, & dilectam. Hoc est quod per Esaiam dicit ad Ecclesiam. In manibus meis descripsi te: muri tui coram oculis meis semper. Post impositionem vero istam: verbum resumũt sodales Christi: & sub alijs verbis sententiam repetunt quam dixerant, vt continuent quod cœperant. Dirigunt autem sermonem ad illam dominam quæ pacem repperit, in qua facta est vinea pacifico, & dicunt. Mille pacifici tui: & ducenti his, qui custodiunt fructus eius. Ac si dicat. Mille sunt pacifici tui Christi: quem tu pacifica genuisti. Hæc est eadem sententia cum illa quæ præcessit. Vir affert pro fructibus eius mille argenteos. ducenti quoq; sunt his prælatis: qui custodiũt fructus vineæ: nam pro suis meritis habent aureum: & aureolam pro custodia vinearum. Sequitur. THO.

QVe habitas in hortis: amici auscultant: Fac me audire vocem tuam.

¶Ac si aperte dilectus dicat. Quia in longum sermonem protraximus, qui iam claudendus est, audi quid a te deposcam. Nihil mihi dulcius, q̃ te baptizare in hortis. i. in spiritualium cultura fructuum, mansionem tibi locare, vt illic fixa mente meum expectes aduentum. Secundũ est quod a te requiro scilicet vt me facias audire vocem tuam prædicando. Nam amici auscultant. s. angeli, quos tibi custodes & adiutores in certaminibus dedi cotidianis: & animę iustorum, quos de tuo cœtu assumens, ad visionem meæ gloriæ, ad quam ventura es aliquando collegi. Tria promittuntur sponsæ. In hortis habitatio: amicorum. id est angelorum & sanctarum animarum auscultatio, & sponsi petentis vt fiat vocis auditio. In hortis enim Ecclesię, sponsa proximis dat prędicationem id est cum angelis & animabus sanctis, laudando deum, gratiarum actionem. Ipsi deo pro se & pro proximo orationem. Sed quia his tribus aliquid petere intendimus, pro oratione accepta, in theologia, tres species orationis inueniunꝰ. Tres enim sunt species orationis, supplicatio, postulatio, & insinuatio. Promissa quę spõse. Orationis tres sunt species.
Supplicatio est sine determinatione petitionis, humilis & deuota precatio.
Postulatio ẽ determinatę petitiõi inserta narratio.
Insinuatio est sine petitione, per solam voluntatis narrationem facta significatio.
Tres sunt species supplicationis. Captatio, Exactio, Pura oratio. Captatio fit ante postulationem ad pręparandum animum auditoris: quod fit tribus modis. Primo enim aliquid dicimus quod personam vel causam nostram commẽdet, siue meritum, siue infirmitatem, siue quid aliud enumerãdo, quod ad nostram personam vel eausam cõmendandã valeat, apud eum cui nostram Supplicationis species tres.

petitionẽ offerimꝰ. Secũdus modꝰ captationis est, cũ aliquid in laudẽ eiꝰ, pferimꝰ, quẽ oramꝰ: per qđ in aio nostro charũ eũ & acceptabilẽ esse significamus, vt nostra charitate vicissim eiꝰ dilectionem mereamur. Tertiꝰ modus captationis est, qñ aliquid dicimꝰ per qđ aim auditoris causa aduersarij nostri siue persona deprimitur, vt odio eiꝰ potius q̃ amore digna videaꝫ. His tribꝰ modis fit captatio. Hoc gñe supplicationis frequẽter vtitur diuina scriptura. Hoc agimꝰ vbicũq; laudes dei canimus, vbicũq; infirmitatẽ nostrã, vbicũq; militiam aduersariozꝫ nostrozꝫ recitamus: & oino quicquid auribꝰ dei dignũ, & nostrę necessitati cõgruũ, & ante petitiõis pronũciationẽ loquimur. Exactio est, quę fieri solet post factã postulationẽ, qñ auditorẽ ne petitionẽ nr̃a apud eũ in obliuionẽ veniat, quadã importunitate & incõstãtia frequẽter memorẽ facimus. Hęc memoria tribus modis renouaꝫ. s. qñ aliquid vel de psona eius, vel de psona nostra, vel de causa nostra iterato dicimꝰ, vnde petitionẽ nostrã in eiꝰ aio renouamus. Hoc genus qđ importunũ dicimus apud hoies, apud deũ laudabile est & gratũ. Pura oratio est, qñ ex abundãtia deuotiõis mens ita accẽditur, vt cũ se ad deũ postulatura cõuertit, prę amoris eiꝰ magnitudine, & petitionis suę obliuiscatur: & dũ amore eiꝰ quẽ videt, perferi vehemẽter cõcupiscit, totaq; iam illi vacare desiderat, illud etiã, p quo venit, libẽter postponat. Hoc genꝰ orãdi vniforme est & prę cęteris oibus vnicũ, tñ est apud deũ prę cęteris pciosum. Sed inter hęc tria supplicationũ gña, infimũ locũ captatio, mediũ exactio, supremũ & excellentissimũ pura oratio obtinet: quia captatio timorẽ, exactio fidutiã, pura oro perfectũ amorẽ habet. Horũ primũ & in hortis cõuenit, pximo, secũdũ amicis, tertiũ deo. Supplicatio aliqñ est per sola noia. aliqñ p sola verba: aliqñ per verba & noia. Primũ, sicut est illud. Mia mea & refugiũ meũ. Scđm sicut illđ Respicere, pbare. Tertiũ sic est. Verba mea auribus percipe. d. in. c. m. Postulatio est determinatę petitioni inserta narratio: sicut illđ, Cor mũdũ crea in me deꝰ, &. s. r. i. i. v. meis. Hęc tribꝰ modis fit, obsecrãdo, rogãdo, supplicãdo. Obsecratio est, qñ vehemẽs necessitas deuotis precibꝰ instare & per sacra orare cogit. Rogatio fit qñ nostrę necessitatis causam mediocrẽ ostẽdimꝰ. Supplex postulatio, qñ nõ adiecta causa postulamꝰ. In summis itaq; causis obsecramꝰ. In mediocribꝰ rogamus. In minimis supplicãter postulamꝰ. Hęc tria in hoc differũt q̃ excellẽtissimũ est obsecrare, mediũ rogare, minimũ supplicãter postulare. Insinuatio est sine petitione per solã narrationẽ voluntatꝫ facta significatio. Hoc quoq; tribꝰ modis fit, timore, fidutia, contẽptu. Timore fit, qñ vel causa quã agimus magna est, vel magna est psona quã rogamus: sicut est illud. Dñe, si fuisses hic, frater meus nõ fuisset mortuꝰ. Rogare voluit vt fratrẽ resuscitet, sed prę magnitudine causę & reuerẽtia psonę extimuit: & ideo potiꝰ insinuare q̃ postulare elegit. Fidutia fit insinuatio, qñ de facilitate causę & de beneuolẽtia psonę cõfidimꝰ, & ideo desideriũ nostrũ patiẽter exprimere negligimꝰ, quia nos obtinere posse sola insinuatiõe speramꝰ. Sicut mater dñi in nuptijs, vino deficiẽte, Vinũ nõ habẽt, ait. Cõtemptu fit insinuatio, qñ vel causa vilis est, vel persona q̃ rogatur humilis. Hęc aũt oino ab oratione diuina excludiꝫ. Apud hoies vero supbos & potẽtes exercetur. Insinuatio ex fidutia pfectis cõuenit, ex timore incipientibꝰ, ex contẽptu malis. Ex his diligẽs lector attẽdit, quia qñ miserias nostras in causa, pponimꝰ, vel de deo aliquid pdicamus: Spõsa cũ his qui i hortis cũ ea habitãt loquitur, & cũ, pximis. Cũ vero ad laudes iudicis, ad captãdã beneuolẽtiã, vel ad refrenandas gr̃arũ actiones se extollit, cũ amicis qui auscultãt causam agit. Cũ vero purã offert orationẽ, nulla sua ptendẽdo merita dilectꝰ vocẽ eiꝰ audit. Ad extremũ sciẽdũ q̃ petitiones nostrę tripliciter innotescunt apud deũ. s. vt ad patrẽ dirigaꝫ intẽtio, intellectꝰ illuminetur a filio, affectꝰ inflãmetur a spũsancto. Et tripliciter innotescit vnaquęq; psona. Pater sic. Nũquid nõ ipe est pater tuꝰ qui possedit te &. s. &. c. te Creauit in massa: fecit in psona: possidet in iustitia possessuras in gloria. Filiꝰ tripliciter. Ego sum via veritas & vita. Via q̃ tendit: veritas, q̃ ondit: vita, q̃ cõprehendit. Spũsanctus in tribꝰ declaraꝫ. Ille arguet. m. de pcto, & de. i. & de iudicio. Spũs rectꝰ. s. spũsanctus principalis, corrigẽs, dirigẽs, exigens. Arguet mũdum de pcto corrigẽs pctm̃: de iustitia dirigẽs iustitiã: de iudicio erigẽs iudiciũ. Pro prio dr̃. Dirigaꝫ dñe oro mea sicut in. i. c. t. Vt scđm habeamꝰ, oratur sic. Mẽtes nr̃as dñe luie tuę visitatiõis illustra. Pro tertio. Illo nos igne q̃s dñe spũsancti inflãmet, quẽ dñs noster Iesus Christus m. i. t. &. vo. ve. accendi. CAR.

Exactio.
Pura orõ.
Supplicatio.
Postulatio.
Obsecratio.
Insinuatio.

QVe habitas in hortis amici auscultãt te, fac me audire vocẽ tuã. Igitur in fine huiꝰ opis: in hoc Christus verba cõcludit. assignat siquidẽ matri officiũ: qđ gerat in patria dicẽs. O tu dilecta mea: quę habitas in hortis gratiarum & virtutũ, fac me audire vocẽ tuã in precibus. Sonet eñ vox tua in auribꝰ meis, quia amici. s. angeli auscultãt te: vt quod a me petieris, statim officiose peragãt ministerio. Btã aũt virgo libẽter obsecundãs filio, & tanq̃ gaudens de iuncto tali officio, statim assurgit ad preces, dicens. THO.

FVge dilecte mi & assimilare capreę: hinnuloq; ceruorum super montes aromatum.

¶Hic quidem sermo & de triumpho dominicę ascensionis, & de his quę in ecclesia sancta quotidie geruntur, recte potest accipi. Fugit eñ dilectꝰ postq̃ allocutus est spõsam & sororem suam, quia completa dispensatione nostrę redemptionis ad cœlestia redit. Assimilatur autem capreę hinnuloq; ceruorum super montes aromatum, quia sępe per gratiam compũctionis fidelium suorum cordibus apparet. Qui montes aromatũ sunt, quia despectis terrenis cœlestium amore tenentur: & spretis vitiorum fœtoribꝰ, spiritualium virtutum sunt odore referti. Caprea & hinnulus quãuis sylvestria sunt, & inter homines nolunt habitare, tamen montes solent frequentare. Sic dilectus licet post ascensionem non habuerit conuersationem inter homines, tamen frequẽter visitat mõtes & spiritualium mentes. Moraliter etiam fugit quãdo ad tempus suam gratiam subtrahit. Fit similis capreę hinnuloq; ceruorum, cum facili saltu redit. Tres sunt dilecti fugę.

Dilecti fu gę tres.
Prima corporalis. Pria fuit nobis in exēplū.
Secūda spiritualis. Secūda ad defectum vel incrementa virtutum.
Tertia glificatę carnis.
Tertia in resurrectionis eius argumentum.
Iustus eñ in prima Christum imitatur.
In secunda deficit vel proficit.
In tertia resurrectionis gloria declaratur.

Prima triplex.
In prima illa corporali tria nobis ostēdit deus.
Legimus eñ in Euāgelio ipm fugisse cū a Iudęorū maligno cōcilio obseruaretur. Sic eñ ait. Iesus añt abscōdit se & exiuit de tēplo. Fugit etiā cū in regē eligeretur. Turbę eñ volebāt eū rapere vt faceret eū regē. Fugit quoq; cū ab Herode ad occidendū quęrereť. Ait eñ Angelus ad Ioseph. Tolle puerū & matrē ei⁹ & fuge in ęgyptū. In primo nos monet fugere cōcilia malignoꝝ, vt auferam⁹ peccādi occasionē. In secūdo nos docet fugere seculares dignitates, vt liberiorē habeam⁹ deo vacationem. In tertio aliqñ nos monet debere fugere mortē, vt nos reseruem⁹ ad maiorē nostri vel fratrū vtilitatē. Secundā fugā fecit Ioānes Baptista, cū fugit in desertū, ne leui saltē maculare vitā famę posset. Et Paulus. Nemo militans deo implicet se secularib⁹ negocijs. Primam vero docebat Paulus. Obsecro vos vt abstineatę ab omni fratre inordinate ambulante. Et Dauid. Odiui ecclesiā malignātiū & cū impi. n. se. Tertiā Paulus ostēdit in portā per murū demissus. Et Christ⁹ Apl̄us. Si vos persecuti fuerint in vnā ciuitatē fugite in aliā.
Hęc est illa fuga dilecti corporalis. Secūda quę spiritualis dicta est, nihilominus triplex est.

Secūda triplex.
Fugit ei aliqñ dilect⁹ de corde hois p graui culpa.
Fugit secūdo dñs ad temp⁹ iusto subtrahit gratia.
Fugit tertio dñs virt⁹ exponit i tribulatiōis āgustia.
In prima fit peccator obstinatior.
In secunda virtus resurgit fortior.
In tertia fit probatior.
De prima dr. Spūssanctus disciplinę effugiet fictū & auferet se a cogitationibus quę sunt sine intellectu, & corripiet a superuenięte iniquitate. Illa sapientia nō habitat in corpore subdito peccatis. Sed clamat. Infixus sum in limo pfundi, & nō est substātia. De secūda dr. Dñe in voluntate tua pstitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me, & factus sum cōturbatus. Et Apl̄us. Datus est mihi stimulus carnis meę angelus Sathanę qui me colaphizet. De tertia clamat Christus in passione. Hely hely, vt quid me dereliquisti. Et Dauid. Vsquo dñe obliuiscēris me in finē. Sed ignis pbat aurū, & iustos tribulationis tētatio. Tertia fugaq̄ dicta est glorificatę carnis, etiā ipa triplex est

Tertia triplex.
Prima fuit celebrata in Christi resurrectione.
Secunda in eius ascensione.
Tertia erit in iudicij consummatione.
Prima fuit ad resurrectionis indicium.
Secunda ad inuitandum spiritum sanctum.
Tertia ad separationem bonorum & malorum.
Pria fuit corā discipulis qñ euanuit ab ocłis eoꝝ.
Secunda qñ eleuatis manibus ferebatur in cœlū.
Tertia erit qñ dicet. Ite maledicti in ignem ętternum. Et. Venite benedicti, percipite regnum.
In prima facta est spei & fidei regeneratio.
In secunda charitatis diffusio.
In tertia reproborum erit confusio.
De prima. Bñdictus deus qui regenerauit nos in spem viuā in hęreditatē incorruptibilē, & i. c. & in m. c. in cœlis. De secūda Paulus. Charitas dei diffusa est in cordib⁹ nostris per spm sanctū qui dat⁹ est nobis. In tertia erit cōfusio qñ tolletur impius ne videat gloriā dei, qñ induentur sicut diploide confusione sua. Tres sunt montium regiones.

Mōtium tria genera.
Sūt eñ mōtes Armenię. In mōtib⁹ Armenię archa requieuit post diluuij fluct⁹ nimios.
Sunt montes Israel.
Sūt mōtes aromatum.
Mōtes Israel expādunt ramos suos. Mōtes aromatū dāt odores suauissimos. Mōtes isti sunt iusti. Quidā sunt mōtes Armenię, qđ dr graue vel mōs vellicat⁹, s. qui suis laborib⁹ grauib⁹ archā. i. ecclesiā in pace quasi mōtes fortiter detinēt. Secūdi sūt mōtes Israel, qđ dr vidēs deū. Hi. s. qui deū speculantes in charitate radicati & fundati ramos suę deuotiōis ad deū expādūt. Mōtes aromatum sunt hi qui in cœlo cū Christo iā sunt & futuri sūr, odorē laudis emittentes suauissimū. Ad primos venit dilect⁹ sicut caprea & hinnulus visitās eos vt roborētur. Ad secūdos, vt rore virtutū & iocūditate floꝝ. s. deuotionū dulciter exhilarenť. Tertios visitabit qñ trāsferet eos in regnū vt ciues glorientur. De primis dictū est. Oēs mōtes qui in circuitu ei⁹ sūt, visitet dñs, a Gelboe aūt trāseat. De secūdis. Mōtes Israel ramos vestros expandite & florete. De tertijs. Mōtes & colles cātabūt corā deo laudes, qa veniet dñs dñator in regnū ęternū: Suscitās de puluere egenū. & de stercore erigēs pauperē, vt se. cū principib⁹ &. s. g. teneat. Itaq; si ad mō temillum post dilectum volumus ascendere:

Vallis. Planities. Collis. Mons.
Prius maneam⁹ in valle. In valle lachrymarū.
Secundo in planitie. In planitie morum.
Tertio in colle. In colle virtutum.
Quarto in monte. In mōte spectationū.
In primo abluimur. Per primū eñ apparamus nobis pulchritudinem.
In secūdo vngimur. Per secūdū māsuetudinē.
In tertio pascimur. Per tertiū fortitudinem.
In quarto illuiamur.
Per quartum videmus altitudinem.
In prio erat Dauid qñ ascēsiones in corde suo disposuit i. v. l. In scdo cū diceret. Perambulabā in innocētia. c. m. i. m. d. m. In tertio cū diceret. Diligāte dñe fortitudo mea. d. f. m. &. re. m. & si cōsistāt aduersum me. n. t. cor meū. Si exurgat aduersum me pliū, in hoc ego spabo. In quarto erat cū diceret. Oculi mei semp ad dñm. I. ē in primo erat Iob cū diceret. Si fuero lotus quasi aquis niuis & fulserint velut mūdissimę man⁹ meę tū sordib⁹ inquinabis me, & abominabūtur me peccata mea. Audi in secundo. Frater draconū & soci⁹ struthionū. Audi in tertio. Foris nō māsit peregrin⁹, & ostiū meū patuit viatori. &c. quę enumerat ibi opa virtutū. Audi in quarto. Auditu auris audiui te, nunc autē oculus me⁹ videt te. Itaq; vallis est holocaustoma tū. Planities dogmatū. Collis charismatū. Mons aromatū. In prio eñ in corde cōtrito imolamur. In secūdo corde pacato erudimur. In tertio, pter virtutes quę in nobis sunt, donis cœlestib⁹ accumulamur. In quarto illuminati spū sapiętię & intellectus odore supnę fœlicitatis perfundimur. Audi holocaustū in valle. Cōuertimini in toto corde vestro ad me, in ieiunio & fletu & planctu, & scindite corda vestra & nō vestimēta vestra. Audi eruditionē in planitie. In māsuetudine suscipite insitū verbū qđ potest saluare aias vras, ait Apl̄us. Ad charismata inuitabat dñs discipulos suos dicēs. Sedete in ciuitate ergo aduscq; induamini virtute ex alto
In monte sensit odorē Ioānes Euāgelista cū dixit Odor tu⁹ i me ocupiscētias excitauit ętternas. Et Currem⁹ in odore vnguentoꝝ tuoꝝ. Sunt aromata qui mortua corpora, phibent a corruptiōe. Sūt quę languidos sanant ab infirmitate. Sunt q̄ iocūdos sanant suauitate.

Aromatū tria genera.
Primis vnctus est dilectus in passione.
Secundis in resurrectione.
Tertijs in ascensione.
Propter pria, caro eius nō est putrefacta nec vermib⁹ corrosa. Vñ. Nō dabis sctm tuū videre corruptionē. Propter secūda, nostrā quā assumpserat depsuit infirmitatem, quia Christus exurgens a mortuis iā nō moritur. In tertijs sensit supernæ patrię seueritatem. Vnde & tertio vnctus est. Vnctus est aromatibus insepulchro. Vnxit Maria Magdalena pedes vnguēto. Et vnxit caput nardo. Propter primū dicit spōsa. Fasciculꝰ myrrhæ dilectus meus mihi. Propter secundū Ysaac. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni: quē benedixit dñs. Propter tertium in Apocal. Stetit angel⁹ iuxta altare templi habēs thuribulū aureū in manu sua: & data sunt ei incensa multa vt adoleret in conspectu dñi. Itaq; vt sequamur dilectū: si mortui sumus mūdo habeamus aromata pœnitentię quę nos cōseruēt a putredine viciorū: & aromatū virtutum, quę infirmitatem nostrā roborent contra impetus tēptationū: & aromata affectuosi amoris: quibus post dilectum ascendimus super montes aromatum. s. suauitatem supernoꝝ gaudiorū
Primis vnctus est Iacob mortuus i Aegypto, ne putresceret, a Ioseph filio suo qui dicit augmētū: & sic referret eum ad terram promissionis de tenebris huius mūdi, quę Aegyptus tenebrę dicitur
Secunda portabāt Ismahelitę in Aegyptum, quæ item dicitur tribulatio, & Ismahelitæ auditiones dei. qui emerunt Ioseph. i. Christum sublimatum in tribulationibus huius mundi, quia factus ē obediens patri vsq; ad mortem, mortem autem crucis. Propter qđ & de⁹ illum exaltauit. Itaq; Christum emunt Ismahelitę. i. audientes Christū, q aromata virtutū portant in Aegyptum: vt per ea sint tuti contra impetus tribulationū.
Tertia aromata attulit regina Sabba Salomoni i Hierusalē. Sabba succensio interpretatur. Regina Sabba est anima iusta q̄ diuino amore succensa regit gressus suos i Hierusalē, quę dicit visio pacis: ibi manet Salomō pacificus. s. Christus qui est pax nostra q fecit vtraq; vnū. Cui talis aia pręsentat aromata deuotiōis ędesiderij & amoris: vt assimilet ei sup mōtes aromatū & supnorum gaudioꝝ. In primis assimulať hinnulo ceruoꝝ dum transilim⁹ spineta paternorum viciorum. In secūdis assimilatur capreę, dū pascimur in excelsis rupibus virtutum. In tertijs assimilatur dilecto, dum toto corde suspiram⁹ ad montes aromatū. i. supernarū beatitudinū. Quoniā tunc similes ei erimus, qñ videbimus eū sicuti est, cum diceret nobis. Messui myrrhā meā cū aromatibus meis. Ad huc habem⁹ qđ de montibus istis vobis dicamus.

Deędificijs in mōtibus.
Ad primum venit vt esset exemplar.
Ad secundum vt esset fundamentum.
Ad tertium fugit: vbi est rex regū & dñs dñantiū.
Exēplar ad qđ fieret Mosi tabernaculū. Fūdamētum ędificij ciuitatis vergētis ad austrum. Rex regum ciuitatis sanctę Hierusalem, cui⁹ sunt platee quasi aurū. De primo ait dñs ad Mosen. Vide vt omnia facias ad exemplar qđ tibi ostēsum est in monte. De secundo ait Ezechiel. Duxit me vir in montē altum & ostēdit mihi ędificiū ciuitatis ver gentis ad austrū. De tertio ait Ioannes i Apocal. Duxit me angelus in montē magnū valde & altū & ostēdit mihi ciuitatem sanctā Hierusalē nouā a deo descendentem sicut sposā ornatā viro suo.
Primus est mons Armenię qui dicitur graue: quia in eo Christo tabernaculum ędificantes multam sustinent grauitatem. Secūdus mons Israel qđ dicitur videns dñm, quia in eo habitantes nunc per scripturas, nūc per contemplationē fidei cognoscimus veritatem. Tertius dicitur mons aromatū quæ suauiter redolēt, quia in eo habitantes ppetuam possidebunt beatę vitę suauitatem.
In primo ędificatur in quolibet iusto singulariter.
In secundo Ecclesia vniuersaliter.
In tertio ciuitas beatorū mansura ętternaliter.
Prima ędificatio fit ex moribus.
Secunda ex sacramentis spiritalibus.
Tertia ex angelis & hominibus.
Pria ędificatio est passionum Christi cōformitas.
Secunda est fraterna vnanimitas.
Tertia laudantium deum solennitas.
De primo. Quos prescisit prędestinauit conformes fieri imaginis filij sui. De secūdo. Seruate veritatem spūs in vinculo pacis. Pro tertio plangit Hieremias. Vię Sion lugent eo q̄ non sunt qui veniāt ad solēnitatē. Itē de prima. Nos qui sum⁹ i tabernaculo isto ingemiscimus grauati eo. De secūda. Ecce q̄ bonū & q̄ iocundū, habitare fratres in vnum. De tertia. In hoc ingemiscimus habitationem quę in cœlo est superuestiri cupiētes. Prima habitatio est cuiuslibet iusti p̄sona placēdi deo studiosa. Secunda in certamine laborans adhuc Ecclesia. Tertia ciuitas dei gloriosa.
In prima debemus deum suscipere.
In secunda adorare.
In tertia in pace perpetua cum ipso habitare.
Sicut de his ait Dauid in Psalmis. De primo. Si dedero somnū oculis meis & p. m. d. & locū tabernaculum deo Iacob. De secūdo ibidē. Introibim⁹ in tabernaculū eius ad. ī. l. v. st. p. eius. De tertio de eodē. Elegit dñs Sion, elegit eam in habitationē sibi. Hęc requies mea in seculū seculi. Primæ itaq; habitationis fuit Christ⁹ exēplar in passione. Secūdę in ascensione & spūssancti missione. Tertiæ in transfiguratiōe. Si modo volumus primā ad eius exemplar ędificare, cum ipso patiamur. In secūda ipsum captiuā ducentem captiuitatem sequētes adorem⁹ & per ignē sancti spūs vnanimes habitem⁹ in domo. In tertia nos resurrecturos i ea claritate quā ostendit speremus. De pria eñ ipse ait. Soluite templū hoc & post triduū reędificabo illd
De secunda. Factus est repente de cœlo sonus ad s. v. r. t. d. v. e. sedentes. i. Ecclesiā in qua erāt Apostoli spūm sanctū pręstolantes. Vnde. Sedete in ciuitate quoadusq; induamini virtute ex alto. Tertiā Petrus desiderabat cū diceret. Dñe faciamus hic tria tabernacula: tibi vnū, Mosi vnū, & Helię vnū
Hui⁹ tabernaculi habitatio. fit in mōte Armenię q̄ dicit propter Christi passionē. Vñ in mōte Sinaq̄ dicitur rubus, exēplar ostēsum est. Cōsiderandū ergo prius est exemplar.

Primo enim materia eius est collecta.
Secundo fabricata.
Tertio est erecta.
Quarto copulata.
Quinto consummata.
Collecta de libano virginali.
Fabricata afflictione corporali.
Erecta in ligno vitali.
Copulata clauorum confixione pœnali.
Consummata resurrectione potentiali.
In primo eñ lapis abcisus de mõte sine manib⁹ statuã Nabuchodonosor vsq; ad pedes luteos cõminuit. Scdo Samson illusus a Philistęis, imala laborauit. Tertio serpens exaltatus in ligno vulneratos a serpentibus sanauit. Quarto lapis angularis vtrumq; parietẽ copulauit. Quinto Heliseus filiũ mulieris sunamitis suscitauit. In prio eñ fuit agnus dei qui peccata mũdi abstulit. In scdo flos libani elãguit. In tertio vides q̃ languores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portauit. In quarto venit pax nr̃a qui vtraq; vnũ fecit. In quito Sol q̃ prius erat in nubilo refulsit. Itaq; ad exẽplar istũ debemus tabernaculũ nostrũ ędificare. Et vt omnia ad eius imitationẽ faciamus, Prius debemus ędificare. Secundo custodire. Tertio cũ ædificato ascẽdere. Aedificare primũ. Custodire trãsferẽdo ad scdm. Ascẽdere ad tertiũ In prio vt deus inueniat ĩ nobis mansionẽ. In scdo ne diabol⁹ in nobis machinet dispensationẽ. In tertio vt perueniam⁹ ad incorruptionẽ Sed nec istud sine dei possum⁹ adiutorio. Vnde Dauid. Nisi dñs ędificauerit domũ, iuanũ l.q.ę.eã. Ecce de primo. Nisi dñs custodierit.c.f.vig. qui custodit eã. Ecce de secũdo. Surgite postq̃ sederitis. Ecce de tertio. & idẽ. Illuc eñ ascenderũt tribus tribus dñi. Primo igitur ędificemus in mente quod est Christus ad exemplar. Ligna igitur sunt montes & virtutes. Hęc ergo prio collecta fuit in libano mundicię. Fabricata fermẽto regularis disciplinę. Erecta i cruce passionis dominicę. Copulata quasi clauis lõganimi charitate Consũmata. vt resurgens cũ Christo viuat cœlesti cõuersatione. Audi mundiciã Lectulus noster floridus. Audi ligna. Tigna domorum nostrarũ cedrina. Laquearia nostra cypressina. In lectulo florido accipitur mundicia. Per tigna cedri quæ semp crescit, virtutum incremẽta. Per laquearia cypressina quę bene redolent, opera proximis ad ędificationẽ apparentia. De mũdicia ait Apostol⁹. Sobrie & iuste & pie viuam⁹ in hoc seculo. Quasi q̃busdam ferramentis disciplinæ, docebat Christ⁹ ligna ista dolare cũ diceret. Cũ facis eleemosynã, noli tuba canere. Cũ ieiunatis, nolite fieri sicut hypocritæ tristes. Cũ oras, intra in cubiculũ tuum: & clauso ostio ora patrem tuũ. Ab his eñ virtutib⁹ vanã gloriã quasi hastulas superfluas docebat abscindere. Et Paulus. Sine simulatione dilectio. Sequitur qũo erigantur ligna. Erigunt per feruoris odorem. Vñ Propheta. Manus dissolutas erigite & genua debilia roborate. In hui⁹ figura erexit Iacob lapidem in Hierusalẽ fundẽs oleũ desup. Per lapidẽ designatur fortitudo patientię. Per oleum amoris suauitas. Cõpaginant cum longanimitas adhęreat passioni inseparabiliter ei affixa, quasi q̃ busd im clauis desiderioꝝ pungentium. Vñ Apostolus. Quis nos separabit a charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an psequutio &c. Si eñ cõplãtati sumus similitudini mortis illius: simul & resurrectionis erimus. Hęc est tabernaculi cõsummatio. Vnde. Cum consũmatũ esset tabernaculũ, nubes operuit illud & gloria dñi impleuit illud. Cõsummatur in nobis dũ his adimpletis, certissimã habemus spem gloriosę resurrectionis. Sed quia nõ videm⁹ nisi p speculũ in ęnigmate: nondũ apparuit quid erim⁹: & ita nubes operit illud. Sed quia gaudiũ interi⁹ ꝓcipim⁹, gloria dñi implet illud. Sed vt glorię huius sint alij pticipes: debet in eo inueniri vnguentũ, panis, vestimentum. Vnguentum infirmis: panis famelicis: vestimentũ nudis.
Primo vt sanentur.
Secundo, vt reficiantur.
Tertio, vt ornentur.
Vnguentũ misericordis cõpassionis. Panis ꝓsolatorię refectionis. Vestimentũ honestę cõuersationis. Ne forte qui hoc tabernaculũ ædificat, cogat dicere illud Esaię. Non sum medicus & nõ est in domo mea panis neq; vestimentũ. Vñ magnopere cauendum est, ne in tabernaculo isto inueniant ea q̃ deum ejiciant de tabernaculo suo. Sunt eñ tria q̃ ejiciunt hoiem de tabernaculo suo. Fum⁹, stillicidiũ, mala vxor. Fumus est ignorantia q̃ obscurat veritatẽ. Stillicidium gratia a deo ifusa, sed neglecta, potius corrubiginat q̃ afferat vtilitatem. Mala vxor caro suggerens voluptatẽ. Virtutũ triplex ẽ fumus. Primus est ignorantia veri. Secund⁹ defectus boni. Tertius cõfusio aĩaduersionis dei. De primo hic habemus. De secũdo. Defecerũt sicut fumus dies mei. De tertio. Ascendit fumus in ira eius. Stillicidium quoq; triplex est. Primũ est vtilitas q̃ ex aduentu Saluatoris cõfertur. Secundũ est gratia q̃ infundit & gratanter suscipit. Tertium ẽ gratia q̃ infunditur & negligit. De prio. Descẽdit sicut pluuia in vell⁹: & sicut stillicidia stillãtia sup terram. De secundo. In stillicidijs eius lętabit germinans. Tertium est hoc stillicidium quod ejcit hominẽ de domo sua. Mala vxor nihilominus triplex est.
Prima est mala suggerendo.
Secunda murmurando.
Tertia superbiendo.
Prima enim suggerit voluptatem.
Secunda murmurat propter aduersitatem.
Tertia indignatur vilitatem.
Prima est Eua q̃ Adam illecebris seduxit. Secunda vxor Iob q̃ de flagello dei cõtra maritum murmurauit. Tertia Micol filia Saul quę Dauid humiliantem se corã arca dñi despexit. Vt aũt hãc custodiamus habitationẽ: oportet vt ad Ecclesiã eã trãseamus. Vęh enim soli, quia si ceciderit: non habet subleuantẽ se. Igitur ędificet secũda. i. Ecclesia. Sit ergo pri⁹ ędificata. Secũdo ornata. Tertio dedicata. Aedificata i fortitudine. Ornata de corde. Dedicata sctitate. Primum vt resistat inimico Secundũ vt placeat amico. Tertiũ ne cõsentiat impudico. Primũ experta est domus illa in quã venerunt flumia: flauerunt venti: & non mota est. De secundo. Dñe dilexi decorem domus tuæ. De tertio. Sanctificauit tabernaculũ suũ altissimus. Hęc ędificatur in montibus Israel. i. Apostolis videntibus deũ. Qui expandunt ramos suos in quib⁹ sit folia predicationum, flores operũ, fruct⁹, lucrum animarũ. Aedificatur ergo ex lignis: lapidibus: & metallis. i. ex infirmis in tentatione: ex fortib⁹ in

Tria ejicit hoiem de domo sua.

Aedificiũ Ecclesiæ.

pœnitentiali afflictione: ex robustis qui se opponunt pro alijs in persequutione. In quo statu erat Paulus cum diceret. Datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus Sathanæ, qui me colaphiset. In secundo cum diceret. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis. Cum enim infirmor tunc potẽs sum. In tertio cum diceret. Omnib⁹ omnia factus sum vt omnes lucrifacerẽ. Ornatur picturis, cęlaturis, & gemmis. Picturis morum, cęlaturis operum, gemmis miraculorum.

Ornatus

Ex primo enim fit gratiosa.
Ex secundo negociosa.
Ex tertio gloriosa.
De primo dicitur. Mulier gratiosa habebit gloriã
De secũdo dicitur de muliere forti. Quęsiuit lanã & linum: & operata ẽ consilio manũ suarum. Itẽ Panẽ ociosa non comedit. De tertio. Omnis gloria eius filię regis ab intus. ab interiori eñ virtute foras prorũpit in miraculũ. In dedicatiõe tria sunt

dedicatio.

Debet eñ diuinis vsibus cedere: se voto astringere: alienum excludere.
Primũ, vt sponso exhibeat obsequium.
Secundum, ne sit momentaneum.
Tertium, ne committat adulterium.
In primo offertur obedientia.
In secundo constantia.
In tertio pudicitia.
Ad hęc tria inuitabat Apostolus Ecclesiã, dicens Aemulor vos dei ęmulatiõe: vt deo obsequium p̃ beatis. Despõdi vos vni viro, vt q̃si mulier viro p petuo ei adhęreatis: virginẽ, castã exhibere Christo: vt castitatem ei custodiatis. Hæc eñ se debet exhibere gloriosam non habẽtem maculã aut rugam: vt cum sponso fugiat ab hac calamitate ad montem aromatum: vt vna facta cũ superna Ecclesia perpetuã possideat gloriam. In his mõtib⁹ faciet dñs conuiuium pinguiũ medullatorum, sicut ait per Esaiam: vt simul recipiat spõsa epithalamium & nuptiale cõuiuium: vt tandem suo potita sit desiderio, quo petebat. Osculetur me osculo oris sui. Hoc est conuiuiũ de quo dicit. Anno tertio imperij sui fecit Assuer⁹ conuiuium pricipib⁹ & pueris suis & fortioribus & inclytis & prefectis prouinciarũ. Principes sunt Apostoli. Vnde. Glorioſi principes terrę. Et nunc confortatus est pricipatus eorum. Pueri sunt confessores. Vñ. Quasi modo geniti infantes, fortiores sunt martyres. Vnde. Fortes facti sunt in bello. Inclyti sunt virgines: habent & cleos, qd est gloria. Quia omnis gloria eius filię regis ab intus. Prefecti prouinciarum sunt angeli qui p̃sunt regionibus. Vñ Michael p̃positus dicitur paradisi. Assuerus dicit beatitudo eoꝝ. i. Christus. Hic triplex facit cõuiuiũ nuptiale

Conuiuiũ nuptiale triplex.

Primum in hoc exilio. In primo ꝓgrat miam
Secundum in iudicio. In secundo faciet iudicium & iustitiam.
Tertium in regno.
In tertio dabit gloriam.
Inde legimus tres nuptias in Euangelio.
In primis istruitur homo vt teneat inferiorẽ locũ.
In secundis damnatur homo non habens nuptiale vestimentum.
In tertijs aqua mutatur in vinum.
In primis quęritur humilitas.
In secundis virtutum honestas.
In tertijs dabitur immortalitas.
In primis comeditur agnus paschalis.
In secundis exigitur vestis nuptialis.
In tertijs bibetur vinũ qd lętificat cor hominis.
In primo non solum agnus sed hędus: Sed agn⁹ paschalis: Sed vitulus saginatus. Christus eñ imolatus facit in nobis tria si digne sumatur.
Hędus sumitur ad peccatorũ remissionem.
Agnus vt simus fortes contra temptationem.
Vitulus saginatus vt pinguescam⁹ per deuotionẽ
De agno dicitur filijs Israel vt immolarẽt eũ. De hirco. Iuxta quem ritum tolletis & hędum. Vitulum saginatũ immolauit pater filio ꝓdigo. Hirc⁹ ergo sicut prędiximus, occidit, excoriat, decoq̃t.
Primo eñ debemus peccatum occidere.
Secundo veterem conuersationem relinq̃re.
Tertio in agenda pœnitentia feruere.
De primo. Mortificate membra vestra quæ sunt super terram. De secundo. Exuentes veterẽ hominem cum actibus suis: induite nouum. De tertio. Cõcaluit cor meum intra me & in m.m.ex.ig.
De primo sponsa. Laui pedes meos qũo inquinabo illos. De scdo. Expoliaui me tunica mea quomodo induar illa. De tertio. Nolite me considerare q̃ fusca sim, quia decoloravit me Sol. In agno paschali tria dicunt. Renes vestros accingetis, calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus.
Primum contra luxuriam.
Secundũ contra terrenorum concupiscentiã.
Tertium contra diaboli violentiam.
De primo. Sint lumbi vestri precincti. De secũdo Nolite diligere mundũ nec ea quæ in mũdo sunt
De tertio. Resistite diabolo & fugiet a vobis. In tertio pater honorauit filiũ: moderat⁹ est symphoniam & chorũ: vt comederet cum gaudio vitulum saginatum. Vt eñ digne vitulũ saginatum comedamus: oportet vt simus ornati virtutibus. Modulemur symphoniã quę sonat ab interiori, referẽdo gratiarum actiones pro collatis donis spiritualibus. Modulemur & chorum, qui a superiori sonat, exultando in spe de bonis cœlestib⁹. De veste Cum sensisset Ysaac vestimentorum fragrãtiã, ait Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. De symphonia Paulus. Primus fui blasphemus & persecutor &c. Gratia dei sum id quod sum. Et. Cantabo domino qui bona tribuit mihi. De choro. Cõmonentes nosmetipsos in Psalmis & hymnis &c. c.f. Et Iubilate deo omnis terra: seruite domino in lętitia
In secundis nuptijs: quę erit in iudicio, Vęh homini illi qui inuentus fuerit non vestit⁹ veste nuptiali. Ibi non assumet perizomata Ade, ad tegenda pudẽda sua: sed induetur diploide ꝓfusionis: vt cõfundat in corpore & anima. Vnde. Omnes sicut vestimentum veterascent. Et. Quasi vestimentũ quod cõeditur a tinea. Subter te sternet tinea: & operimentum tuum erunt vermes. Ibi inuenientur in veste nuptiali, qui venient digne ad conuiuiũ Assueri. In terra eñ sua duplicia possidebunt sicut dictum est de muliere forte. Omnes domestici eius vestiti sunt duplicib⁹. Sedebit eñ rex vestitus splẽdore paterne glorię. Beata virgo Sole iustitię. Angeli auro sapientię. Apparebit eñ Christ⁹ clarus in maiestate. Maria splendida Solis quẽ peperit, claritate. Angeli clari sapiẽtia, qua deũ vidẽt in veritate. Ministrant in sanctitate. Laudãt i puritate. Christus clarus erat, quia admictus lumie sicut vestimẽto. Vnde canit. In principio erat ver

bum. Et sequitur. Quod factū est i ipso vita erat: & vita erat lux hominū. Maria splēdida sole. Est eñ mulier amicta sole, & luna sub pedib⁹ ei⁹. Vnde canitur. Fœlix namq; es sacra virgo Maria & omni laude dignissima. Quia ex te ortus ē Sol iustitię Christus deus noster. Angeli fulgēt sapiētia quā dñm vident in charitate. Vnde. Angeli vident assidue faciē patris. Ministrant in sanctitate. Vñ. In habitatiōe sancta co.i.m. Laudāt in puritate. Vnde dicitur. Te sanctum dñm l.o.a.d.te de cet laus &. h.d. Sequuntur Prophetæ vestiti nube vitrea. Ap'li, mappa mundi in coloris differentia. Martyres in veste purpurea. Prophetę qa viā Christi venientis prenūciauerūt, in obscura visione. Apostoli diuersitatem gentiū congregauerūt prædicatione. Martyres rubricati sunt sanguinis effusione. Prophetæ vestiti sunt nube vitrea. Vnde. Vidi angelum fortem descendentem de cœlo amictū nube. Hæc est quā vidit puer Helię i Carmelo. Video iquit nubē quasi vestigiū hois. Hęc ē columna nubis quæ duxit filios Israel per desertū prębens eis viam. In prima omniū canitur de Ioanne. Inter natos mulierū non surrexit maior Ioā ne Baptista, qui viā dño pparauit in eremo. Apostoli. Apostoli vestiti sunt mappa mundi. Vnde in veste poderis quā habebat Aaron erat totus orbis terrar. Quia in omnem terram exiuit son⁹ eorū. Per totum eñ orbem: Alios informauerūt ad virginitatem. Alios ad confessionem. Alios ad martyriū. Alios ad contemplationem. Vnde canitur de eis. Qui sunt isti qui vt nubes volant. Candidiores niue propter virgines. Nitidiores lacte, propter cōmartyres fessores. Rubicūdiores e.a. propter martyres. Sapphiro pulchriores ,pter contemplatiuos. Martyres vestiti sūt purpura rosea sanguinis. Inde caniē Lauerūt stolas suas in sanguine agni &.c.e.s. De q b⁹ significatum creditur: Purpura & byssus indu. Confessores. eius. Vnde de Christo. Quare ergo rubrum est in dumentum tuum? Veniunt confessores vestiti superhumerale & rationale coniunctī catenulis aureis. In superhumerali designatur q⁹ on⁹ disciplīne tulerunt patienter. In rationali q⁹ opera sua & affectus ordinauerunt prudenter. In catenis aureis stringentibus, q⁹ voluntatem carnis & mundi refrenauerunt viriliter & resplenduerunt exēplariter. Vnde canitur. Sint lumbi vestri pręcincti Virgines. & lucernę ardentes in.m.v. Offerunt & virgines vestitū syndone munda & florida. Vnde: syndonē fecit, cingulū & vēdidit i ter. cha. Vñ. Sicut liliū inter spinas sic amica mea inter filias. Hi offerūt in cōparabiles diuitias virginitatis. Iñ. Considerate lilia agri qui non laborant neq; nent. Amen dico vobis: q⁹ nec Salomon vestitus est sicut vnū ex his in omni gloria sua. Inde canitur. Offerētur regi virgines post.e.p.e.a.t. Ergo beata vere mater ecclesia, quā sic honor dignatiōis diuinę illumiat, quā victoriosor⁹ gloriosus sanguis martyrū exornat, quā inuiolatę confessionis candida induit virginitas. & sic florib⁹ eius: nec rosę nec lilia desunt sed nec violæ. Vere honor diuinæ dignatiōis illuminat. Primo per Christum qui illuminat omnē hominem venientem in hunc mundum. Secūdo per beatam virginem quę peperit solem, cui⁹ splēdor illuminat genus humanum. Tertio per Prophetas in spirituali reuelatione. Quarto per apostolos in predicatiōe. Martyrum sanguis exornat rosulenta effusione. Inuiolatam cōseruat viola cō fessorum assidua disciplinę obseruatiōe. Candida induit virginitas suę munditię iocunditate & delectatione. In his secūdis nuptijs examinatos transferet ad tertias nuptias regni Assuerus noster, idē beatitudo nostra Christus. Hoc est tertium conuiuiū quod facit tertio anno imperij sui. Tres eñ sūt anni imperij Christi. Tres ānī imperij Christi.

Primus sub gratia.
Secundus in iudicio.
Tertius in regno.
Primus est annus benignitatis.
Secundus annus retributionis.
Tertius annus plenitudinis vel iubilationis.
In primo, dedit peccatoribus misericordiā.
In secundo, omnibus faciet iudicium & iustitiā.
In tertio, dabit dñs electis gratiā & gloriam.
De primo. Benedices coron⁹ ę̄ni benignitatis tuę
In hoc ei apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri dei. De secundo. Annus retributionis meæ venit, qñ reddet vnicuiq; iuxta opera sua. Tertius erit iubileus, quando redibit vnusquisq; ad possessionē suā, & ppriā familiam. In hoc erit istud nuptiale conuiuium, in quo mutabitur aqua nostra in vinum. i. corruptio in incorruptionē. Vi Triplex vinum de triplici vinea. ni est a sordib⁹ seipsum mundare, corda hominū lętificare, facies colorare. Itaq; mūdificat, lętificat colorificat.

Mundificat, a sordibus viciorum.
Lętificat, vt sint sine grauamine dolorum.
Colorificat, vt sint conspicui in cōspectu angelorū
Per primum erunt irreprehensibiles.
Per secundum incorruptibiles.
Per tertium spectabiles.

Primum eñ vinum erit vinum de vineis Engaddi: quod interpretatur fons hedi, quia peccatores lauat. Secundum de vinea Soreth, qđ dicitur electa: quia boni a malis eligentur: vt sint sine misericordia. Tertium de vinea Naboth: qđ dicitur cōspicuus, quia & ipsi deum videbunt & ipsi videbunt ab omnib⁹ in gloria. De his trib⁹ ait Dauid Asperges me domine hyssopo & mundabor. Ecce primum. Lauabis me & sup niuem dealbabor Ecce tertium. Auditui meo dabis gaudium & lætitiā. Ecce secundum. Item de primo. Sedebit cōflans & emundans argentū & purgabit filios Leui. Audiłętitiam. Łętabuntur coram te sicut łętabitur in messe, & sicut exultant victores capta p.q.d. spolia. Fulgebunt iusti & tanq̄ scintillæ i arūdineto discurrent. De hoc vino ait Saluator. Nō bibam amodo de hoc genimine vitis donec bibam illud nouū vobiscum i regno meo. Vitis ista est Ecclesia quę tria portat genimina. Emisit culpam, dolorem, obscuritatem, quę bibit Christus i cruce quando languores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portauit. Sed nouatū est in regno quia culpa mutata est in mundiciam, dolor in lætitiam, obscuritas in claritatem. Ecce Assuerus noster hoc facit nobis conuiuium. Ecce cui sponsa in hoc epithalamio q̄rendo tot laboribus insudauit Cum quo tot altercationibus verborum contulit. Ad quem tot desideriis suspirauit. Quem inuitauit in hortum. Cui floridum pręparauit lectulum A quo in principio petiuit osculum oris proprij A quo nec suscipitur ad conuiuium. Iam leua ei⁹ sub capite spōsę posita est: & dextera spōsi eā amplexatur. Iam eam osculo oris sui osculatur, id est præsentia delectatur, qua perpetuo fruatur Ipso prestāte qui cum patre & spiritu sancto ęternaliter gloriatur. A M E N.

FVge dilecte mi assimilare capreę, hinnuloq; ceruorum, super mōtes aromatū. Fuge aūt dicit prophetice. Ac si dicat. Scio dilecte mi: q⁹ tu fugies aliquando abscondēdo notitiam tuam, subtrahendo vel non apponēdo gratiam. Veruntamen hoc rogo: hoc supplico: vt qui es assiduus super montes aromatum id est super illos qui comparabiles sunt aromaticis montib⁹ assimileris capreę hinnuloq; ceruorum: q de mōtibus consueuerūt ad conualles descēdere: vt videlicet illos ad reuisendos misericorditer recurras: qui sunt in vallibus & fęcibus peccatorū. Amen.

¶ Finis Commentariorum optimorum Venerādi patris Thomę Mo nachi Cisterciēn. in Cā tica Cantico- rum.

¶ FINEM ACCEPIT EXPOSITIO EXIMII SACRAE PAGINAE professoris. M. Ioannis Malgrini. Aliter ab Abbatisuilla: quōdam Cardinalis Sabinensis & Decani Ambianensis & Abbatisuillę Cā- toris: super Cantica Canticorum. Anno ab incarnato Christo, millesimo ducētesimo tricesimotertio. Calculo Romano Tępore domini Gregorij Papę noni appro bata.

¶ Impressa autem impensis & accuratione Iodoci Badij Ascēsij bibliopolæ iurati in inclyta Parisiorum academia: ad Nonas Feb. sub Pasca M.D.XXI.

¶ Deo gratiæ.